

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

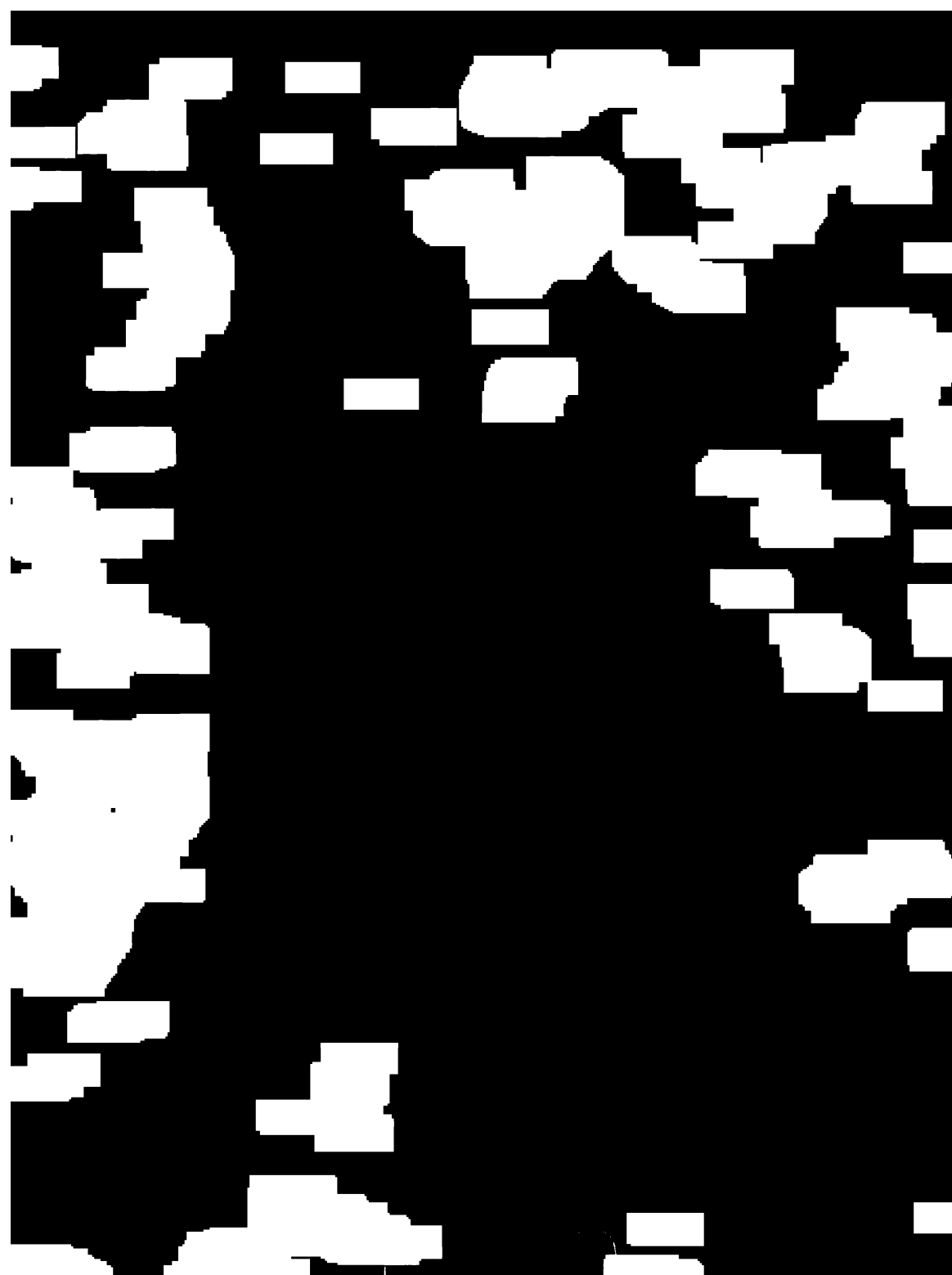
Vi beder dig også om følgende:

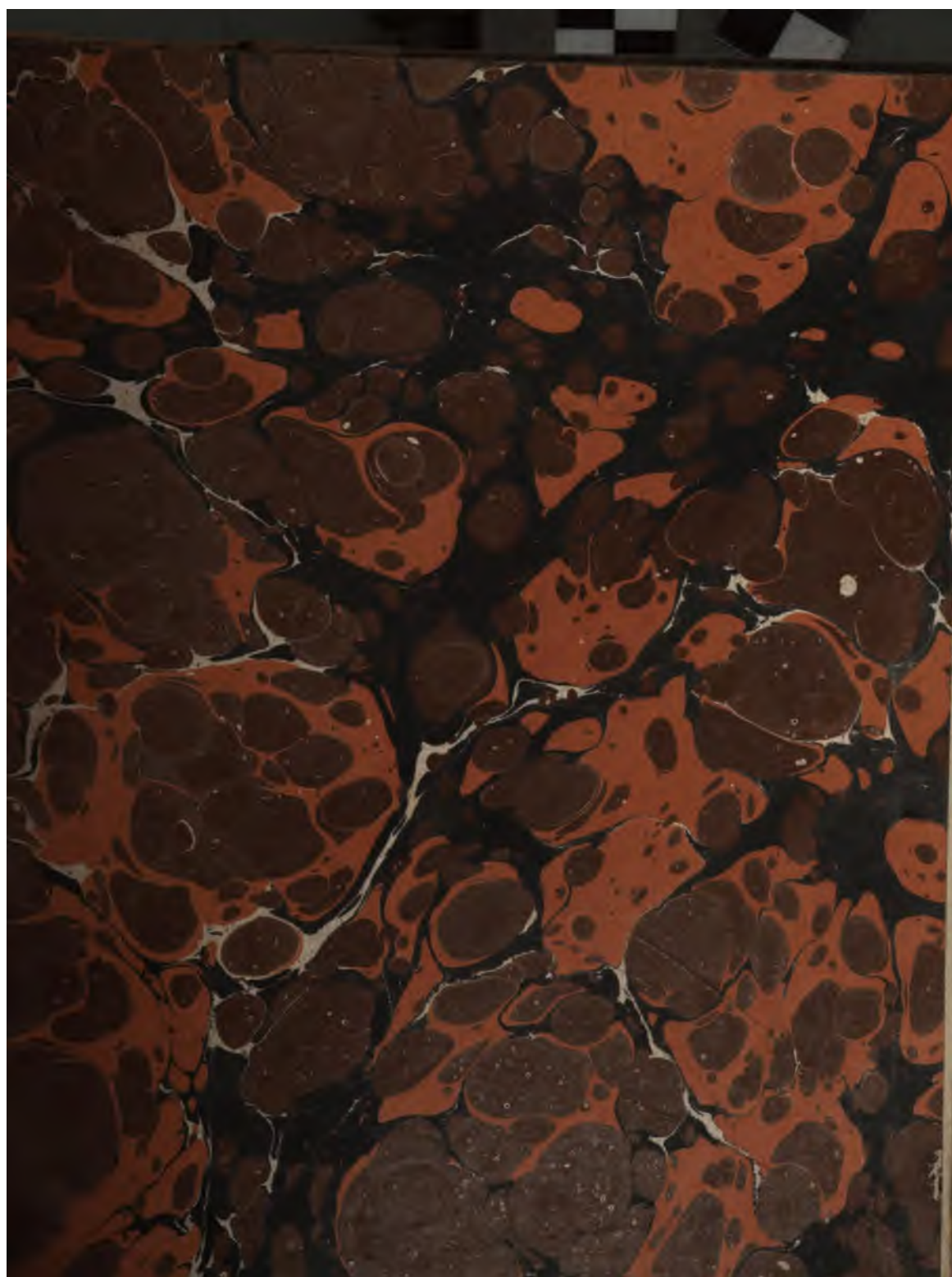
- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

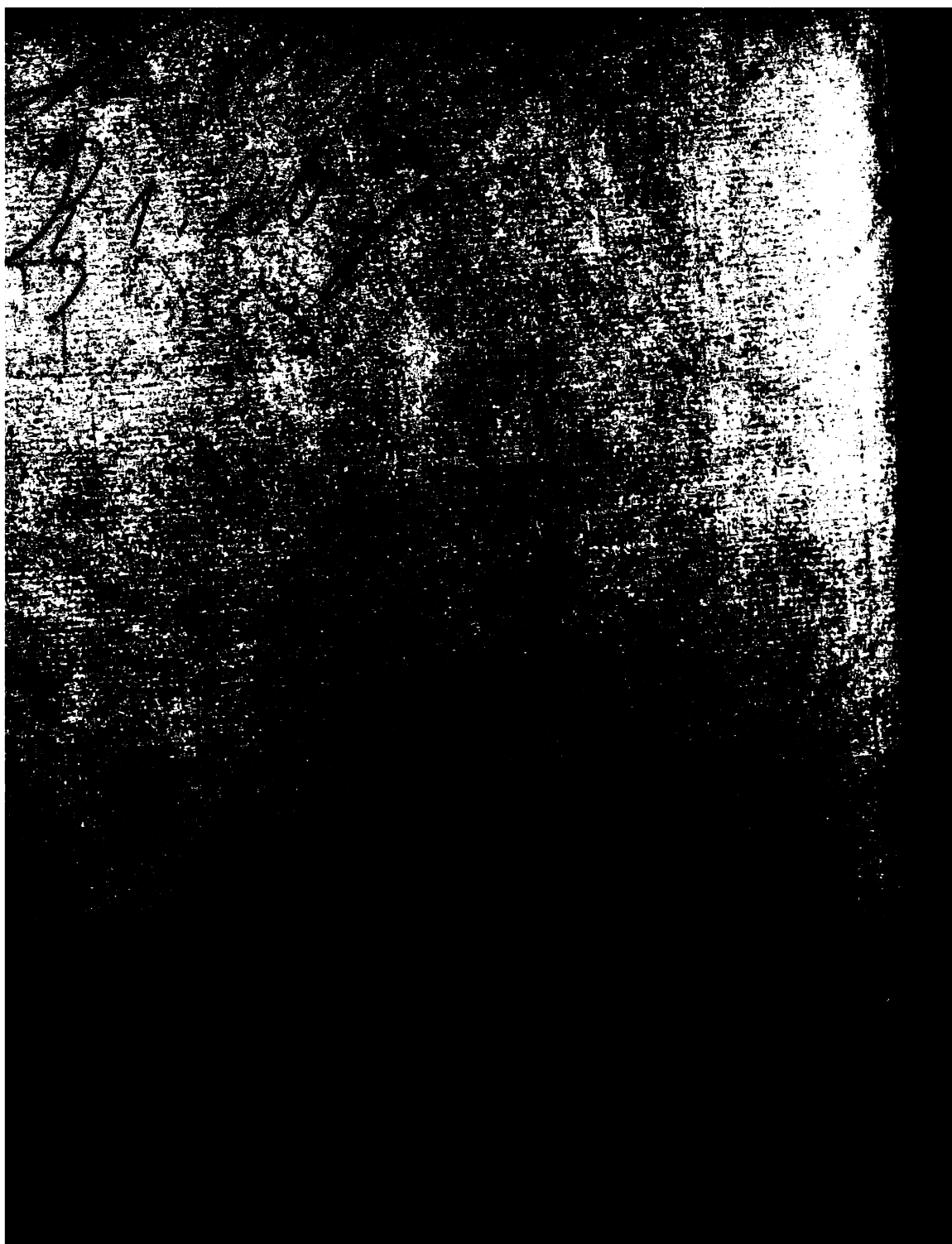
Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

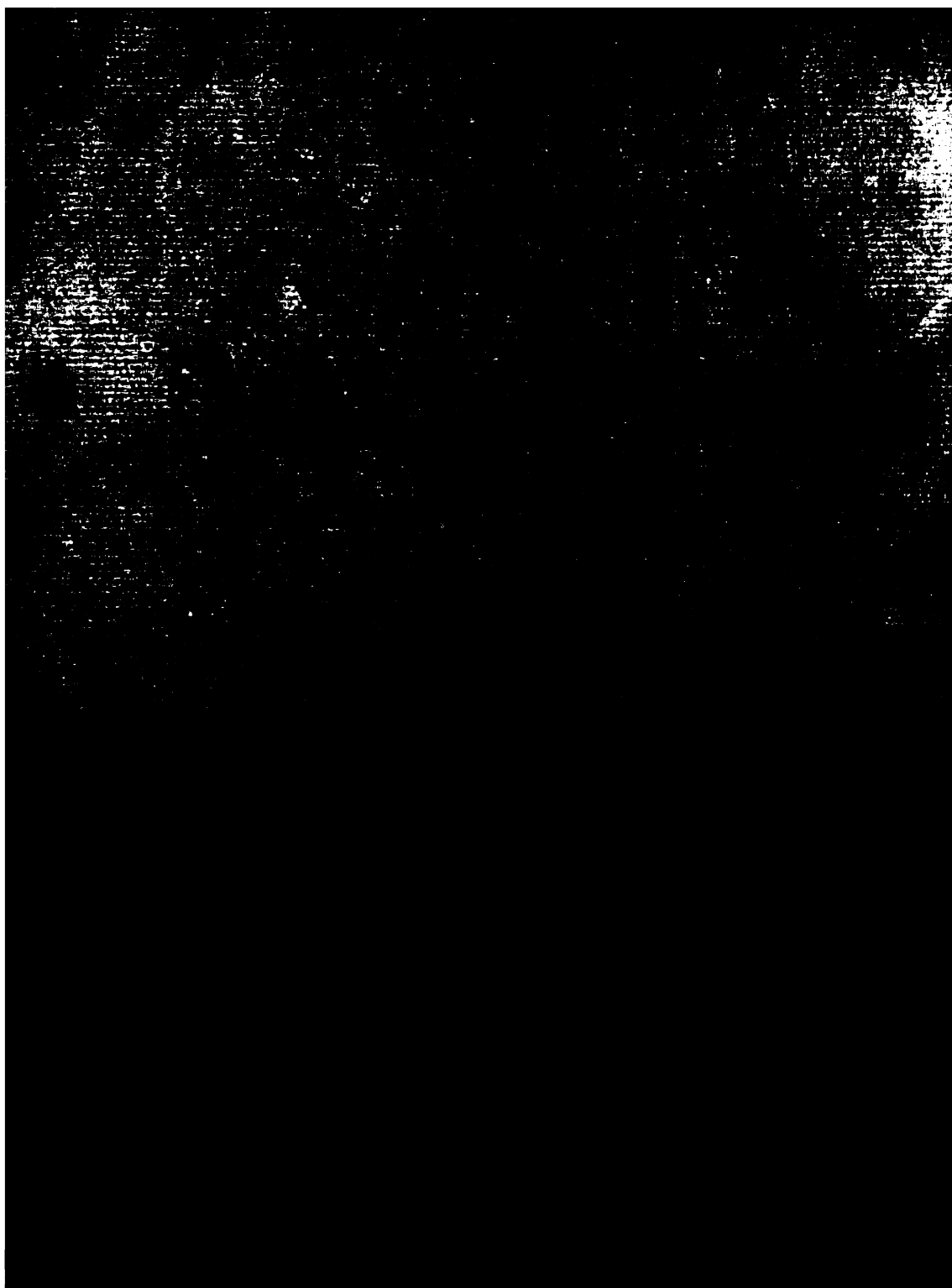

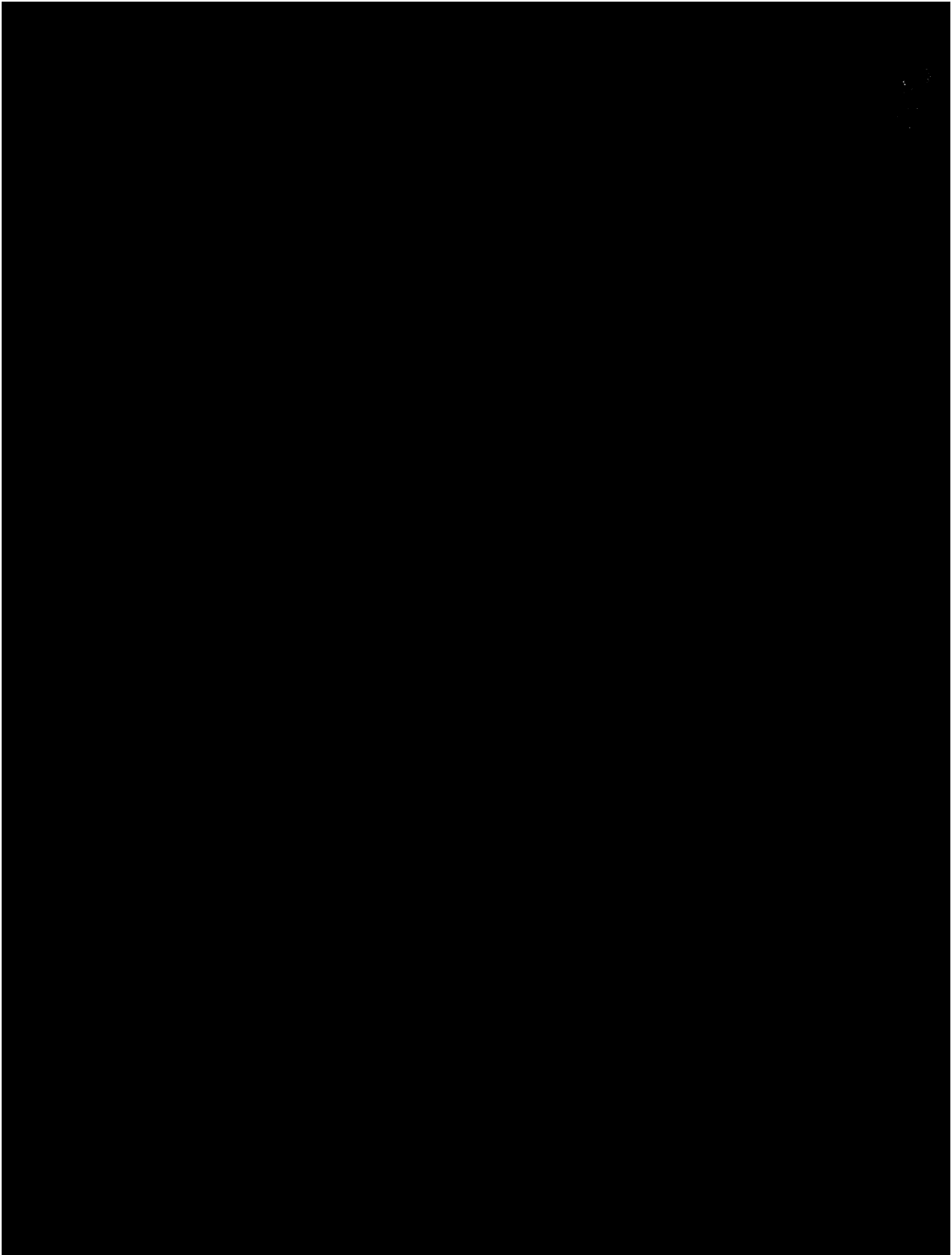

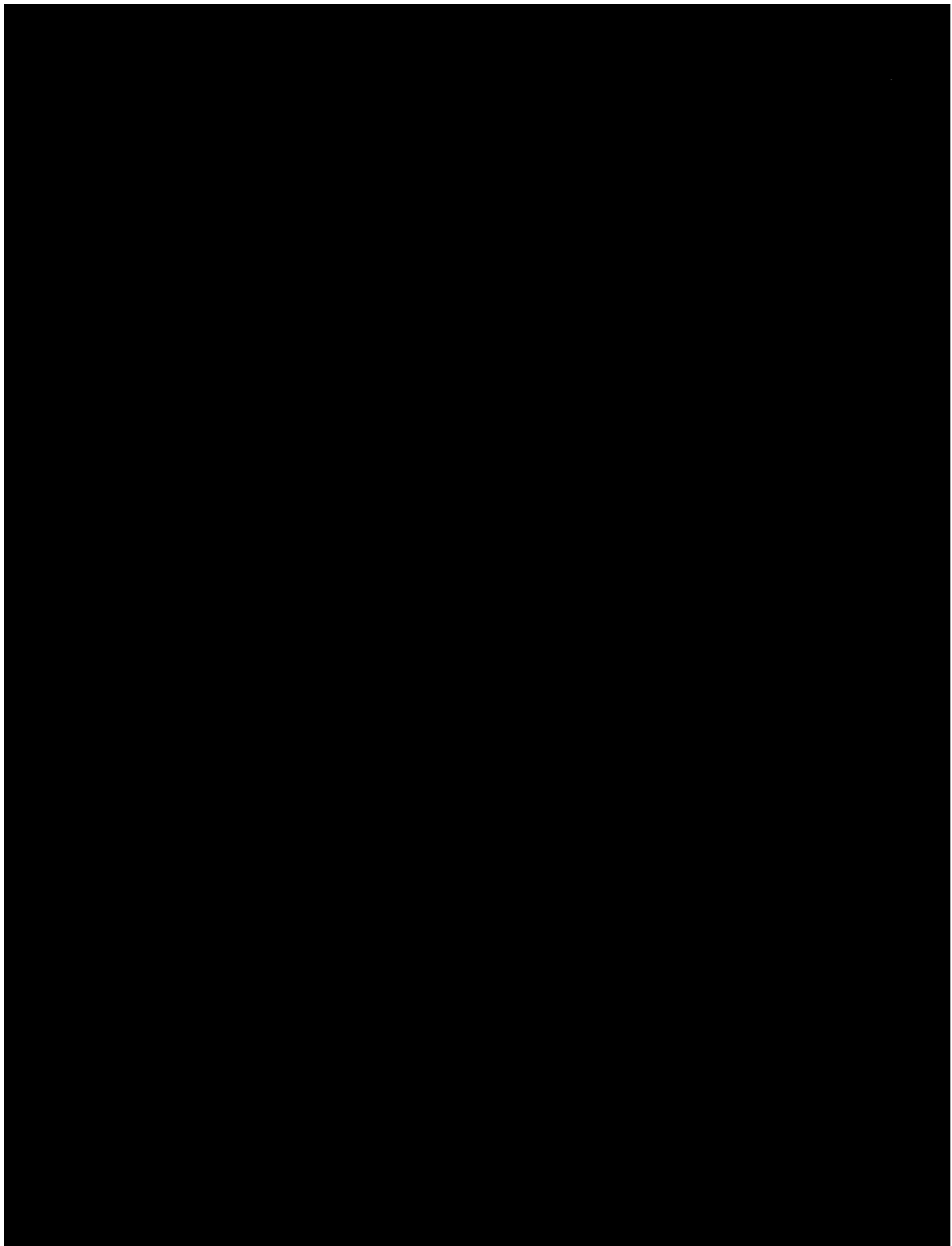

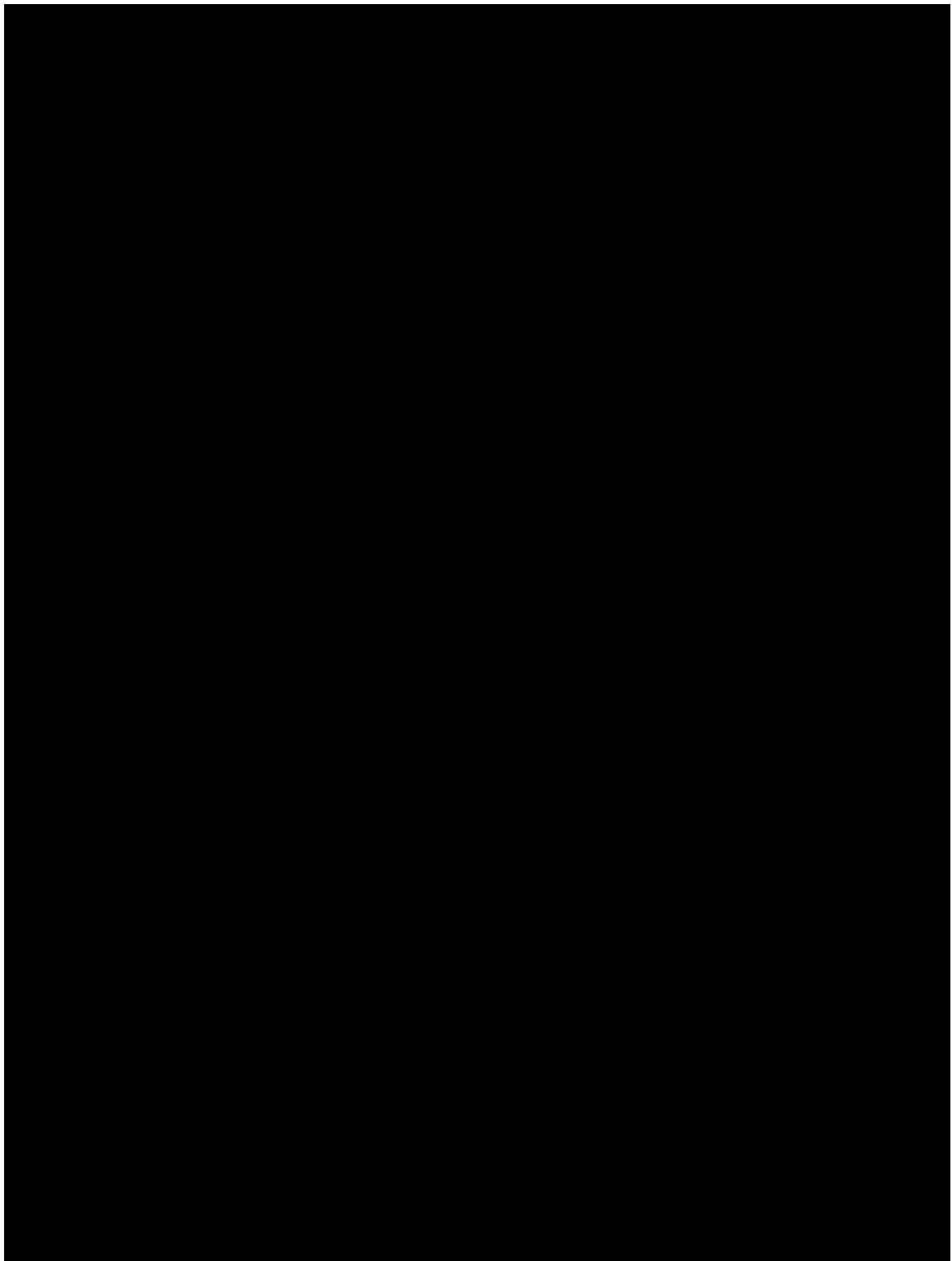

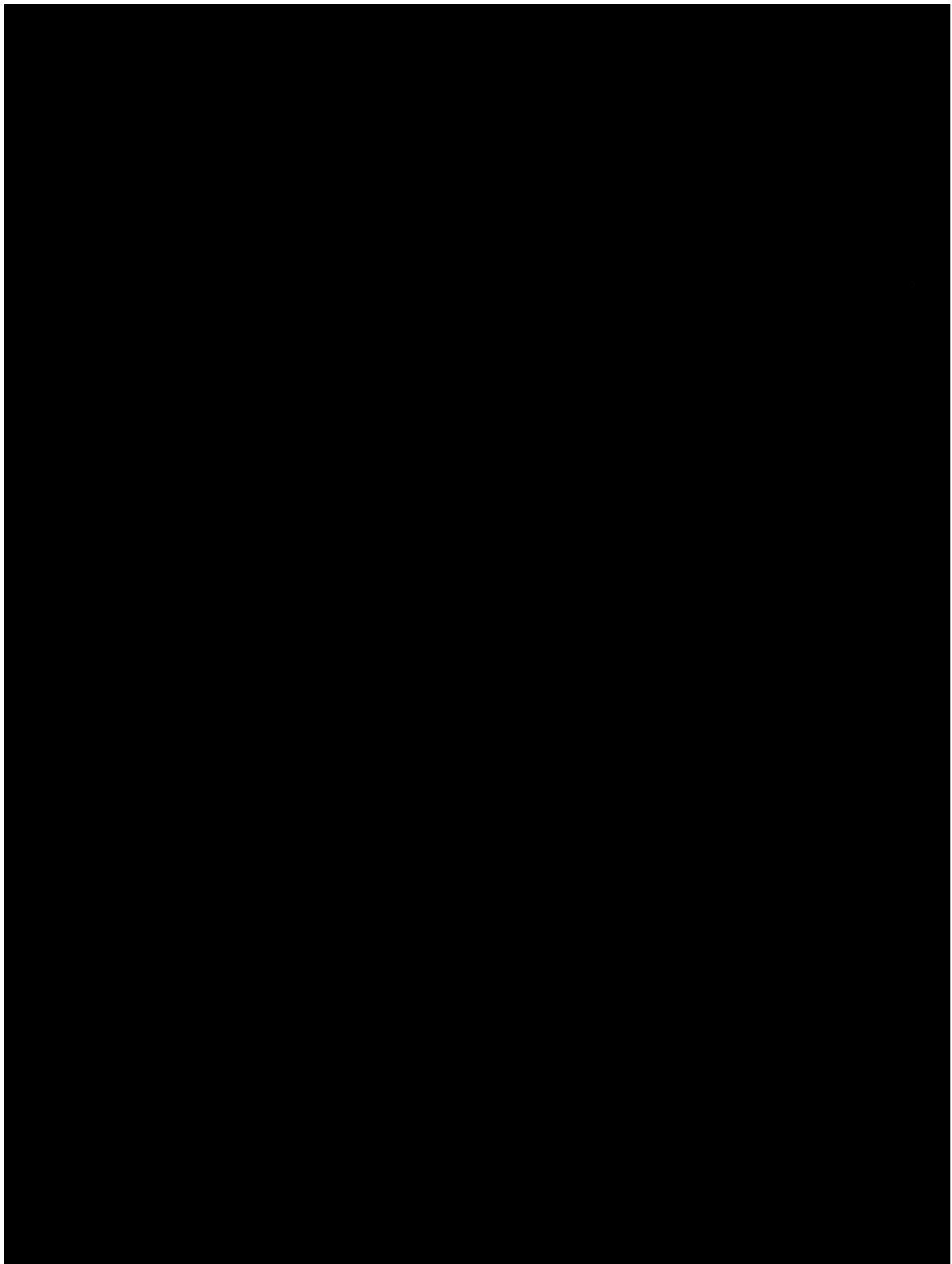

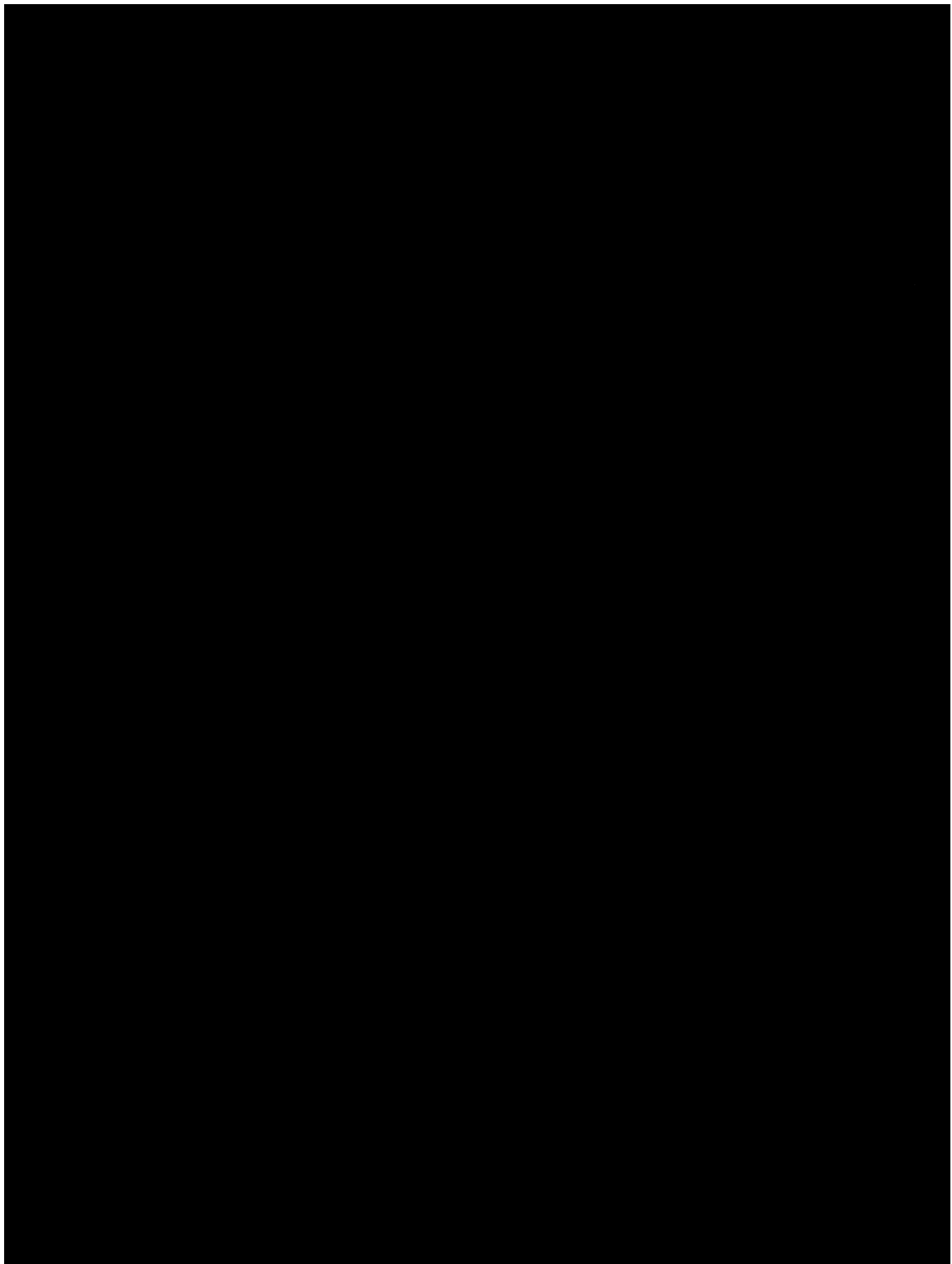

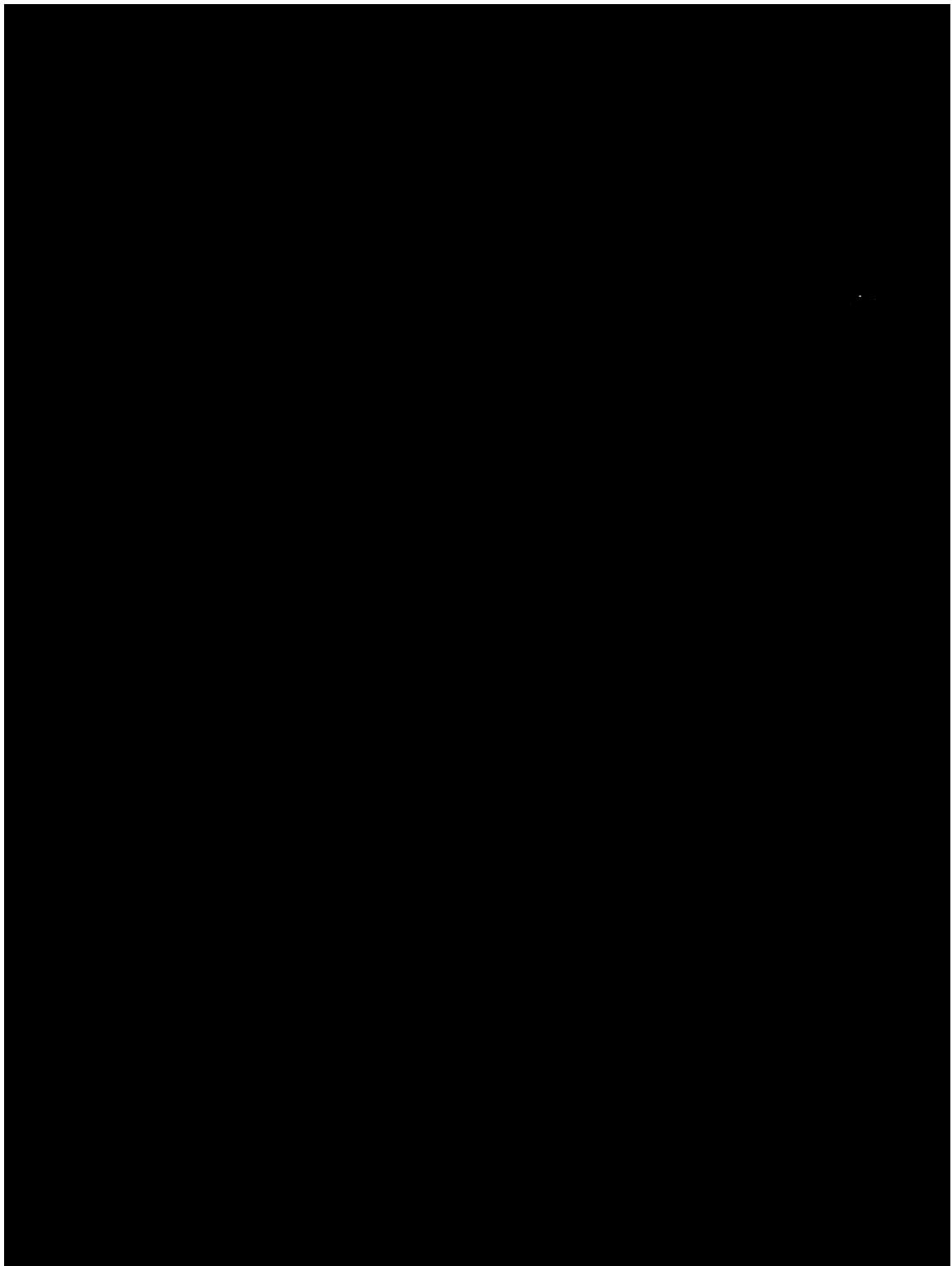

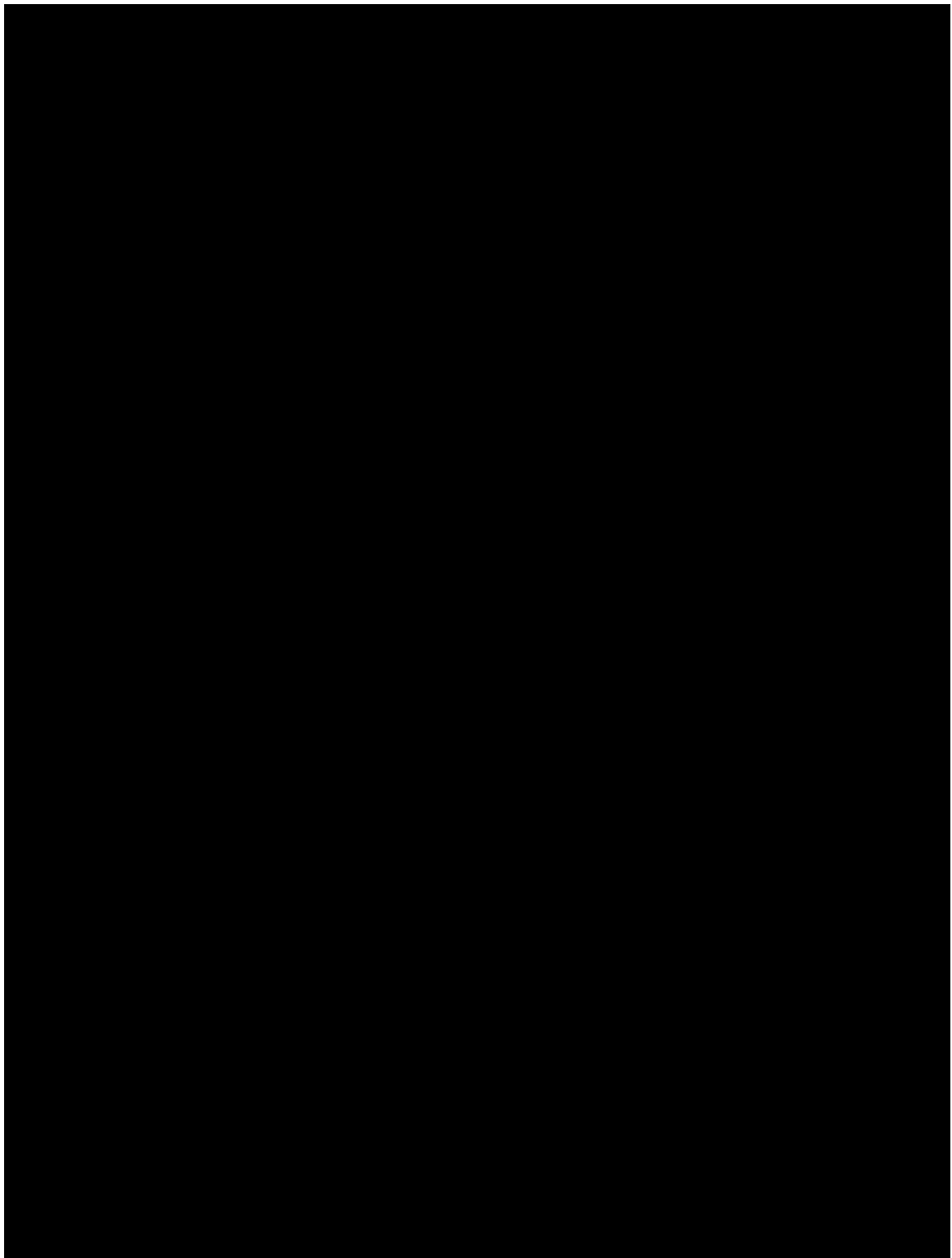

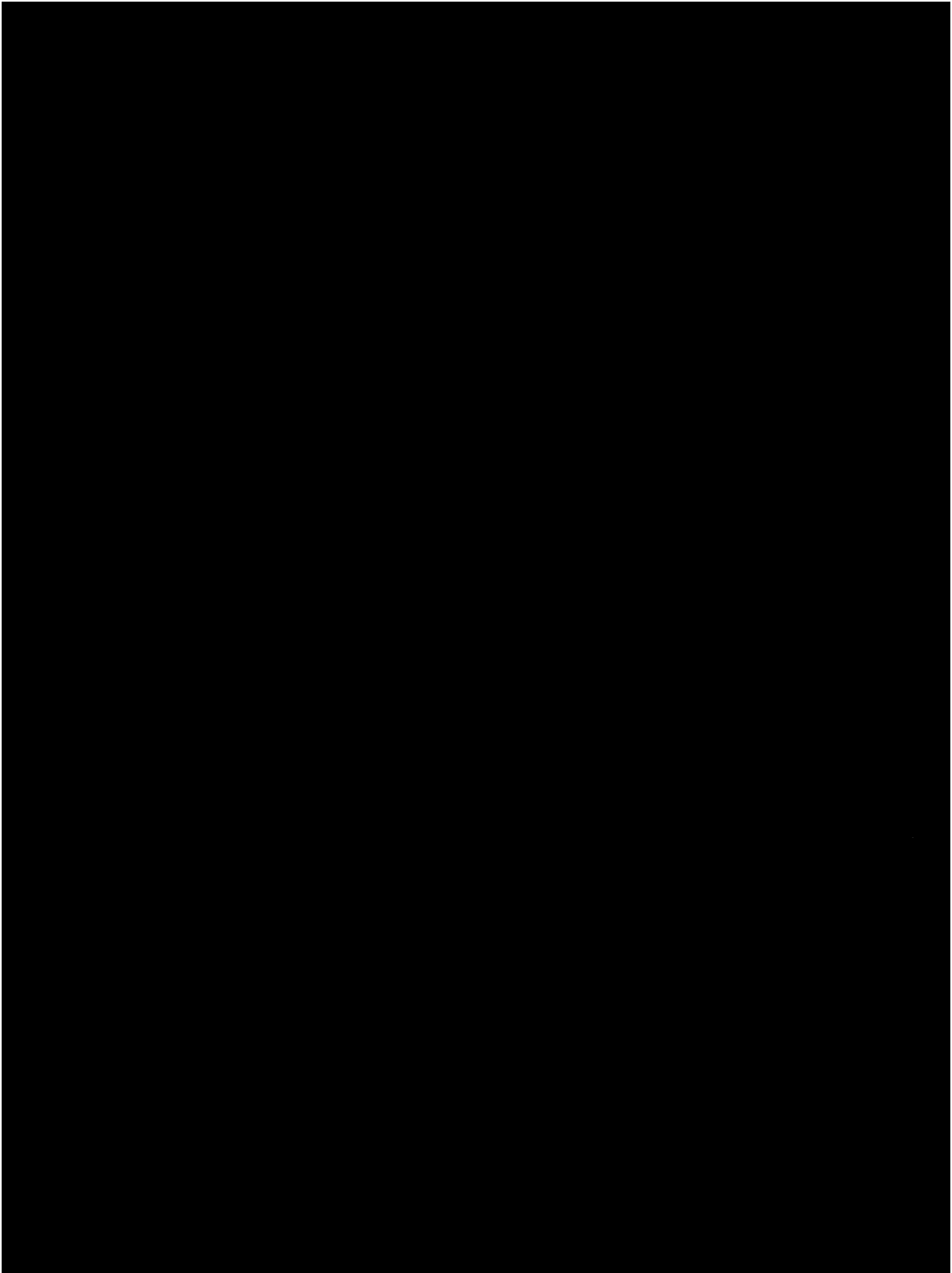

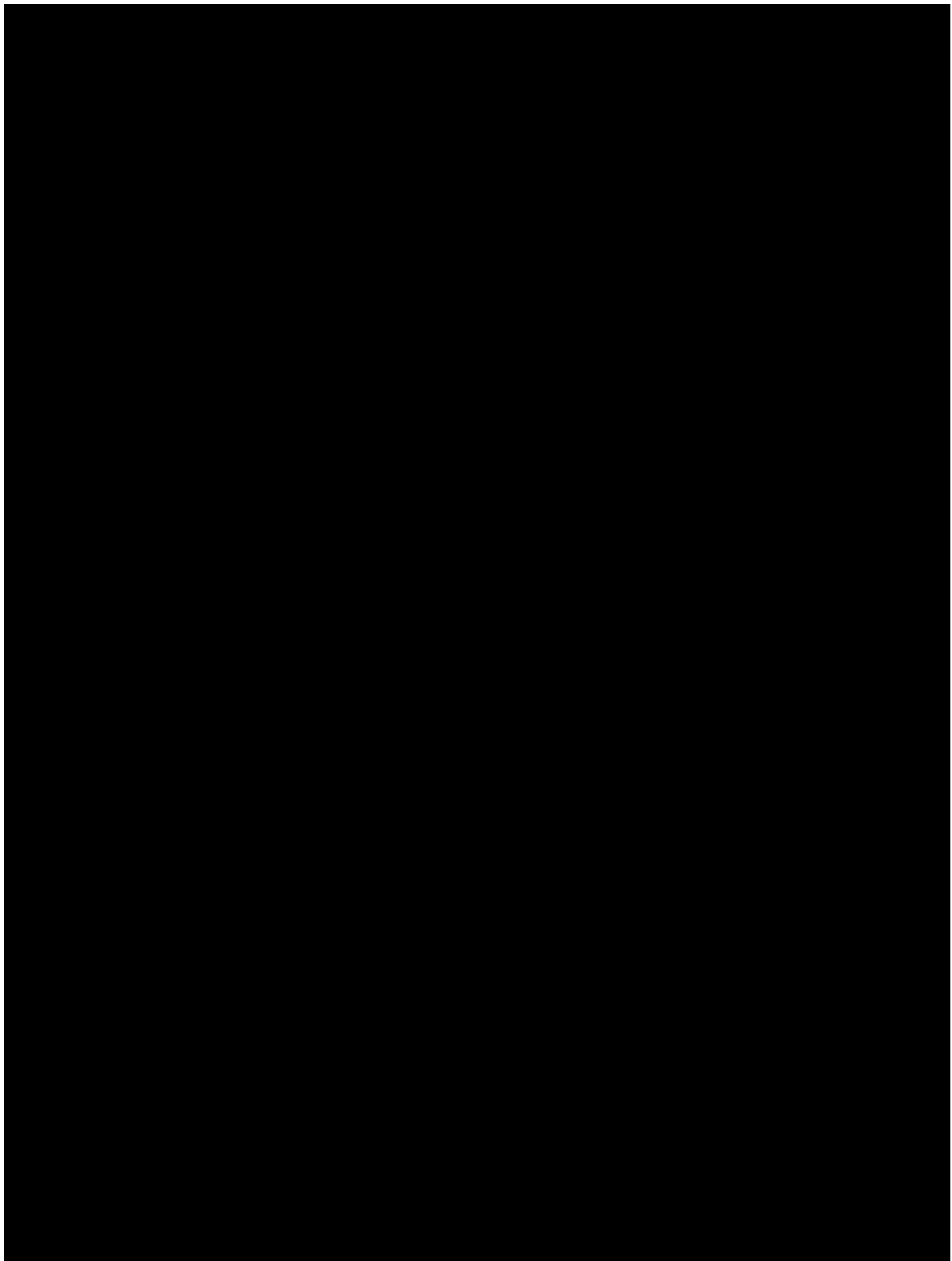

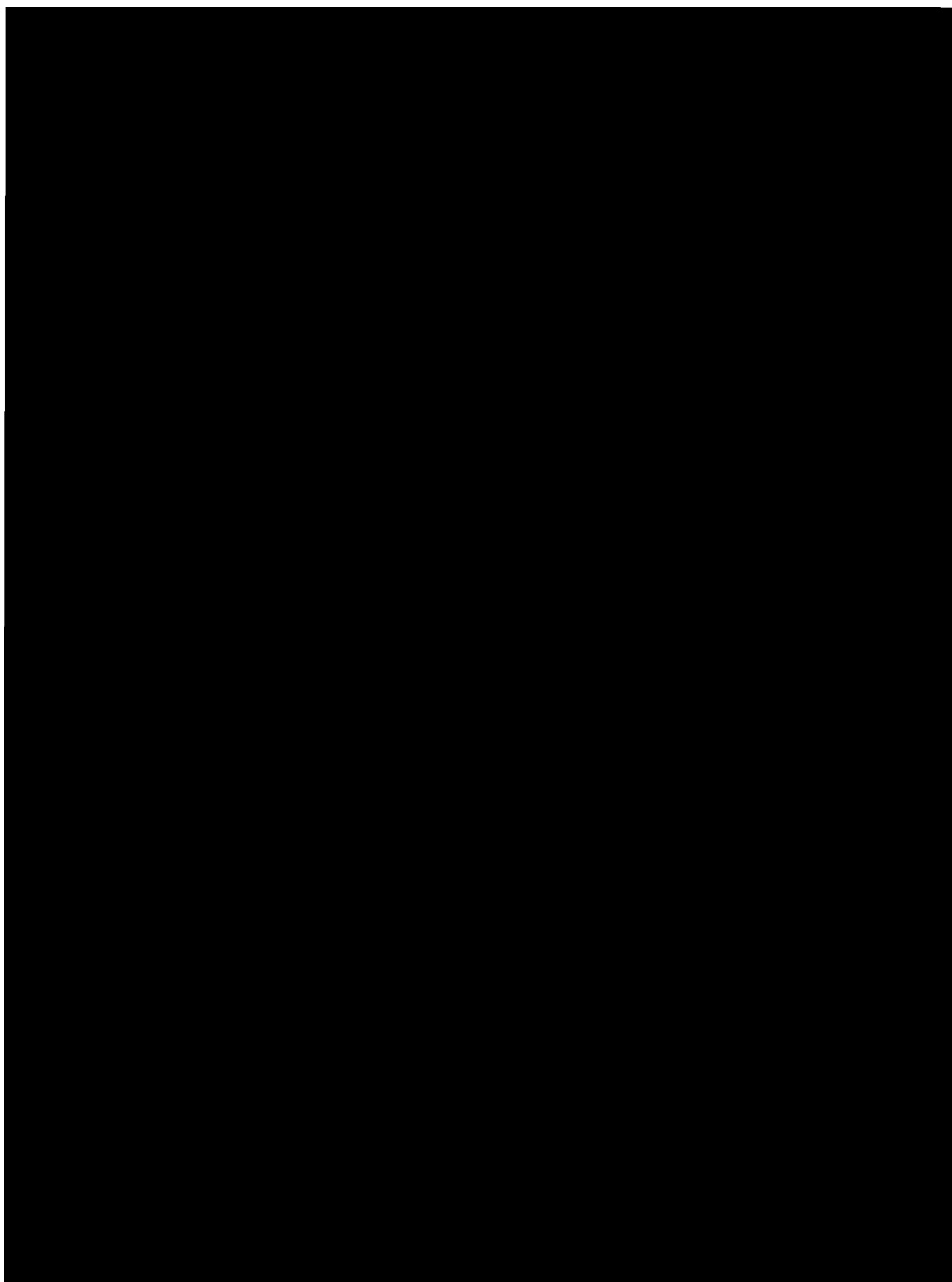

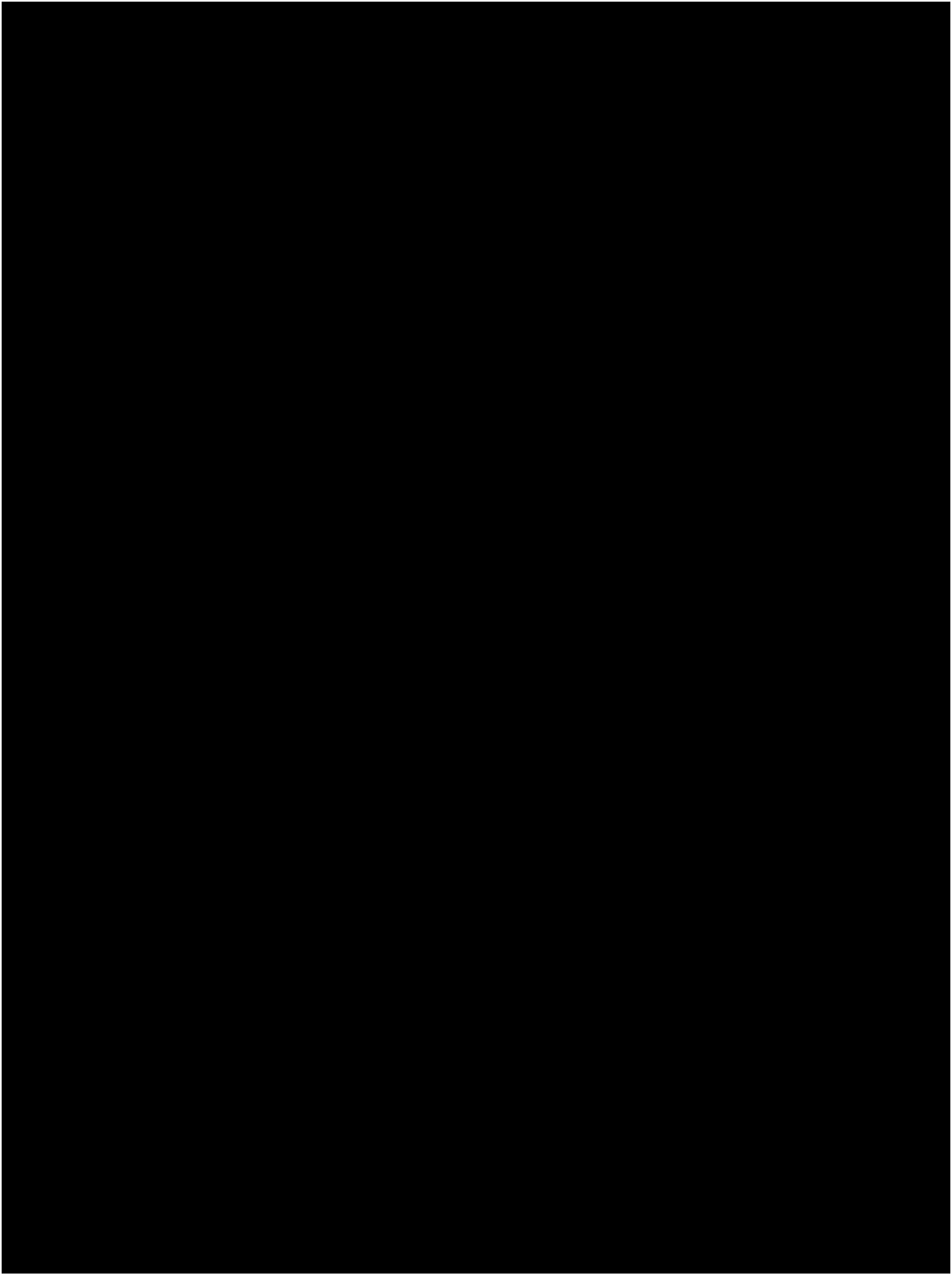

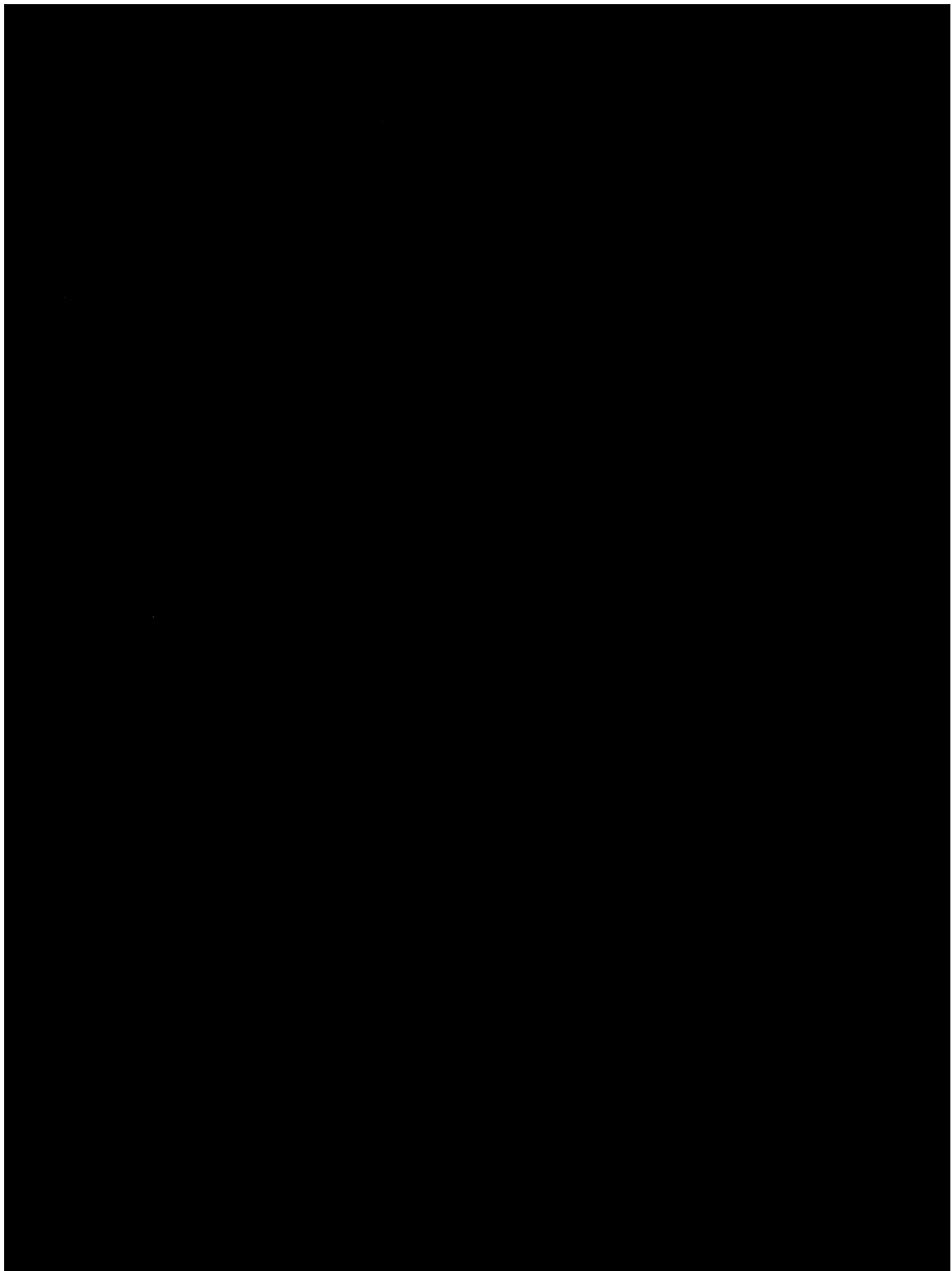

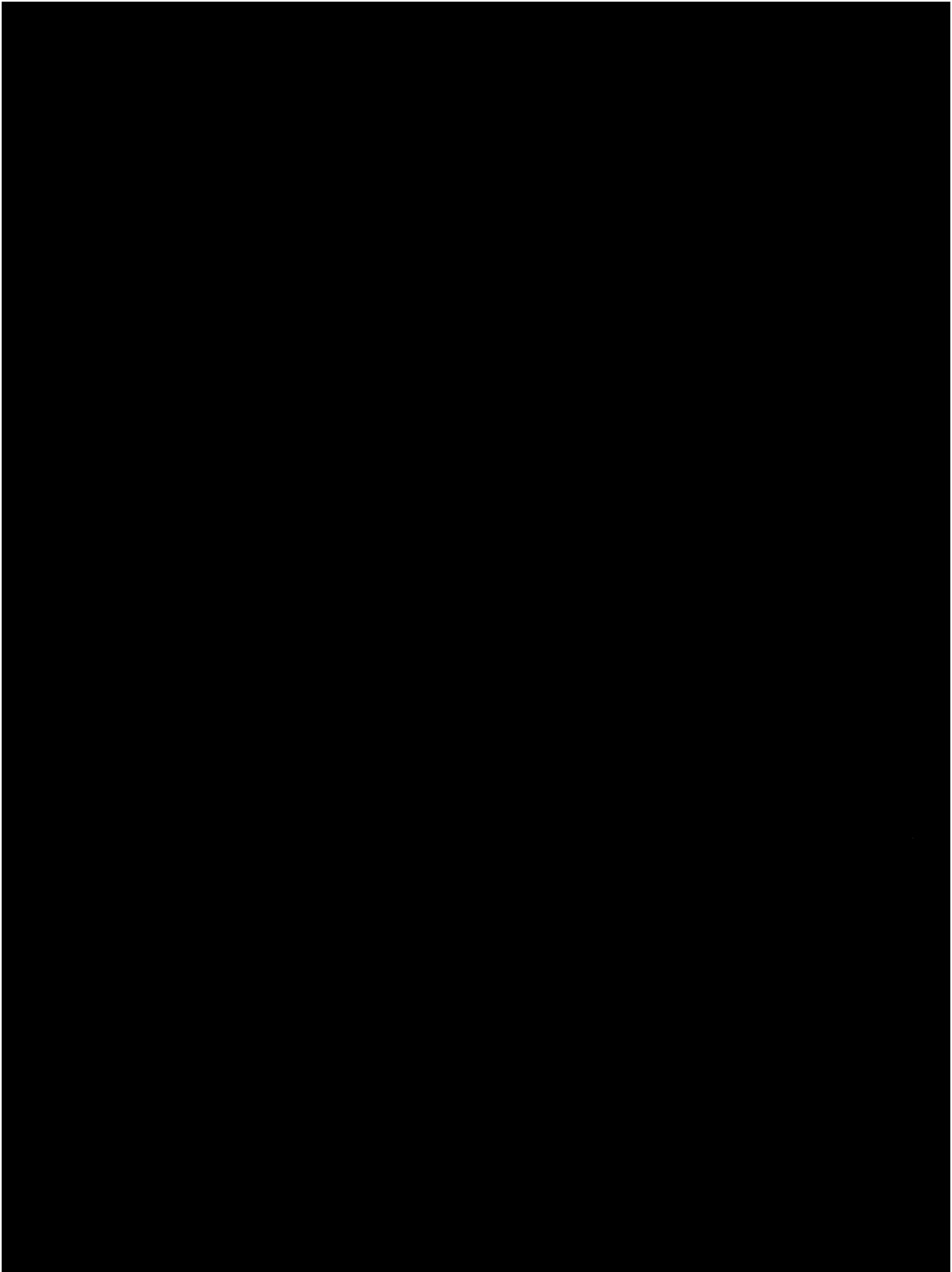

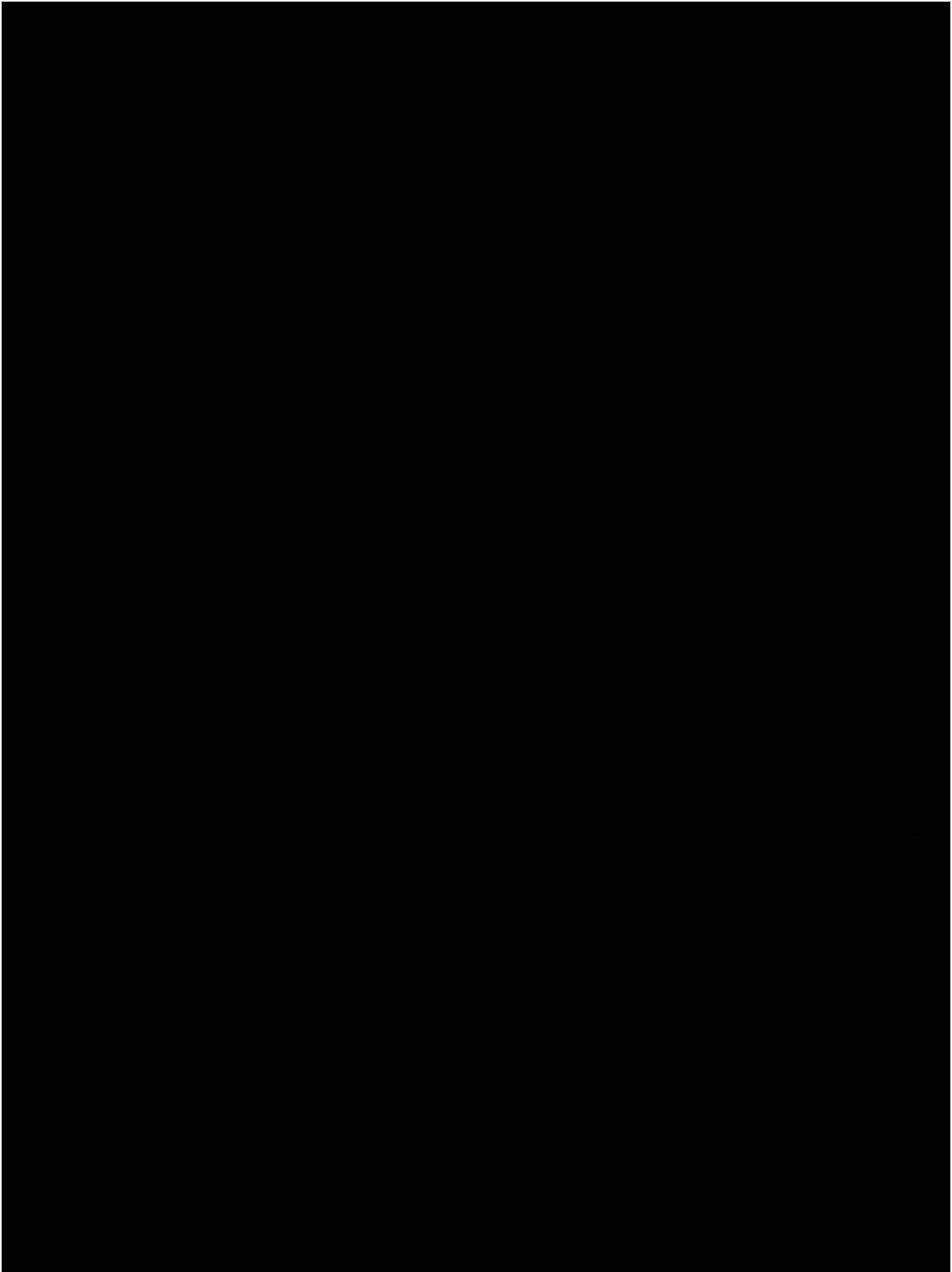

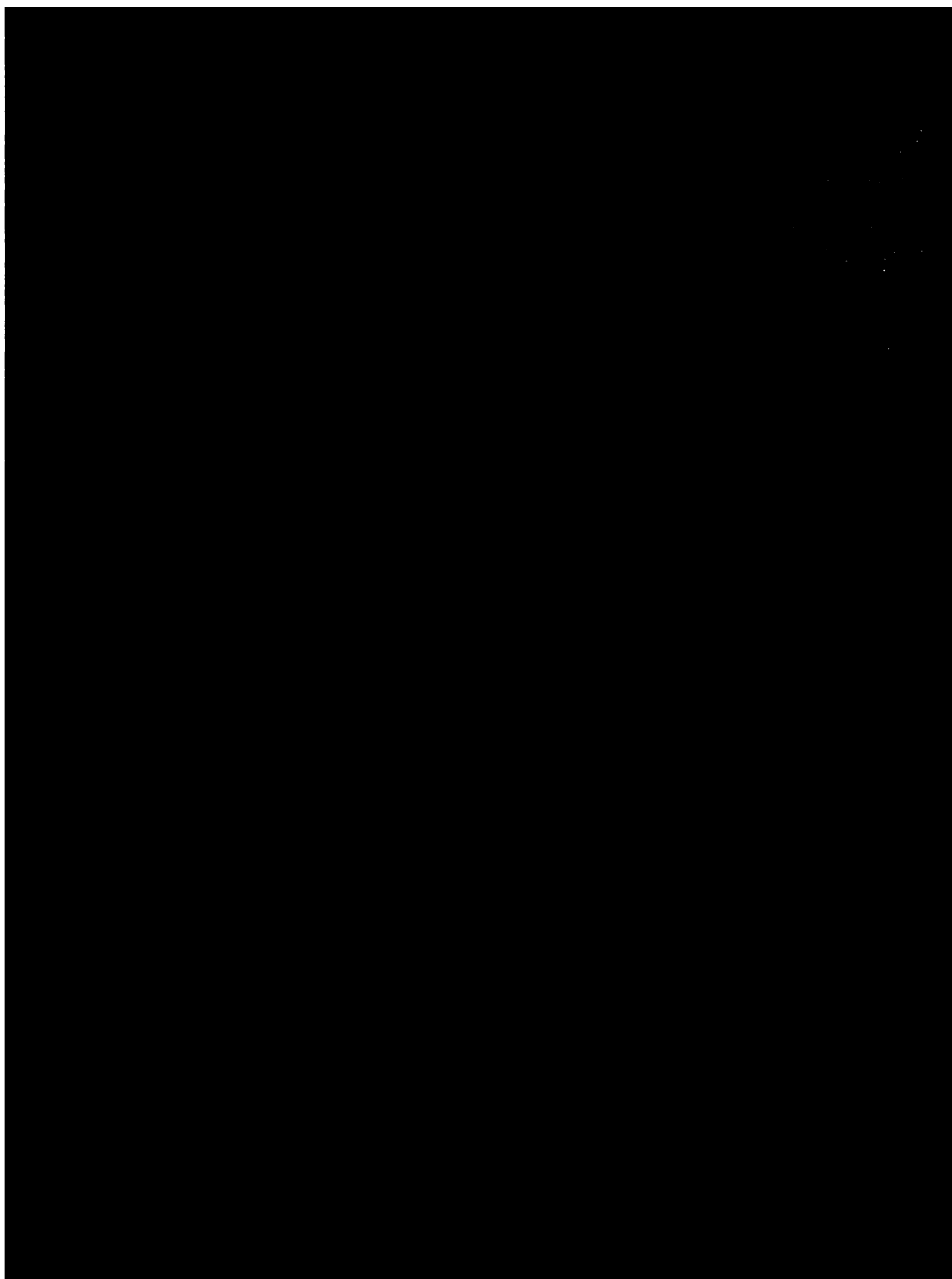

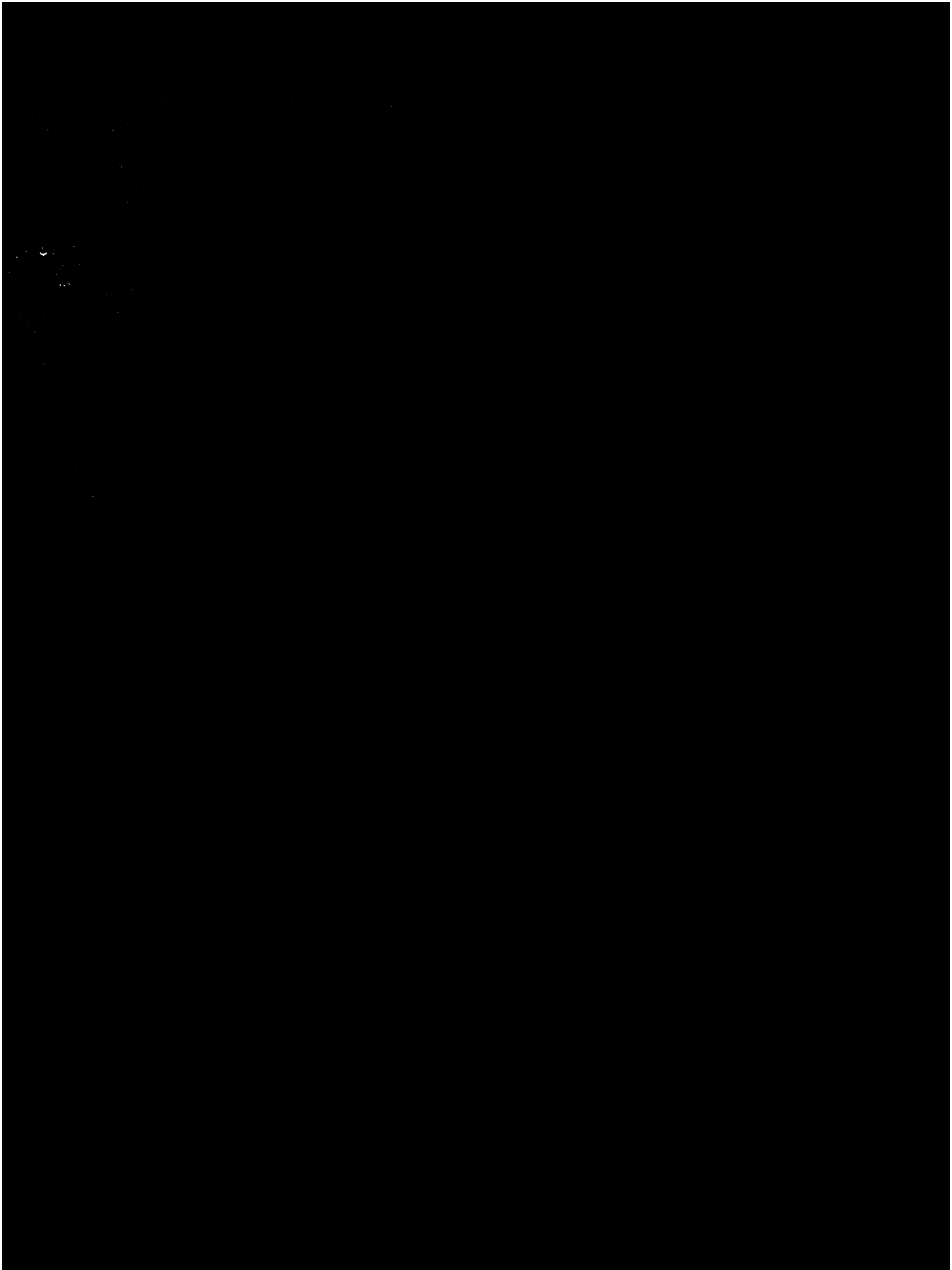

der efterd var rimelig nok at tage imod to, og var dette Gaut-
ternes Raade, at vælge Konge paa (73). Dette tildrog sig i
det 3 Sæculo, da Hrolf Krake regierede i Dannemark. Udi
Vest-Gautland regierede Kong Gaur to Aldere for Hrolf Krake;
følgelig en først i det 3 Sæculo; bemældte Land beskrives at have
ligget østen for Riolen, (heraf kan sees at denne Historie er fre-
det i Norge) imellem Norge og Sverrige, og skilt fra Upland
ved Gaur-Etven (74), (hvorefter det Norske Upland maae for-
staas). Hos Saxo forekommer paa mange Stæder i de ældre
og hedenske Tider, Gothi, Gotthi og Gothia, som hørende til
det Land vi nu kalde Sverrige (75), men dog havende sine egne
Konger, hvorefter han nævner Gethiblane, Carl, som han kun
kalder præfektum Gothiar, Ungvinus, og en ungønt, som skal
have levet, da Snio regierede over Dannemark. Snorro (76)
talte om Vester-Gautland, som ei staaende under Sverrige, da
han regierede i Sverrige, hvilket falder i Midten af det 4 Sæ-
culo, om en Algaur, Konge i Gautland, uden Tvil i Vester,
da Anund var Konge i Sverrige i Midten af det 6 Sæculo, og
om Hogni, Konge i Øster-Gautland, da Ingiald Anunds
Søn regierede i Sverrige; og da Snorro haver taget alt dette af
den gamle Dæd Piodulfur, som levede i det 9 Sæculo, hans
Søn skal sige heraf, at det er af megen Troværdighed,
hvorefter han fortæller om disse gamle Tider. Sturlaugs Saga (77)
talte om to Døge, Konge i Gautland, og Horken Viking

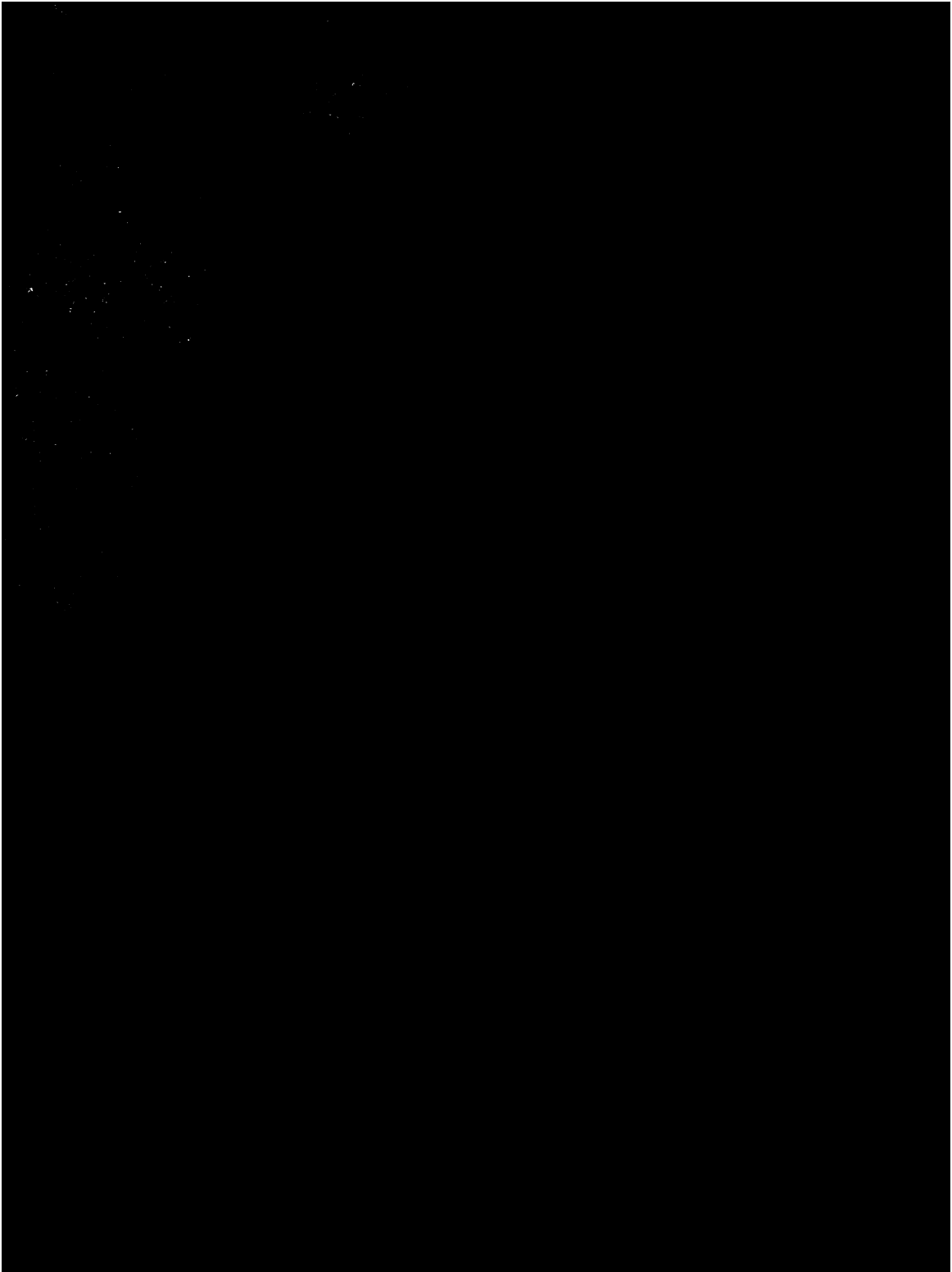
(73) Hrolf Krakes S. p. 66.

(74) Gotfrici S. p. 16. 54. 66.

(75) P. 6. 7. 8. 33. 36. 37. 90. 120. 123. 124. 157.

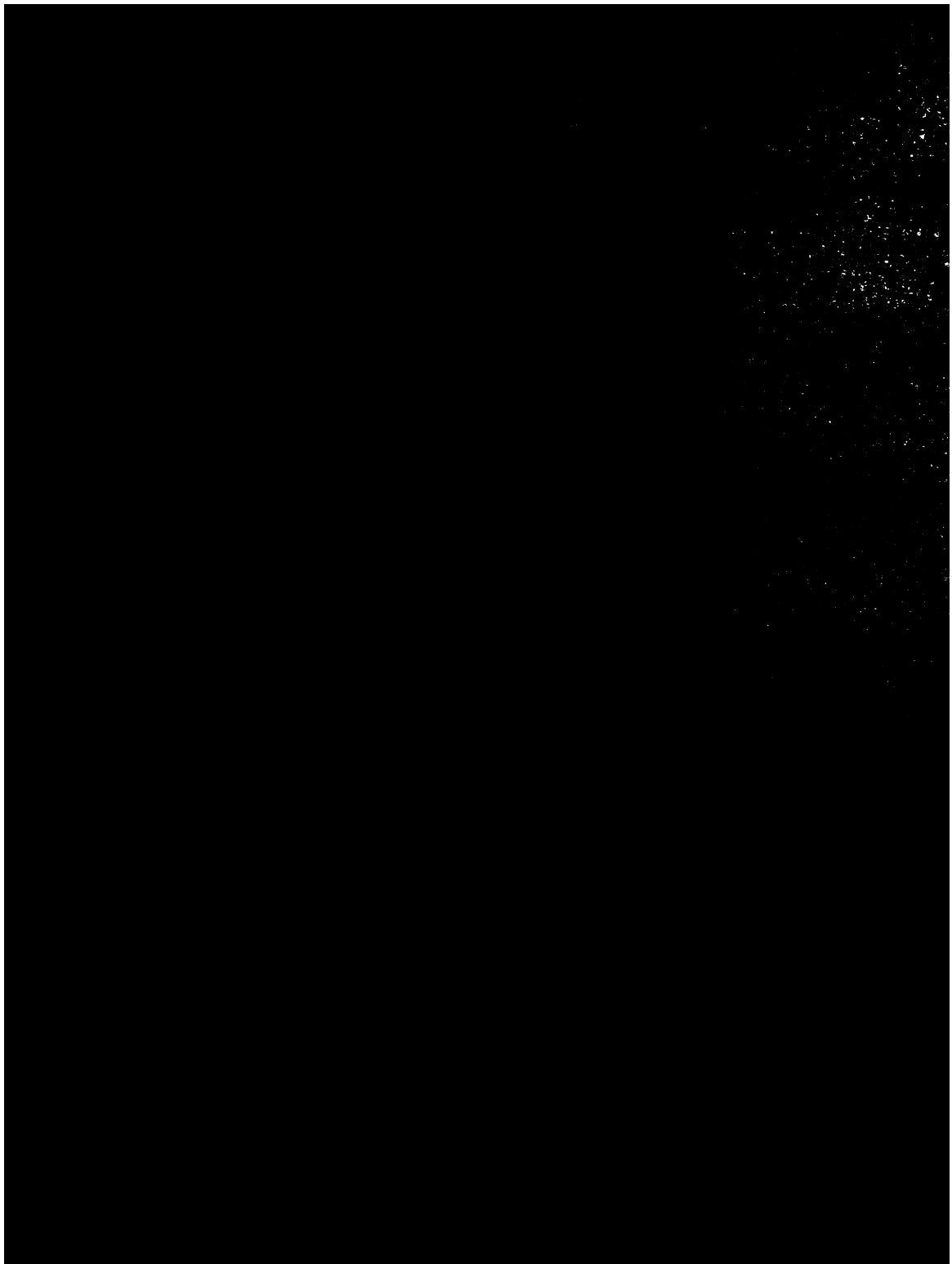
(76) H. K. t. 1. p. 31. 44. 49. 51.

(77) F. 64.

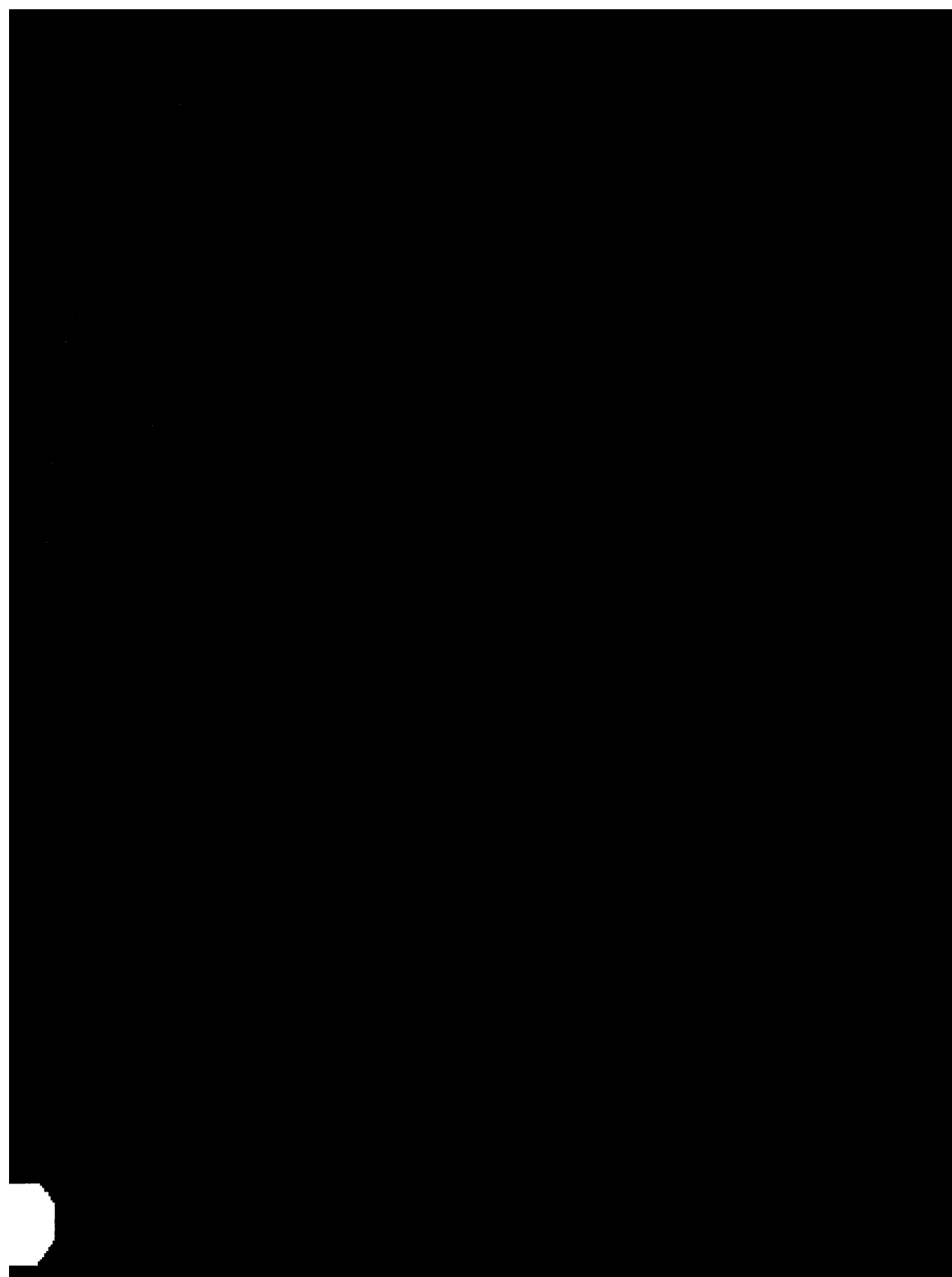

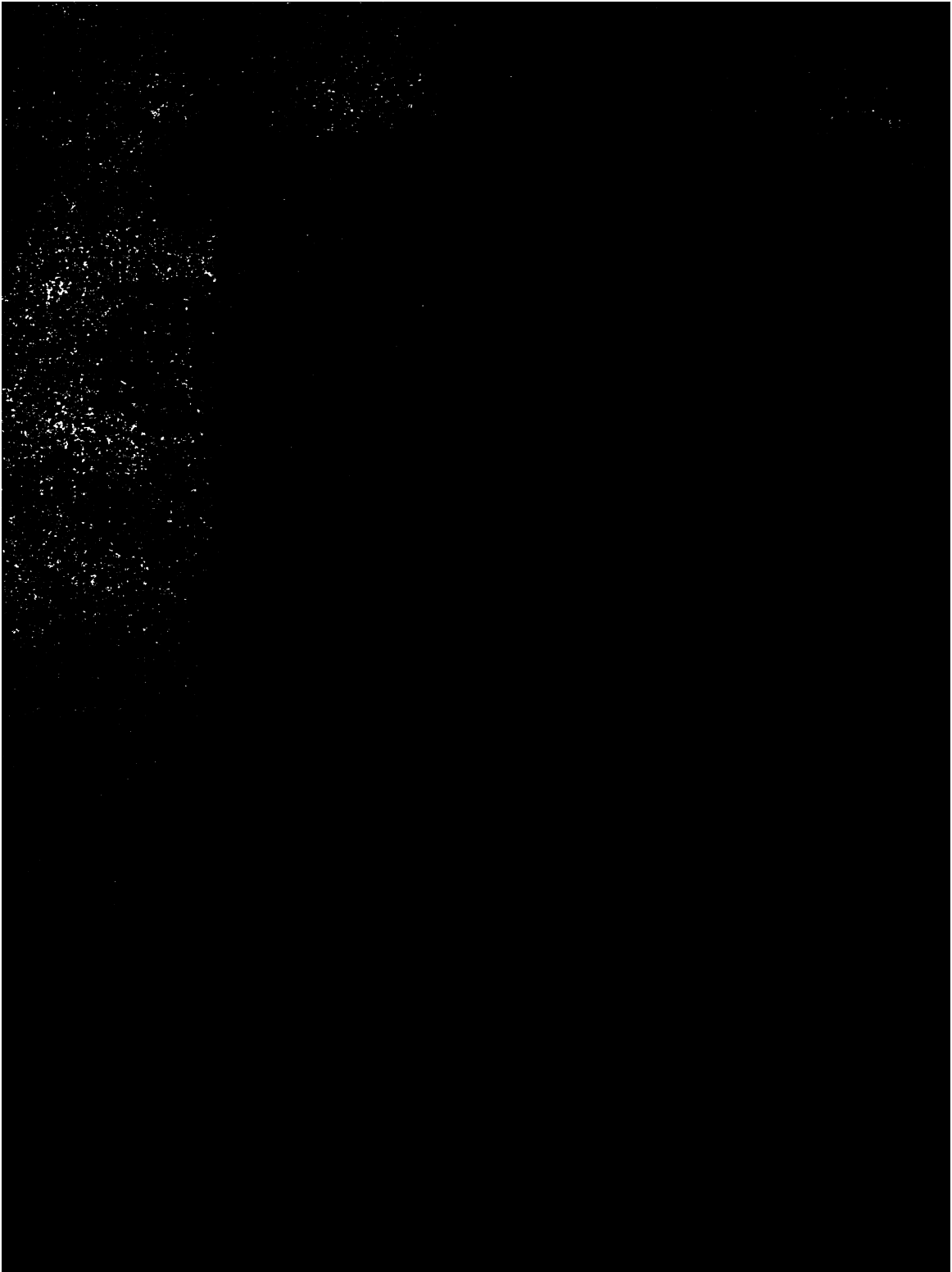

men; og mange gamle længe tilforn (95), af hvilke dog Procopius (96) siger paa et Sted, at nogle tillegge dem og Geterens Navn, da han ellers selv giver dem et andet i gamle Dage, menende, at de tilforn kaldtes Sarmater og Melanchlaner. Mange Gamle (97) have og gjort dem til Scyther, og ere derudi blevene efterfulgte af mange nyere Lærde (98). Endeel blaar de dem, ligesom Jorlandes, og sammen med Massageter (99). Andre (100) derimod have billigen gjort Forskiel imellem Geter og Gother. En fører dem rigtig nok fra Japheth, men tager derudi mærkeligen fejl, at Gapt hos Jorlandes, og Japheth skulde have været een Person (1); men naar en anden (2) vil henføre dem fra Cithim, Javans Son, saa farer han saa meget mere vild, som han selv, retteligen nok, tilstaaer, at Macedonier og Italiener have stammet fra Cithim. En anden (3) fører dem tilligemed de Svenske fra de Tydske, hvorudi han for saa-

D 3

vidt

(95) Procopius C. B. t. 2. p. 45. Augustinus d. civ. Dei l. 20. c. 10. Hieronymus trad. Hebr. in Genesin. Spartianus p. 419. Philostorgius p. 10.

(96) C. B. t. 1. p. 345. B. Vand. l. 1. c. 2.

(97) Philostorgius p. 10. Capitolinus p. 675. 697. Zosimus l. 1. p. 38. Zonaras C. B. t. 10. part. 1. p. 471. Pollio p. 710.

(98) Haderph hos Hallman om Drødbene Phase p. 81. J. F. Gronovius in var. Geographicis p. 3. 7. Salmassius d. ling. Hell. p. 368. Pantori O. Goth. l. 1. p. 79. Becani Or. p. 724.

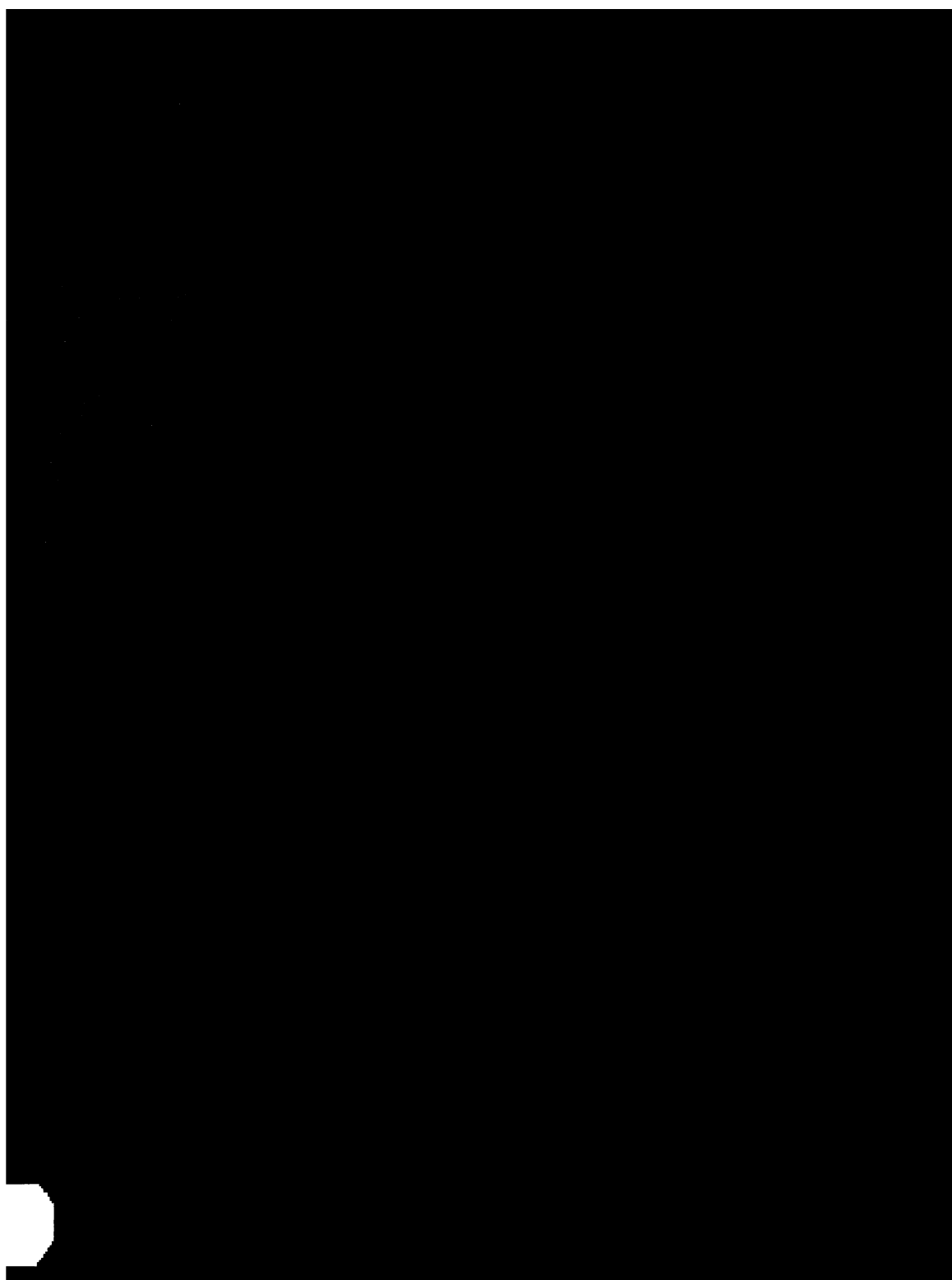
(99) Augustinus d. civ. Dei l. 20. c. 10. Bizari H. Pers. l. 1. p. 13.

(100) Stiernhöök ius Sveonum p. 4 og 5. Pontanus Chorogr. p. 67. etc. Claveri Germ. l. 3. c. 34. p. 129. Schurzfleisch op hist. p. 1089. Bunaus teutsche Hist. t. 1. p. 38.

(1) Frapcke A. und N. Medl. l. 1. p. 13.

(2) Paringköldts histor. Schlacht Register p. 11.

(3) Plans Petri hos Hallman om Drødbene Phase p. 81.

huynt, seren y gogledh (16), hvortil ei vel kan være nogen anden Aarsag; end denne, at Wallerne viste at der boede Gotther i Norden. Nogle lade Tingen staae gandske i Tvil, baade Gothernes Herkomst, saa og hvor de have først boet (17). Prætorius (18) anvender al Glid paa, at vise, at de Gotther, som kaldes de Rømeres Herredømme, have alene i Forstningen boet i Preussen, og ere andre, end de der boede i Scandinavien. Cluverius (19) viser uovervindelig, at de Gotther, som angreb Rømerne, ere de samme som boede i Preussen, og kaldes Gutarer, Gothones, og Gythones, men derudi fejler han, naar han nægter, at der ere ingen komne til dem fra Norden af deres Landsmænd, og mener at saa gamle Skribenter, som Ablavius og Dexippus, hvilken levede i det tredie Sæculo, og paa hvilke Jernendes beraaber sig, have tilligemed Jernende selv taget Anledning, at føre Gottherne fra Norden af Gutarne, som virkeligen boede der; da det dog er klart, at de ei havde Kiendt til dette Land, og mindre til saa mange andre smaae Folk paa Scandinavien, dersom de ikke havde faaet det at vide igiennem Gottherne, som disse igien vare virkeligen gangne ud derfra. Nogle (20) troe, at den sorte See, og imellem de Floder Vornsthenes og Typhronen fare derimod meget vild, naar de efter den Poliske Historiker Matthæus a Michovia mene, at de ogsaa ere blevene kaldte Polonacii, hvilket paa Russisk skal betyde Røpere, da Polonacii ogsaa kaldes ogsaa Uzi, og vare et Hunisk Folk.

Endelig. Del.

E

§. XIV.

(16) Lhuyd's Archæol. p. 148.

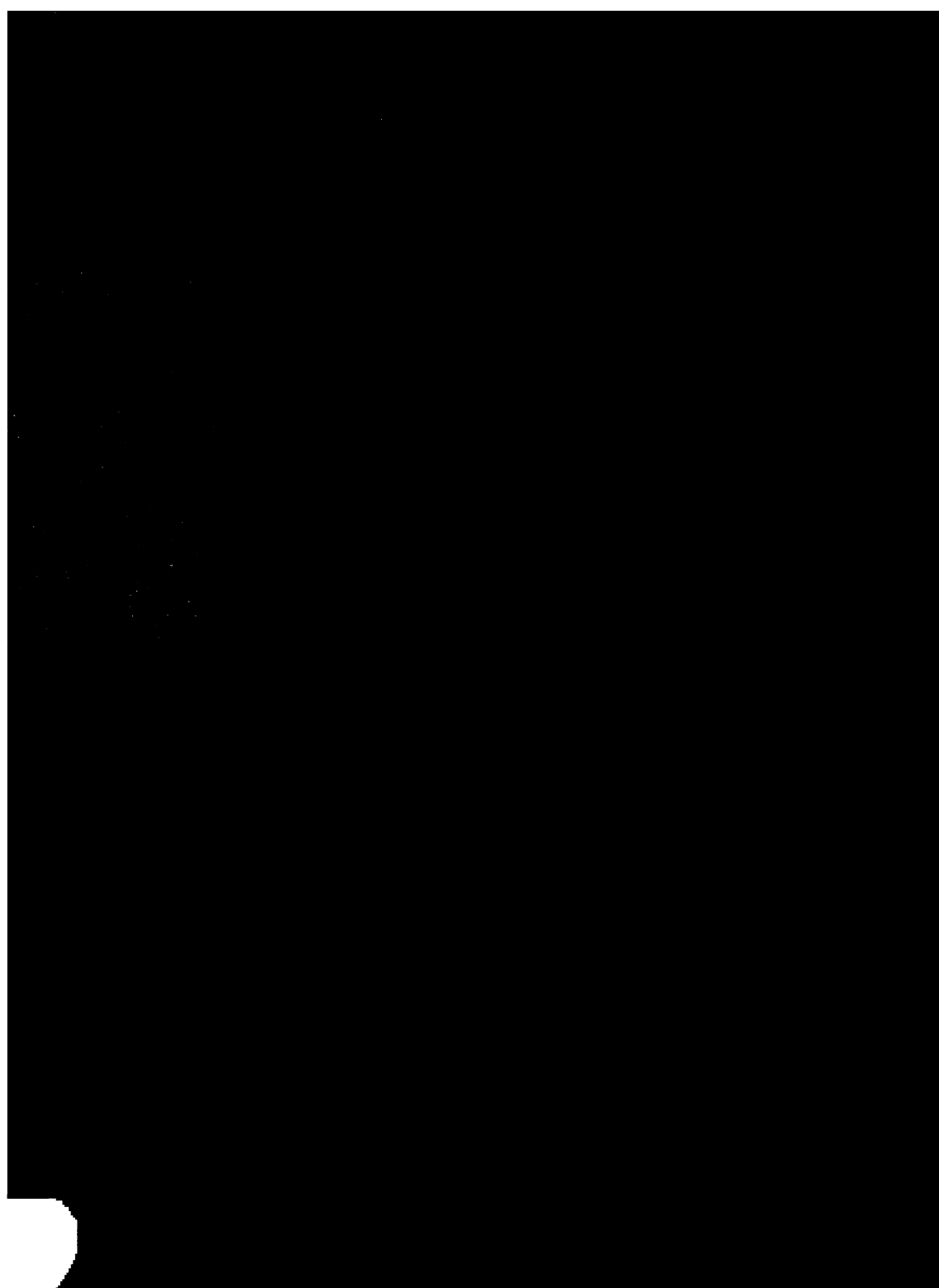
(17) Mezeray H. de France avant Clovis p. 311.

(18) Orb. Goth. l. 1. p. 46. 49.

(19) Germ. ant. l. 3. p. 128 &c. 174.

(20) Orelus Synon. p. 152. v. Gothi. Ferrarius Lexico v.

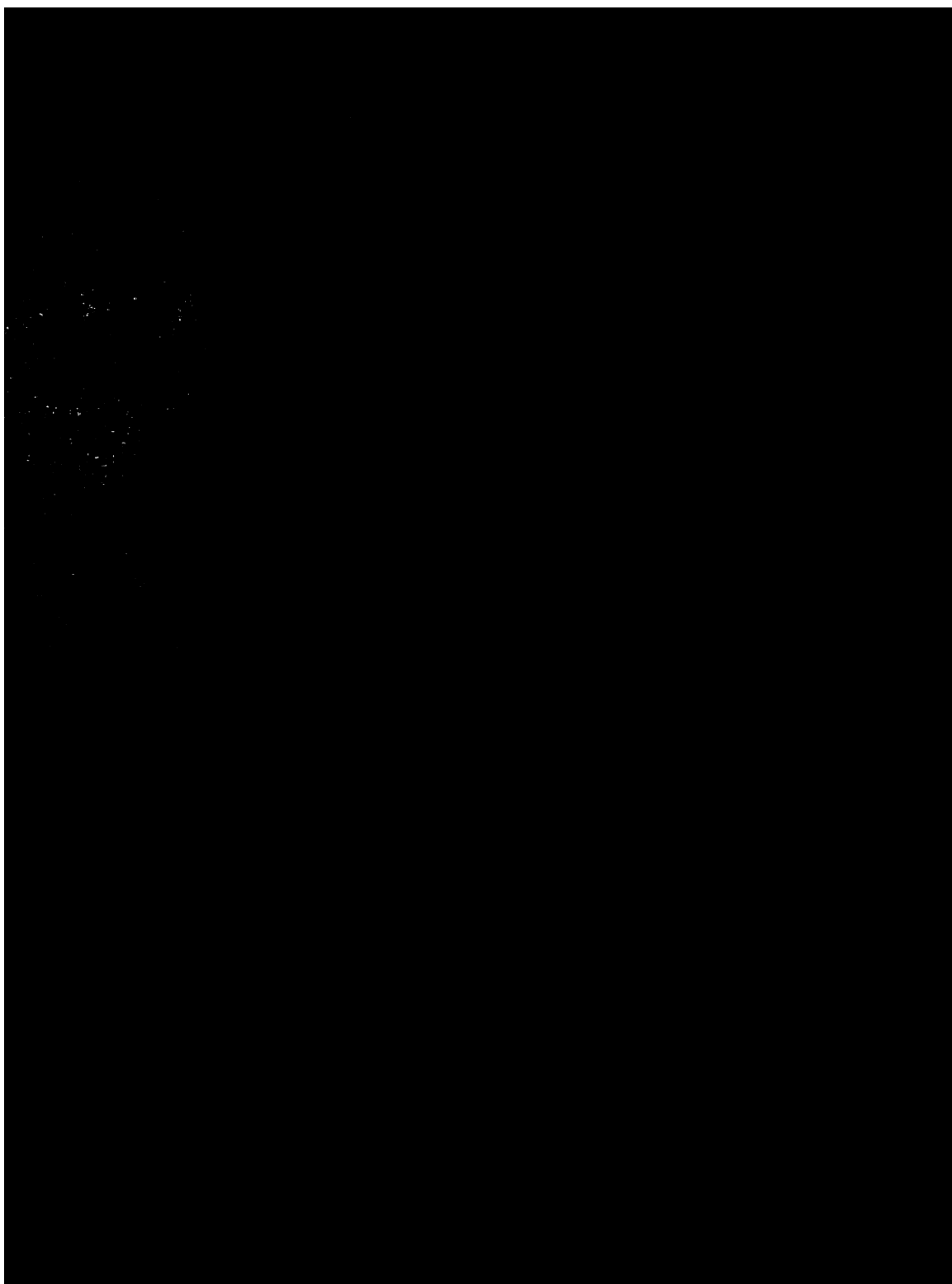
227.

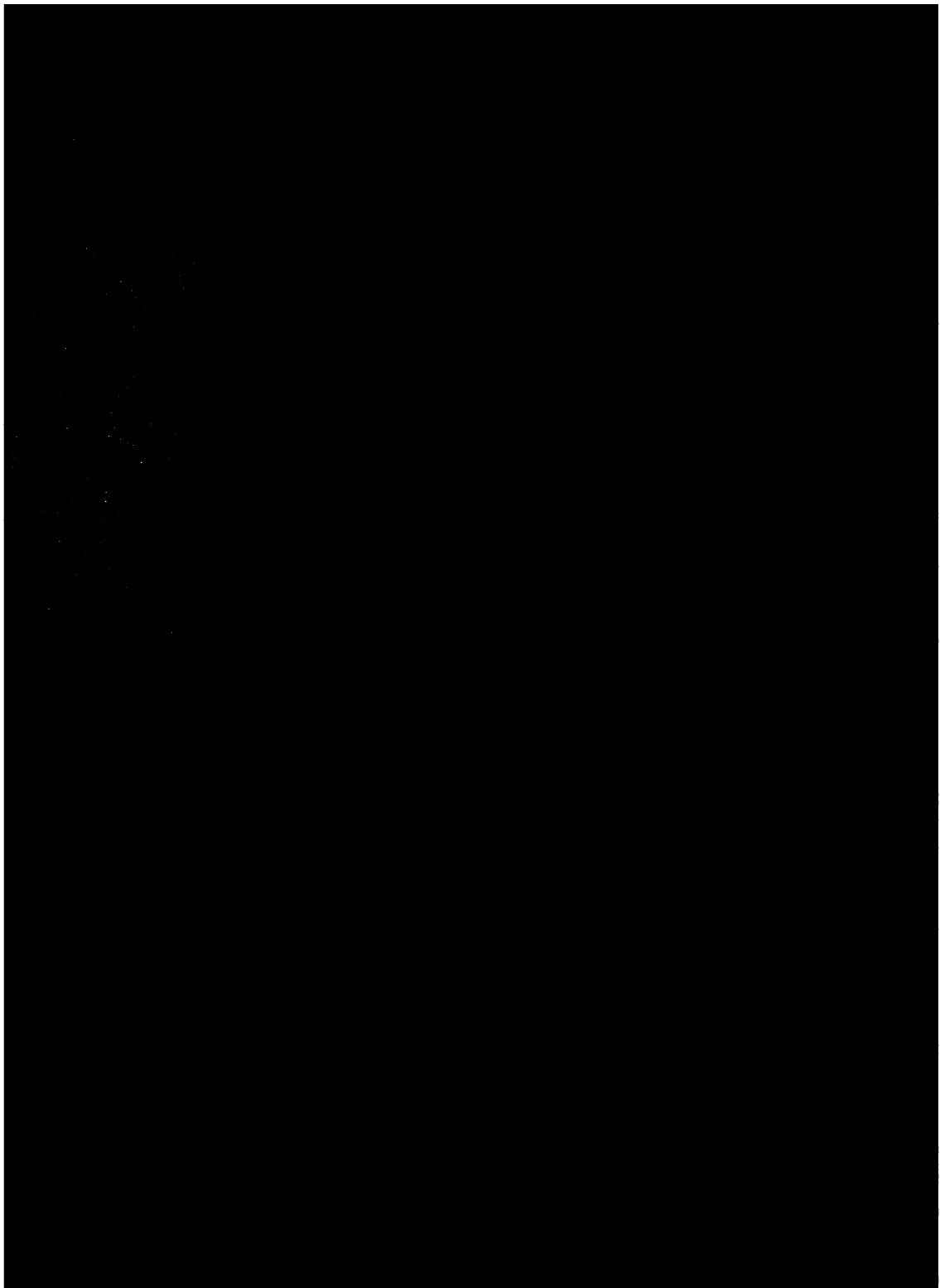
ogsaa Butones, hvorved de fleste Udliggere af Strabo, forstaae Butones, da Butones ellers ikke forekomme hos nogen anden Stribent. Denne Retteelse bestrækkes og derved, at Tacitus (22) siger, at Carualda, en ung Person iblant Gothonerne, af adelig Herkomst, brød under Tiberii Regimente ind i Marcomanernes Land, da han tilforn havde maat blive flygtig for Marobodii Overmagt, og nødde nu Maroboduum til at tage Flugten; thi herved gøres det troligt, at Gothones have staaet under Marobodius, og Gothones og Butones vare eet Folk. Mærkeligt er det og, at Tacitus siger, at til de Barbarer, som havde fulgt Maroboduum og Carualdum, hvilke begge maatte flygte til Rømerne, bleve anviste Boliger mellem de Floder Marus og Ensus, hvortil den ene flyder fra Siebenbürgen, igiennem et Stykke af Ungarn, og falder i Theisse, og kaldes endnu Marus; og da kan man sige paa de Tanker, at disse Gotther have siden efter forenet sig med deres Landsmænd; men maaskee at ved den Flod forstaaes Morava i Mähren, og Wag i Dore Ungarn, som Cellarius mener T. 1. P. 389; dog er Cui Bemærkning her uvis. Plinius (23), som skrev Aar 77 efter Christi Fødsel, siger, at Vindili 7: Vandali, vare et af de Germaniske-fem Folk, og at Butones vare endeel af dem; men jeg haver ingen Bæk kjendt, at denne Inddeeling er ei saa rigtig, og som snarere bør følge Tacitus, som haver kun tre Hoved-Folk, og efter den regne Bandaler og Gotther til Istævonerne. Plinius gjør Bandalerne til Hoved-Folket, har man et Grund at slutte, at de paa den Tid have været nægtigst i Mähren. Plinius anfører og en Flod Buttalus, hvilk-

(22) Annal. l. 2. p. 253 — 255.

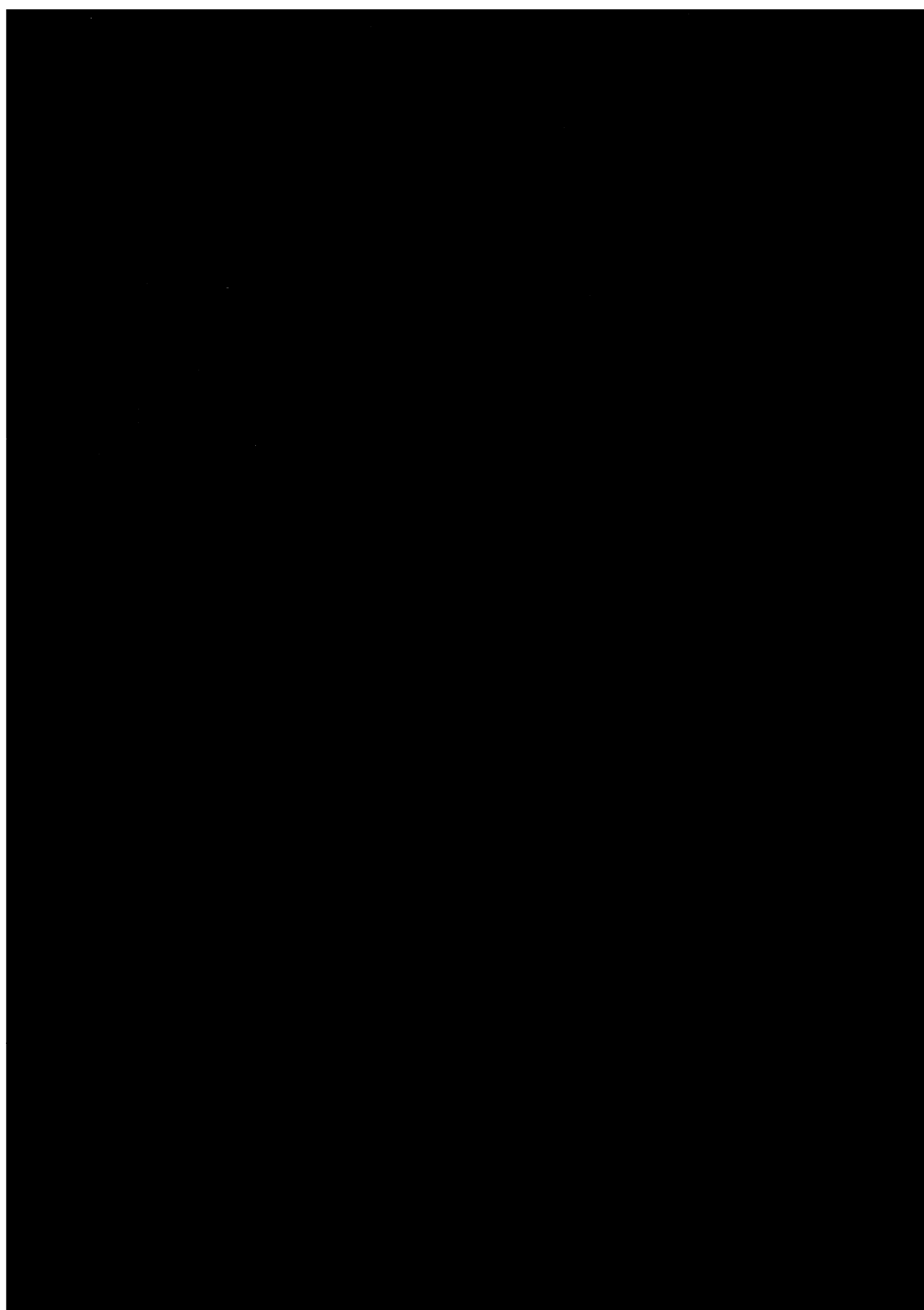
(23) Id. l. 4. 477 — 479. t. 5. l. 37. p. 370.

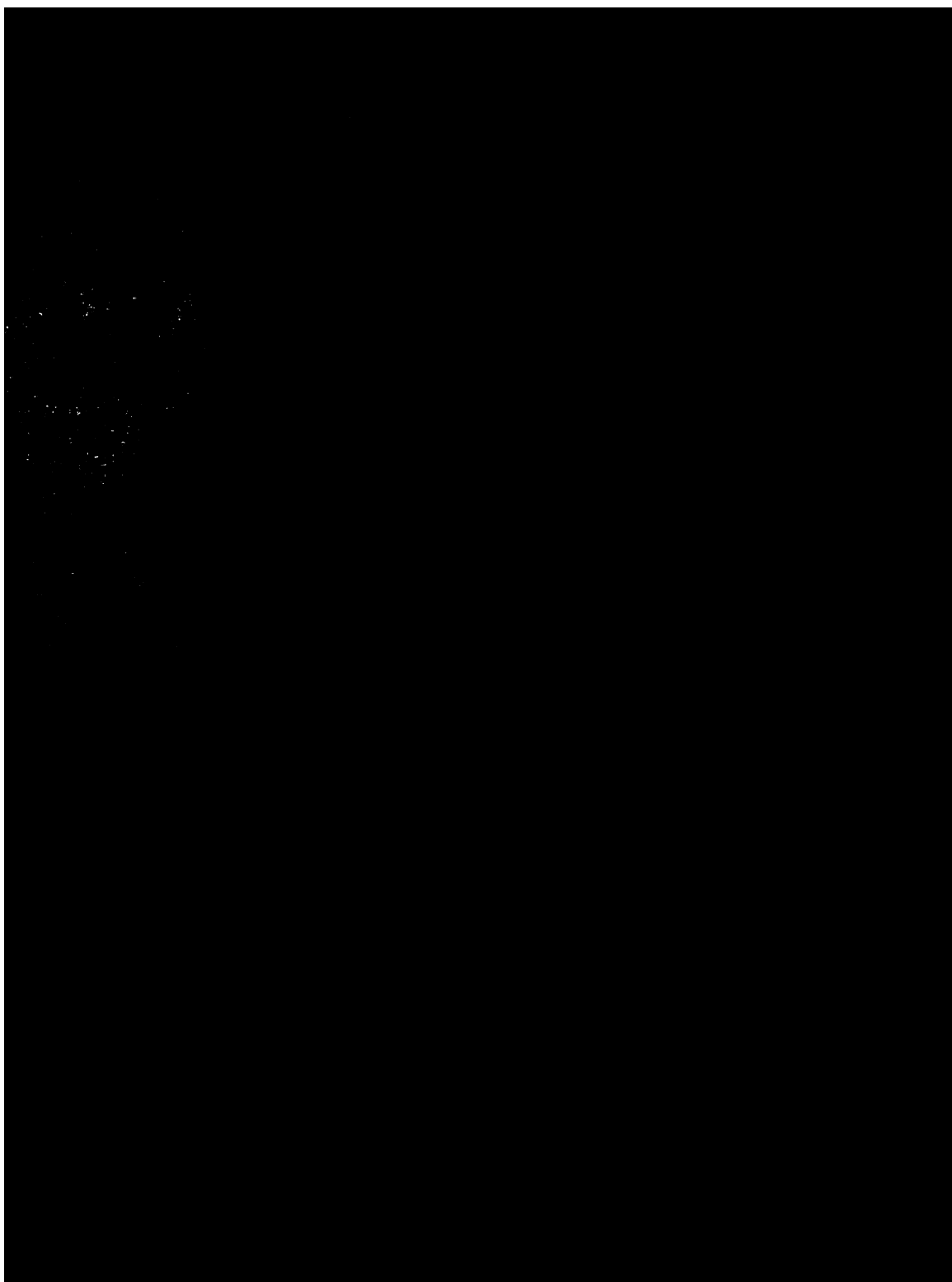

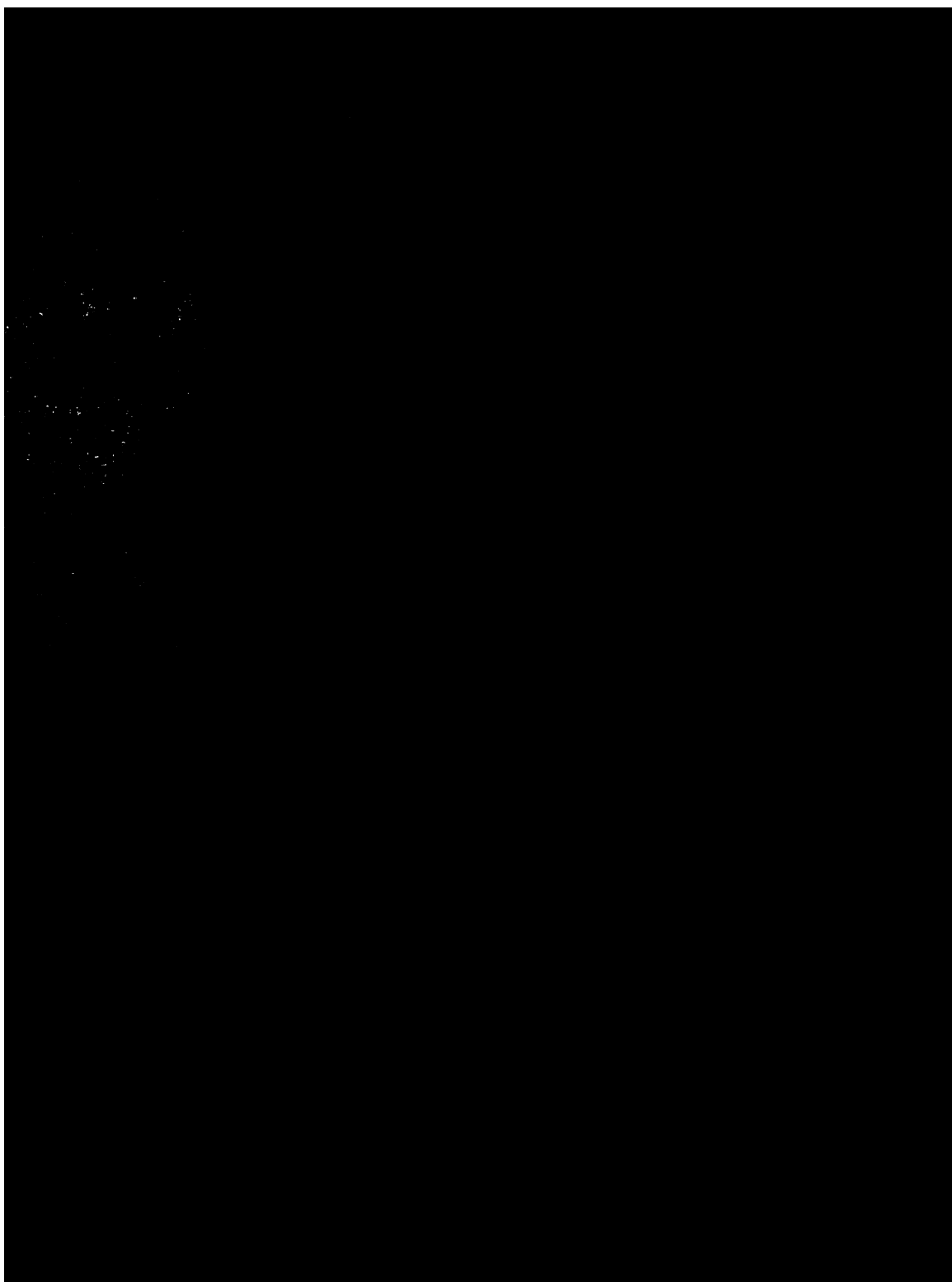

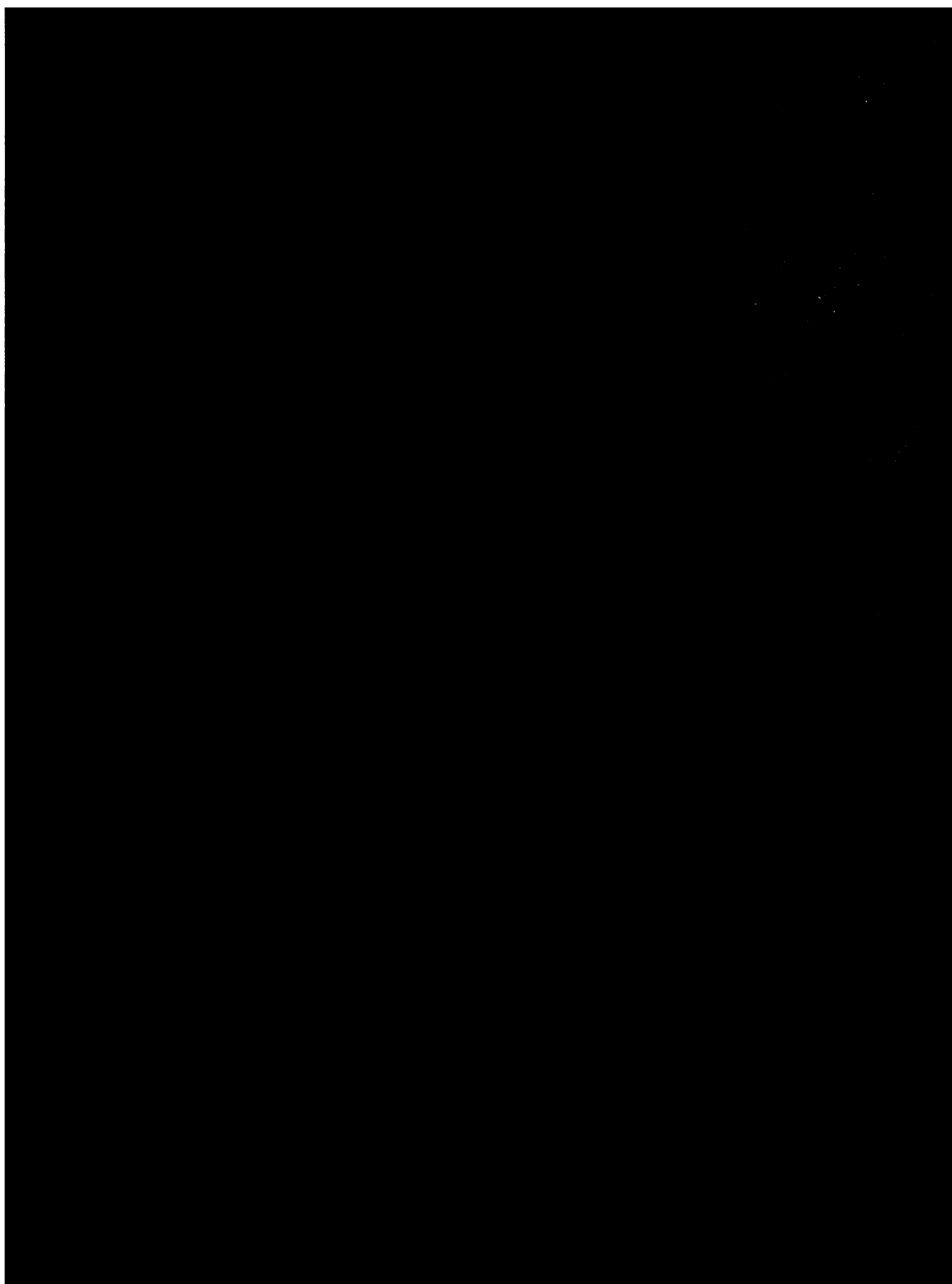

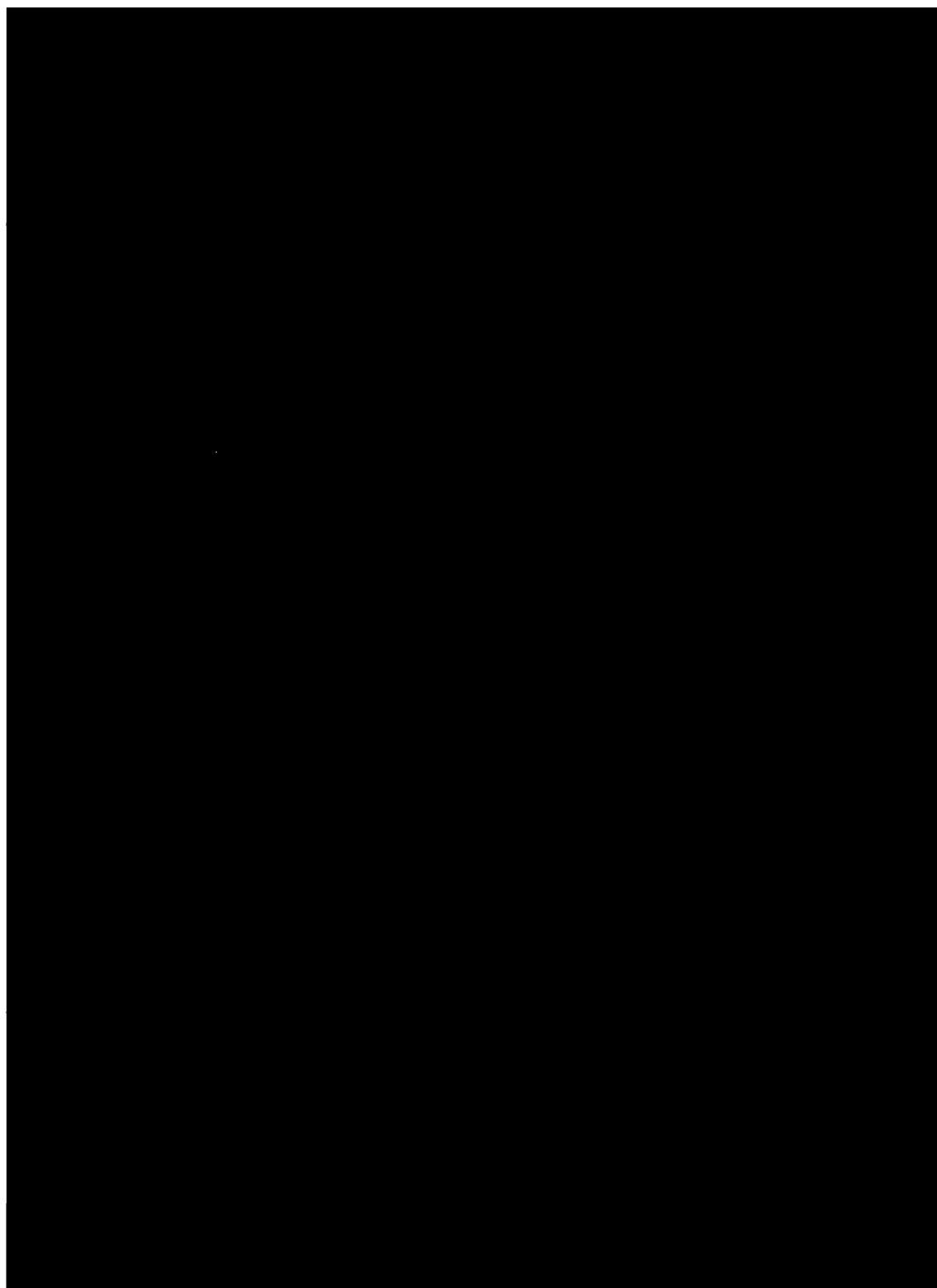

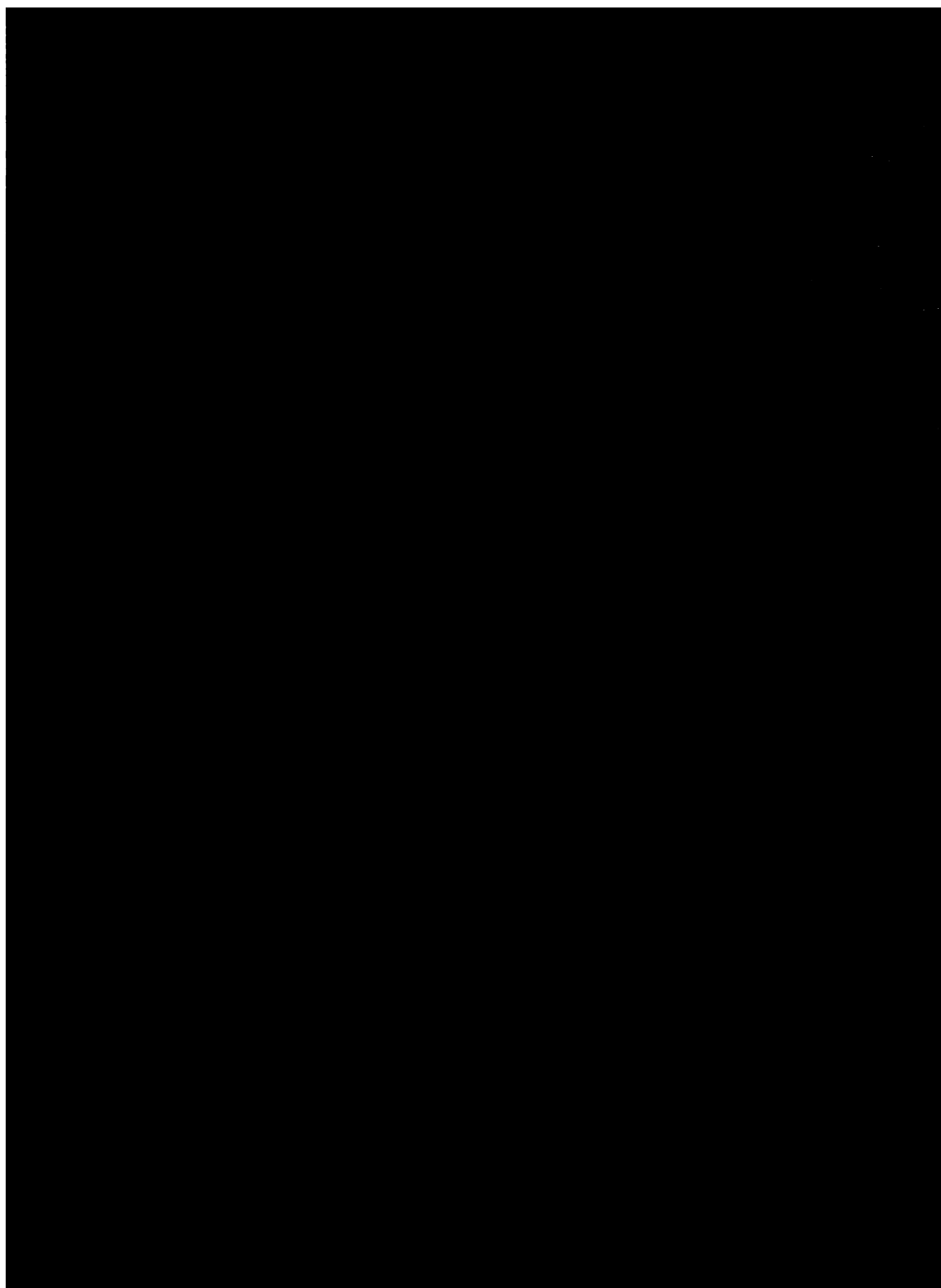

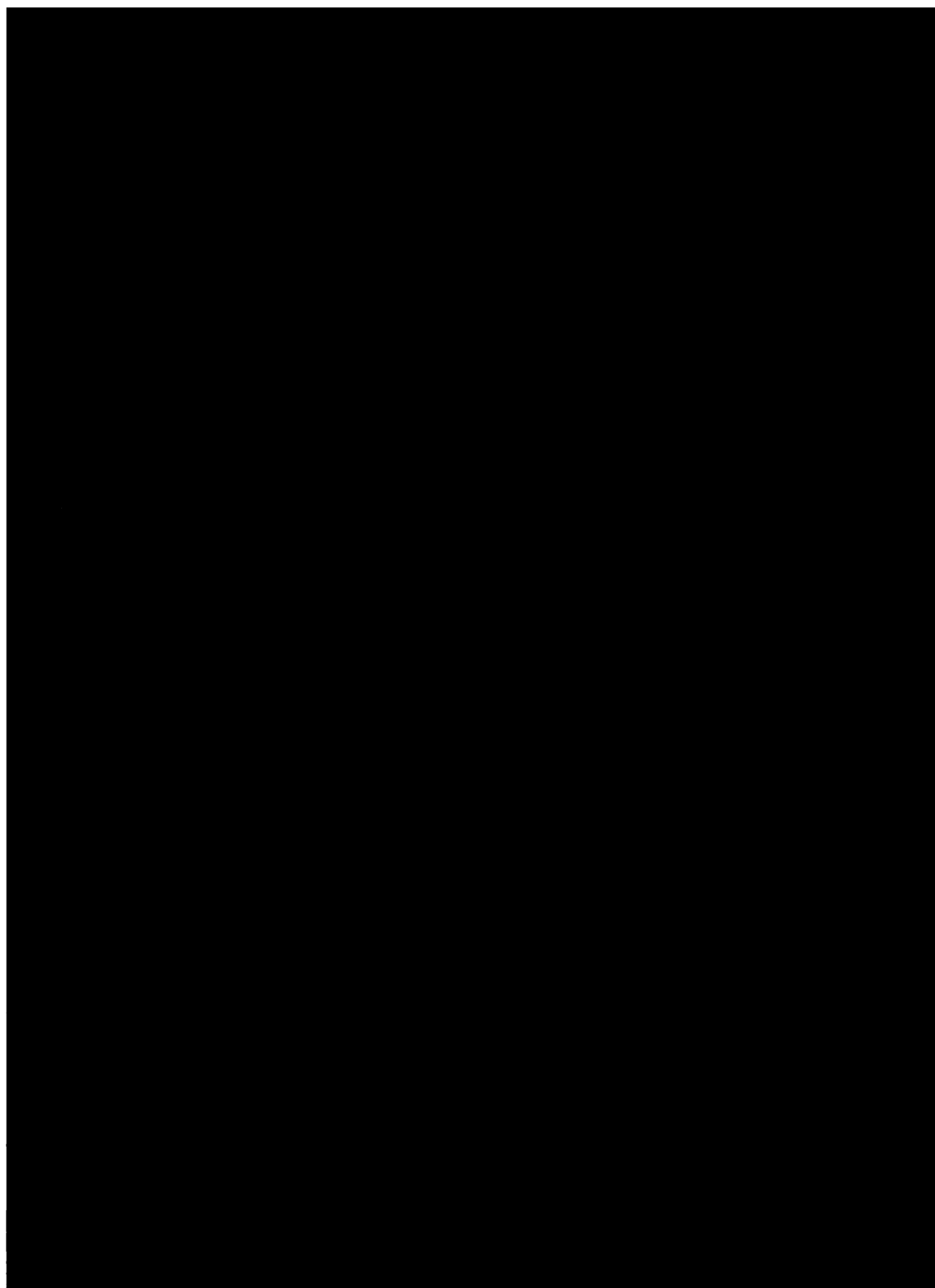

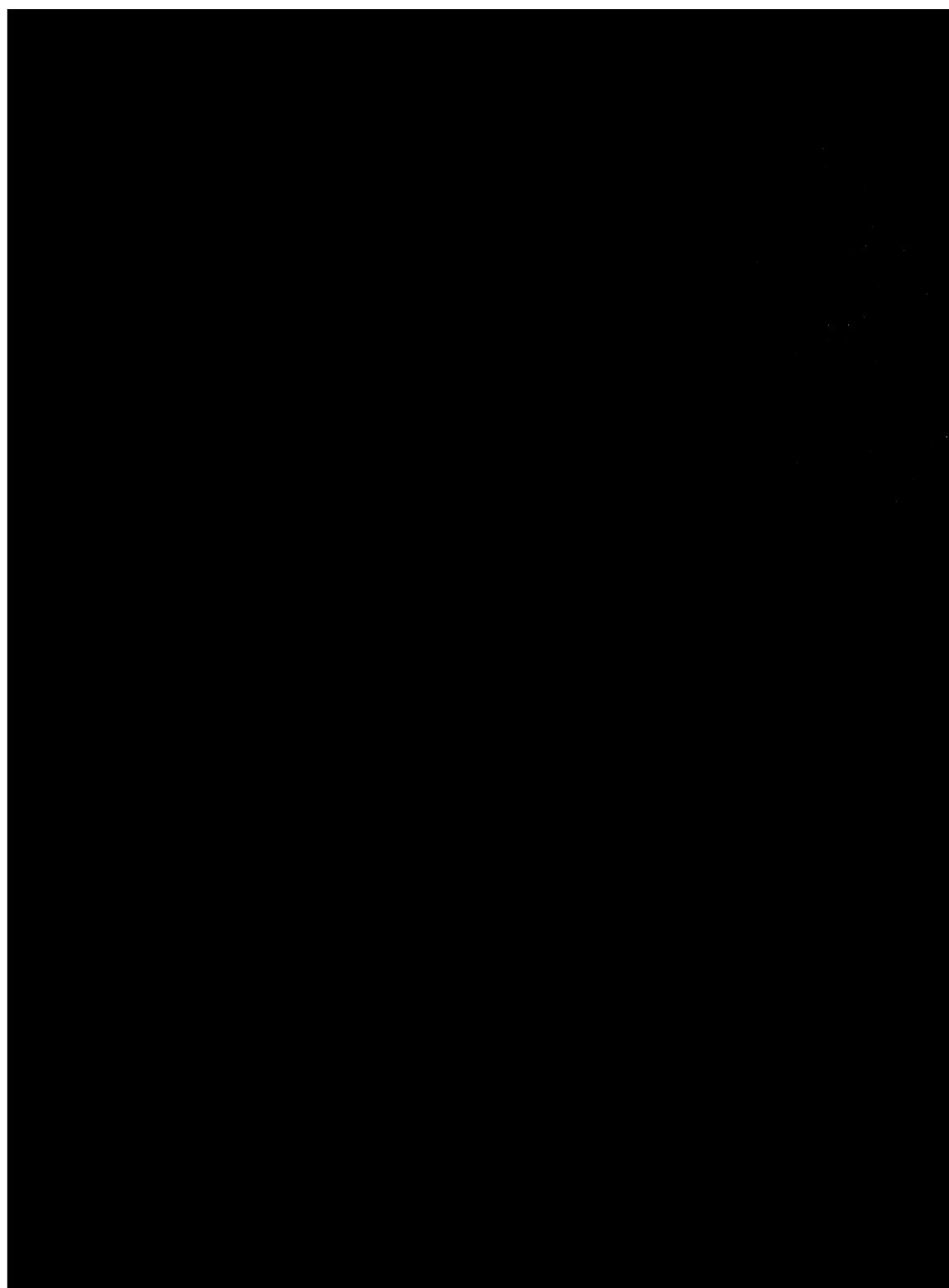

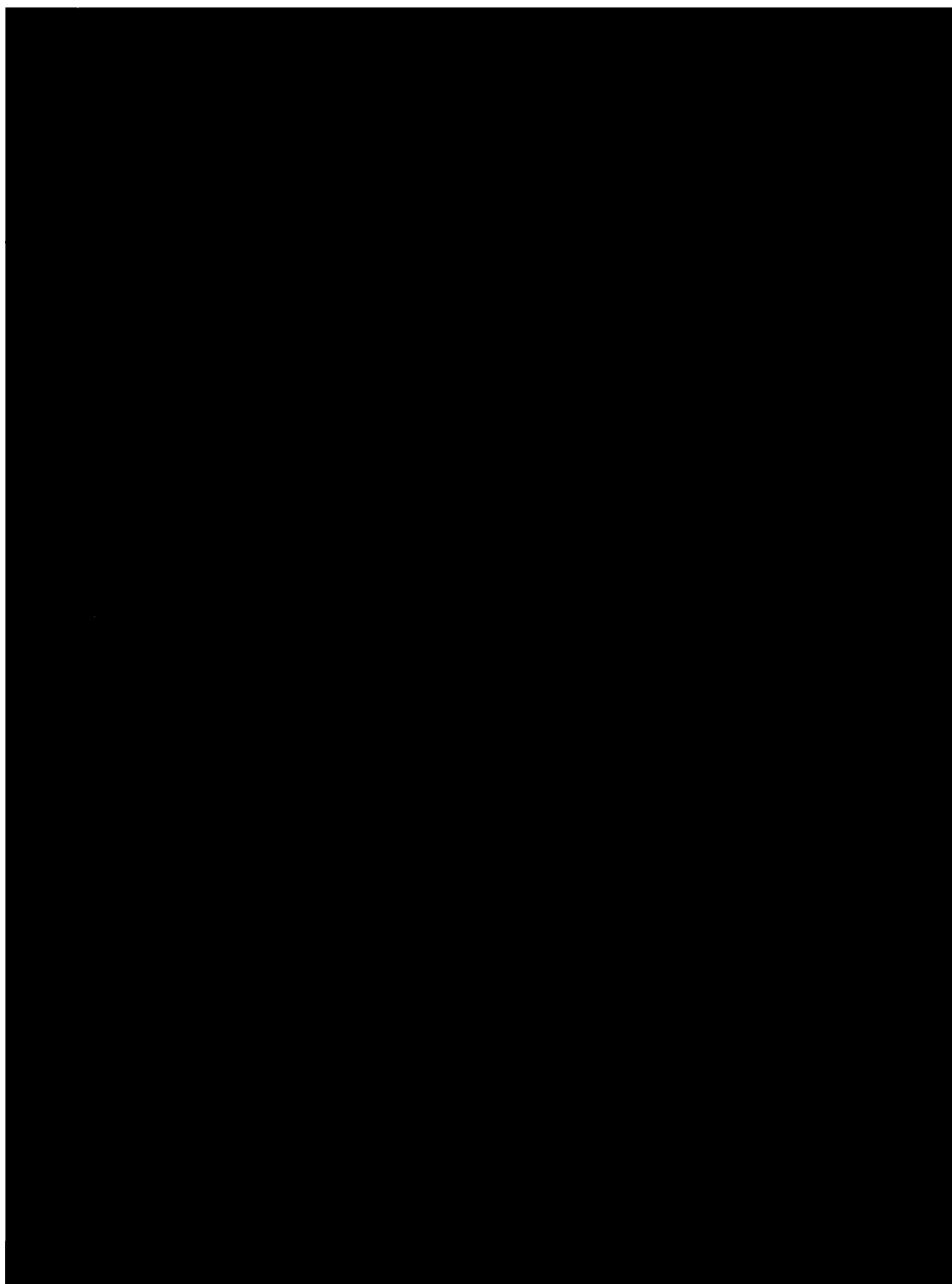

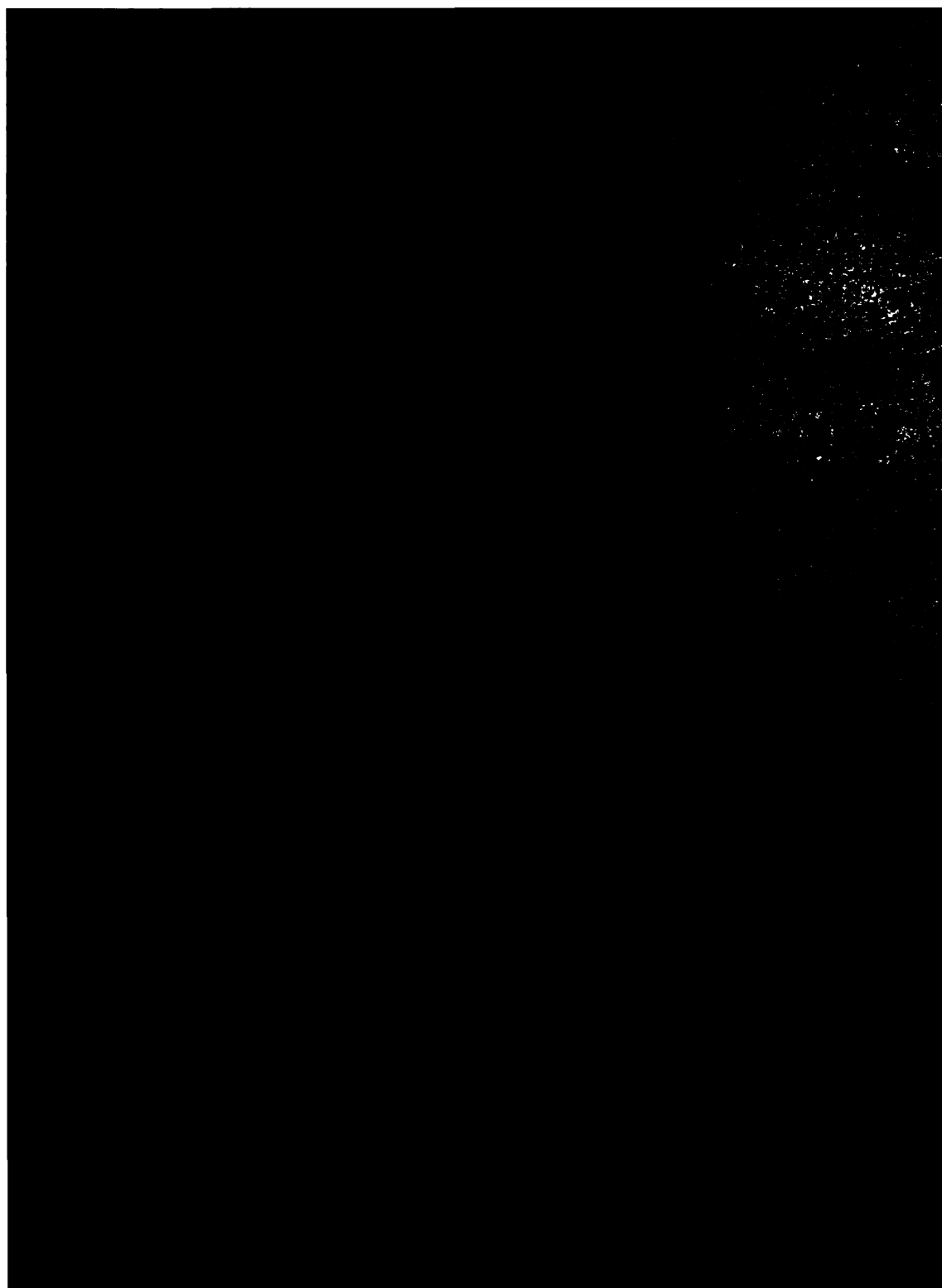

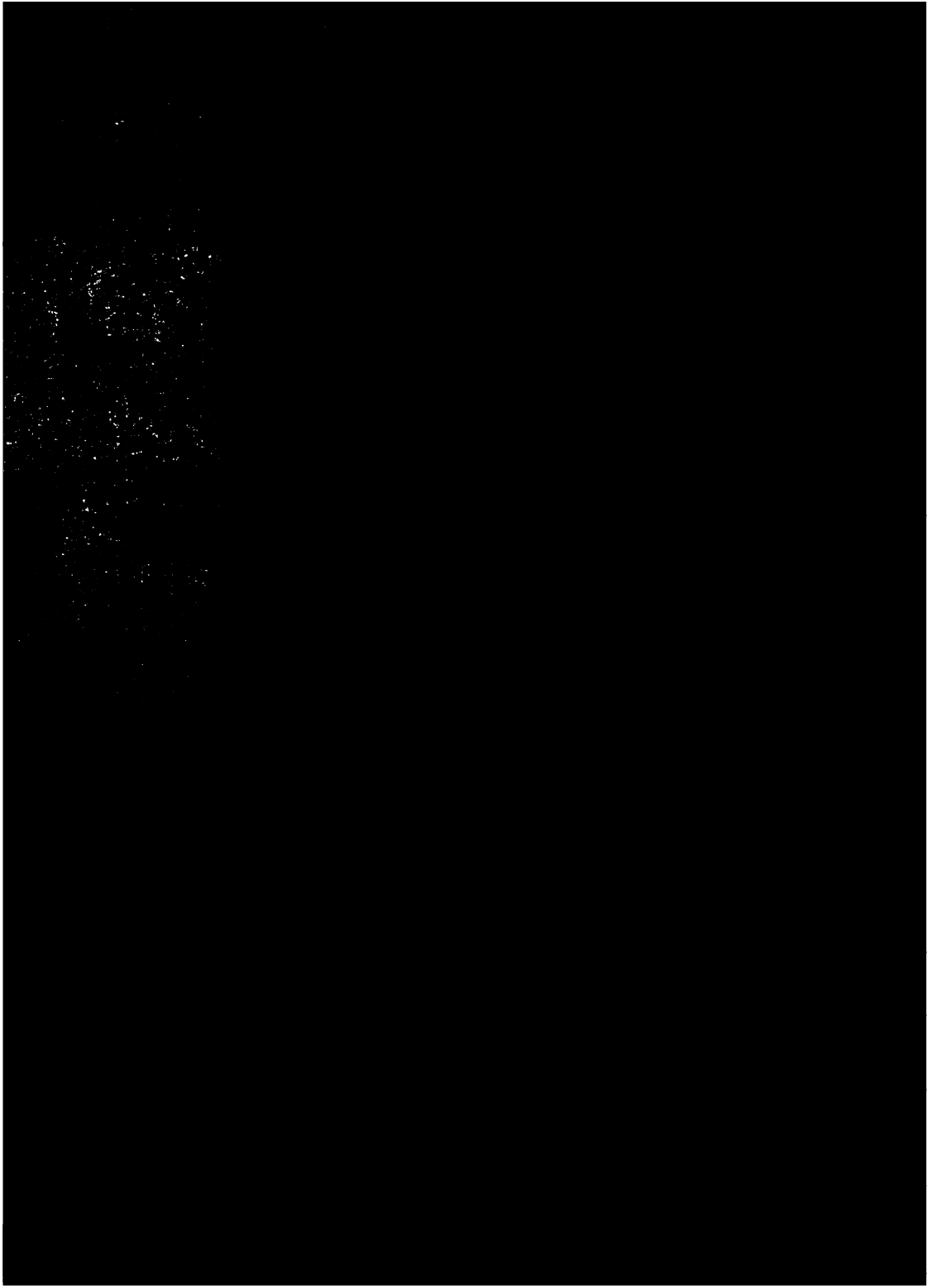

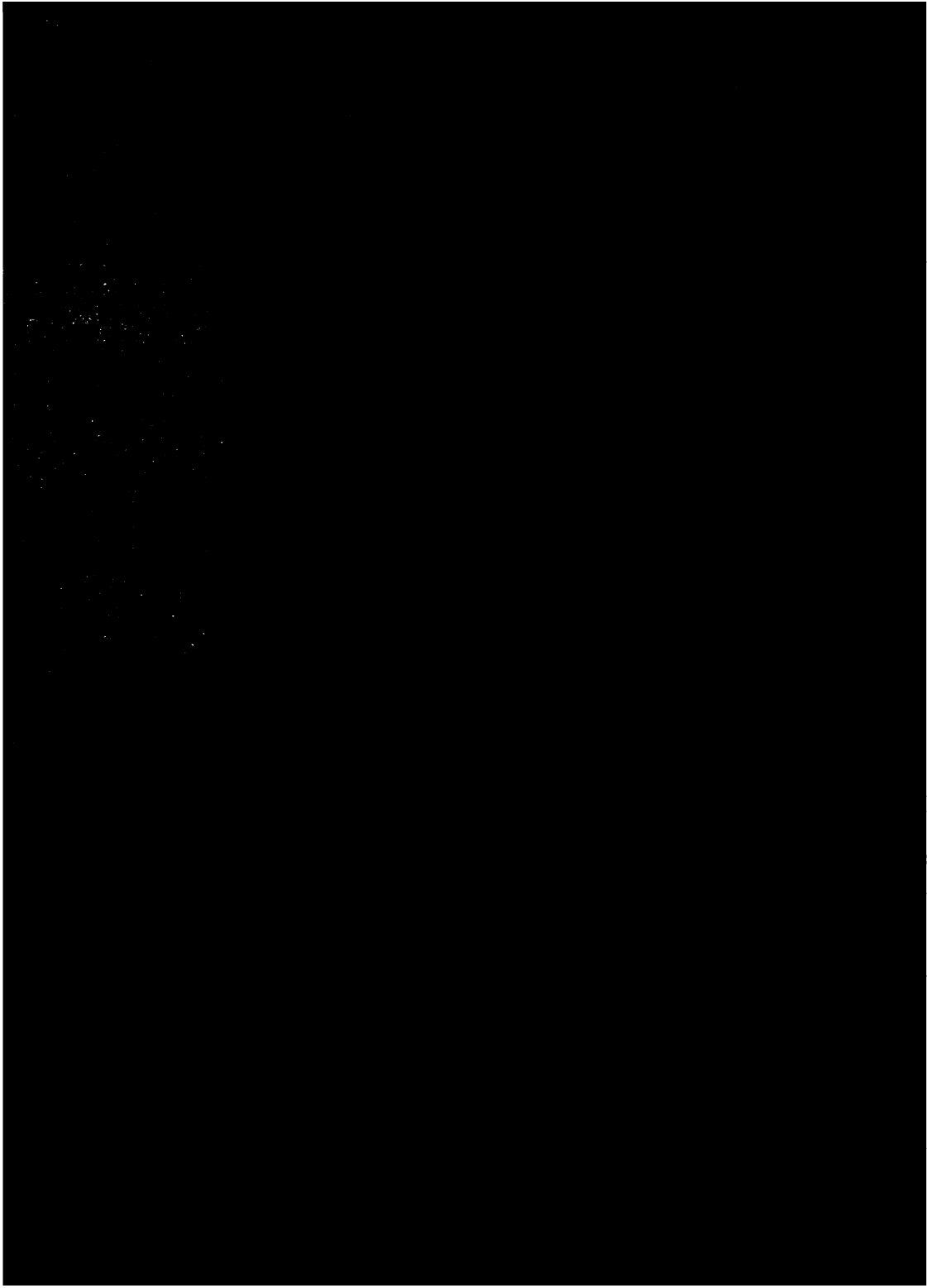

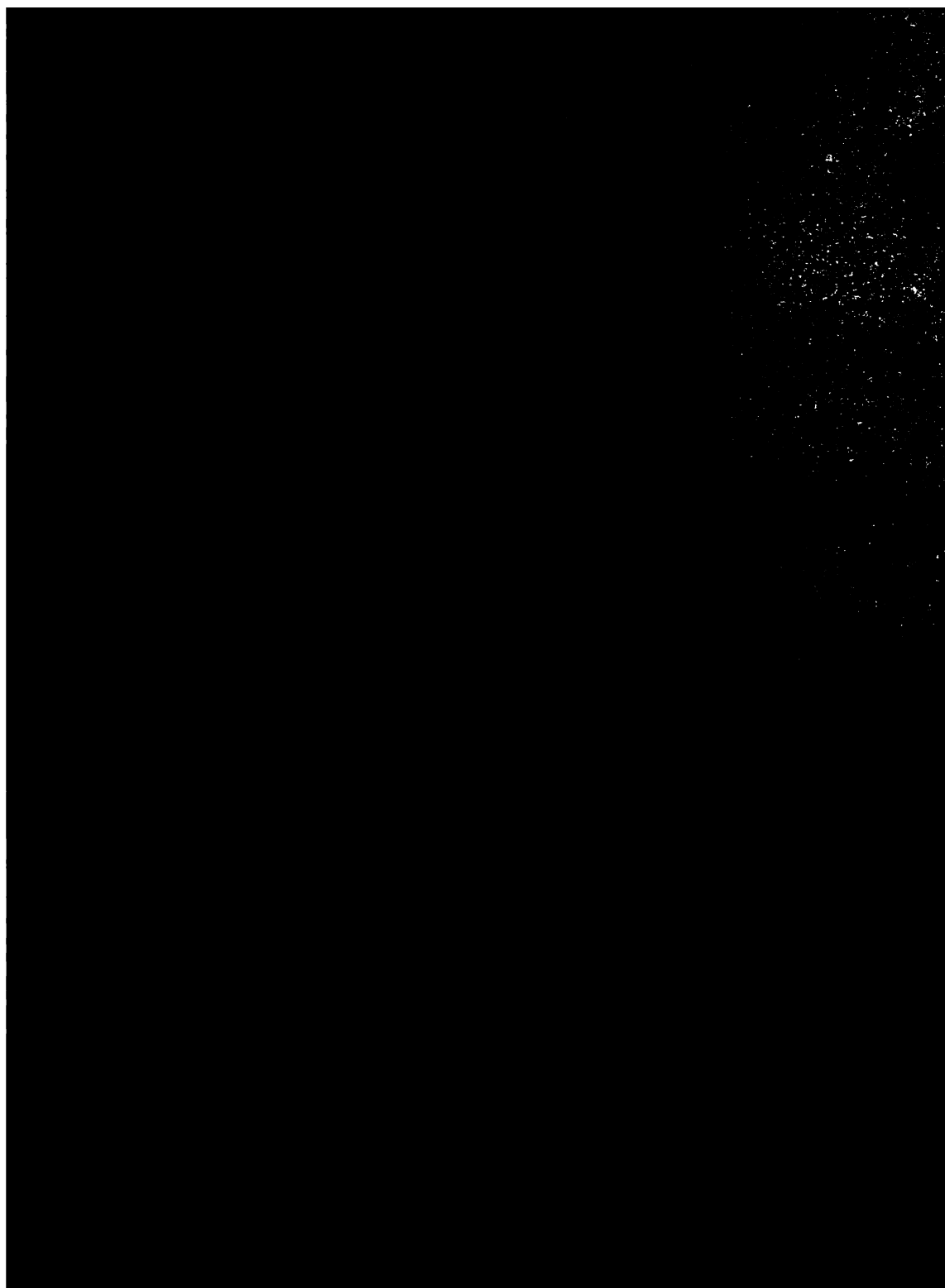

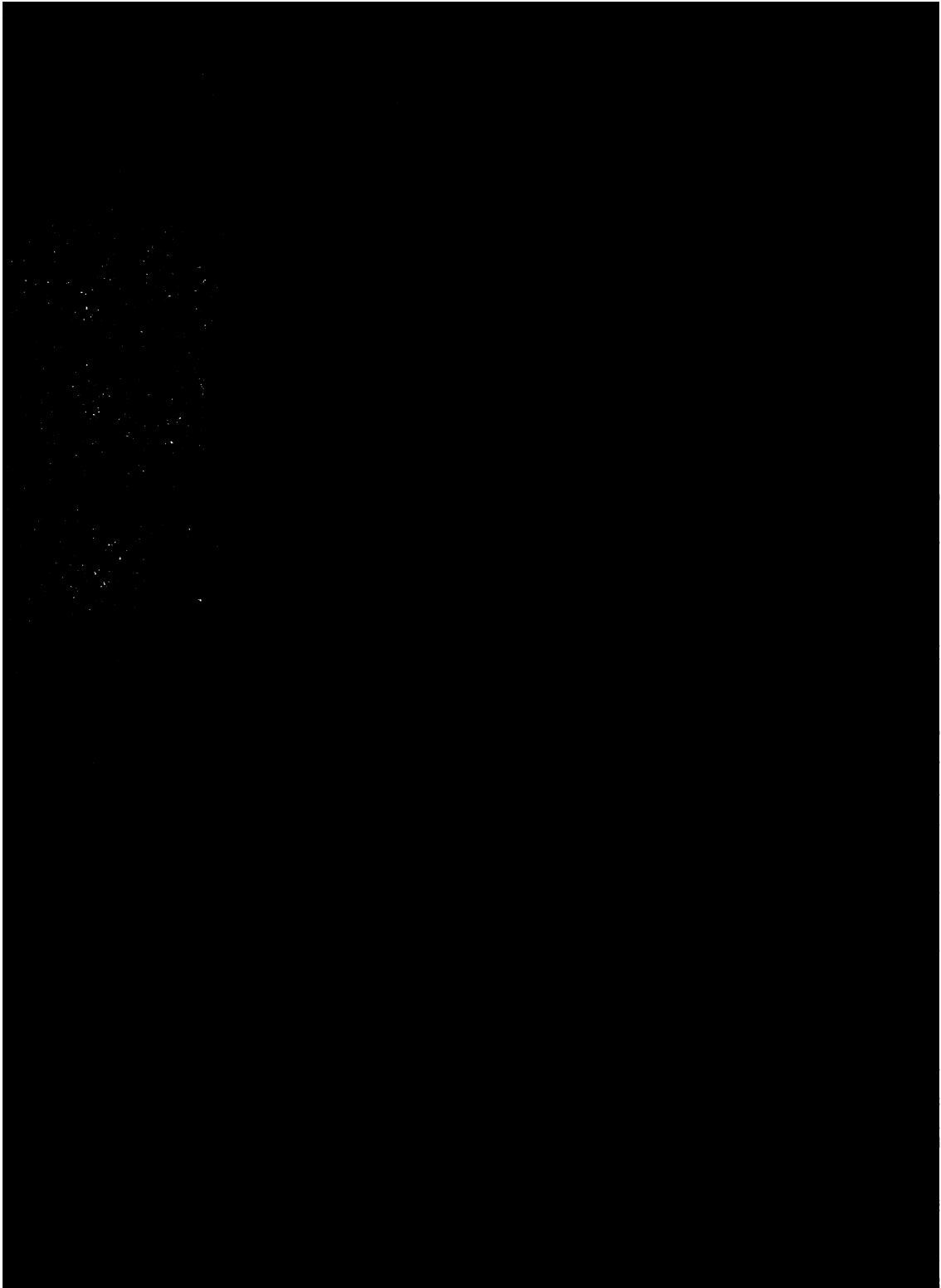

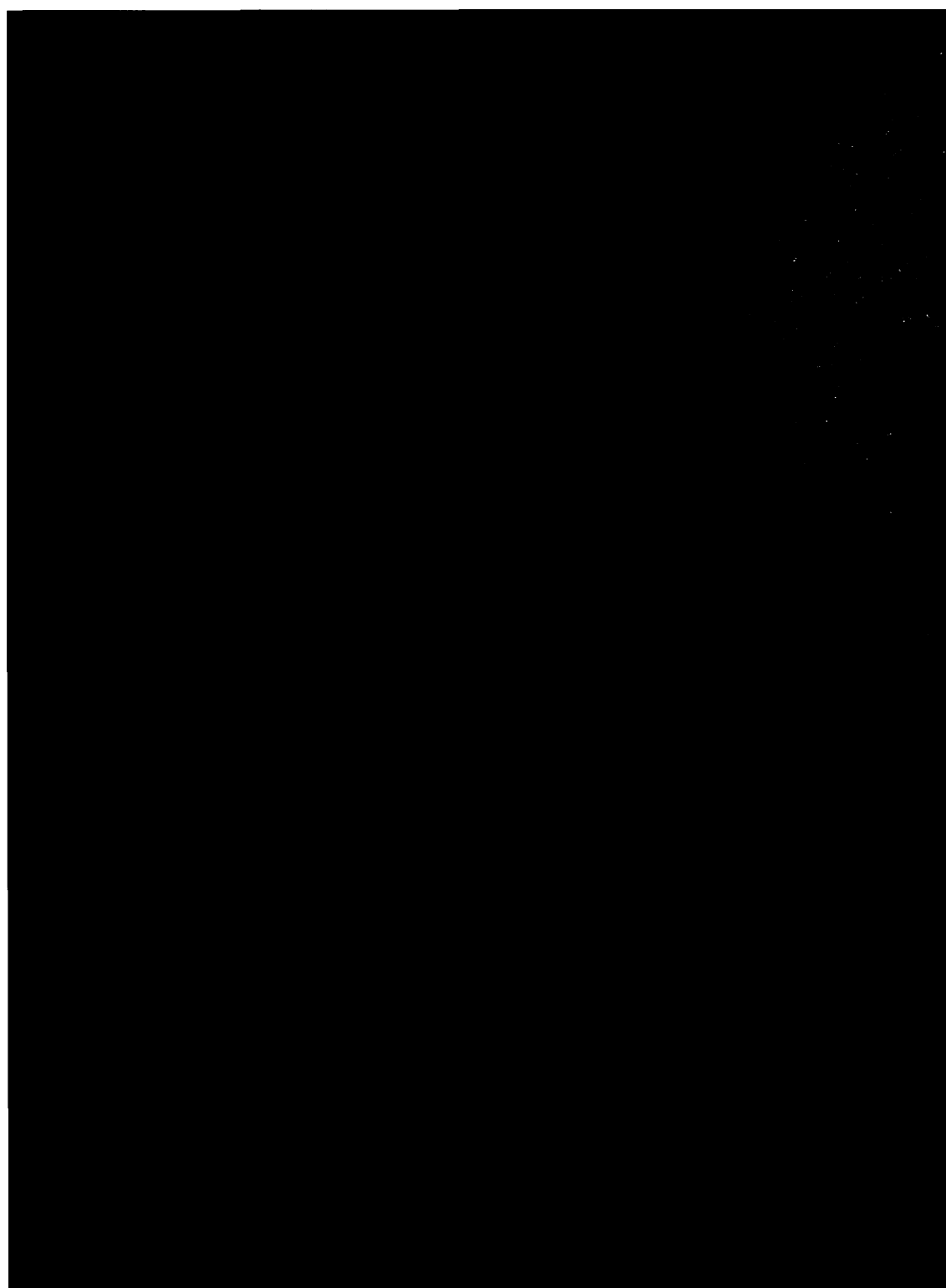

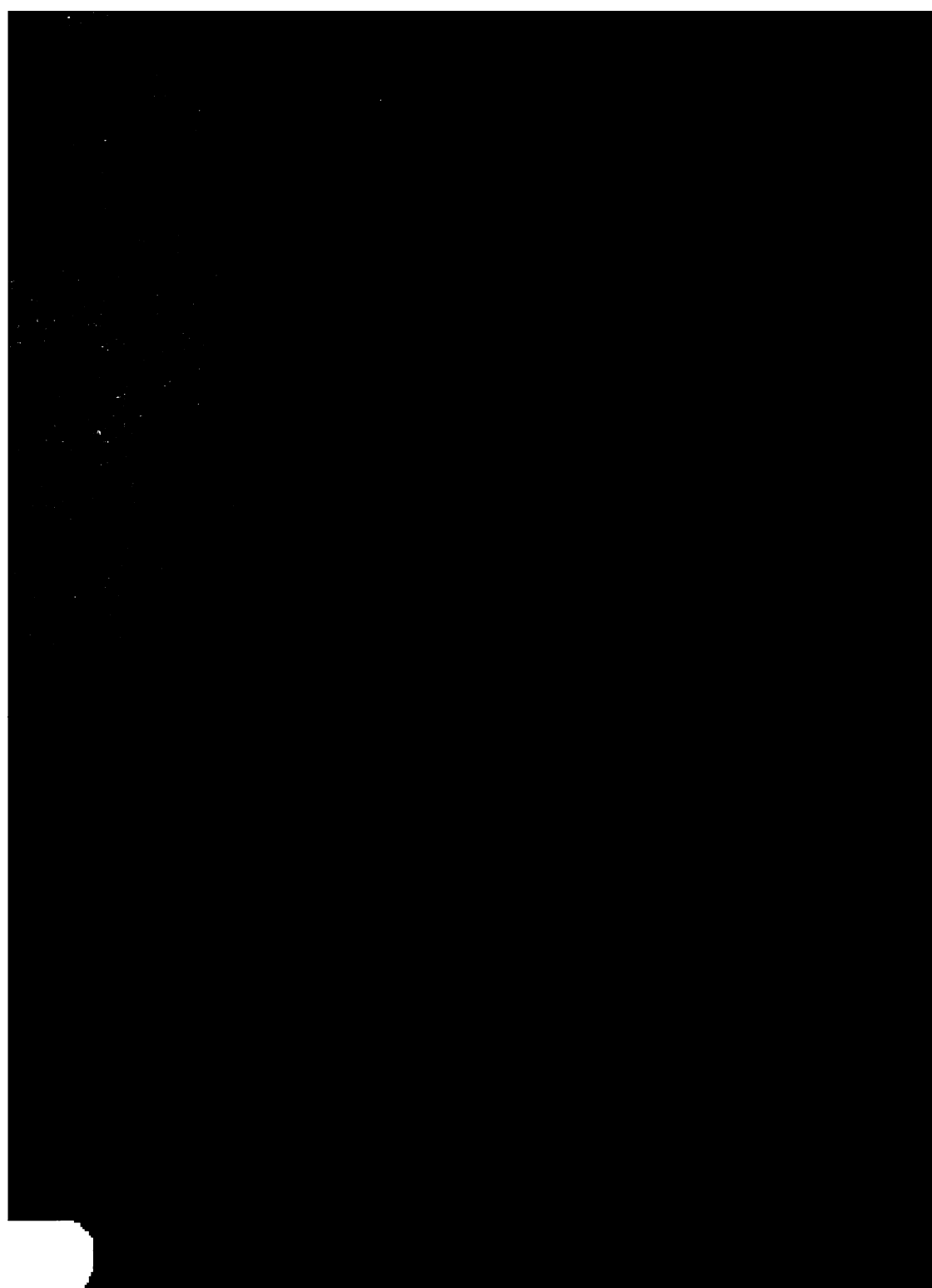

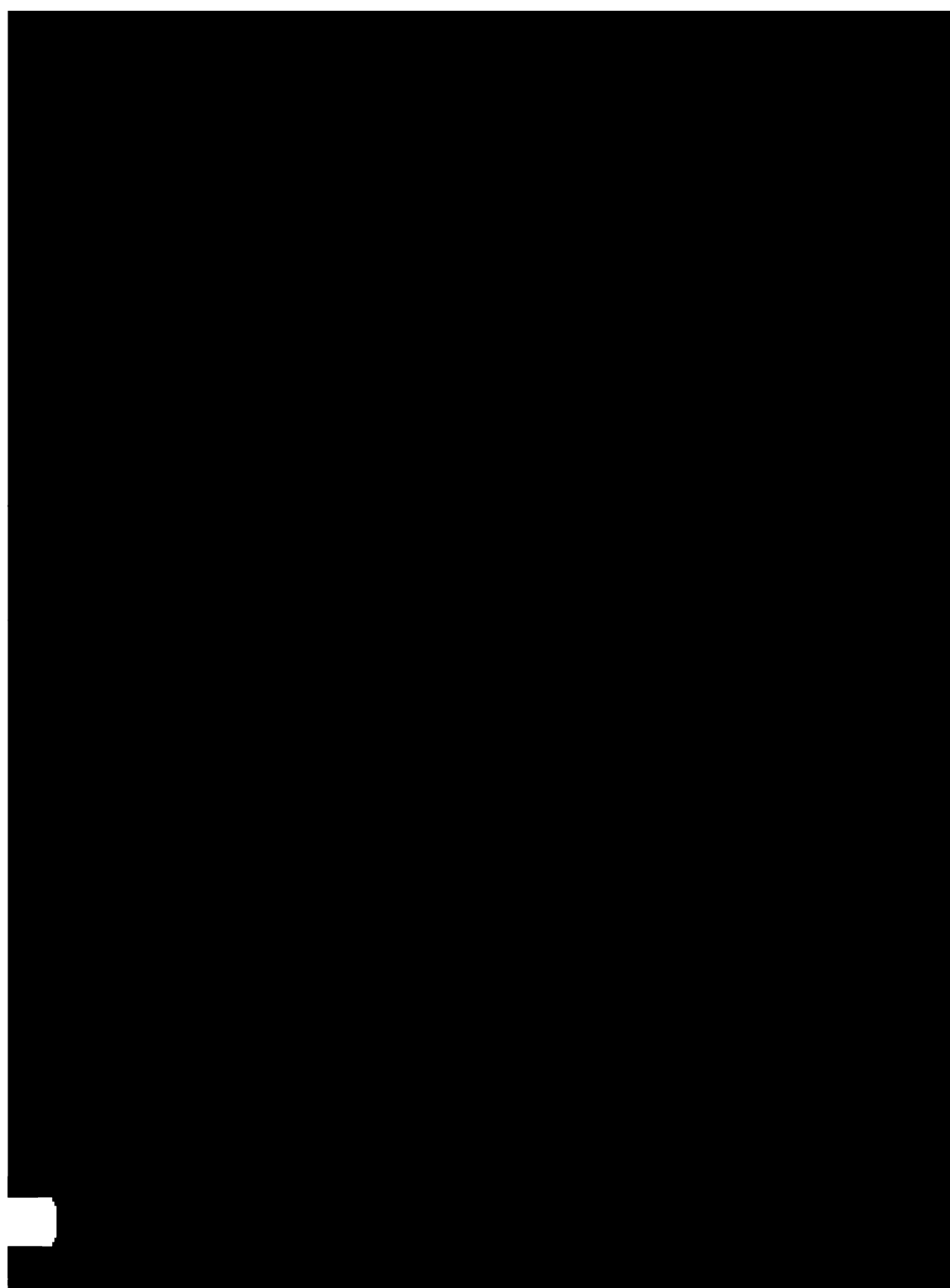

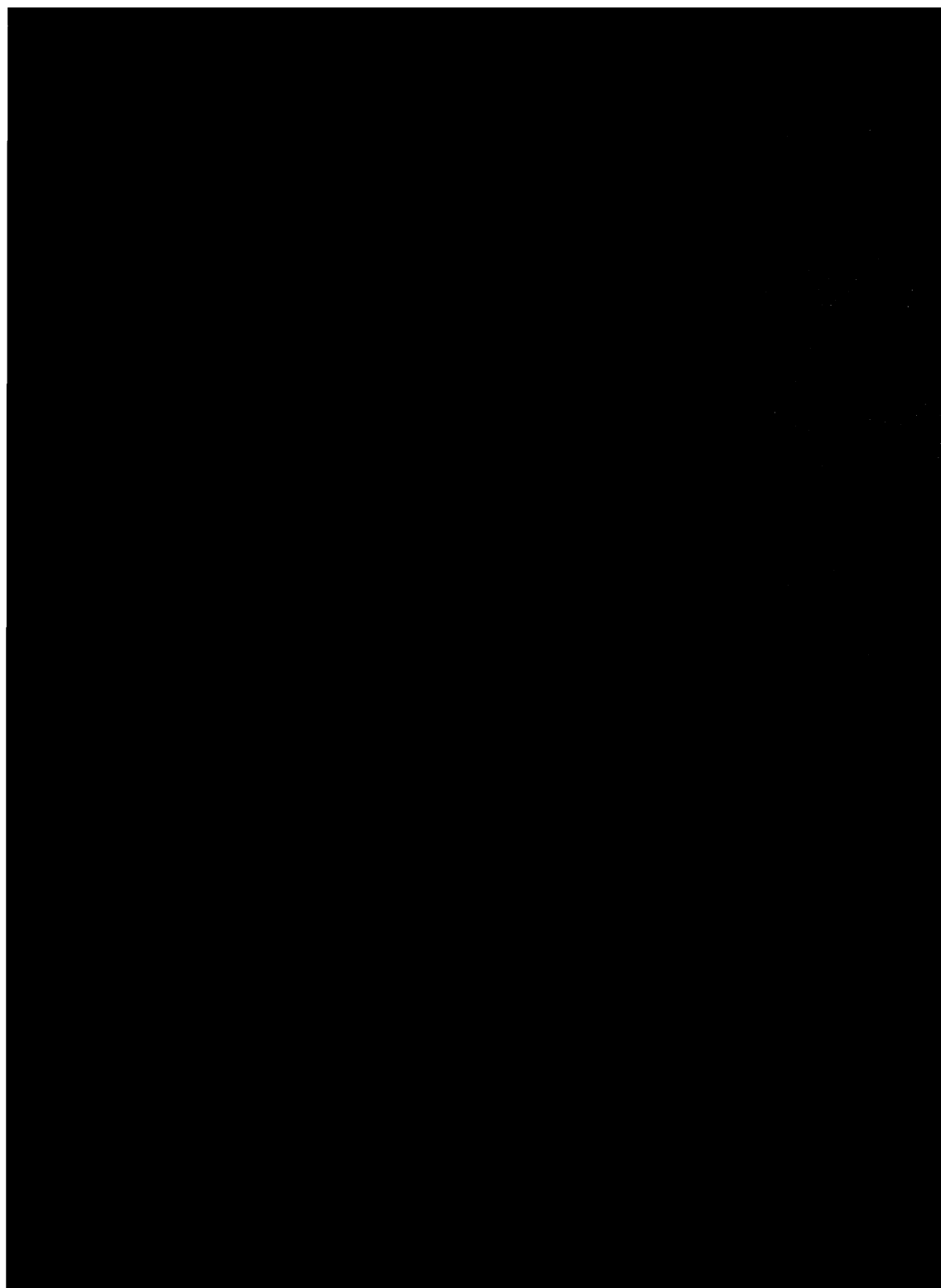

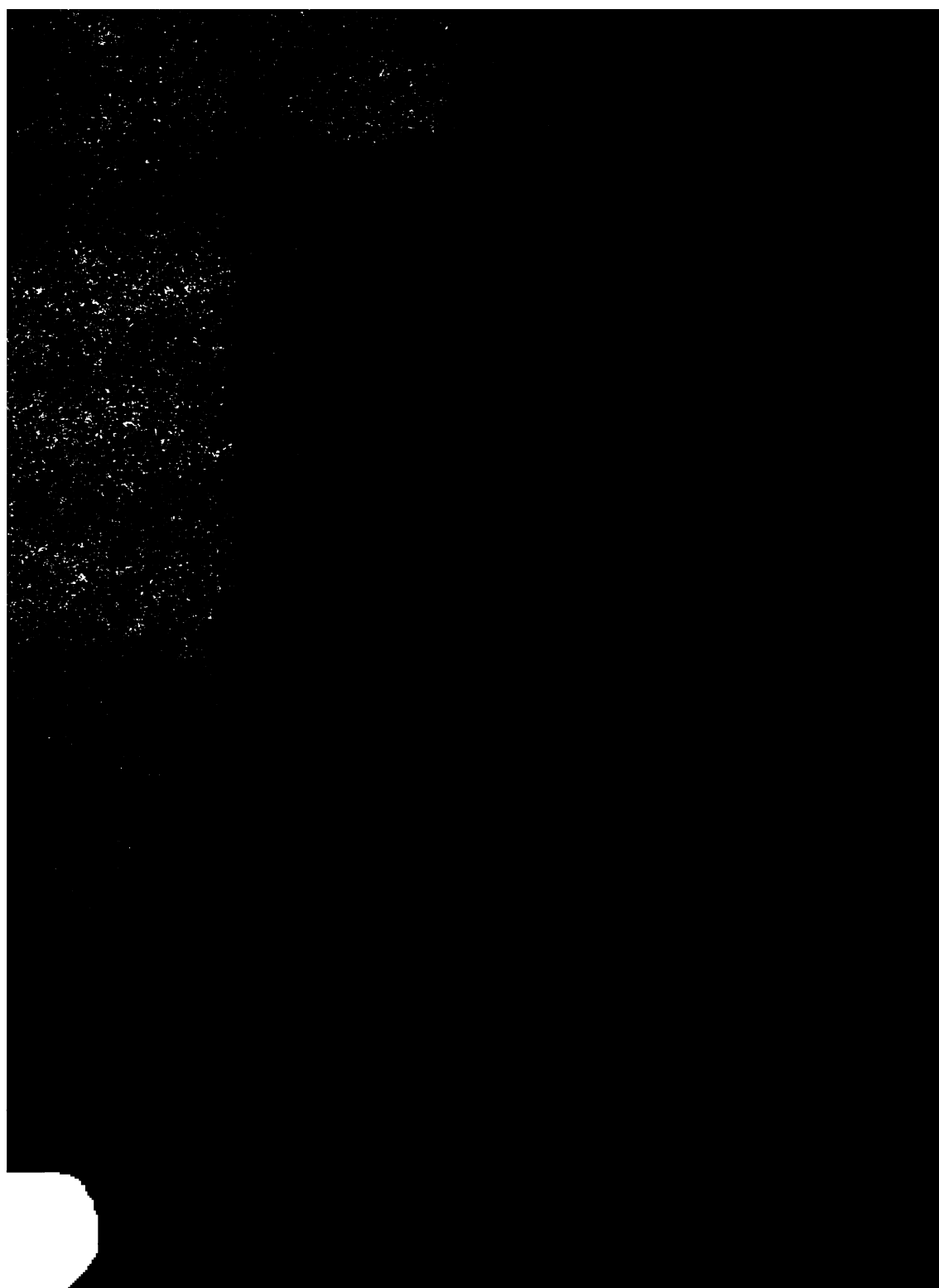

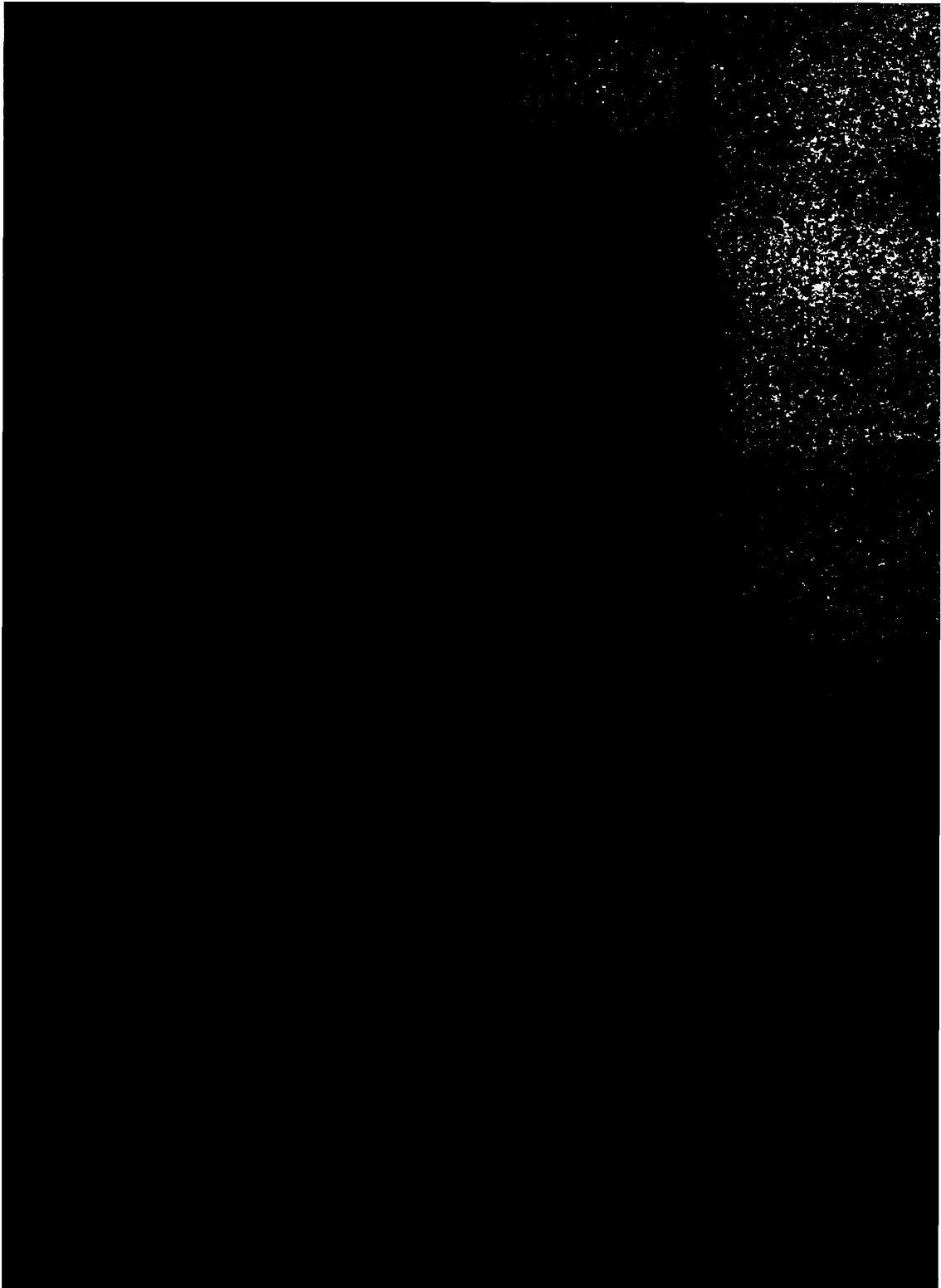

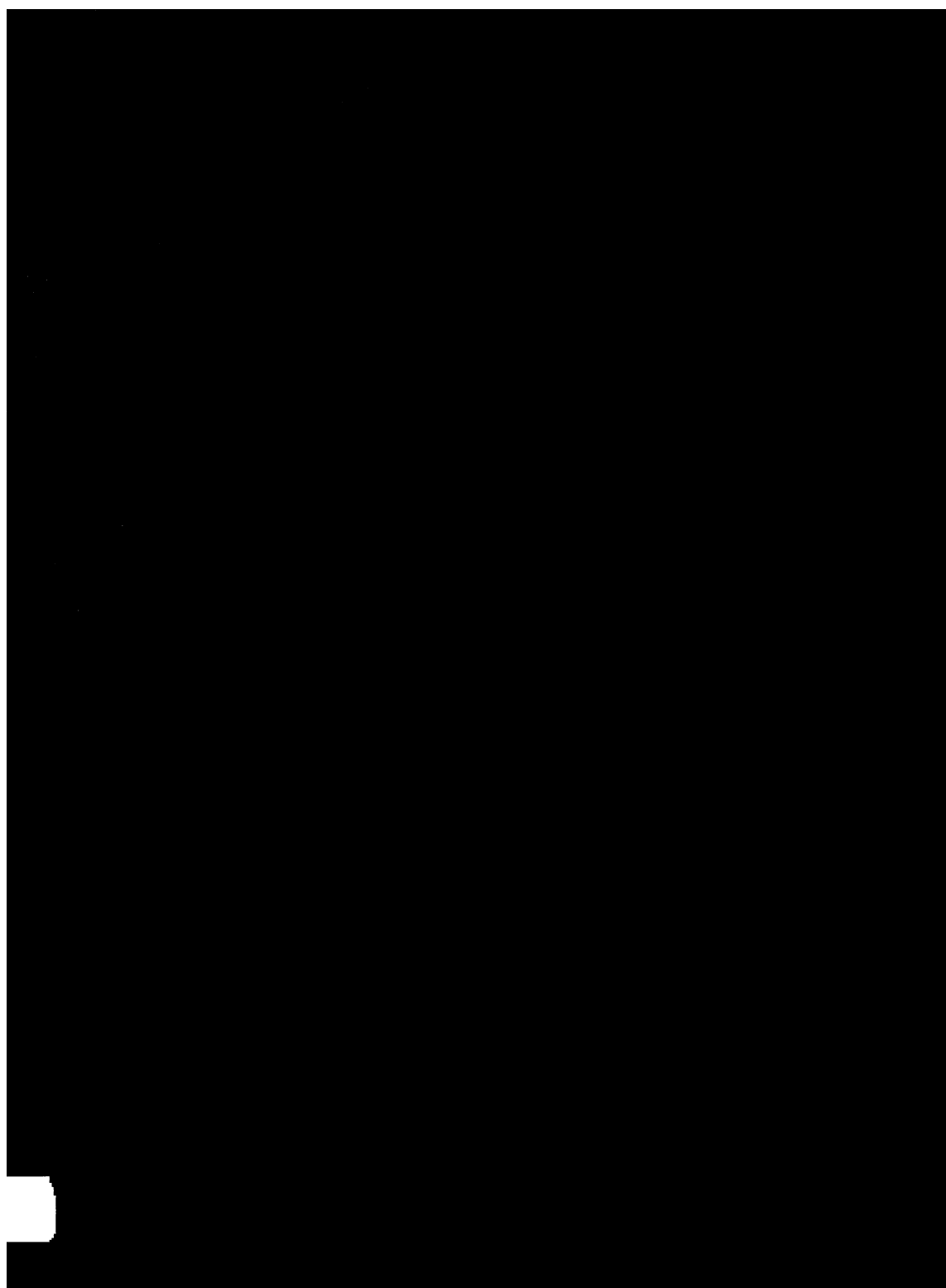

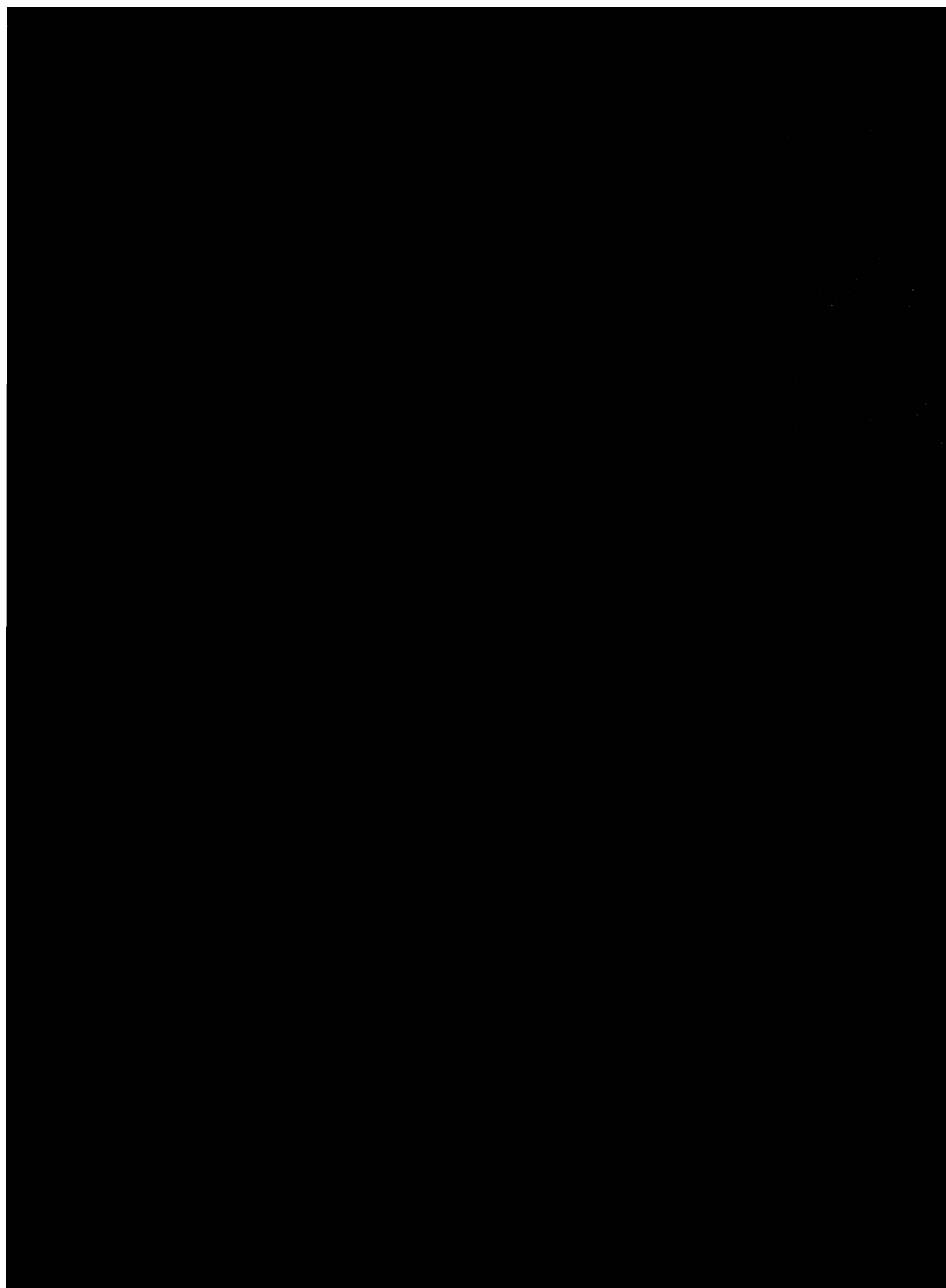

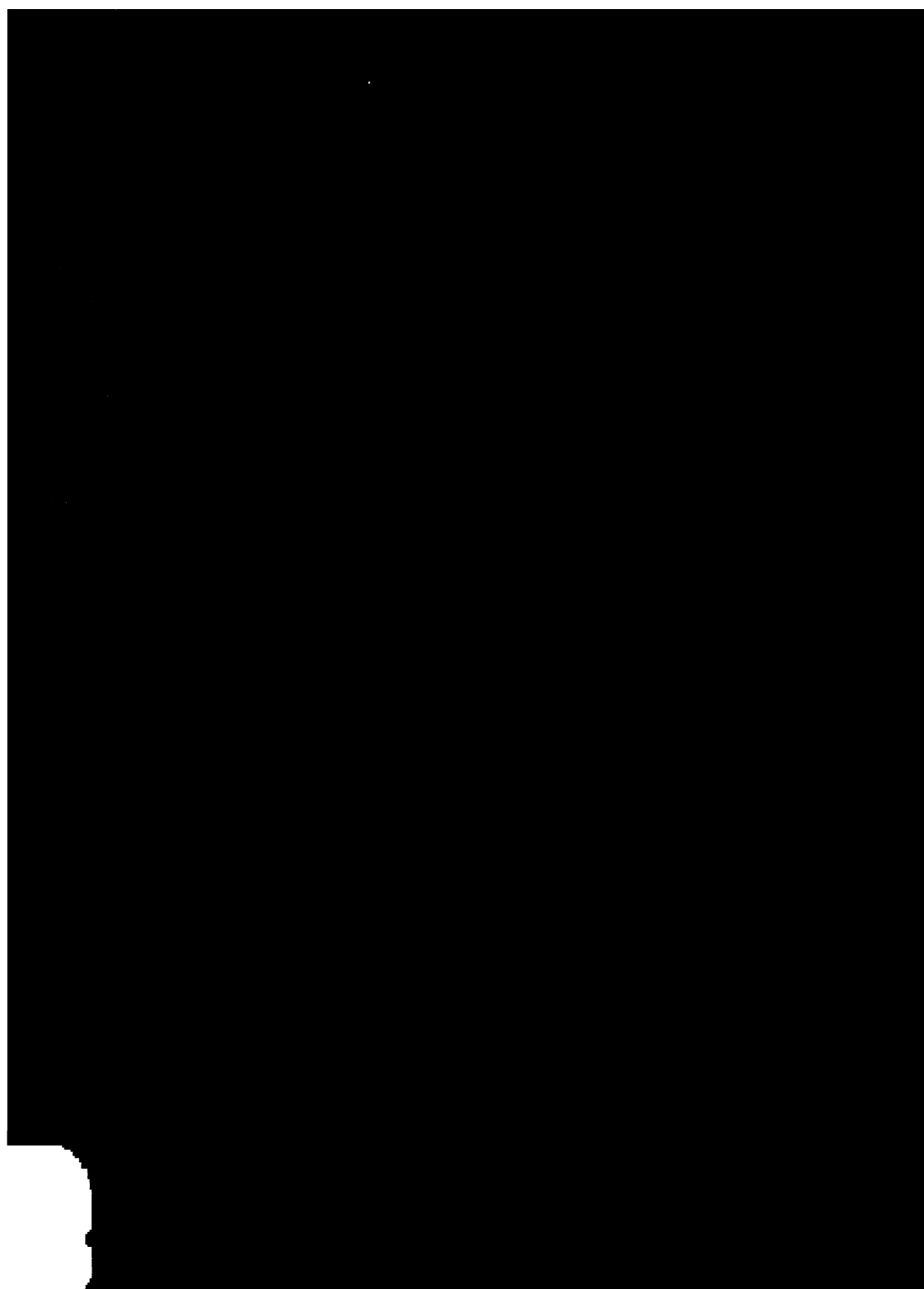

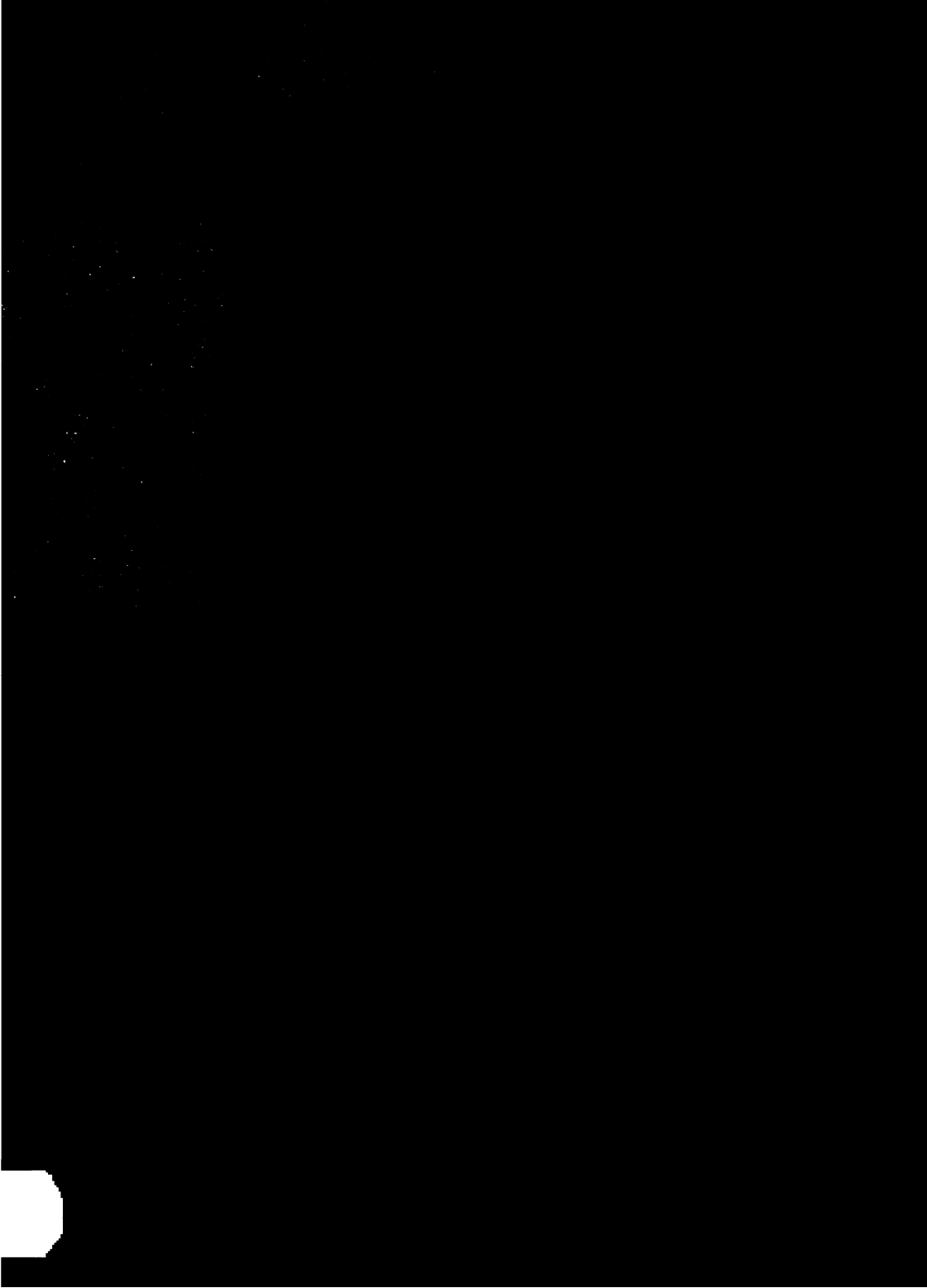

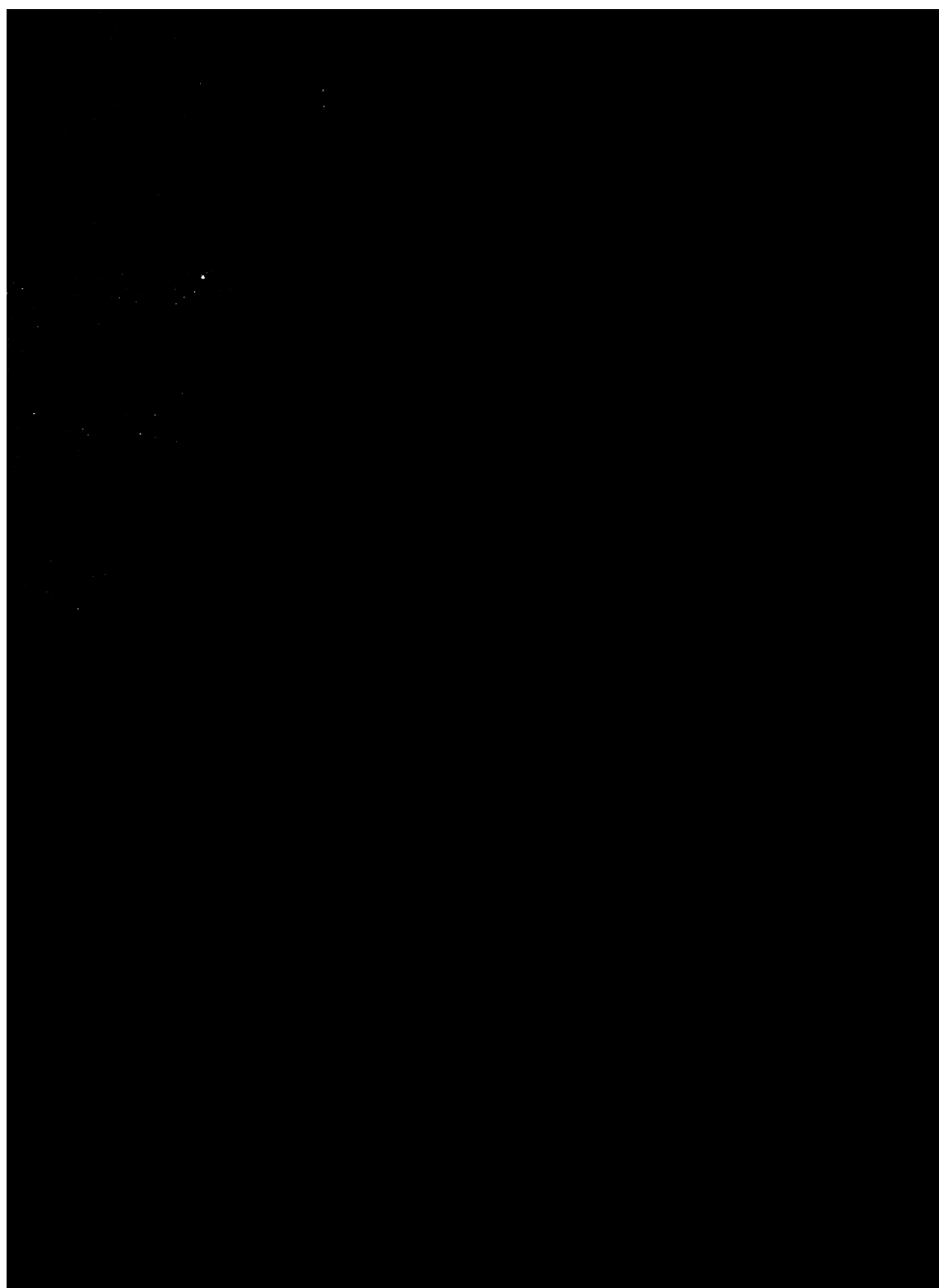

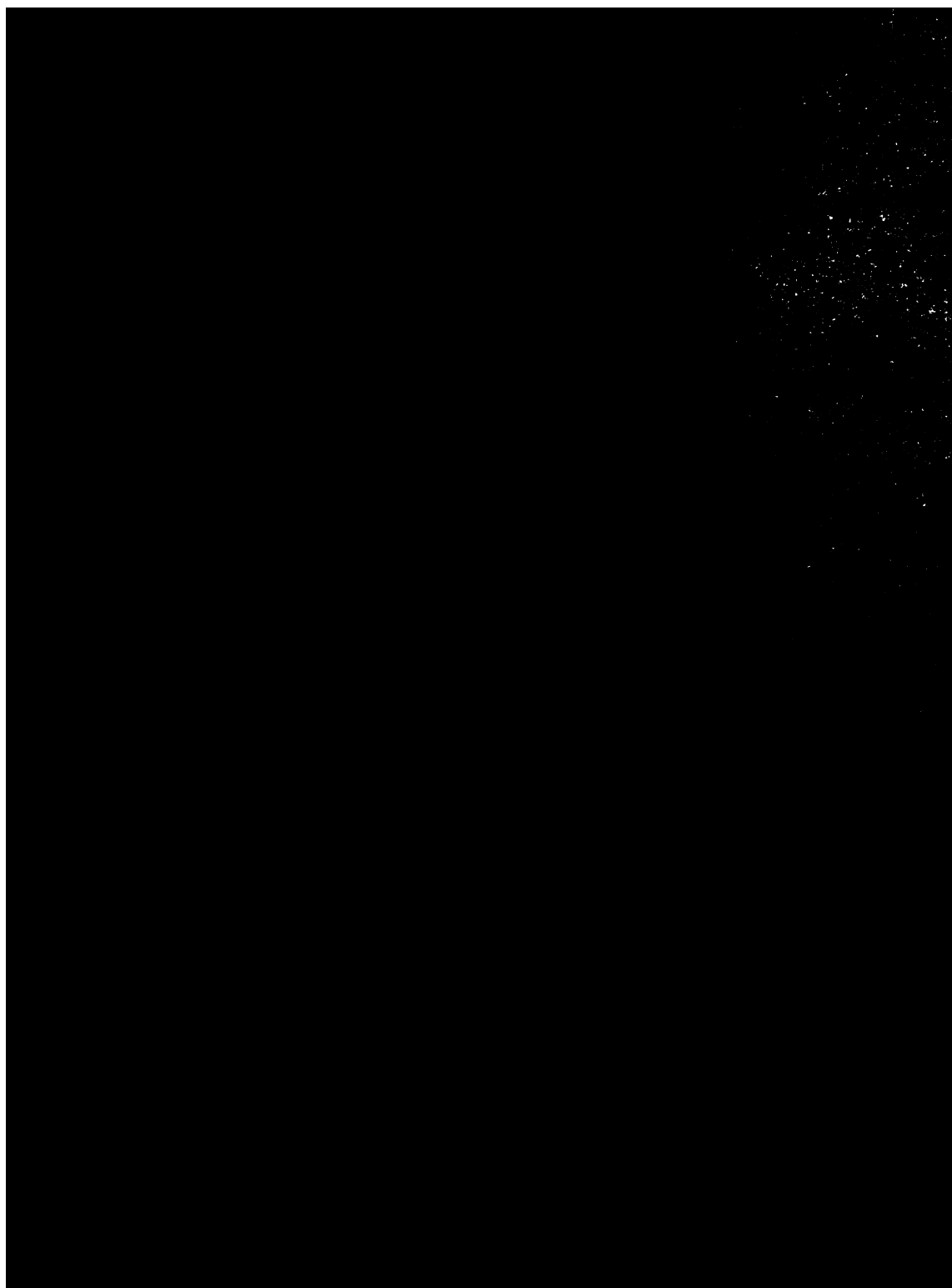

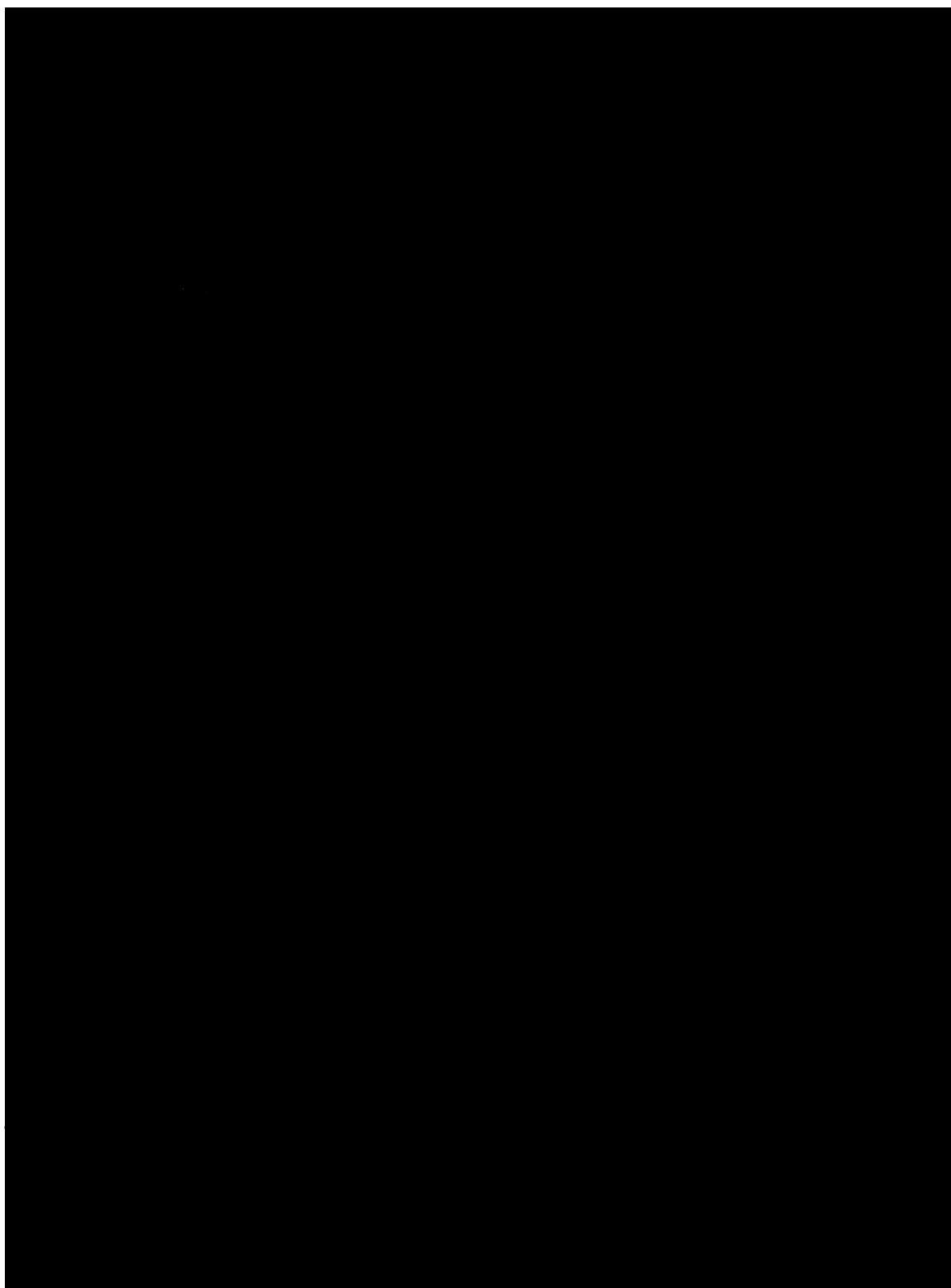

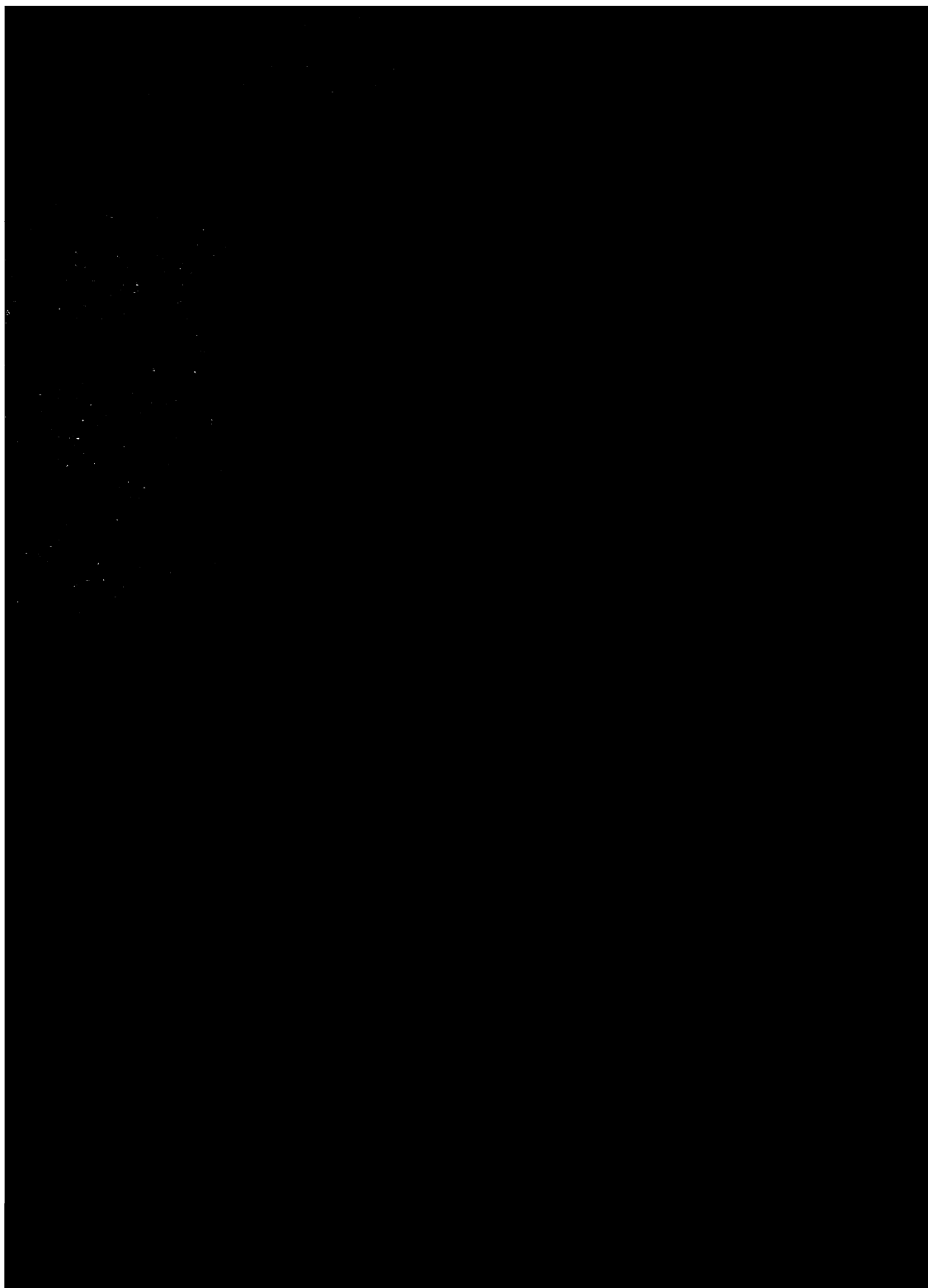

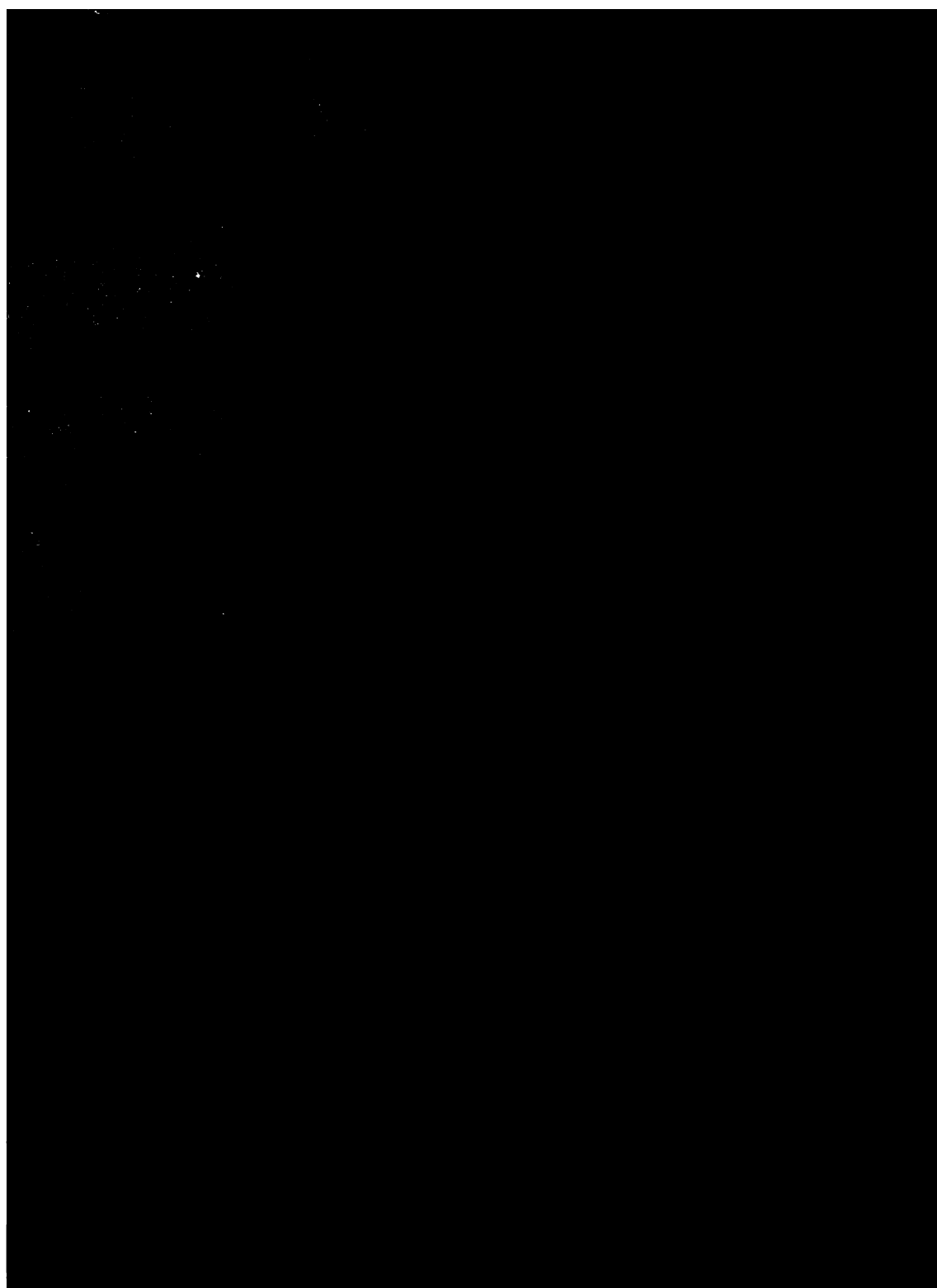

nær at vende tilbage. De landede ved Floden Phasis, og an-
 gik Diaz Tempel, men forgæves. Derpaa indtog de Vi-
 zantium, og efterdi Sommer-Beiret var got, og de havde mange
 Fanger, som forstode vel at roe, saa drog de til Trapezuntum,
 og indtog om Natten denne vigtige By, (hvortil de synes at
 have betrukket sig af store Stiger), hvis Soldater ei engang vare
 paa Varen, formedelst Drukkenhed og Skiodesløshed. Der
 fandt de et utroligt Bytte og mange Fanger, fordi alle omkring
 ligende havde hid flygtet med deres Gods, som til et fast Sted.
 De ødelagde Templer, Bygninger, og alle Prydelser, røvede
 den omlyggende Land, og vendte derpaa hjem igien. Da de an-
 gik den skændte Scyther saae den Rigdom, som de bragte med sig, saa
 de de bygge Skibe ved Fanger og andet fattigt Folk, og drog
 ind i den Landvejen, havende Pontum Euxinum paa venstre
 Side, forbi Isthmum, Tomos, Anchialum, og ladende Floden
 med sin Hærs Haabredde. Ei langt fra Byzantium bemestrede de
 den store Jærbaade, og satte derpaa deres Godfolk, og Ribede over
 Chalcædon, hvor der vel saae mange flere Folk end de vare,
 og af dem havde adspredt sig, og over de andre kom
 de til at troge ved deres Ankomst, at de strax toge Flugten,
 men Barbarerne indtog Chalcædon uden Modstand, og
 røvede mange Baaben og skiont Bytte. Fra den store og
 rige Nicomedia flygtede og Indvaanerne, og endskiont
 de saae sig saa meget som de kunde, saa var det Tilbagebli-
 vende saaledes, at Barbarerne forundrede sig derover,
 at de ikke tog tilfaste Chryflogonum, som havde givet dem An-
 ledning. Nicæa, Cius, Apamea og Prusa havde sam-
 me Skæbne, men Floden Rhyndacus, som var trædet ud over
 den, befriede Eyzium derfra; derpaa satte de Jld paa

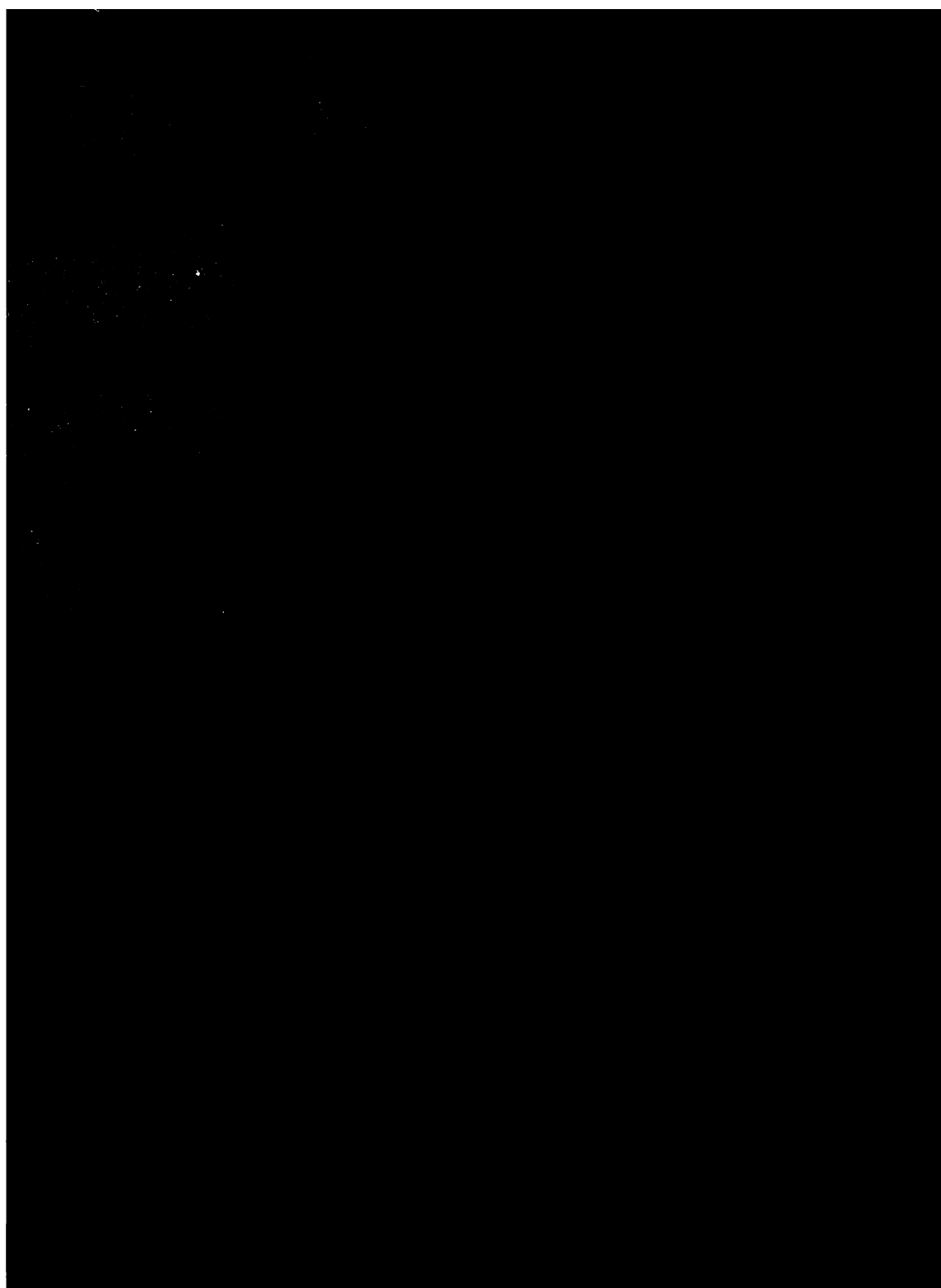
259.

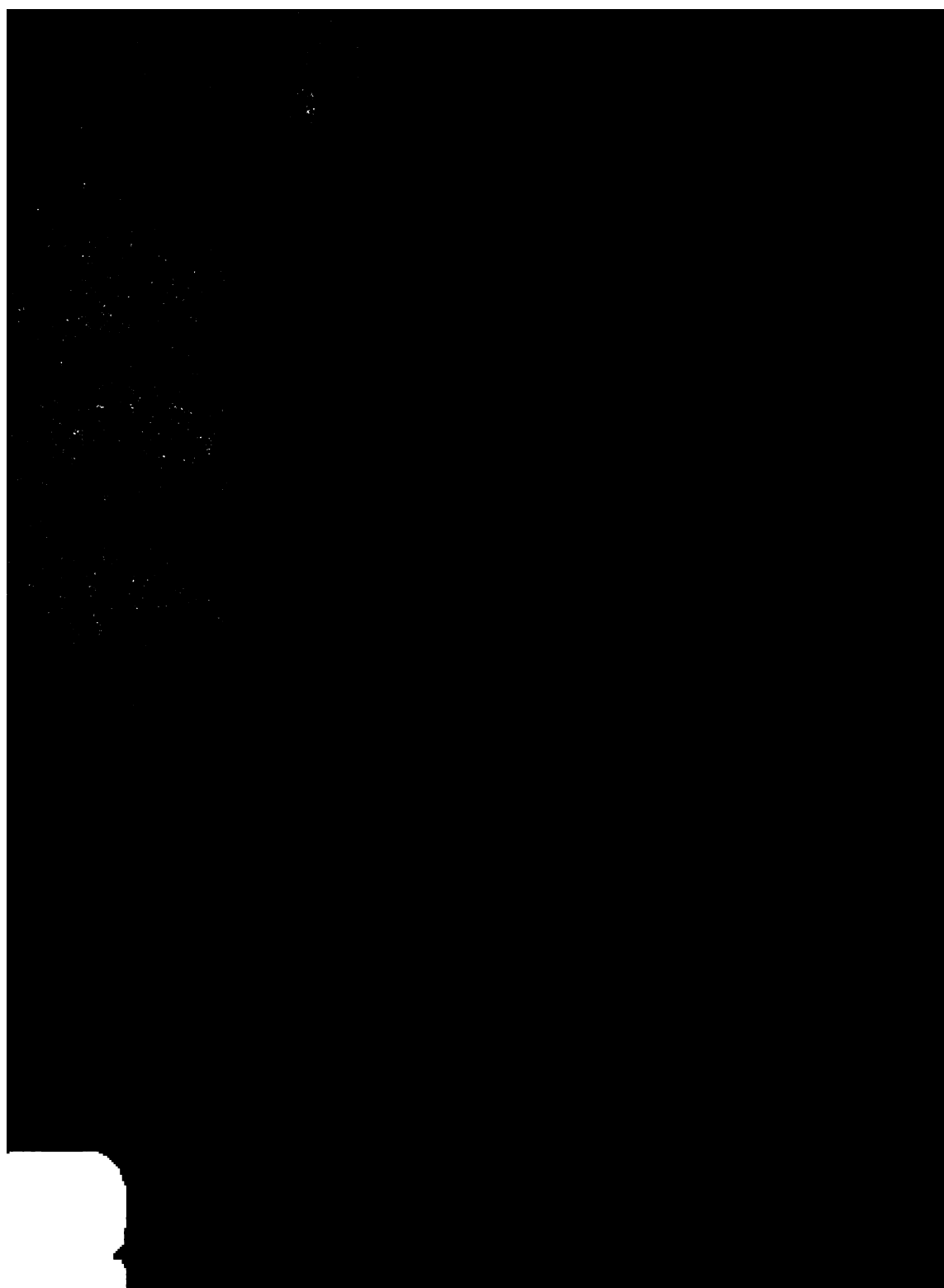

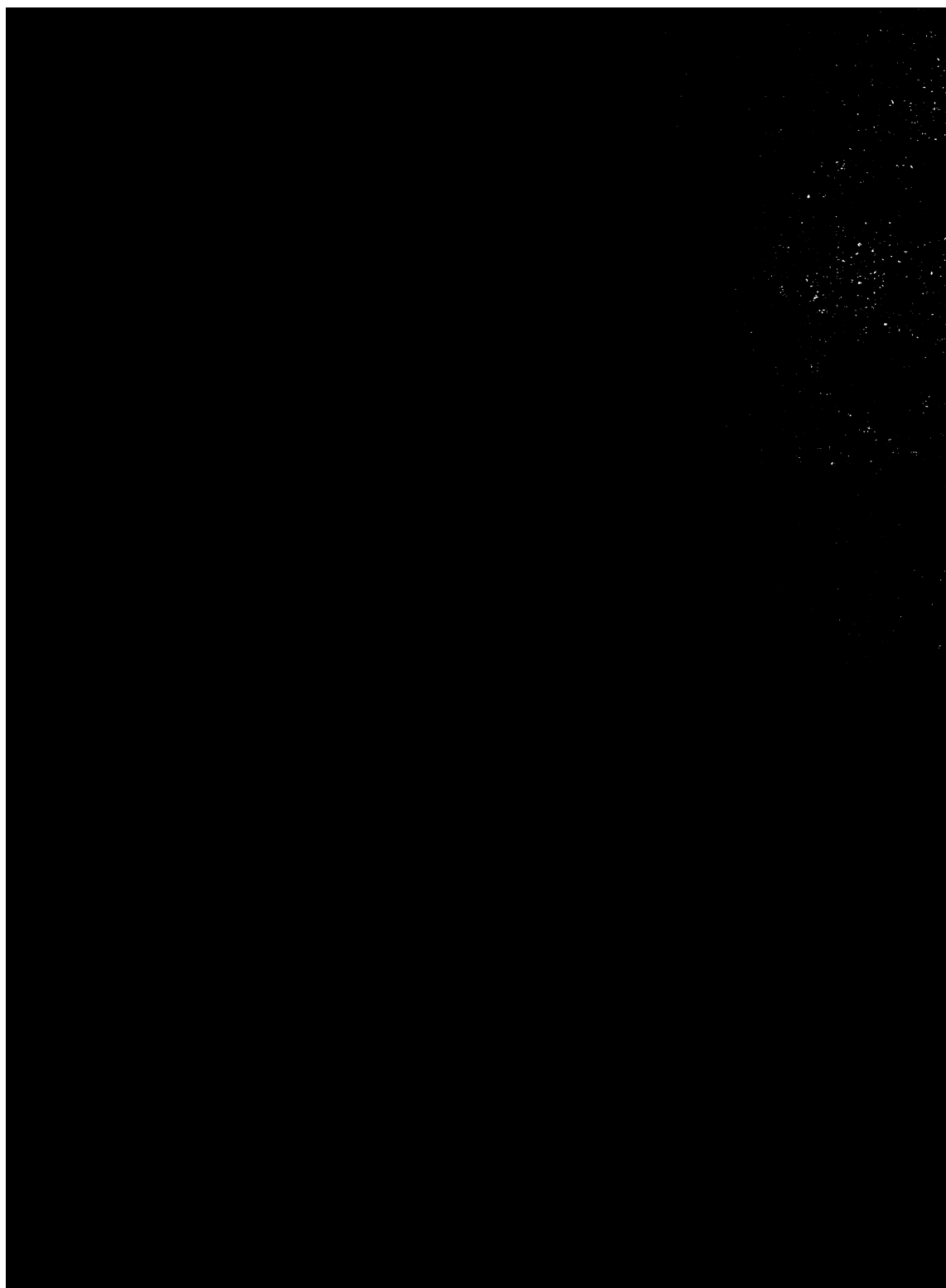

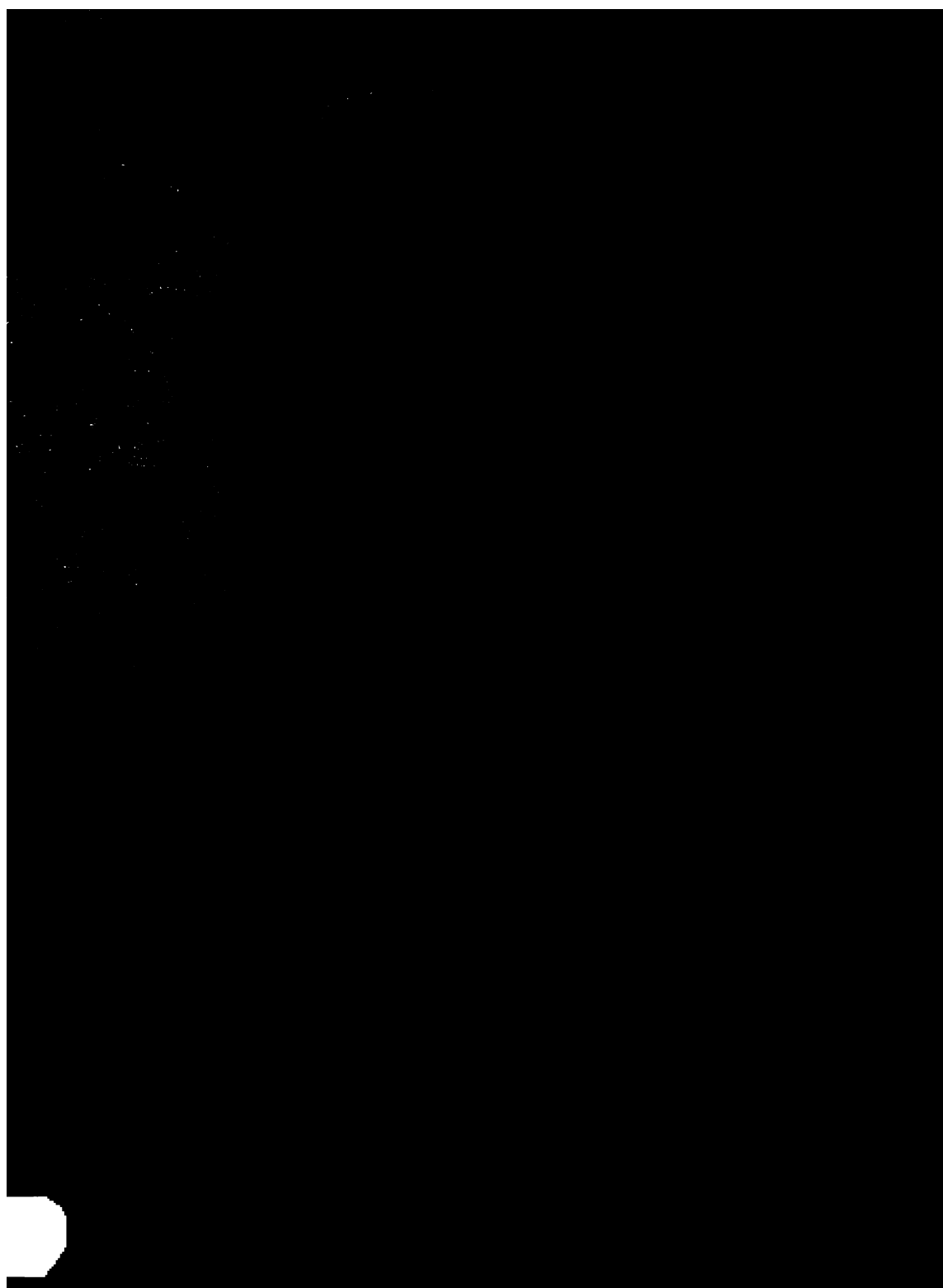

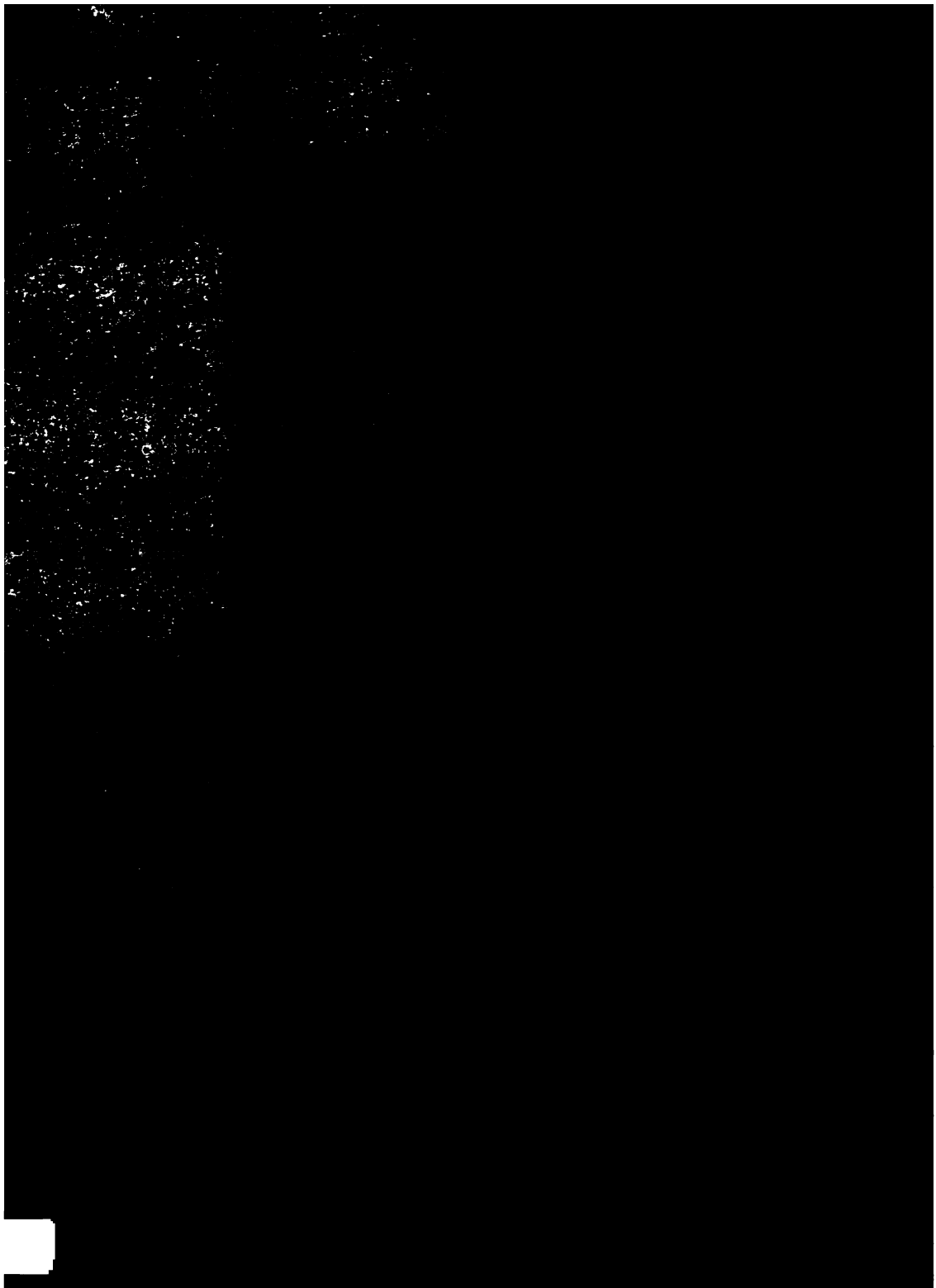

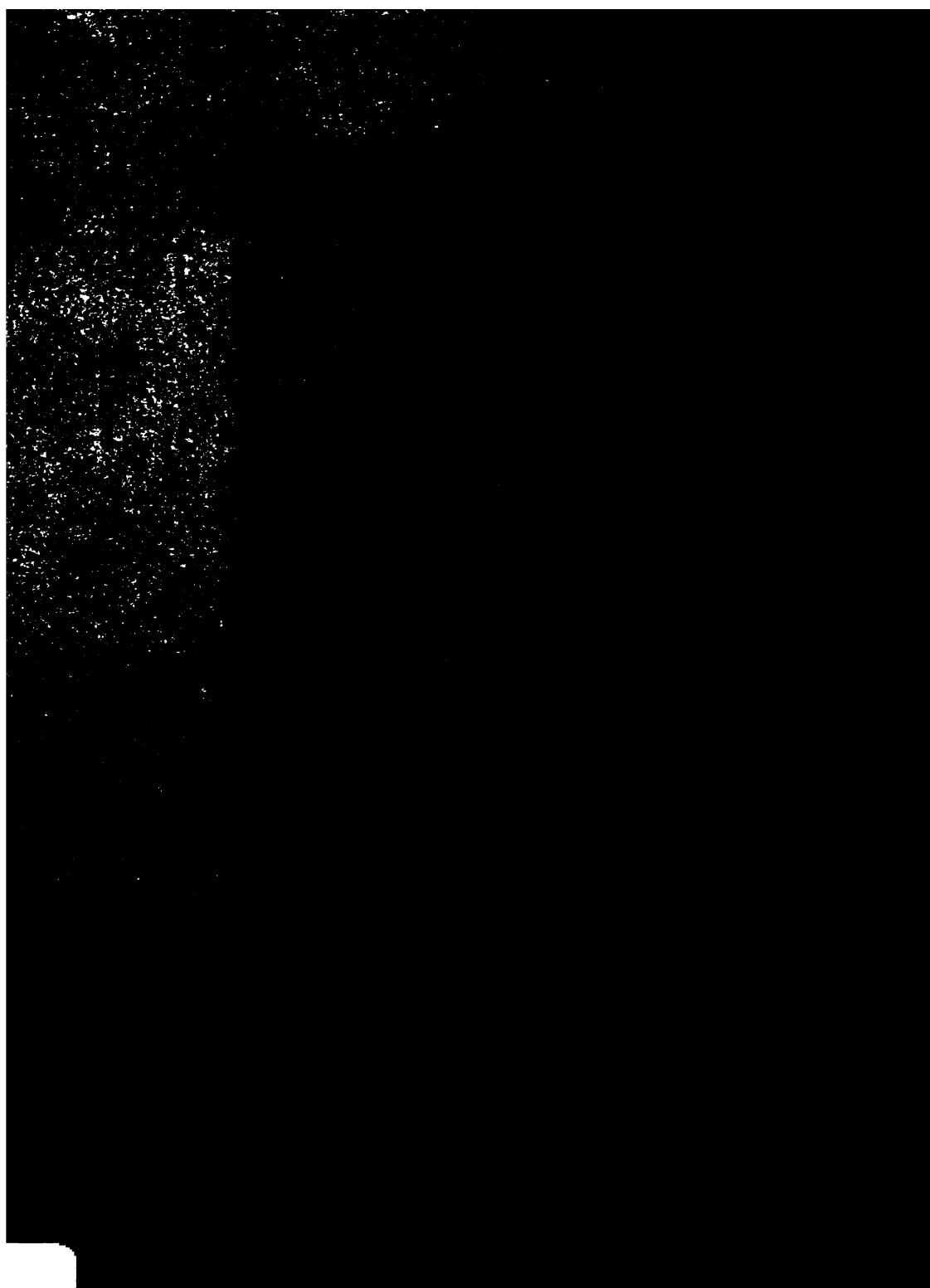

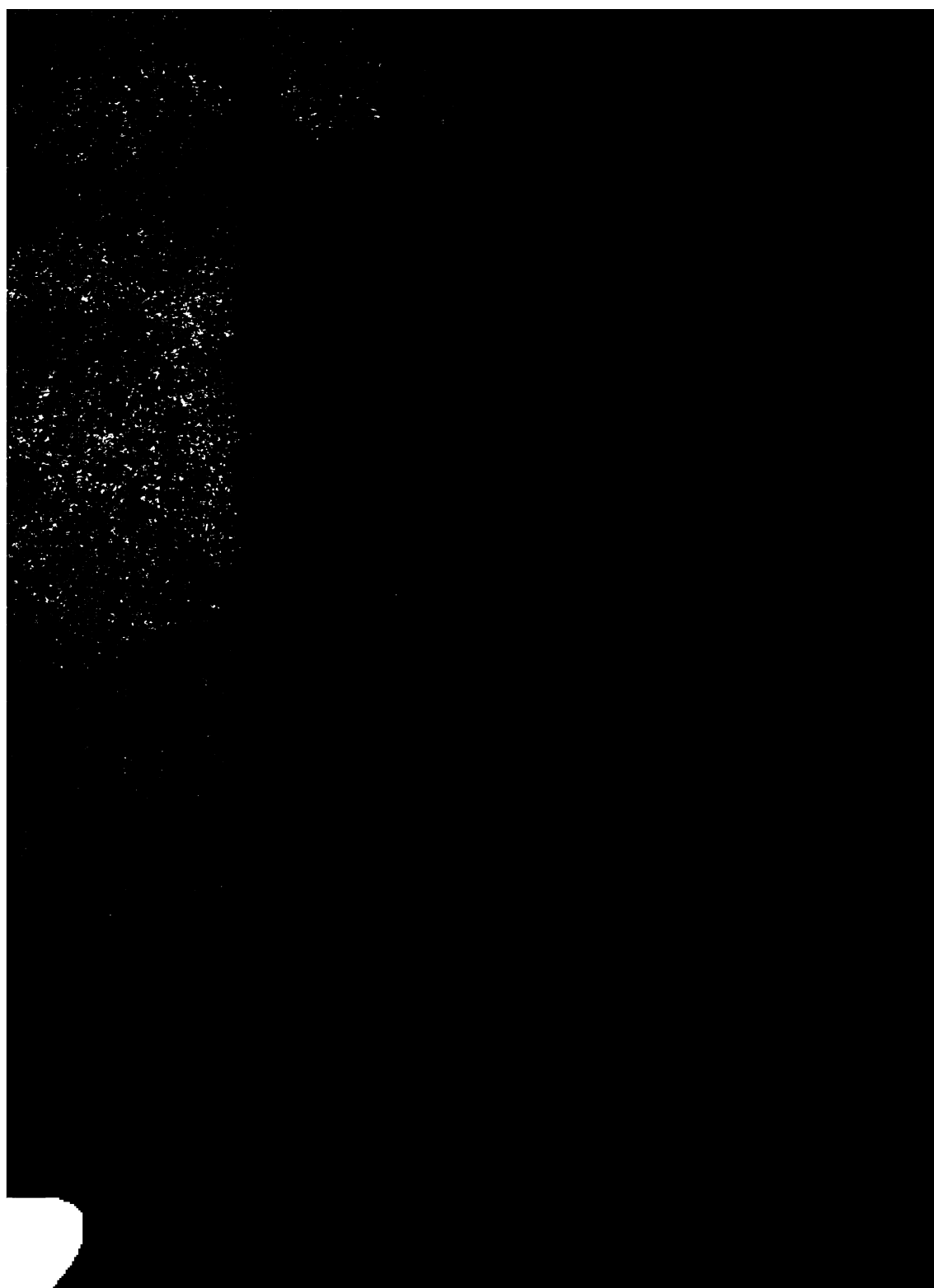

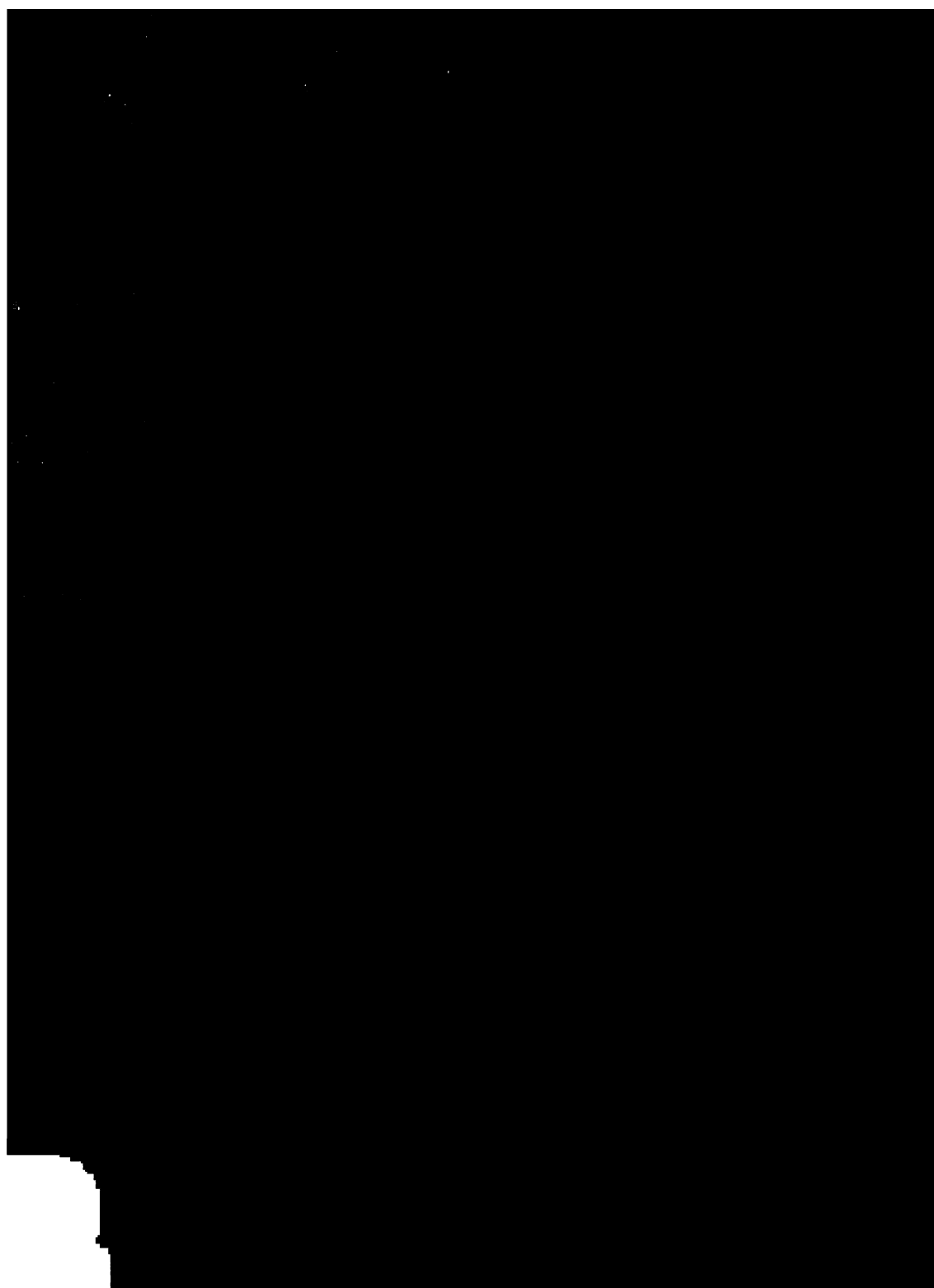

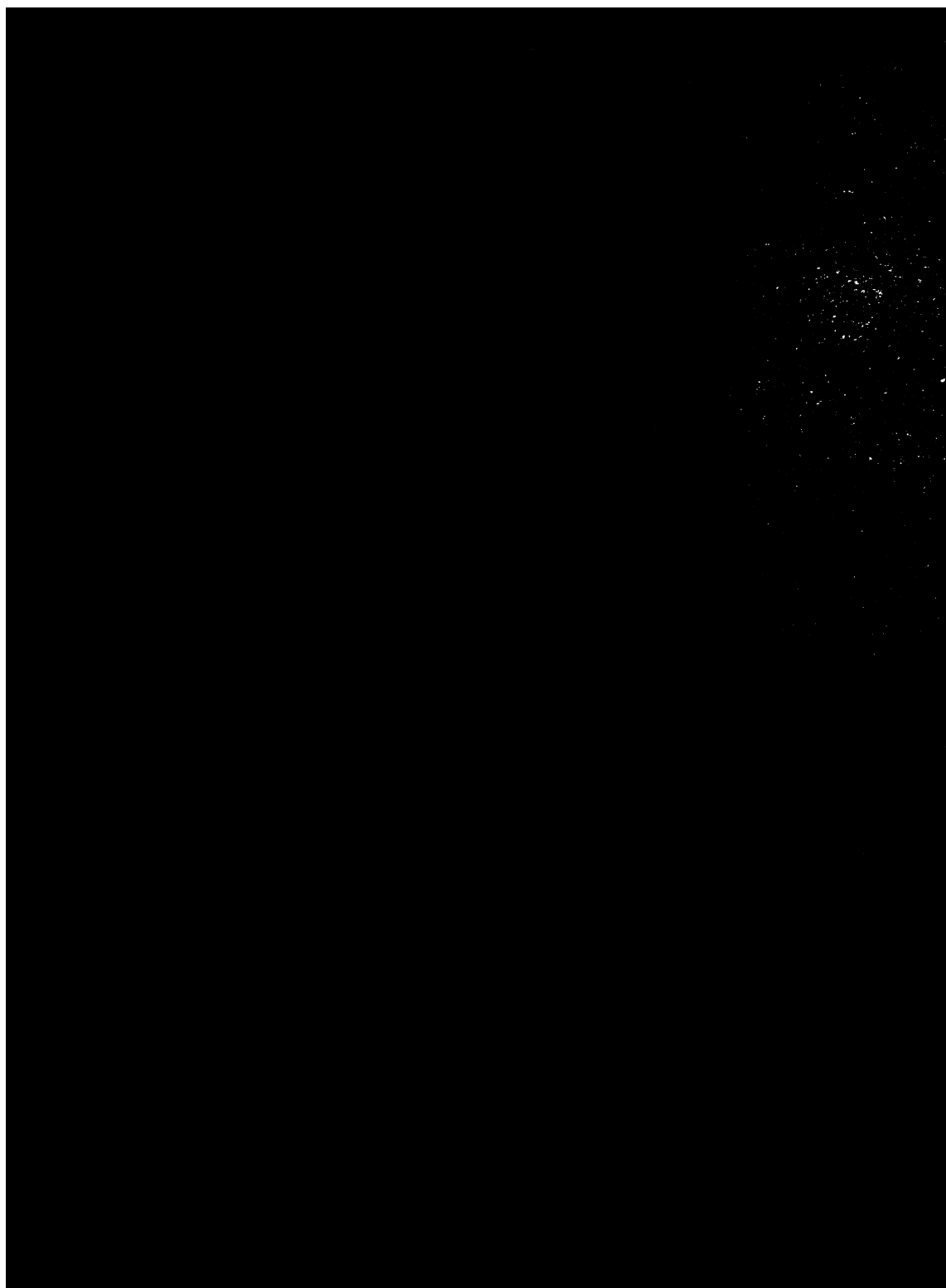

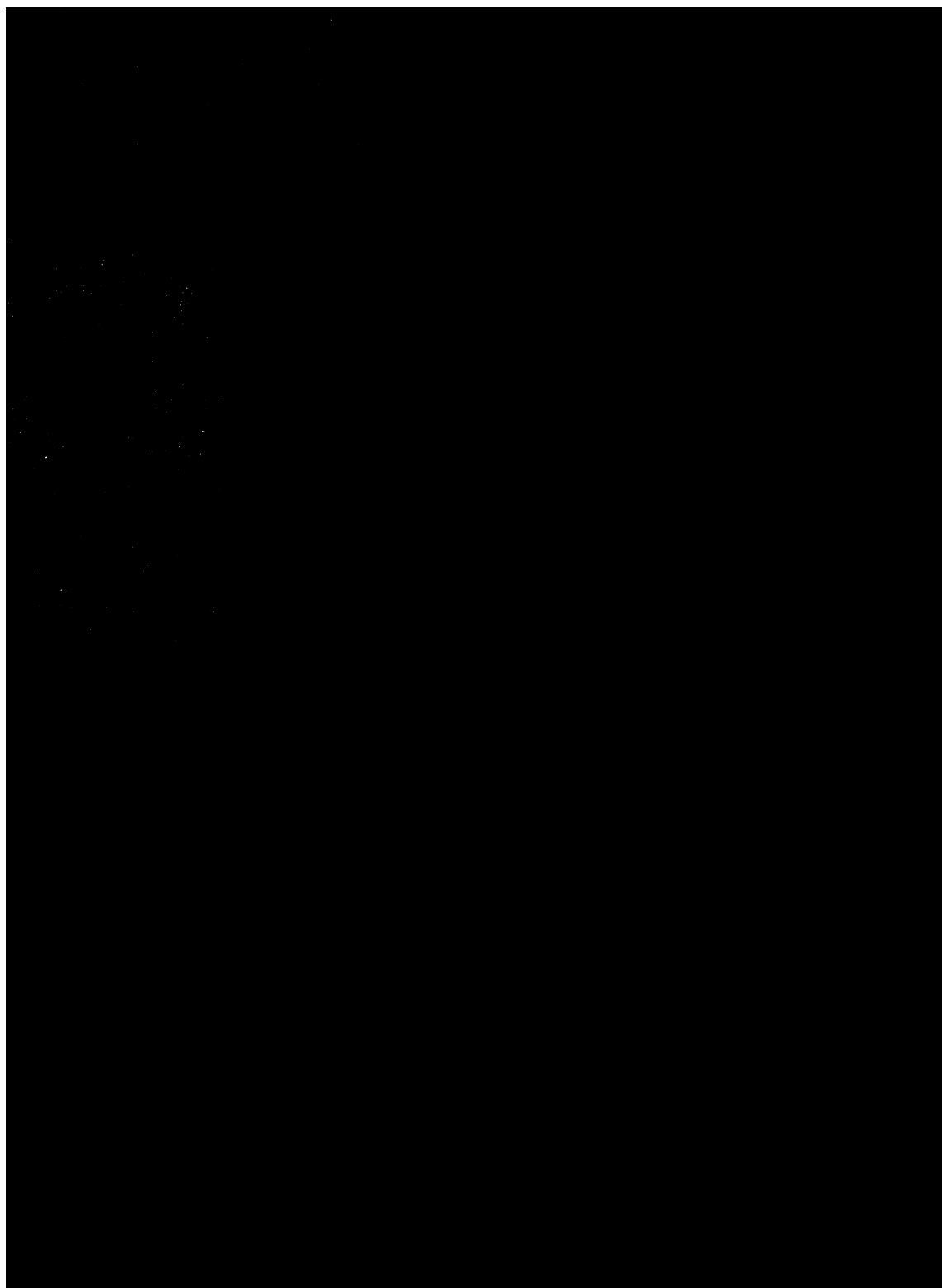

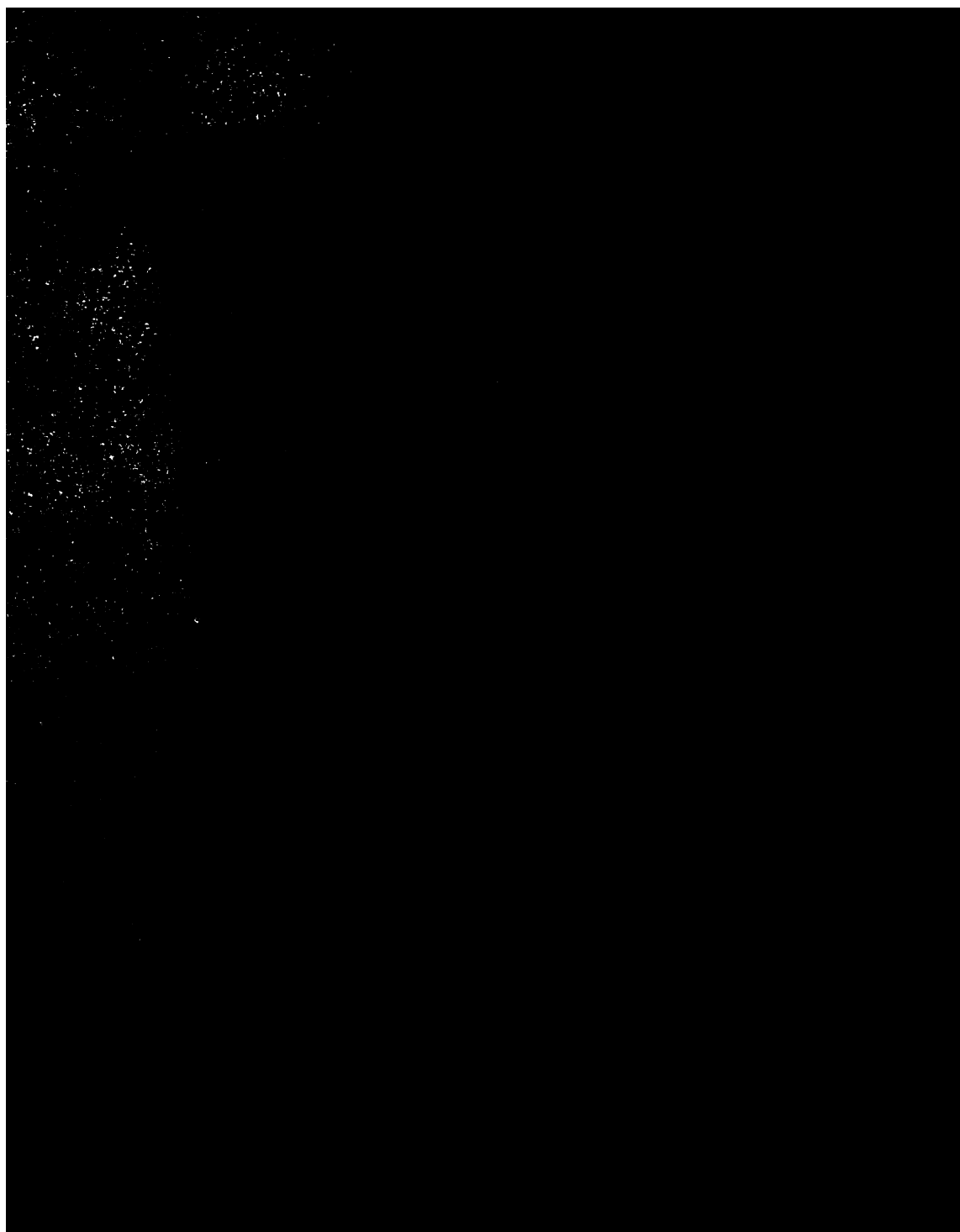

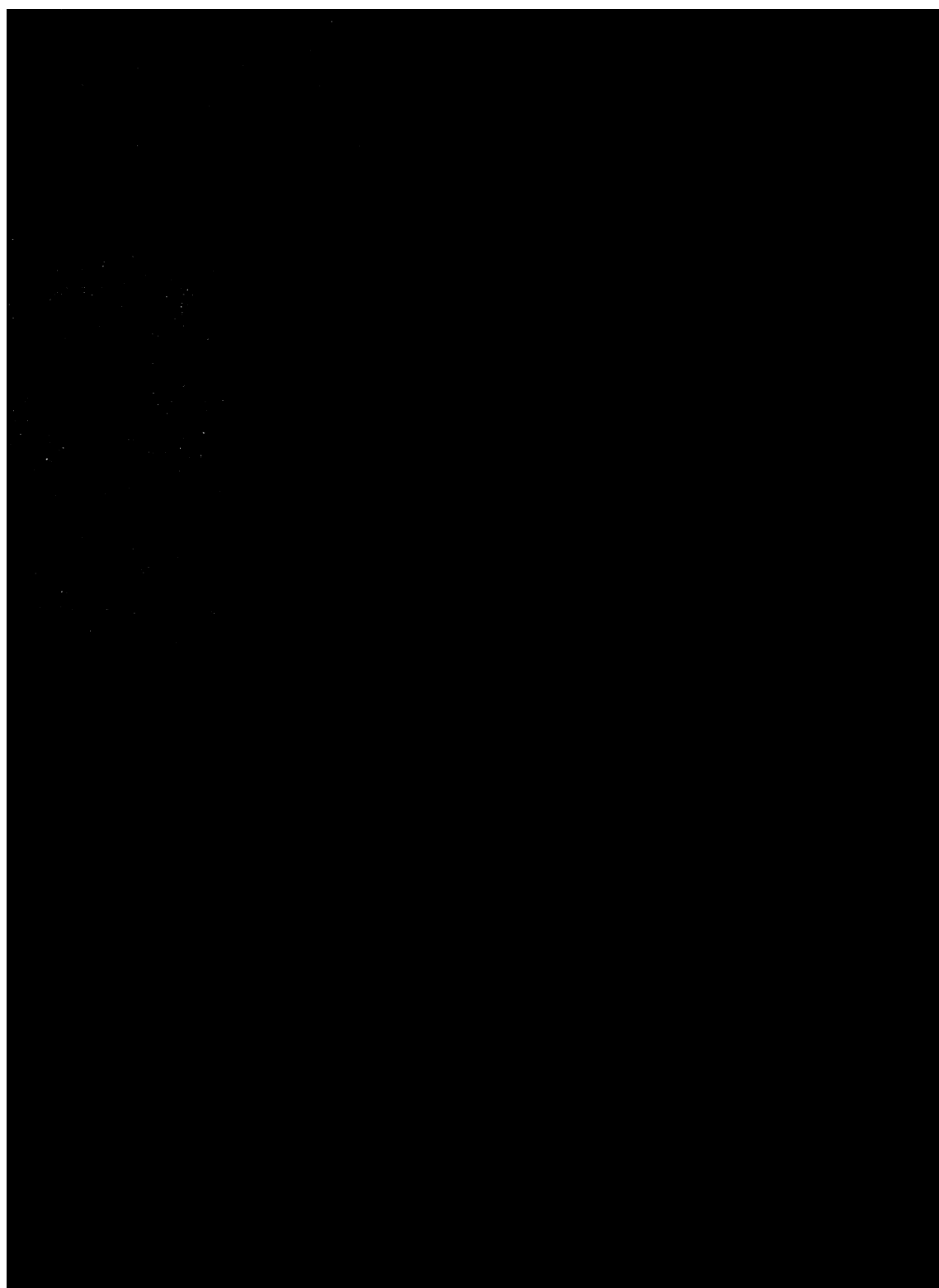

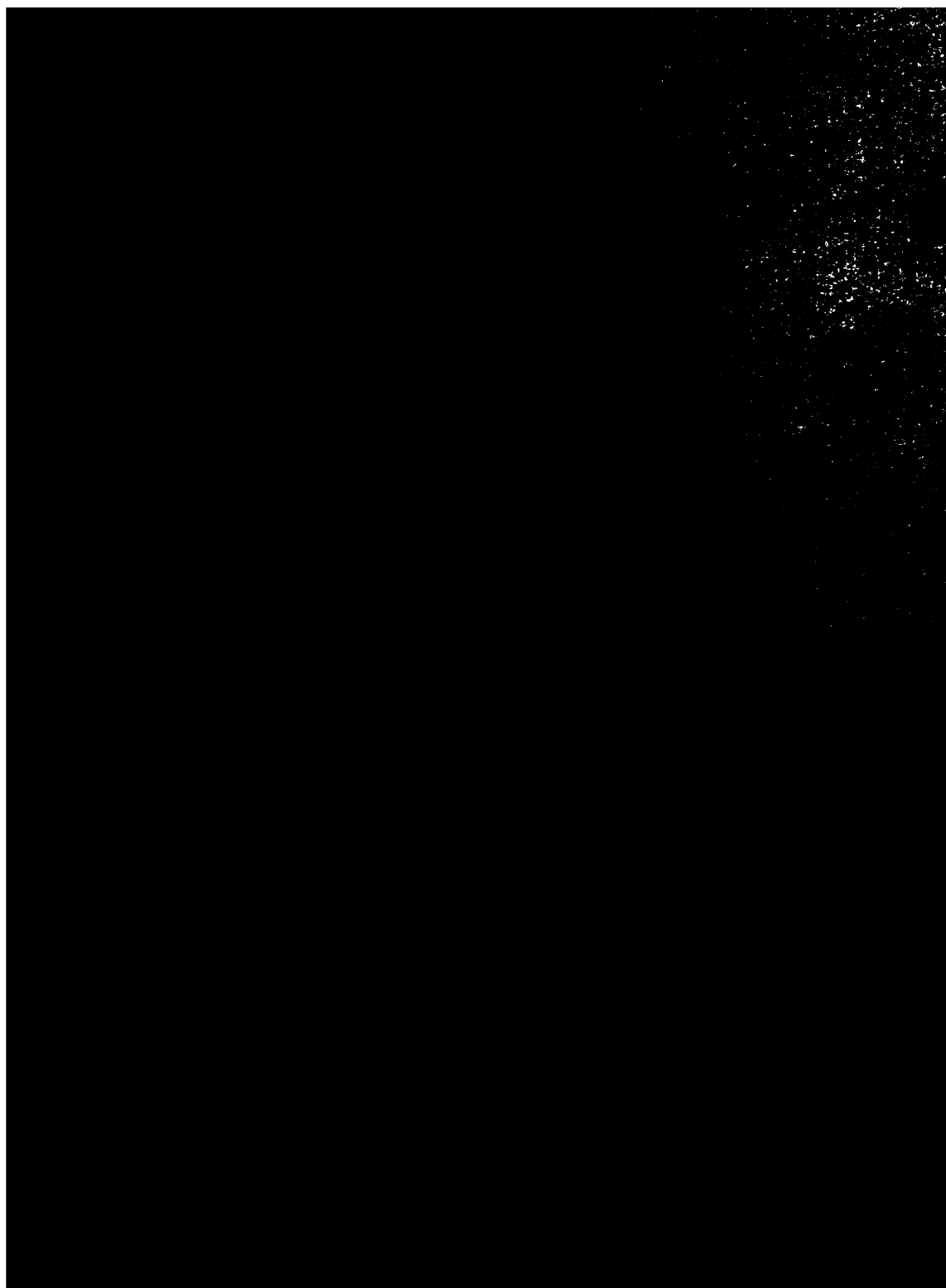

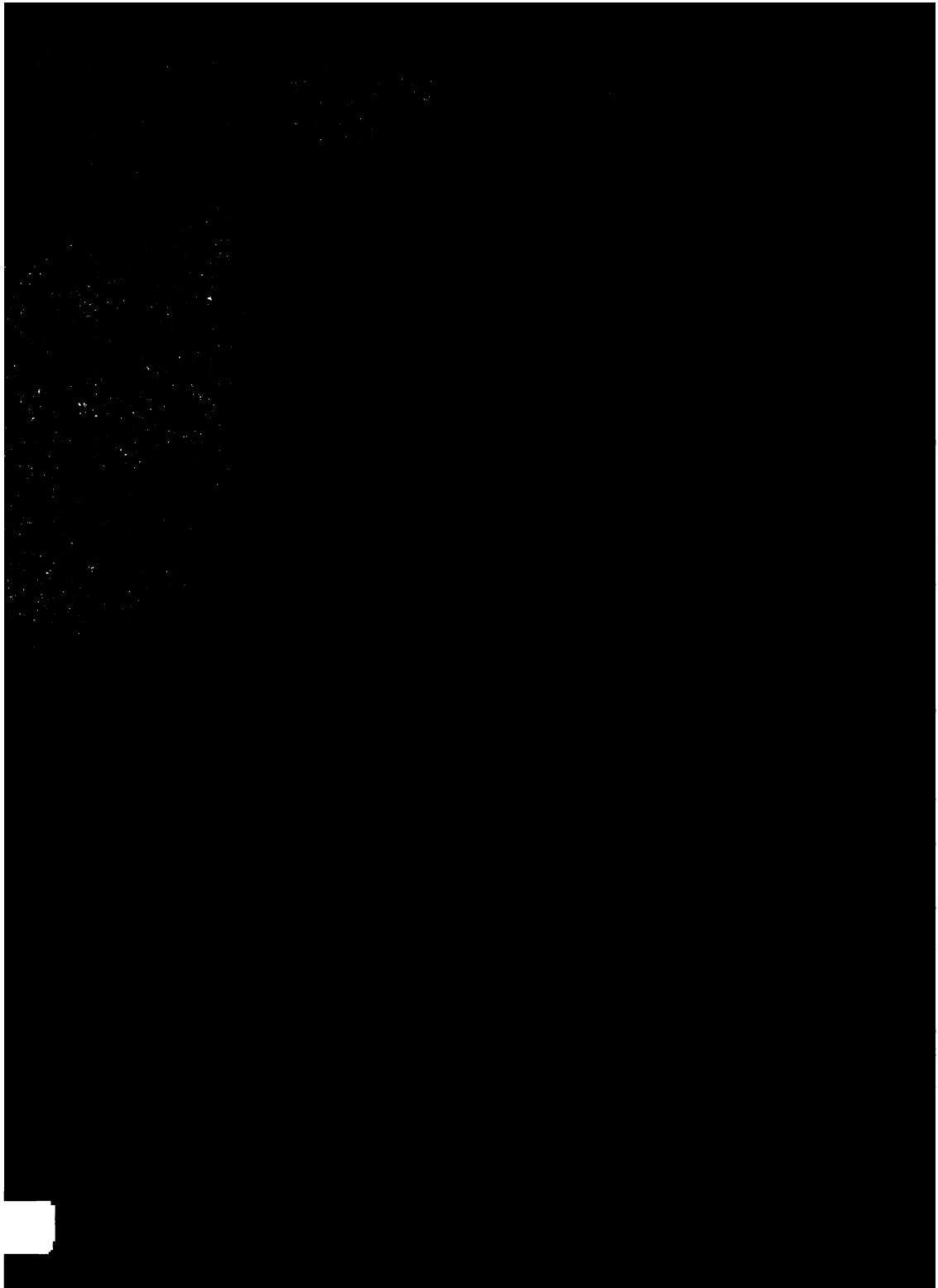

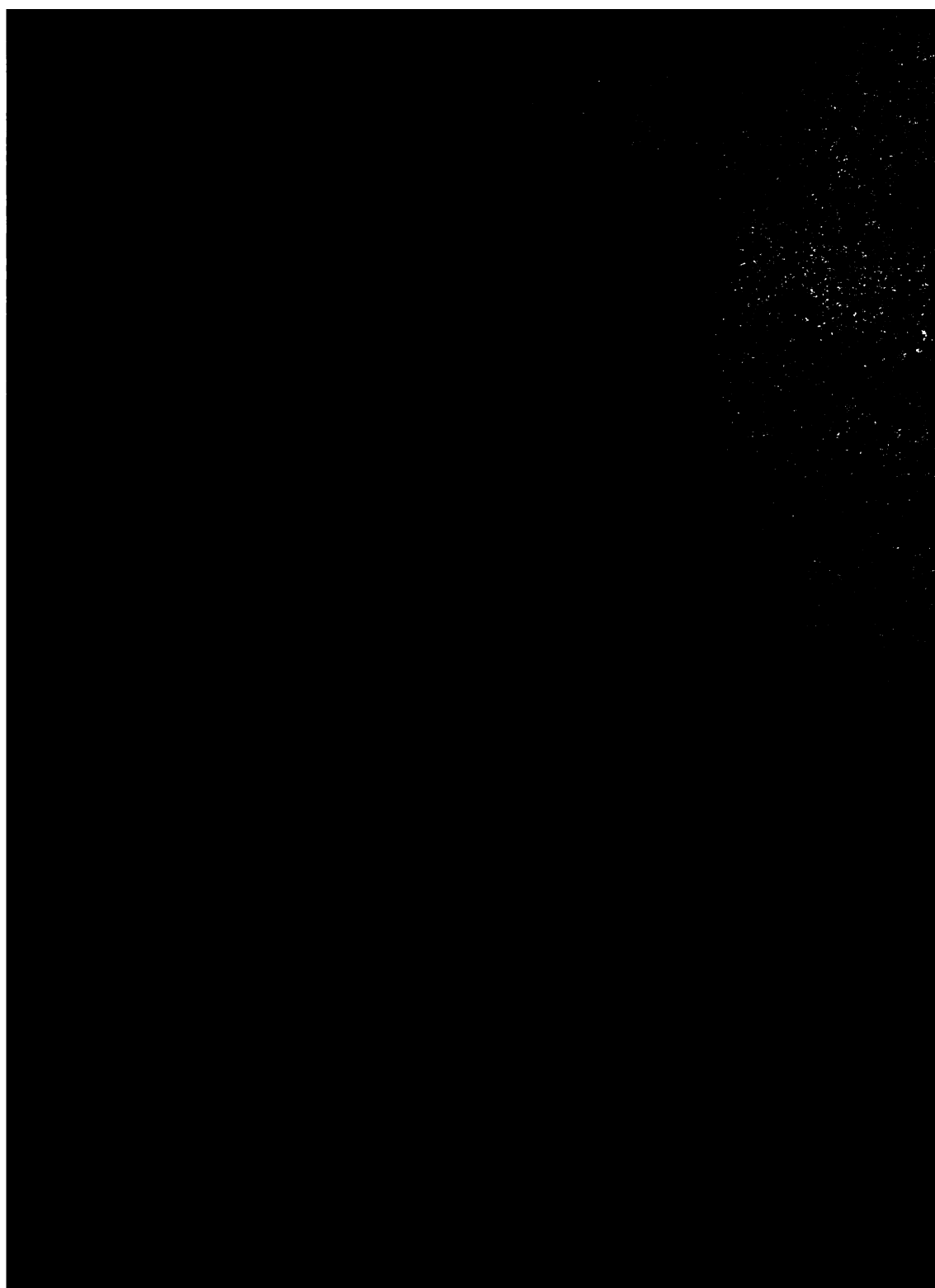

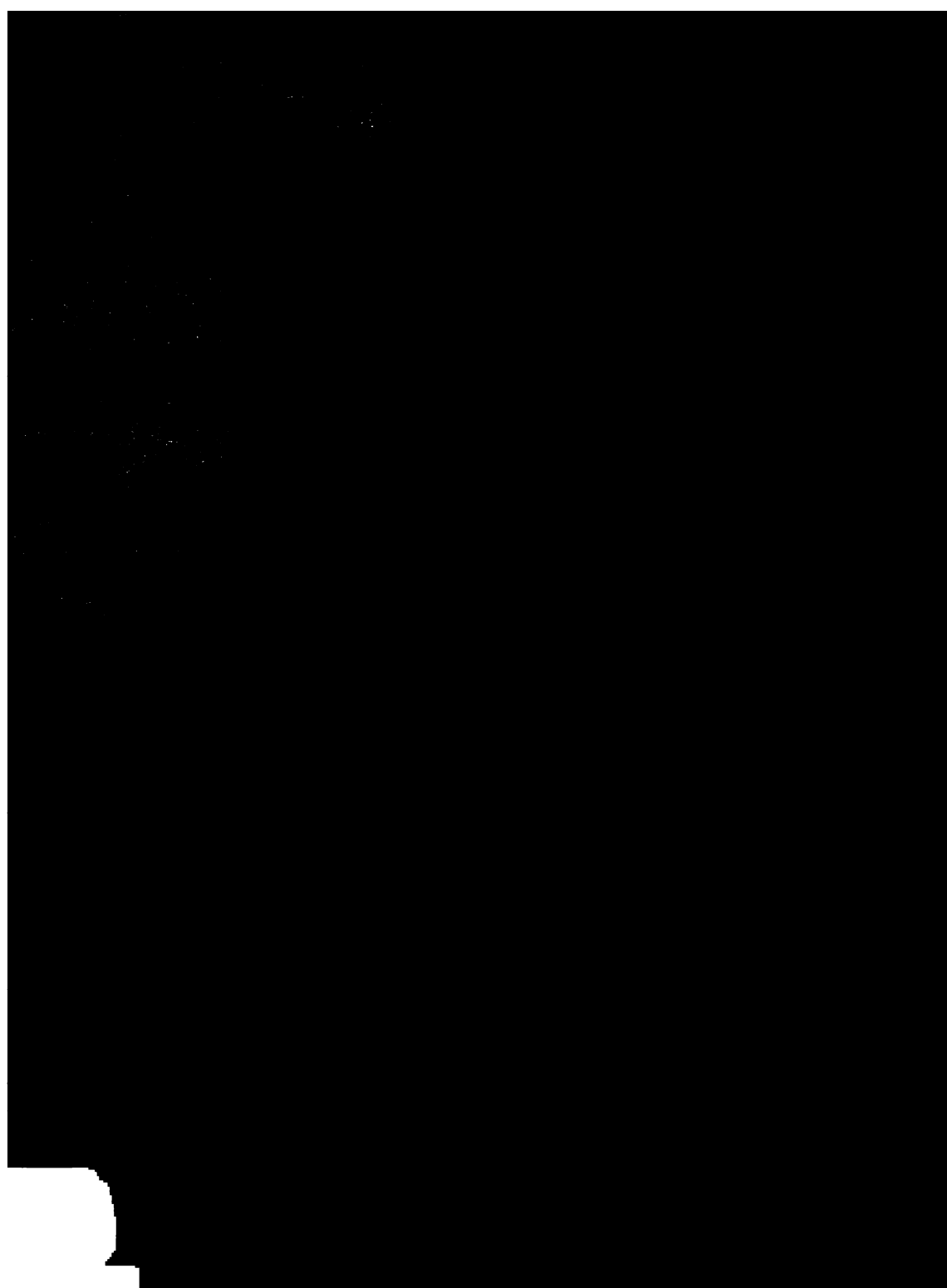

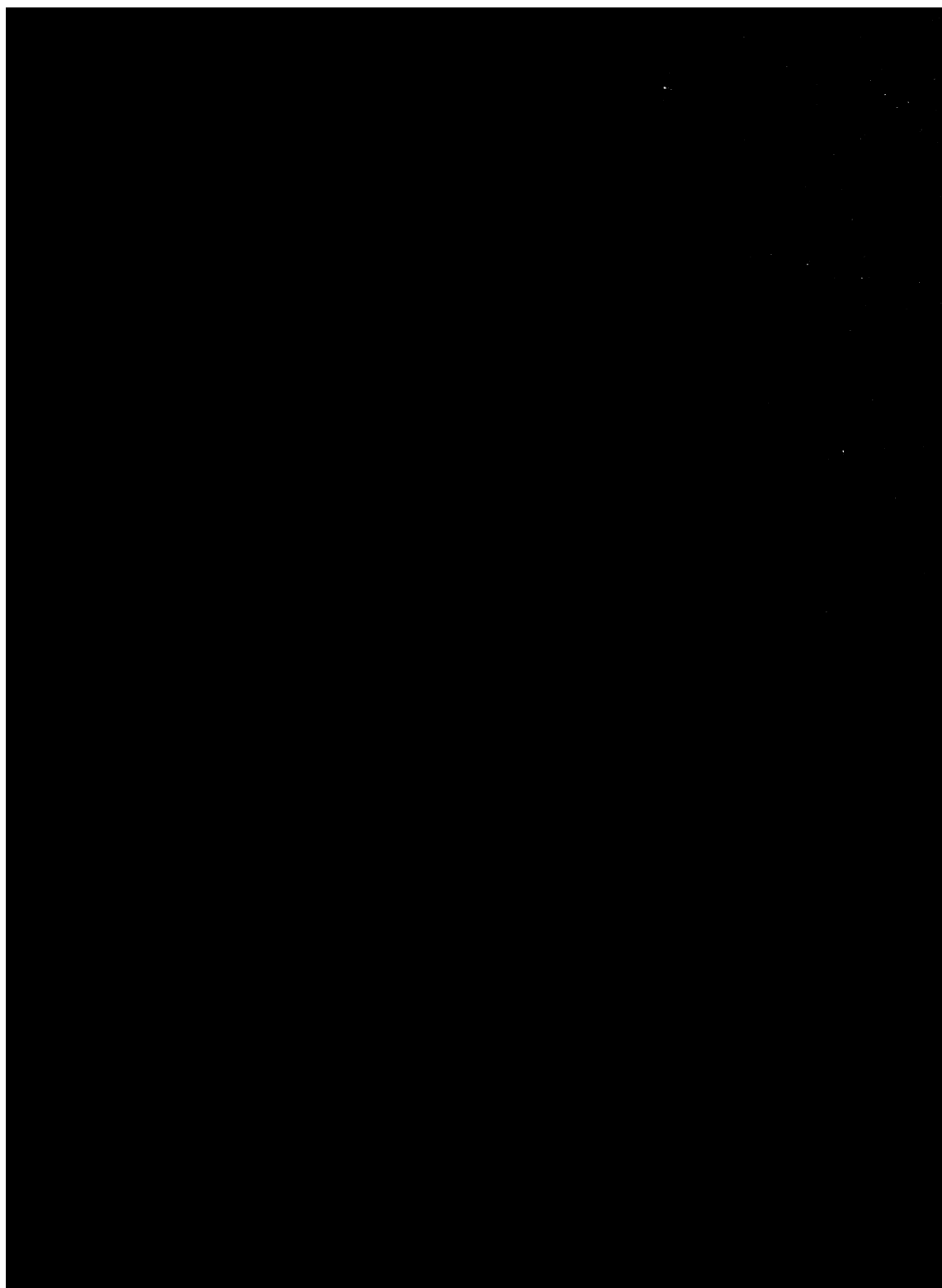

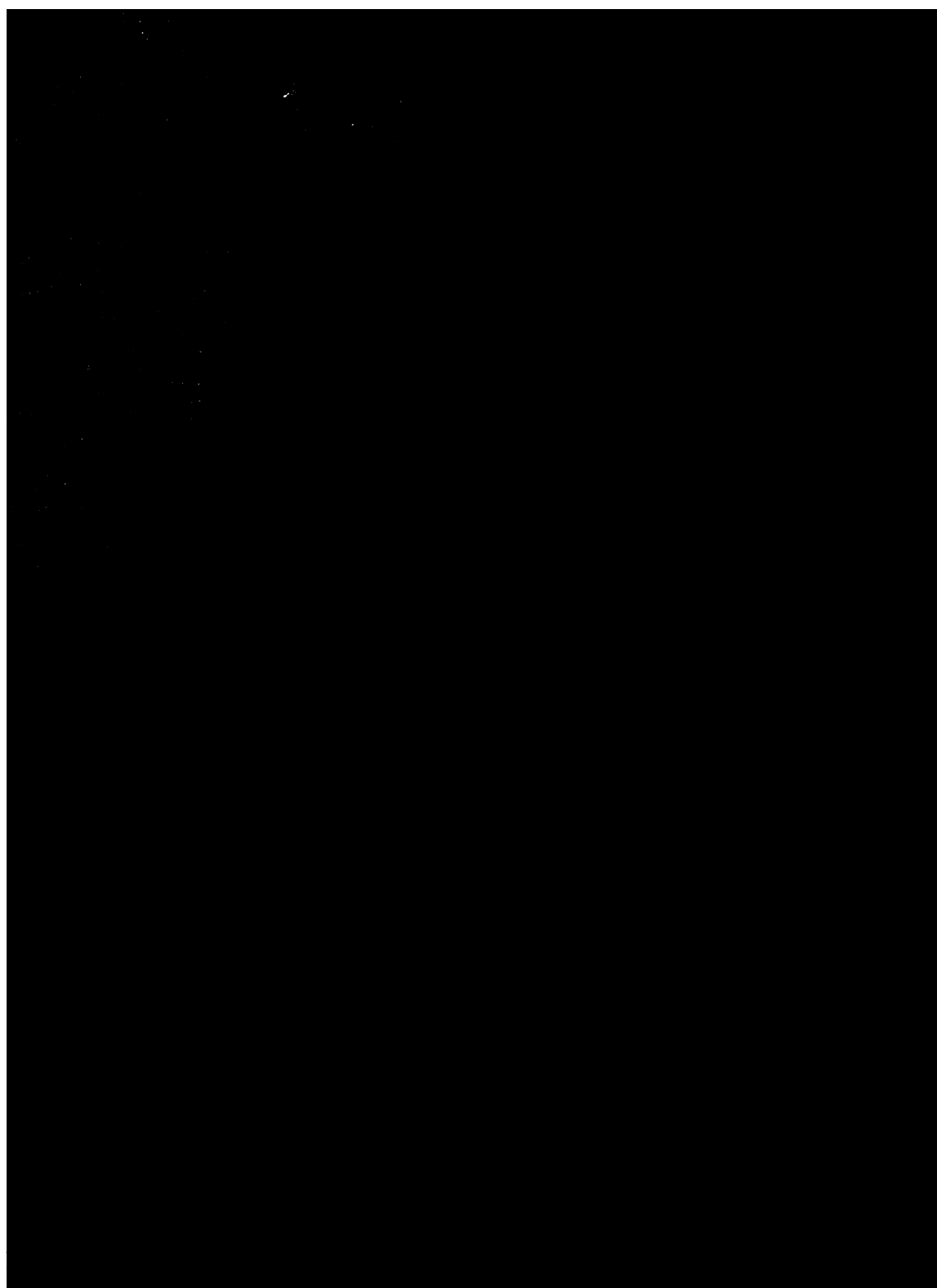

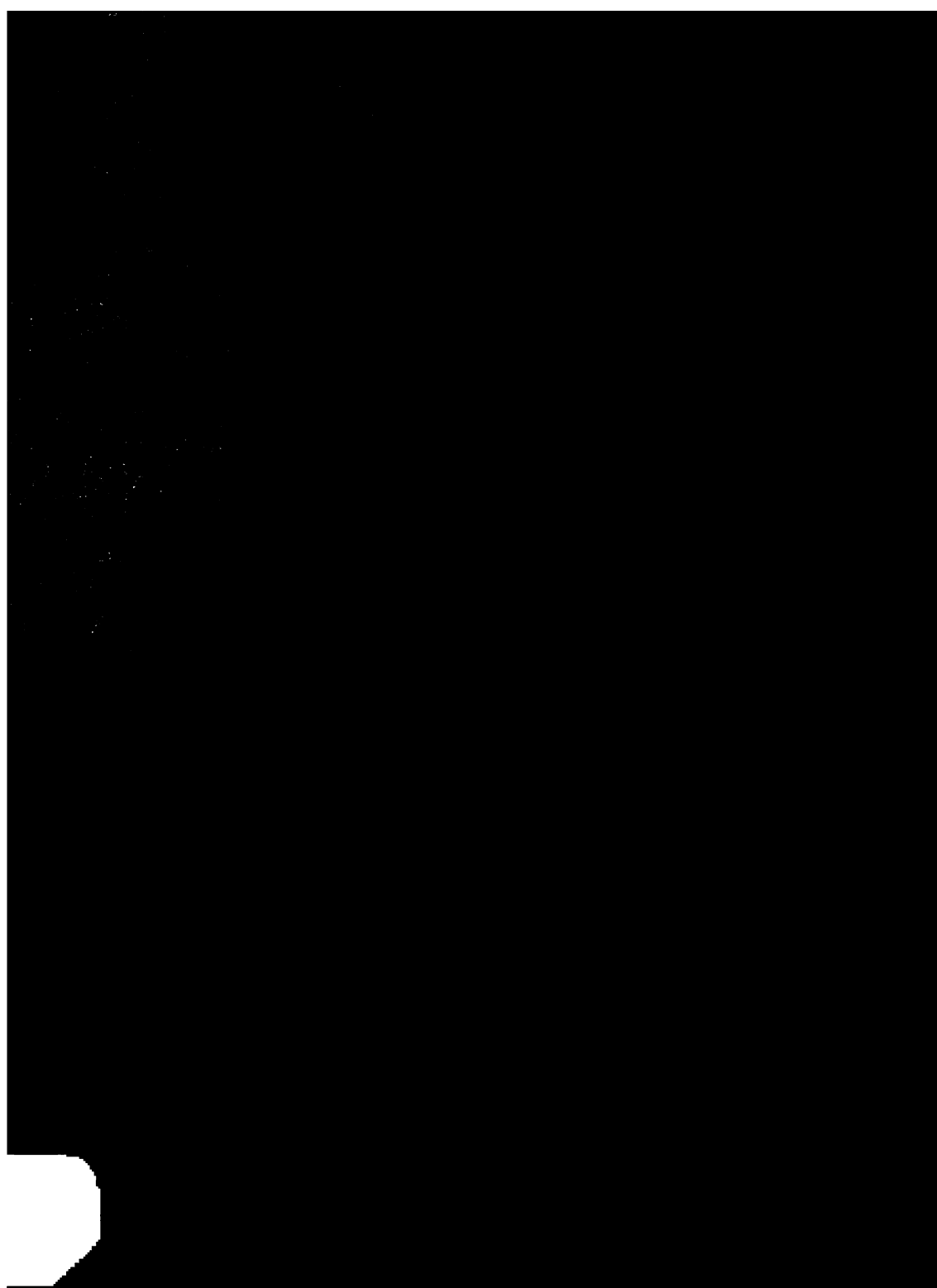

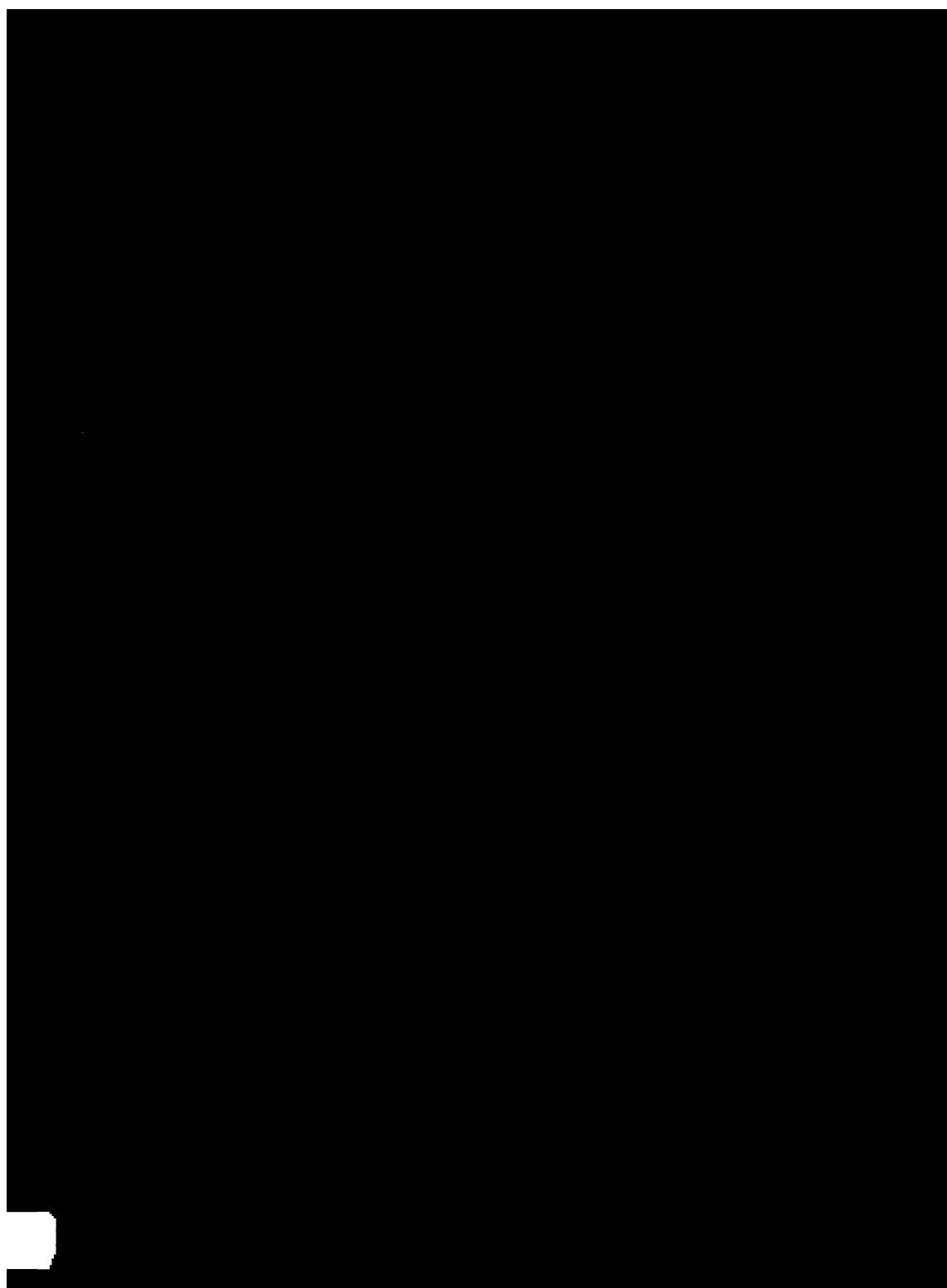

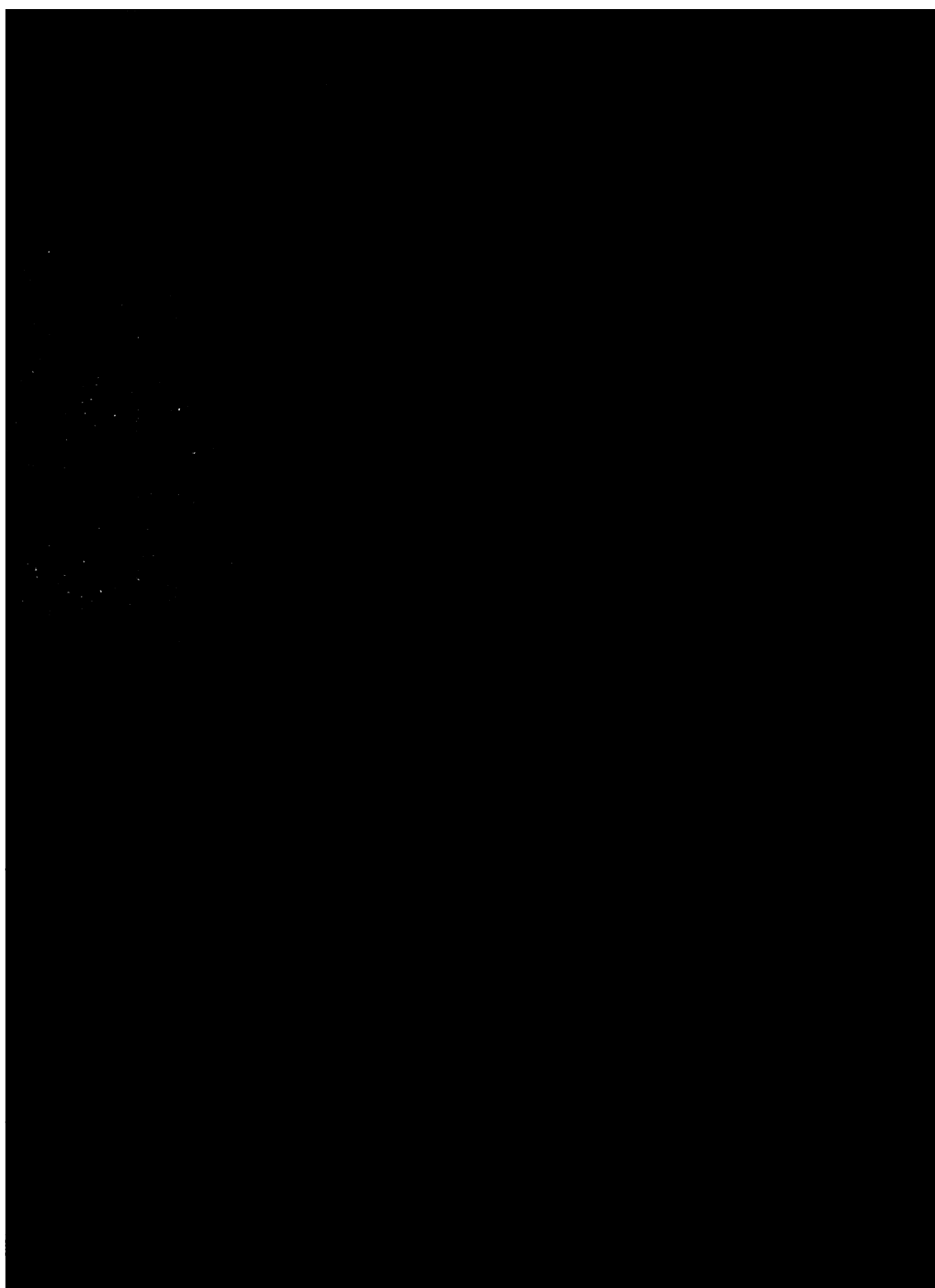

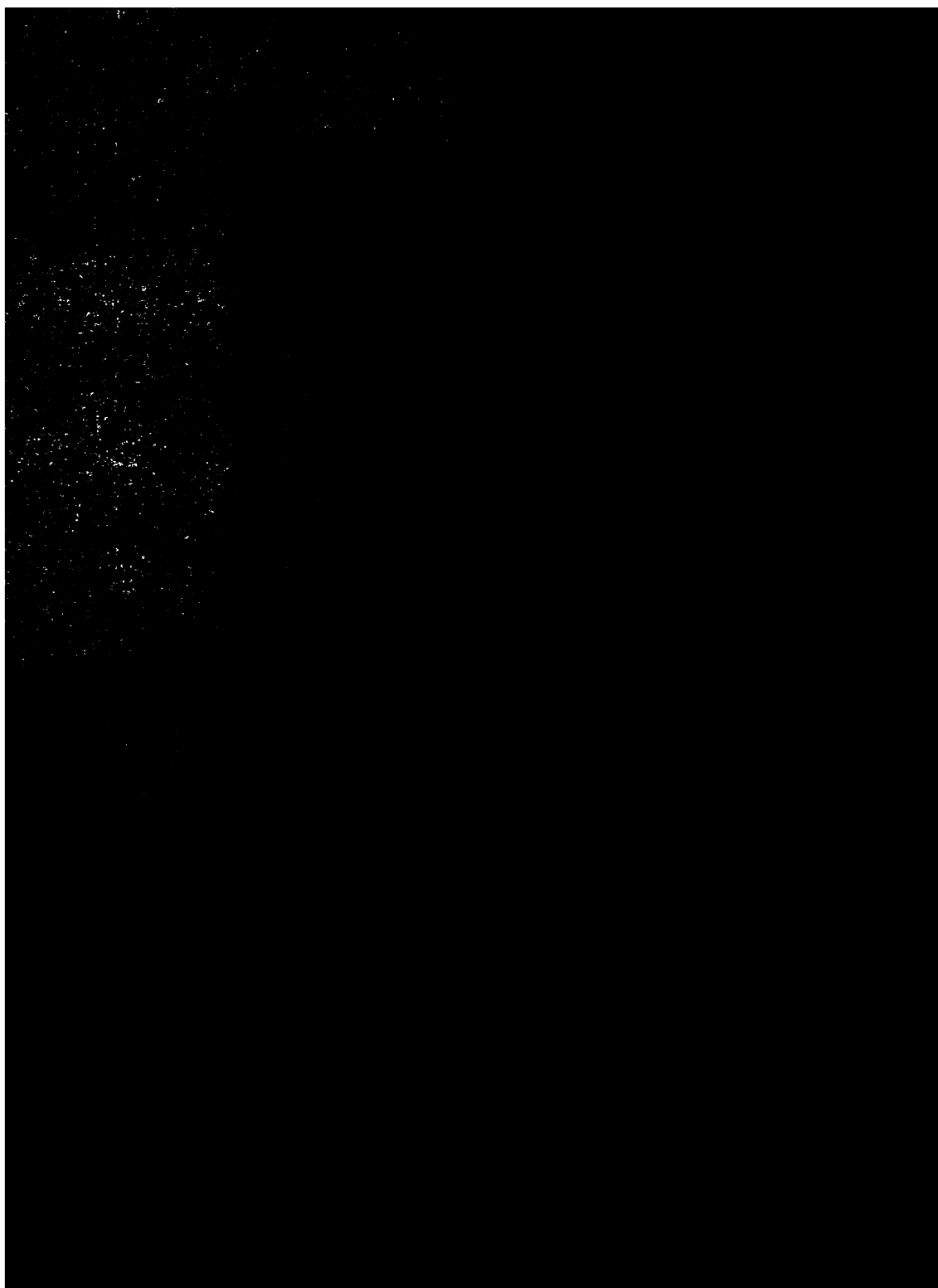

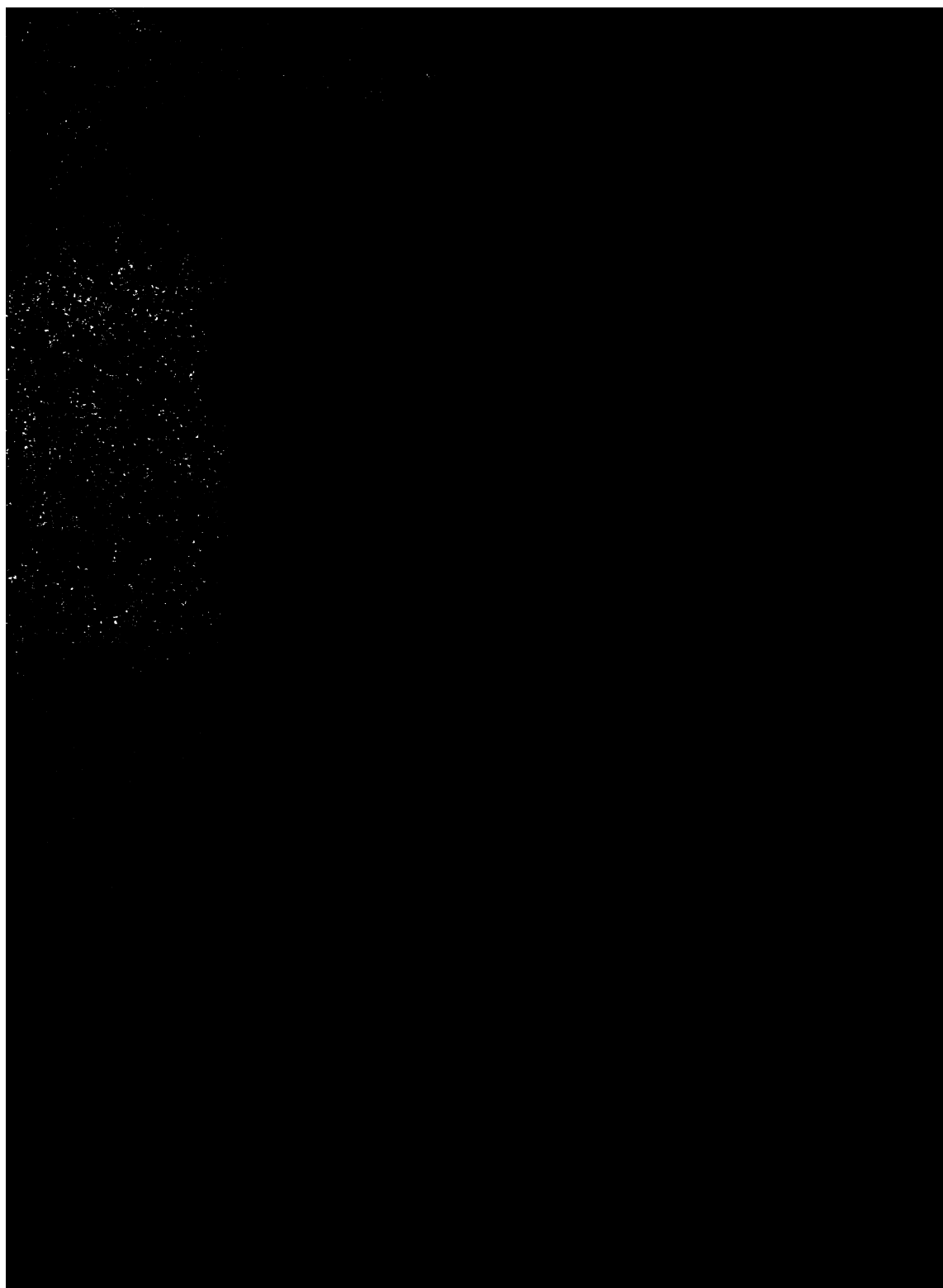

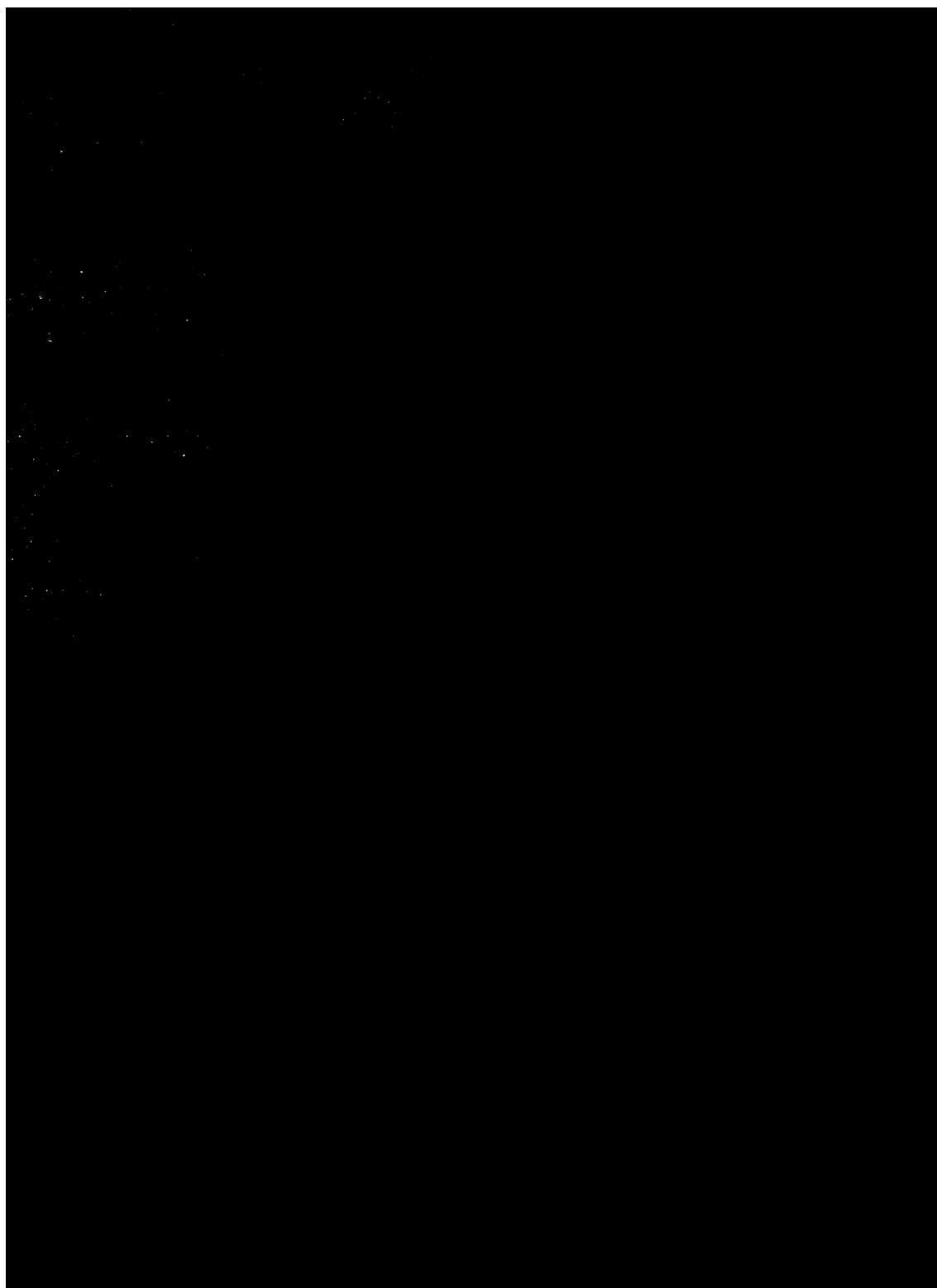

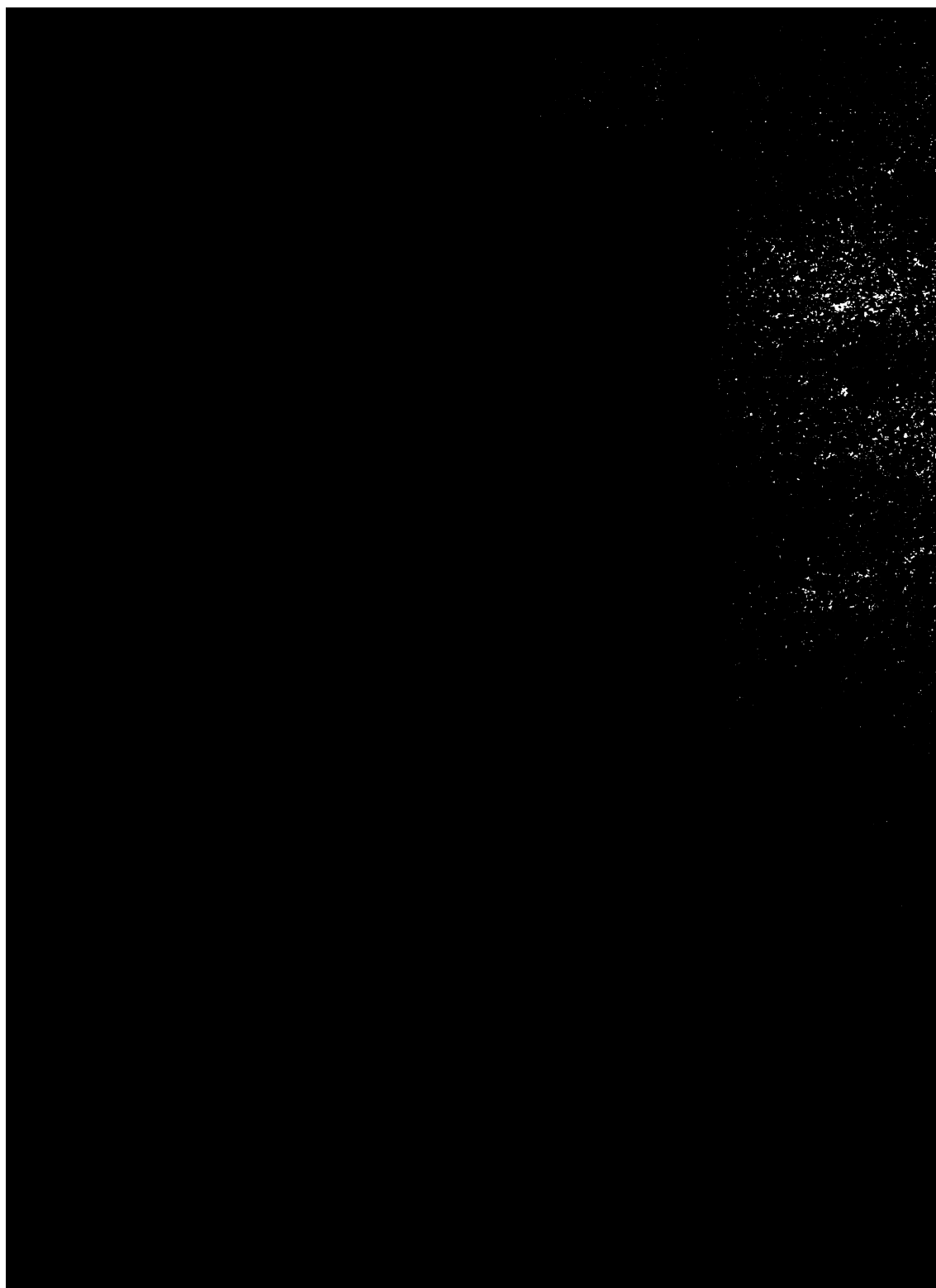

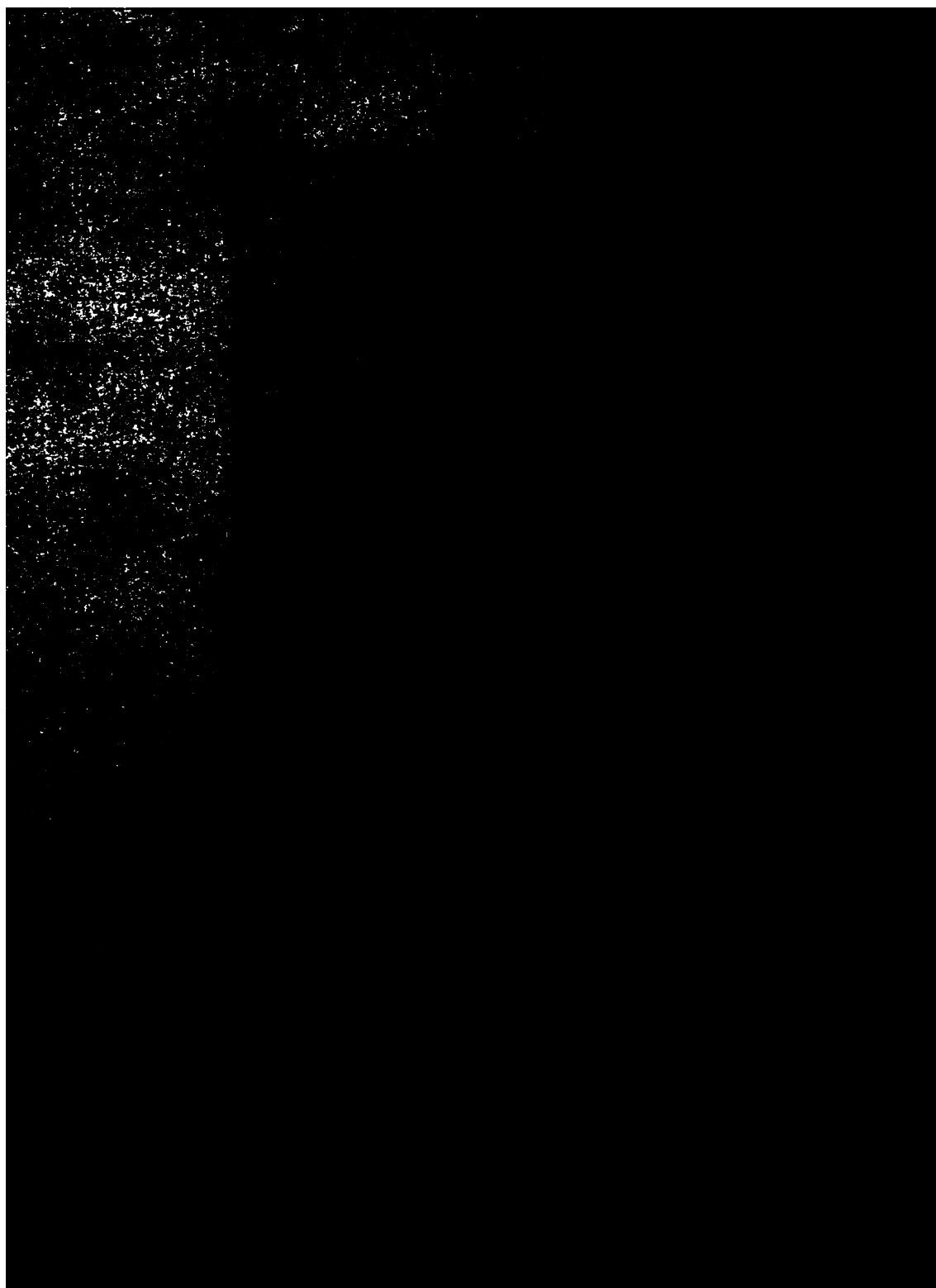

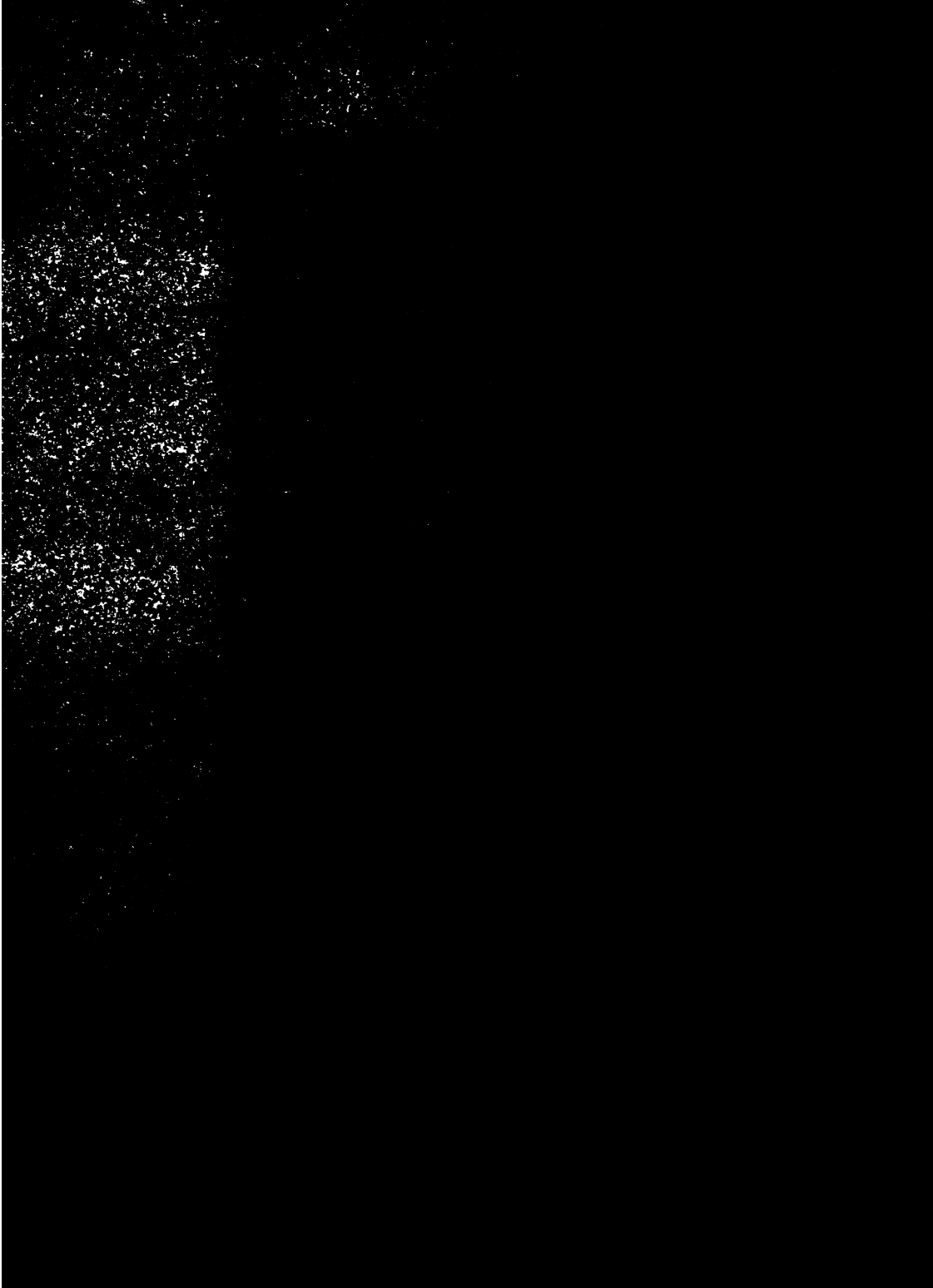

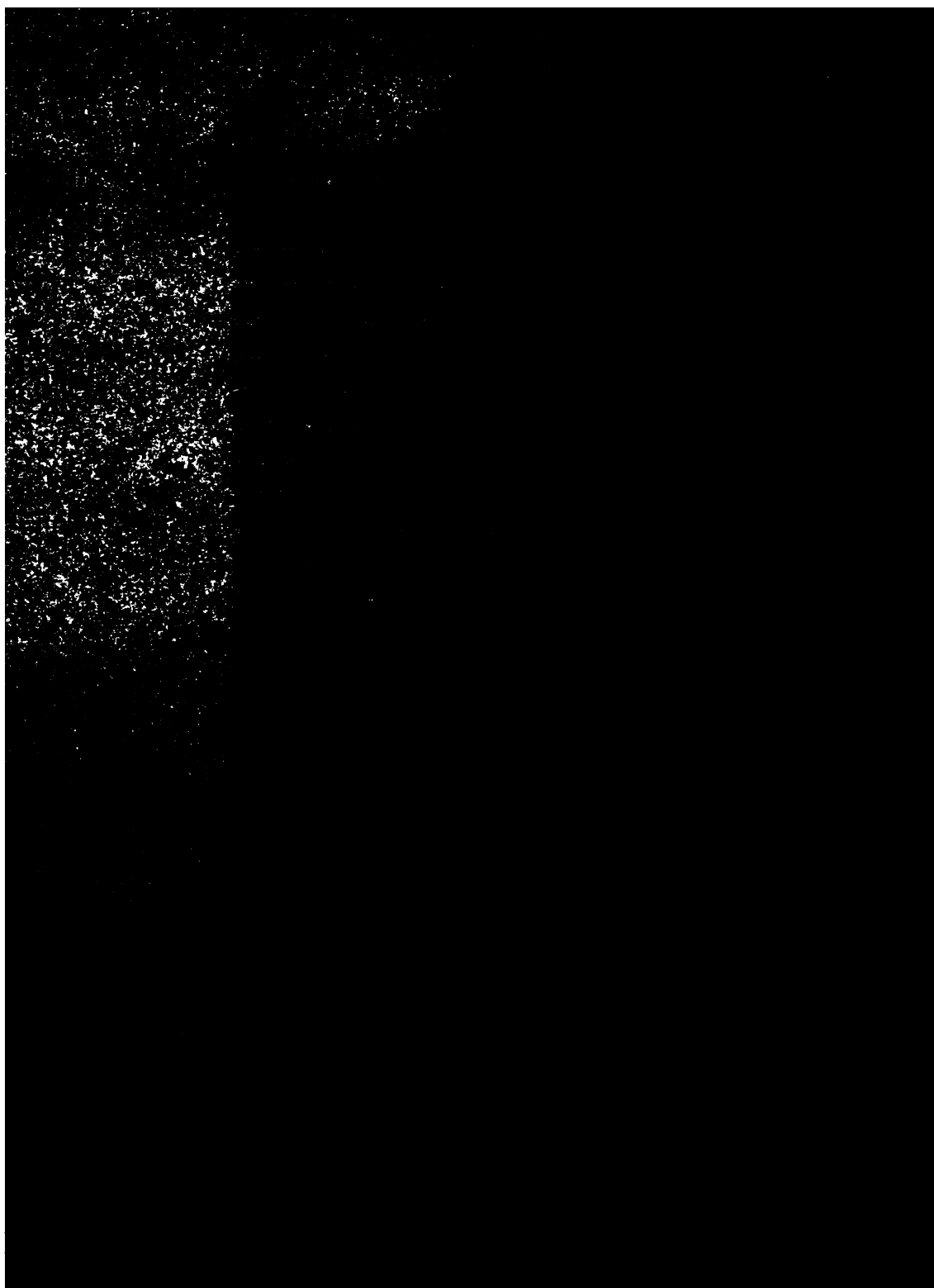

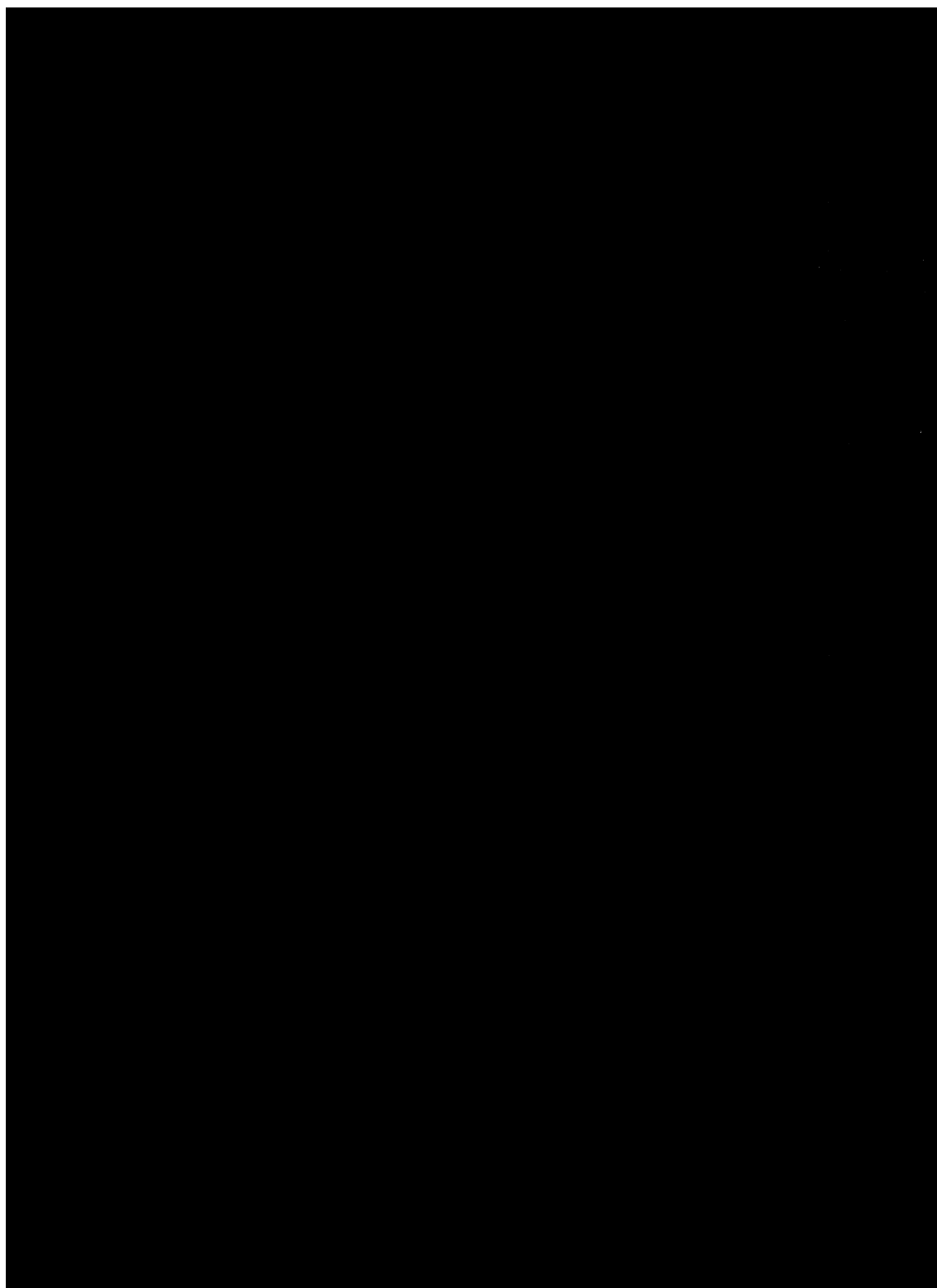

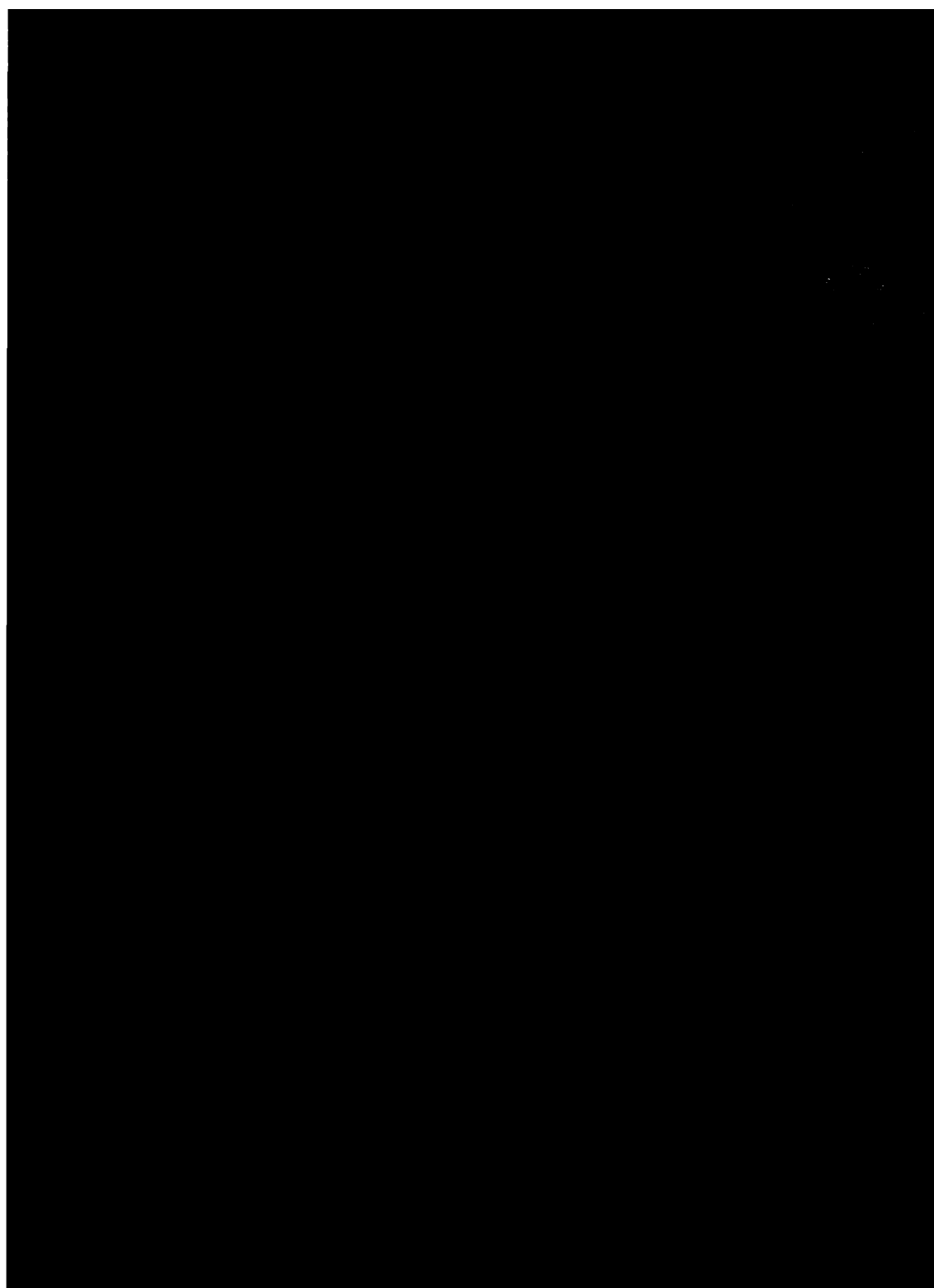

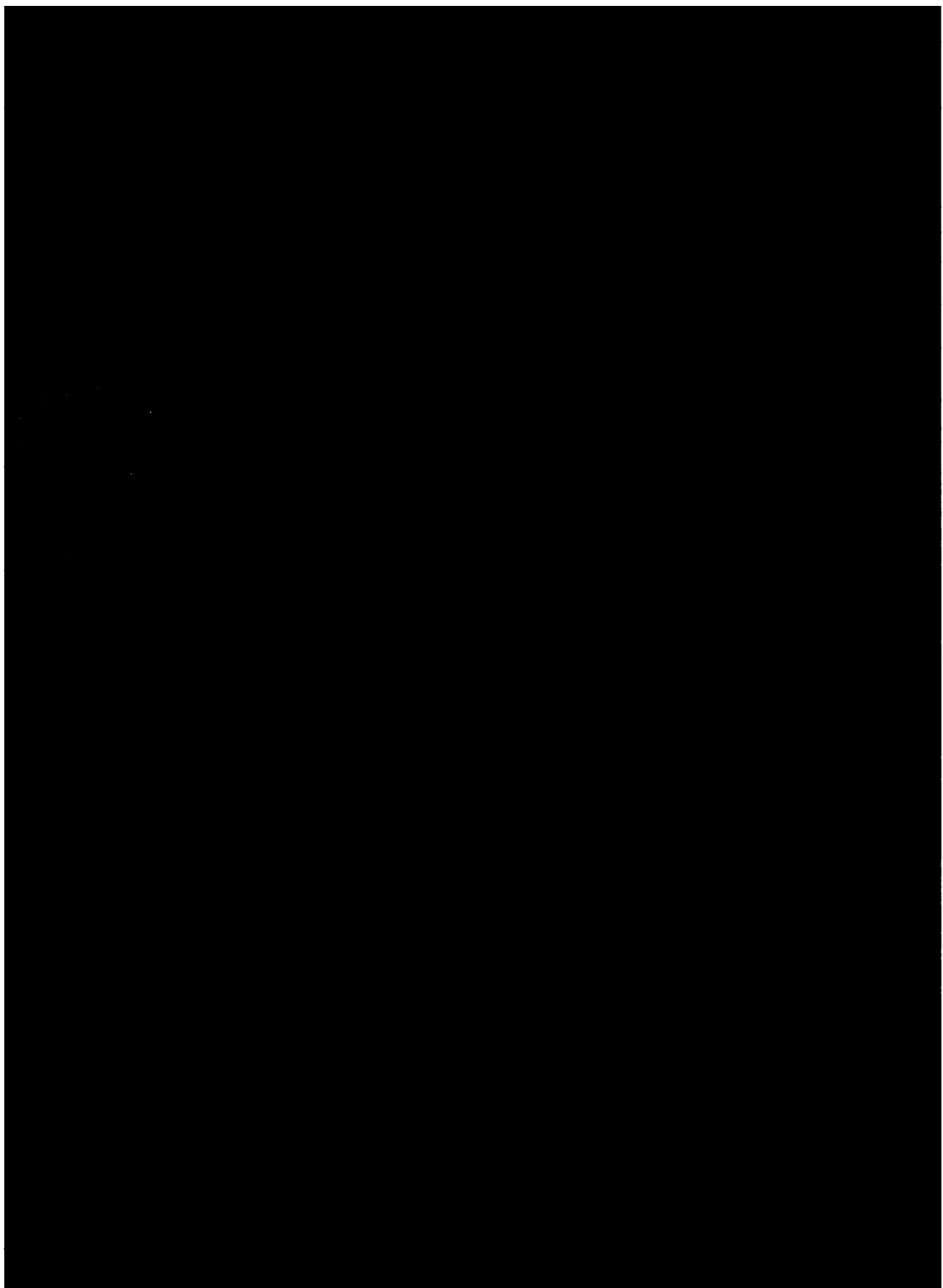

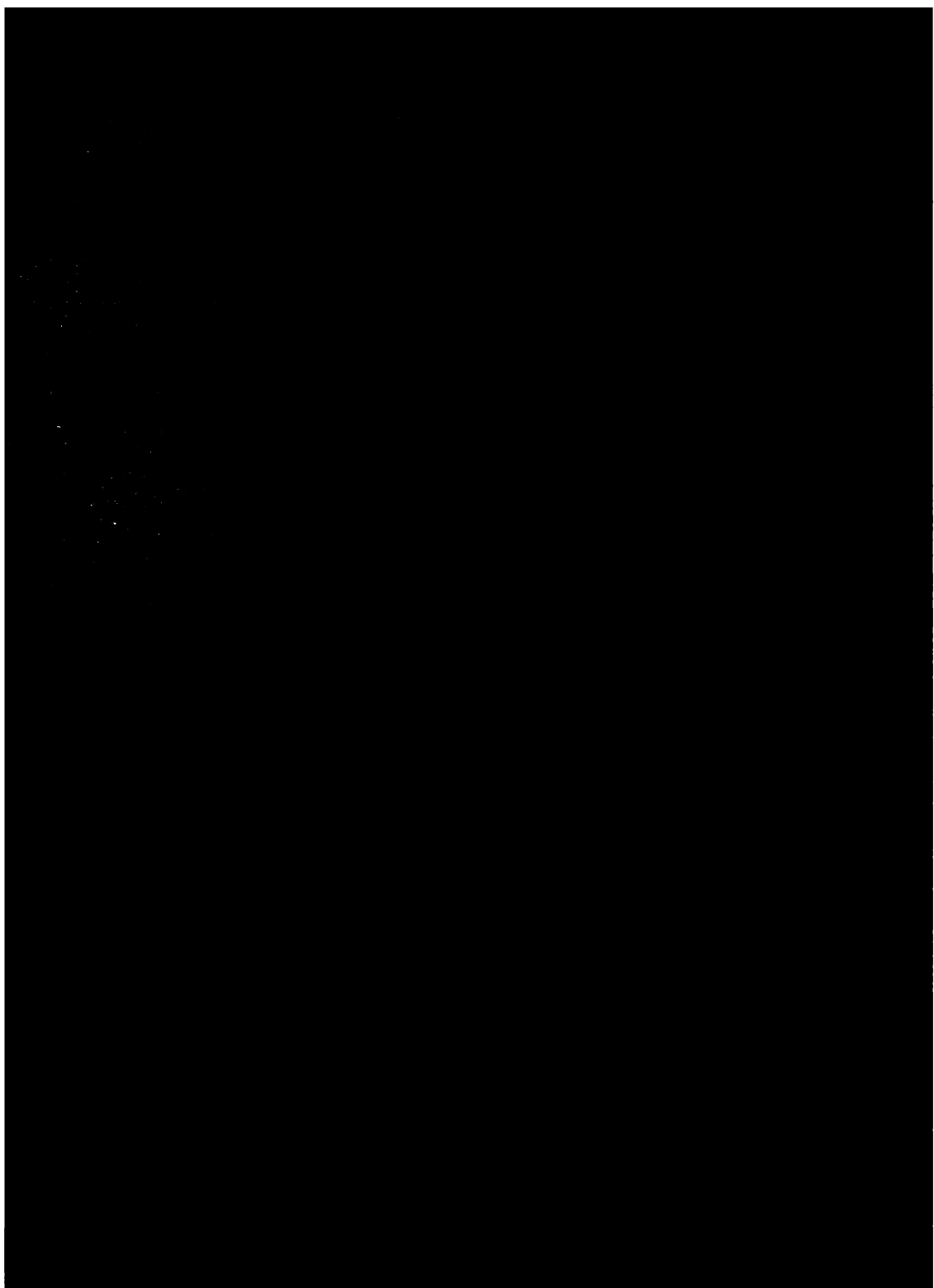

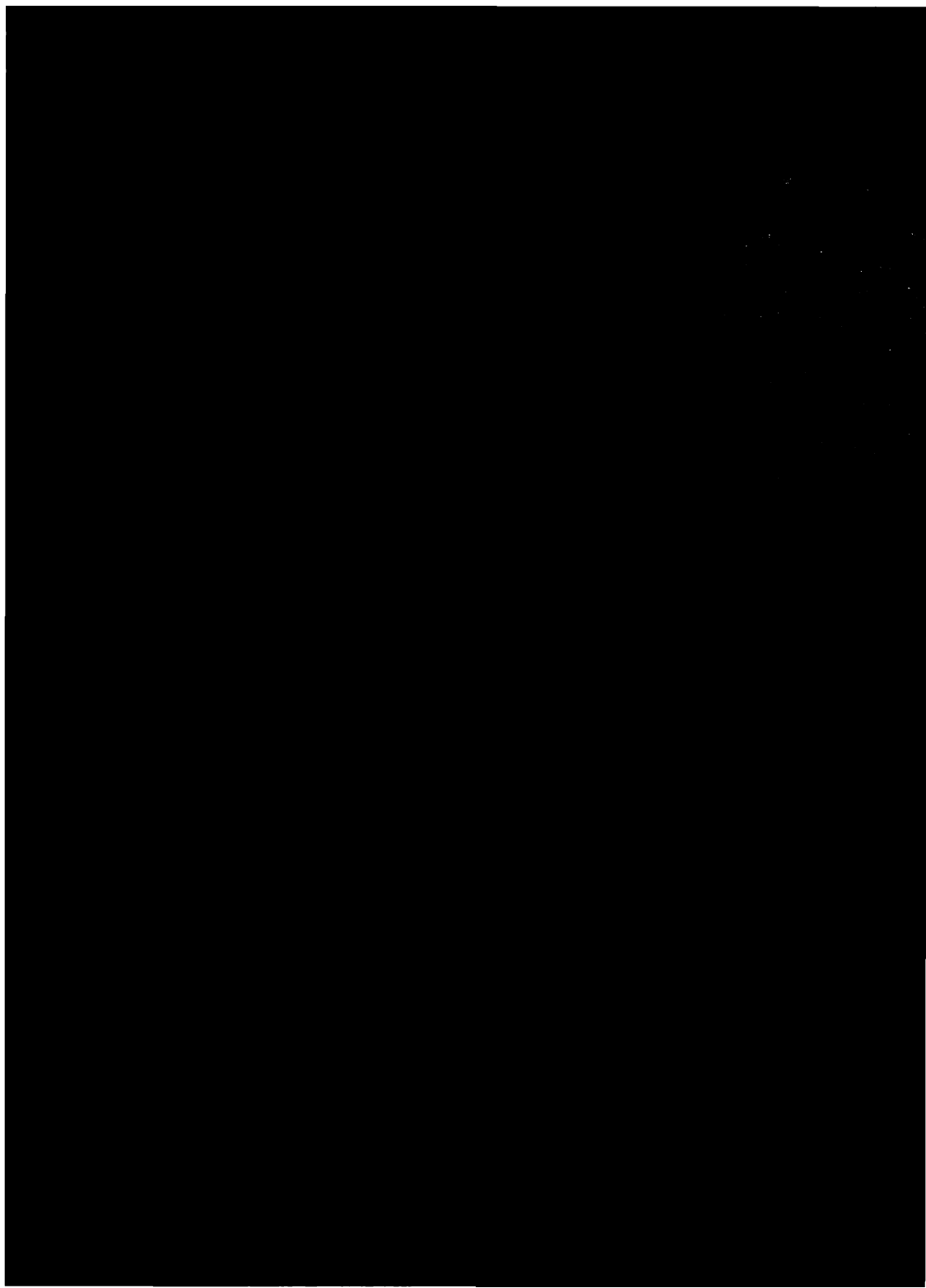

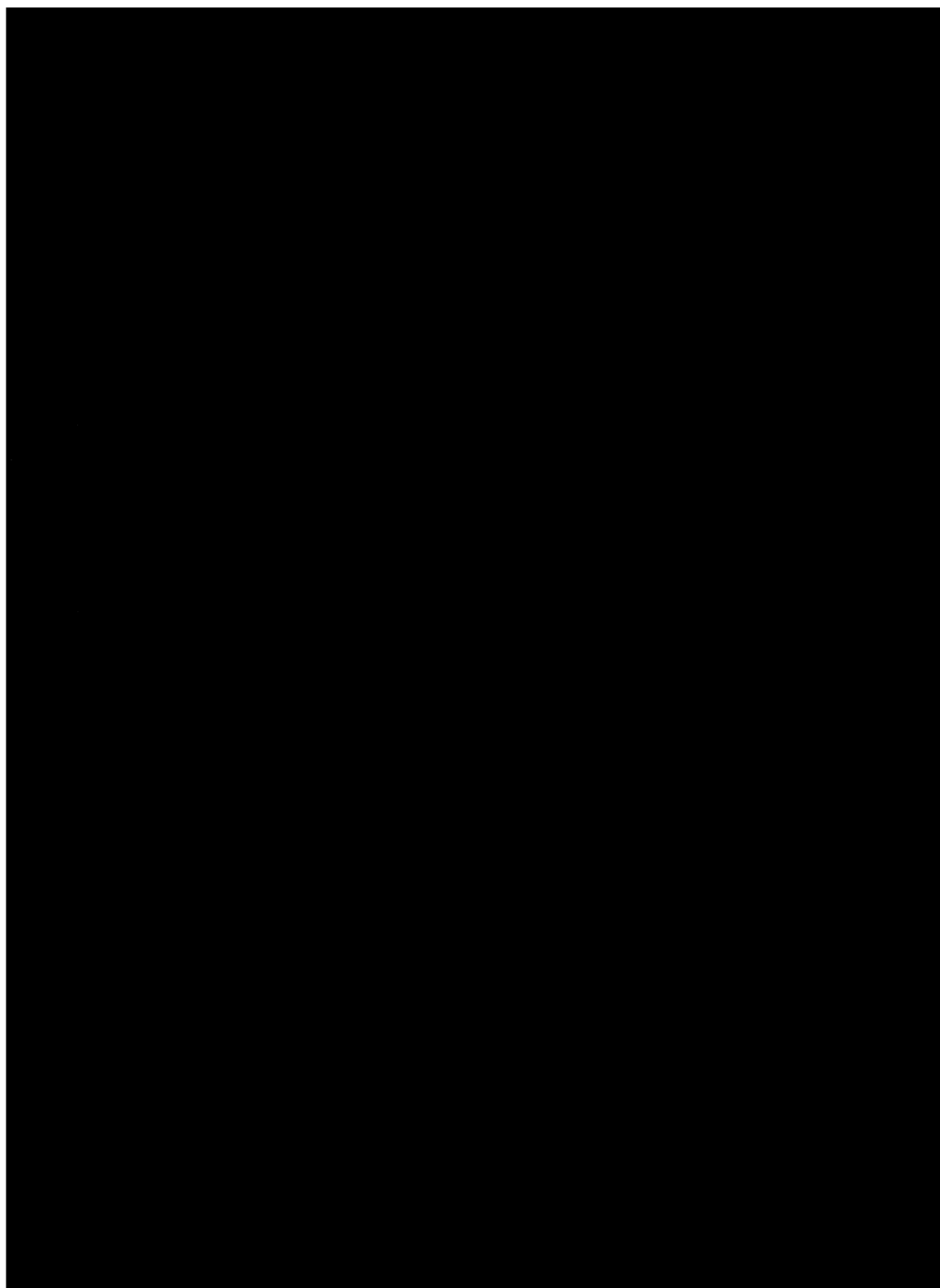

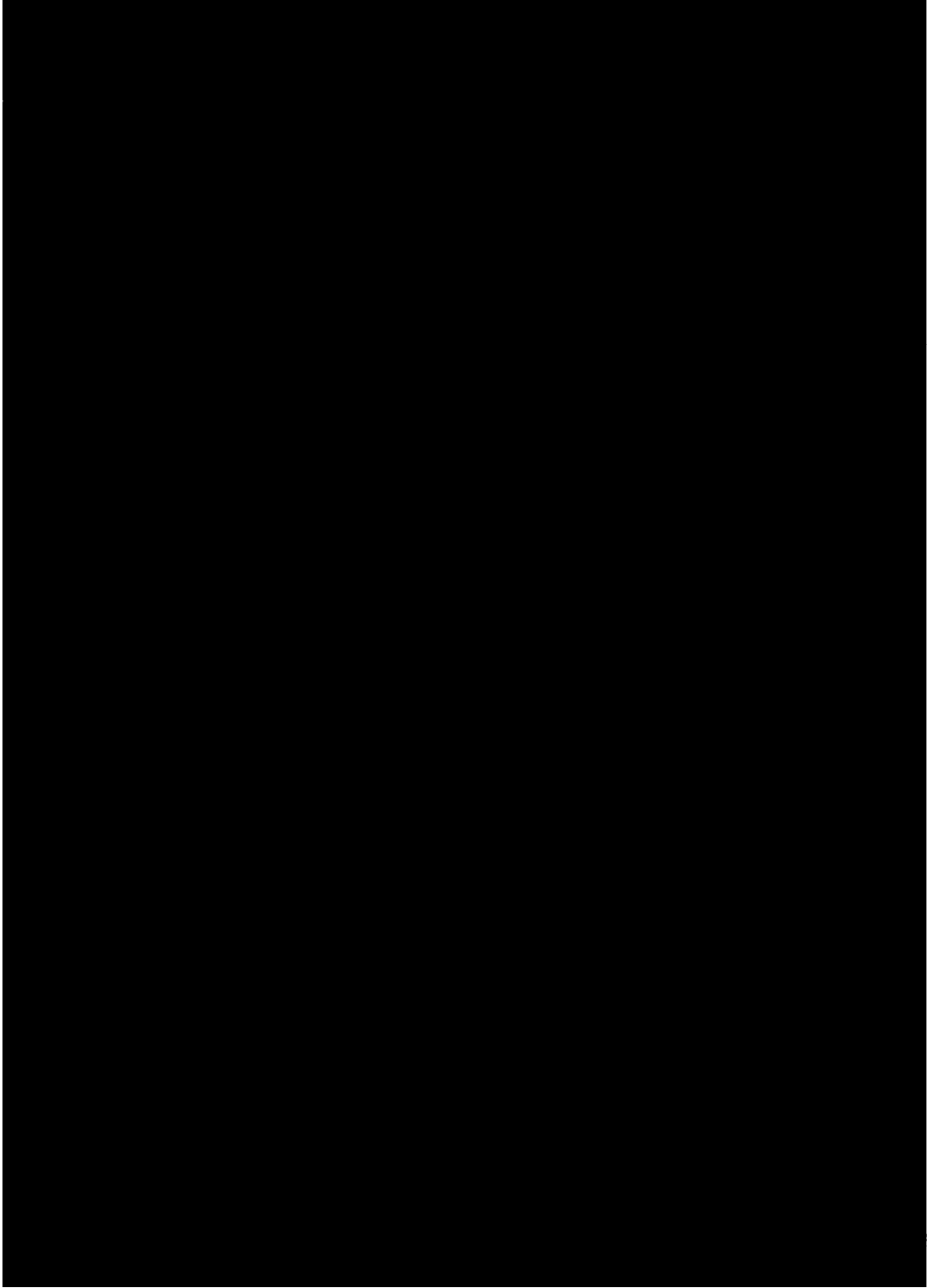

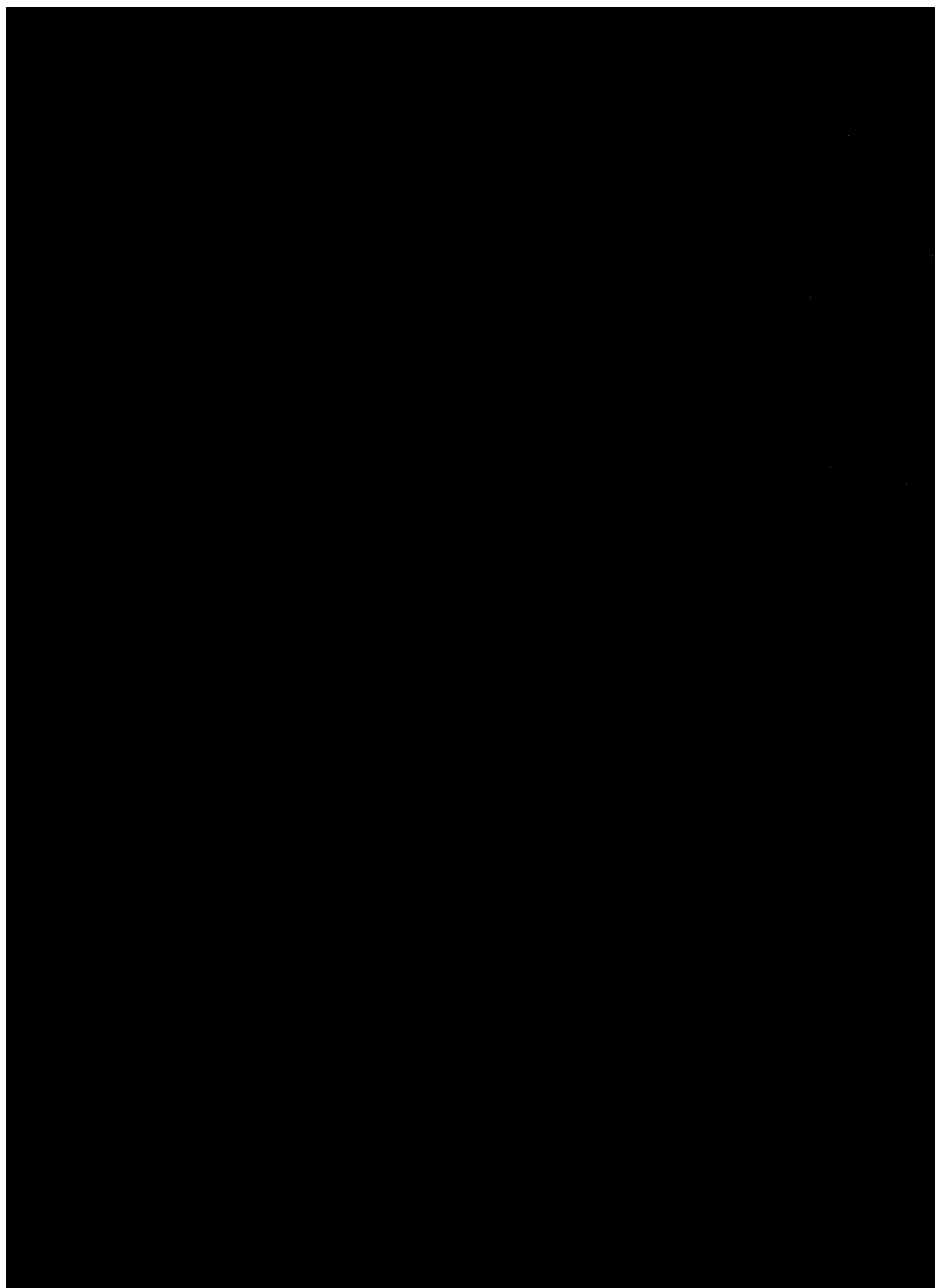

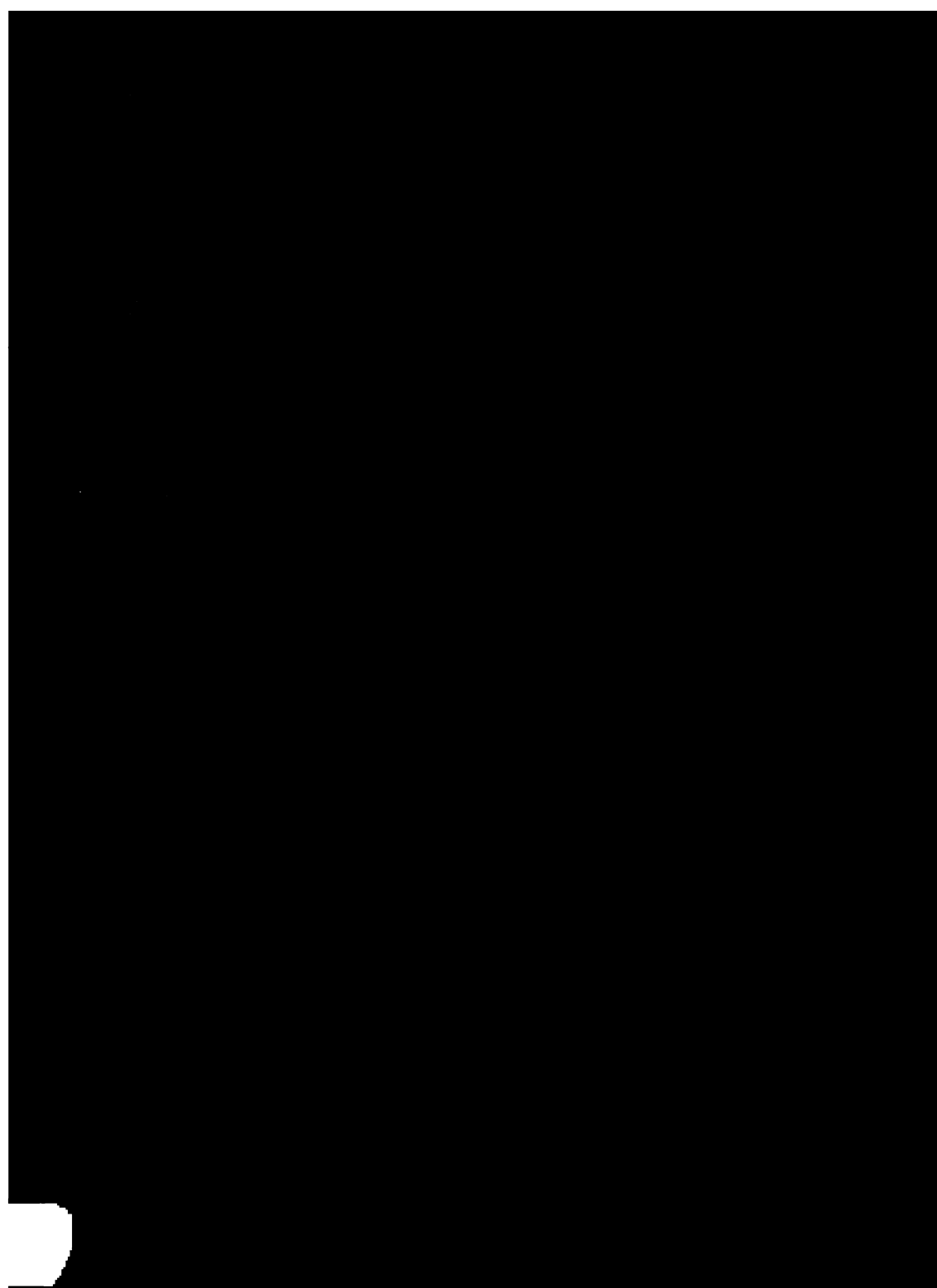

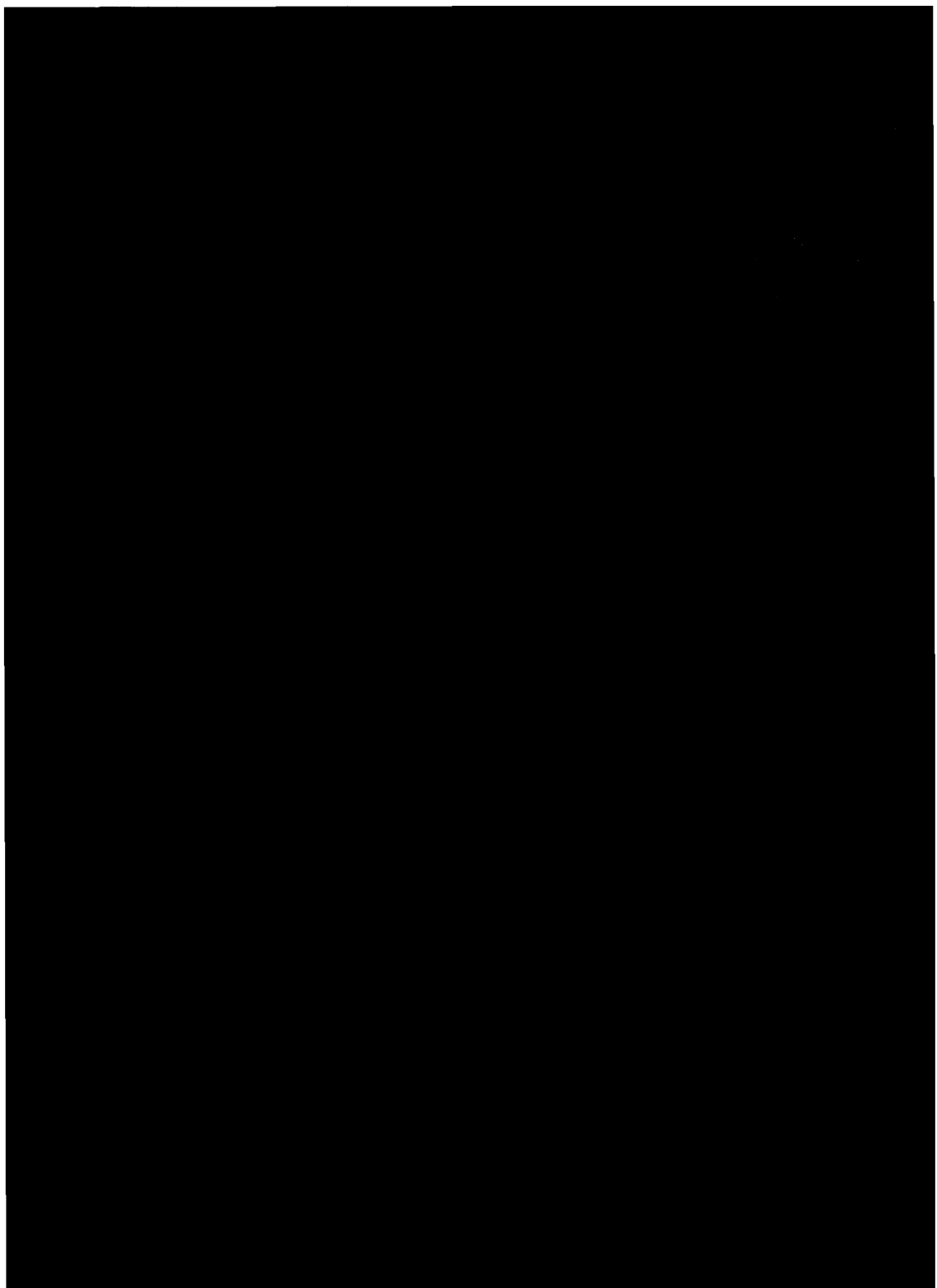

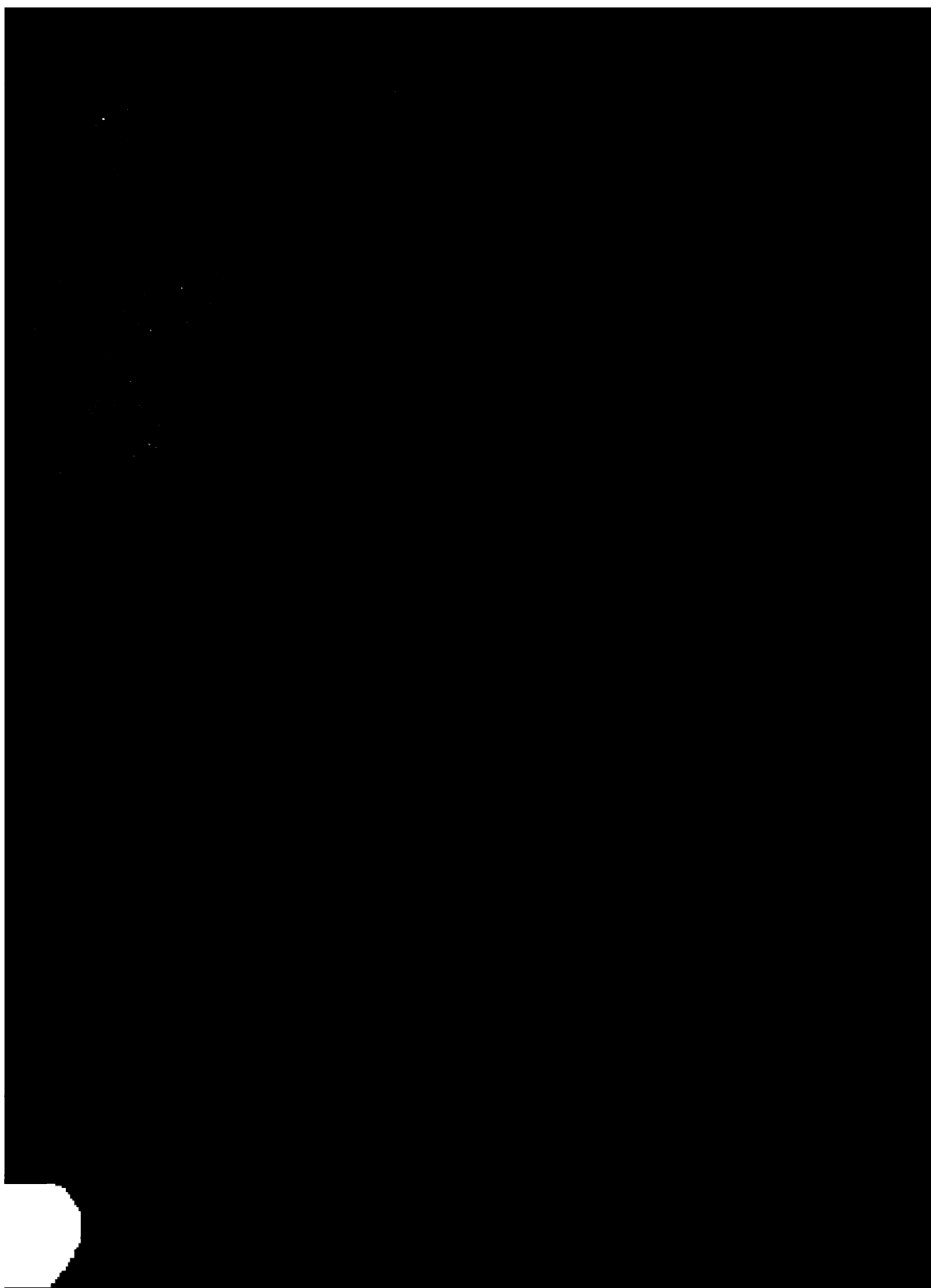

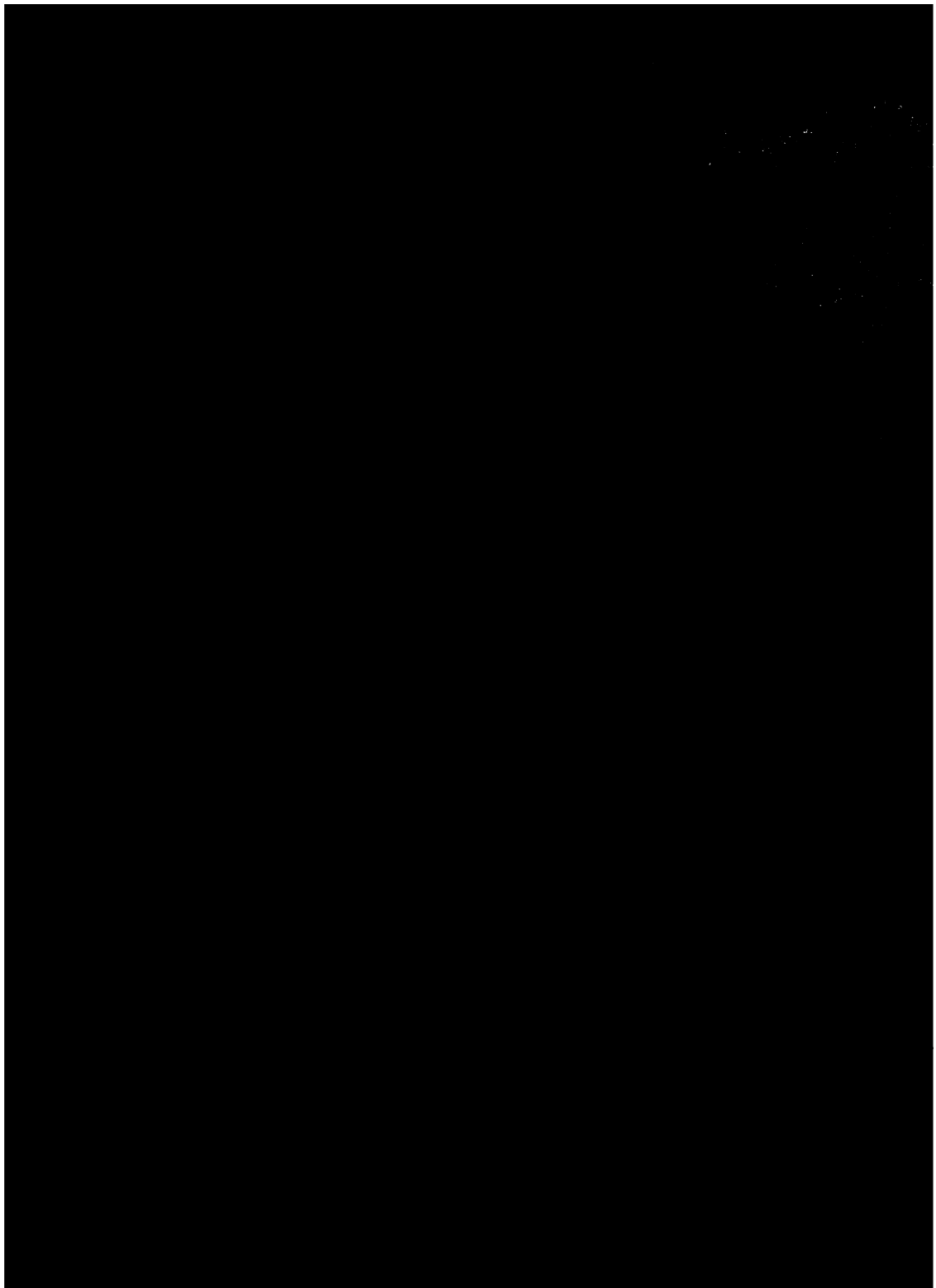

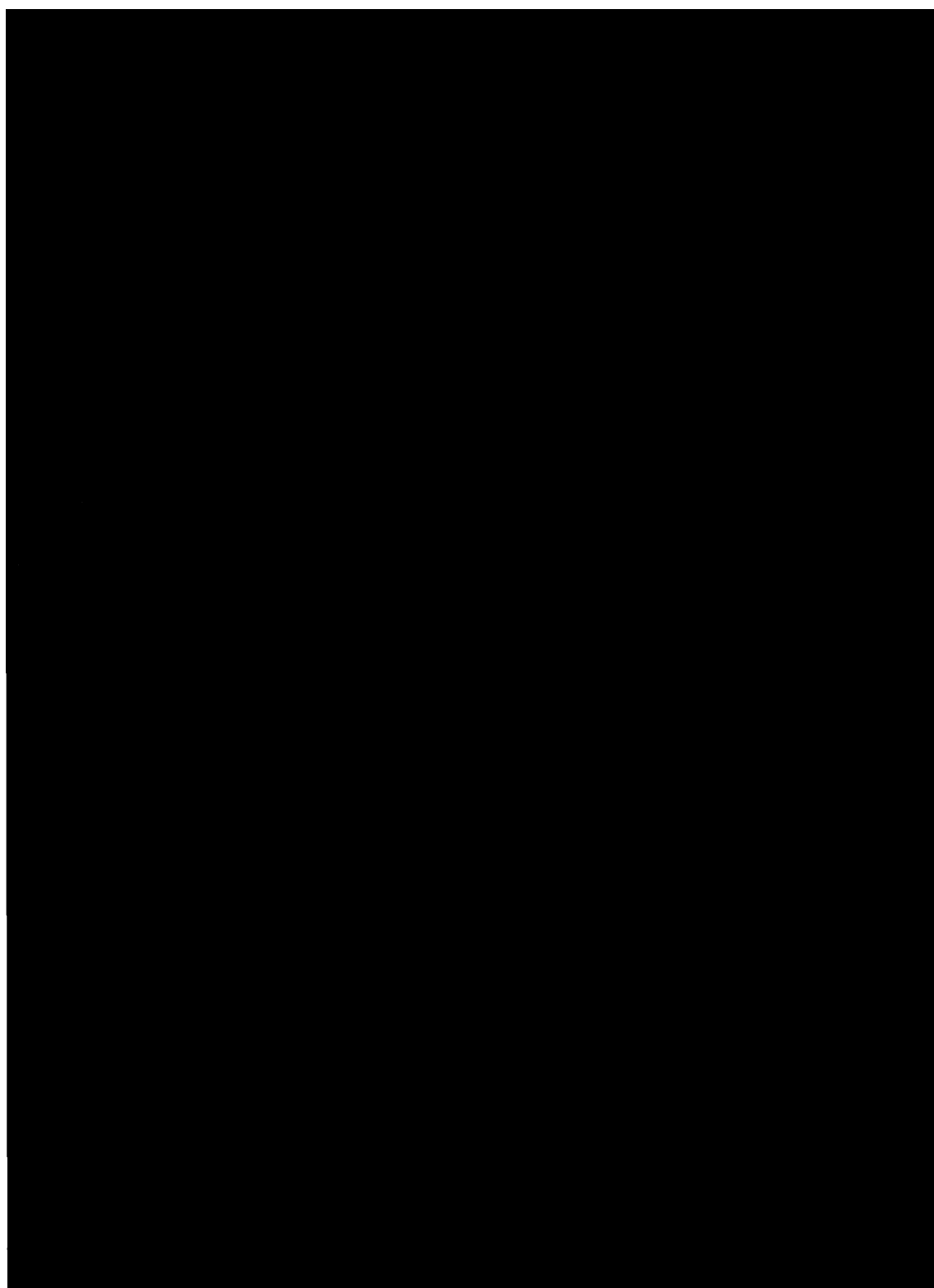

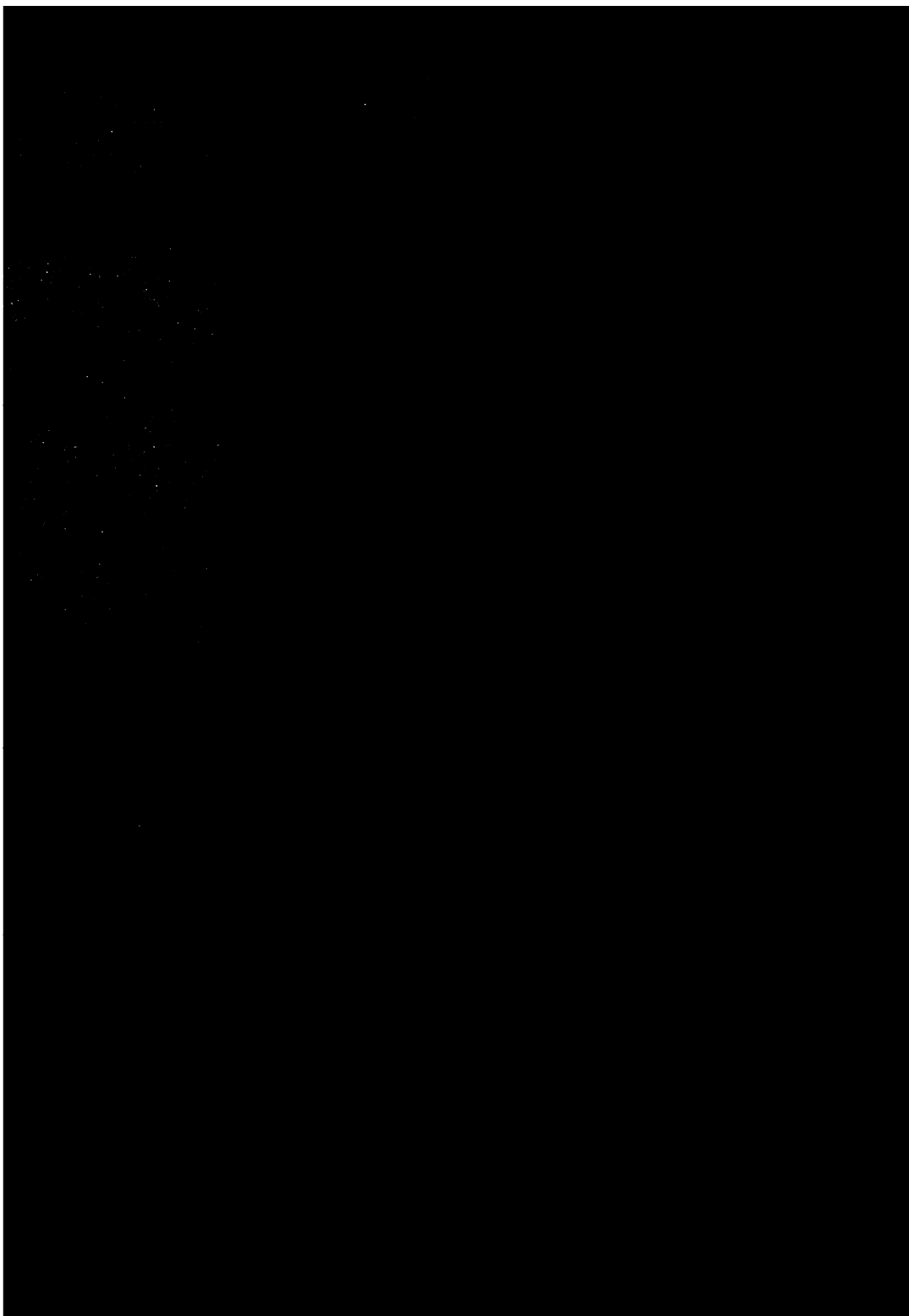

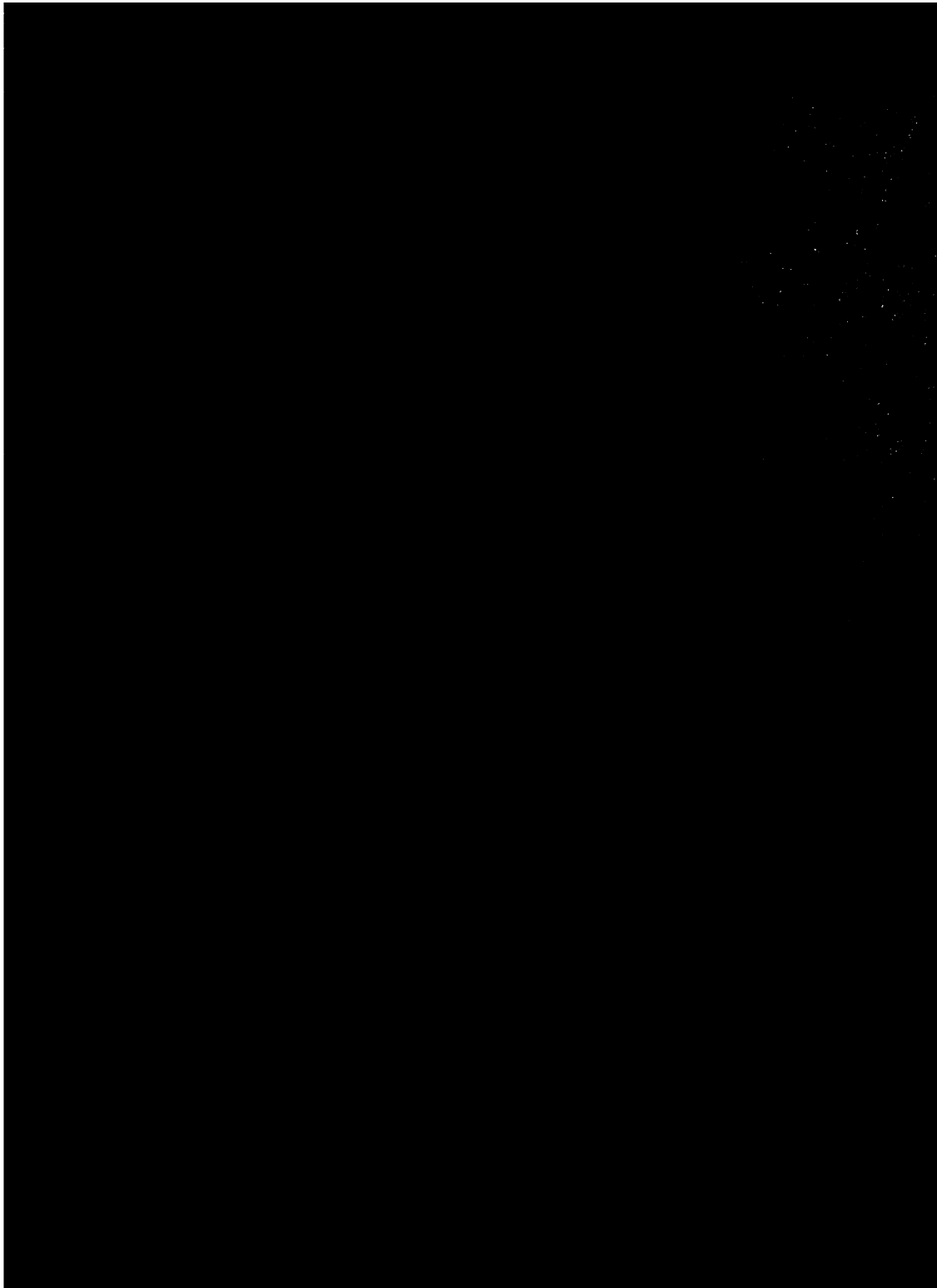

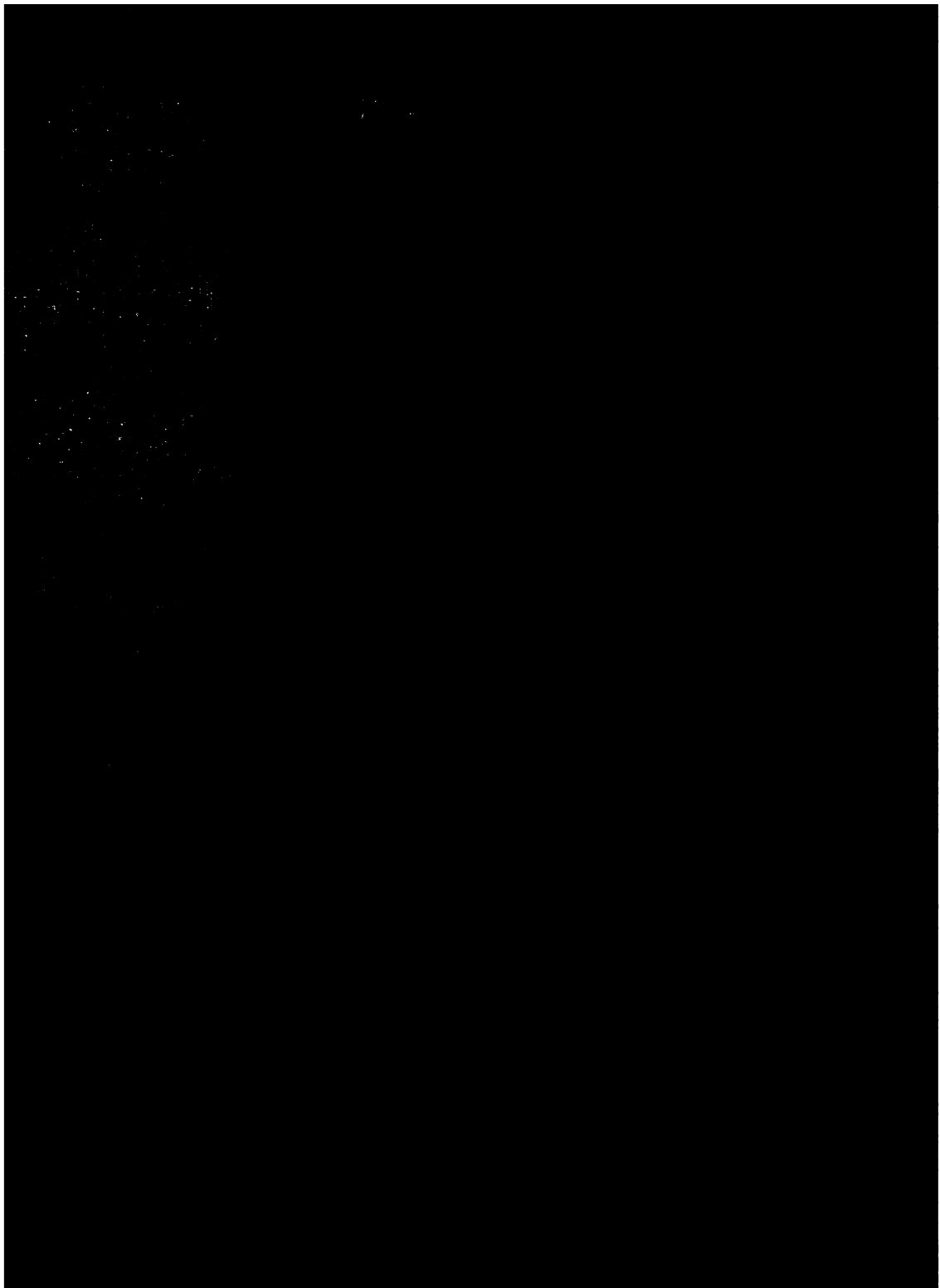

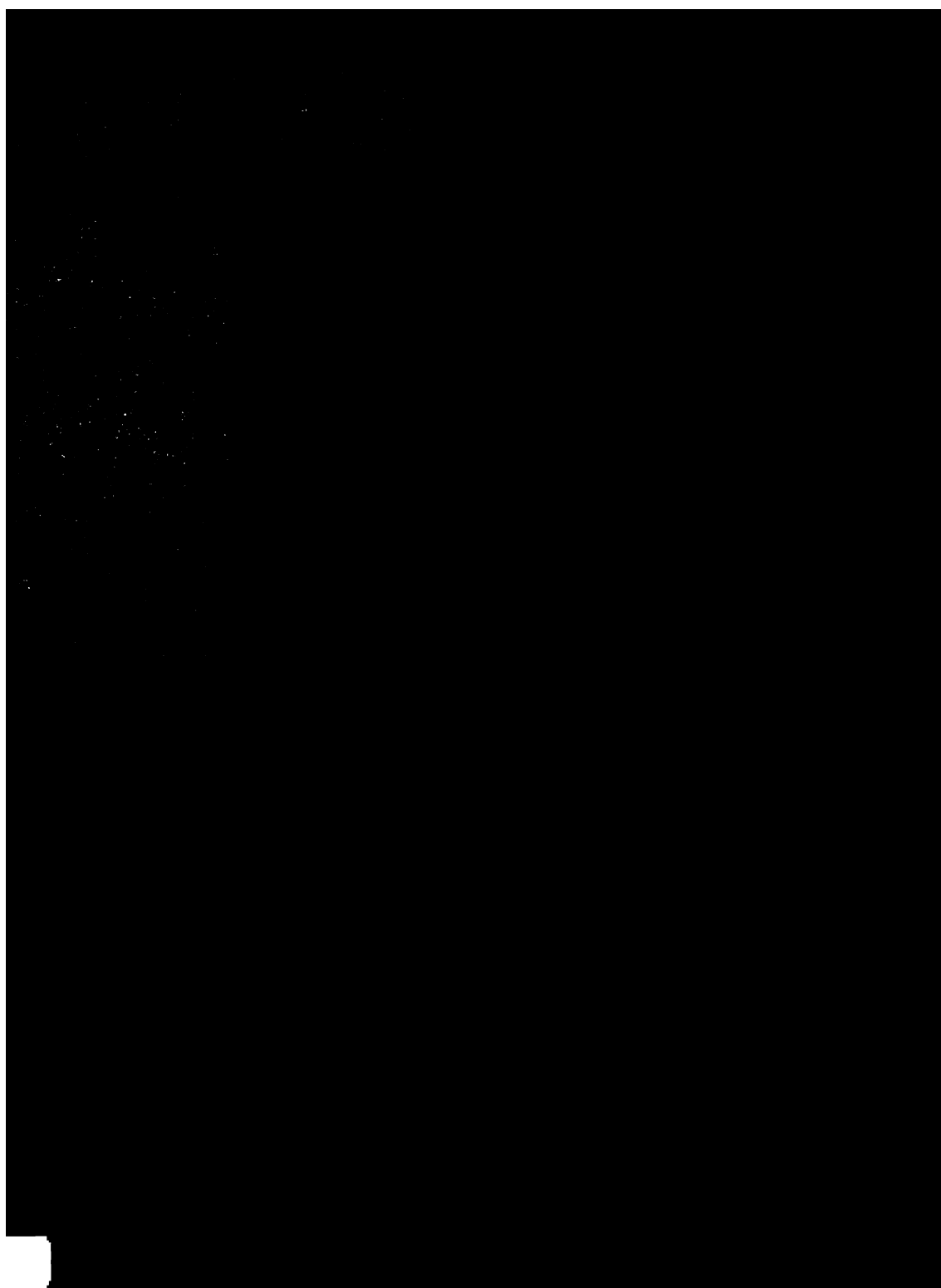

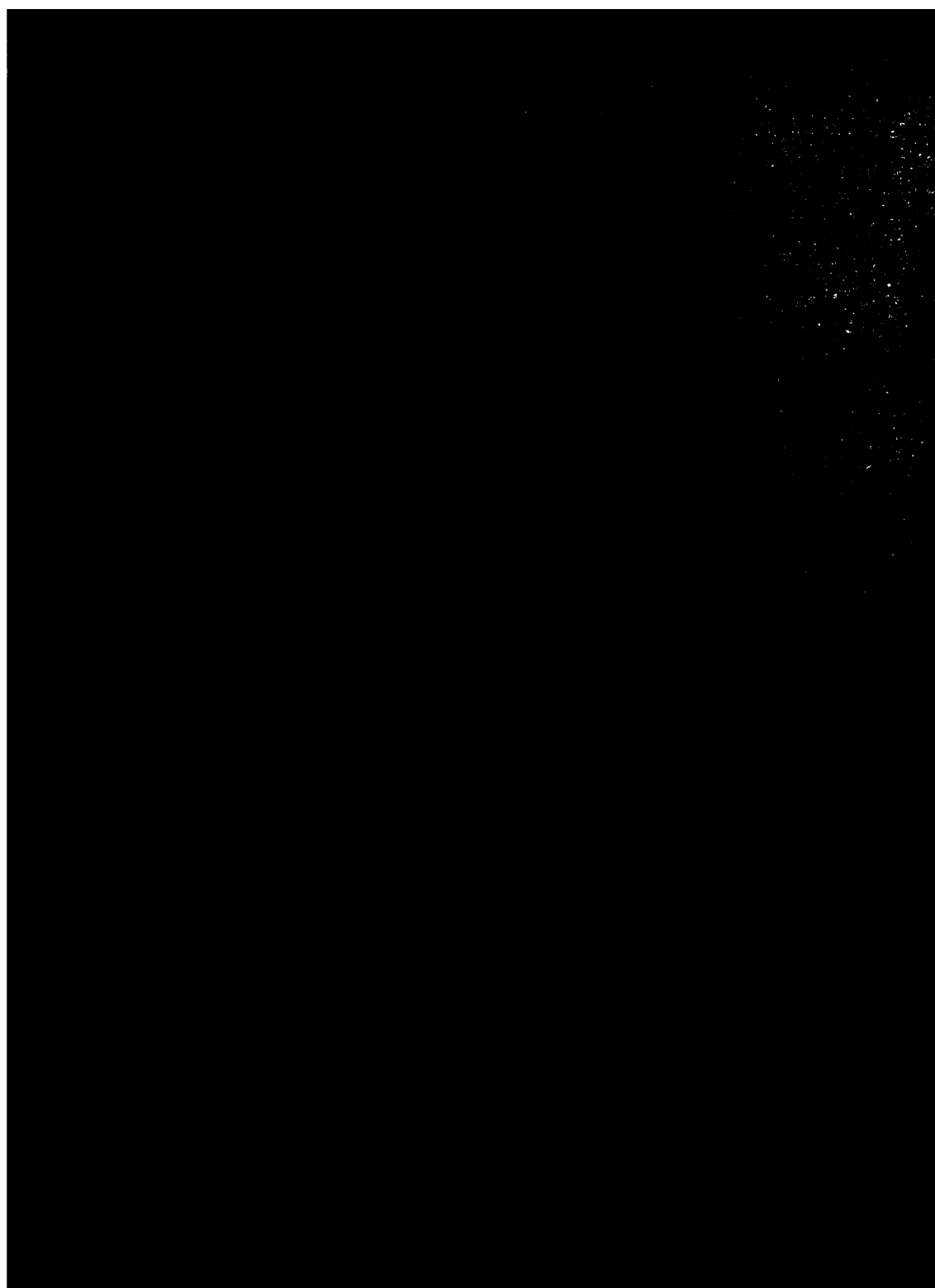

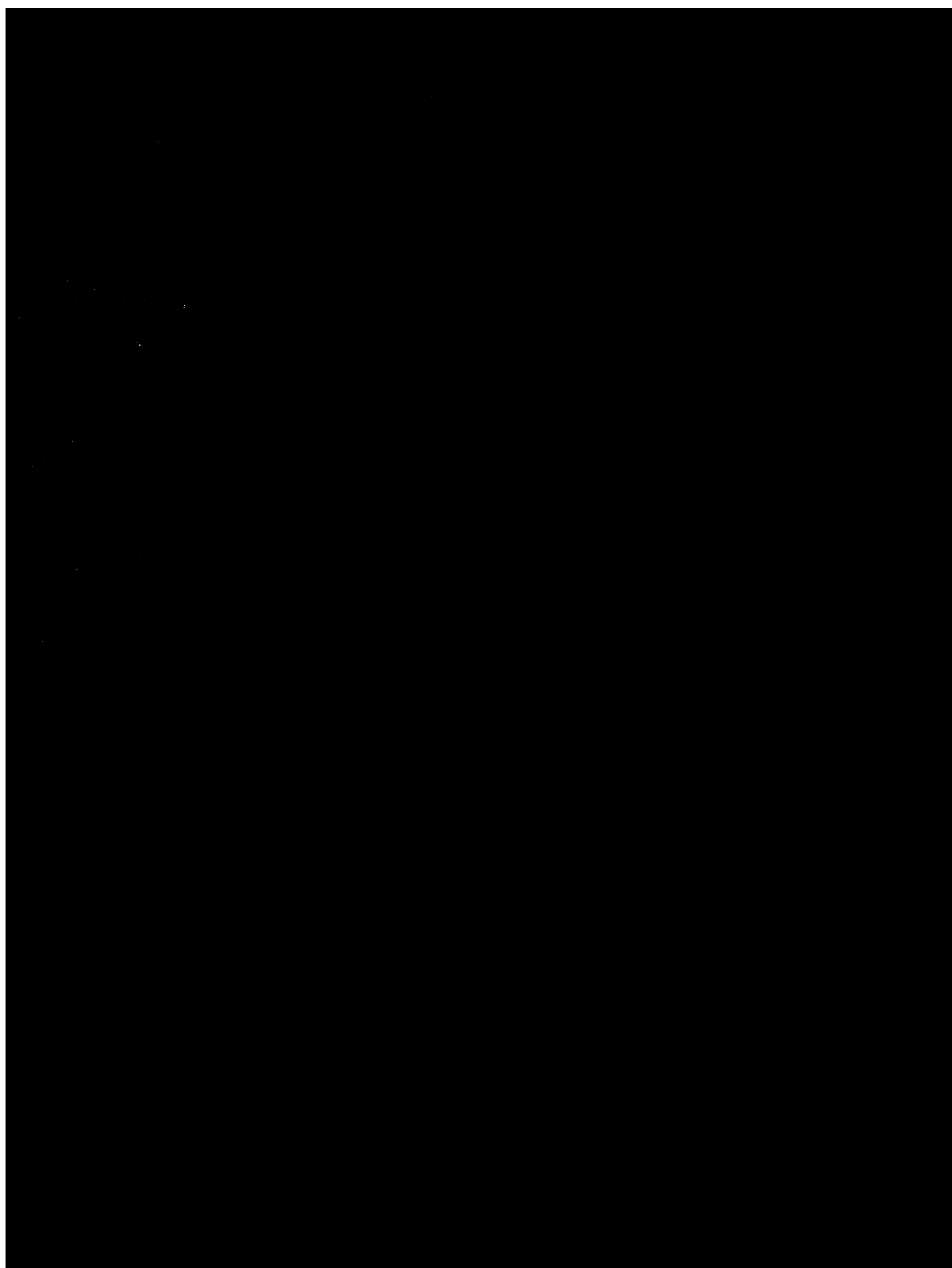

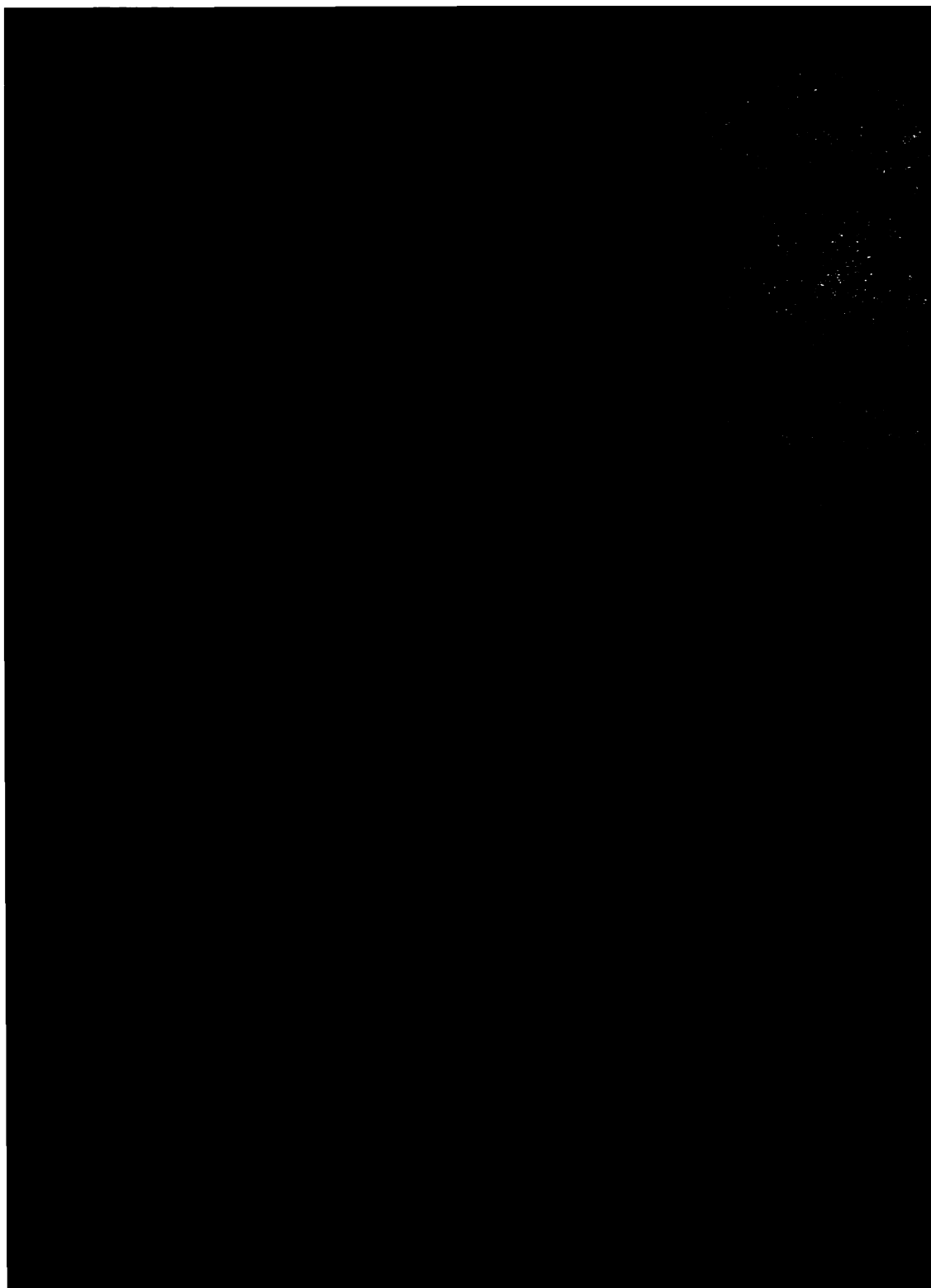
Hielp af Valente ved deres Bisp Euphilam, som var en Tilhænger af Arian Lærdom, og havde under Constantio havt Omgang med de Arianer Eudoxio og Acacio; at Gotherne vare deelte i to Partier, anførte af Athanaricho og Fritigerne, som blev overvundet af den første, men ved Valentis Hielp igien overvandt ham, og at han derofter, for at sætte sig fastere i Valentis Undersætelse, bestyrkede sine Landsmænd endnu mere i den Arianske Lære. Ambrosius (9) blander alting sammen, og vil, at det var Gotherne, som, følgende en Hind, ginge over Ræotis, og komme i Thracien; vare deelte i to Partier, der bekrigede hinanden, hvoraf den ene lovede at blive Christen, saafremt Valens vilde hjælpe den, og derpaa, da den fik Hielp, lod sig døbe, og gik over til den Arianske Lære, som Keiseren selv fulgte. Ved at betragte og overveje alle disse stridige Vidnesbyrd, finder jeg det er rigtigt nok, at Athanaricus, som var en Hedning, og som stræft paa den Tid han førte Krig med Keiser Valens, som Krig varede fra 367 til 369, hæftigen forfulgt de Christne, saavel ret som vrang troende, hvorom jeg forhen haver sagt, hvilket end meer bestyrkes ved følgende Vidnesbyrd af Ambrosii (10): At Gotherne havde Christelige Martyrer, og at de havde overvundet Rømerne, fordi de udøste deres Blod for Christi Stand Arianerne derimod angreb, (hvilket Stød er ligesom med herligen at vise, at det var langt fra, at alle de vare Arianer); Augustini (11): At han selv haver hørt af sine Brødre, at medens de vare unge Dreng, og nærvære i Gothia, forfulgte der en Gothisk Konge grummeligen de Catholiker, da det ei vare andre end Catholiker, og gjorde mange

(9) Ib. t. 7. p. 247.

(10) Op. 1. 5. l. 2. in Lucæ c. 2. p. 23.

(11) De civit. Dei l. 18. c. 32.

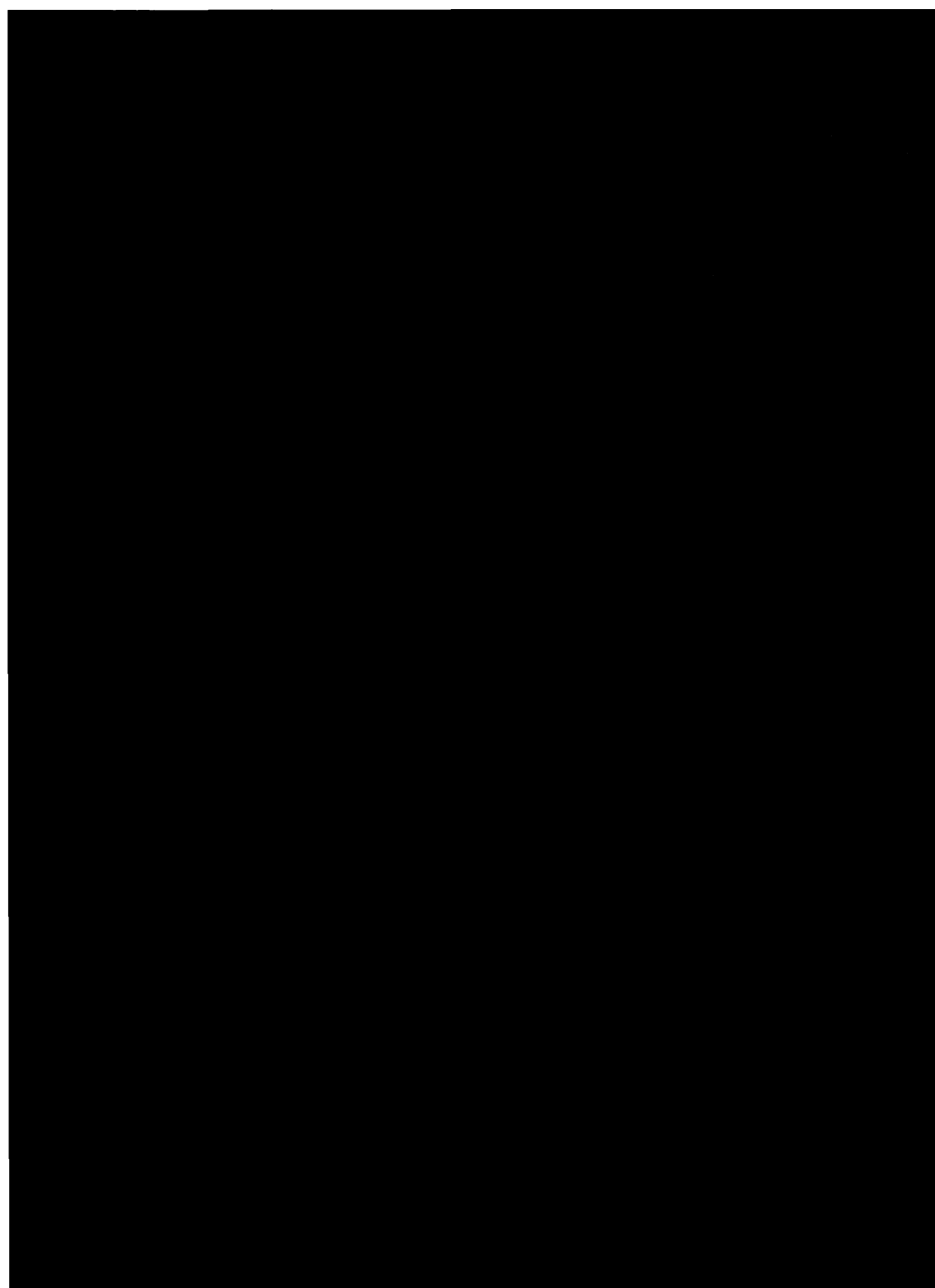

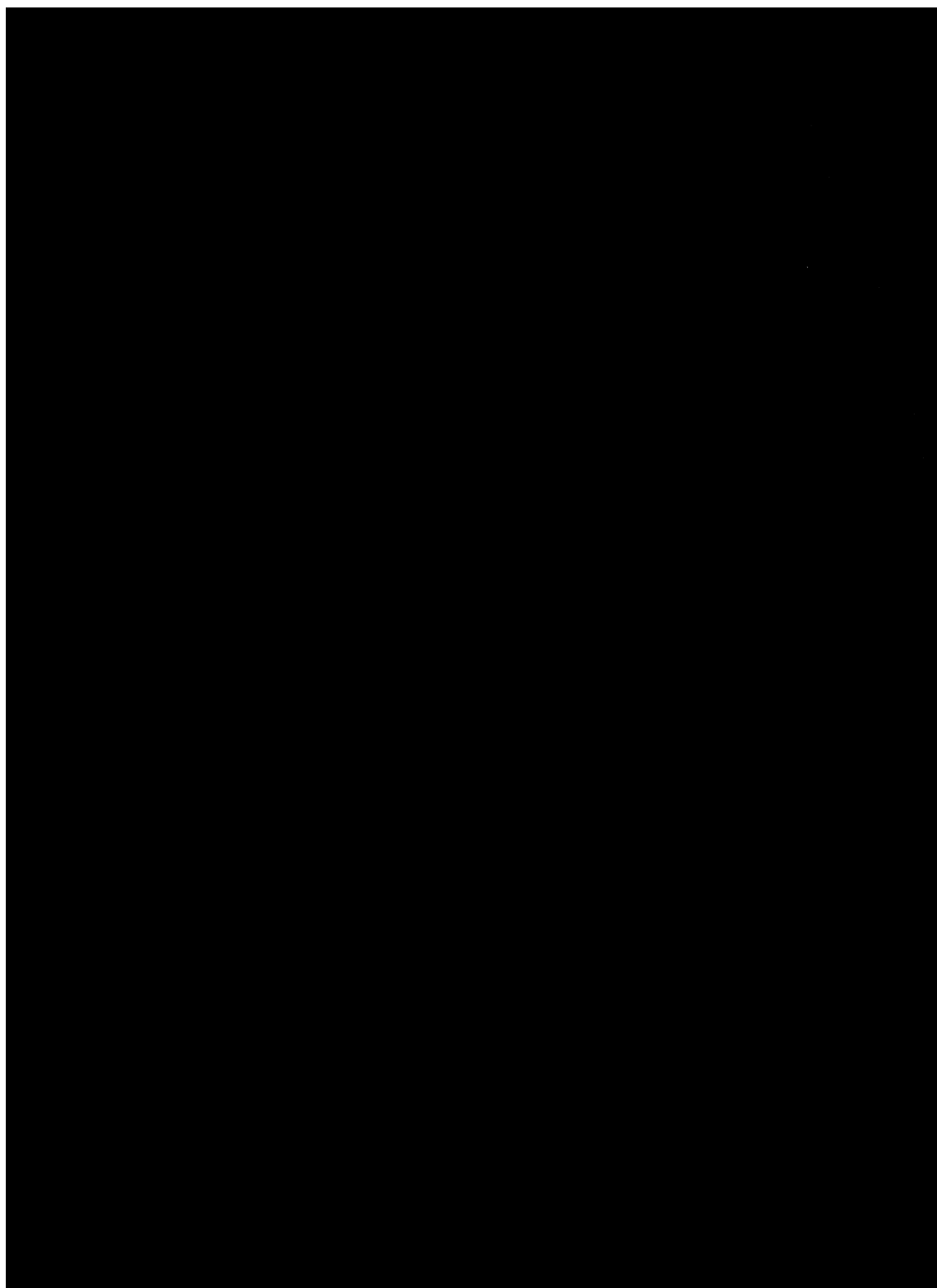

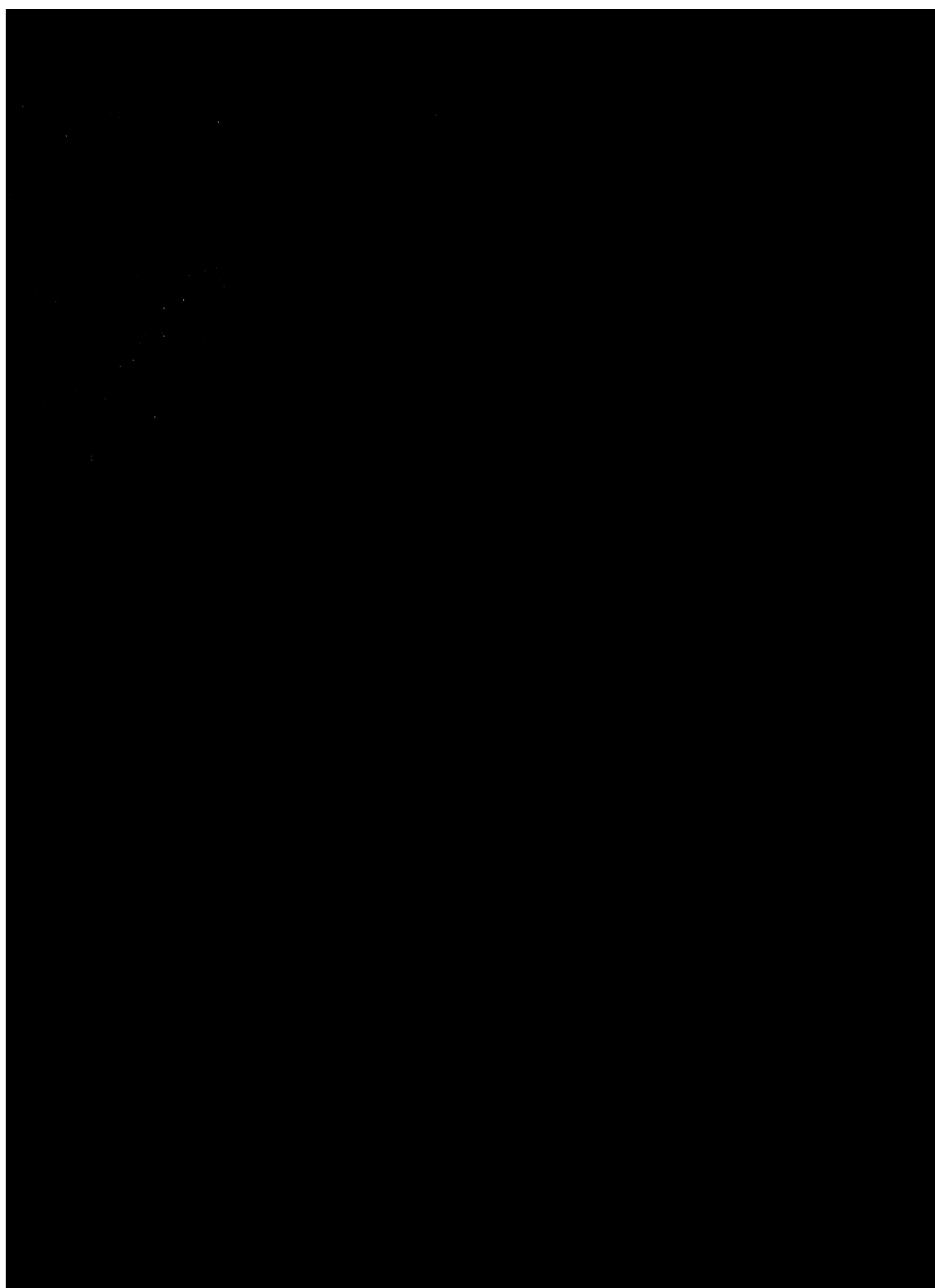

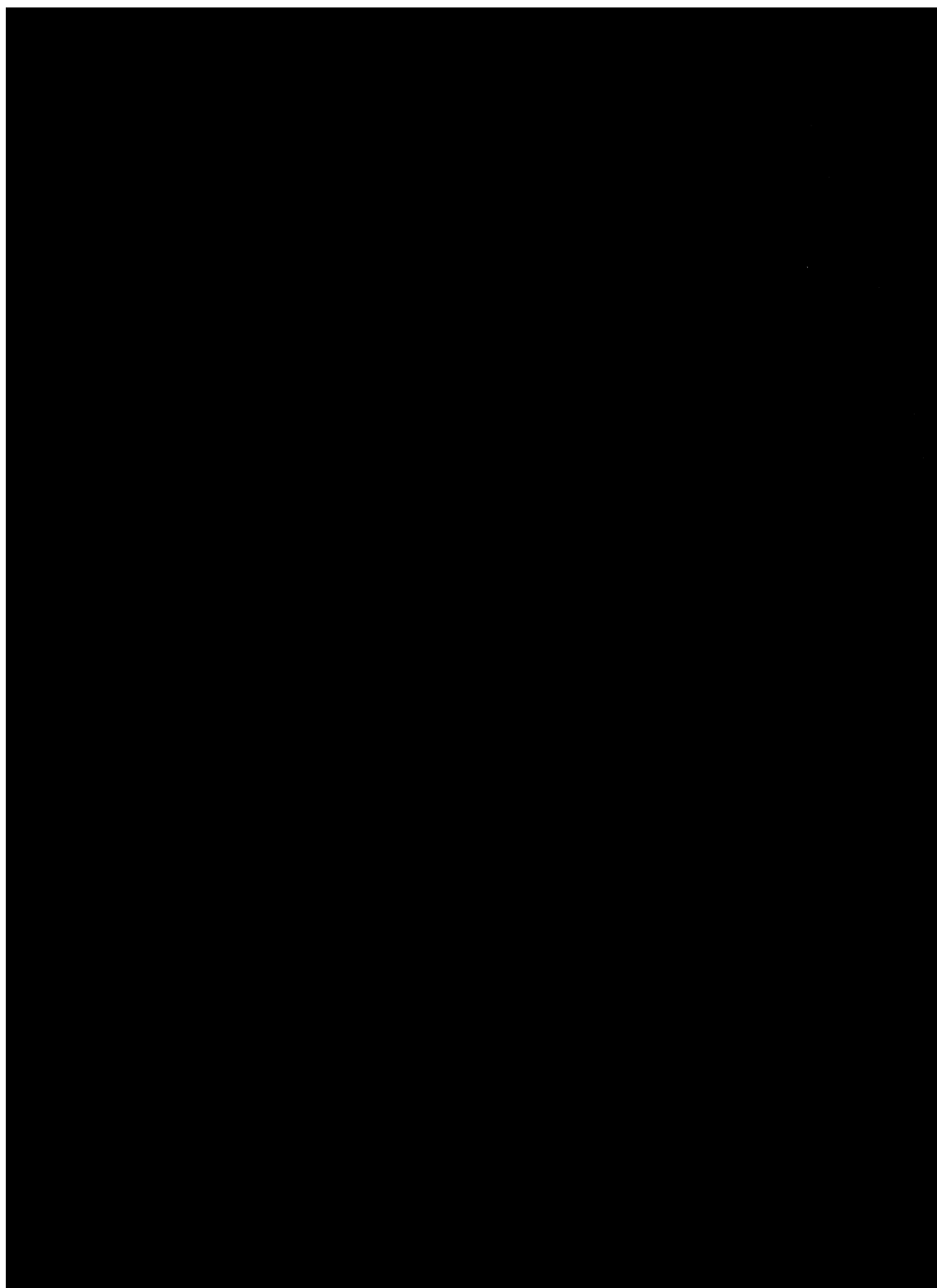

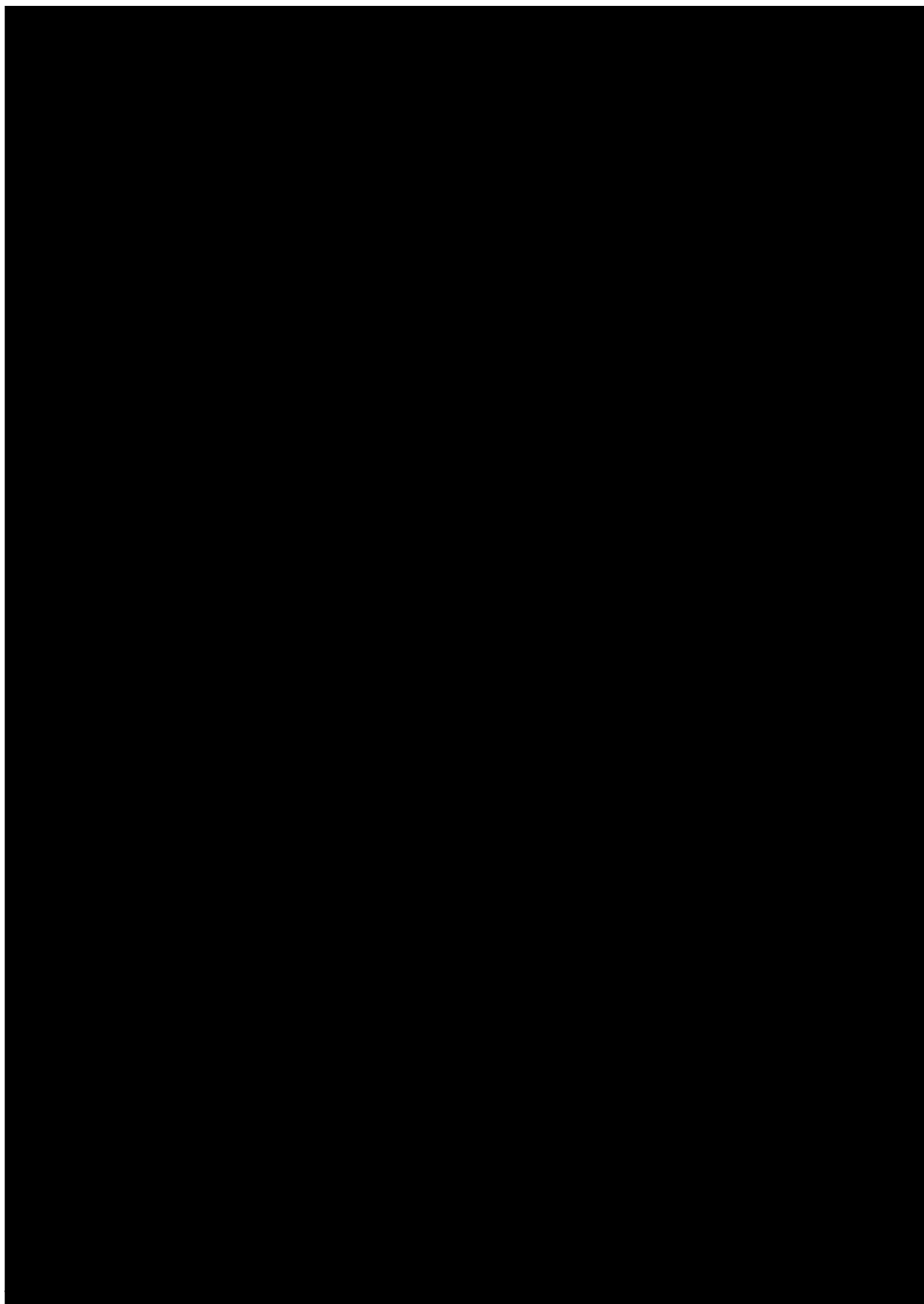

JK

η / ΤΑΗΑΡΙ

JK ΠΑΠΑ η / ΜΙΔΑ ΗΔΝΑΔΗ ΜΕΙΝΝ

Ik	Papa	ufmila	handau	meinaï
Ego	Papa	subscribo	manu	mea

η ΔΝΑ ΝΕΜΥΜ Ι ΚΙΛΛΙΓΓΑΝΕ; Σ ΣΑΗ

	and	(rectius nemuni) nemum	i	Killiggane	igi	j gah
	in	nomine		ecclesie	hujus	et

ΡΥΕ ΕΡΙΗ ΚΑΥΤΕ ΣΑΝ ΜΙΘ

thie	thuirh	Kayte	s gon	(deest gah) mith
	per			et cum

ΚΥΝΑ ΔΑΡ ΜΑΔΑΝΝΕ ΑΡΑΜΜΑ.Η

akuna	doa	modaune	aramma.	j gah
cono				et

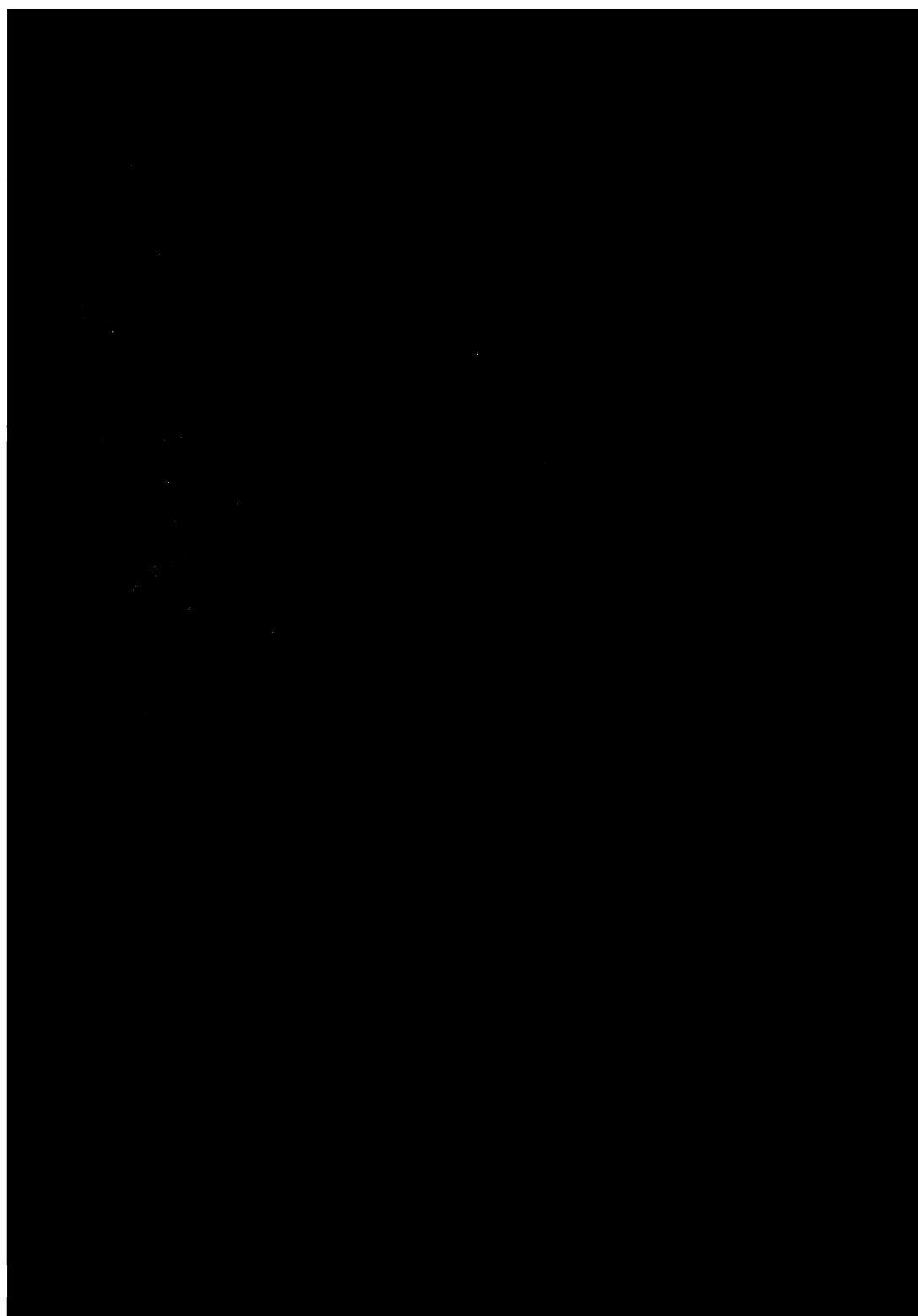
ΓΑΗ ΛΑΙΒ.ΥΝΕ ΑΡΑΙΜ ΔΝΑ ΝΕΜΥΝΕ

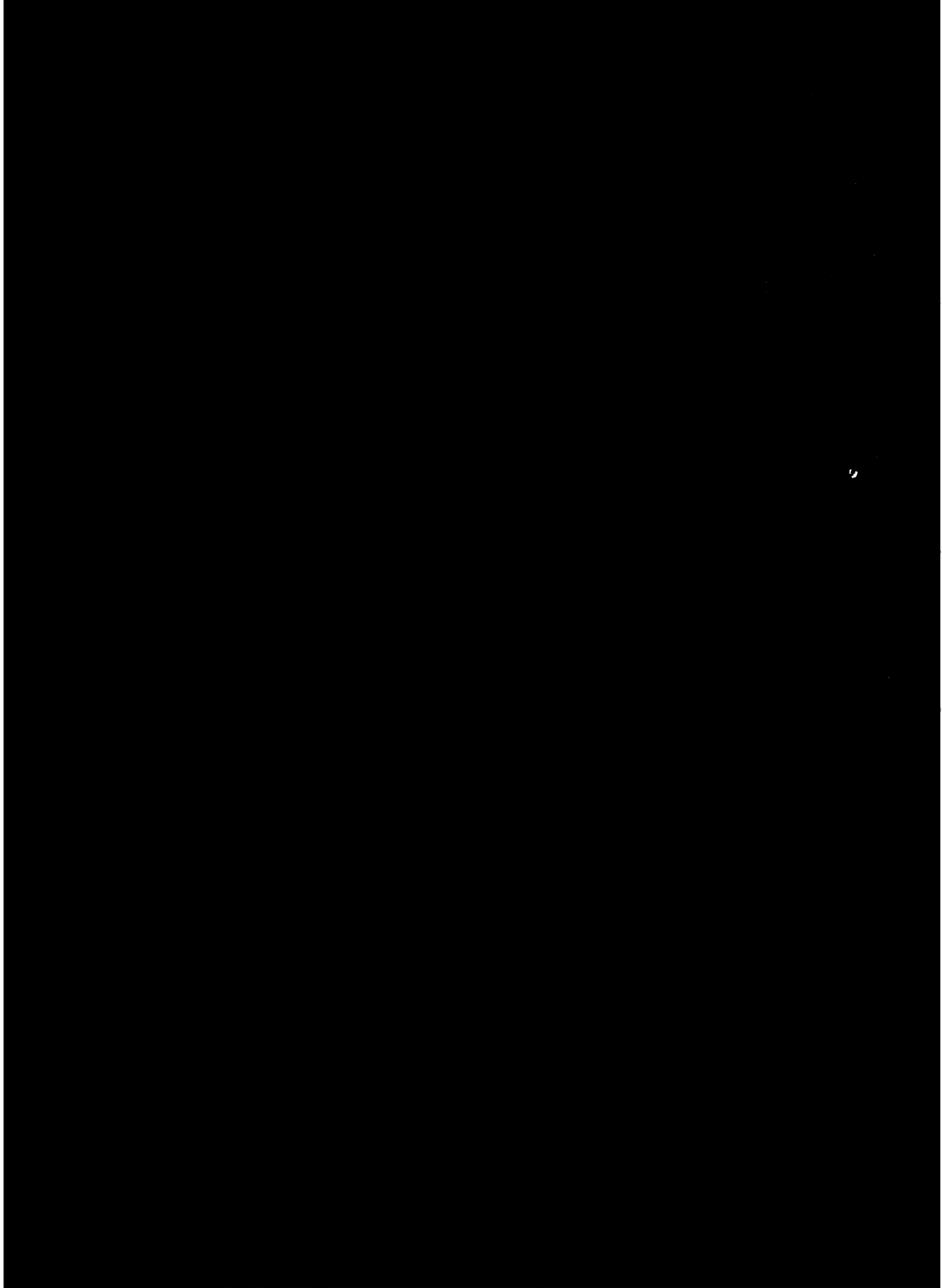
gahlaibim	une	araim	and	nemune
condiscipulis			in	nomine

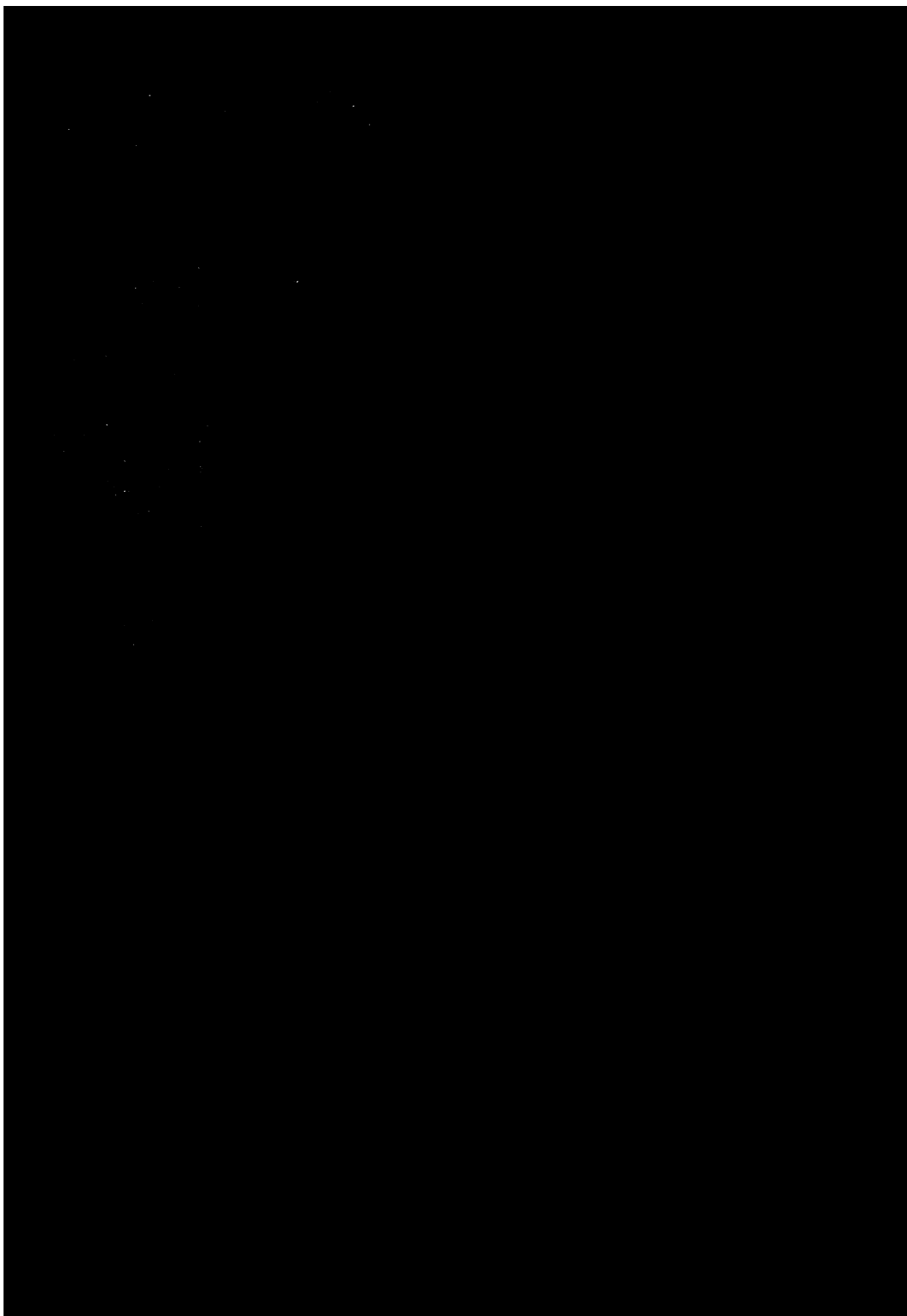
ΙΓΓΑΝΕ Ρ Κ ΥΑΙΡΕ ΕΙΖΕ

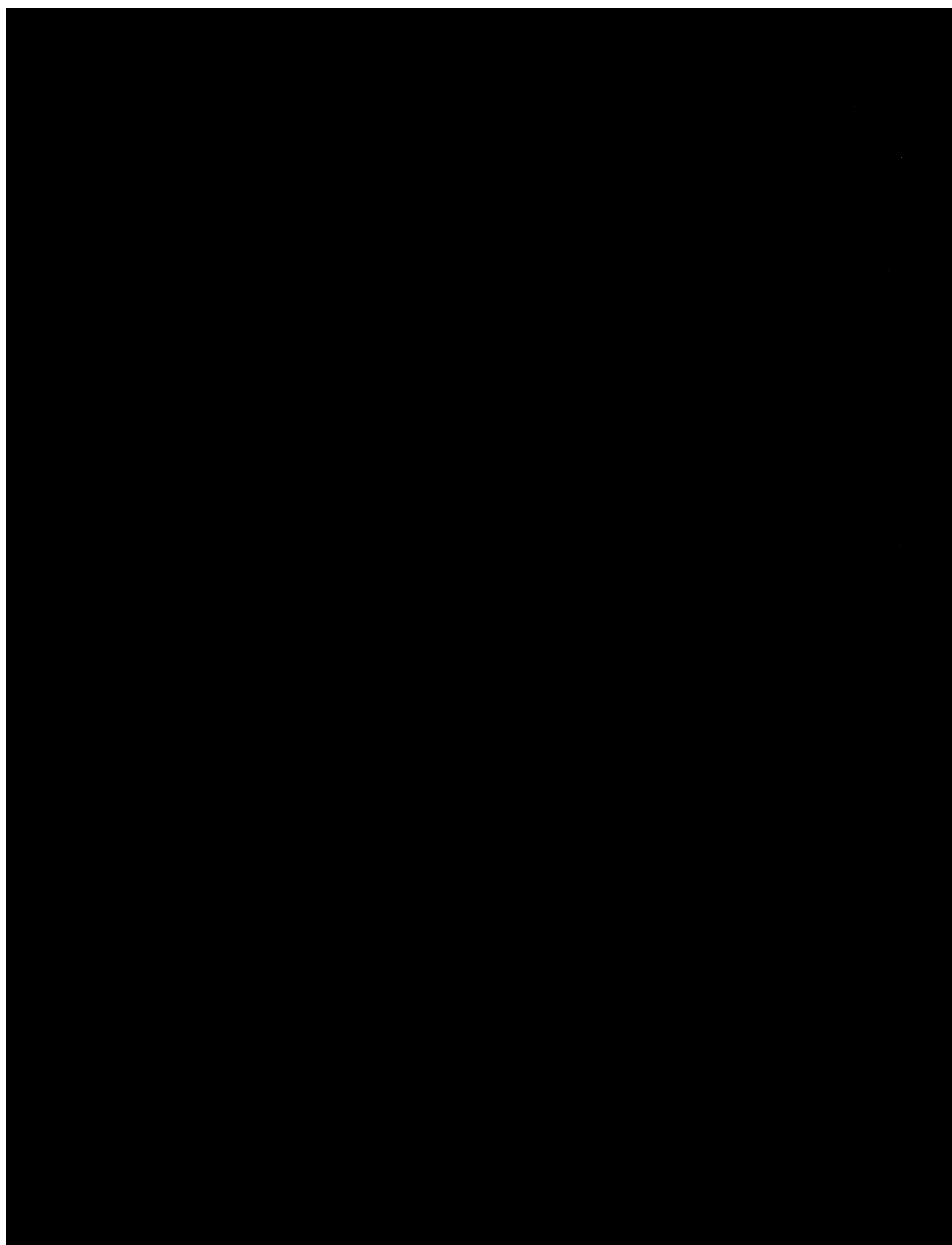
iggane	R	K	y vairth	(deest saive) thize
lesie				
	regnante	Kristo		

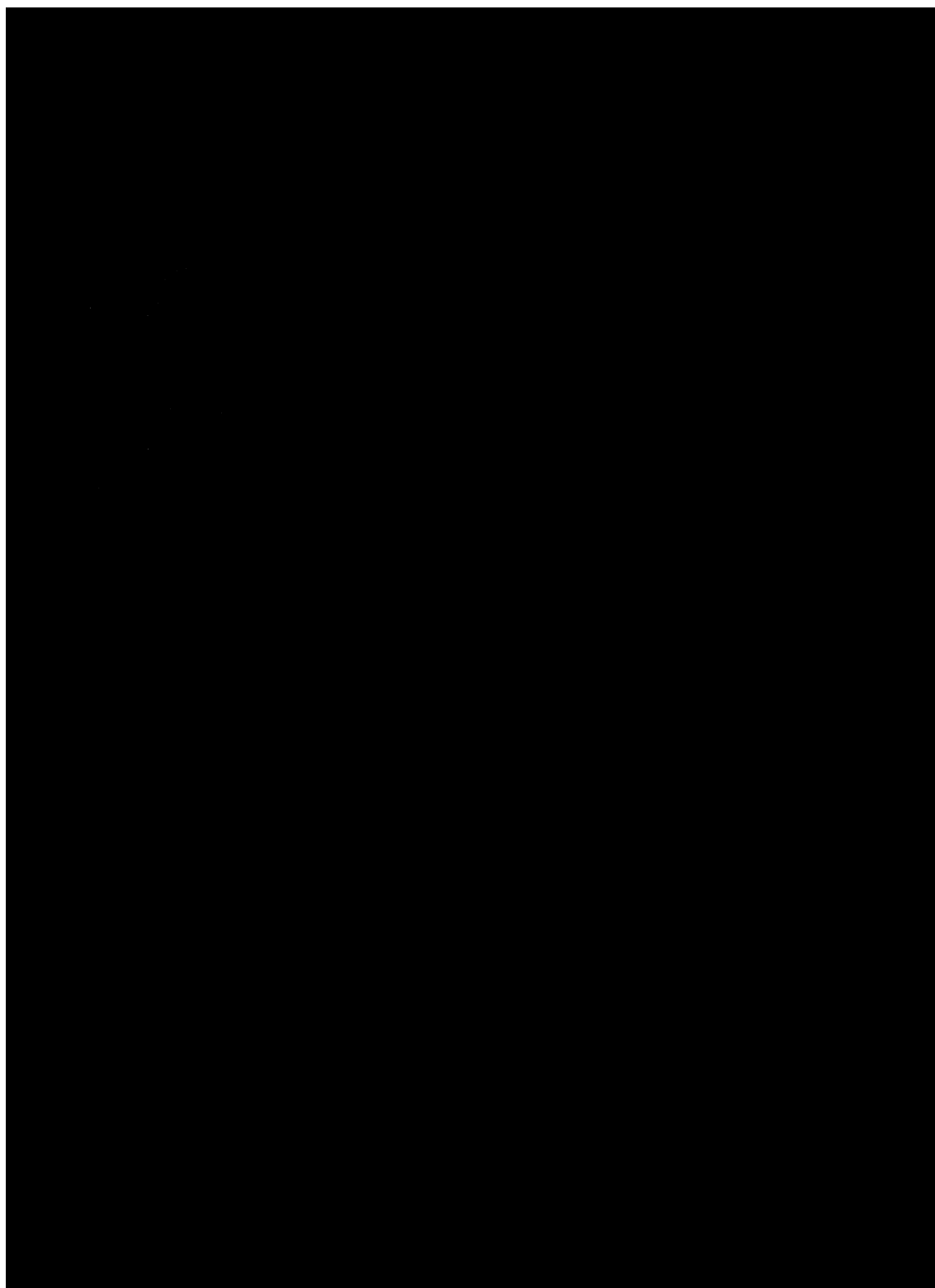
B. Kylegunda in lingua Finnica & Esthnica est pagus, incertum an Killig-
gana in Gothica est ecclesia.

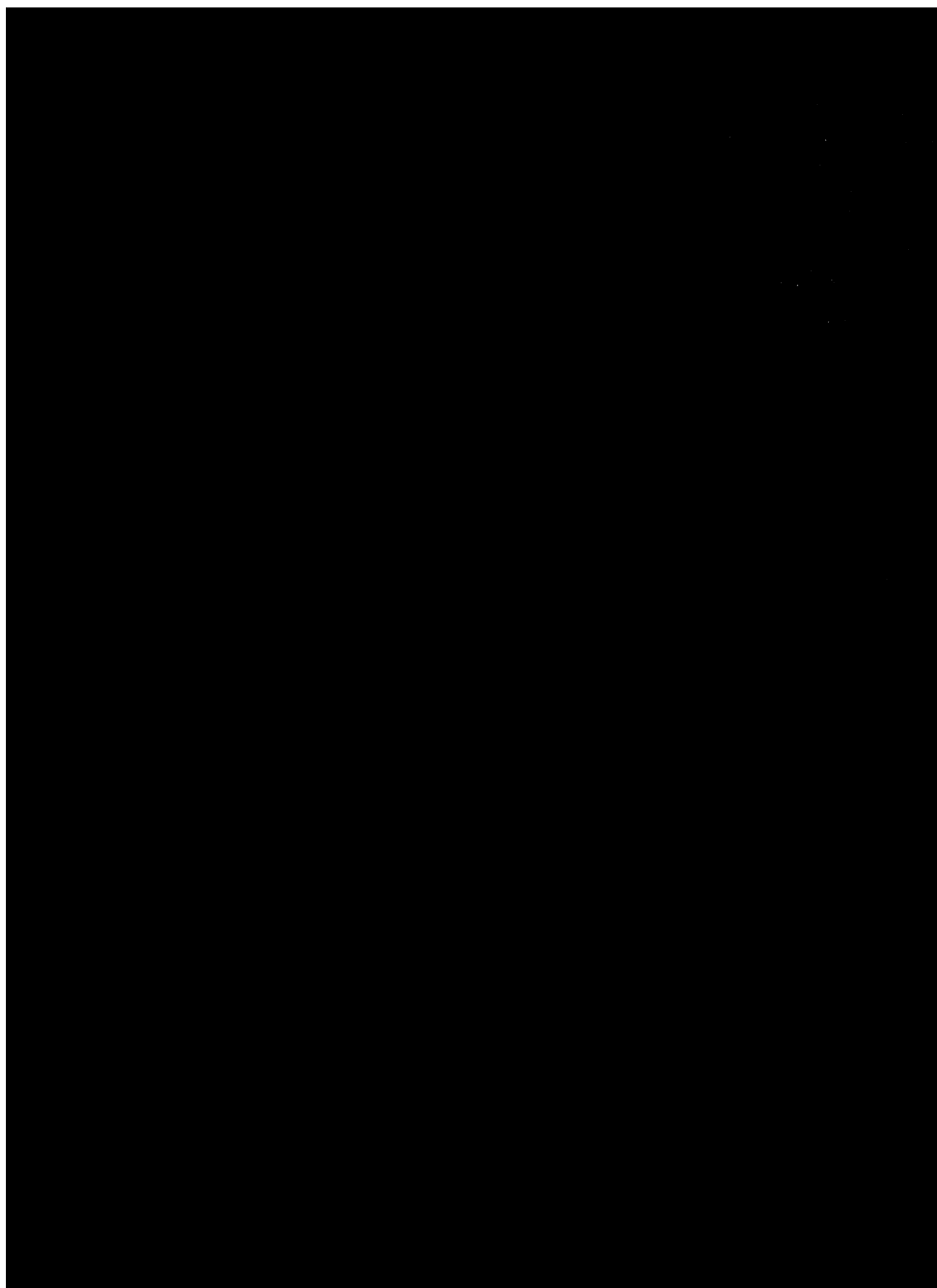

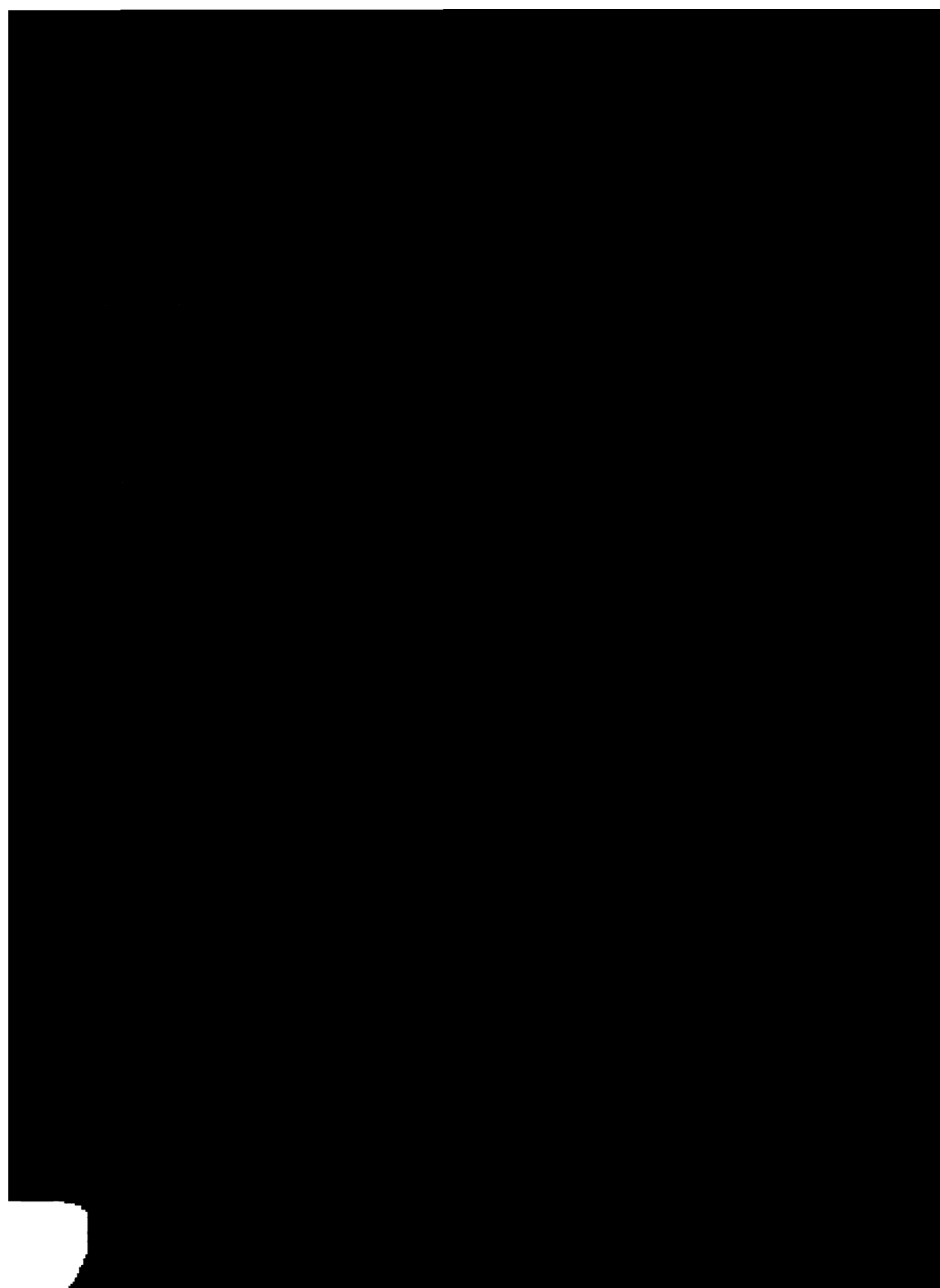

Stader, mange Gothiske Monumenter. Dette uftærlige Monument forvares ellers nu omstunder i Neapolis i Archivet af Risten af Mariae Behudelse, (saaledes mener jeg at Ecclesia Sanctae Annunciatæ her oversættes). Af disse Sabbatini Ord, som Asselman anfører: Abbiamo fatto incidere queste per curiosità di chi legge. Non facciamo su del medesimo alcuna osservazione, men vi pensiamo colle note darlo in luce a parte. Che'lpublico gode di questo documento vetusto non ancora stampato, tutta se la gloria el dottissimo nostro amico D. Scipione di Cristoforo, il quale fra gli altri pregi, che lo adornano, essendo praticato de' caratteri antichi, lo ha di sua propria mano trascritto; men da molti è stata desiderata, ma per la difficoltà de' caratteri ancora eseguita: Et det klart, at denne lærde Mand har aftrykt det gandske Instrument med alle sine Underkriffter, som jeg vilde have ønsket at Asselman og havde gjort. Men Toletanus (57), som var Bisp i Toledo ved Aar 650, naar han taler om Bogstavens Opfindere, at Gulila opfundet de sidste, nemlig Geternes, hvilke vi see; af disse Ord jeg slutter, at Vest-Goetherne have endda udi den Tid brugt Ulphila Bogstaver, hvoraf man kan giøre sig en Begreb dog engang, at opdage udi Spanien Codices med Gothiske Bogstaver.

§. XLII.

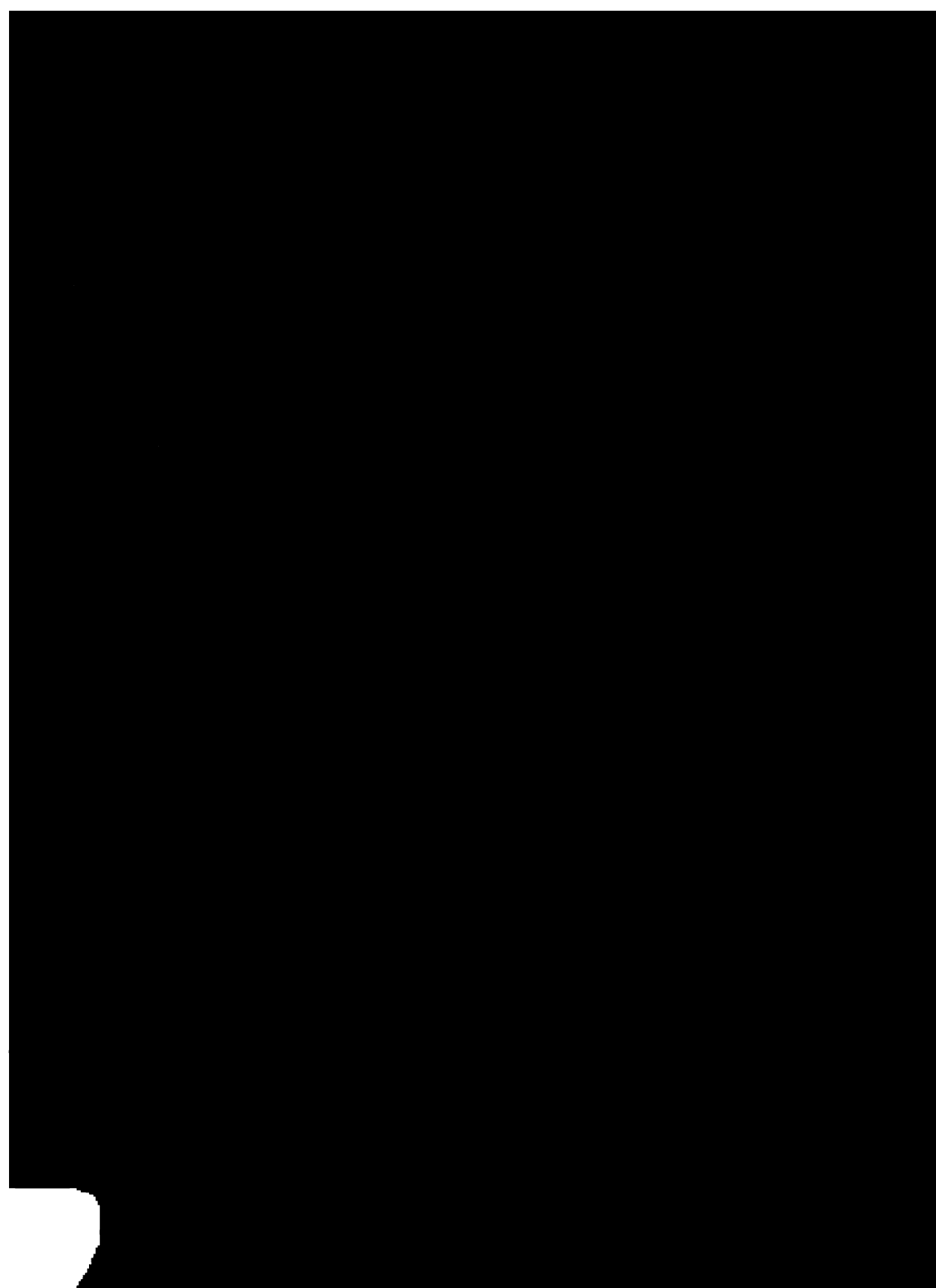
Men nu er det Tid, at jeg vender tilbage igjen til Folgen af den gamle Gothers Bedrifter. Men som jeg nu allerede har været ind i det Romerske Herredomme, og derved de største Hændelser i deres Historie ere overbundne, hvortil kommer, at her iblant seene Golt, tabe jo langer jo mere Riem.

Et 3

Detegs

1777 Ap. Sim. t. 2. p. 387. Carm. 21.

Gothers
Bedrifter
under
Theodo-
sio Magno.

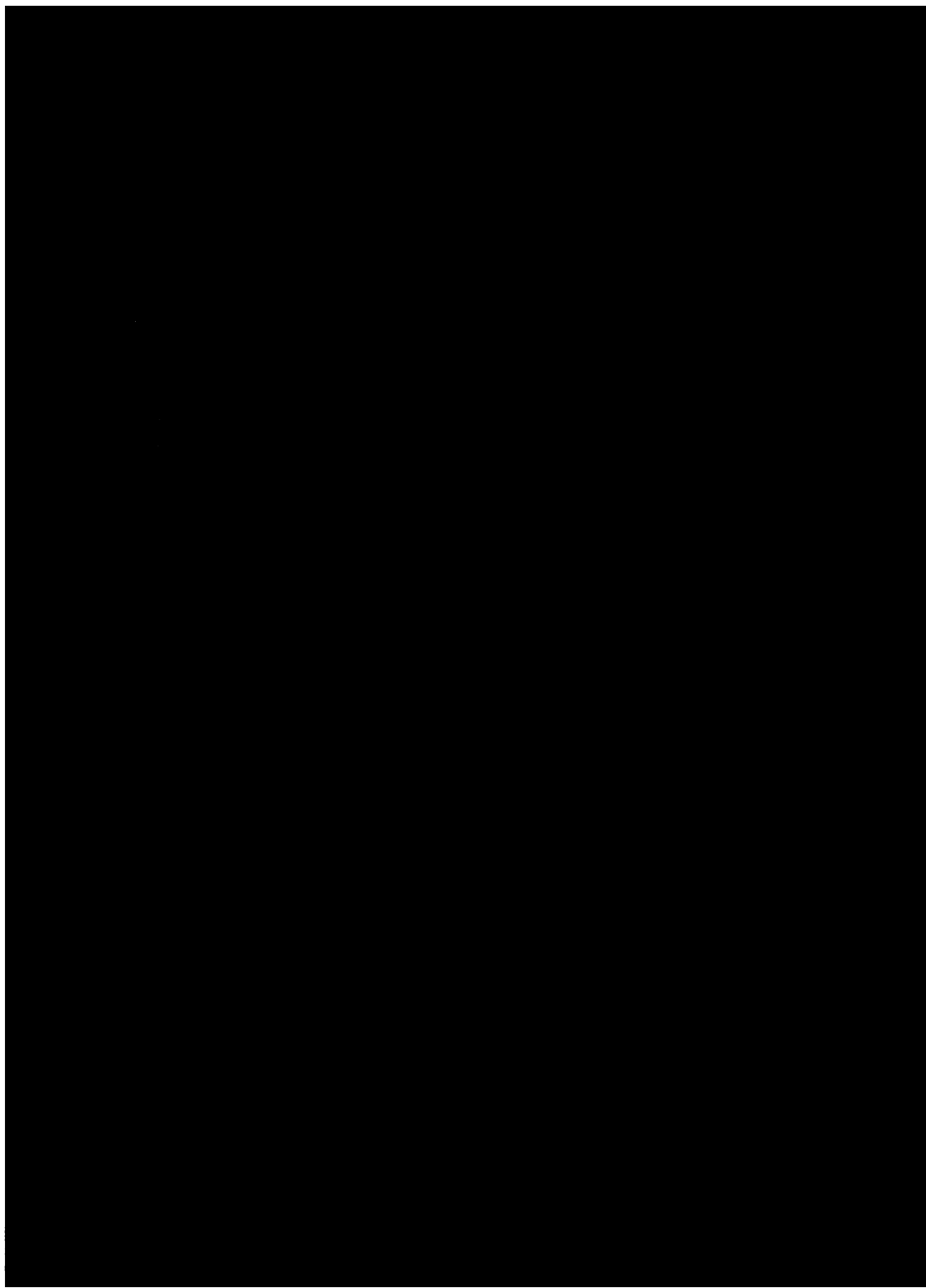

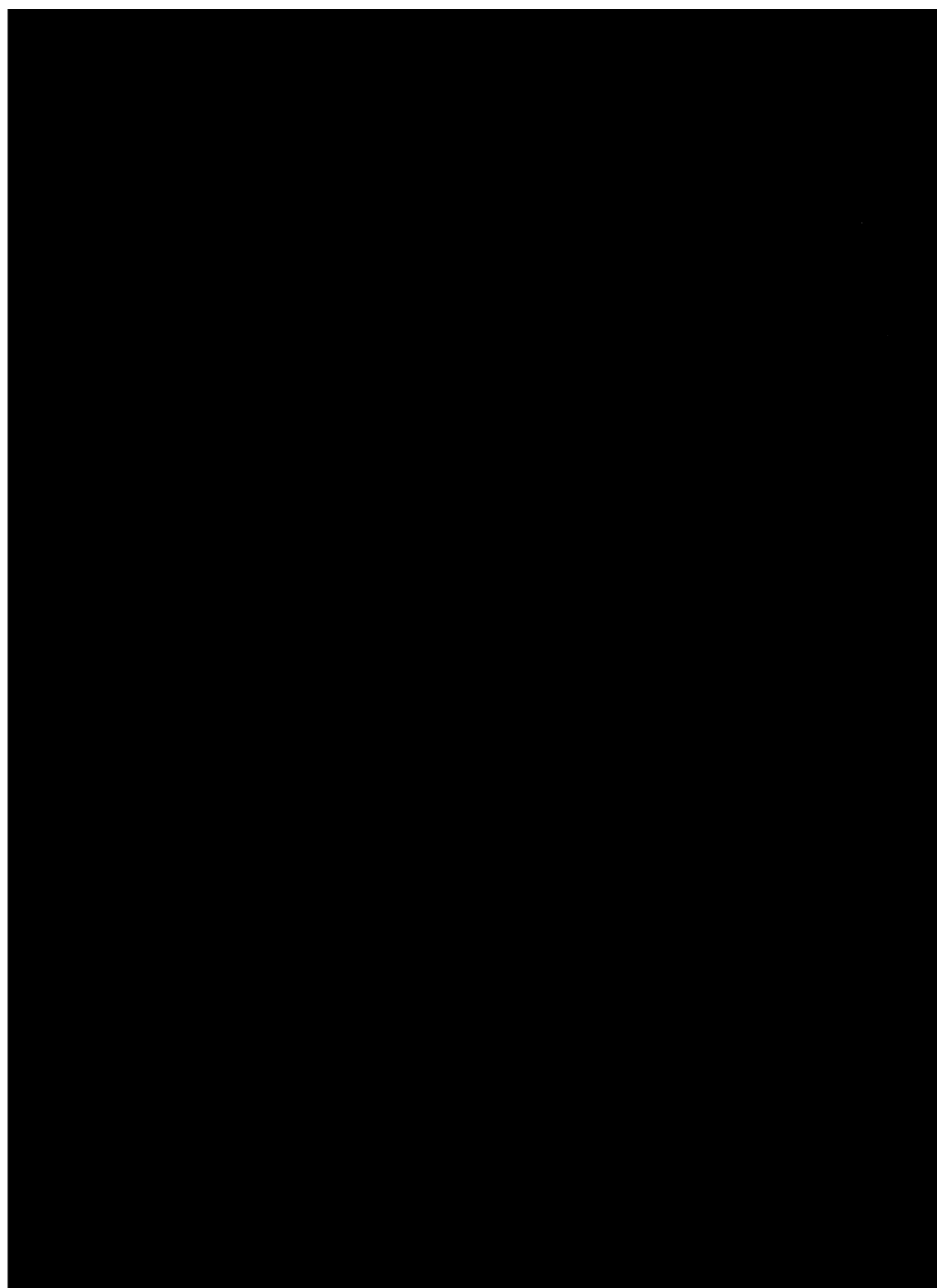

bage til deres Tætte, meget bedrøvede over, at de ei havde fulgt
Kæmperne Raad, nemlig ei at give sig af med Belejringer.
Ratten anvendte de paa at læge deres Saarede ved de hos dem
kræftige Midler. Om Morgenens efter forlode de Adrianopel,
og plyndrede alt det flatte Land omkring Perinthum, uden at
forsøge sig til at angribe den. De havde da med sig Hunner og
Göter, som vare meget stridbare og stærke, og hærdede ved at
gennemgaae vanskelige Ting. Derfra vendte de sig imod Con-
stantinopel selv, dragende frem i en firkanter Stagtordning, af
hvoraf der var Overfald. Det Sarmatenske Ryttarie faldt da ud af
Byen, og kæmpede med dem med lige Fordeel. En Sar-
mat, som var nogen, foruden at han havde sin Skam be-
kræftet, og havde langt Haar, kastede sig da midt ind iblant Siens
Folk, stak en Gothe i Halsen, og suede Blodet.
Dette opvakte saadan Skæk hos Gotherne, hvortil
de Berrættelser, som de gjorde over Byens Storhed
og Hærs, og Havets Nærværelse, at de forlode Constantino-
pel og vendte sig imod de nordlige Provincier, og udbredede
sig til de Juliske eller Venetianske Alper (der stige Italien
til). Paa den Tid var Julius General over Landene
paa den Side Bierget Taurus. Han, da han hørte hvorledes
Göter i Thracien, gav Befaling til de Romerske Officierer,
at de skulde forfølge Gotherne, der laae hist og her adspredde i Landet,
og skulde være modtagne, at myrde dem alle paa een Dag,
og at de skulde give dem deres Besoldning, hvilket ogsaa blev
gjort, og derved de østlige Lande befriede fra en stor Fare.
Dette sidste fortæller Zosimus (60) saaledes: At de Go-
ther,

(59) Amm. Marc. l. 31. p. 465 — 469.

(60) L. 4. c. 26. p. 404 — 408.

the 1990s, the number of people with a diagnosis of schizophrenia has increased by 20% (Meltzer 1996).

There is a growing awareness of the need to address the needs of people with mental health problems, and the importance of the role of the community in this. The World Health Organization (WHO) has developed a 'recovery approach' to mental health care, which emphasizes the importance of the role of the community in the recovery process (WHO 1993). This approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this. The recovery approach is based on the following principles: (1) recovery is a process, not a goal; (2) recovery is a personal journey; (3) recovery is a social process; (4) recovery is a continuous process; (5) recovery is a process of self-discovery; (6) recovery is a process of self-empowerment; (7) recovery is a process of self-education; (8) recovery is a process of self-expression; (9) recovery is a process of self-actualization; (10) recovery is a process of self-fulfilment. The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this.

The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this. The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this. The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this.

The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this. The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this. The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this.

The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this. The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this. The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this.

The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this. The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this. The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this.

The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this. The recovery approach is based on the idea that people with mental health problems can recover and lead a full and meaningful life, and that the community has a role to play in this.

modte disse huerandre i Philadelphia, hvor det kom til Slagsmaal, efterdi en Egypter vilde tage en Borger i Forsvar, som den Aarsag var bleven saaret af en Barbar, og de øvrige Egypter formanede Barbarerne til at føre sig skikkeligen op, som de, der nu burde leve efter Romernes Love. Imedens dette sked, blev Kejseren udi Macedonien overrumplet af Barbarer, som vare gangne over Floden, ved det han holdt ingen Værd i sin Seger, saa at de Barbarer, som riende ham, kunde gaa bort naar de vilde, sende andre i deres Sted, og komme tilbage. Efter denne Seger faldt Macedonien og Thessalien i Romers Hænder, som lod Stæderne blive i den Stand de var i Haab at trække en god Skat af dem. Men endskjønt det lodet saaledes af, og Kejseren maatte sende til Gratianus om Hjælp, saa holdt han dog et prægtigt Indtog i Constantinopel, ligesom en Triumph. Og herom er det vel Idatius skrevet, naar han ved Aar 380 siger, at begge Kejserne erobrede Sygervindinger, og at Theodosius gjorde sit Indtog i Constantinopel den 14 November. Marcellinus (74) siger og, at Theodosius overvandt 379 de Scythiske Folk, Alaner, Huns og Gother, og 380 at han triumpherte over de Scythiske Folk. Marcellinus (75) fortæller end videre, at Gratianus sendte Theodosius om Hjælp de tvende Felt-Herrer Baudonem og Arbogastem, som var franske af Fødsel, og ved hvis Ankomst Gotherne forlode Thessalien og Thessalien, og trukk sig til Thracien, hvorfra de overløbere lode Kejseren vide, at de vilde indgaae Forsending med ham, og giøre alt hvad han forlangede, hvorved de

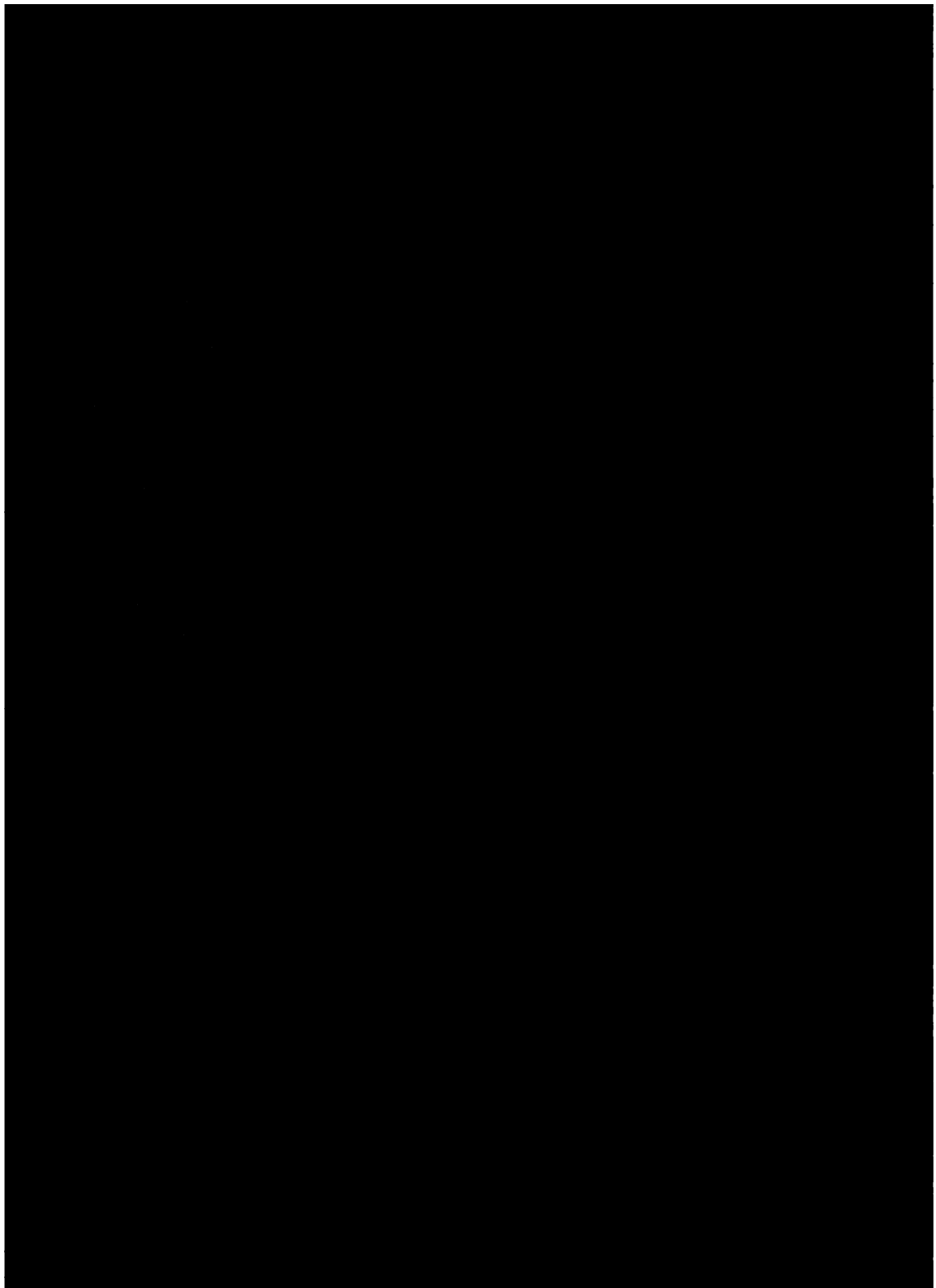
D D 2

og

(73) C. B. t. 4. p. 361.

(74) In Scol. Euf. p. 34.

(75) L. 4. c. 33. p. 422 & 423.

Gimente strax uden Ophold angrebet Scytherne, det er Alaner, Huner og Gothe, der havde forsynet sig med Romerske Vaaben og Heste efter deres store Sejer, at han haver udi mange og store Slag overvundet dem, og derpaa som Sejerherre drager ind i Constantinopel. Themistius (80) synes og at tale om hogen Fordeel og Scytherne, som han kalder dem; og vidner tilligemed, at hundrede Dacien, Thracien, Illyrien, og at Kejseren væbnet Hæder og Borgerfolk imod dem. Gregorius Nazianzenus (81) beretter, at hele Lande bleve ødelagde, utallige Mennesker dræbte, og at et Folk, som man ei forstod, streiffede igjennem det gandske Land, som deres eger. Socrates (82) og Sozomen (83) tale og om Theodosii Sejer over Barbarerne ved Rhoden, og den sidste siger derhos, at han gjorde Forbund med de fleste Barbarer efter deres Begjæring, og tog Gisler af dem. Ambrosius (84) vidner, at Gotheerne maatte forlade Macedonia og Thessalonica formeddelt en Pest, som kom iblant dem, som han tilskriver Bispen i Thessalonica, Acholio, hans Bønner, og at de siden bade om Fred, for at leve. Paa denne Tid og det tildrager sig, som Eunapius (85) skriver: At de fleste Scyther ginge med deres Partier over (Donau), og at Kejseren forfremmede til stor Ære, saa at alting beroede paa dem, hvilket gjorde dem stolte, og indbyrdes ueenige, saa at de vilde, at man skulde være fornøiede med det nærværende, og derimod vilde, at man skulde holde den Eed, som

D d 3

man

(80) Orat. 14. p. 181.

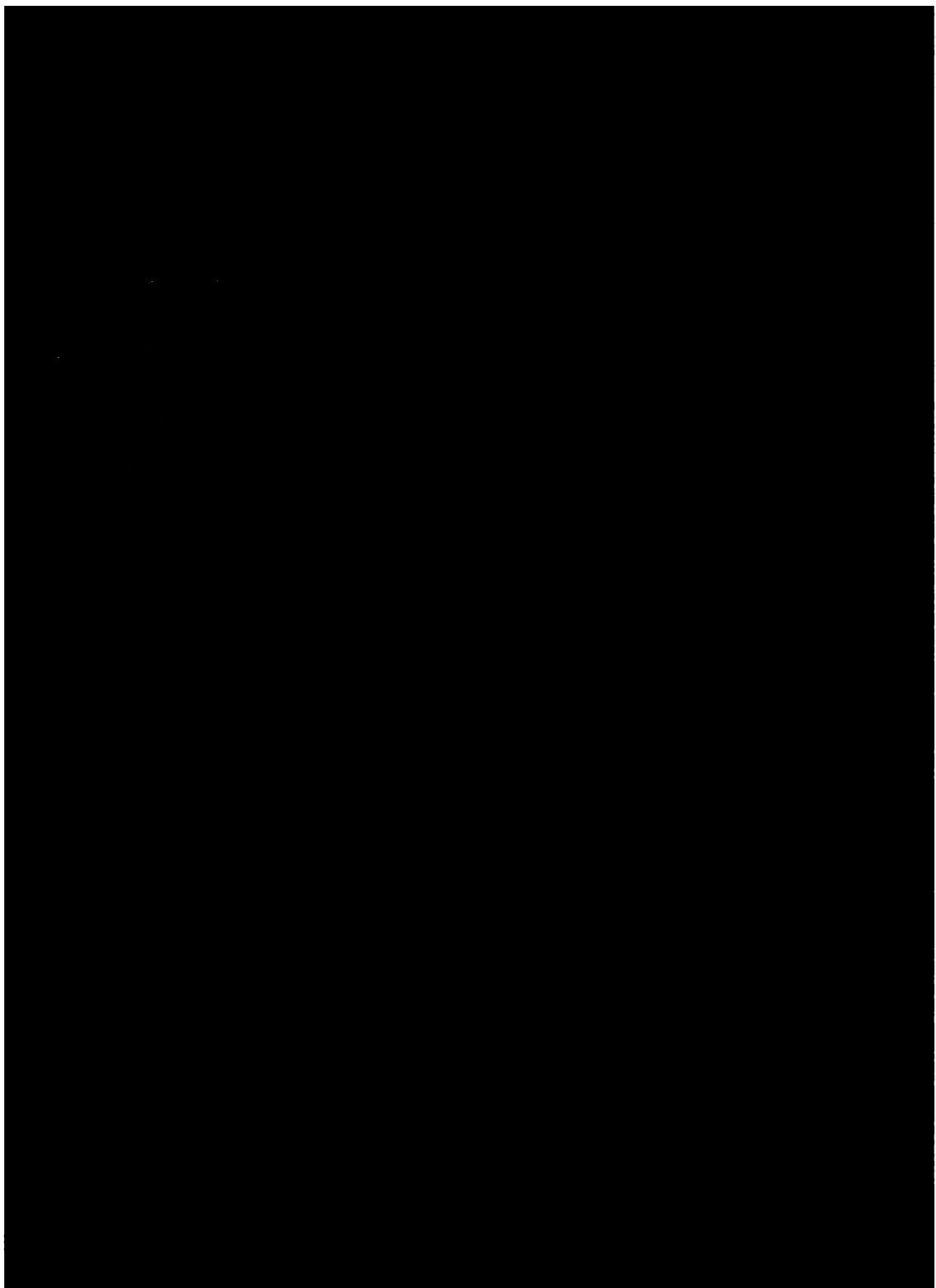
(81) Op. t. 1. orat. 14. p. 214.

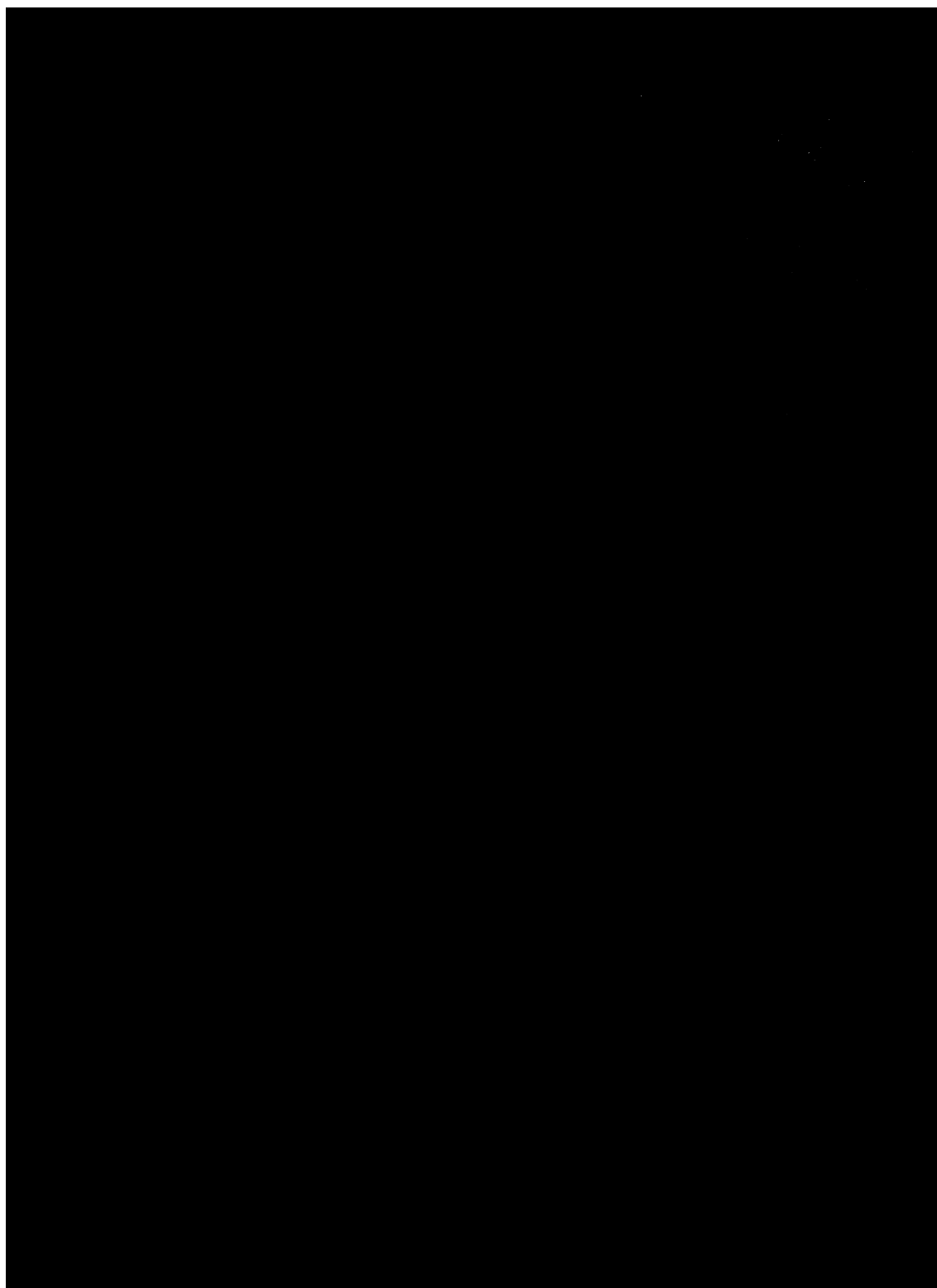
(82) L. 5. c. 6. p. 262.

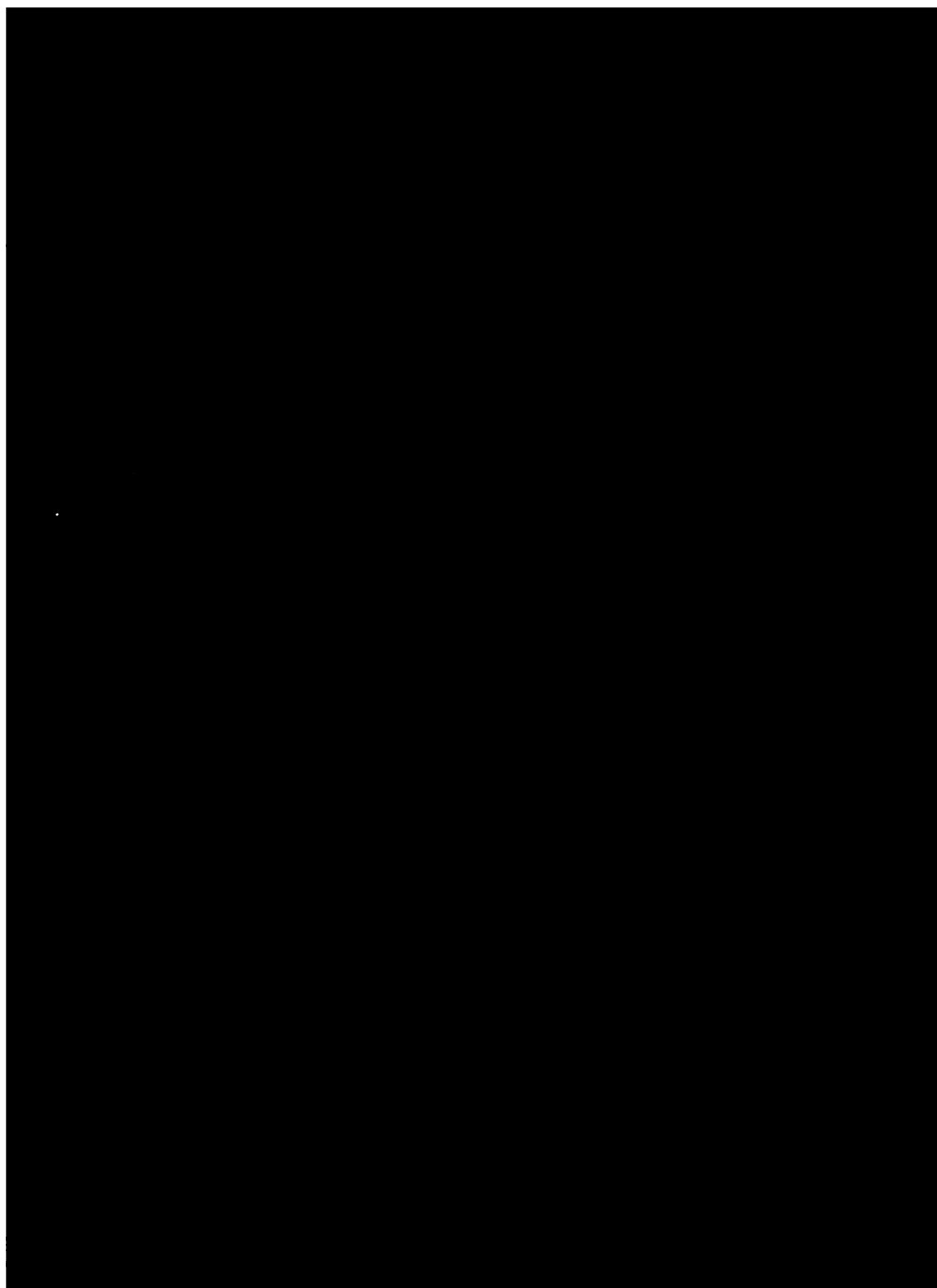
(83) L. 7. c. 4. p. 707.

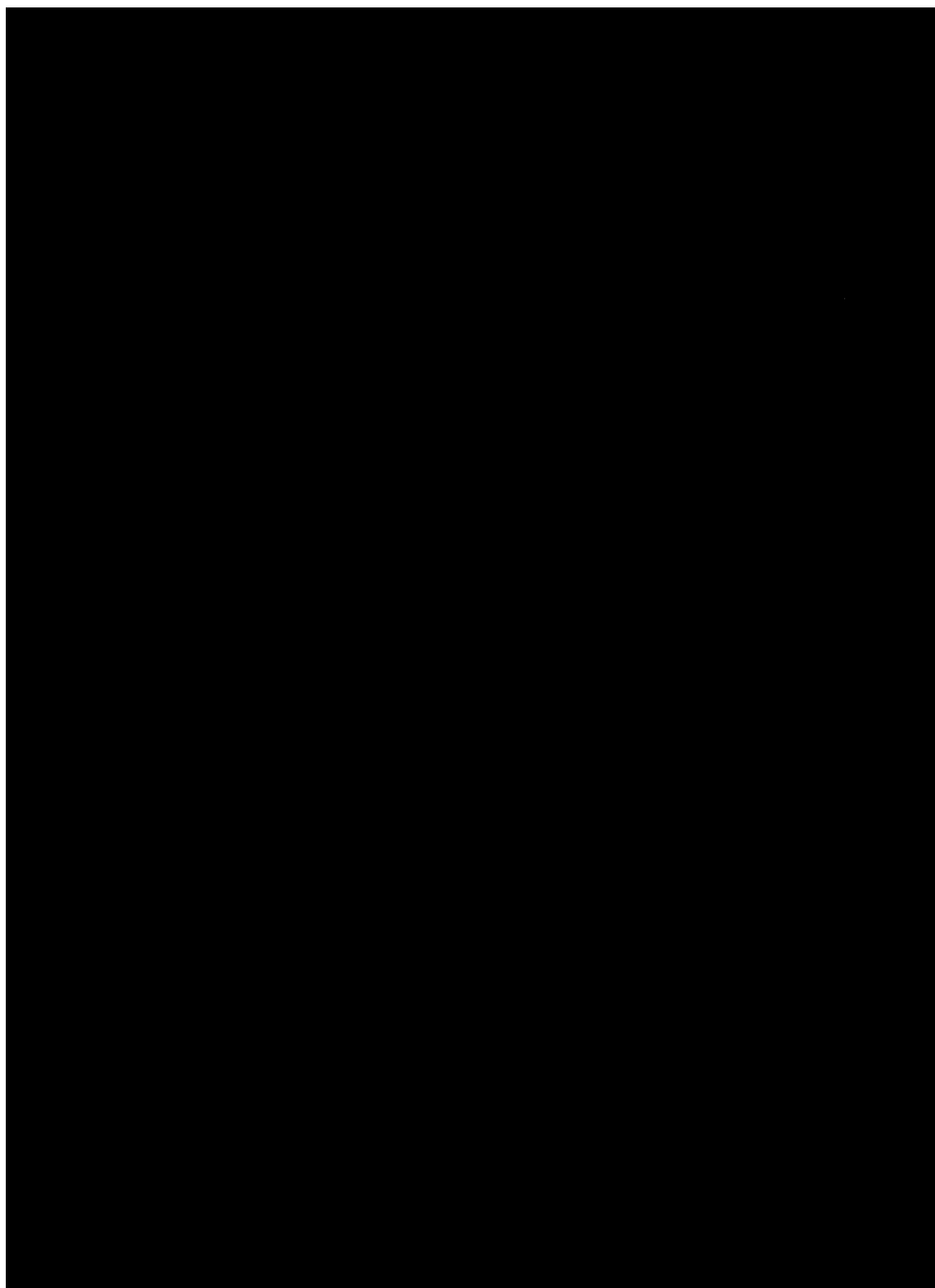
(84) Op. t. 3. ep. 39. p. 161.

(85) C. B. t. 1. p. 15.

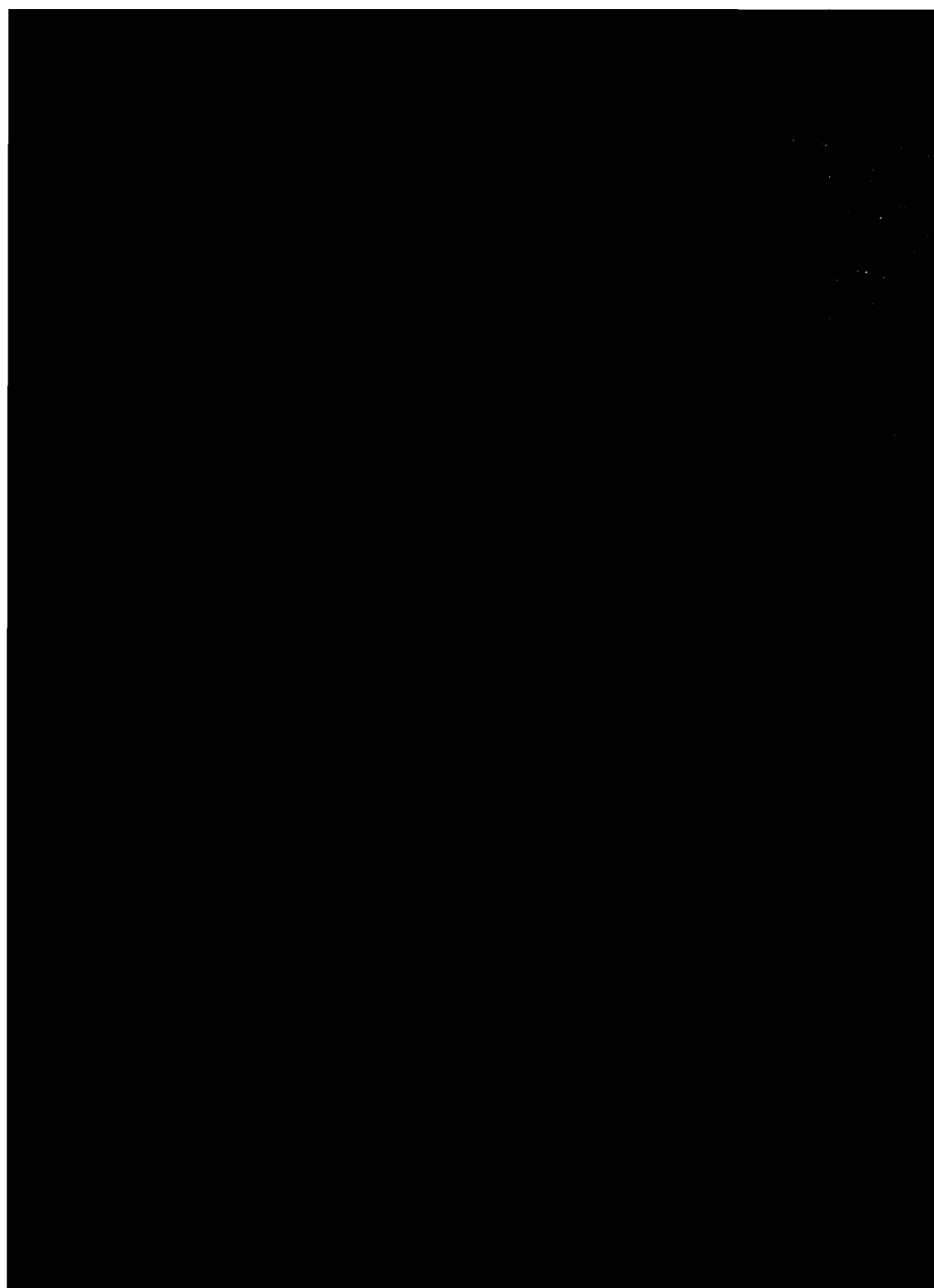

386

endog med dem Flød paa Alaniff (7). Omtrent paa denne Tid streiffede de Huner, kaldte Ephralitæ, i Mesopotamien, og belejrede Edessa, men bleve tilbagedrevne af den Romerske Besætning, hvoriblant vare nogle Gothar (8). Aar 386 bleve Gruthyngerne overvundne af Keyserne Theodosio og Arcadio (hans Søn, som han havde antaget til Med-Regent), og fangne hvorpaa Keyserne drog den 12 October i Triumph ind i Constantinopel. Dette Slag skede i Thracien, hvor de havde brudt ind (9). Claudianus (10) kalder dette Folk Gruthyng eller som det i nogle Codicibus nævnes Gothuni (hvoraf sees de kun have været tvende Navne paa eet Folk, nemlig de Gothar; men om Navnene have virkelig været adskilte eller om Romerne have for en blødere Udtales Skyld sagt Gruthyng, det er vanskeligt at sige; dog troer jeg snarere at de have ført begge Navne, fordi de grændsede op til Hunerne, kunde derfor let blive blandede sammen), og siger at de skode ned til Baader, gik i tre tusende saadanne af Elben over Donau, anført af Odothæo, men at deres Baader nedstunkne i Donaus fem Udløber, og de selv ihjelslagne ved Den Peuce, tilligemed deres Konge Odothæo; og henførte dette til Honorii første Consulat, det er Aar 386. Zosimus (11) taler og om Odothæo, og siger at han havde samlet en stor Krigshær, ei alene af Naboerne ved Jster, men endog af mange bortliggende og ubekjendte Folk, og at Promotus Theodosii

Strætte

(7) Zosimus l. 4. c. 35. p. 429. Victor in Epit. p. 118.

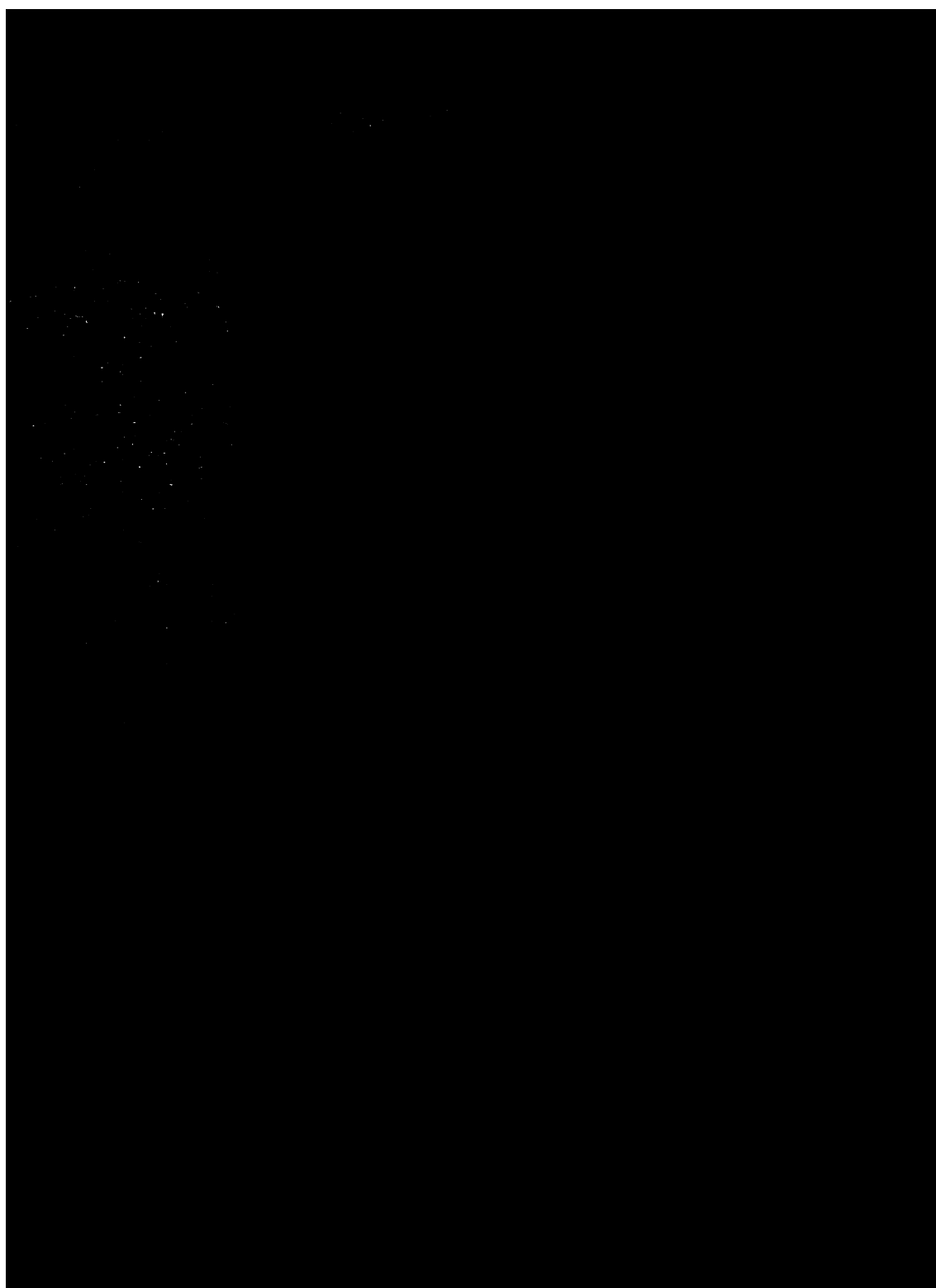
(8) Surius 15 Novemb. p. 342.

(9) Idatius in fast. C. B. t. 4. p. 361 in Chron. in Script. Hist. p. 20. Marcellinus Comes p. 35.

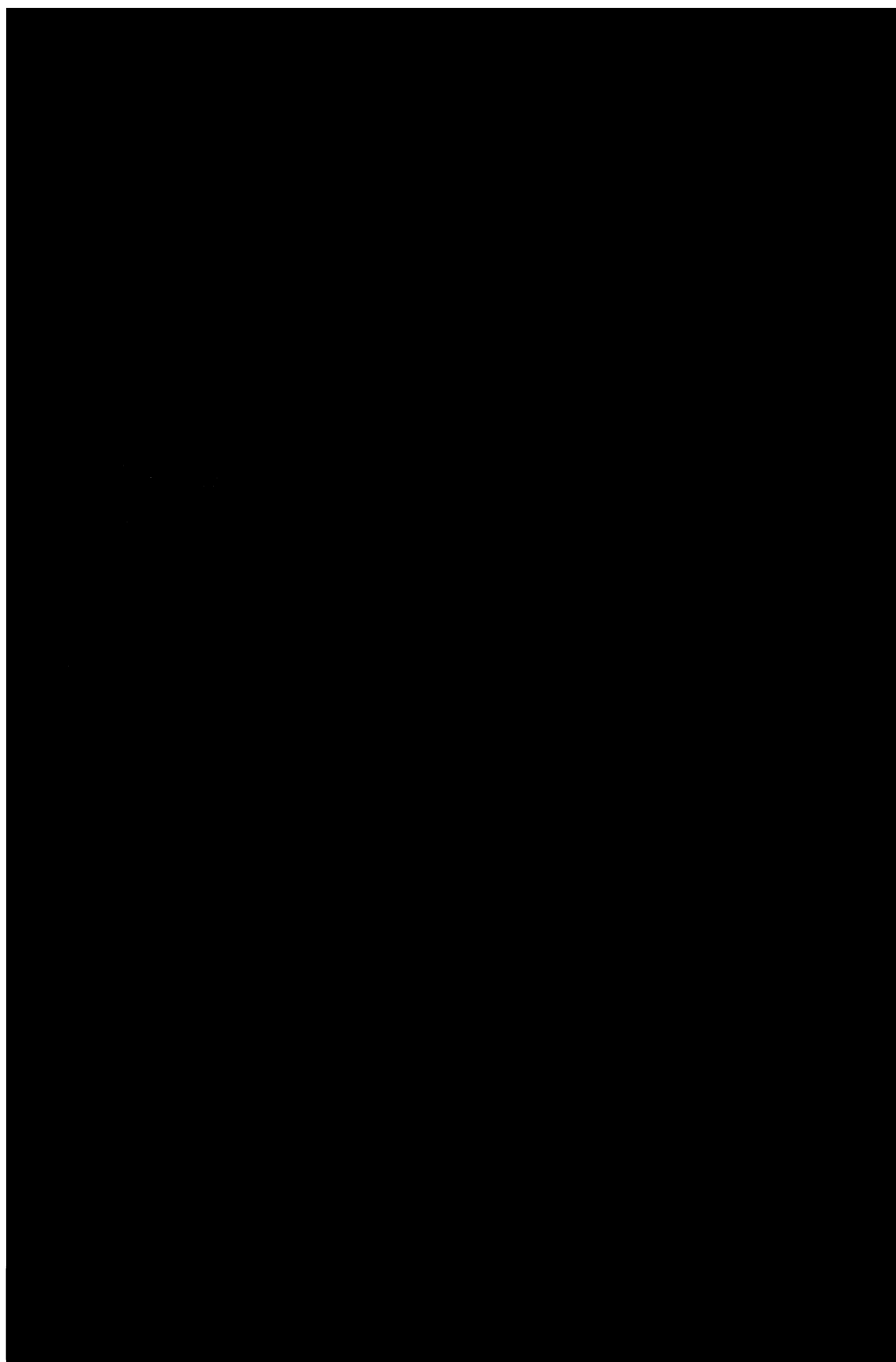
(10) De IV. Conf. Honorii v. 623 — 636.

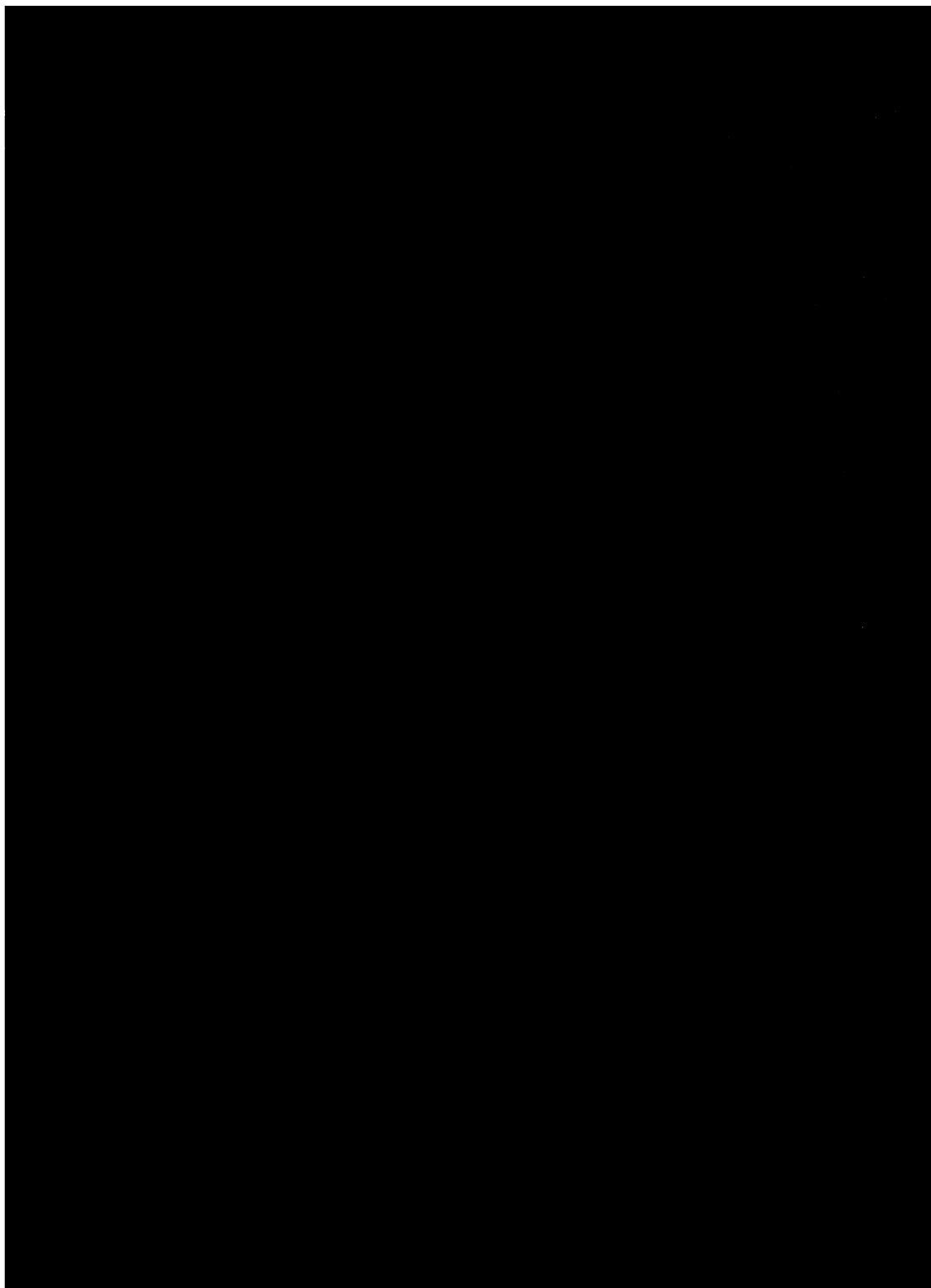
(11) L. 4. c. 35. p. 428. c. 38 & 39. p. 439 — 444.

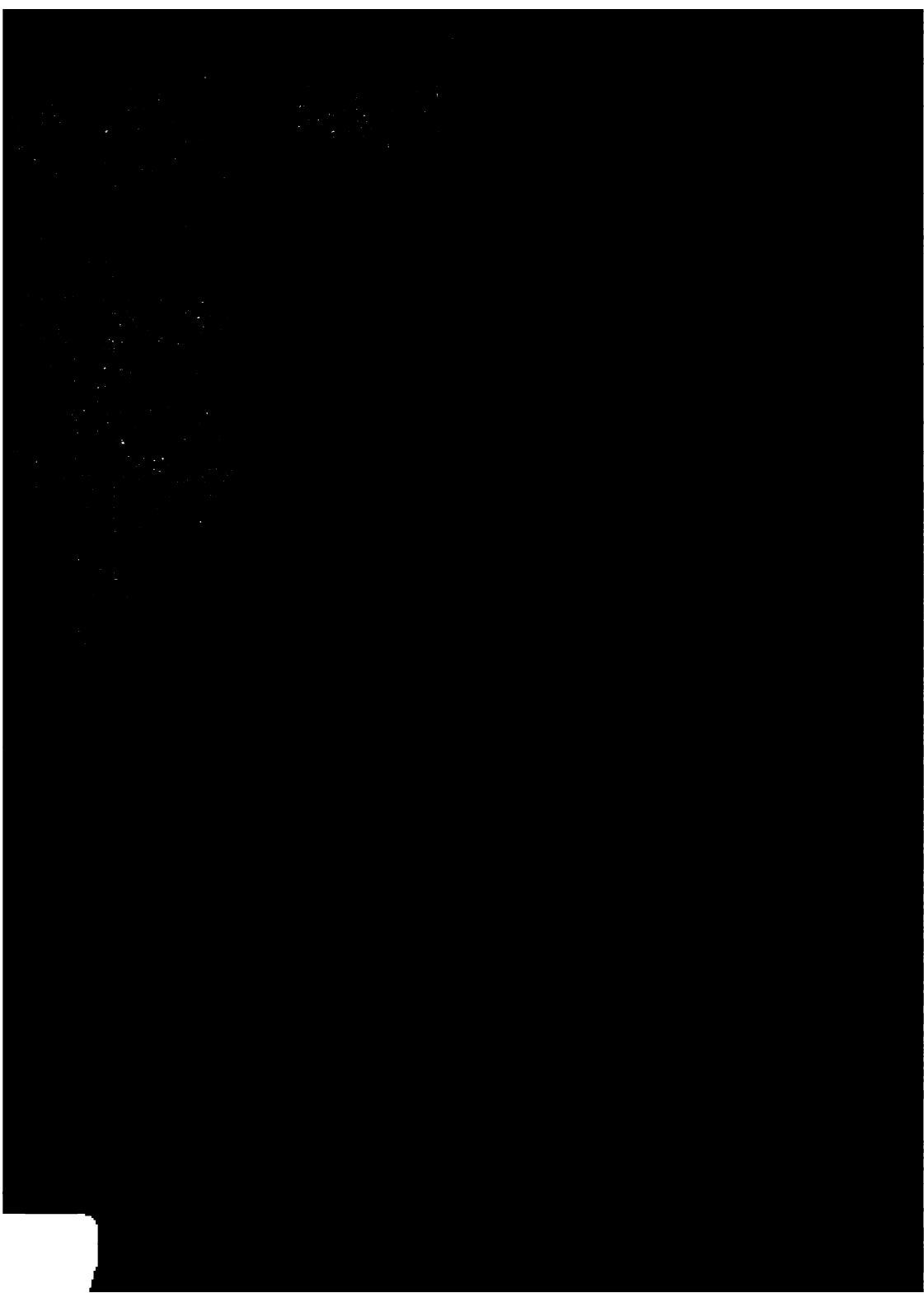

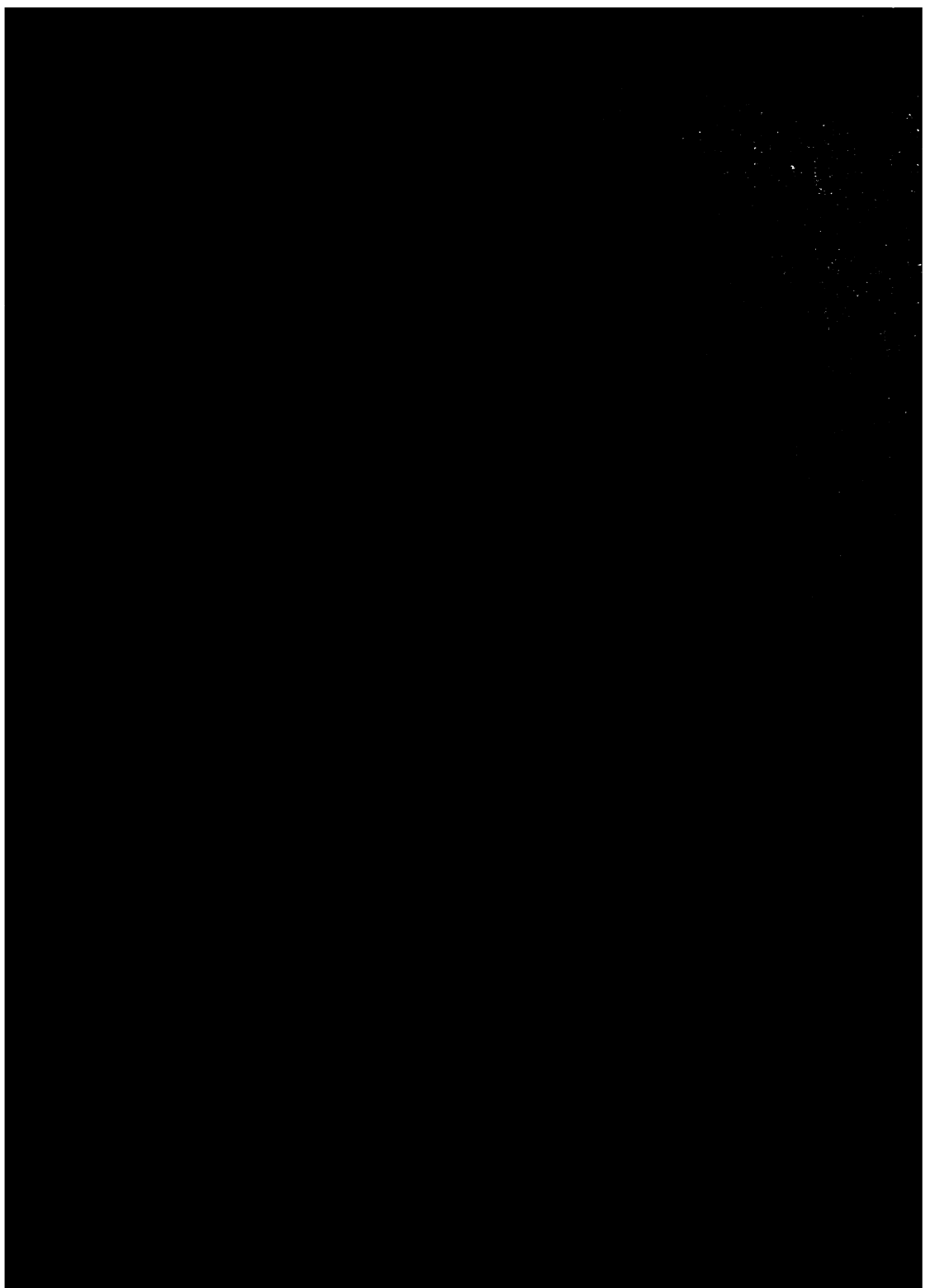

ning (31) være bleven oprettet af ham Aar 387. Den stode aftegnet hos Bandurium (32) efter nogle gamle Tegninger af de Venetianer Gentili Bellino, gjorde for 300 Aar siden, da Mahomet II. var Tyrkisk Kæiser. Men man er uvis paa om de forestilles de Billeder, som fandtes paa Arcadii eller paa Theodosii Viller, da de begge vare udhugne. Saa meget er vi at nu omstunder staaer kun Arcadii Viller, hvilken dog Tyrken ei tillade nogen at betragte saa noye, som behøvedes; men sa vidt man kan dømme efter den Tegning man haver af den, sammenlignet med Bellini, saa er paa den sidste Tegninger Theodosii Viller, som nu omstunder er ei meere til, bleven forestillet. Man finder der afbildet en Præstinde, som fører en Hjort, fangen Tyrke med sin Gemahlinde og en anden Person paa Bogen ført af tvende Oxe, Heste og Oxe, der som de føres i Optoget, Afguders Billeder paa Cameler. Klæderne komme tildeels overens med dem, der findes paa Arcadii Viller i Rom; og kunde de tiene til at vise, hvilke Drag Gøtherne paa de Tider brugte, dersom man kun ellers var paa, at her alene forestiltes Theodosii Triumph over Gøtherne, hvorpaa man dog kan tvile, siden her findes Cameler og Elephant. Men at noget deraf forestiller Gøtherne er høyst tvivlsomt. Afguds-Billederne kan heller ingen Tvil opvække, thi haver forhen viist at Athanaricus og mange, om ei de fleste, hans Undersaatter vare endda Hedninger udi Theodosii Tid.

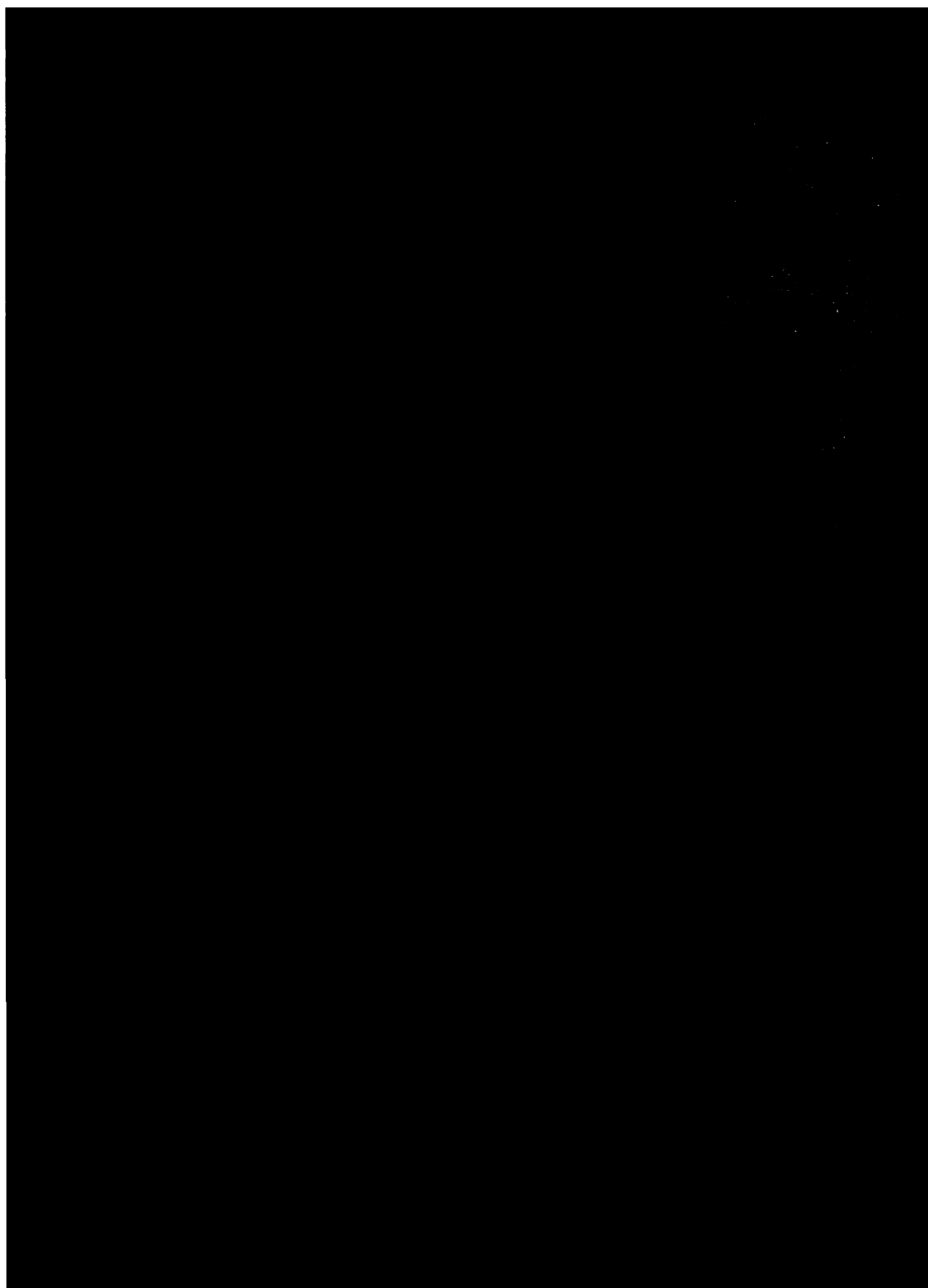
§. XLIV.

Gøthernes
Bedrifter under
der Arcadio
og Honorio.

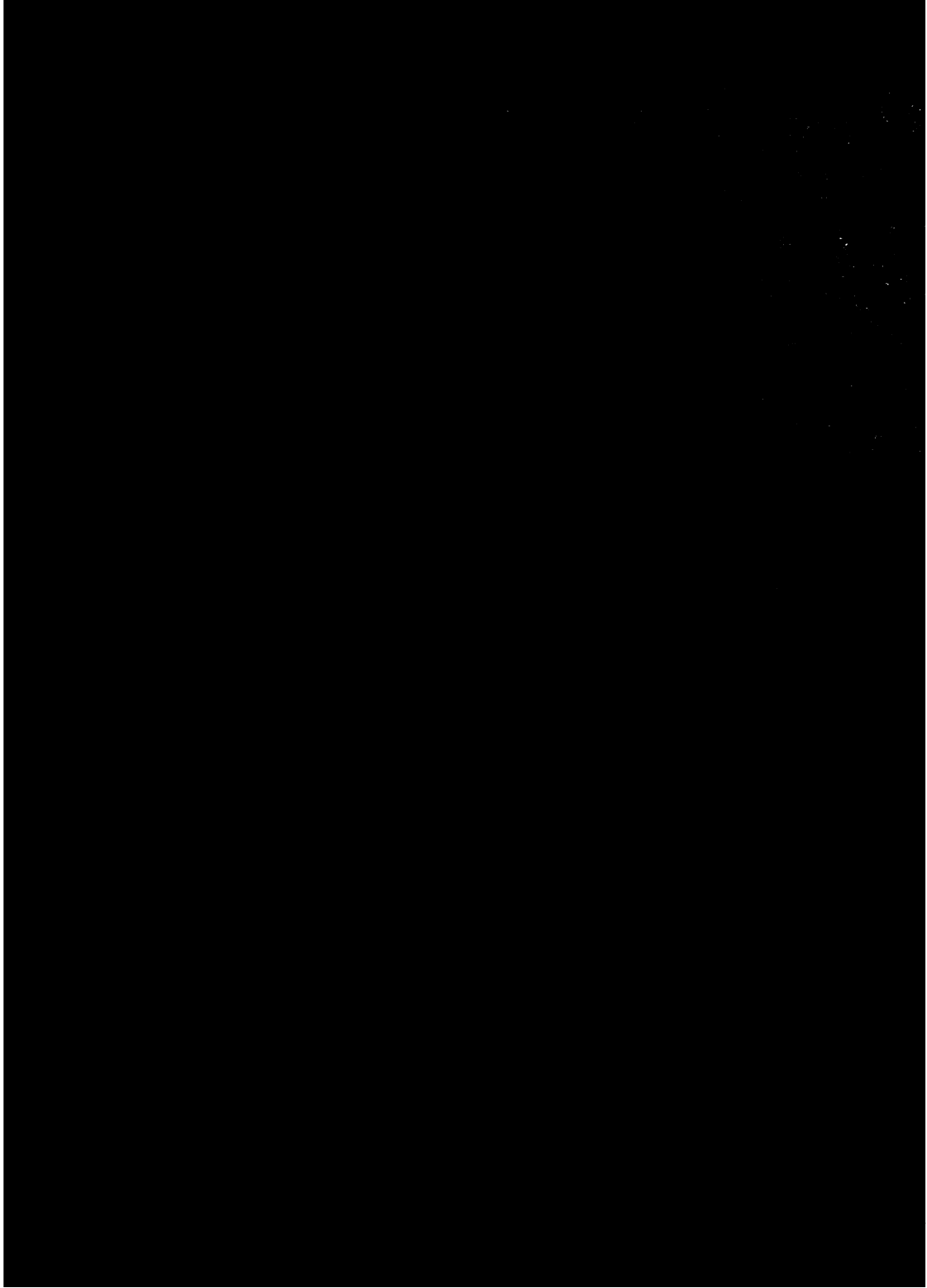
Efter Theodosii Mægni Død Aar 395 blev det Rømer Rige delat imellem hans tvende Sønner, og siden aldrig mere

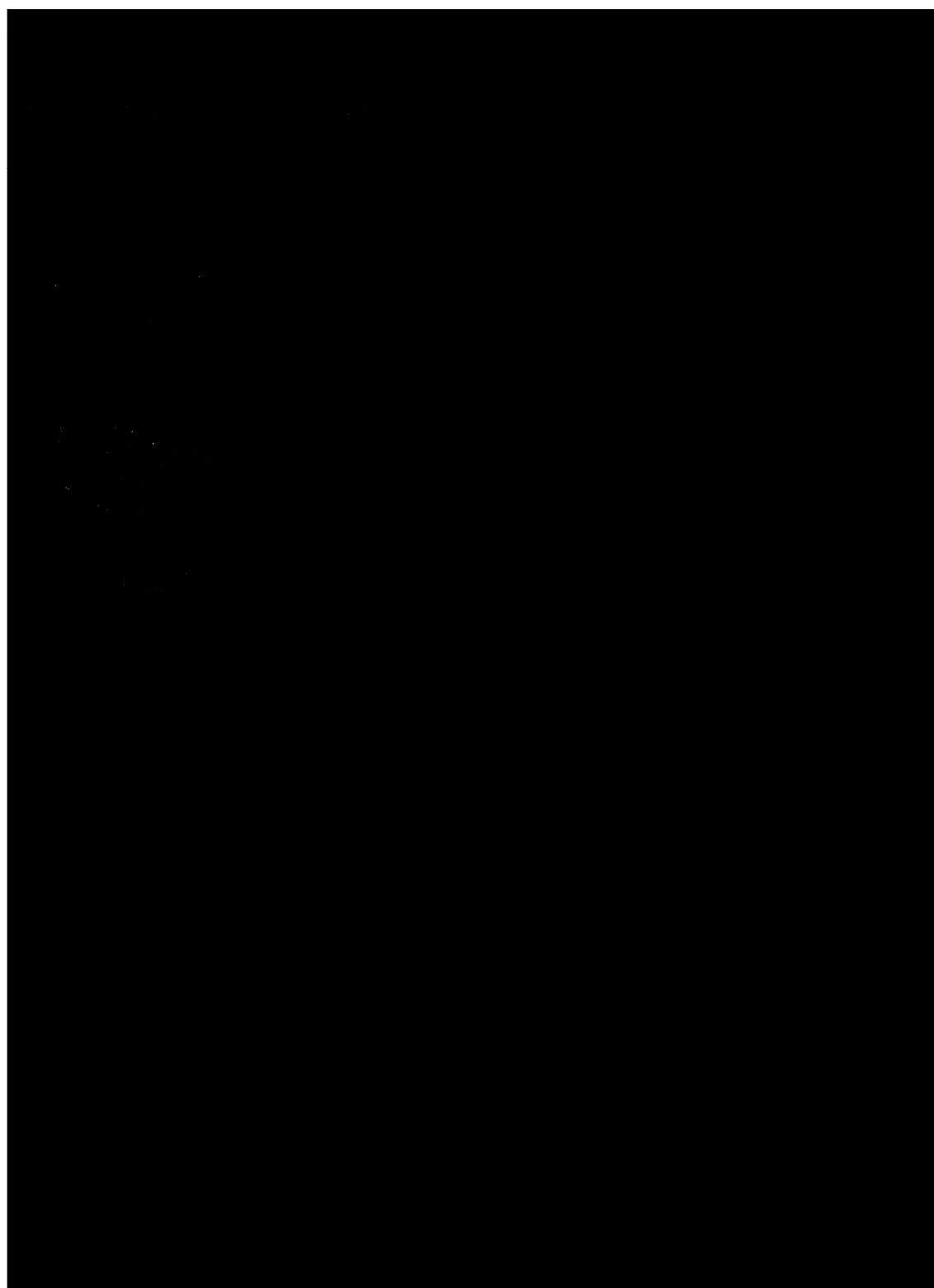
(31) Ib. t. 6. p. 48.

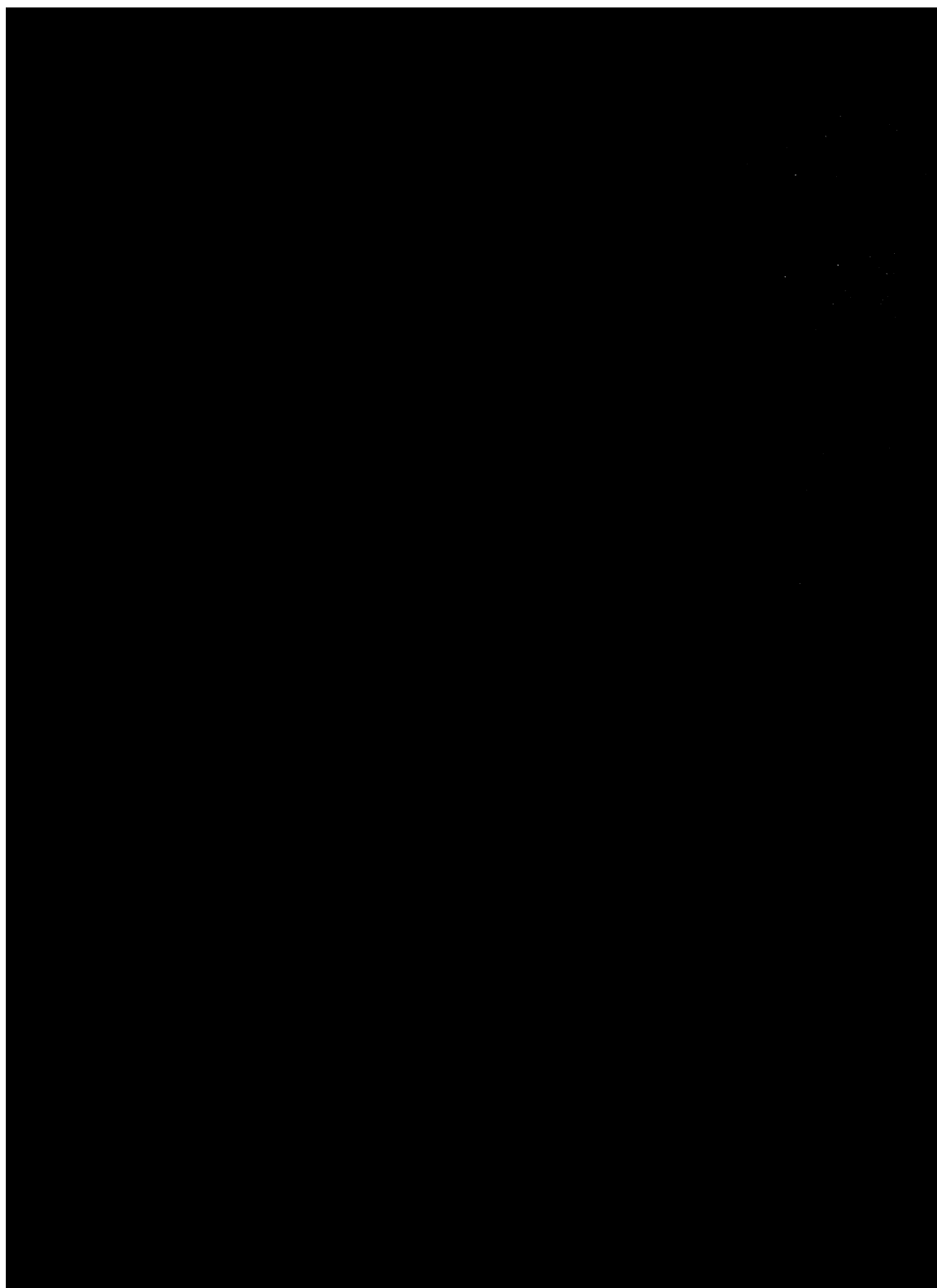
(32) Imp. Orient. t. 2. p. 381 &c. C. B. t. 23.

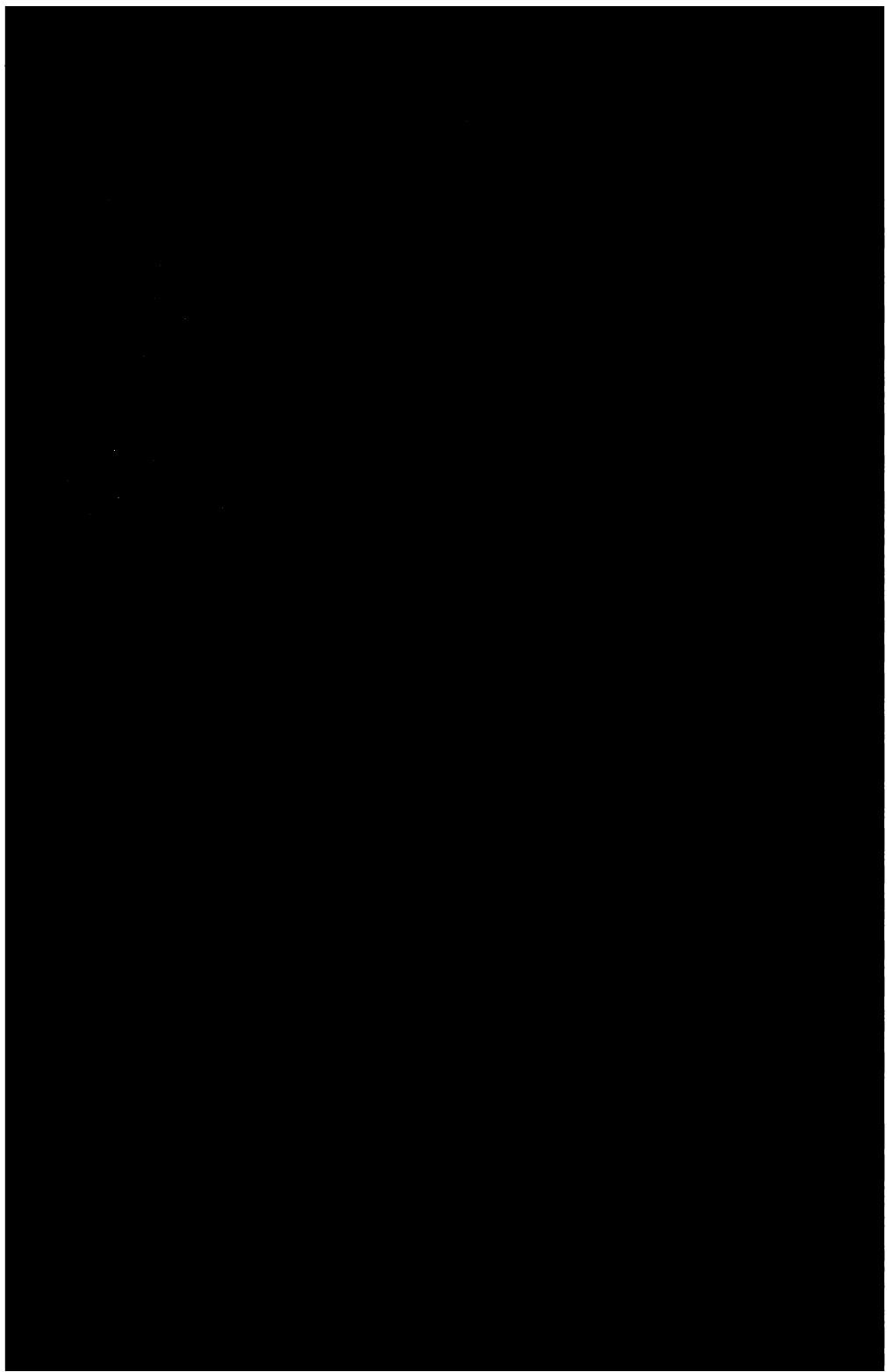

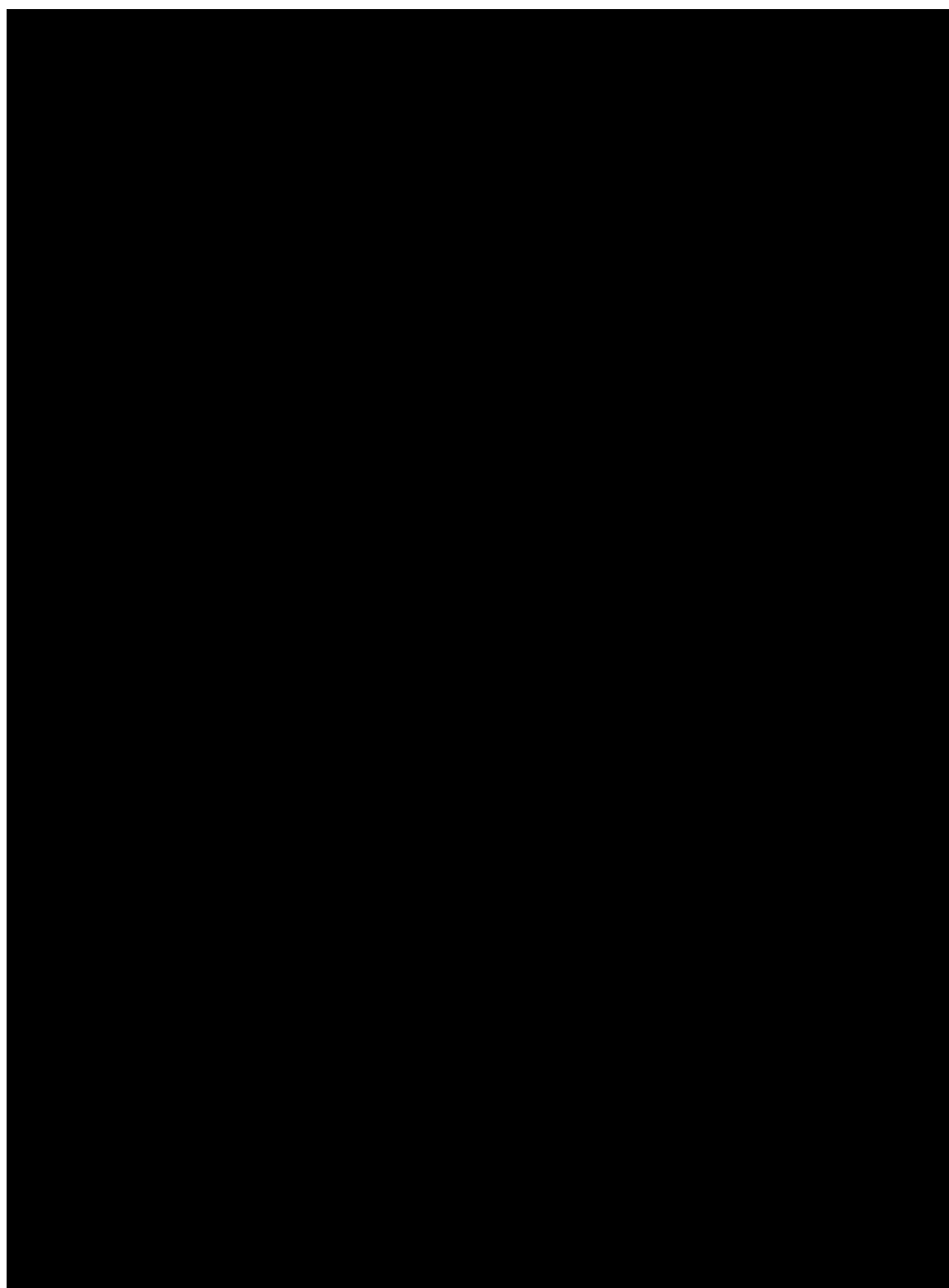

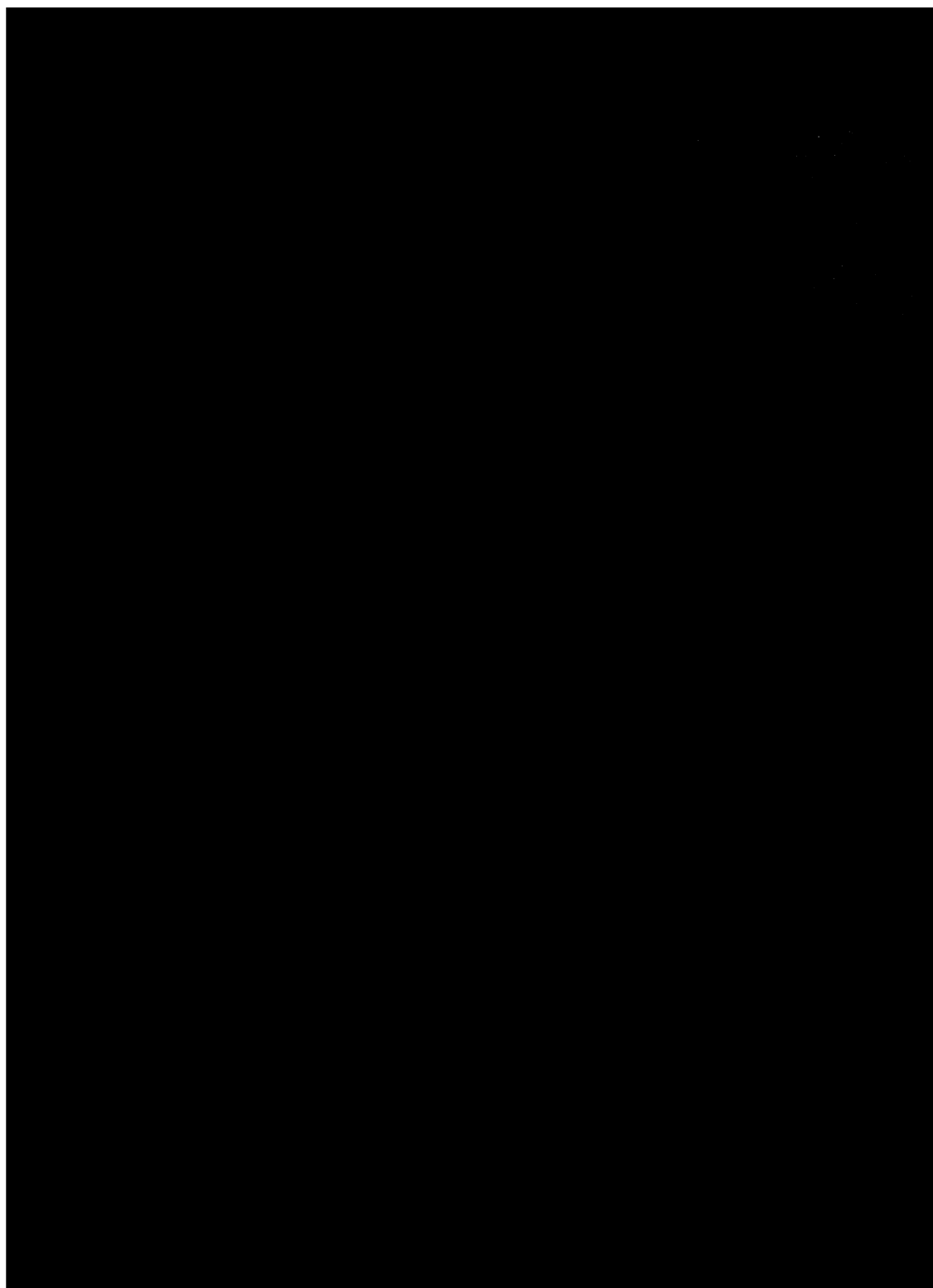

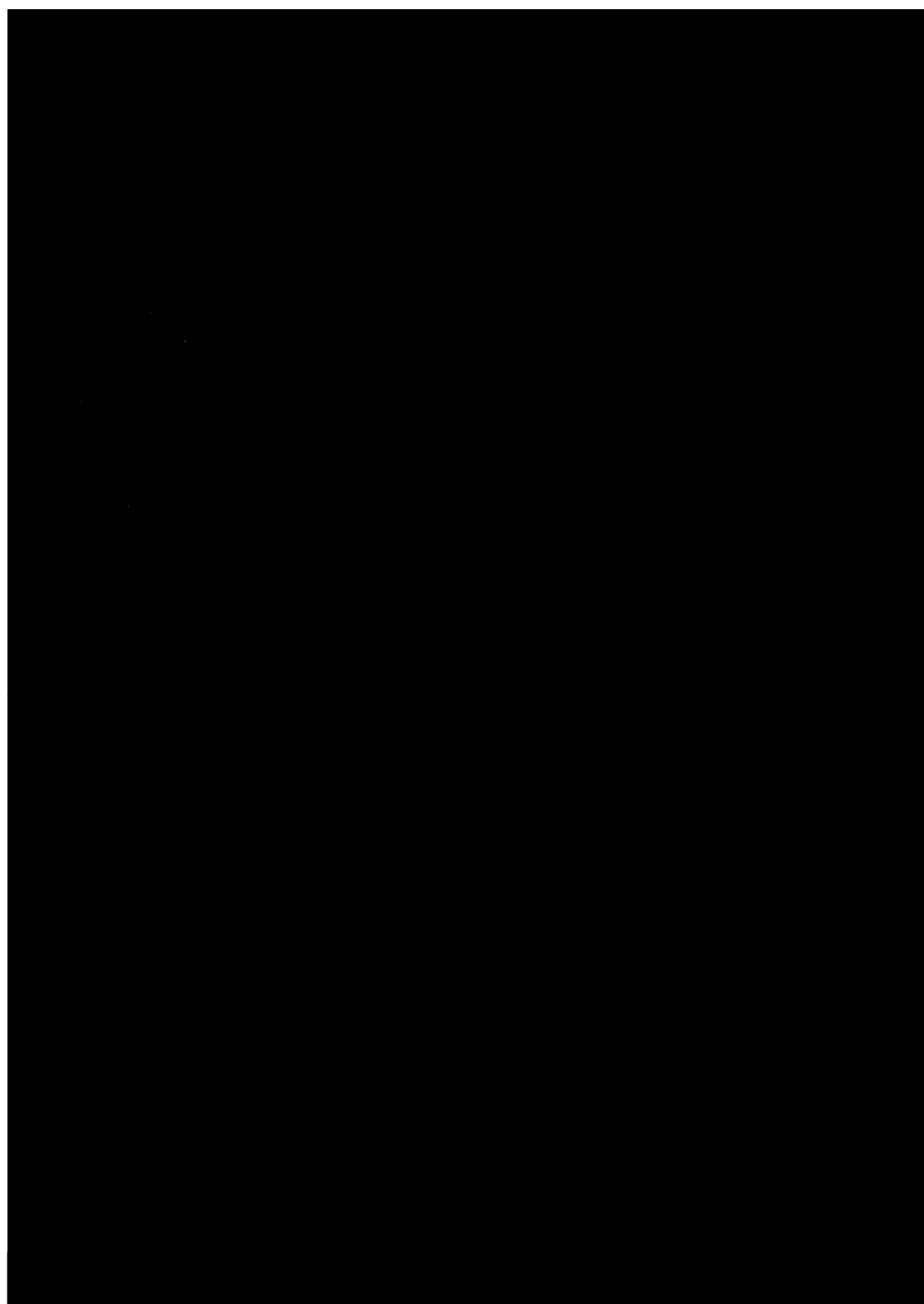

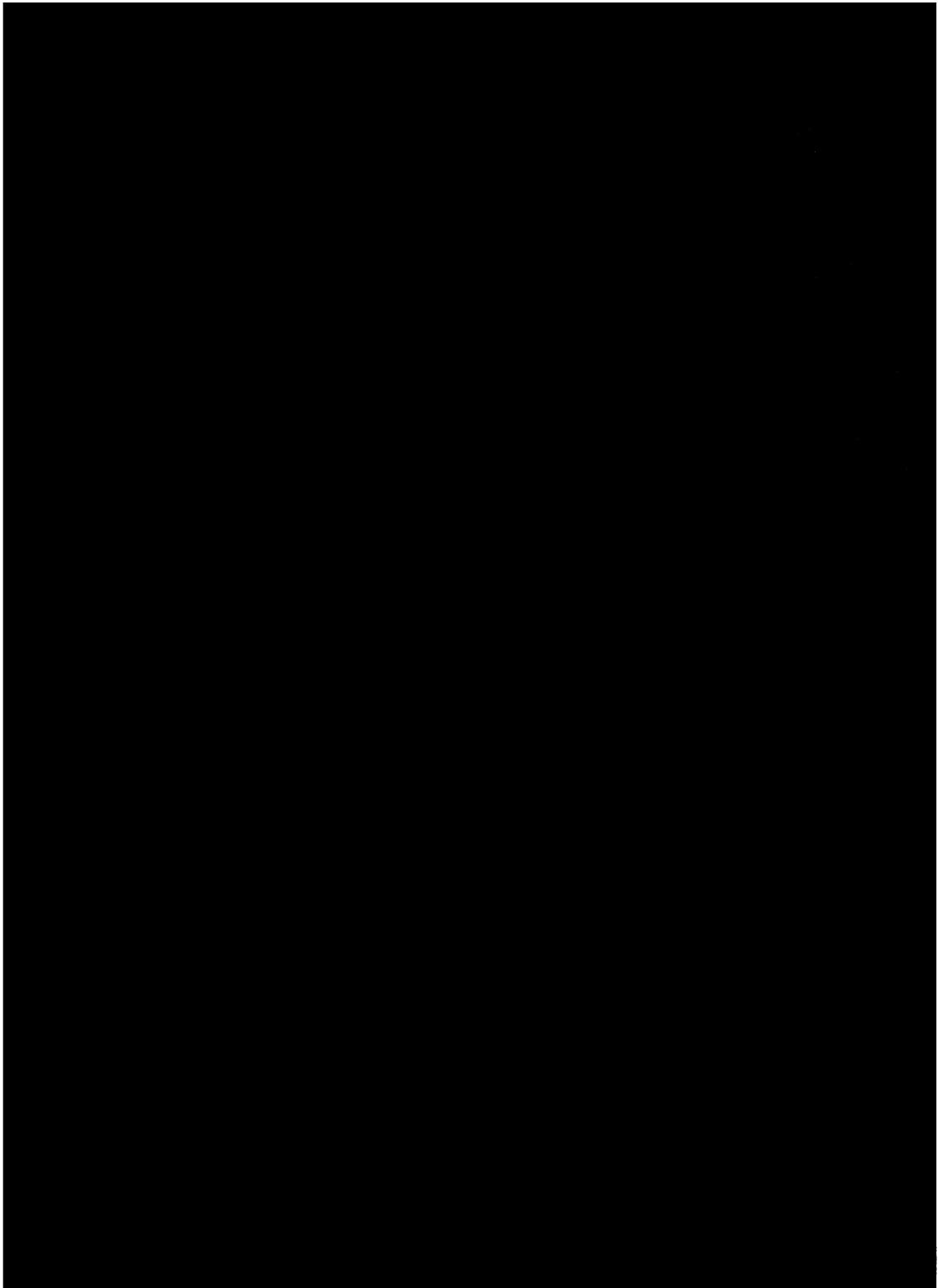

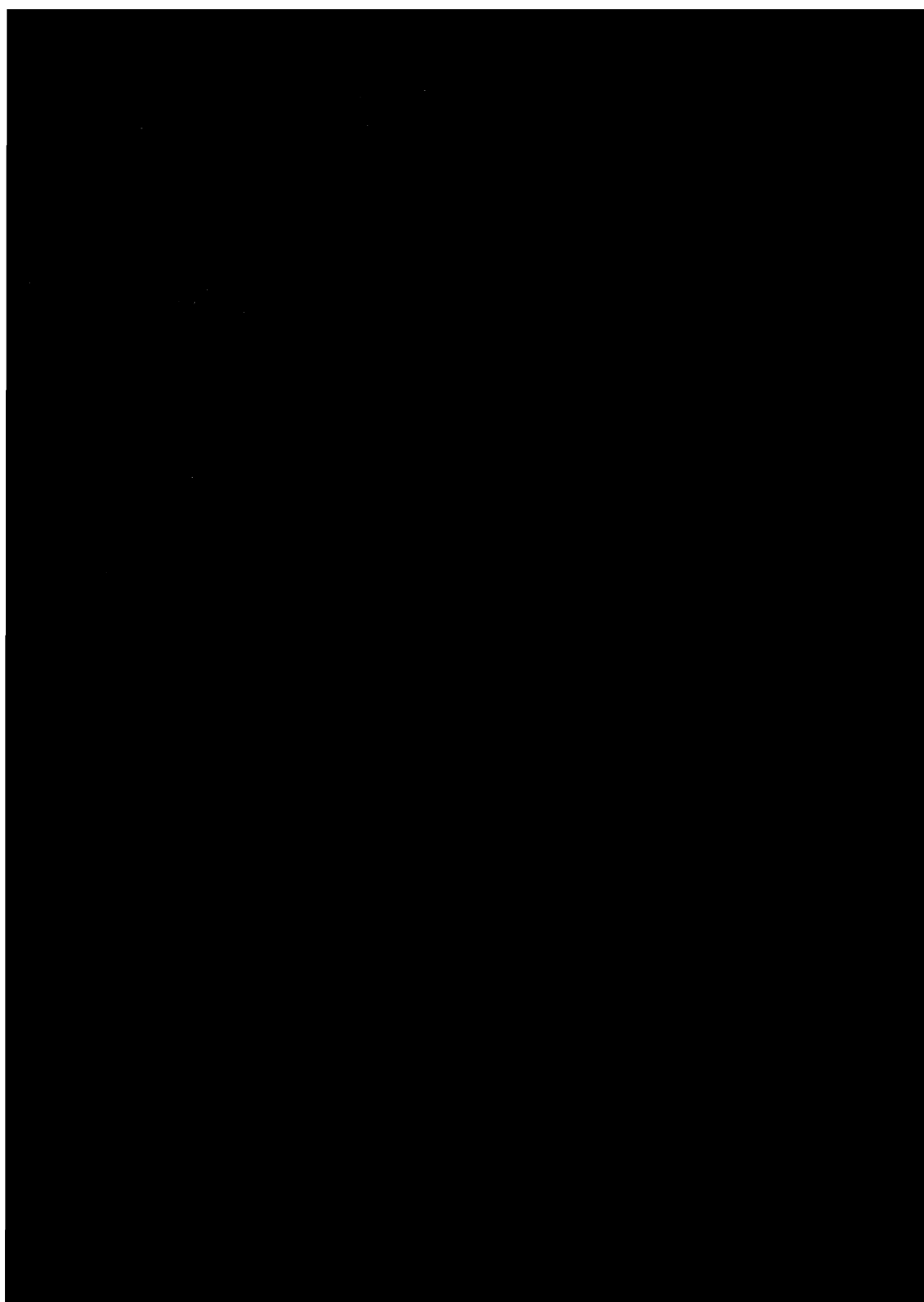

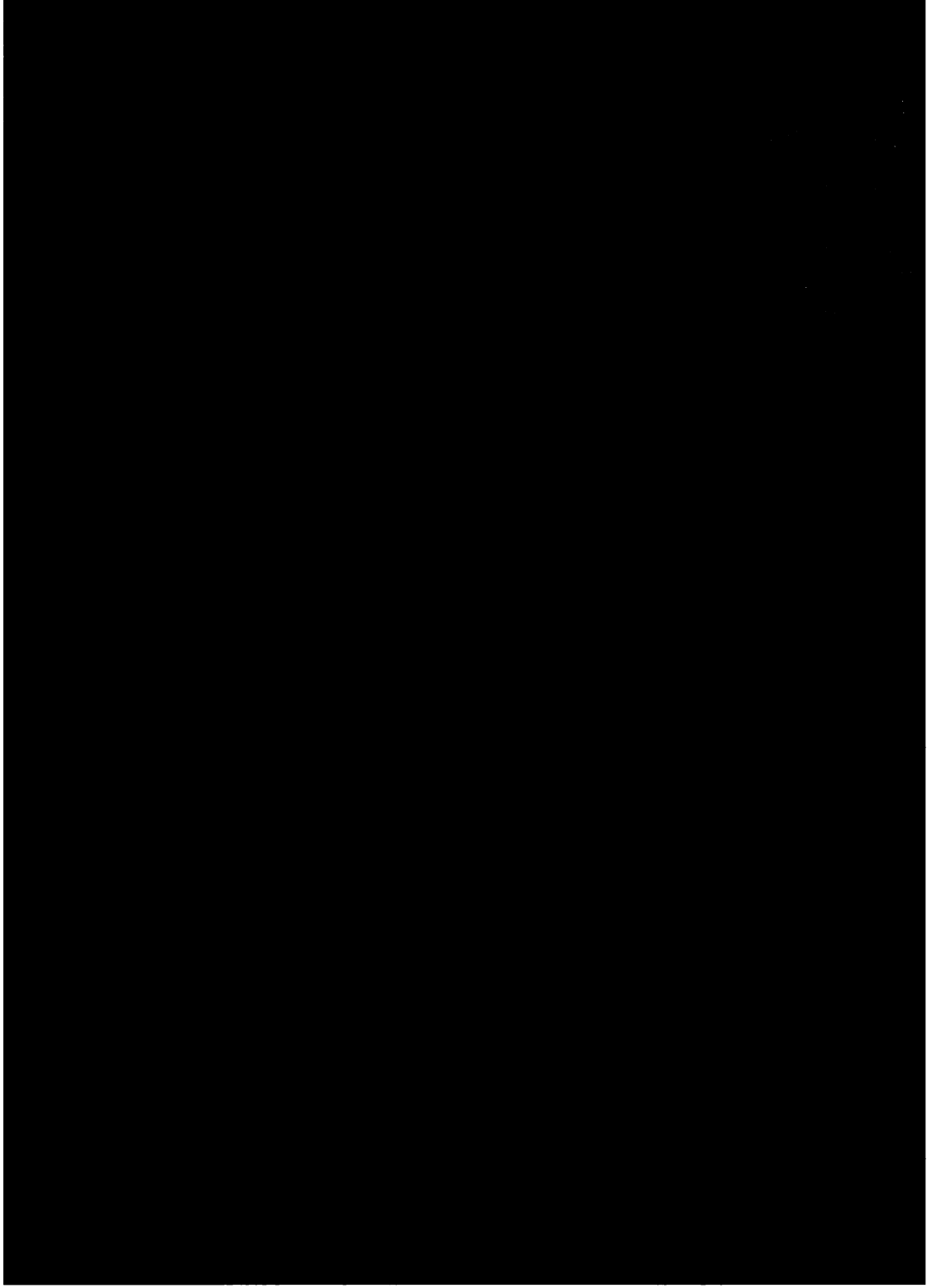
Rhætien, Britannien og Linierne ved Rhinen. Han sømmede med sin Krigshær over Adde-Floden, thi Gotherne havde besat Broen, brød midt igiennem Fienden, og kom lykkeligen i Reperen. Ved Pollentia, en liden Flekke i Piemont ved Floden Tanaro, og i Nærheden af Chierasco, to Mile fra Alba, Montferrat, kom det til en blodig Trefning, hvorudi skede stort Nederlag paa begge Sider. Der siges, at Alarie var Bøyn til Gallien, for at tage visse Egne der i Besiddelse, som Honorius havde lovet ham, og at Stilicho oversalste ham der paa en forræderisk Maade. Stedet hvor Slaget skede synes og bekræfte dette, thi det ligger paa Bøyn til Gallien og til Rom. Dette skede en Paaske Dag, den 29 Martii, vilde Gotherne af Verbødighed for denne hellige Dag længe sigte, men søgte at undgaae Trefning ved at trække sig tilbage. Paa Romernes Side gjorde en Trop Alanske Rytters Anfald, men deres Anfører blev slaget, og kom Ryttieret derved i Værdi indtil Stilicho understøttede det ved Fod-Folket. Den Gæder og Hedning Saul har og været en af de Romerske Generaler. Romerne tilskrebe sig Seieren, fordi de borttog Fiendens Hæder, befriede en Deel Fanger, igientog en Deel af Romerske ja fangede Alarics Dronning, Børn og Sønne-Koner. Slaget trak Alarie sig tilbage til de Apenniniske Bjerge, blev da sluttet et Forkiig paa den Maade, at Alarie skulde have gaaet ind i Italien. Han blev bragt dertil af Begjærighed at se sine fangne Familie tilbage, og Stilicho af Frygt for at de skulde ham til Fortvivlelse. Alarie gik derpaa rolig tilbage over Pyrenæerne men da skat han have hørt i Sinde at aabne sig en Vej ind til Rhætien eller Gallien, og villet bemestre sig Verona, som han skat være bleven slaget, og nær selv fanger, dersom han

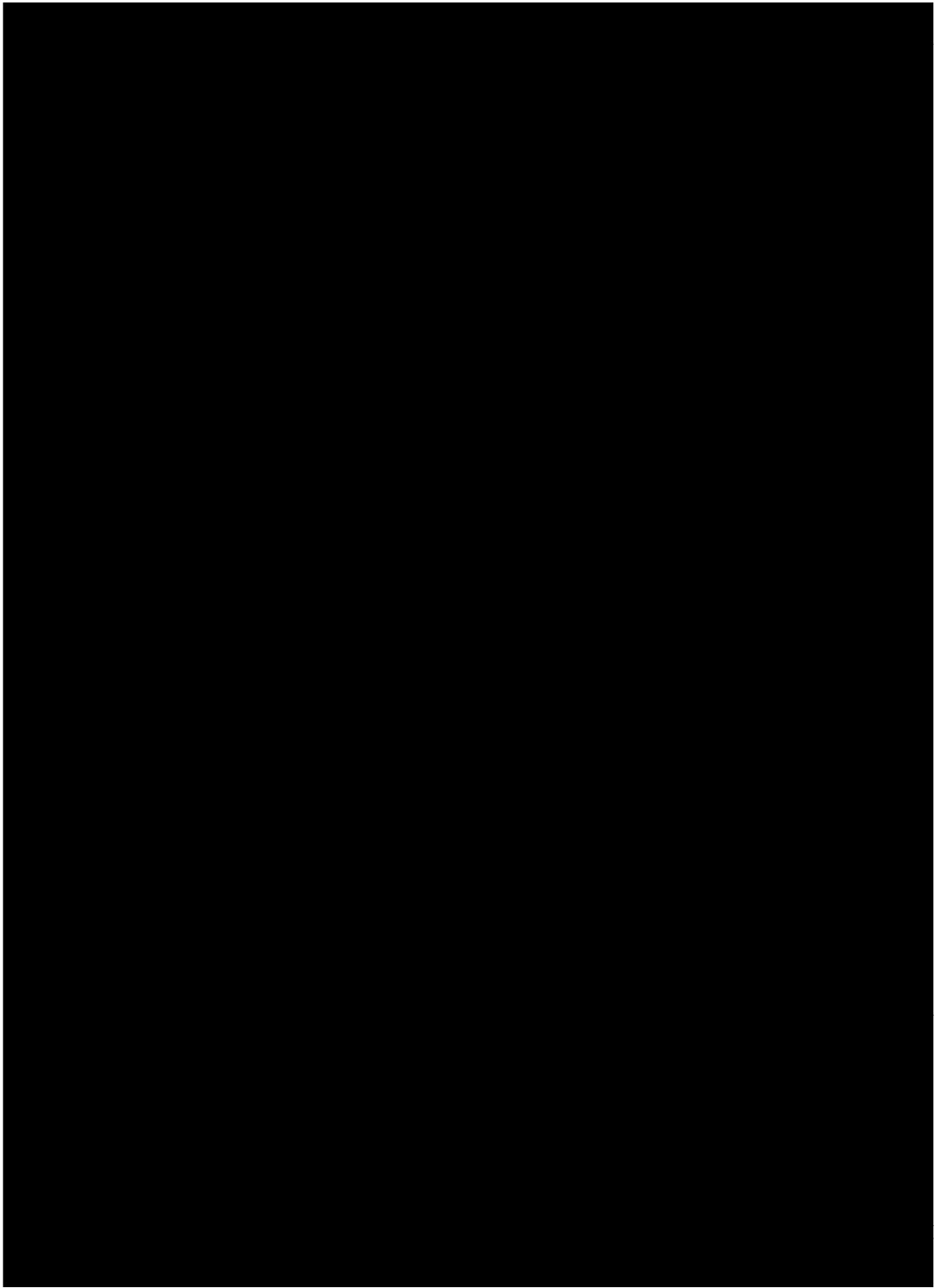

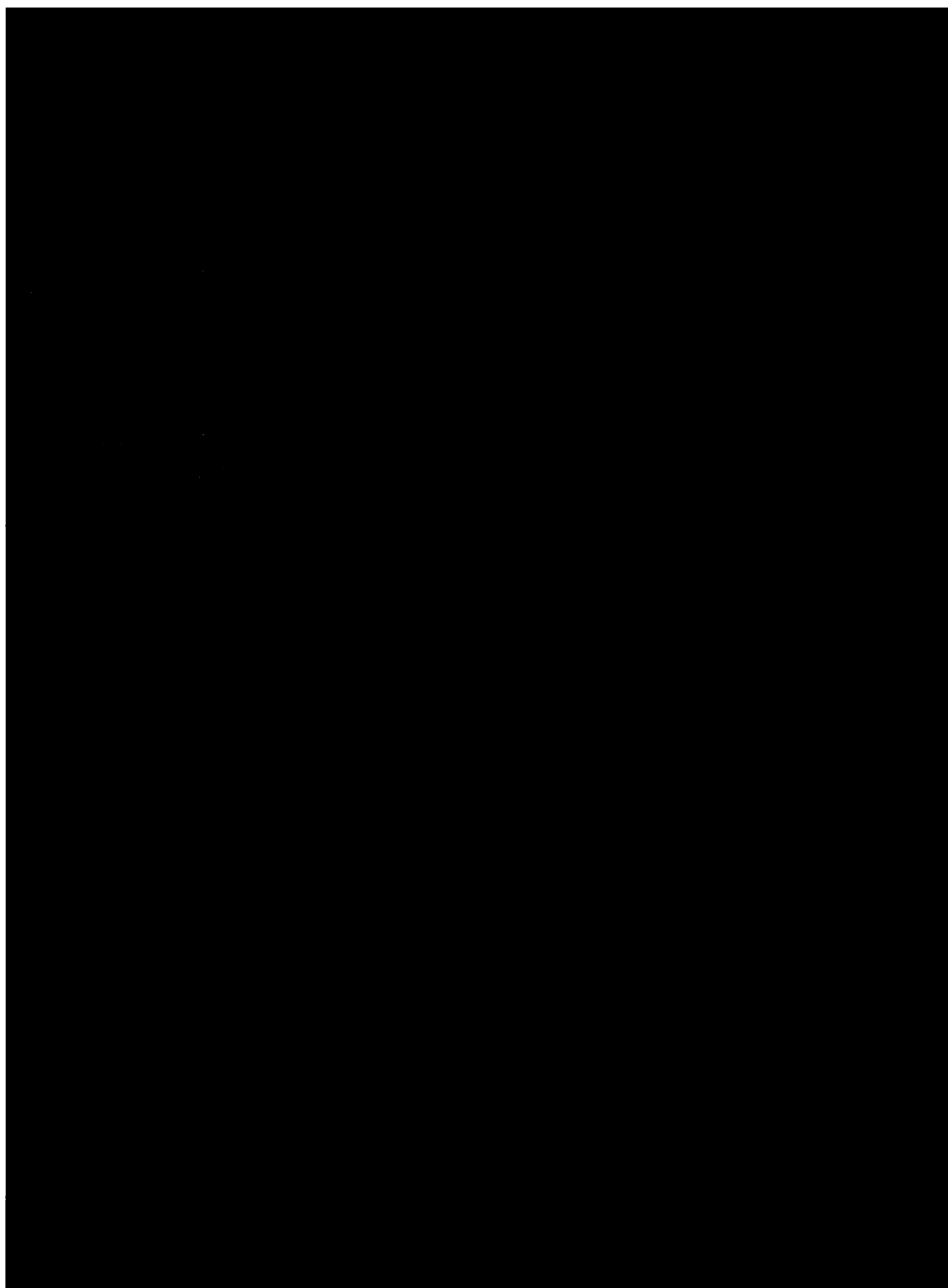

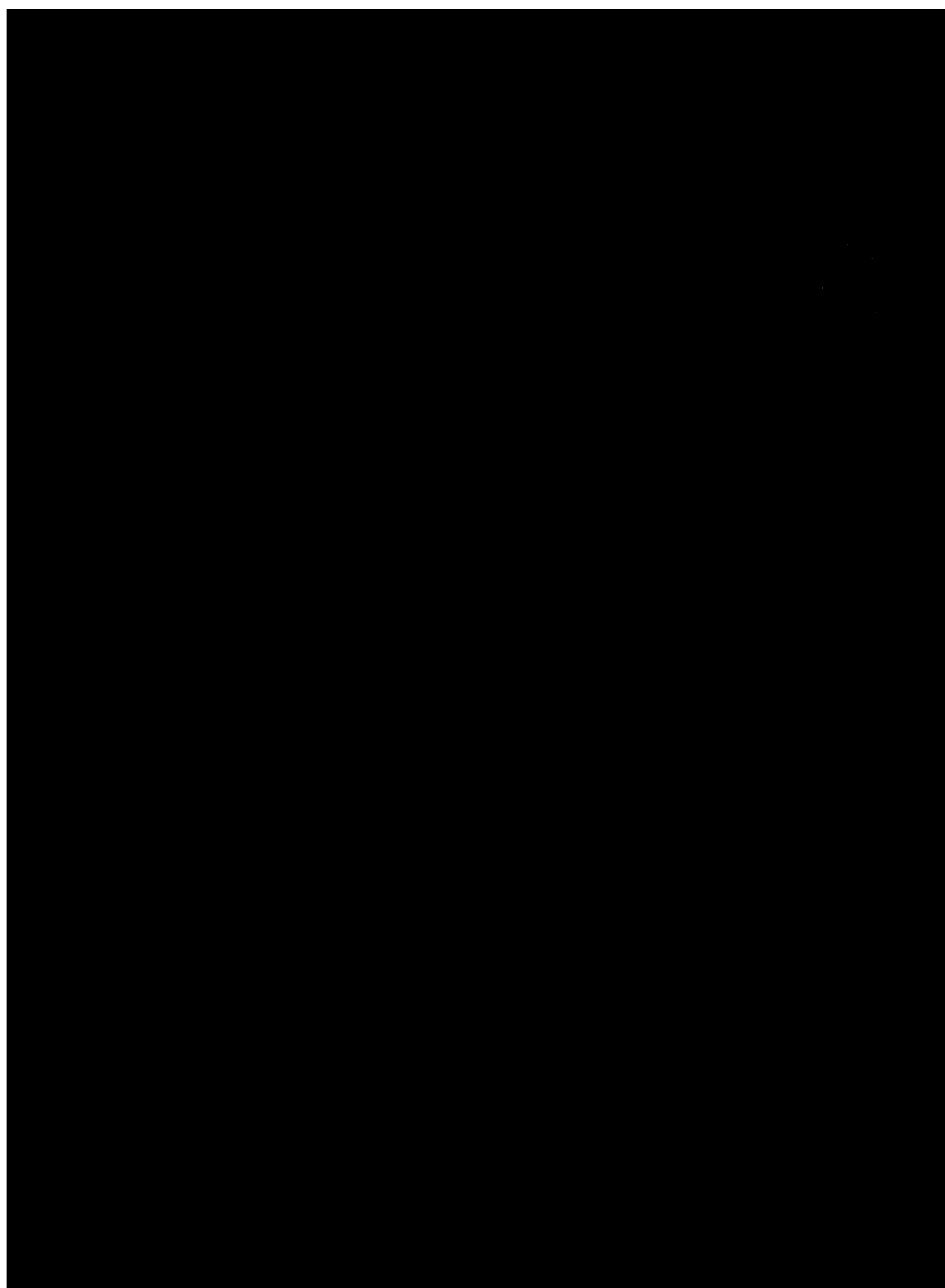

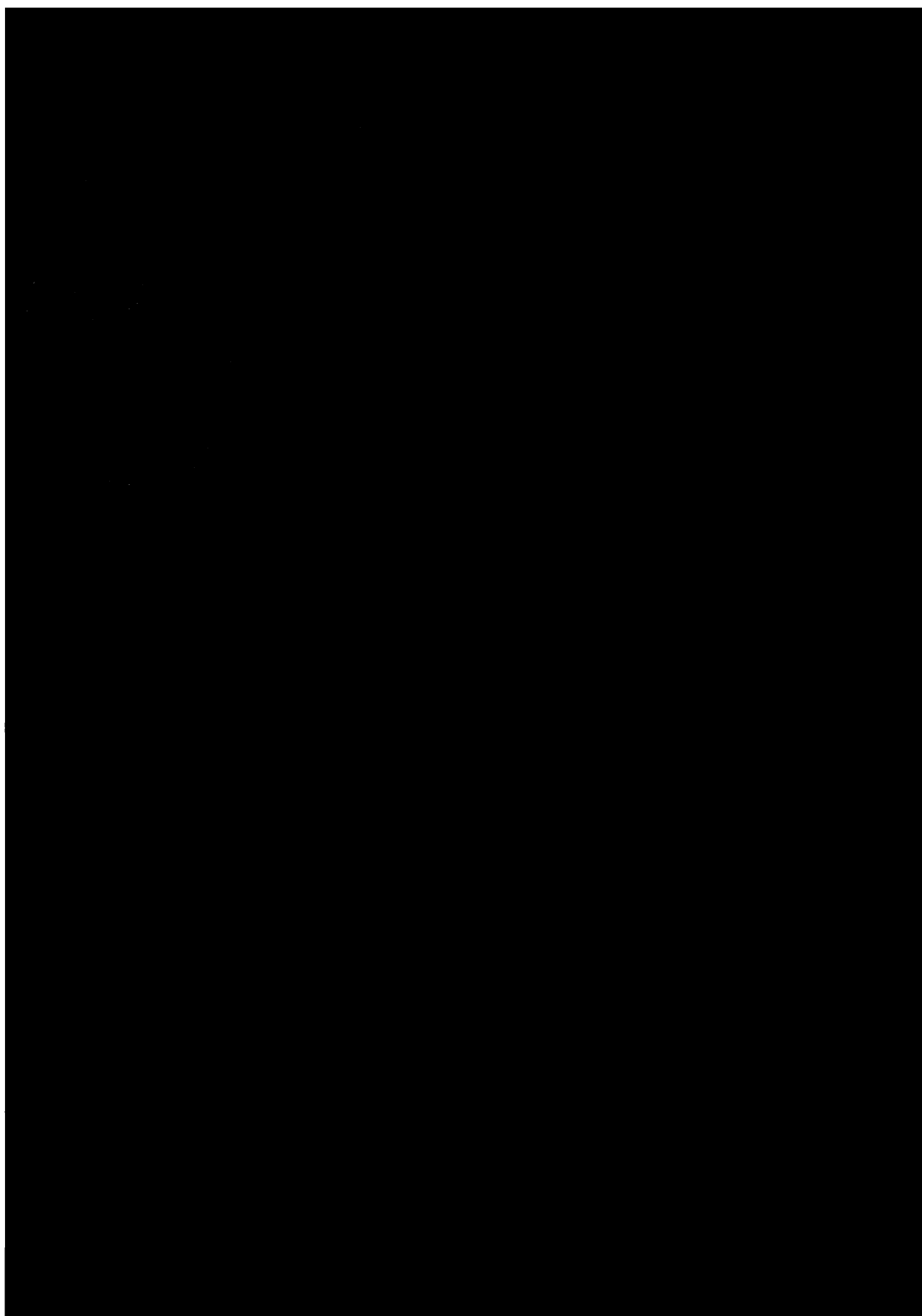

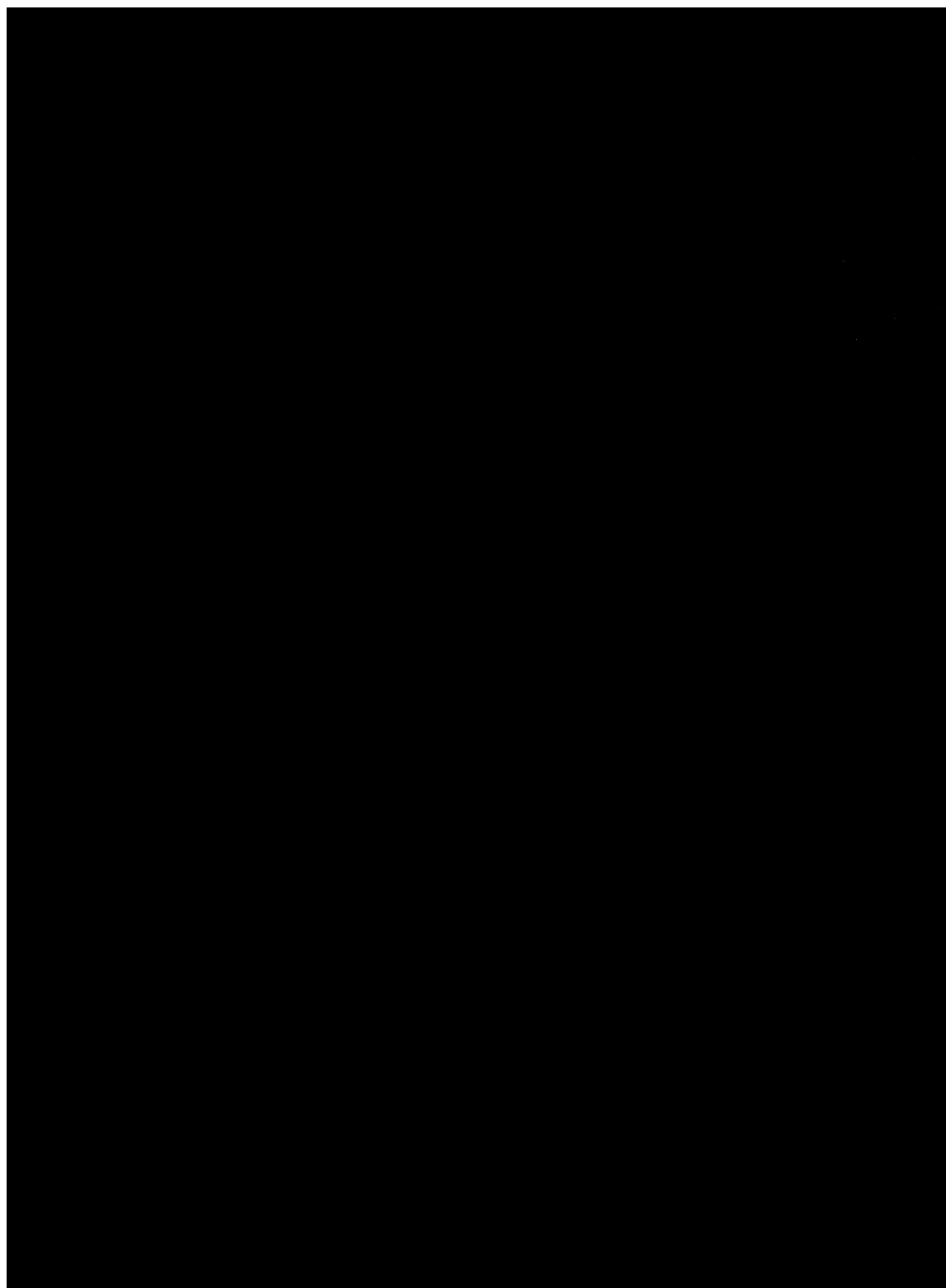

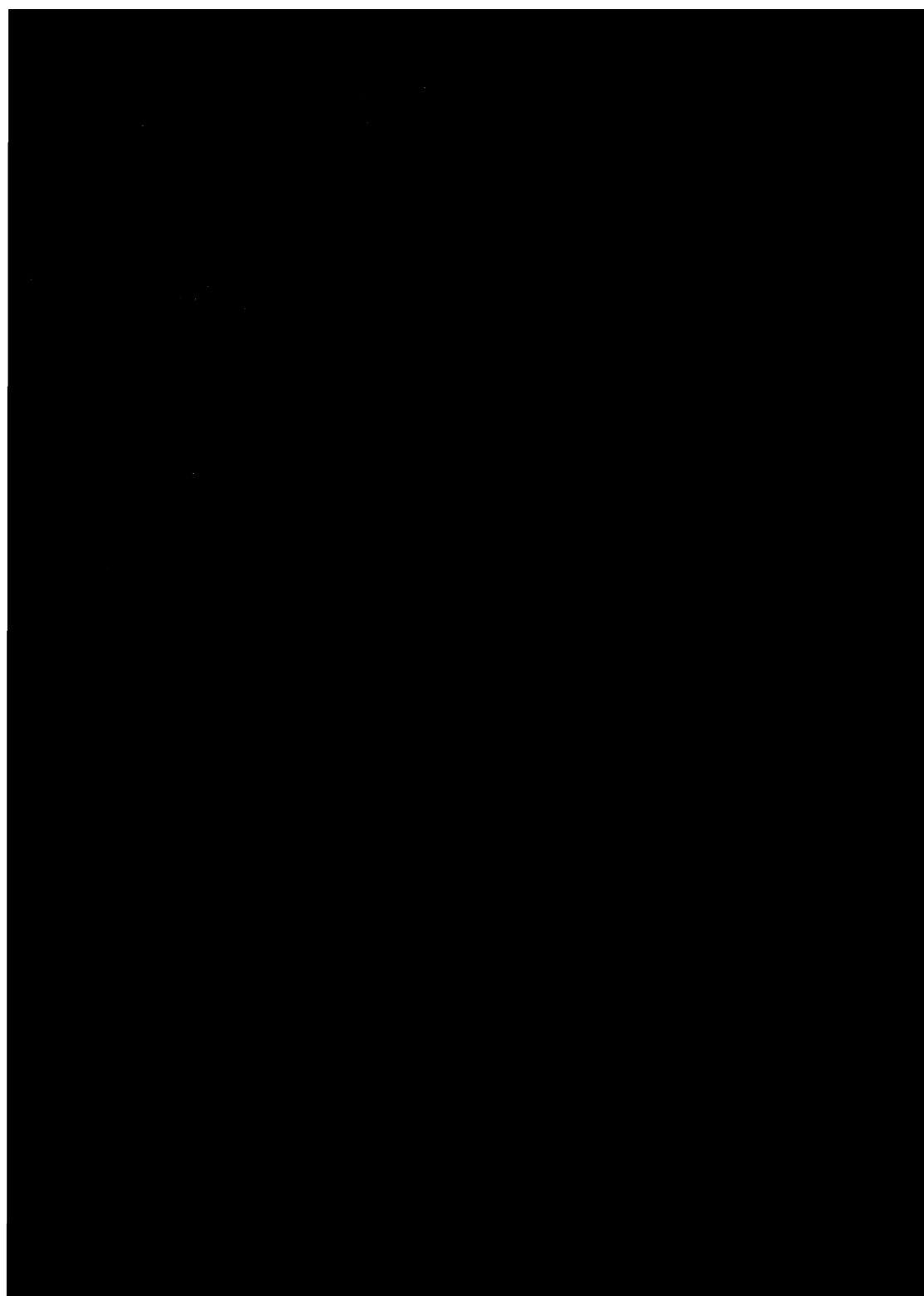

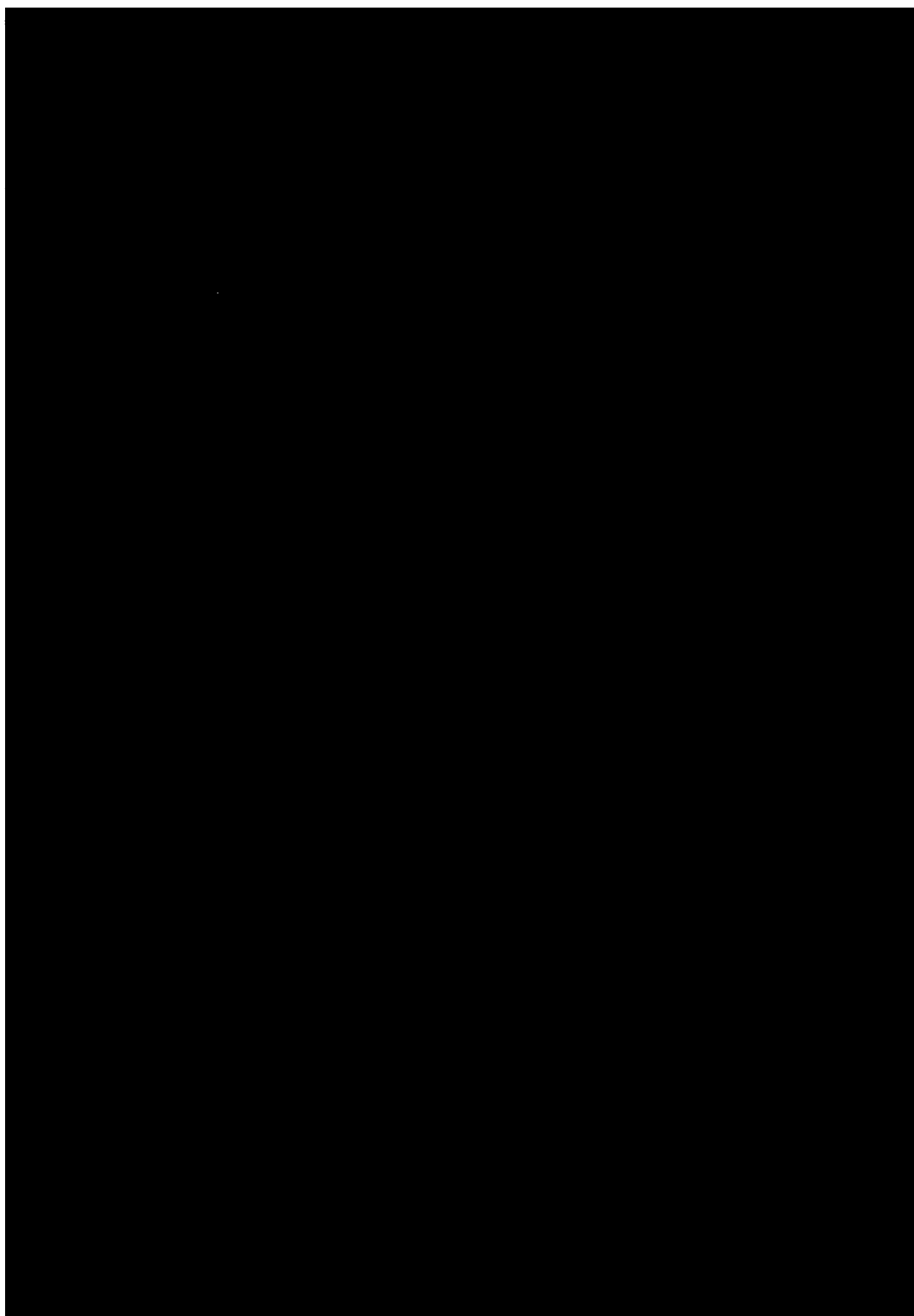

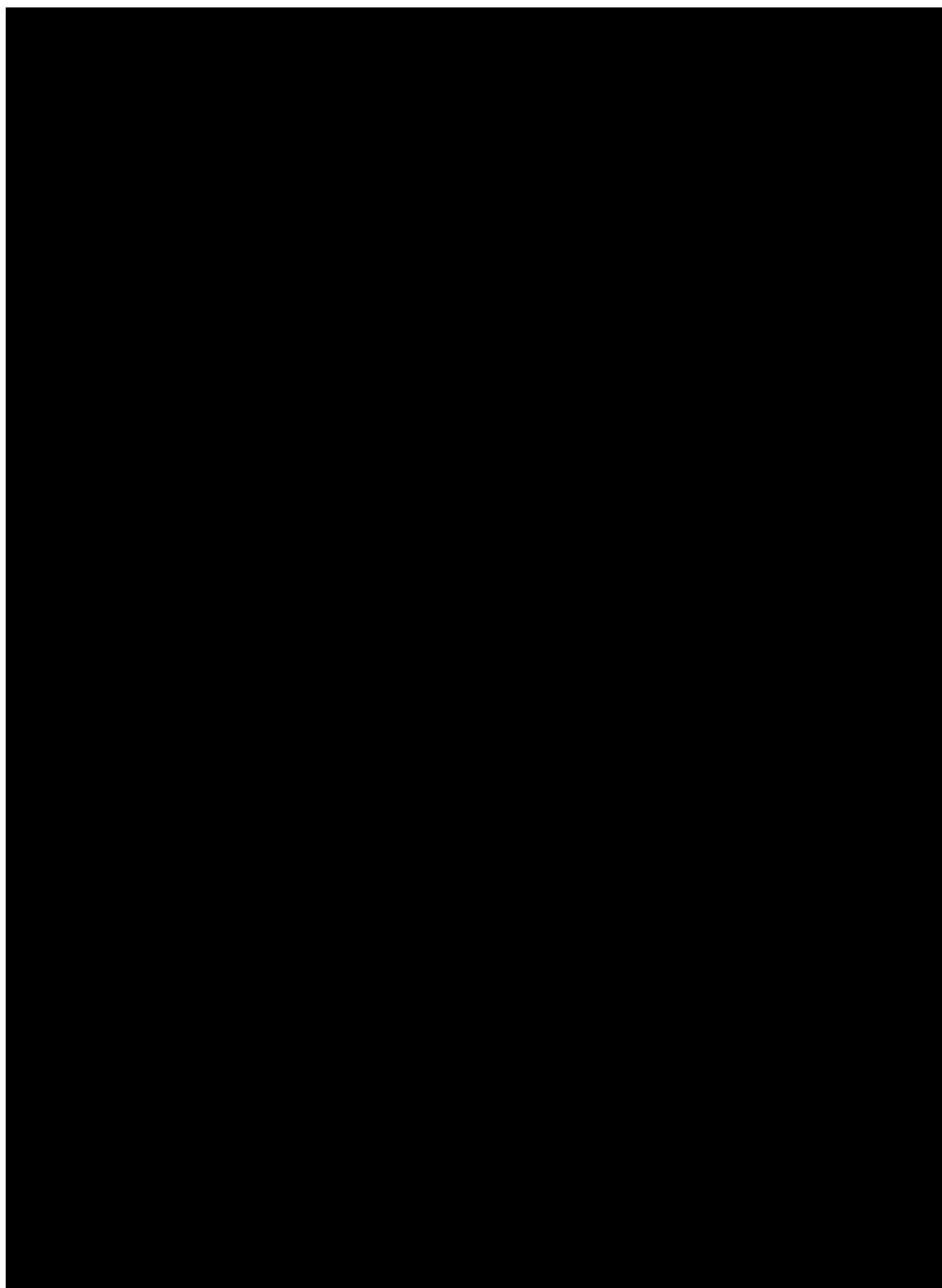

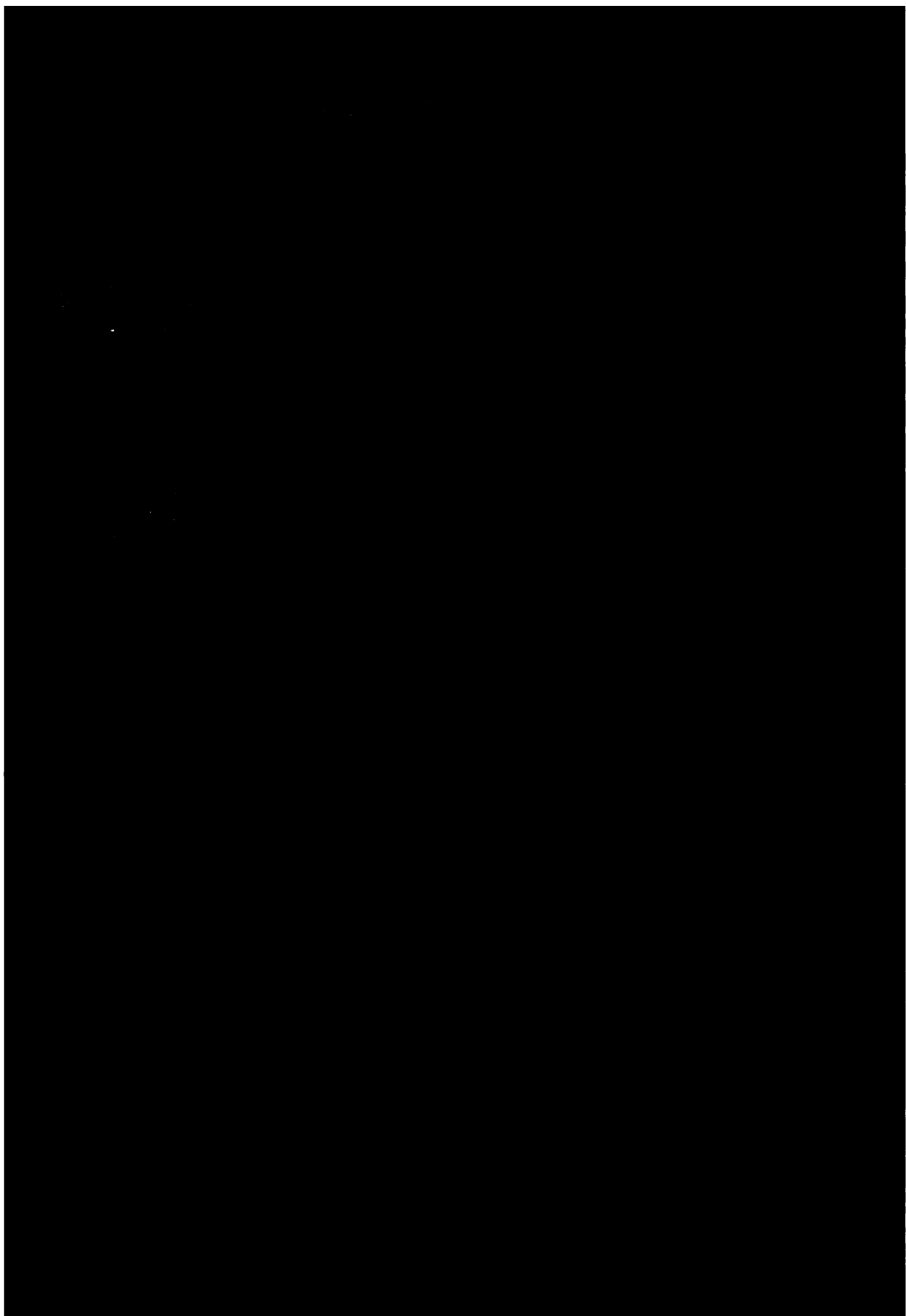

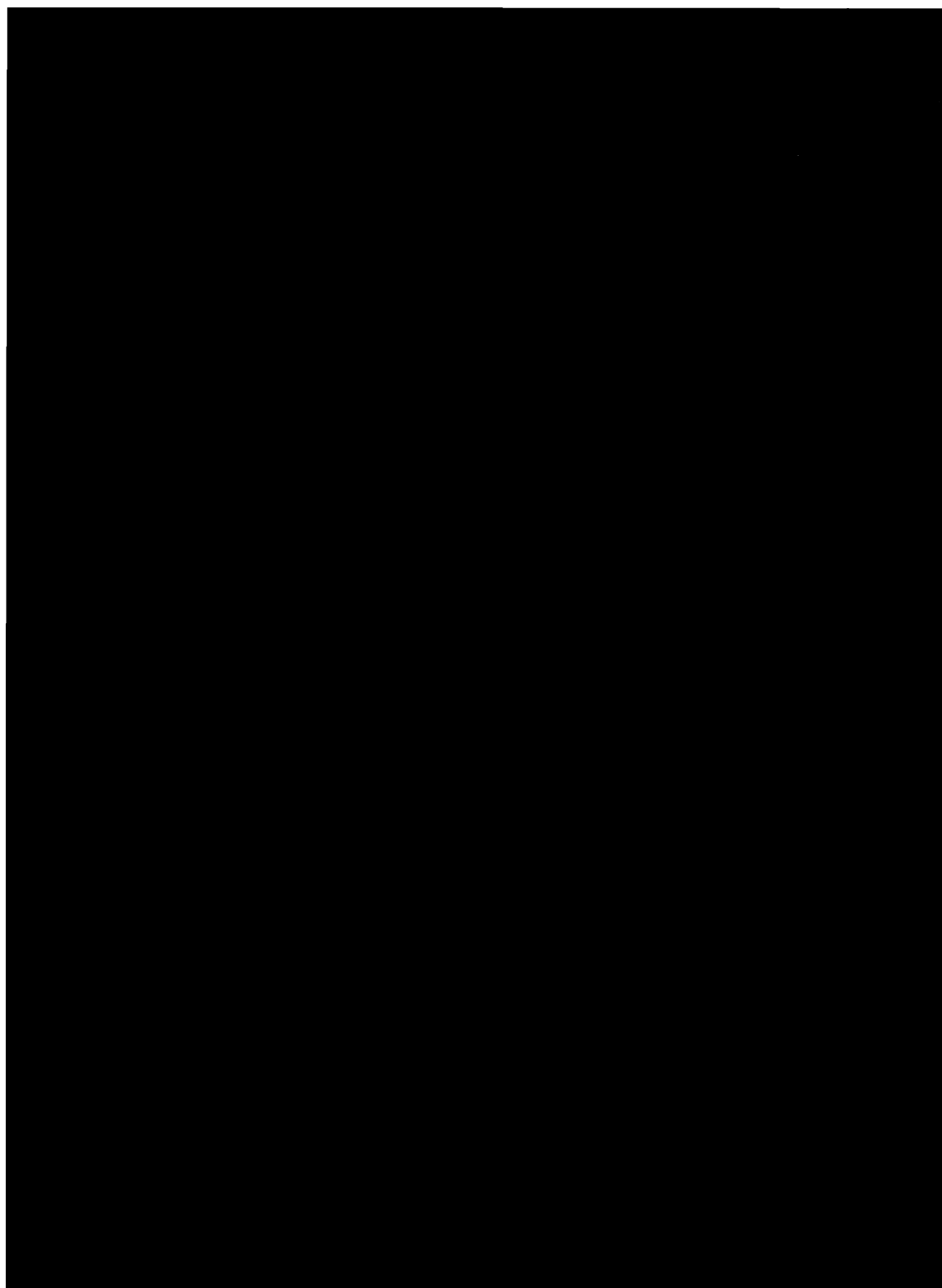

Ord maae man vel stille imellem hoed, som han haver vist af egen Erfaring, og som hen horer til hans egen Tid; og hoed han taler om hen horende til gamle Tider, og derfor haver taget af andre. Til det første hen horer, hoed han siger om Gothe, Bandaler ic., at have været saa aldetes eet Folk, at Naderne alene have vært Skitsmisse imellem dem, og herudi fortæner han den største Troværdighed, men naar han gjør dem til Samaritaner, Melanchlaner, Geter ic., da er det en ganske anden Sag, og bør han herudi ei troes, med mindre alle andre Omstændigheder være ham med, og nu ere de ham imod. Ved de sidste Gothe, som han omtaler, og siger først at have boet i Mannonien, forstaaer han Ost-Gothe. Om Alarie haver indtaget Rom paa en af de Maader, han fortæller er meget urigtig; dog kan det at en hemmelig Forstaaelse haver hjulpet ham hertil). Eusebionymus (94) vidner, at mange vilde tillegne Gothe, som der hos Ezechiel spaaes om Gog og Magog, men han siger, at alle Lærde for hans Tid have mere kaldet dem Gog, end Gog og Magog, og synes altsaa ei at sætte nogen stor Troe her. Hos Spon (95) forekommer følgende mærkværdige Inscription:

Ataulpho Flavio

Potentissimo Regi Regum Rectissimo

Victori Victorum Invictissimo Vandalica

Barbariei Depulsori Et Cæsareæ Placidia

Animæ Sux Dominis Suis Clementissimis

Anatili Narbonenses Arecomici

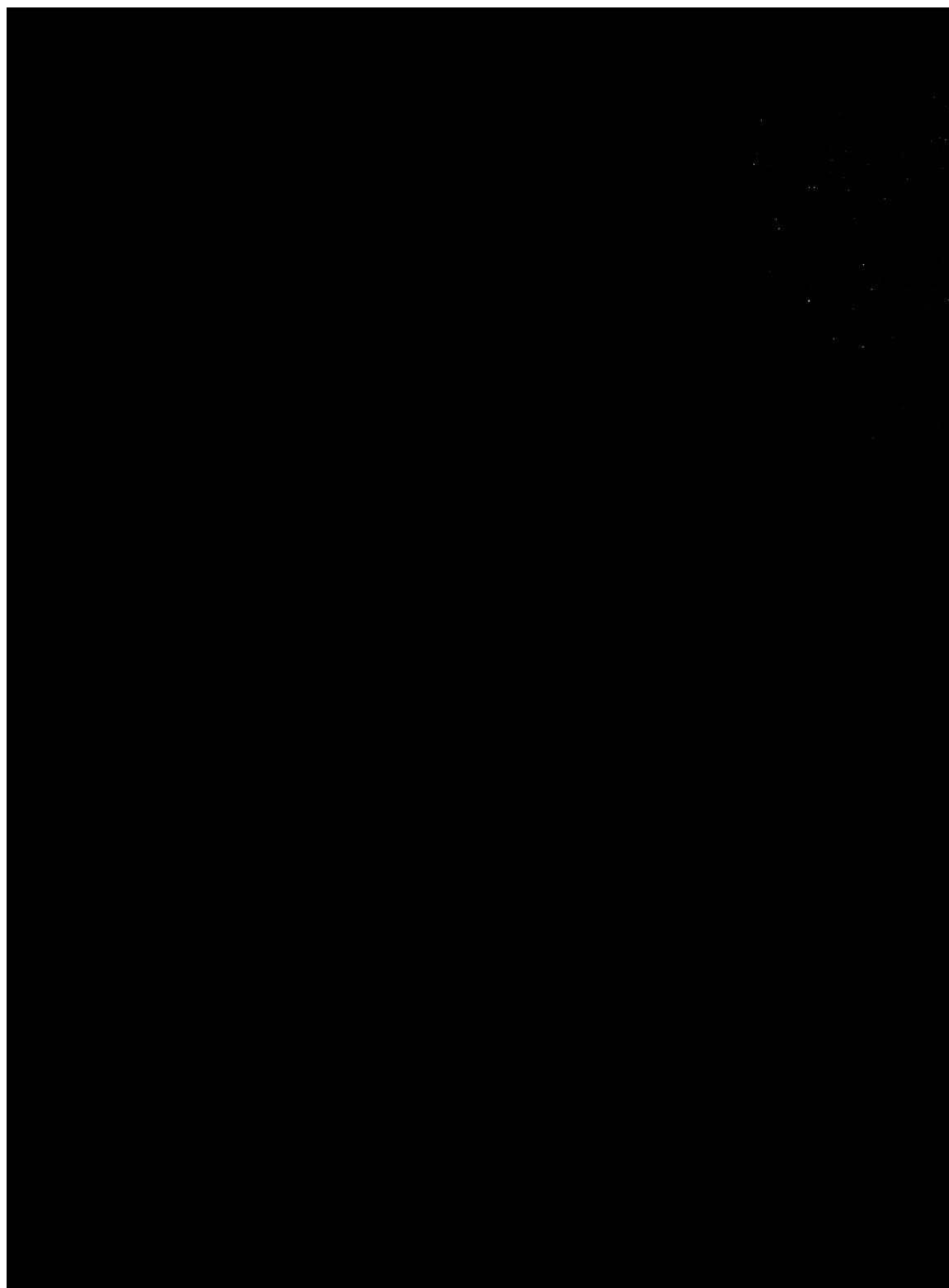
Optimis Principibus In Palatio Posuerunt

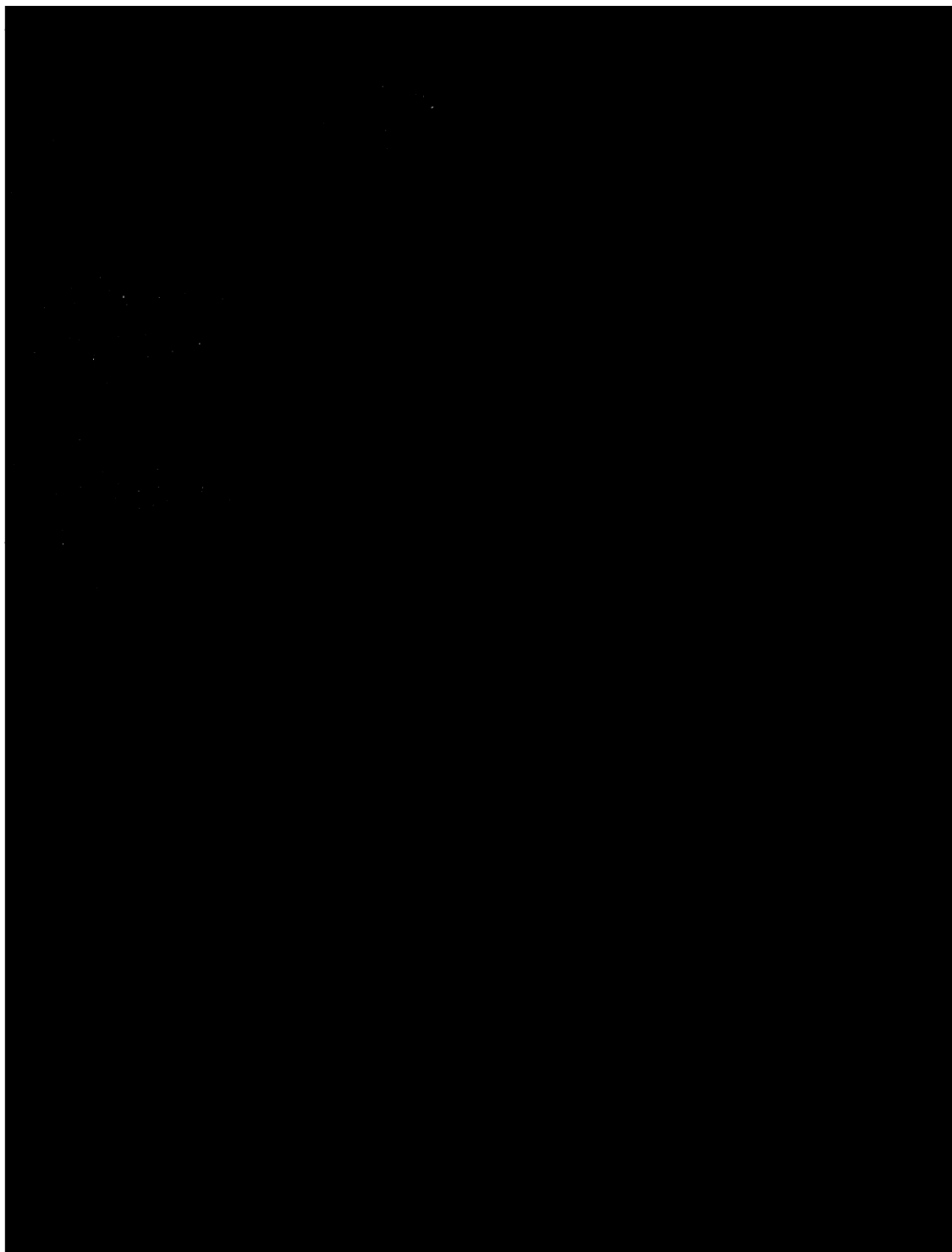
Ob Electam A Se Heracleam In Regiæ

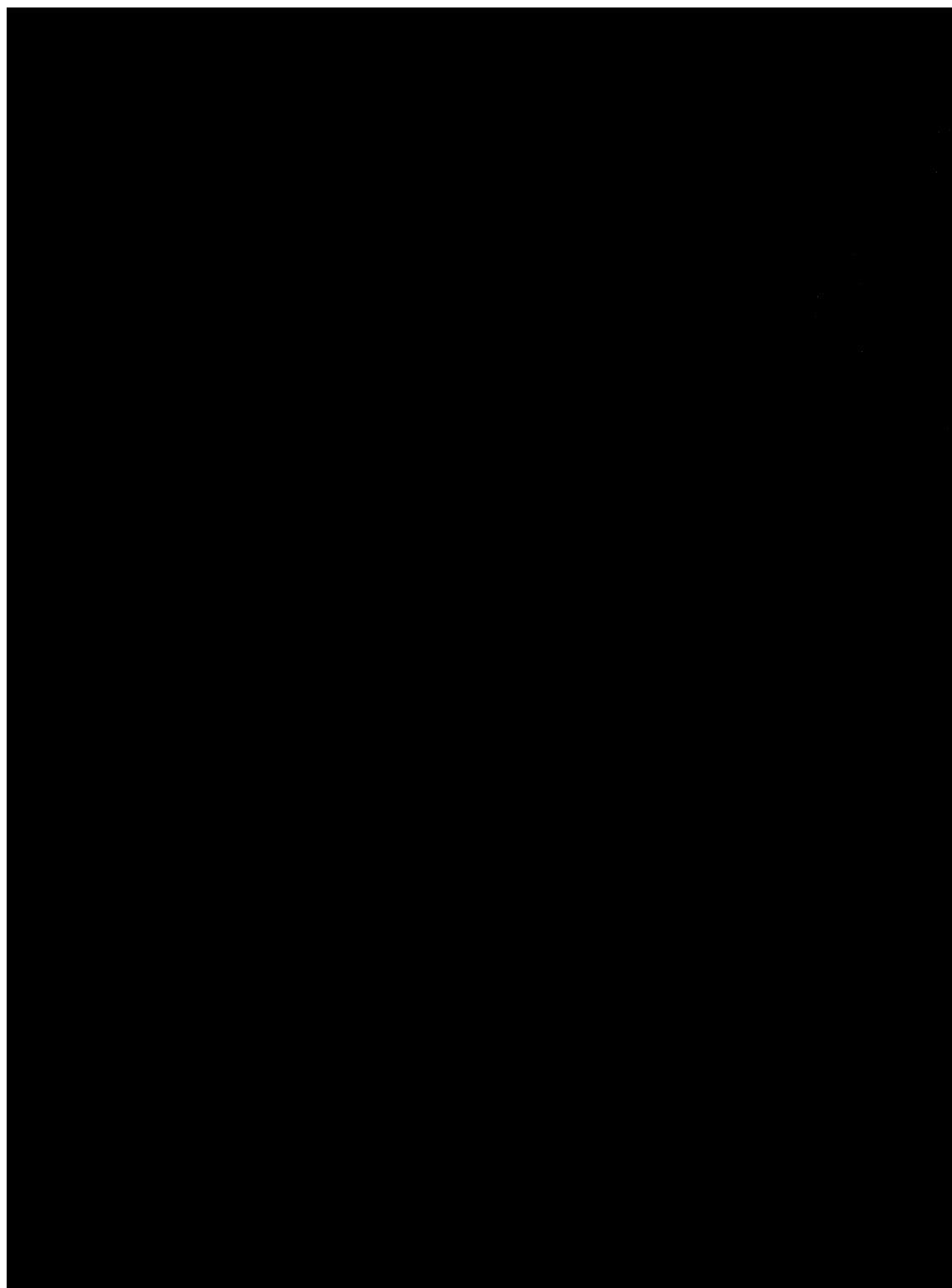
Majestatis Sedem.

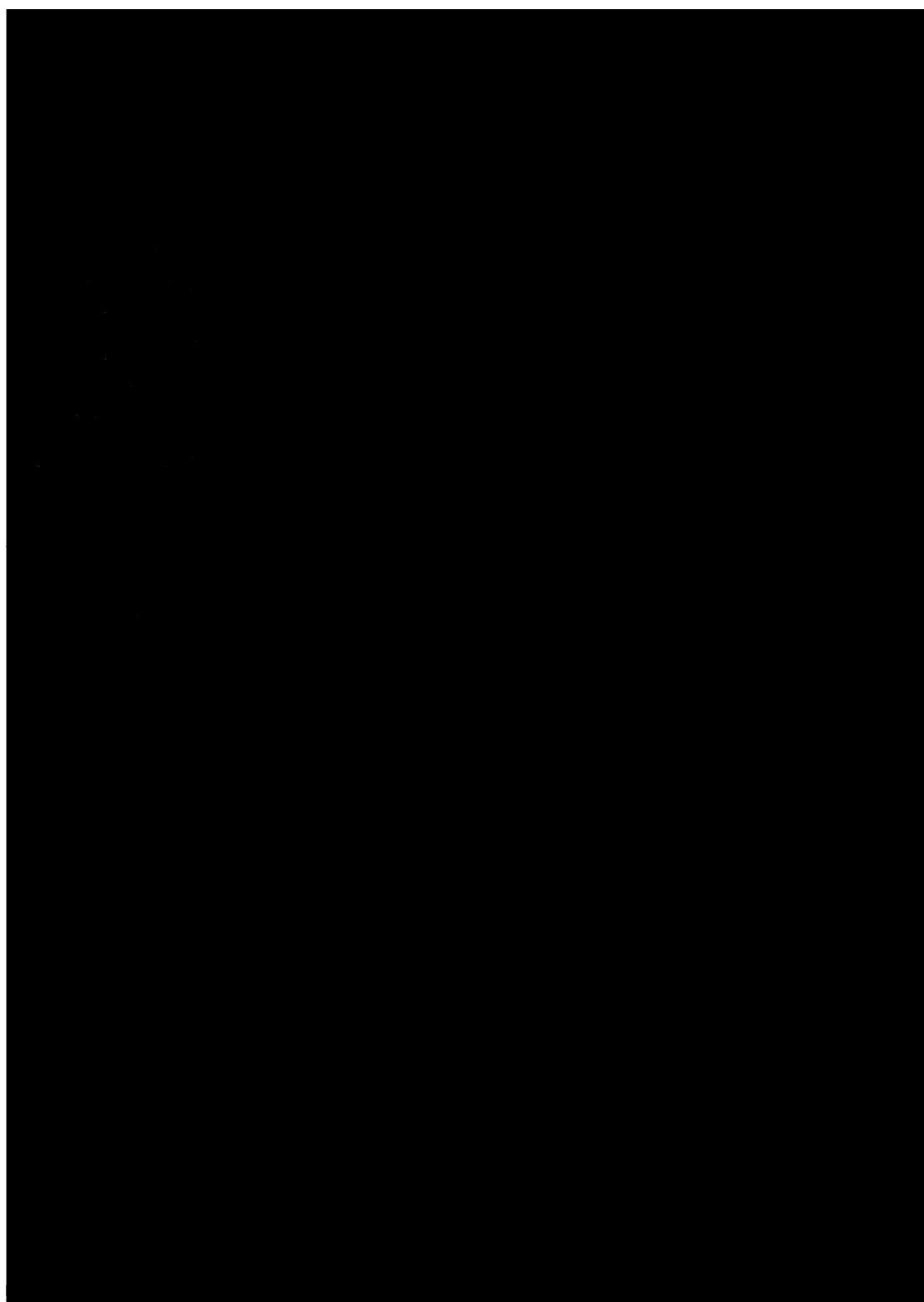
(94) Op. t. 1. p. 205 & 206. Quæst. in Genesim.

(95) Misc. erud. ant. p. 177.

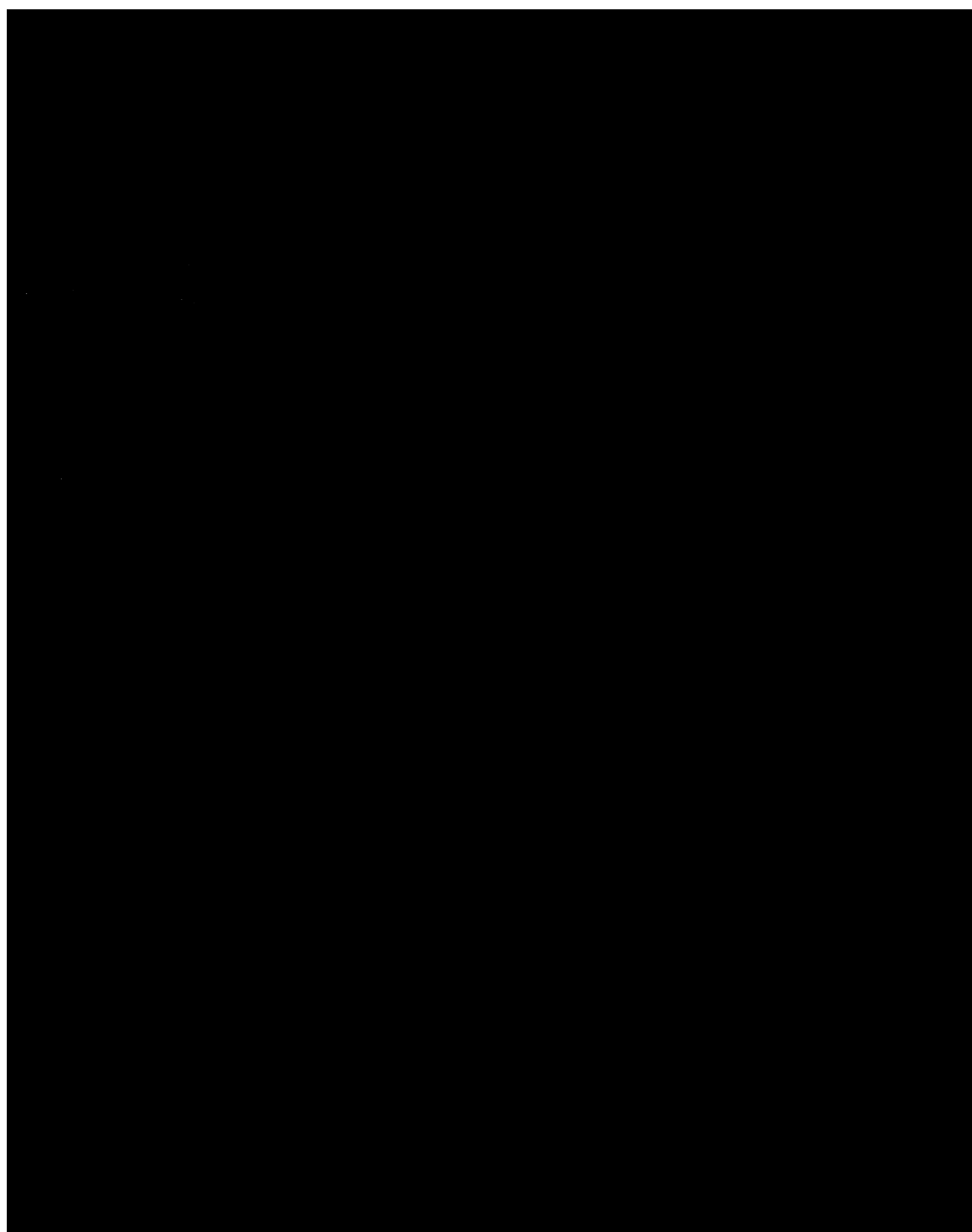

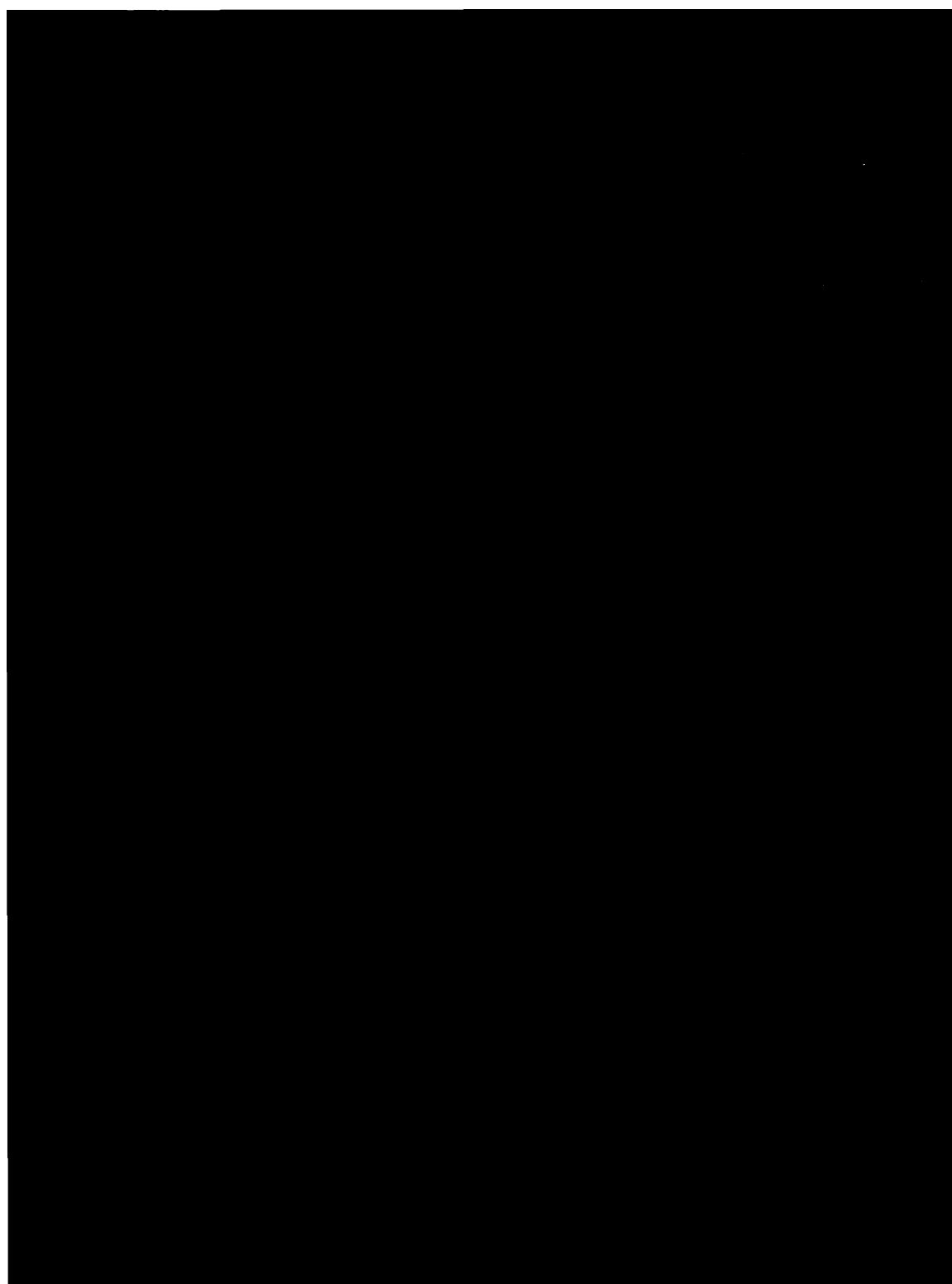

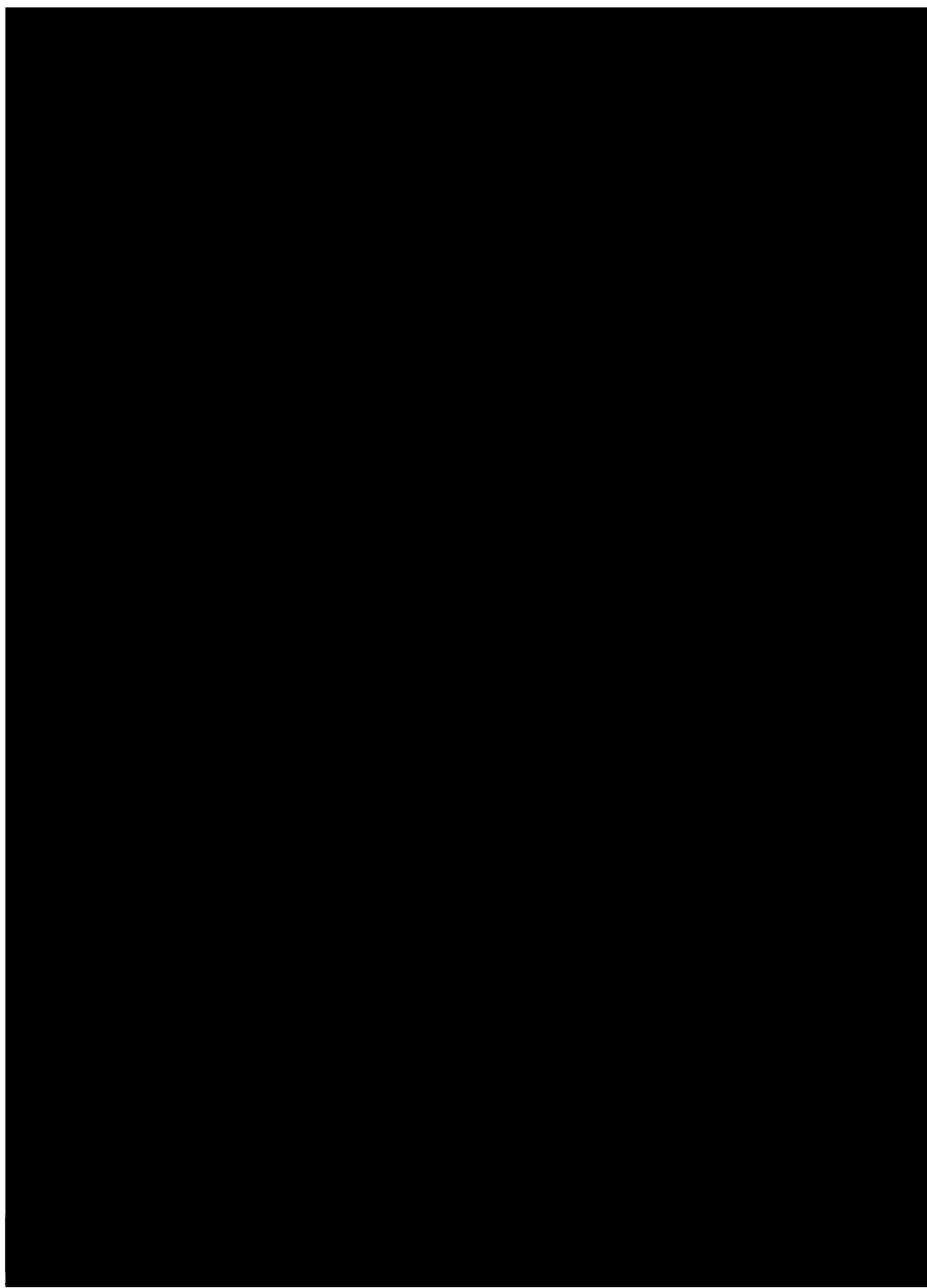

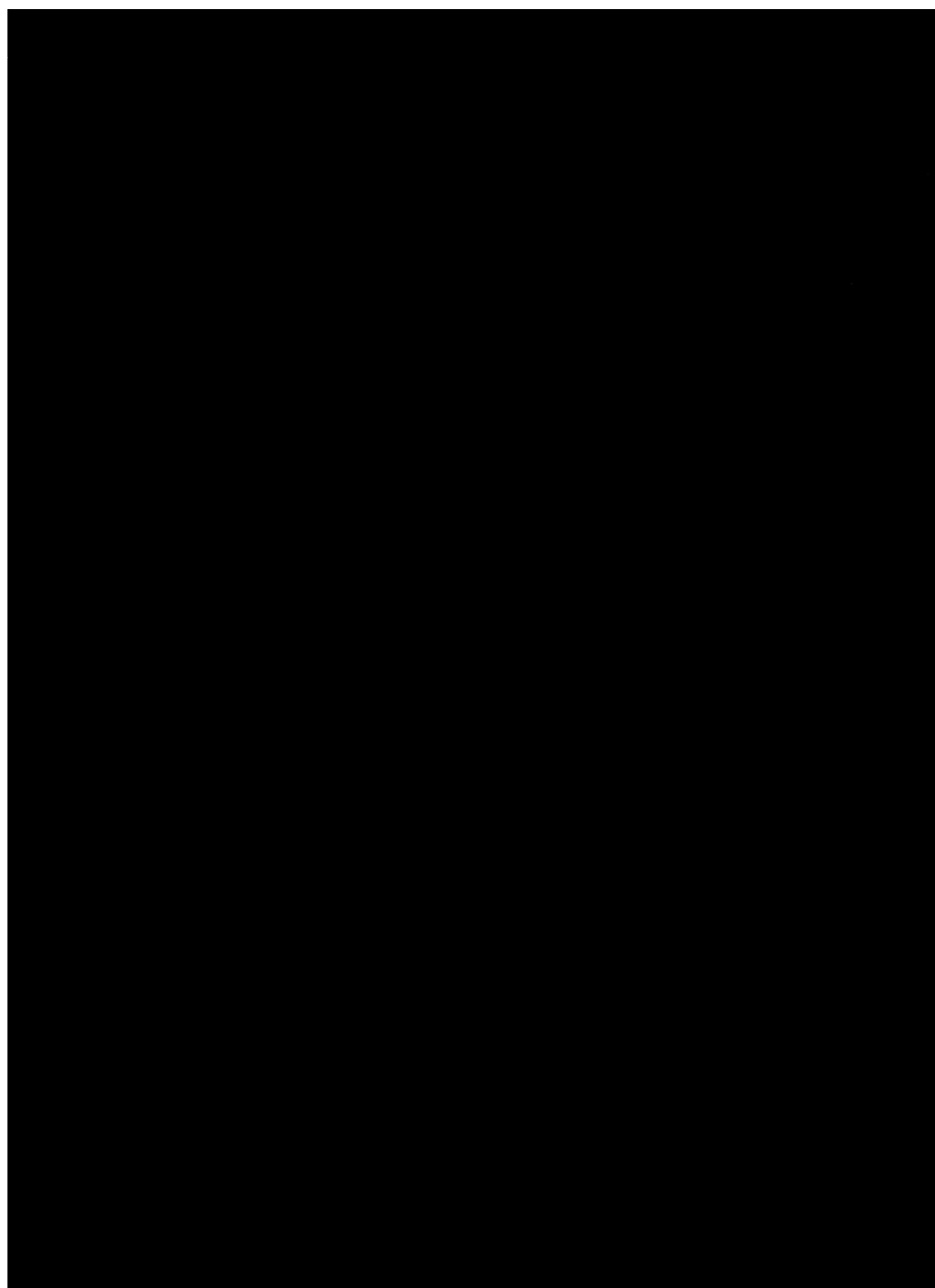

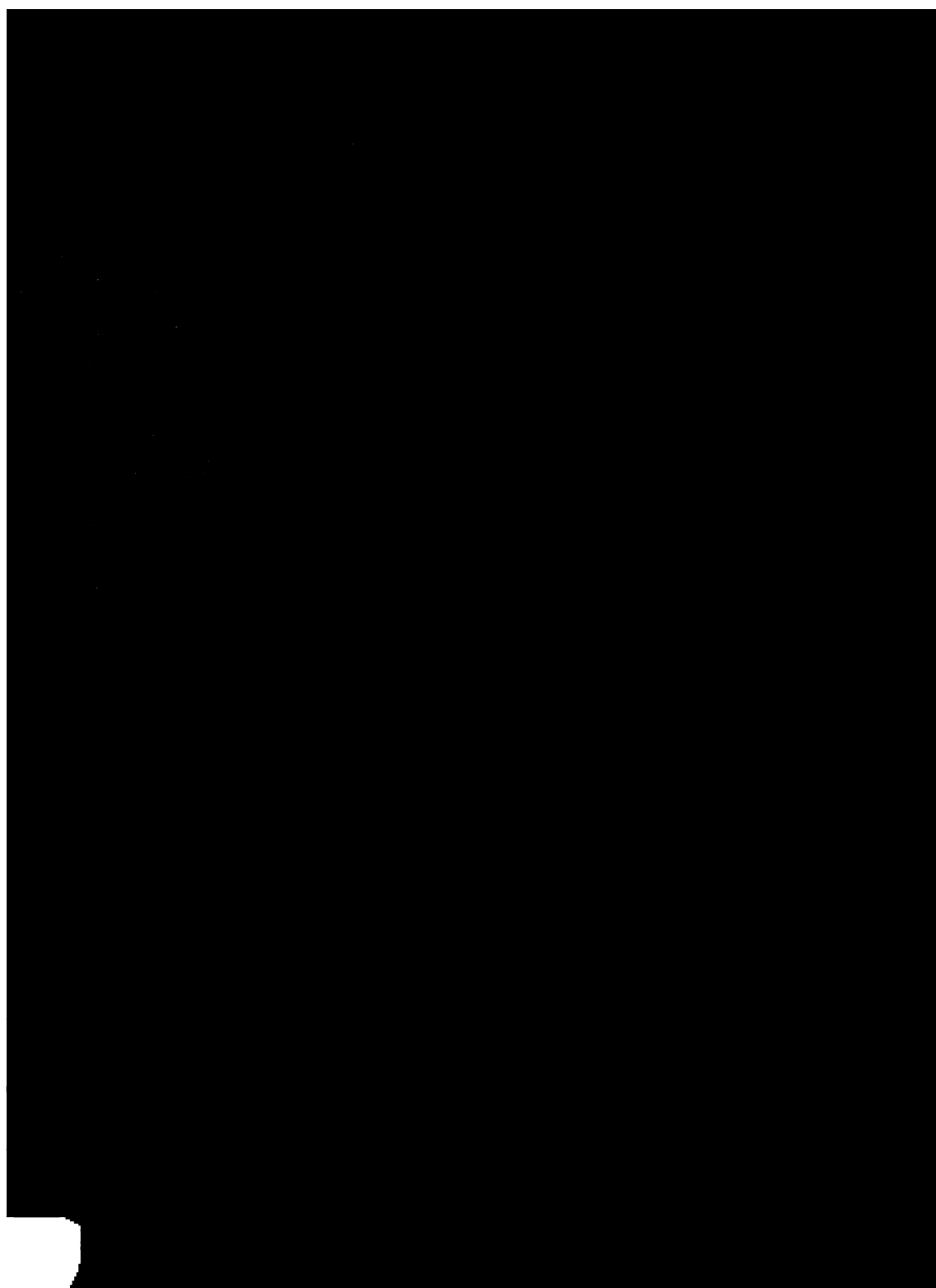

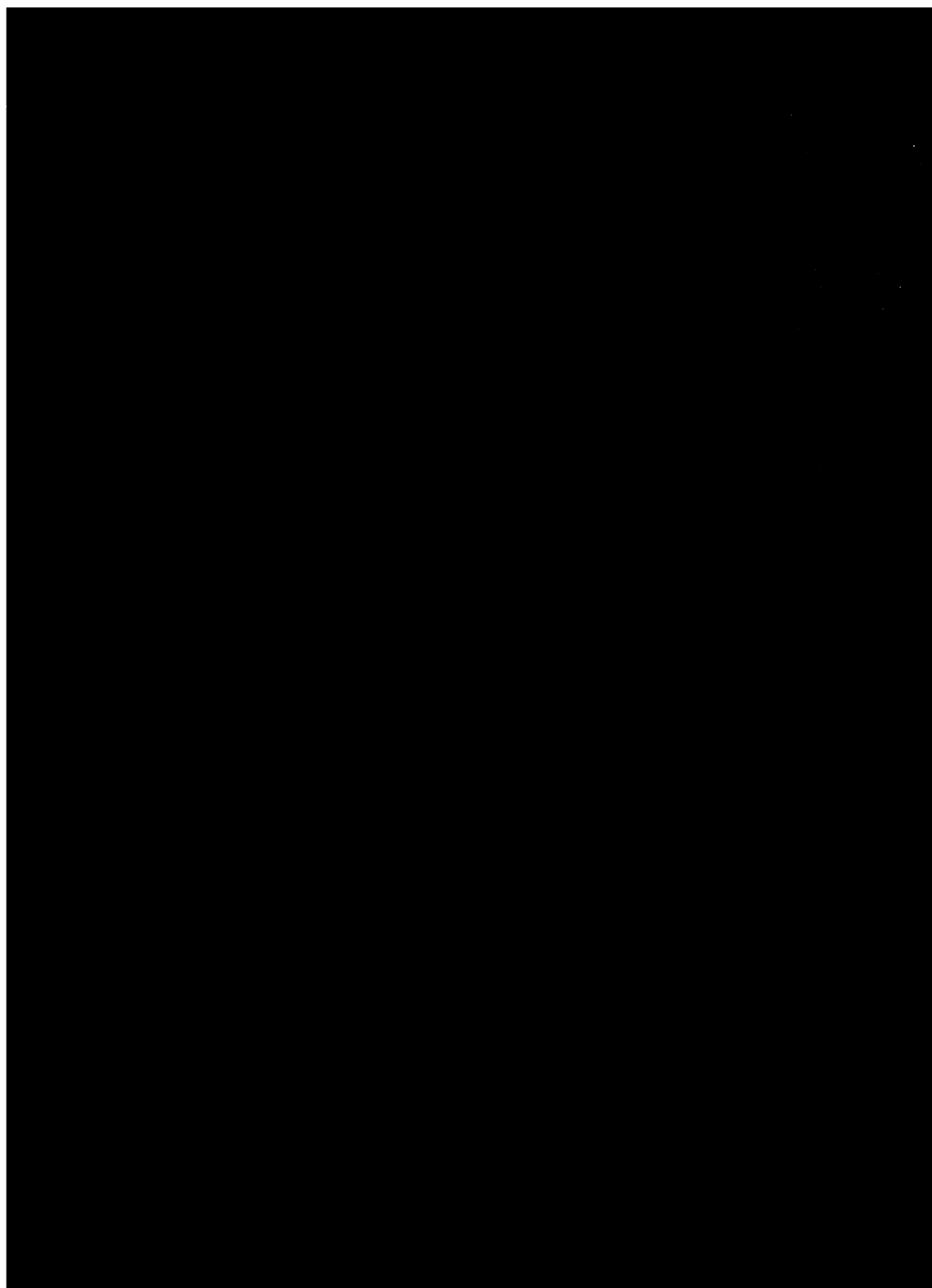

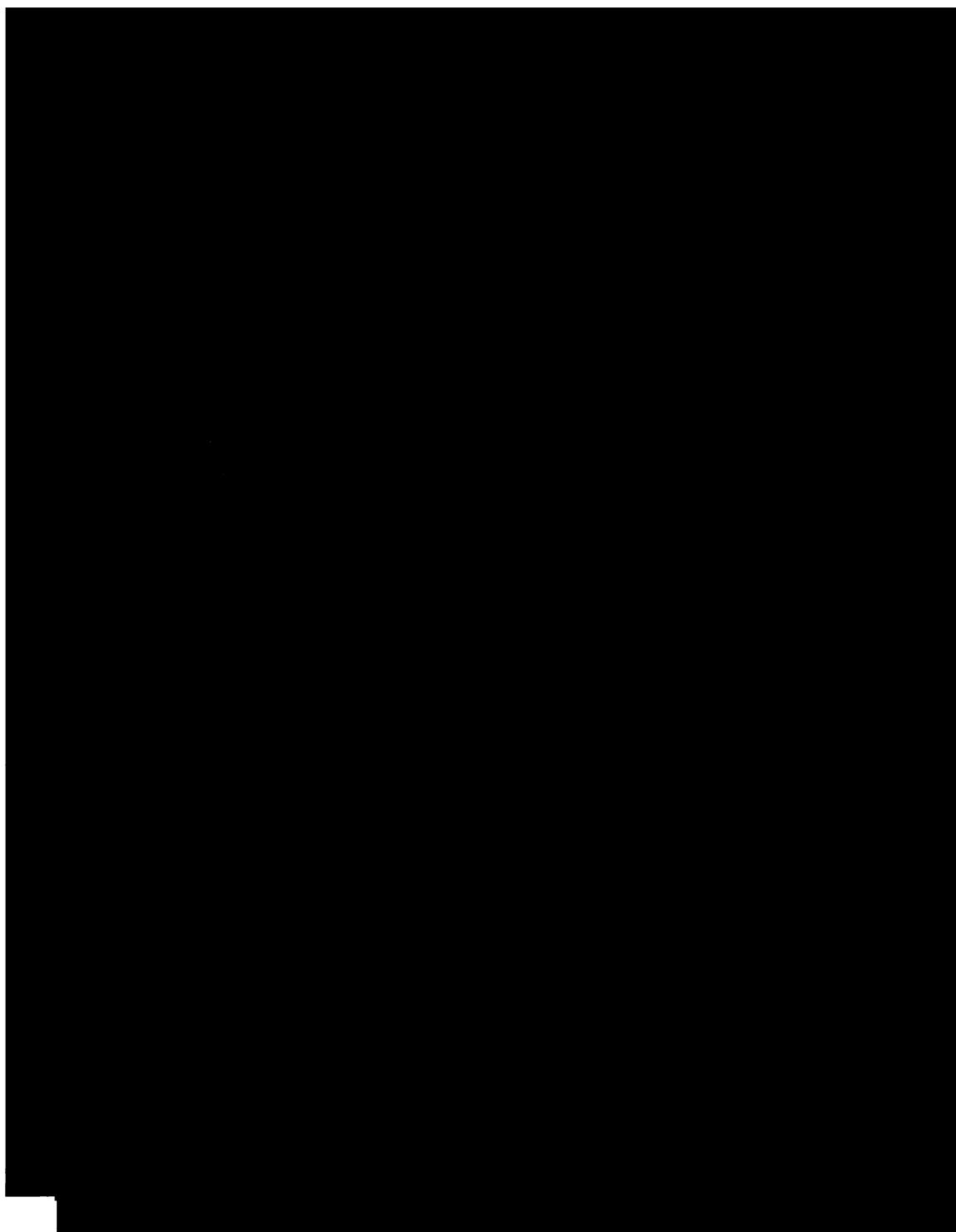

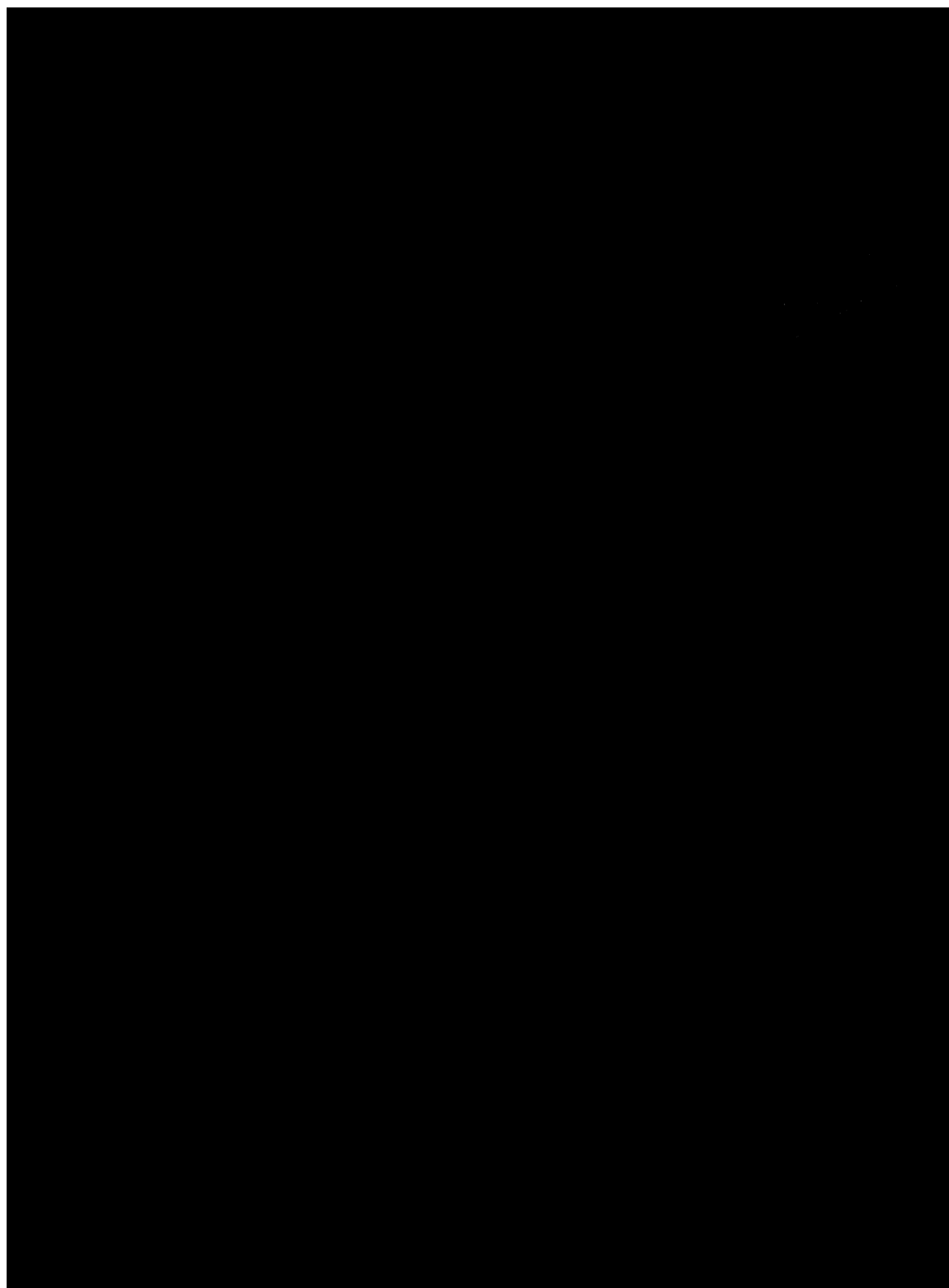

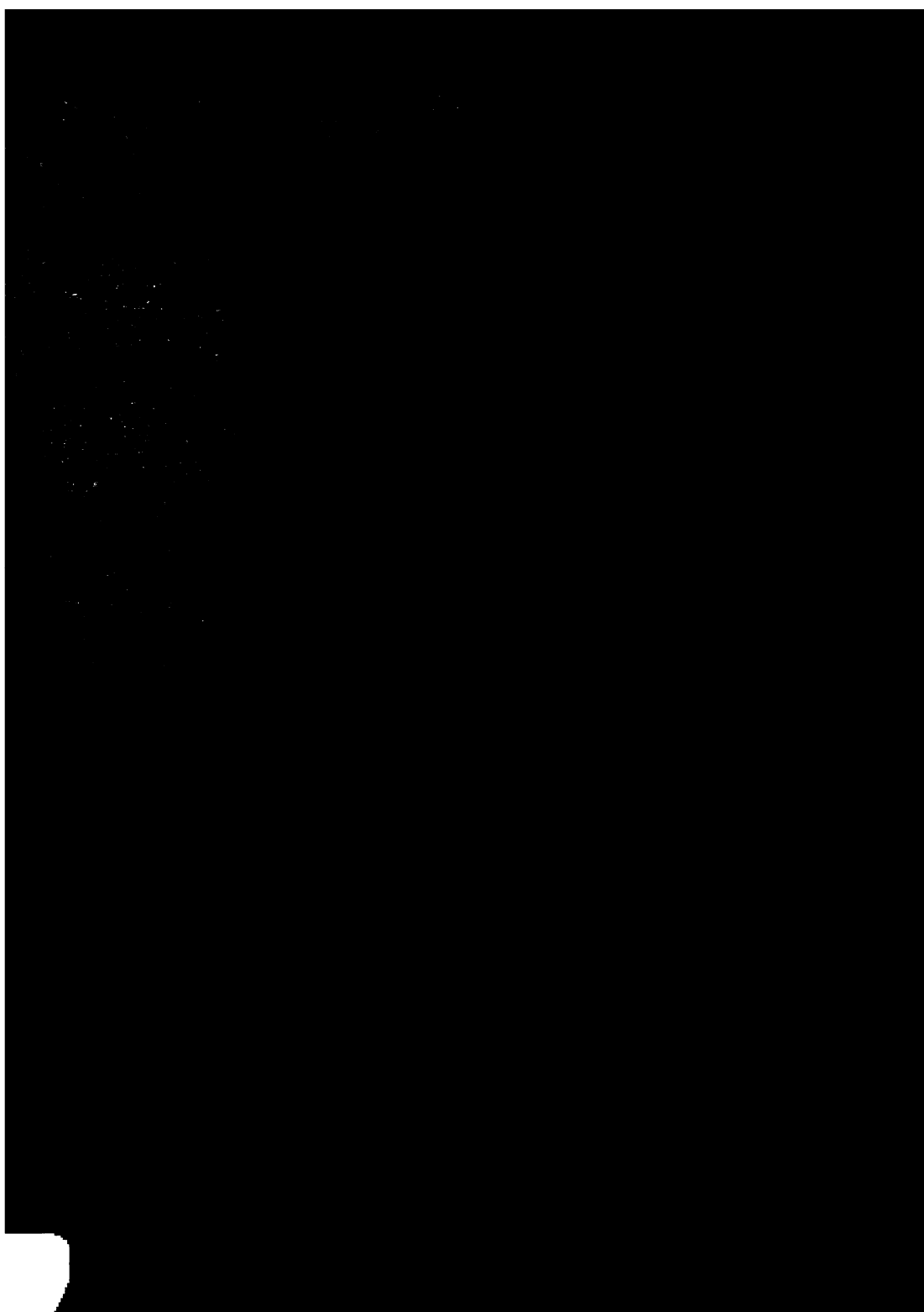

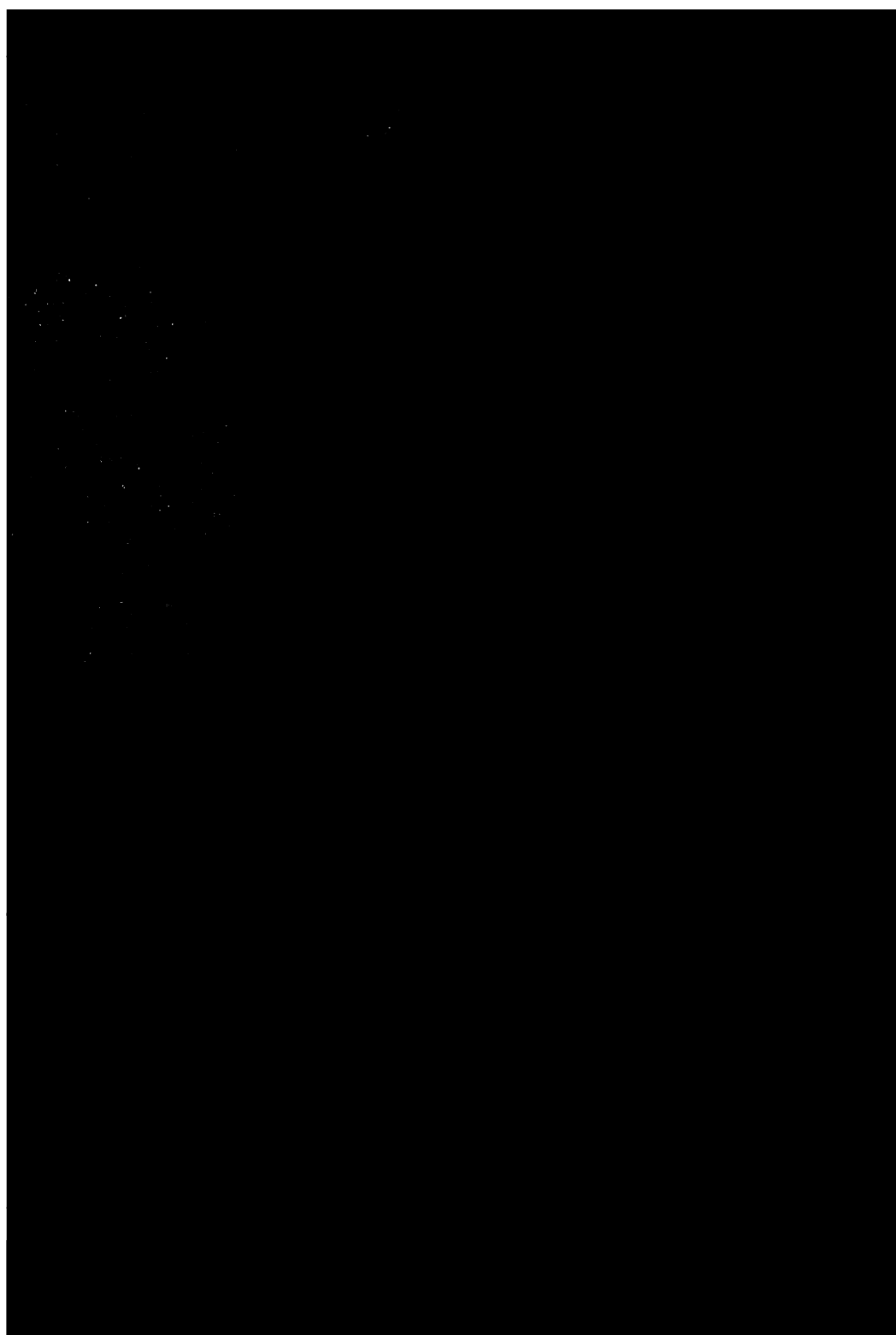

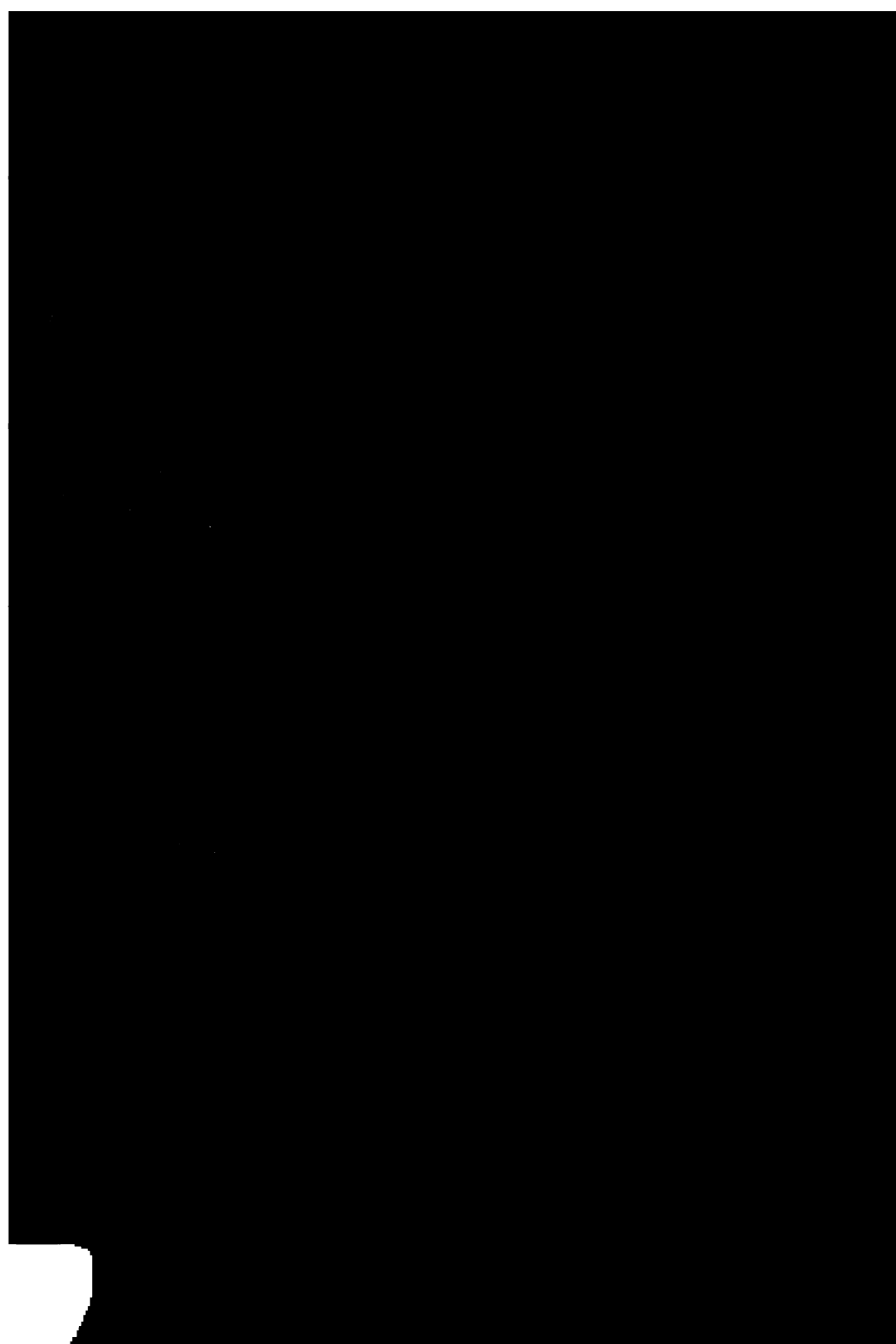

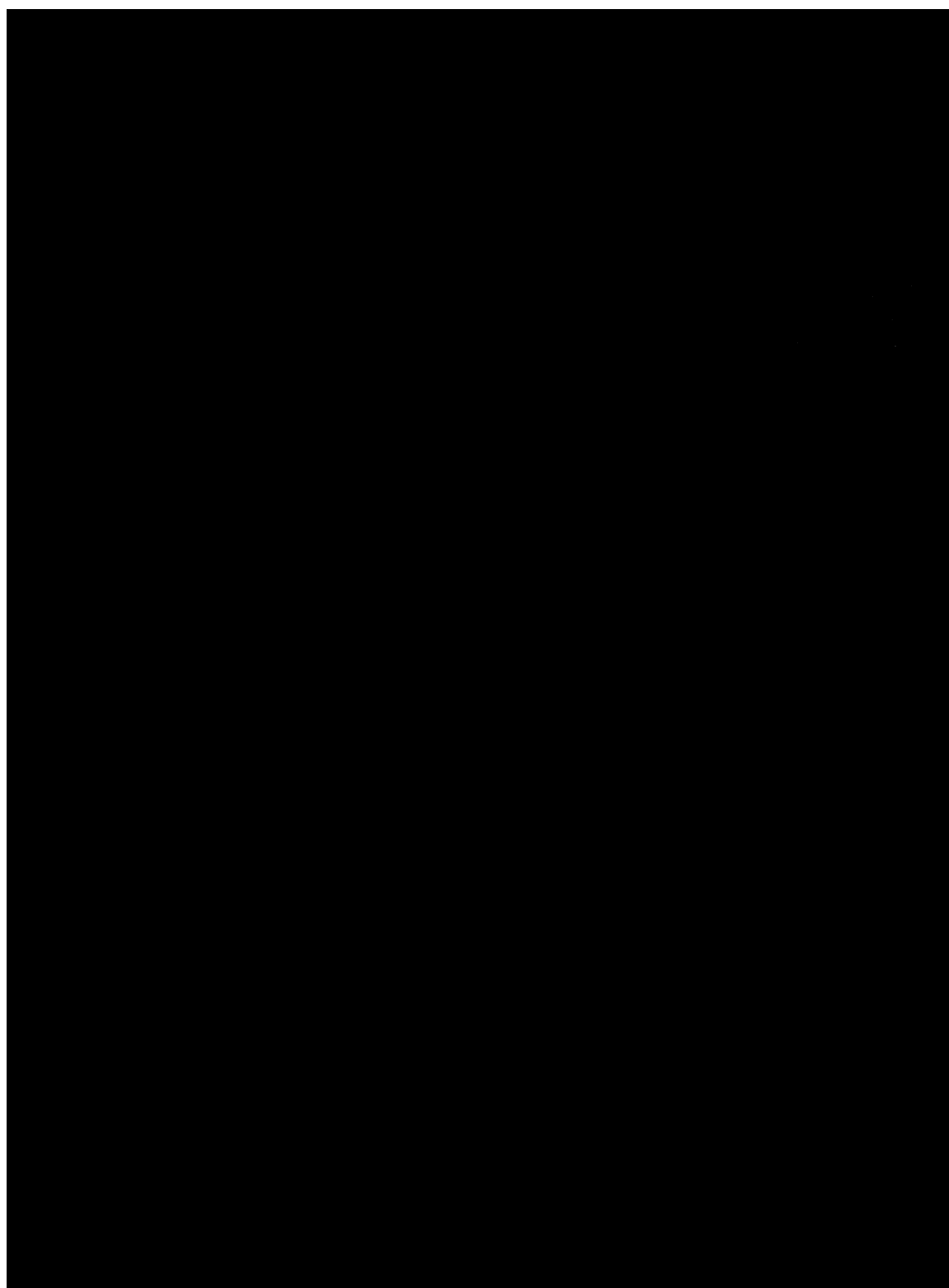

der, at da den Scythes Balmer brød Freden, plyndrede Romernes Land, og ødelagde mange Stæder, sendte Rømerne Gesandtere til ham for at klage herover, og besluttede herefter aarsagen at give ham 19 Pund Guld, paa det han skulde holde Fred, thi han sagde at Nød bragte hans mangfoldige Underkastelse hertil. Efter at denne Fred var sluttet imellem Rømerne og Gotheerne, og de sidste fornarme, at det de finge af Rømerne strakte ei til, og derhos havde Lust at vise deres Tapperhed, begyndte de at plyndre de omkring liggende Folk, og angreb Satagas eller Sadares (maaſkee Satarchæ, som i ældre Tid beboede den Tauriske Chersonesum, og Satagarit, hvilke senere settes synes at giøre til et Slags Alaner, og sætter paa Nærhed i Nedre-Moesien; vel sandt at han derimod anviser sig paa en Stager Plads i det inderste Pannonien, men inferior til det her bleven forandret til interior, hvorimod jeg tilføjer, at der er meget dristigt at forandre Pannonien til Moesien (se af Manuscripter), som besadde det inderste Pannonien. Saastart Dinzio, Dinelzie, eller Dintzie (hvilket sidste er nok mest det rigtige Navn Dengezie) Artilæ Son fik sig herom, samlede han sammen de faae Folk som endnu var hans Herfskab, Utzingurer, Angiscirer, Bittugorer, og Bittugurer (hvilke i et andet Manuscript kaldes Uzingurer, Bittugurer og Bardarer, hvoraf det første synes at være det samme, som ofte forekommer under det Navn Ulsch, og ender et Slags Scirer, og det tredje Agathie (26) og rykte dermed frem til Bassiana i Pannonien, og begyndte at plyndre Egnen deromkring. Gotheerne deres Tog imod Satagas, og vendte sig imod

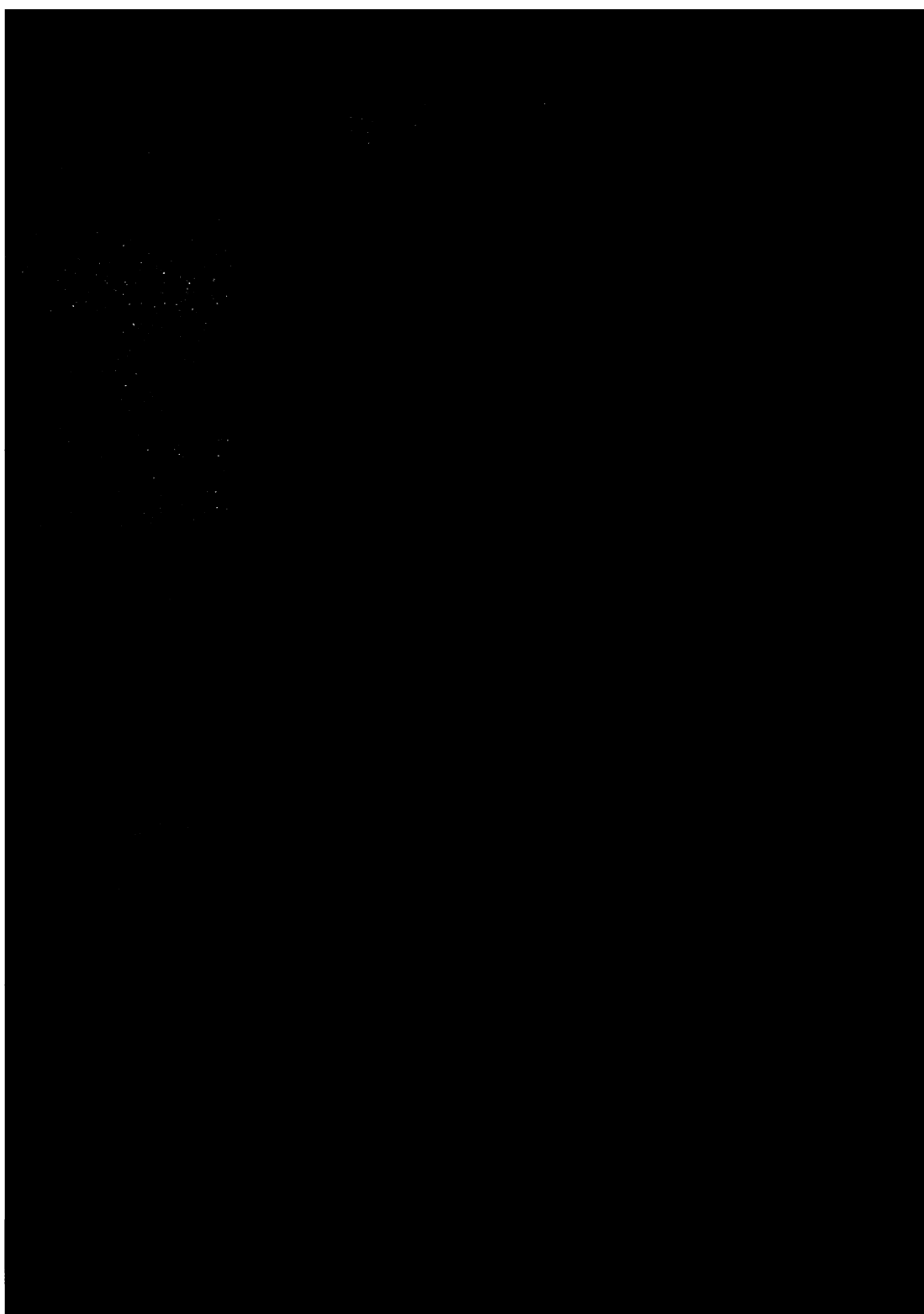

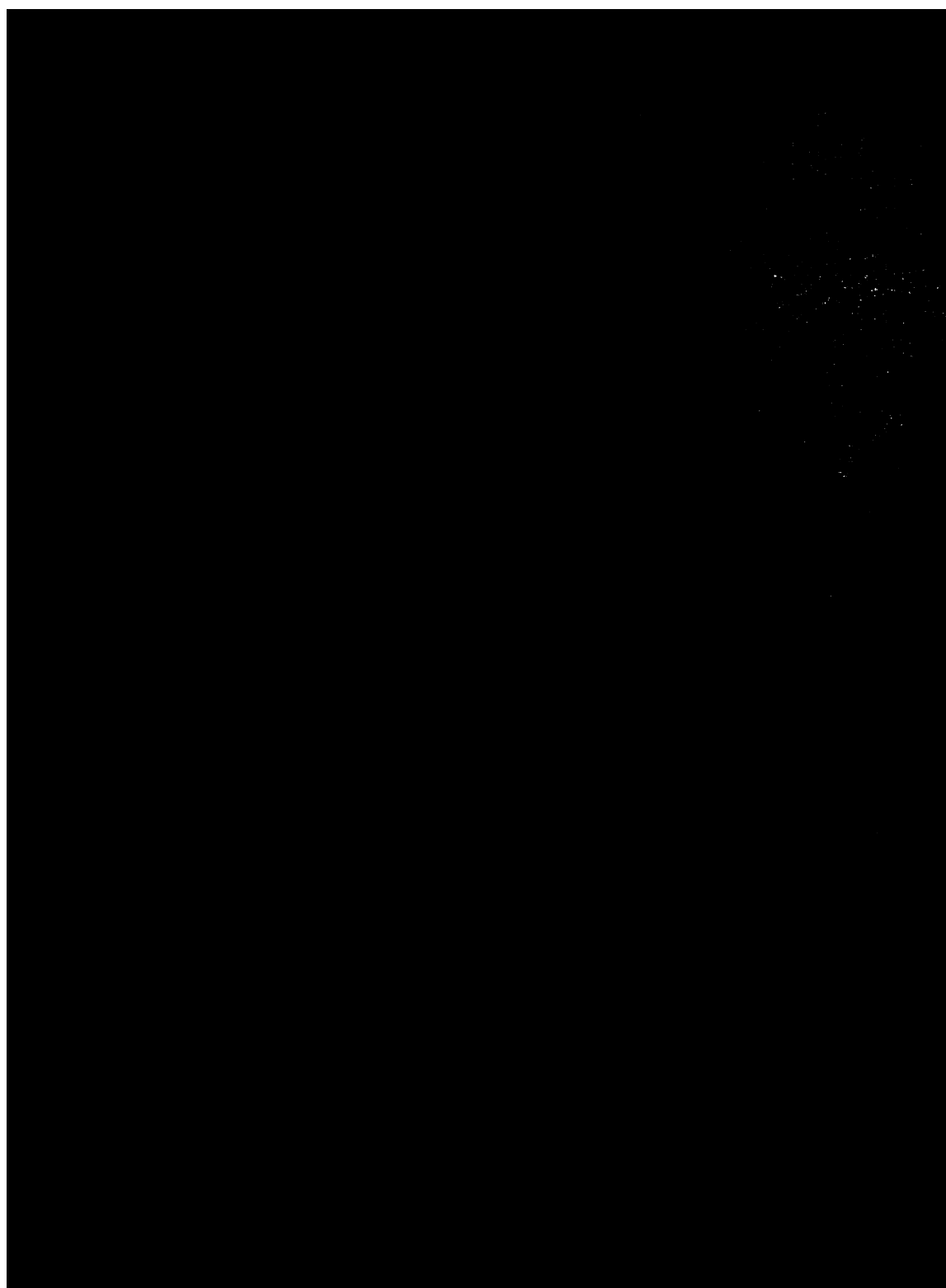
Folk (27). Om denne Krig taler ogsaa Priscus (28) saaledes om Scyther (hvorefter han her forstaaer Scirer) og Gother som Krig sammen, og sendte begge Gesandtere om Hielp til Keiseren Leo. Aspar (som da var den mægtigste Mand i Osten næst Keiseren) holdt for, at man burde ingen hielp af dem, men Keiseren besluttede at hielp Scirerne, og skrev derfor til Stadtholderen i Illyrien, at han skulde sende Scirerne imod Gotherne sa mange Hielpetropper som behøvedes. Dog skal jeg ikke sige om det er i Urettedning heraf, som jeg dog troer, eller om det er hændt uden Tvivl med de andre saa kaldte mindre Gother, at de Keiserlige Feldtherrer Anagastus, Basiliscus, Ostrovius og flere indelukte, som Priscus ogsaa fortæller, Gotherne paa et stritt og trangt Sted, hvor disse Scyther bleve formædelt Mangel paa Proviant nødde til at sende Bud til Romerne om at ville overgive sig, naar dem ikkun blev givet Land at beboe. Romerne svarede at de vilde forespørge sig herom hos Keiseren. Men Scytherne gavede tilkiende at de ei formaaede længre at udholde Hungeren. De Romerske Officierer lode dem da vide, at for det første vilde meddele dem Proviant, indtil Keiseren kunde videre forordne angaaende dem, naar de kun vilde søge sig i dem, lade sig inddele i ligesaa mange Hobe som Romerne, og være nøiede med at komme til den Romerske Hob, som Lodsaaringen anviste dem, saasom Officiererne vare bedre i Stand at beskytte dem end Feldtherrerne, der havde saa meget at overføre. Scytherne opfyldte denne Begjæring, og deelte sig i ligesaa mange Hobe som Romerne. Caleal, af Fødsel en Hunner og som anførte den Deel han havde at befale over næst Aspar

(27) Jornandes de reb. Get. c. 52 — 55.

(28) C. B. t. I. p. 30 & 31.

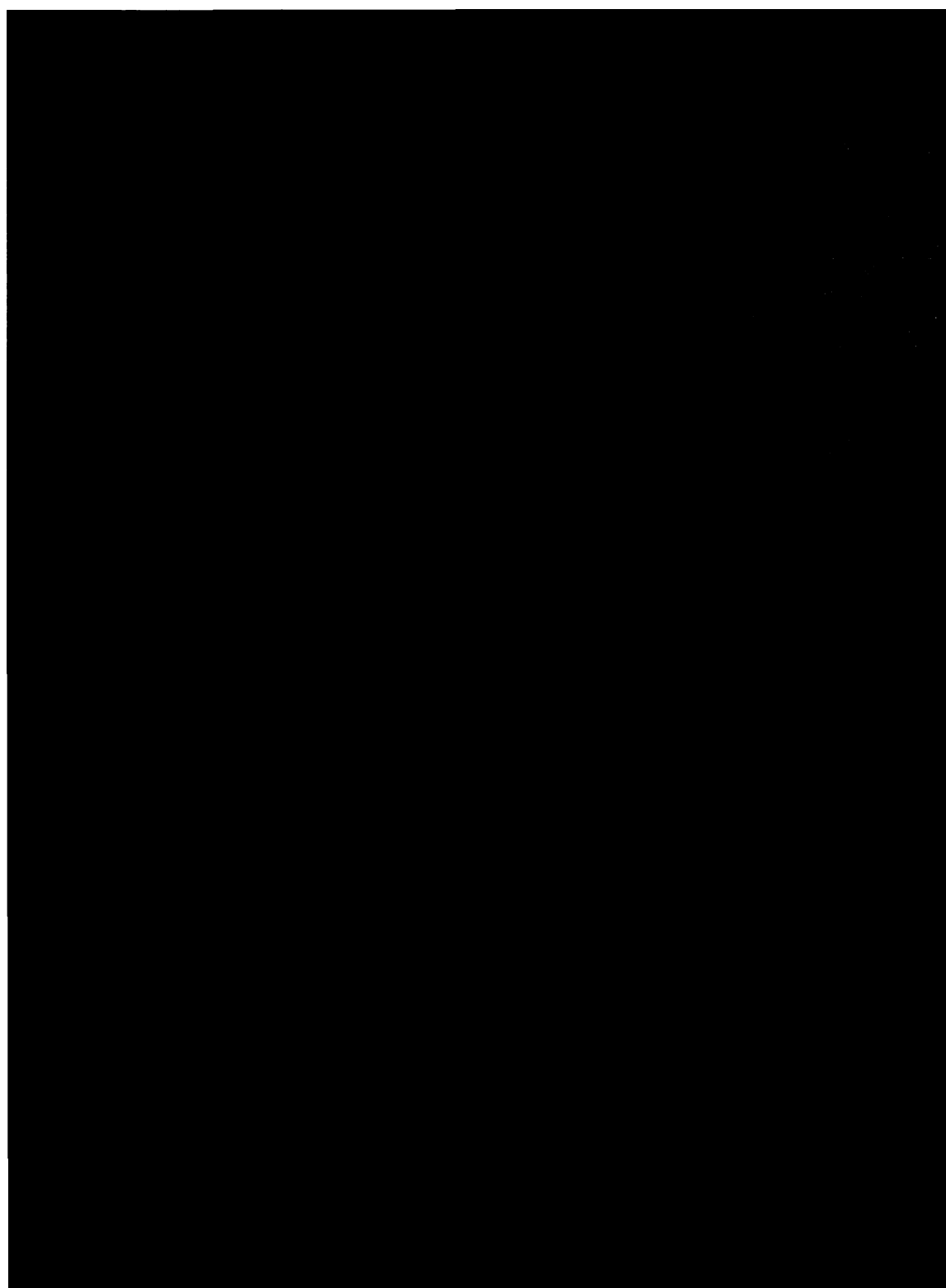

var fornøjet, naar den han spille med, tabte, og blev vred, saasom han deraf sluttede, at han havde gjort sig Flid for at vinde. Ved saadan Eiselighed var han meget fornøjet, og kunde man da lettest erholde af ham, hvad man begjærede. Sidonius selv be-
 tiente sig adskillige gange heraf. Kloffen ni sad han atter og pleyede Ketten, og hørte sine Undersaatters Klagemaal, indtil Aftens Maaltid, hvor han undertiden, dog sjælden, lod nogle Nimi agere for sig, hvorvel uden at fornærme nogen af de til-
 stædeværende. Der blev vel og spillet og sunget, men ikke uden det som var anstændigt. Om Natten maatte Drabantene holde Vagt ved Slottets Indganger. Isidorus, Gothisk Erkebiskop i Sevilla, som døde 636, skriver (32): Nonnullæ etiam gentes non solum in vestibus, sed & in corpore aliqua sibi propria, quæ insignia vindicant, ut videmus cirros Germanorum, granos & cin-
 nabar Gothorum, stigmata Britonum. Sirmondus (33) mener at Grani ere de samme som ovenansførte Sidonii Flagella criminum eller Haar-Nidse, og har derudi uden Tvil ret; men naar du Cange (34) vil, at Cinnabar skal betyde røde Klæder, saa troer han formodentligen feil, thi Isidorus taler aabenbare paa det Sted ei om Klæder. Du Cange siger selv, at Cinnabar var et Slags rød Farve, som blev lavet af et Træes Saft. Derfor er det rimeligt, at Gotherne, som havde gule Haar, og betjente sig deraf, have brugt dette Cinnabar, som et Slags Pudding deres Haar; thi jeg tør ei falde paa at tænke, at Gotherne har færdet sig, og lagt denne røde Farve i Saaret. Paa samme Tid forestod Ricimer, som var en Datter-Søn af den Best. Erkebiskop

(32) Op. p. 264. Orig. l. 19. c. 23.

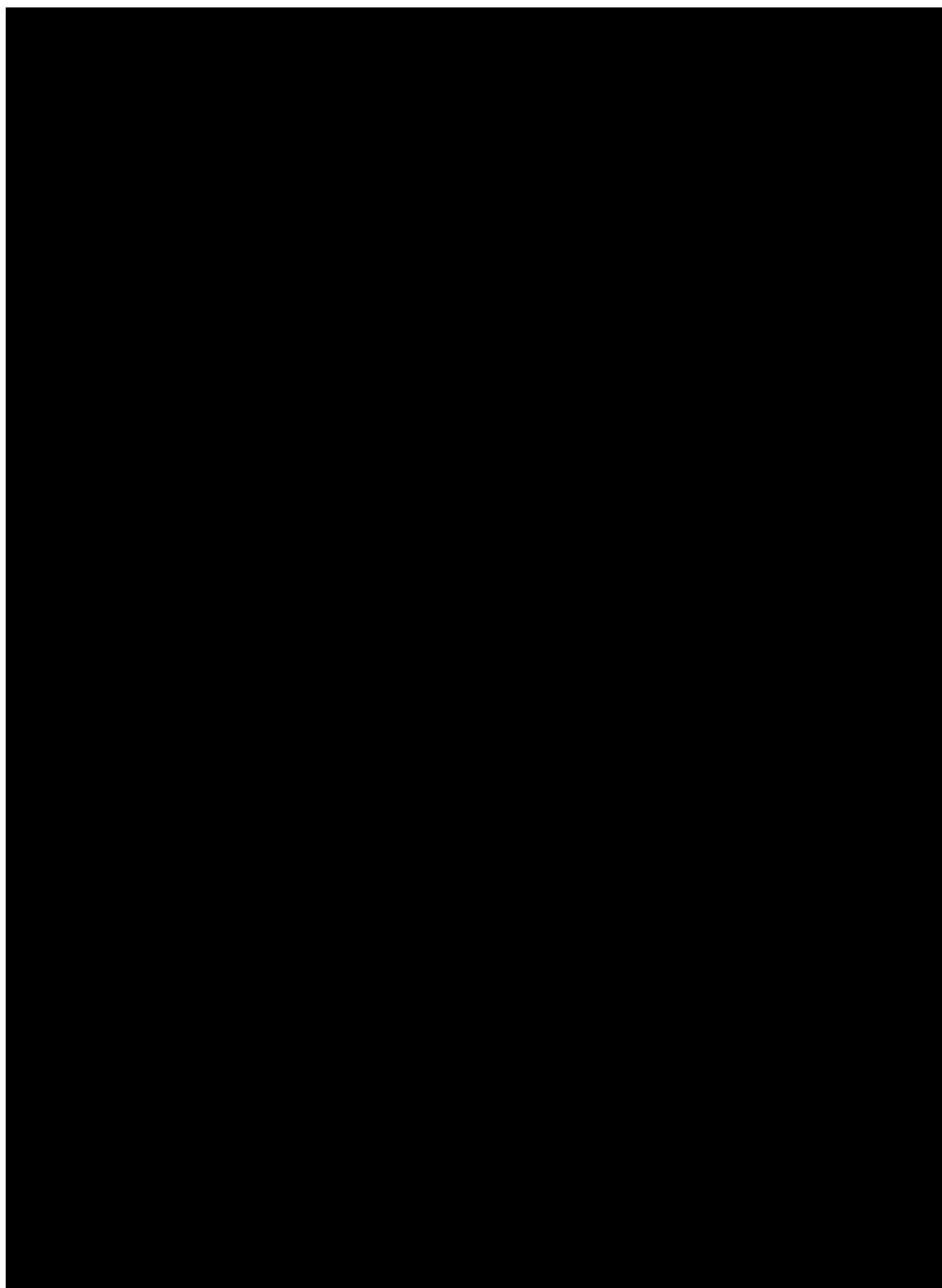
(33) Op. t. I. c. 840. not. g.

(34) Gloss. med. lat. t. I. col. 989. v. Cinnabar.

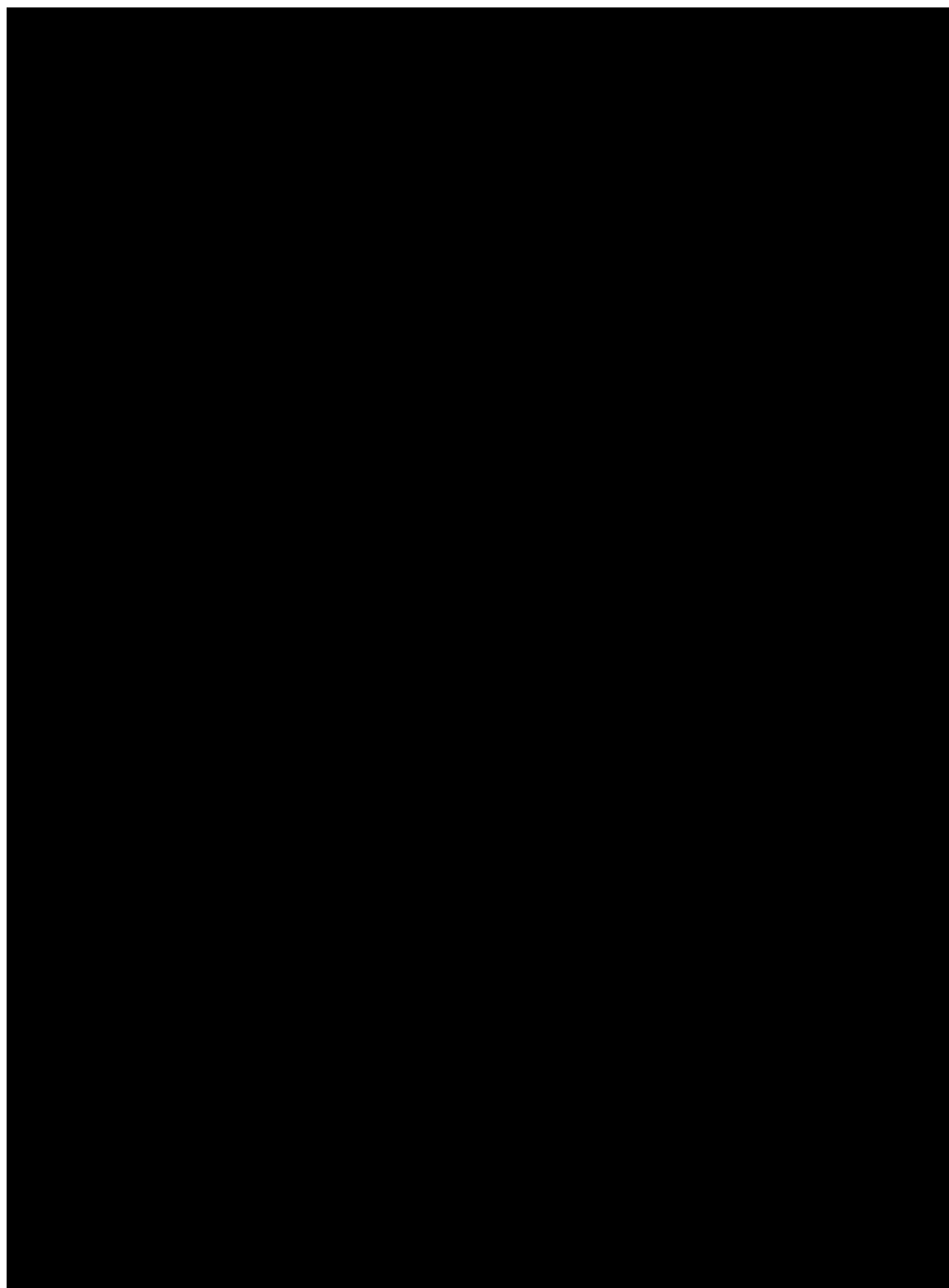

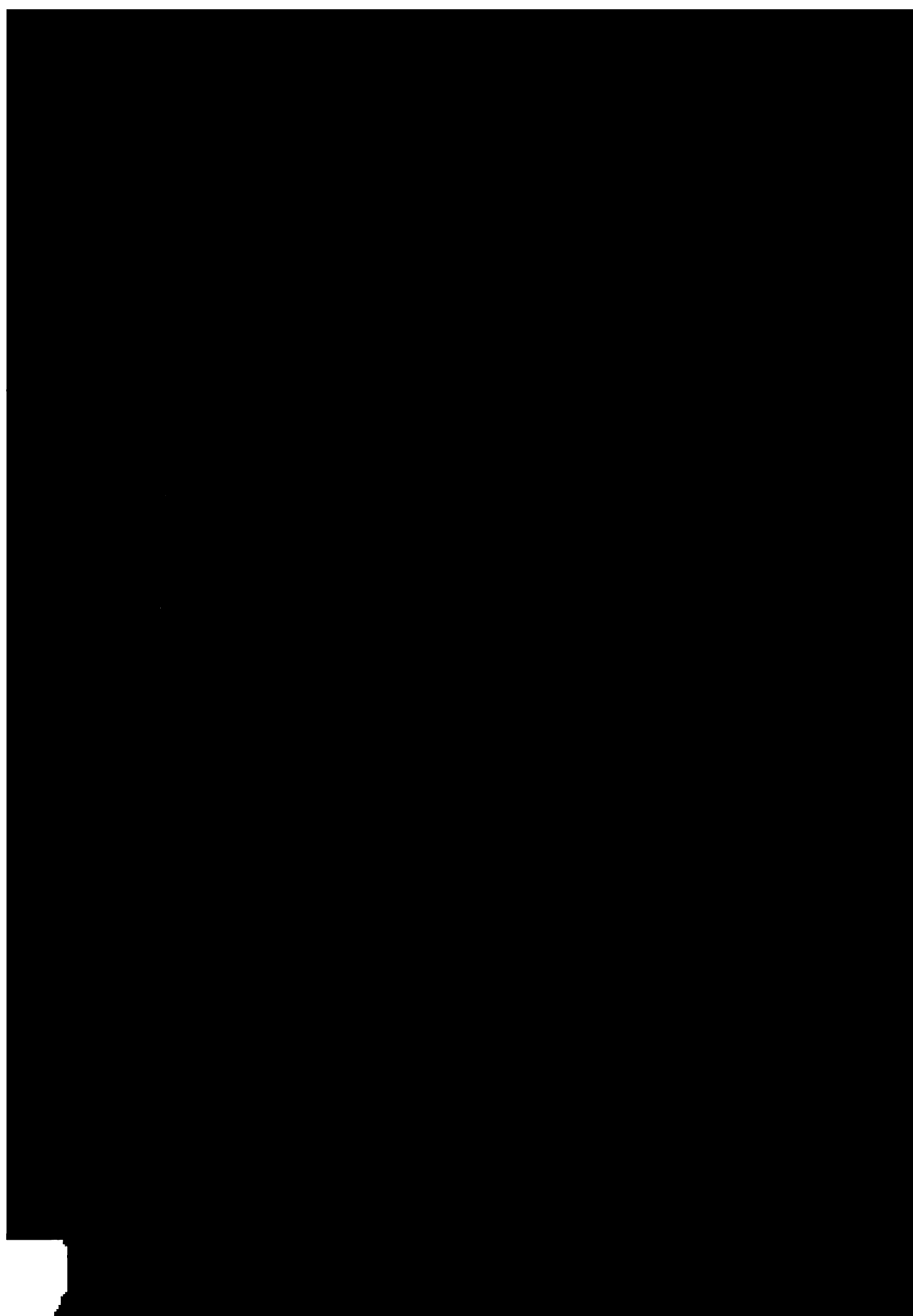
10. *Journal of the American Medical Association*, 277, 1996, 1039-1040.

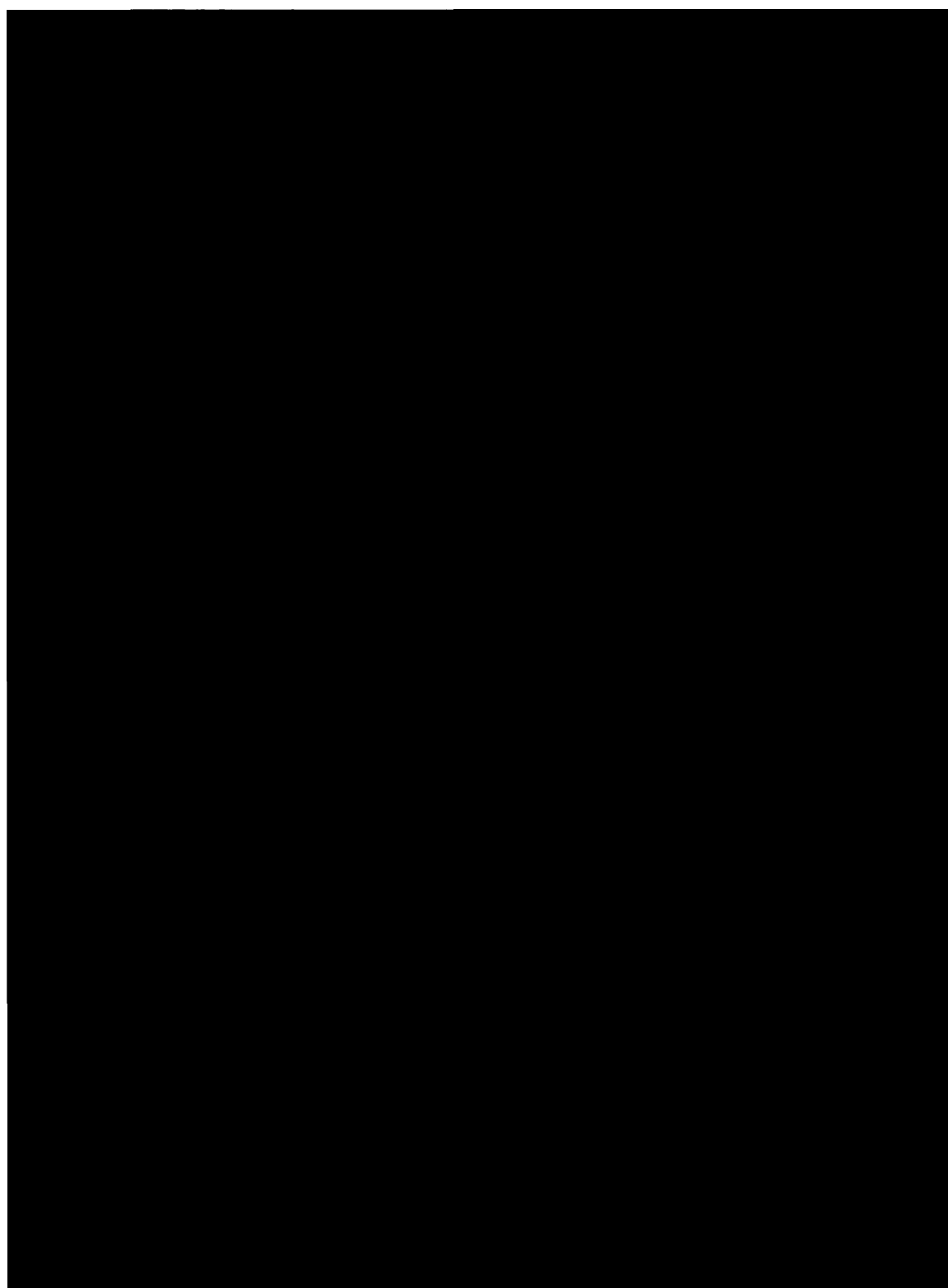
1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

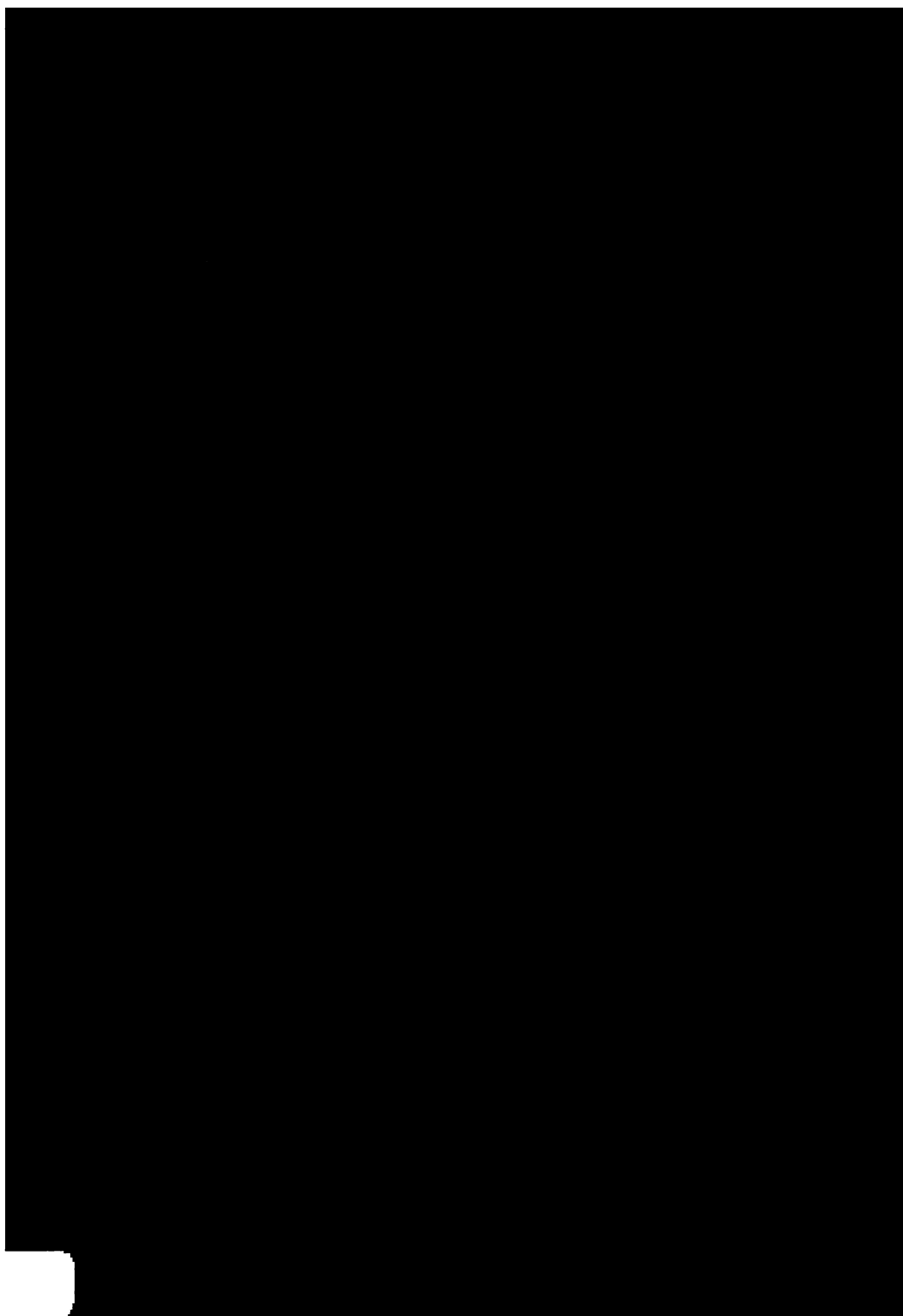

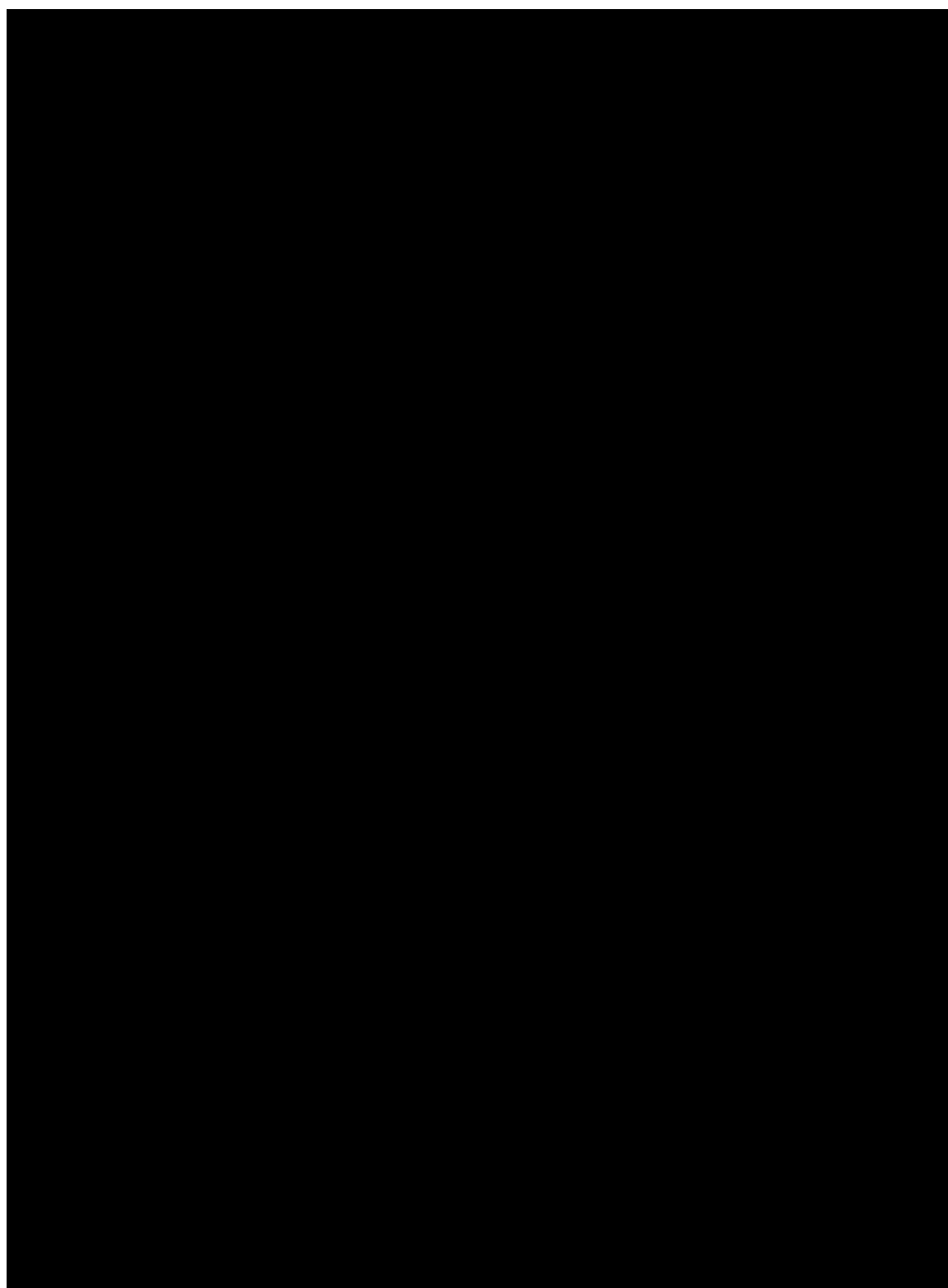

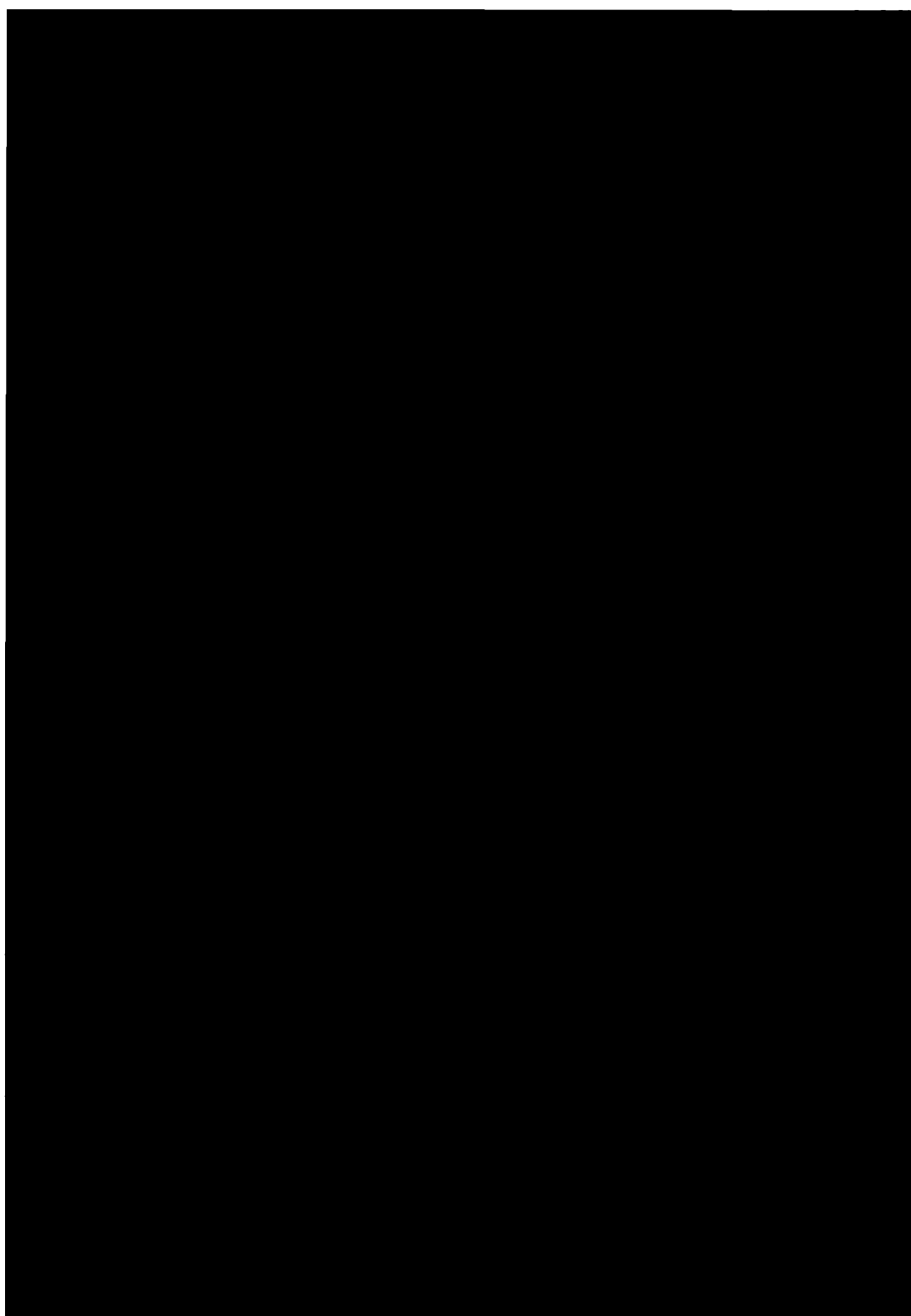

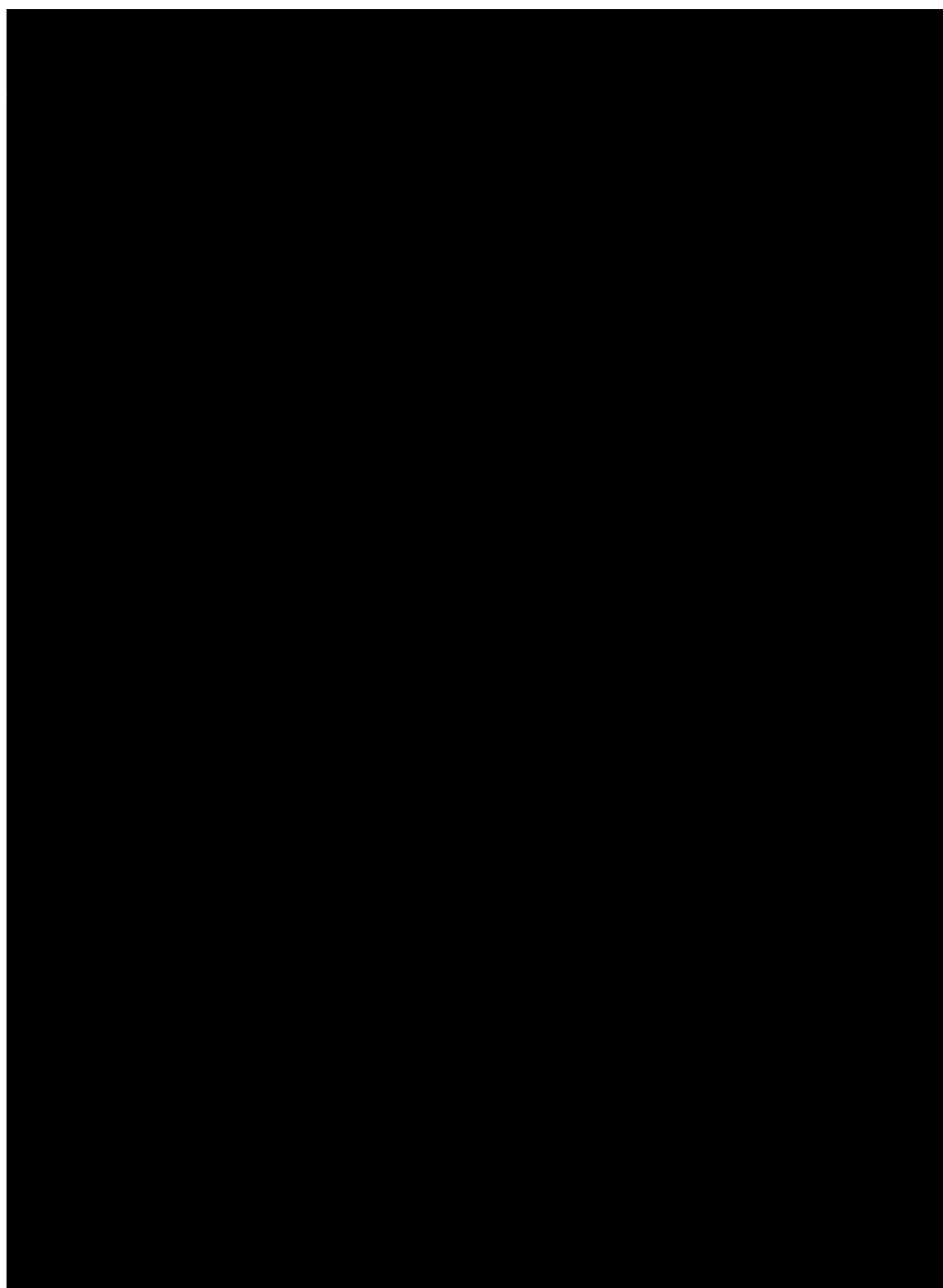

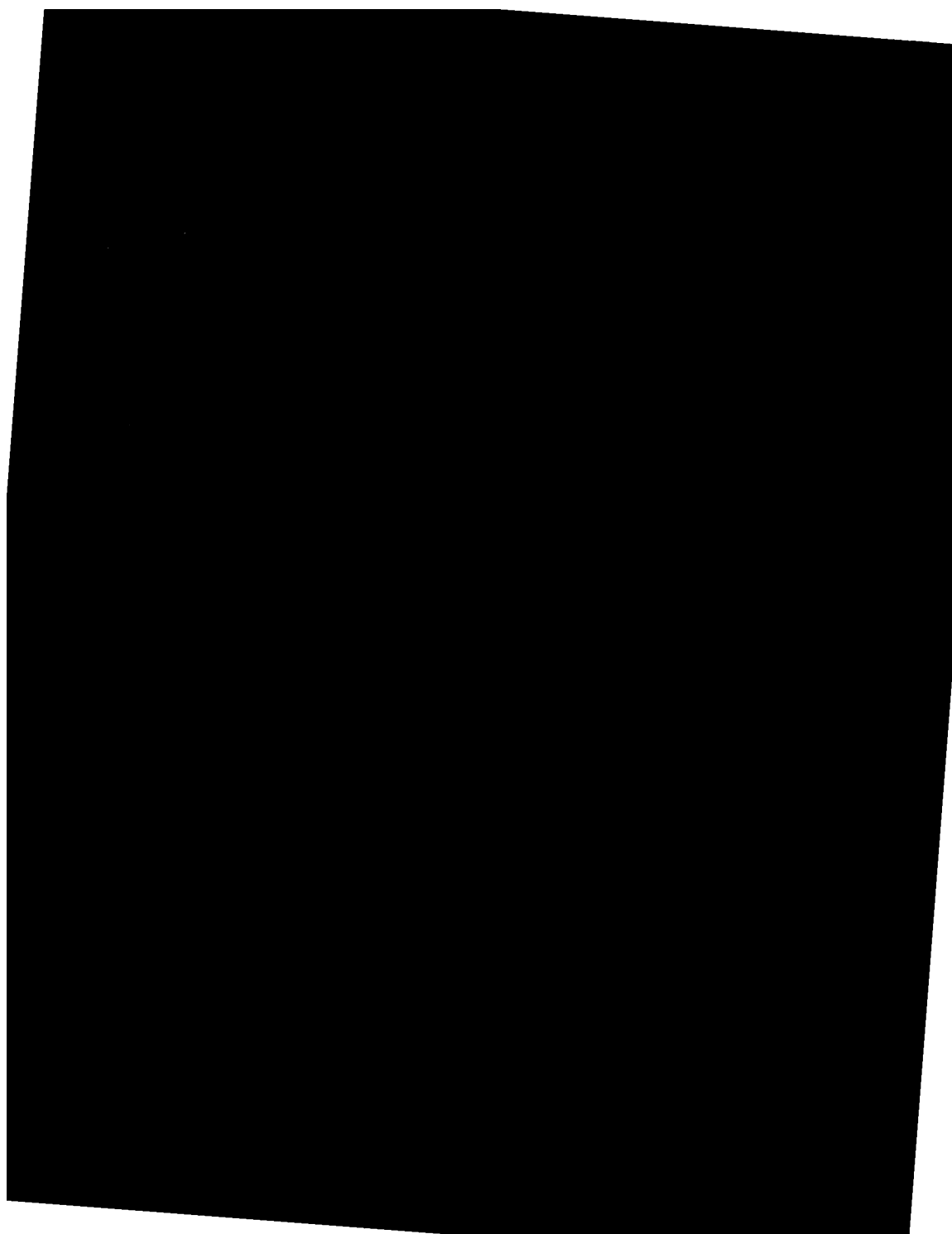

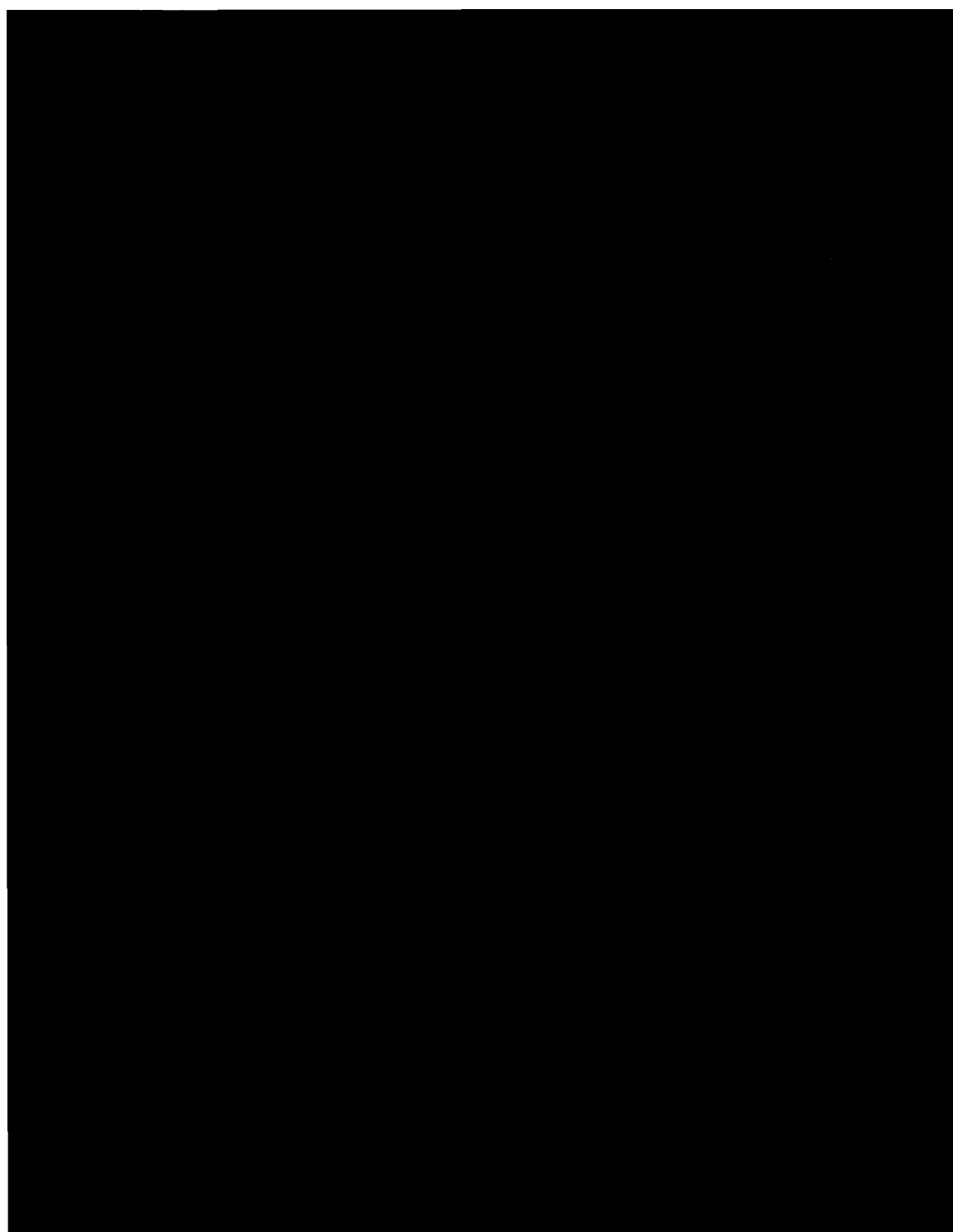

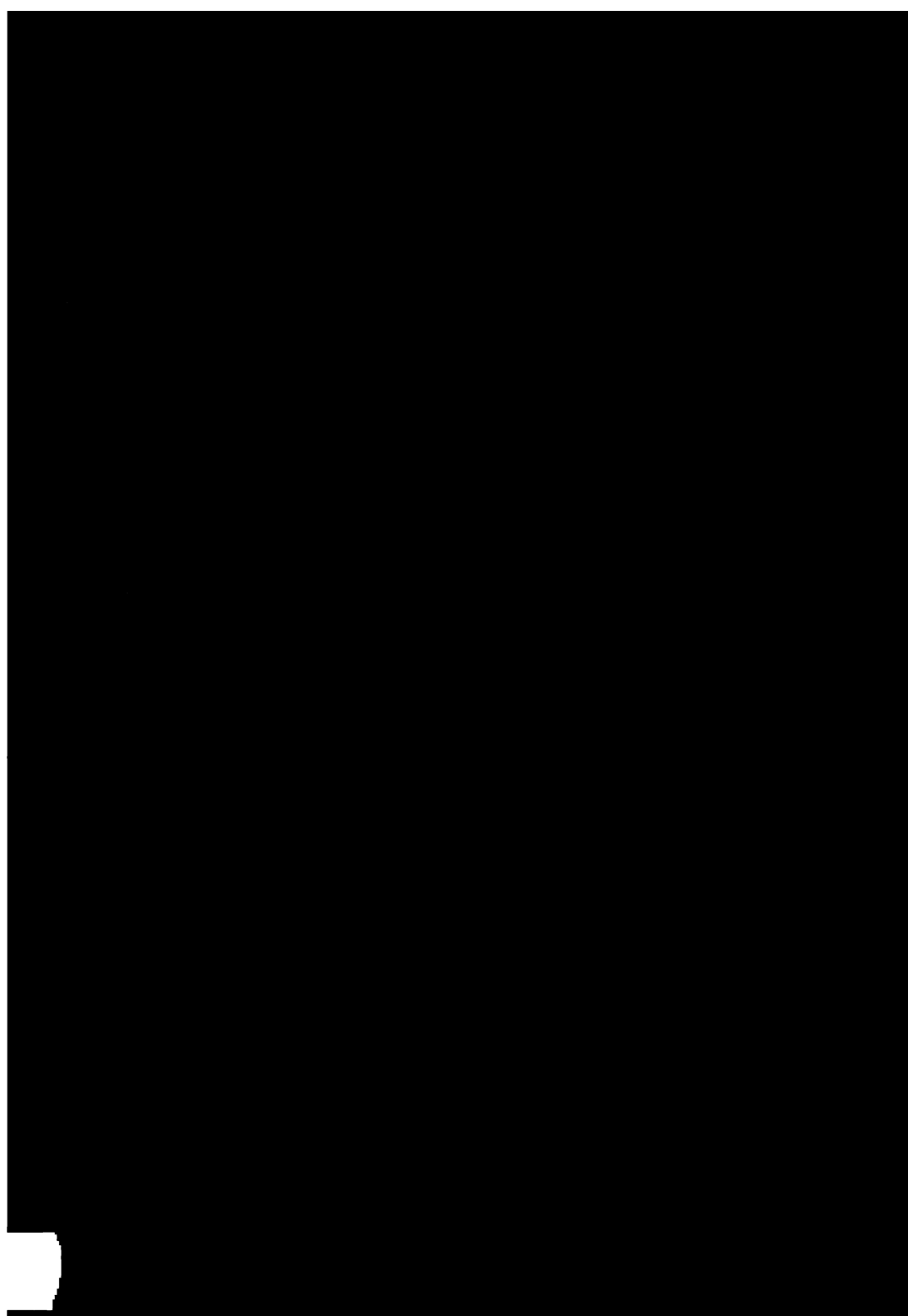

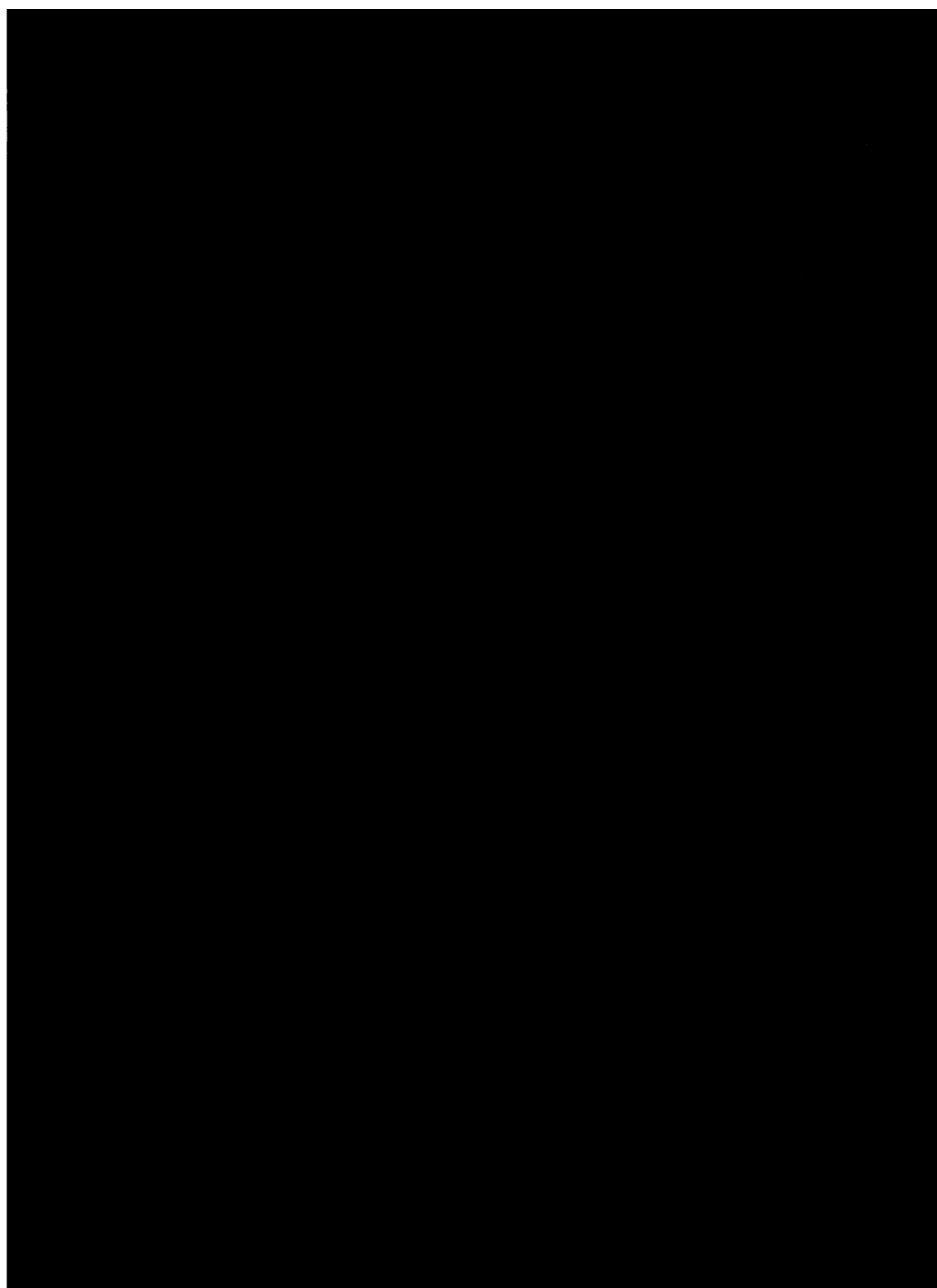

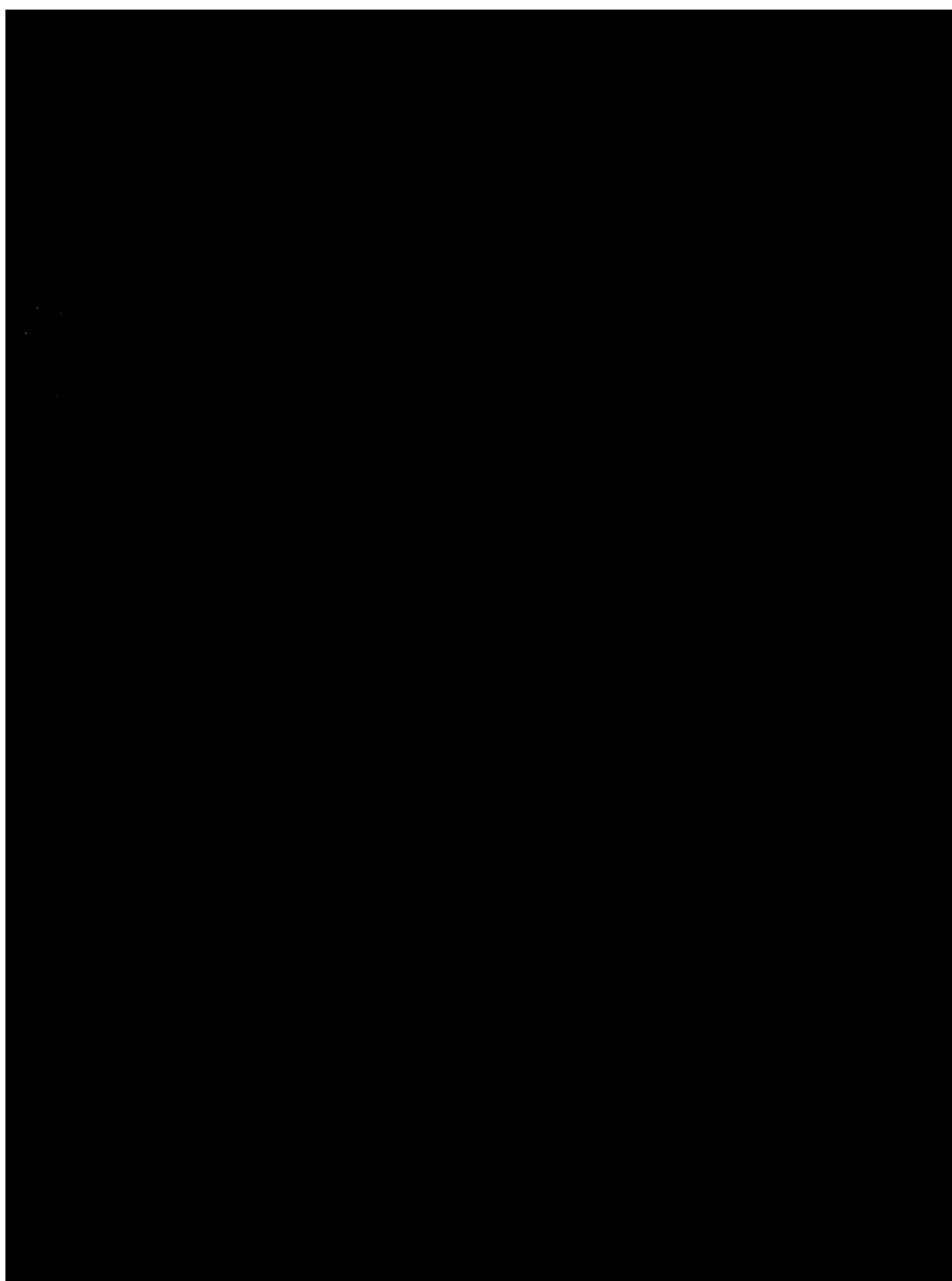

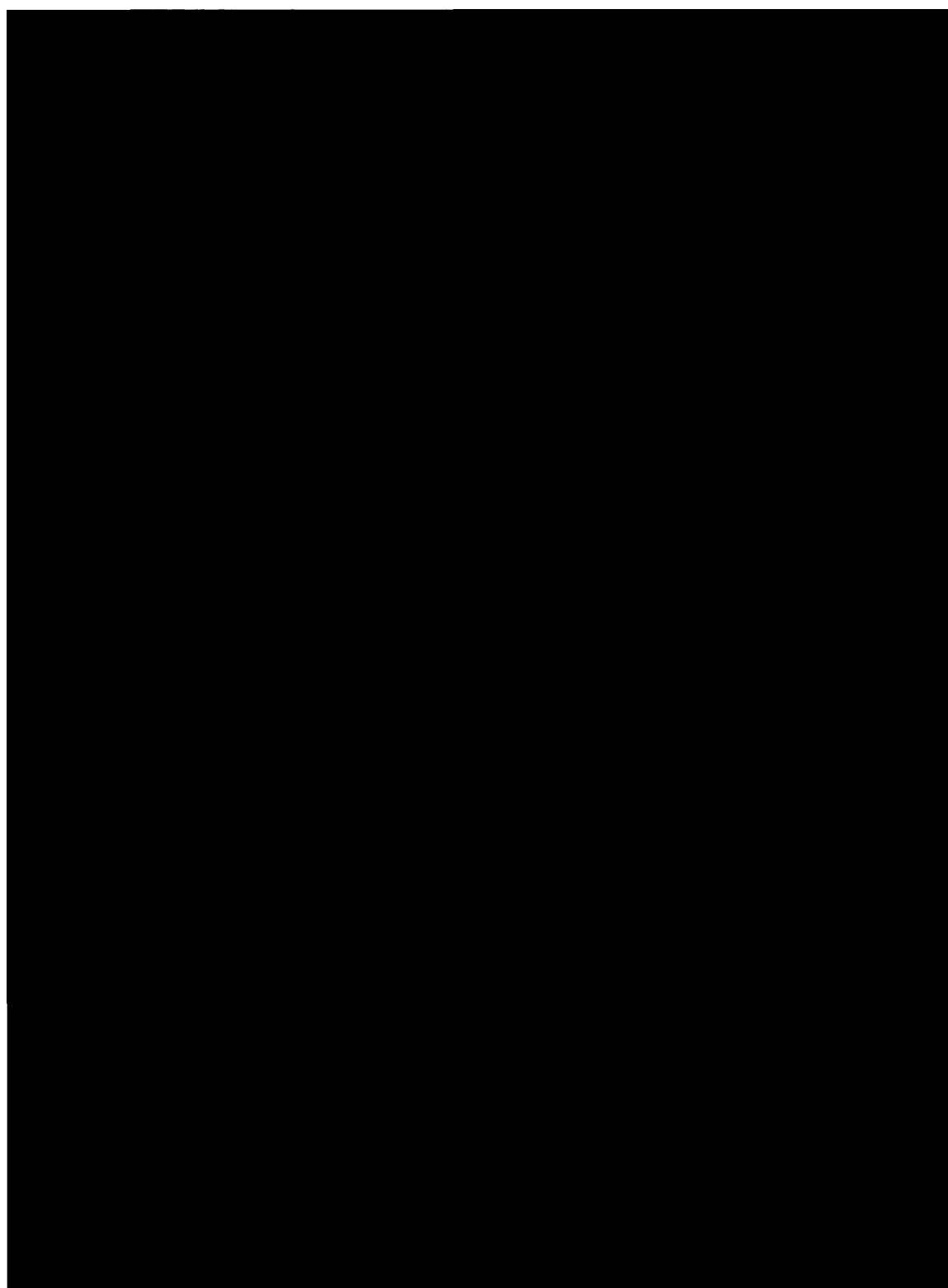

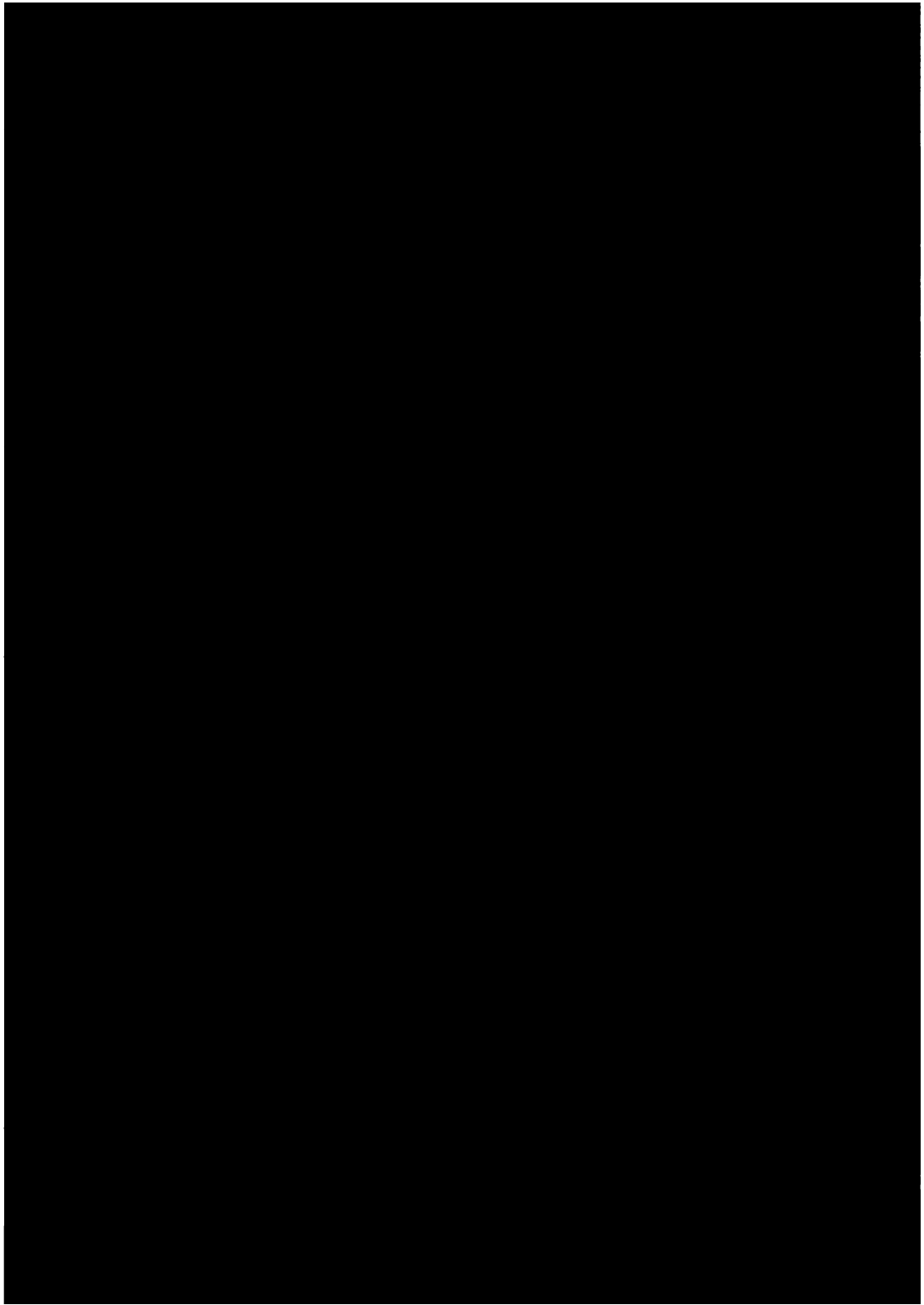

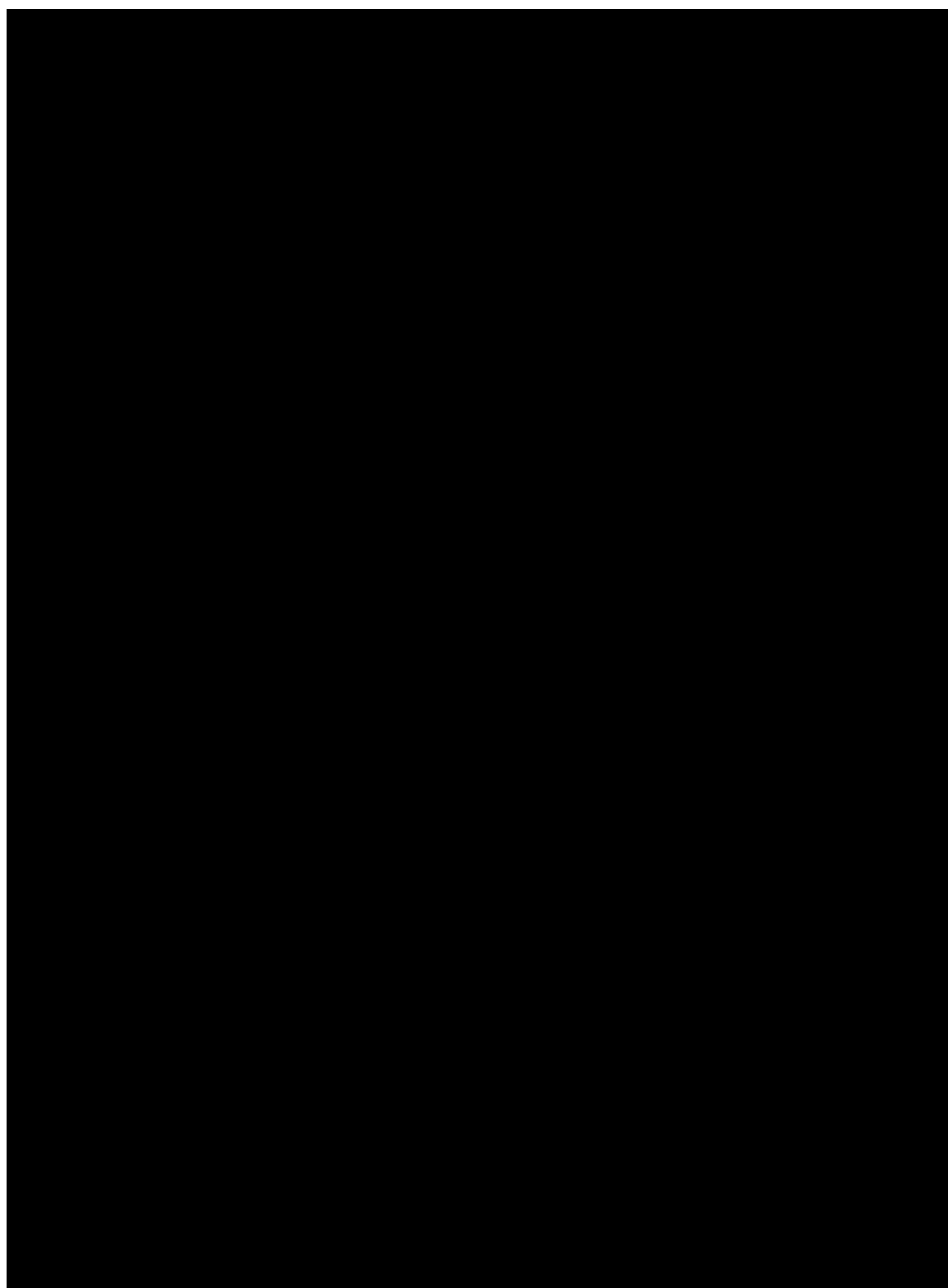

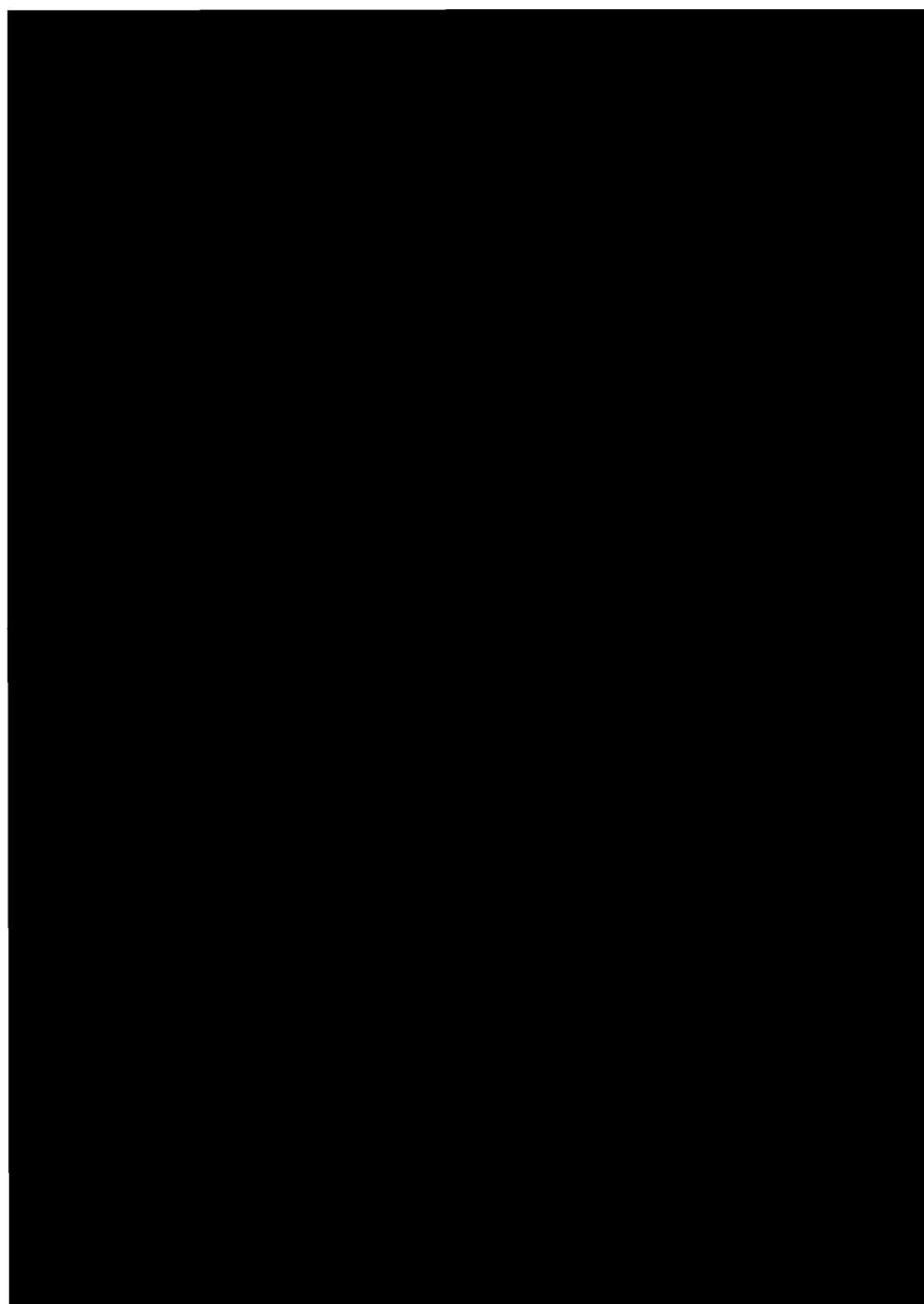

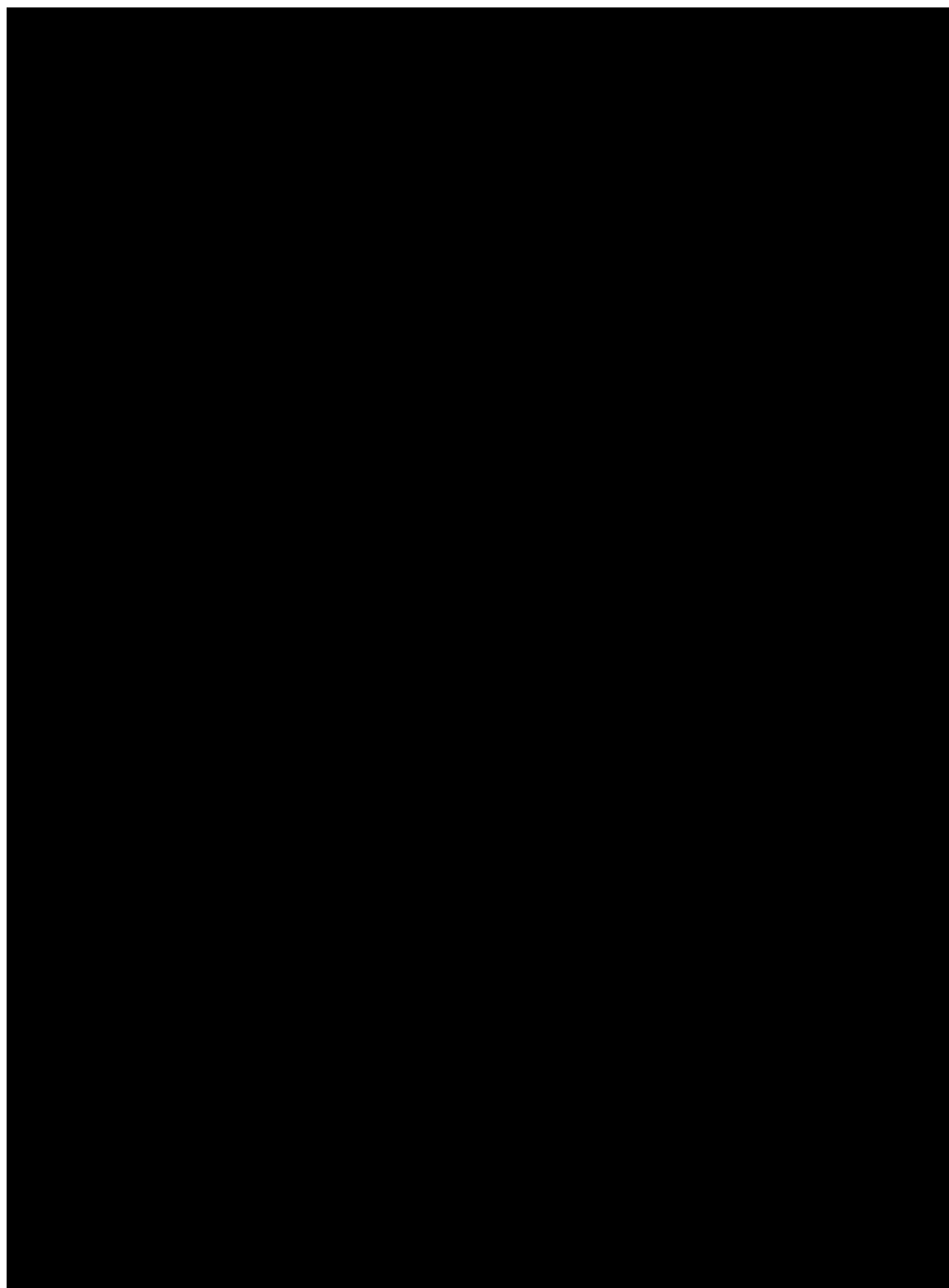

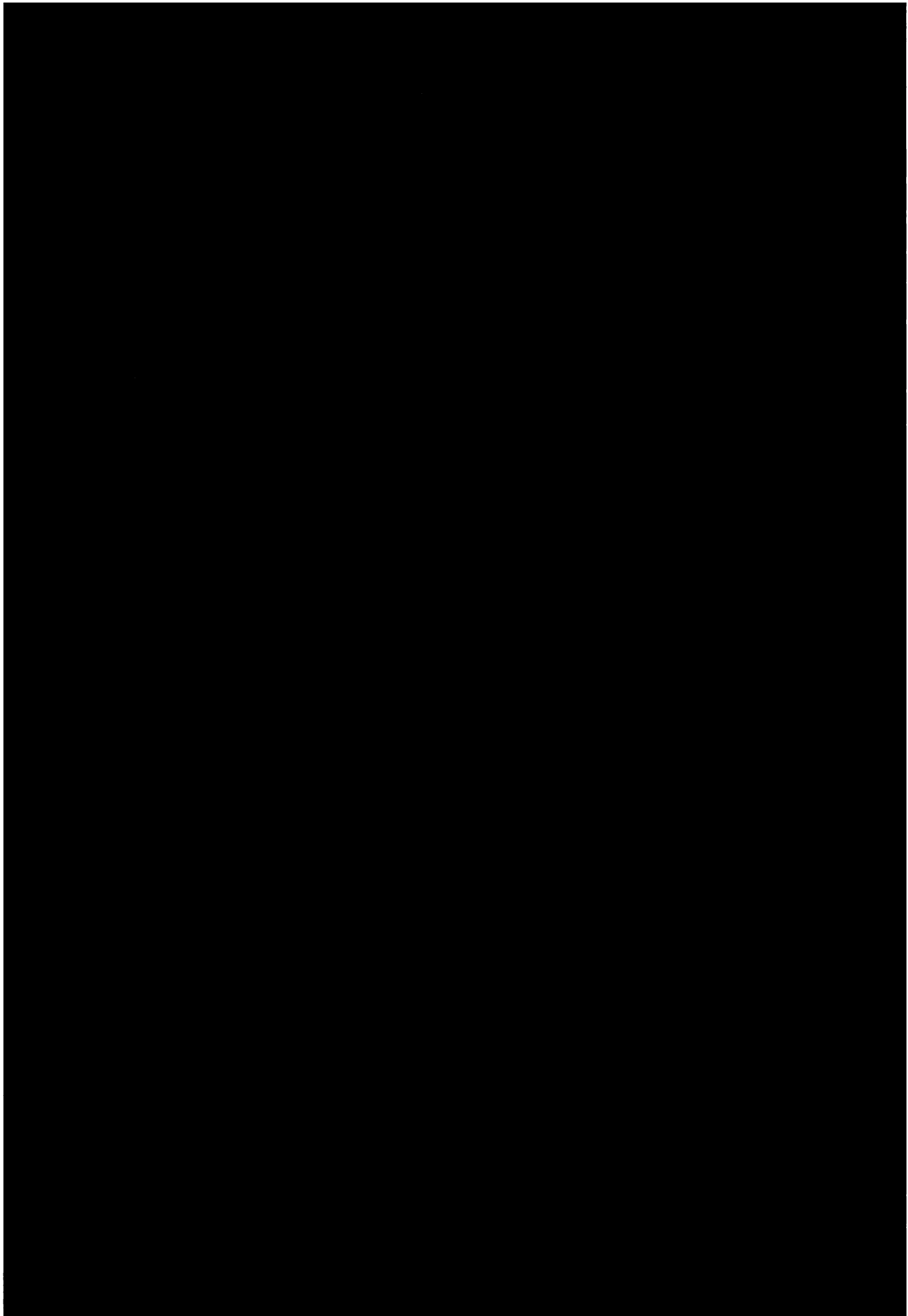

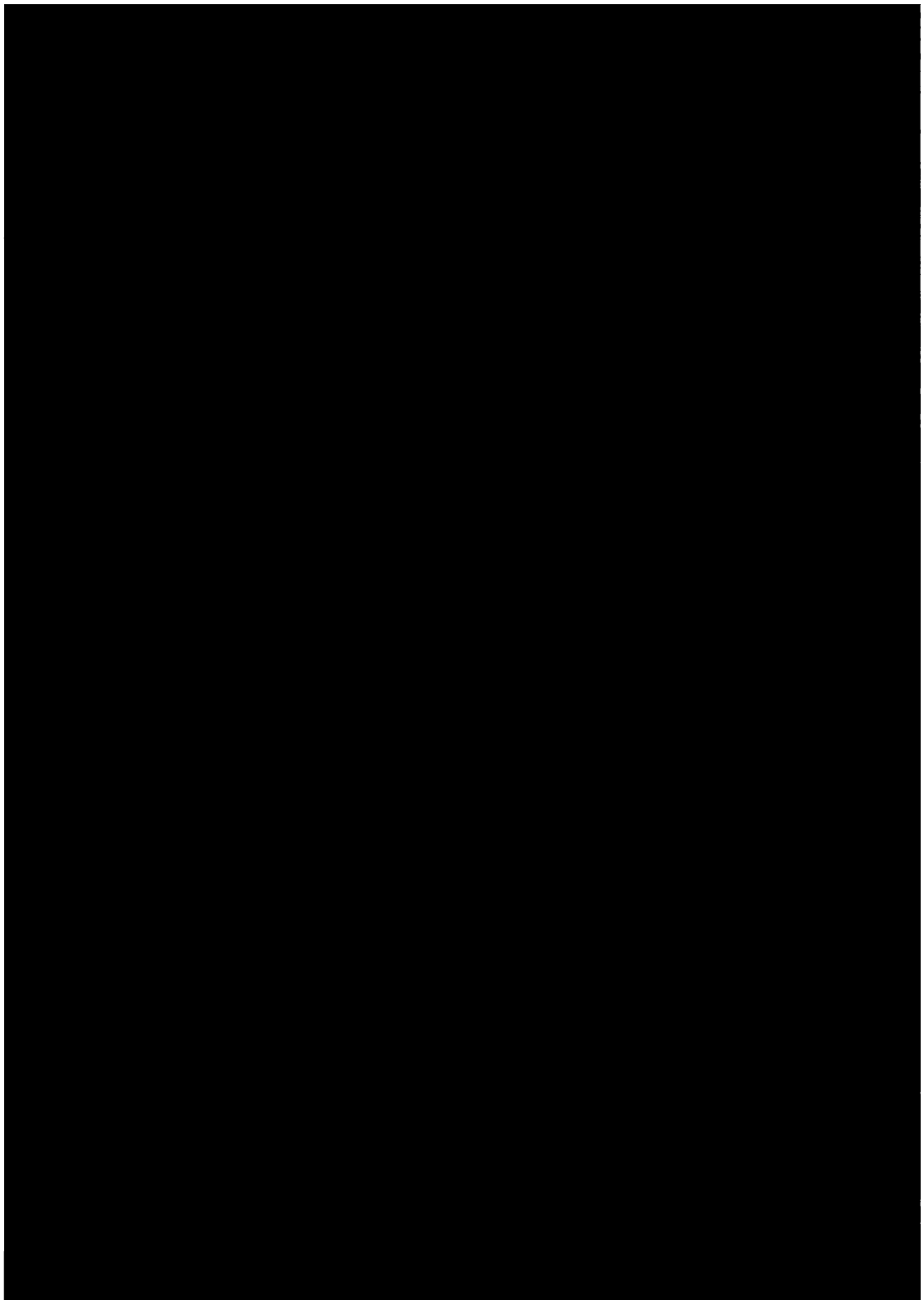

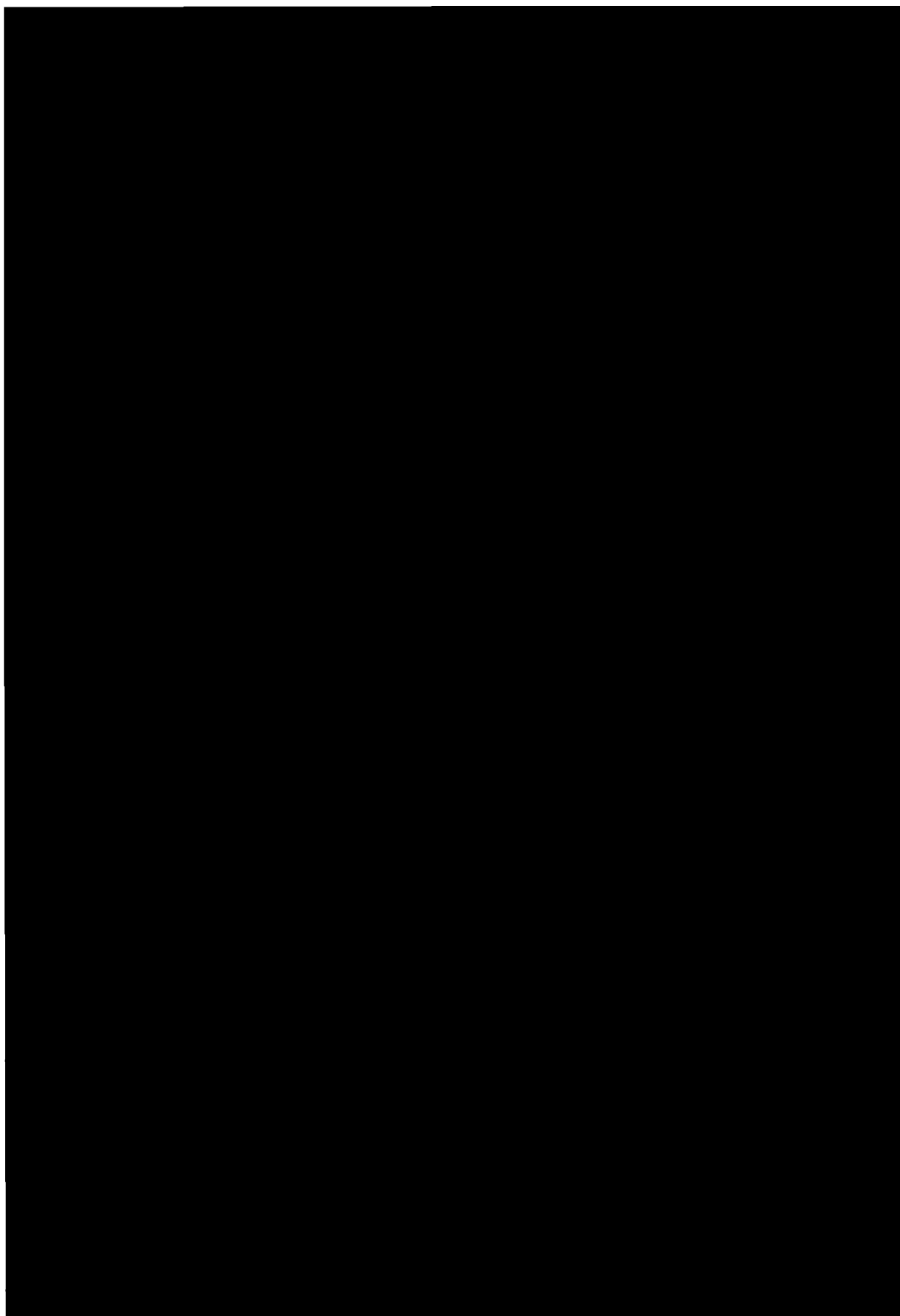
kulde hede Eschitaker, ere Tatarer og fra Asien (72). Navnet Eschitaker synes ellers at komme meget overens med Scythæ. Jeg kan ikke nægte, at jeg jo smigrer mig med det Haab, at der endelig findes Gothiske Levninger paa de Kanter, og at de maaske kunne nu omstunder opdages, i Anledning af Russernes forrige Raaben i de Egne. Marcellinus Comes (73) fortæller om det Aar 517, at de Gothiske Ryttere plyndrede begge Mæglinger, Thessalien indtil Thermopylon og Epirum, og at Keiser Anastasius indløste for 1000 Pund Guld-Penge saa mange som denne Summa kunde strække til for. De øvrige blev enten blive i Fængsel, eller bleve og dræbte uden for Mur og befæstede Stæder. Disse Geter maaske uden Tvil have været de herunder Gethi Minores.

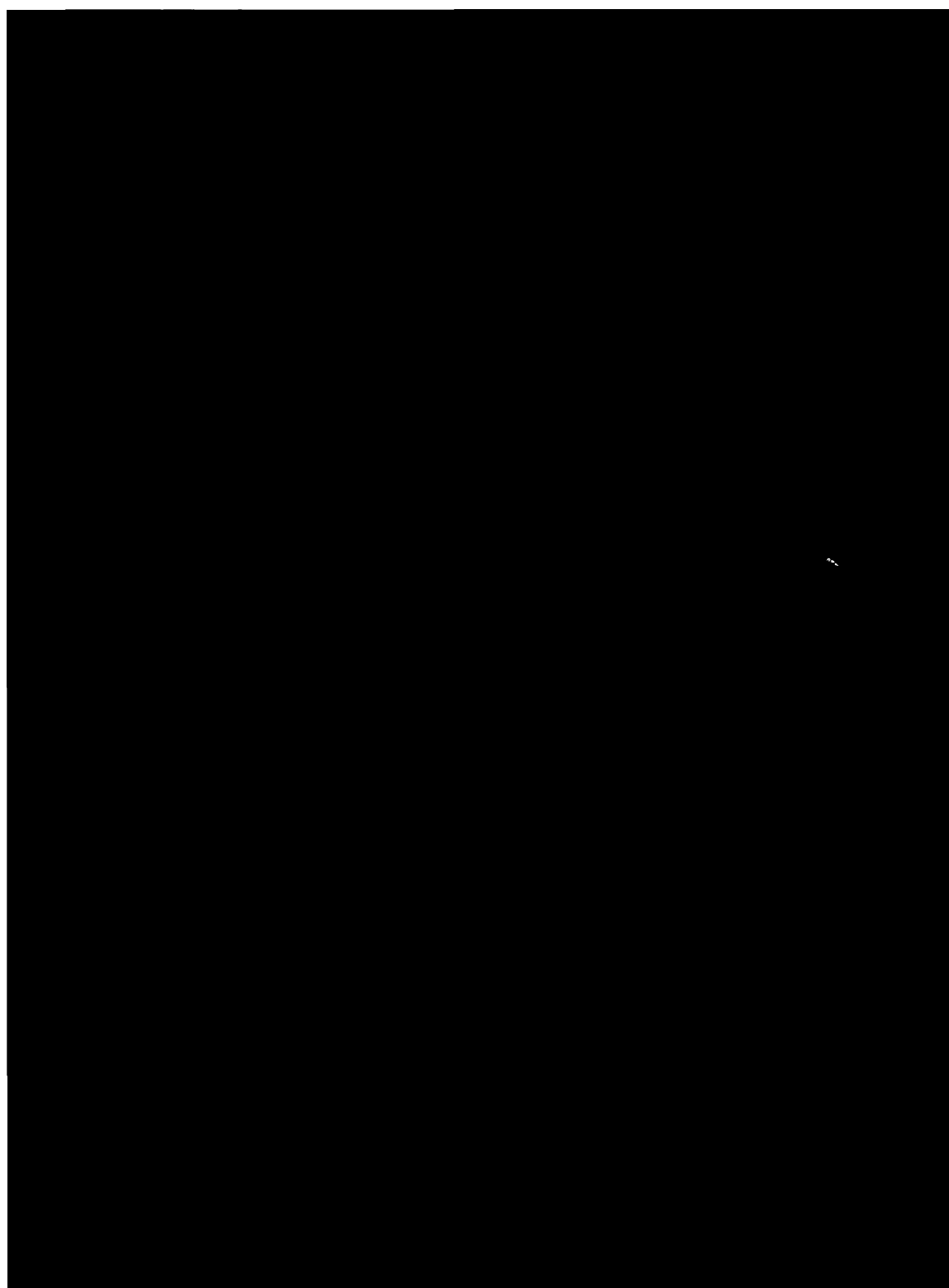
§. LIII.

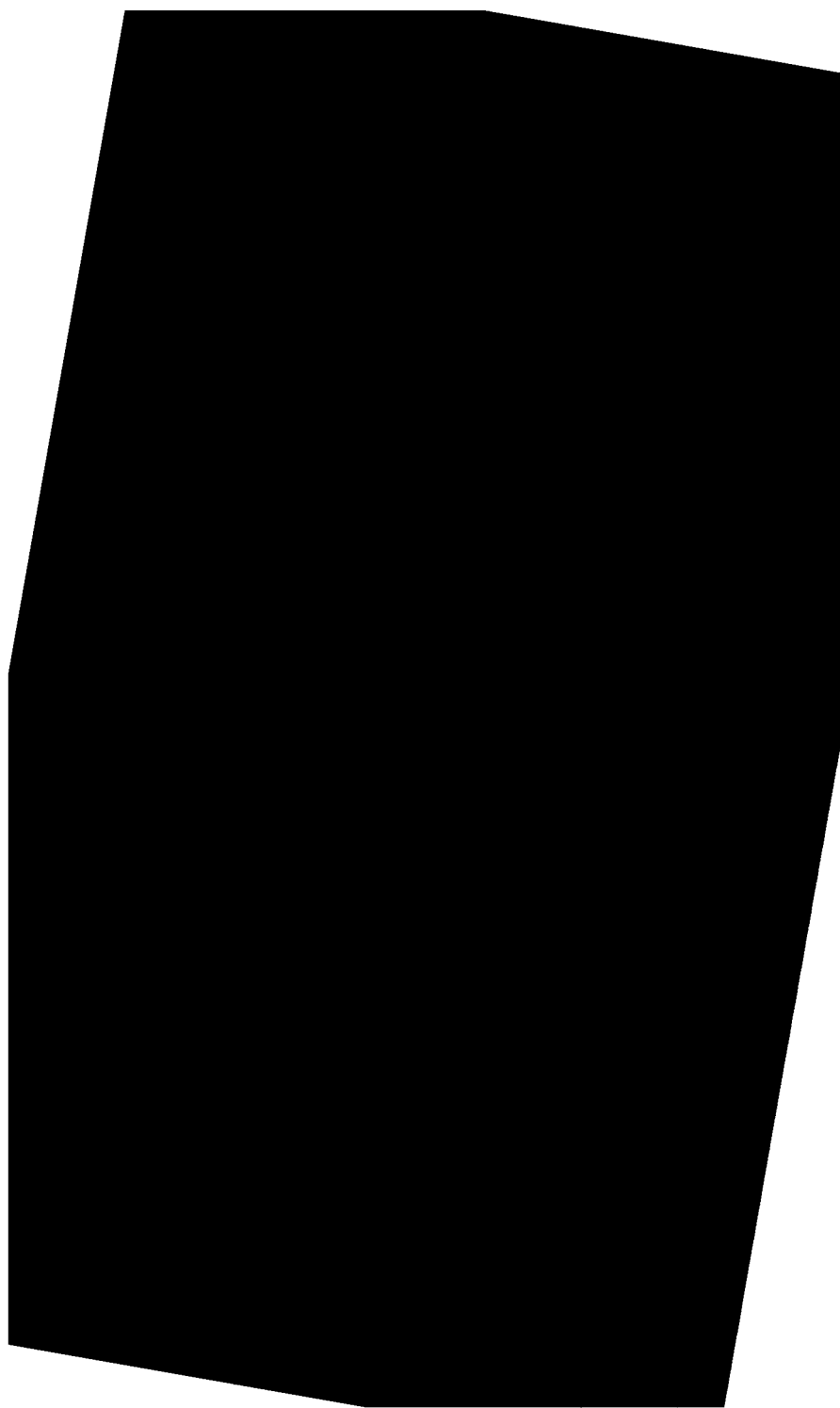
Om de tre Tider finder jeg ei meget om Gøtherne paa de Kanter, men de jo vel endda have boet der, men Aarsagen hertil er, at det Romerske Rige indskrænktes alt mere og mere inden snevsnærmere, og tilsligemed de Byzantinske Skribenters Runder, og af Byzantinerne er det, at man alene kan vente nogen Mening fra de Tider om de Kanter, thi de norden for dem var vel borte alt for uvidende, og de sønden for dem boende, og de nordøst, saae alt for langt derfra. Dog finder jeg hos Procopius (74) ved det Aar 714, at de som gjorde Opstand i Asien, og som fornemmeligen bestode af Gøther, der vare sendte med Floden til Rhodum, seglede sig til Constantinopel, og fulgte under Vægs paa sin Side alle

Om Gøtherne i det 8. og 11. Sæculo.

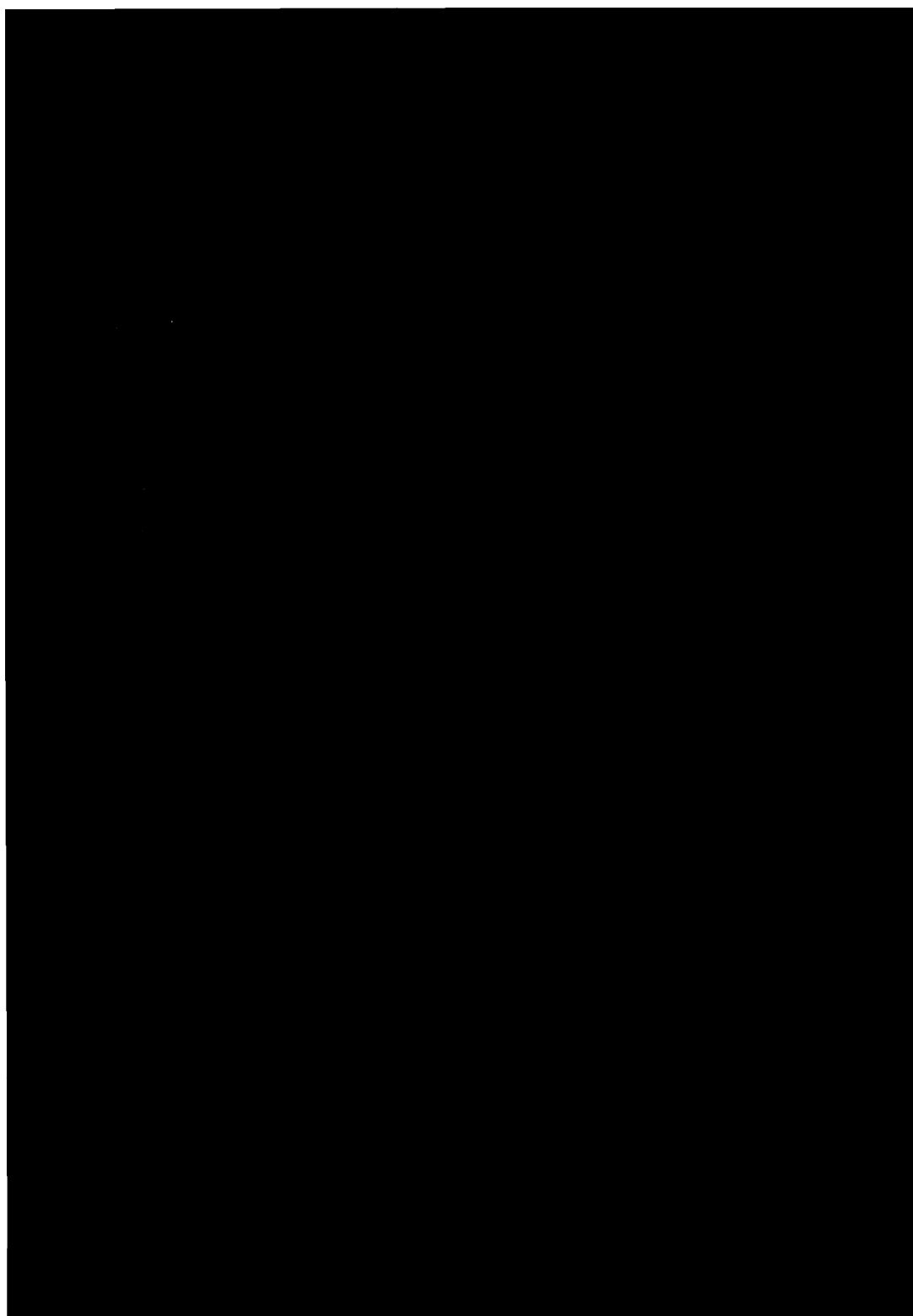
Geographis i Th. 2 B. p. 1284.
 Geogr. i Th. 2 B. p. 50.
 C. H. 1, 6, p. 257.

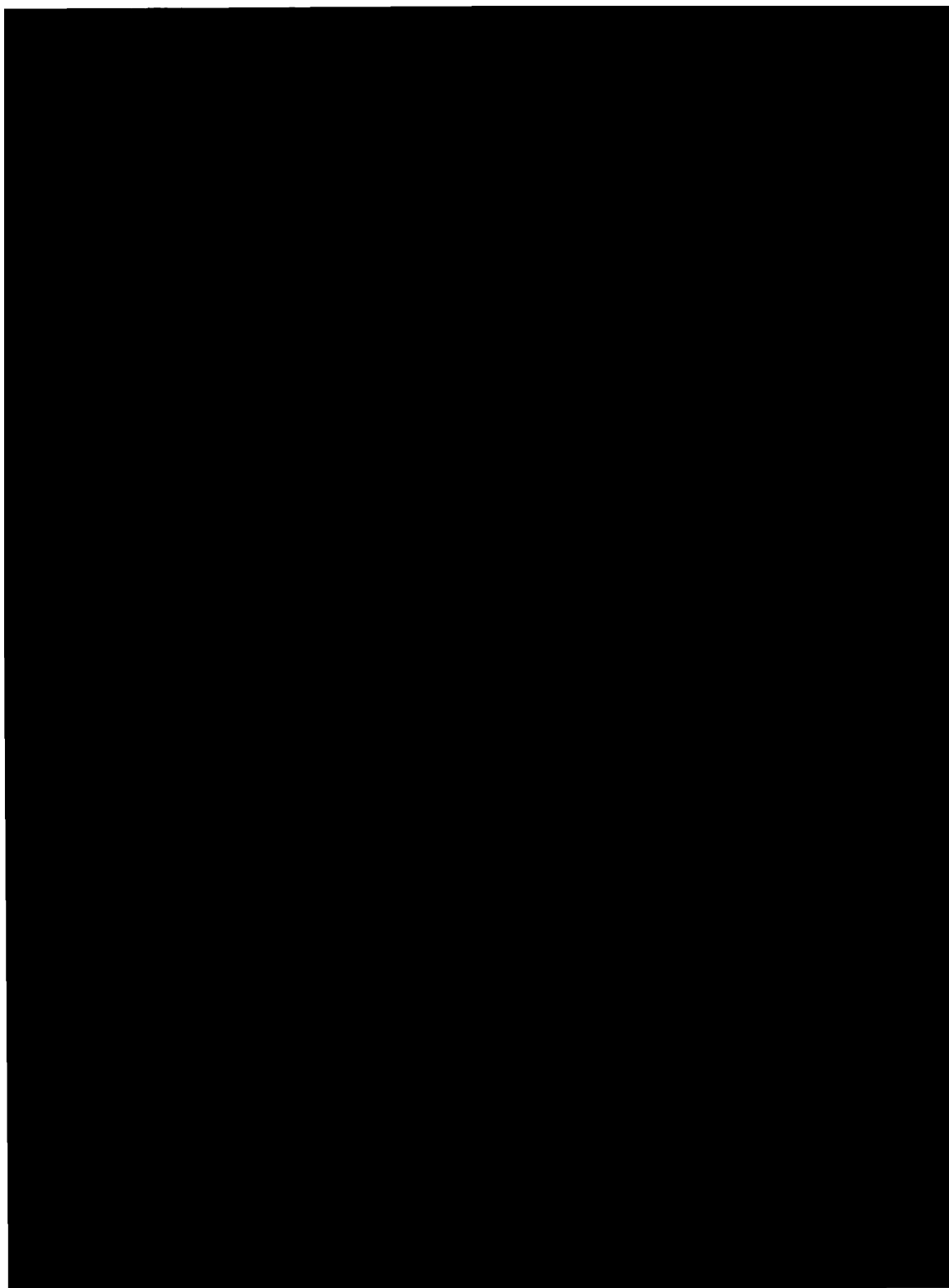

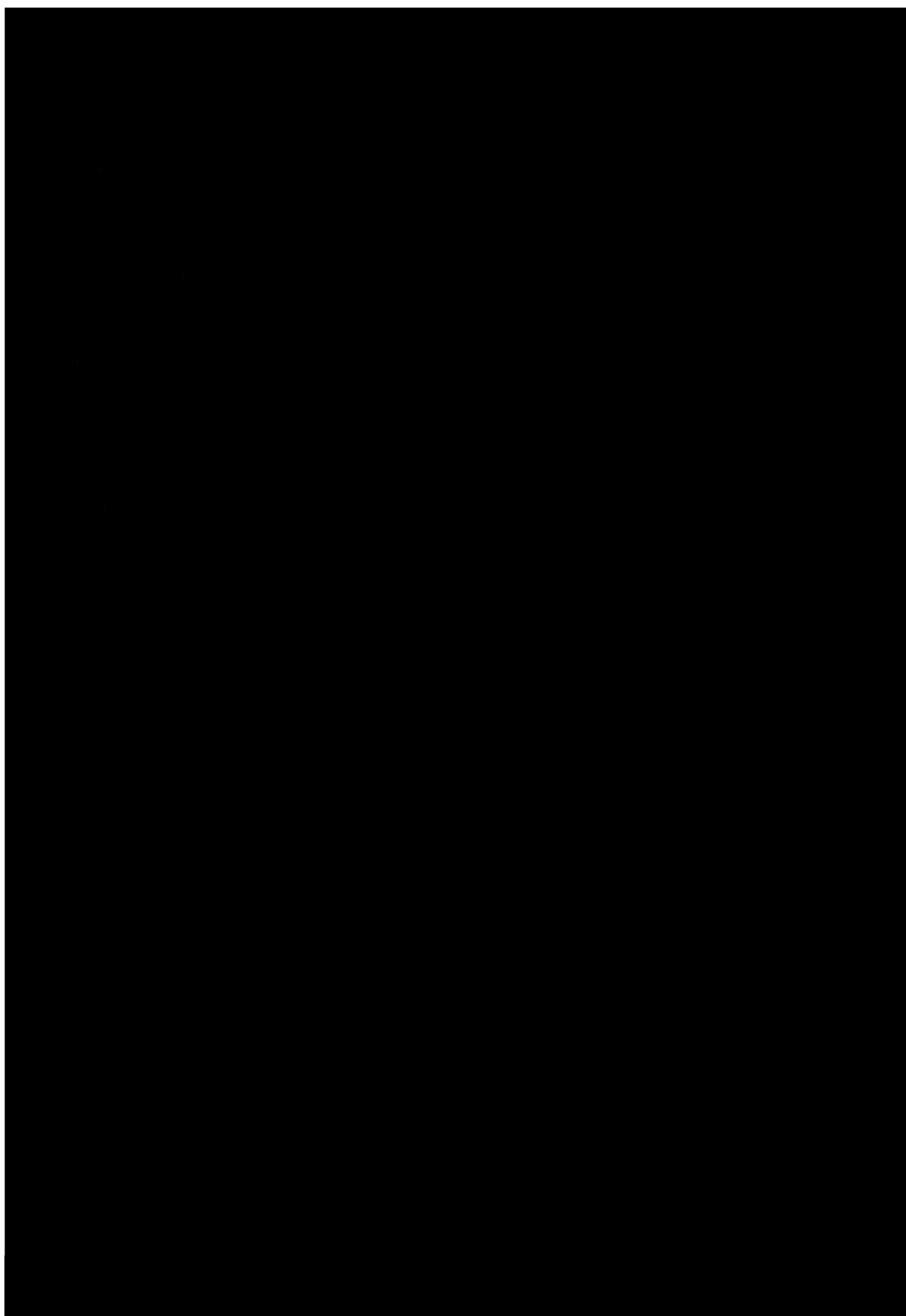

ikke sigtet. Philoponus (87), en Skribent af det 6 Sæculo, siger, at Grækerne kaldte alle mod Norden boende Barbarer *Gothi*, hvilket viser dette Folks Navnkundighed.

§. LIV.

Efter det 8 og følgende Sæcula forsvinder det Scythiske navn selden for Donau. Vel finder man det endda brugt hos Byzantiniske Skribenter om Folk norden for Donau, men med forstaaes Vaginakser og andre Folk. Men fordi Gothers nævnes mere ved Comos, saa kan man dog ei slutte, at de mere været der, da det endog er mueligt, at de endnu omvendt maaskee blandede med andre, og under et Navn. Thi hvor mange 100 Aar forløbe ei fra Procopius Busbecq, som levede i Midten af det 16 Sæculo, som intet hørte om Gothen paa Erim; og da sig bemældte (88) Efterretning om et Folk, som skulde boe der, staae i Talianen, og kunne stille 800 Byffestyttere til Fods i de høis fornemste Stæder skulde være Mancup og Sculuan. anfører og en Deel Ord af dem, og erkjender dem endte, hvoraf han sluter, at dette Folk maa enten være en af Saperne, hvilke Carolus Magnus adspredde rundt om, eller og af Gothen, som i gamle Dage boede der, og som deres Gothiske Levninger, viser deres Sprog tydelig. som ogsaa meget kommer overeens med det i Codice Argenteo, (89) haver best af alle viser. Ja i hvor mange 100 Aar Gothen i Asien ved Mæotis ei blevne forglemte, og dog

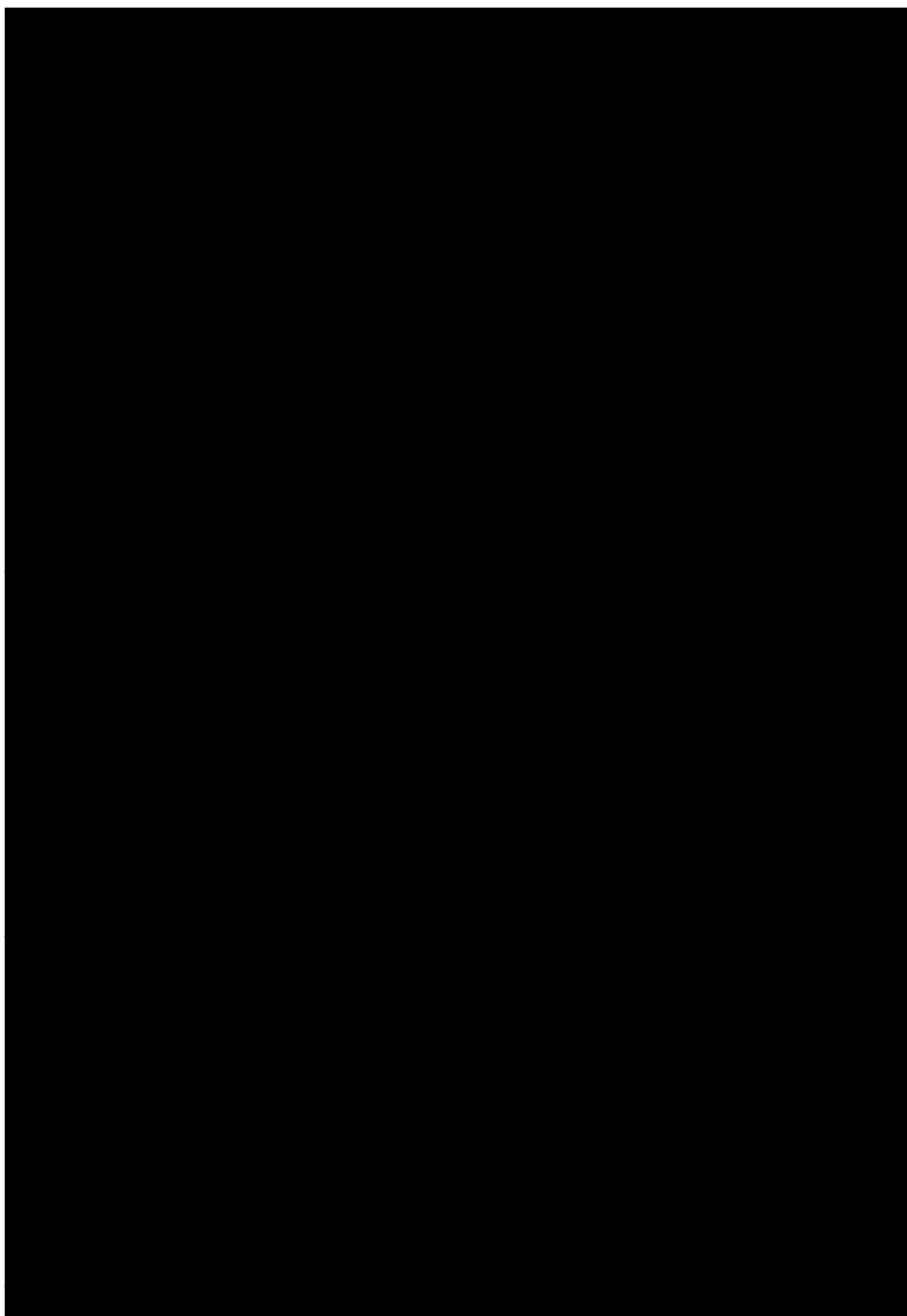
Om Go-
therne i det
12, 13, 15 og
16 Sæculo.

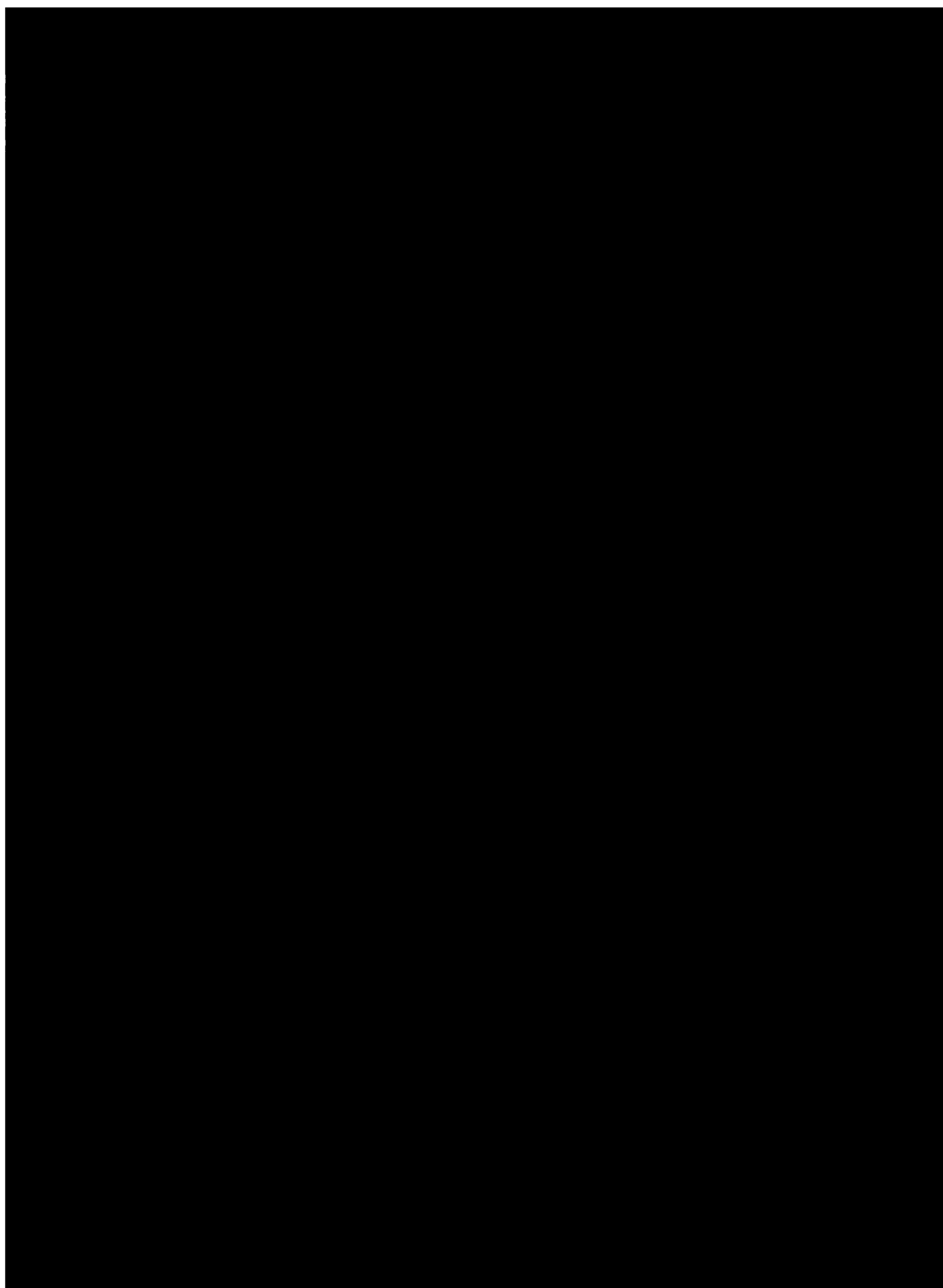
(87) In Arist. Meteor. l. 1. f. 1066 apud Usserium in ant. eccl.

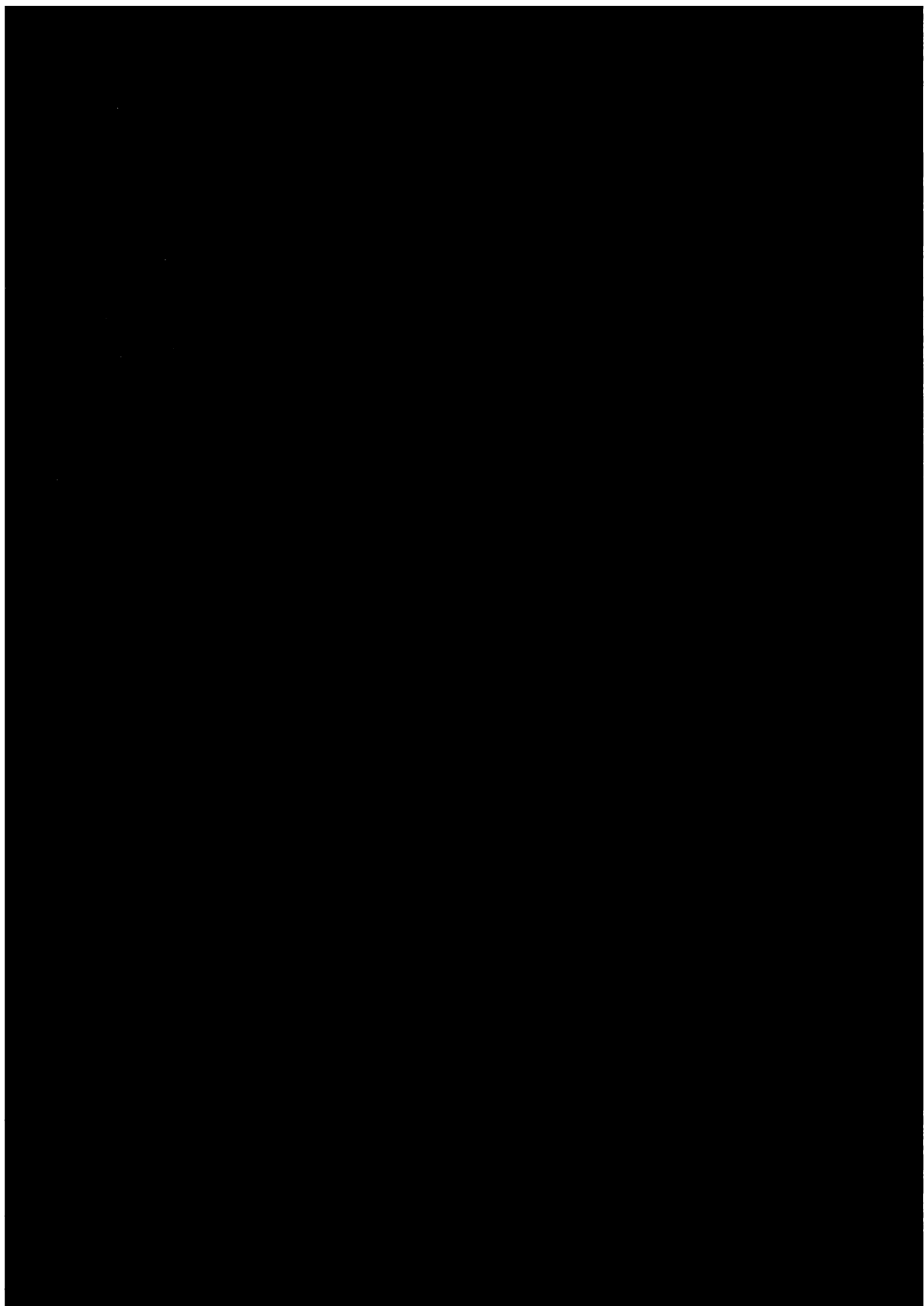
(88) p. 322

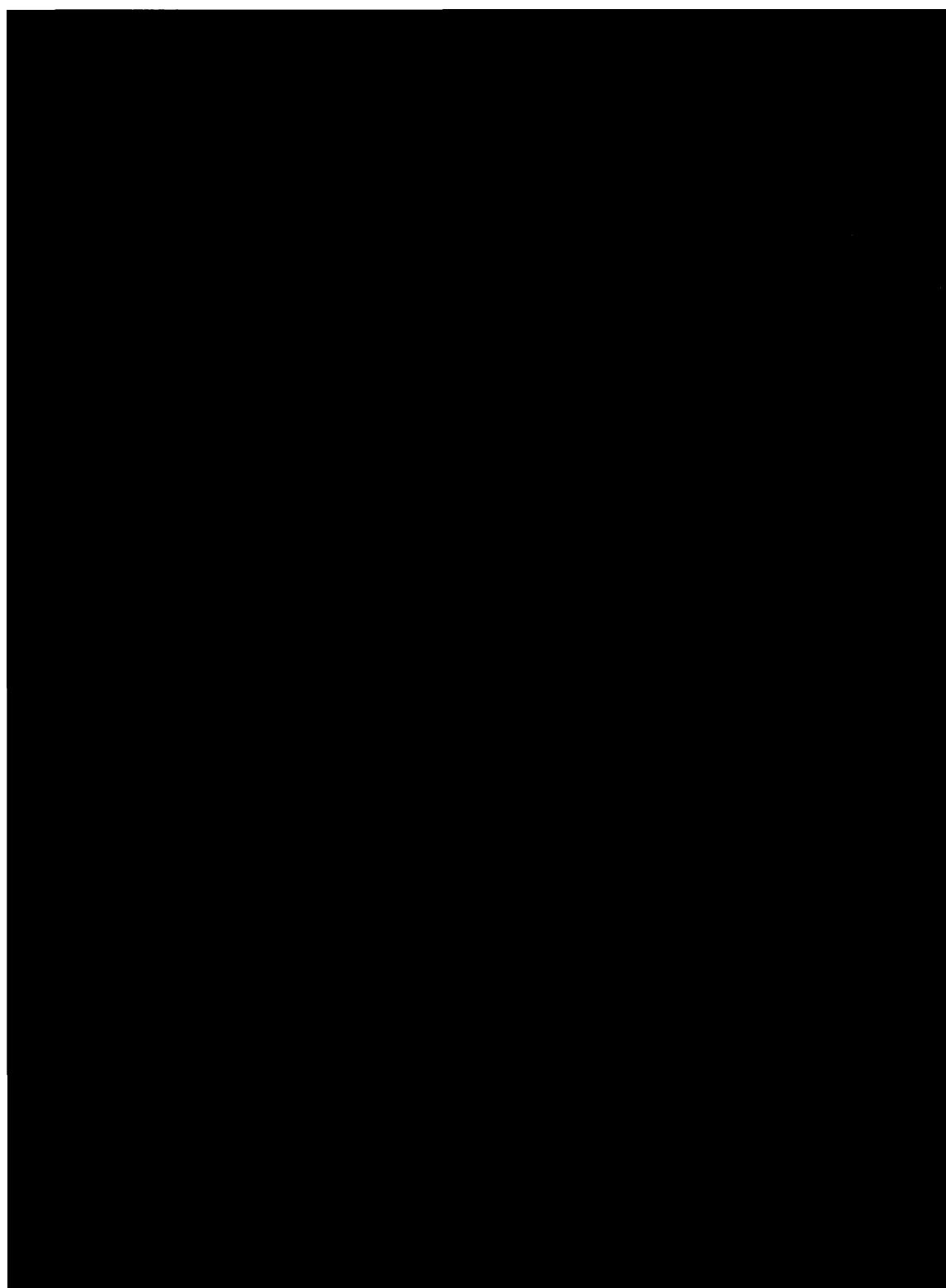
(89) Ep. p. 322 — 326. Ep. 4

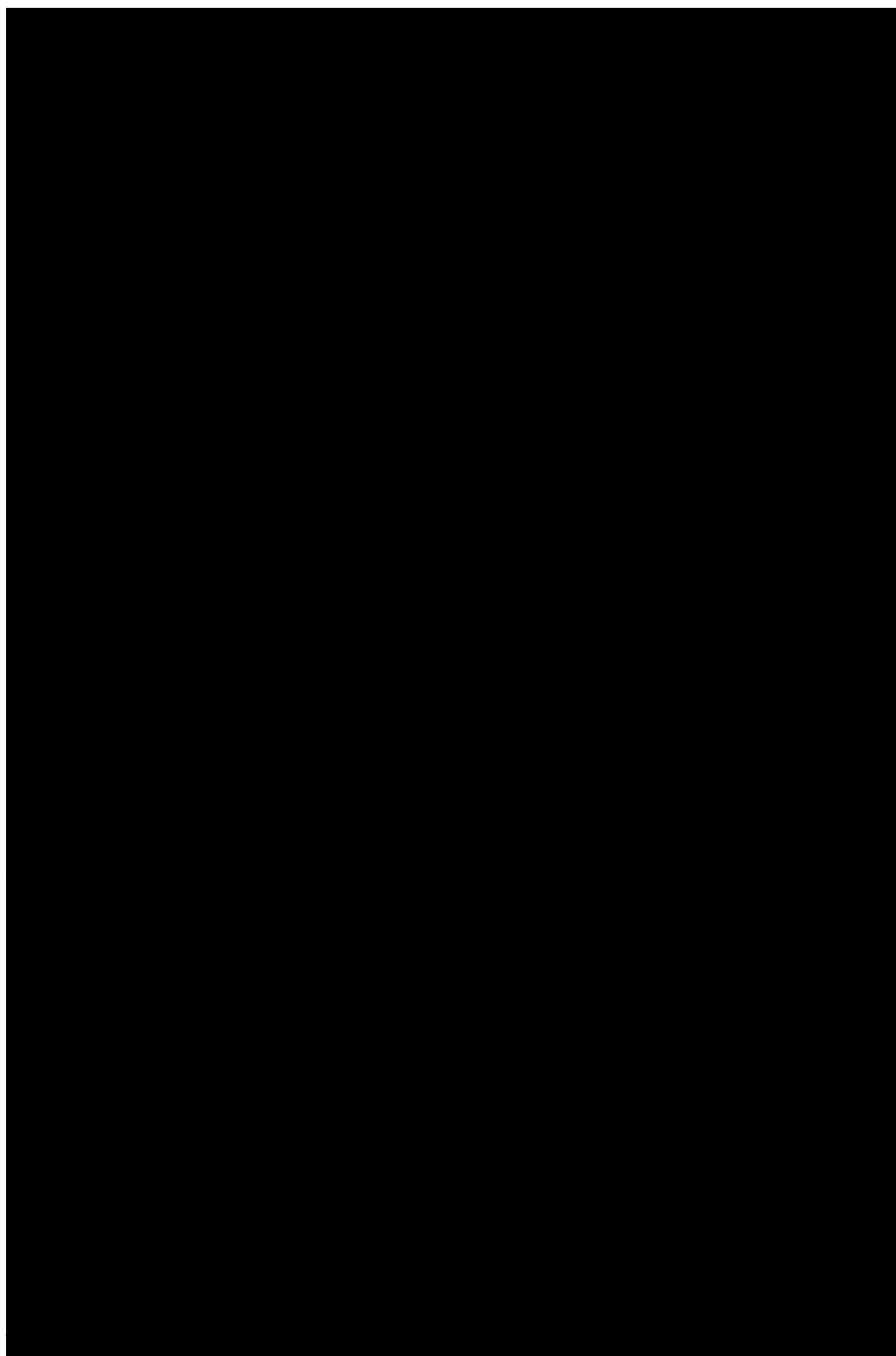
Glof. Suio Goth. t. 1. proem. p. 6 & 7.

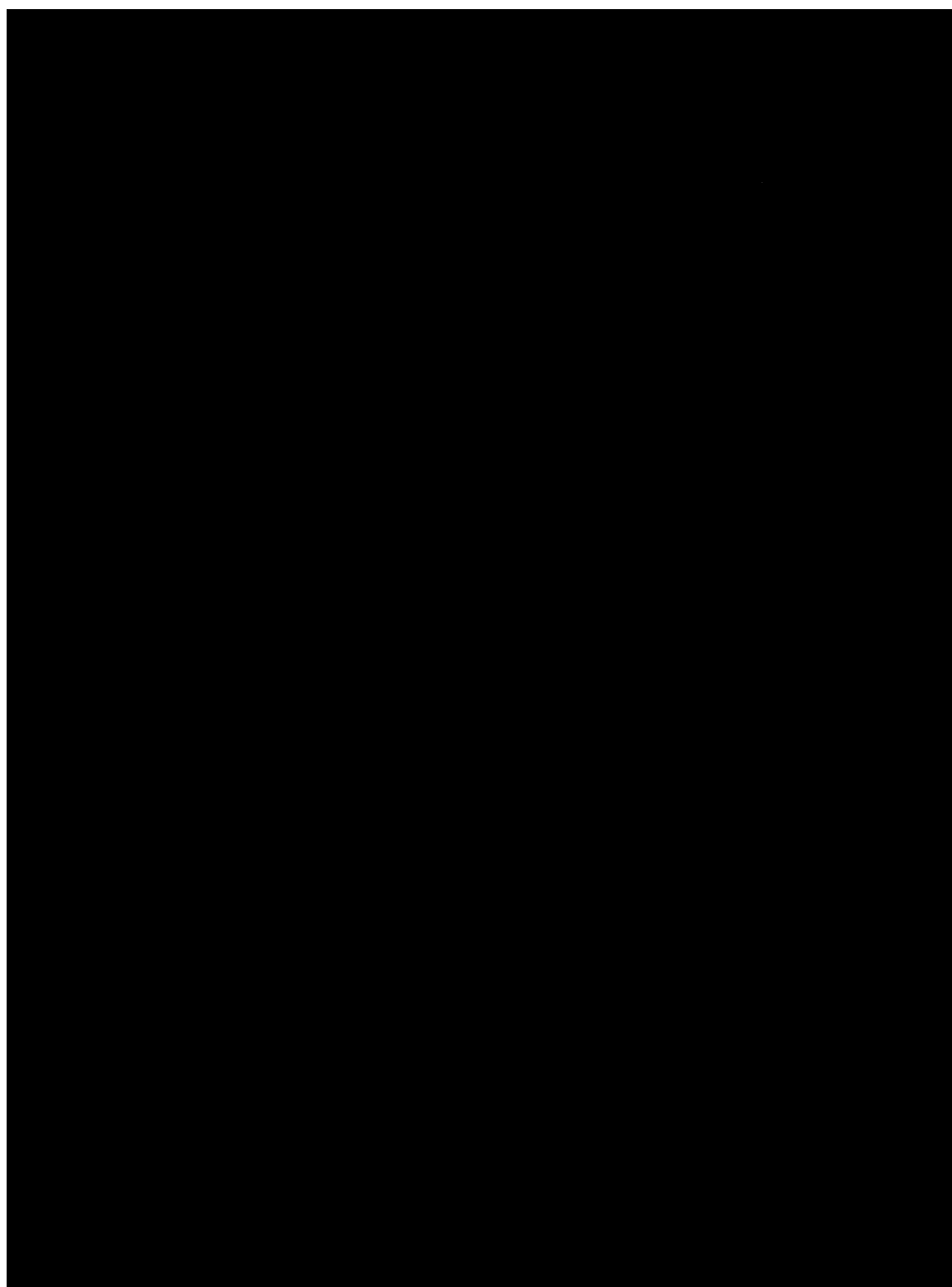

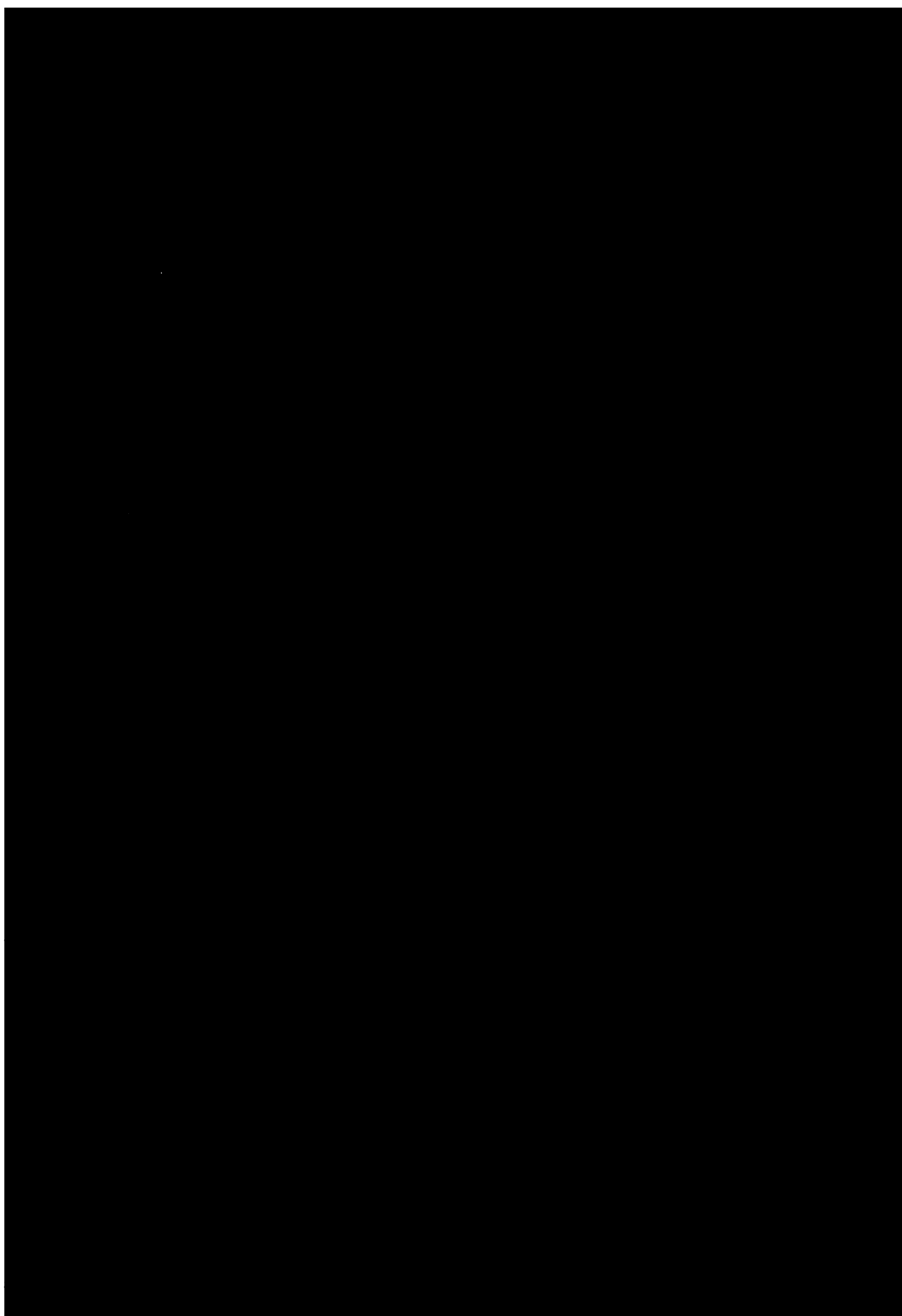

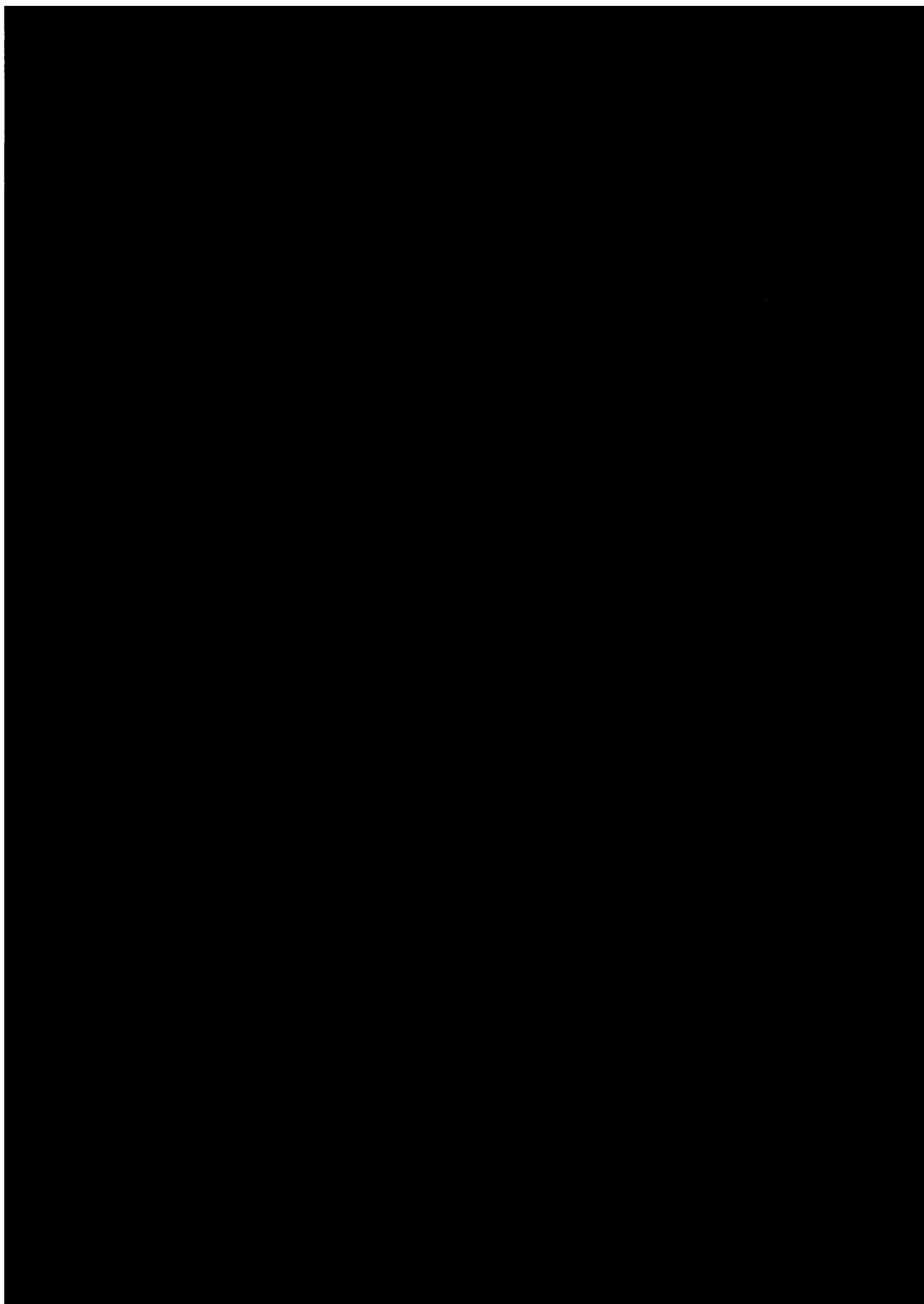

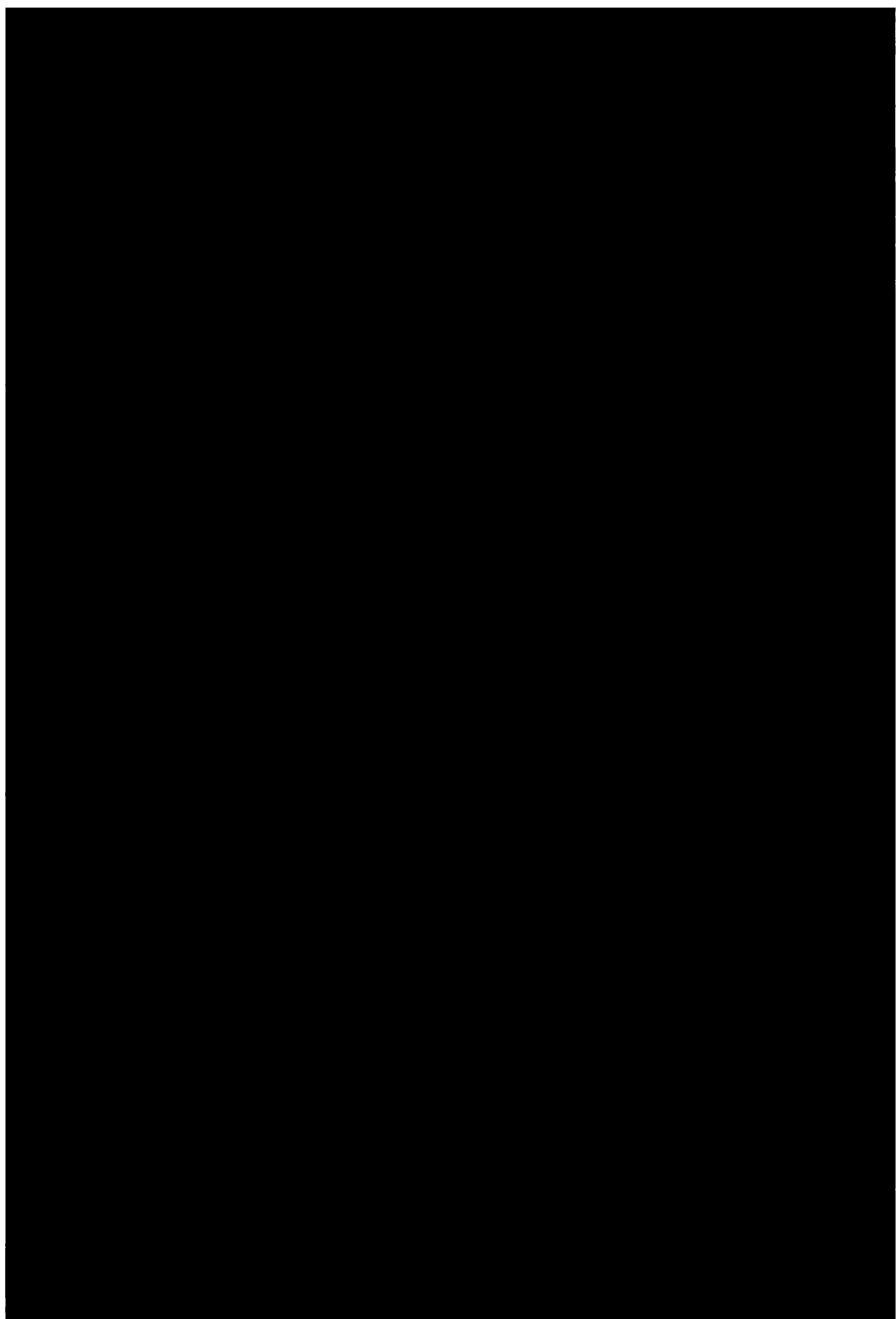

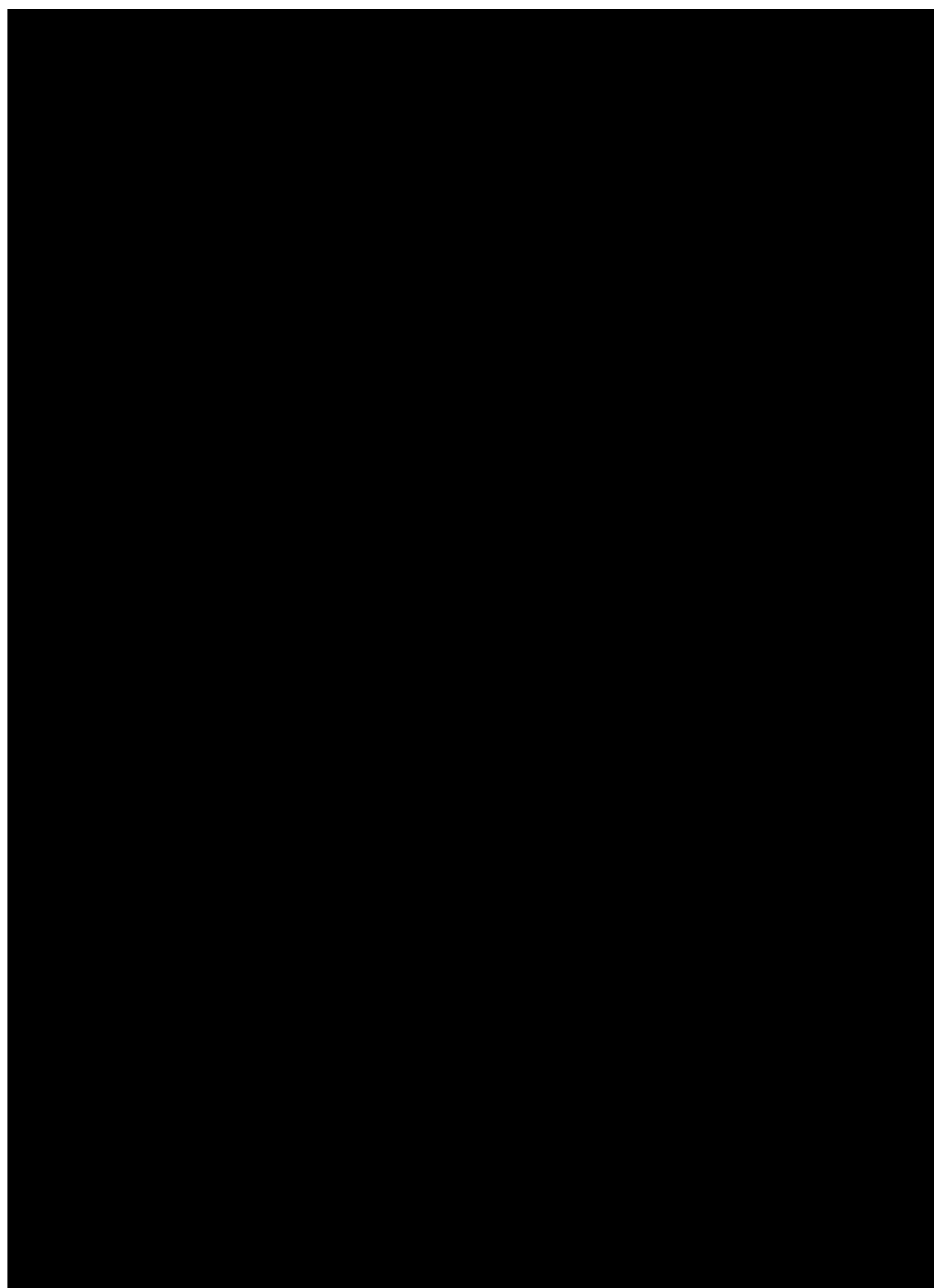

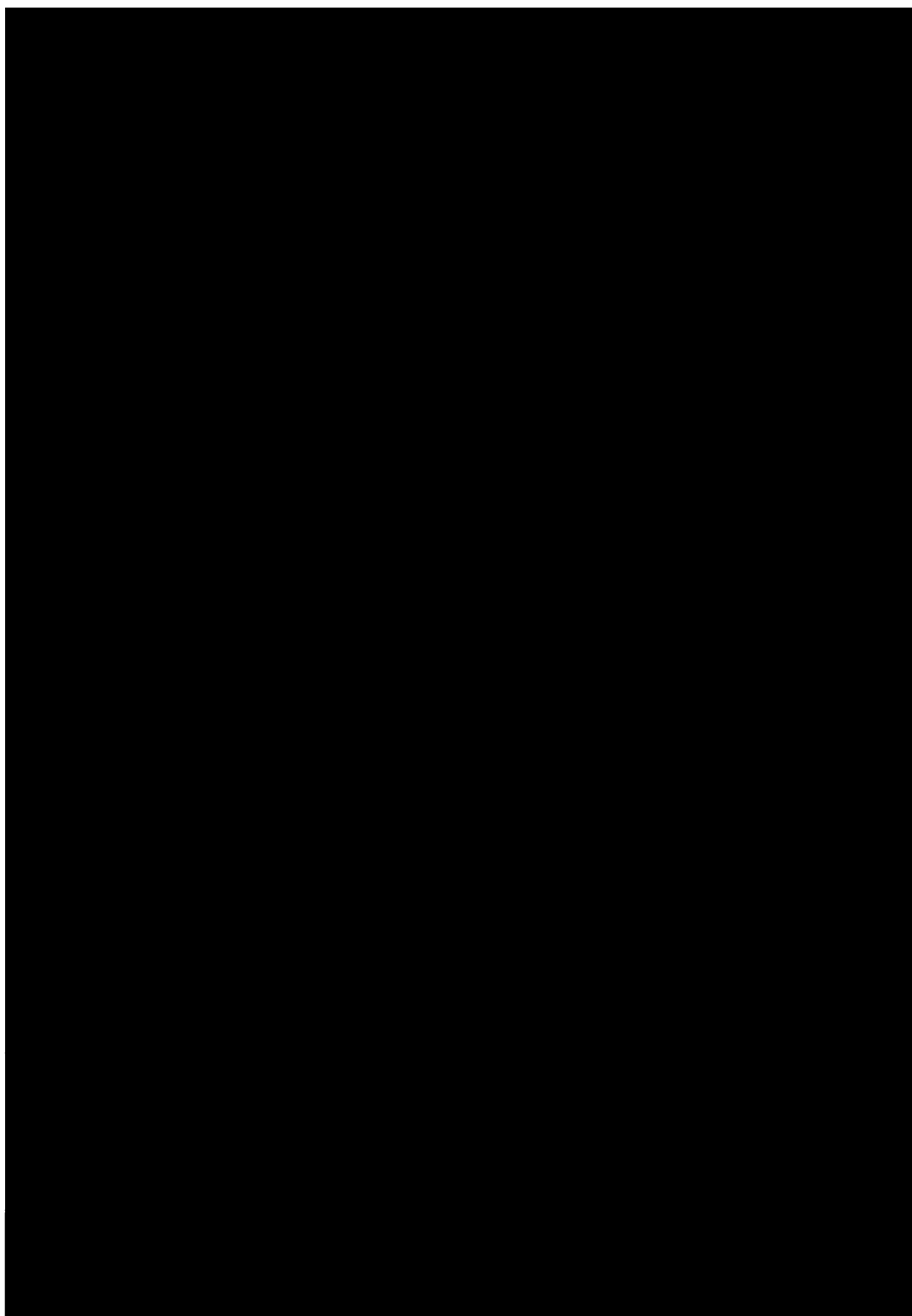

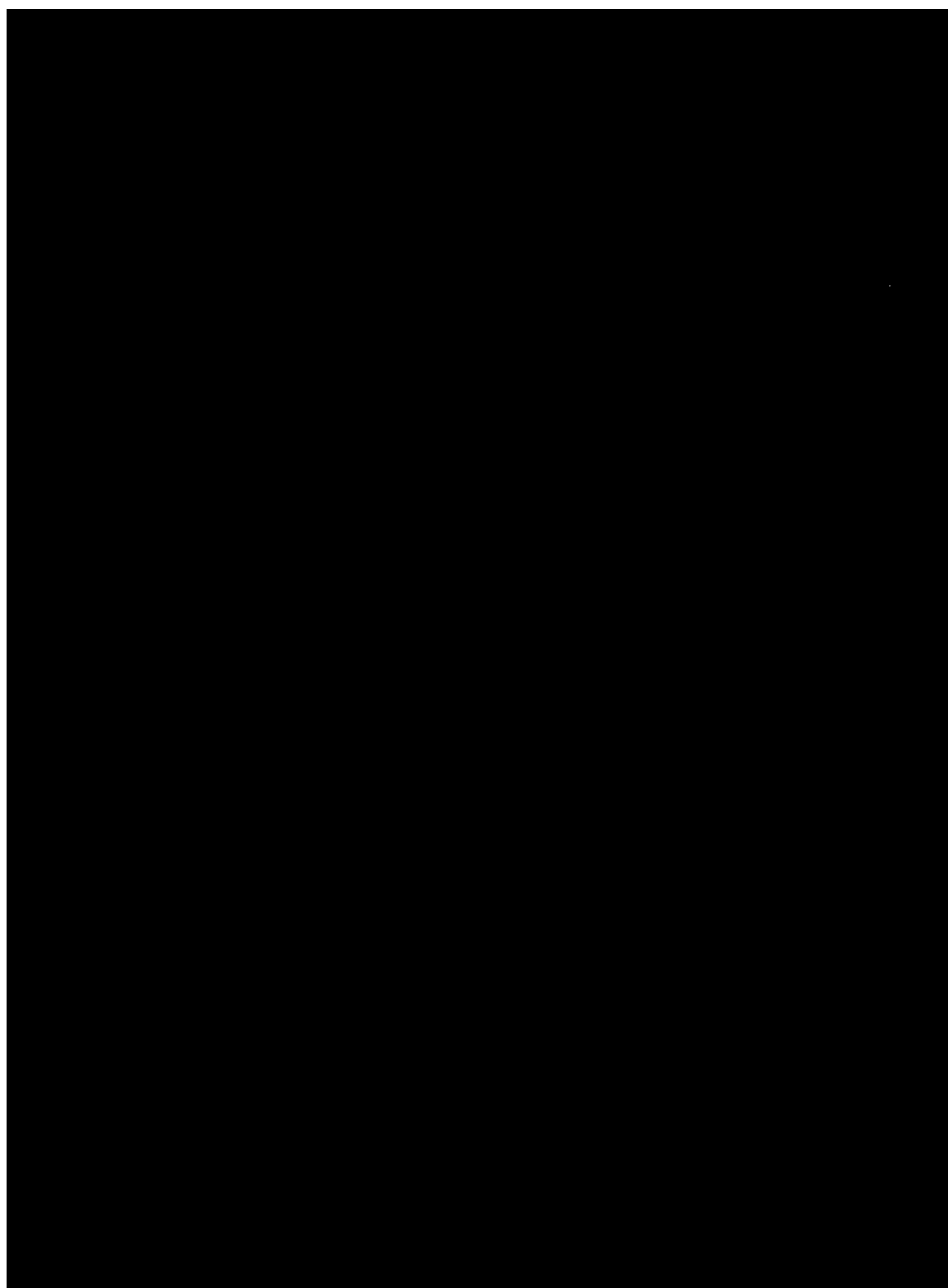

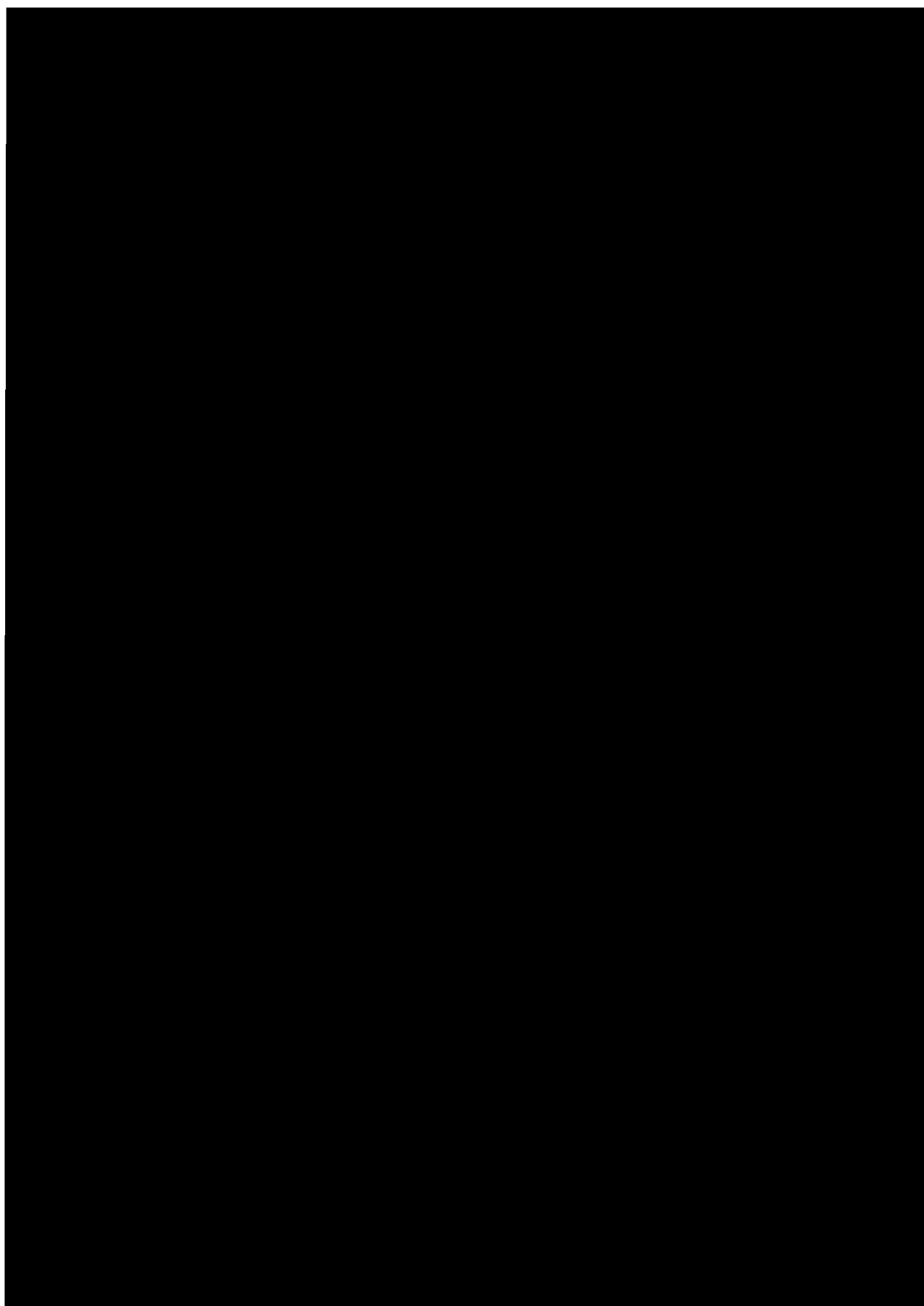

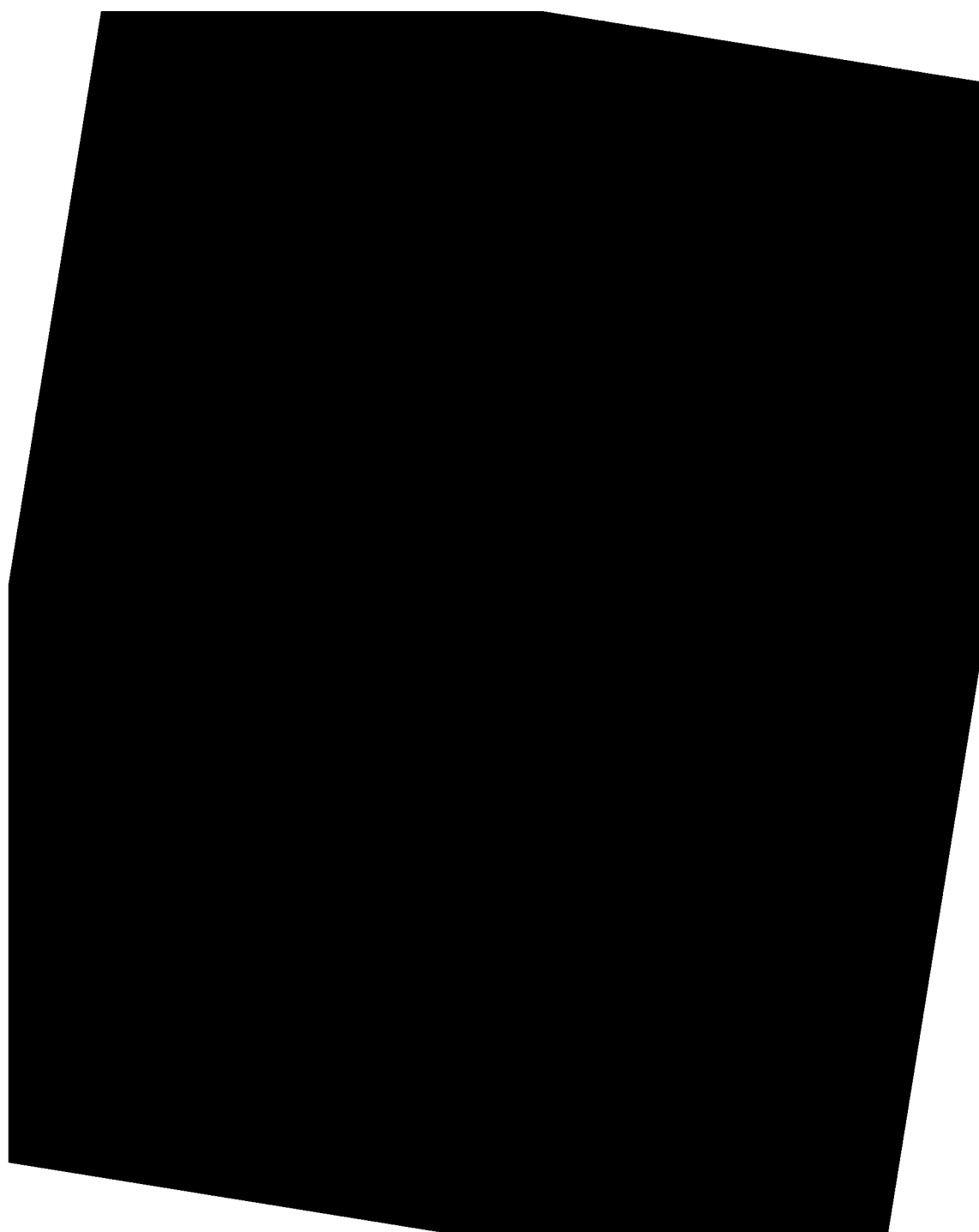

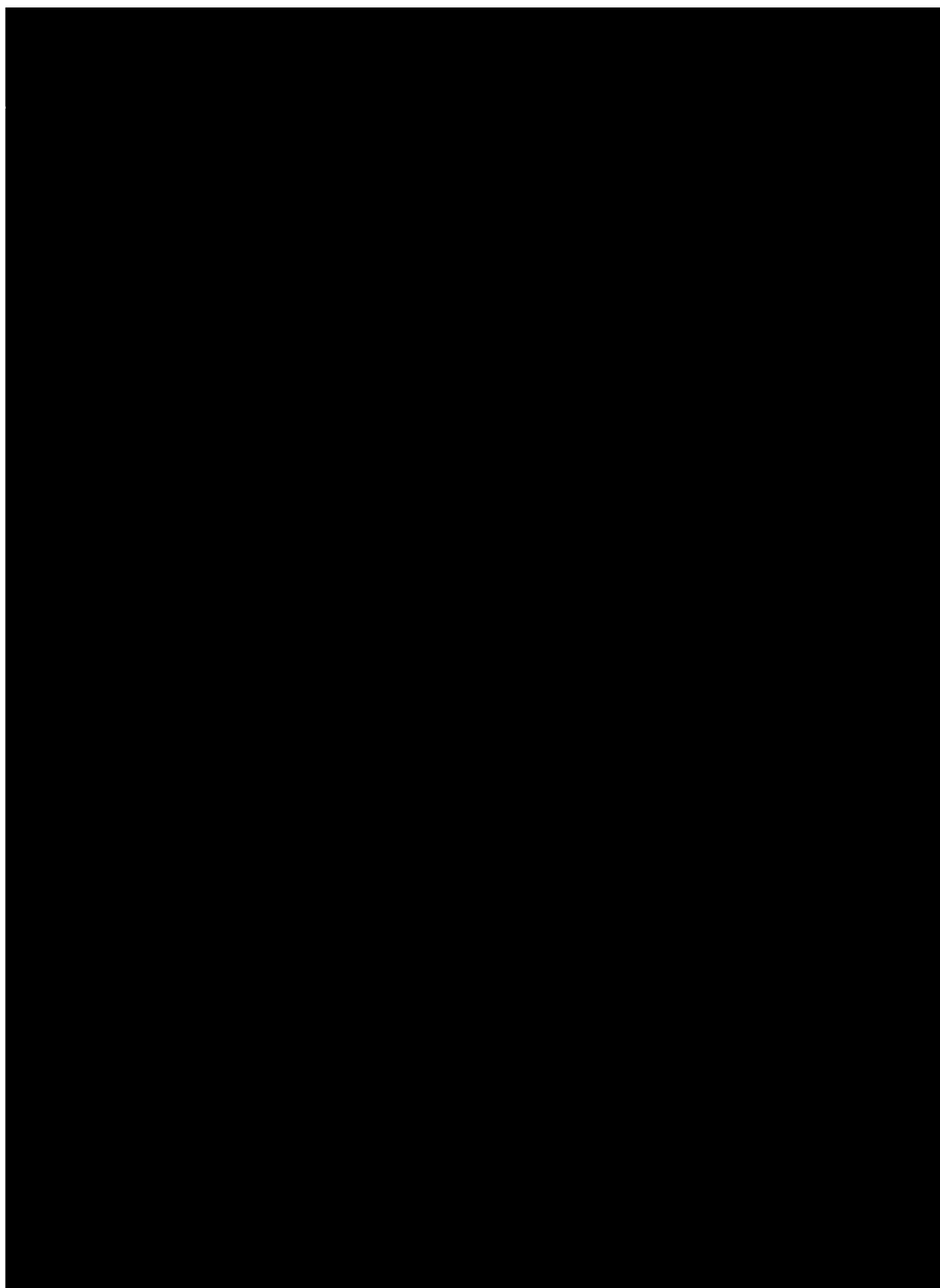

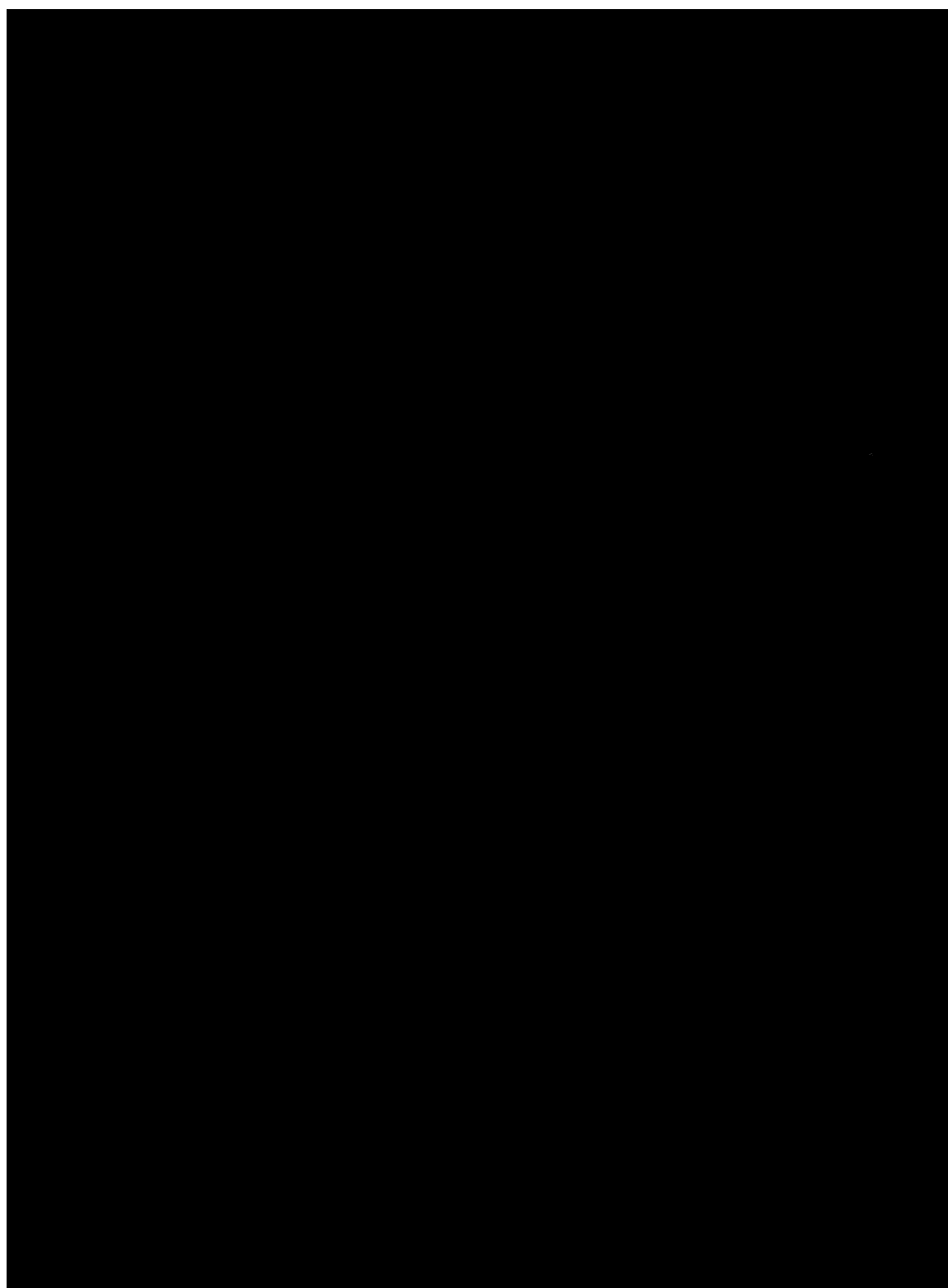

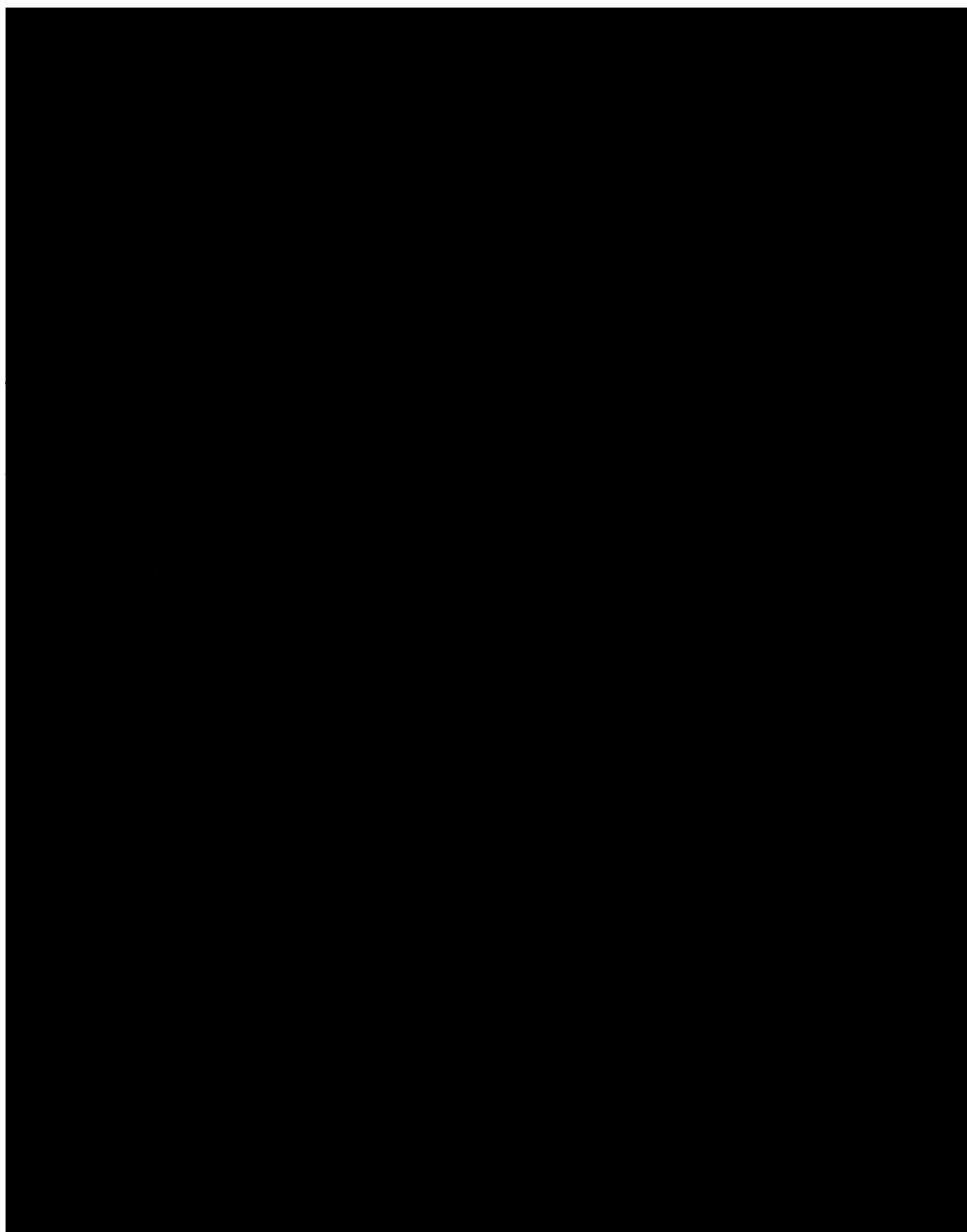

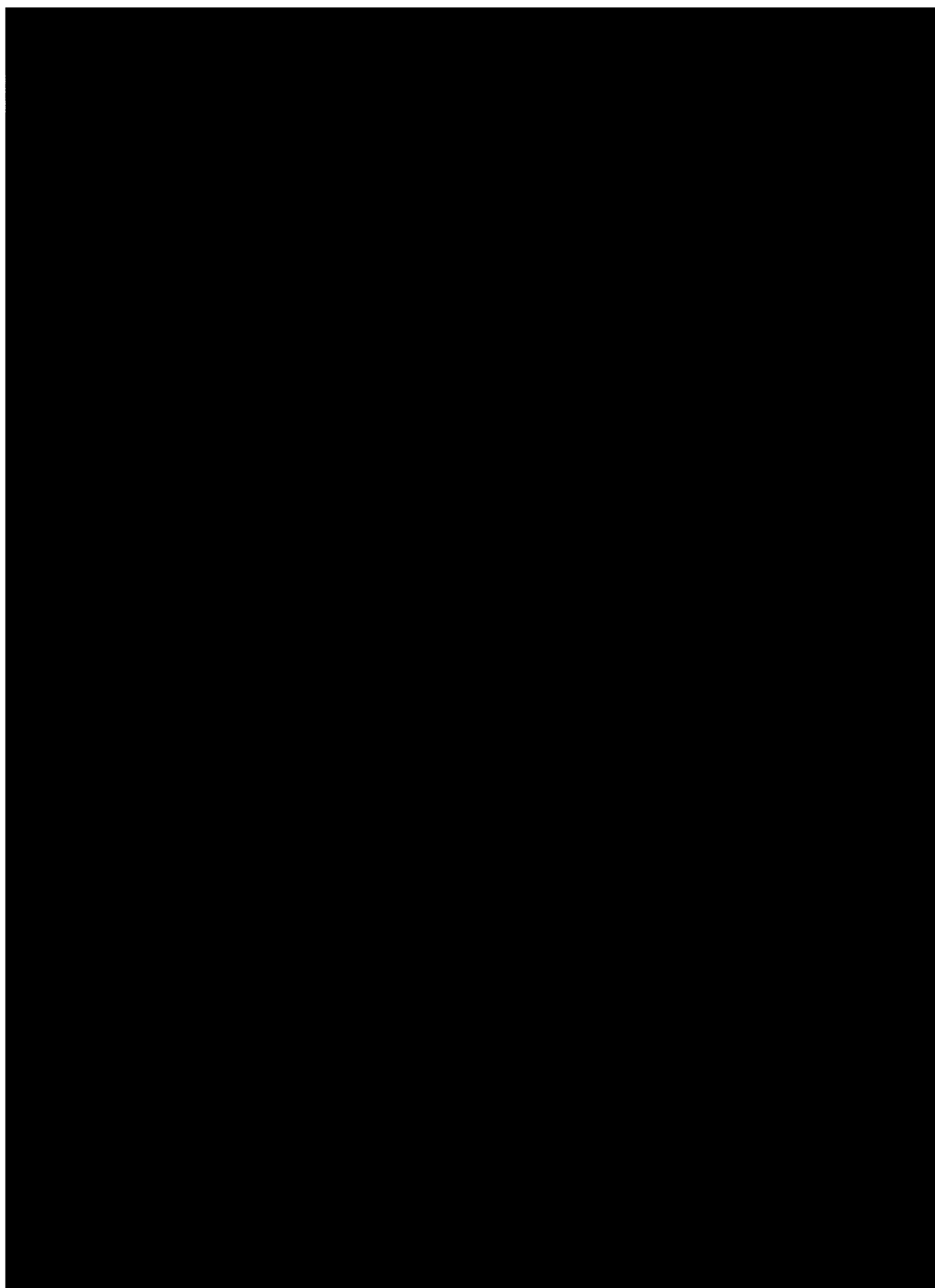

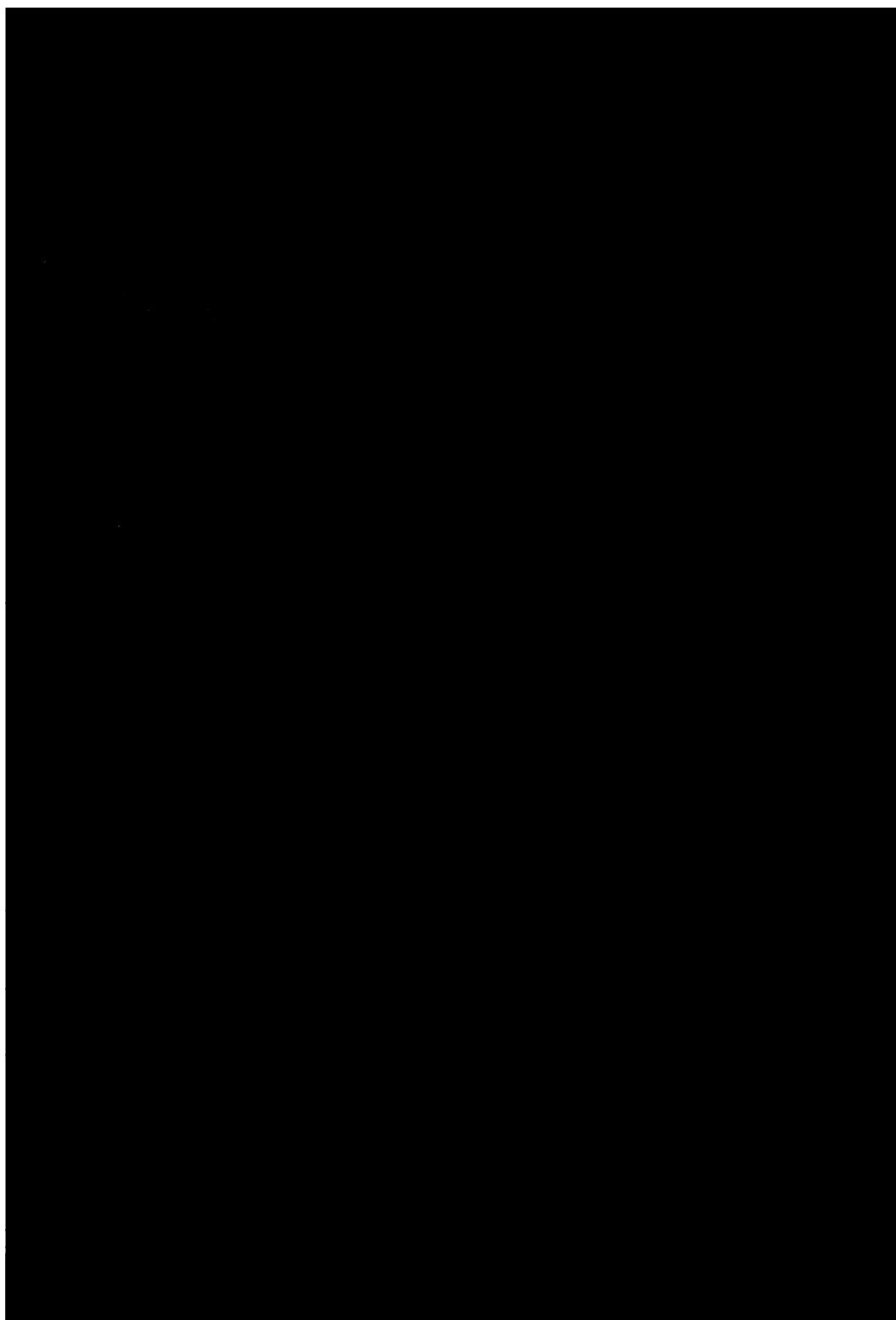

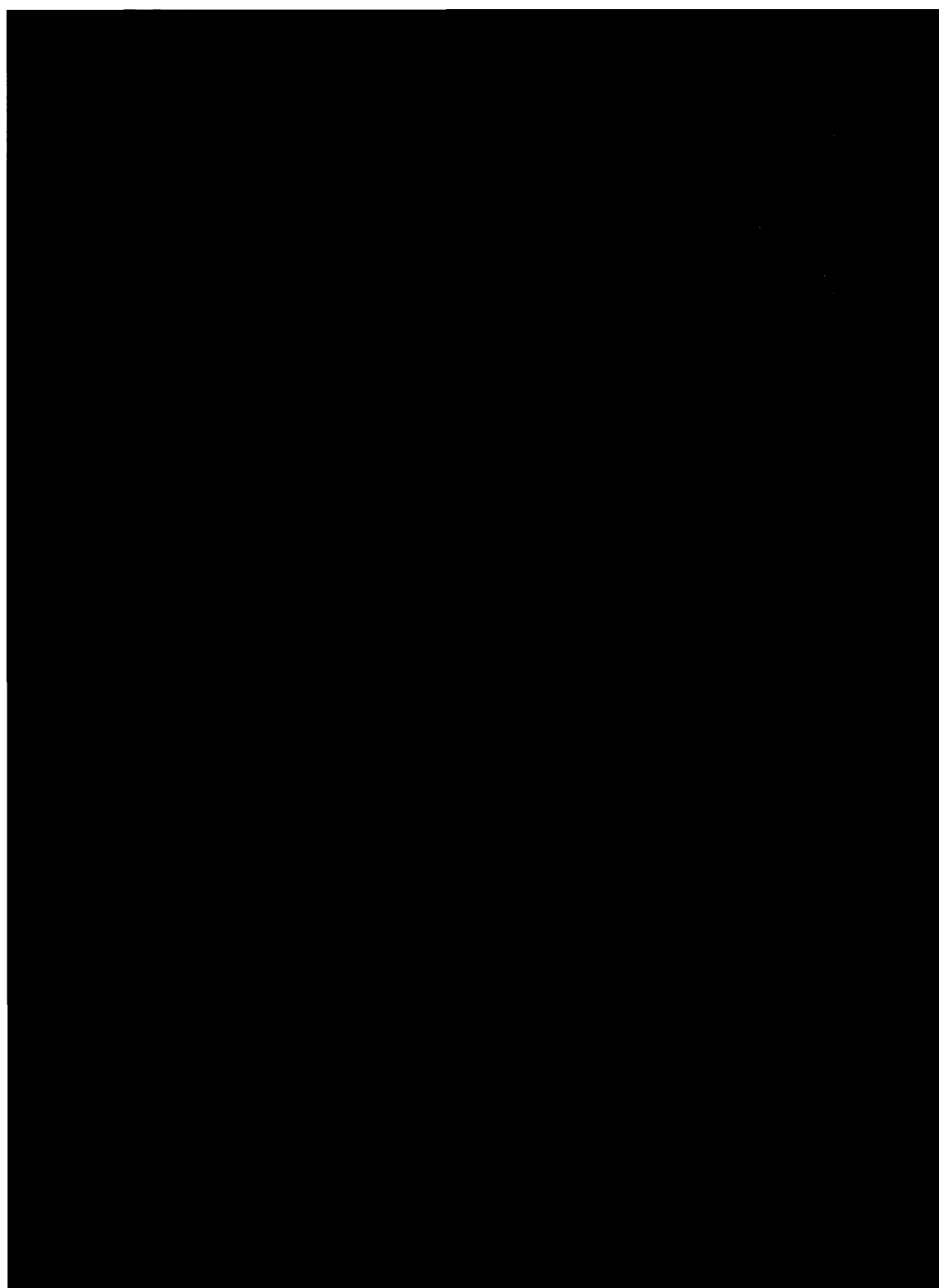

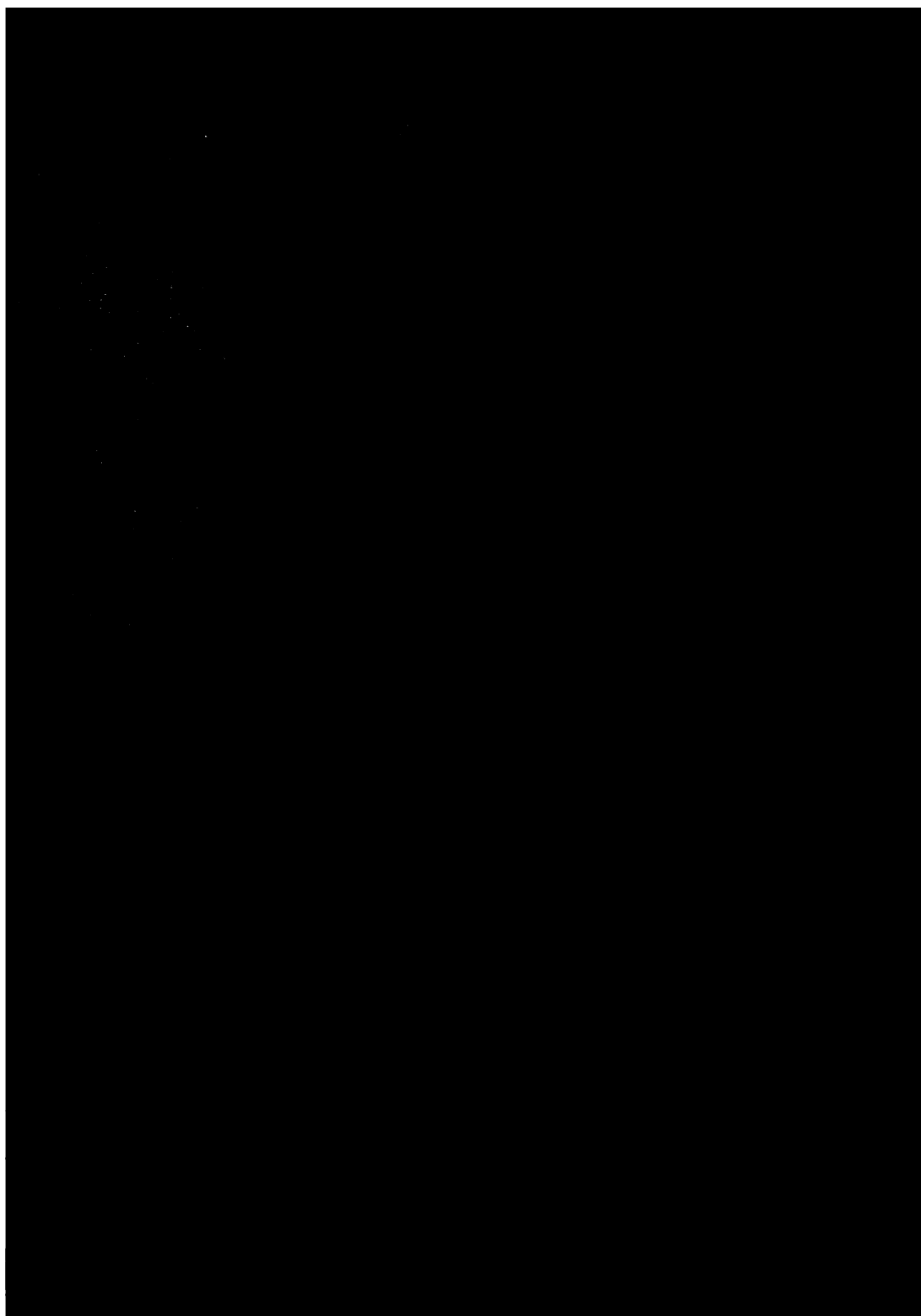

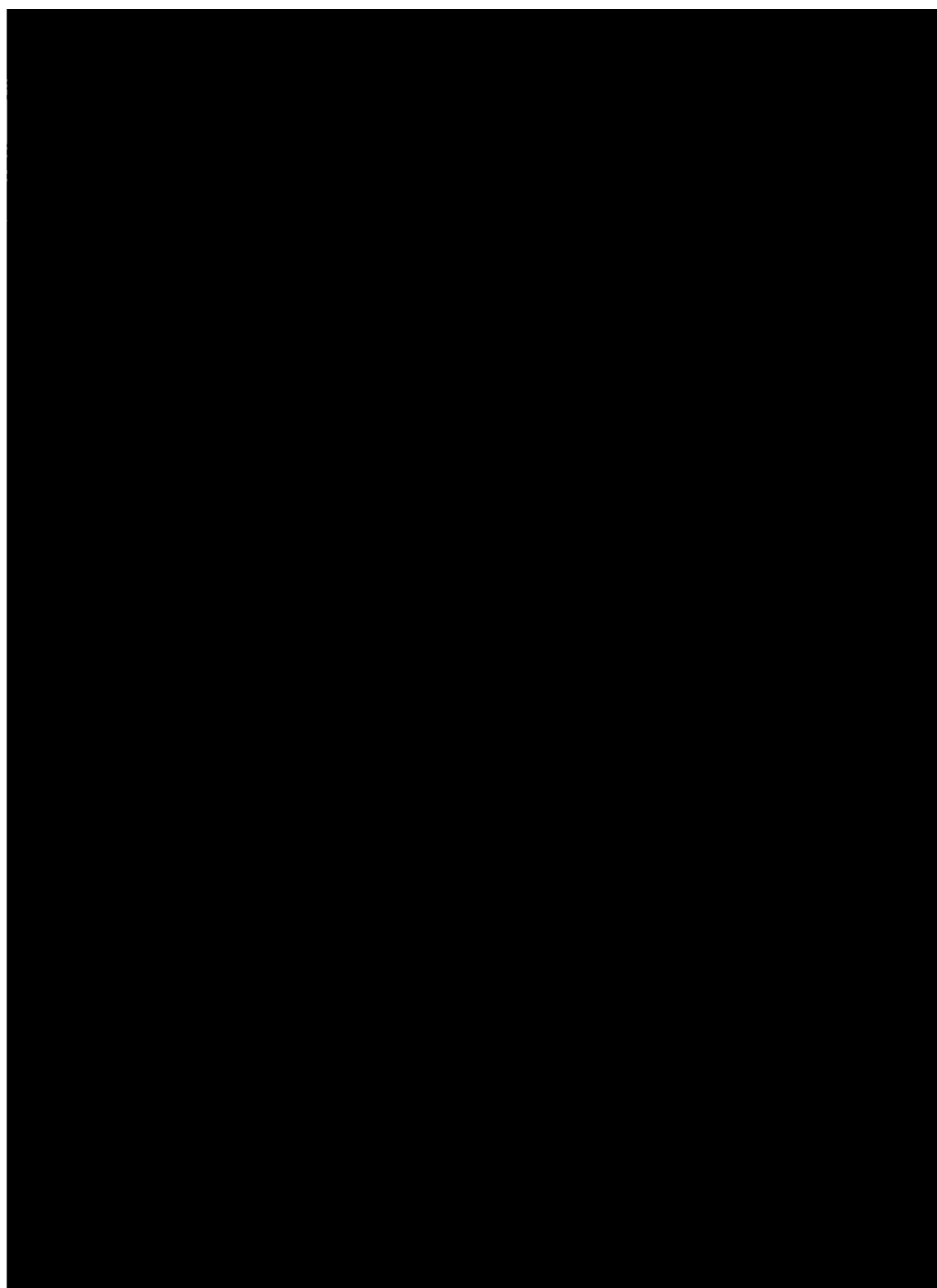

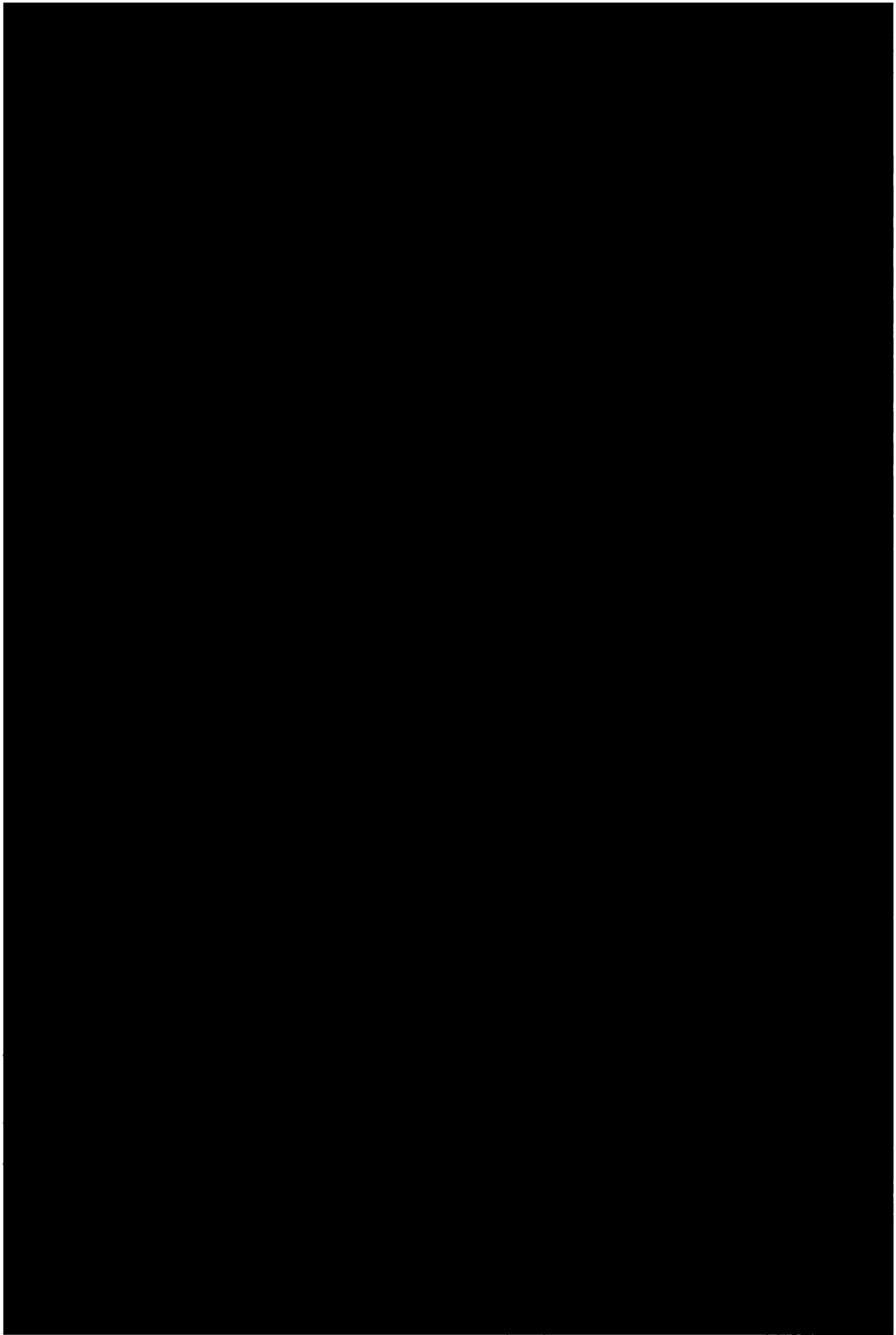

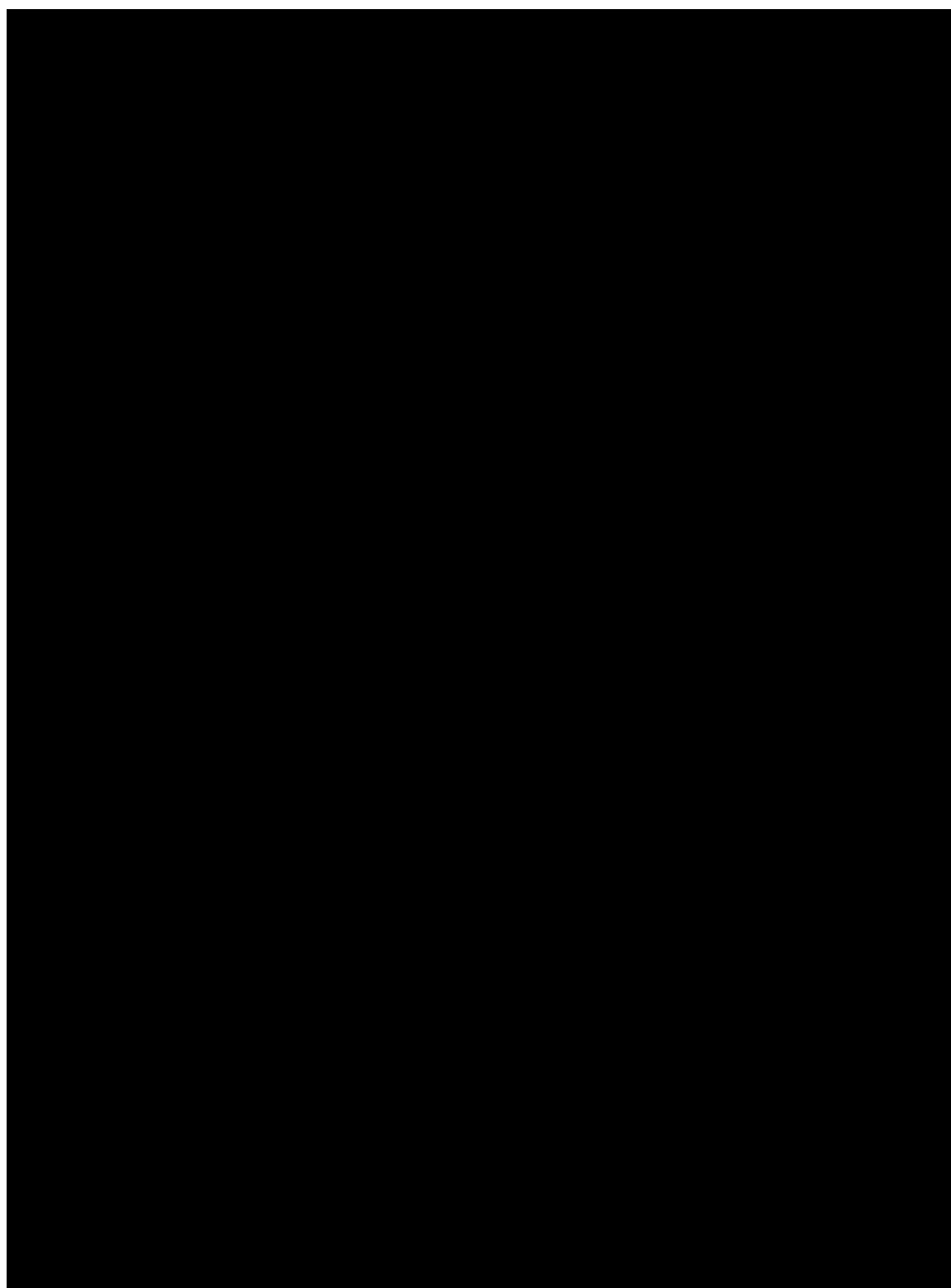

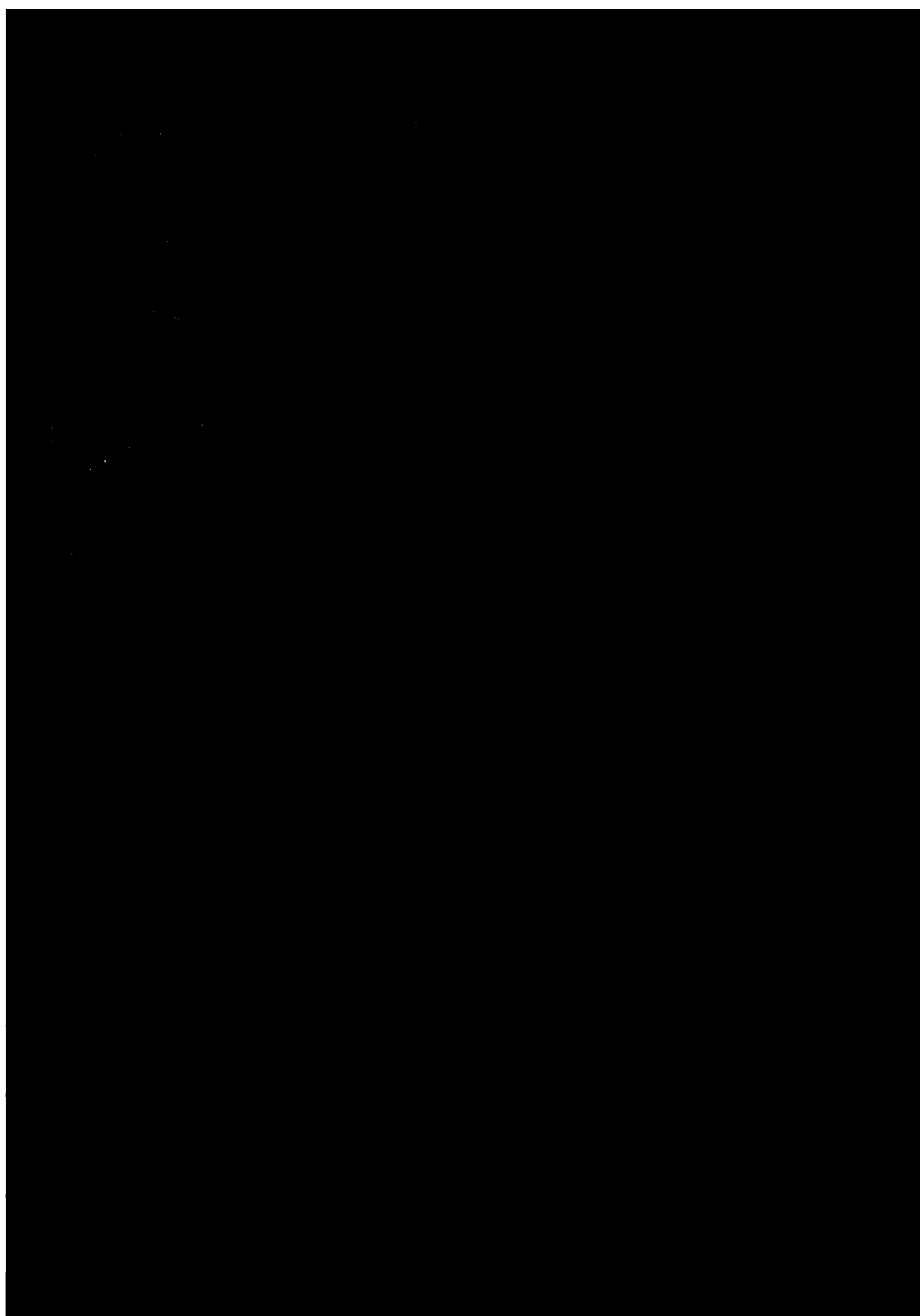

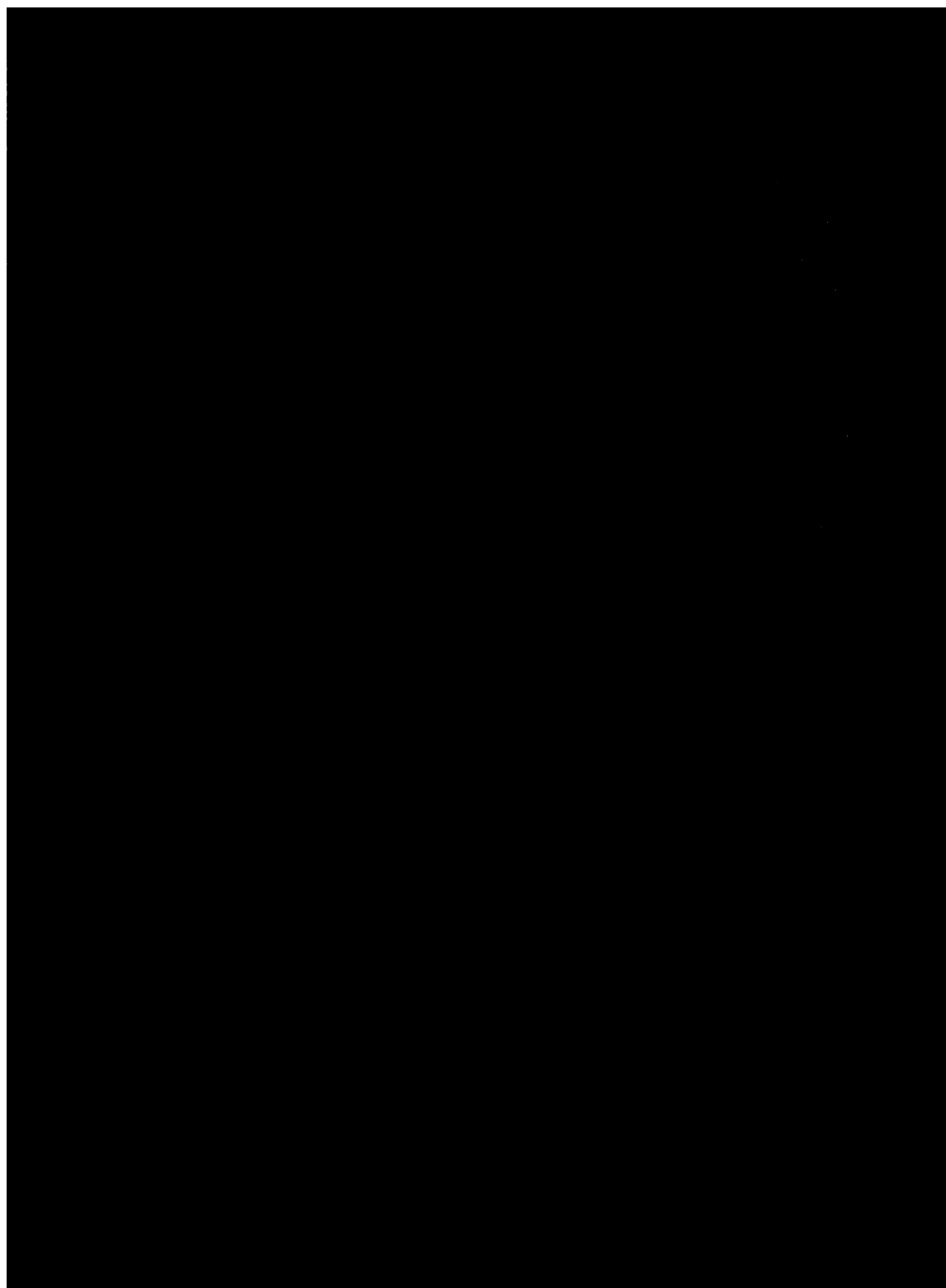

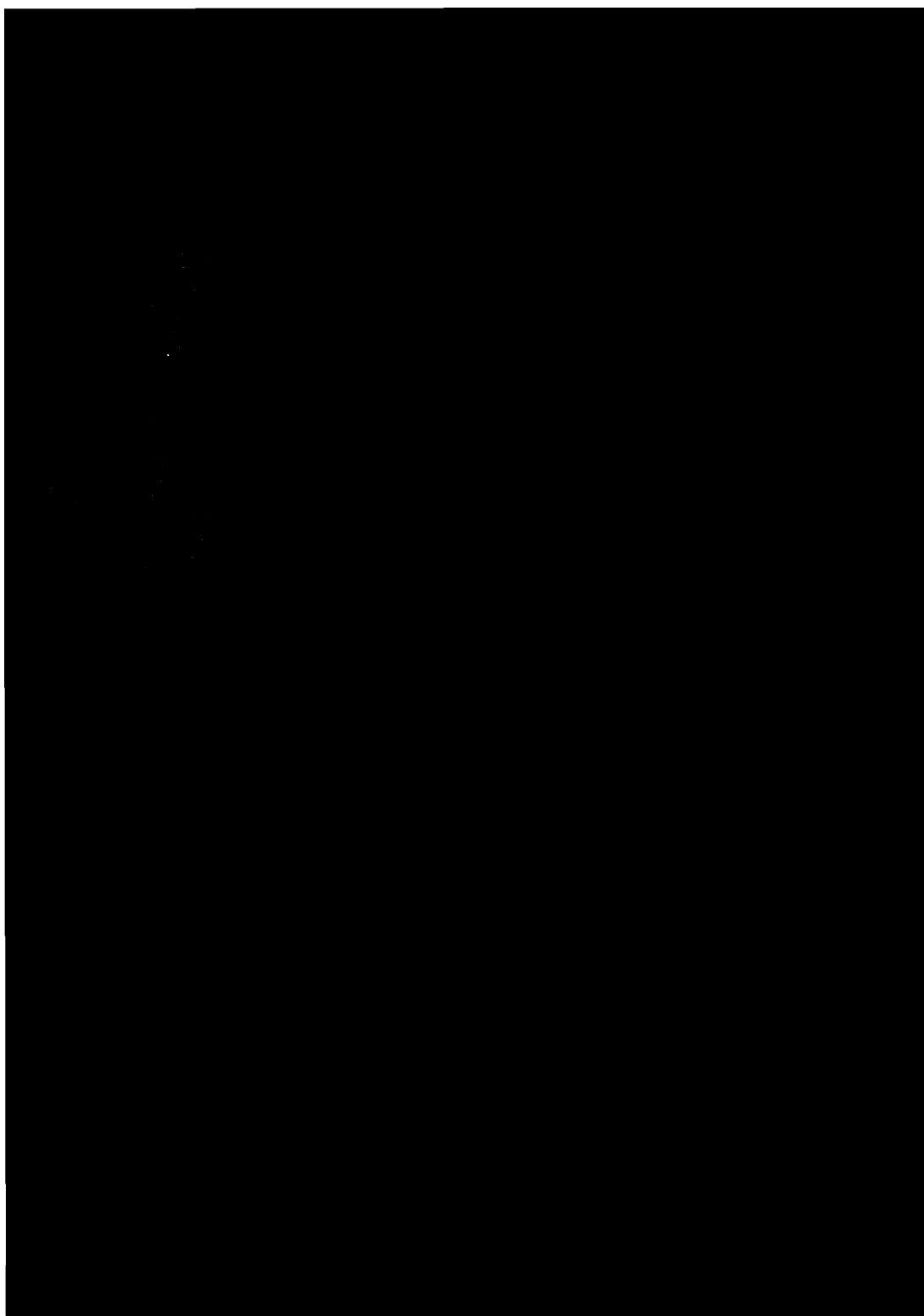

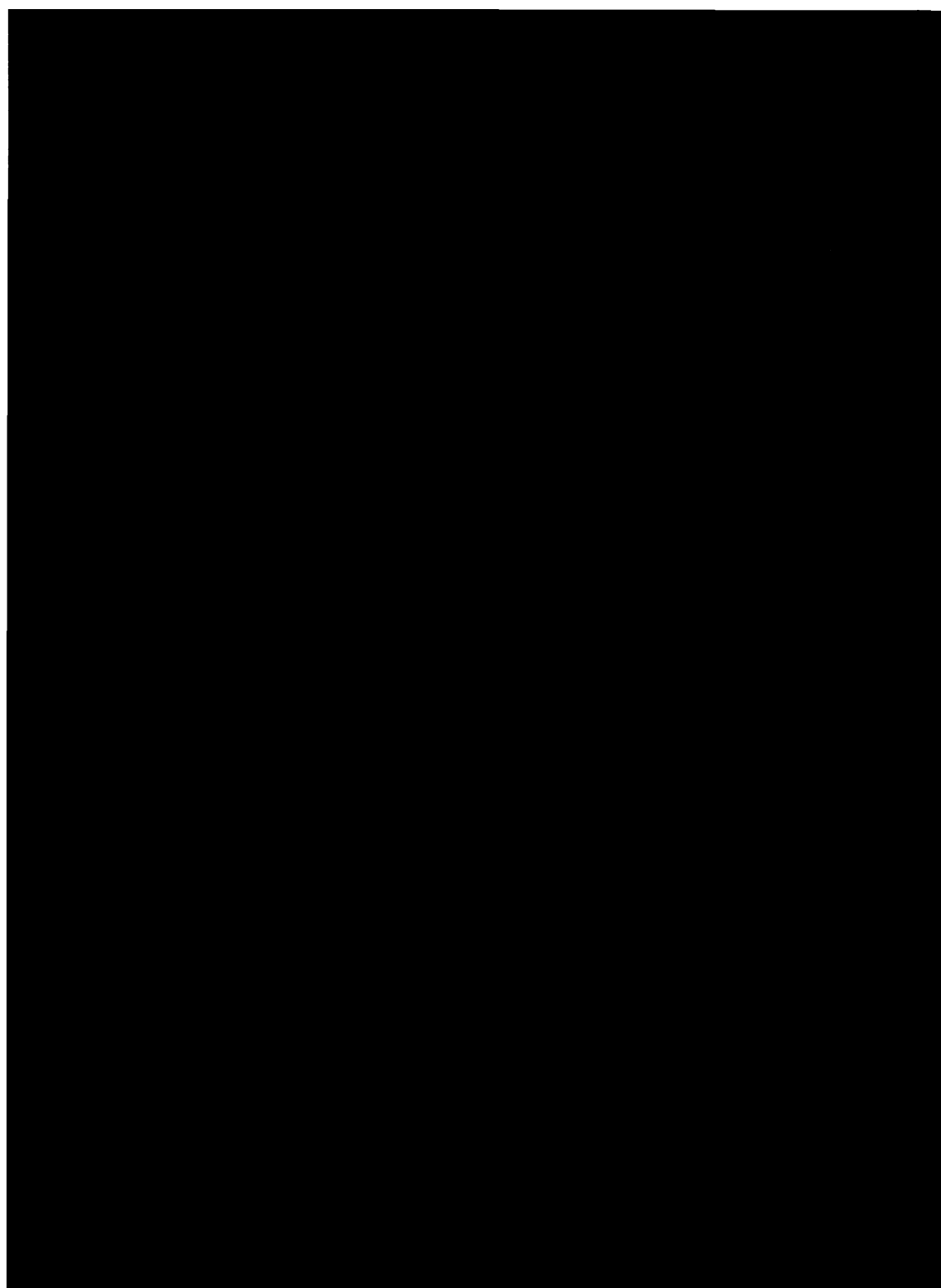

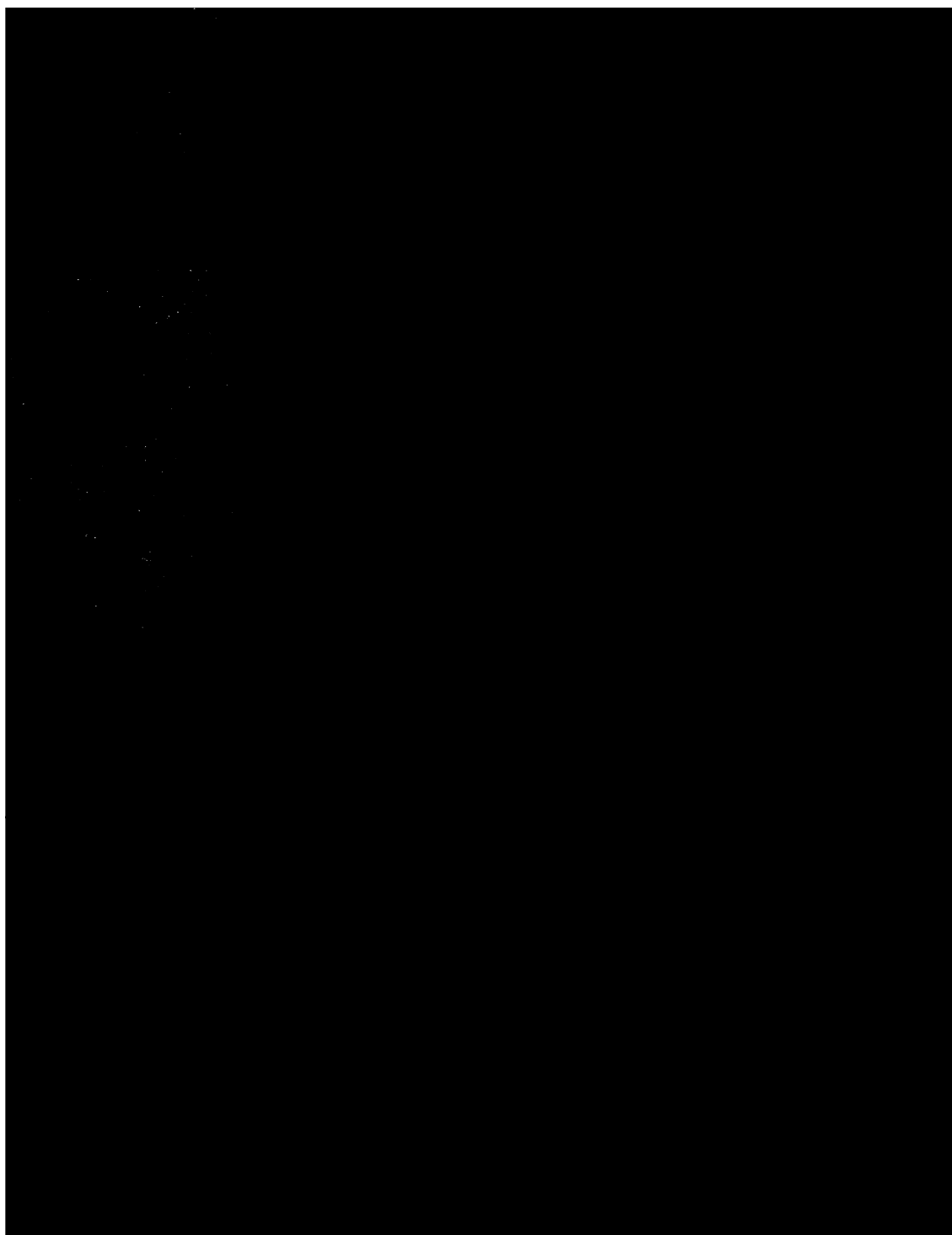

hans Sonner, eller Hydalgos, og bryste Spanierne sig ei af at stamme fra Gotheerne (84). Langhorn (85) mener, atter og Scoter have været Gotheer. Peringskiöld (86) vil, gamle Gothiske Kongers Naaben haver været en Love, at de vore Runiske Monumenter skal tales om de Gothiske Ud- at der i Stedet for tre Skibe hos Jornandem, som Go- fore ud med, bør læses 3000, at Scania vil sige saa me- m Ascania af Askur c: et Skib, hvilket altsammen maae ses til de lærde Dromme. Noget mærkeligere er det, naar (87) efter Müller, og han igjen efter Martinus, vidner, at de skal i det Landskab Fokien i den Stad Changcheu i have set en gammel Latinsk Codex, skrevet med Gothiske Bogstaver; men Spørgsmaal, om ei Martinus haver meent de Bogstaver fra Middelalderen, som almindeligen, end- ligst kaldes de Gothiske. Men i saa Fald var det vel, at saadan Bog var kommet til China. Zeiler efter Marius Nigrum, at den gemene Mand i Li- stander at stamme fra Gotheerne; men da Sproget vi- det ganske andet, saa kan jeg ei troe at denne falske Tanke holdes. Bilibaldus Pirckeimer (89) skriver, at Ost-Go- da udi hans Tid beboede Biergene i Crim, dog imod- sigelse til Tyrken, og nærede sig af at dyrke Viin. De Marken ved Verona skal findes mange Grave, Hoyer,

(84) Zeileri descr. Sueciae præf. p. 18. Peringskiöld in vita Theod. p. 402.

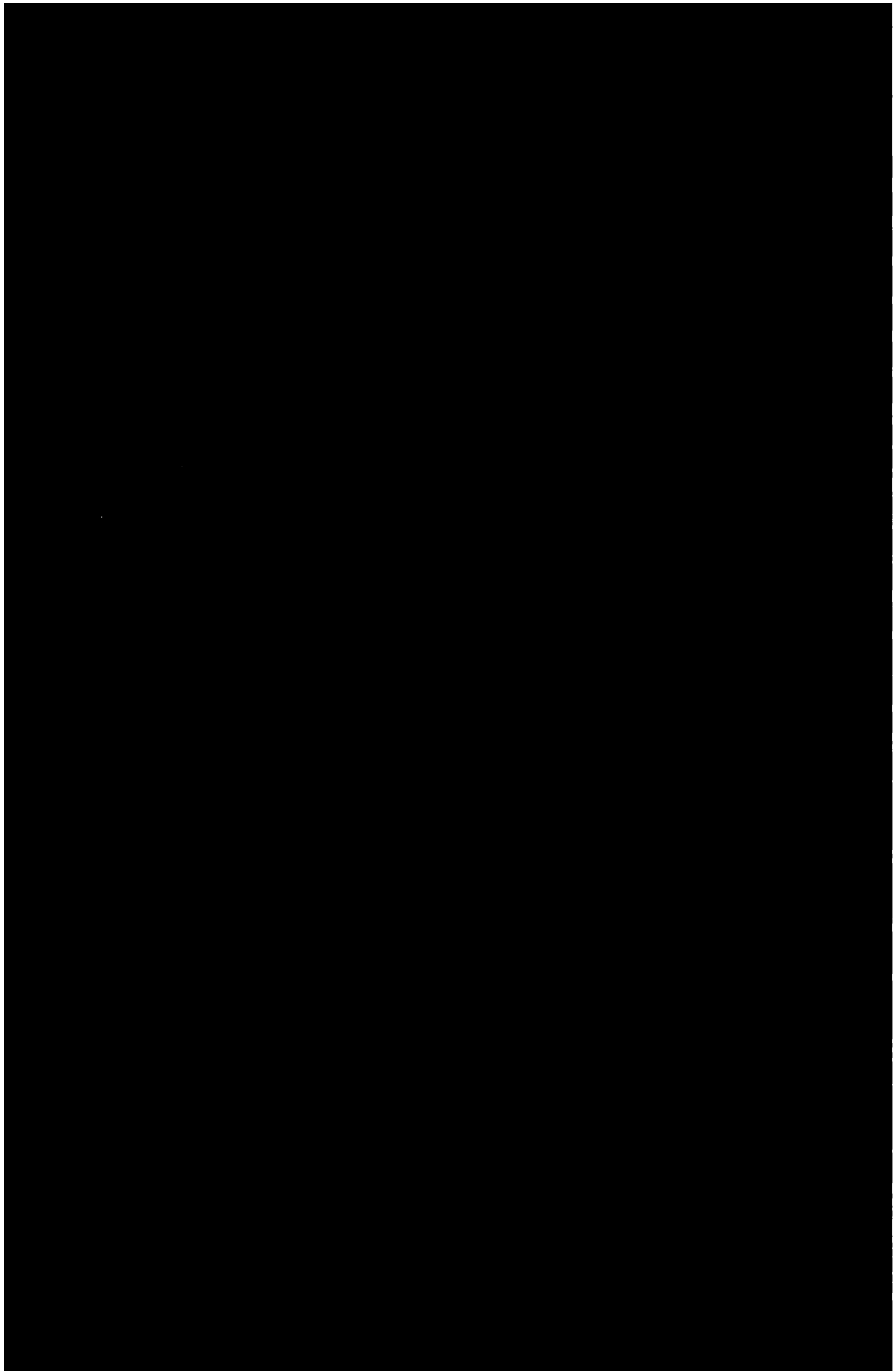
(85) Ann. Alb. p. 268, 309.

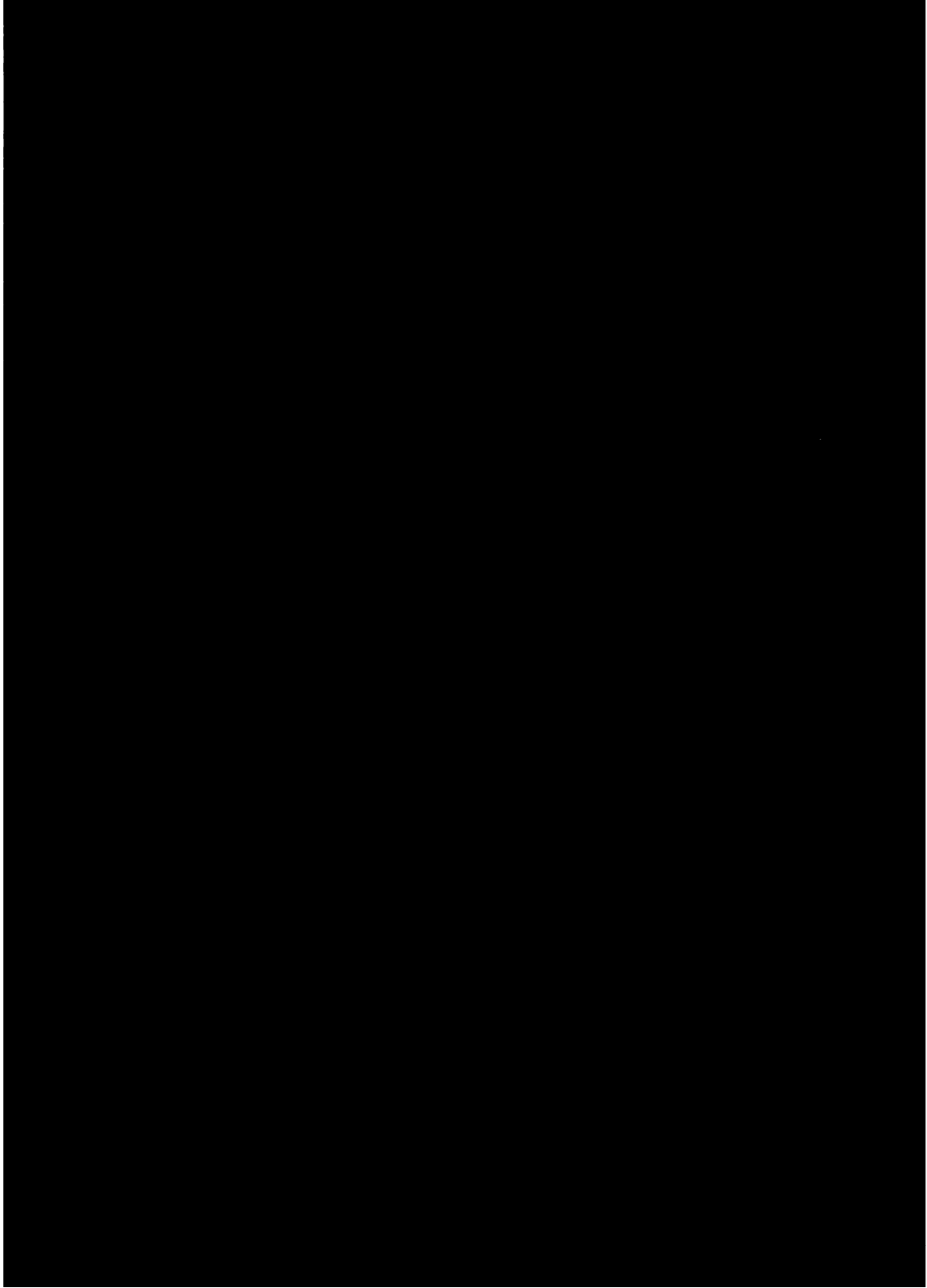
(86) In vita Theod. p. 265. 489—498. 409.

(87) Ib. p. 513.

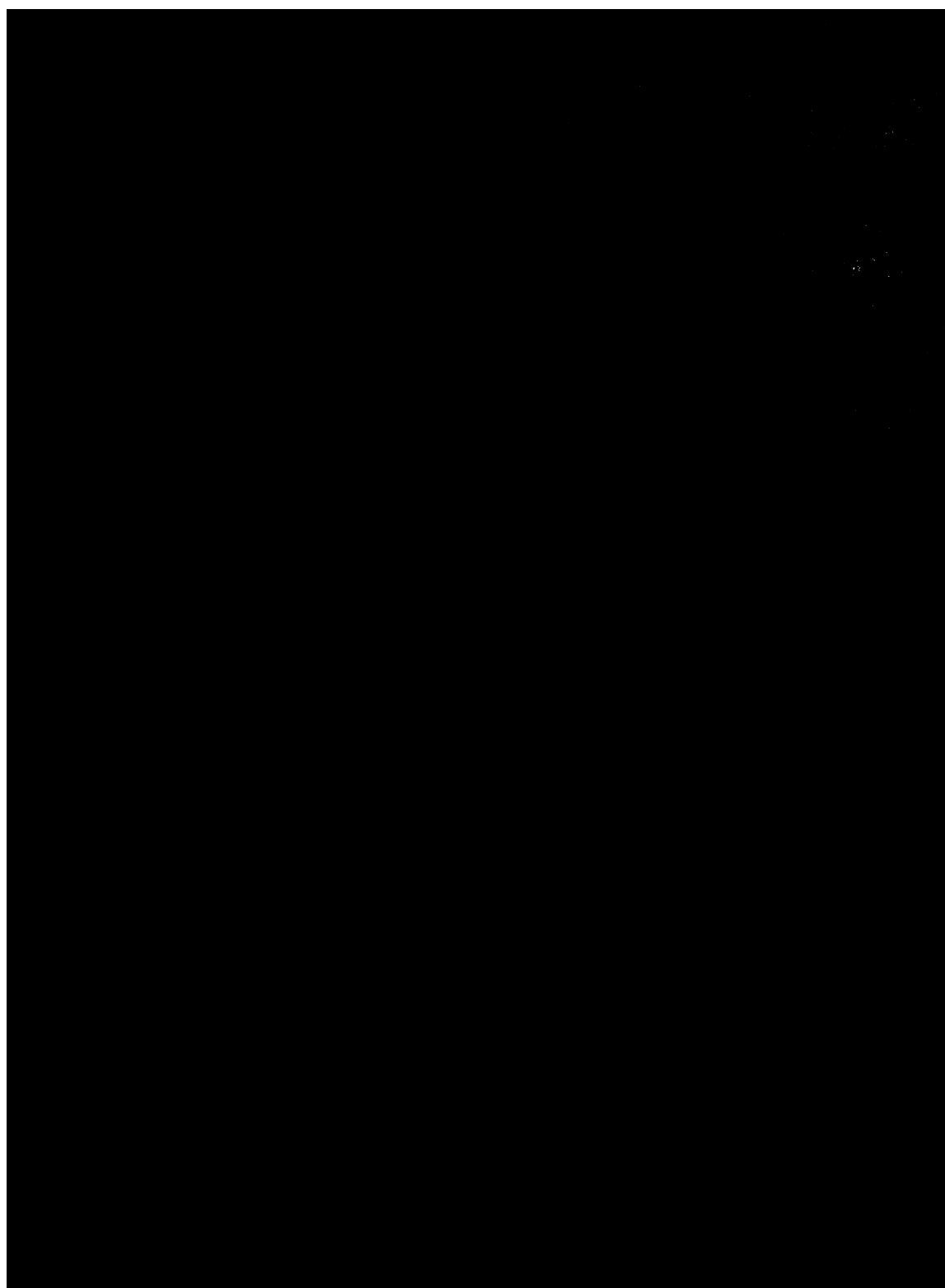
(88) Descr. Sueciae Dedic. p. 20.

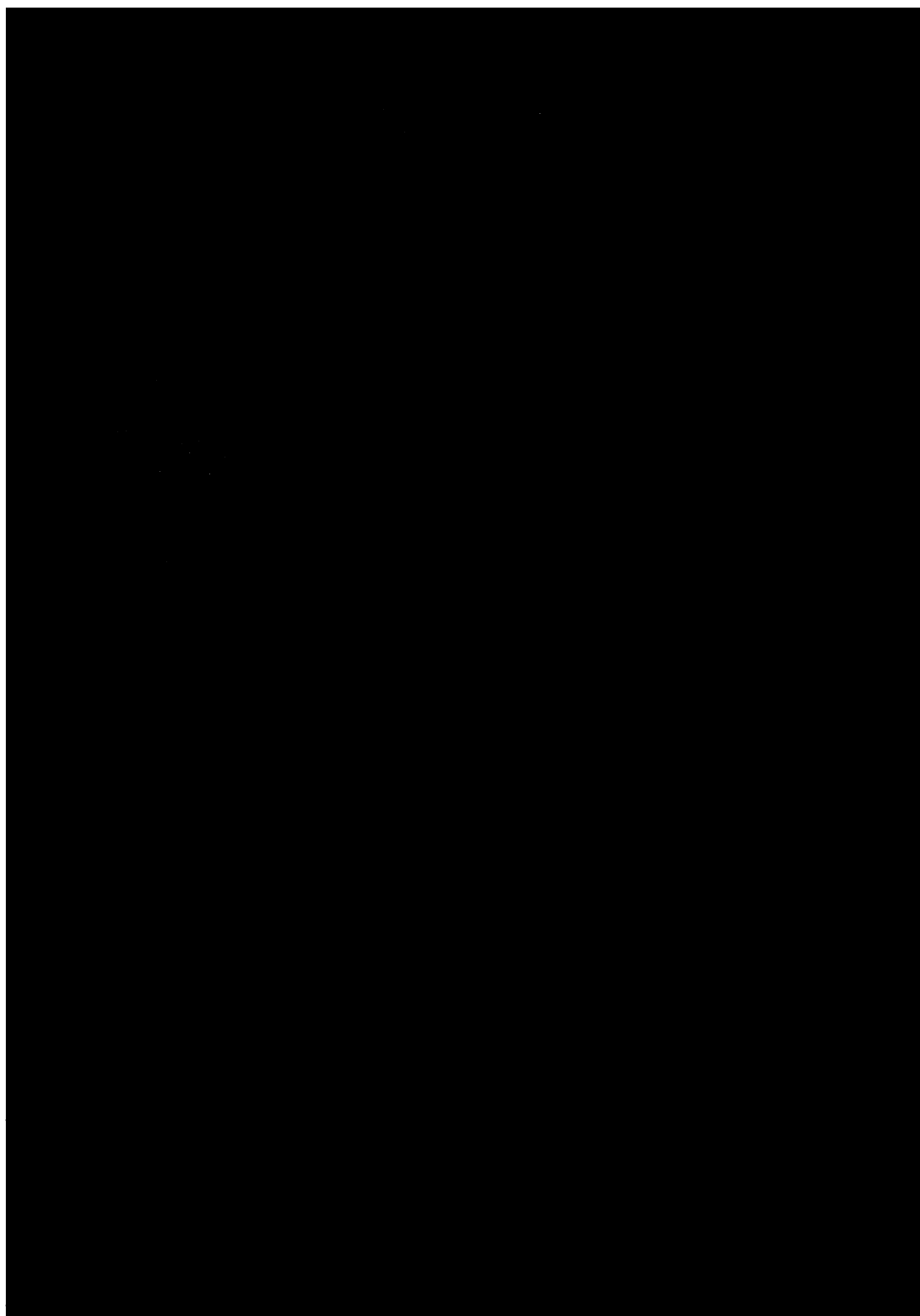
(89) Descr. Germ. Antverpia 1585 p. 34.

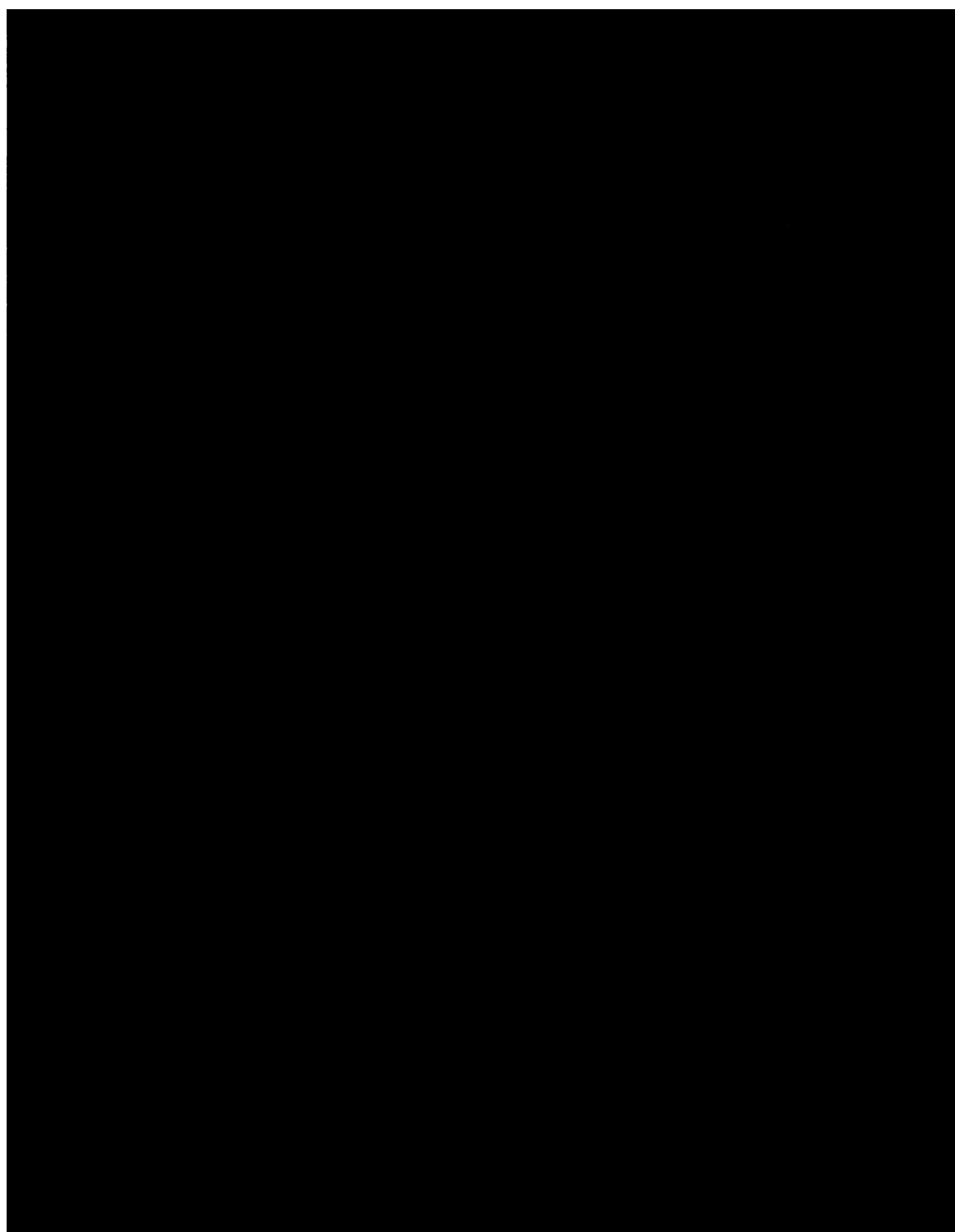

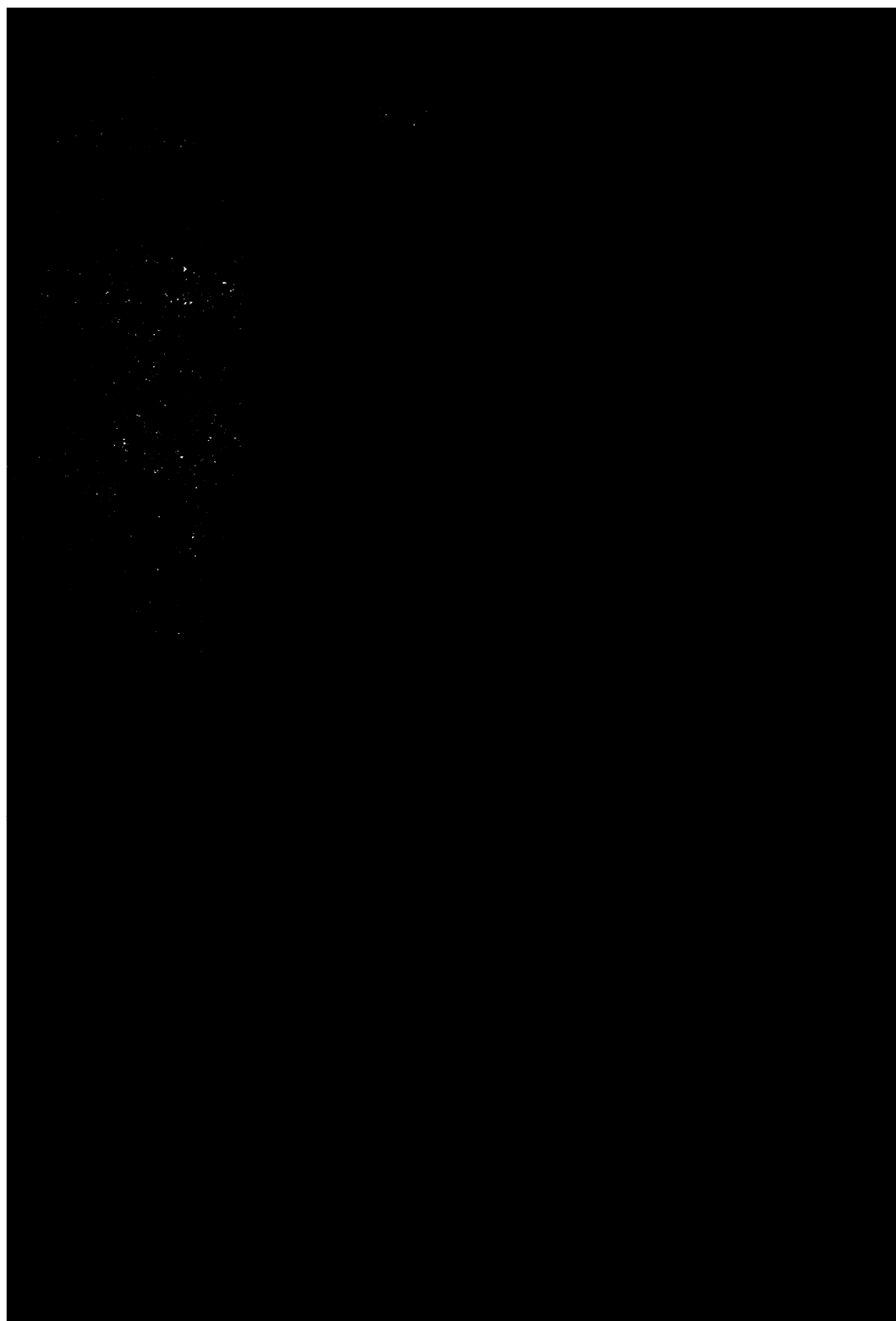

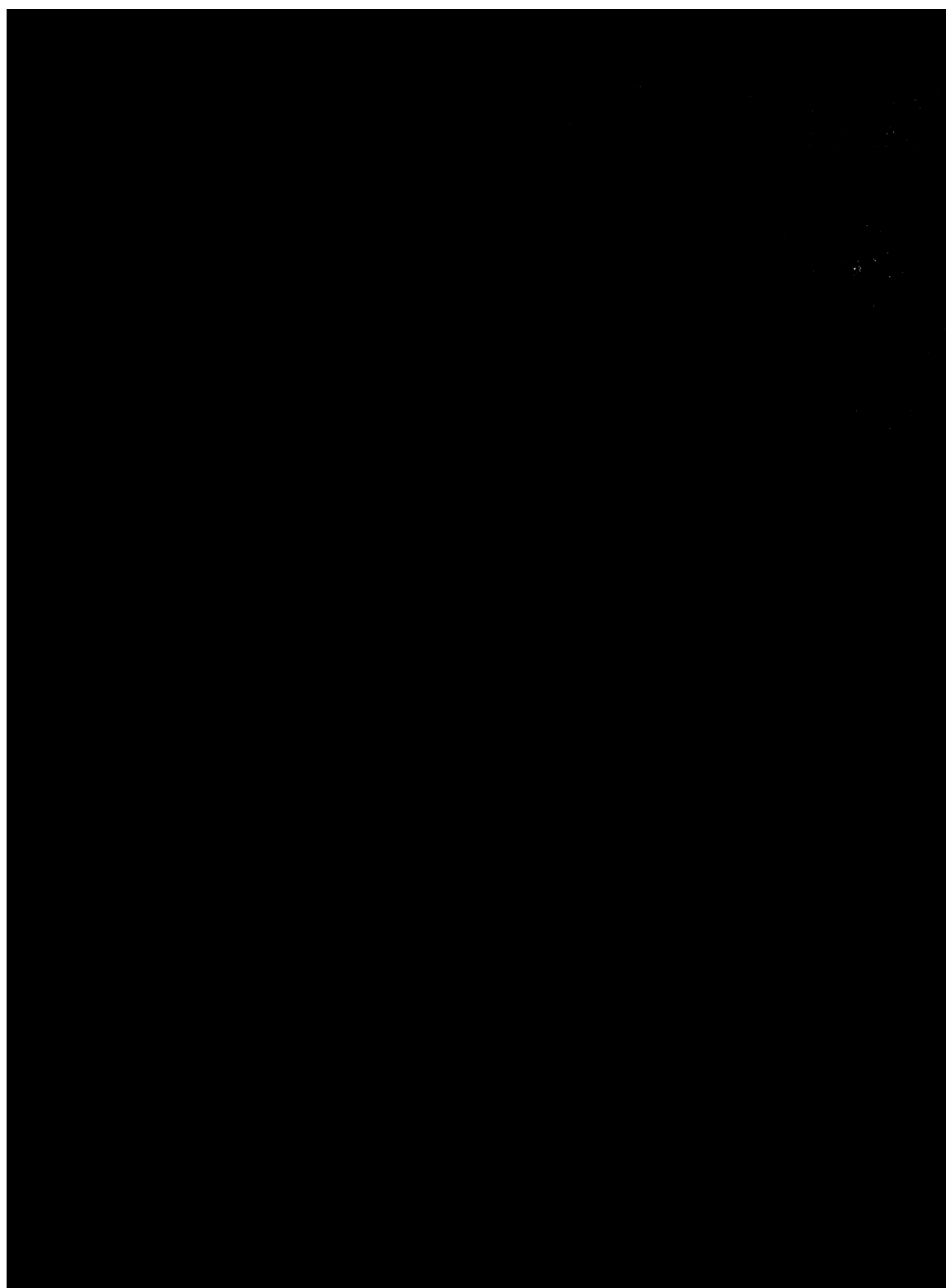

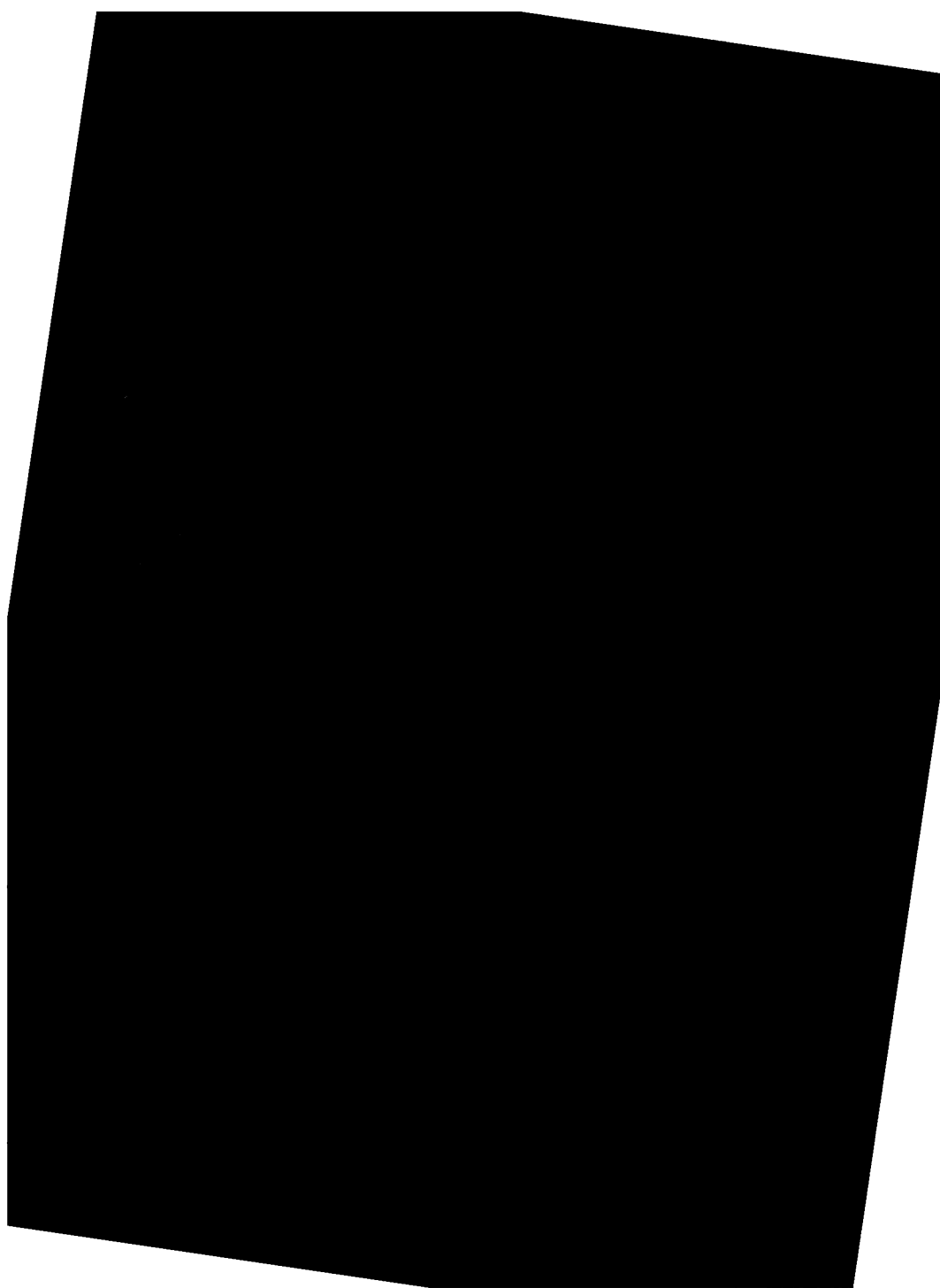

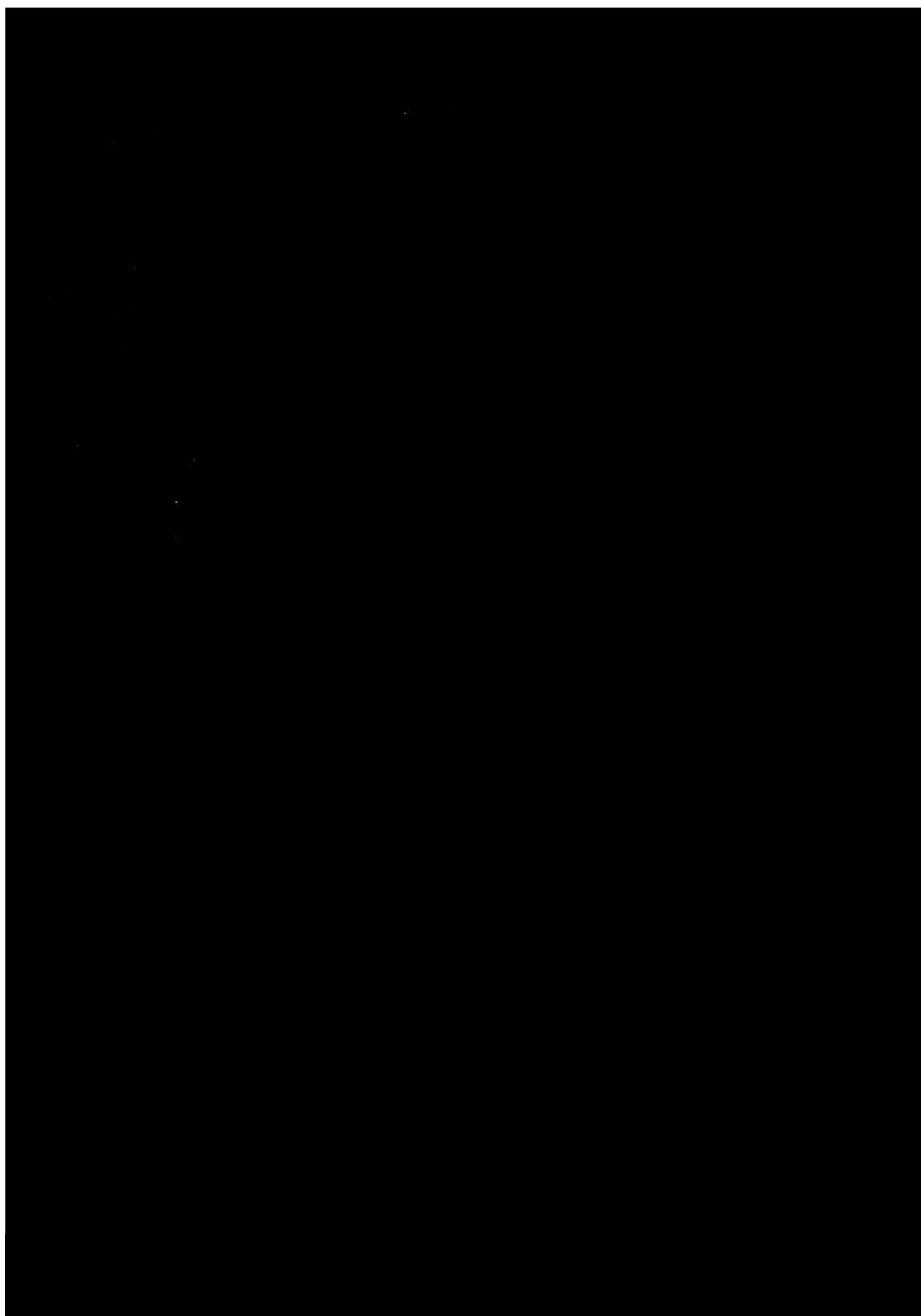

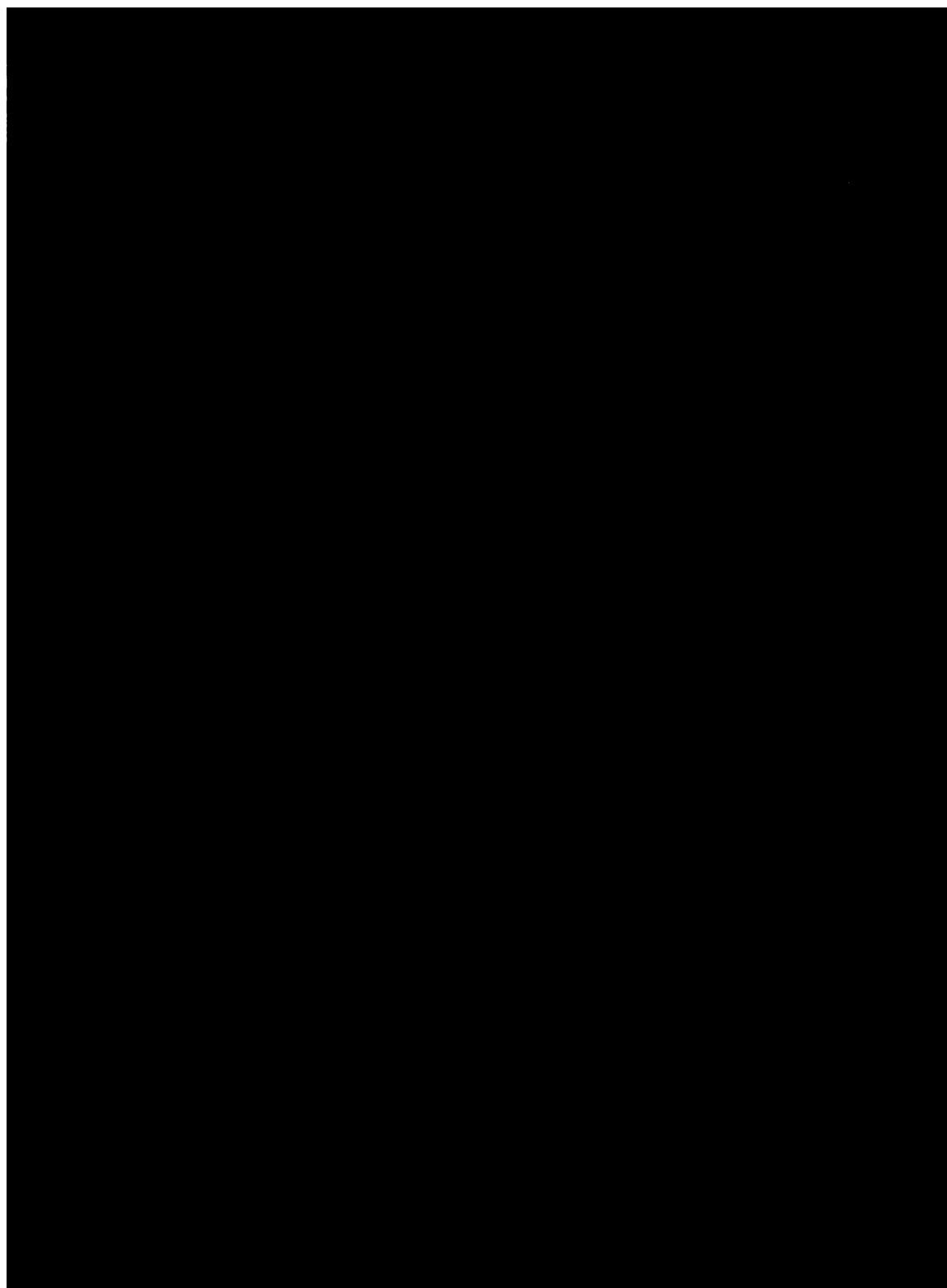

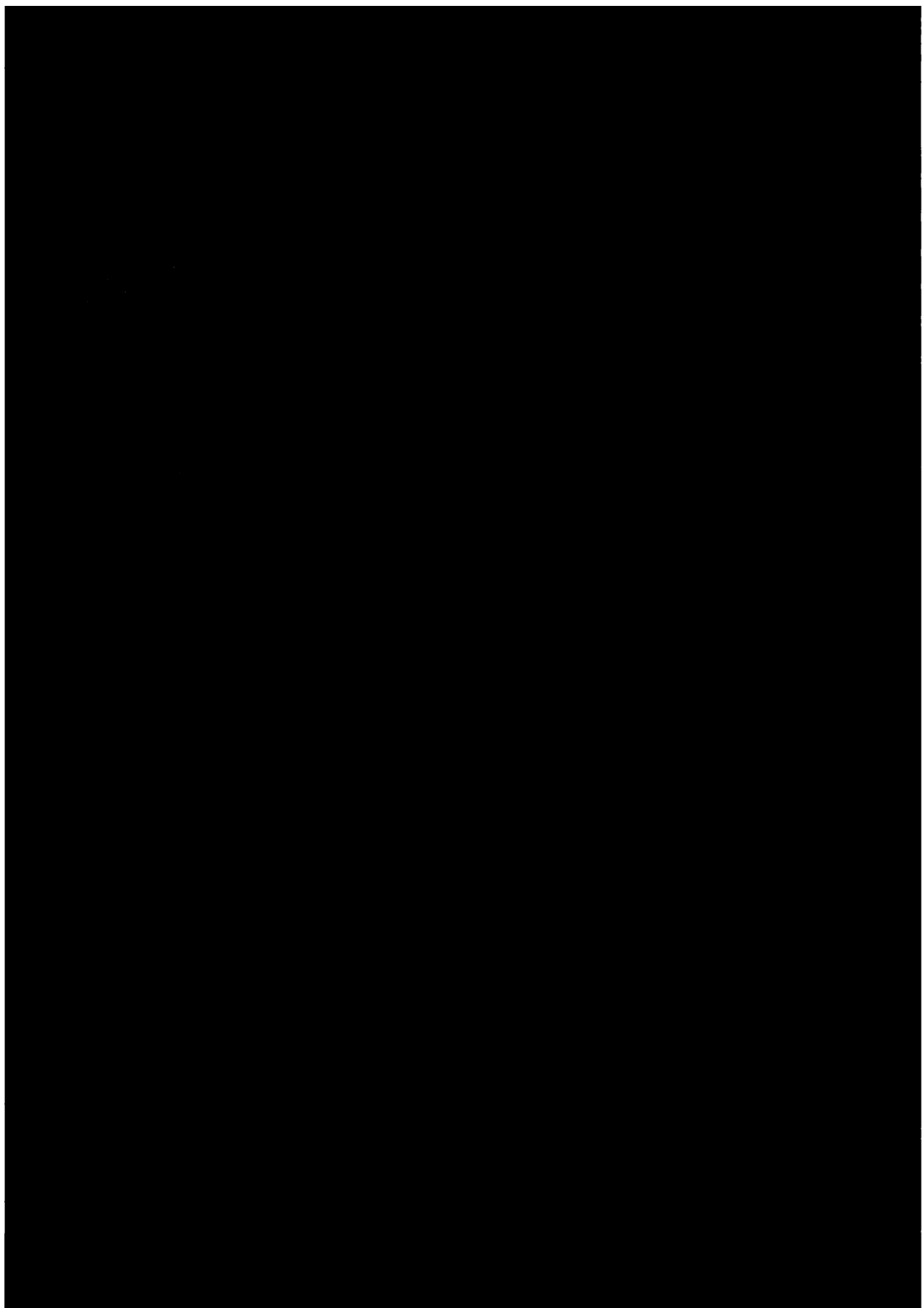

gammel. Udi alle tre er intet afmædeligere end Pengebøder for Saar-
 19) Drab ved Vandvare, hvorimod den Spanſke ſkiller ſig derudi fra
 andre, at den for Mord og frivillig Drab ſaſtſætter Døds Straf
 ſer Guds Lov, (det er det gamle Teſtamente og Moſe Lov)
 20) Den Spanſke Lov ſiger (36): Ei alene den ſom haver
 ſkiølet, men endog enhver ſom haver været Medvidende derom,
 ſom vidende haver imodtaget det bortſtiåalme, regnes iblant
 Lønens Tal, og underkaſtes lige Straf. Og i den Svenske
 Lov (37): Saa er ſagt i Loven, at der ere trehaande Tyve;
 den ene ſom ſtiæler og tager noget; den anden ſom er paa Raad
 derom; og den tredje, ſom tager derimod; de ere alle ſkyldige
 i det ſamme. Vel kan der maaſkee endda findes flere
 Lærenſtemmelſer, men da dette vilde udfordre en egen Afhand-
 ling, og jeg haſter at komme til den rette indenlandſke Hiſtorie,
 vil jeg overlade dette til andre. Unſtelige var det om en lærd
 vilde udførligen viſe Ligheden og Forſkiellen imellem de
 21) Nordiſke og Nordiſke Love, ſaavel dem der have giældt in-
 denlands. Somner ſkal efter Skinners (38) Sigende
 22) Bilage og Bellaginos af By 3: Obirer, ſaa at de efter
 23) Møning ſkulde ſige ſaa meget ſom Love, der ere giorte ved
 24) Møning; men jeg haver ei kunnet finde dette hos Somner; og
 25) efter ſamme Skinner (39) af Bauer 3: en Bønde,
 26) de ſkulde betynde ſaa meget ſom BøndesLove, (men da By
 27) endnu paa vort Sprog ei alene en Stad, men endog en
 28) 3 i 3 Dorp,

29) 135) Bardaga Balf. Cardmala Balf, begge Mandraps Balf.
 30) 136) 137) Leg. W. G. l. 6. Tit. 4. 5.

31) L. 7. T. 2. c. 7. p. 144.

32) Thuma Balf. 1 fl. p. 69.

33) Erym. v. Forens. v. Bilage.

34) Ib. v. Bilawa.

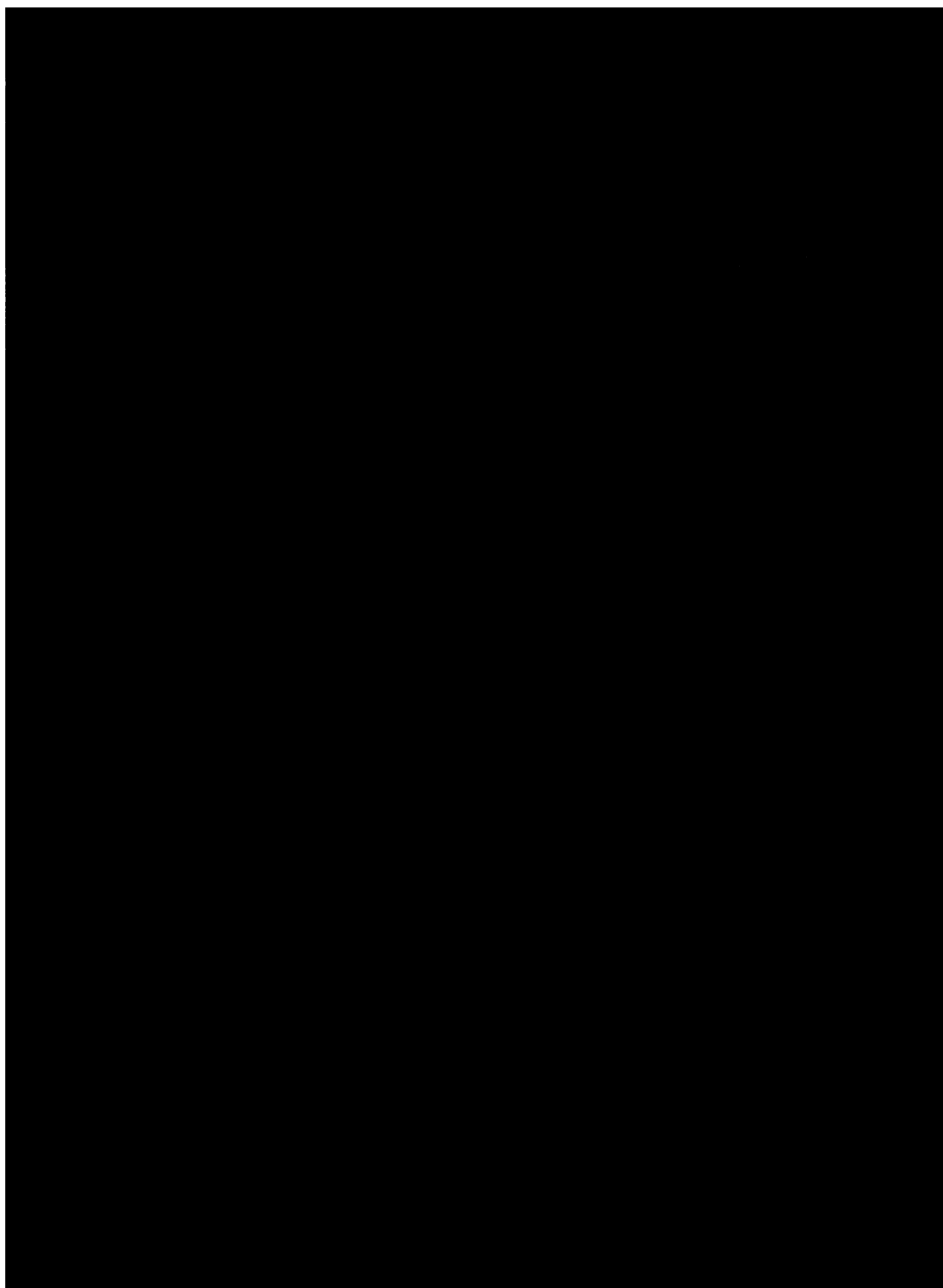

Dorp, en Bondeby, og Bo, Bu, Bol paa det gamle Spre
enhver Bolig, et hvert Huus, og Bygd, Bygd-udi Nær
enhver Egn, District, saa er det meget rimeligere heraf at
lede Navnet, allerheldst maa ei finder, og alle Formodninger
derimod, at Gotheerne have enten hjemme eller i Tydskland, Po
len og Dacien boet i egentlige Stæder, og man derimod have
al Grund til at troe, at de have boet adspredde i enkelte Huse
og i Landsbyer. Hallman (40) påstaaer, at Väst-Göthernes
Lov er udspiret af Väst-Götha Lagh, og Longobardernes af
Öst-Göthe; men da disse Svenske Love ei ere nær saa gamle
som bemældte tvende Udenlandske, saa bortfalder dette af sig
selv, undtagen i Henseende til nogle visse ældgamle Love, som
ere tilovers af den mundtlige Lov og Sædvanerne; og hvad Lon
gobarderne angaaer, da hvorvel det er meget vist fra
Kant i Norden de ere komne, saa tviler jeg dog høyligen om
de ere komne fra Öst-Göthland. Bonaventura Vulcanius
forklarer Bellagines ved Placita, paa Tydsk Welbehaghen,
anfører ogsaa den Svenske Gravii Mening af By : Bygd
eller og deraf at de vare efter hinanden, By, satte i Dele
eller og af Valf : et Capitel. Af den Väst-Göthiske Lov
seer man, at Gotheerne have, da de indtog Spanien, de
Jordene i tre Parter, hvoraf Romeren beholdt den ene
Deel, og Gothen de to andre; hvorimod Skovene bleve
saa at en Gothe kunde besidde en Skov alene, og en
ogsaa. Stiernhielm opregner i Fortalen for Väst-Götha
Deel Ord, der forekomme i Väst-Göthernes Lov, som

(40) Om Brødrene Phale p. 81 og 82.

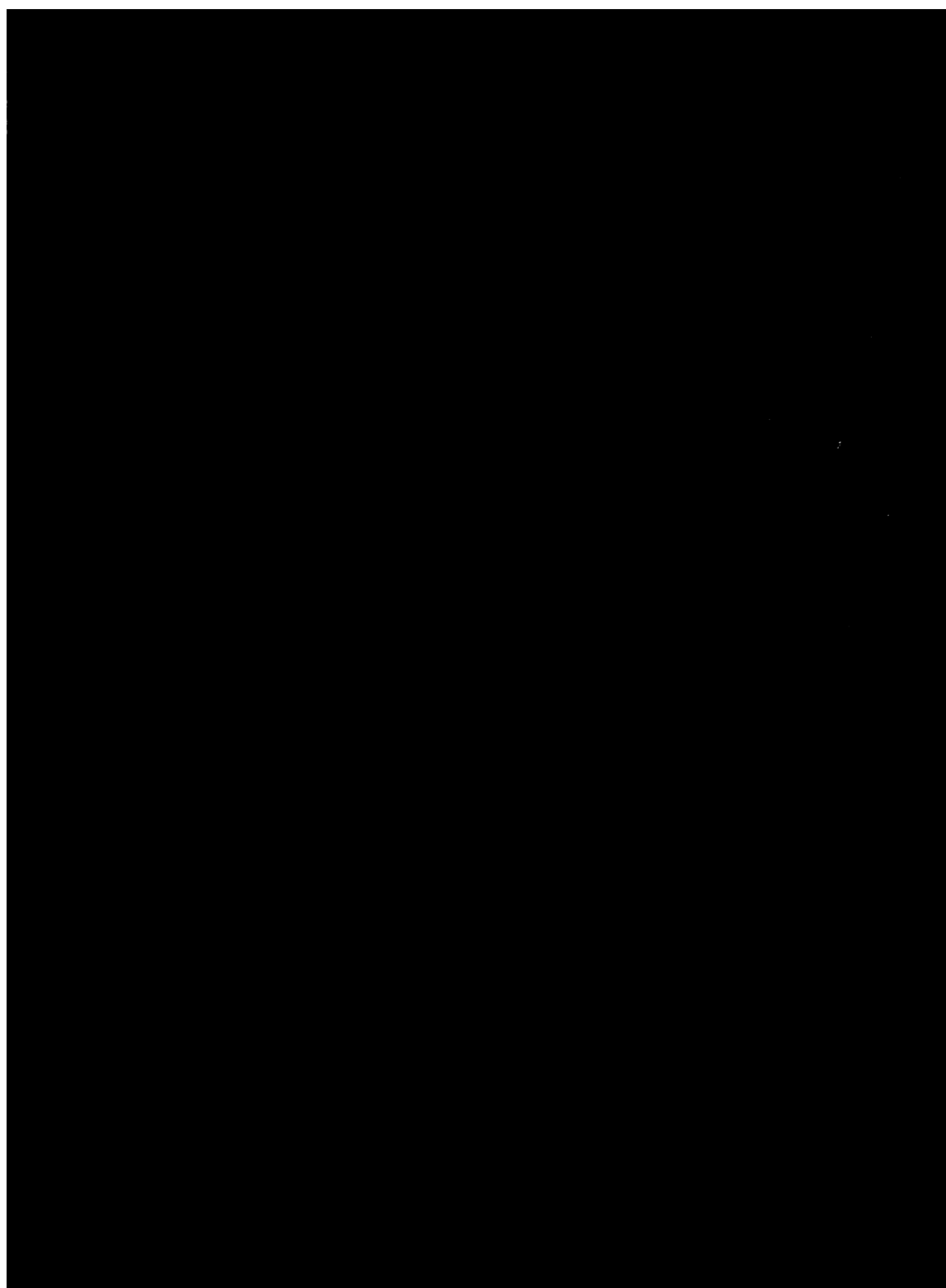
(41) Notz in Glossas Isidori col. 91 & 92 ad eandem
utriusque linguæ.

(42) Ap. Lind, L. 10. Tit. 1. c. 3 & 9.

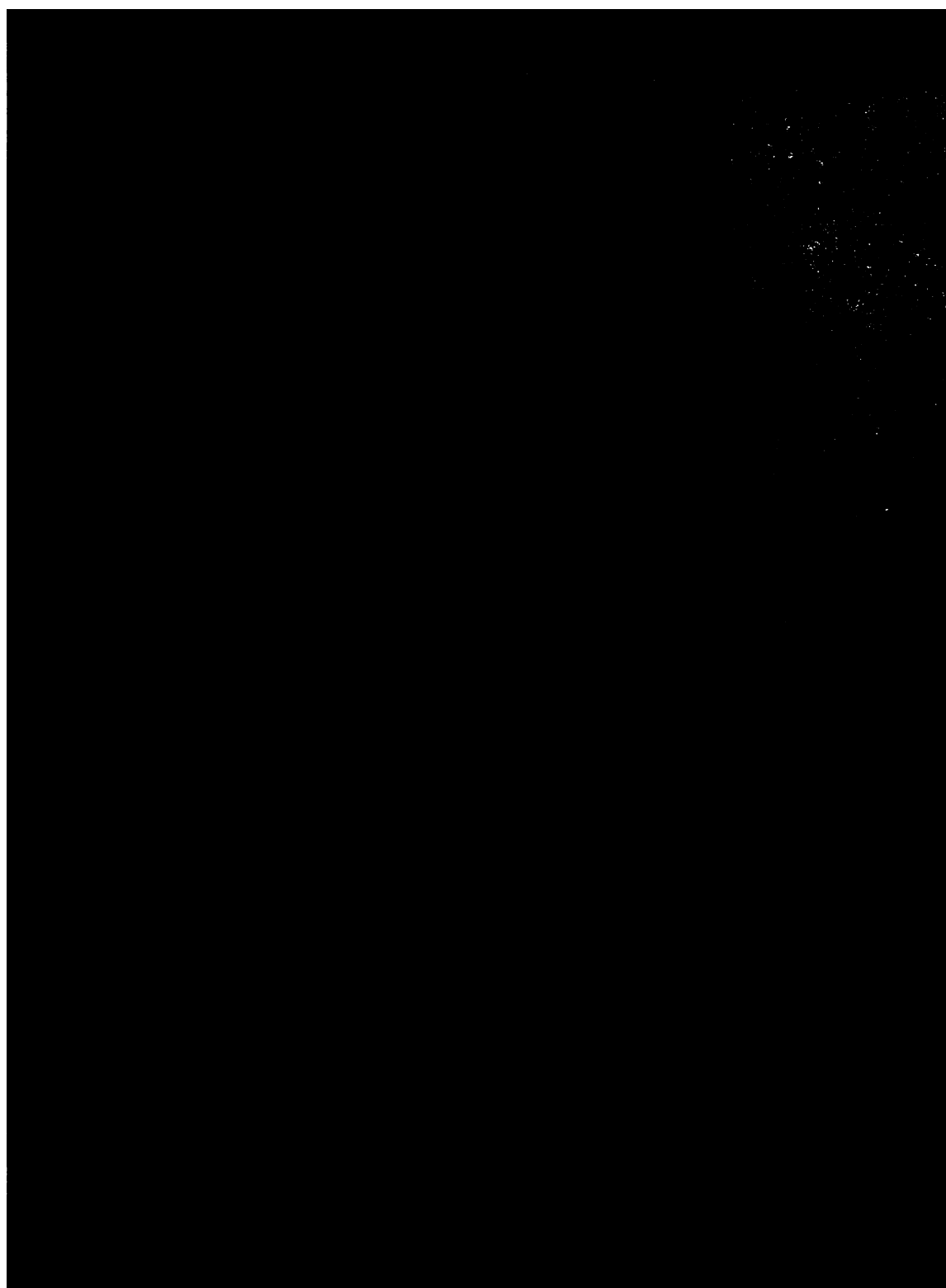

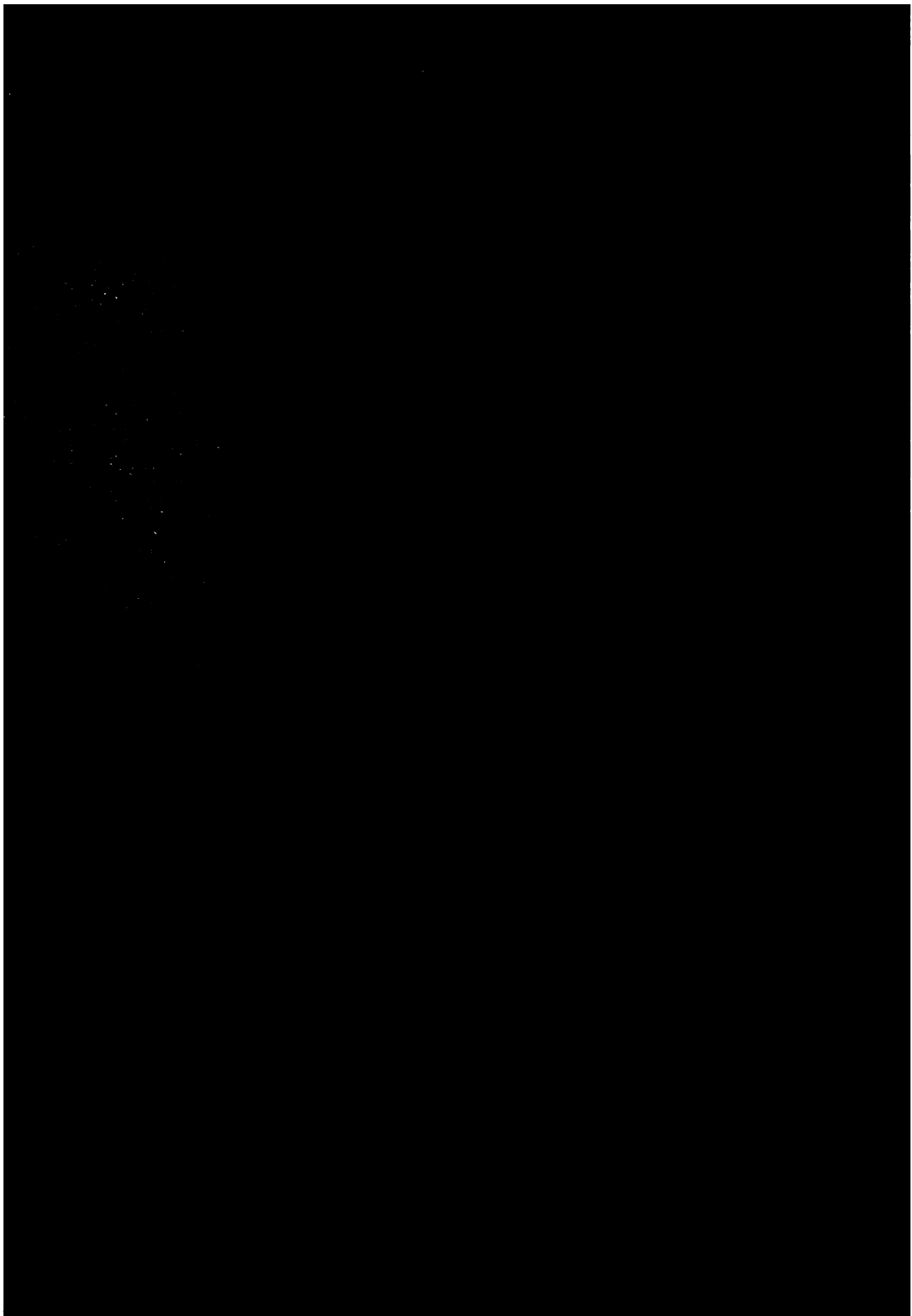
udvalgte tre af de forstandigste og billigste gamle Gother til omgaaes med ham. Dette mishagede Gotherne, og tog til Anledning af et Ordfgen, som hun havde givet ham, hvorefter han grædende var løbet til Mandstænen, at forestille hende, at han ei blev opfod som en Konge, at Videnskaber udelukte Tapperhed, at Opdragelse ved gamle Folk avlede af sig Frygtsheds og et nedrigt Sind, at Lærerne maatte derfor kastes i Side, og han undervises i at omgaaes med Baaben; at Theodericus taalte aldrig at Gotherne sendte deres Børn til Skolen, sigende, at de som havde skælv for Færlen, vilde aldrig med uforsærder Mod foragte Spydet og Sværdet; at Theodericus som havde udrettet saa store Ting, havde dog aldrig i mindste Maade havt nogen Kundskab i boglige Konster. Theodericus var en Son af Theoderici Søster Amalafrida; han var vel lært i det Latinske Sprog, og den Platoniske Philosophie, derimod uduelig i Krig, uskicket til Forretninger, og uendelig gierig. Han var og hengivet til at adspørge Spaamænd, og vilde han paa en underlig Maade ved nogle Svømme-faldet at vide af Krigen imellem sig og Kæiser Justinian. Theodericus regierede ei alene over Dalmatien, men og over burnier, Istrier, Veneti, Carni, Norici, Daci, Pannonien, til hollte de Stæder Singidonum og Sirmium regnedes, og Sicili og Suabi, ei dem som stode under Frankerne, men der boede oven for de tre første Folk inde i Landet, og hollte Navn var Savii af Floden Sav. Ingen Gother bruger til Hest, men alle deres Ryttere have kun Spyde og Bueskyttere figte til Fods, og bedækkes af det tunge Jern, hvorefter ogsaa deres Rytterie altid kommer til kort imod det, der bruger Buer, og deres Fodfolk ei heller nyttig.

ver (47), at der i 30 Aar af Theoderici Regiering var Sikkahed for enhver som reiste i Italien; at Theodericus ei forfulgte nogen for Religionen, endssiont han selv var en Arianer; at han uddelte mange Gaver og megen Proviant, og med alt det efterlod sig dog Skatkammeret i god Stand, som han havde foresundet i en alendig; at han opførte i Rom Lege i Circo og Amphitheatro, saa at Rømerne derfor kaldte ham Theodosius og Valentinianus; at han vel var ulærd, men fremførte sig saadanne Ord, at de endnu anses for Sentencer; at han var en Sag, da en Moder fornægtede sin Son, der en Tid havde været borte, og som hun først havde erkendt, fordi hans anden Mand vilde ei vide af ham at sige, og vilde jage ham fra sig, og borttage Morgengaven, at han udi denne Domte saaledes: At hun skulde ægte ham, hvorved hun næste vilde tilstaae, at det var hendes Son; at han giftede en af sine Døtre med den Vest-Gothiske Konge Alarico, og en anden med den Burgundiske Sigismundo, tog selv en Frankisk Prinsesse og bortgav en af sine Søstre til den Vandaliske Konge Thrasimundum, og en anden til den Thuringiske Hermanfrid (hvilken sidste dog ei var hans Søster, men hans Søsters Hustru), og af hvilket altsammen ellers ses, hvilken Omgang der var paa de Tider imellem de barbariske Folk, endog imellem temmelig lange fraliggende, som Ost-Rømerne i Italien og Thuringer); at han opførte anseelige Bygninger og satte Stæder igien i Stand, som i Ravenna, Verona, Pavia, og fornyede særdeles Aquæducenterne; derfor blomstret og Handelen meget i hans Tid, og var baade Hæder og Rømt at faa for got Kiøb; at han med alt det var saa ulærd, at han

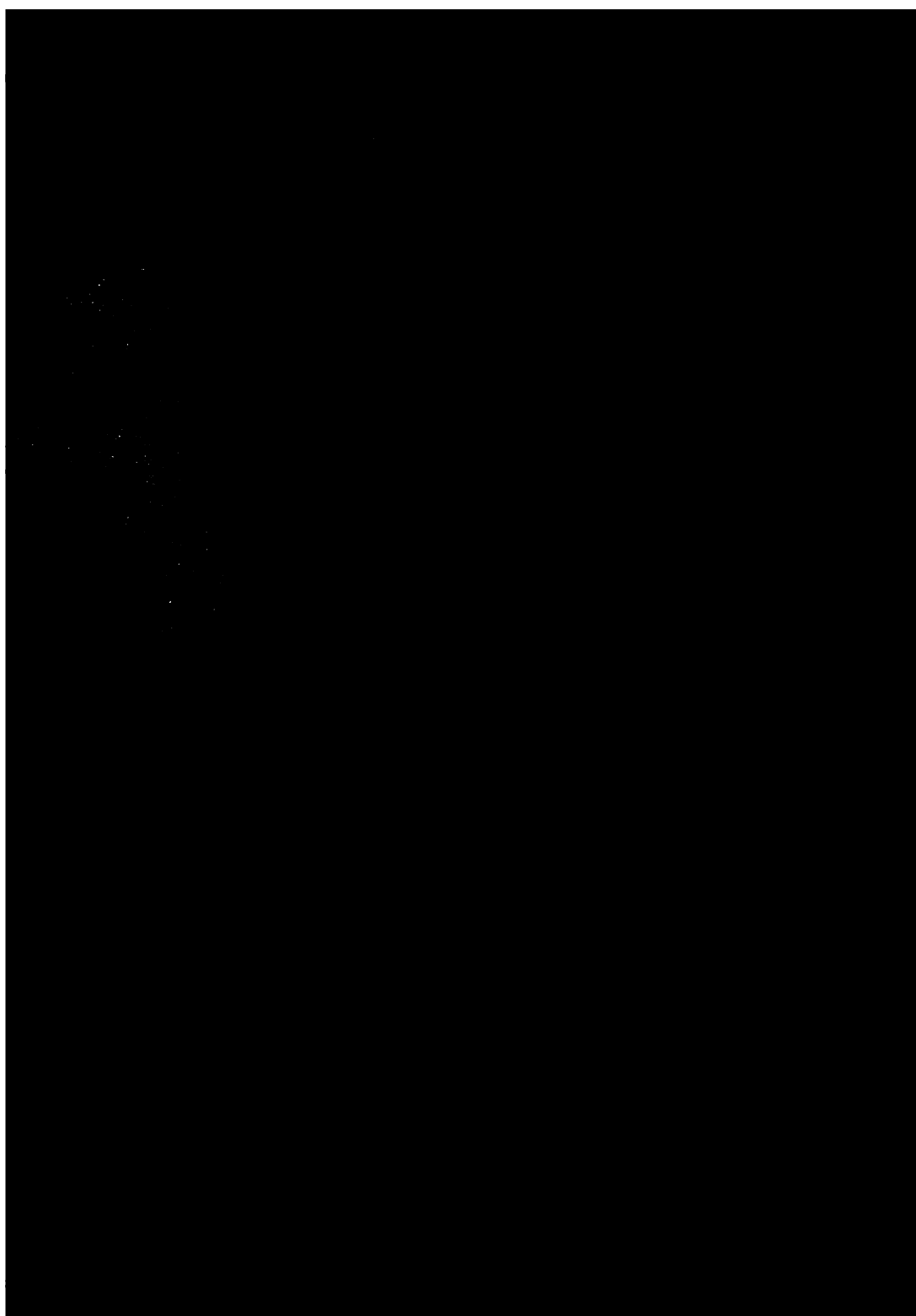
Løse, da de tilforn kun rettede sig efter Skikke og Sædvaner,
 som han regjerede fra 466 til 484); At Kong Theudis, (som
 døde 548) sendte Krigsfolk til Ceuta, for at fordrive dem, som
 havde forjaget Gotherne derfra, men at dette Tog løb slet af,
 en Fortælling, som synes at stadfæste det forhen af mig anførte
 af Leone Africano, at Gotherne besadde noget i Africa); At
 Kong Leuvigild (som døde 586) var den første, som berigede
 sig sammen med Confiscationer; Og at Kong Siseburus (som
 døde 619) var saa naadig, at han endog for sine egne Penge
 løste fra sine Folk, og satte i Frihed Fanger, som de havde
 taget i Krig, hvorimod han tvang Jøderne med Magt til at bli-
 ve kristne, hvilket Skribenten ei bifalder. Sidonius Apollina-
 rius (1) paaer, at Drager vare Gothernes Felttegn, (hvilke
 de som saare sig, har giores til deres Baaben end Løven, saafremt
 den endeligen vil give dem Baaben, hvilke de dog, som alle
 andre Folk, kun have havt i en meget uegentlig Mening, og af-
 seende paa den saadanne Heilighed, hvorved dog maaske agtes, at Romere,
 Græker, Indier, Perser, Scyther, ogsaa have brugt Drager til
 deres Hærs, endskjønt de første ei have brugt dem alene, ei heller
 Grækerne, da Ornen var det fornemste Felttegn hos dem.
 Men det er det dog, at Gotherne brugte Drager, siden man
 kan se alle vore gamle Sæger, Historier og Vers, at vore Høv-
 derne have have meget med dem, og Slangar eller Orme
 (som de kaldet og kaldet Slibe efter dem). Ennodius (51)
 siger, at den store Theoderic blev opfod i Grækenland, educa-
 tus in gymnasio civilitatis Græciæ, hvilket vel er rigtigt nok, og
 som maaske fornemmeligen der inddræffet de gode Grunde

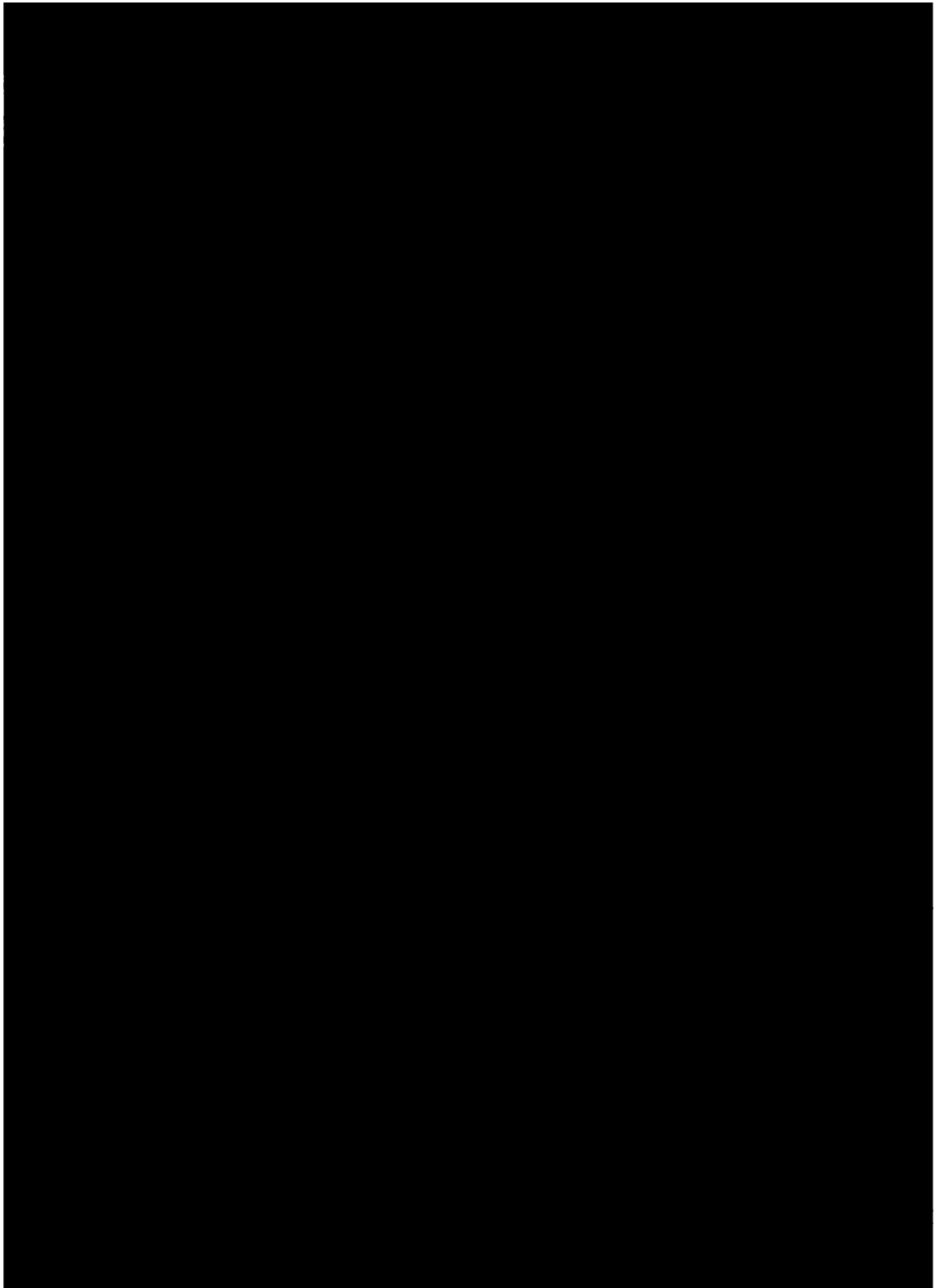
af

(1) Carm. 2. v. 233.

Ennodius, in Firm. op. t. 1. Paneg. in Theod. col. 1596. 1597.

Ennodius, 1613. 1614. 1668. 1675 — 1678. 1679.

nus gik med et Gothisk Skæg, og Romersk Klædebragt, (hvortil
 af man seer at Ost-Gotherne i Italien beholdte deres gamle
 Skikke). Udi Mauricii Strategico (55) tales om Gothiske Tæ-
 riis, som burde gaae ned til Knæerne, (og som forklæres, at have
 været korte, men vide Klæder, som ved et Bælte vare tæt bundne
 til Livet), og om Gothiske Skoe med Hæler, og alene syede uden
 Spidser, eller Snuder, med tvende Hanker, og ei flere, og de
 slagne med Som, for at holde desto længere. Mærkeligt er det,
 at Arrianus (56) skriver, at Scythierne stillede deres Krigshæder
 i Skikkelse af en Rile, og at Thracierne havde lært dette af dem
 (thi man finder, at vore Nordiske have og brugt det, og at
 sig at have lært det af Odin, som just var kommen fra de Scyth-
 ier, hvortil maae lægges, at man ei vist veed hvilket Folk Arrianus
 haver forstaaet ved Scythier; Sarmater og Alaner nævnes
 desuden, folgeligen kan det ei være dem; dersom Gotherne
 saa tiligen komme paa de Kanter, saa kunde han maaet have
 forstaaet dem, men han skrev under Hadrianus; og at Scyth-
 iernes Fældtegn vare Drager, som hang ned af lange Stænger,
 og gjordes af sammensviede Lapper af adskillig Farve i Lignelse
 en Slange, hvilke, naar Rytterne rede i fuld Ridt med dem,
 ei alene bleve opblæste af Vinden, men gavede og en Høstet af
 sig, da de ellers hængede ned ligesom nøgne Rumper; (Evidens-
 ierne havde og saadanne Fældtegn, saa kan det dog tiende
 gentunde at stadfæste den Formodning, at Arrianus Scythier
 været Gotter, men saa haver han og fælt Gotter fra Scyth-
 ier om hvilke sidste han ellers taler, og næstlignende haver de
 Dacierne ved dem). Udi de Vest-Gothiske Love (57) findes

(55) L. 12. c. 8. p. 303. Notæ 507.

(56) Tacit. p. 44. 80. 96 acie contra Alanos p. 142.

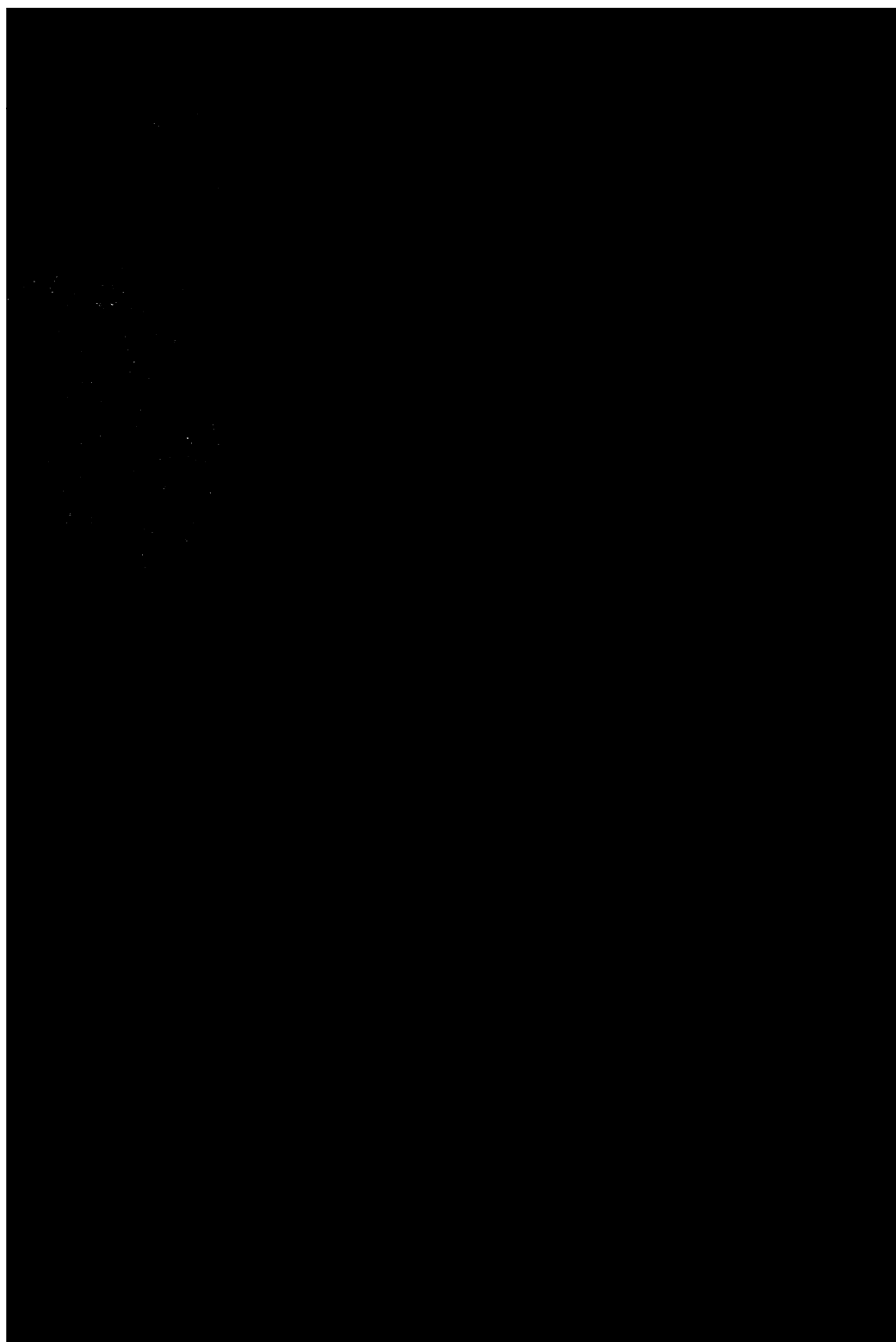
(57) L. 2. Tit. 6. p. 14. Tit. 9. p. 17.

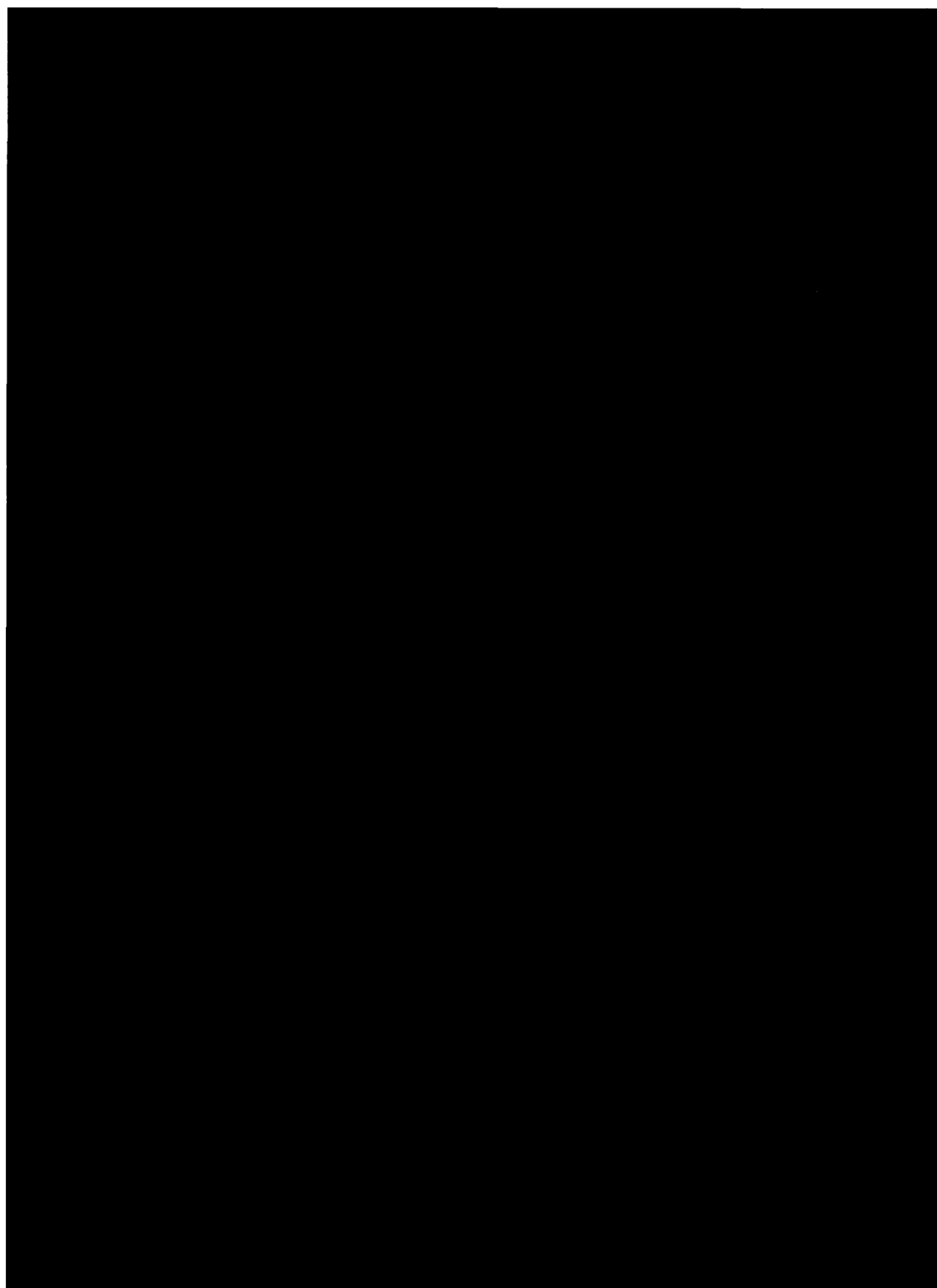

g. Roccusvintus (som døde 672) anordnet, at Kongernes
 skulle arve deres Forældre, og Arven ei falde til Efters-
 t, men at de skulle give tilbage hvad saadan Konge haver
 bemæstret sig, (hvoraf man kan slutte, at Riget ei var
 , hvilket og stadfæstes ved følgende Canon af det 5 Toles
 Concilio (58), holdet Aar 636, at ingen maatte blive
 uden han var af Gothisk Adel, og udvalgt af alle); Og
 g. Chindasvindus (som døde 651) befaler, at ingen frem-
 mæde maae gjælde, endog ei den Romerske, thi endskiont de
 i veltalende, saa vare de dog fulde af Vanskeligheder,
 id han, ja ønskede endog, at man vilde lære dem for at
 , (og det samme Ønske gjør jeg og i Henseende til vore
 Love, som langt bedre oplyses af vore egne gamle Love,
 de Romerske, hvis Principia kunne snart aldrig anvendes
 , men derimod herligen tiene til at slipe den juridiske
 Kundskab, og at forøge Kundskaben i jurisprudentia legis-
) Mærkeligt er det, at Petrus Patricius (59) skriver, at
 (af Daciernes eller Gothernes Konge) sendte først til Tra-
 De: haarede, som de ringere, og siden Pileati, som de
 de, for at bede om Fred: (Dette er det stærkeste Sted
 , haves fundet imod den Mening, at Gothe og Geter
 et Folk, og kan man ei slippe fra det uden ved at sige,
 Folk have haft denne Skil fra de ældste Tider, eller og
 have optaget den efter Geterne, da de nedlode sig i
 , thi ellers maatte man enten sige, at alle de Grun-
 der, som jeg haver anført for Gothernes Nordiske og
 Herkomst, duede ikke, eller og at Gotheerne vare fra saa
 B b b 2 uminde-

(18) Cap. 3.

(19) C. B. t. I. p. 13.

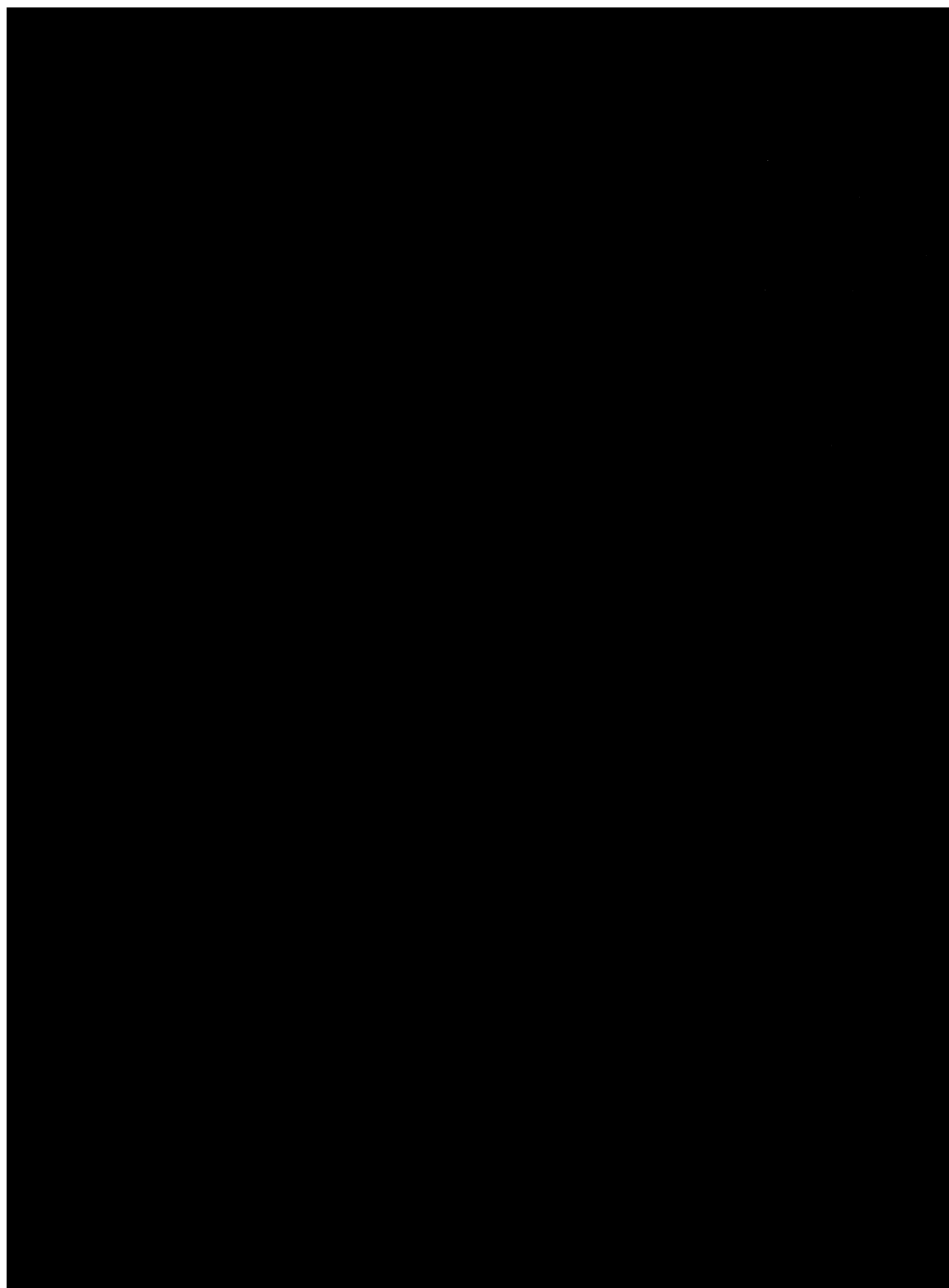
ved deres Guds, lod nogle sværte ihjel, satte dem i Fængsel, lod dem afprygge, og paa adskillig Maade omkomme (67). Gregorius (68) beskriver og Best. Gotheerne for den vedskeppede Skif, at dræbe deres Konger, naar de ei stode dem an, og efter eget Behag at vælge andre i deres Sted, (og Historien fastfæster ogsaa temmeligen denne Beskyldning, hvorved dog maaskee ogsaa, at mange af disse Konger vare meget onde, og at nogle bleve ihjelslagne af deres nær Blodsforvandre, endog Bedrøvelse, hvilke Folket synes siden af Erbødighed for Konge-Slægten, at have erkiendt for Konger). Hos Aimoinus (69) forekommer en meget fabelagtig Fortælling om den store Theoderic, hvoraf ses hvor tilig man begyndte at befubde hans Historie med Fabler, thi Aimoinus levede omtrent Aar 1000; og finder man Alderdommen haver gemeenligen meest digtet om berømte Mænd og store Helte, og just derved gjort deres Historie uvis og usikker. Theodericus haver dog undgaaet denne Skiebne, ved dets Bedrifter ere blevene optegnede af, og komne til os ved Bedrifter, der deels have levet i hans egen Tid, eller og strax efter, saa at de senerees Fabler have ei kunnet skade ham noget. Andre Stæder mælder Aimoinus om den Skif hos de bayerske Folk, at den, som skulde antages til Køn, maatte først lide dens Skieb, som antog ham dertil; og at den Best. Konge Reccaredus lod i Toledo samle og opbrænde alle de gamle Bøger. Paulus Diaconus af Merida (70) beskriver ogsaa vidtloftigen Leovigilds Forfølgelser imod de Orthodoxe, og ogsaaledes hans Søn Reccaredi imod Arianerne, endskønt han

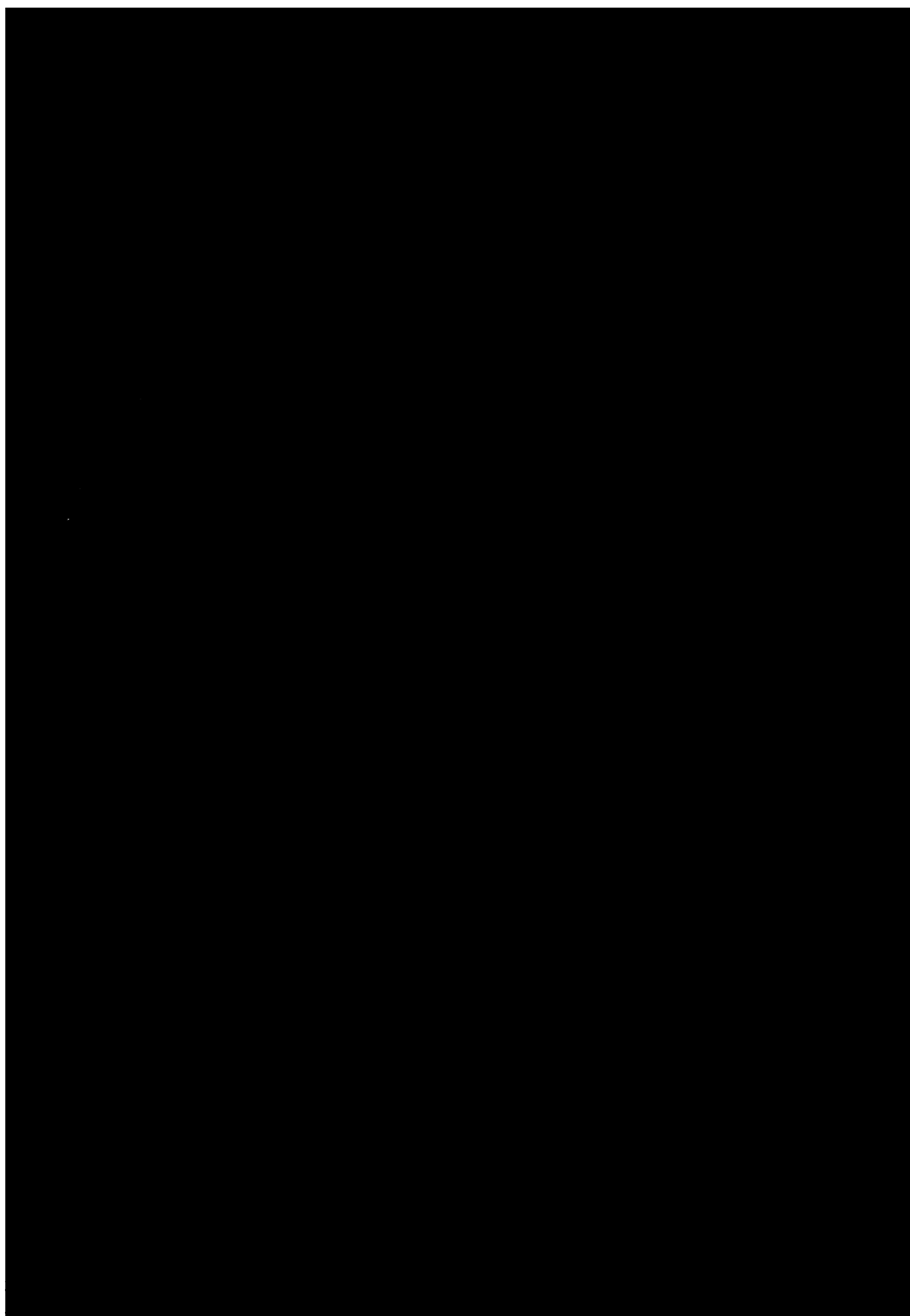
(67) Greg. Turon. l. 2. c. 25. l. 3. c. 10. l. 5. c. 39.

(68) L. 3. c. 30.

(69) De gestis Franc. l. 1. c. 10, 20, l. 3. c. 77. (70)

(70) De vita Patris Eusebii, c. 10. — 261. 27. 28. 29.

Grækenland, saa gjør det begribeligt, at under Constantino Porphyrogeneta, (som døde 959), bleve endda Gothiske Lege op-
 fundne i Constantinopel, og bliver da vor Snorronis Fortælling,
 om saadanne ved Aar 1110 ei urimelig, hvorvel de første ei bleve
 opfundne ved Gotter, men ved Græker. Theophanes (81) kri-
 st, at Marces sendte til Constantinopel Totila blodige Klæder,
 og hans Hat jiret med Edelstene, som vare tagne paa Balplad-
 der, hvor han blev slaget.

§. LXIII.

Men nu er det paa Tid at handle noget om Gothenes Gothenes
 Sprog og Bogstaver. Ingen maa dog tænke at finde her Un- Sprog og
 derrymning om Runerne, da det baade er uviist om Gothe- Bogstaver.
 rne brugt dem, Worm og Verelius ogsaa udforsigen have hand-
 let om deres Betydning, og jeg desuden haver i de forrige To-
 get givet min Mening tilkiende om deres Ælde her i Norden.
 Her vil jeg handle om Sproget i Ulphilas Bibel-Oversæt-
 selser, da Hickelius, Junius og fornemmelig Ihre have grundigen
 behandlet dette. Men jeg vil kun legge nogle Beviser til den
 Mening, at Sproget i dem er det virkelige Gothiske, og derhos
 give nogle Meninger om Gothenes Sprog. Wachter (82)
 har vel af de Græske, Latinske, Sarmatiske, Burgun-
 diske og ubekiendte Ord hos Ulphilam, at hans Sprog maae
 nødvendig være det Gothiske, og kan ei være noget andet, saa-
 som en Blanding kunde alene opkomme hos et Folk, der
 havde boet i Tydskland, Polen og Dacien i Nærværelsen
 af fremmede Folk, saaledes som man veed at Gotheerne have
 lagt til og to Scythiske Ord til, men de ere

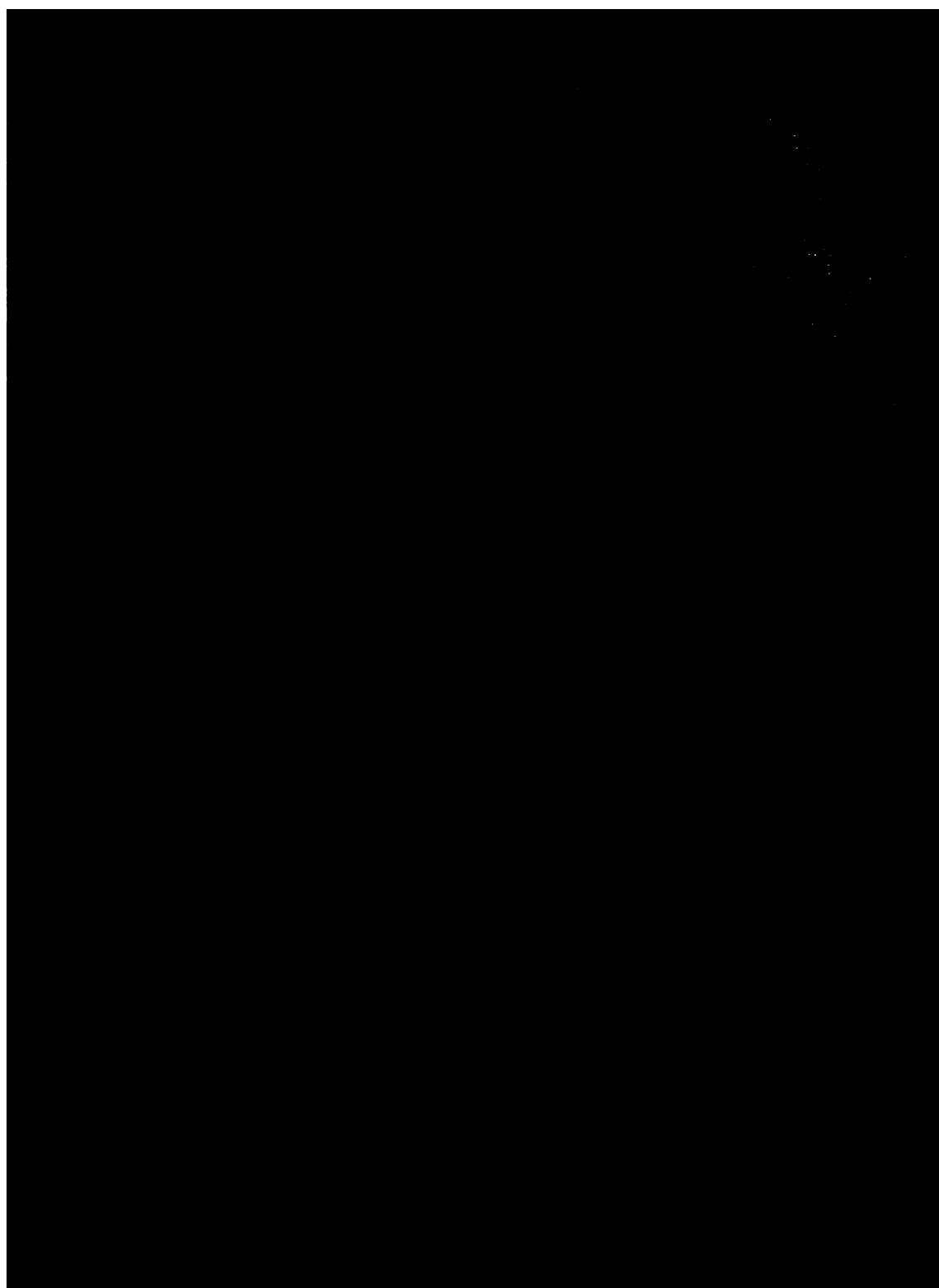
E c c 2

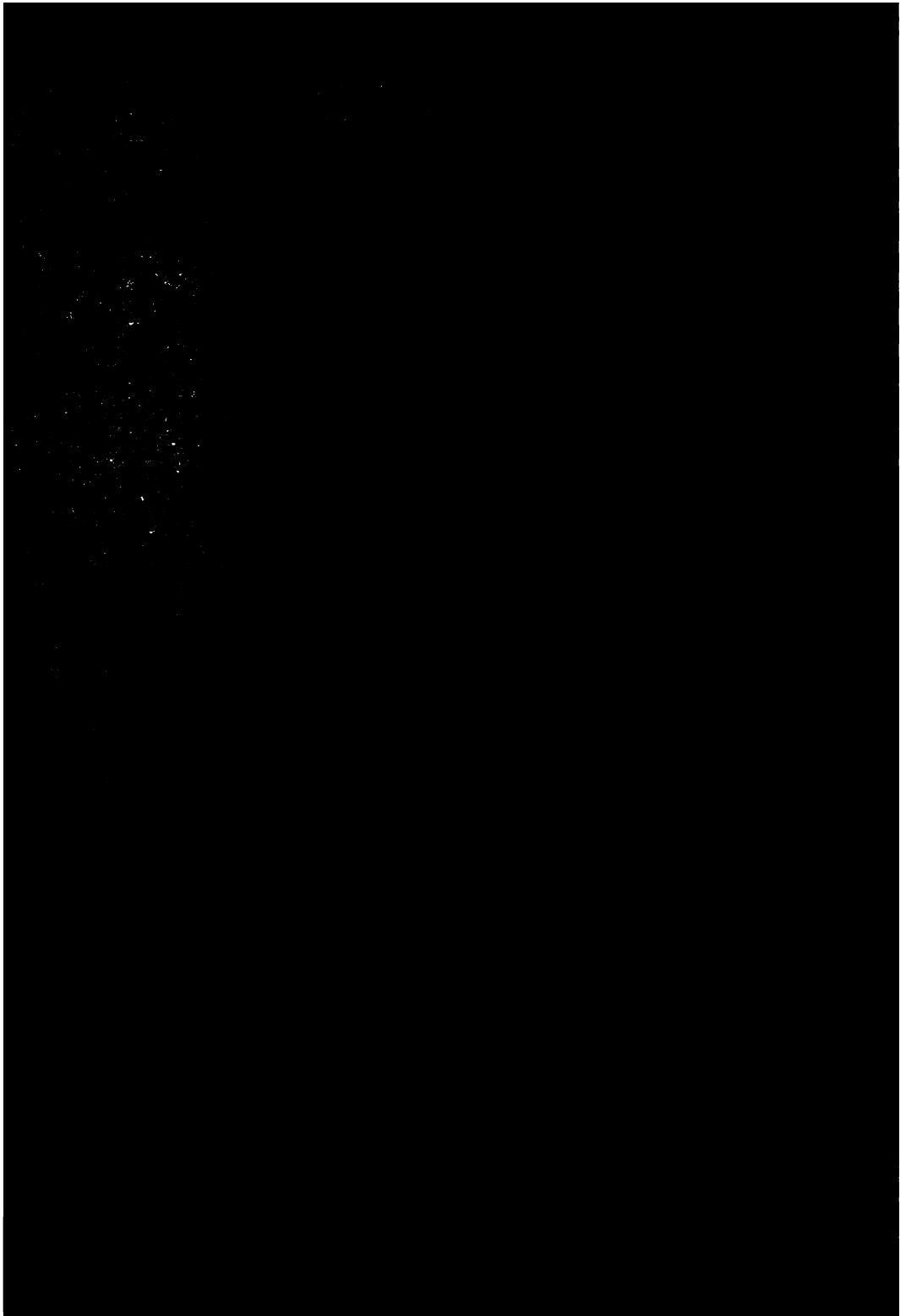
aabens

(81) C. R. t. 6. p. 154.

(82) De lingua Cod. Arg. p. 40. In Misc. Berol. t. 2.

afsnit at komme overens med vores Gyde, Juhæ). Skinner
 (95) uddræger det Spanske Ord Quixar 3: Mandibulum af det
 Angelsaxiske Cesc, Ceaca 3: Gena, Maxilla, som han og
 mener at være Gothisk, men som nu omstunder ei forekommer i
 de gamle Leemninger af det Gothiske Sprog. Hvo der har lyst at
 undersøge den underlige Etymologie over de to første Stavelser af Navnet The-
 than, kan finde dem hos Hadrianum Junium (96). Du Cange (97) ha-
 ver samlet noget om de Gothiske Bogstaver i Spanien, som og kaldte
 de Toletanske, (fordi de vare brugelige i Toledo, den fornemste
 By i Spanien paa de Tider), og bleve affskaffede paa et Con-
 cilium i Toledo Aar 1117 efter Spanisk Regning, (det er Aar
 1202), og derimod indført, at de skulde betiene sig af Galliske
 Bogstaver), men herved foreskalder det Spørgsmaal, om disse
 kaldte Ulfiske Bogstaver, eller de saa kaldte medii xvi Go-
 thici, Gaaridt mig endnu er bekiendte, ere Ulfiske Bogstaver hid-
 ind ei fundne i Spanien, som dog maaskee kan tilskrives dette
 Landis Gaius liden Flid i sine Antiquiteter). Bünau (98) hol-
 der, at Ulphilas haver just ei opfundet de Gothiske Bogsta-
 ver, men at den Mening om ham kan være bleven udbredt der-
 ved, at han oversatte Bibelen paa Gothisk, og gjorde saaledes
 de Gothiske Bogstaver mere bekiendte. Ten Kate (99) vil, at der er
 gaammelt Tydsk end Nordisk i Ulfiske Evangelier, og anfø-
 rer Exempler, at de ere oversatte af Græksken, og ei af Latinen,
 som kaldes R og ei E og Ch. Mareschallus (100) haver samlet
 endel

(95) Etym. Onomast. v. Quixot.

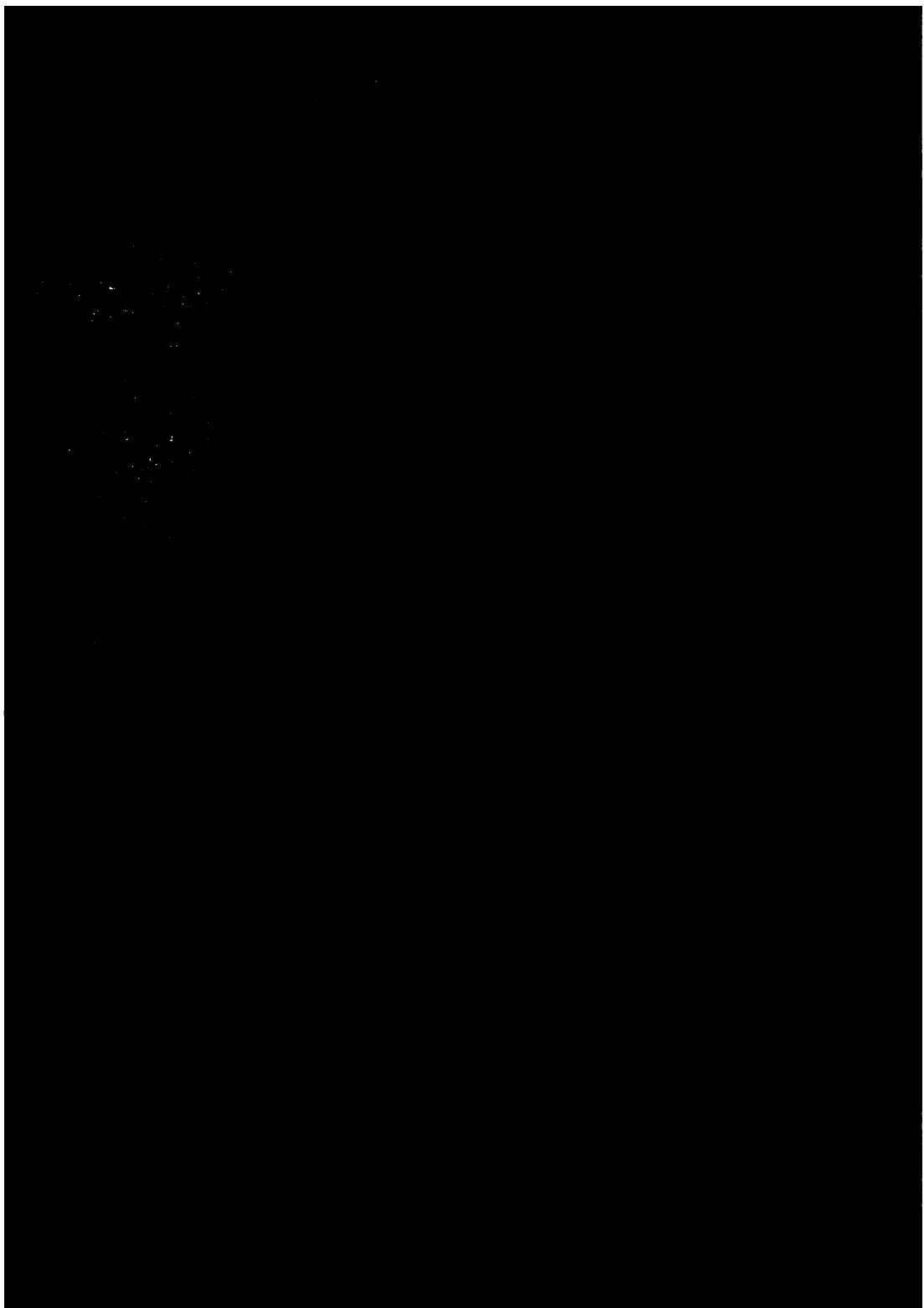
(96) Batavia p. 389 & 390.

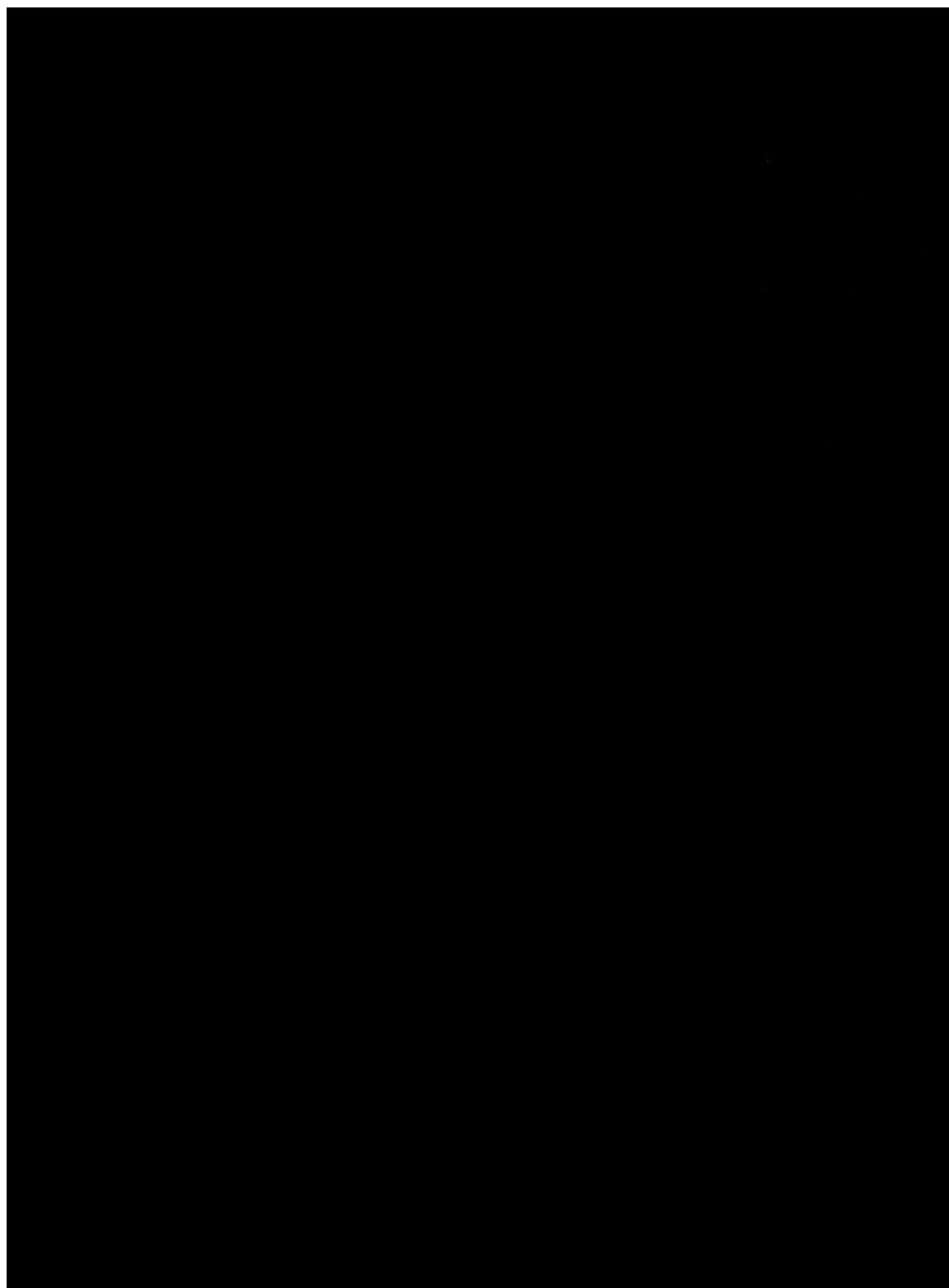
(97) Gloss. t. 3, p. 311. v. litera Gothica.

(98) Teutsche Hist. Th. 1. p. 462.

(99) Aenleiding t. 2. p. 55 & 56.

(100) Orlers, in Junii Ulphila p. 386 — 388.

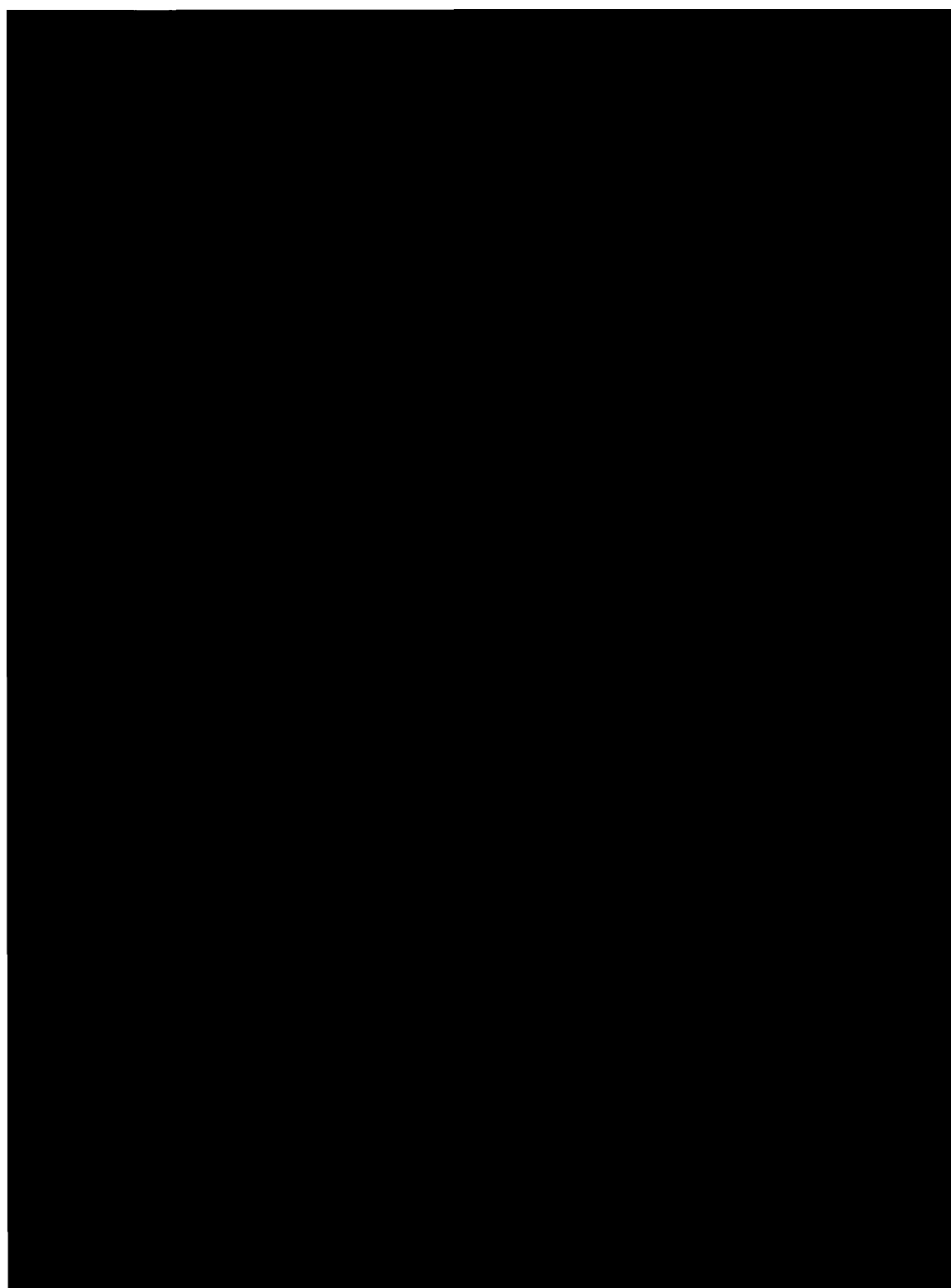

menner, at foromnævnte Anshleubi glossarium skulde nu omstaa findes iblant Manuscripterne af det Colbærtinske Bibliothek Grönwall (11) viser, at udi Sverrige haver det gamle Bøst vedligeholdt sig i tre Sogner af Dalekarlien, nemlig Eilen, Mora og Orsa, anfører Fader vor paa disse tre Sogner Dialecter, sammenligner nogle Tydske Ord med de Dalekariske anfører en Hollænderes Tilstaelse, at hans Sprog er kommet det Gothiske, nemlig Venrey in Gemeenschap tussen de Ganske Spræke en de Nederduytsche. Amsterdam 1710, (under hvort Navn den fortreffelige Te Kere har skruet sig), sammenligner de Dalekariske og Hollænderiske Ord, saa og Engelske, Tilstaelsen tilstaar at det Mæso Gothiske afviger temmelig meget fra de andre, anfører endeel Runer, som endnu bruges i bemælte tre Sogner, anfører Fader vor paa afskillige Nordiske Sprog, iblant det Mæso Gothiske mindst ligner noget, og fremfører tilfældige Vers og Samtaler paa Dalekarisk. Kniemel (12) viser, at Carolinske Codex i Wolfenbüttel af Ulphilas Oversættelse af Epistlen til de Romere er skrevet i det 6. Seculo, og den skrev den udi Italien af en, der forstod baade Latin og Græc. De nyere lærde Franke Forfattere af det store Diplomatisk Værk (13) mene, at Venantius Fortunatus ved den gamle Rune figter til, at Gothen have udi Italien og Spanien Runer, (hvorefter haves dog intet Spor, thi Ulphilas skrev ere ganske anderledes, med mindre det skulde være som de anføre) af en nye Italiensk Skribent fra 1751, at mindeligen saa kaldte Etruriske Bogstaver ere lutter og paa

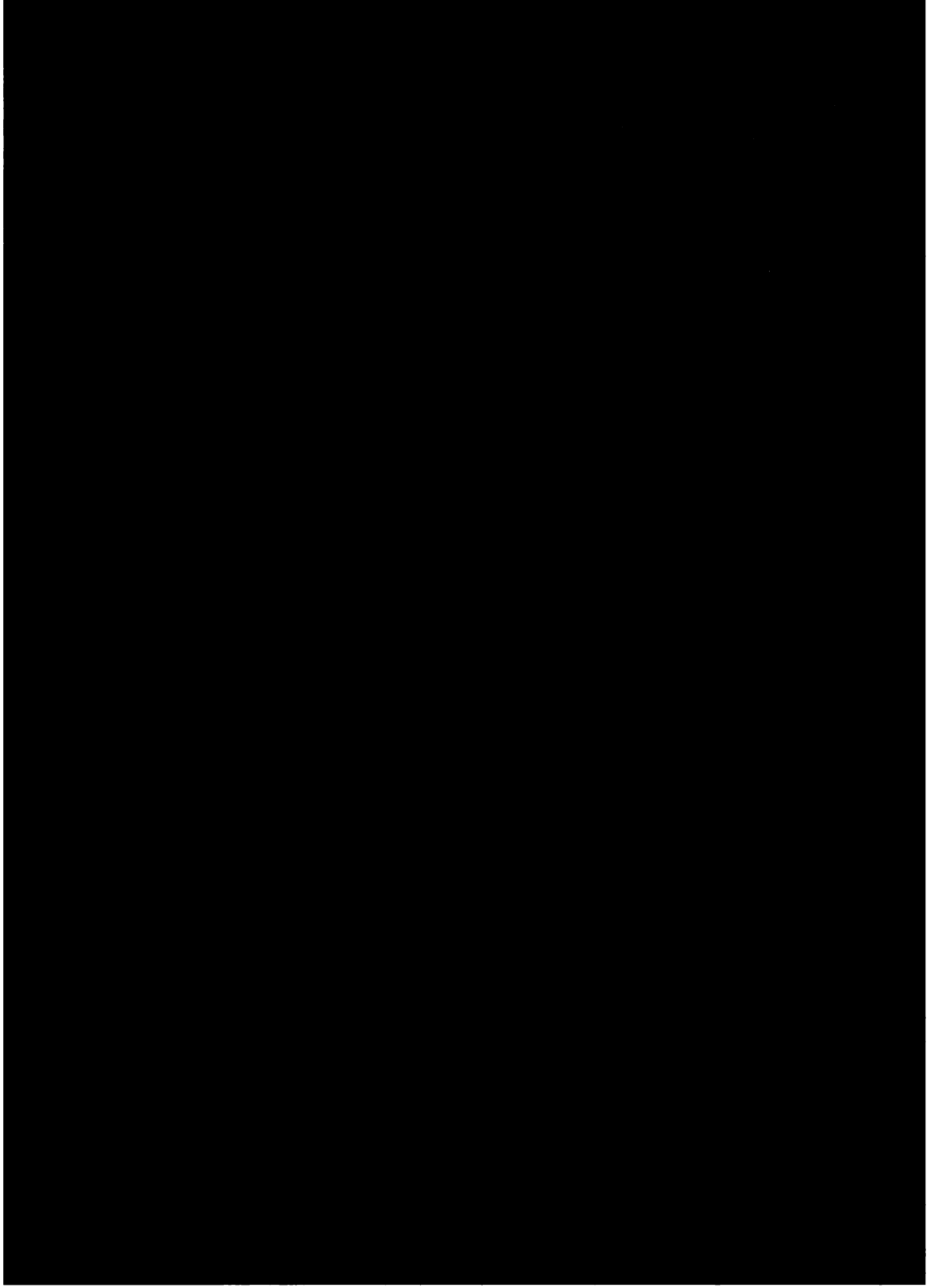
(11) Historiola Linguae Dalecarlicae p. 4. 7. 14. 12. 21 — 23. 24. 32. 35 — 38. 63 &c. 68 &c.

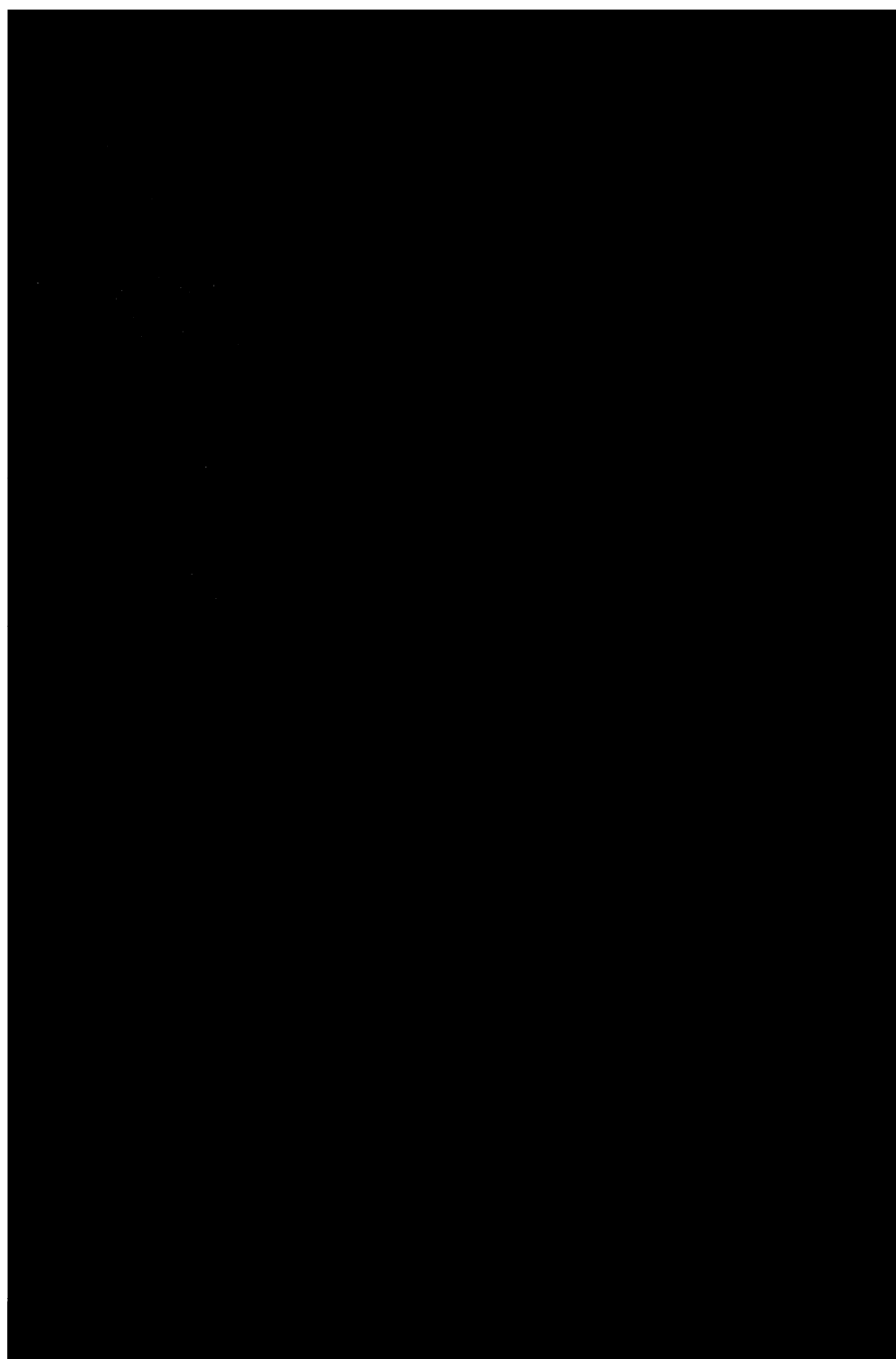
(12) In Ulphila p. 399. 400. 416. 417. 386. 377.

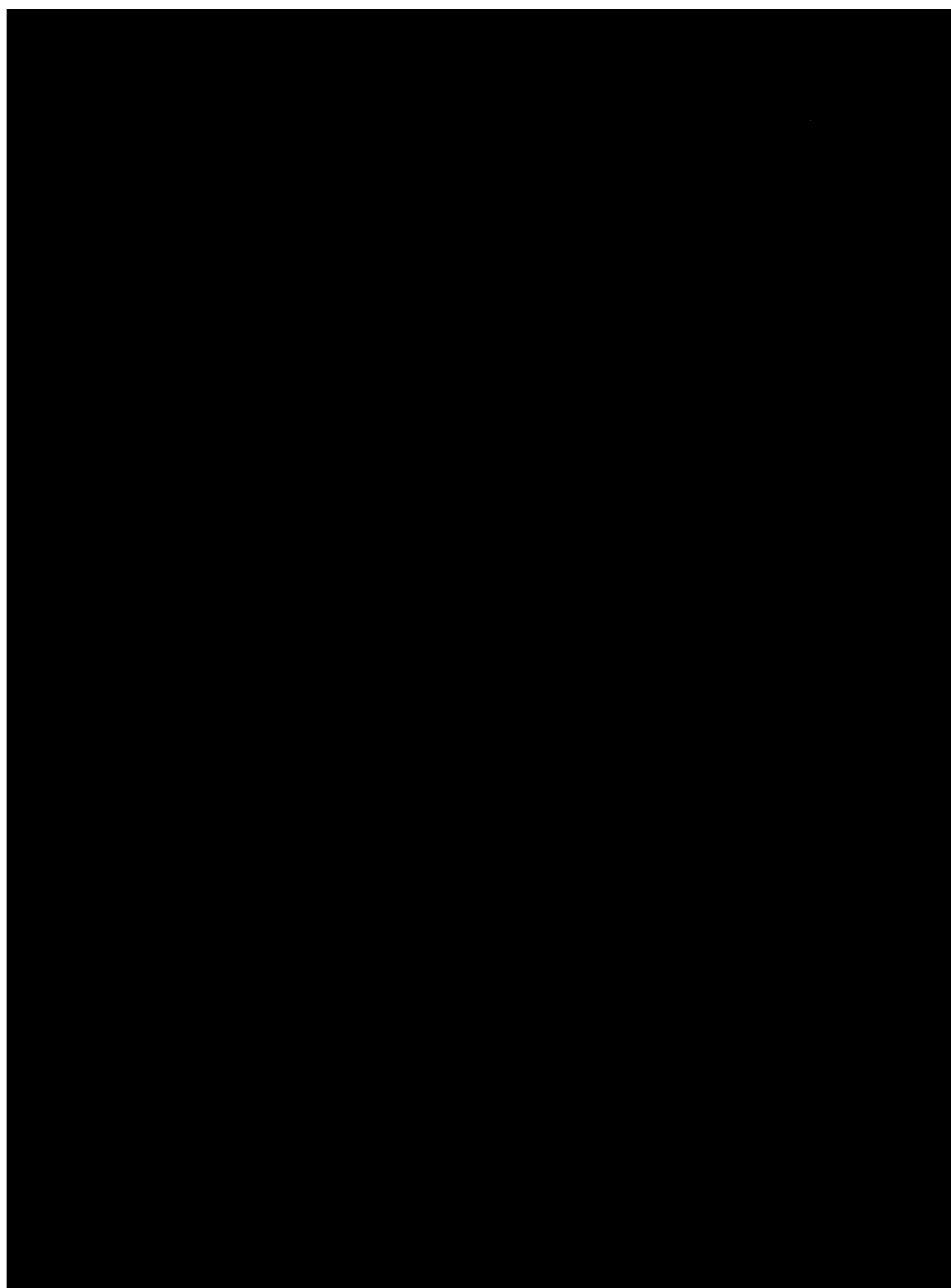
(13) Nouveau Traité de Dipl. t. 2. p. 73. 204. 161.

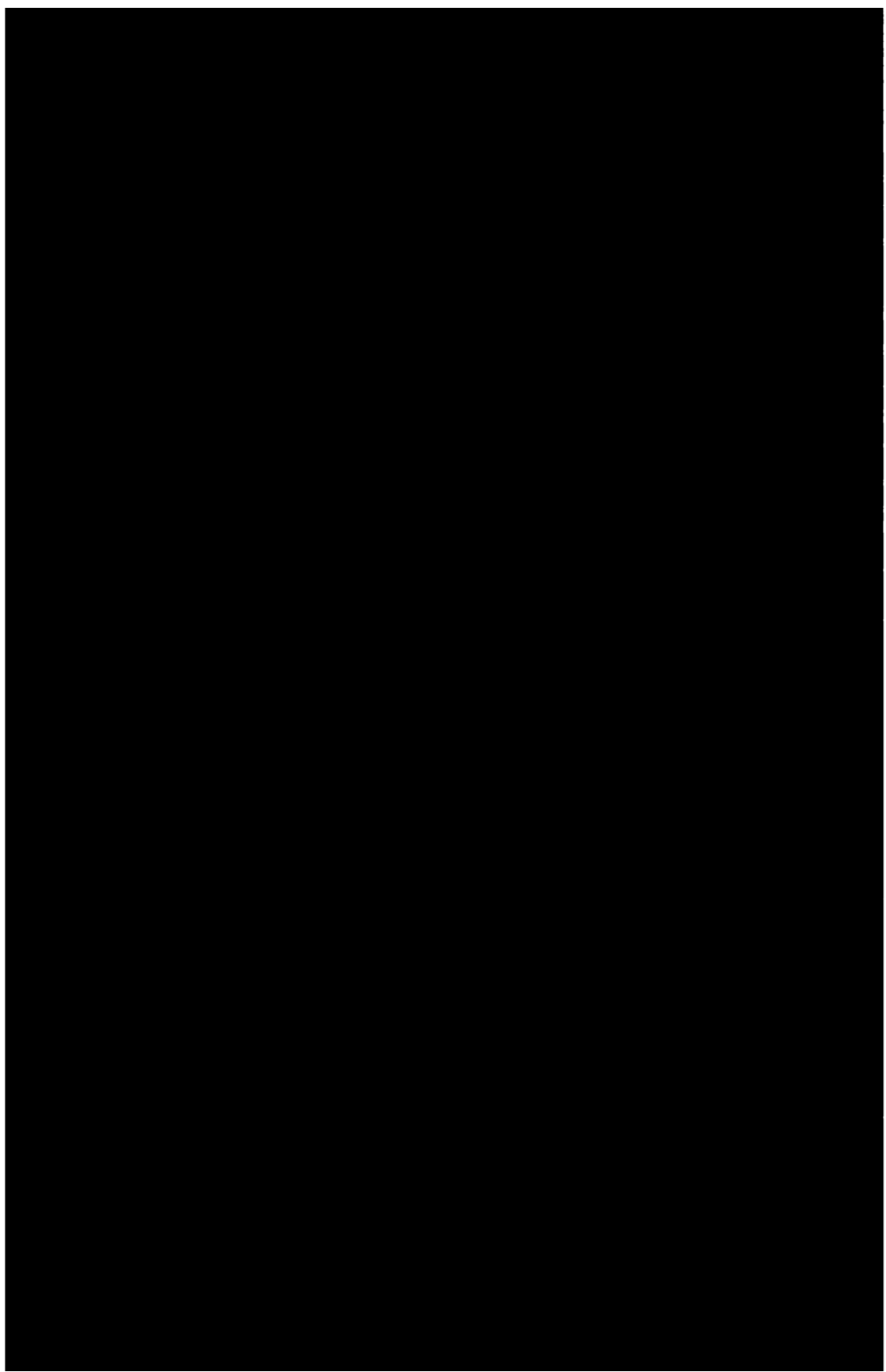

Anden Bog. Om de Gothiske Folk.

I. Capitel. Om Gepiderne.

§. I.

Da jeg nu saaledes haver til Ende bragt Undersegningerne om Gotherne selv, vil jeg nu og handle om de Folk, som regnedes til dem, dog ei saa vidtloftig, fornemmelig af dem ei vedkomme vor Norden i mindste Maade, som have hørt til de Tydske Gothiske Folk. Først vil jeg sige dem, som man haver Grund til at troe om, at de ere i Norden, og vil jeg da begynde med Gepiderne. Jeg har (1) efter Jornandem fortaalt, at Gotherne komme til os i Anforstel med tre Skibe fra Scanzia, hvoraf de ene blev kaldte Gepider. Jeg har og sluttet at de omtrent gaaet for sig i det første Seculo. Skibene have ei har været til forend de komme til Tydskland, og egentligen vare en Del af Gotherne, og ei flere end som paa eet Skib, saa have de i Forstningen kun været et ringe og ubetydeligt Folk, hvorfra man ei heller finde en Del.

Deres Hb
fortælle i det 1.
2 og 3 Cap.
culo.

Det har

50.

E e e

der

1997, p. 103).

¹ See, e.g.,

1997, p. 103).

1997, p. 103).

1997, p. 103).

1997, p. 103).

1997, p. 103).

1997, p. 103).

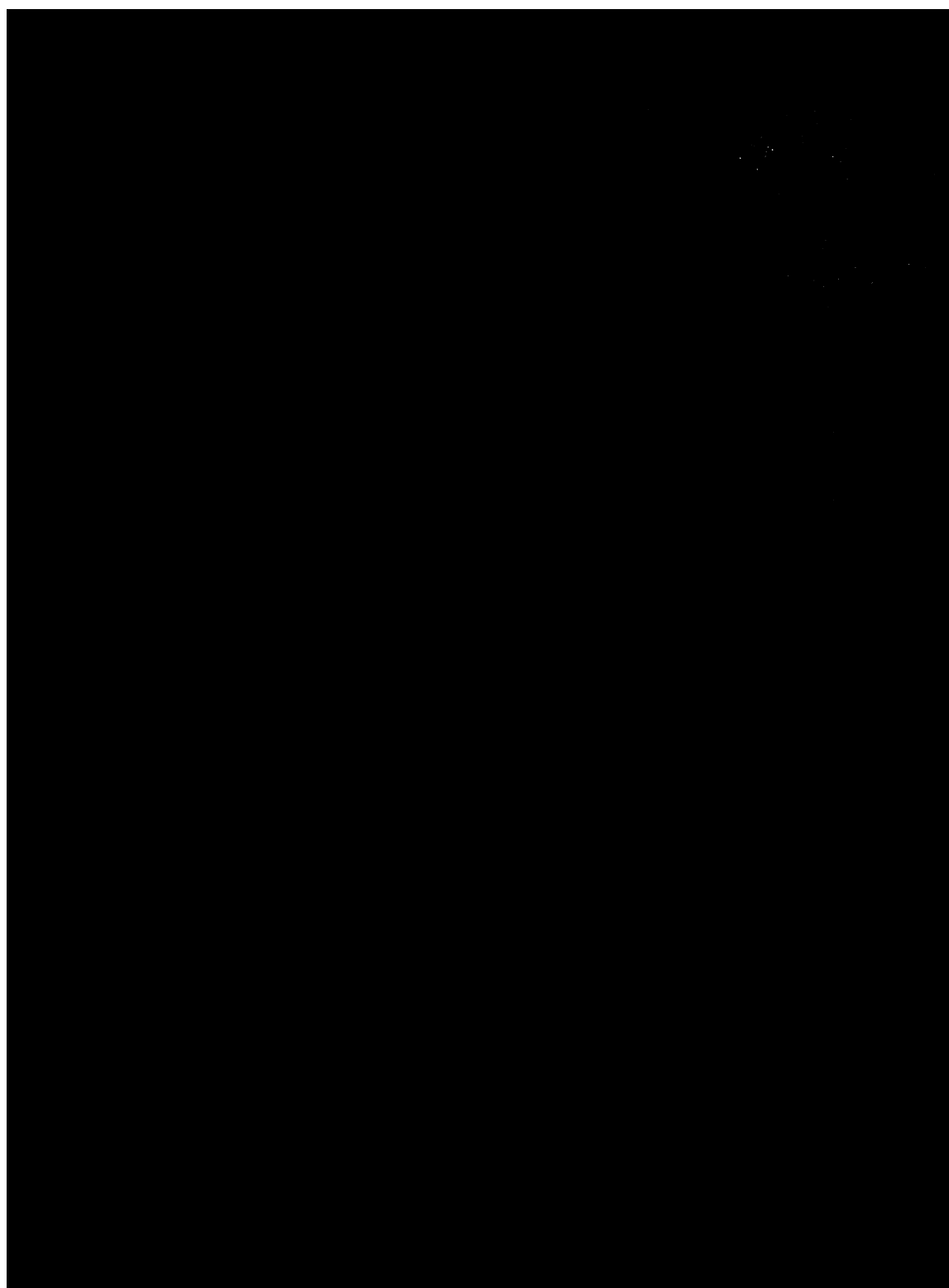
1997, p. 103).

1997, p. 103).

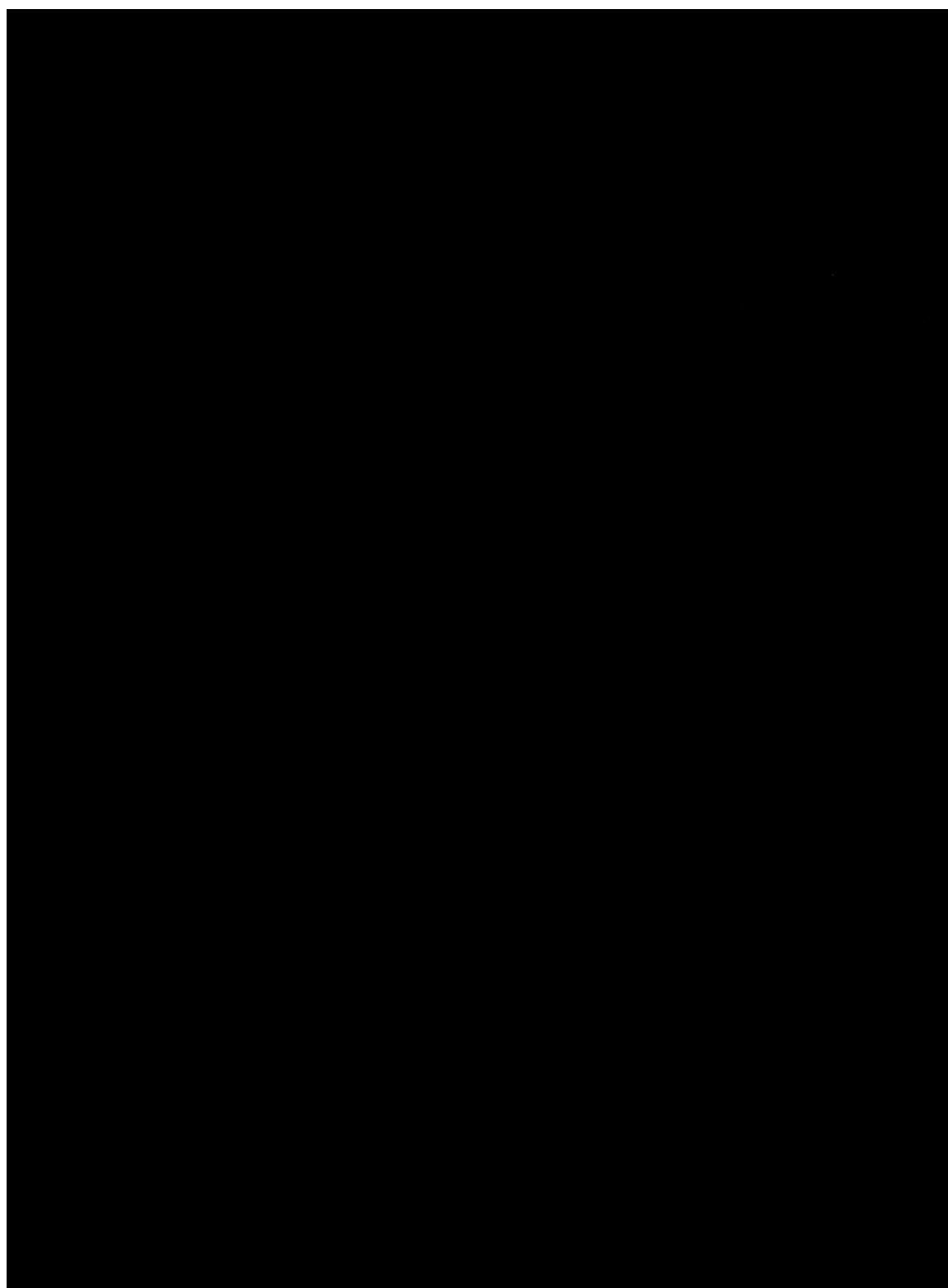
1997, p. 103).

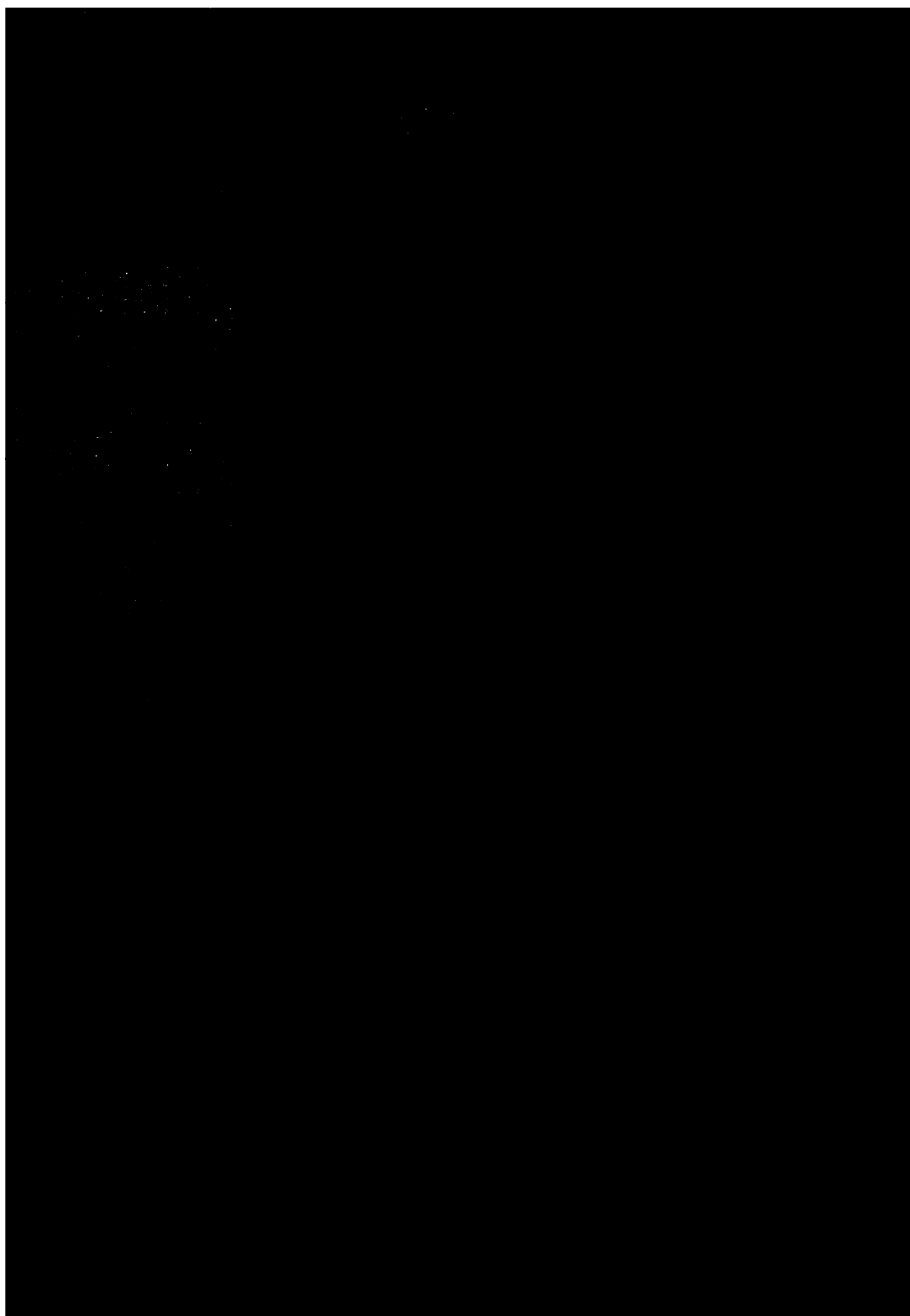

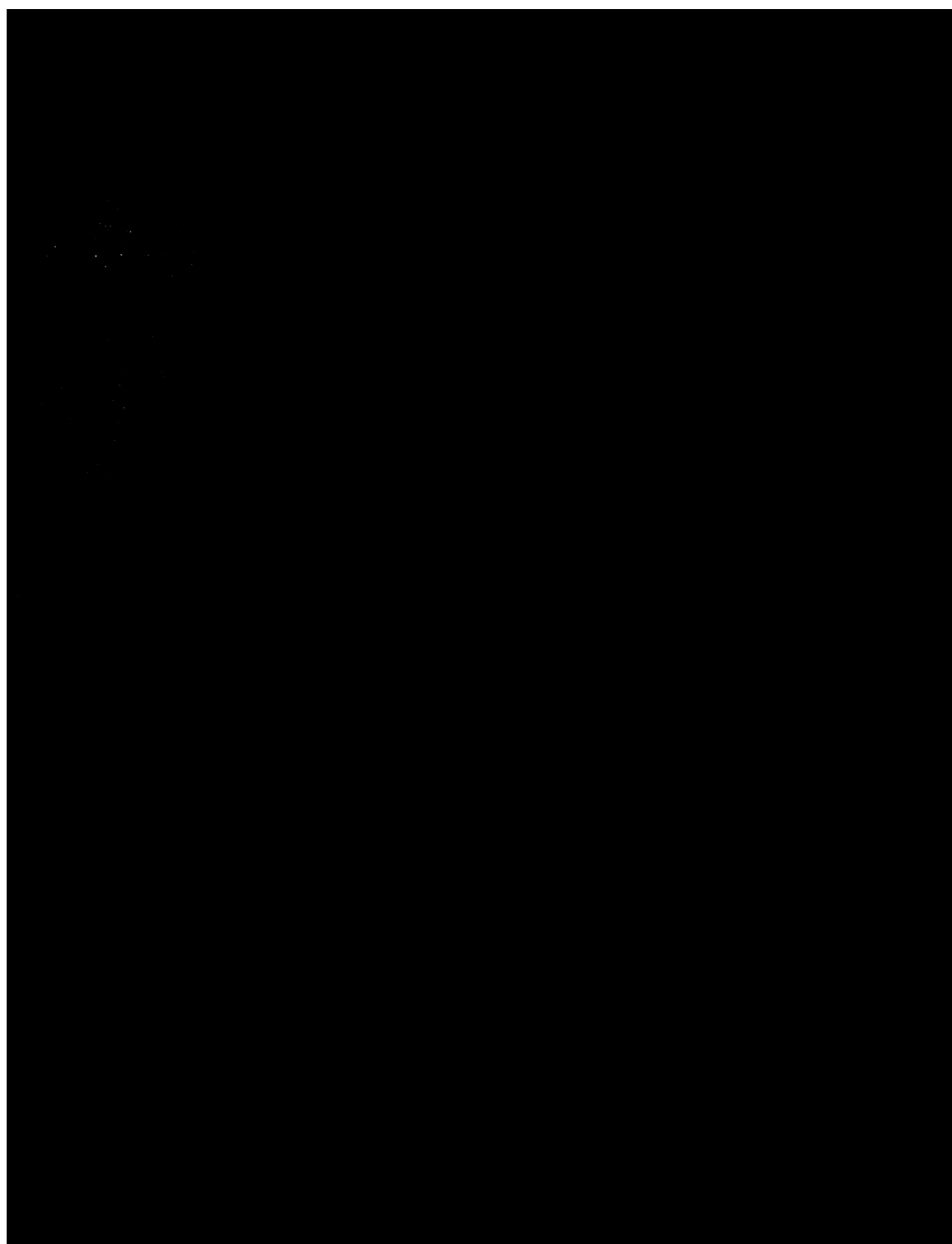

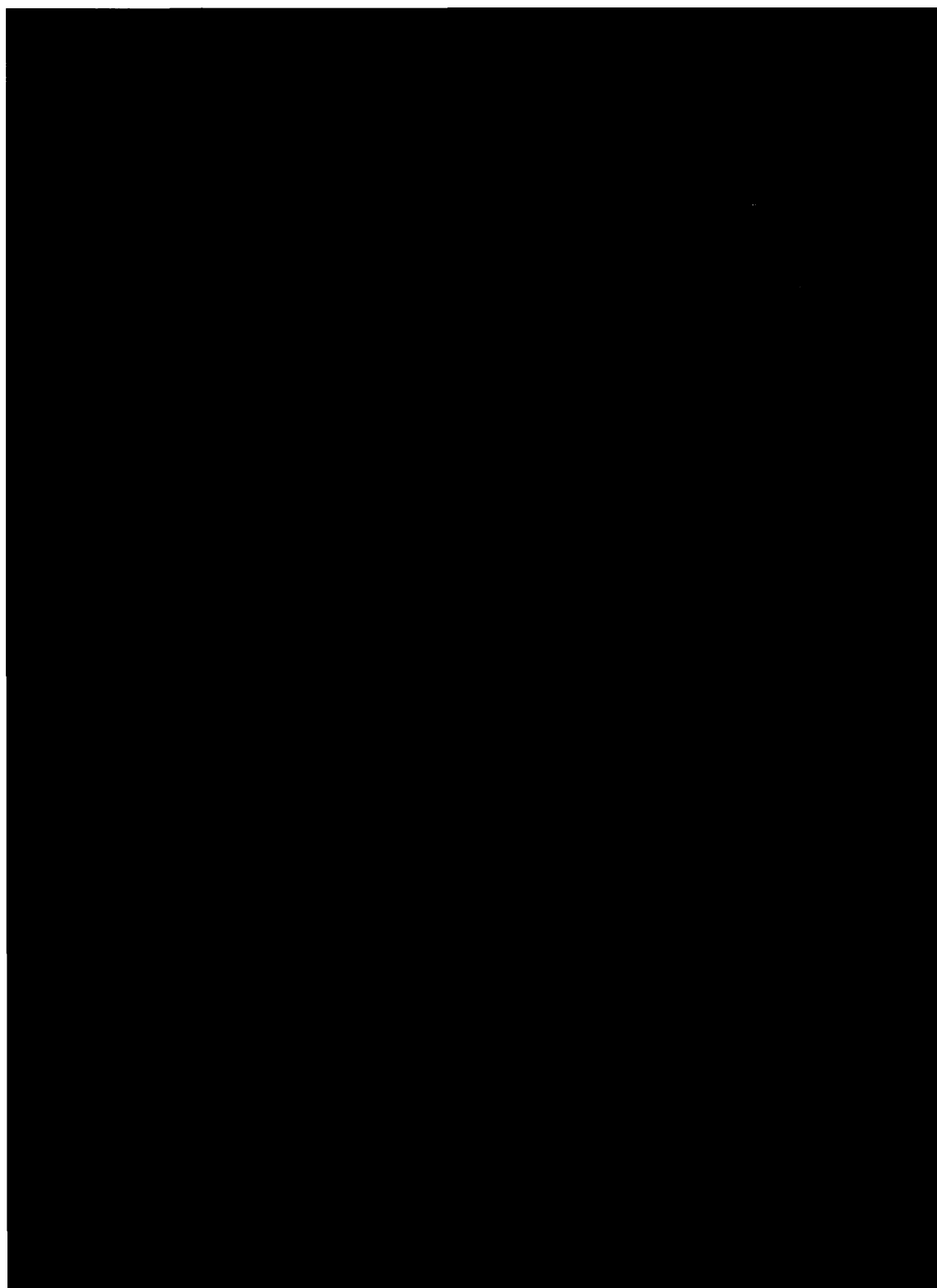

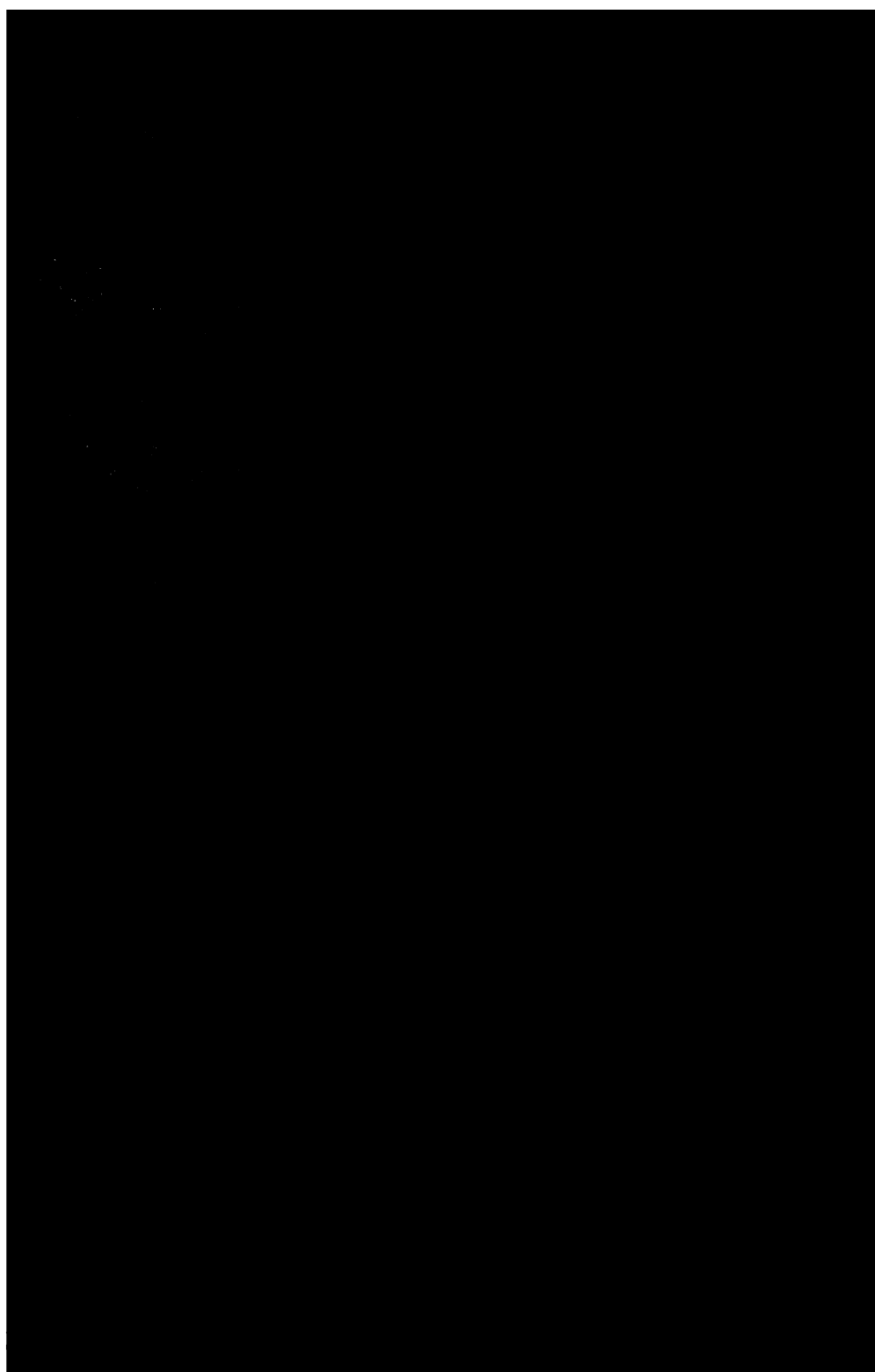

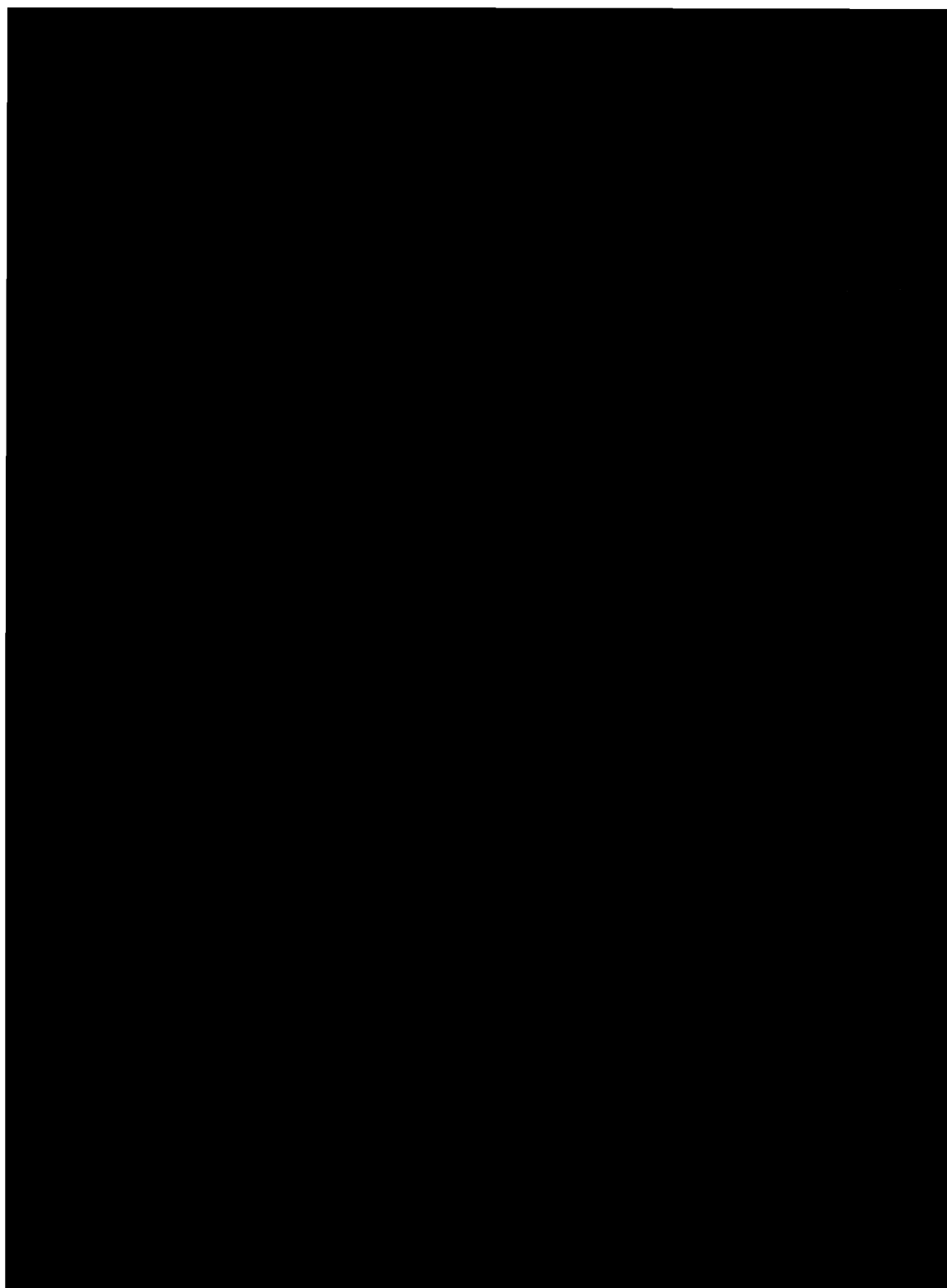

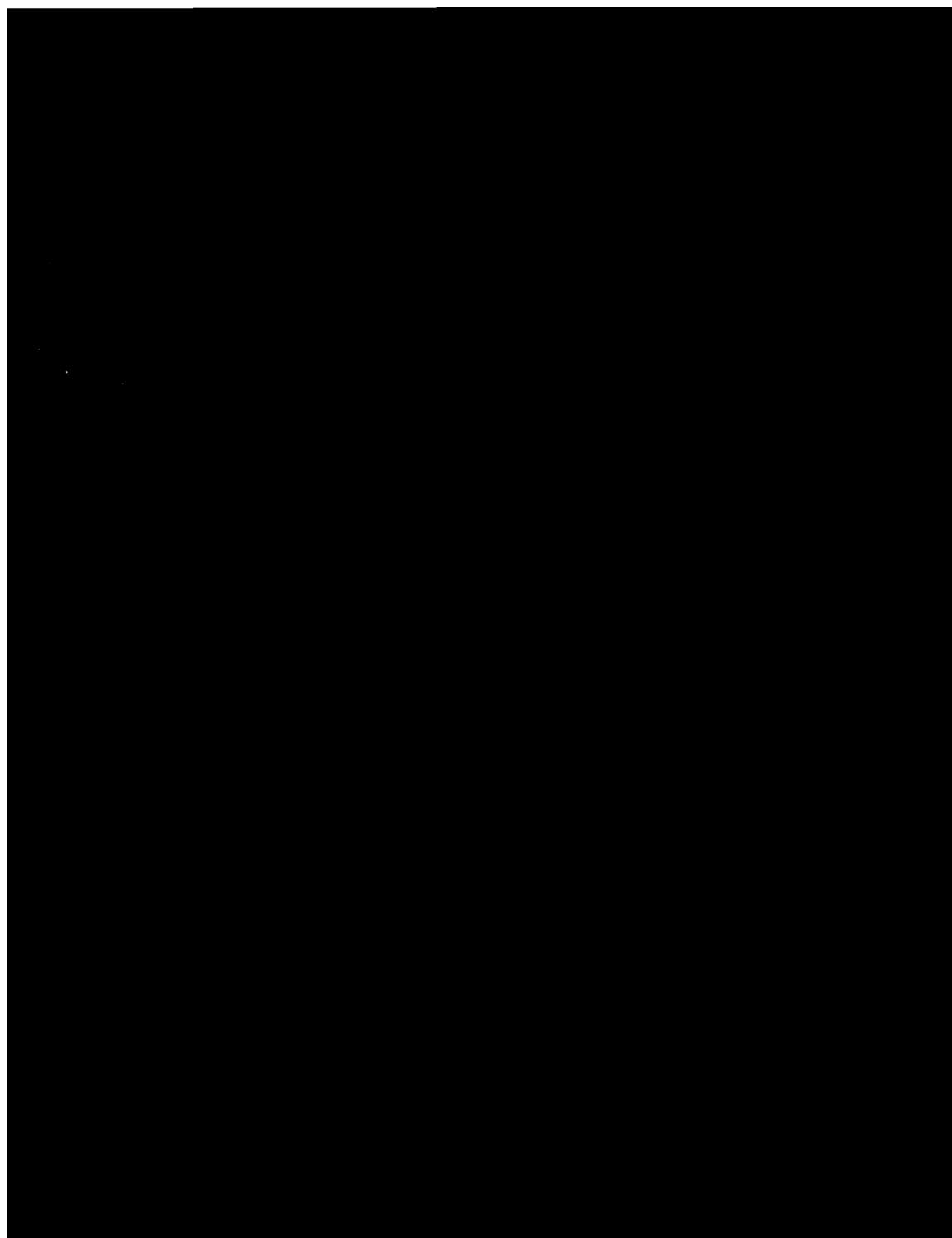

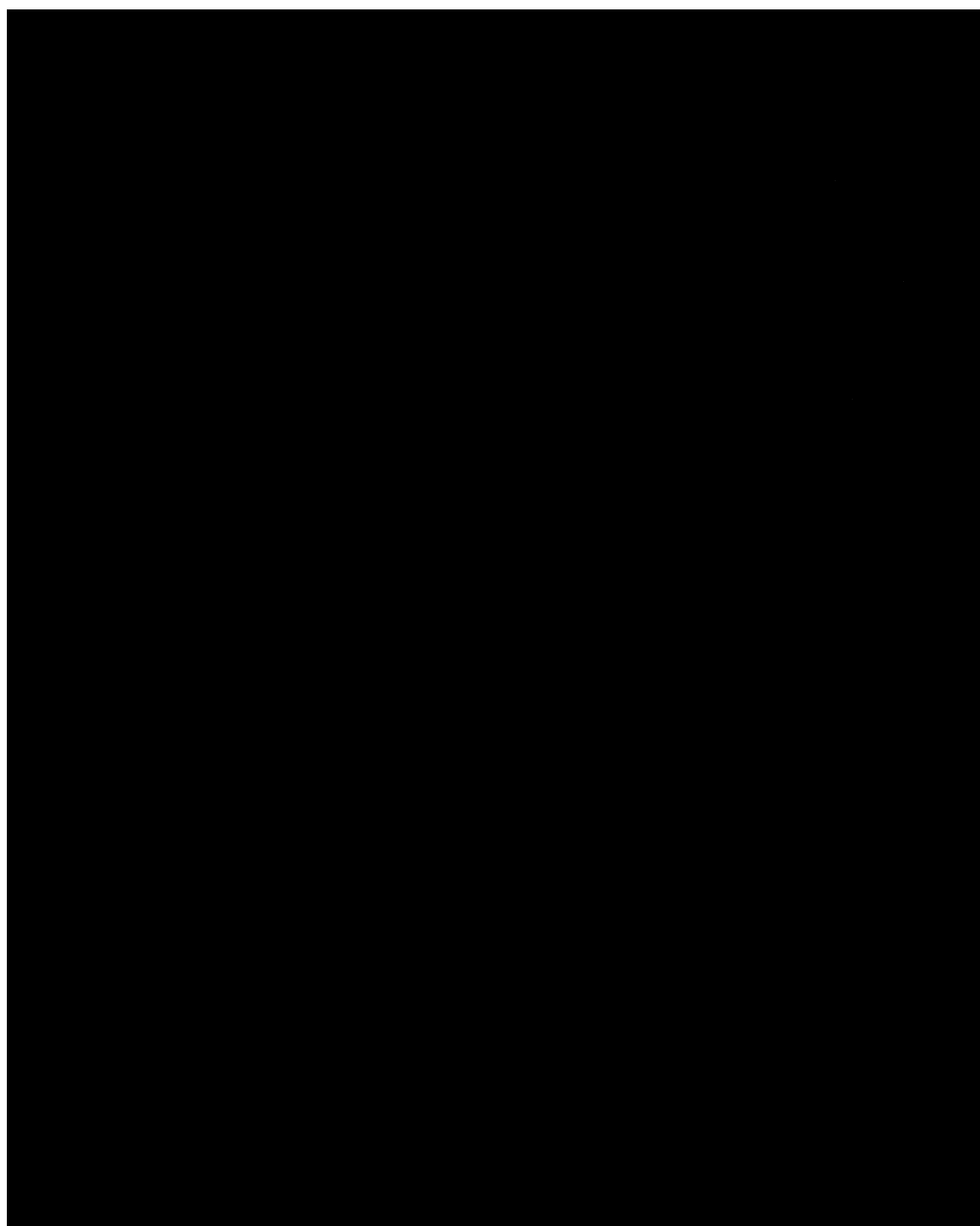

sagde disse Tilbud stort, for derved at erholde des fordeelagtig-
 stes Bistand. Snart sagde han sig ei at kunne, snart igien vel
 kunne, men ei at ville, endelig gaa han tilskende, ei at ville
 gaa paa anden Maade, end at ham strax blev overgivet den
 halve Deel af alt Longobardernes Qvæg, og siden, naar Sæper
 var beholdet, den halve Deel af Byttet og al Gepædernes Land.
 Paa blev afgjort, at paafore Gepæderne Krig med fælleds
 Hæfter, hvilke forkrævede herover sendte Gesandtere til Kæser
 Julianus, og bade ham nu, som før, at hielpe sig, da de vilde
 erobre ham Sirmium, og alt Landet inden for Drav-Floden;
 men kunde kun ingen Betænkning gjøre sig over, hvad han havde
 lovet, og ei holde hvad han havde lovet (Longobarderne nem-
 melig Kæseren, som formærkede heraf, at der var ingen Troe
 hos Constantinus, besluttede ei at nægte ham Hielp,
 men at forhale den, og paa saadan Maade hjalp han ingen af
 dem. Og noget efter fortæller Skribenten, at den Avariske Kon-
 stantius erobrede Sirmium, at han sendte 10000 Hunner ind i Dala-
 n, og at han selv gik med sin gandske Krigshær over Ister,
 ind i Gepædernes Land. Paa samme Tid begjærede han,
 at Konstantius vilde overgive ham Sirmium, fordi han havde ødet
 Gepæderne. Corippus (51) taler og i sin Eptale til Justi-
 nus, hvorledes Romerne kunde sikre see, at de grumme Ge-
 pæder og Longobarder dræbte hinanden paa de store Marker.
 Procopius (52), en indfødt Longobarder, som udførligen
 fortæller deres Historie, vidner, at Aarsagen til Hædet
 mellem Gepæder og Longobarder var den Longobardiske Prinds
 Alboin (den samme som Procopius Ildigisal) hans Tugt til Ge-
 pæderne.

O g g

- piders

(51) Frigm. v. 11 — 14.

(52) H. Long. l. 1. c. 21. 23. 24. 27.

manne man forundre sig over at Joannes Biclariensis, en Skribent
 fra de Eider, kan opgive det Aar 572, eller som han udtroffer
 Justin 6 Regierings Aar og Leovegildi 4, og kan man ei
 henføre dette til noget andet Aar, sad som han Aaret efter sætter
 Alboini Død. Alt hvad man kan sige er, at han som en frem-
 med og langt fraliggende i Spanien, haver kun sildig og urigtig
 læst det at vide. Jornandes (53) fortæller, at Longobarderne
 i et Slag overvunde Gepiderne, og indtog deres Lejr, og at
 de paa begge Sider bleve mete end 40000 Mand, saa at der
 i de Ranter var udi Skribentens Tid ei hørt saadant Slag
 i Aulæ Dage, undtagen det som forhen skeede med Gepiderne
 i Calluce Magmilide, (udi hvilket Navn findes et mærkeligt
 Ord paa Asfriverens eller Cæserens Sprog, thi dette ubekjendte
 Ord bliver gandske bekjendt, naar det læses og interpuncteres
 Mag. militum, og confereres med det forhen af mig an-
 førdt §. 3 af Marcellino Comire P. 53) eller og Mundionis
 Krigene, i hvilke begge Krige Anførerene bleve paa Plads
 Nu Jornandes ender denne sin Historie med 551, saa
 at det Slagslag imellem Longobarder og Gepider have tildra-
 get.

§. V.

Alboin marcherede til Italien; havde han iblant mange
 og ogsaa af de overvundne Gepider med sig, hvilke
 Tid, det er at sige ved Aar 780, beboede endda
 kaldtes efter dem (54). Alboini Dronning Ros-
 med en Hoben Gebeder og Longobarder til Ra-
 der det Mord som hun havde begaaet paa ham (55).

De over-
 blevne Gepi-
 ders Stæb-
 ne.

Aar 568.
 Ved Aar
 780.

Aar 573.

§ 9 2

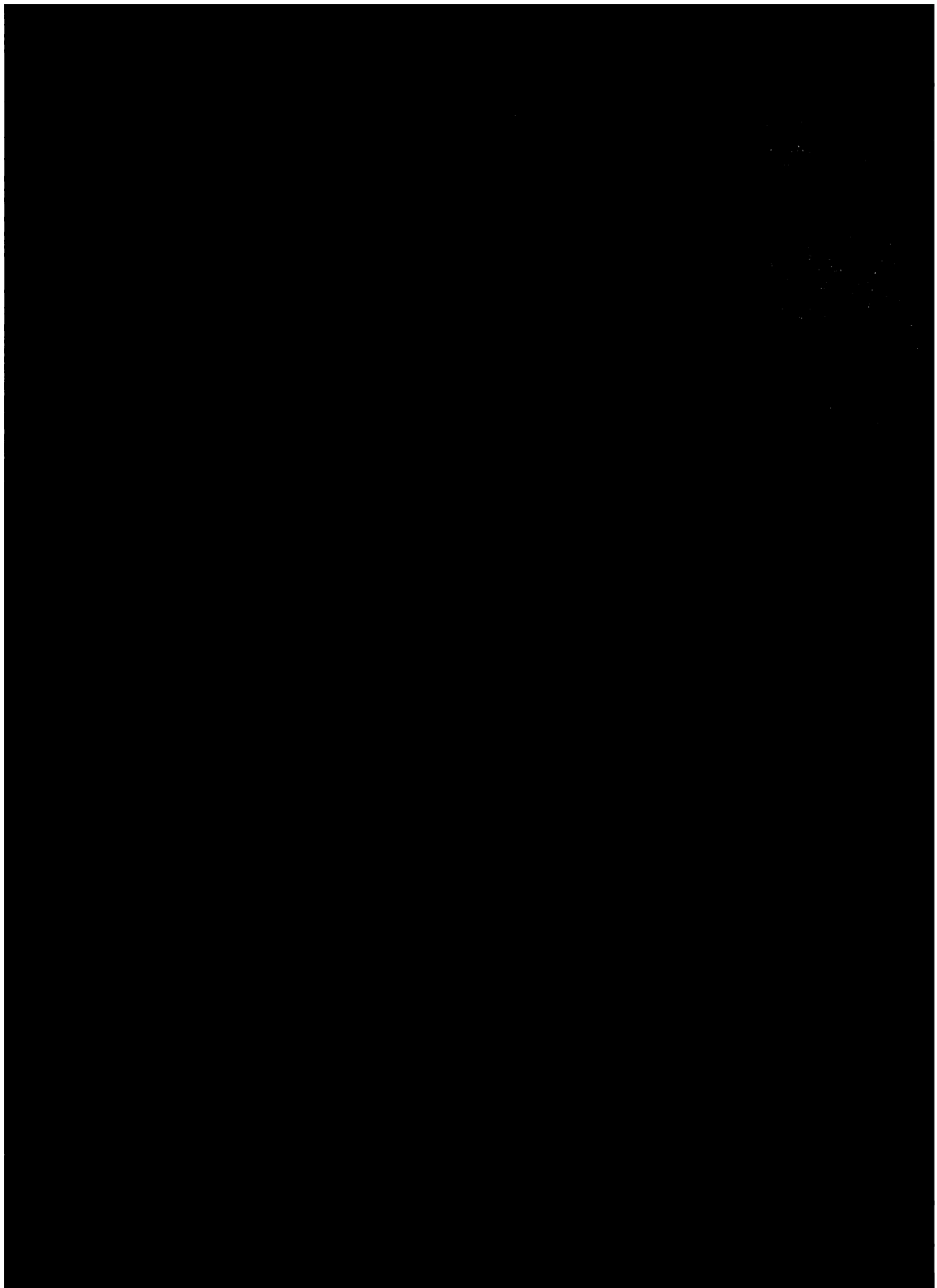
Reyser

De regn. Succ. ap. Murat. t. 1. p. 242.

L. 2. c. 26.

Agnellus in Murat. Scr. Ital. t. 2. part. 1. p. 125.

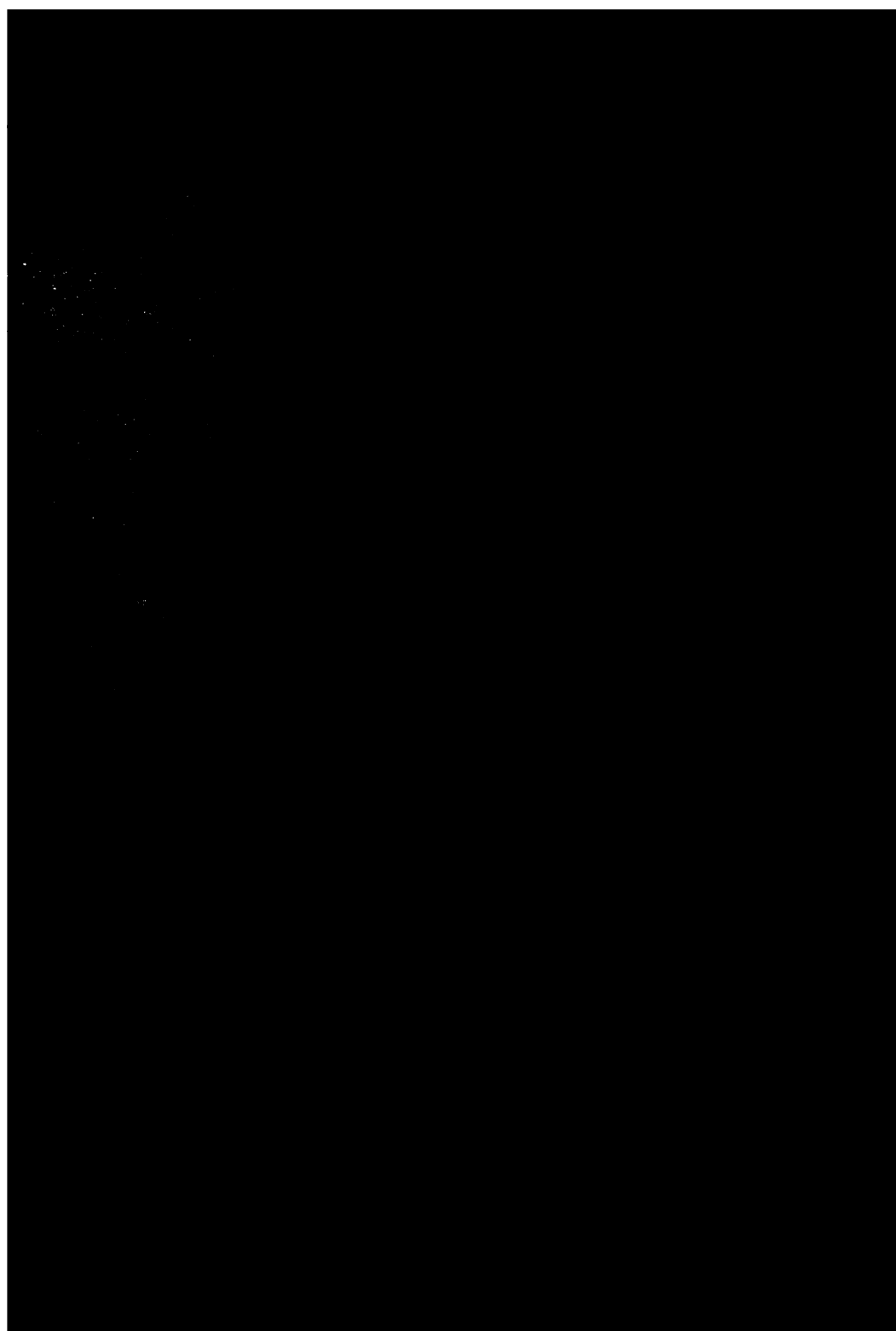

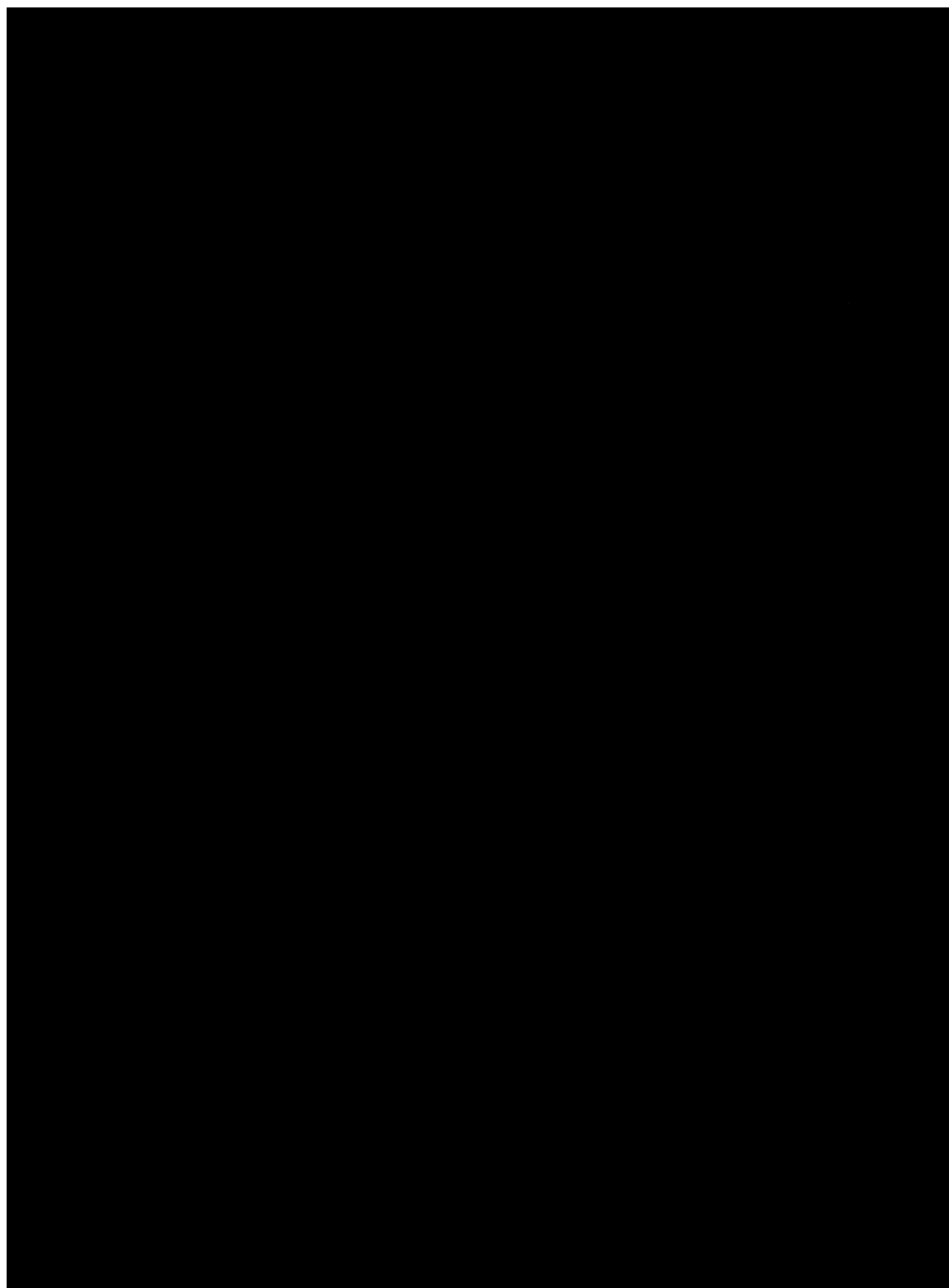
II. Capitel.

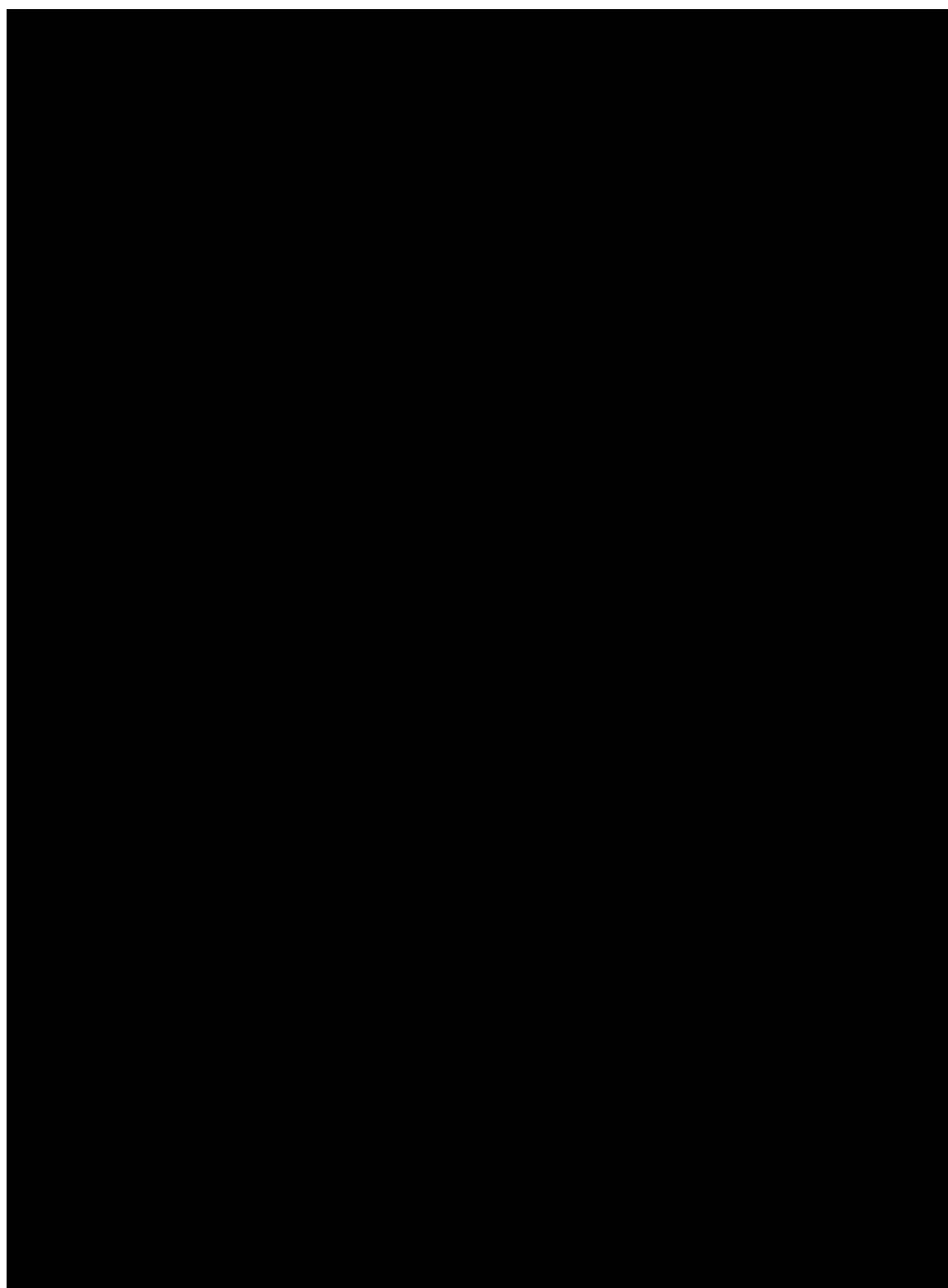
Om Herulerne.

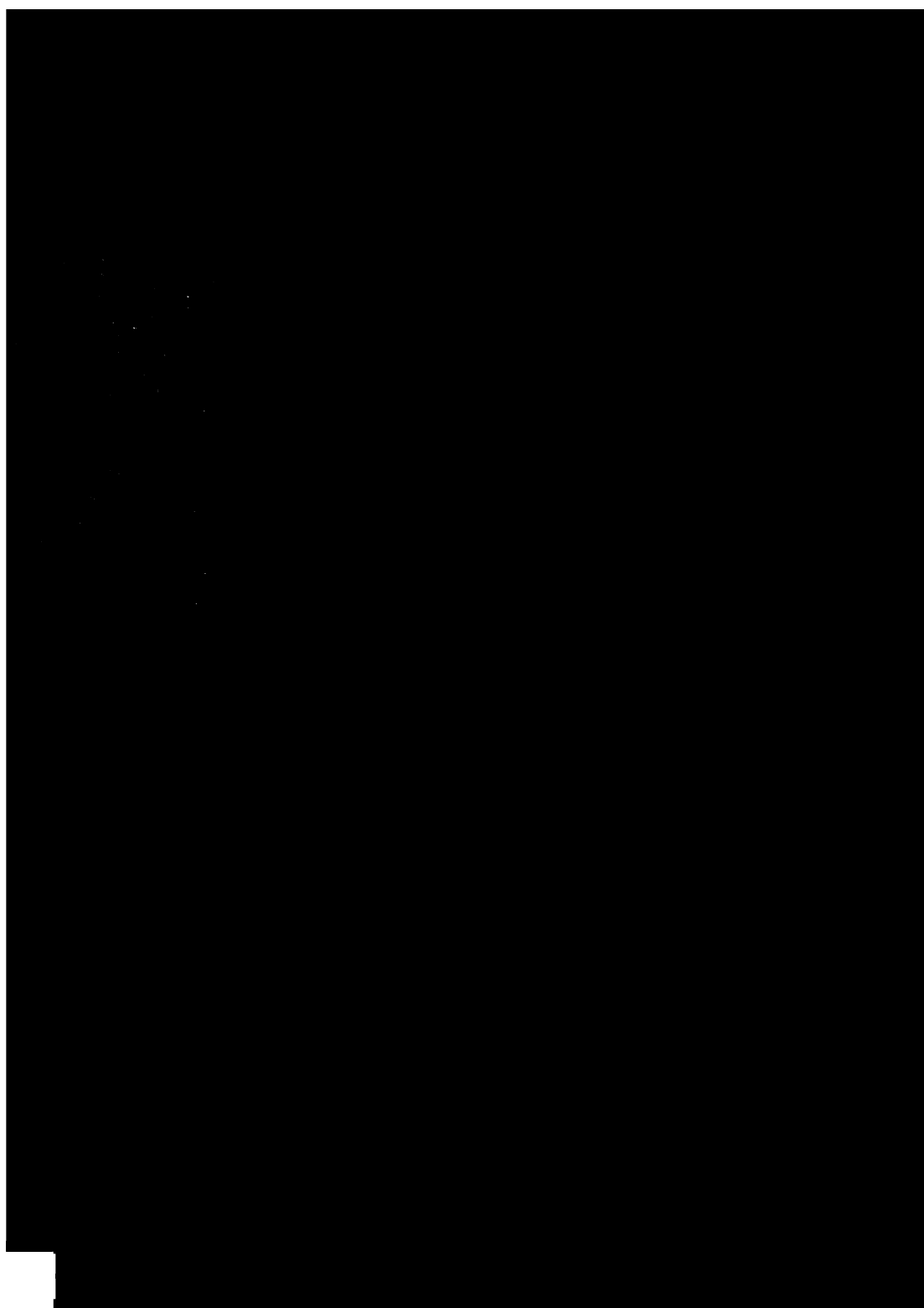
§. I.

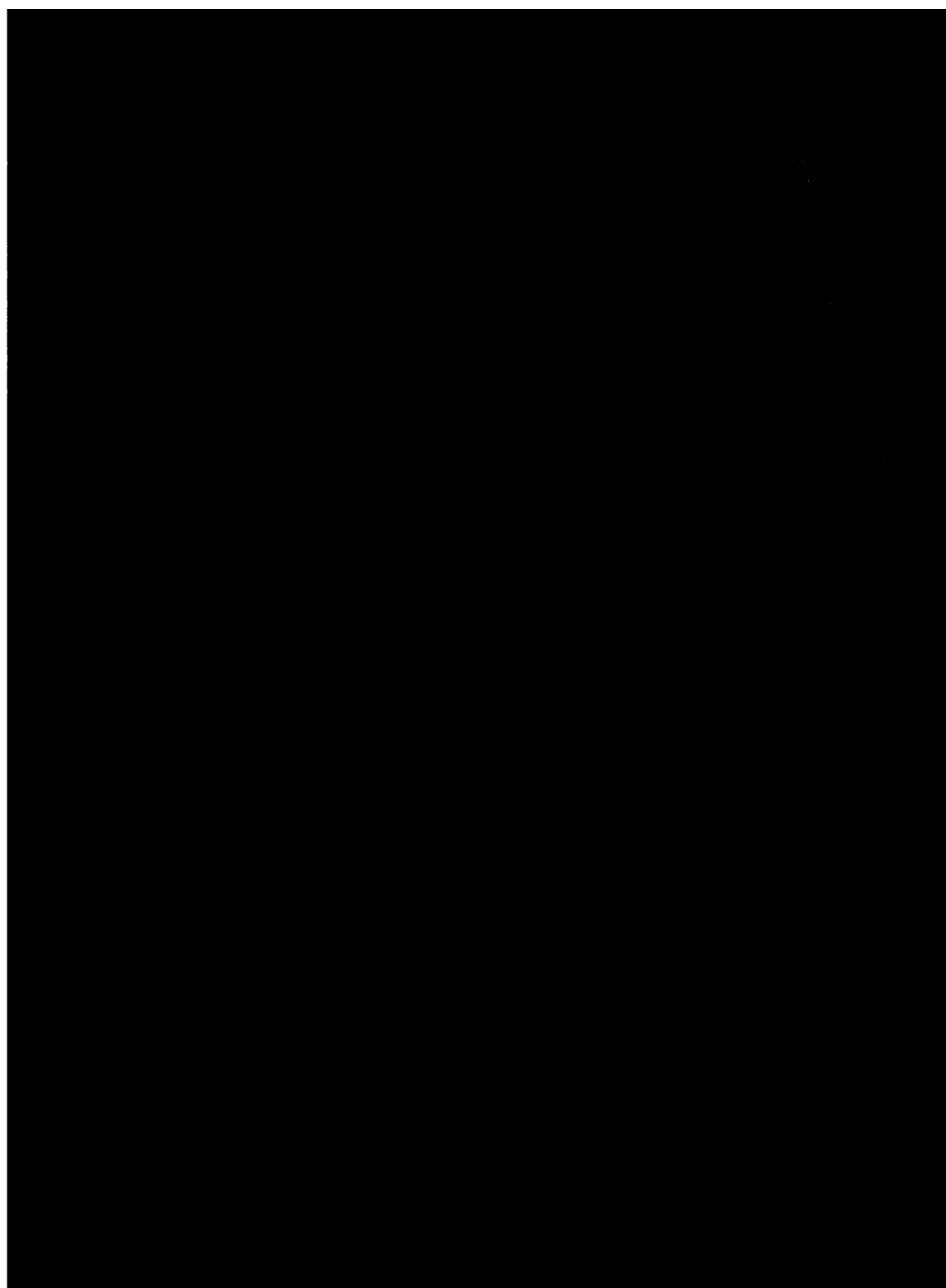
ndes (1) skriver udi sin Beskrivelse af Scanzia, at de
 ikke udjog Erulerne af deres eget Land, eller Sæde. Scandina-
 ingen kan vilse paa, at jo de Danske have fra ældgamle vlen var deres
 høst den Scandinaviske Halvøe, da de allerede forekomme første Sæde.
 nummum, der levede midt i det andet Saeculo, at have
 nævnt i Slaane og i Blegind, hvorimod han ei næv-
 nævne, hvilke man finder at have allerede i Midten af
 hells i Selskab med Gothen, gjort Indfald i de Ro-
 mæde, saa er det troligt, at de for Ptolemæi Tid ere
 ligede af Scandinavien, siden han ei nævner dem der.
 at jeg tilføje, at han ei heller nævner dem i Germania
 parmatia, og vilde man svare hertil, at de maaſkee ere
 beſatte under det almindelige Navn af Gothen, li-
 veligen er ſteet med Gepider, hvilke han ei heller næv-
 kunde man og paa den anden Side ſvare, at han lige-
 Scandinavien haver beſattet dem under Gothen. Men
 ſkriver de Danske nævnte af nogen forend af Ptolemæo,
 ſandt de tilſorn havde høvert op paa Halvoen, og
 beſatte med andre Folk, med mindre man vilde
 i Malm Eodanonia, ſaa ſkriver jeg heraf, at de,
 maaſkee

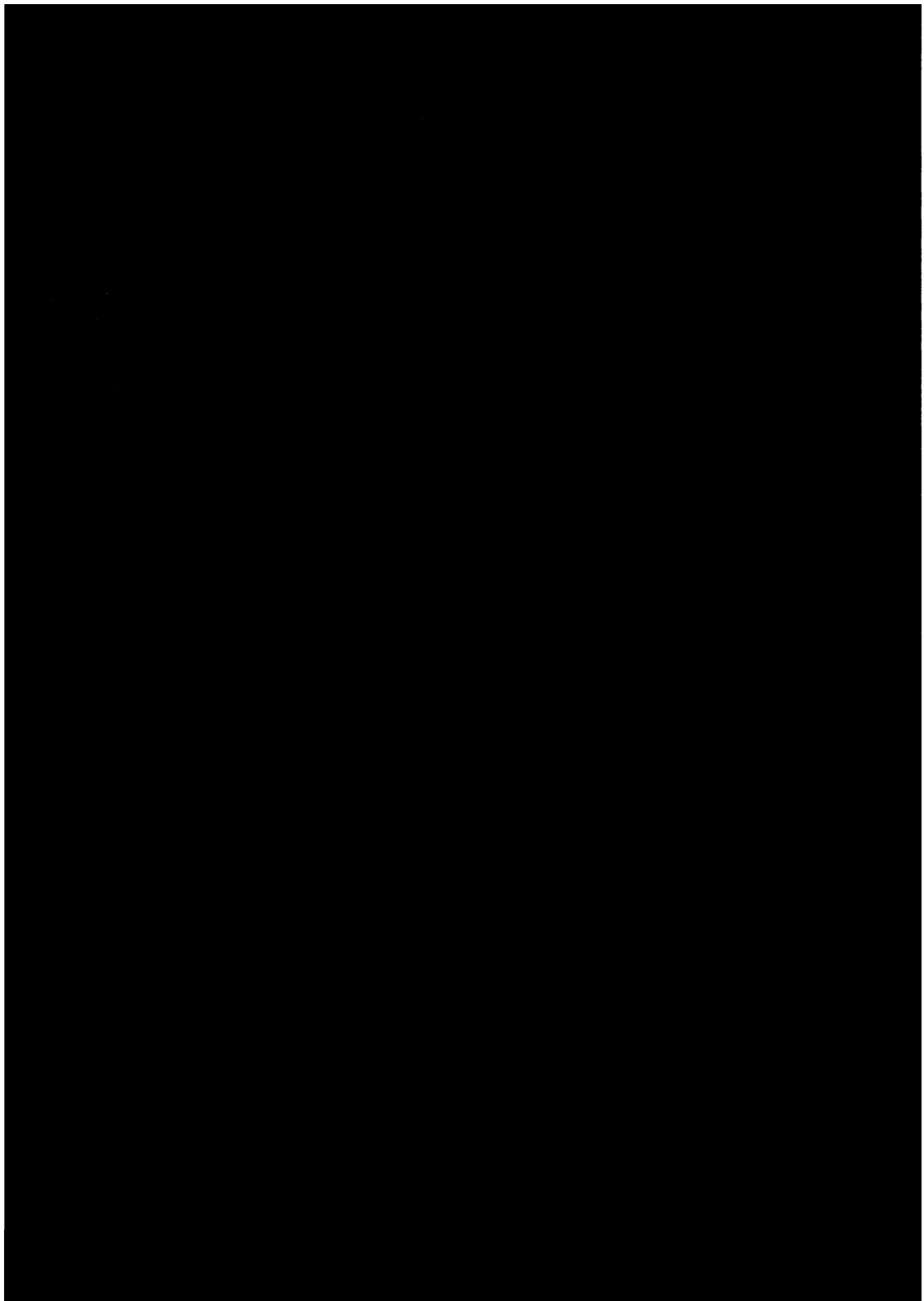

li blaaet *auxilia Palatina imperii occidentalis*, og have de
ide, eller gunstige Skjold med en Solopriis i Midten,
if en rød Cirkul, og en rød Cirkul rundt om Skjoldet.

Heruler, som tjente Romerne, tæler Ammianus (19)
stantio og under Valentiniano, og holder jeg for at de
et i Romersk Tjeneste, siden den Tid mange af dem
ne under Claudio. Hieronymus (20) nævner Heruler
mange Folk, som forstyrede og indtog Gallien. Og

Aar 360.

Aar 367.

Aar 408.

Da, at de, under Anførelse, som det synes, af Burr
og i Selskab med Thuner, Franker, Sarmater,
Gelonier have anfaldet Galliam Belgicam, og ere med
igen bleve overvundne af Aetio (Aar 435, hvilket dog
forstaas om nogle Hielpertrupper af dette Folk). Bed
lighed tillægger Stribenten (21) dem, i sær Færdighed
vilket kommer overens med det andre rose dem for de
hed). Jornandes (22) beretter, at den mægtige Go-

Aar 451.

te Ermanaricus angreb Erulerne, over hvilke Alaricus 360.

de, ihjelslog en stor Deel af dem, og tvang den øvrige
Færdighed. Nævnte Folk boede da efter Ablavii Be-
d den Mægtige Morads, og som saadan en kaldtes
Hels, saa havde de faaet Navn deraf (men med
Hidse, saa burde de da have hedet Heluri og ei He-
hvilket vrang Navn ogsaa nogle saae kalde dem).
der han ved, et overmaade hurtigt, og derfor høist
at da den Tid var intet Folk, som jo valgte sig let

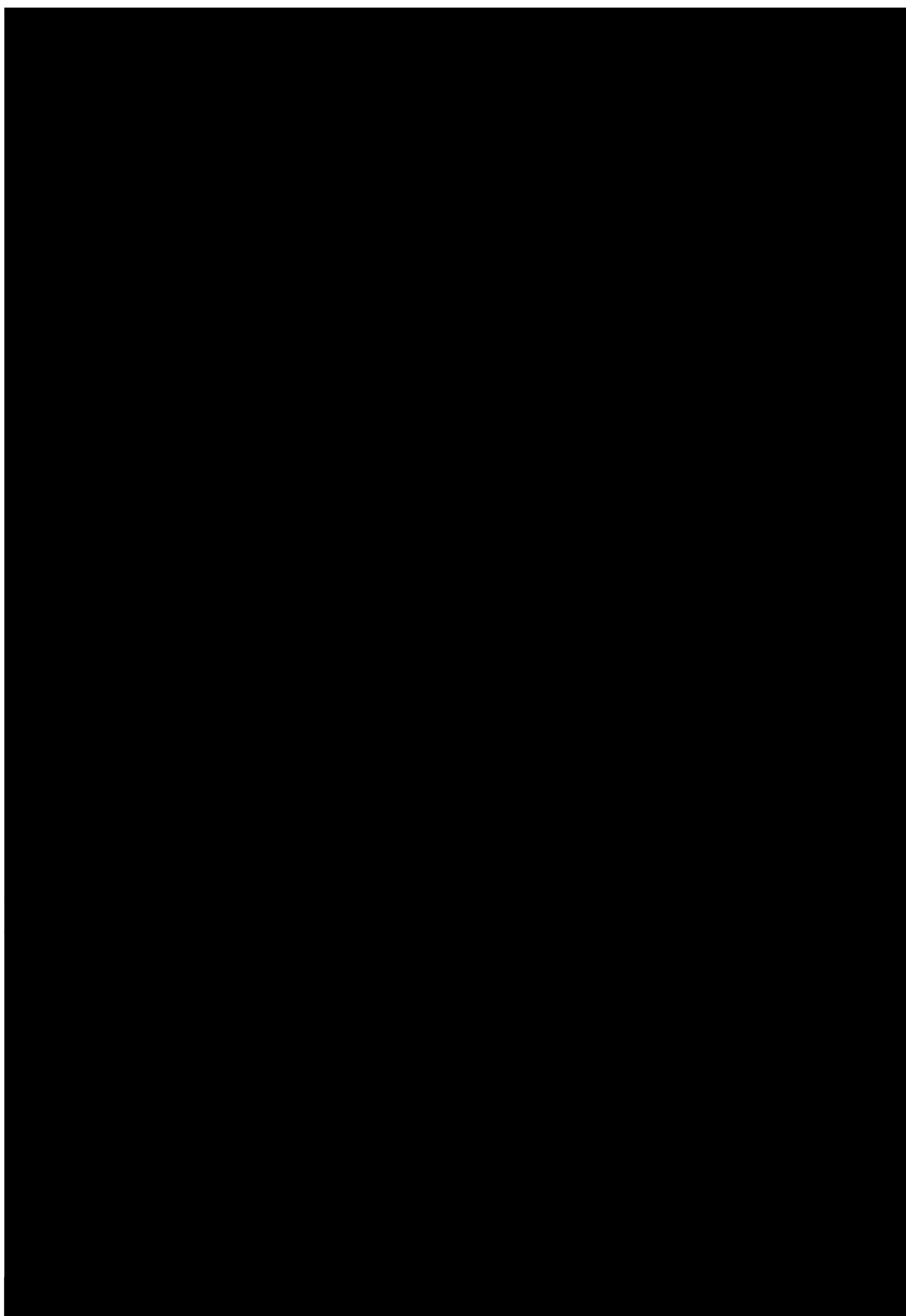
Brevs

1. 20. p. 154. l. 27. p. 347.

2. 1. 2. 23.

3. 1. 2. 23. Carm. 7. v. 234 — 237. ap. Sirm. t. 1. col.

4. 1. 2. 23.

liger, under jeg at han havde til Hielp Scyrer, Heruler og
 mange andre Folk, da han bemestrede sig Italien (25); at han
 havde paa en tappet Mængde af Heruler, saa og Turcilinger
 Gutter, som fra Pannoniens længst bortliggende Egne igien-
 sket kom til Italien, og talte da med St. Severino (26);
 at naar jeg kommer til Turcilingerne skal jeg vise, at Odoacer
 kom som en privat Person til Italien, og at han der fandt
 sig alle disse barbariske Folk, der tjente Romerne, og af hvil-
 ket blev opløst til Konge); at han havde med sig Thurci-
 ger, Scirer og Heruler, da han brød ind i Italien (27);
 at under Krigen imod Theodericum gjorde om Natten Udfald
 paa belejrede Stad Ravenna med Heruler, men blev slaget
 ned (28), og at han regjerede over Turcilinger, Heruler og
 Rugier, og sigtede med dem imod den Rugiske Konge
 Theoderic (29). Theoderic skal efter at han havde overvundet
 alle de overblevne Heruler, som havde tjent den sidste,
 have søgt Laurinaterne ved Alpernes Indgange, og de
 som efter det Ost-Gothiske Riges Svækkelse, have byg-
 get sig et Land paa Stetten, og kaldet Herulencum, som nu kal-
 der sig Herulungum, og ligger i Landet af Trino i det Montfer-
 rat (30). Den store Theoderic antog den Heruliske Konge
 og sendte ham efter Folkenes Skik Heste, Sværde,
 og andre Waaben, og gav ham derhos i sit Brev til-
 lade.

Aar 491.

J i i

Tiende;

(25) Jornandes de reb. Get. c. 46.

(26) H. Mist. l. 14. p. 99 in Murat. Scr. Ital. t. 1.

(27) Jornandes de regn. Succ. p. 239 ib.

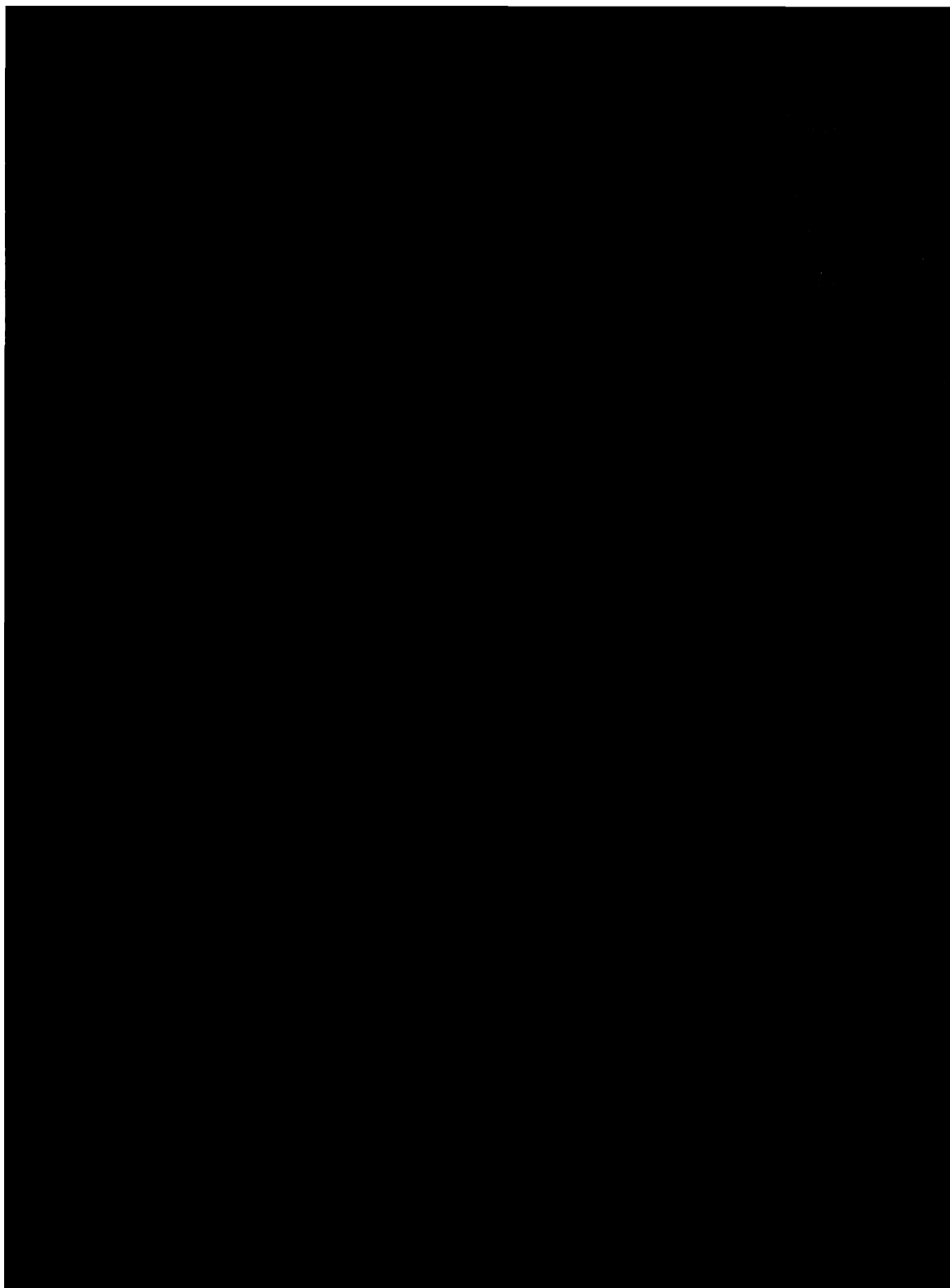
(28) Anonymus ad calcem Valesii Ammiani p. 480. Cassio-

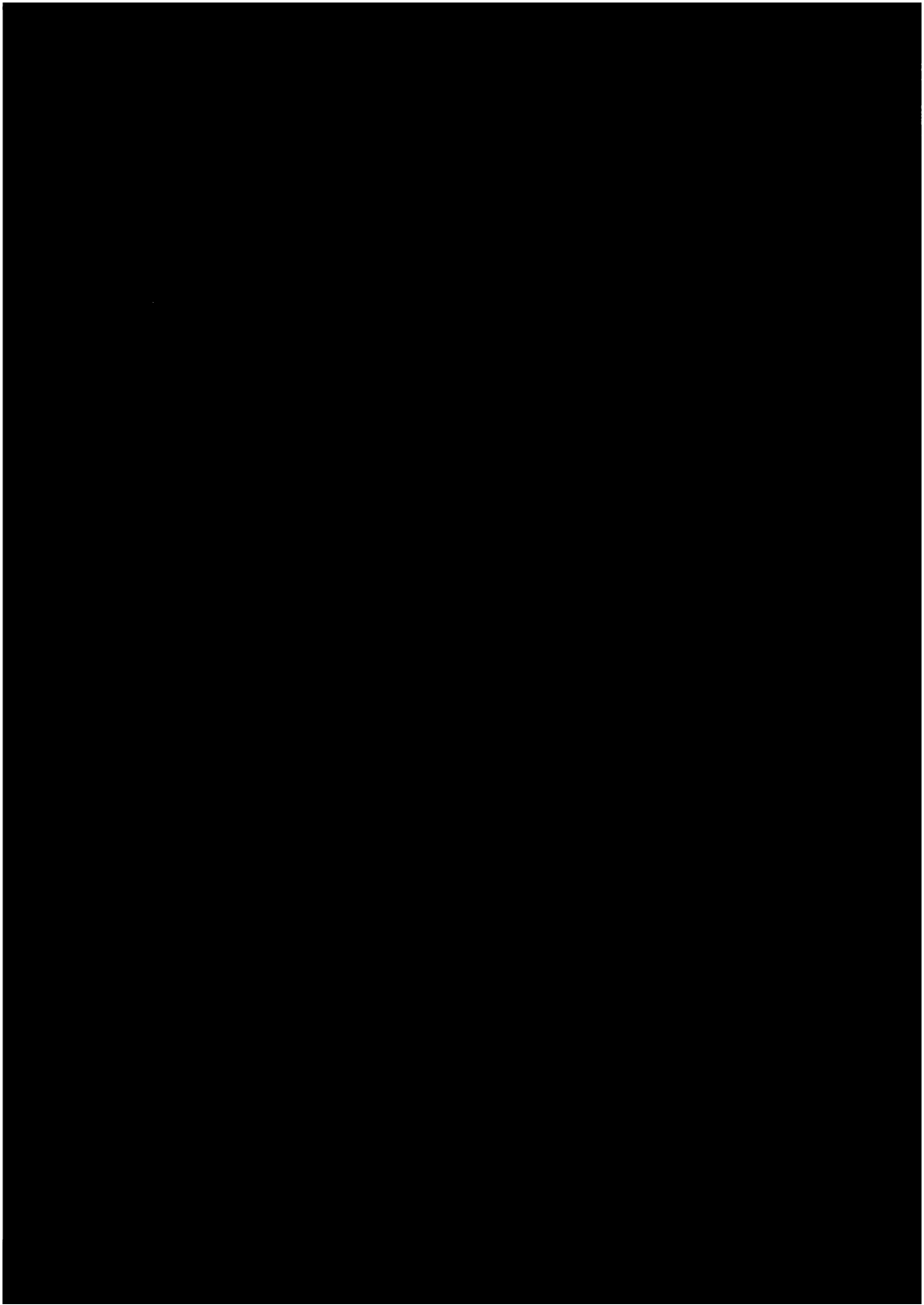
dorus p. 649.

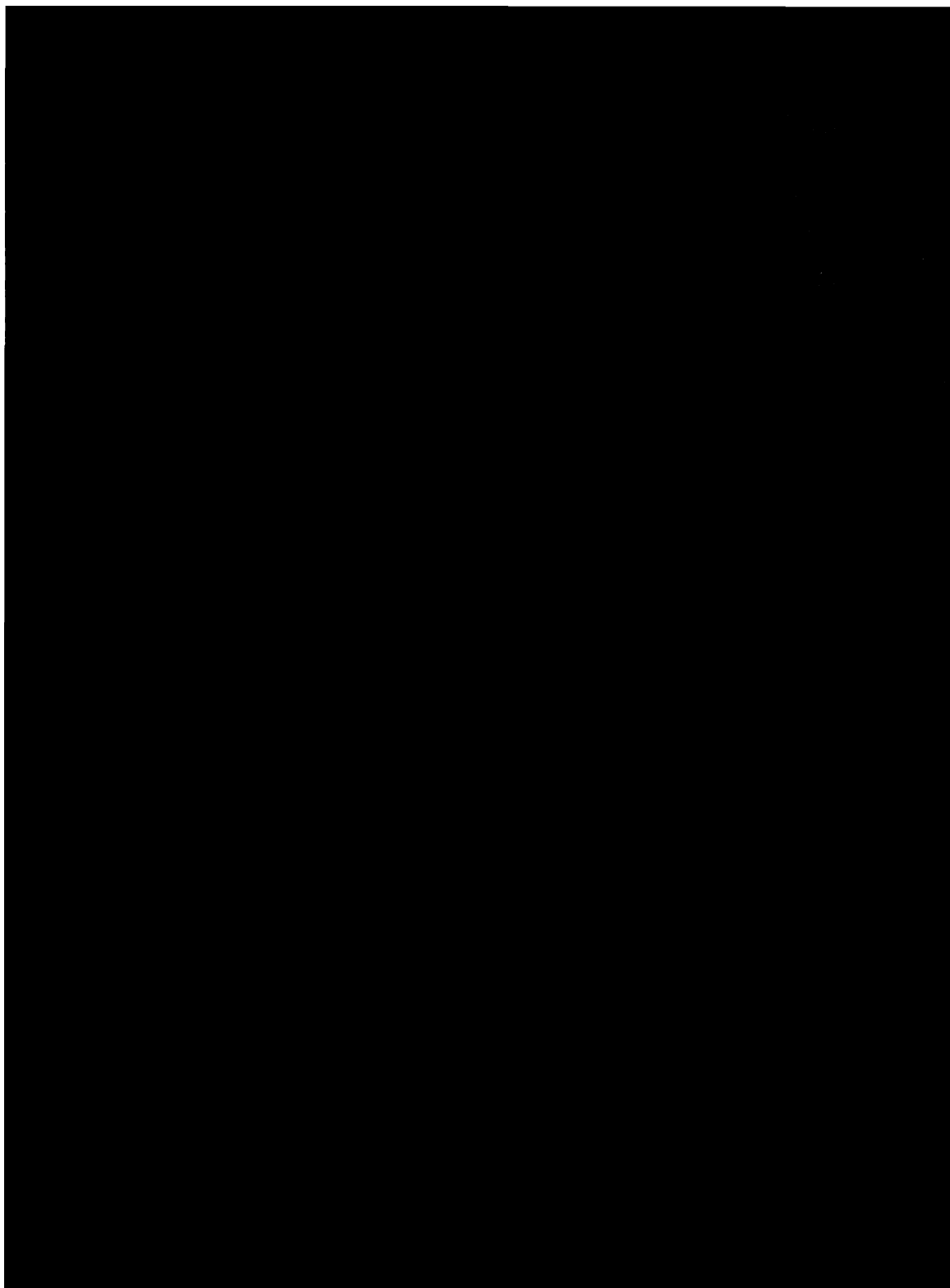
(29) P. Diaconi H. Longob. l. 1. c. 19.

(30) Hist. Trid. & Mediolani 1745 p. 14. l. 1.

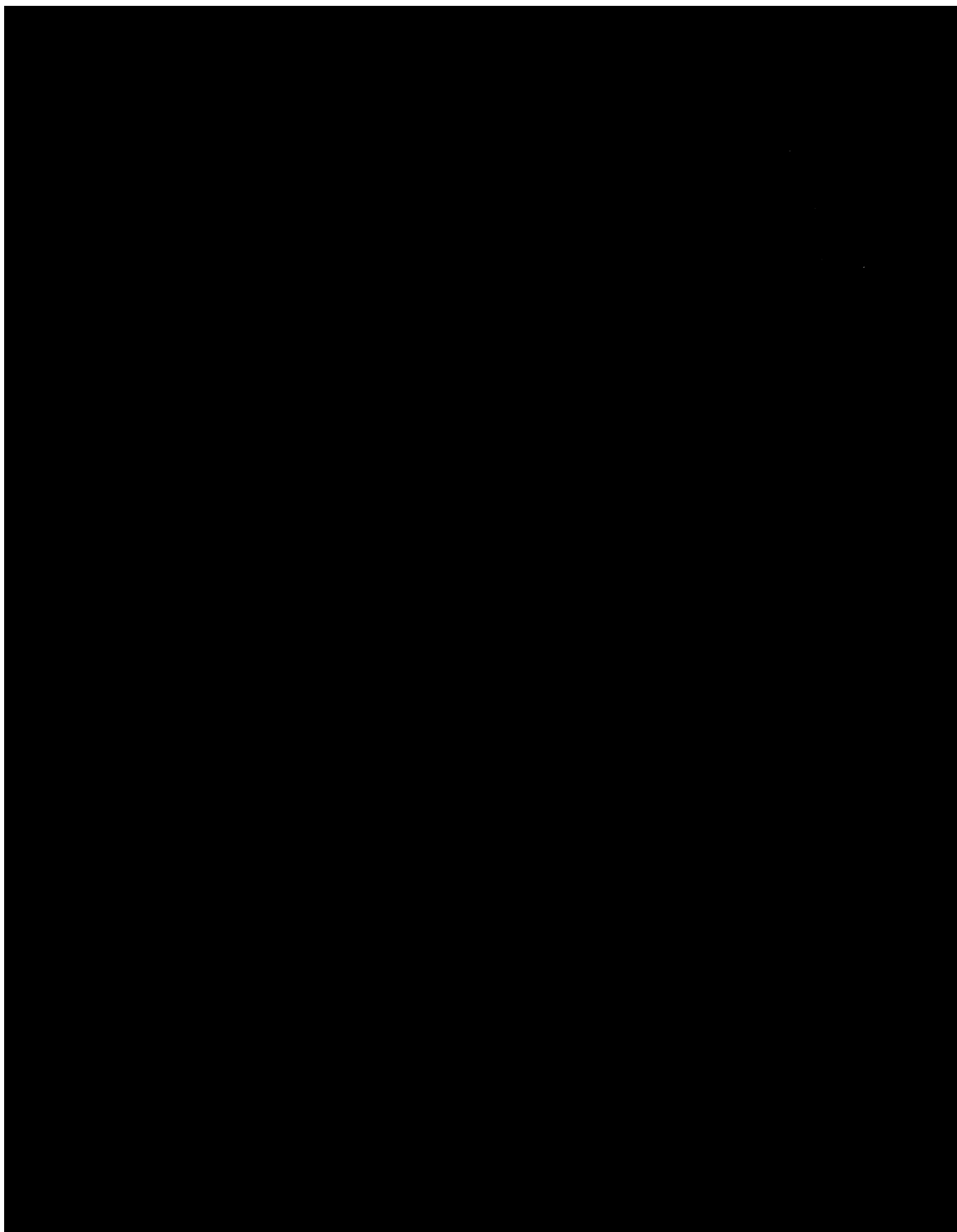

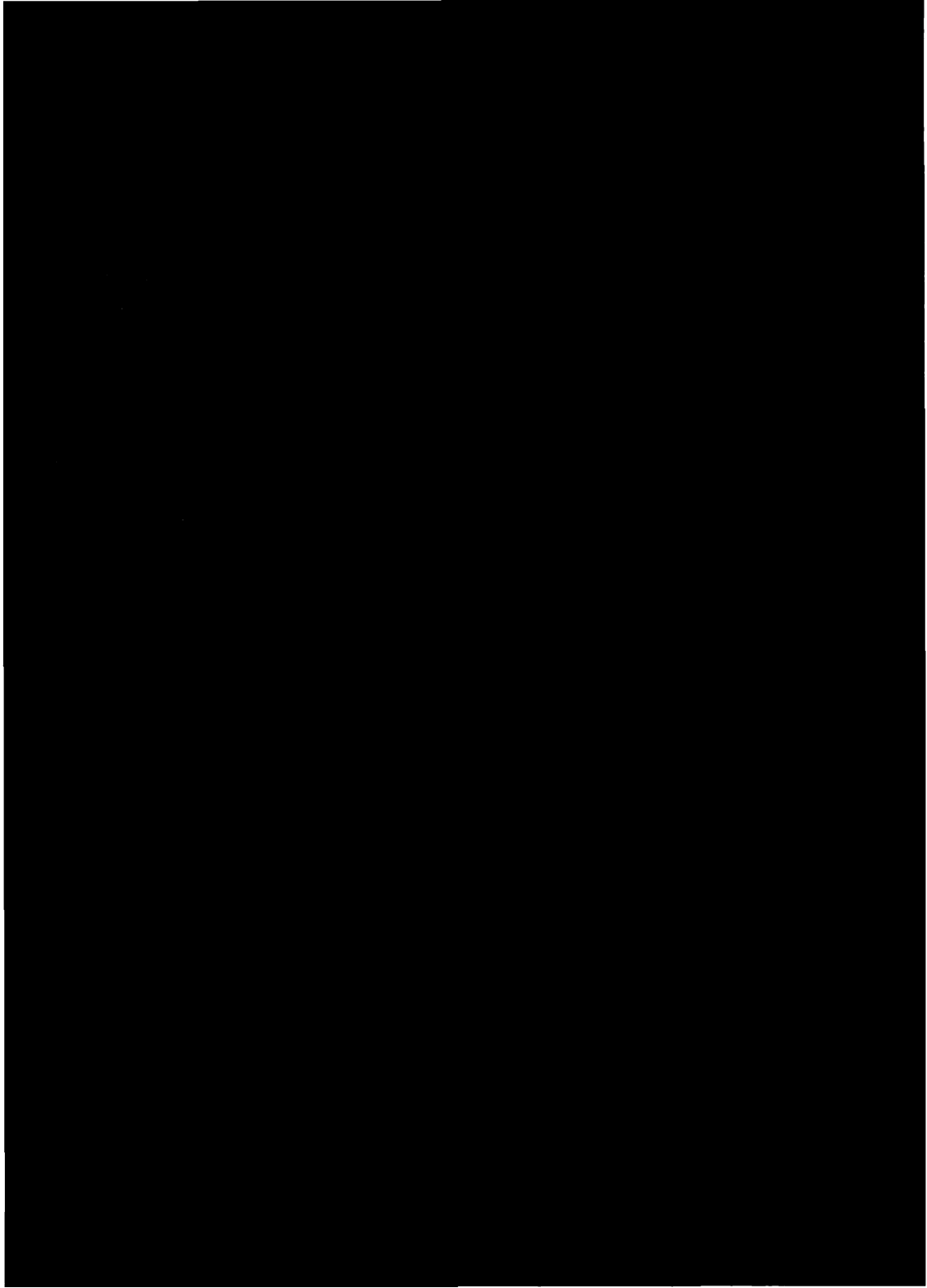

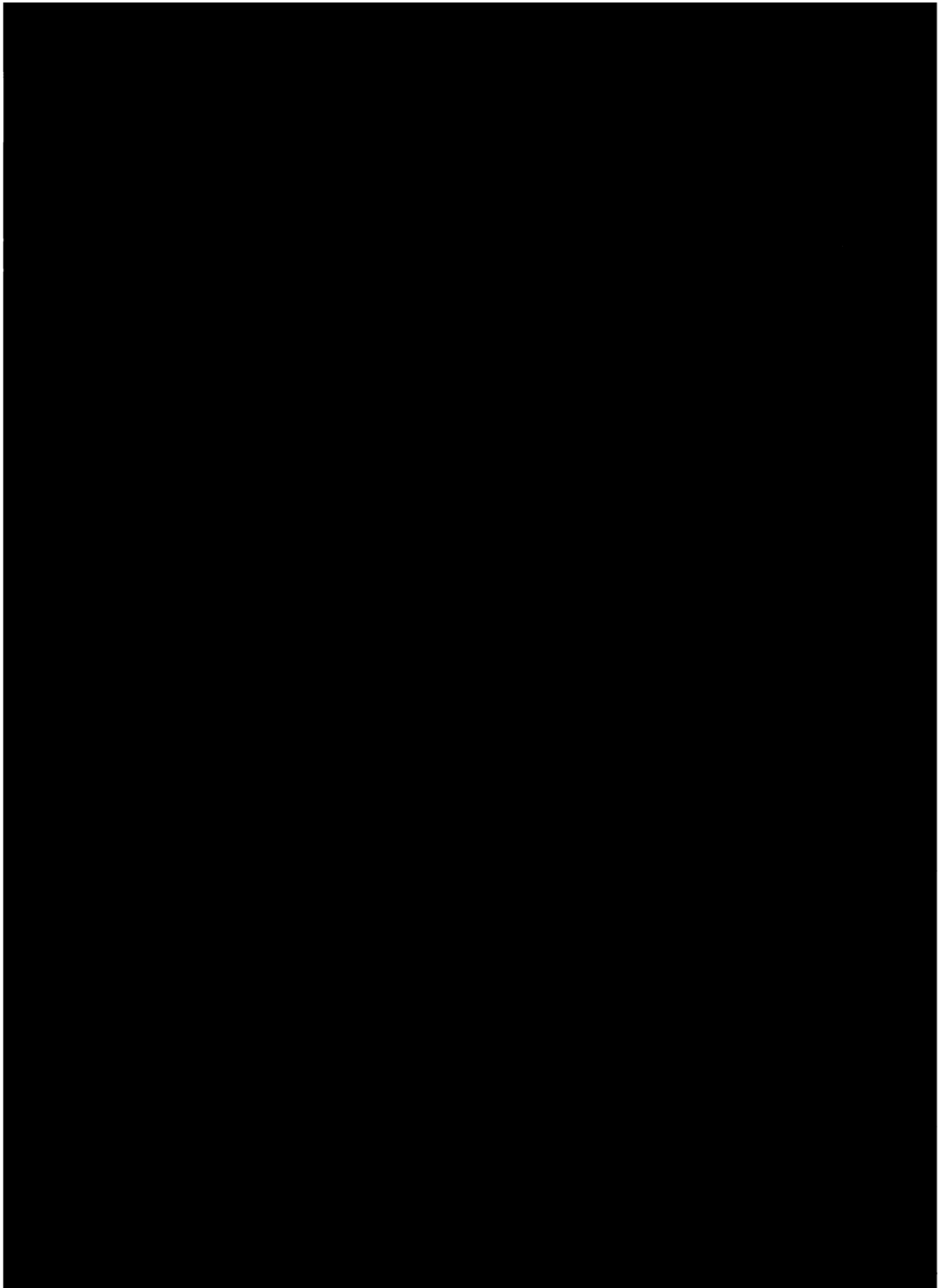

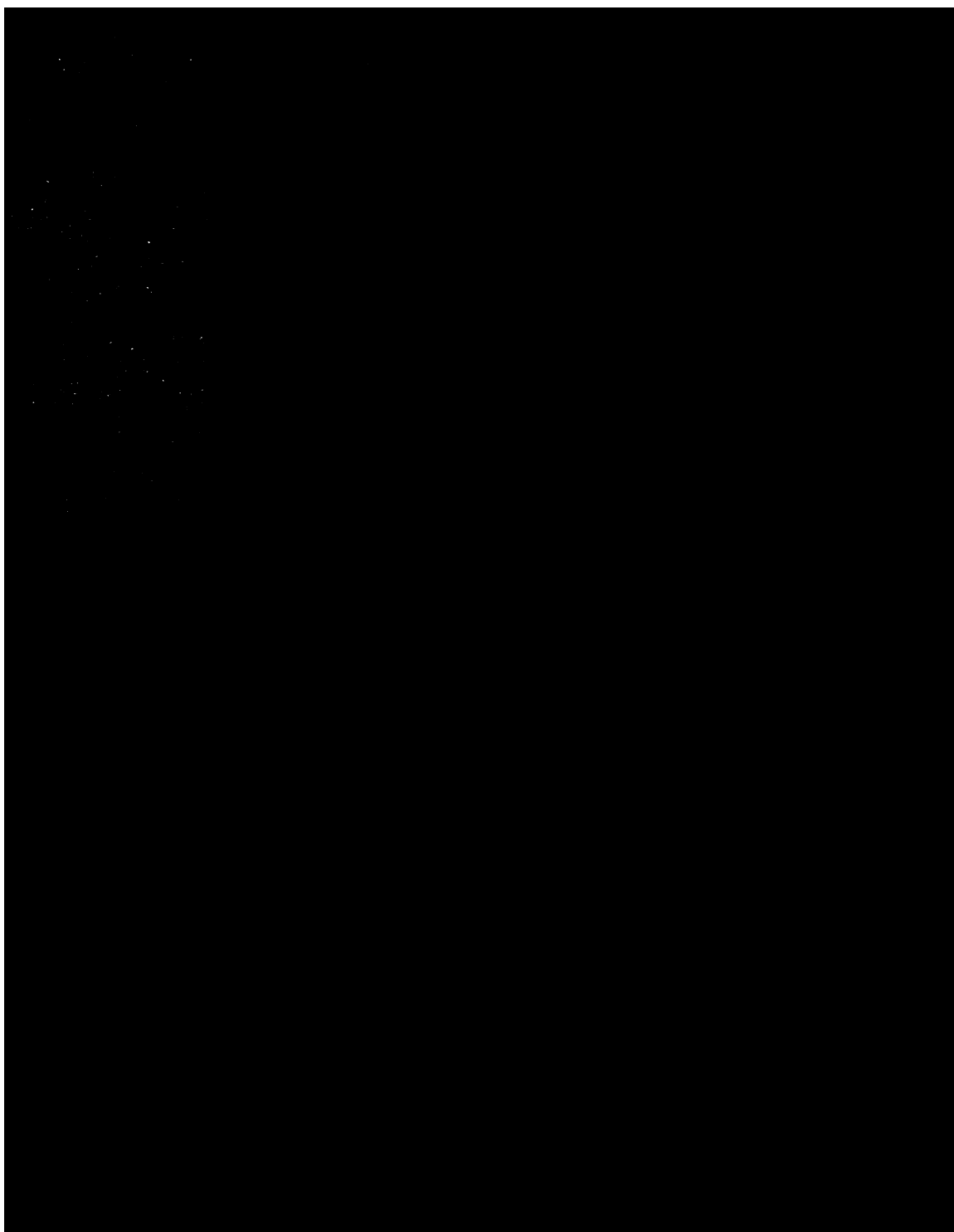

den Tid Kiæde af Freden, saa at de talte isde om deres Rodulfo, og kaldte ham en blod- og qvindagtig Mand, over blev han utaalsmodig, og besluttede uden mindste Aarsag fore Longobarderne Krig, som derover sendte Gesand ham, og lode spørge om Aarsagen hertil, givende tiffen de med stor Rente vilde erstatte, om de beskjødtes for besvoget Skatten, ja og, om det paastodes, give mere. Men Rodulf gav intet uden Trusler til Svar, og blev marchere. Det andet Gesandskab løb ligesaa fæt af, i de sendte det tredje, og lode ham vide, at det var ubillig fore Krig imod dem uden Aarsag, at de herover saar sig til imod deres Willie, at sætte sig modigen imod ham, i krævede Gud til Bidne, som formaaede at gjøre den Ting mægtig, til at imodstaae alle mennefselige Kræfter, gandske vist vilde efter sin Almagt og Krigens Grunde i slaget i denne Krig. Dog Erulerne lode sig ei heraf fæt. Da nu begge Krigshære stode i hinandens Naasyn, og tyk og mørk over Longobarderne, men derimod reen og i Erulerne, hvoraf en sluttede, at de sidste ginge i en fæl Strid for sig, og at intet forgeligere Tegn kunde gives f barer, som skulde stride. Men Erulerne agtede dette i ginge med Sikkerhed, Stolthed og Foragt for Fjendens get, dommende dets Udfald efter deres Mængde. Men kom til Slag, skede der et stort Nederlag paa Erulerne blev Kong Rodulf selv paa Pladsen. De øvrige søgte forglemmende deres Tapperhed, men ikkun faae dem Behold. Herover maatte de forlade deres Land, tilbag struer og Born, og iglennemvandrede de da alle Landes Side Ister, indtil de komme til det Land, som de

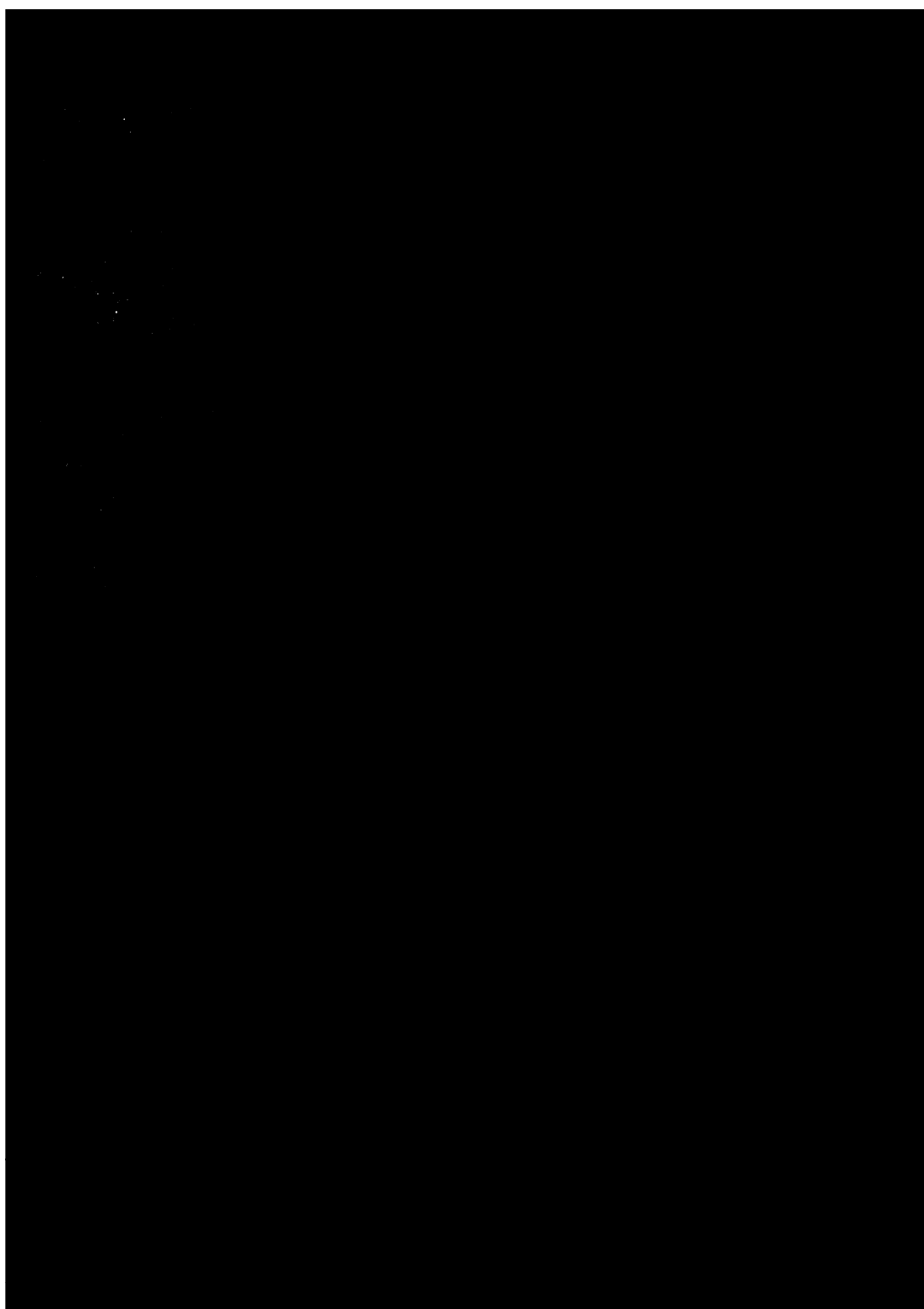

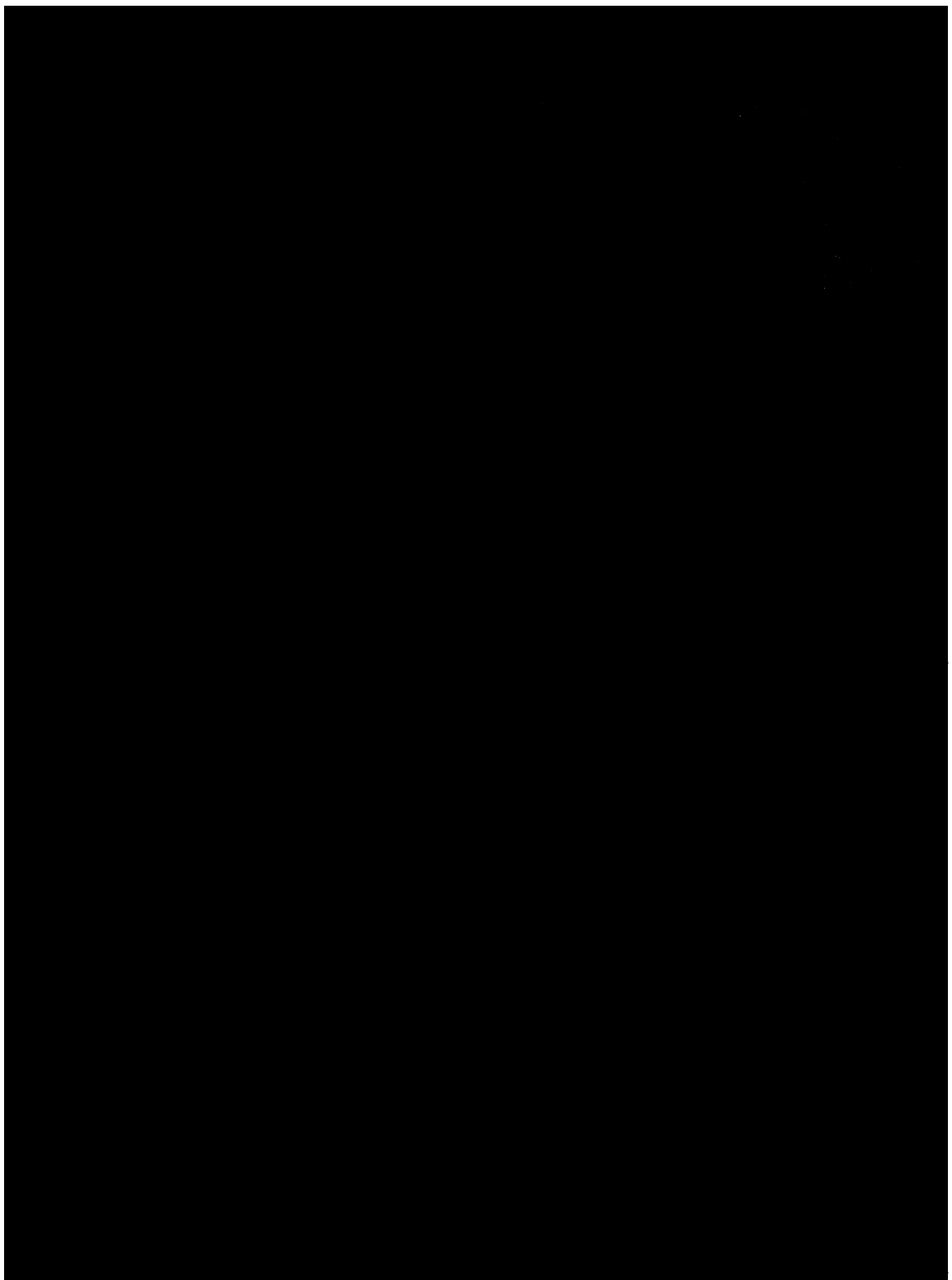

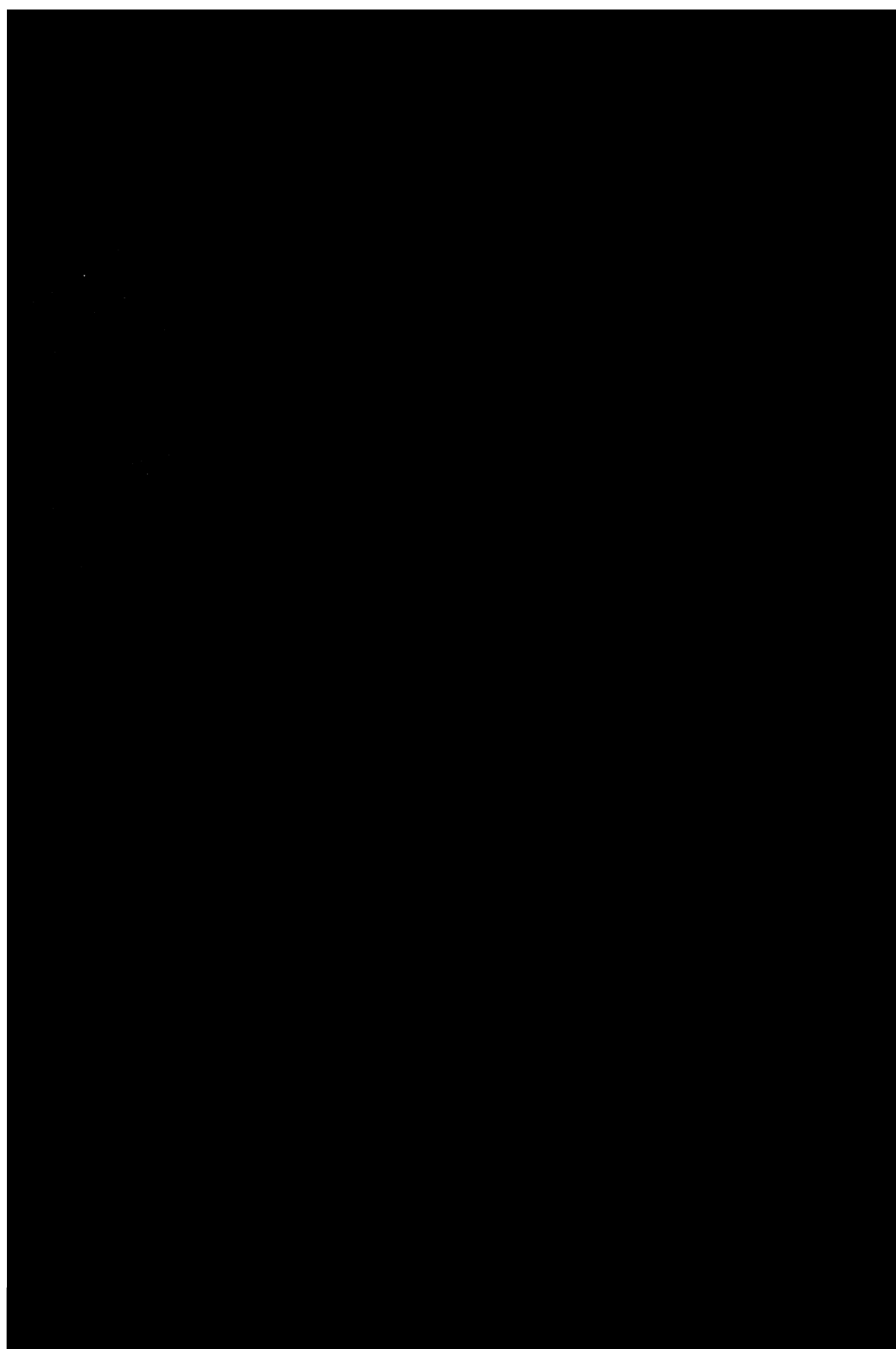

mange af Konge- og fornem Slægt iblant dem. Stephanus (53), og Autor til det store Erymologicon (54) kaldte det Heri, og sigte at de have faaet Navn af Ἑλως, og anfore derfor Dexippum i hans Kronikers tolvte Bog.

§. V.

Nu vil jeg, ligesom med Gepiderne, anfore noget af de gamle Meninger om Herulerne. En Deel fore dem fra Jylland, men at deres Navn er endnu der tilovers i Har-Søffel (55), en Ræding, som jeg for saavidt haver været af, at jeg ogsaa har antaget, at Harudes og Heruli, for Navnenes Skyld, have været eet Folk, men dog med det Tillæg, at de ere blevene drevne did af de Danske fra Scandinavien. Nu synes mig, at Forskiellen imellem deres Navne er dog stor, for at gjøre dem til eet Folk, og desuden maatte dette være fæet en temmelig Tid for Christi Fødsel, da Cæsar ale-
manden Harudes i Ariovisti Krigshær, og jeg anseer det for en Regel at gjøre noget overmaade gammelt, med den tanke man har meget gode Grunde for sig. Andre sætte dem i Nord- eller i Nærværelsen af Varinet, Angler og Avioner, og i Nord- eller af Landskabet Werle, Staden Werle, Floden Werle eller Barnaw, og Castellet Wurle fra dem (56), i den første Deel.

Om Heru-
lerne af nye
Skrifter.

211

en

(53) P. 261. v. Ἑλωςοι.

(54) Coll. 333. v. Ἑλωςοι.

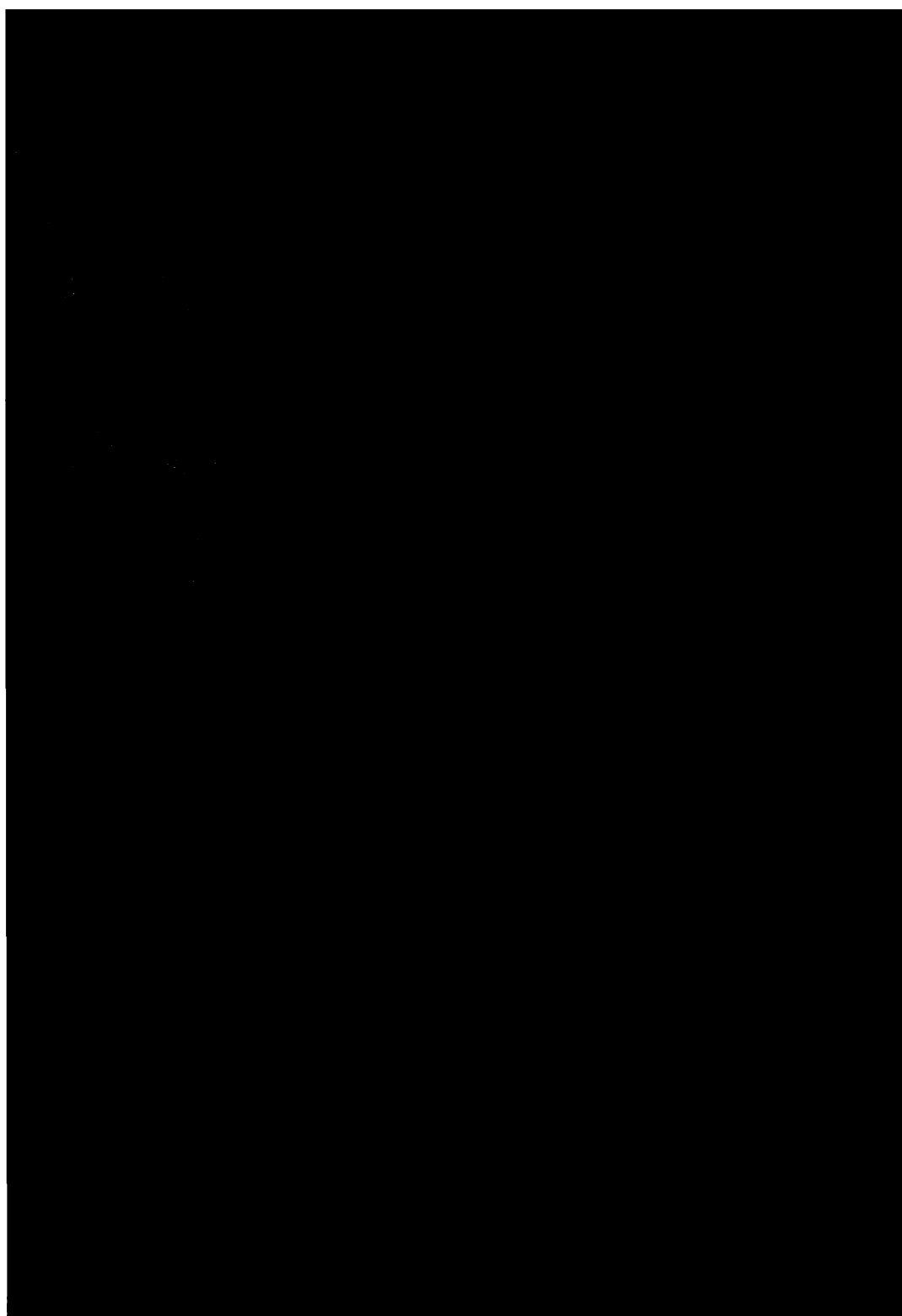
(55) Lyschandri v. Tormii ant. not. p. 14. Abels Odsk. Alt.

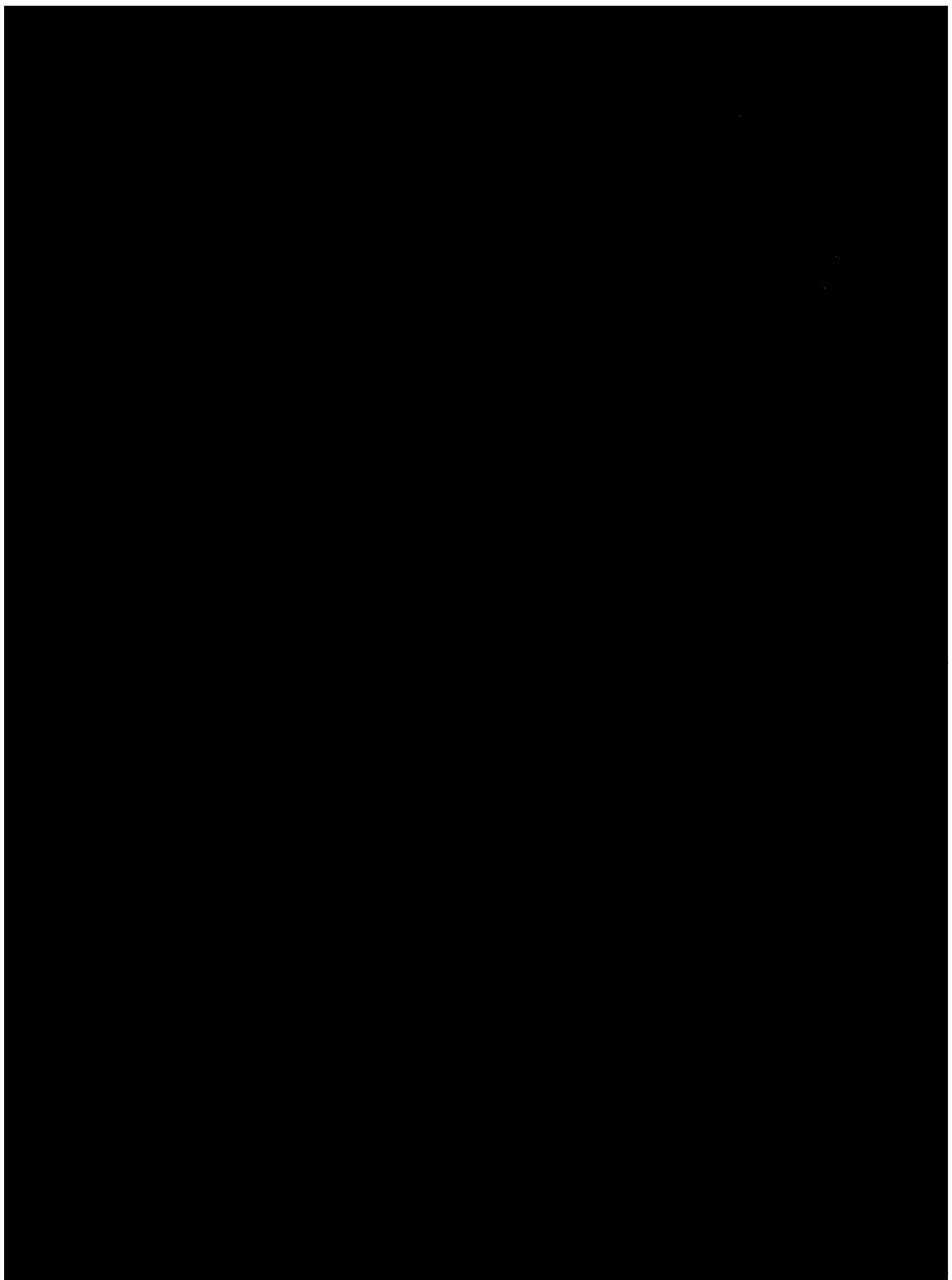
(56) Arpe Them. Cimbr. p. 228. Beehr res Mecl. col. 16

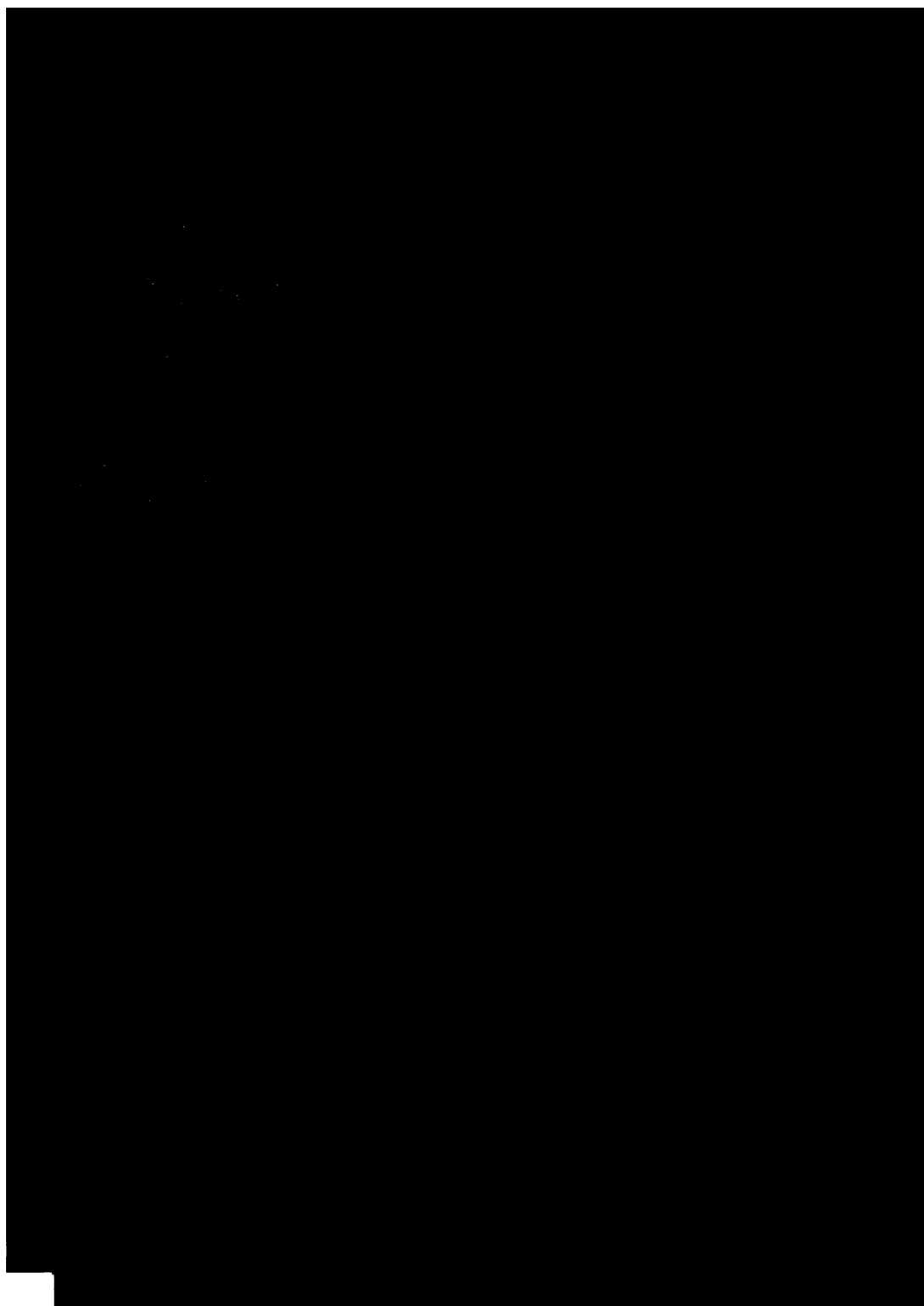
p. 46. hvor han og gjør Heri til de samme, som siden skulle være
de samme kaldes Heri, da det dog synes rimeligt, at de have været et Folk

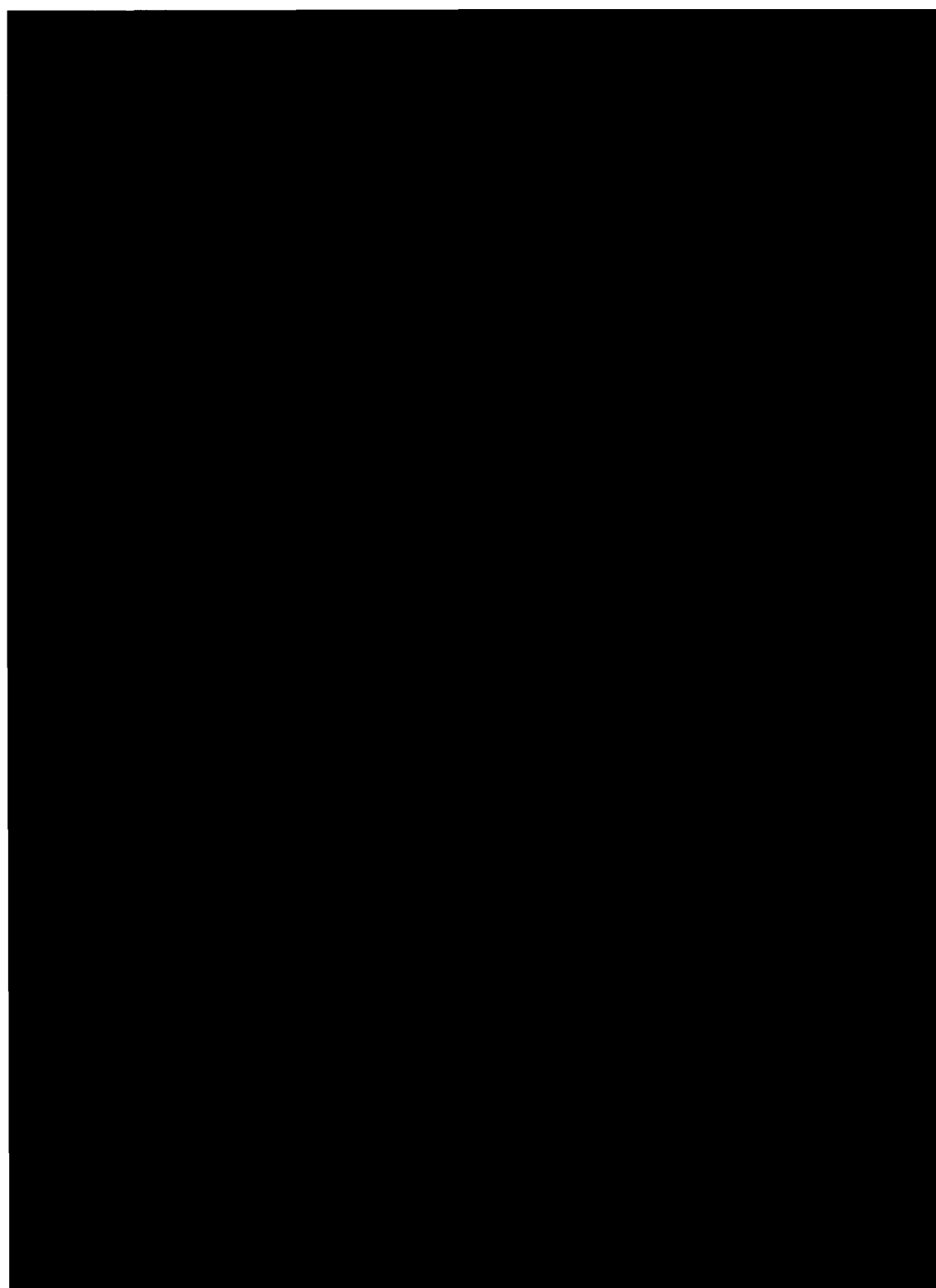
(57) Fræncks Medl. I. 1. c. 19. p. 105. Hartknochs Preussen p.

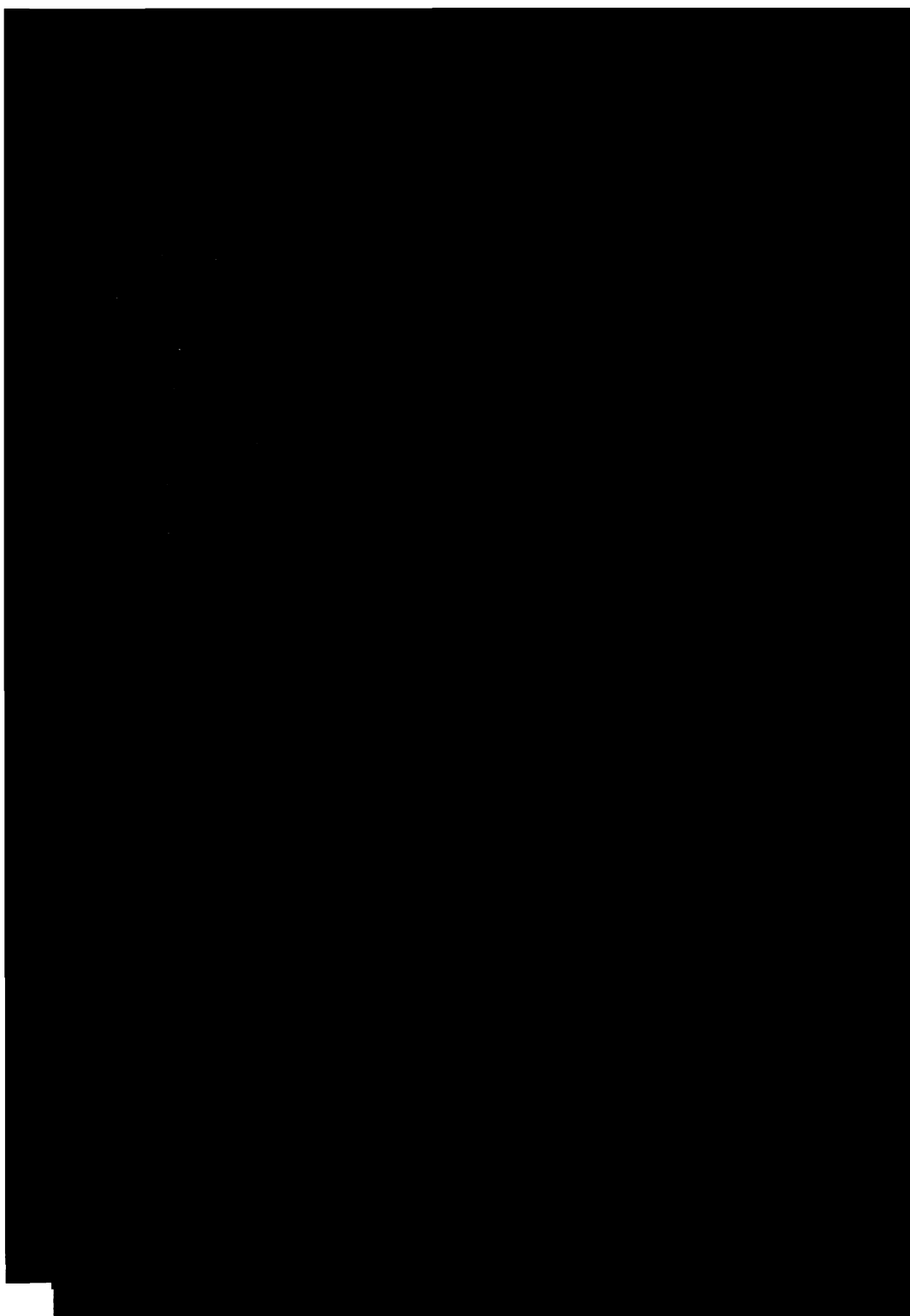
Thomsen Annal. Gultrov. p. 50.

III. Capitel.

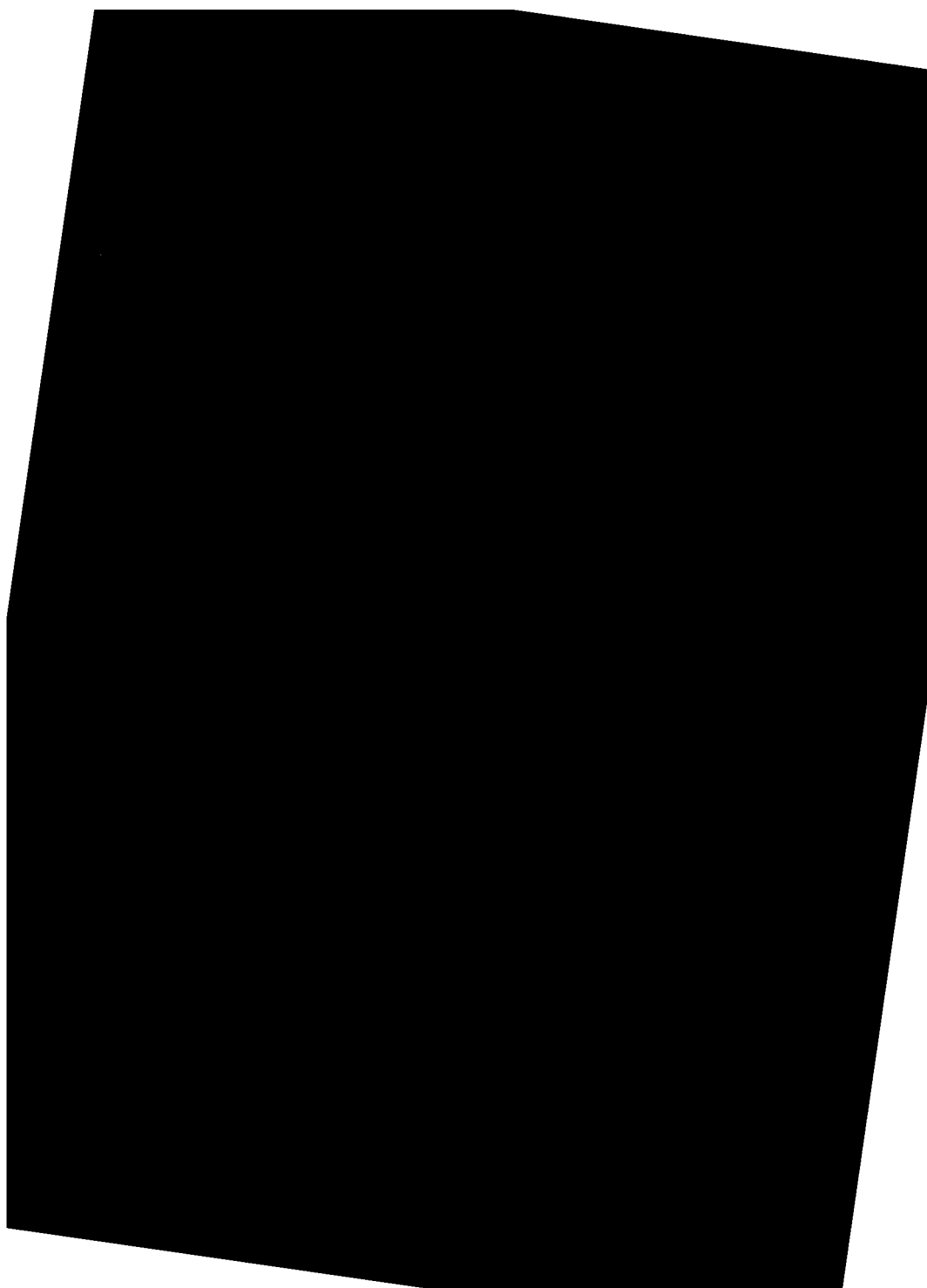
Om H i r r i.

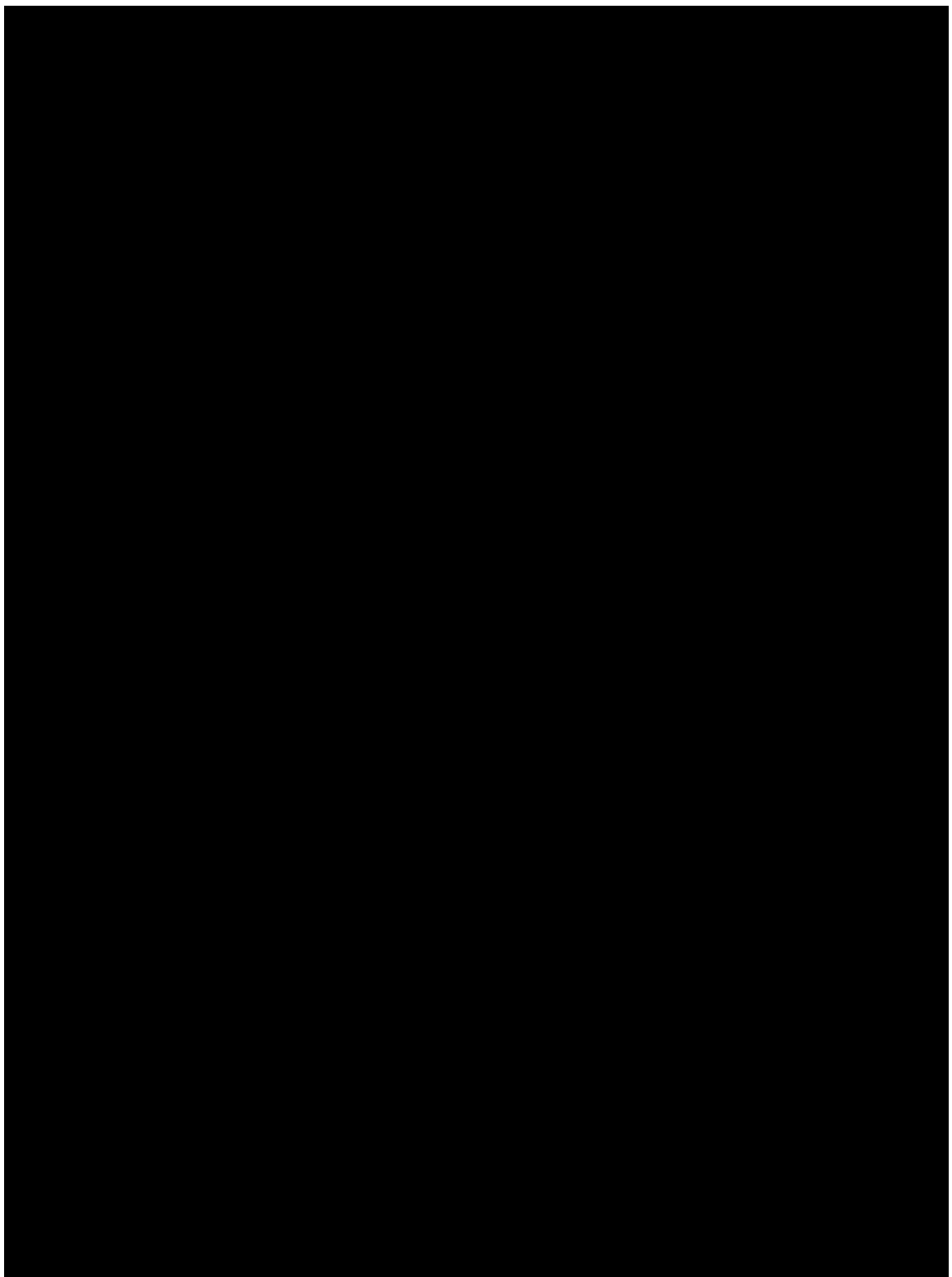
§. I.

Rogte (1) mene at dette Folks Navn er bleven tilovers i det Gørke, Sade
 Landskab Harrien eller Hirrien i Lifland, rettere Esth. i Lifland.
 hvor Staden Revel ligger, en Mening, som ei alene bliv
 rimelig ved Navnernes Overensstemmelse, men endog ved disse
 (2) mærkværdige Ord, at nogle berette, at Epigia beboes
 af Beipelstrømmen af Sarmater, Vender, Scirer, og Hir-
 re. De nu Tydskland strakte sig ofter, paa indtil Weipelen, saa Ved Næ
 at Plinii Epigia haver ligget often for bemældte 77.
 Om det siger han, at det holdes ei for mindre end Scane
 hvoraf man kan slutte, at det gandske gierne kan have
 sig fra Weipelen indtil Lifland, og maaskee længere, og
 dybt ind i Polen og Litthauen. Man maae af der, at
 lader det behoe af Sarmater og Vender, der vare Sla-
 og at Lifland nu omstunder beboes af Finke og Litthauiske
 ei lade sig bringe til at troe, at Hirri og Sciri have hørt
 af disse Folkesærde; Nej, de sidste kaldes af gamle
 udtrykkeligen Gothen, og dette kommer ogsaa over-
 eens

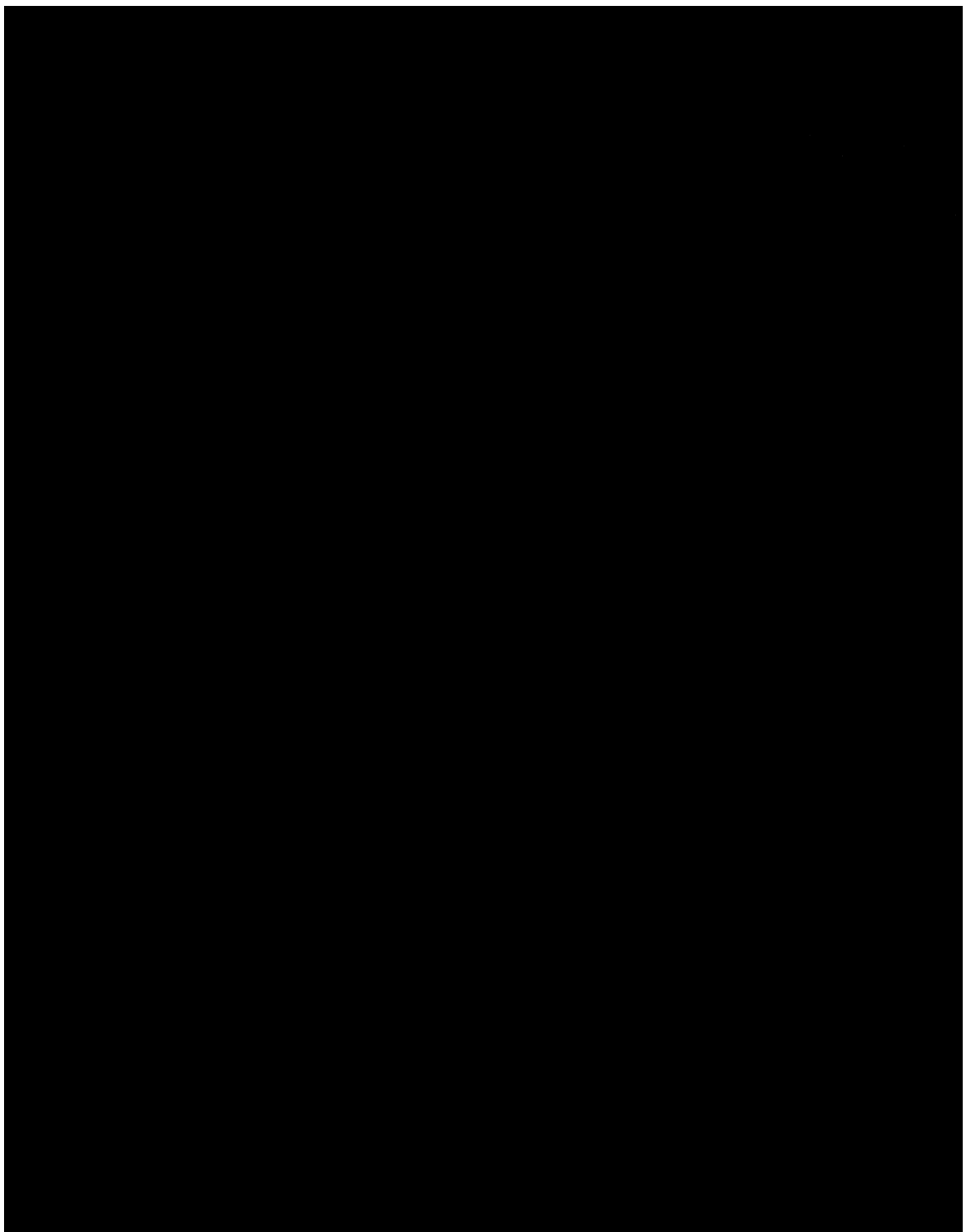
(1) Mälcov. Gef. d. Tm. 11. 2. 11. §. 26. p. 44. not. 7.

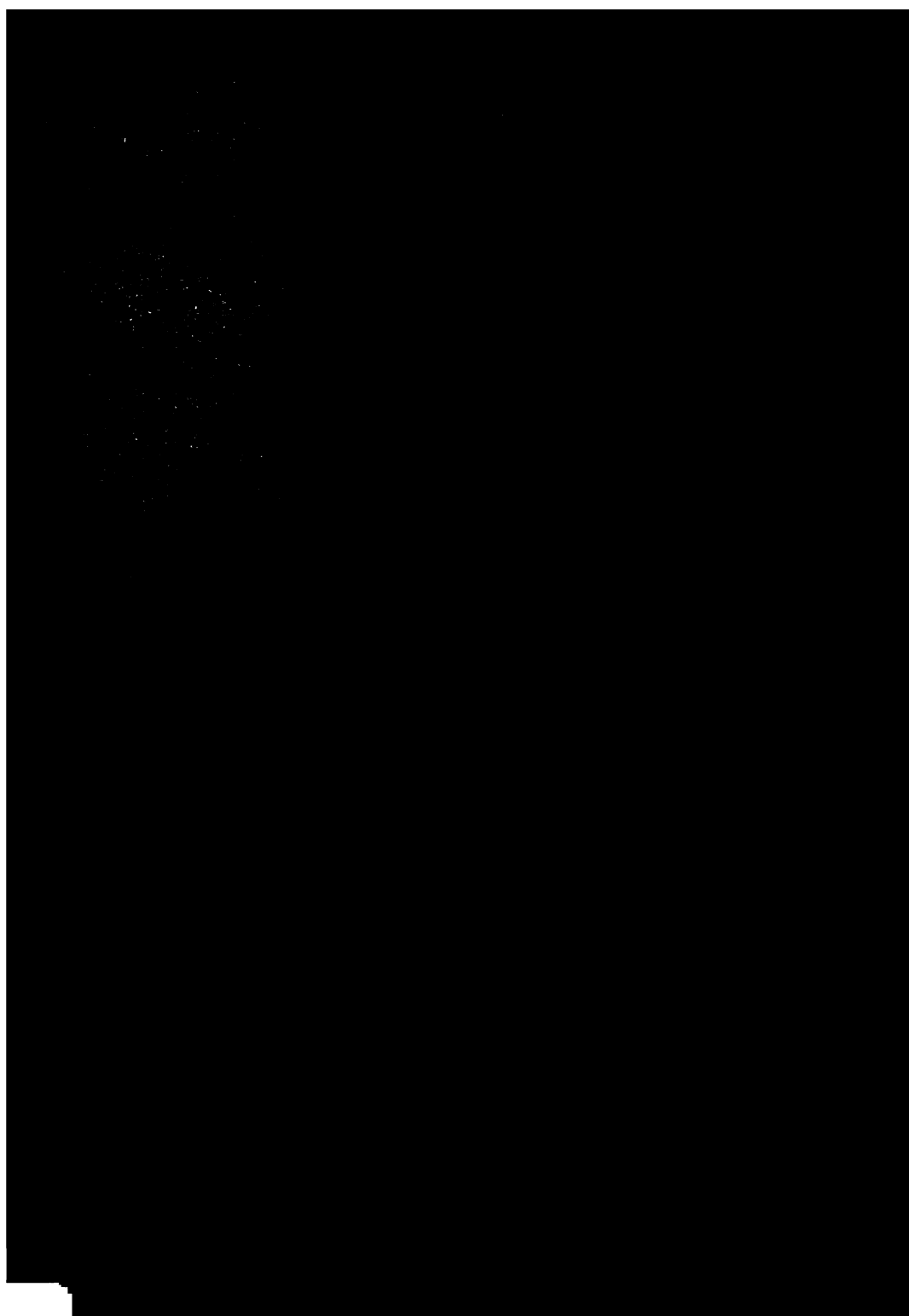
(2) L. 4. t. 1. p. 476.

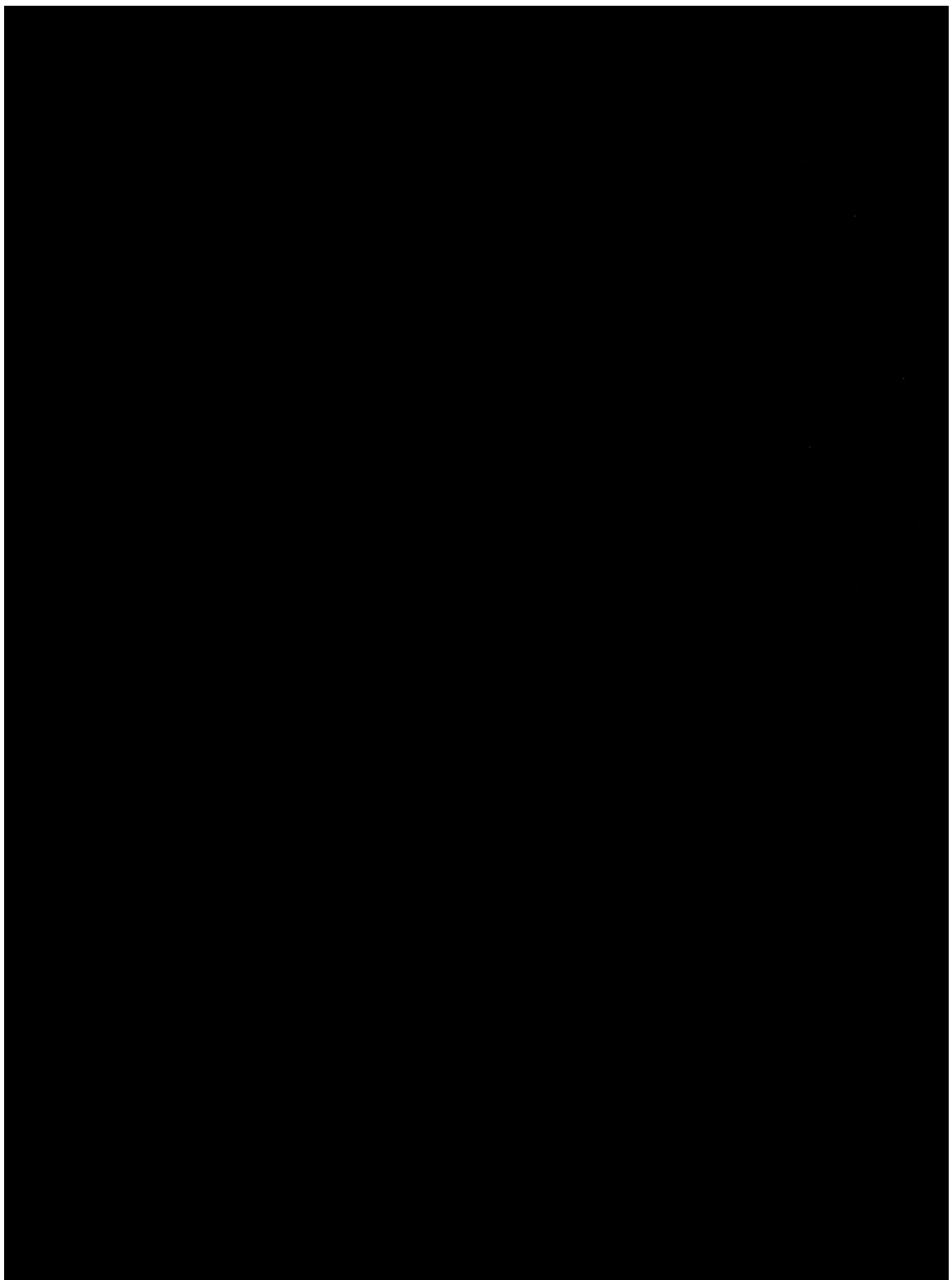

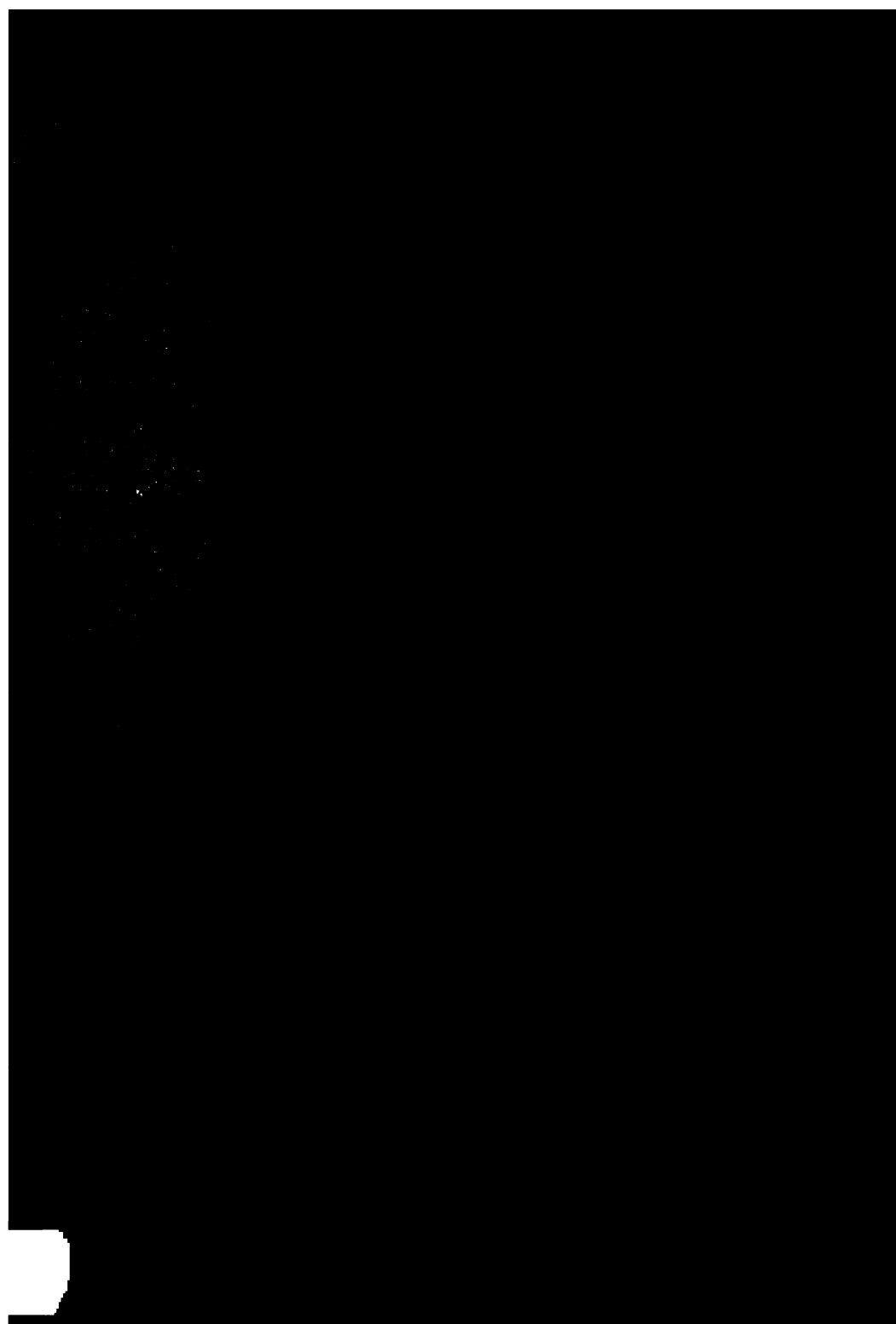

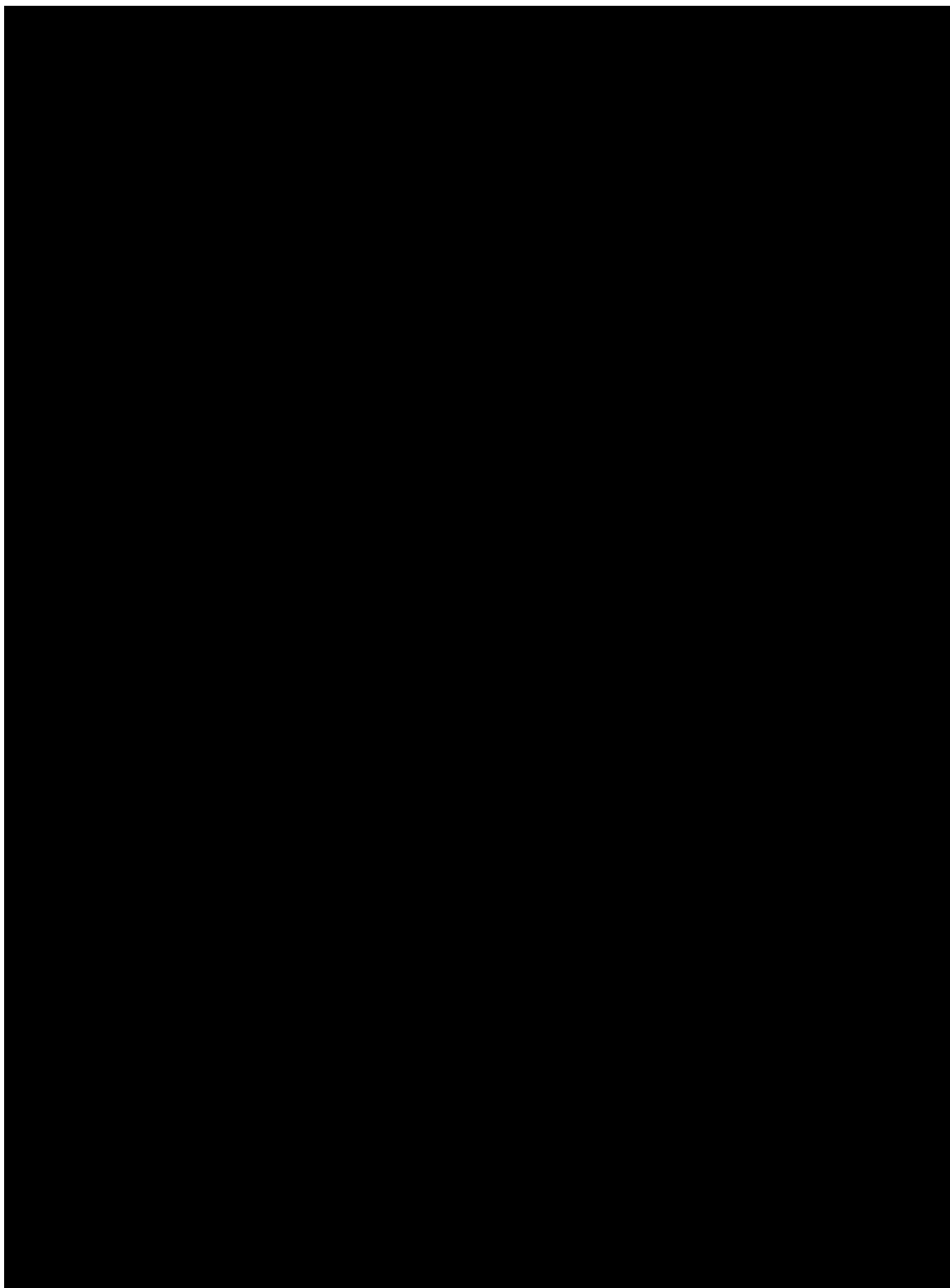

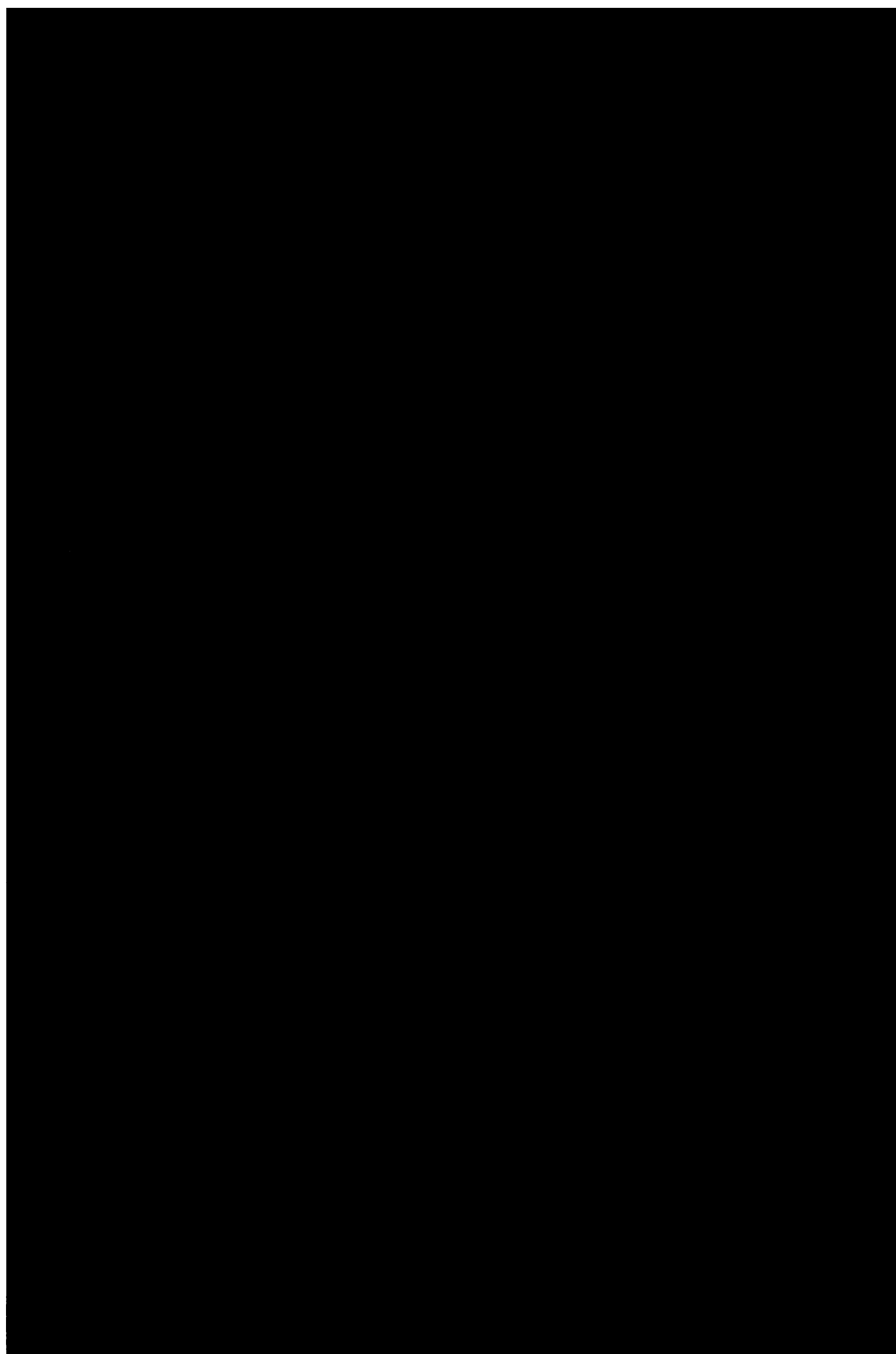

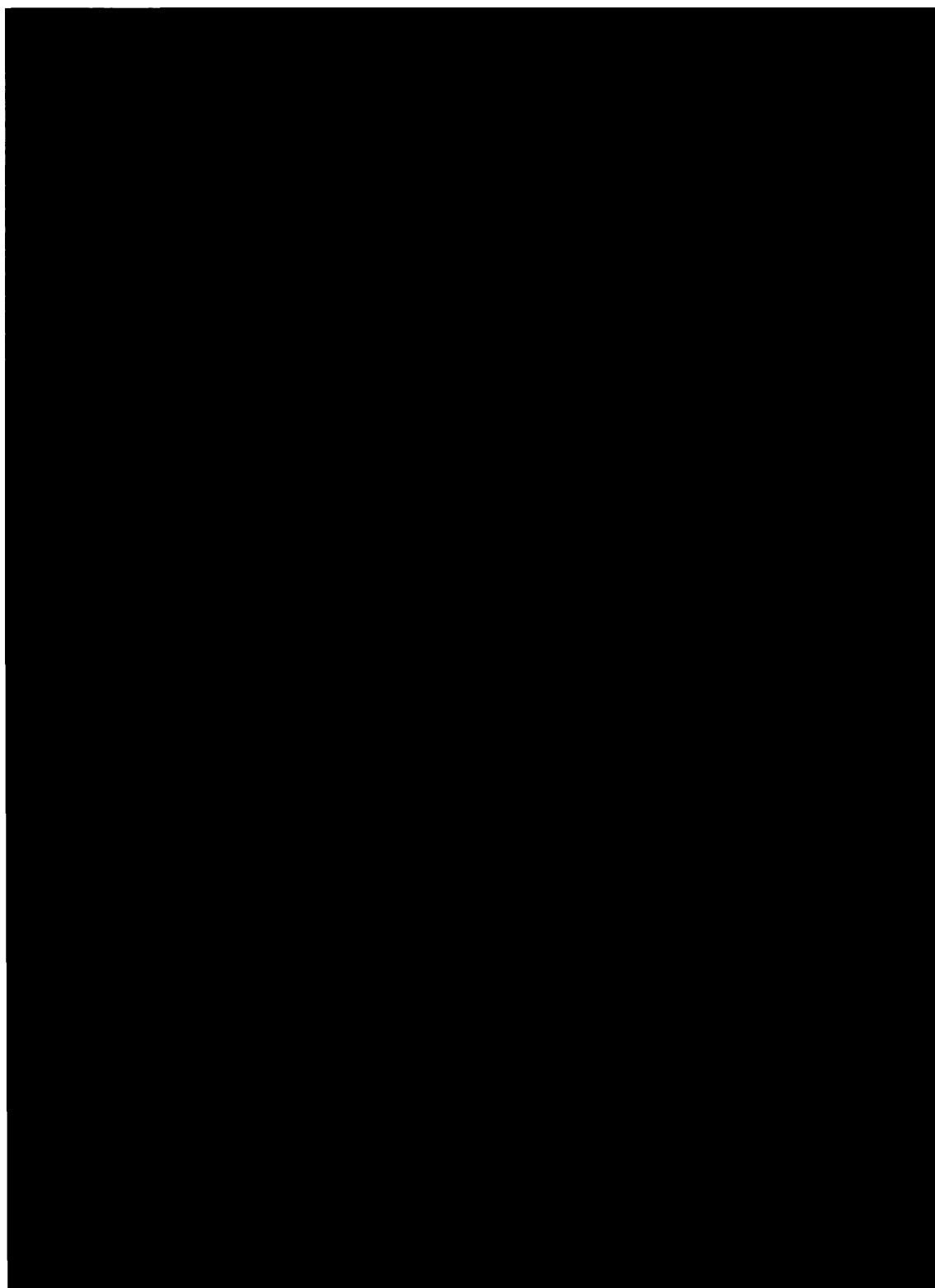

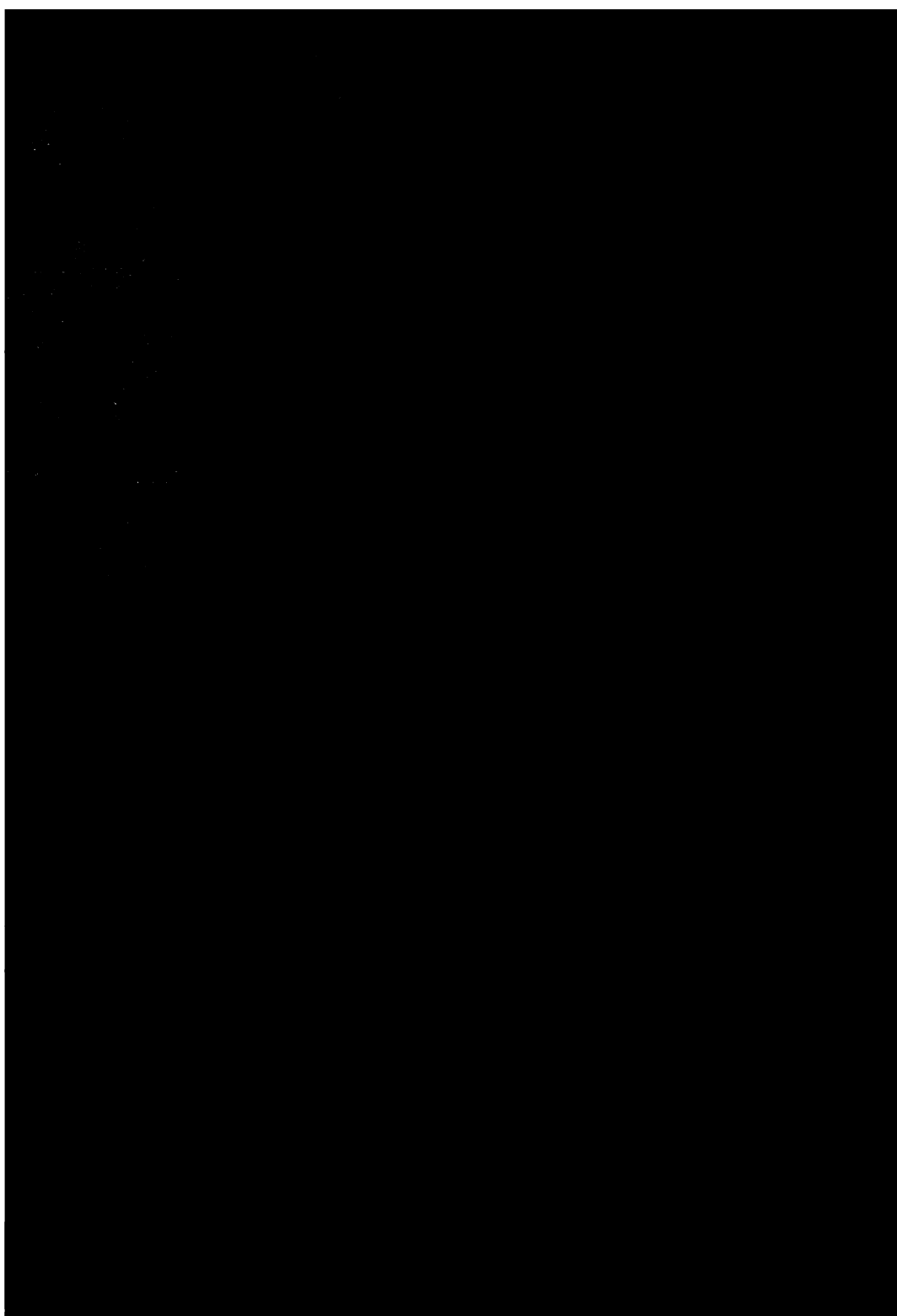

V. Capitel.

Om Turcilinger.

§. I.

Dette Folk findes ikke nævnet uden i Anledning af Odovacer, som Jornandes (1) kalder deres Konge, hvilket bør forstås paa den Maade, at han ei er som deres Konge kommet til Italien, men at han der er enten bleven først afslægtet til Konge, og de siden derudi blevene efterfulgte af hans Efterfølgere, og flere Folk, som tjente Rømerne, eller ogsaa af Gudsforbød har været en Turcilinger; Naadsee og at disse ere rigtige. At Odovachar er ei kommet som Konge til Italien, kan sees af Eugippio (2), som fortæller, at nogle Rømere, som agtede sig til Italien, og deriblant Odovachar, som siden regierede der, komne til den Hellige Severinum, og søgte sig hans Betsignelse, (hvoraf man sees, at Odovachar var en Christen). - Han var da en ung Person, af høy Værd, og meget elsket udi Skind. Paa et andet Sted kalder Eugippius ham en Biskop, men den første Besemaaelse er dog vel rettere, og at han regierede imellem 13 til 14 Aar. Marcellinus Comes kalder ham Gothernes Konge, hvilket synes mig at vise, at han var en Gothe.

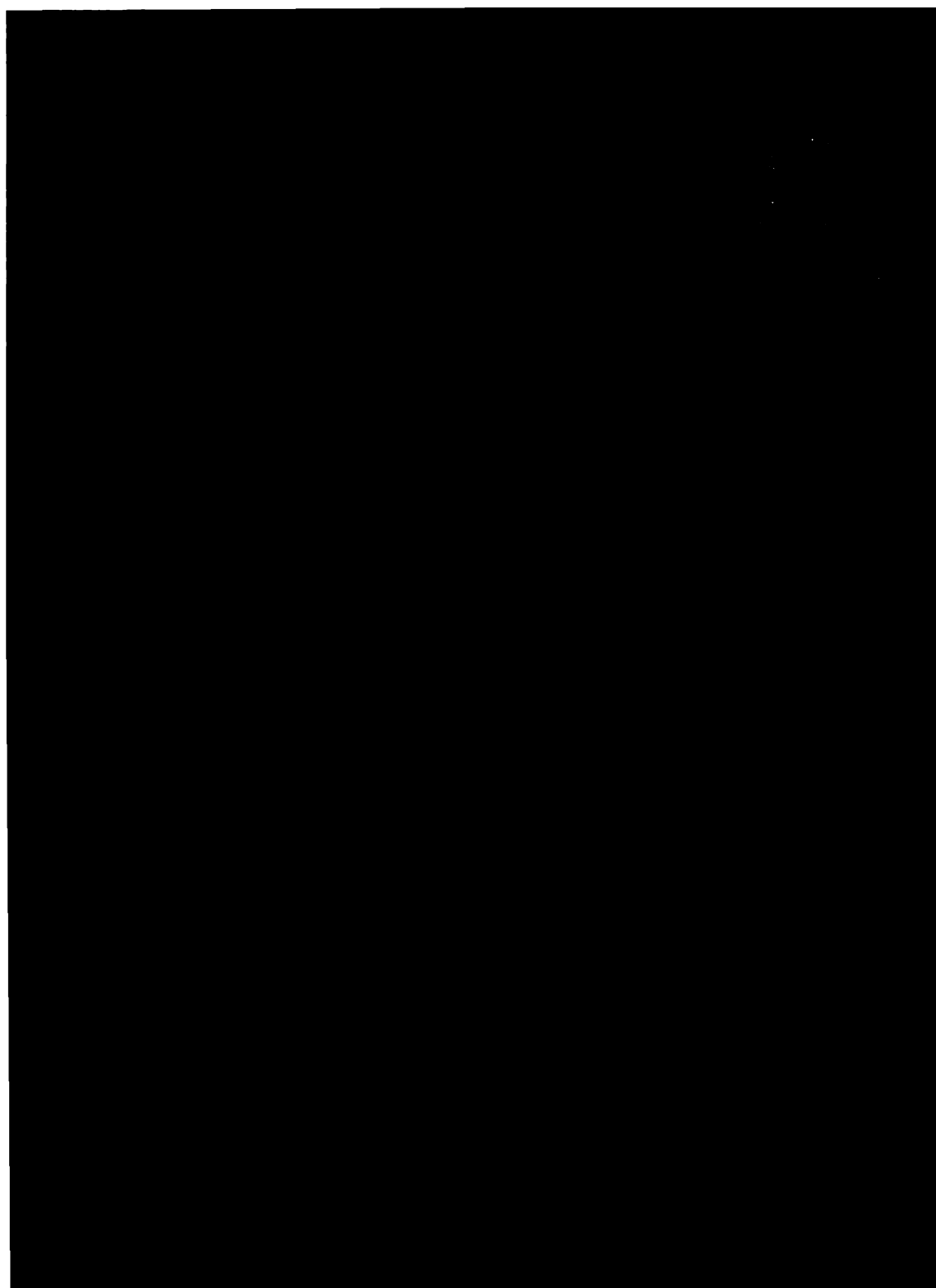
Aar 477.

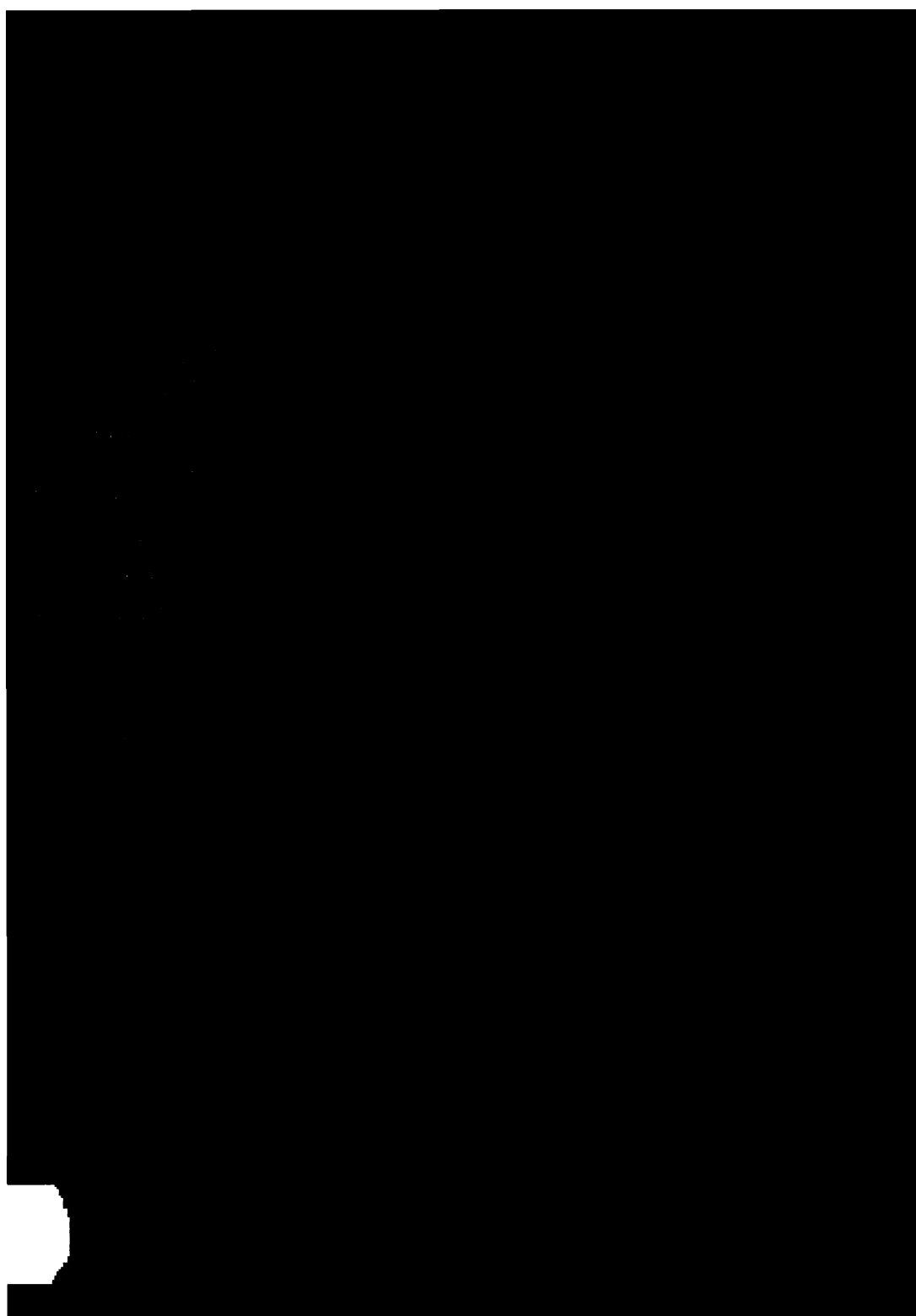
(1) De reb. Get. c. 46.

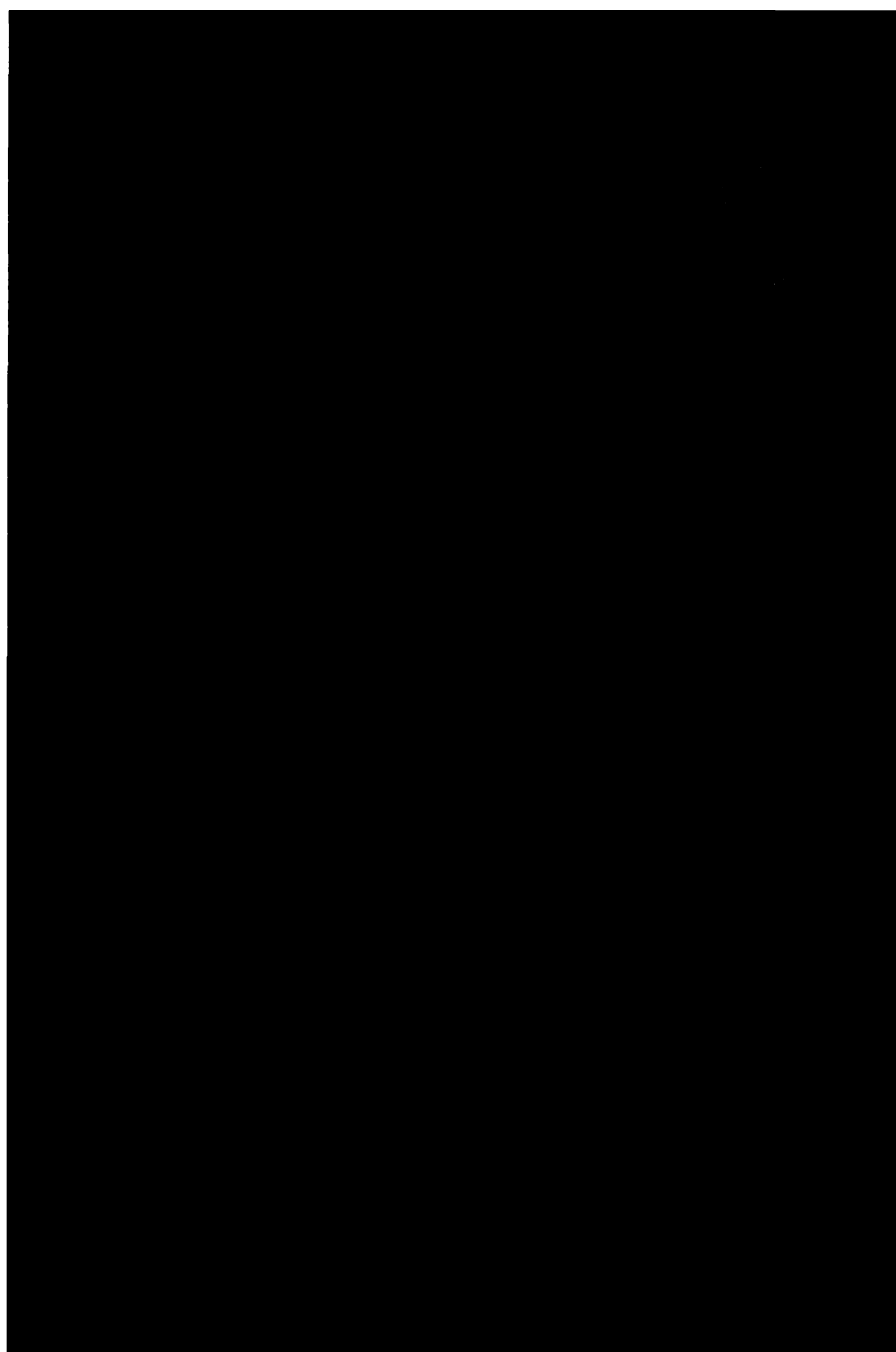
(2) In vita S. Severini c. 7. ap. Velferum p. 642. c. 32. p.

(3) Ag. Sirm. t. 2. col. 368 & 370. Chronic. ad calcem Vitenensis p. 61.

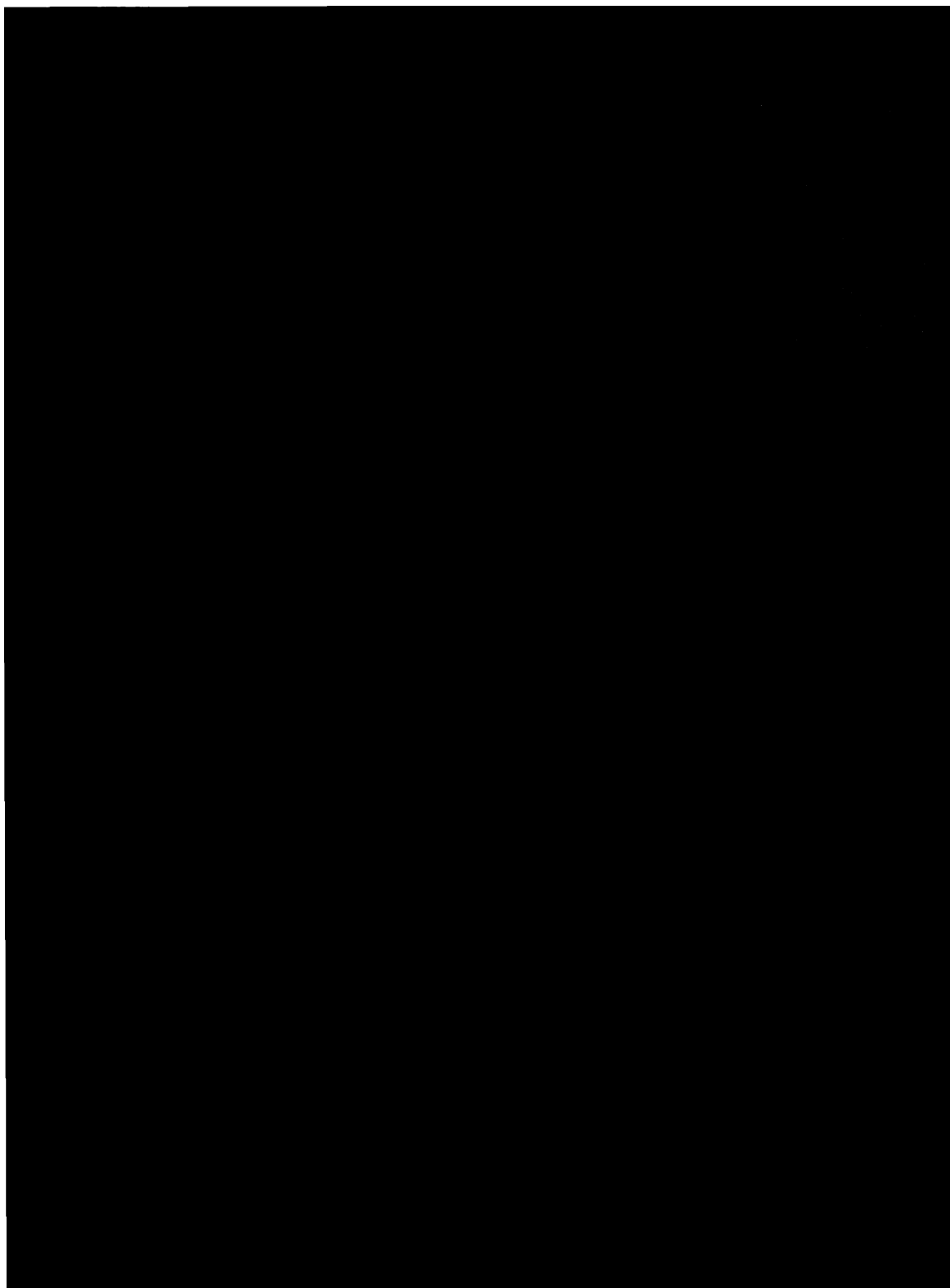

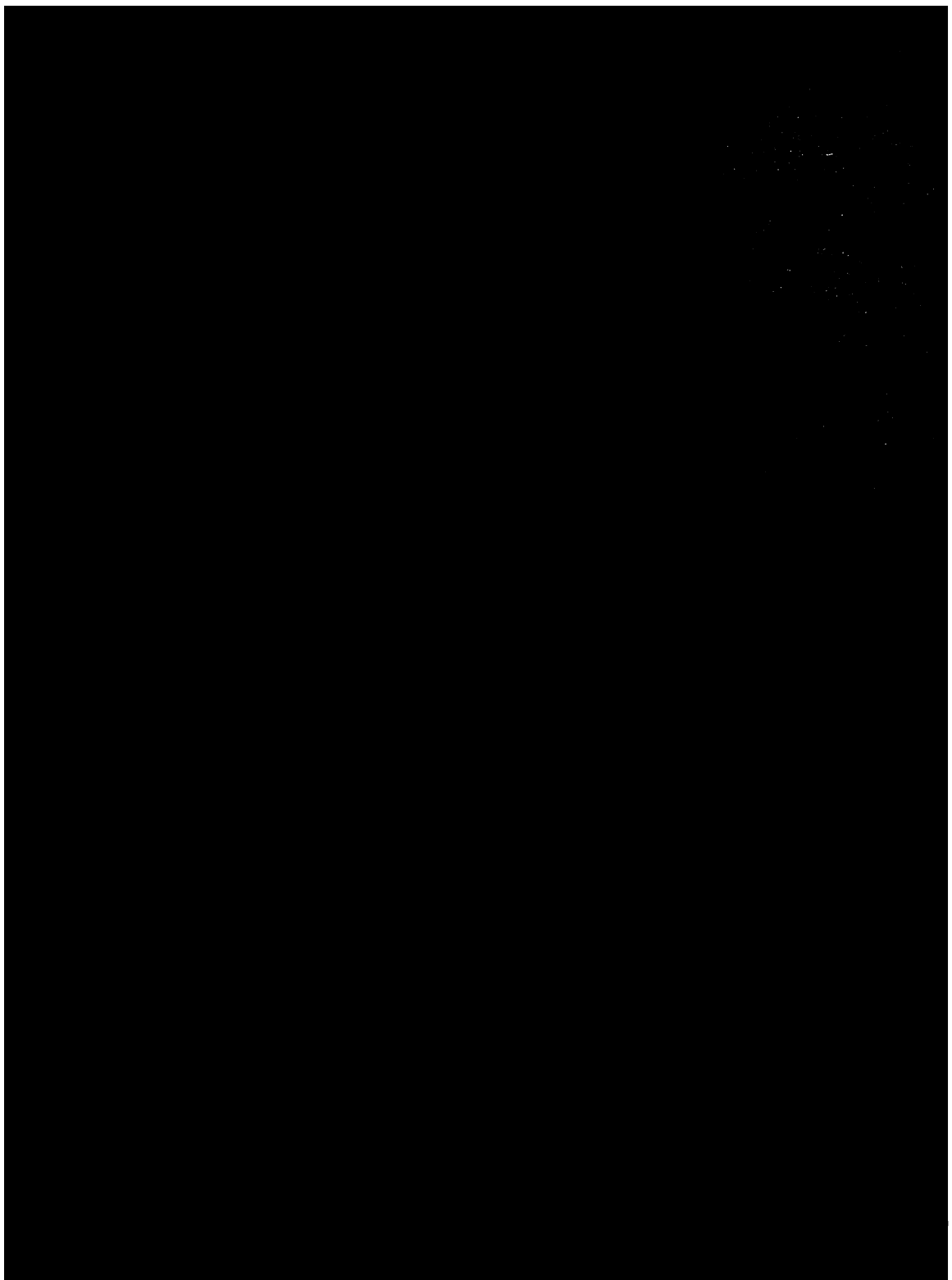

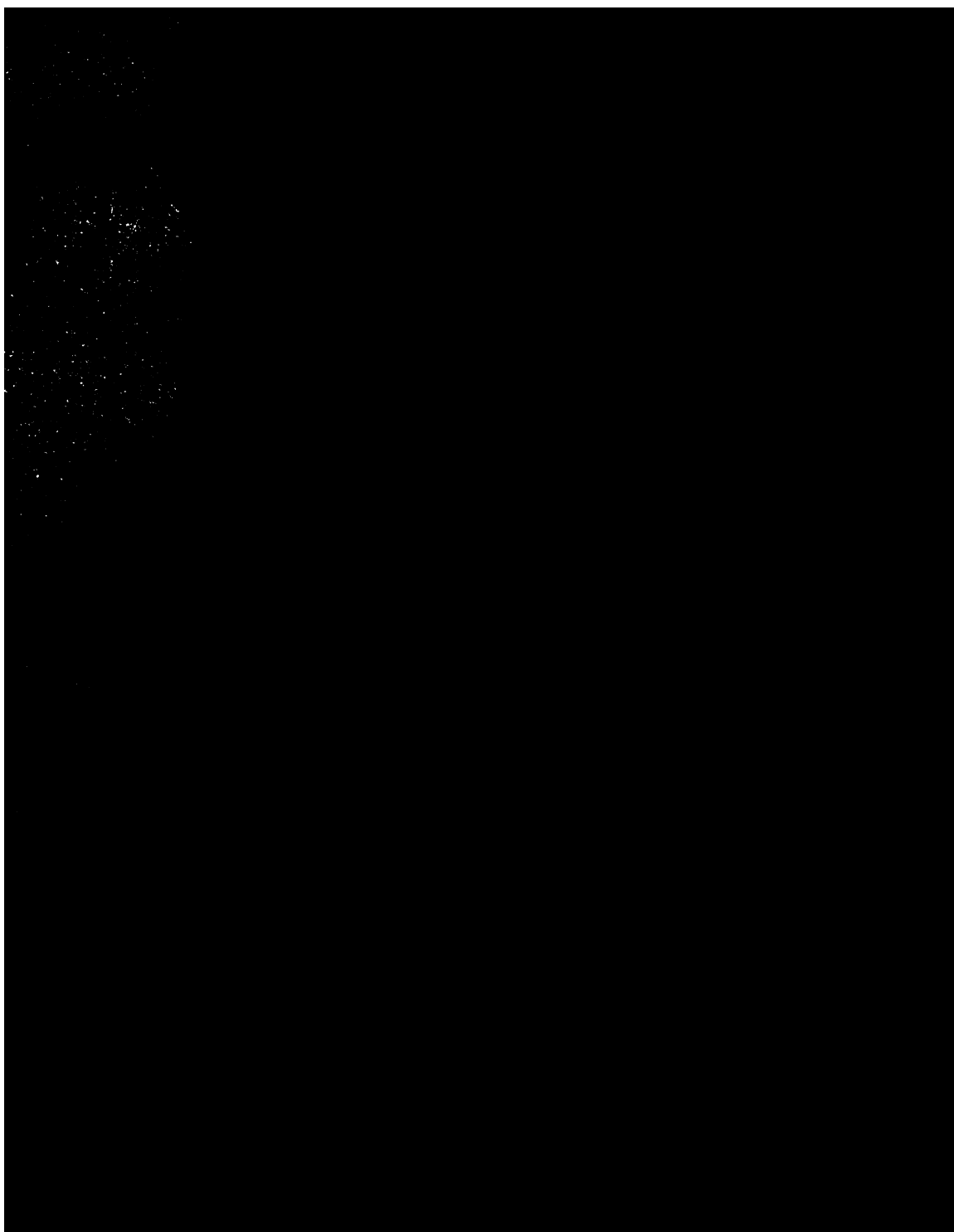

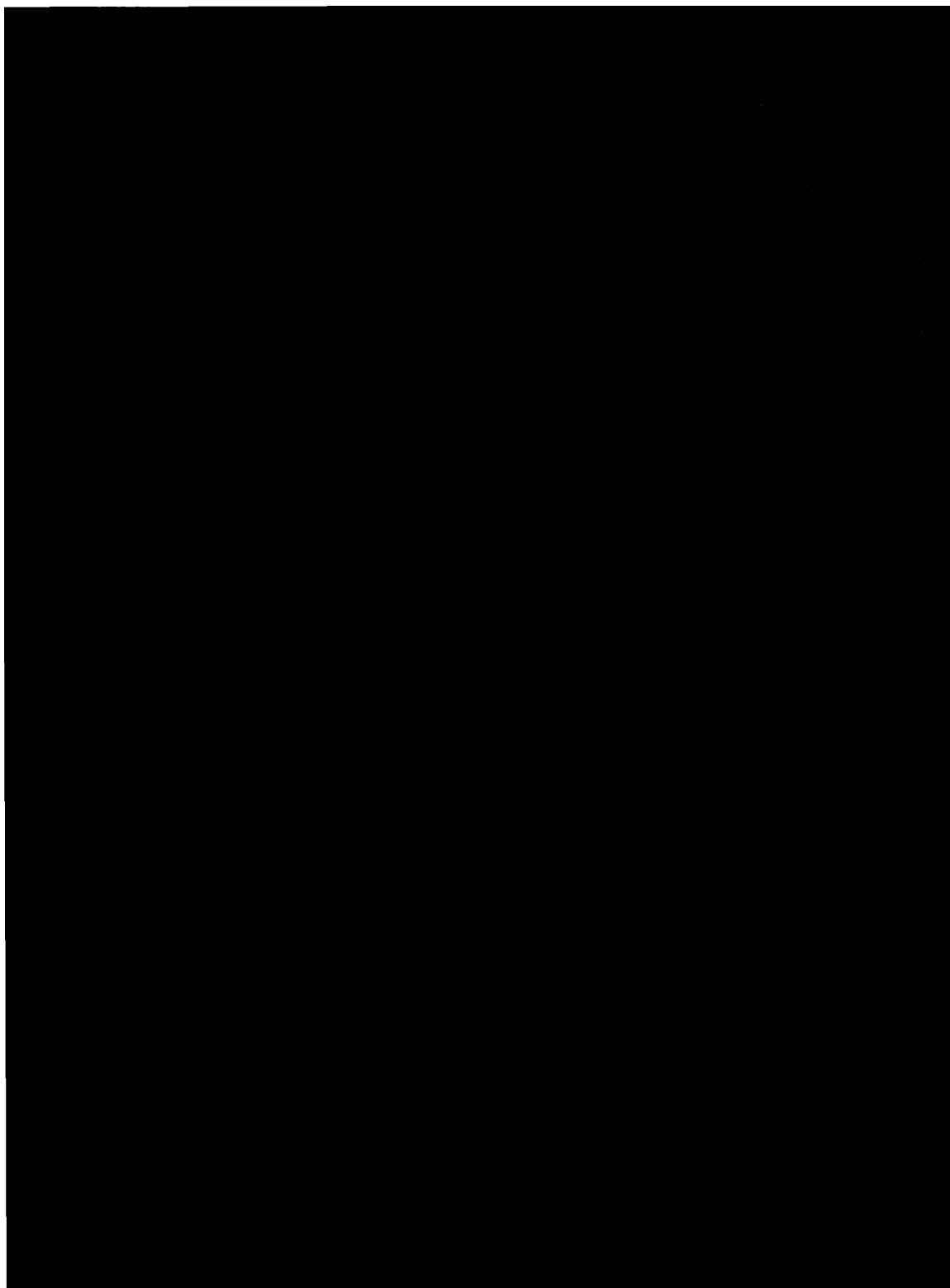

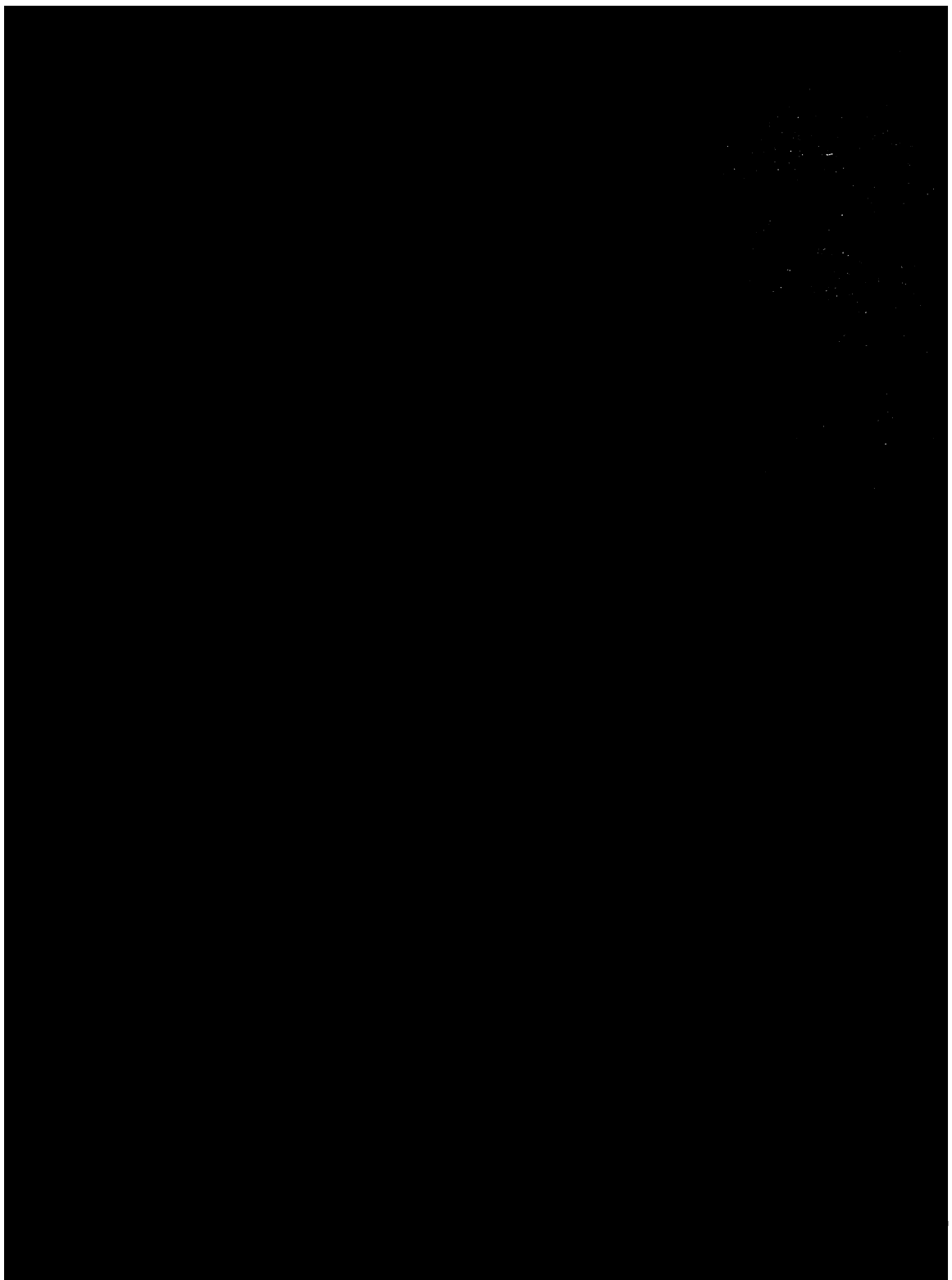

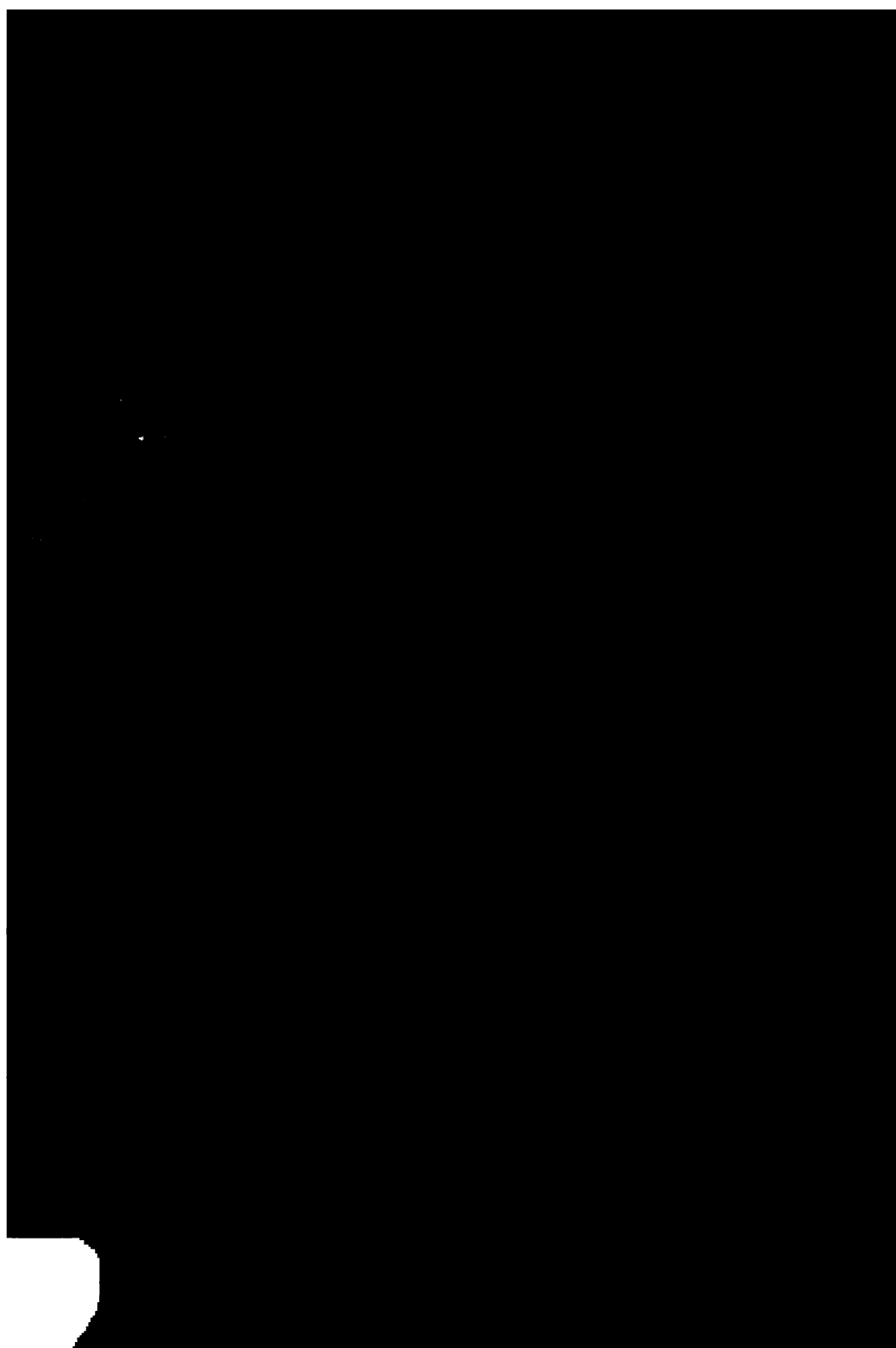

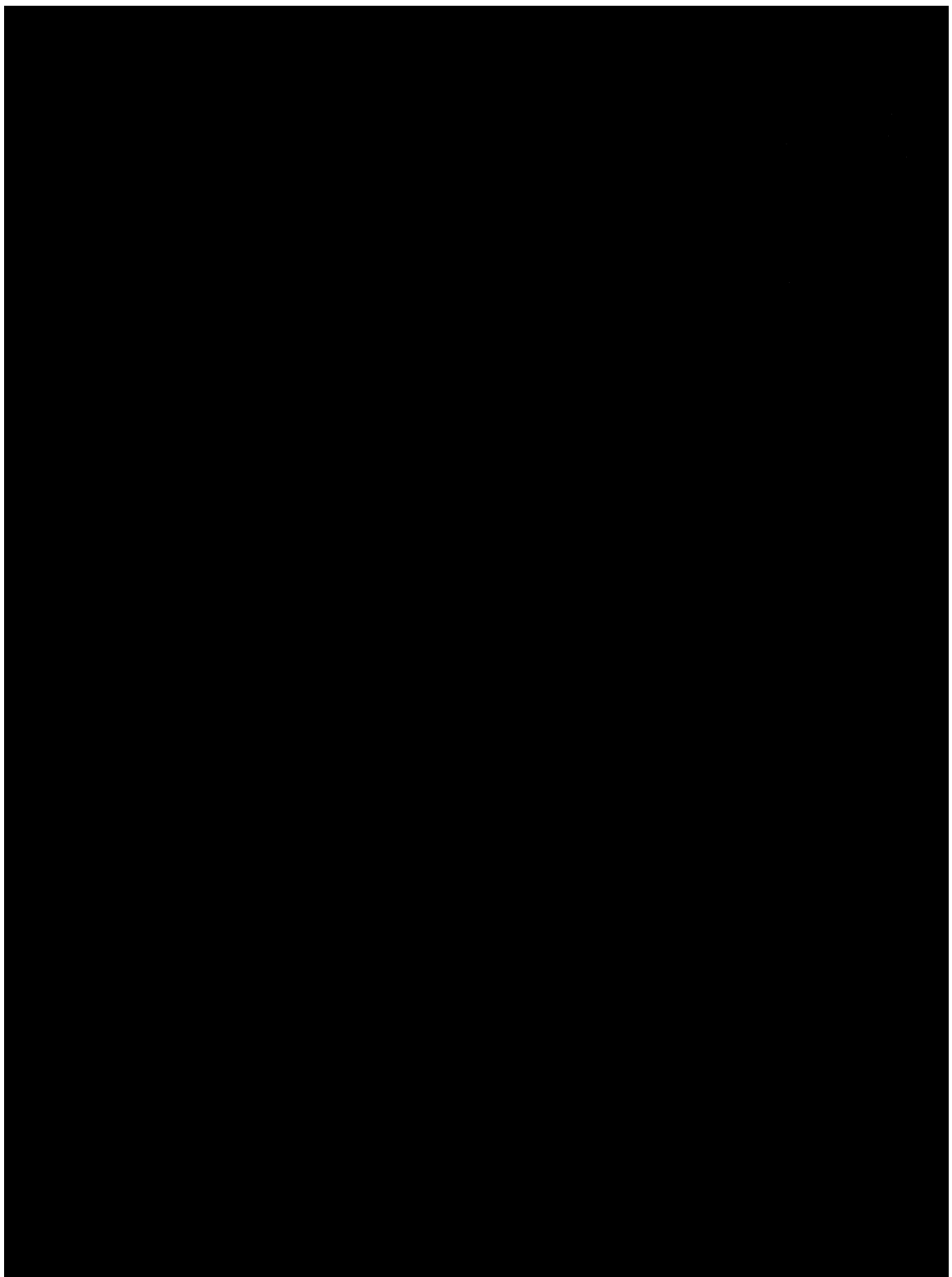

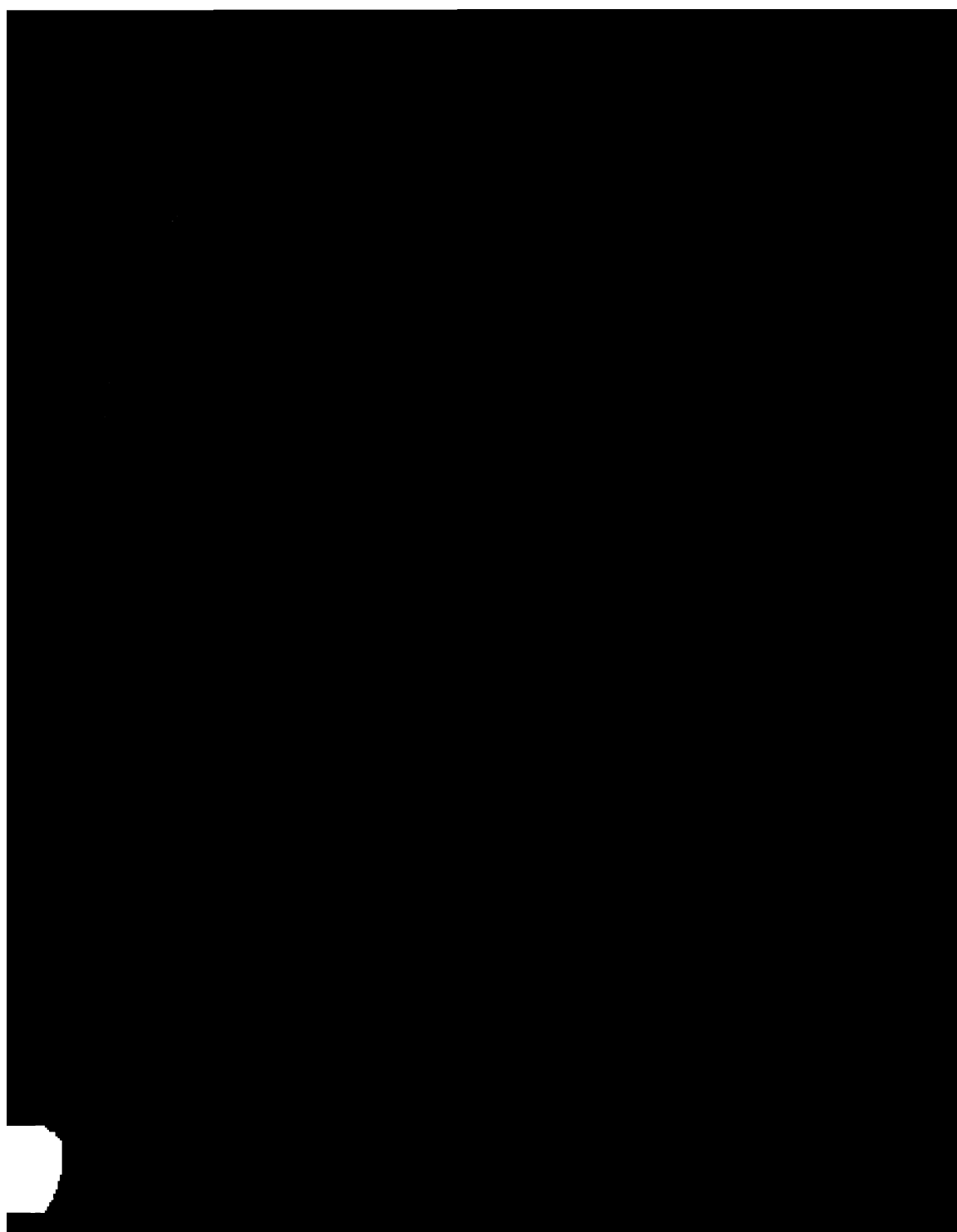

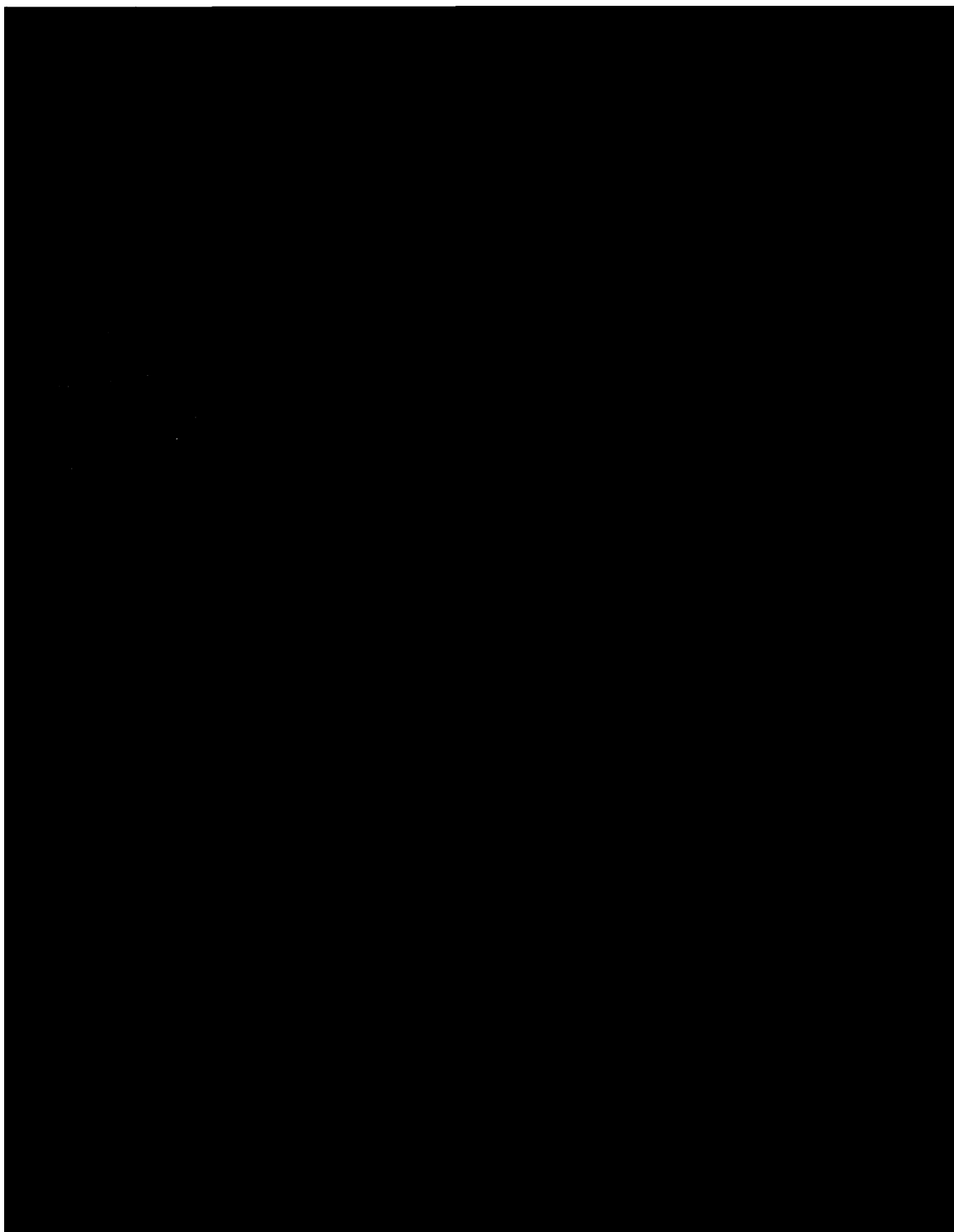

Tacitus (4) saa fort efter Plinius regner dem iblant de 7 Suev. Ved Mar-
 tiske Folk, der dyrkede Hertha, og som synes at have beboet 100.
 Magerland, og Mecklenborg. Jeg svarer hertil, at de egent-
 lige Suever have aldrig været noget Hovedfolk i Tydskland, og
 at de derfor af Plinio regnes til Herminonerne, og at deres
 Sprog eller den Alemaniske Dialect, som er langt adskilt fra
 den Gothiske, viser, at de ingentunde have været Gotter; At
 Tacitus, venteligen for Overeenstemmelse i Levemaade og Klæde-
 nge, haver udstrakt det Sueviske Navn meget for vidt; At
 saavel som Ptolemæus regner ogsaa Anglerne til Suever, da
 deres Sprog, saavel som senere Skribenters, og indfødte
 Vidnesbyrd, der kender dem bedre end de, vise, at de
 været Gotter; At han rimeligen haver udgivet saavel Bar-
 den Angler for Suever, fordi de boede hos og stode i For-
 band med dem; At det synes, at Plinius haver
 end Tacitus, til hvilket Hovedfolk hvert Underfolk
 har sin Dag, hvormed Tacitus ikke engang ret giver sig af.
 Som hermed mærkes, at Plinius vel paa en vis Maade for-
 Hovedfolkene for meget, ved at udgive dem for fem, da
 derimod kun haver tre; En Inddeling, som de Tydske
 Sprog synes at stadfæste, da man ei finder flere Hoved-
 end Gothisk, Alemanisk, Saksisk og Frankisk, hvilke toen-
 de ere i Grunden eet. Jeg anseer derfor Istærvoner og
 egentligen kun for eet Hovedfolk, thi de sidste boede viz-
 i Plin's Tid efter paa i Tydskland, og de forstes Navn er
 som meget som Ostroaonere. Dog har Plinius paa sin
 Tid været, thi man seer af hans egen Beretning, at
 Istærvoner, have udi hans Tid boet ved Rhi-

Y p p 3

nen,

jeg at Pharodeni ere og de samme, fornemmeligen fordi
 det ligesom ser, at de have bebodt det Rhesenborgske, ligesom
 Barini, der med alle de andre ser Suediske Folk strakte
 i Germanien, og dyrkede Herthe paa en De i Ocean
 i jeg i min tredje Tome haver formodet at have været
 1. Rimeligen haver Ptolemæus taget sine Beretninger
 af tvende Skribenter, som have anført dette Folk under
 forskjel i Navnene, saa og forskjel i Beliggenhed, hvor-
 er bleven forført til at gjøre af eet Folk tvende, en Segl
 i møder, fornemmelig i Henseende til Stæder, saavel hos
 nye Geographer. Da og Suevi Angiti synes efter
 dem, at have boet sønden for Elven, omtrent i det Lüne-
 , saa følger heraf, at den ene af Ptolemæi Autores haver
 i Børnernes Bopæls Strækning inde i Landet fra nord-
 ønden, og den anden ved Havet fra vester til øster. Og
 haver her af eet Folk gjort tvende, bestyrkes end mere per-
 han og sætter Longobarderne og flere Folk paa tvende
 . Hertil kommer, at Bärni have i de senere Tider
 gen boet ved Soen i det Rhesenborgske. Dog maae ved
 iagttages, at Folkenes Grændser have ved de idelige
 Skjæbninger og Vandringer været meget foranderlige,
 breddede, snart indskrænkede. Hos Æthiopum (6) nævnes
 hvilket Ord bør uden Tvil læses Bärni, og sættes de
 Rugier, og Tugrer. Man holder almindeligen for at
 Bærni have skrevet i Begyndelsen af det 5. Saeculo.

§. II.

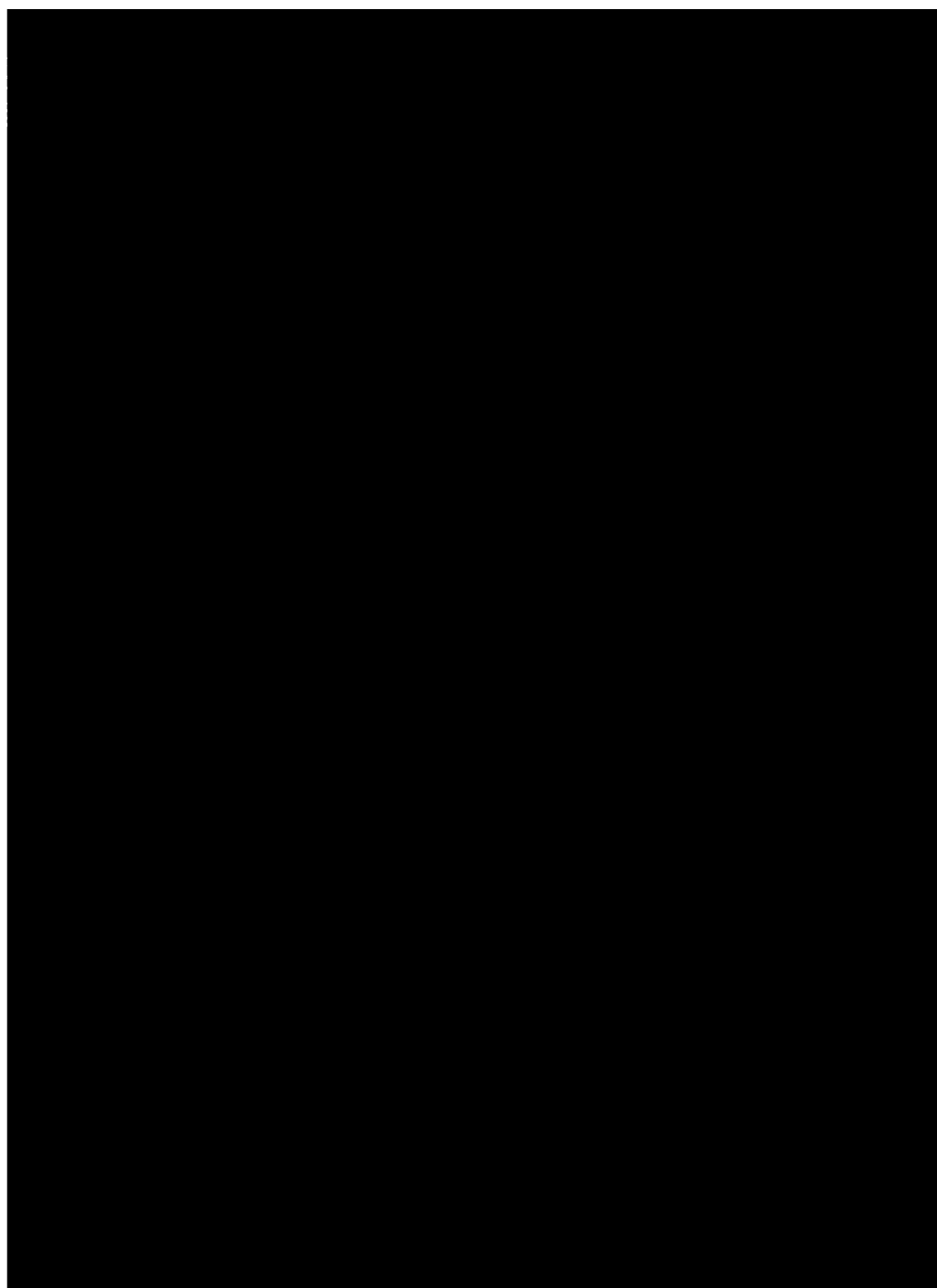
I Ptolemæi Tid finder man længe intet nævnt om dette. Deres Mægt
 Da de bleve udi samme Land, hvor de fra først havde meget stor
 boet, det 6 Saeculo

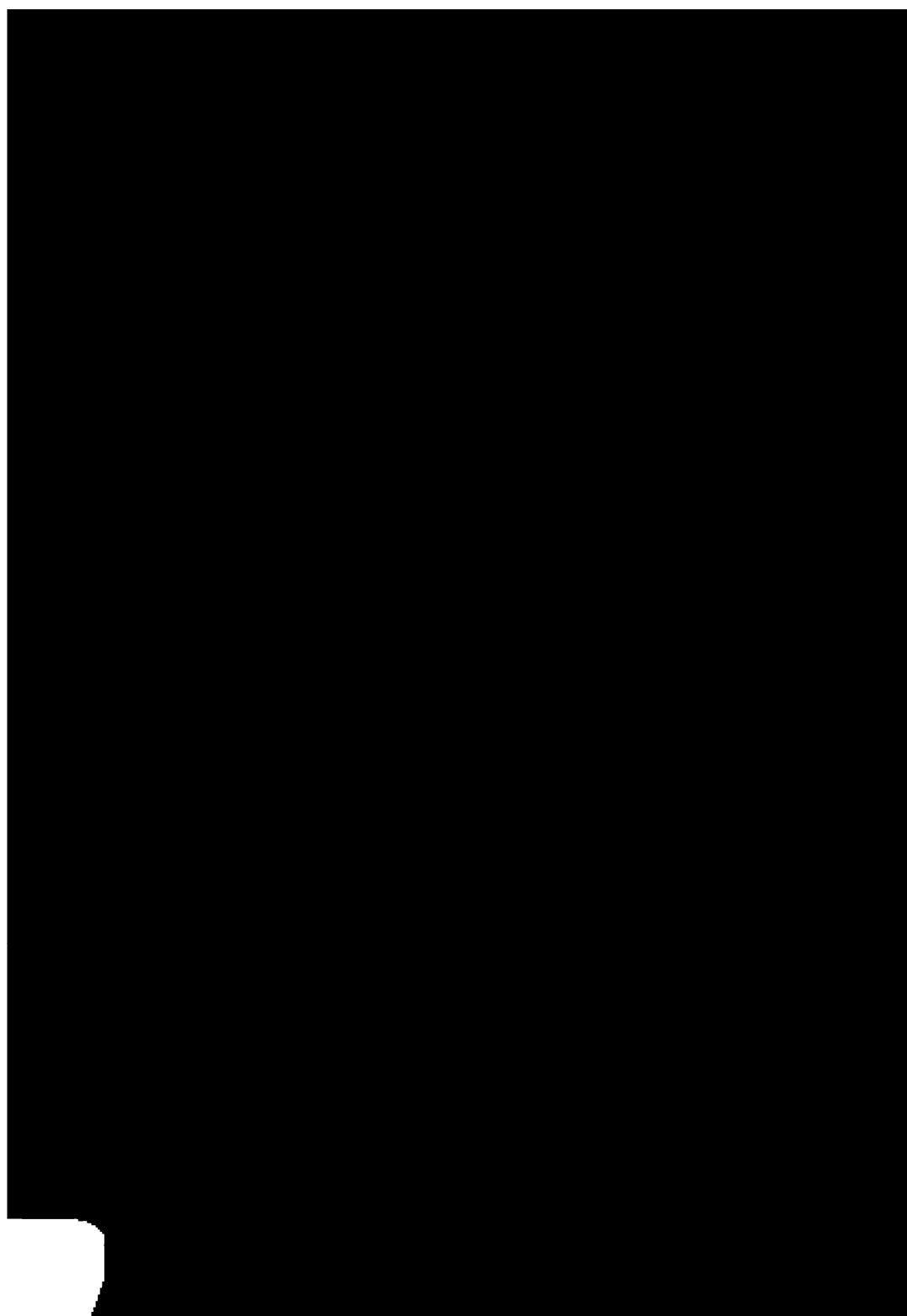

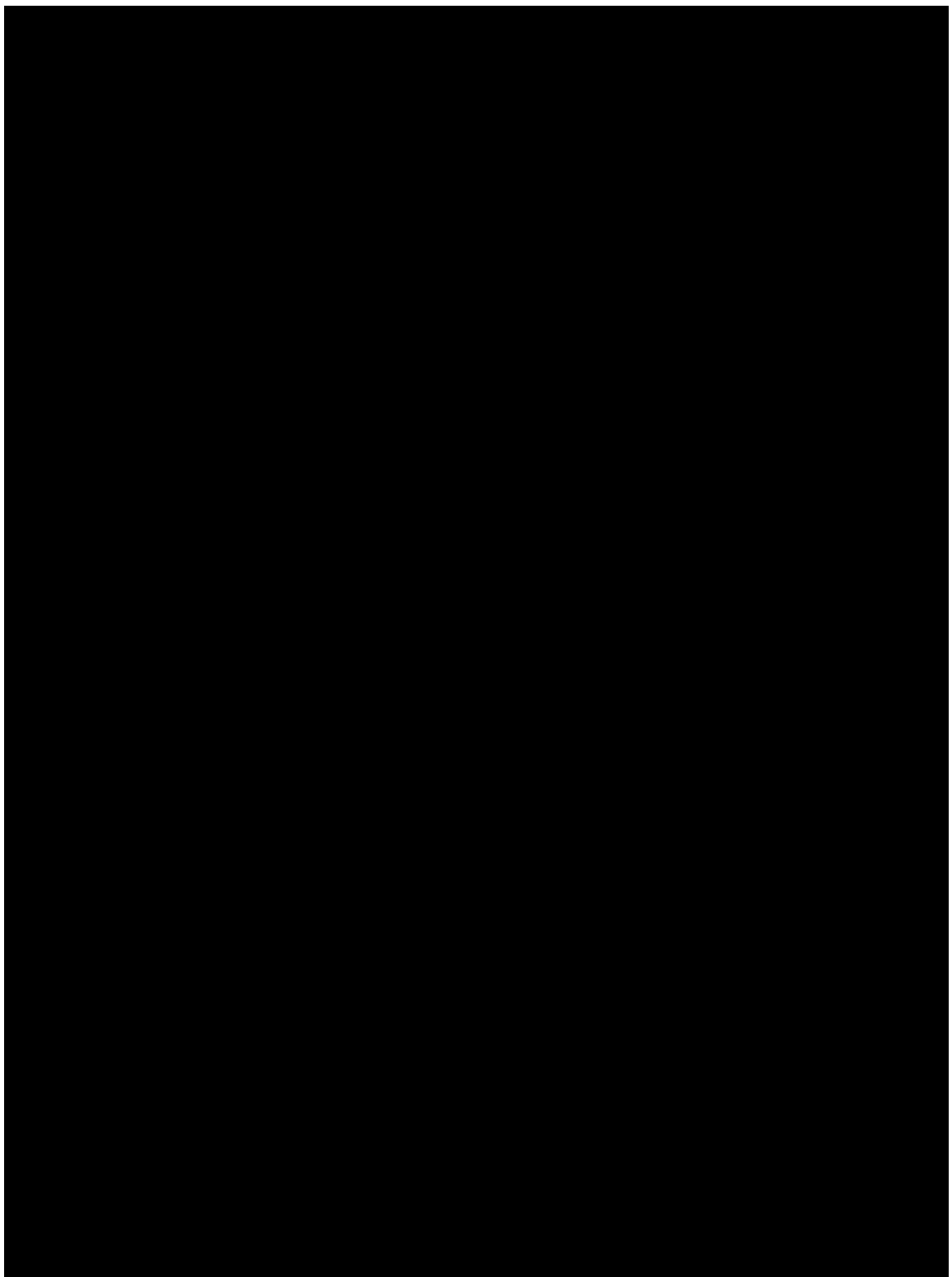
280. Ved Aar boer, saa er det rimeligt, at de efterhaanden bleve blandede med mægtige, deels efter Avionernes Udmarche, et med dem selv det Folf udi det tredie Sæculo, og som siden forsvandt i Italien; deels efter de fremmede Herulers, som maaffte for sig selv fundne i de Egne, og efter hvilke i det mindste ei findes fornemmeligen yngre Spor udi de Egne, end fra det femte Sæculo; deels efter Anglernes, deres Budsforvandtes, Marchelanger næsten som maae være seet i Slutningen af det andet, og Begyndelsen af det tredie Sæculo; deels efter Thuringernes, deres Budsforvandtes, Marche længere sonder paa, som maae være men uvist naar, saafremt de ere de samme som Rendingerne deels efter saa mange Sapers og Frisers Udvandring til Italien i det femte Sæculo; og deels endeligen ved Krige, de Anglernes ældste Land, Sidiners og fleres have været i det femte Sæculo besiddede af Varnerne. Saa meget er vist, at

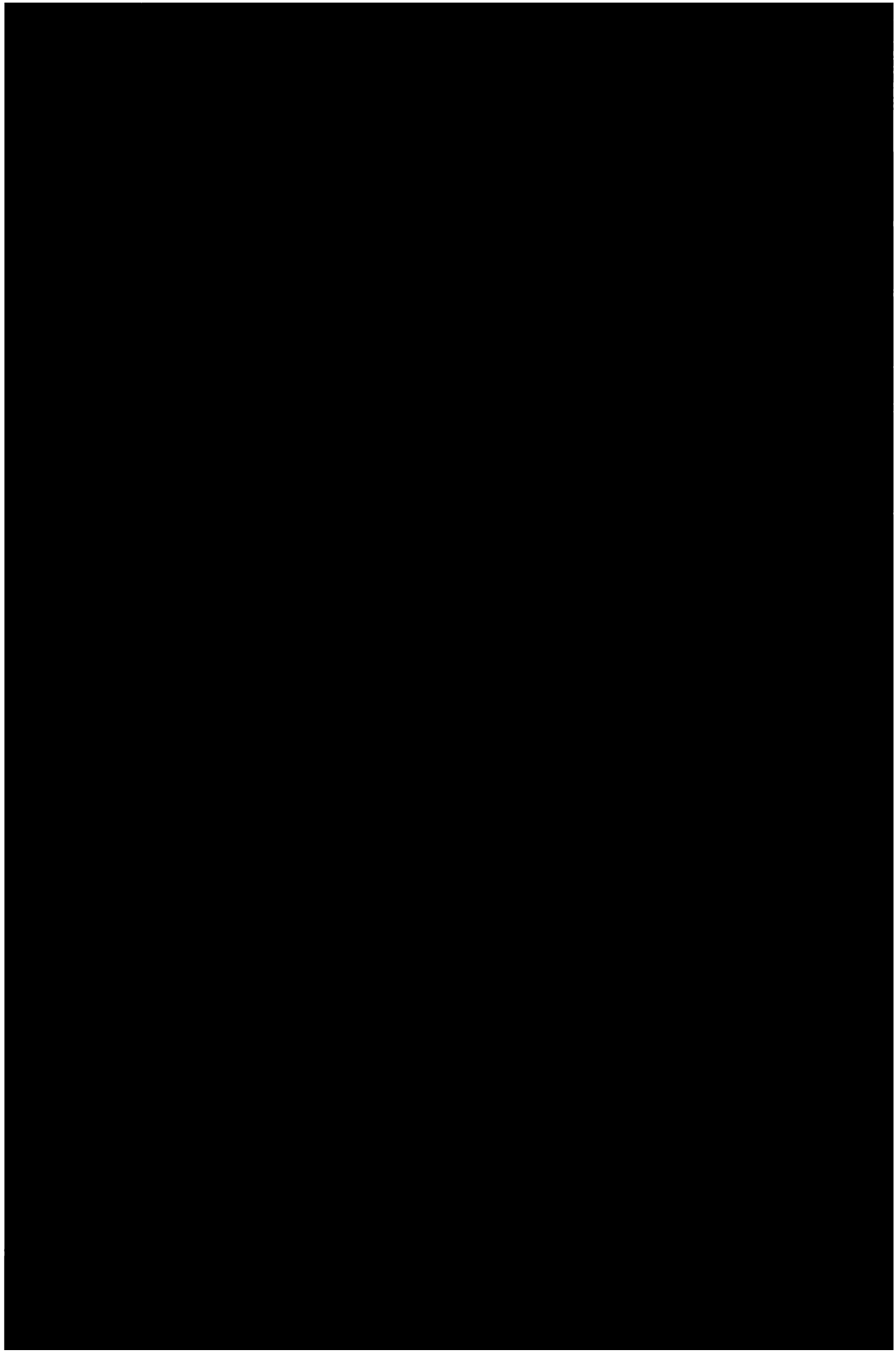
510. Ved Aar Deel Heruli droge nord efter til Scandinavien, trods igiennem alle Slaviske Folf, siden igiennem en stor Del af den venteligen var blevet ved Semnaners og Vandalers angripende Lande, det er Mark-Brandenburg og Bag-Pommern derpaa igiennem Varnernes Land, hvorpaa de Danneboede (7). Ved at eftertanke dette Sted hos Procopius at finde Rugier, Sidiner, eller nogen af Taciti syv slaviske Folf nævnte, -saa kan jeg ei forestille mig Sagen end paa de Eider, -end at Varnerne have behersket alle Lande i Oderstrømmen indtil Eideren, som fra meget gamle Tider været det Danske Riges og de Danske Folks Grænse. Nu er nu Ptolemæi Chalufus Traven, til hvilken Sægers Ptolemæi Tid, saa sees heraf, at Varnerne maae

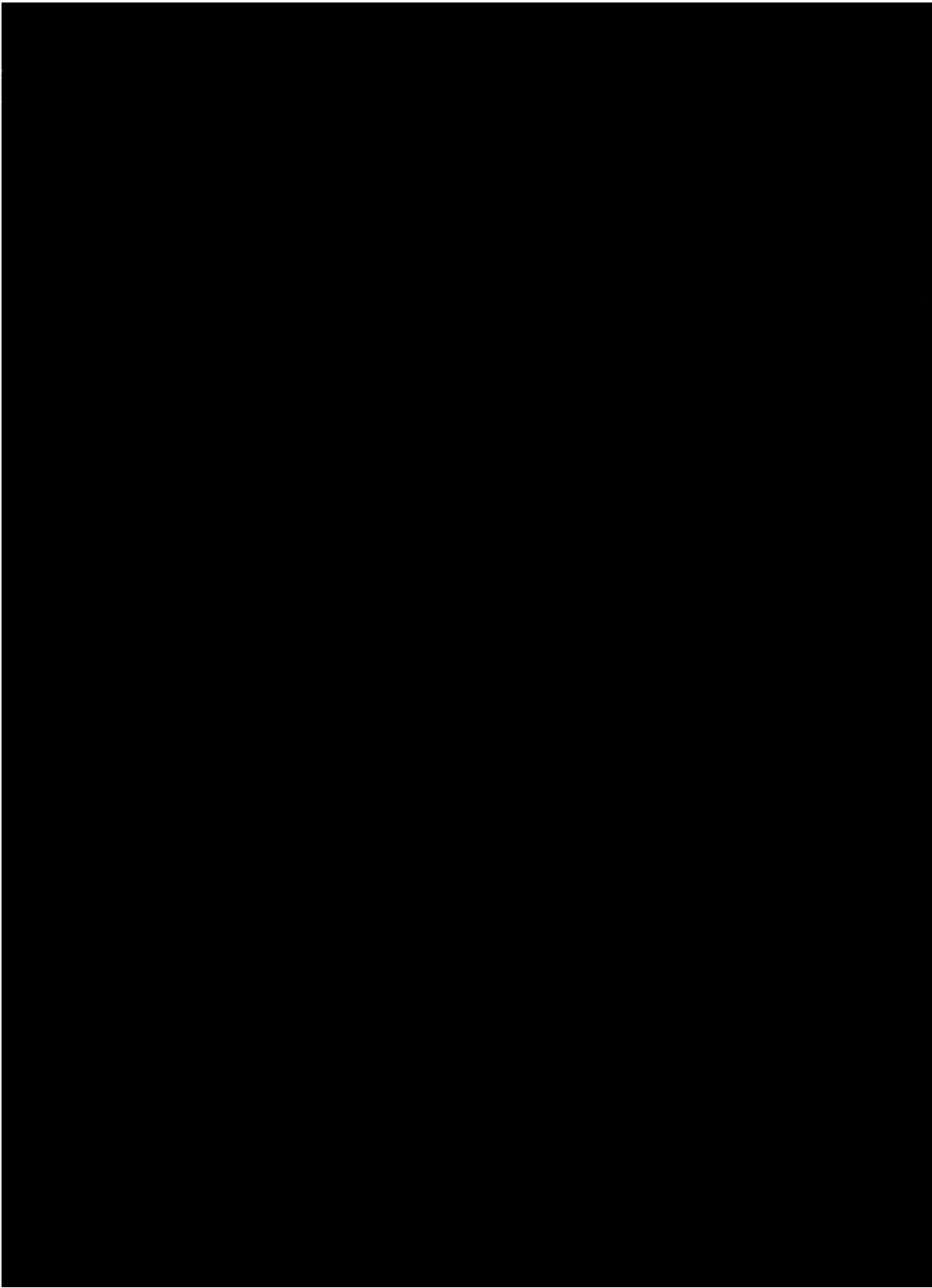
(7) Procop. B. Goth. l. 2. c. 15. C. B. 2. 1. 1. 1.

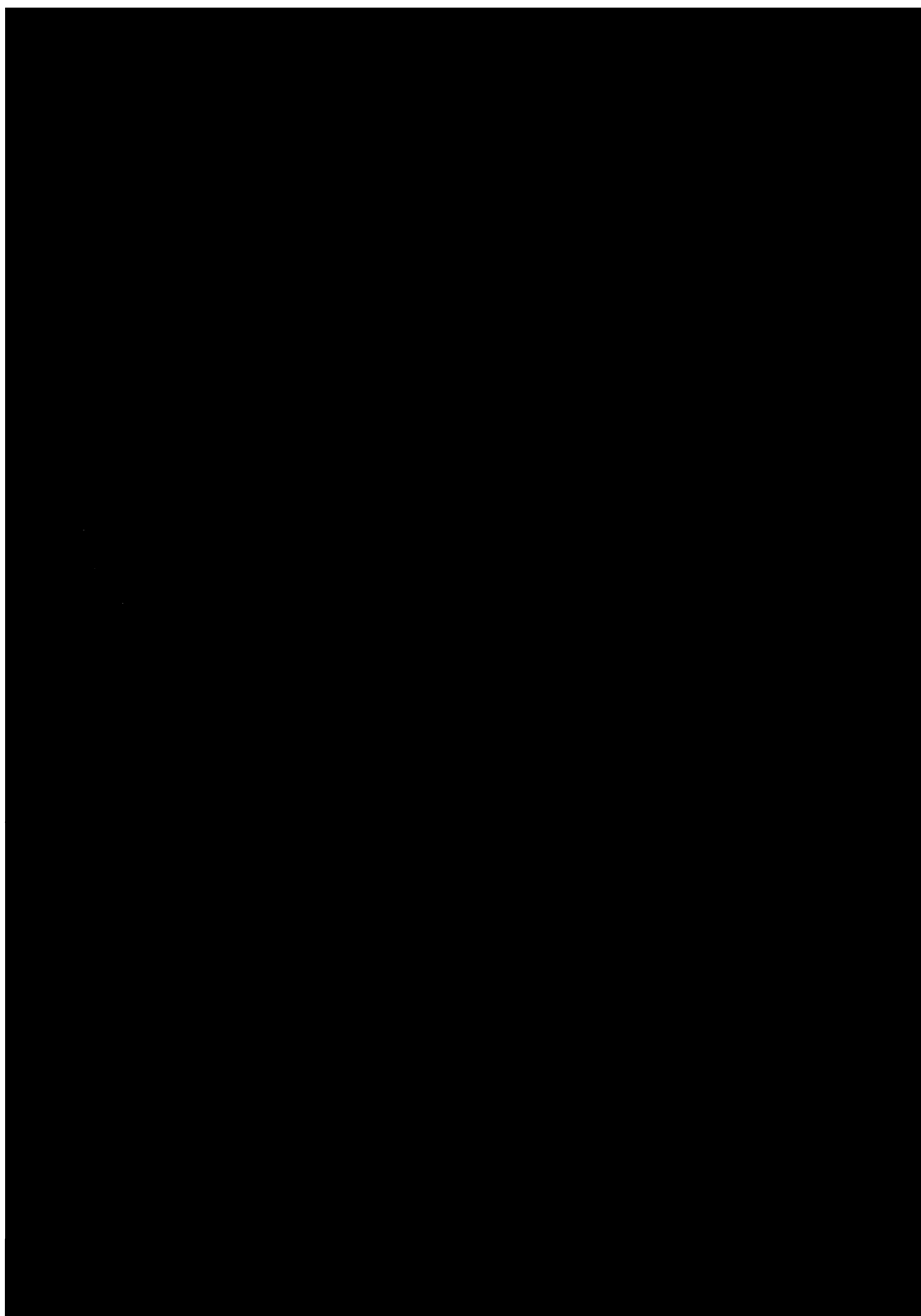

havde begyndt Krigen, at heel faae af dem bleve slaaets,
 og vare ihjelslagne eller overvundne (12). Heraf sees, at
 de maatte have strakt sig til Rhinen; og fra den Tid af tas
 i mere om dem; De ved Rhinen have vel maatte bukke for
 Herne, og tildeels for Saperne, som fra det Thuringiske og
 disse Riges Gerspreielse synes at have opnaaet deres største
 Her i de Egne; Og de ved Østersøen ere uden al Tvil for-
 bleve undertryngne, og tildeels udroddede af Benderne,
 i Slutningen af det 2 Seculo epede alle Landene der, og
 dætte i mange Folk og disse Regieringer, uden at man fin-
 der efter Tydske Folk, hvilket forud sætter, at de maas-
 ke der en lang Tid. Til Slutning vil jeg anføre et mær-
 ke Sted hos Jornandem (13), at den Vest-Gothiske Konge
 Ermanaric, satte sin Elies Achilt over Sueverne i Spanien,
 som havde ihjelslaget deres Konge Ricciarum, men Achilt,
 som fød af Barnernes Stamme, og langt istil fra Gothe-
 rne, gjorde Oprør, men blev fanger og halslugget.
 Et Sted sammenligner med Plinius, beviser efter mine Tan-
 ker, at de vare Gothe, men formodentligen Joter. Ida-
 rick fortæller ved Aar 457, at Ajsk forlod Gotheerne, og op-
 stiftede Gotland, og at han Aar 458, da han hagede efter det
 Land, døde i Portucala i Junii Maaned.

§. III.

Deel nyere (15) have samlet adskilligt om dette Folk,
 og samle Skribenter, og deels ved Samlinger, og frem-

Noget om
 dem af nye
 Skribenter.

fort

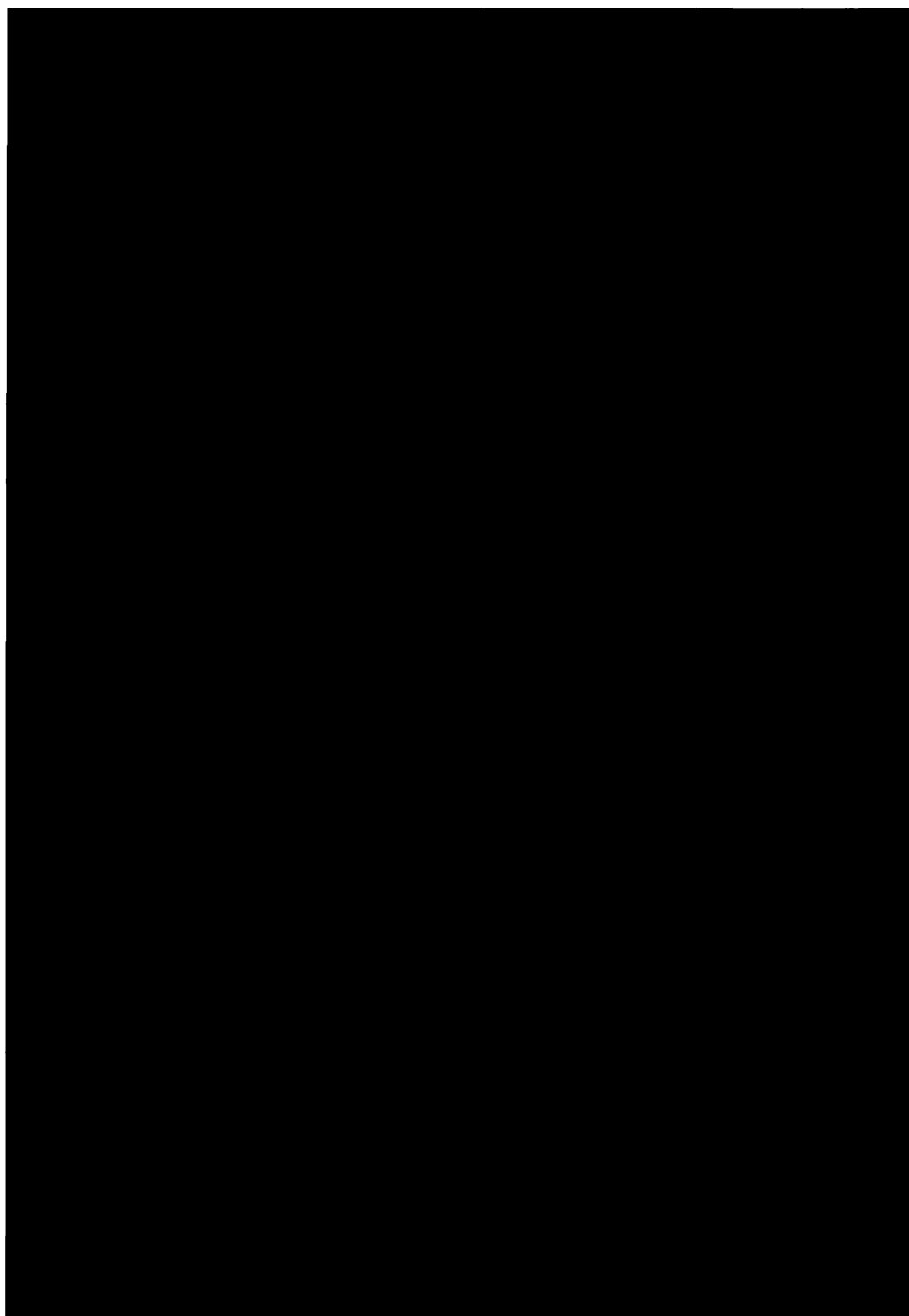
Friedegarius c. 15. ap. Du Ches. 1. r. p. 746.

De reb. Gt. c. 44.

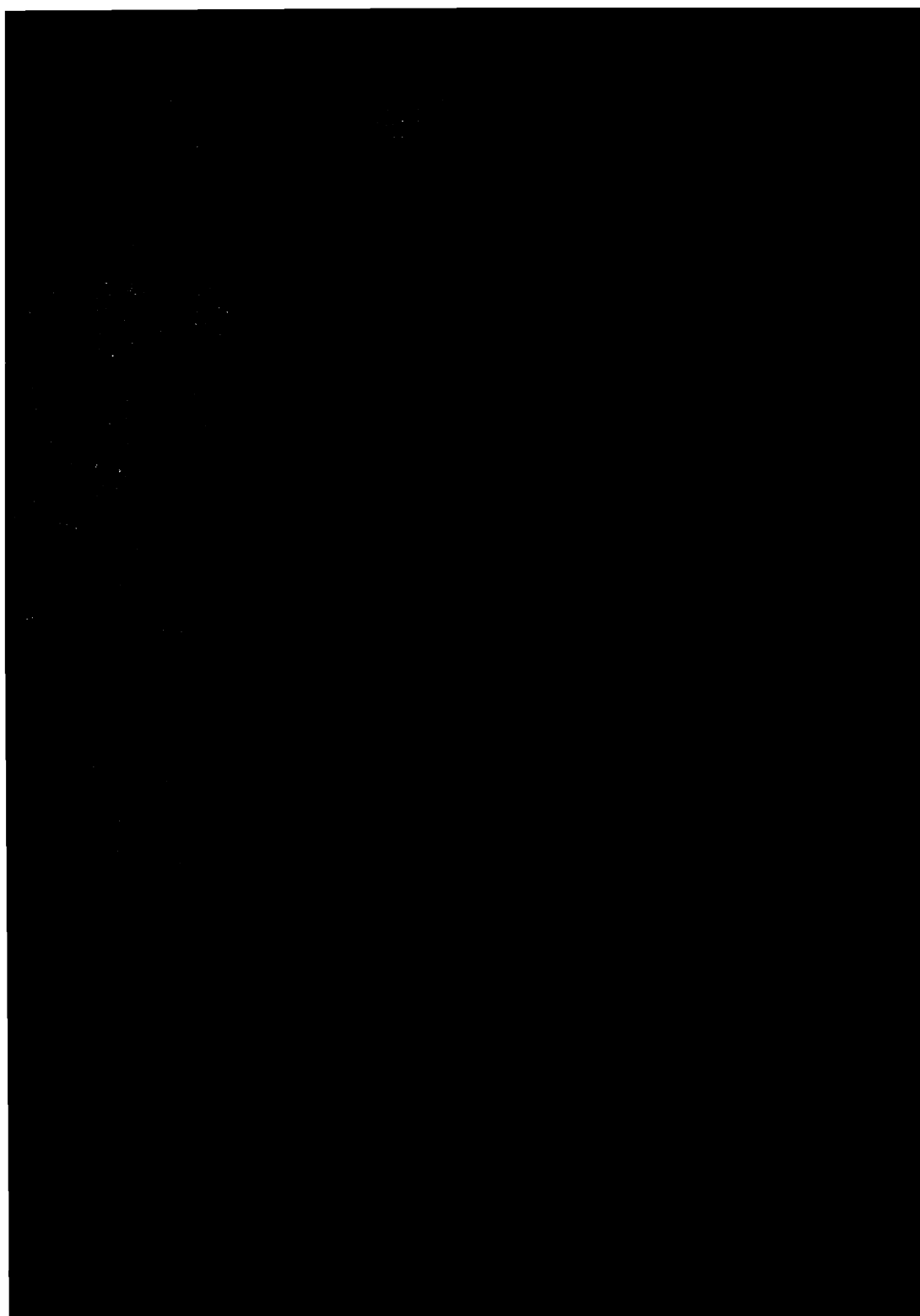
p. 26 & 27.

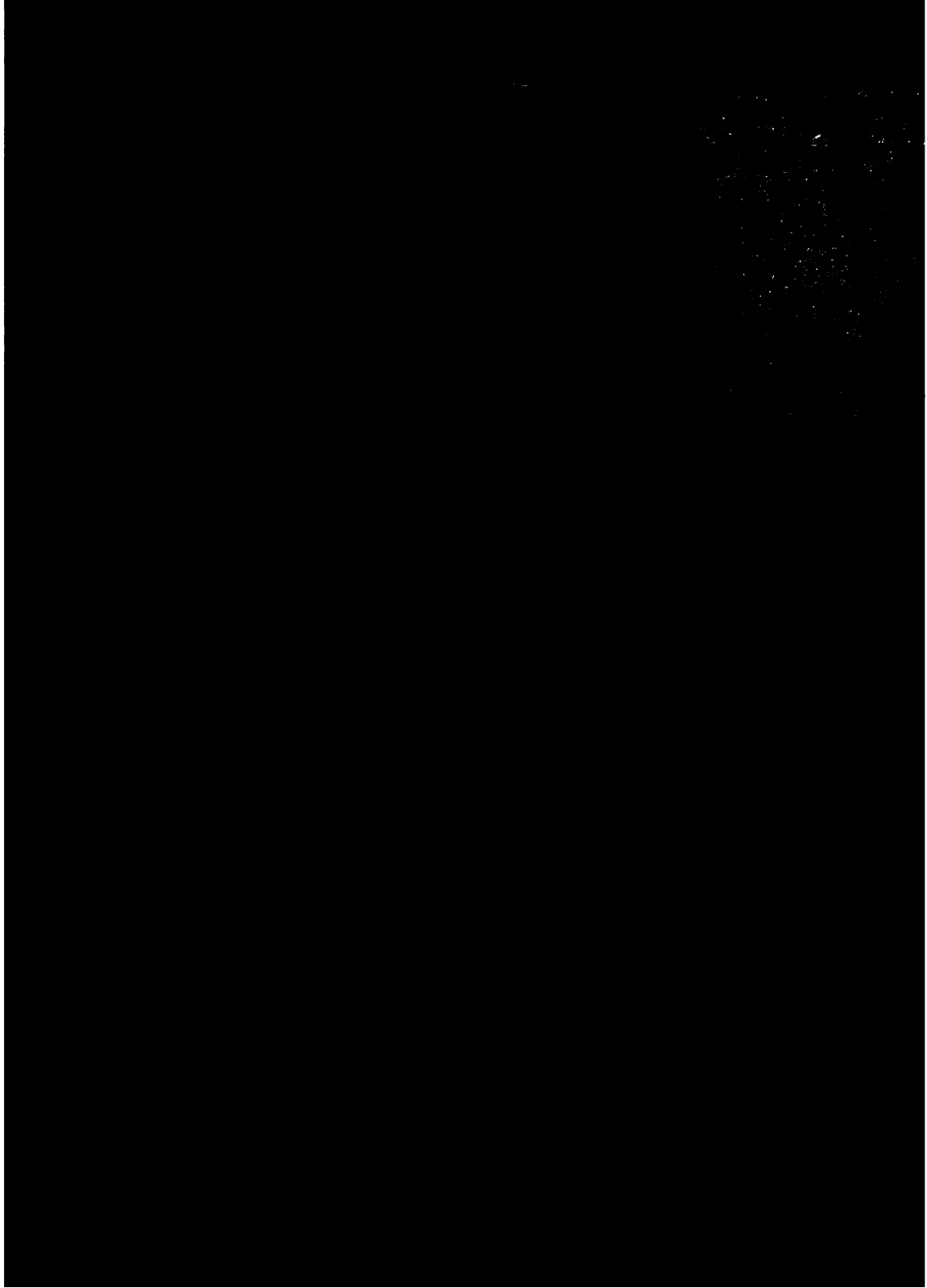
Ap. Them. p. 150 — 155. Franks Hist. 1. r. p. 4.

§ 18.

funder man udgaar, dersom man vilde antage, at der er
 Hædering i Ordene af Jernendis Fortælling, og at Gotheerne
 hængende Bandaterne, og siden Rugierne. Men hvorom
 vi se, saa synes mig heraf klart at følge, at Lemovier og
 Bantier have beboet det og det samme Land, næsten paa den
 og at de første ere de samme, som de sidste under et andet
 navn, eftersom de ellers aldrig forekomme i Historien, med
 vilde man vilde opstaa dem for Ptolemæi (4) Alouaiouer, som
 stuer imellem Rutilier (2: Rugier) og Buntanter, (uden
 de samme som han fort forhen haver kaldet Bugunder, og
 at strække sig til Weizelen, og der uden Tvil ere de samme
 Bugunder); men hvilke Ord siene end mere til at stadfæste
 mere Bandater, saasom man heraf seer, at de udi Ptolemæi
 have maat forlade Søfarten, og at de have været længer
 efter; hvilket end mere stadfæstes derved, at han der ikke
 har Bandater. Men at Bandaterne have været, forend de
 hængende af Gotheerne, et meget mægtigt Folk, sees af denne
 Fortælling hos Paulum Diaconum (7) hvilken uden al Tvil har
 skrevet sig forend Christi Fødsel, da man fra Christi Tider af
 seer at Longobarderne have omtrent beboet det Lüneborgske ved
 det, og da man ogsaa veed, at Bandaterne beboede ganske
 langt hen i det andet Seculo ei mere bag Nommern. Hans
 Fortælling lyder saaledes: Vinili komne under deres første An-
 ledning og Ayo til det Land kaldet Scoringa, (hvilket
 Land besætter Mecklenborg i sig, og maaskee ogsaa endel af
 det, men hvoraf dette Navn er kommet, formaaer jeg ei
 at sige, men maaskee her tænke paa Scirerne; Rimeligst er Du-
 det

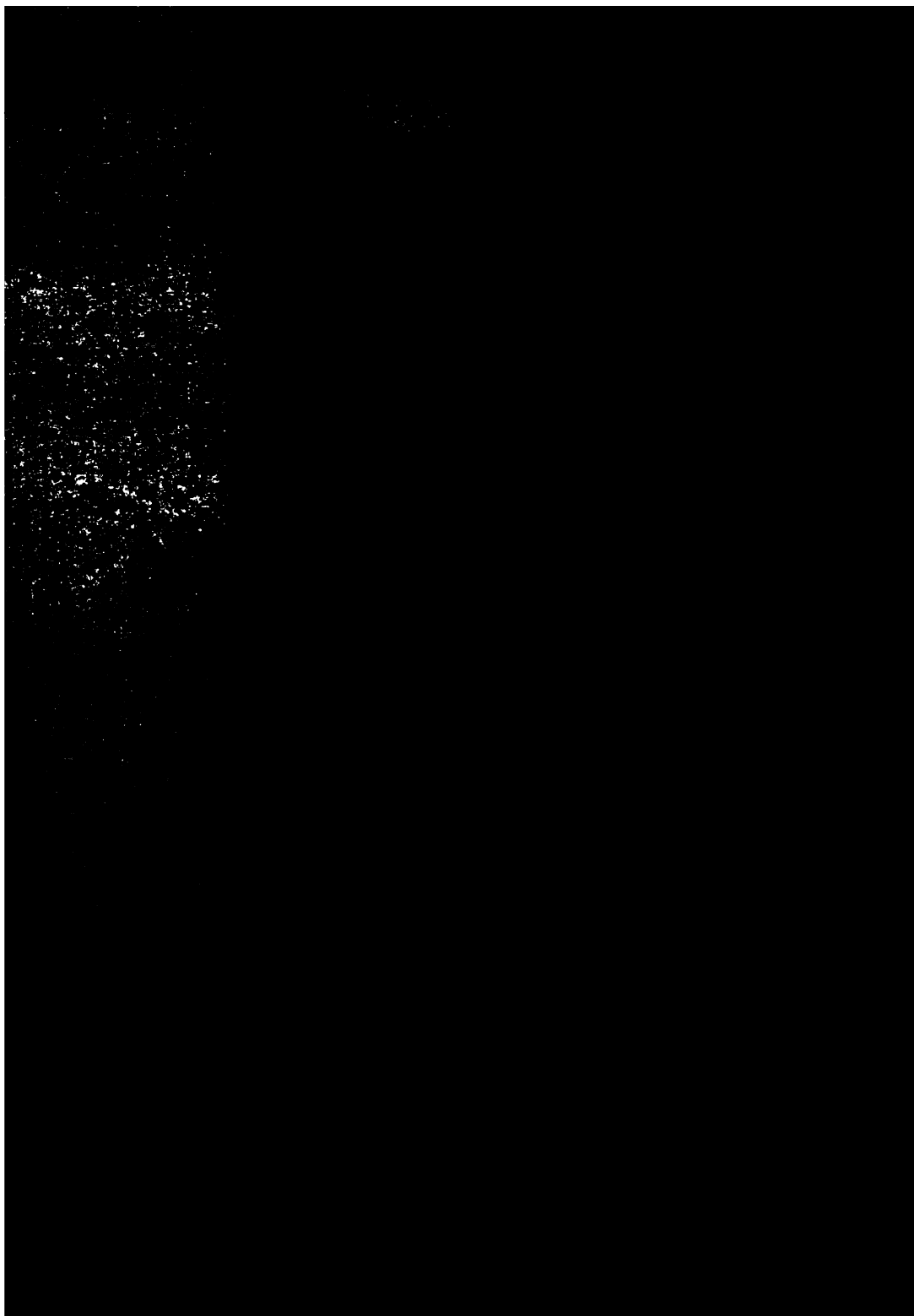
Forend
 Christi Fødsel

Det 3

des

(4) L. 2. c. 11. p. 7.

(5) H. Long. l. 1. c. 7. 8. 10. 11. 12. 13. p. 749—752.

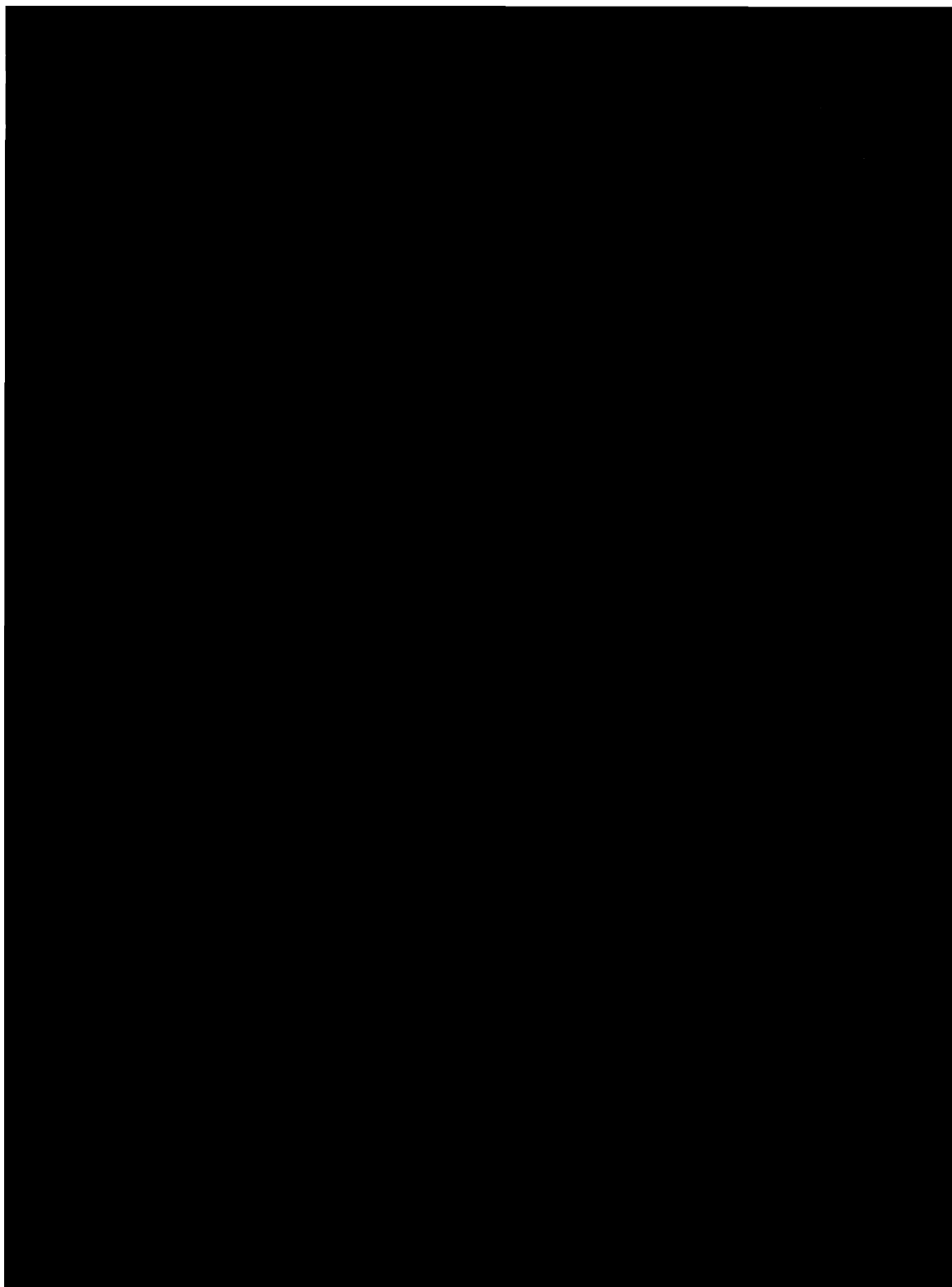
Gøtherne, som kaldes Hader, kaldet den ene heet Hoved-Stamme
 af de Vandalerne, ja endog heeregner Gøtherne til dem, fordi
 de andre Frig harde gjort sig anseeligere end noget andet Folk af
 den Stamme; At Longobarderne ere komne til Vag-Pommern;
 Vandalernes ældste Sæde, omkrænsede i Slæningen af det andet
 Rind, efter som ingen mere nævner Longobarder ved Elven
 Rindens Rind, der døde 147, og man siden finder dem at
 have flyttet sig længere, ja mere mod Øst, og deres øvrige
 Sæde og Trøst, som forekomme hos Paulus, udfordrer en
 temmelig Tid, allerhøjest nogle Longobarder have allerede streift
 den Donau under Marco Aurelio; At Asipitzi have maaske
 været tilbageblivende Vandaler, maaske da boende i en
 del af det Pommern og af Mark-Brandenburg, efter som
 Paulus synes da allerede at have forladt den, og grundet jeg
 at Asipitzi have været Vandaler, derpaa, at Asdingi
 og Asdingi Vandaler, og kanke de samme som Asipitzi
 kaldes der ellers, at det Ord Asipitzi, som meget hos
 Paulus, som Asipitzi, Asdingi, As, allerhøjest naar
 Asdingi dertil, at Procopius kaldet dem utrokkeligen Gøther,
 kaldet Asdingi Wotan. Det er derfor vel muligt, at de have
 været Asdingi Gøther, som under den mellemste Odia
 kaldet sig fra de andre Gøter, thi at fore dem fra de
 andre Gøter drister jeg mig et til. Overalt er det uueligt
 at finde atting i saa gamle Sager.

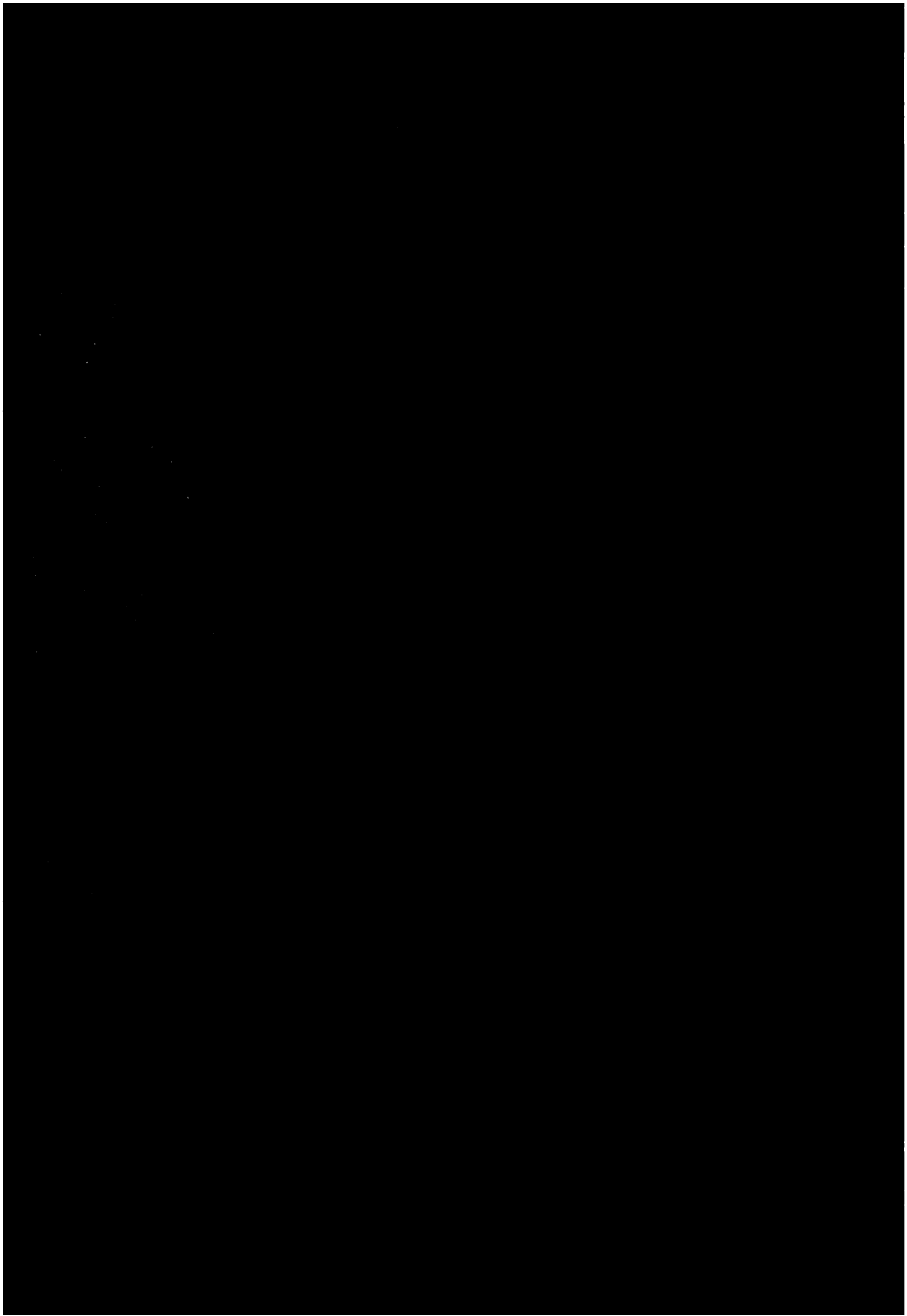
§. II.

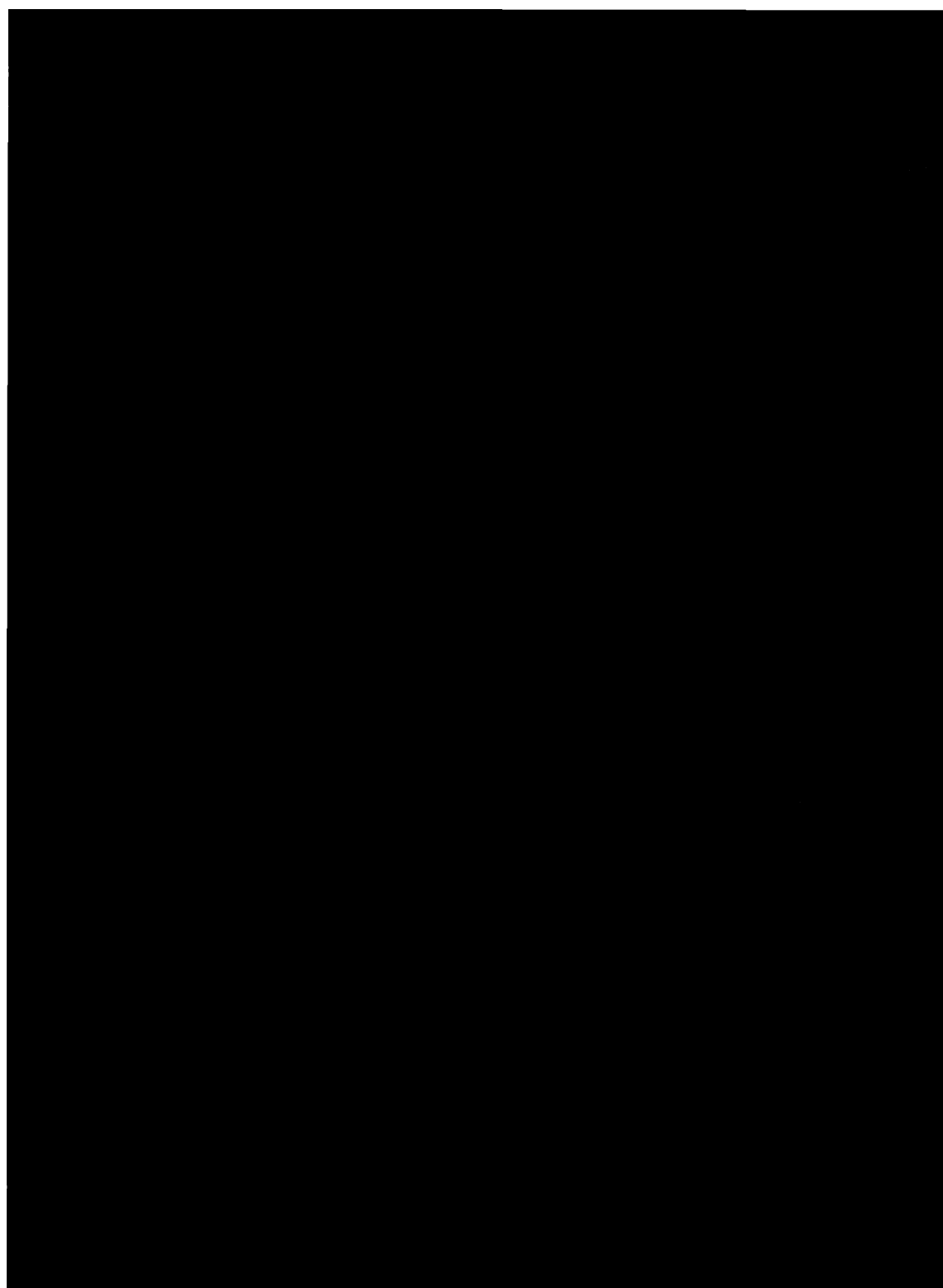
I min Afhandling om Gøtherne (6) vilst, Andet Sæde
i Bohmen.
Fra Aar
166 til 180
 mange Folk, som under Kysar Marco angreb Romerne,
 som bleve forjagede af oven for dem boende Barbarer, og at

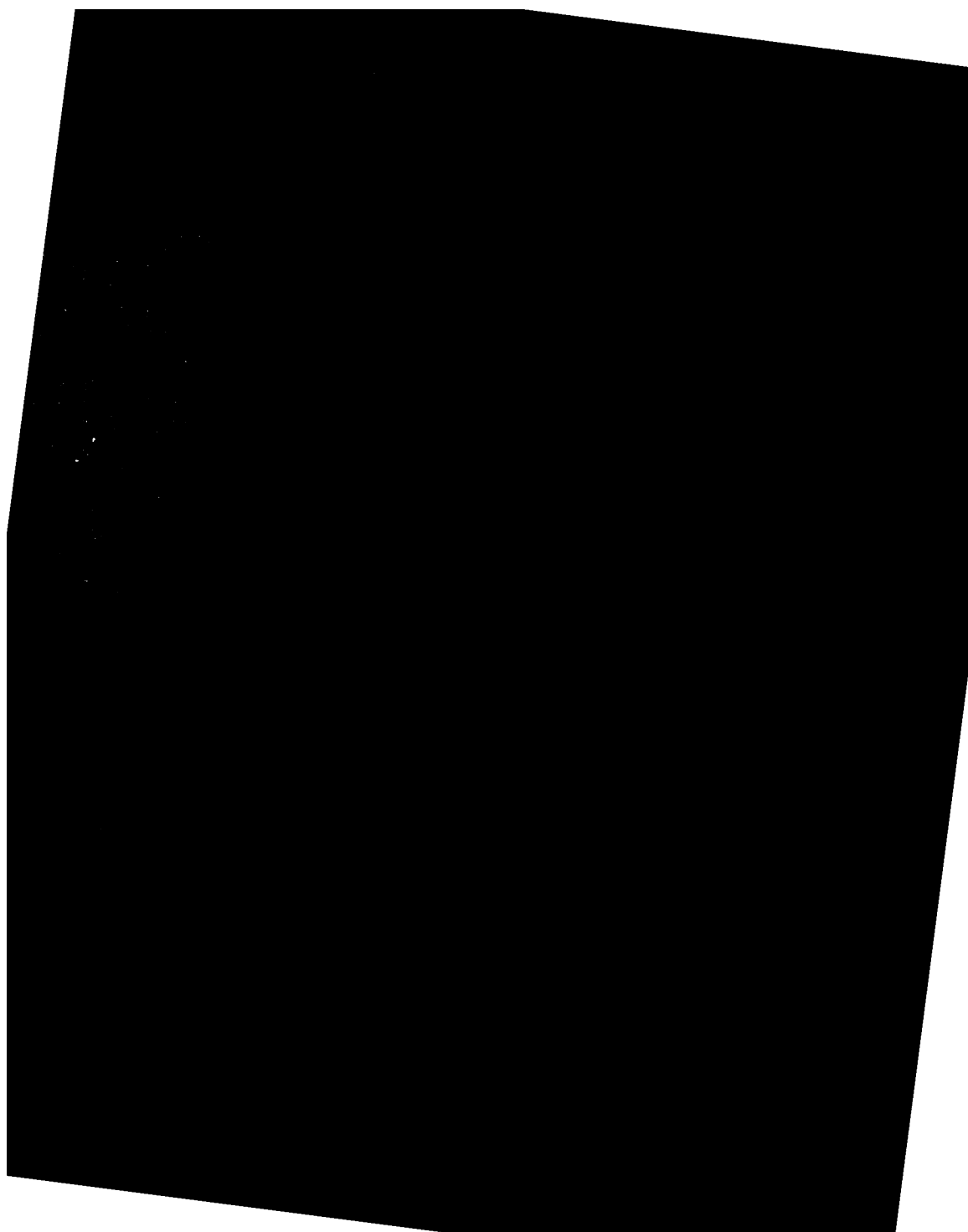
de

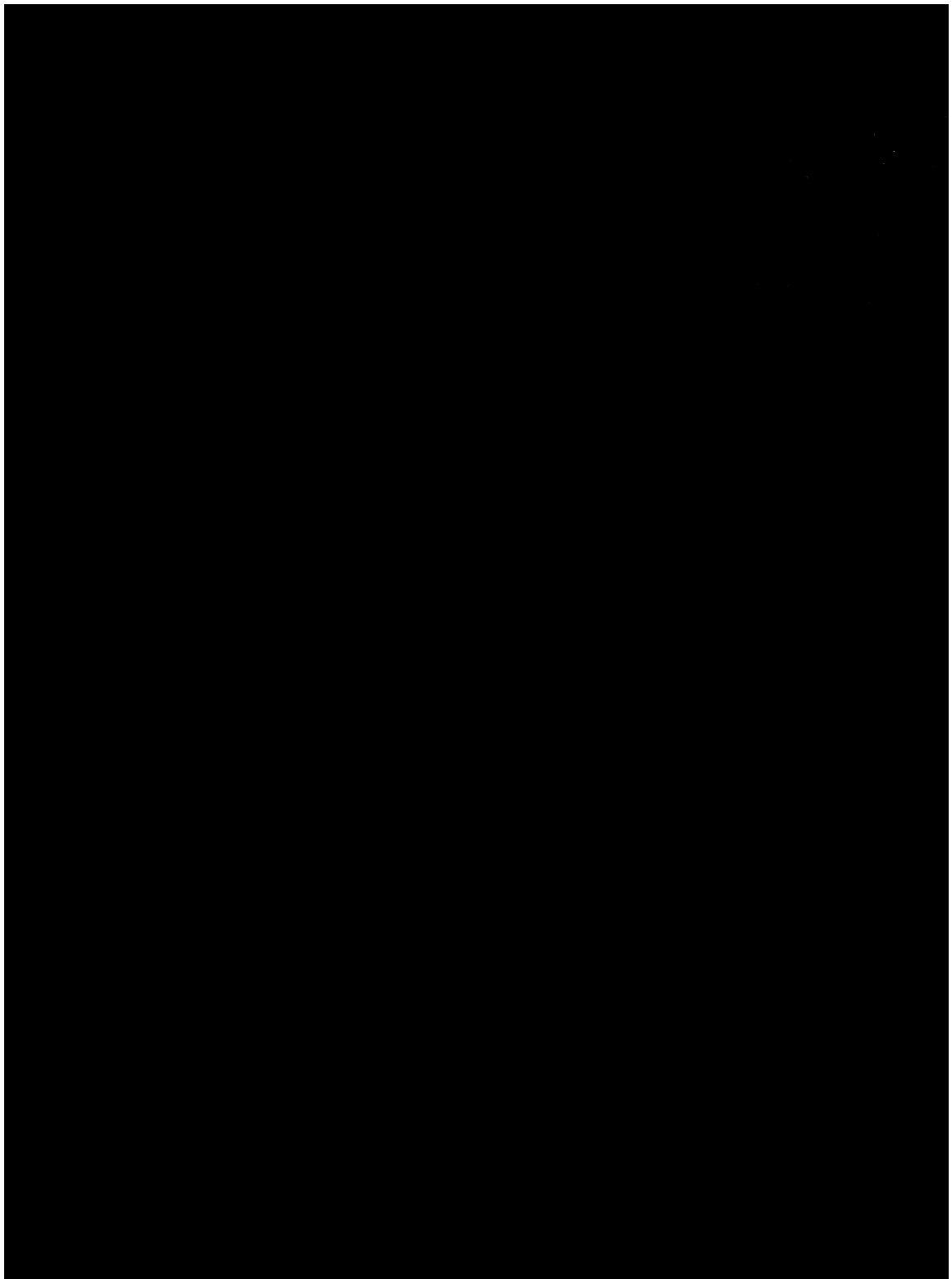

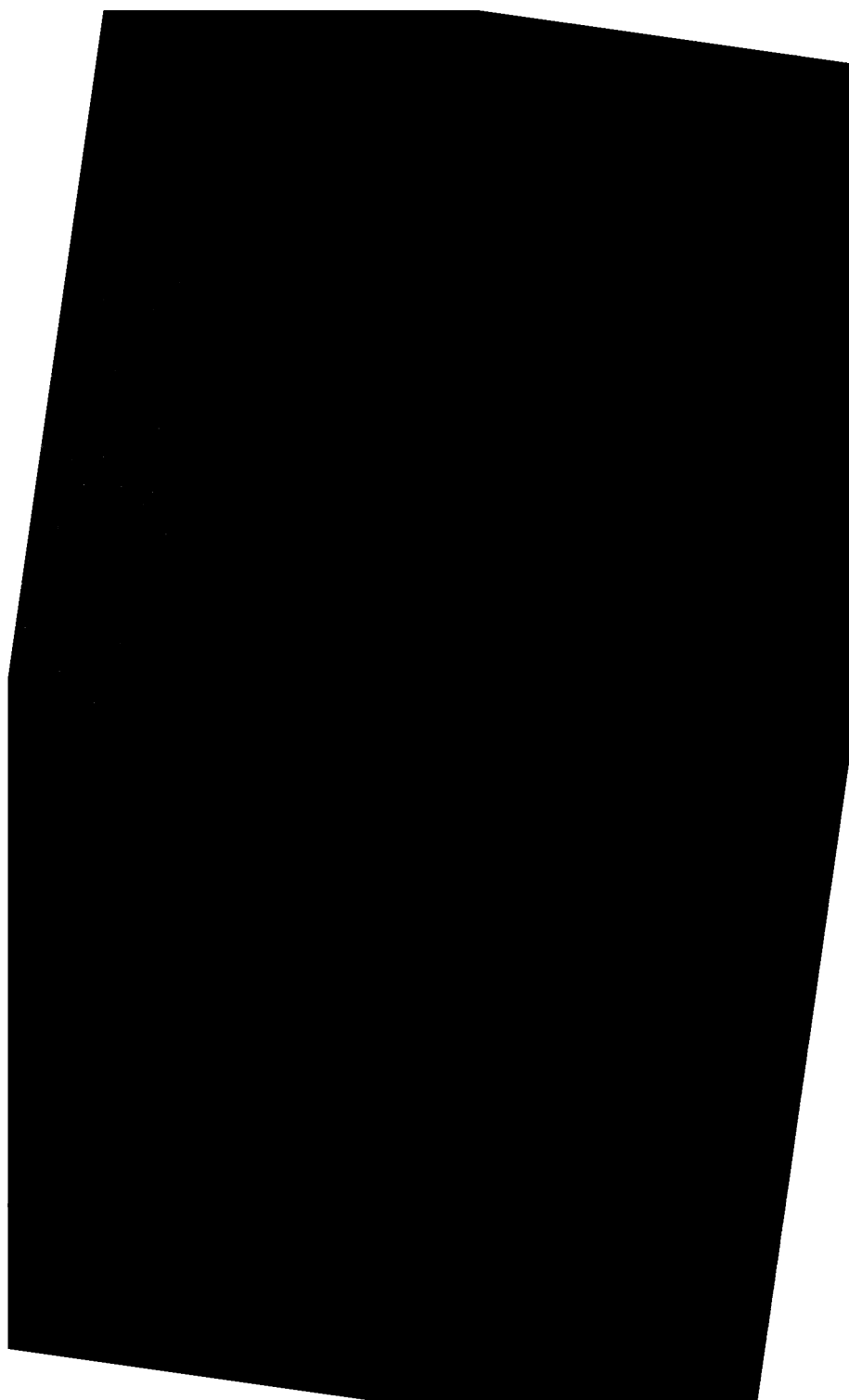

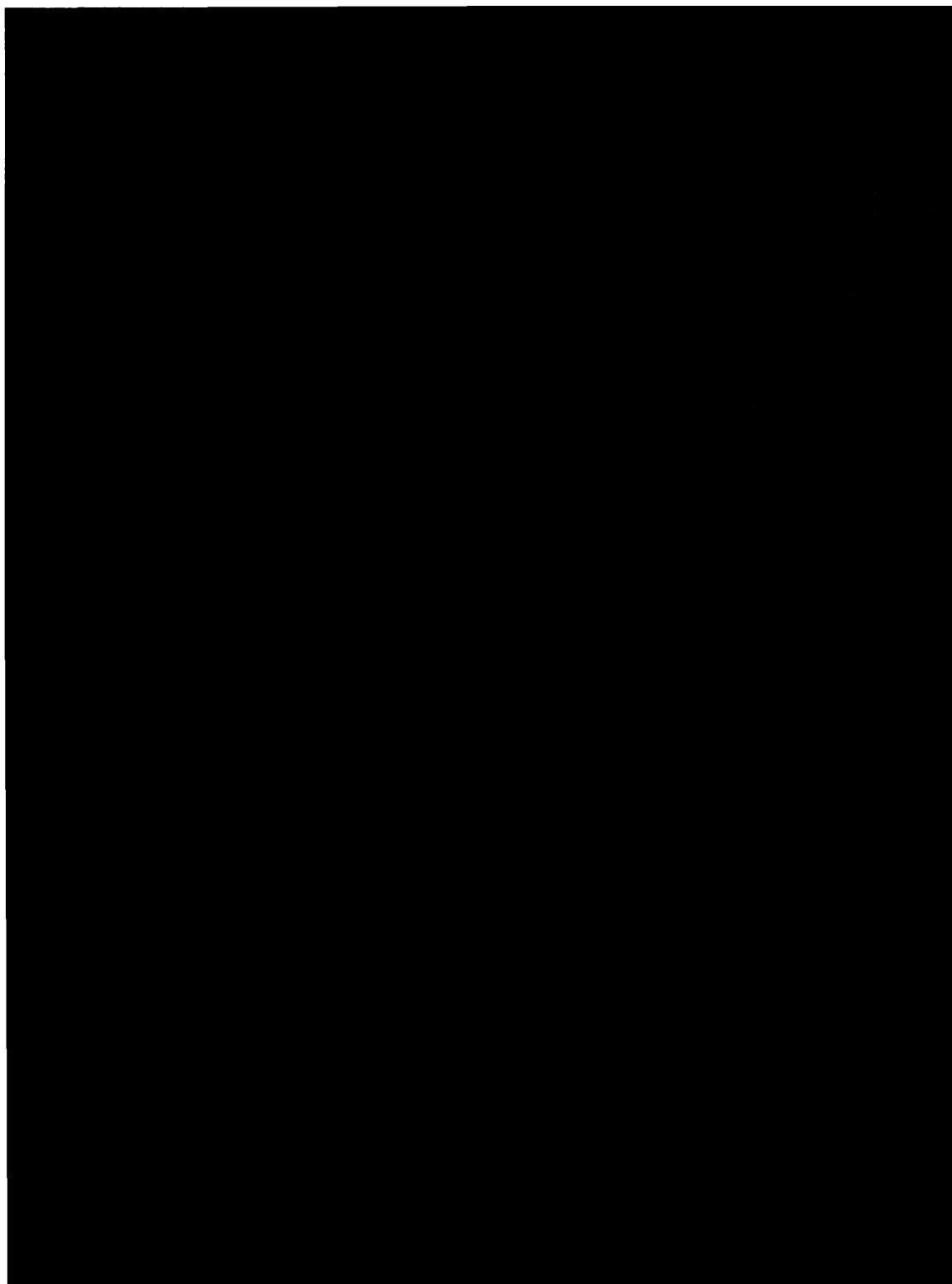

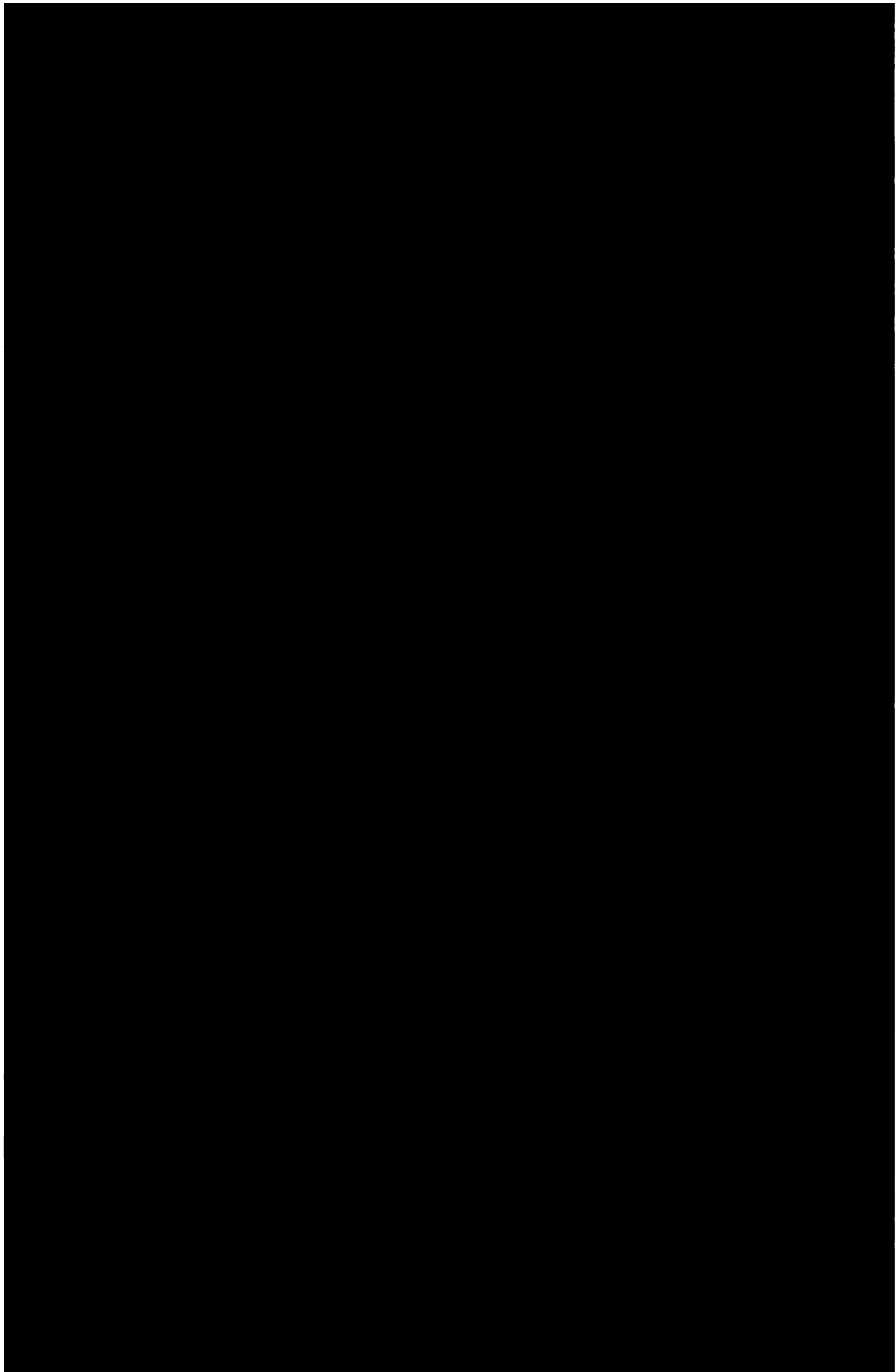

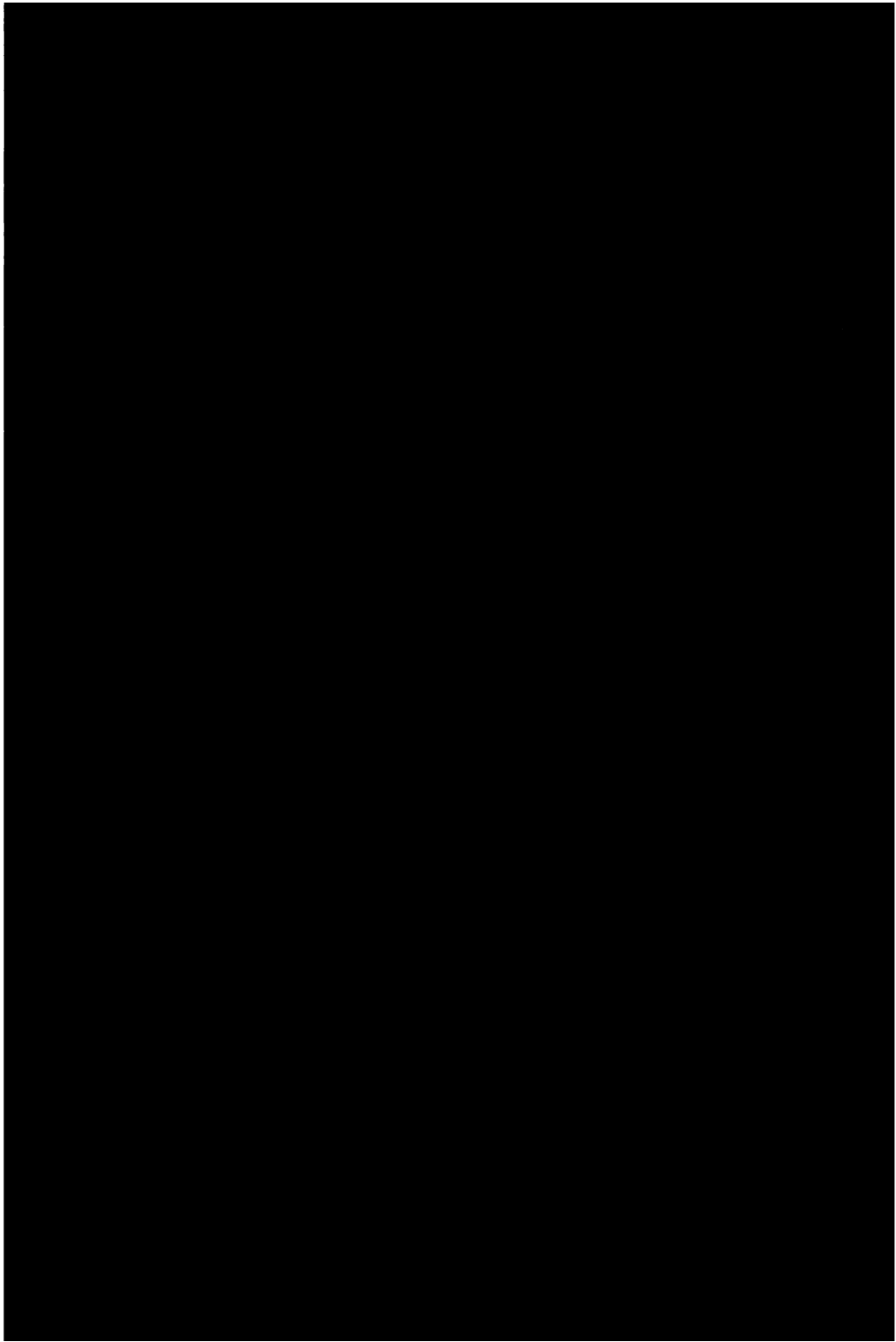

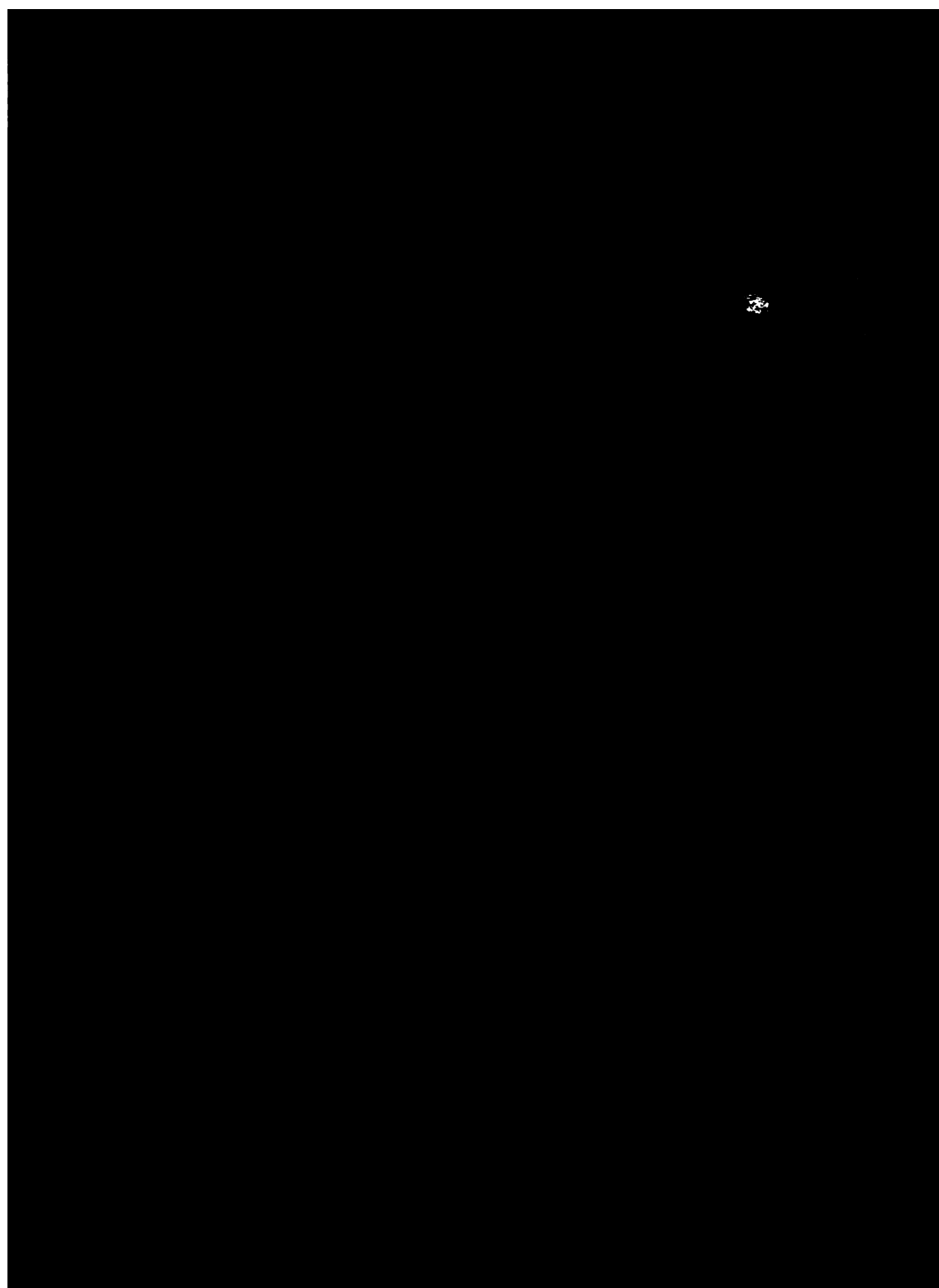

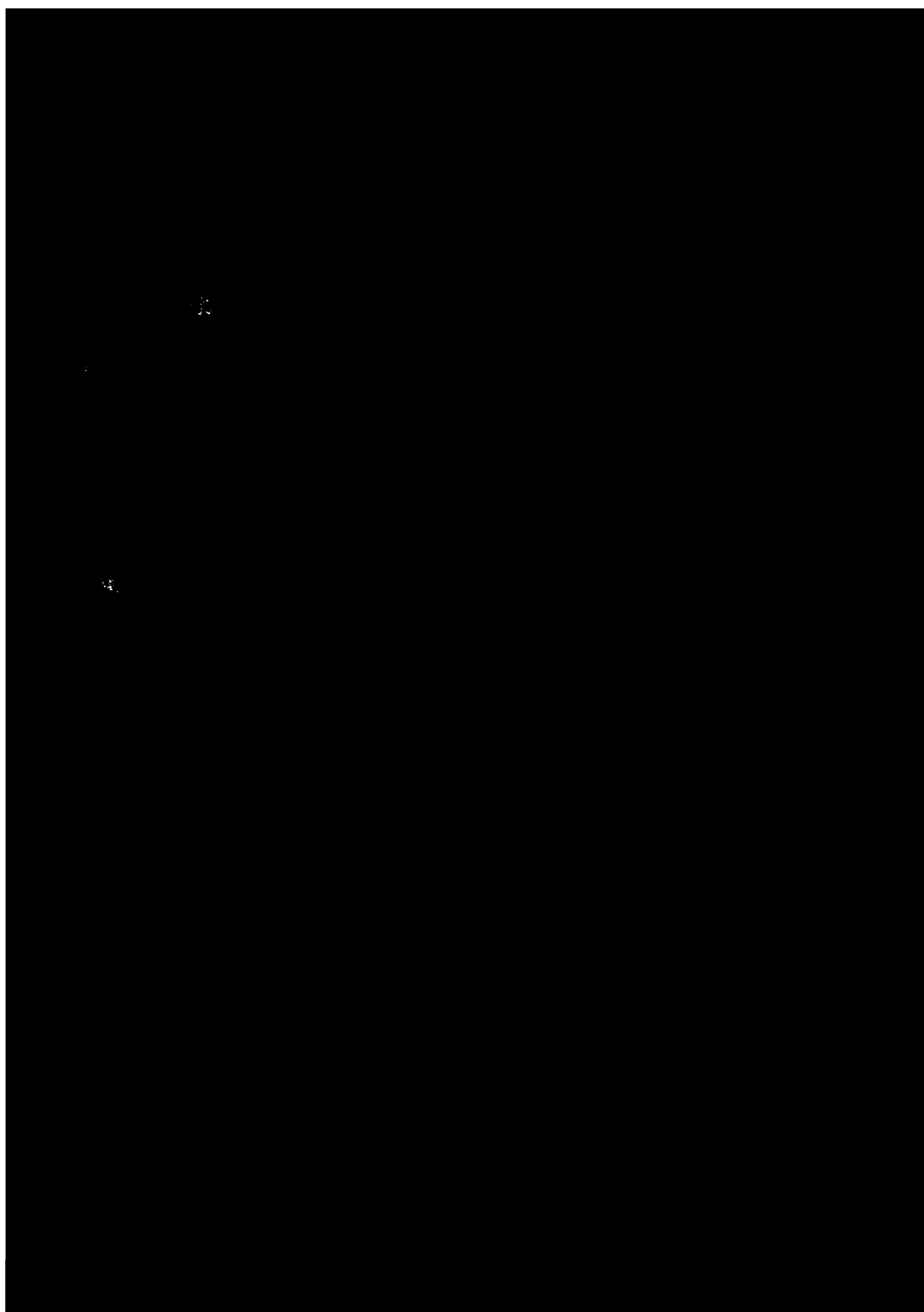

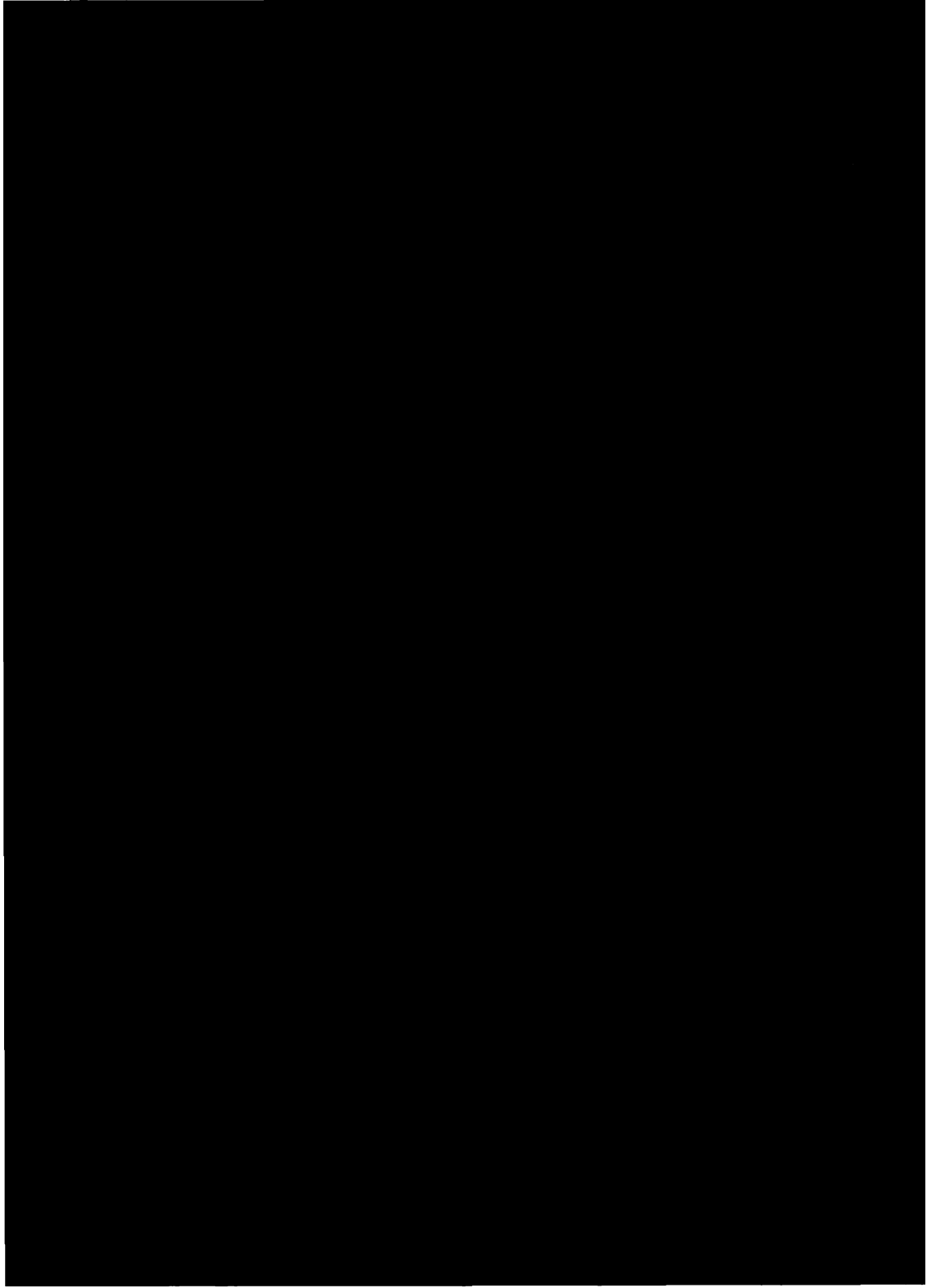

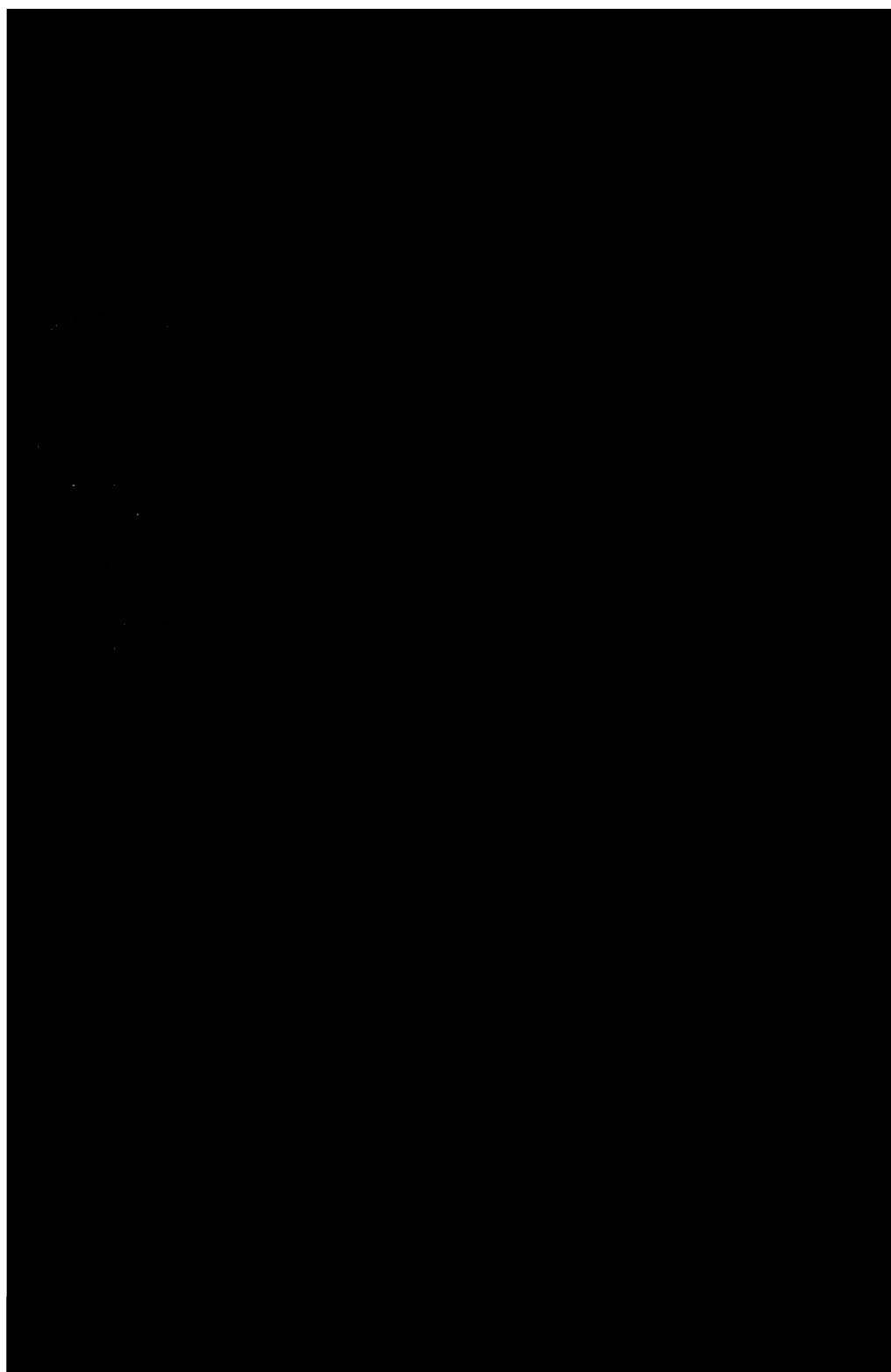

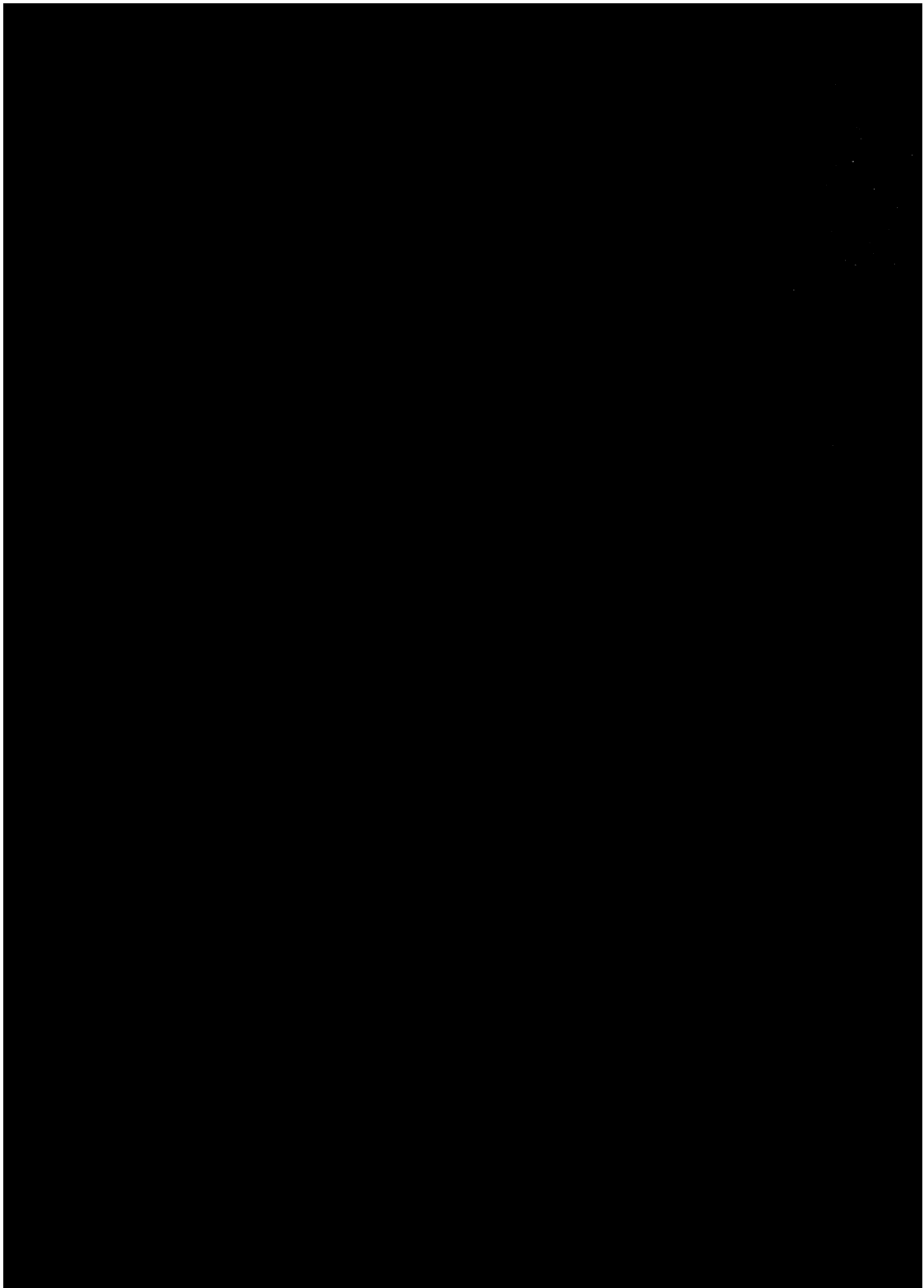

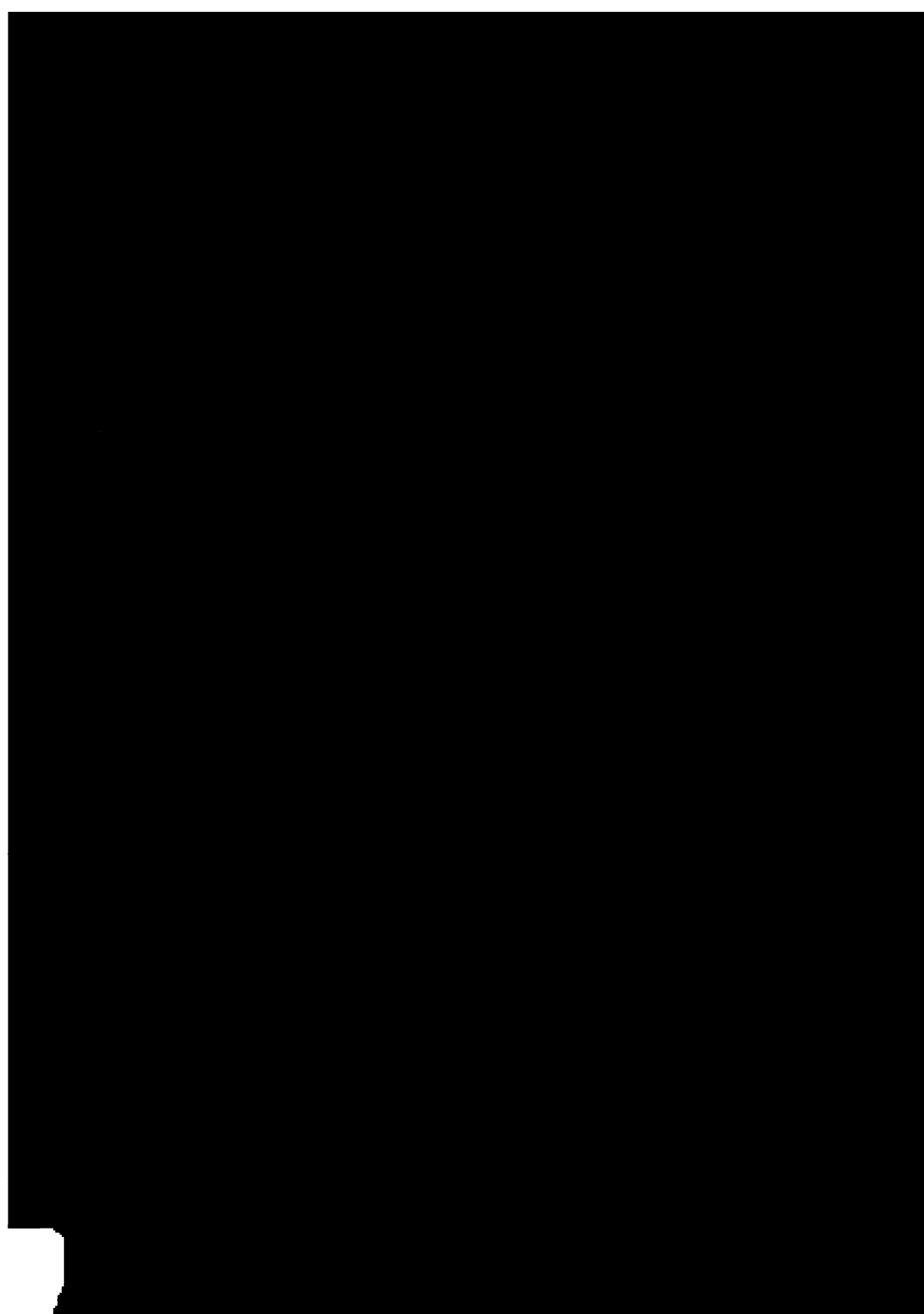

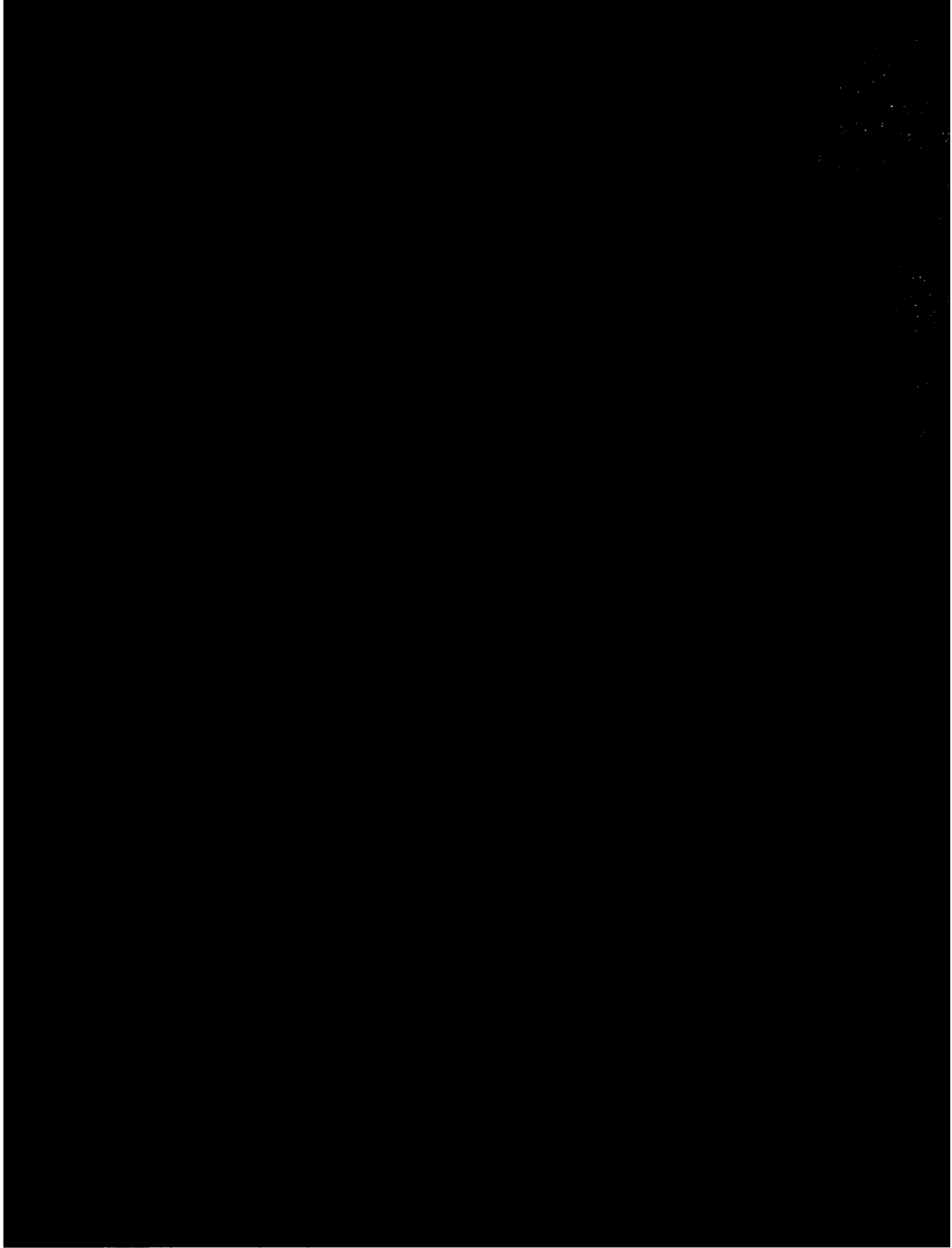

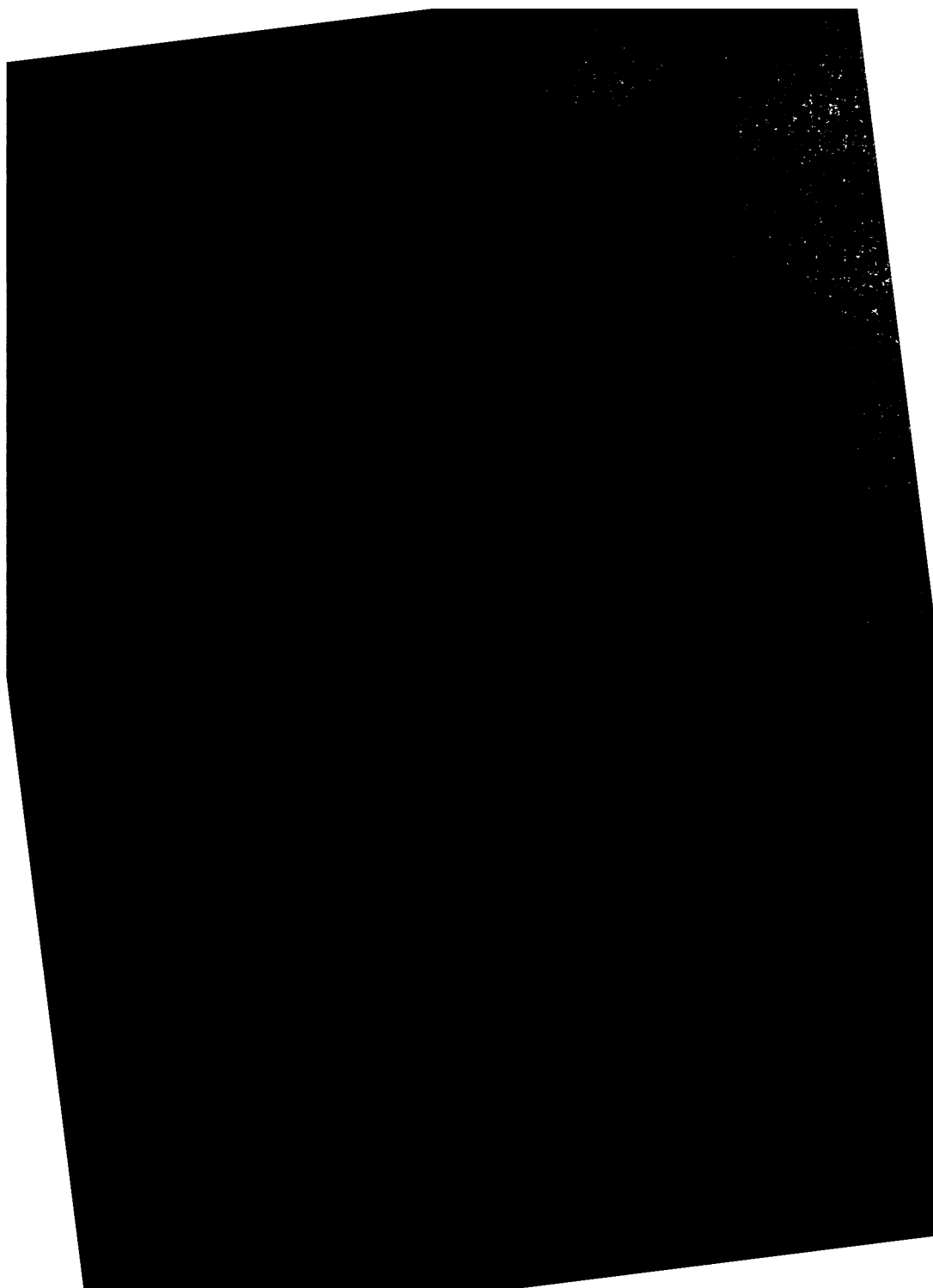

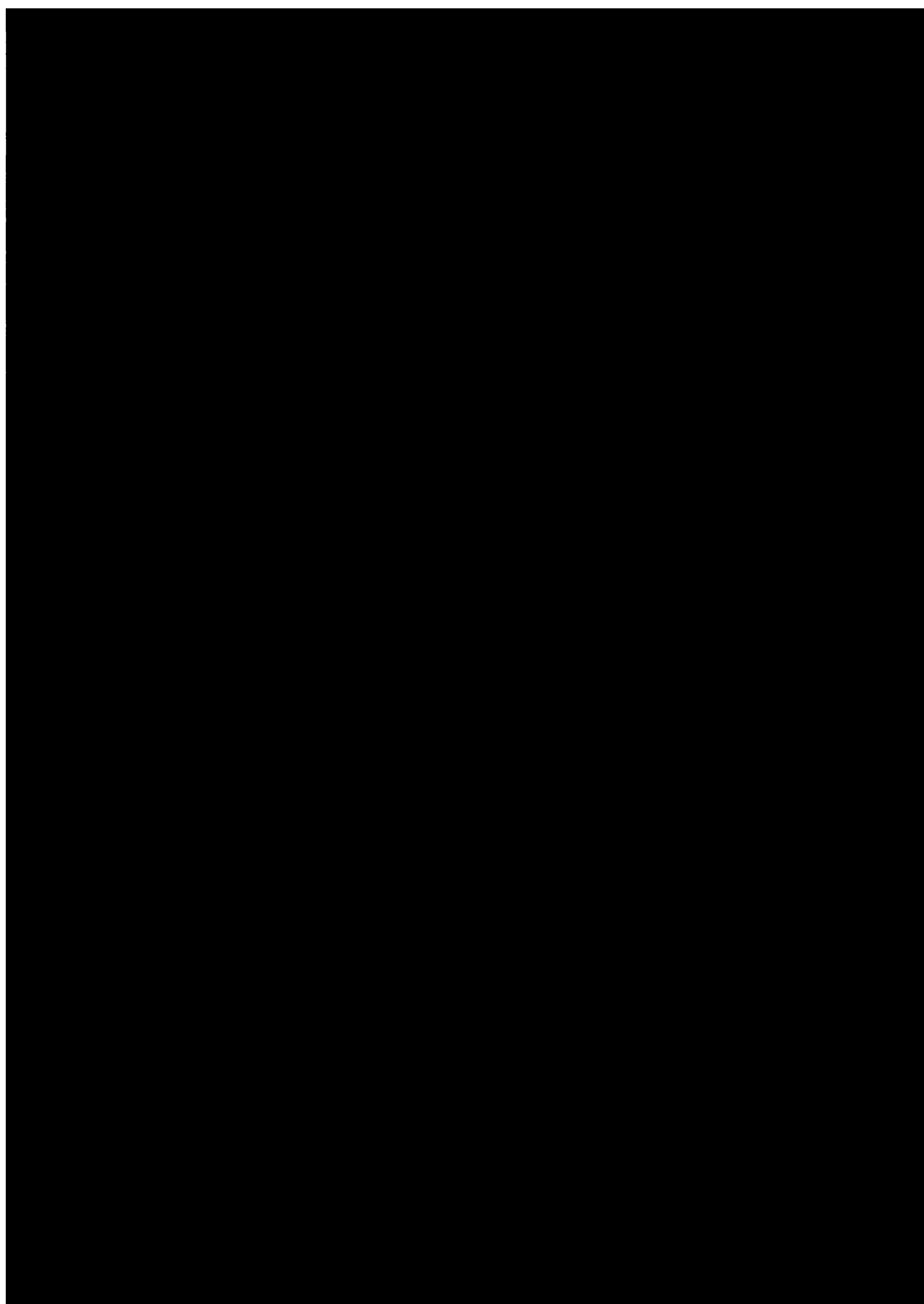

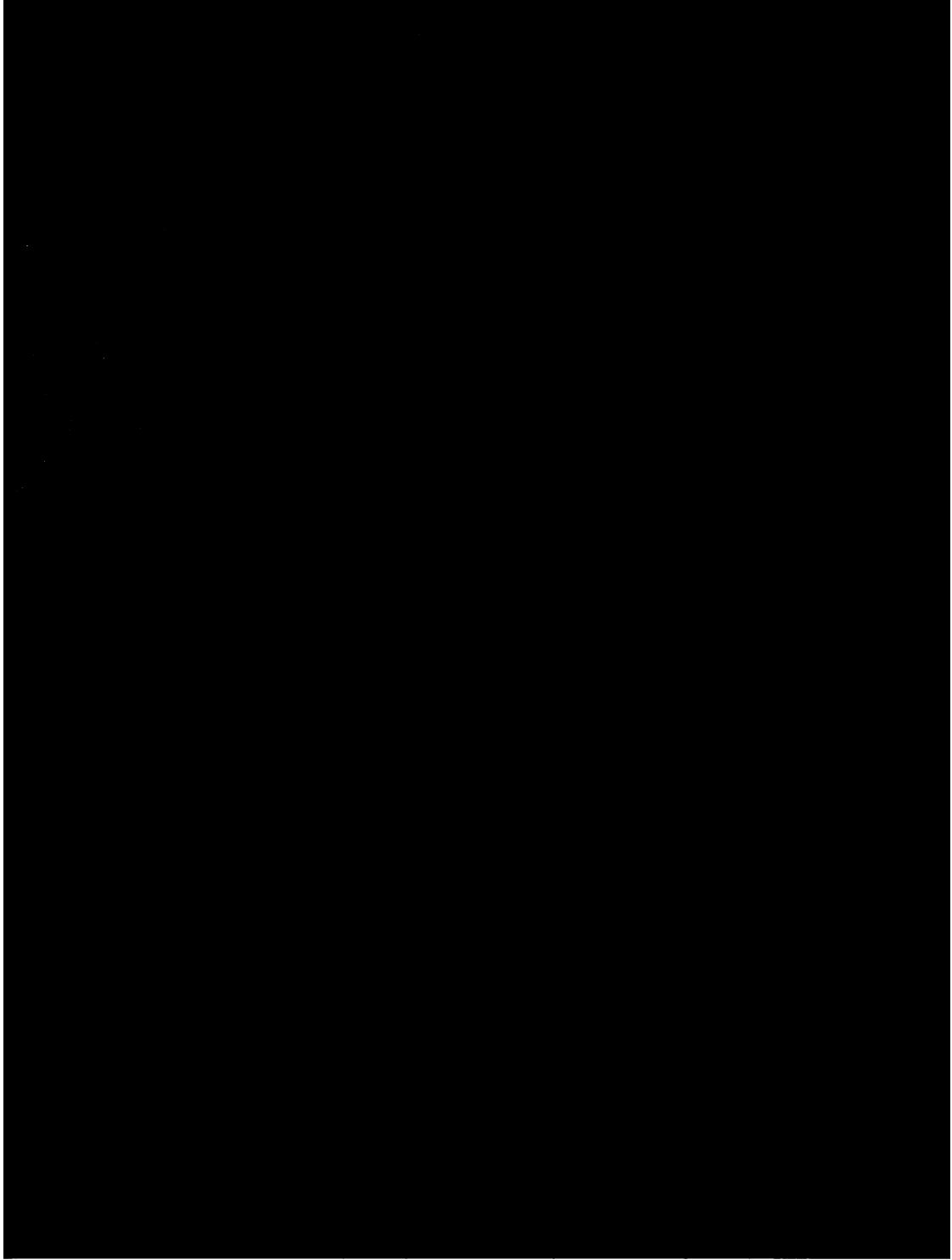

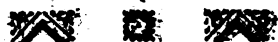
Der den Bandaliske Konge Huneric, beretter: At saasnart Geisericus var kommen over til Africa, lod han tælle alle, som gamle, som unge, Mænd, som Qvinder, Herrer, som Fri og beløbe de sig til 80000, hvilke de uvidende ansee for sine Soldater, da dog de Stridbares Tal var udi Skribentens Hænder, ringe og svag; At Vandalerne plyndrede, brændte og myrde alle vegne i Africa, sparede ei Kirker, og huggede Fruer om; hvad de ei kunde opbrænde, nedrev de, og ødelagde deres adskillige Bygninger, endog i Carthago selv; At Geisericus beføel, at enhver udi Carthago skulde frembære sit Guld, sine Edelstene og kostbare Klæder, at han beholdt for sig selv Landskaber Byzacene, Abantane, Getullien og en Deel af Numidien, men uddelade ved Neb (det er Maalning, en Skulptur, som ofte forekommer i vore gamle Love), Zeugirane til sin Krigshær; At han afstod Sicilien til Odoacer, som han maatte give ham Skat; At han, saavel som hans Søn Geiseric, grueligen forfulgte de rette Troende, hvorpaa angik dem drovelige Beviser; At der iblant Vandalier vare nogle, kaldte sig Millenarii (de samme, som Procopii Chilarchi); At hun lod brænde mange Manichæer, hvilket Skribenten roste, paalagde haarde Skatter; At Anledningen til Hunerics Gelfe var, at man i det østlige Røyskerdom ei vilde give ham den samme Religions Frihed, som han gav de rette Troende sig, og at de alle vegne bleve haardeligen forfulgte af de rette Troende; At mange Vandalier vare rette Troende, som Hof-Folk; At Huneric og Geiseric grueligen forfulgte de Paarsøende, og at den første desuden lod dræbe mange Undersaatter; At han paa en uanstændig og grusom Maade handlede Nonnerne, beskyldende dem for at ligge i bed

Andre (74) blande dem og Blander sammen. Hoo der
 r. Lyft til at læse underlige Eymologier af deres Navn, kan
 i efterlaae Prætorium (75), som og gjør dem til et Slavisk
 , og regner uretteligen til dem Angler, Rugier, Langobard
 r. Mascov (76) haver meget vel samlet det meste henhørende
 la Bandaliske Historie, og med megen Critique oplyst det.
 nstfr Suftridus Petrus (77) haver taget den heel urigtige Be-
 ag, at Bandalerne Aar 183 indtog Ost og Vest-Phalen,
 lig vi kunne sige, med mindre den Sammenblanding af Ven-
 g-Bandaler, som Cranzius allerede haver gjort, har givet
 en svag Aaledning dertil; Ja han gaaer endog saa vidt, at
 i Bandaler til saakne Goff og Navn som Ost og Vest. Ba-
 slavetius (78) vil, at de Bandaler, som angreb Ro-
 te, bestode egentligen af Euardoner, Eudoser, Ruithorier
 babiner, men det er en blot, og derhos uholdig, Siærning,
 Petrus gløt de tre første Goff til Syver. Junius (79) udle-
 kes Navn af Dal, og saasom han finder mange Landka-
 Norge, der endes med Dal, saa slatter han heraf, at de
 komme fra Norge, og Dalekarlien. Schwartz (80) vil, at
 Bandaliske Rige kaldes saa ofte i Middeltalderen det Bandaliske,
 Bandalernes endda udgjorde de første Indboanere, (men
 B p p 2 hvor

(74) Prætorii O. Goth. l. 3. p. 2. Nachenbergi Germ. med.
 p. 4.
 (75) IB. p. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 11.
 (76) Gef. d. Teut. App. c. 2. p. 27 — 42.
 (77) Ant. Fris. l. 1. p. 104 & 105. l. 2. p. 458. 469. 479.
 (78) Germ. ant. l. 3. p. 207. Speneri Not. Germ. ant. l. 4. c.
 p. 150.
 (79) Batavia p. 371.
 (80) Bannisch. 2da. 2da. p. 19.

hvor kommer det sig da, at det Vendske Sprog reldes blaa
saa lidet mængt med Tydsk, og mon det ei er sikrere, at hvi
sig til den Mening, at Middelalderen og end mere de mængt
af Bildfarelse kaldet Benderne Vandaler, baade for Mængde
Lighed, saa og fordi Vandalerne havde forhen boet i Pommern
og anfører, at mange Landsbyer i Pommern endnu kaldes Vandal-
dalig. Skinner (81) holder dem for et Scandisk og Germanisk
Folk. Jordan (82) mener at Vandaler have boet langt mod
Polen fra Weipelen til Dnieper, og besat mange Folk
fig, og ei bleve fordrevne af Hunerne i deres store Jern-
men først forlode de Egne Aar 406; Men alt dette har ingen
Grund. Hohenius (83) gjør sig megen Umag med at søge
fra Scandinavien, og i sær fra Dalecarlien, og vil stadfæste
Etymologie af Dal. Mærkeligt er det, at han anfører en
den Islandsk Wilhalm Sjods Saga, hvorudi siges, at Vandal-
terne bebode en Egn i Pannonien ved den Flod Erythra, og
han mener at være Jernandis Grissa; men den Saga er
Det forstaaer sig, at Rudbeck (84) søger Vandalerne
Oerrige, og gjør han dem kun til et Hundare der. Chrodegondus
vil gjøre Suever og Vandaler til eet, saa at de først
bleve først kaldte Suever, og siden Vandaler, og endelig
Mening fornemlig derpaa, at begge Folks Navne stammede
et svævende og ombadrende Folk, men de gamle Germaner
stille imellem dem begge; Dog vil jeg ei nægte, at især de

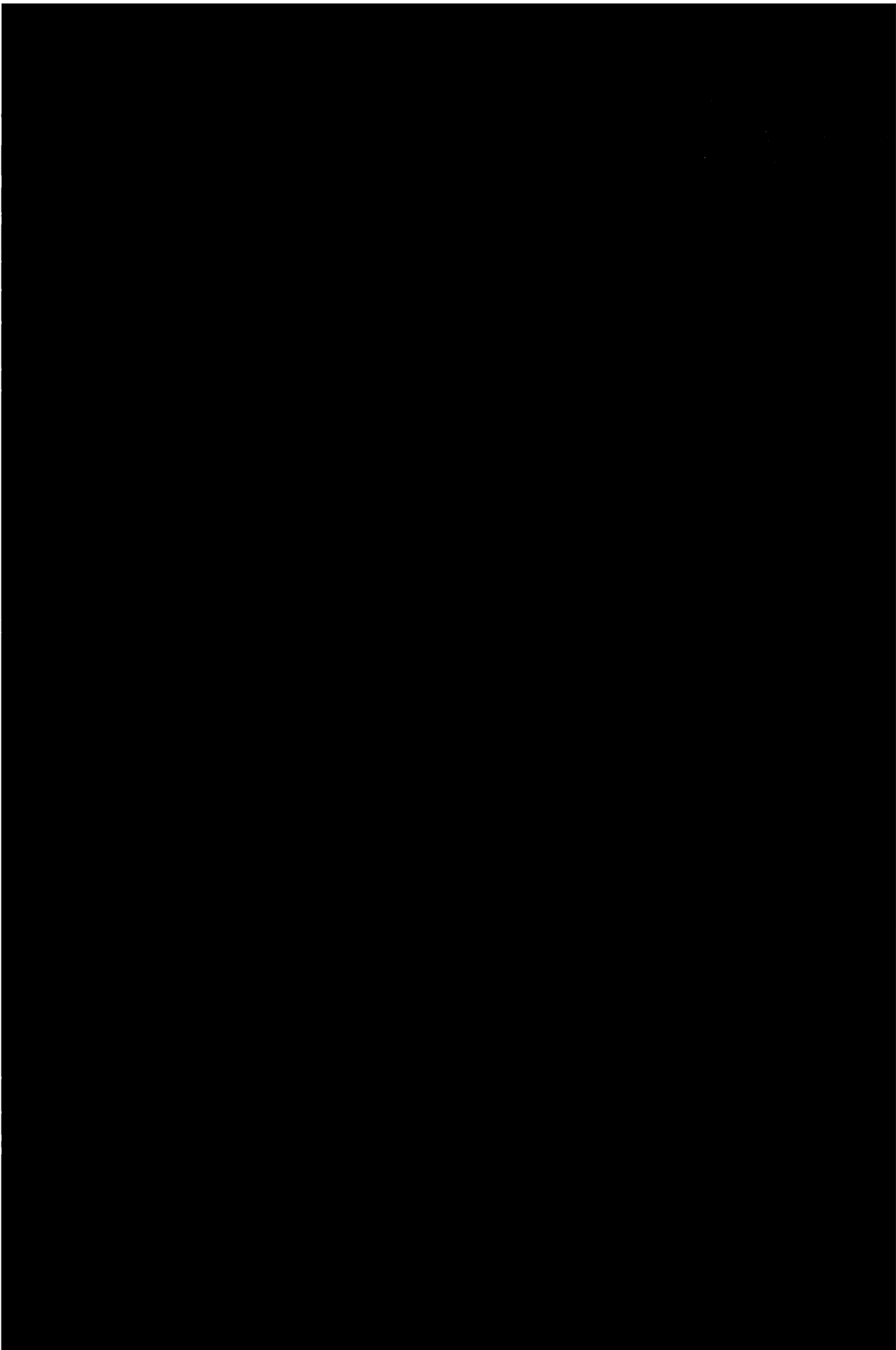
(81) Etym. rom. v. Vandal.

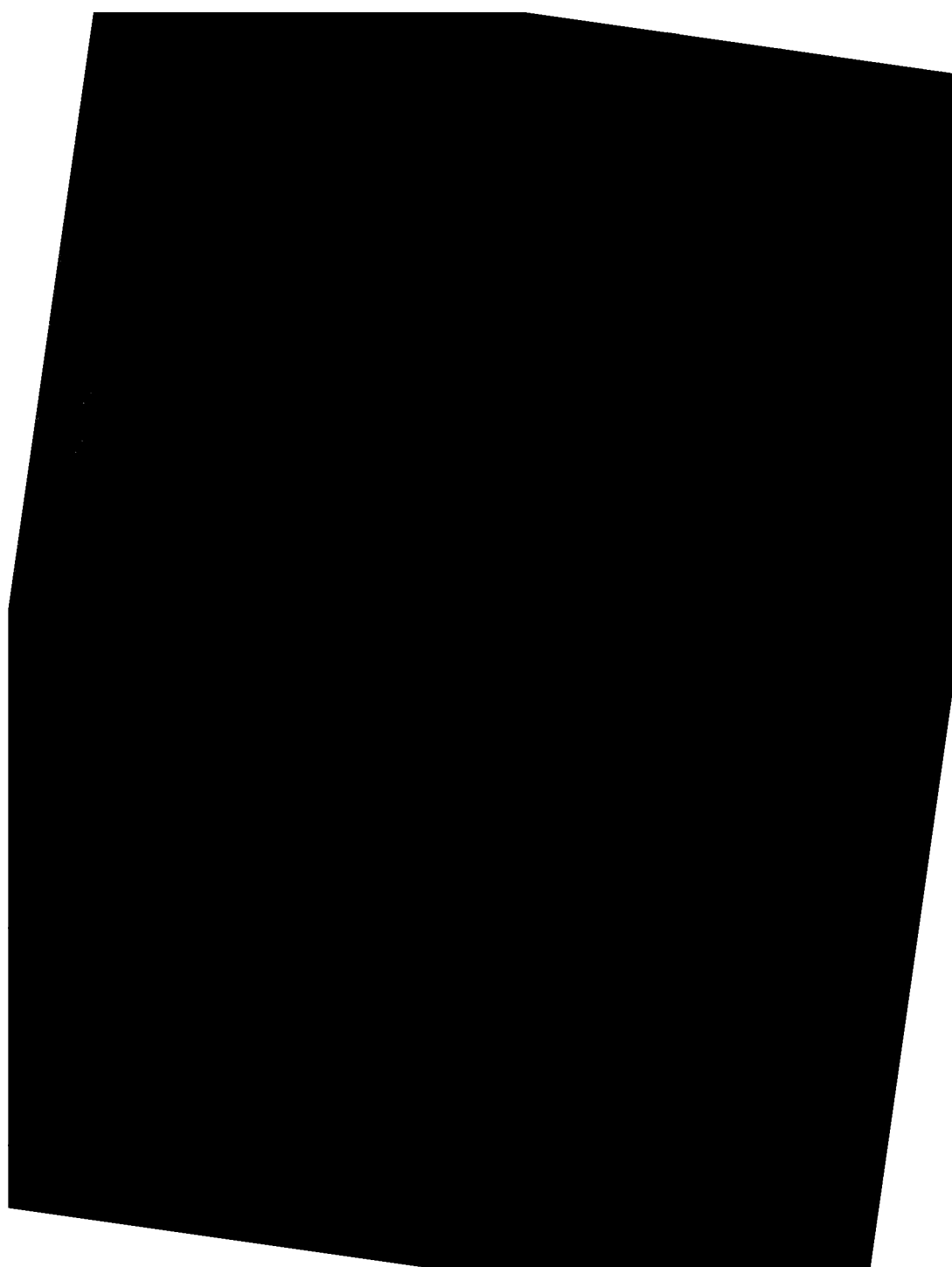
(82) Orig. Slav. p. 99.

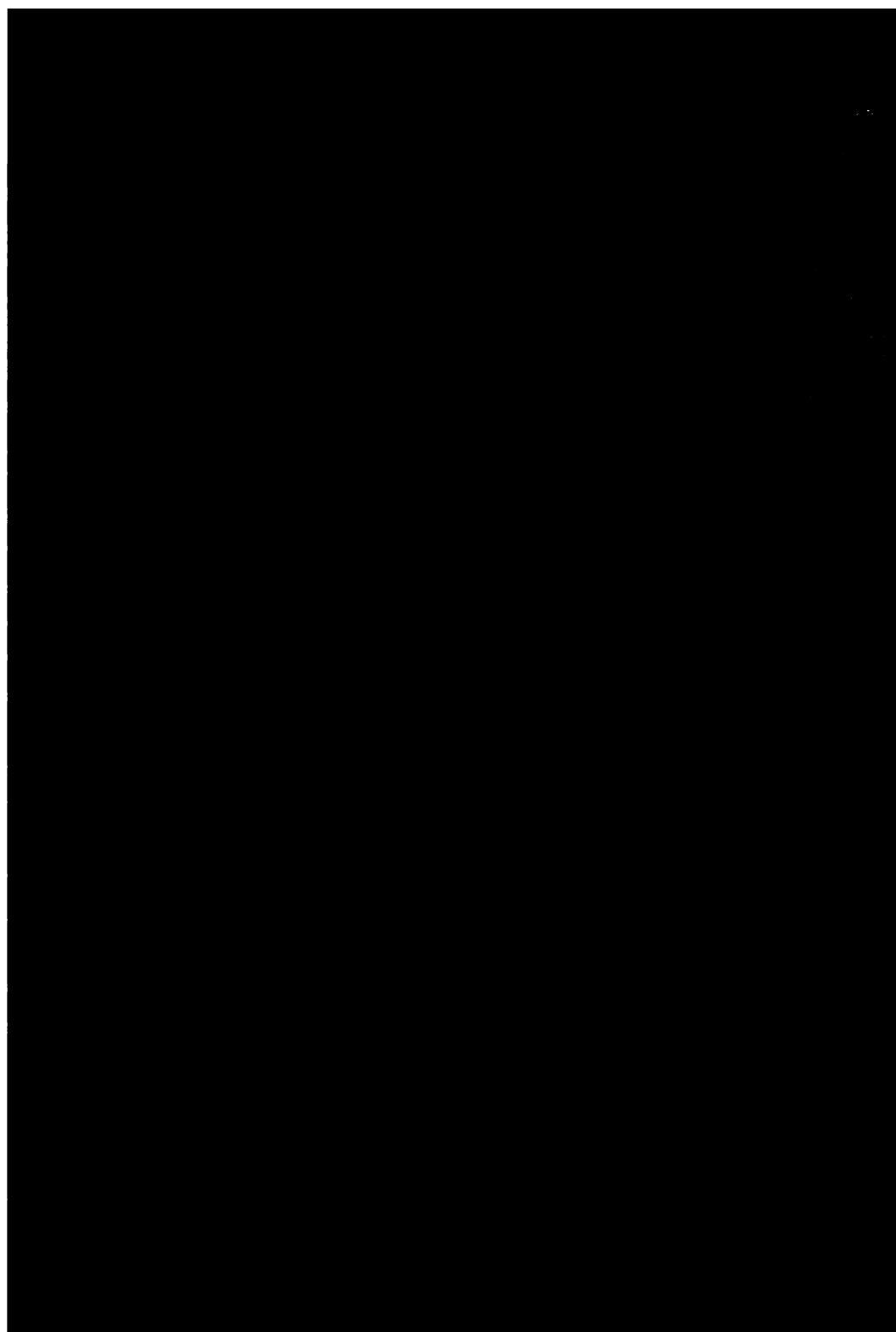
(83) Diff. post. de Dalecarlia, p. 96 & 112.

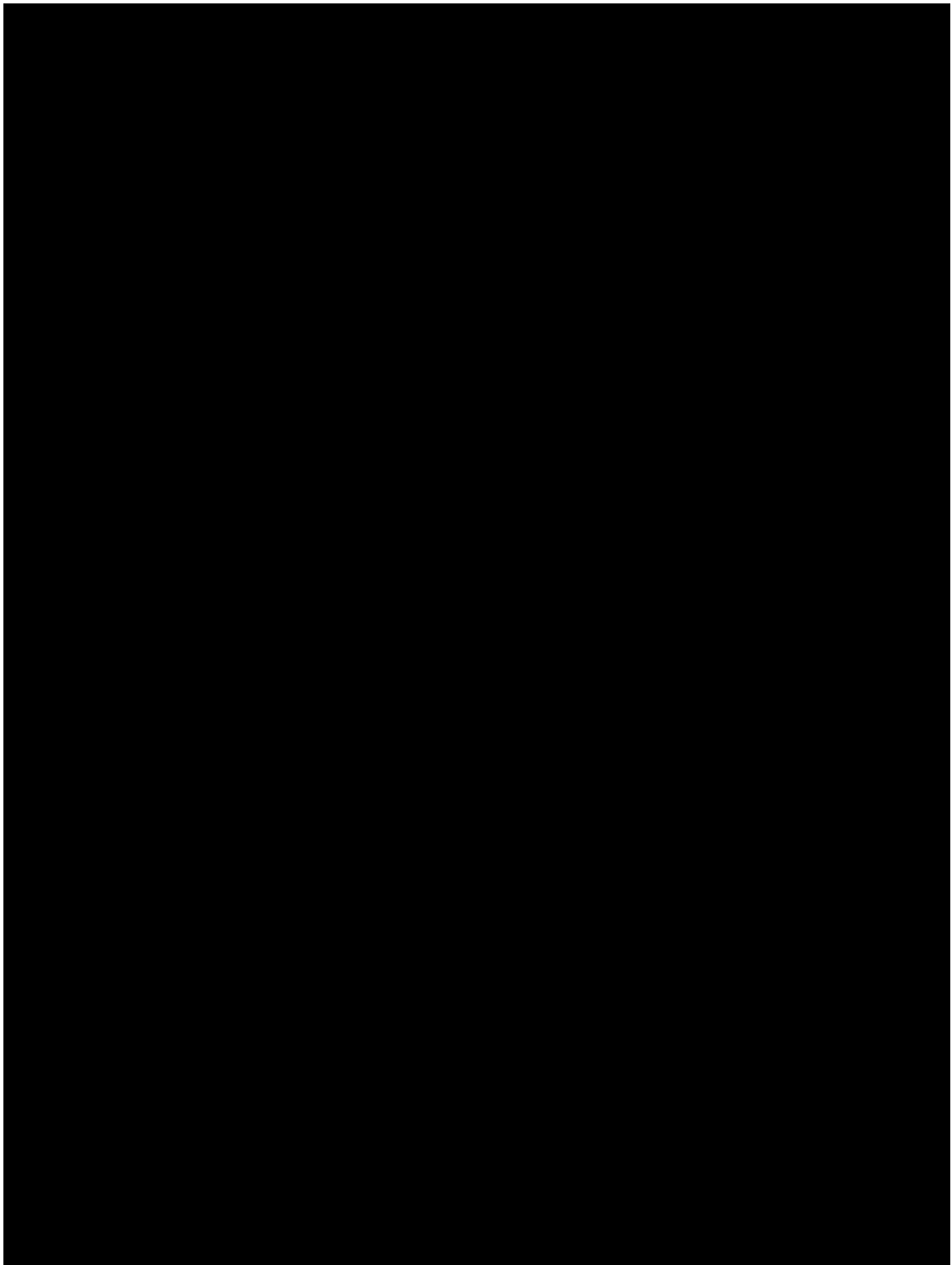
(84) Atlant. t. 2. p. 187.

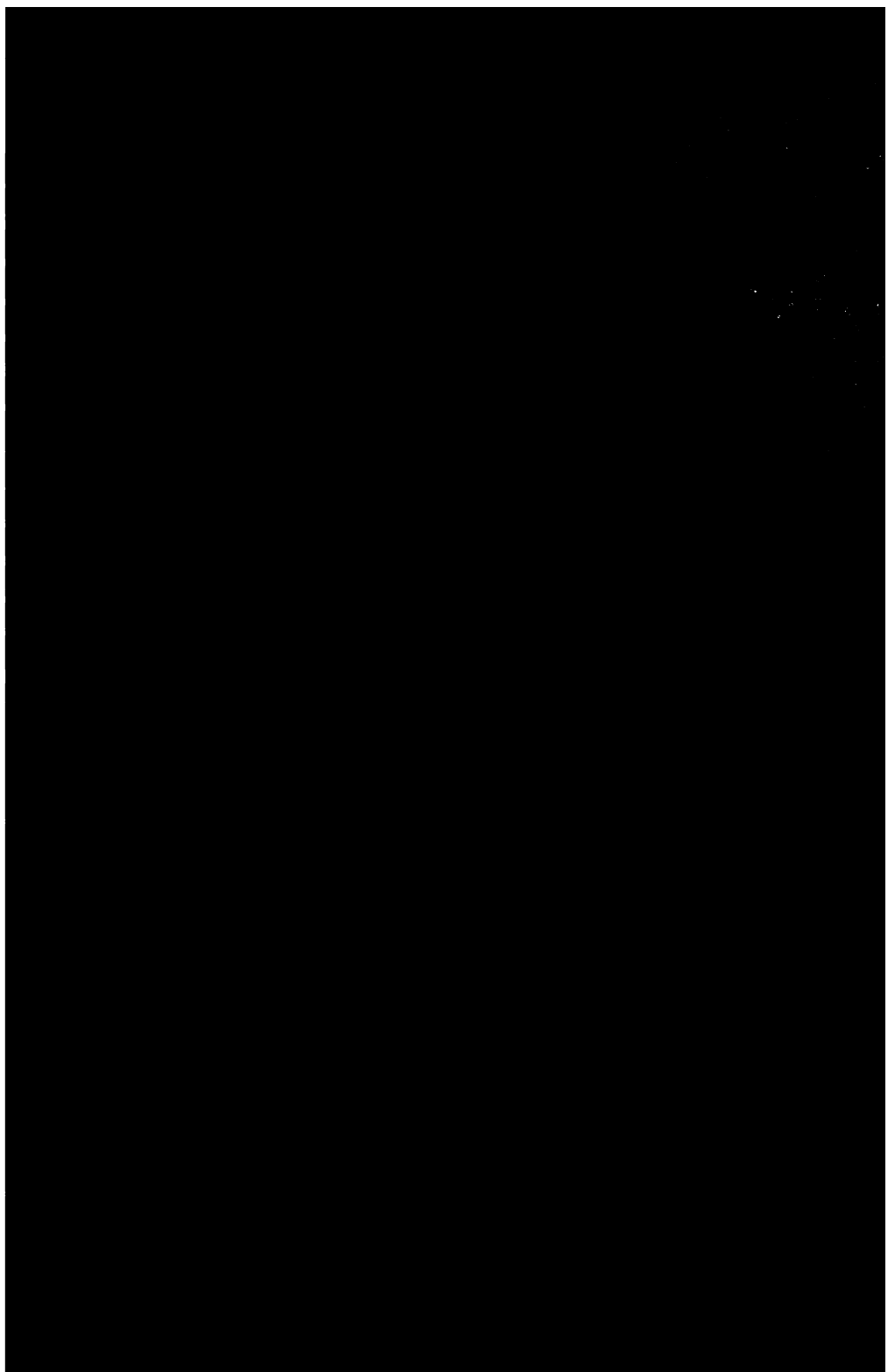
(85) De Langob. c. 22 not. 2. Scythia p. 112.

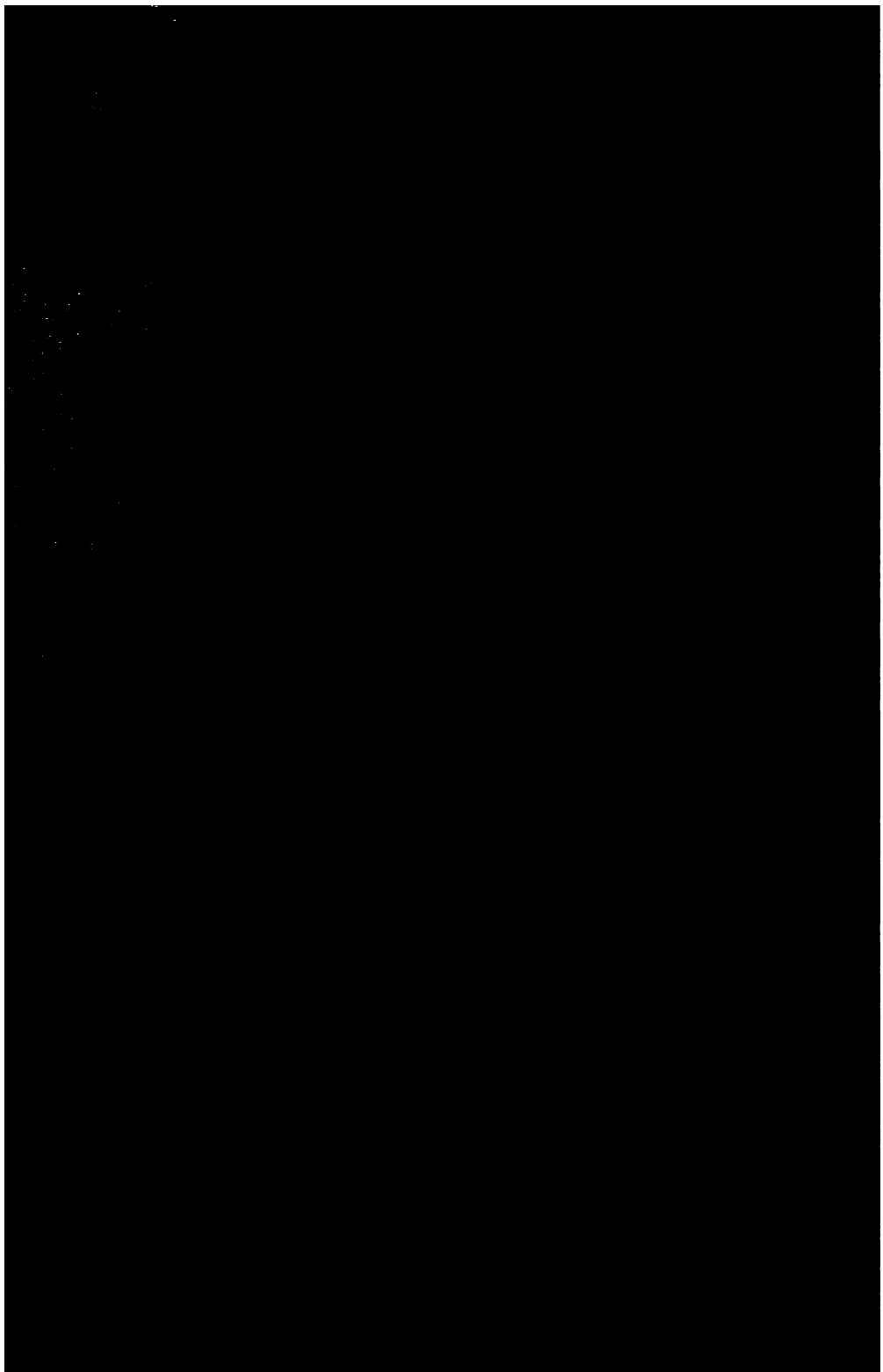

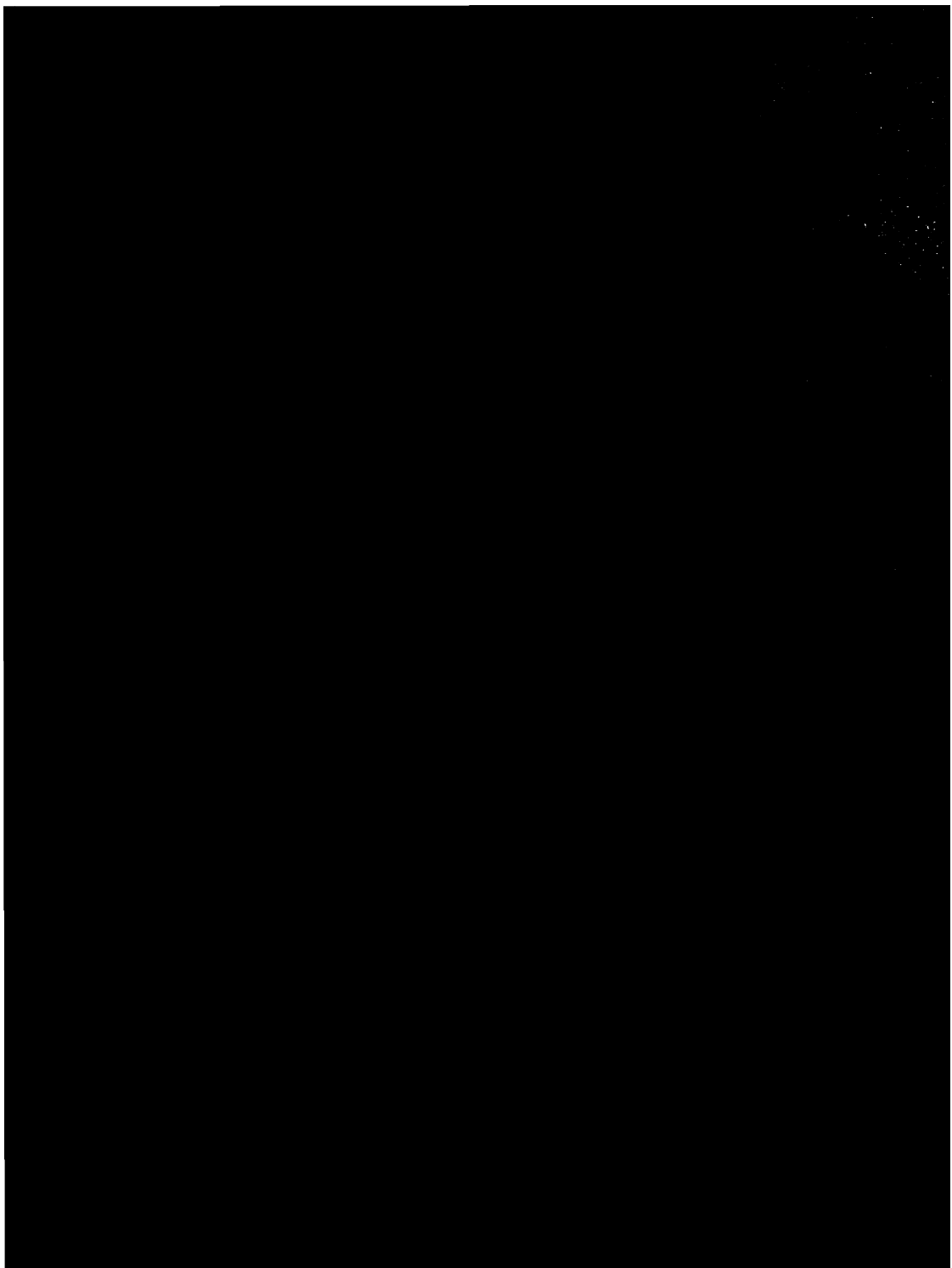

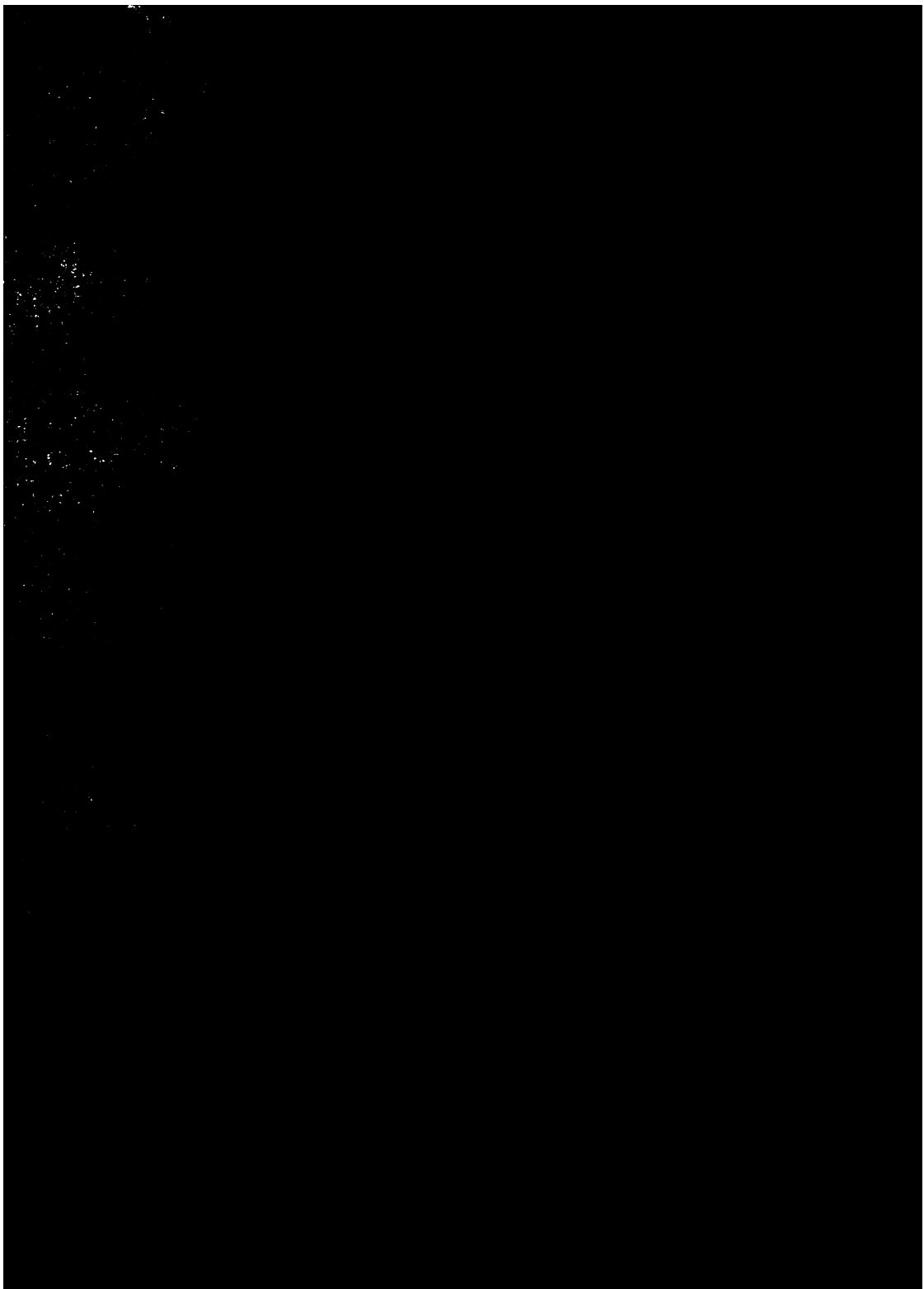

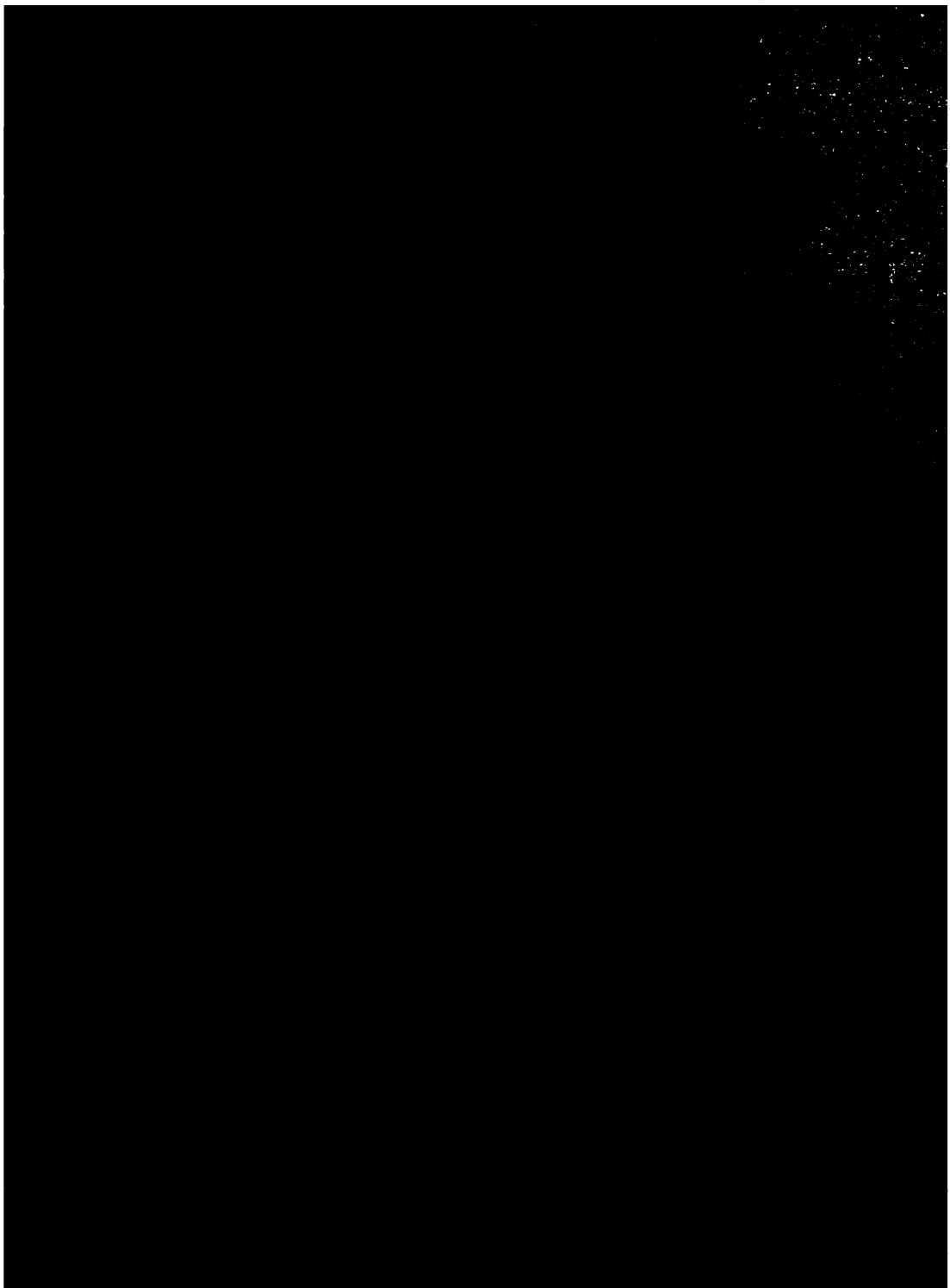

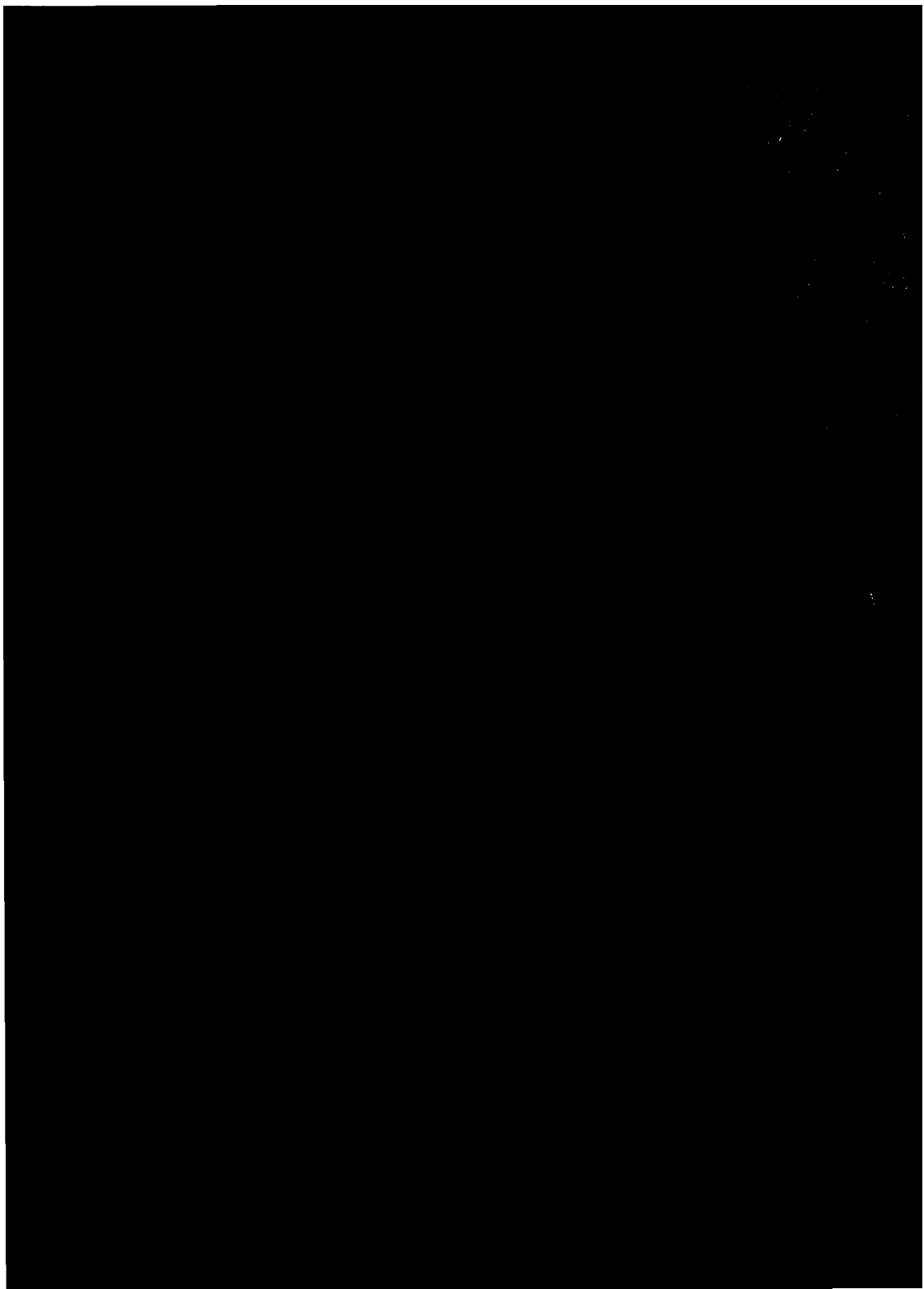

et Elefte, som de havde taget imod, og leve ventigen, mennesken og uskyldigen med Gallierne, ei som med Underfaatter, som med Christne Brodre, og paa et andet Sted siger hans Burgundierne bleve og satte i Bevægelse ved Leilighed af den Vandaler, Alaner og Suerer komme i; hvoraf det er klart at Burgundier have gjort Indfald i Gallien, da Vandaler, Alaner og Suerer fulde der ind, og have de maaskee fulgt med dem.

§. III.

Olympiodorus (25) kalder den Burgundiske Konge Guntia-Phylarch, og beretter at han tilligemed den Alaniske Goar Jovinum til Rejser i Gallien. Prosper (26) skriver, at Burgundiones Aar 414 erholdte den Deel af Gallien, som ligger ved Rhinen (det er at sige Schweiz, hvorfra de siden udbredte sig i Hertugdømmet og Græfskabet Burgundien i Frankeriet, i Delphinatet, i Savoyen &c., og oprettede altsaa et andet Kongerige, hvorefter de to Franske Landskaber endnu foreblev) og at Gundicarius, deres Konge, som boede i Gallien, Aar 436 bekriget af Aetio, og overvundet, men Fred fik efter hans Begjæring, som han dog ei beholdt længe, saaledes at hans Slægt og Folk bleve udryddede af Hunnerne, og Ord dog ei maae tages i den strengeste Mening, saasom at Burgundierne have længe efter forestillet et andet Folk, og havt et Rige for sig). Cassiodorus (27) henfører Burgundionernes Sæde i Gallien ved Rhinen til Aar 413, og tilføjer ved 435 at Aetius gav Gundicario Fred, som dog senere blev omkommet af Hunnerne. En anden Edition af

Semte Sæde
i Gallien.

Aar 413.

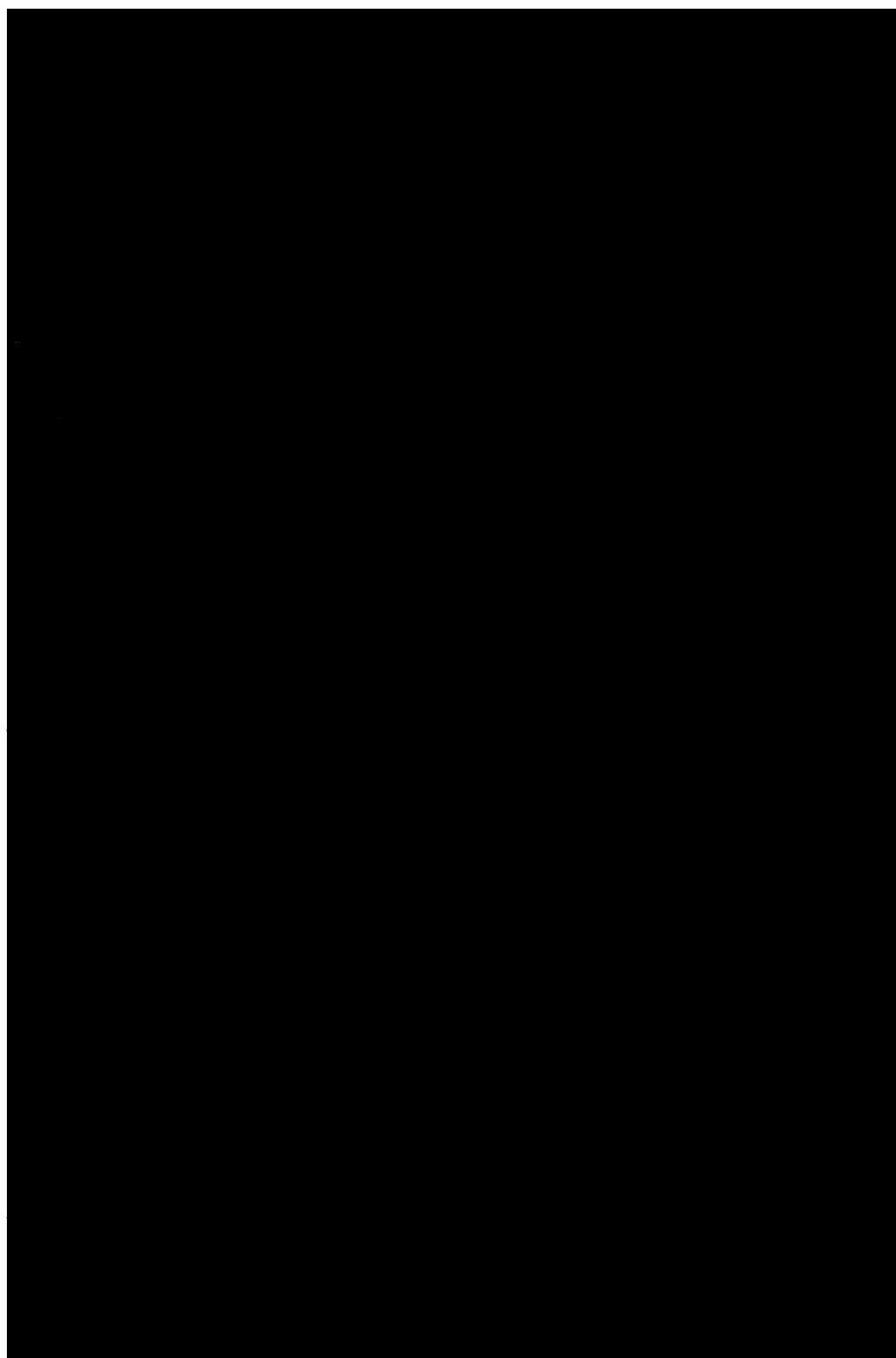
Aar 414.

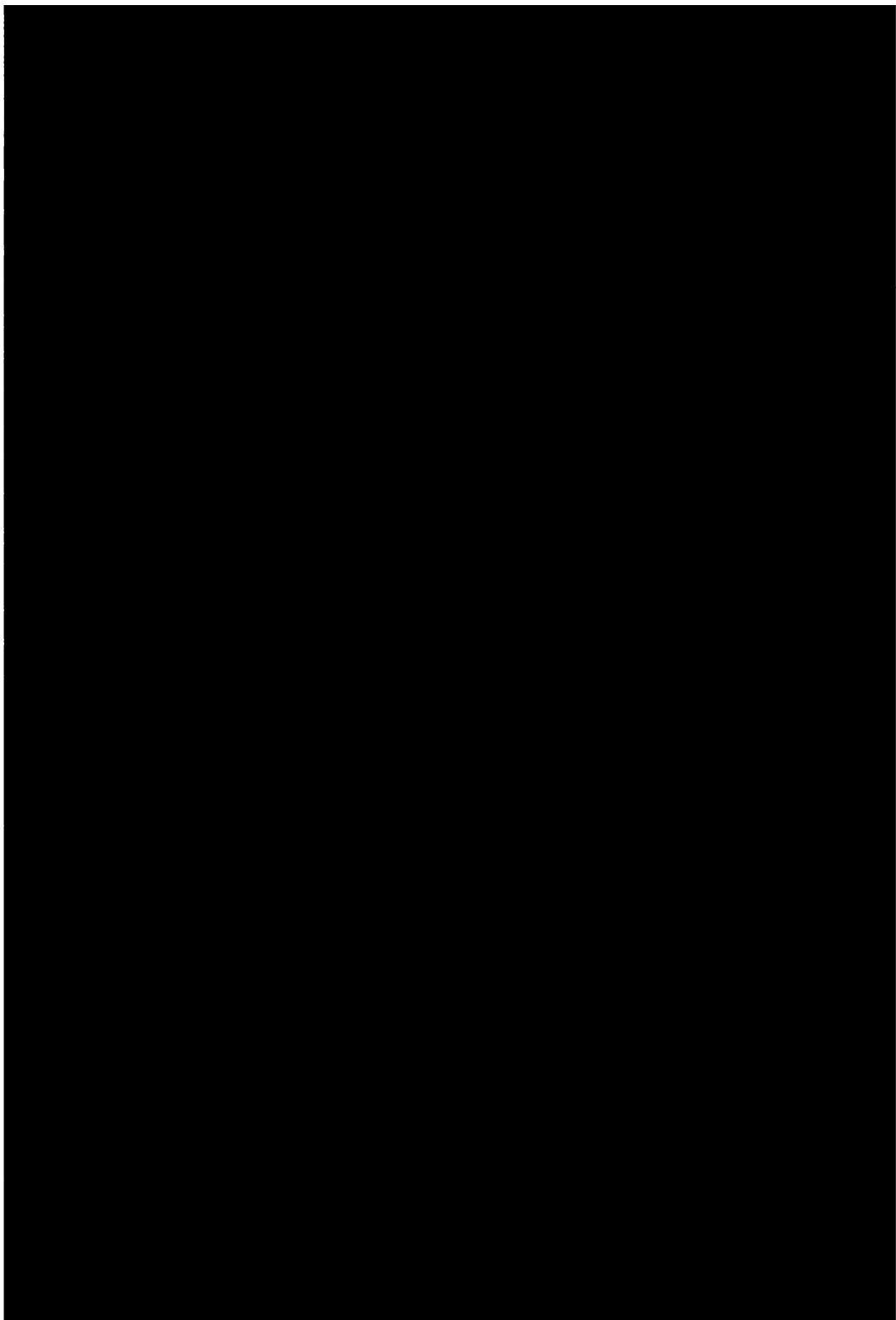
Aar 436.

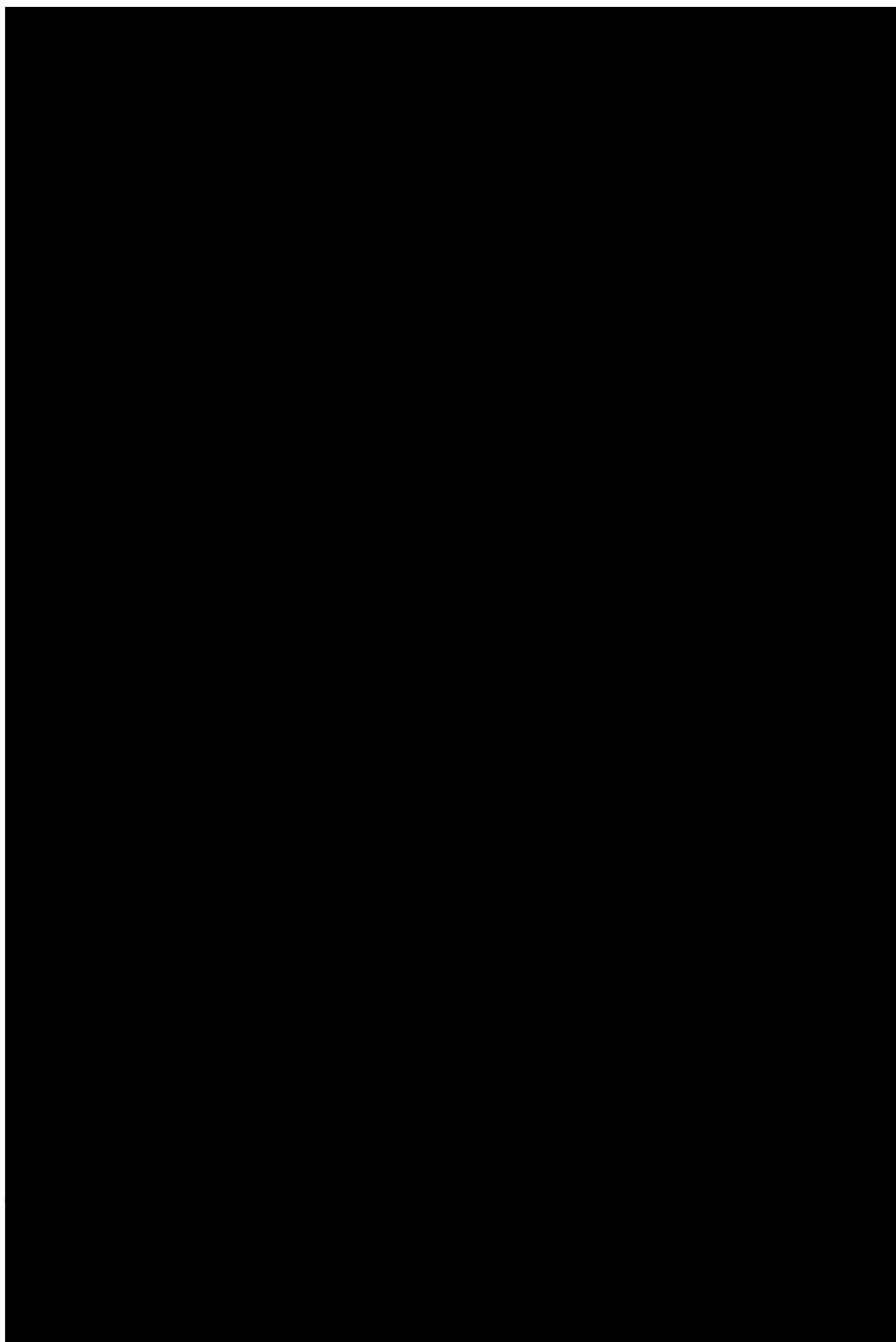
(25) Gi B. r. 1. p. 197.

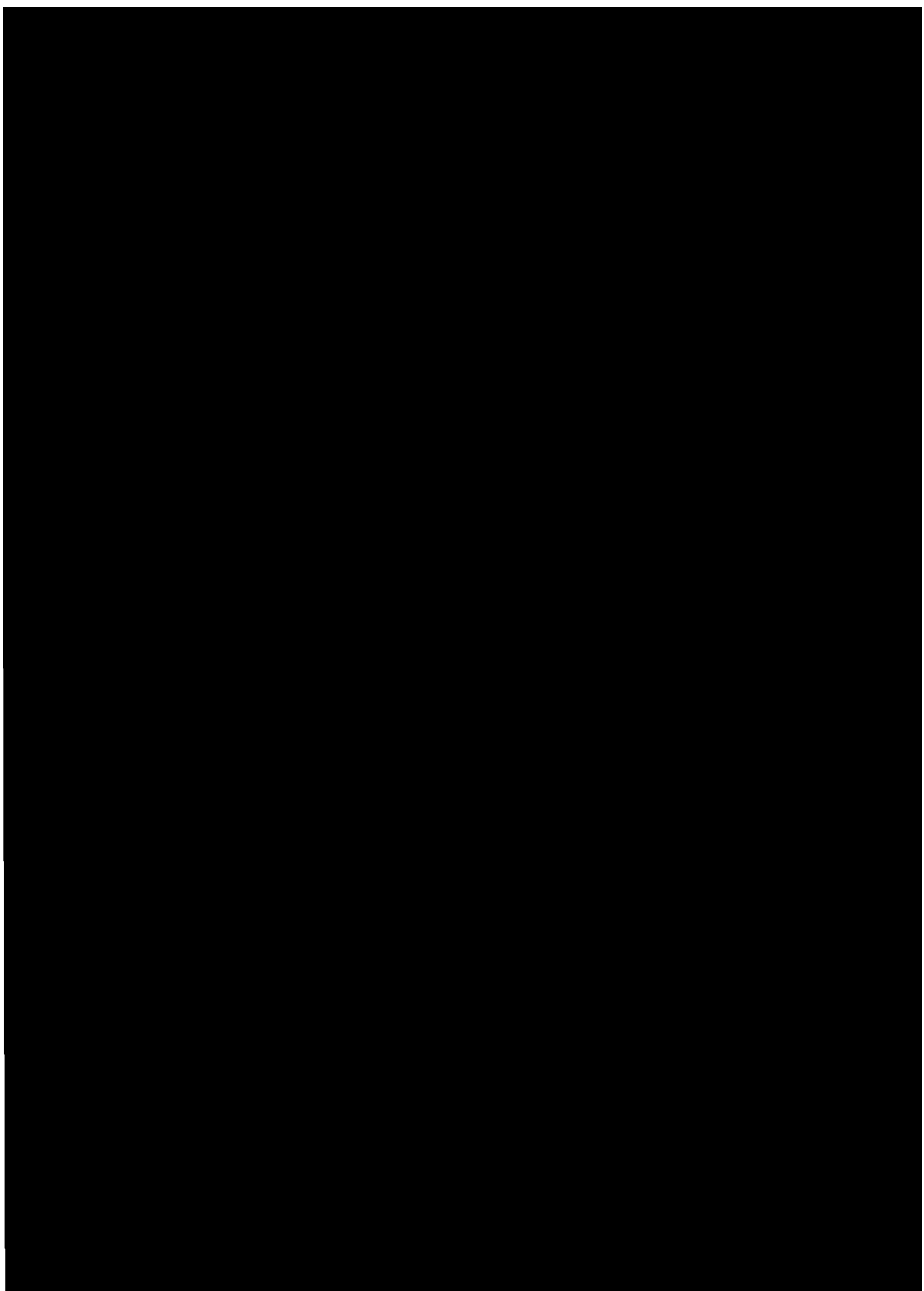
(26) In Scalig. Eul. p. 191 & 194. p. 52.

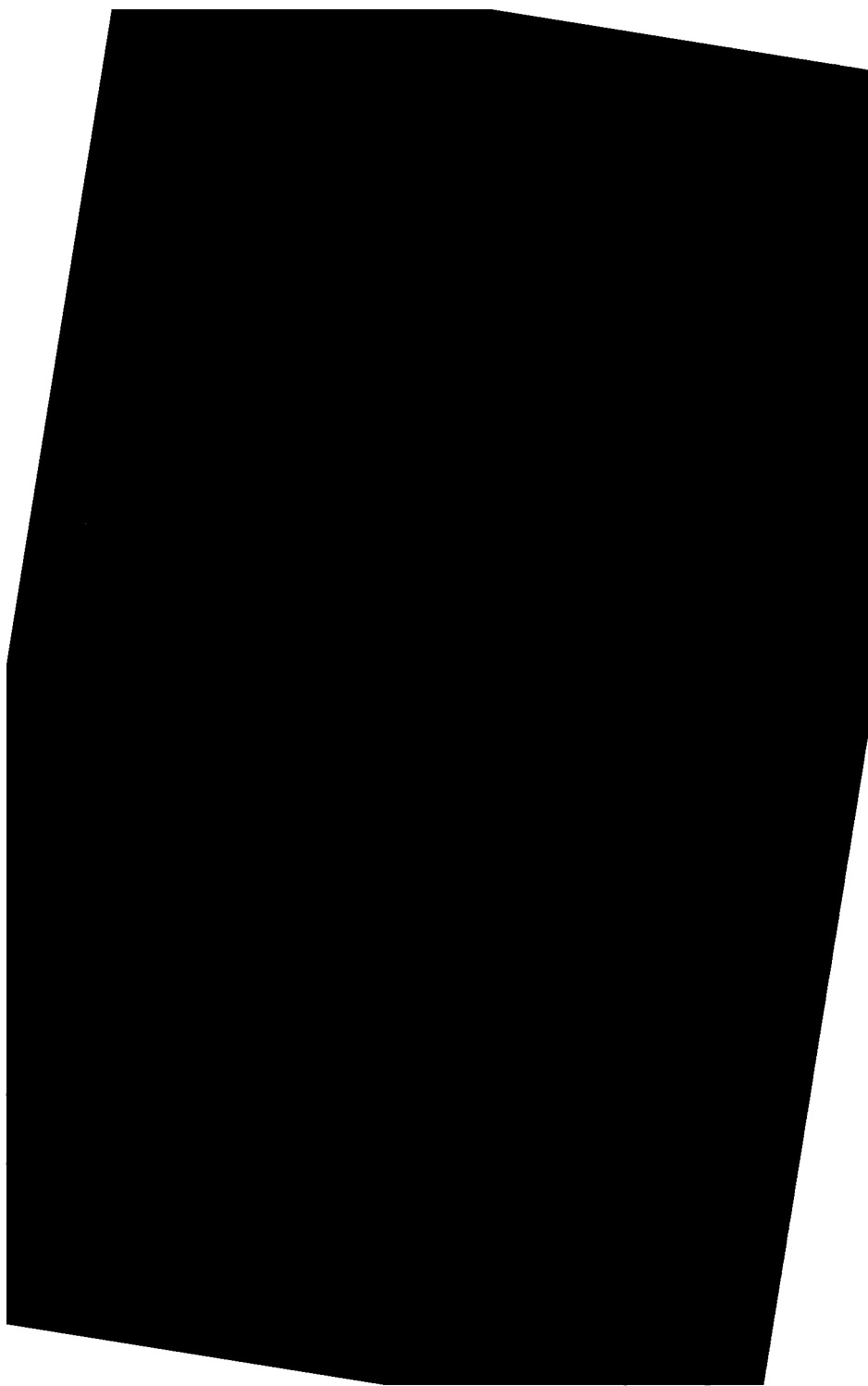
(27) Chron. p. 643 & 645.

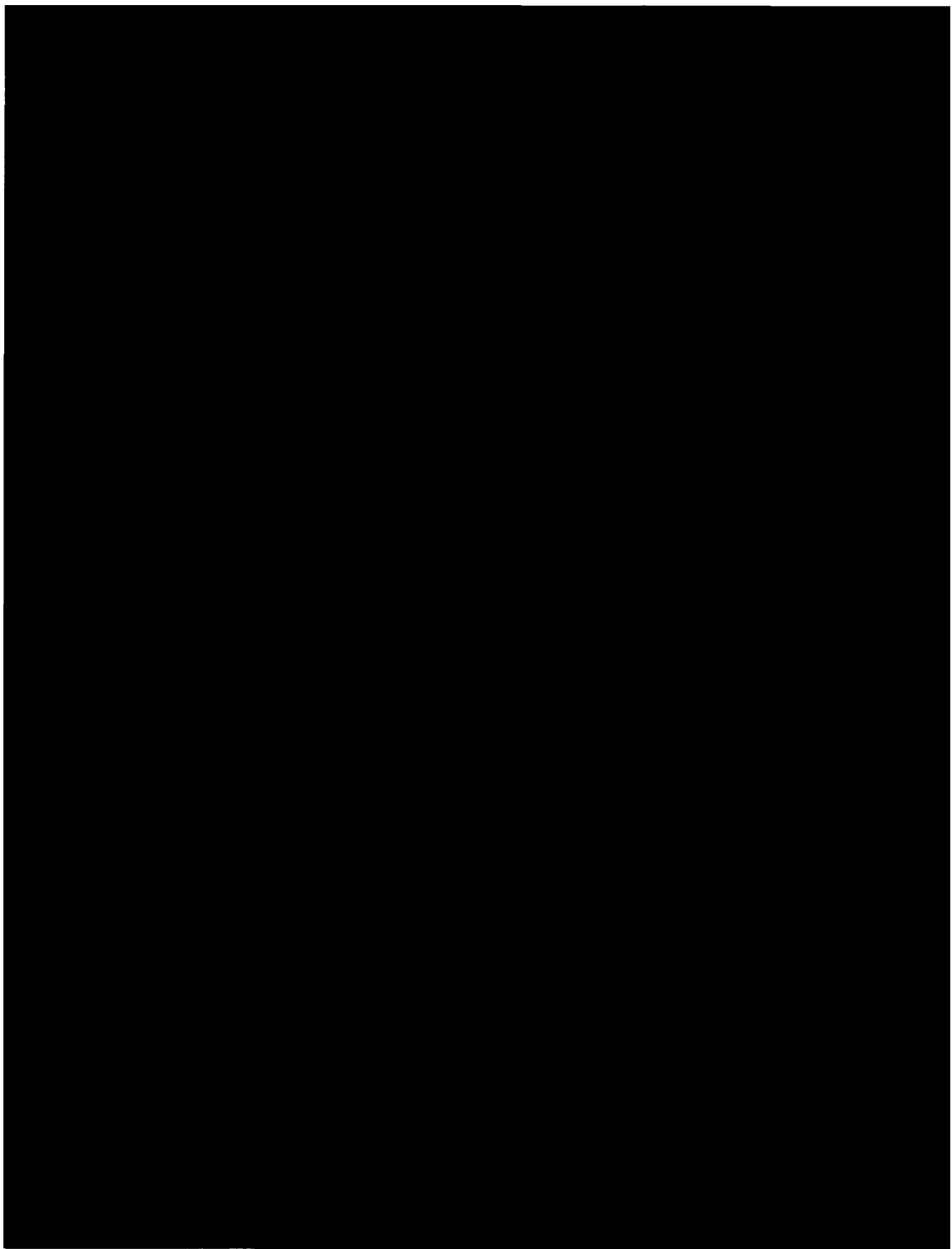

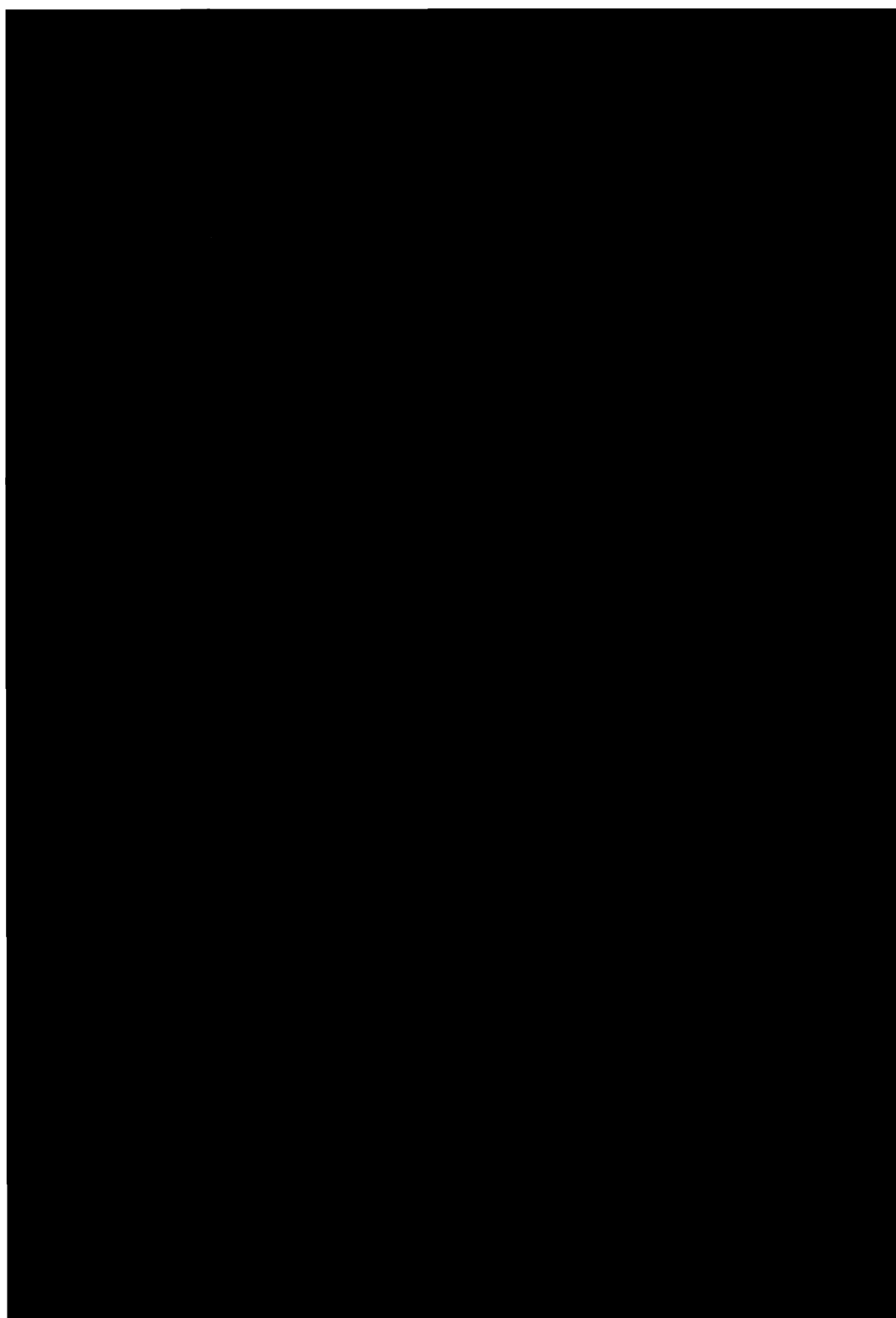

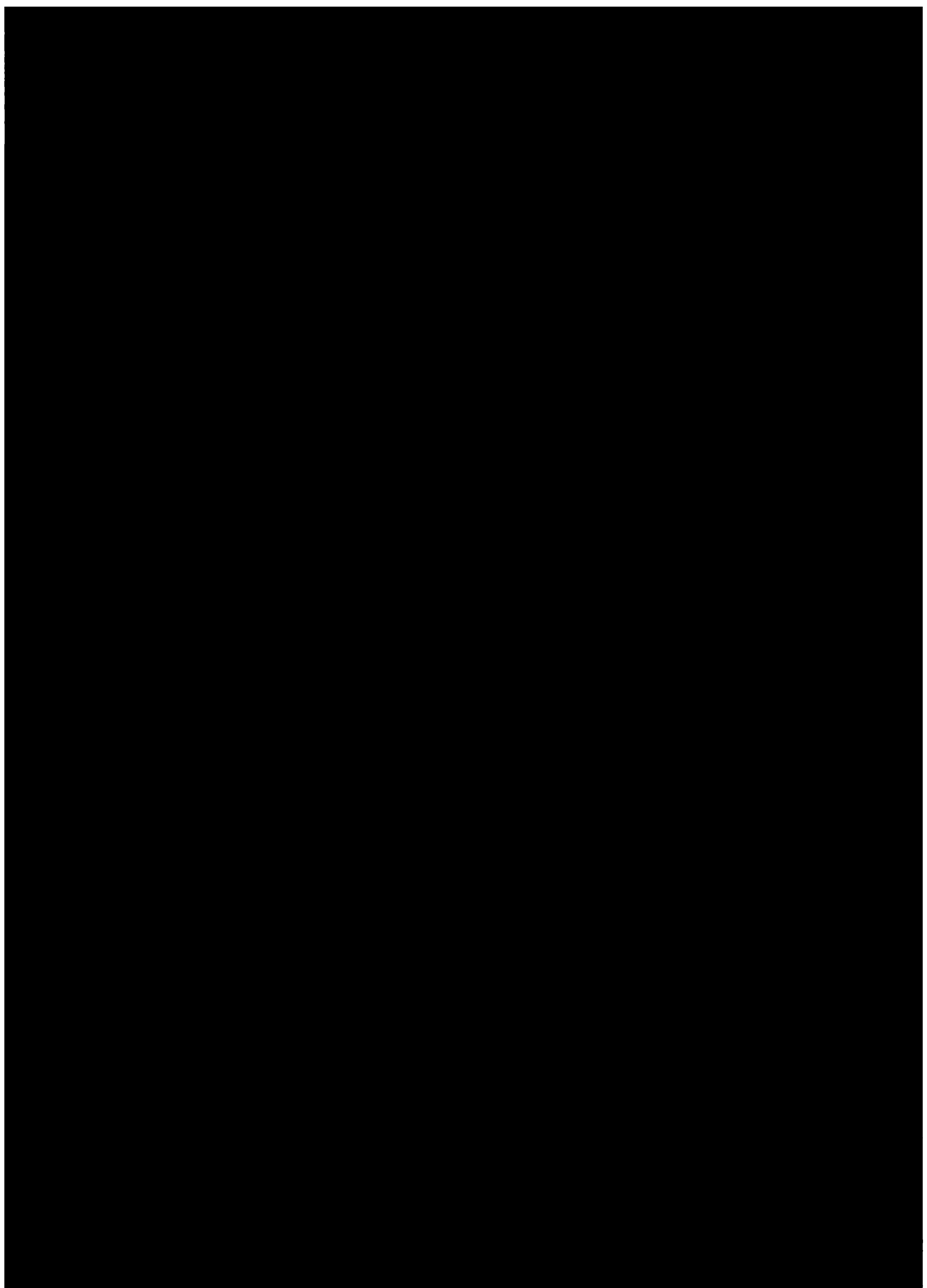

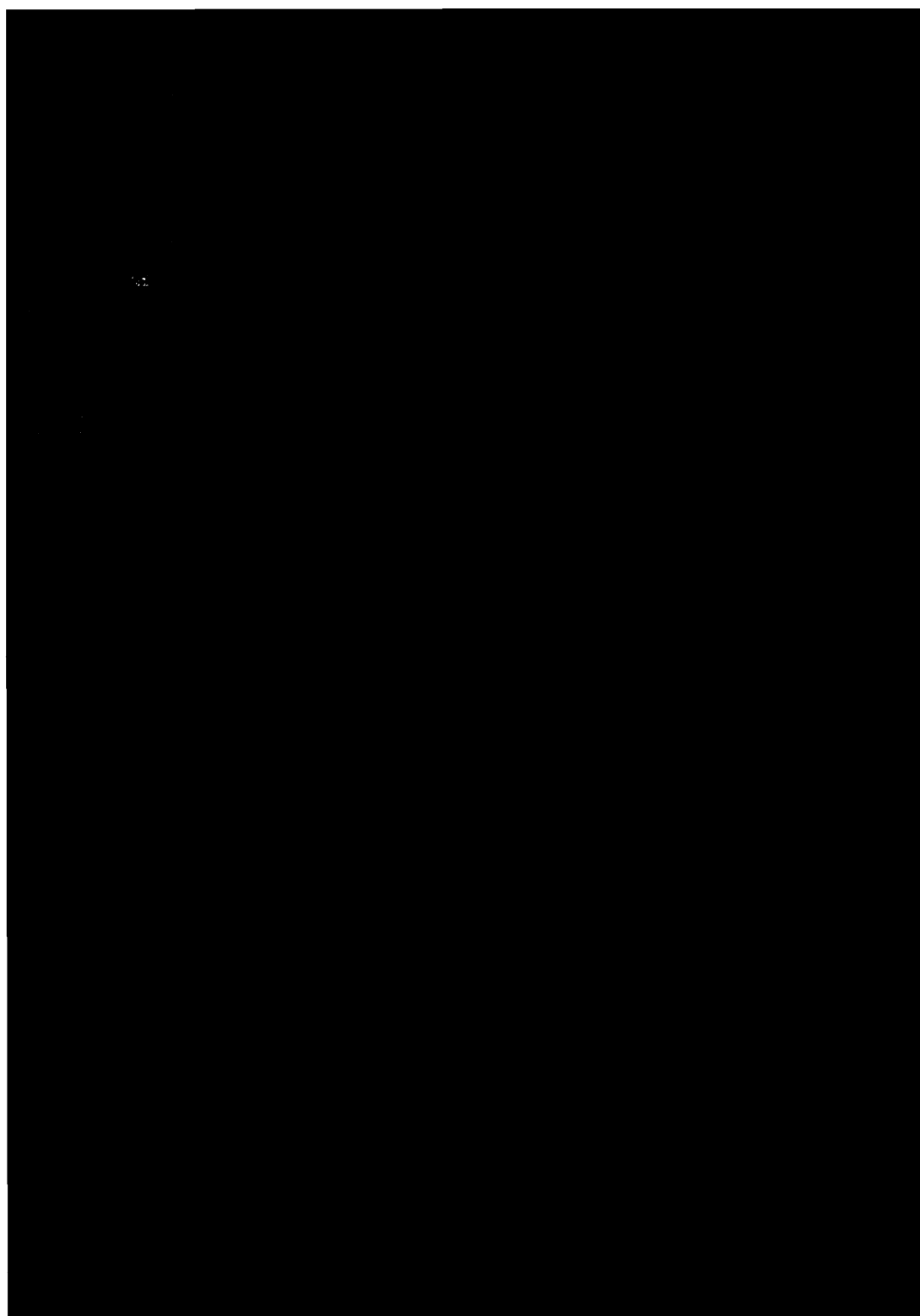

Burgundierne. Wachter (59) mener, at Kindins hos Ulphilas, var det bruges om Pilato, og betynder en Forstander, er det samme som Hendinos, og at dette sidste er sammensat af de tovenske Etsiske Ord: Hen 3: gammel, og Dyn 3: et Menneske, som endnu ere i Brug hos Cambrenerne, og at Burgundier have lært dette Ord af Gothiner deres Naboer, som vare et Gallisk Folk; paa et andet Sted leder han det Burgundiske Navn af det Etsiske Ord Bauer 3: indfødt, og Gund 3: Krig, hvilken Etymologie behager mig meest af alle. Bünau (60) haver skrevet meget om de Burgundiske Konger, indtil de bleve undertrykkede af Frankerne. Udgiverne af den nyeste Franske Diplomatique (61) tale om en Inscription, nær Tarentaise, som skal være i det gamle Burgundiske Sprog, hvilket man ei mere forstaaer, (som er urigtigt, saafremt derved ei sigtes til de ældste Indbyggere af det Land, som siden blev kaldet Burgundien; allertid var det dog Umagen værd, at en Rejsende, som besaae de Nordiske og Endiske Antiquiteter, besaae og aftegning af denne Inscription). Becanus (62) vil, at Burgundierne første Gange haver været i Polen ved den Flod Bug, som løber i Weipelen, og efter hans Mening har tilførend hedet Bug, og hvorved de skal have bygget imod Gothernes Anfald. De Burgundier 3: Casteller, og deraf have faaet Navn. Schilling (63) leder deres Navn af Büren, at ophøje sig, og Gund 3: Krig.

A a a 2

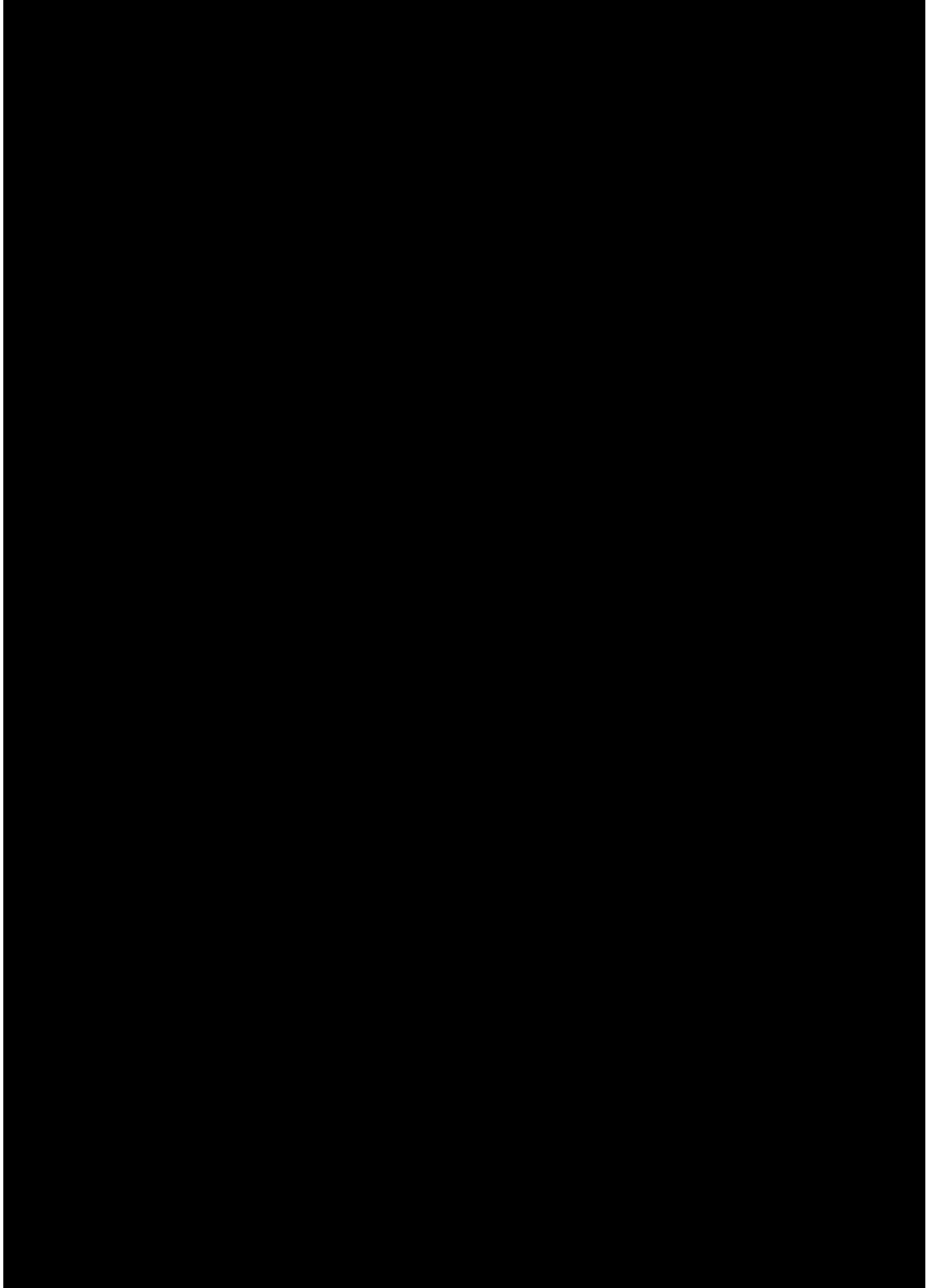
(59) Misc. Berol. t. 2. p. 44. Gloss. v. Bauer, Burgundi col. 132. Ihre Cat. Reg. Suip-Gothic. part. 5. p. 125. not. 1.

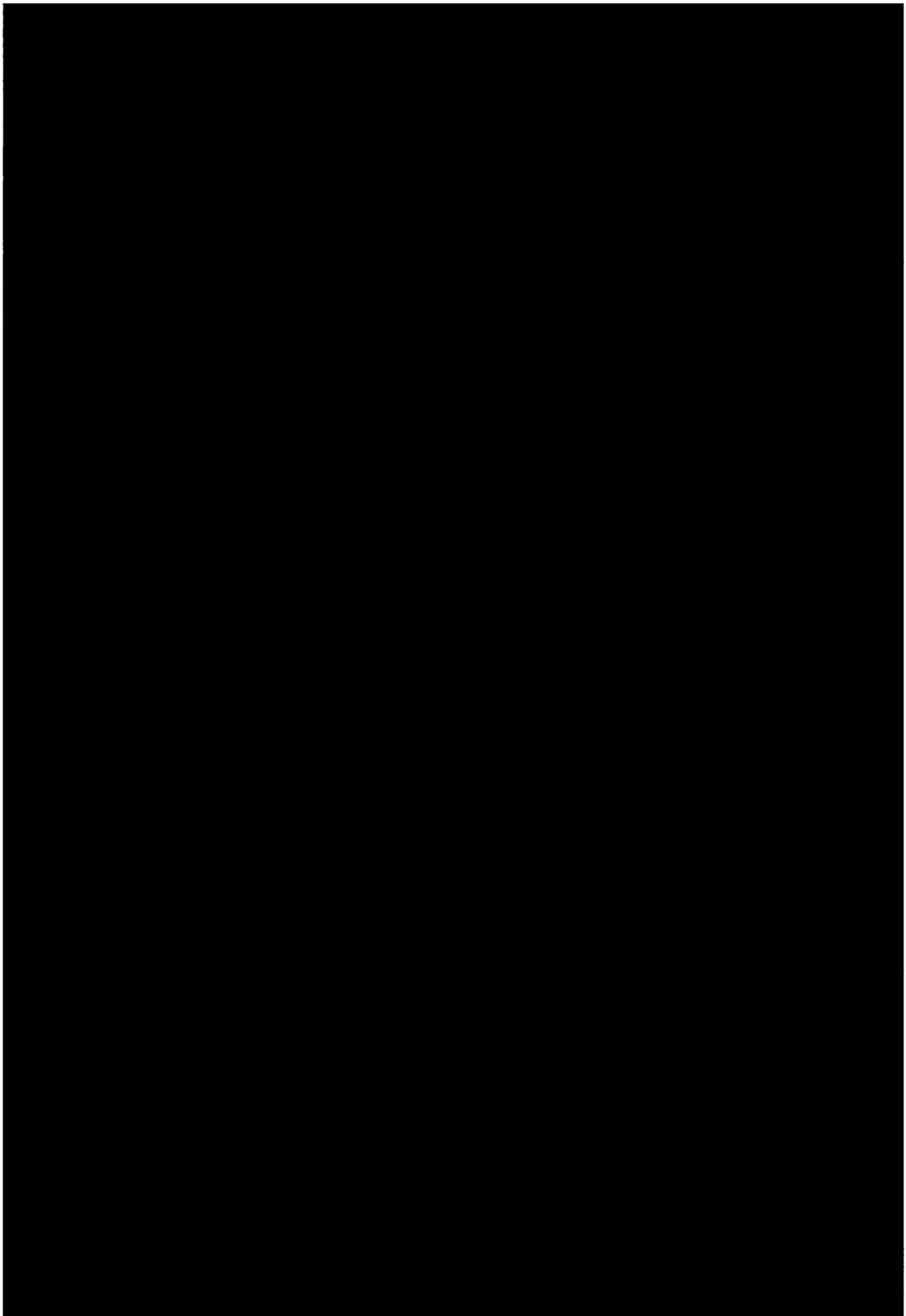
(60) Tent. N. Hist. Th. 2. p. 854 — 872.

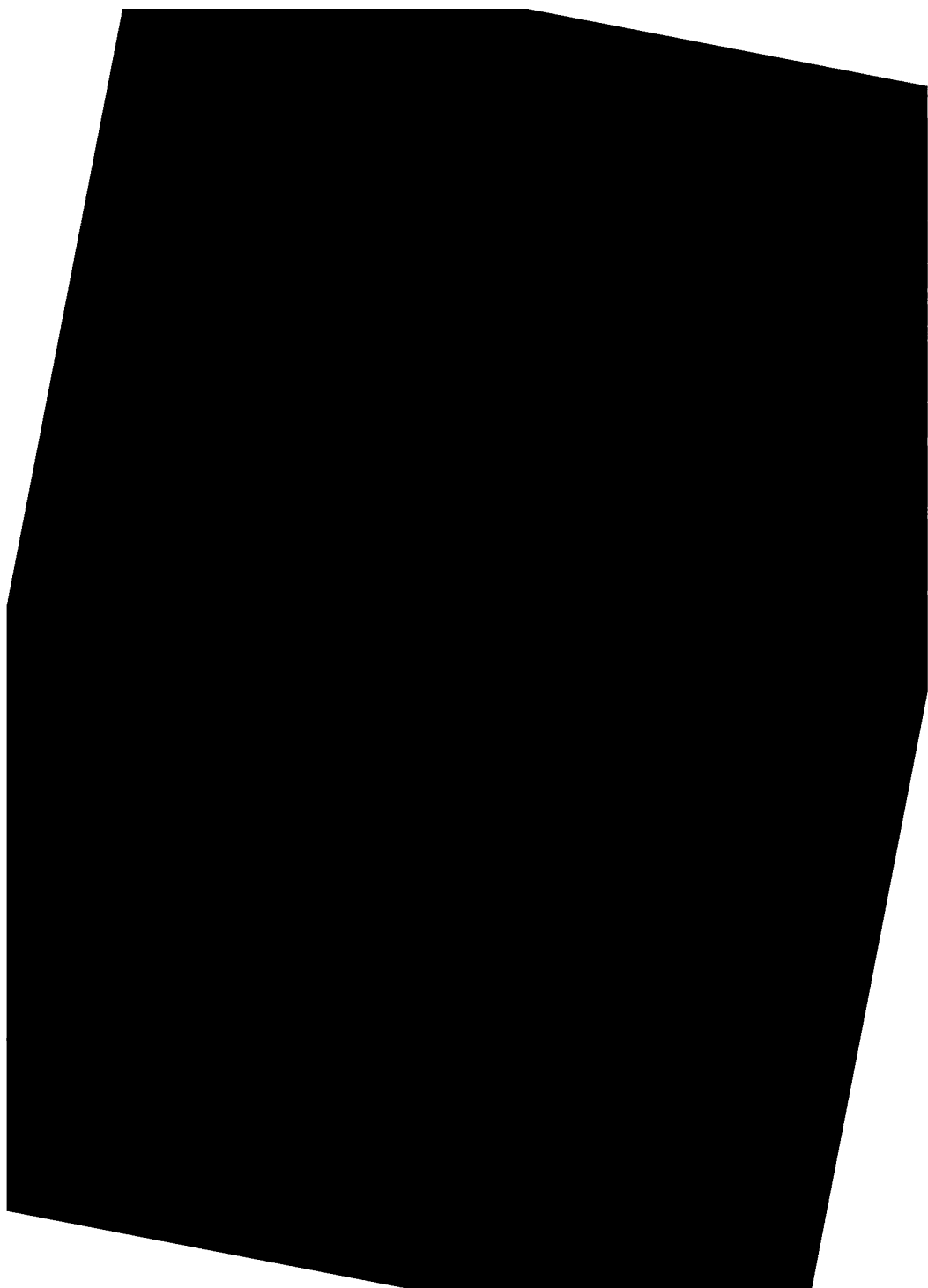
(61) T. 1. p. 704. not. 1.

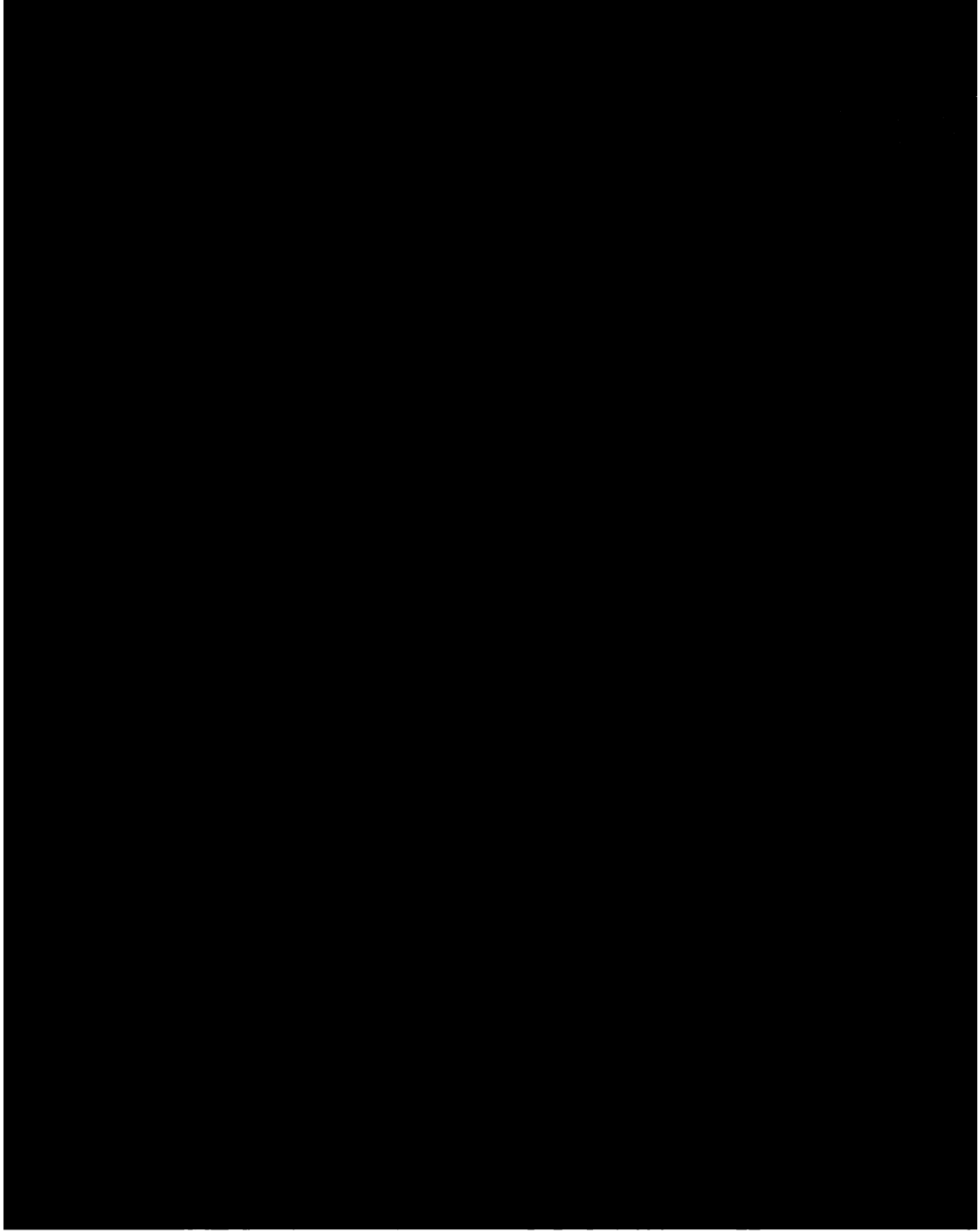
(62) Orig. Antw. p. 771 & 772.

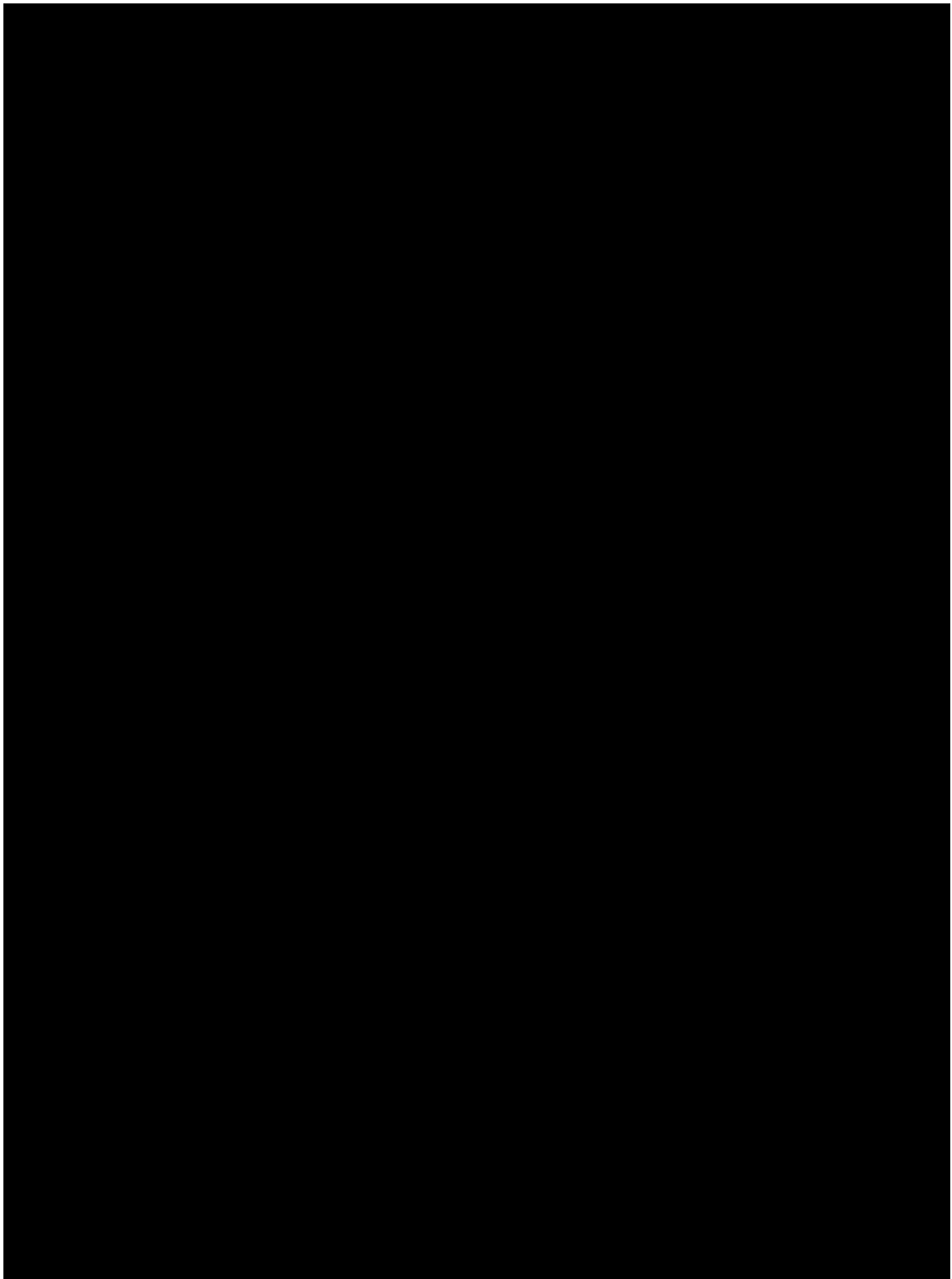
(63) Thes. ant. Tent. t. 3. p. 150. v. Burgunde.

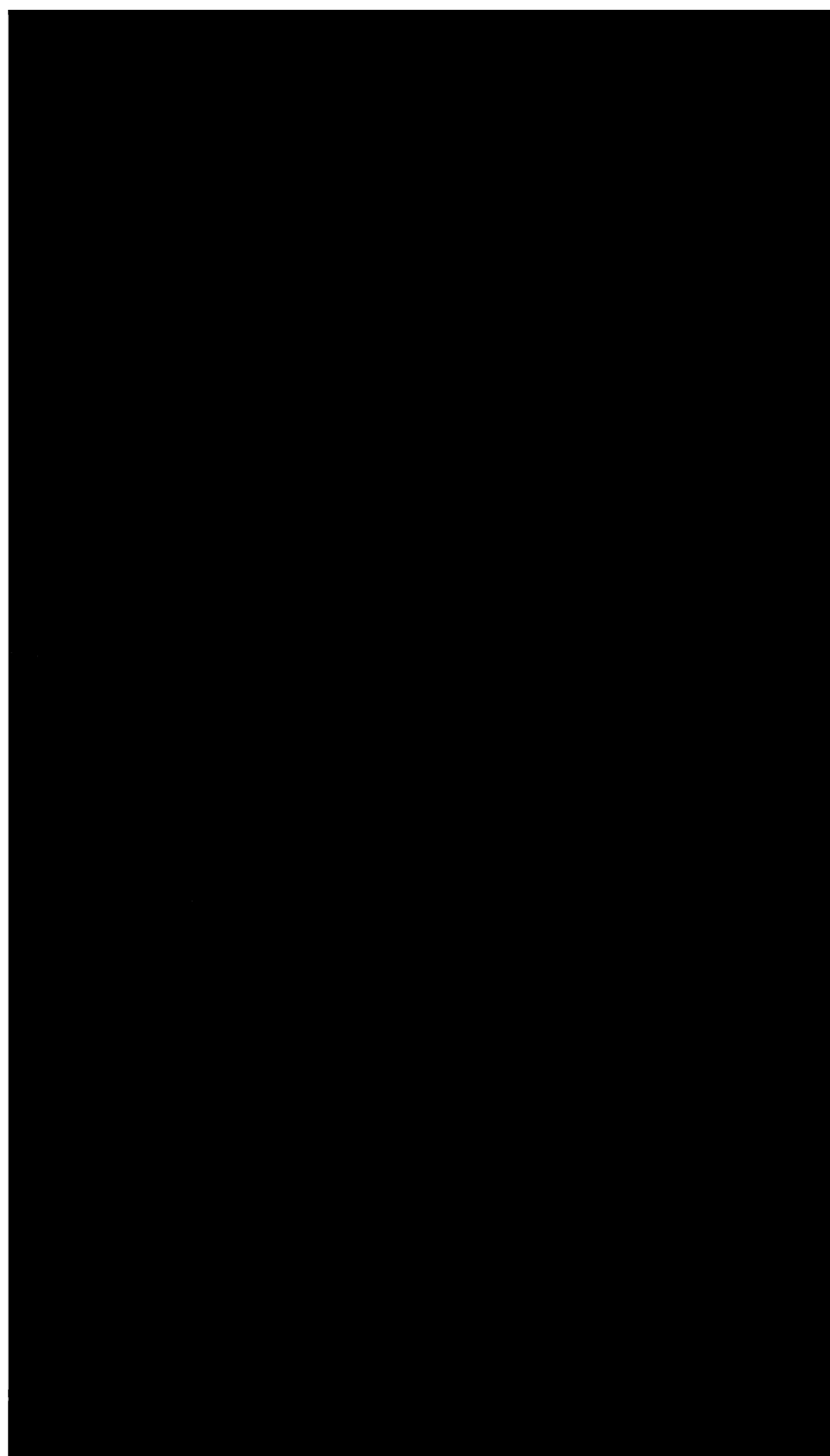

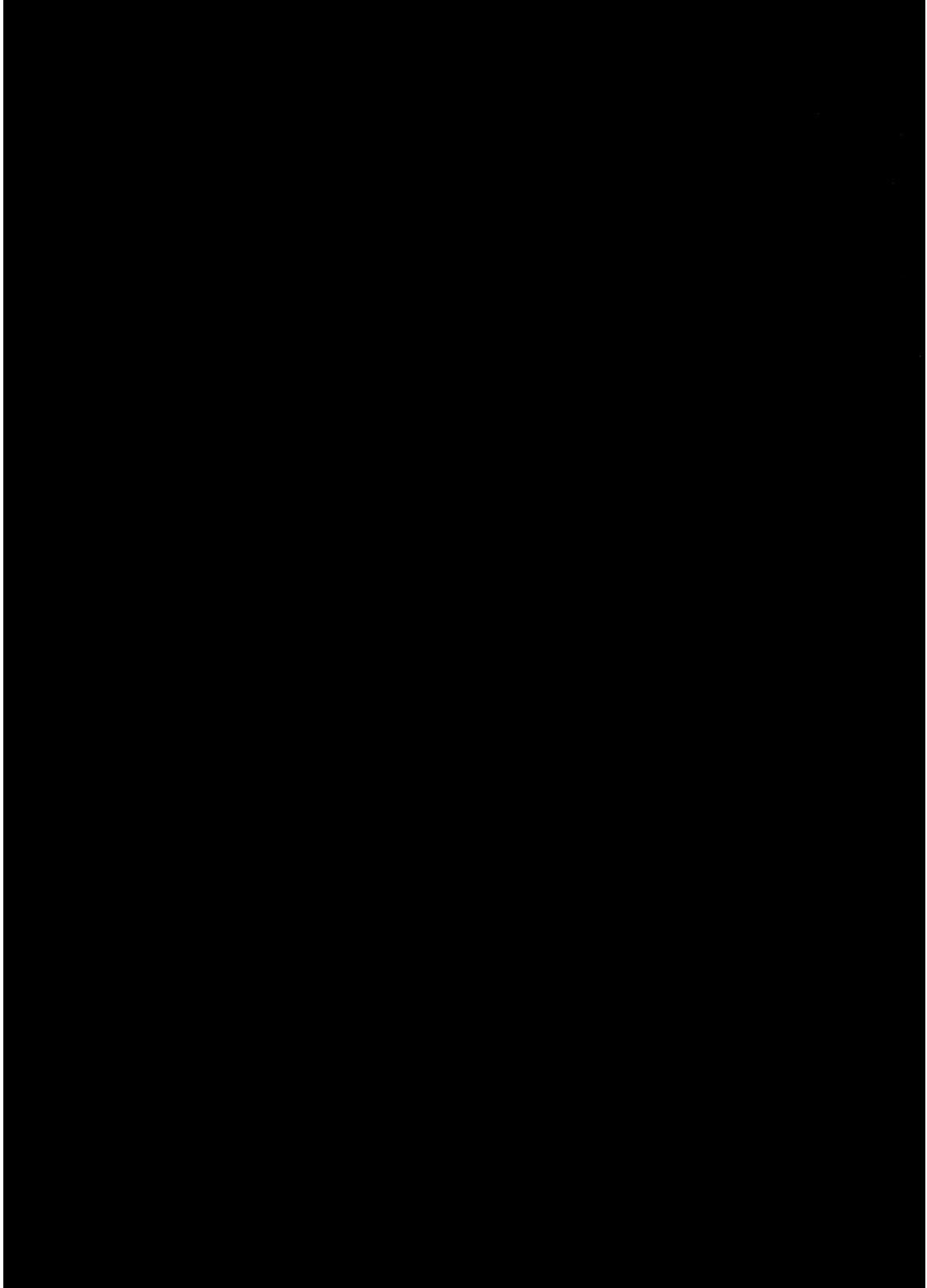

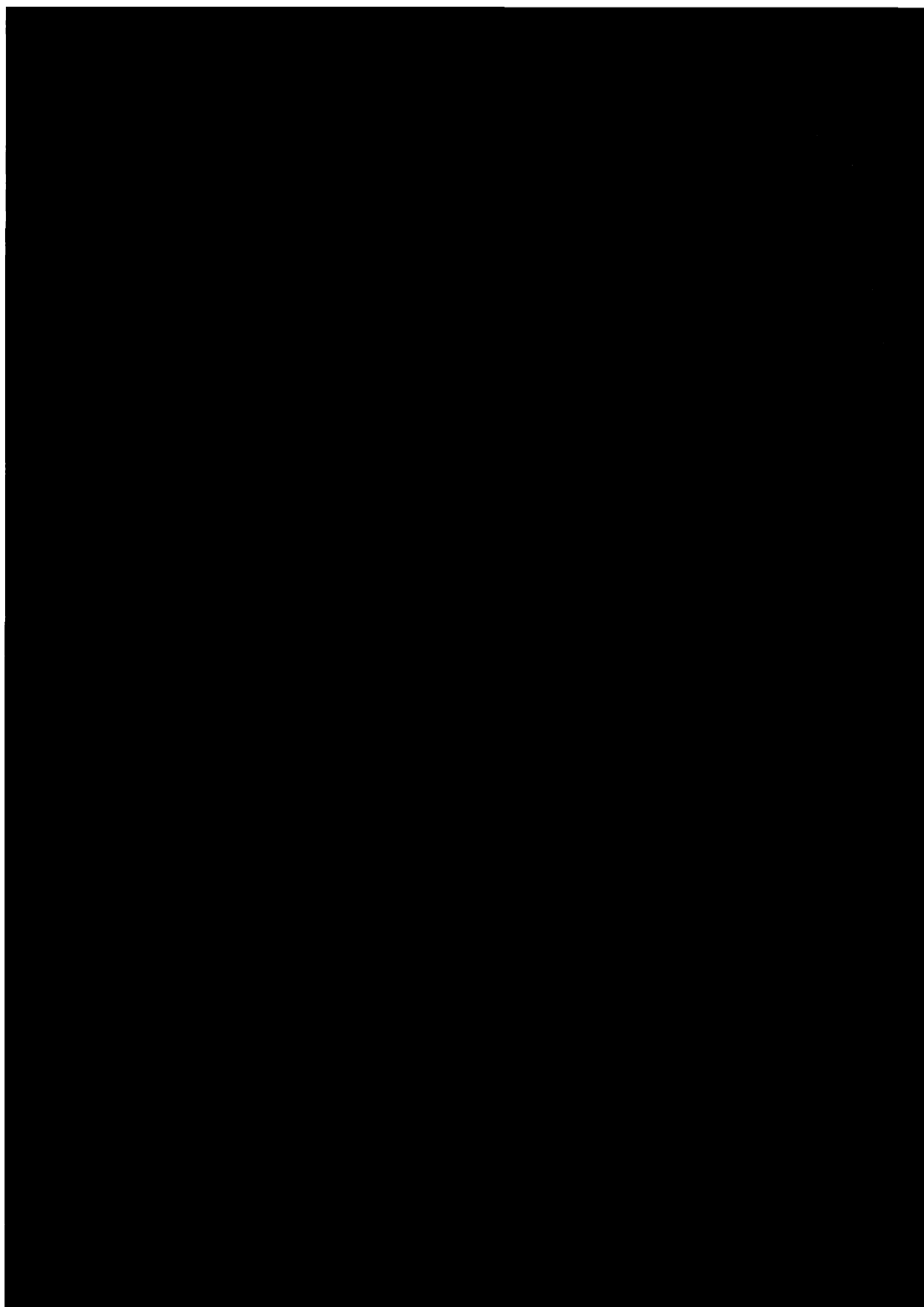

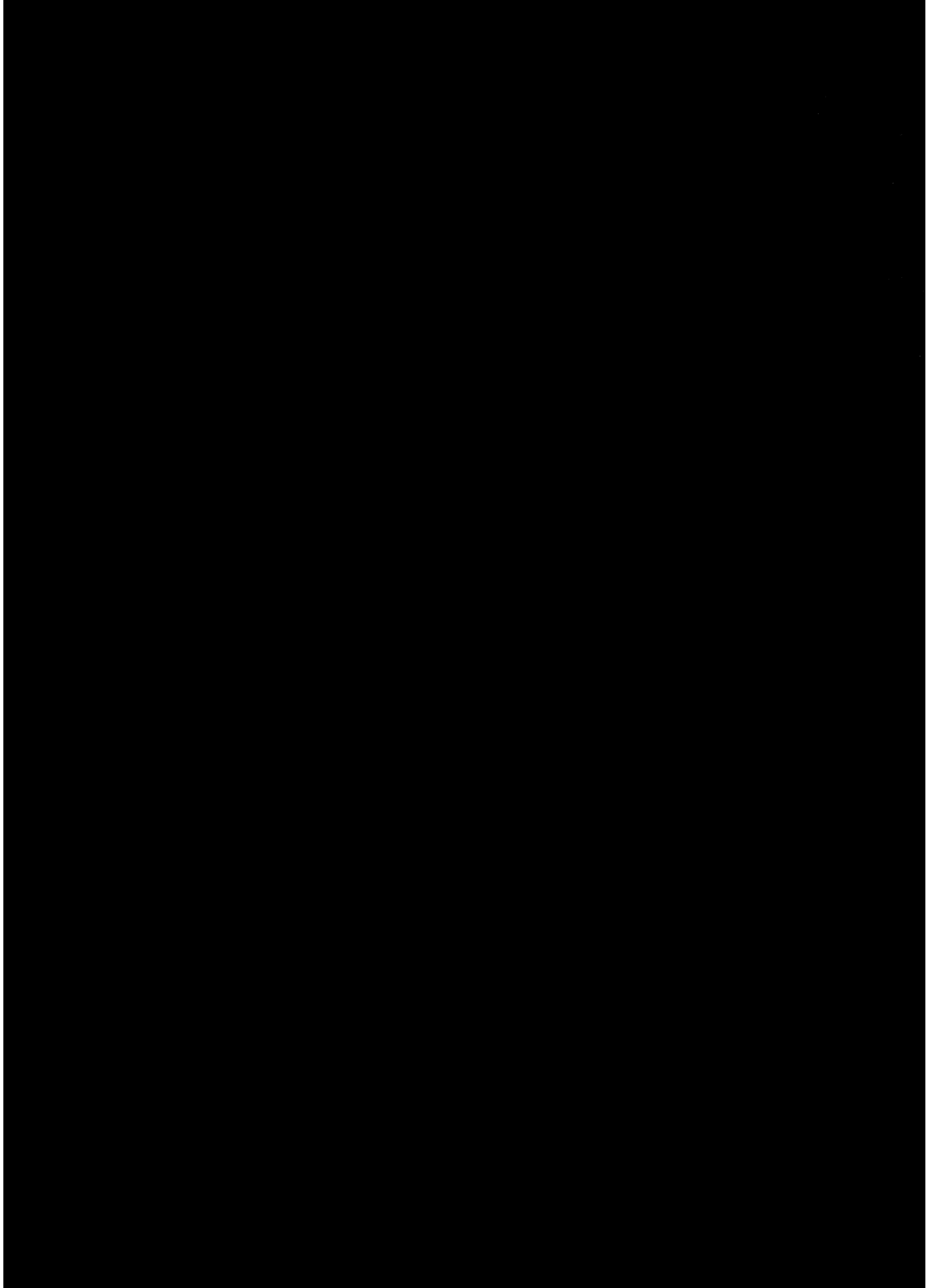
En gammel Dansk Krønike (7), som slutter med 1410, vil, Langobardi ere gangne ud fra Dannemark Aar 686, og ha meest været Jyder; At Hunger nødde dem hertil, ligesom d tvang Hunnerne til at forlade Sverrige; At de udgik til Snio regierede i Dannemark, komme først til Gothland, og til Rügen, hvor de forlode Skibene; og vandrede til Italien og udi Caroli Magni Tid komme ind i Apulien, hvor de vare i Autors Tid. Enhver seer vel, at Aarstallet er urigtigt, at det meste er taget af Saxo, og at det skides, fordi Hertugdømmet i Benevent blev ved Magt, endstaaende Julius Magnus ødelagde det Langobardiske Kongerige. Mest af fleste udvandrende Langobarder vare Jyder, det siger Saxo men da det dog uden Tvil er rigtigt, saa bliver det spændt om ei Autor haver havt nogen Underretning herom, enten Tradition eller Skrifter. Udi Valsunga Saga (8), som ei er at foragte, siges, at ved den Danske Kong Hårfagre Hof vare Langobarder, Franker og Saxer. Naar de har levet, kan jeg endnu ei bestemme; har han levet i 1000, saa tiener dette til at vise, at Omgangen er liden ved lige imellem langt fra hinanden boende Nordske Langobarderne boede da i Italien. Isidorus (9), som d. 636, skriver, at der almindeligen holdes for, at Langobardi faaet Navn af deres lange Skæg, som aldrig blev rødt, saa er der en langt ældre Autoritet end Pauli for denne, som end mere derved bekræftes, at man heraf seer, hvor og hos hvor adskillige Folk, denne Mening haver i gang.

(7) Ludewig rel. Mss. t. 9. p. 175 & 176.

(8) P. 87.

(9) Orig. l. 9. c. 2. in Goth. Aut. L. latina col. 100.

I Svær, at de skulde faae den, som han ved Solens Opgang
 først saae, hvorpaa Gambara gik til Frea, Wodans Hustru, og
 ibad Winiferne Seyeren, og at hun gav det Raad, at de
 Winiliske Kvinder skulde lade deres Haar hænge ned i Ansigtet lige
 som et Skjæg, og være tilig tilstæde tilligemed deres Mand, og staae
 ge over for det Vindue, af hvilket Wodan plejede at see ud imod
 Hæret. Da nu Wodan saae dem ved Solens Opgang, spurgt
 dem, hvilke ere disse Langobardi, hvorpaa Frea svarede, at
 at nu og maatte give dem Seyeren, som han havde givet
 Rabin, hvilket ogsaa skæde. (Det er klart heraf, at dette maae
 det tilbraget sig i meget gamle Tider, saa og at Bandaler og
 Langobarder maae næsten have haft samme Begreb om Odin og
 Hæret, som vore Nordiske). Udi en Edition af Prosperi Aqvitani
 Historie (15) anføres ved Aar 379, at Langobardi ginge under
 Anførsel af Iborea og Ajone ud fra Den Scandia i største Mæng-
 de og overvunde først Bandalerne; men da disse Ord findes i
 andre Editioner, som ere gjorde efter andre Manuscripter,
 er det klart, at de ere tilsatte af en Ager, og tagne af
 Paulus, og det endda saa-uhæbdigen, at han lader Langobarderne,
 som gaae i 8 Aar under Anførsere, da dog Pauli egne Ord tillade
 dem en ulige længere Tid. Overalt maa man strax holde det
 i Mistanke, naar Tiden alt for nøye bestemmes i mørke Tids-
 rum. Dersom dette Sted ellers var ægte, saa havde det været
 af stor Bigtighed, siden Prosper skrev Aar 444. I det
 12de Aarhundrede, som Christ (16) haver udgivet, (og som uden Tvil er
 af Paulus af Paulo), kaldes Scoringia Sciringia, og siges at
 Langobardene have grændset der op til. Saxo (17), som uden
 Tvil

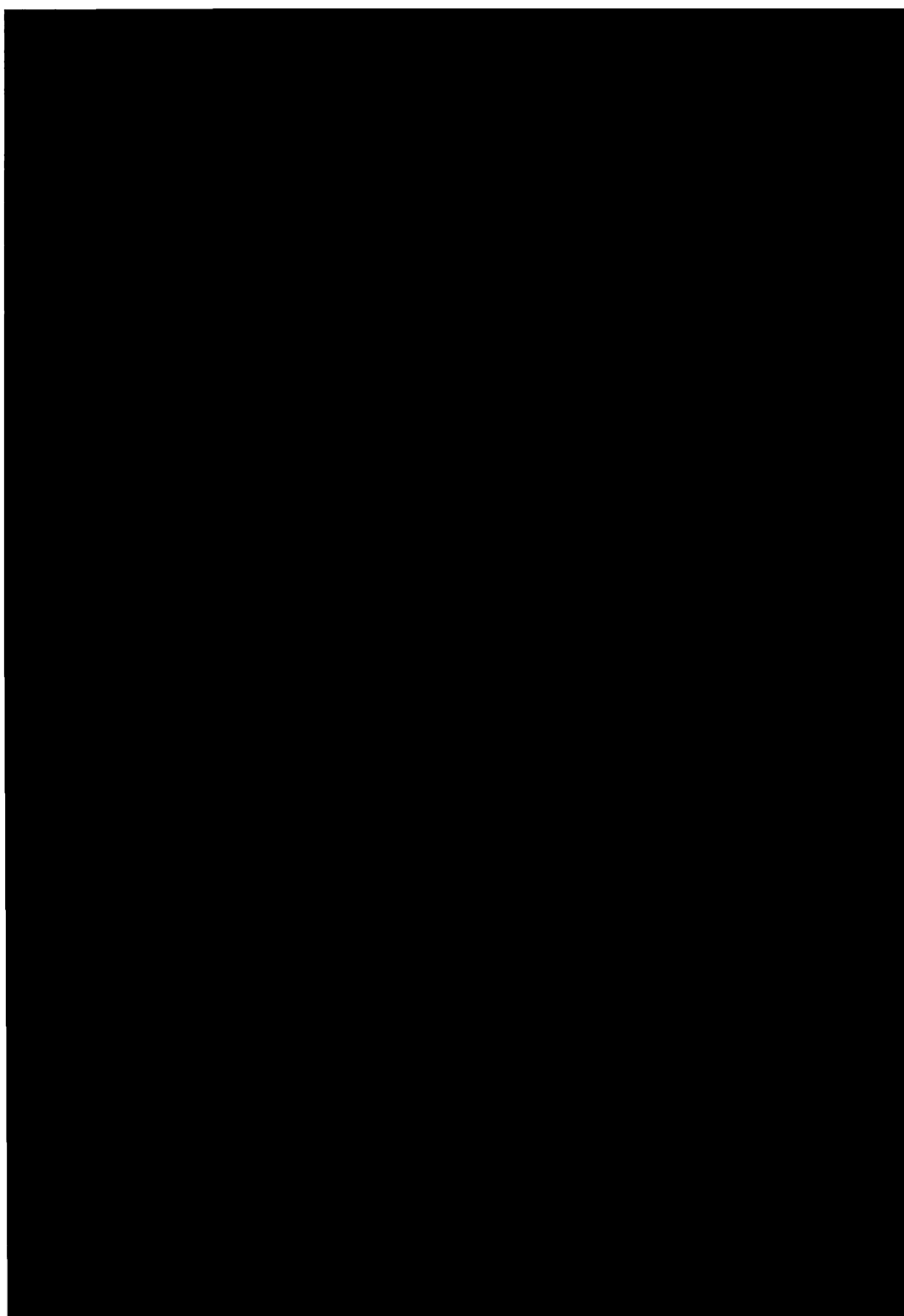
(15) Paris 1713 f. p. 733.

(16) Orig. Lång. Halz 1728. 4to. f. 4. p. 1.

(17) Ascensii f. 84. p. 2. f. 85. p. 1.

Paul ei har habt anden end Paulam at gaae efter, beretter a
 Snio regierede Dannemark nodde en stor Hunger mange
 Personer til at gaae ud efter Lodkastning, under Anførsel af
 og Ebbo, som bleve fulgte af deres Rader Gambardus, der
 sit vise Raad forekom sine Sonners onde Anslog, at de skulde
 Gamle og Børn, paa det at det unge Mandskab kunde staa
 nære sig hlemme. De seylede da først til Bleking, og
 Moringia til Gutland, hvor de først singe efter Pauli. De
 byrd ved Gudinden Frig Naon af Langobarder, og den
 Rugia, hvor de forlode deres Skibe, og igiennemvandrede
 til Lands mange Lande lige til Italien. Og fra den Tid
 ver Dannemark ei haft saa mange Indvaanere, som før
 og meget Land ligget udprket. (Det er klart, at Saa
 urigtigen forstaaet en Deel ubi denne Pauli Beretning, og
 han ei haver været kyndig nok i Folskenes gamle Historie.
 Iedes haver han antaget Rugiland ved Donau for Den
 og Gutland ved Weixelen for Den Gutland eller Gut
 maaskee, i Folge af denne sin Sætning, forandret Gut
 Gutland til Gutland, holdende dem for Synonyma.
 altsaa at frygte for, at han selv haver forandret Scoringia
 Blekinga, og ei fundet det saa i sin Paulo, hvilket, om
 haver staaet der, maae dog være urigtigt; saasom man
 intet Bæviis for at Vandalerne have nogenstinde boet i
 havsen, og man derved desuden mistede det eneste Land
 lum, som man kan troe at have ligget ved Elven, en
 det ei er rimeligt, at enten Pauli gamle-Efterretninger
 have nævnt noget om, eller han og have selv forbigaaet
 maae man tilstaae, at Blekingia haver den Hordet
 Scoringia, at være et beklendt Land, da der end

sidste have nu taget Flugten, og aldeles begivet sig hen i end længre bortliggende Land; og kunne alle de, som behøve, letteligen og uden Møye forandre Plads, for deres Levemaades Skyld, og fordi de hverken dyrke Jorden, eller samle dens Afgrøde, men boe i Hytter, som de opføre på Dag, og nære sig meest af Qvæg, saa at de efter Romat Vilis pakke alle deres Sager paa Bogné, og begive sig hen deres Qvæg, hvor det dem lystet. Efter mine Tænker Strabo med denne Langobardernes Flugt til den Tid, da de

Nær Christi-
sti 5.

Velleji (19) Sigende bleve af Tiberio knækkede, hvorved skriver, at de vare et Folk grummere end den Germaniske hed, og at den Rømerske Krigshær kom da til Elven, som der forbi Semnoners og Hermundurers Grændser. Mig at see udi disse Velleji Ord om Langobardernes usædvanlige hed og Billedhed, at de have været et andet Folk, end de merne bekiendte sædvanlige Tydske, et Folk kommet udi andre Lande. Men siden de bleve knækkede af Tiberio, og Strabonis eget Vidnesbyrd flyede hen til længre bortliggende der, saa er jeg af den Mening, at Strabonis Text er forkert, naar han lader dem forend de flyede boe paa hin Side, og at det bør kun forståes efter den Tid, da de flyede af for Rømerne; Allerheldst de vare vilde og tapre Folk, som ikke vist ei have flygtet efter det blotte Rygte alene. De veed, at Hermunduri beboede Böhmen, og Semnoner i og Mark, og maaskee endel af Thürsachsen, saa er det hvilket end mere siden skal pyses ved Ptolemæum, at Langobarderne maade have boet ved Elven i Sammel-Mark og det Elbflod og for Rømernes Daaben trukket sig over den ind i Mark.

vor de dog ei maae da have opholdt sig ret længe, saasom man
 . længe derefter finder dem syden for Elven igien. At Strabo
 ier dem til Suever synes gandske at fuldkaste deres Ingevoniske
 herkomst, og at bevise, at de have været Herminoner, og fol-
 ligen aldrig komme fra den Cimbriske Halvøe, allerheldst Ta-
 citus og Ptolemæus ogsaa giøre dem til Suever, men da man
 ser at disse to gamle Skribenter ligeledes giøre Anglerne til
 her, om hvilke man dog vist veed, at de vare Saker, og
 ingen altsaa Ingevoner, folgeligen langt adskilte fra de vte-
 lige Suever, hvis Dialect var saa forffiaellig fra de andre
 vtes, at Tacitus siger, at man paa Sproget kunde kiende
 Marfigni og Buriu vare Suever, saa giør jeg den Slutning
 af, at de Gamle have ofte regnet til Sueverne Folk, som ei
 hørte dem, alene for Overeenstemmelse i Levemaade, hvilket
 mig at være tydeligt, af den Beskrivelse Strabo giør over
 Langobarder og flere Folk i de Egne, deres Levemaade. Tac-
 (20) itiver, at de Sueviske Folk, Semnoner og Langobar-
 fulde fra Maroboduus til den Cherusciske Anfører Arminium,
 at Langobarderne stridede tapperligen i det derpaa fulgte
 og, for at bespytte den nyeligen erhvervede Frihed (ved at af-
 Marobodui Aag), og blev ogsaa Maroboduus overvundet;
 Arminii Broder-Søn, blev Cheruscernes Konge ved
 Mellemhandling, men siden fordreyet af dem, og atter
 ved Langobardernes Hielp; At alle Suever bandt deres
 op med en Knude, og skiftes derved fra andre Tydske Folk,
 de Fele iblant dem derved fra Trallene, thi hvorvel det

Aar 17.

Aar 46.

C c c c 2

samme

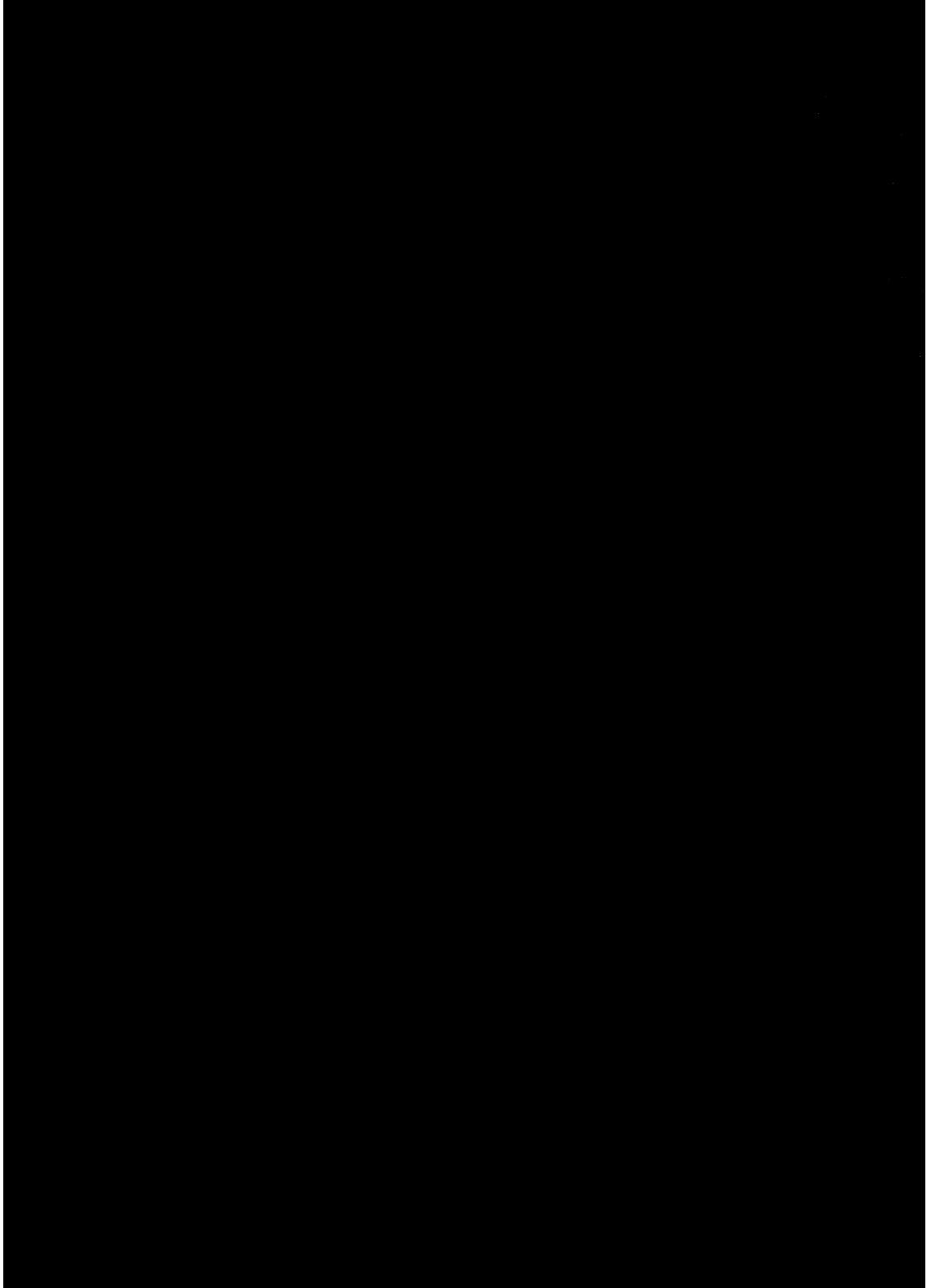
(20) Annal. l. 2. c. 45. t. 1. p. 217. c. 46. p. 220. l. 11. c. 16
 A. 17. p. 653 & 654. Germ. c. 38. p. 663 & 664. c. 40. p. 667
 & 668.

100.
 Ved Aar

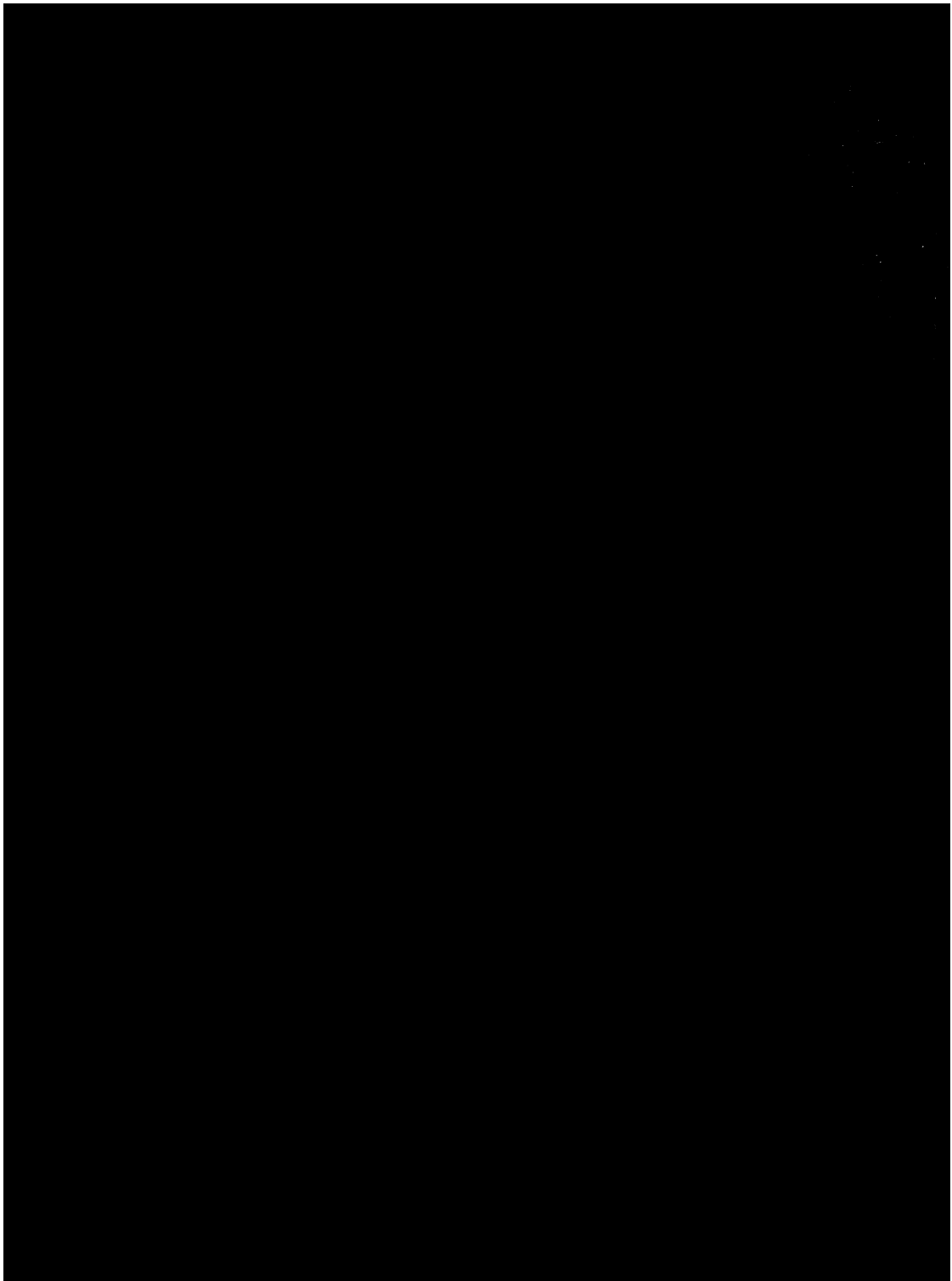
samme ogsaa giordes iblant andre Ffolk, deels for Elægtka-
 deels og for Imitations Skyld, saa var det dog sielden, og Re-
 alene af Ungdommen, (her haves en rigtig Grund, hvi de gam-
 Skribenter undertiden have regnet til Suever dem, (som er sa-
 det) da derimod Sueverne vedbleve indtil deres graae Haar,
 binde det i en Knude bag til, ja som oftest endog oven paa
 vedet; At Semnonerne vare de ældste, fornemste og tal-
 ringe Antal, thi de vare sikre ei ved Underdanighed, men
 Strid og ved Fare, endstiont de vare omgivne af man-
 mægtige Ffolk; og at efter dem boede de syv Sueviske Ffolk,
 dyrkede Herrha, og hvis Lande laae i det inderste af Germani-
 hvorpaa han bliver ved at beskrive de Sueviske Ffolk indtil
 ningen af det 45 Capitel, da han ender med disse Ord
 Suevix finis. Naar man vil herved overveje, at jeg forhen
 ver anført at Semnonernes Land strakte sig langs Elben
 Side fra Böhmen af indtil ind i Mark, og at de syv Ffolk
 efter Taciti egne Ord have paa den anden Side grændset
 gobarderne, og som man klarligen seer boet i Rhenlands-
 borg og Wagerland, saa følger heraf at Langobarderne
 da boet i Gammel-Mark og det Lüneborgske. Proklus
 nævner dette Ffolk paa tvende Stæder, først kalder
 Suevi Langobardi, og sætter dem imellem Sycambri-
 gri, (maaskee Tongri), hvorved deres Bolig kommer
 ve i Westphalen, hvor jeg dog ei troer, at de nogen-
 boet, og siden sætter han dem imellem Saucherne (som
 Bremen og en stor Deel af den Westphaliske Kreds) og
 varier (som synes at have boet i Hertugdømmet Westfalen).

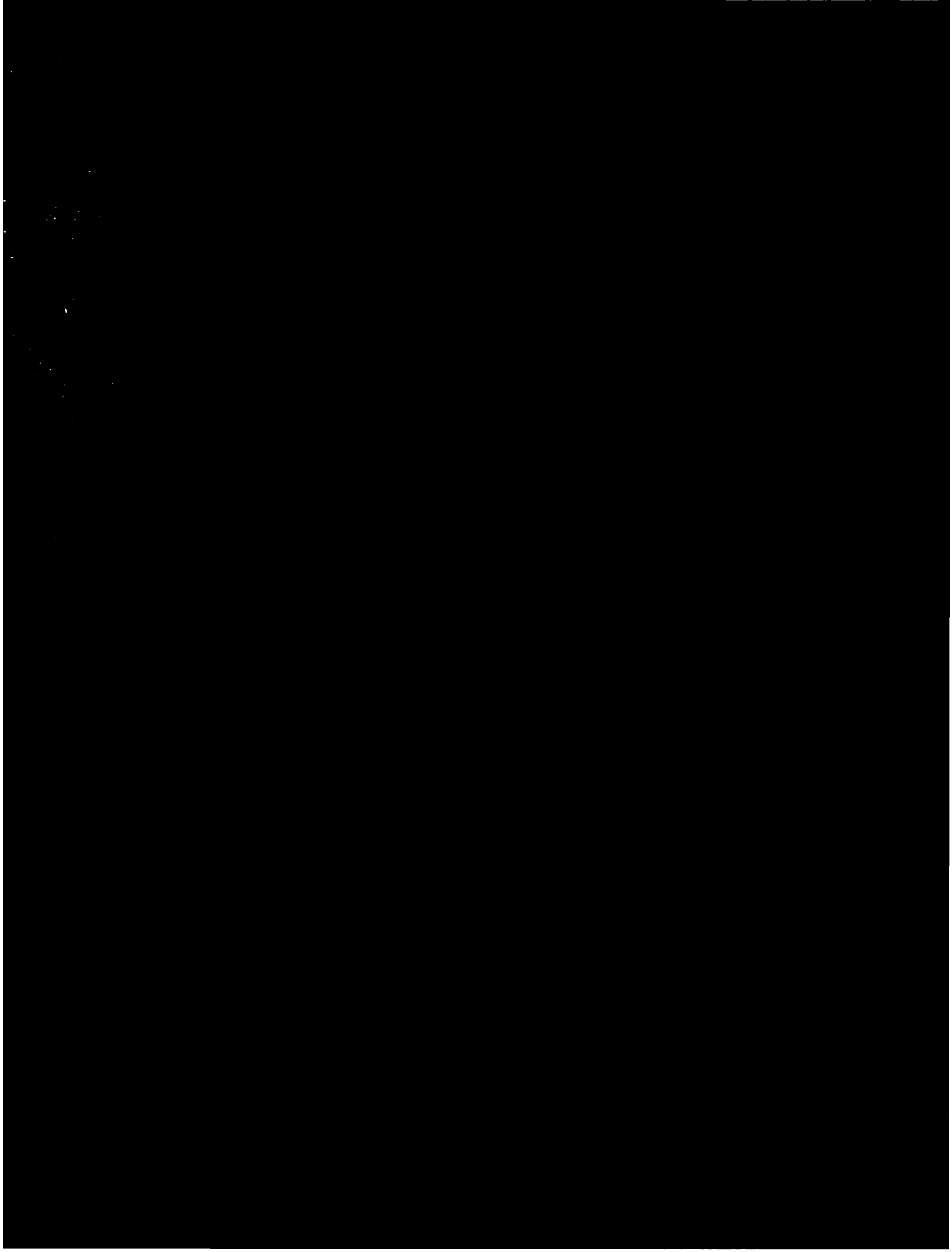
140.
 Ved Aar

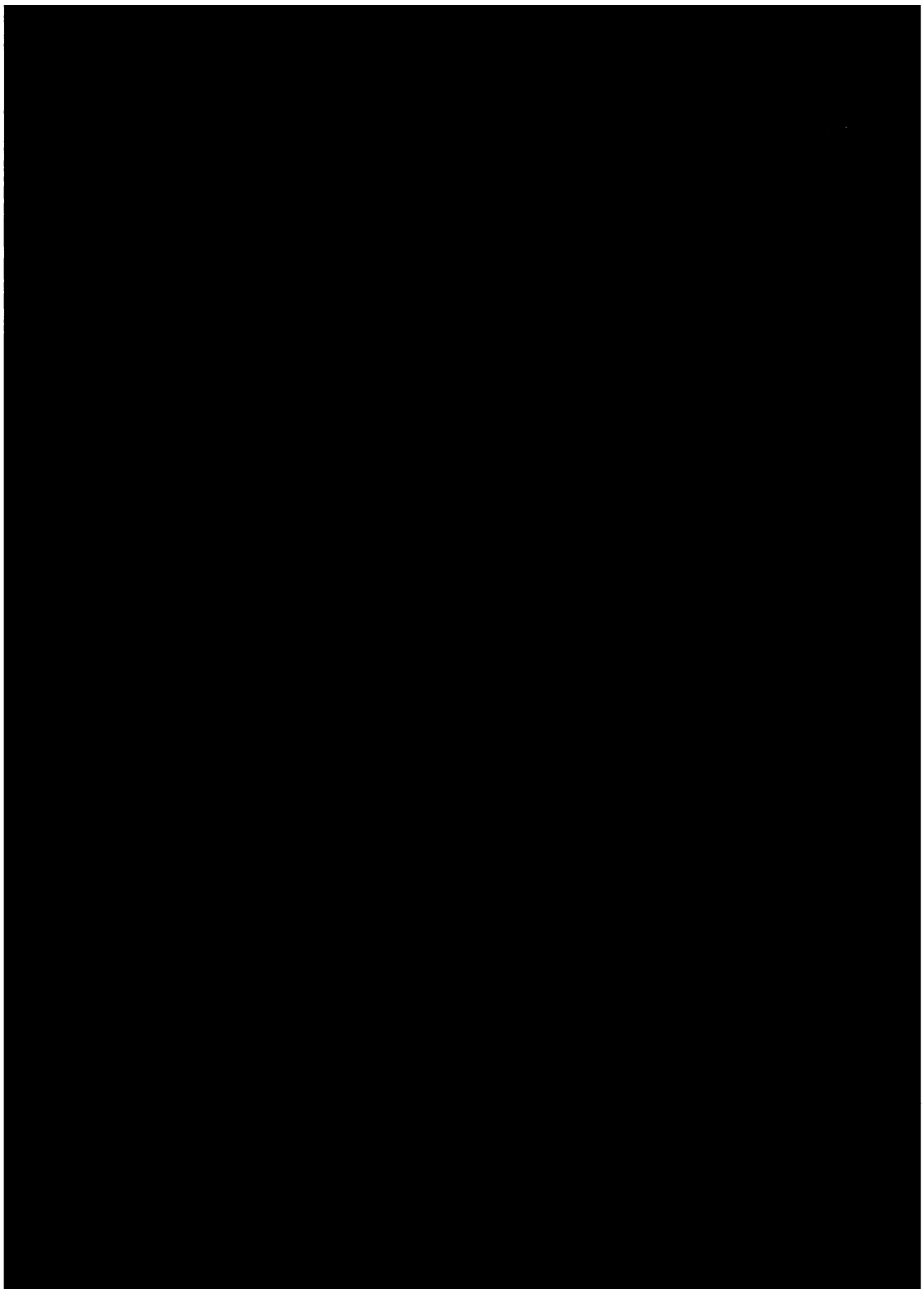

i For-Pommern, hvort igiennem Langobarder maatte drage, for at komme til Bag-Pommern, det egentlige Mauringania, og der intet urimeligt deri, at Vandalerne, som et stridbart Folk, kunne have udbredt sig over Oderen (mod Vester), hindret deres Reise ved at afflaae dem Marchen igiennem deres Land. Langobarderne herover betrukkede, turde ei stride med dem, saaledes selv vare faae, og Fienden derimod tærlig. Noget lærte de at opfinde saadant Middel. De foregave, at have i deres Land Cynocephali: Folk med Hunde-Hoveder, som stridde tapfer, og drukkede Mennecks-Blod, ja deres eget, naar de ei faae sat paa Fienden. For at gjøre denne Betretning desto værdigere, udvidte de deres Læyr, og tændte megen Ild op. Herover turde Fienden ei give sig i Slag med dem. Men da en sær drabelig Stridsmand iblant sig, paa hvilken meget stode; hvorover de tilbode Langobarderne at sende deres, som kunde afgjøre Sagen ved en Eenekamp med ham. Saaledes, at hvis han vandt, saa skulde Langobarderne vende tilbage, som de vare komne fra, men tabte han, saa skulde Langobarderne faae frie Marche igiennem deres Land. En Langobardisk Træl tilbød sig da frivilligen at stride imod dem paa Vilkaar, at faae Frihed for sig og Afkom, saafremt han vandt. Derpaa sloges de; Langobarderen vandt, blev hans Folk drog igiennem Asipitternes Land, og komme til den Ringe, hvor de, for at formere deres Stridsmænds Antal, mange Trælle frie, men dog paa den sædvanlige Maade. Til, hvorved de mumlede nogle Ord paa deres Fædrenes Bed disse Cynocephali forstaaes uden Toll Humer, hvorefter de haver saa megen Lighed med en Hunds i der Næbb og Sprog, og hvilke efter Ptolemæus og Dionysius kaldes

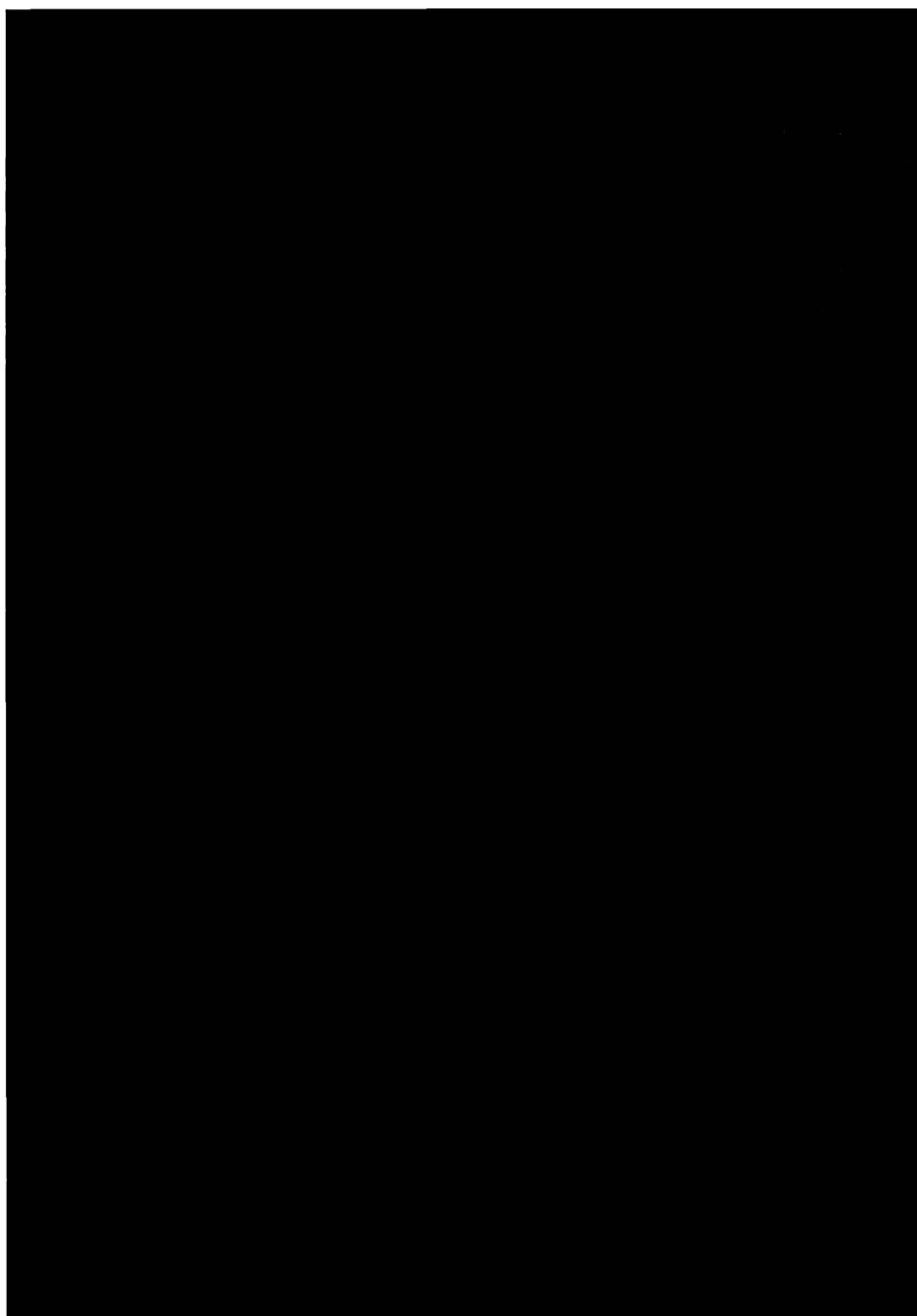

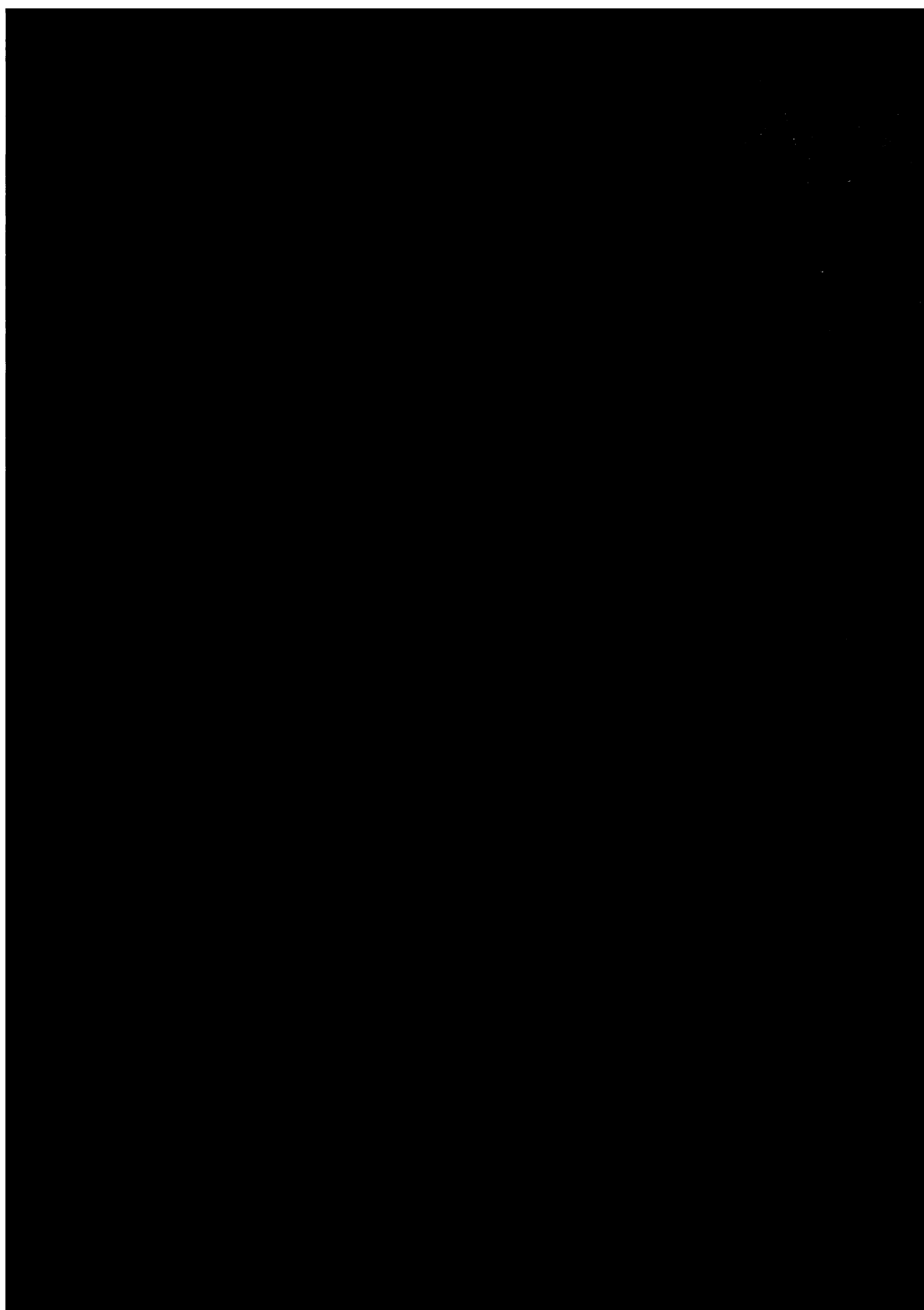

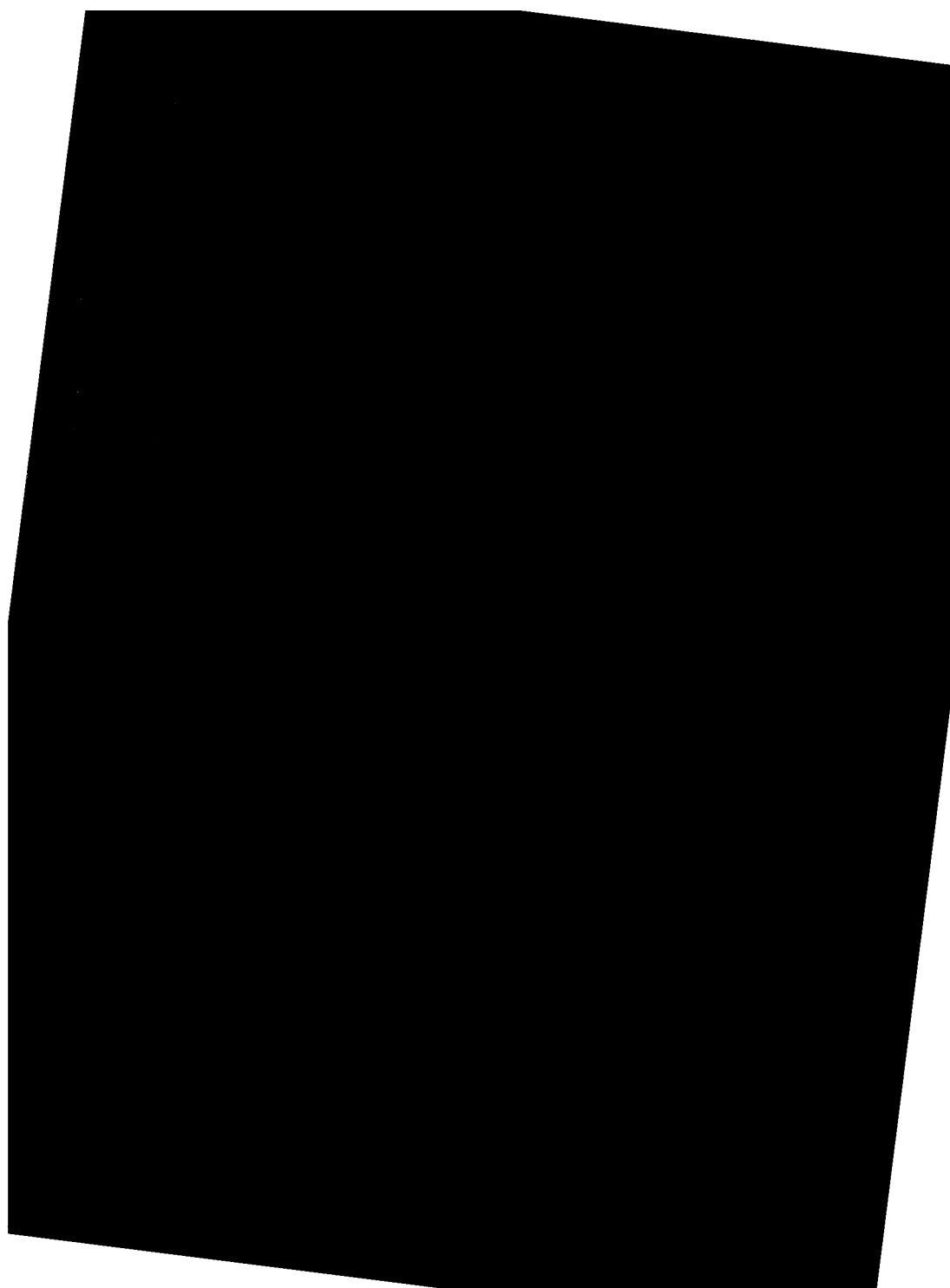
sidst komne til Anthalb, det er Anternes Land, saa træder ting sig. Thi af Jornande (30) er det klart, at Anterne ha først boet inde i Landet oven for Ost-Götherne, og siden (hvil efter al Anseende ei er skeet forend efter Aulæ Død, og de G nisse Riges Fald) udstrækt sig til Pontum, Donau og Nisus. Heraf slutter jeg, at de i Enden af det fjerde og Begyndelsen det femte Sæculo have boet i Boihymien og det røde Rusland, thi man seer overalt at de Slaviske Føls have udbredt sig til Nord og Øst til Vester og Sønder. Og boede Langobarde tilsidst i det røde Rusland, saa kunne de gierne det have at bestille med Bulgarene. Men nu bliver kun Spørgsmaal om man skal troe at Langobarde have først boet i Burgund eller i Balthaib. Engang var jeg af Lecards Tanker, at det sidste forstodes Gepidernes Land, men nu troer jeg som med Jordan, at det bør læses Bandalaih, eller Bandalaih er Bandalernes Land, baade fordi denne Læsemaade nærmest saa meget til Bantaibos, saa og fordi man aldrig har set Gepidæ ere bleve kaldte Banta, eller Bata. Dertil kommer at man herefter kun haver nødig at vende op og ned paa Orden, da man ellers maae i den først tage det andet og siden det tredje, og tilsidst det første. Hvad Endelsen gaaer, da betyder den efter mine Tanker saa meget som den første Ord Have en Eendom. Langobardeernes Marcher gaaet saaledes for sig efter mine Tanker. Fra det røde Rusland eller Göthernes første Sæde ere de komne til Store-Polen, Burgundiernes ældste Sæde, derfra til Böhmen, Bandalaih det Sæde, og endelig til det røde Rusland, Anternes Land. Med mindre man vil for det Spring, som synes da at have

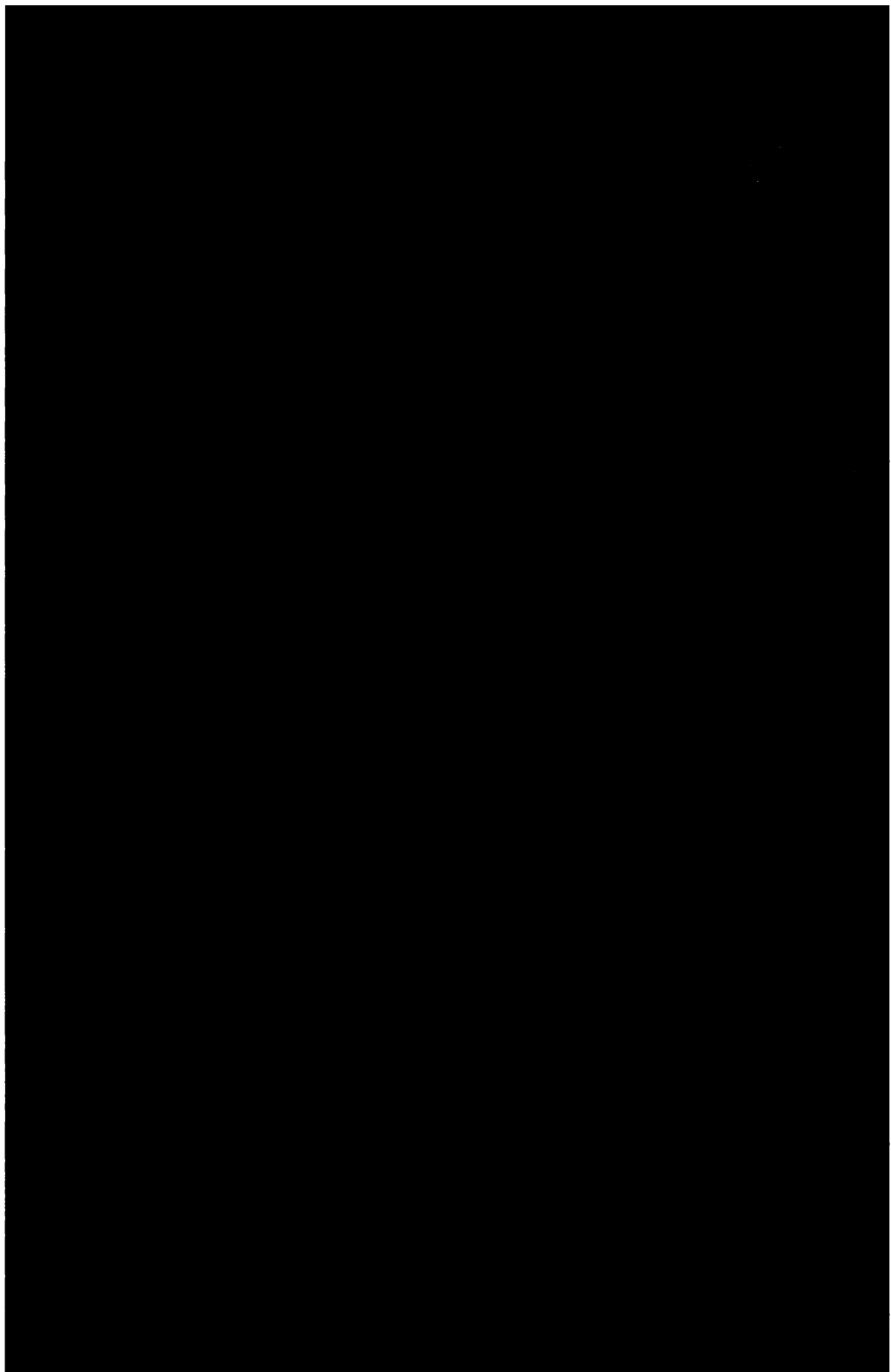

gav ham tit en Amme, og forordnede at opfede ham med. Og som en Gifte-Dam hedte paa deres Sprog Lams, saa han ham Lamisso. Denne, da han voxede op, blev i tapper og stridbar en ung Person, at han kom til Regl efter Agelmundum. Der fortælles, at da Langobardet gang droge afsted med deres Konge, og vare komne til Flod, bleve de af Amazonerne forbudne at gaae derover, Lamisso da sommenende stridede udi Floden med den stupp dem, og omkom hende, og forkastede derved Langobard Overgang, saasom det forud var afgjort imellem begge. I derform hun overbandt ham, skulde Langobarderne gaae fra Floden, men hvis han igien vandt, saa skulde de faae gaae over den. Ved denne Beretning tvister Paulus selv Amazonerne vare længe tilforn udroddede, med mindre at der paa de Kanter kan indtil den Tid have boet Fruentimmer, allerheldst han af nogle haver hørt, at udi hans egen Tid skulde i Germaniens inderste Dele saadant Folk af Fruentimmer. (Derfor det bliver Agelmund haver først ført Langobarderne fra Storer Anternes Land, saa er det rimeligt, at ved denne Flod Weizelen, og ved Fruentimmer Folket Qvanerne, og nerne, en Fint Folkesfærd, hvis Navn haver, ved Overeenstemmelse i Lyden med Qvinder, giver den denne Digt. I det mindste er det vist, at dette har Adamum Bremensem til at kalde Qvanernes Land Tannorum. Tacitus og Ptolemæus sætte Ginner i de Lande, og den sidste udtrykkelig ved Weizelen, hvorfra det være, at der endda have opholdt sig Stammer af dem efter, og maaskee just ved disse, saa og de paaafgørende

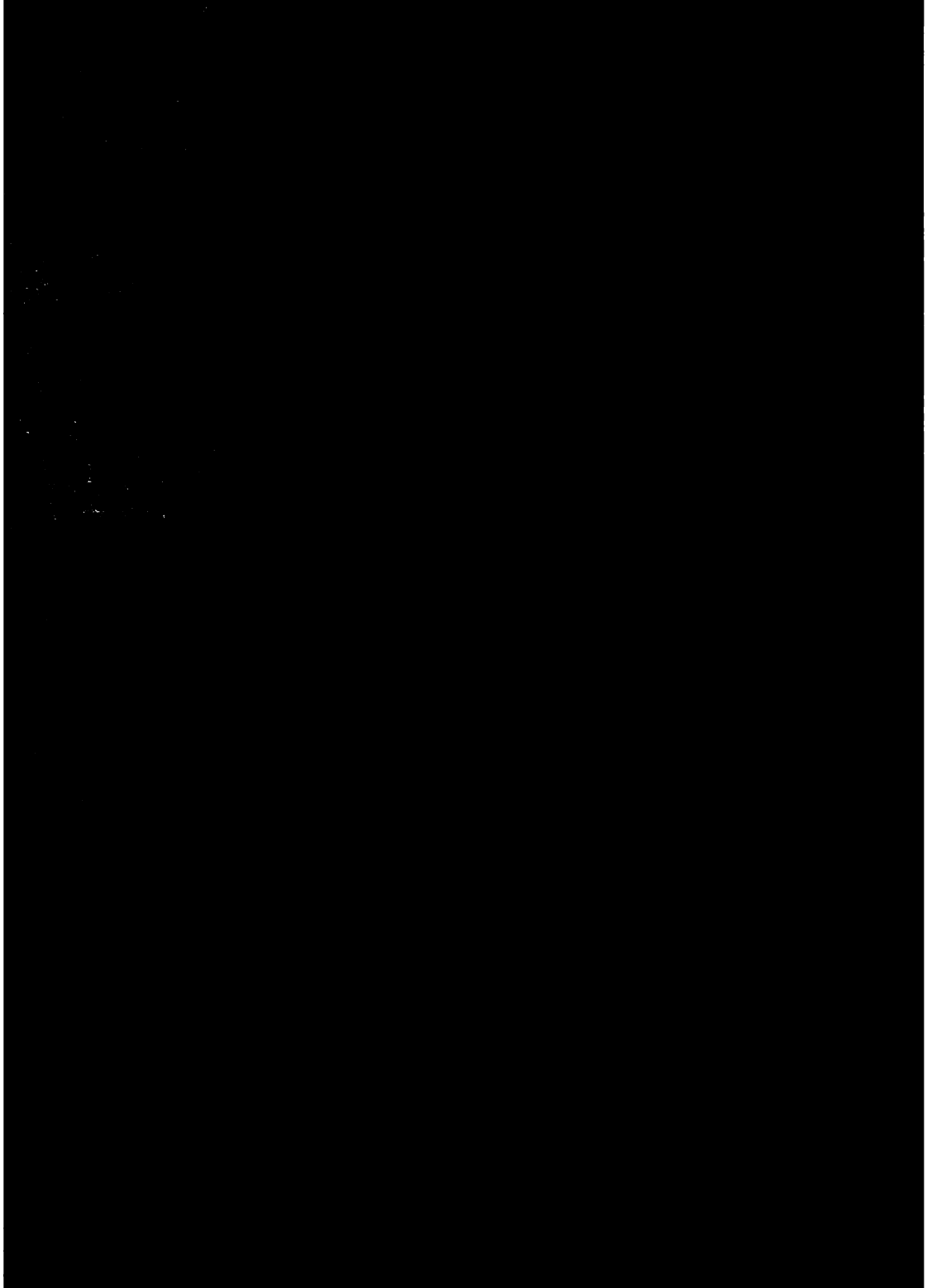

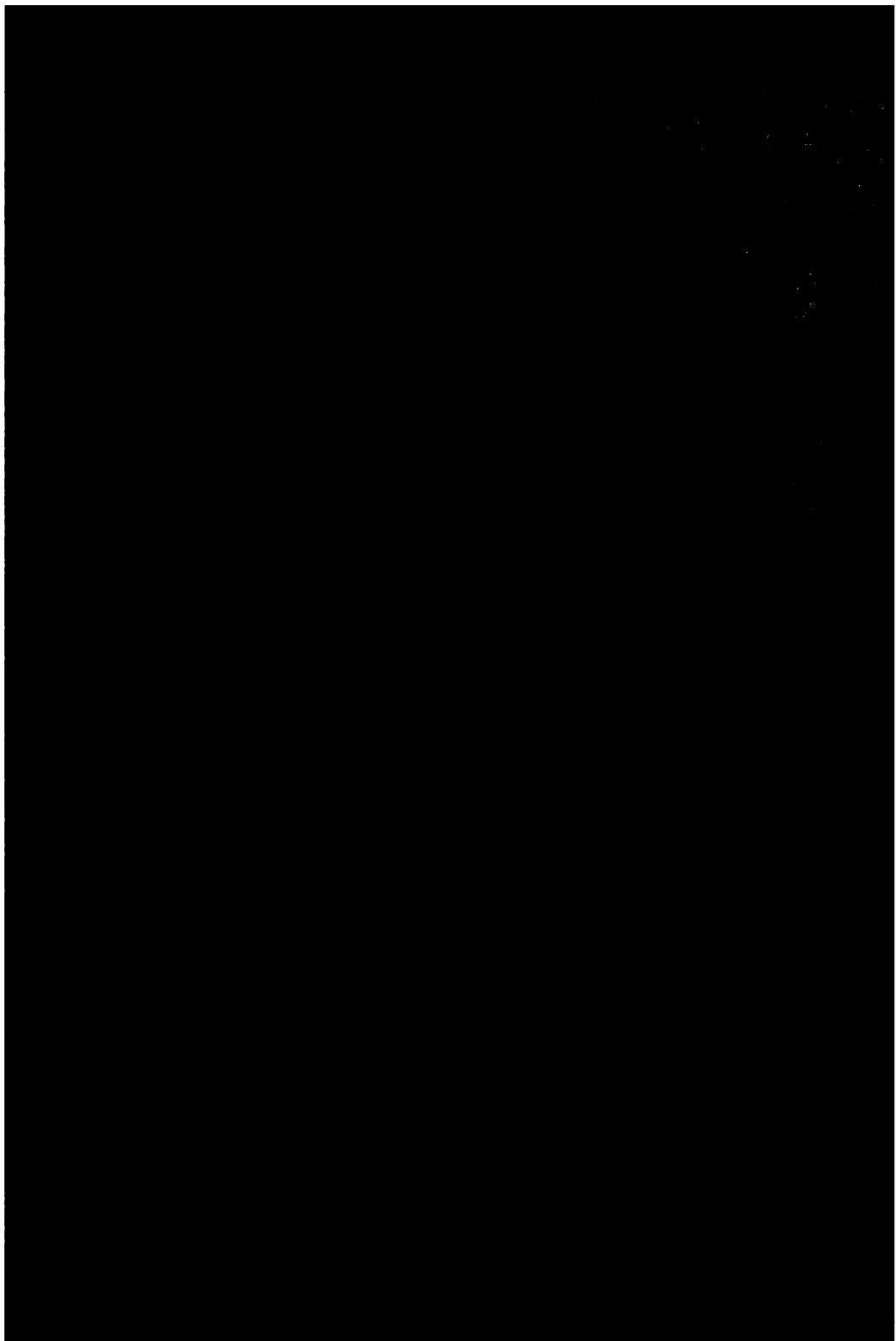

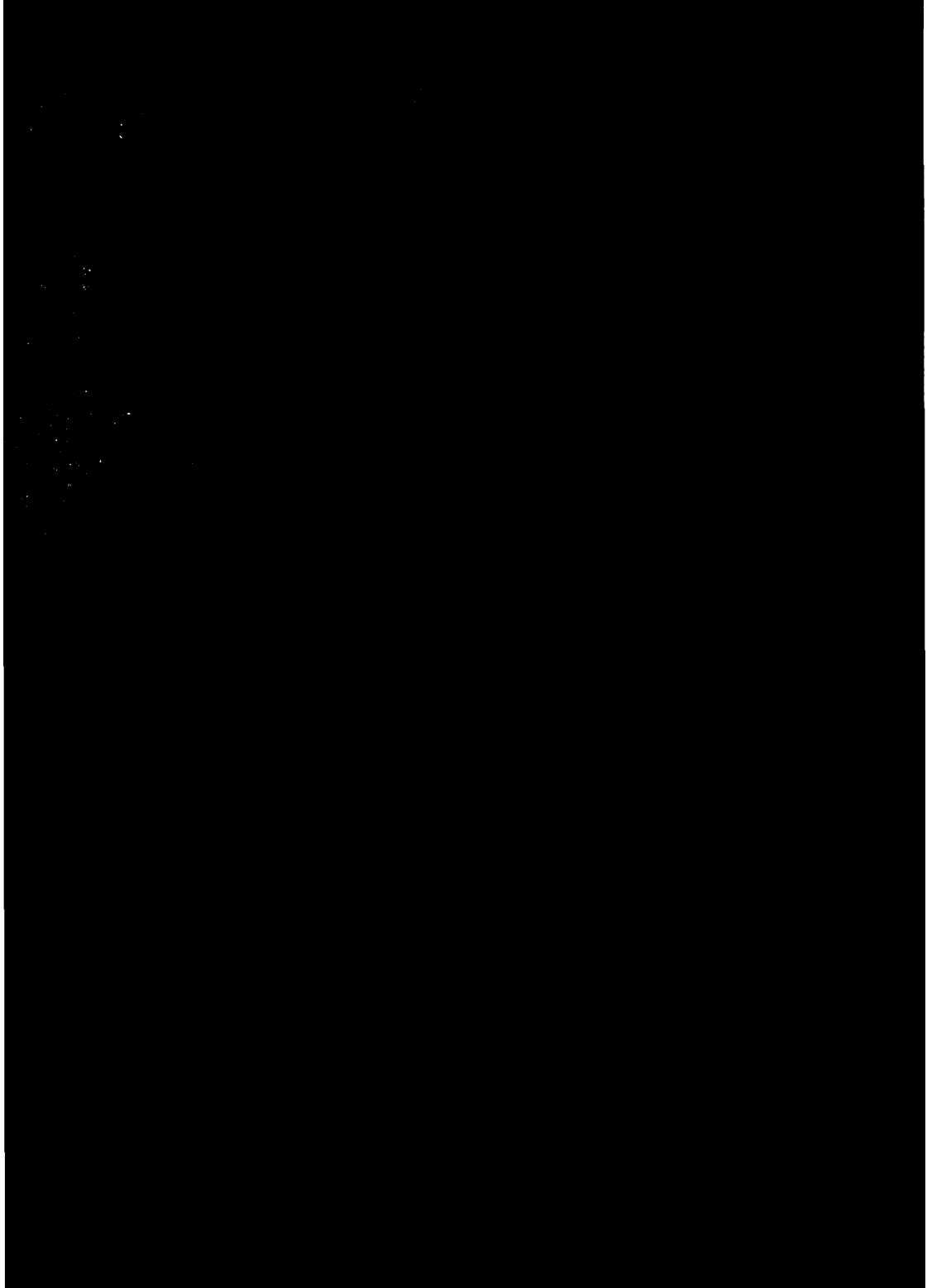

som deraf, at Finærne falde et Slægt Parri, da de Tyd
de det Barth. Det samme maae jeg og sige om de øvrig-
ne af de Longobardiske Konger, thi om Lech eller Lechu-
svereens med det Finste Lechi 3: Lov, saa kommer det
det Nordiske Let og Tydske Leicht; Kan Childes væ-
re sat af det Finste Childo 3: Glands, og Hoki 3: indhulig
fattende, saa kan det og være af det Tydske Child, Mil
Barn, eller og adelig, og Hoch 3: høy; Kan Gudecho
af det Finste Cude 3: at væve, saa kan det meget bedre
det Tydske Gut 3: god; Kan Daffo, som dog findes
bringes af det Finste Tajuwas 3: Himmel, som dog først
vidt hentet, saa maae jeg tilstaae, at ingen Etymologie
eller Nordisk falder mig derved ind; hvorimod Taro
mine Tanker bedre ledes af det Celtiske Tad, Tarte,
Grifiske Teyre 3: Fader, end af det Finste Tähti 3:
og Waccho af det Tydske Wachsen, eller og Wacht,
Nordiske Vakan 3: vaagen, som af det Finste Waca-
skaal. Hvad angaaer de øvrige Langobardiske Konger,
da kunne de heel vel forklares af Tydsk og Nordisk.
Etavelse i Agelmund haver mange Bemærkelser i bemeldte
og Egel, Igel, er et Pindsvin, et Symbolum, som
vel paa en tapper Mand. Waltari kan være sammensat af
mægtig og Ar 3: en Ørn; Audvin af Aud 3: Rigtig-
nur, Vin 3: Ben, og maafee det er samme Navn som
Auden; Og Alboin af Alper, Alter 3: et Slægt Gen-
og af Alb 3: hvid, og af Vin 3: Ben. Da det er
vanskeligt at lede de Longobardiske Kongers Navne,
saa samme gjælder om andre Longobardiske Navne.

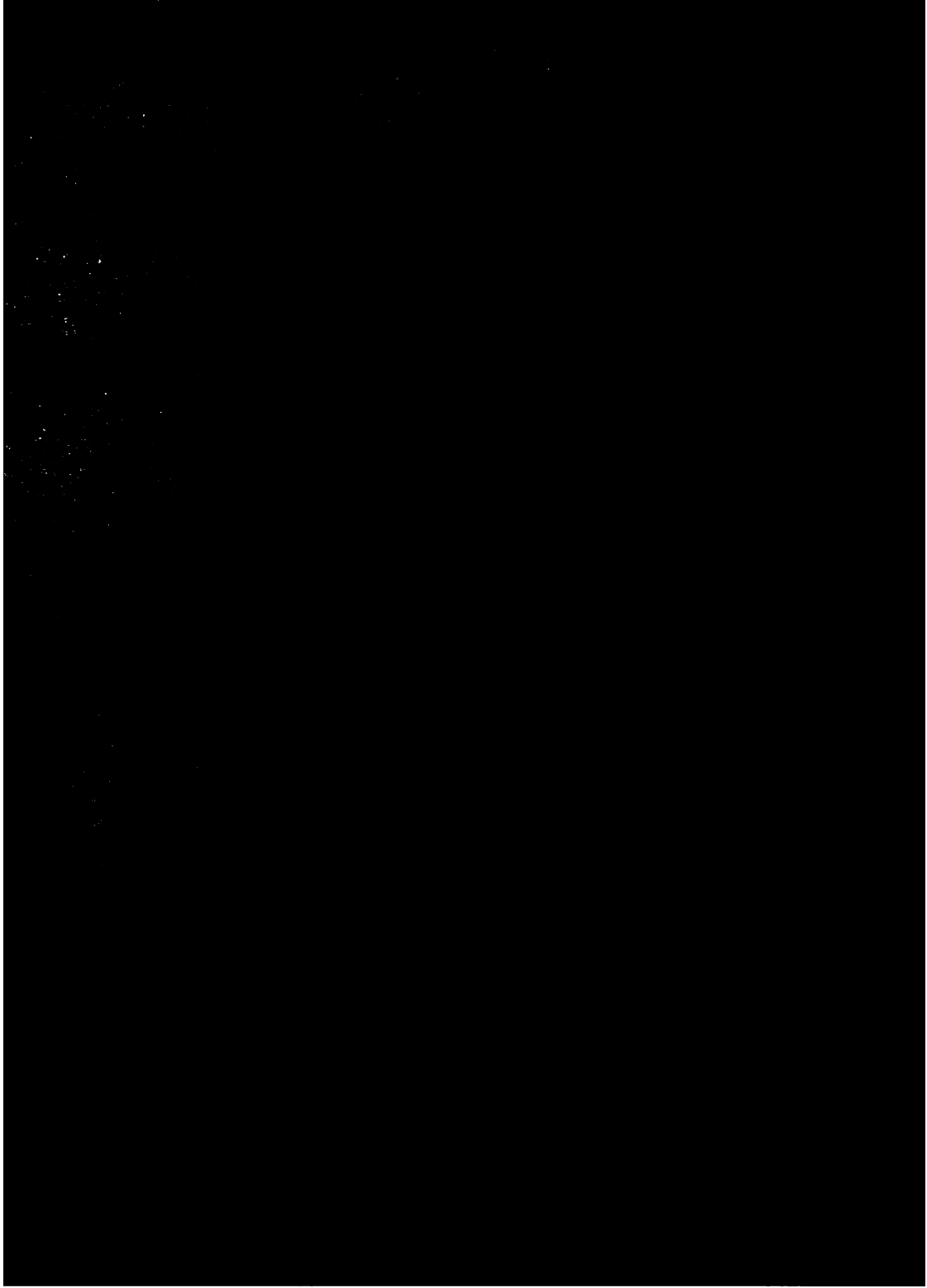

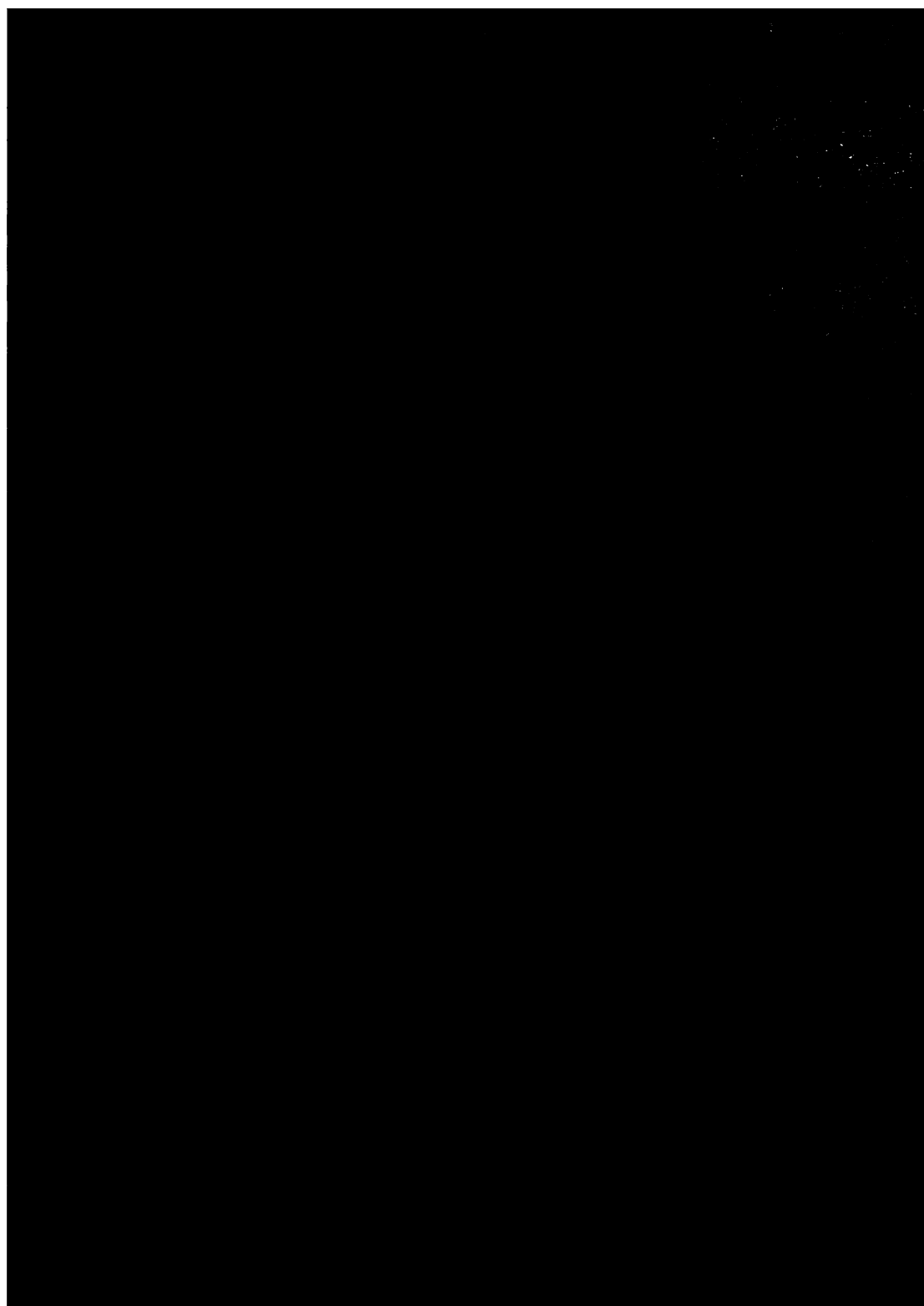

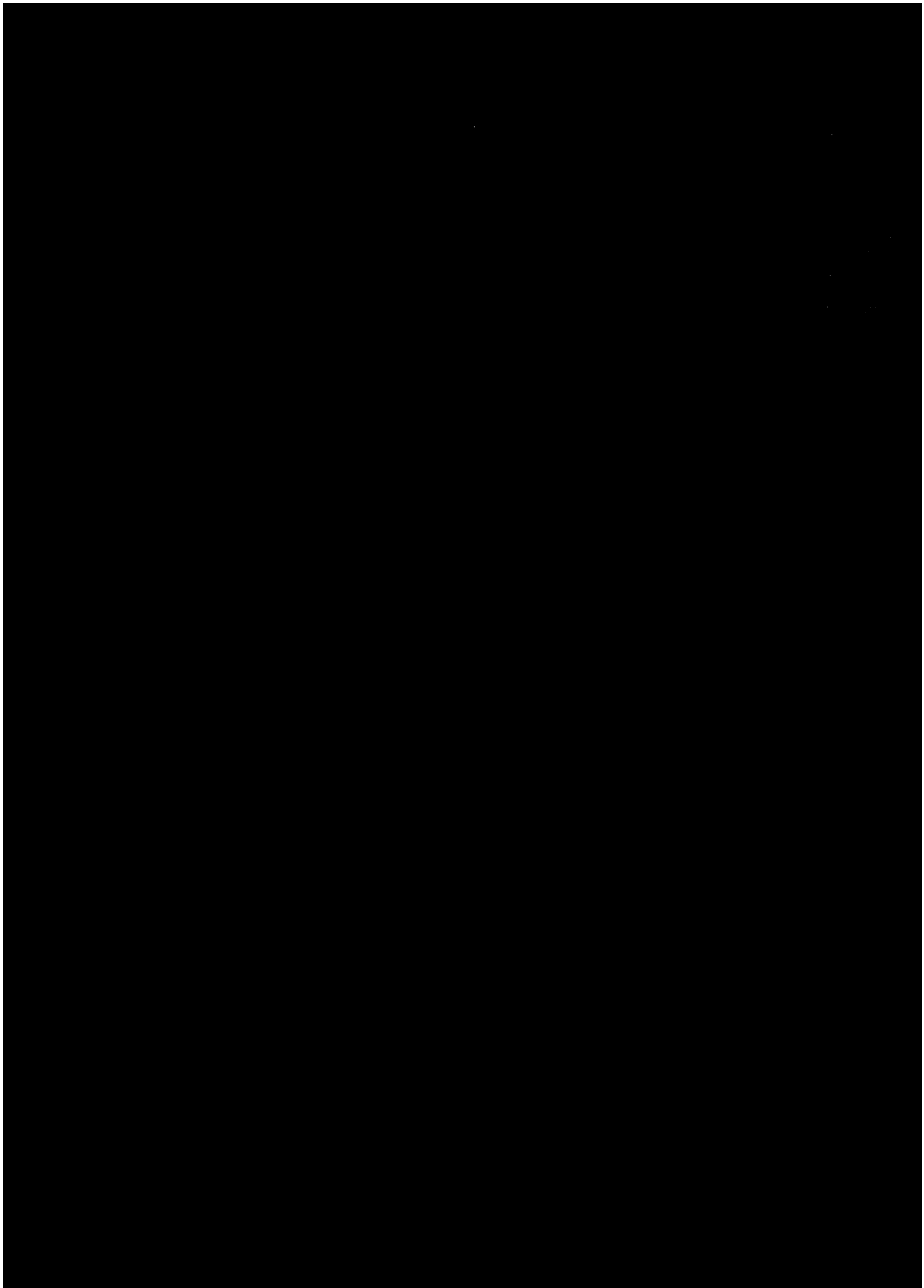

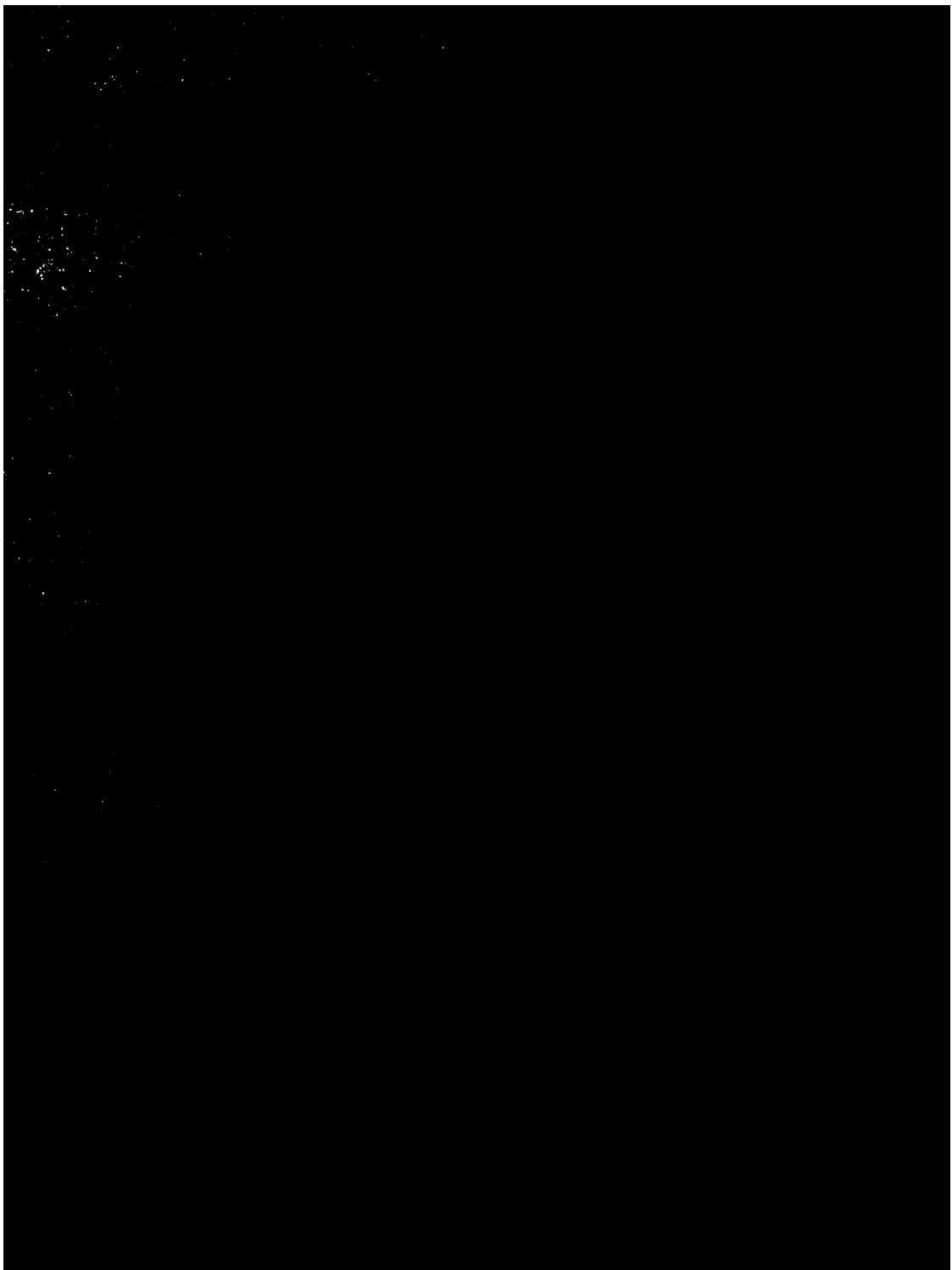

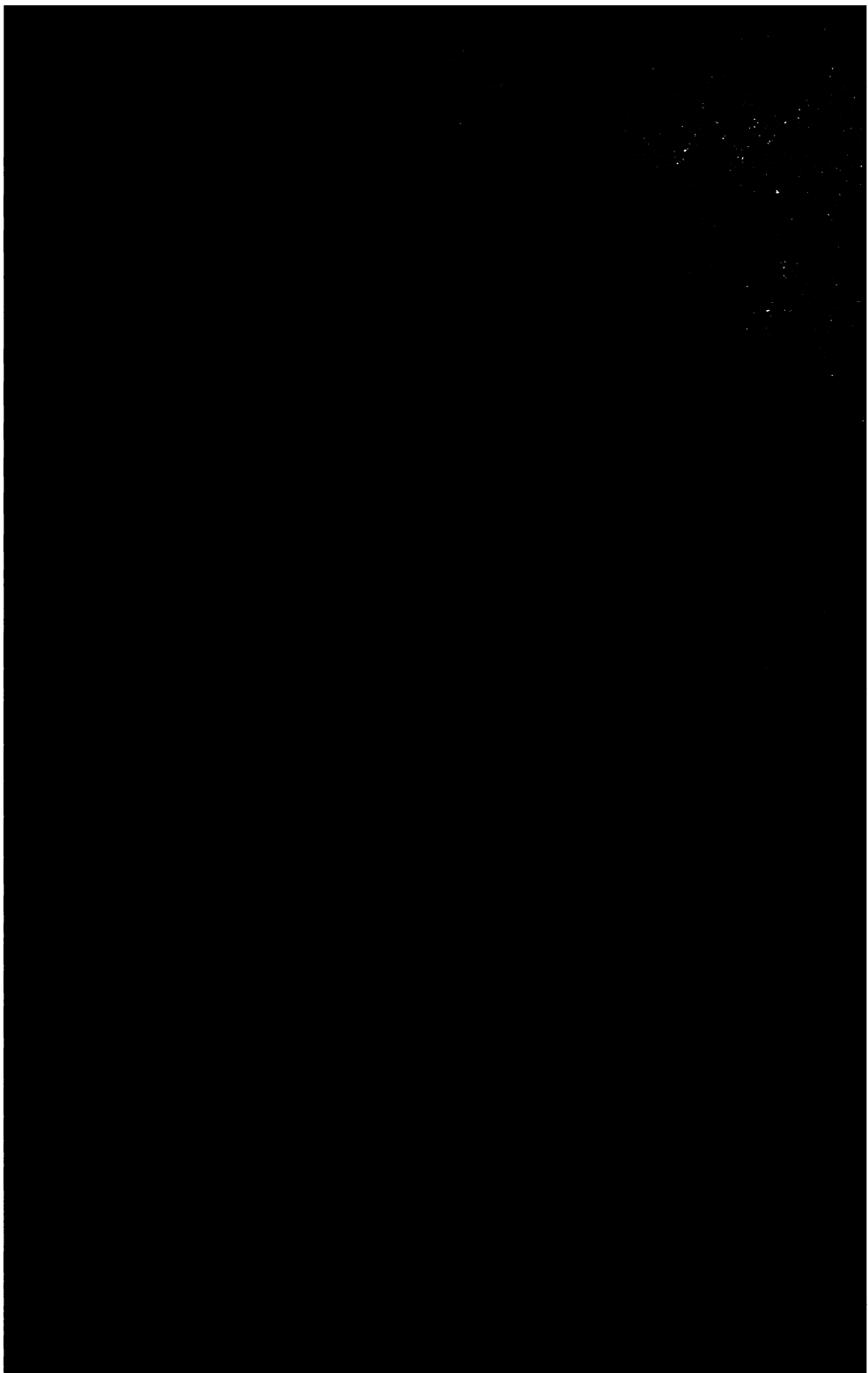

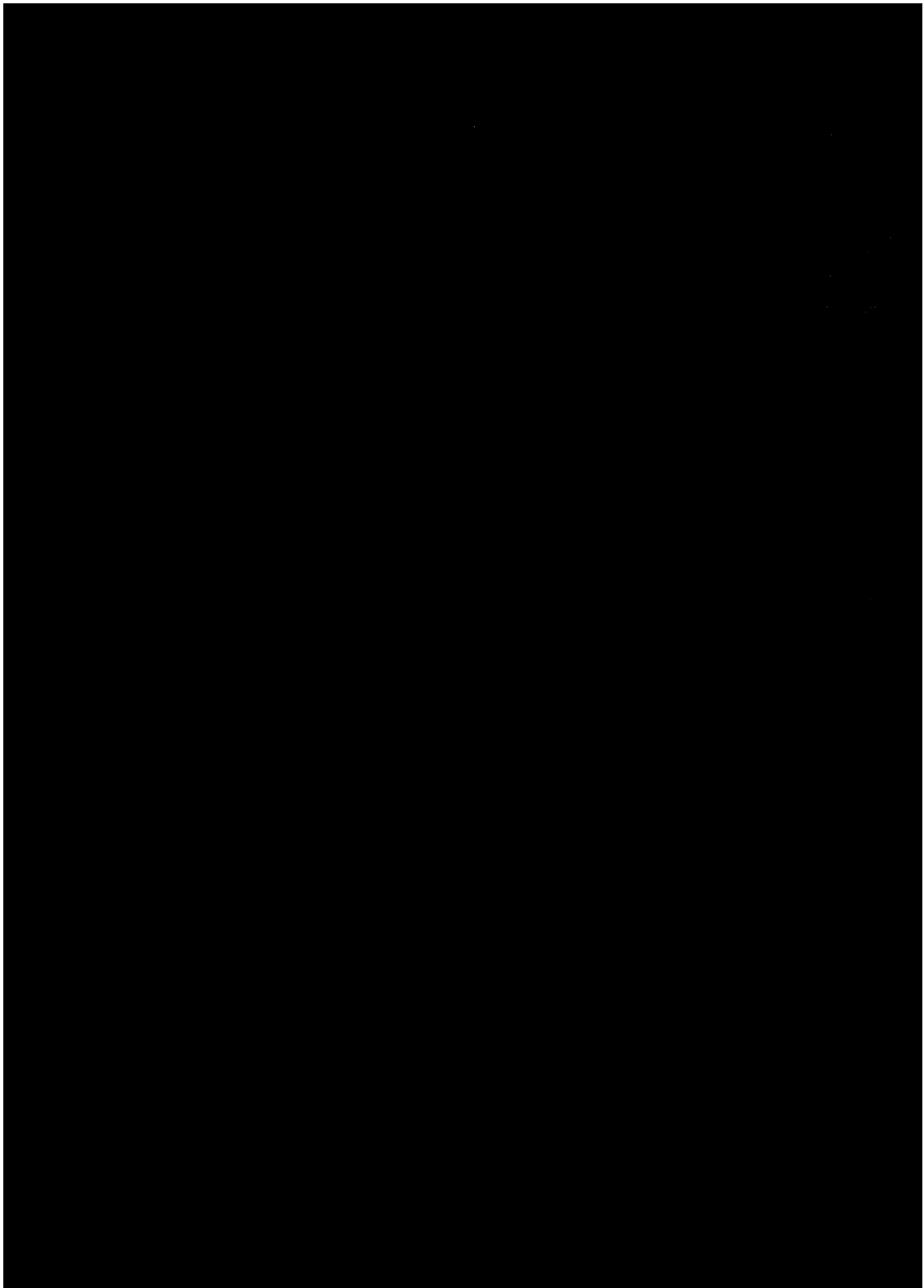

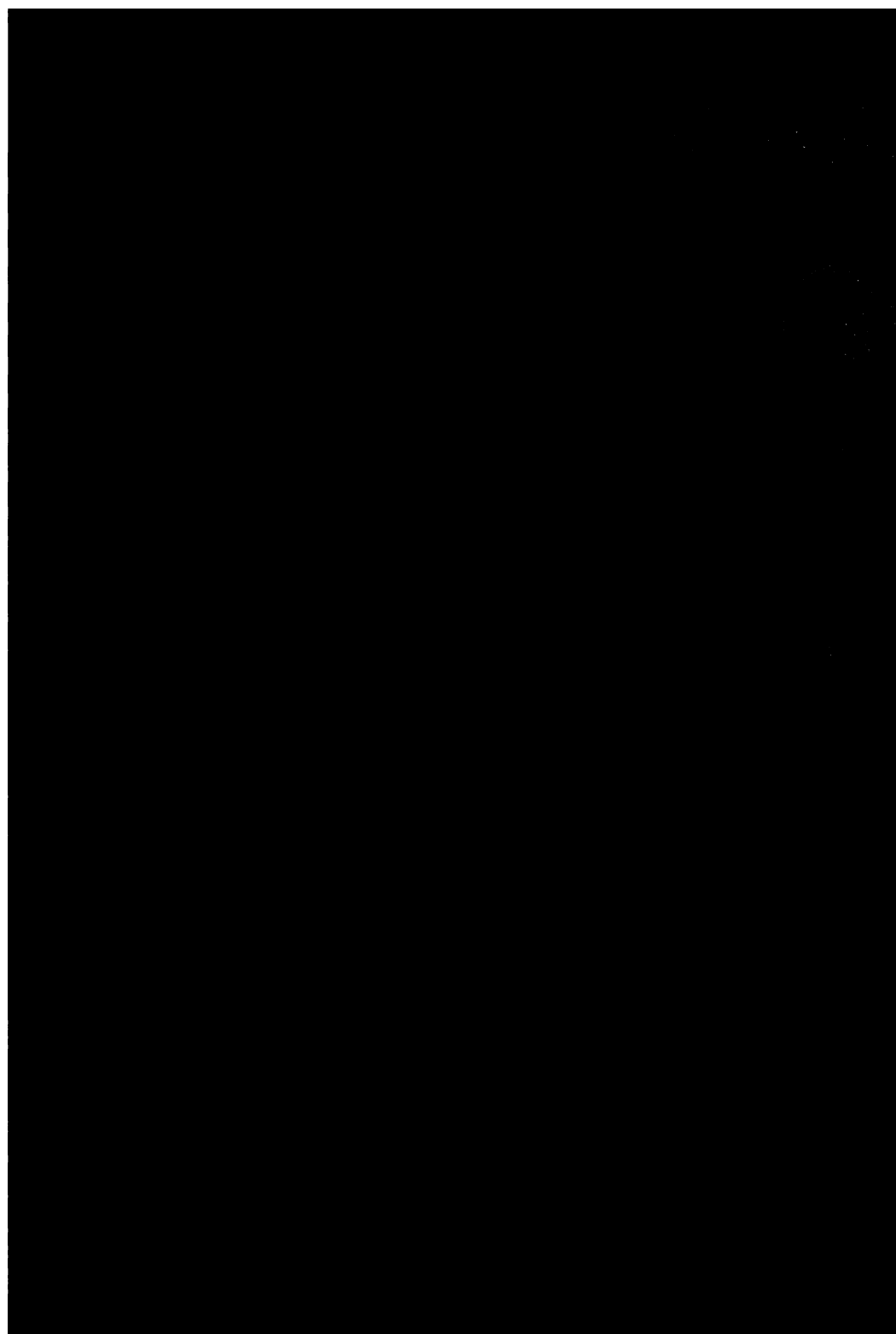

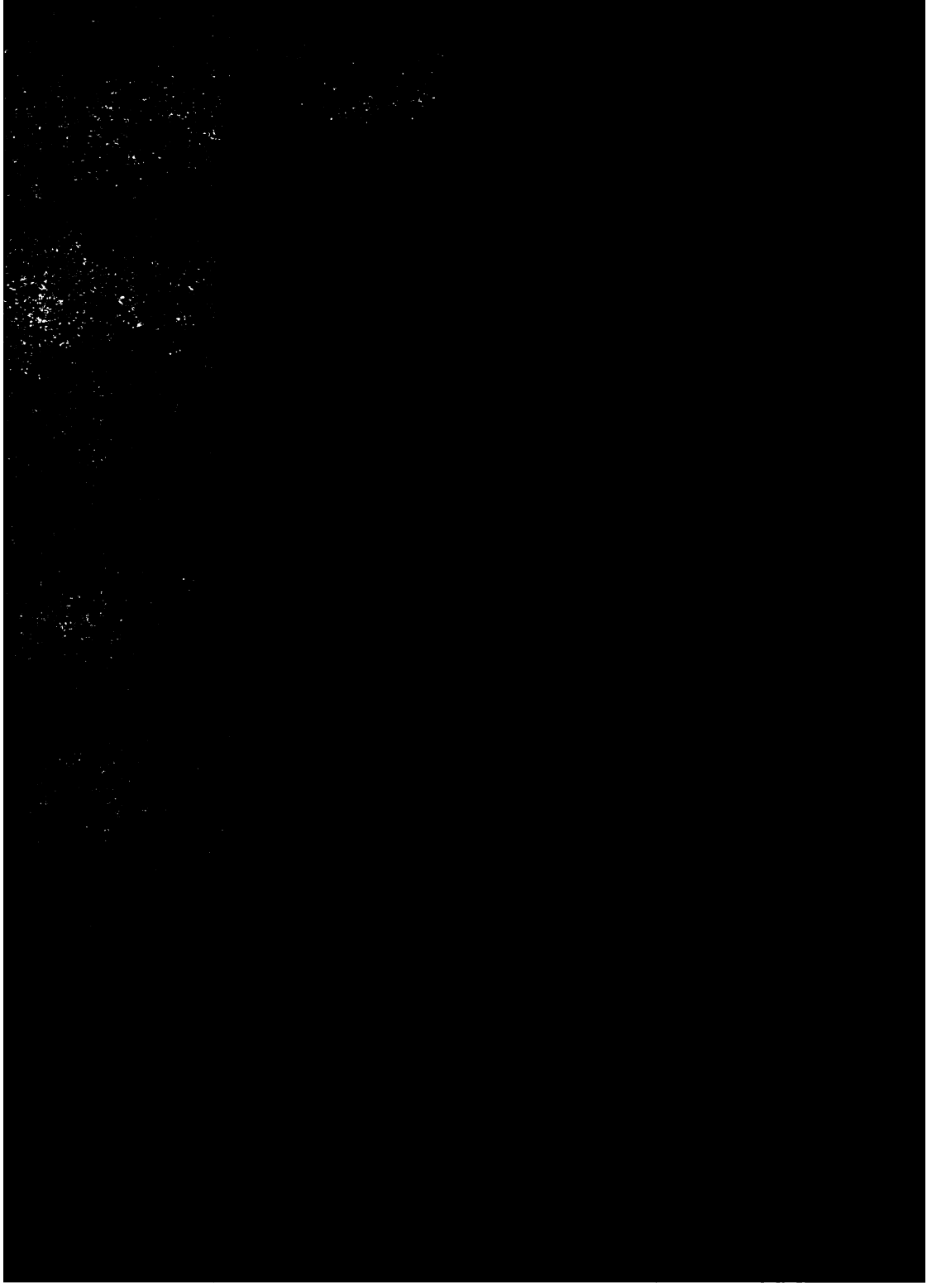

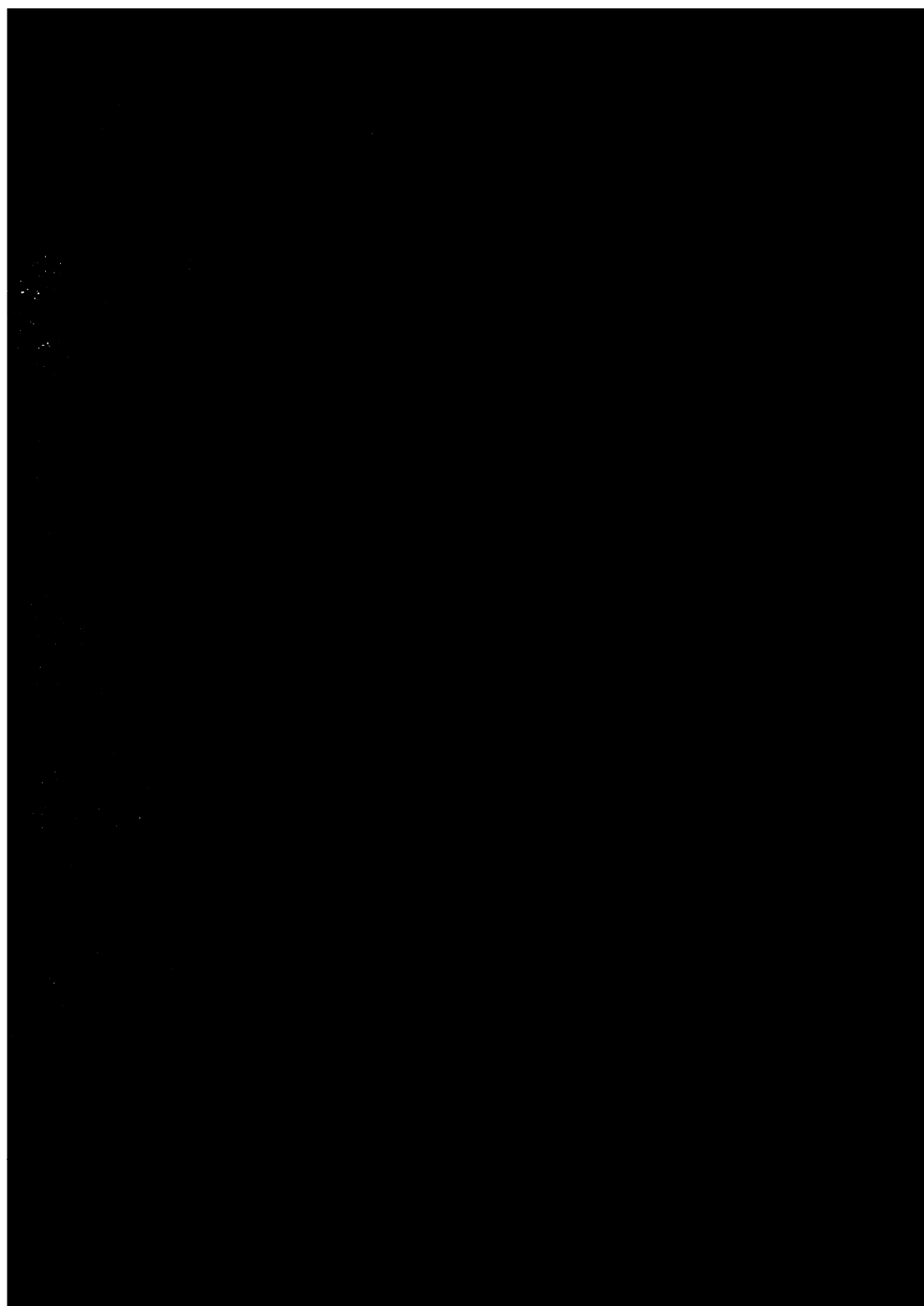

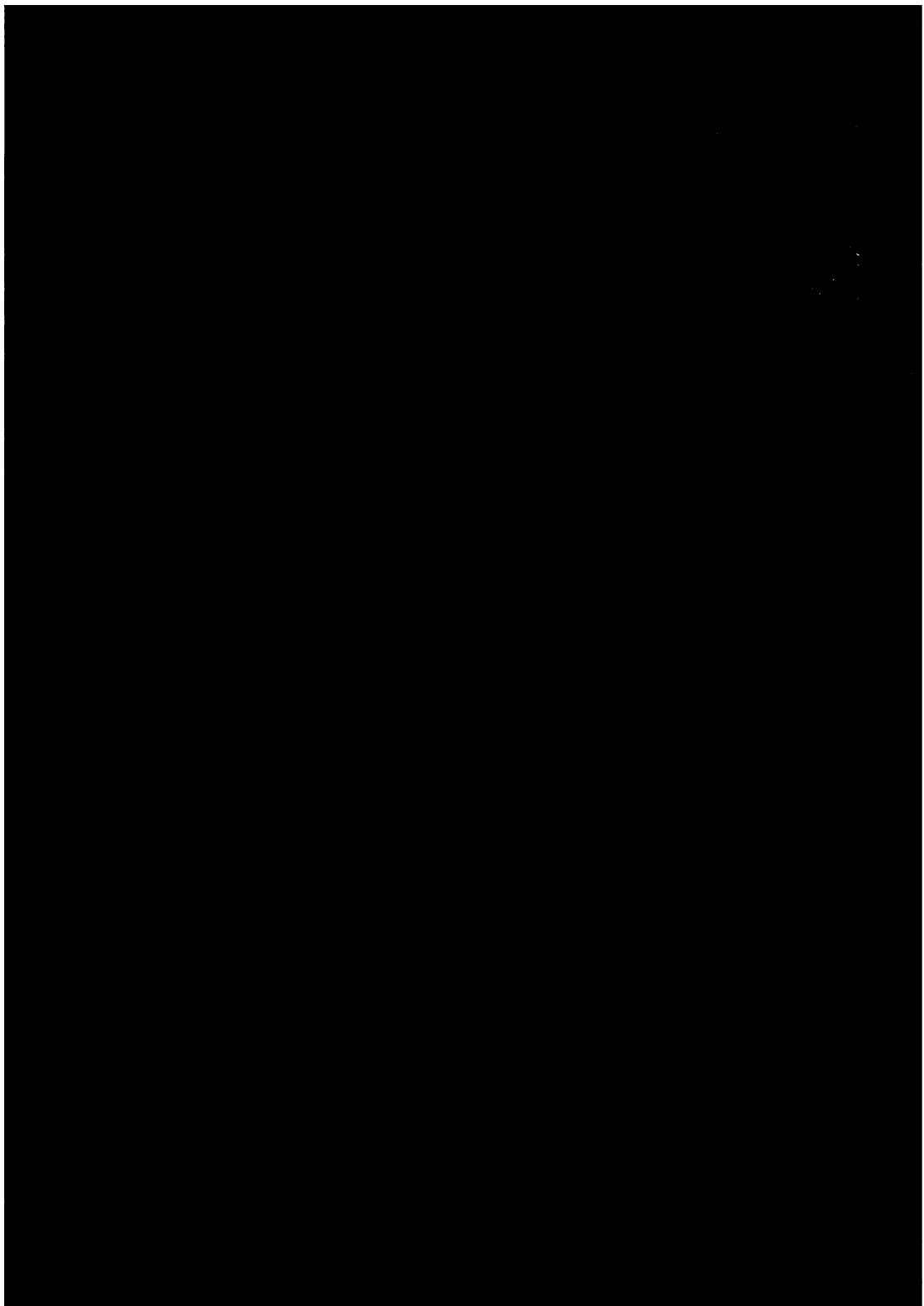

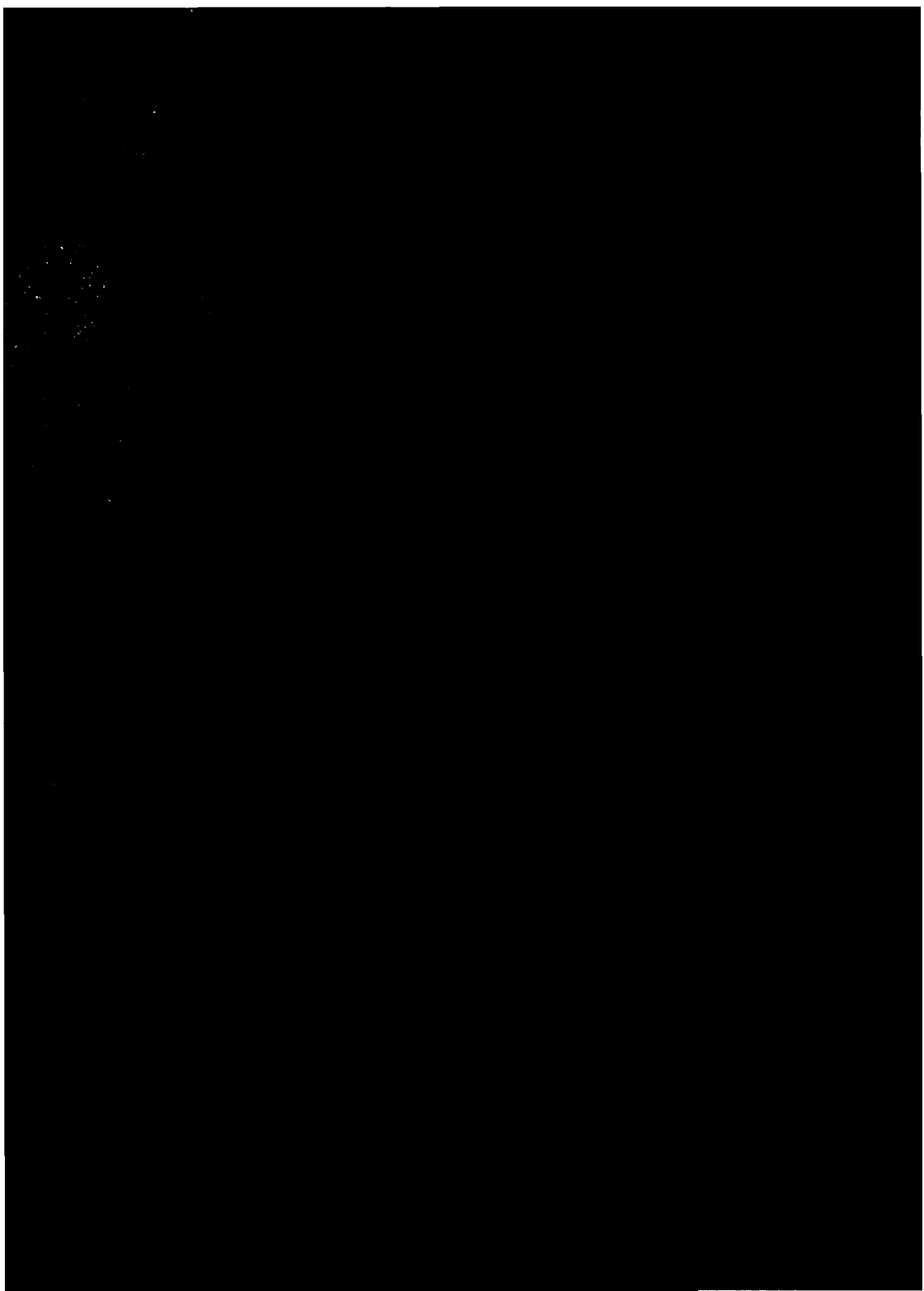

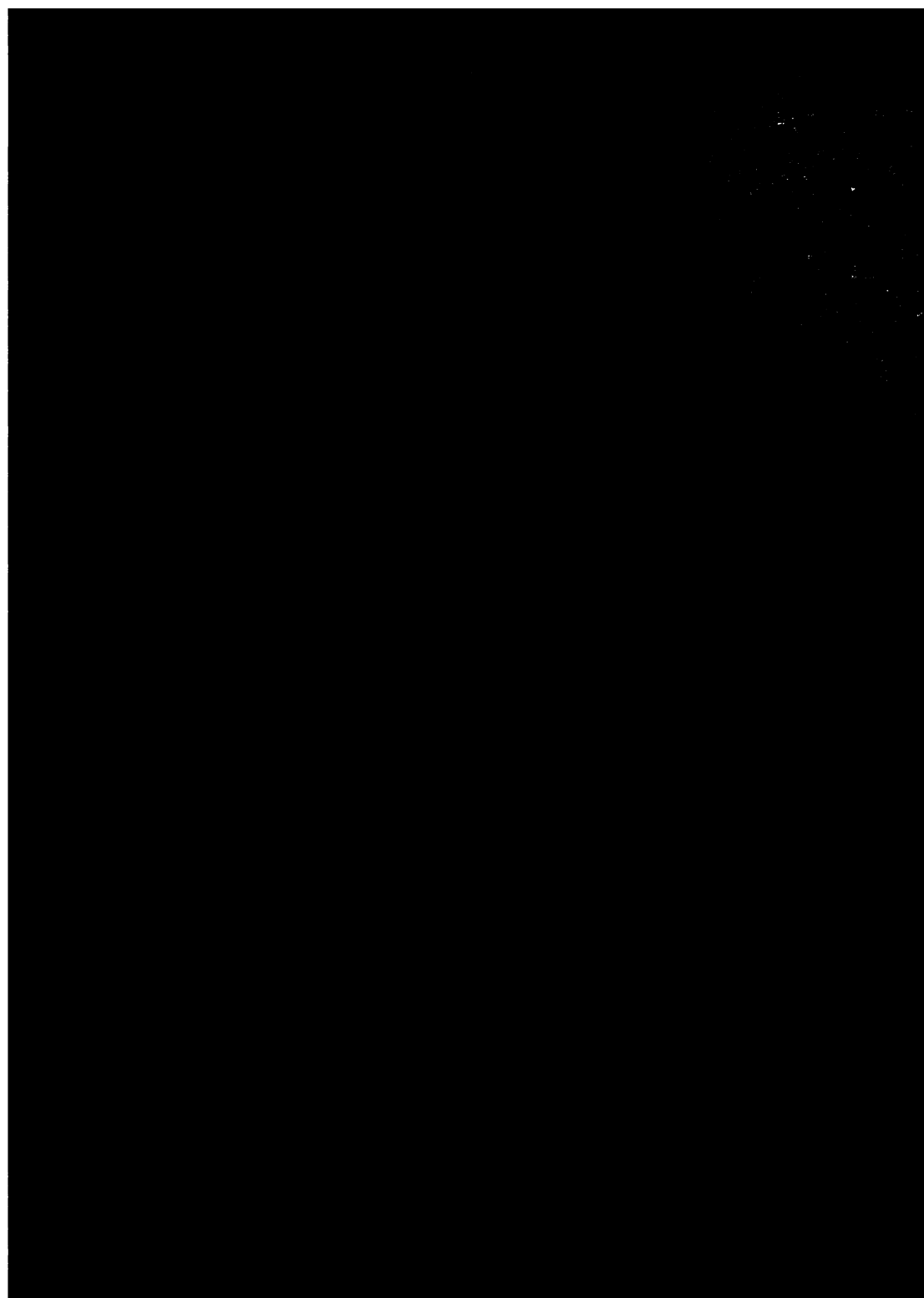

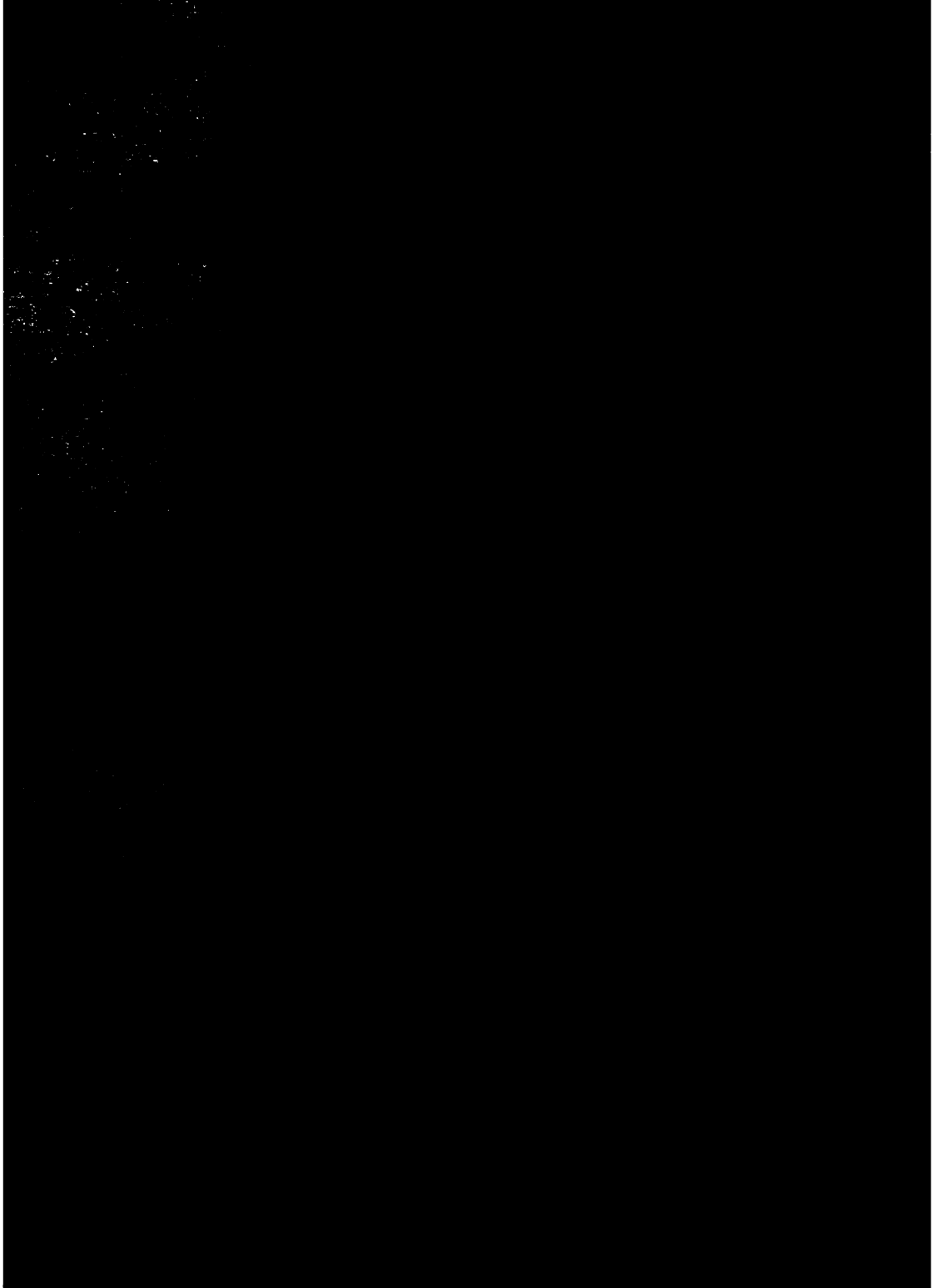

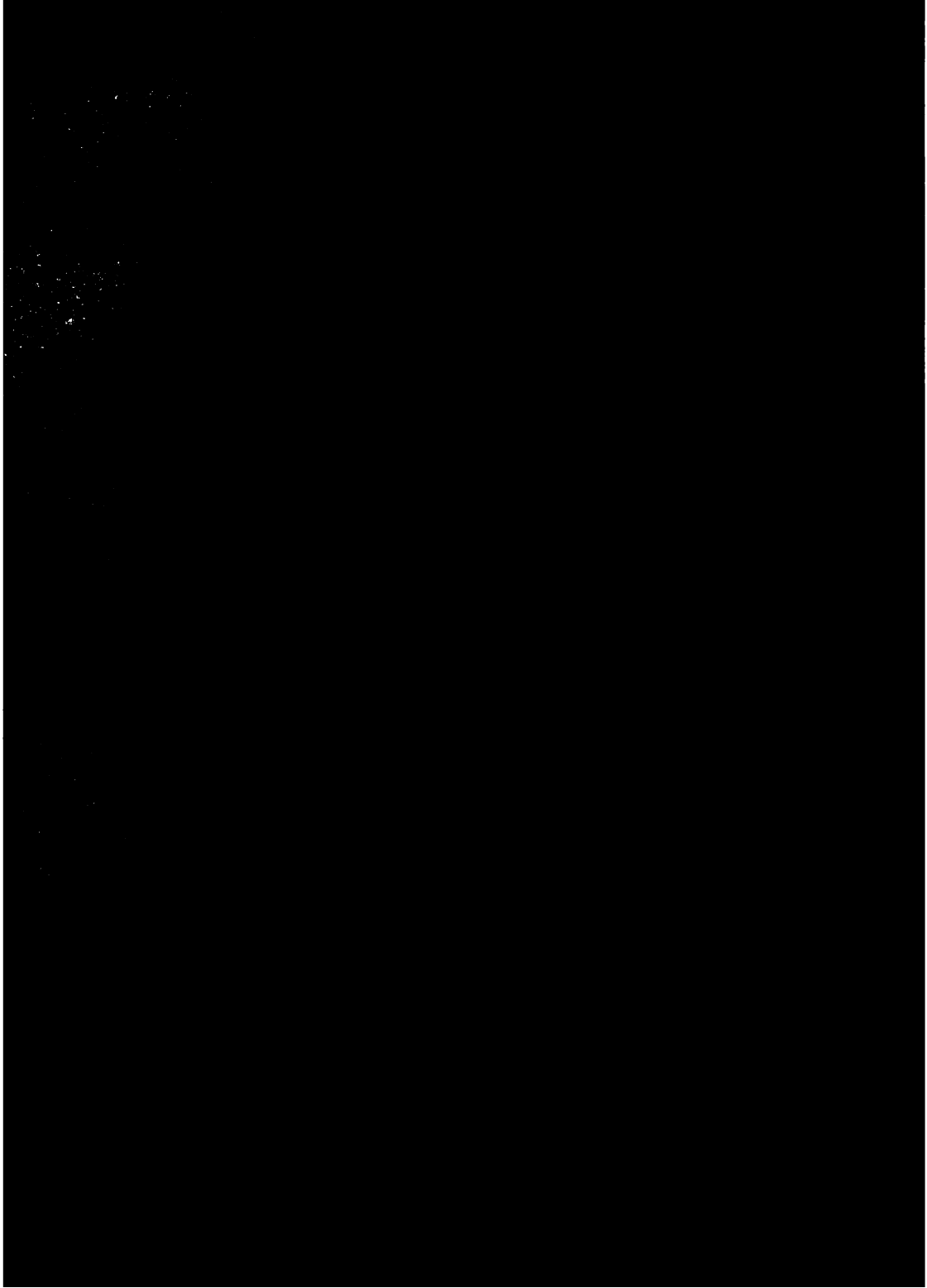

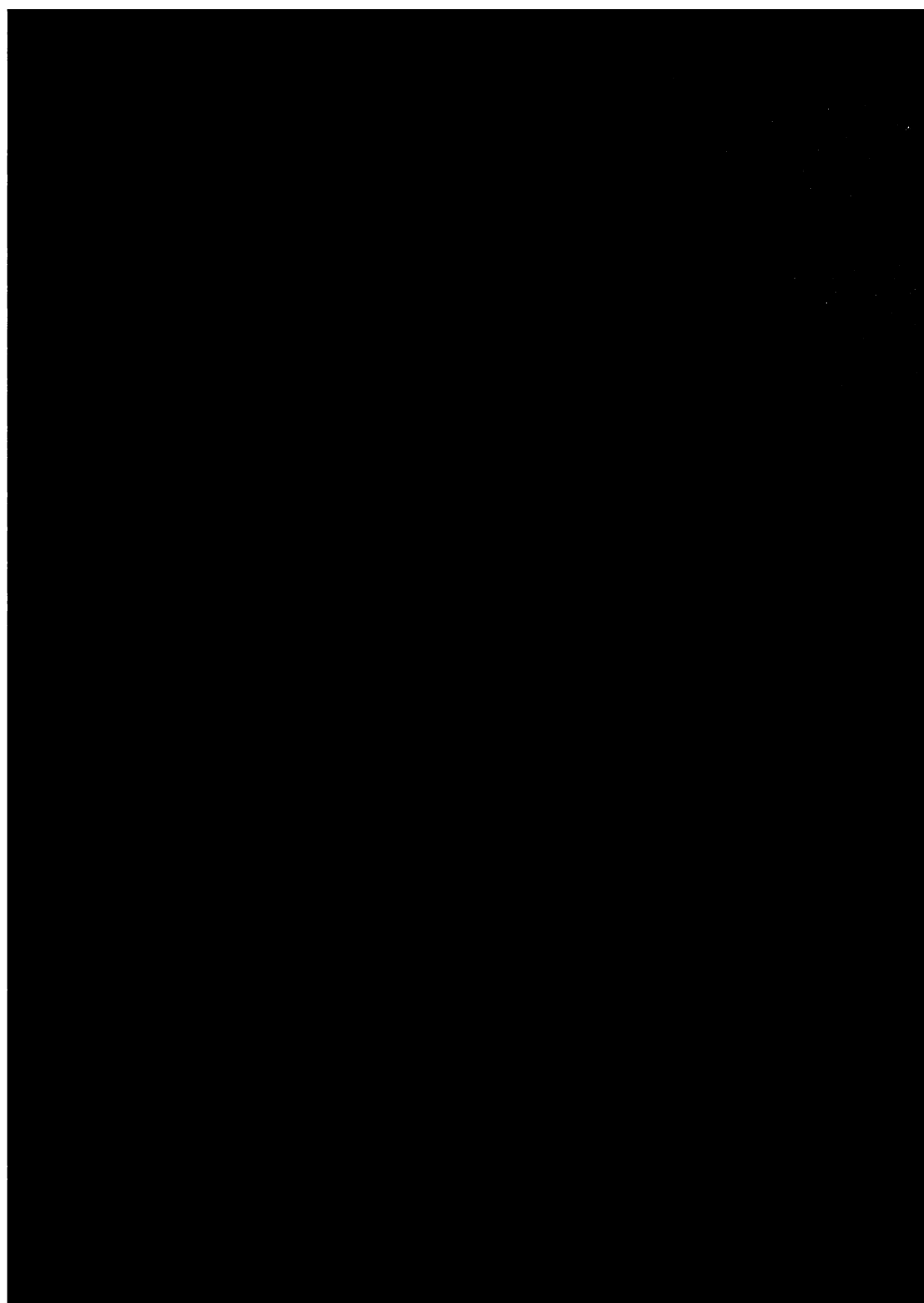

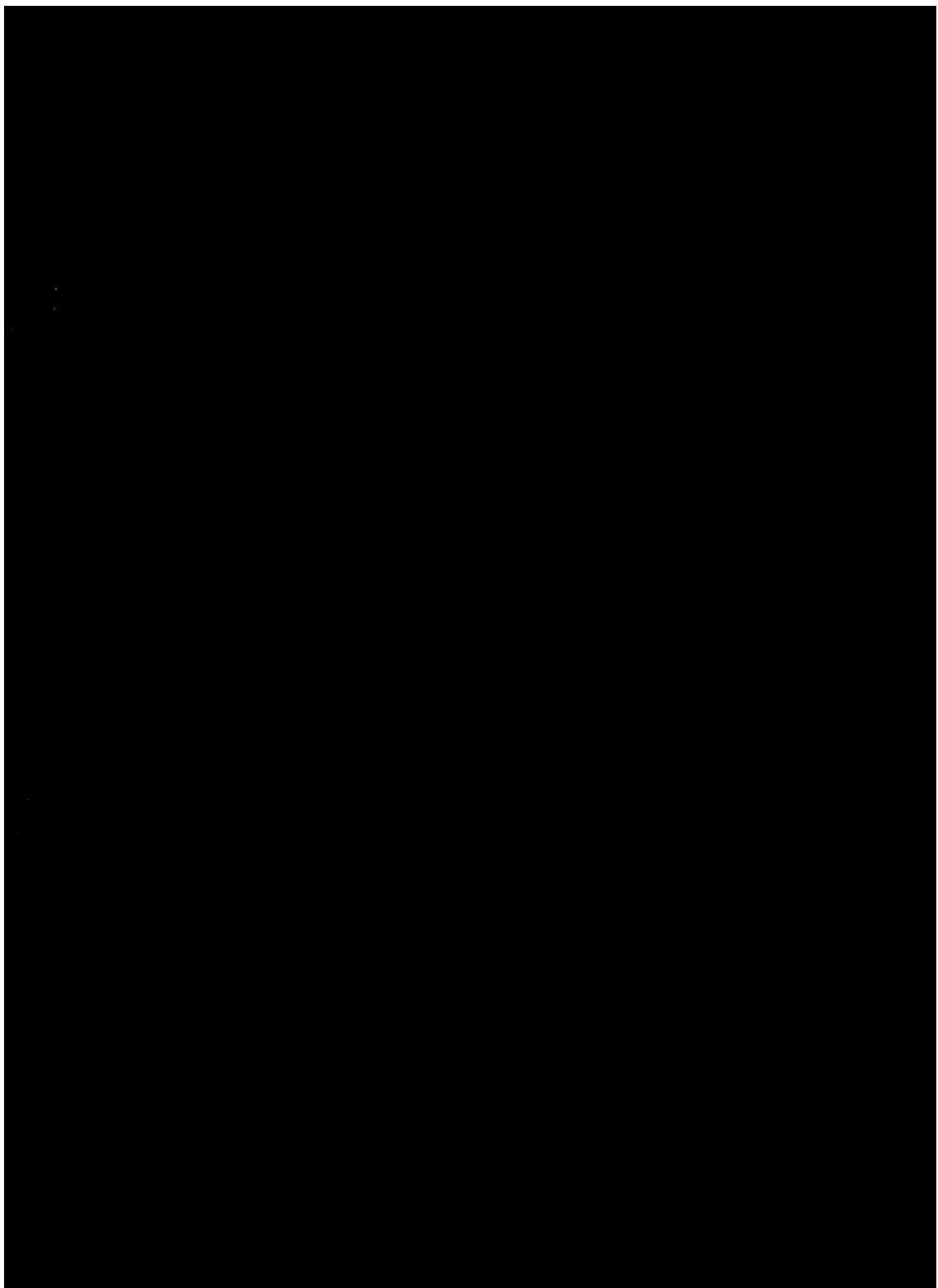

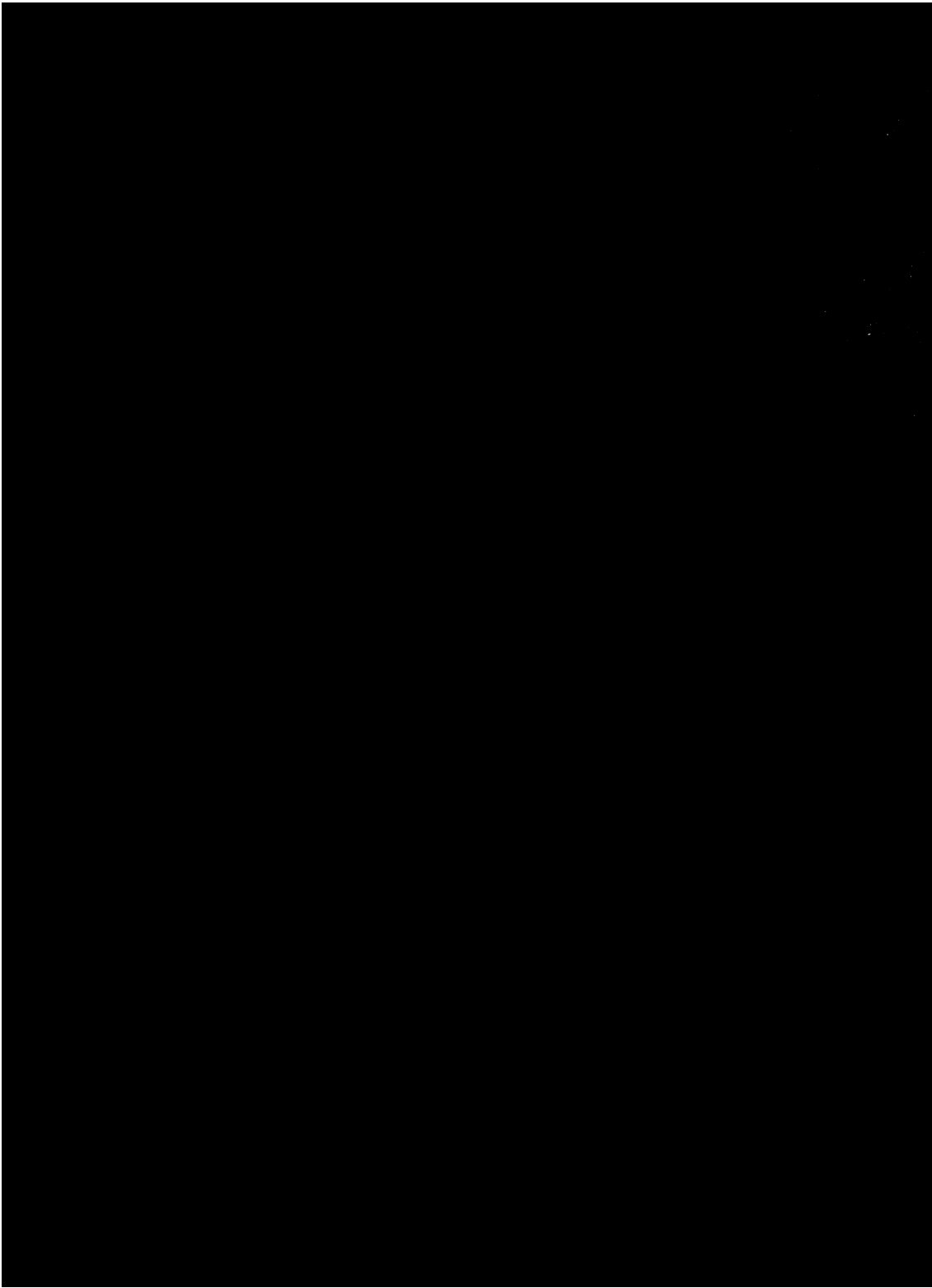

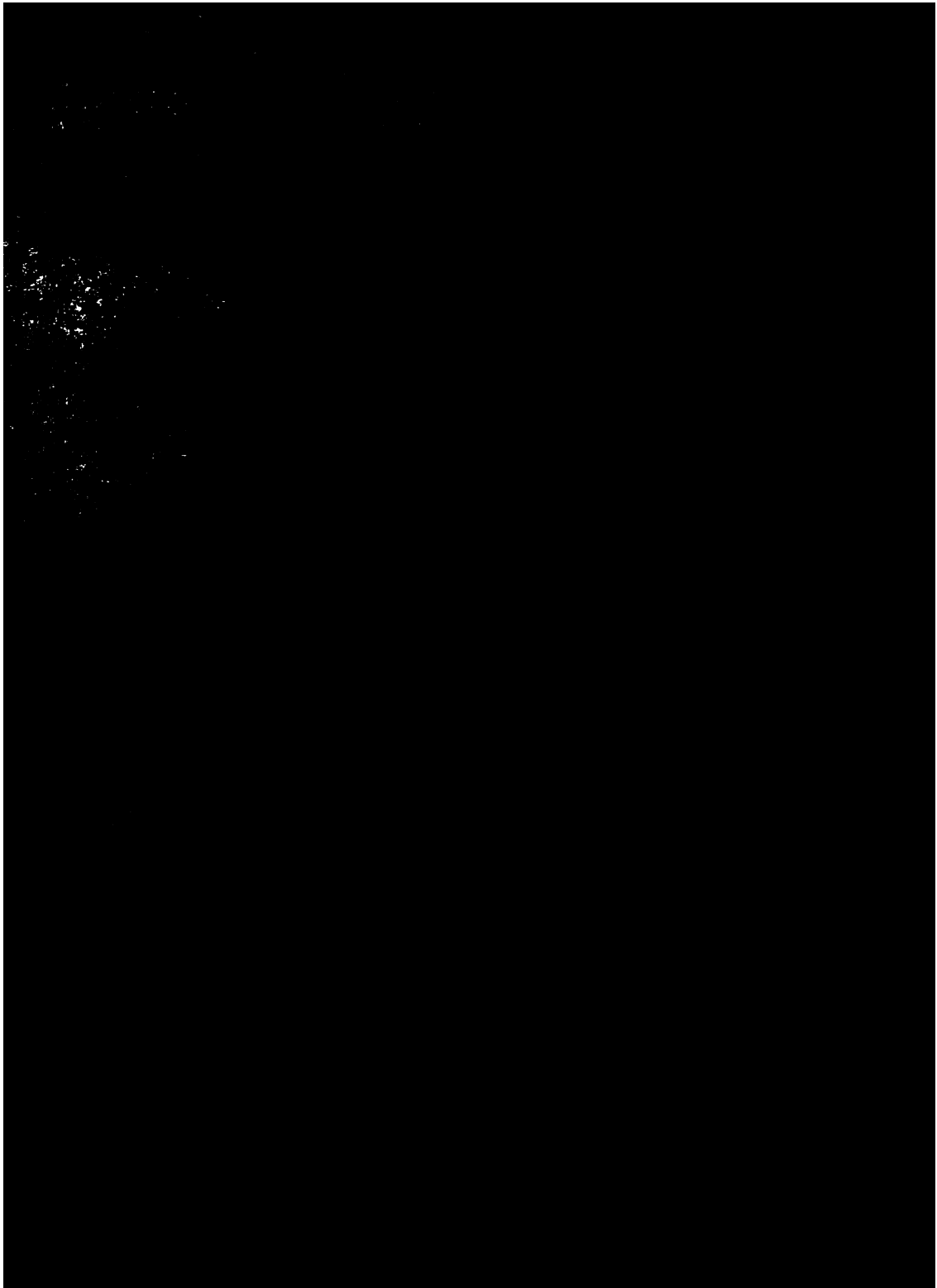

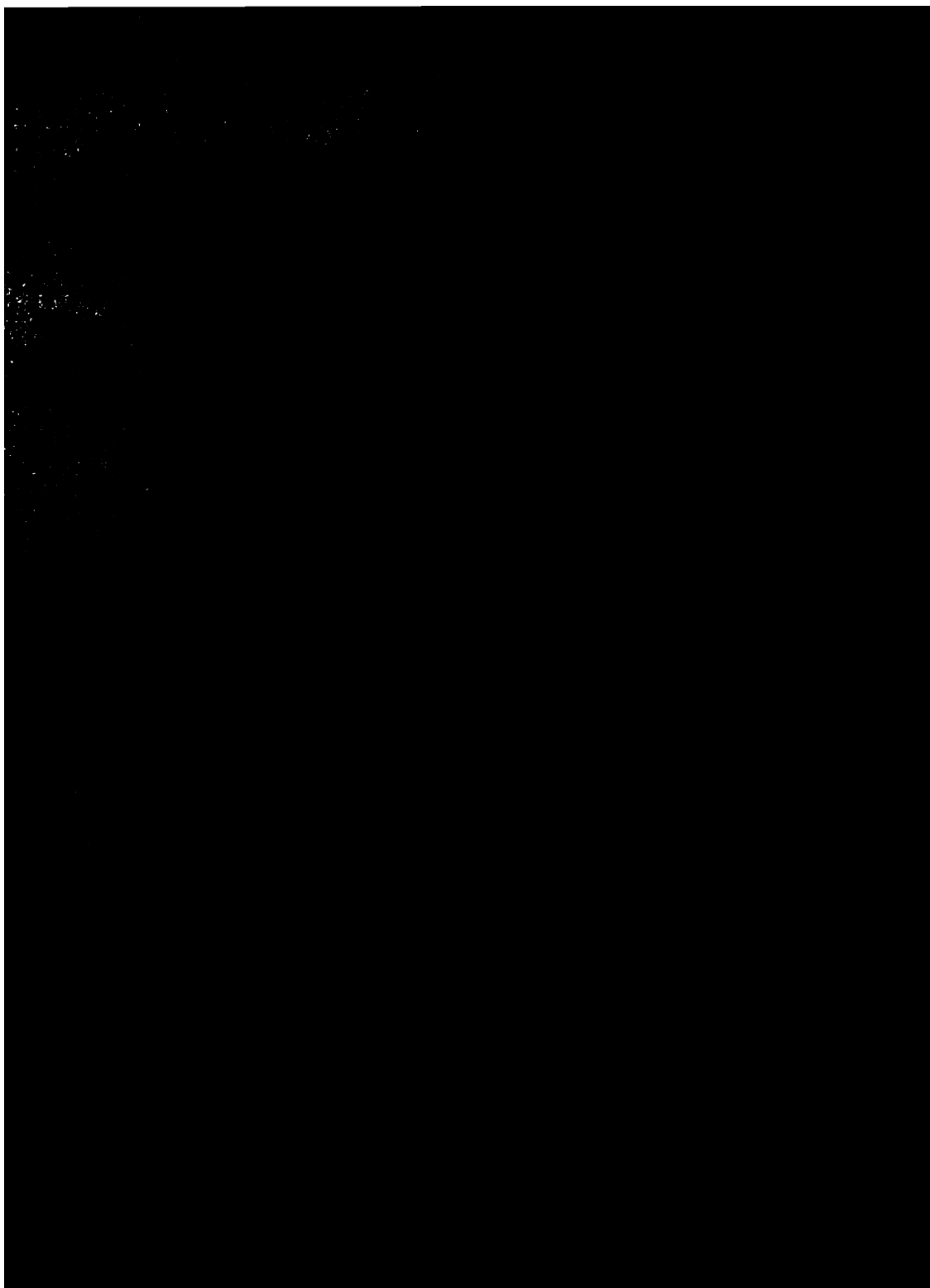

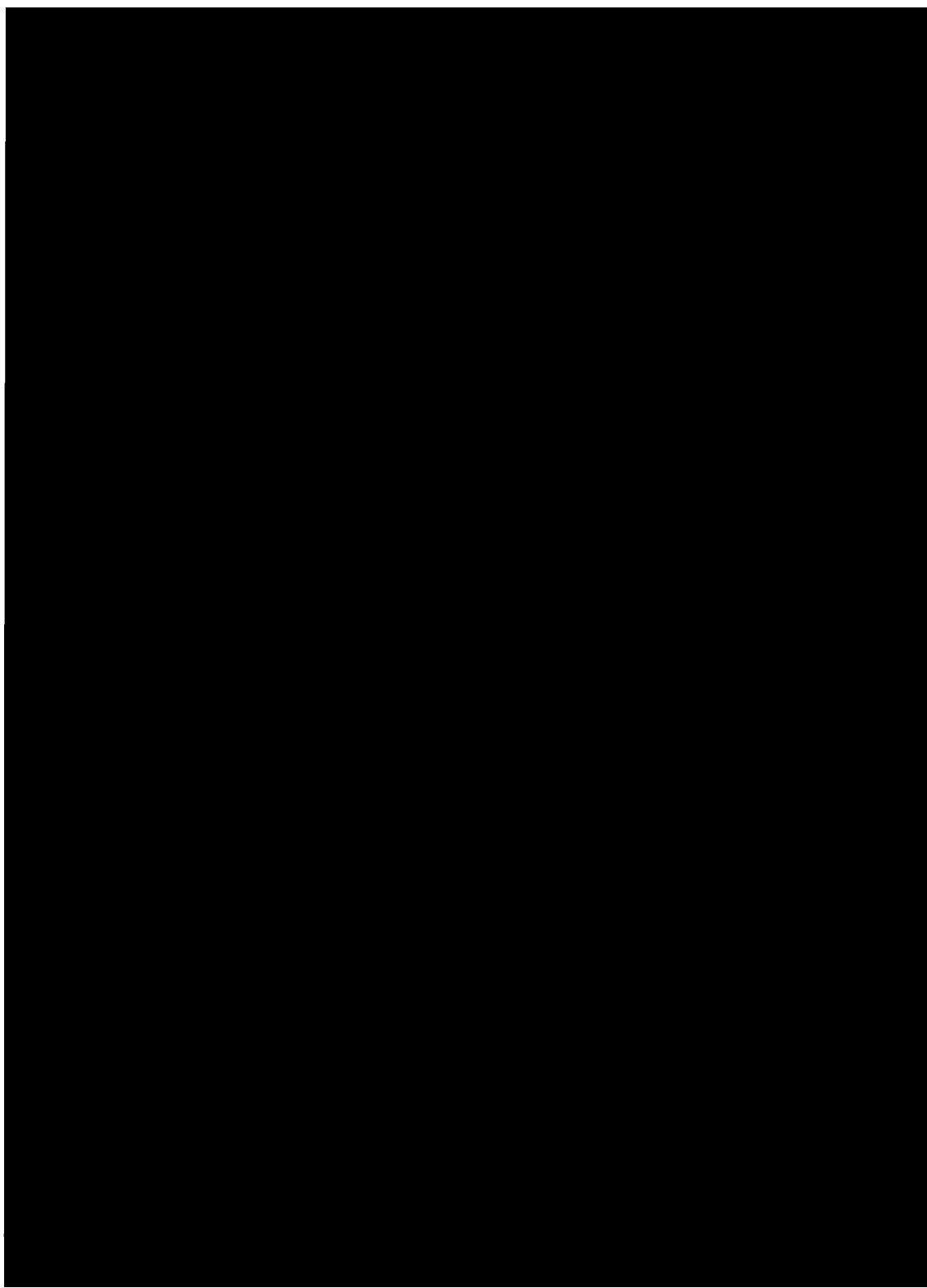

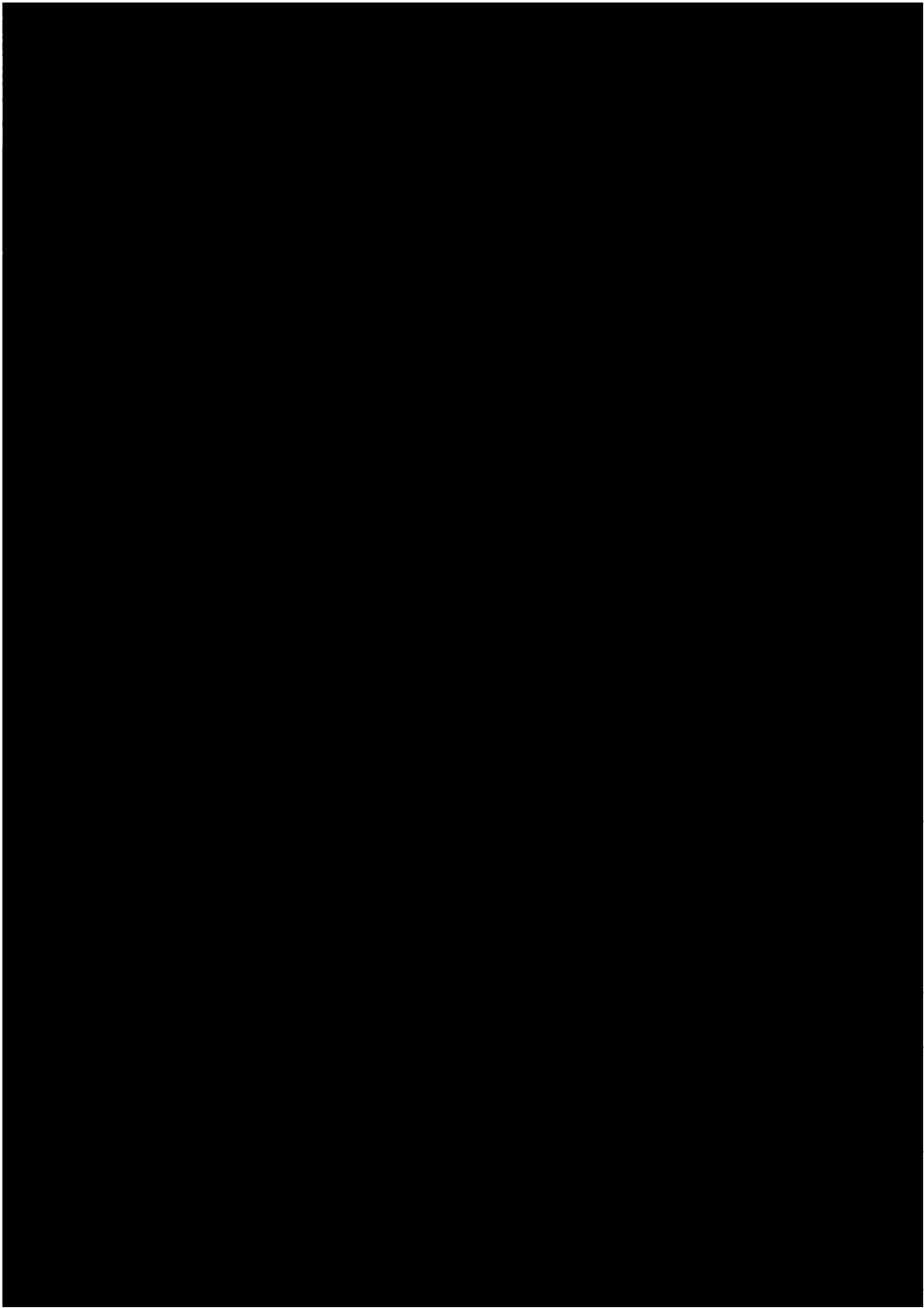

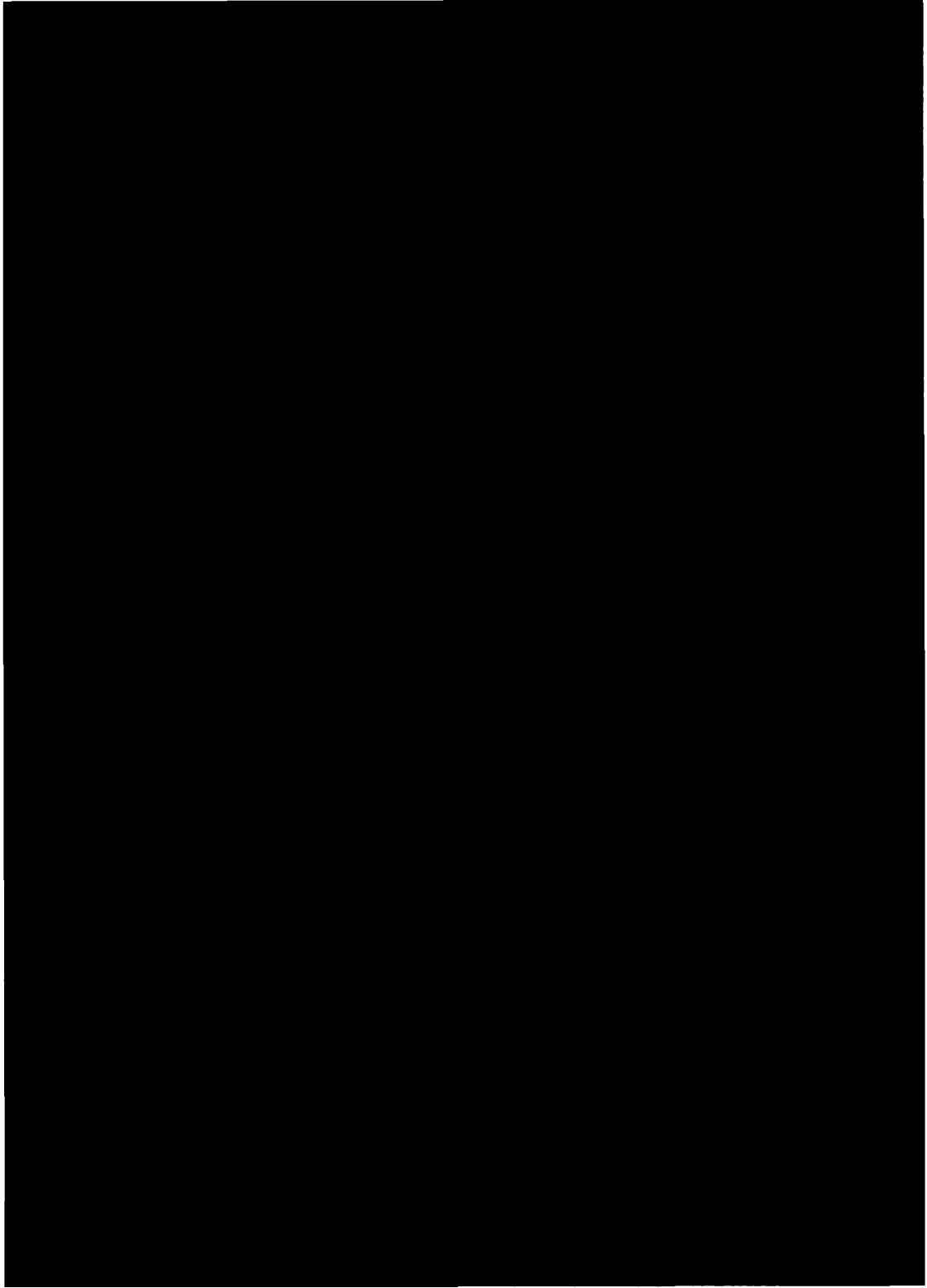

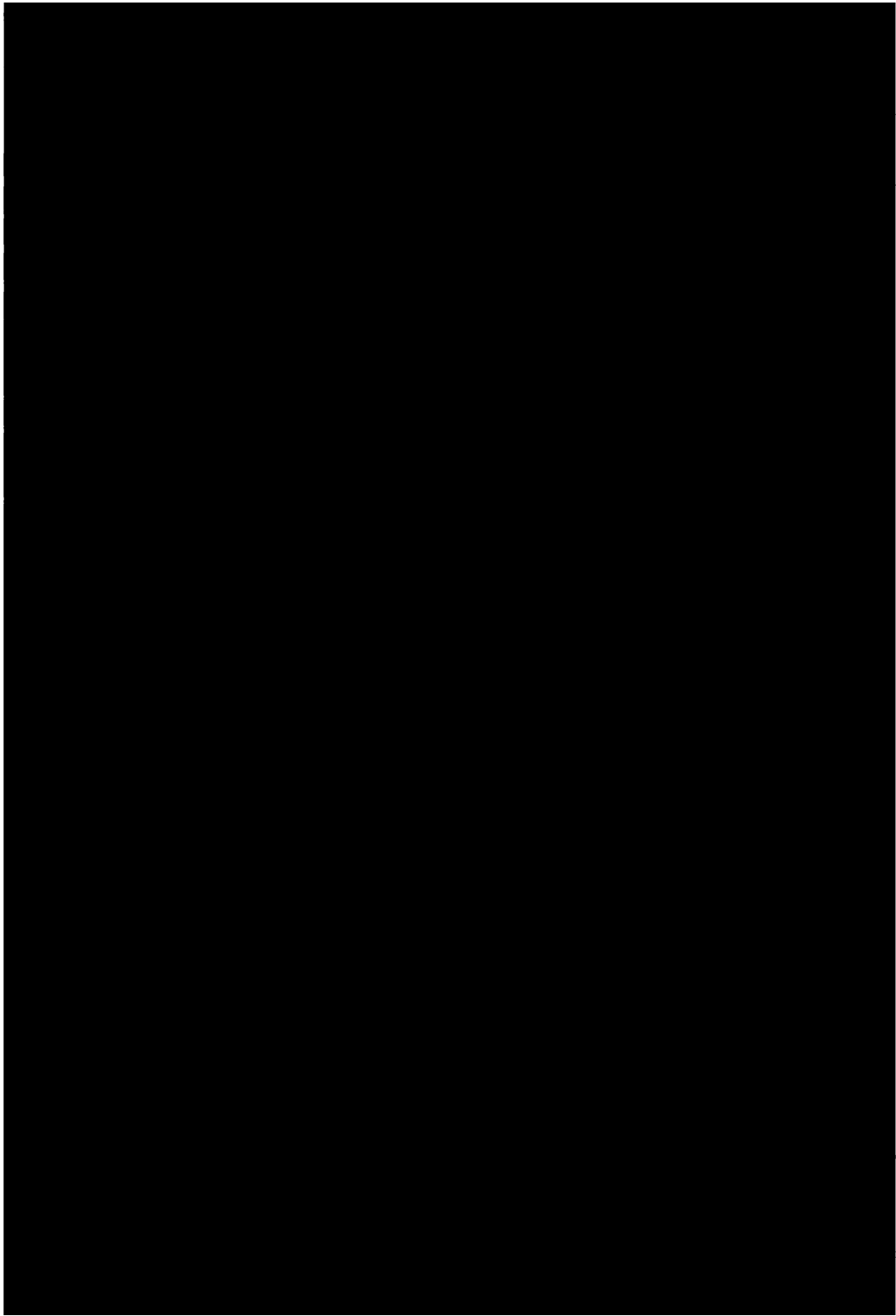

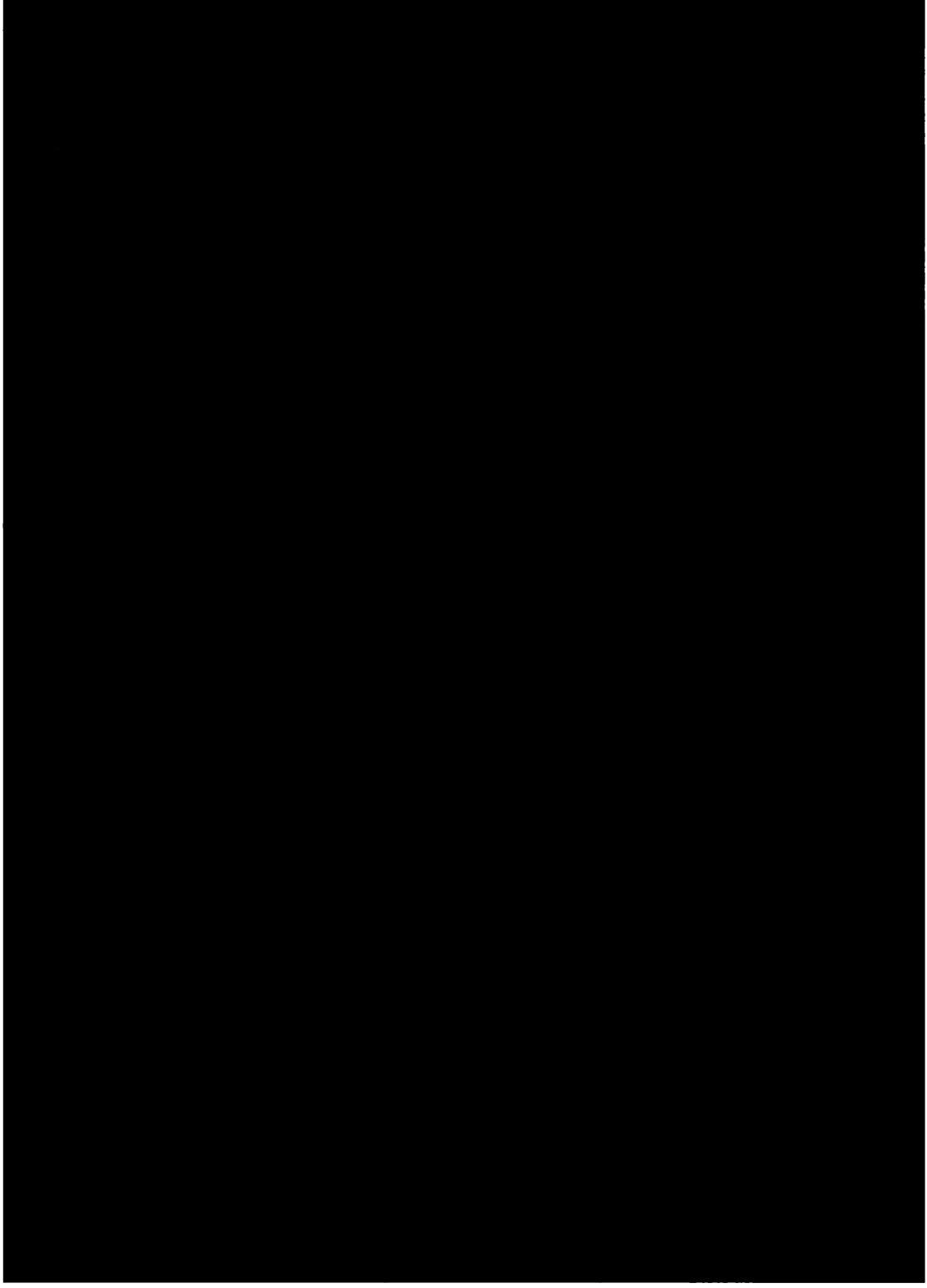

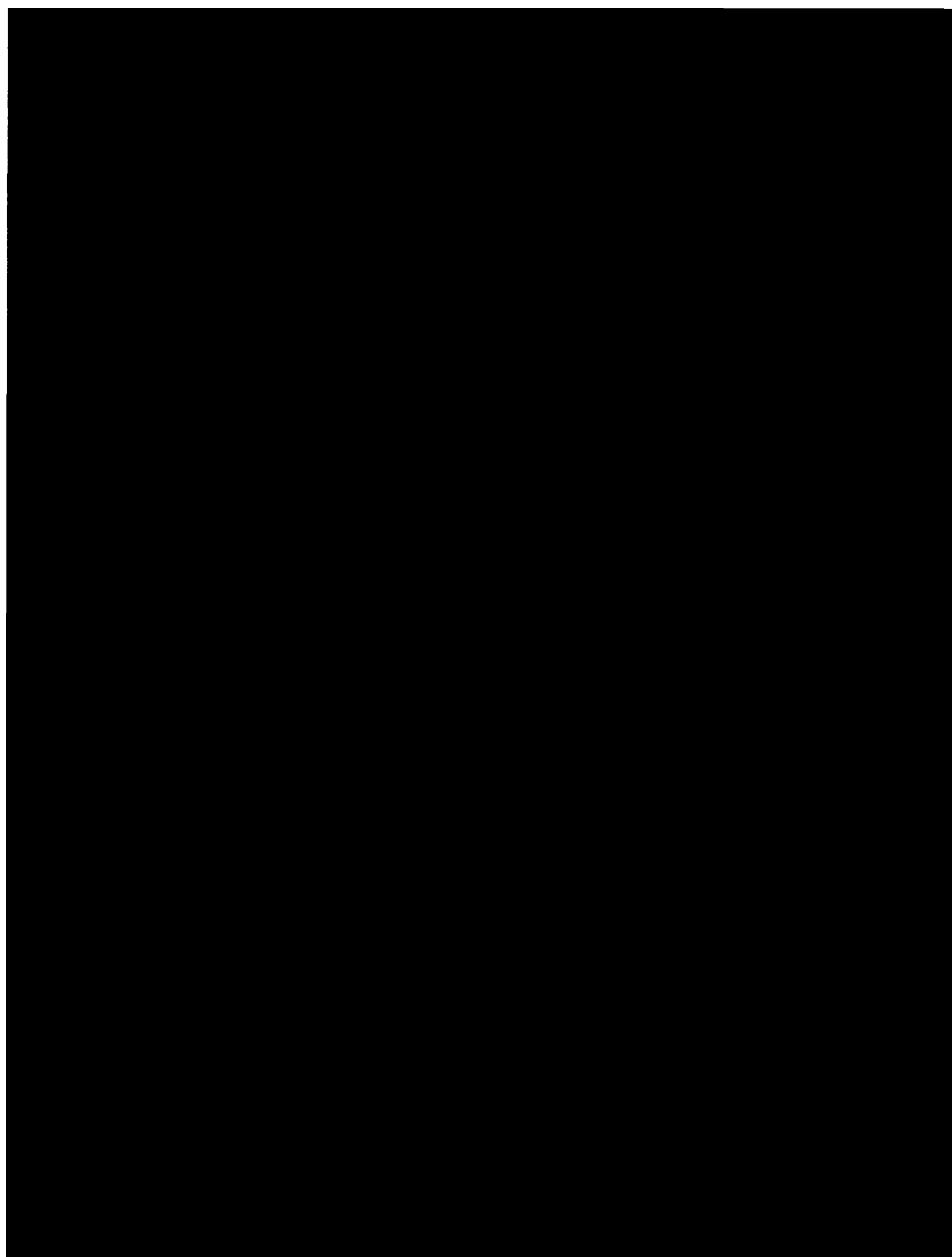

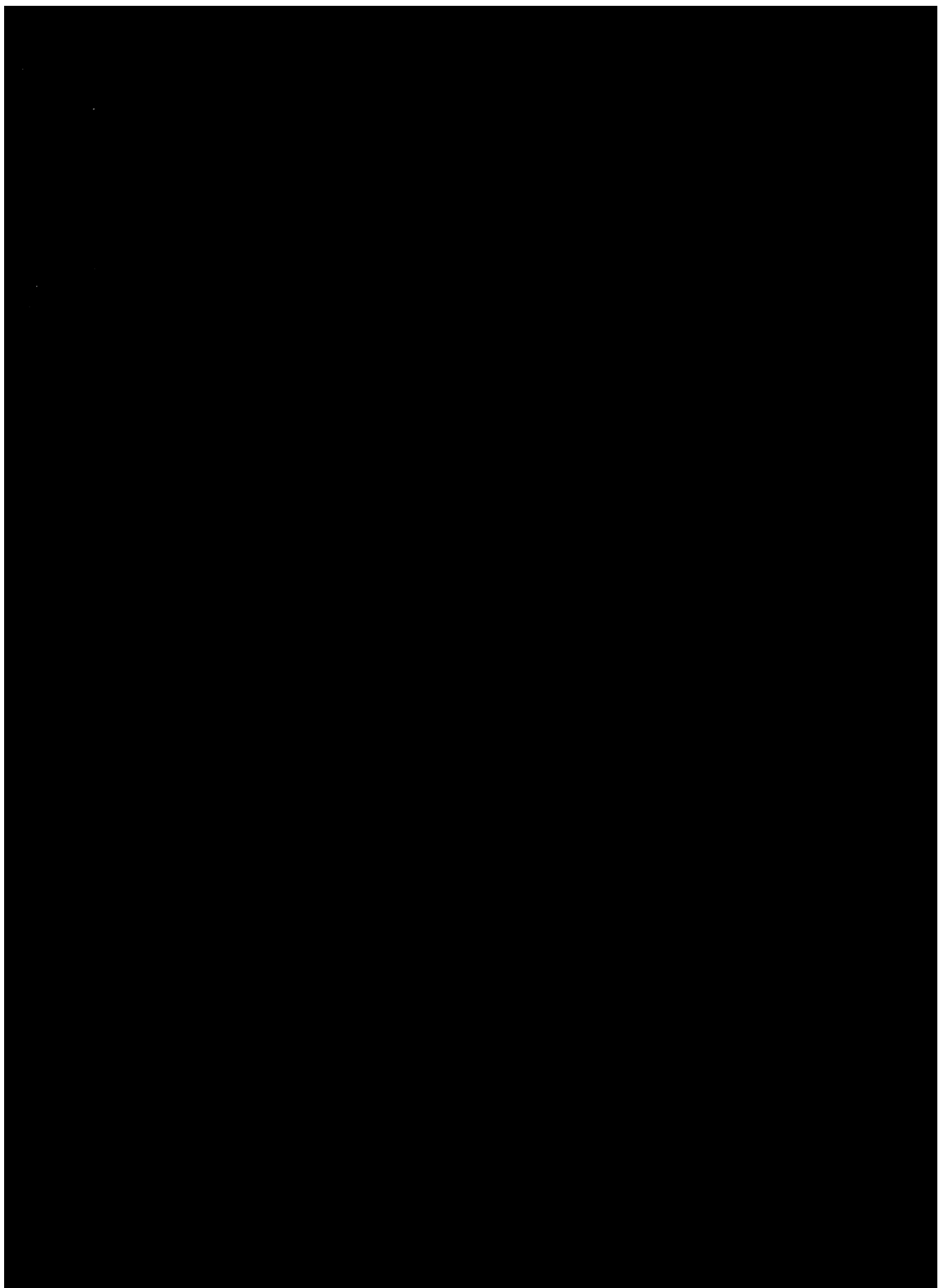

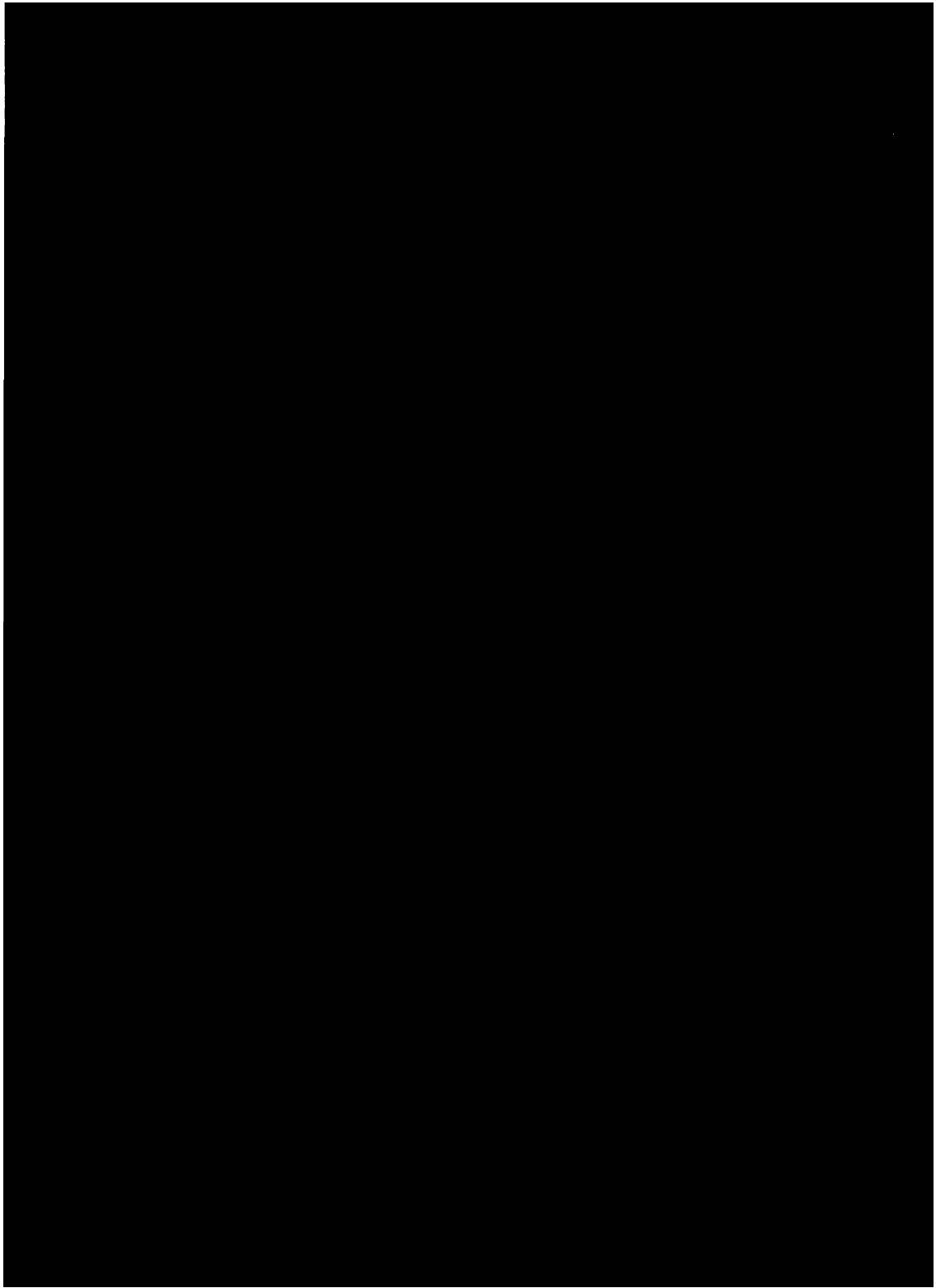

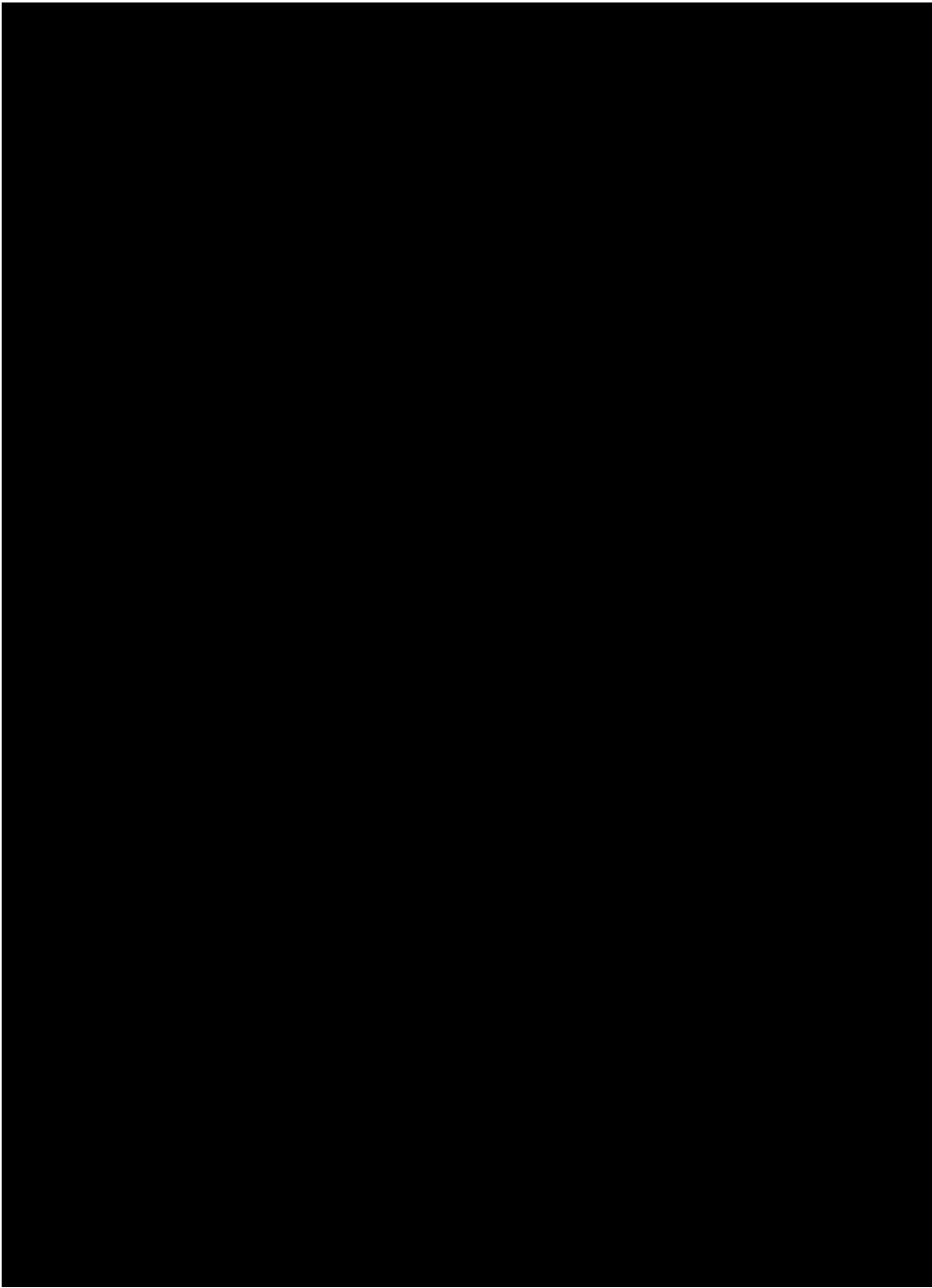

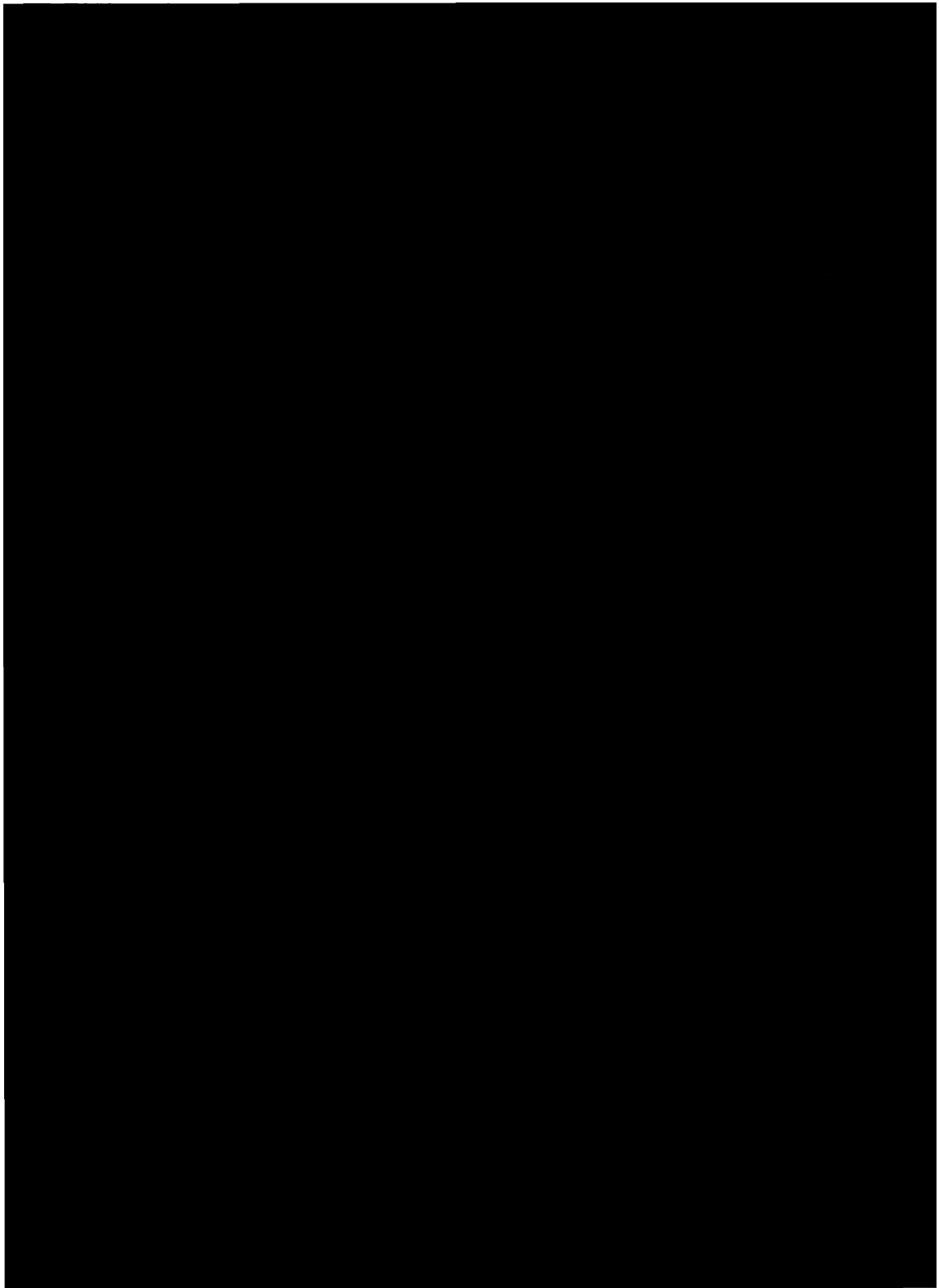

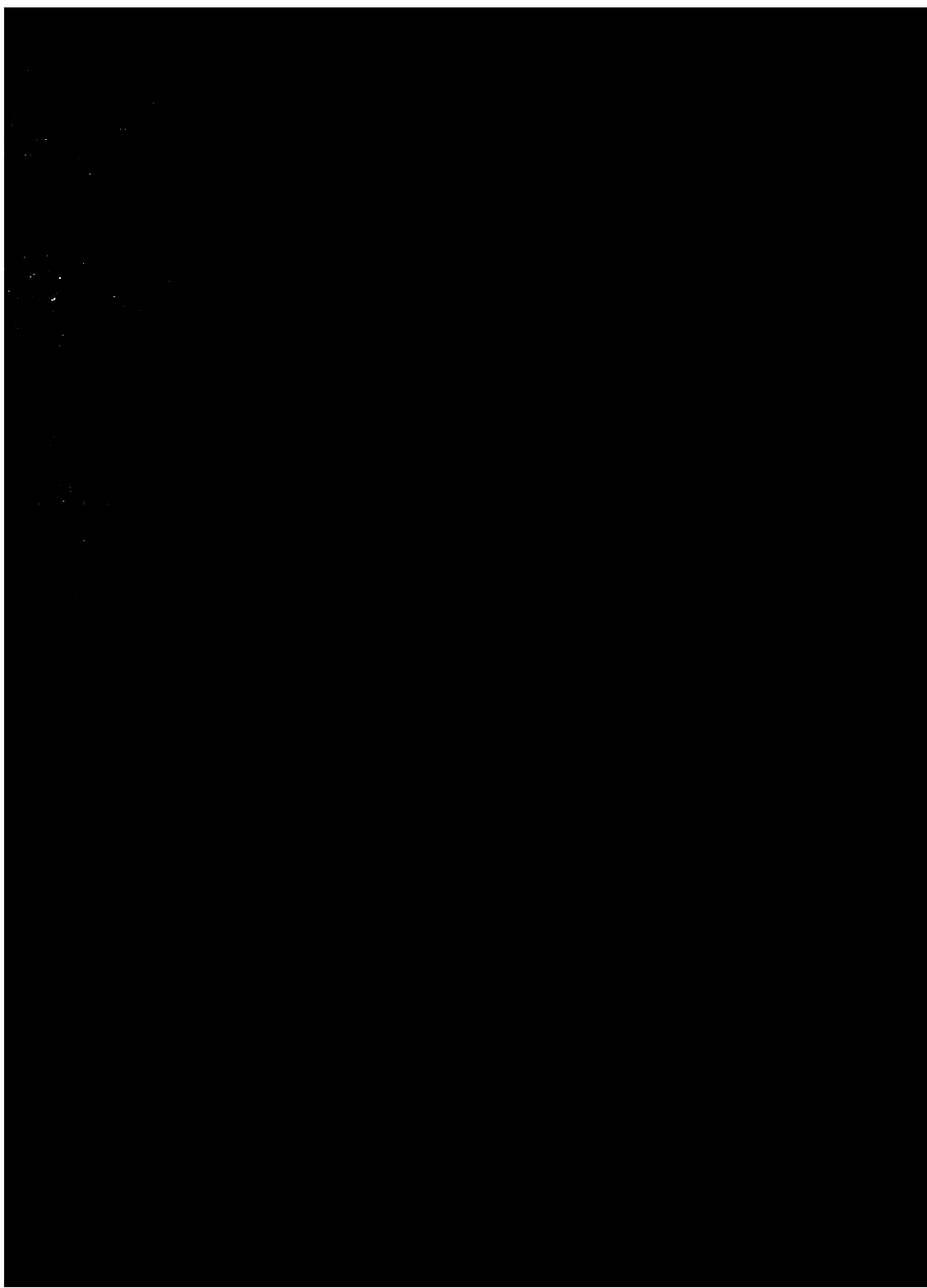

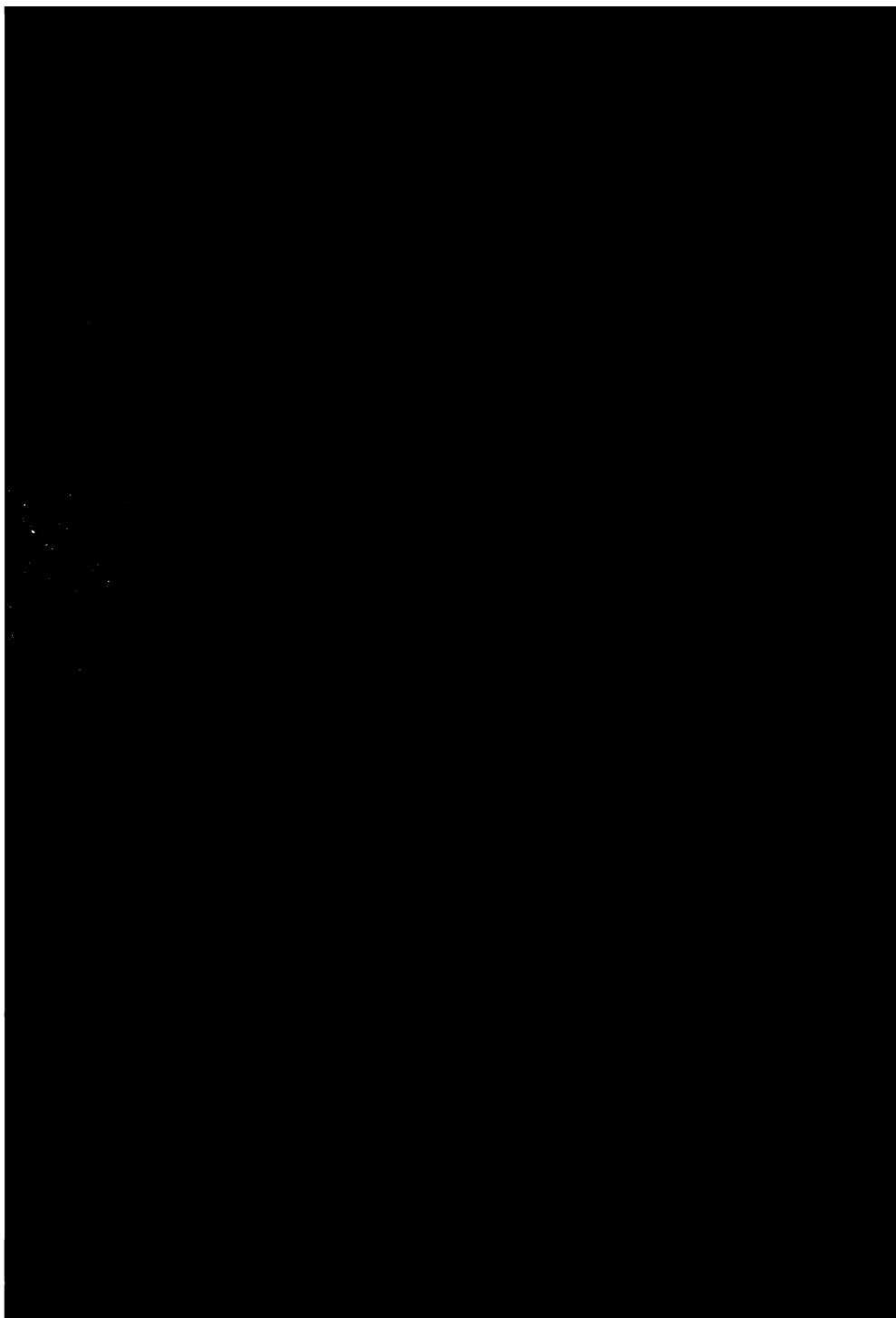

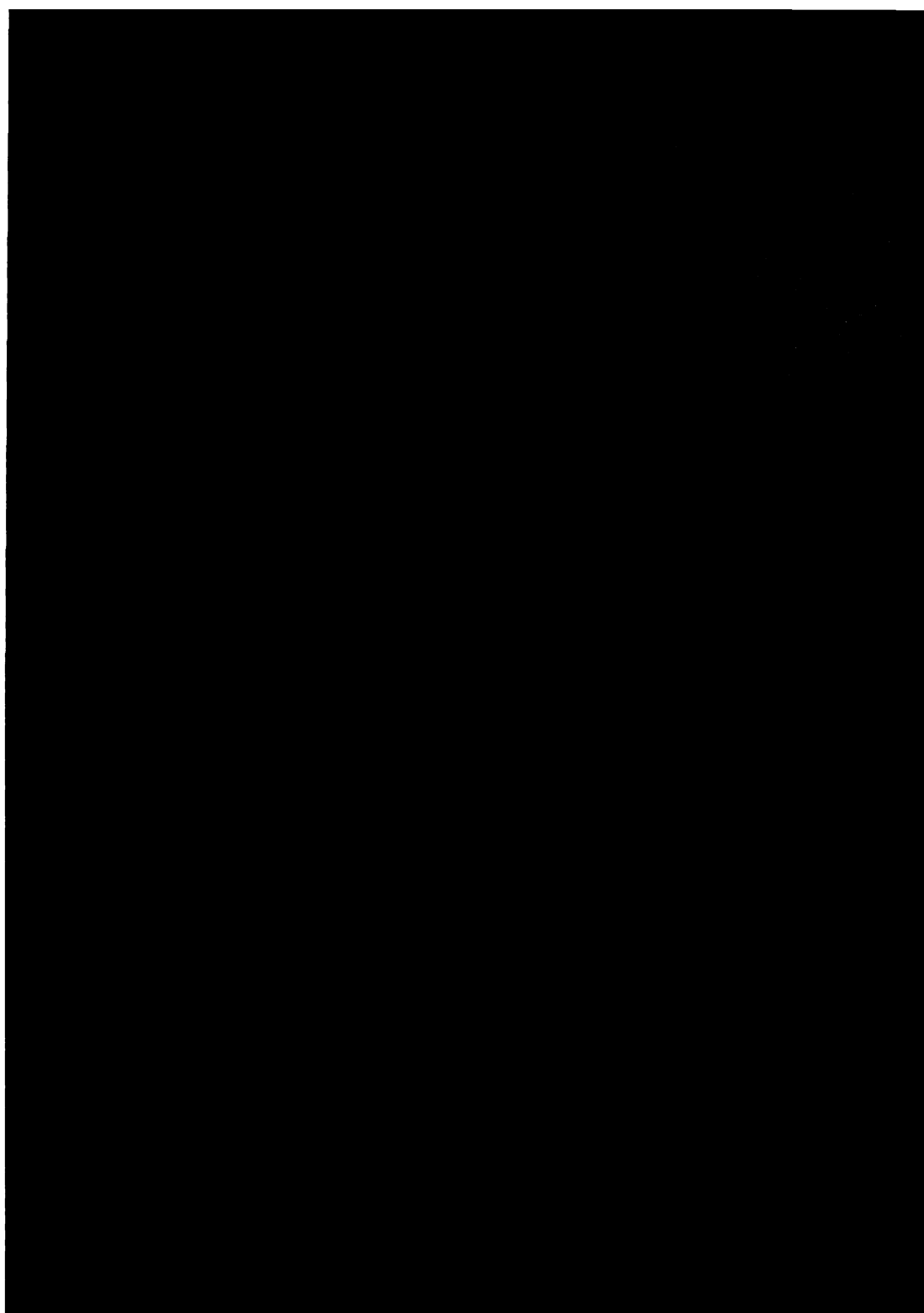

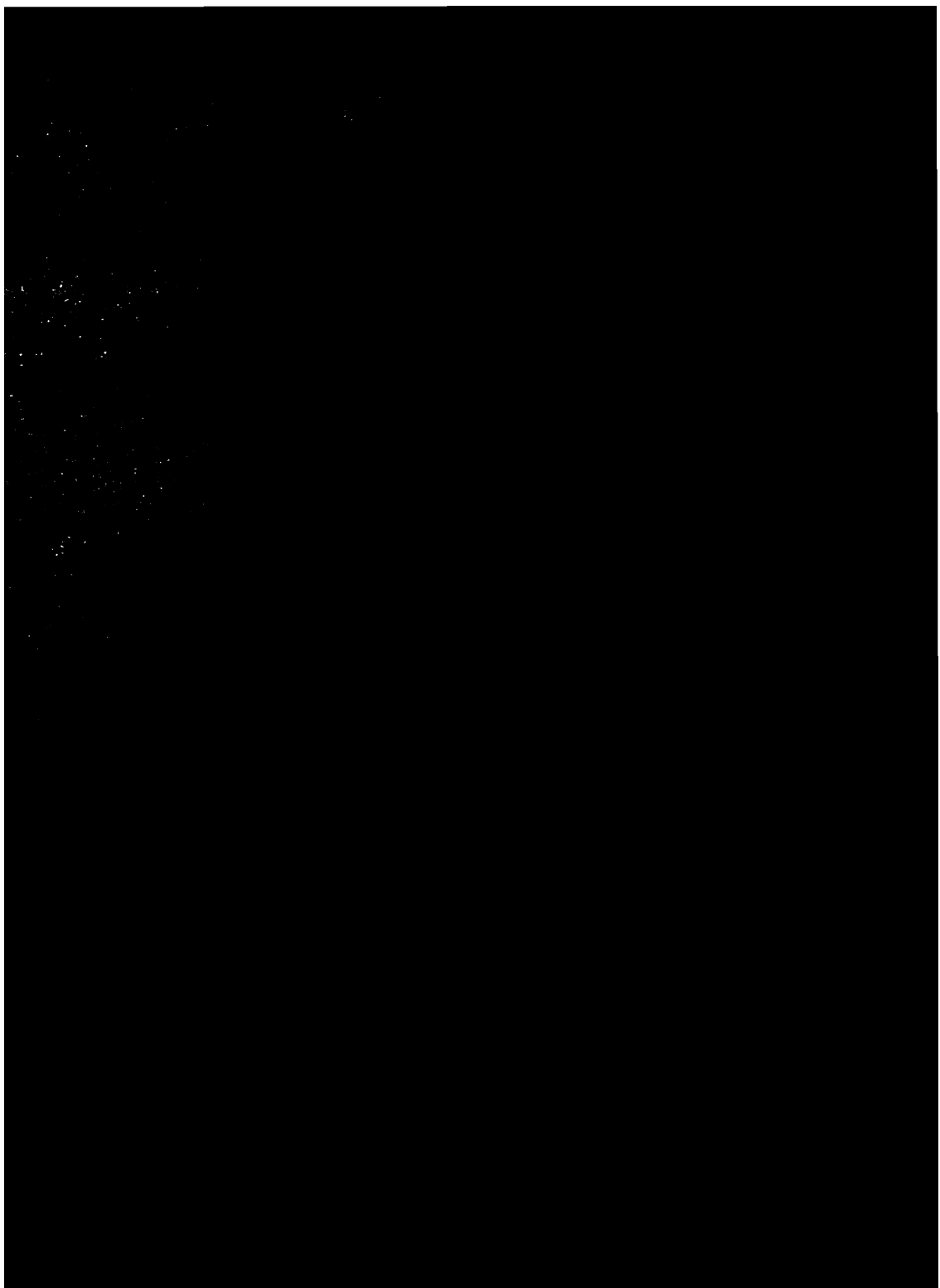

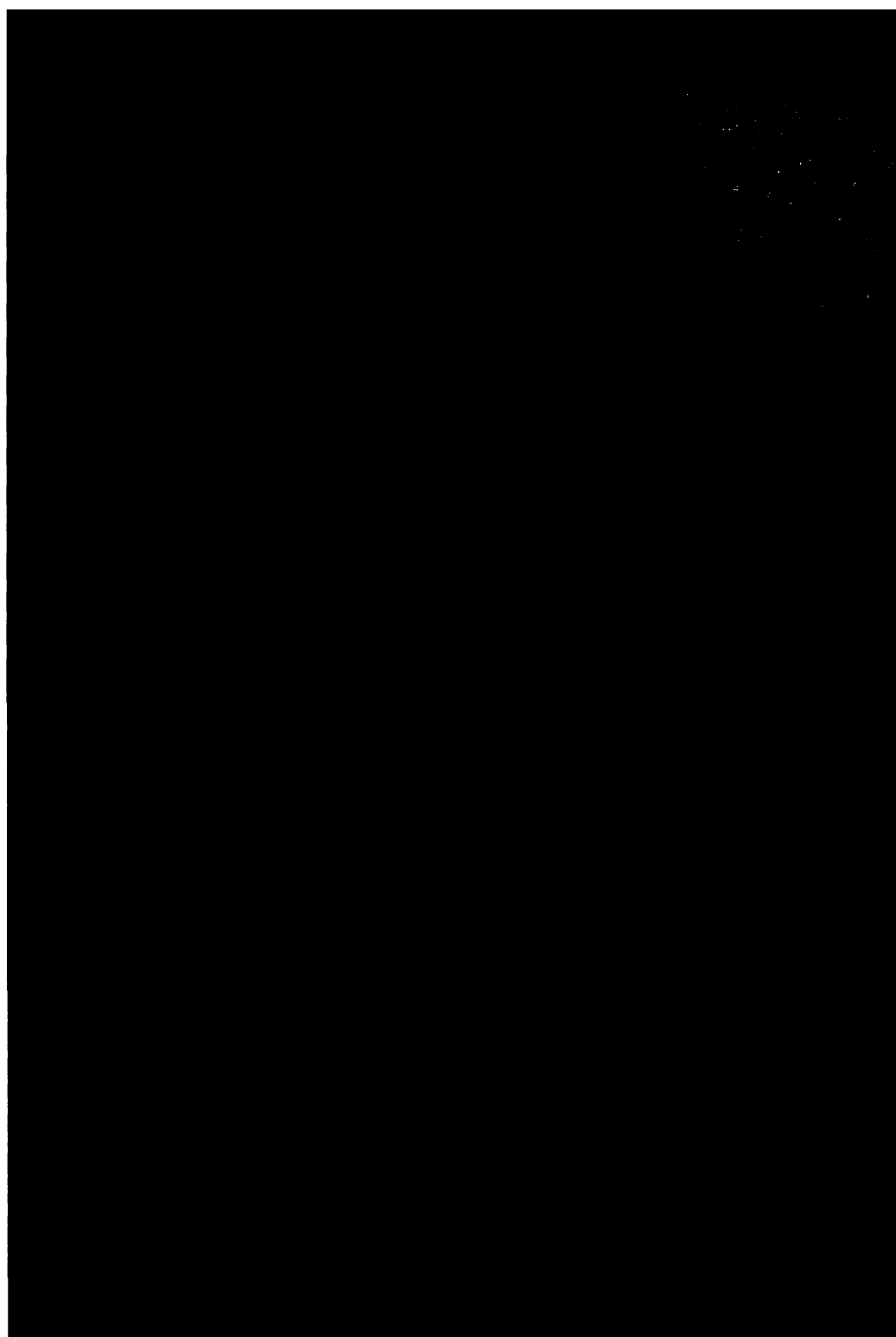

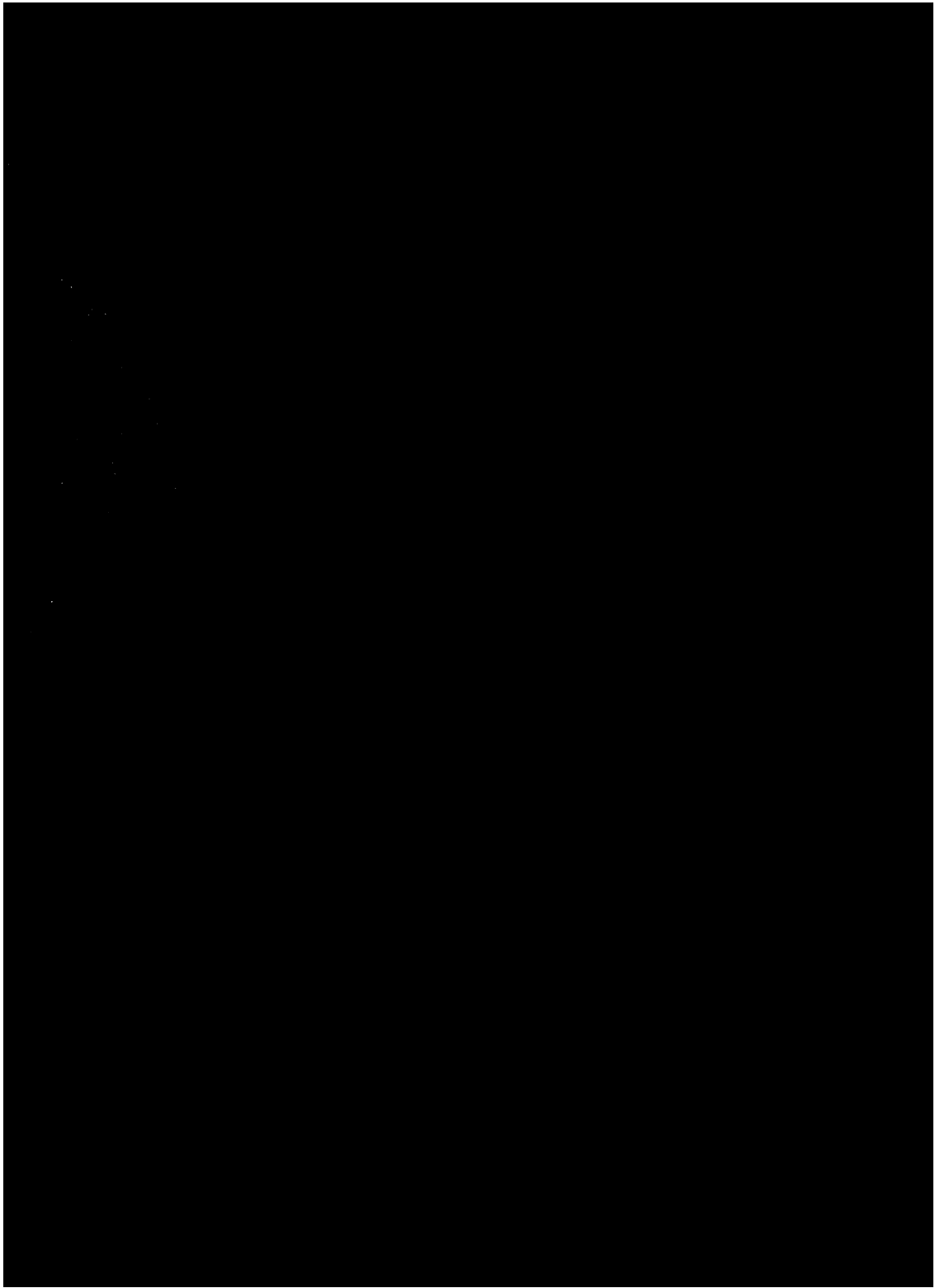

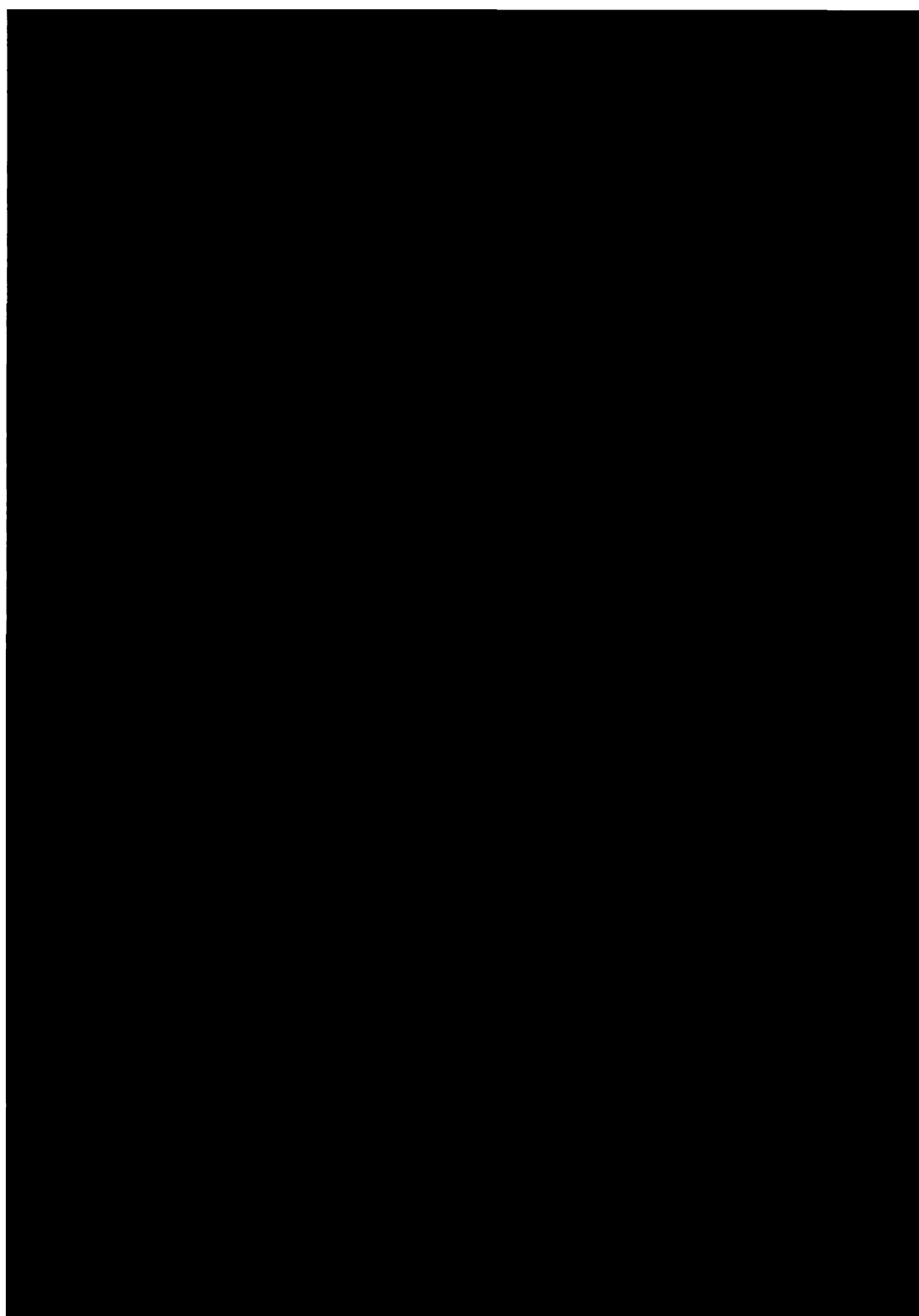

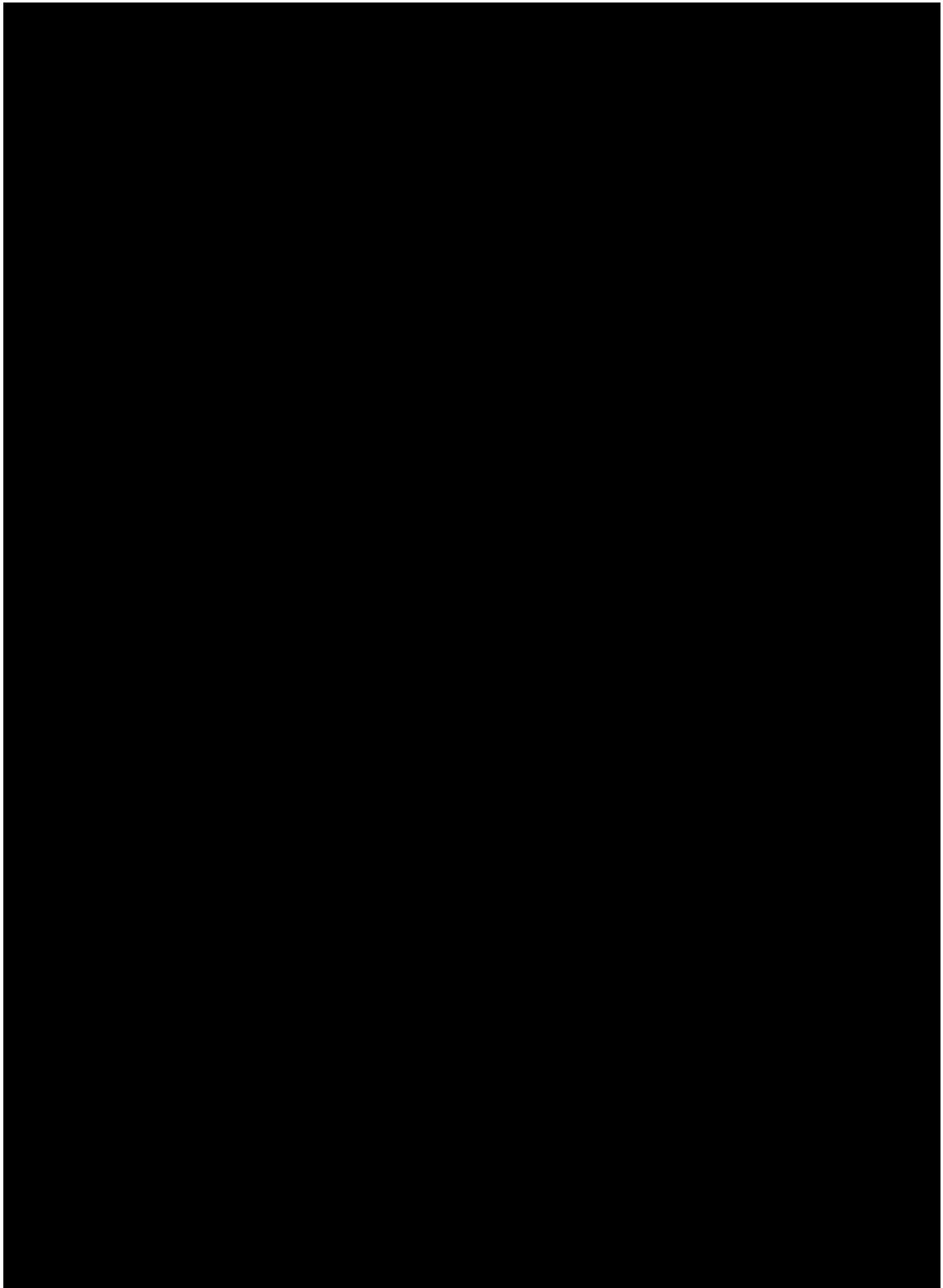

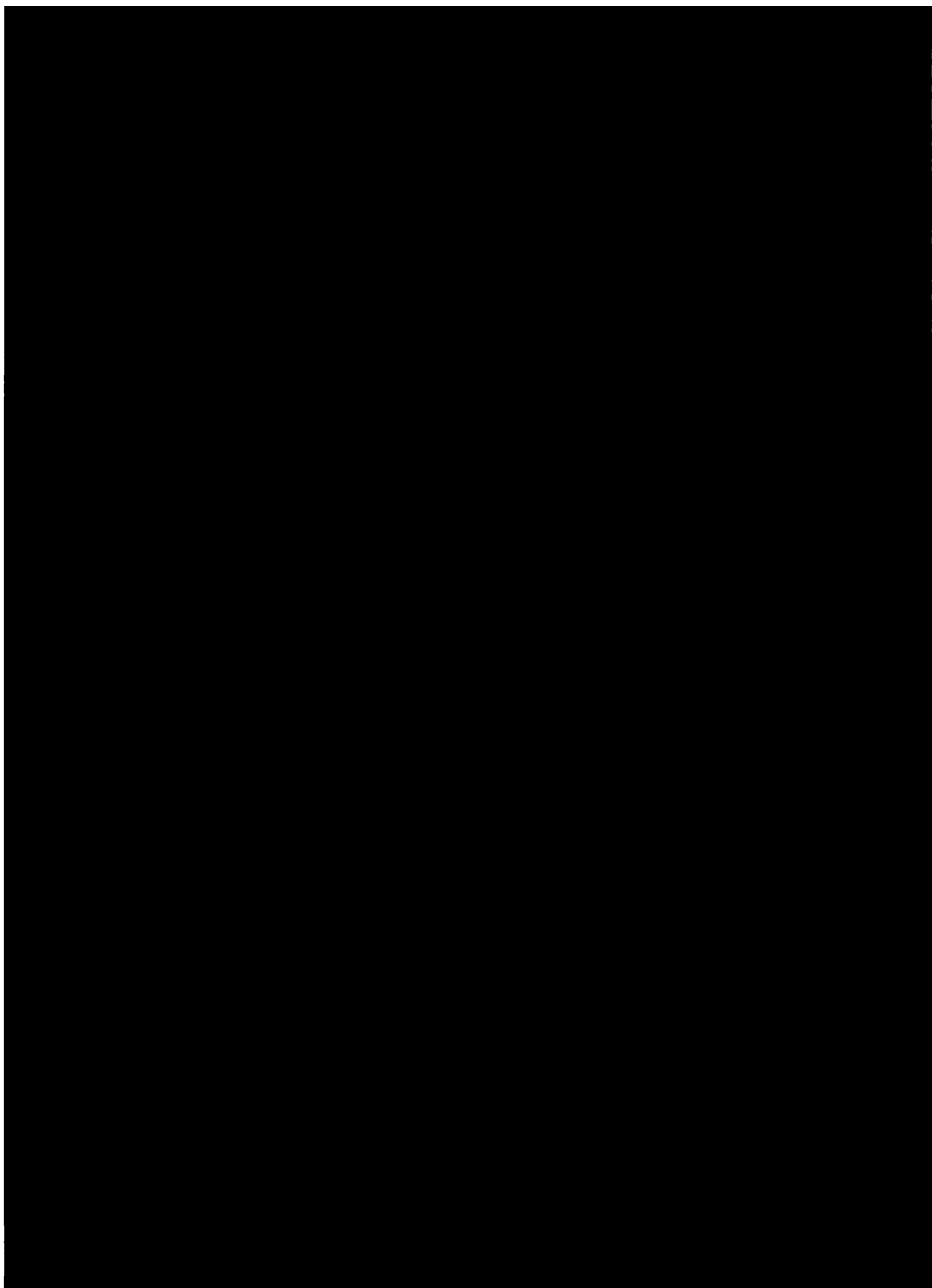

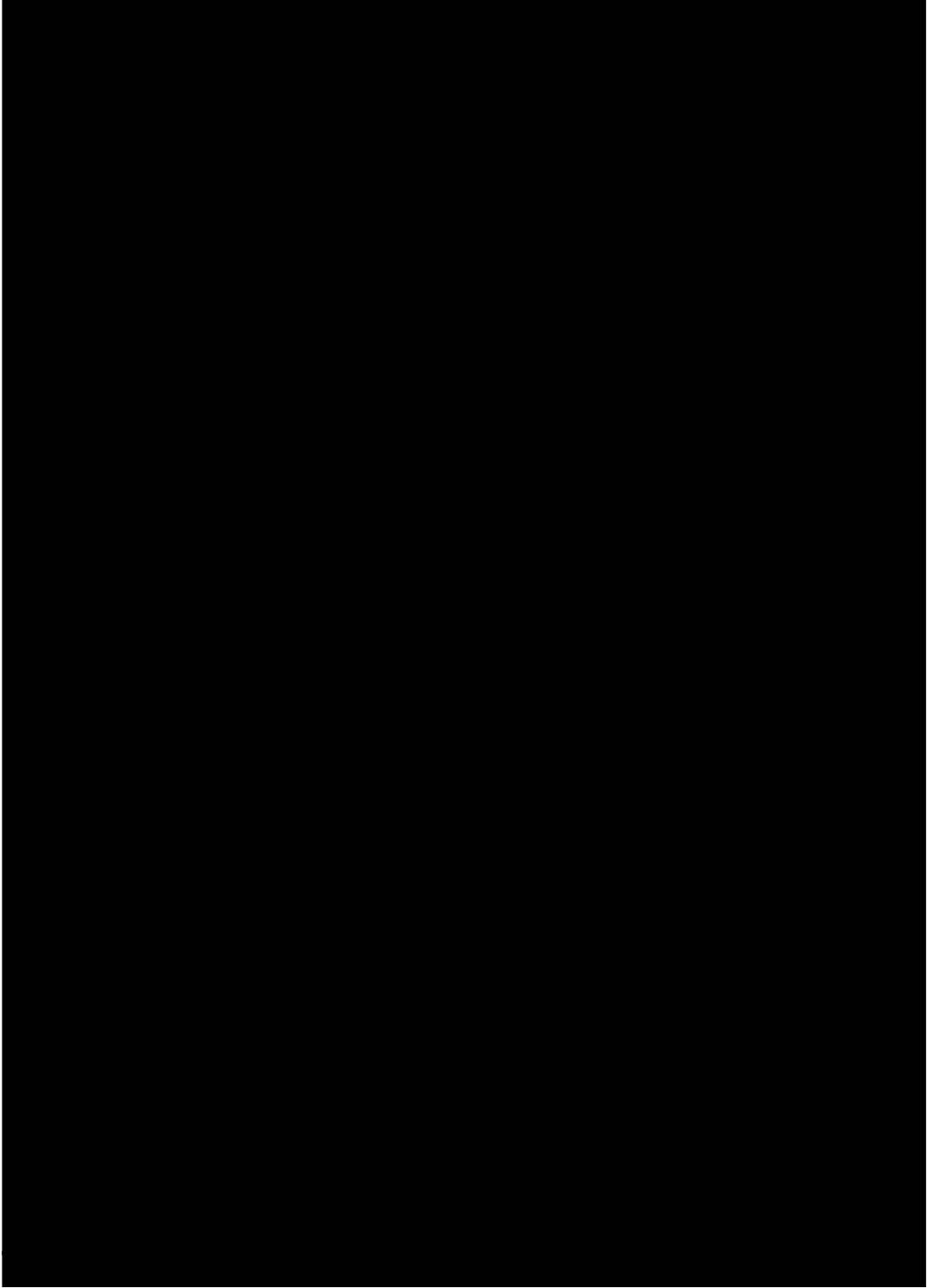

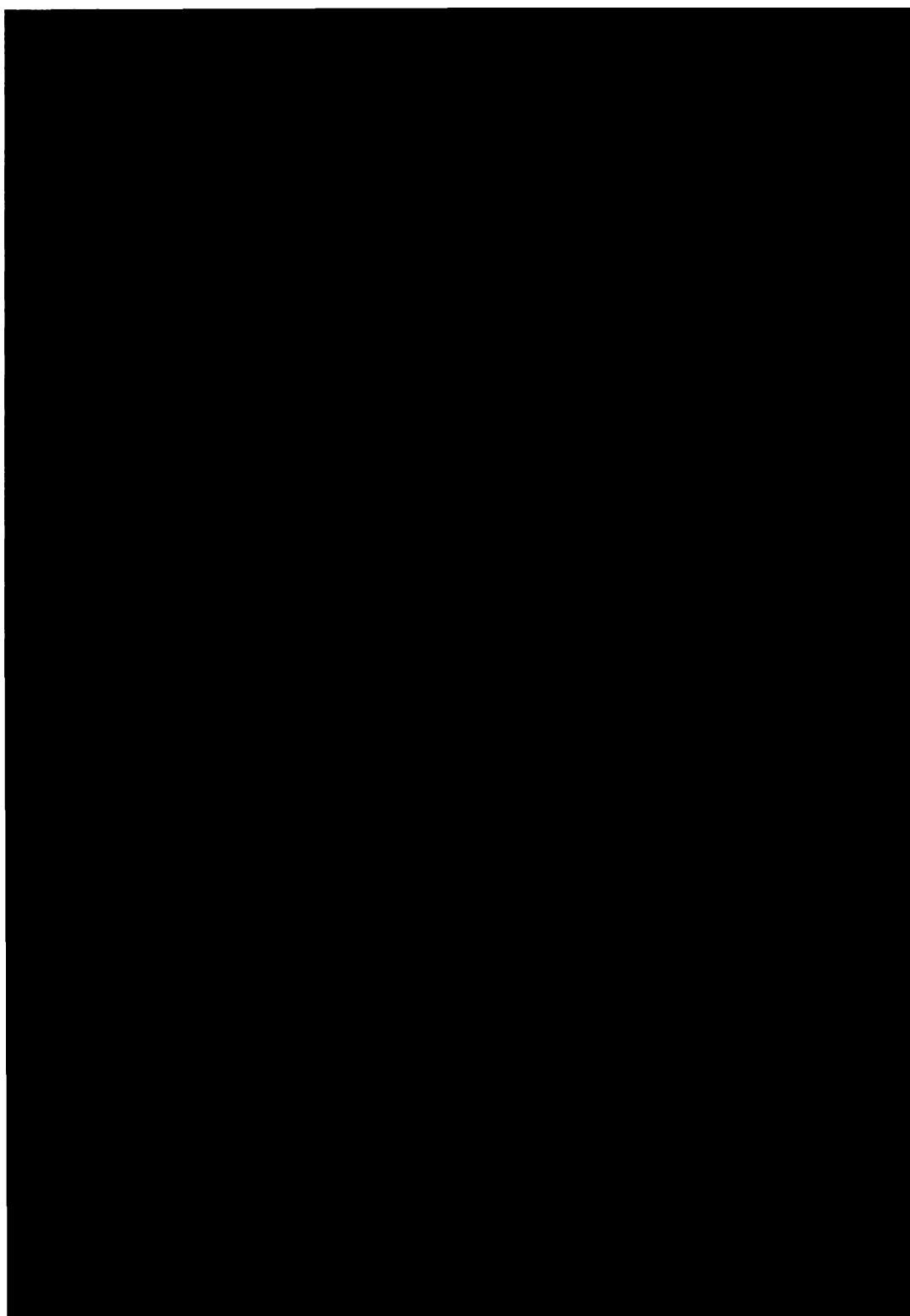

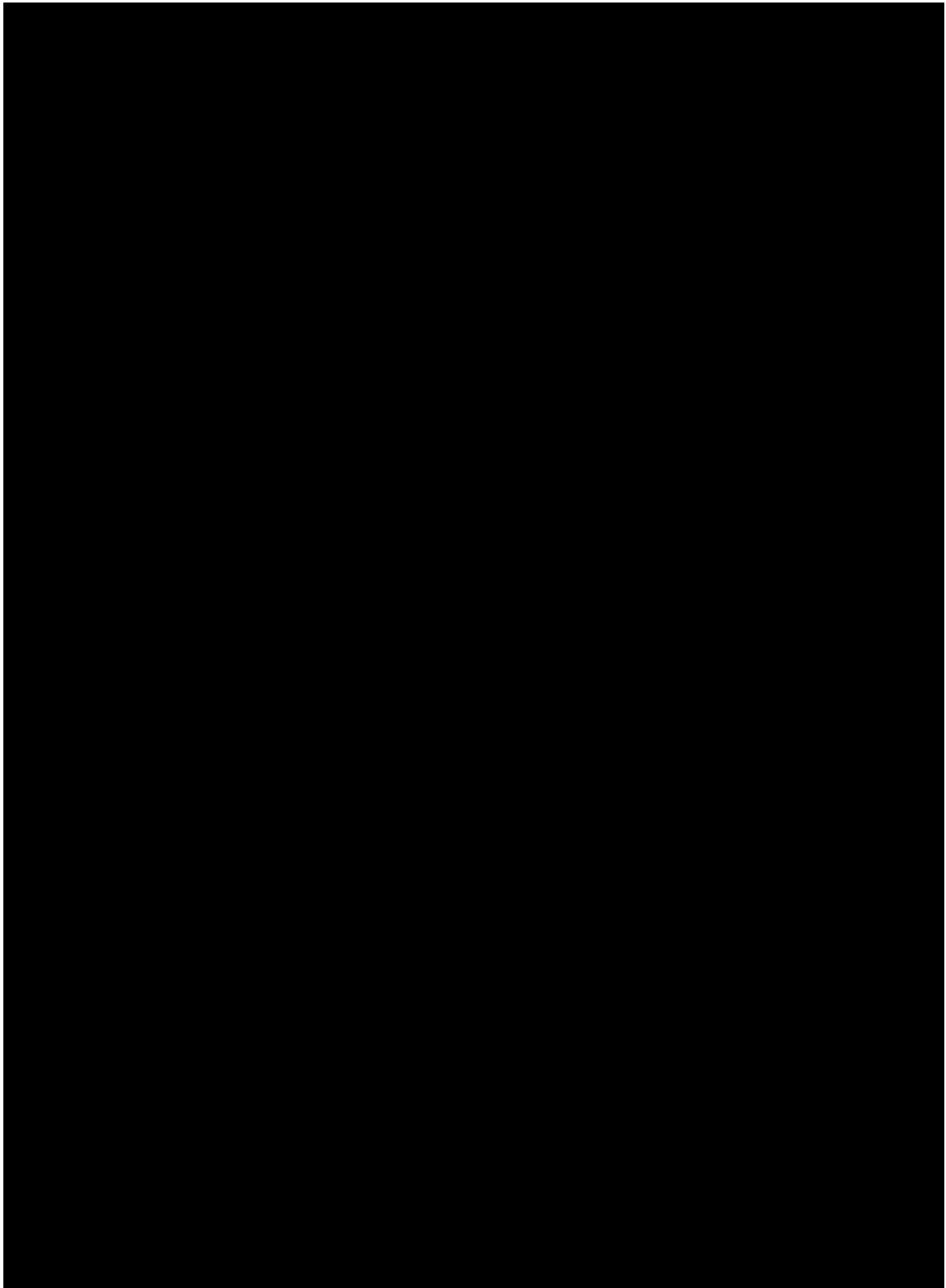

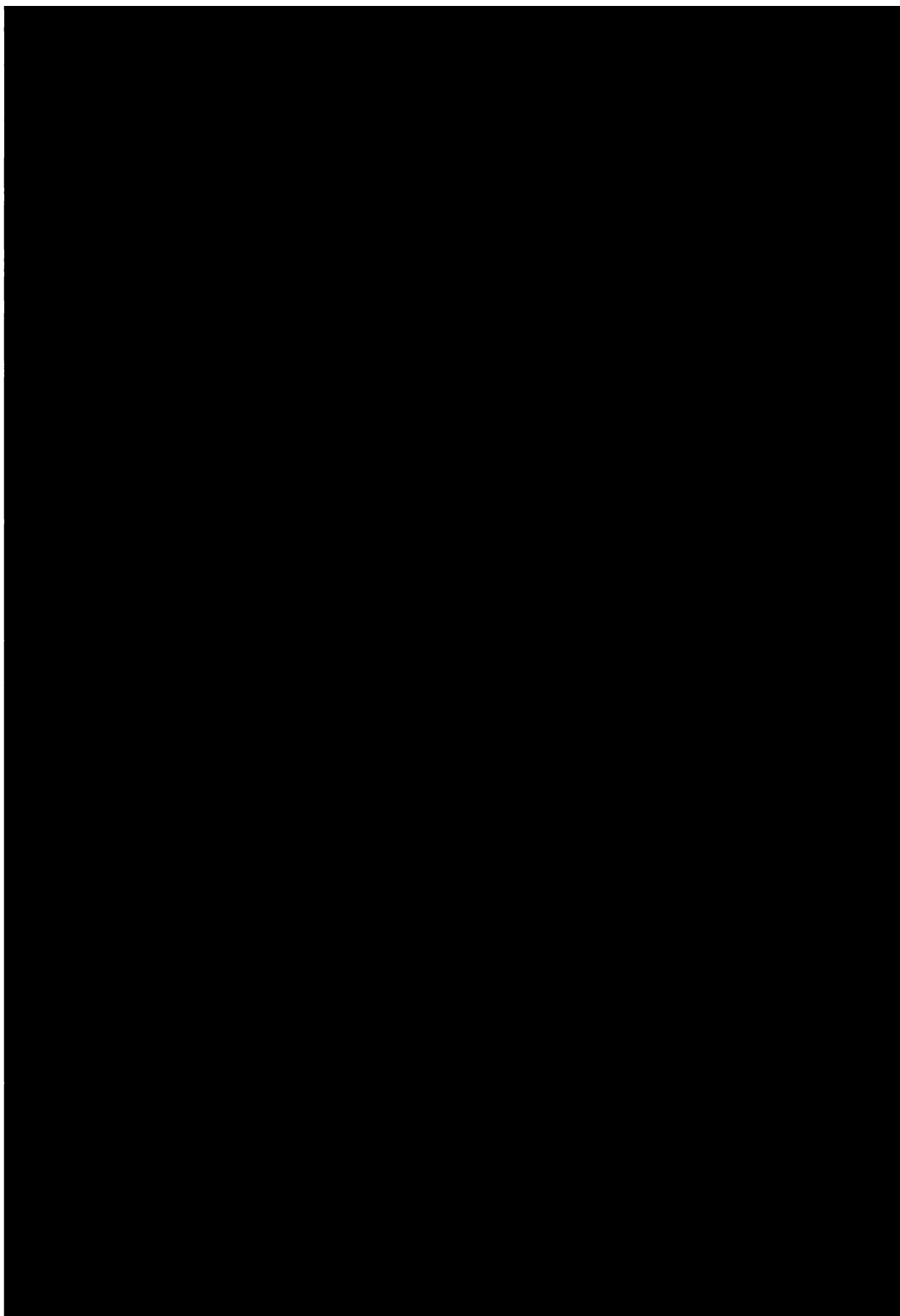
Fortale.

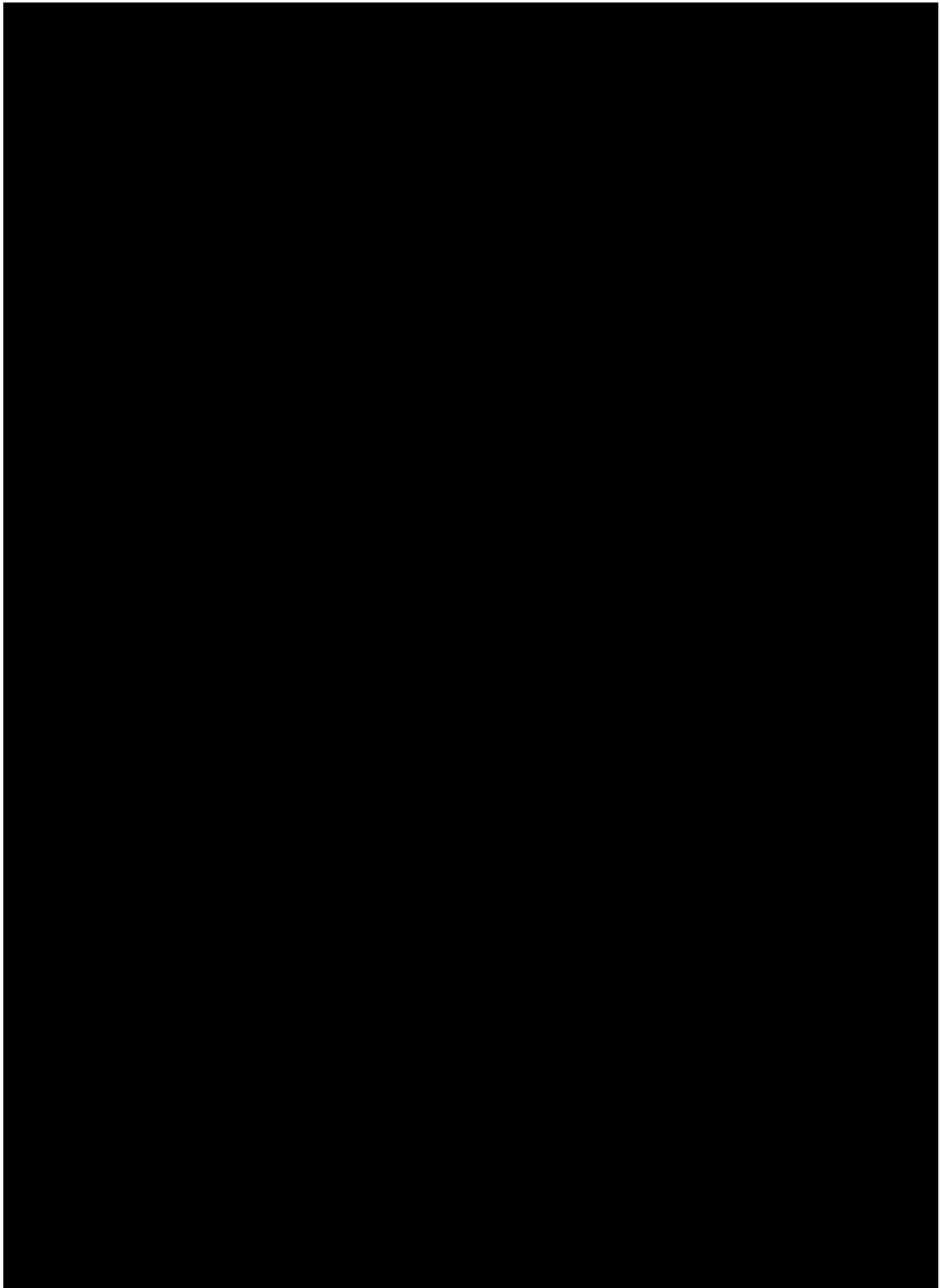
Med denne Deel sluttes Historien af de vandrende Folk; og skal den næste indeholde kritisk Historie af det Danske Folk fra Odin indtil Gorm den Gamle, Harald Blaatands Fader. Men som nogle Skrifter, vedkommende de Ting, som jeg udi disse Deelee haver afhandlet, ere udfomne, og ei bleve mig bekendte førend efterat de 4 første Deelee vare trykte, saa jeg derover ei haver kunnet betiene mig af dem, heldst da ingen Leilig-

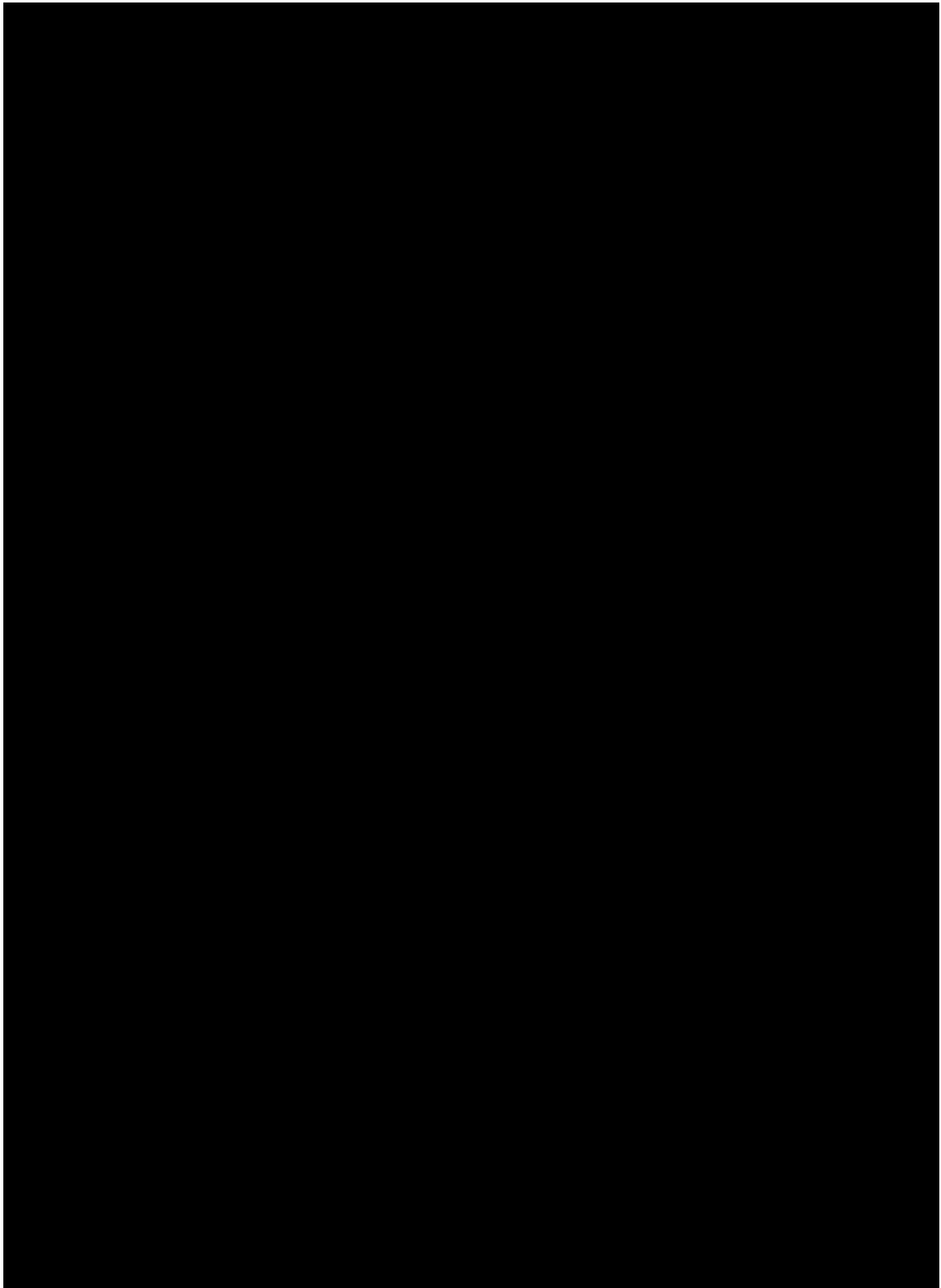

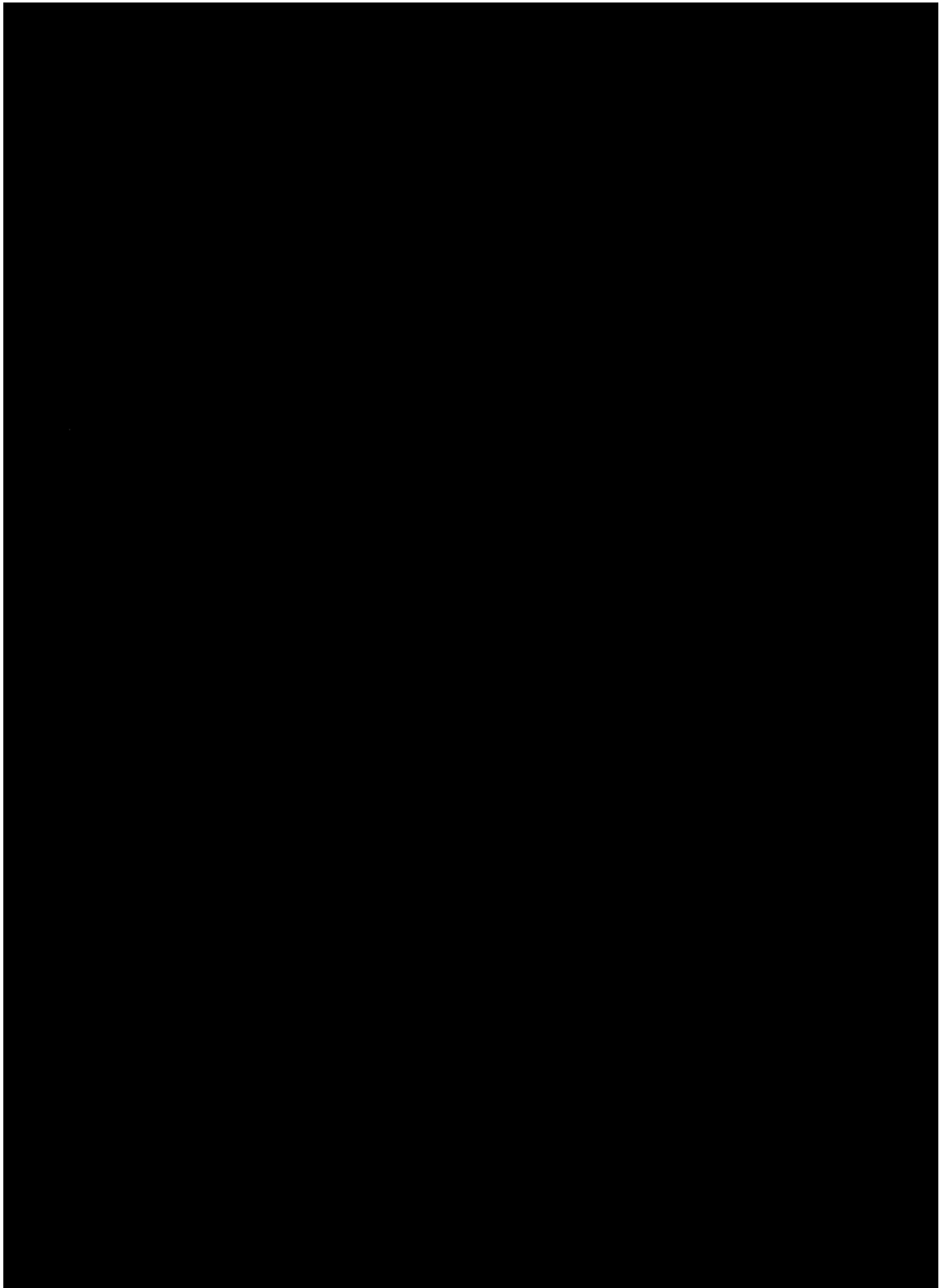

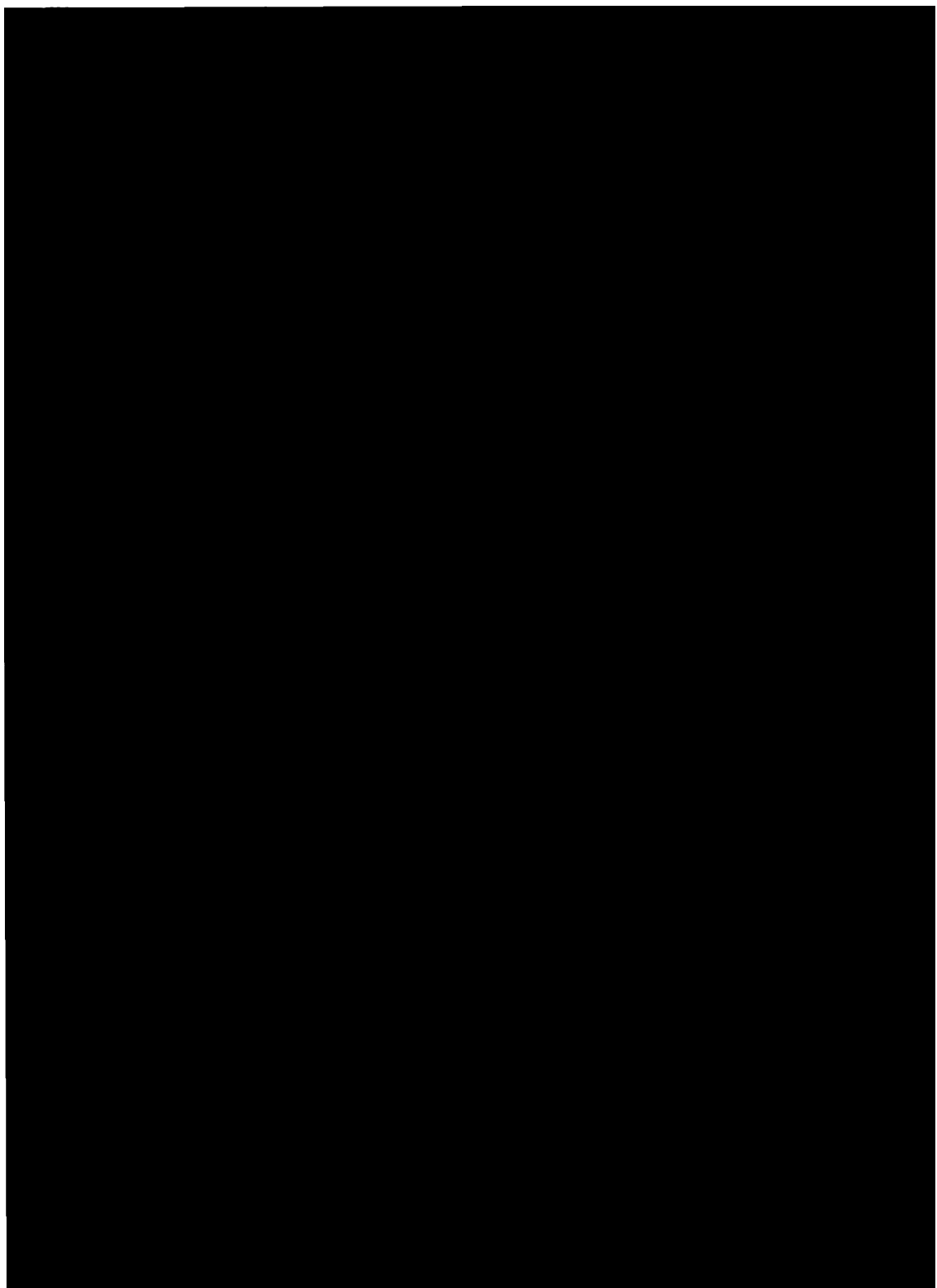

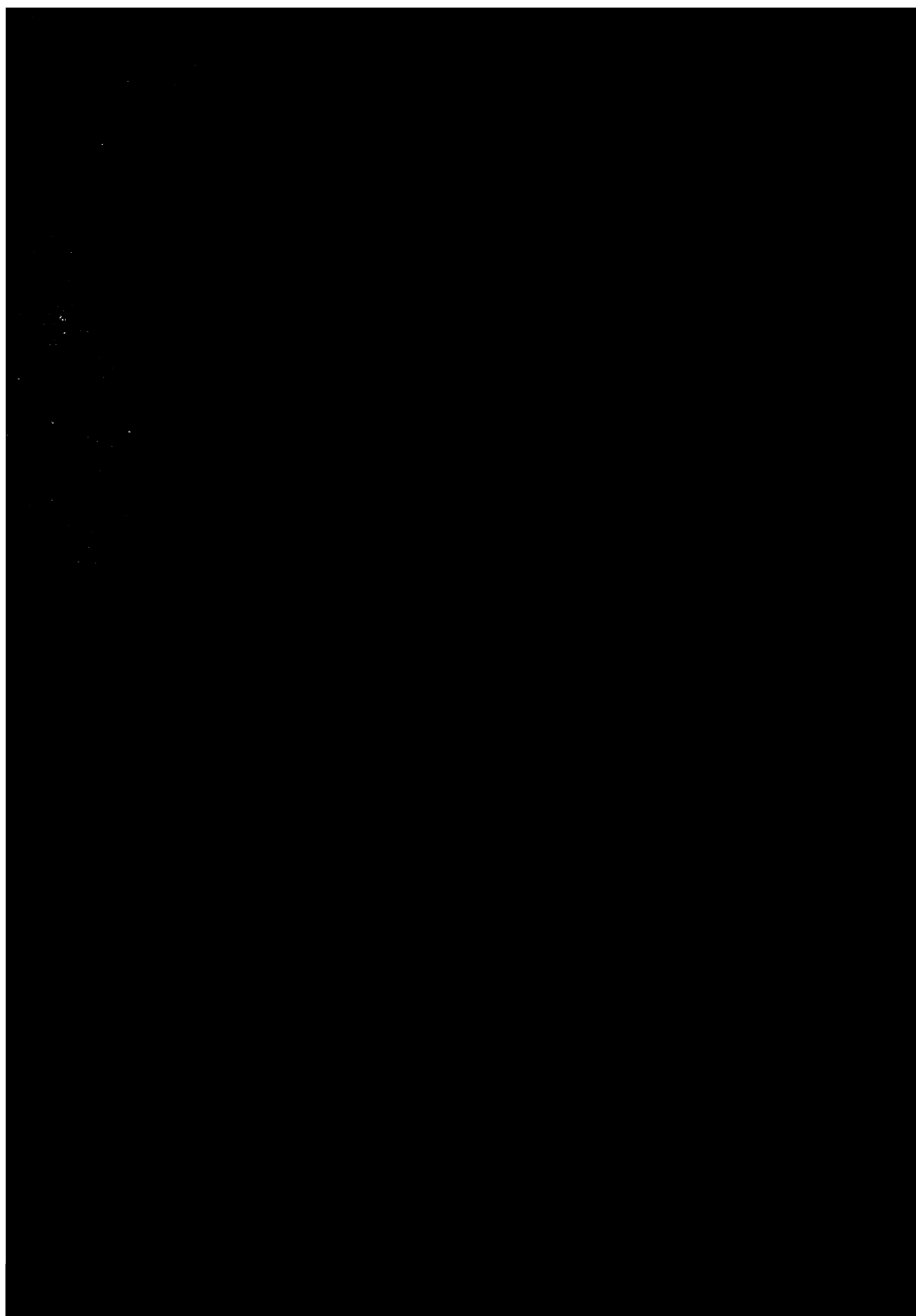

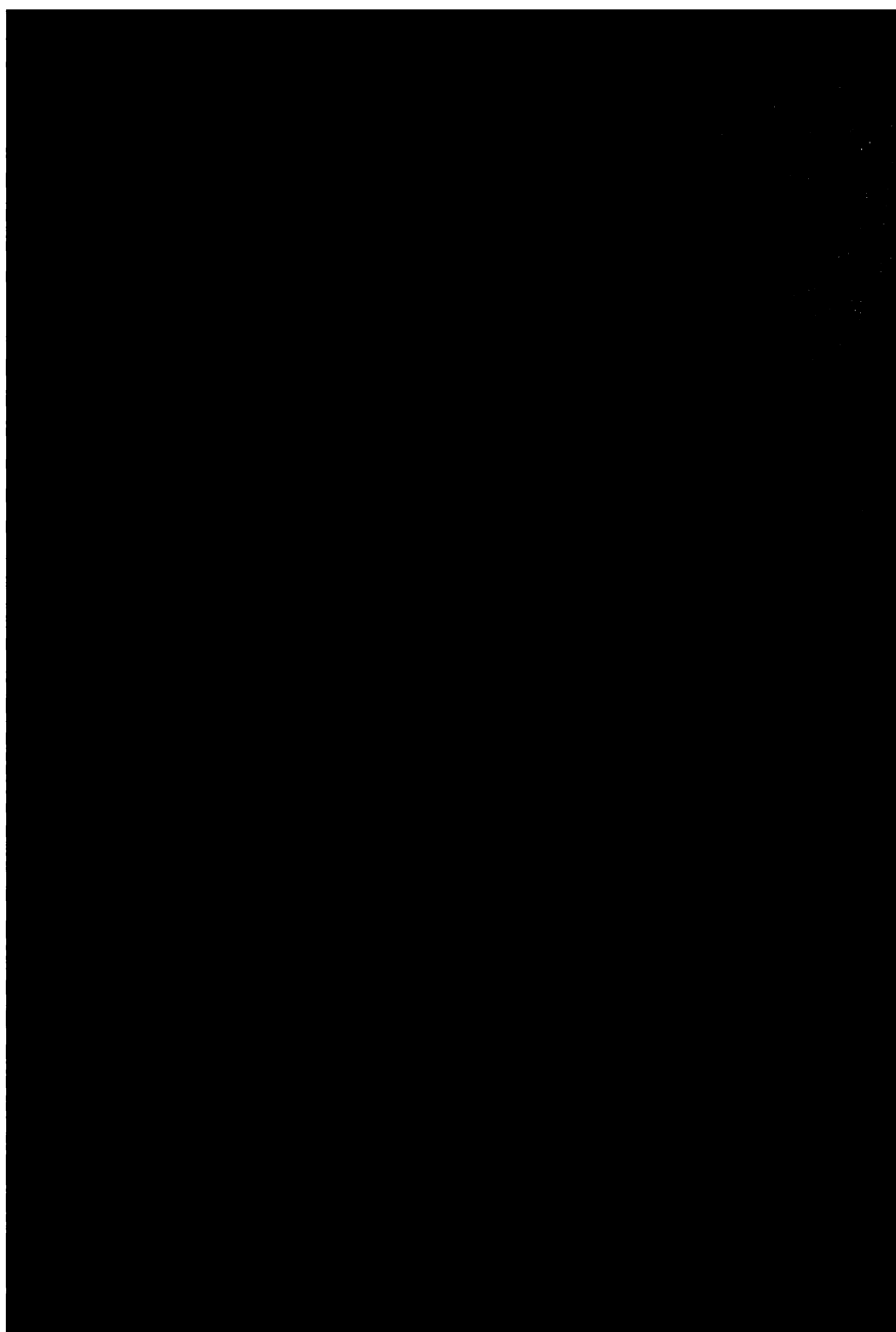

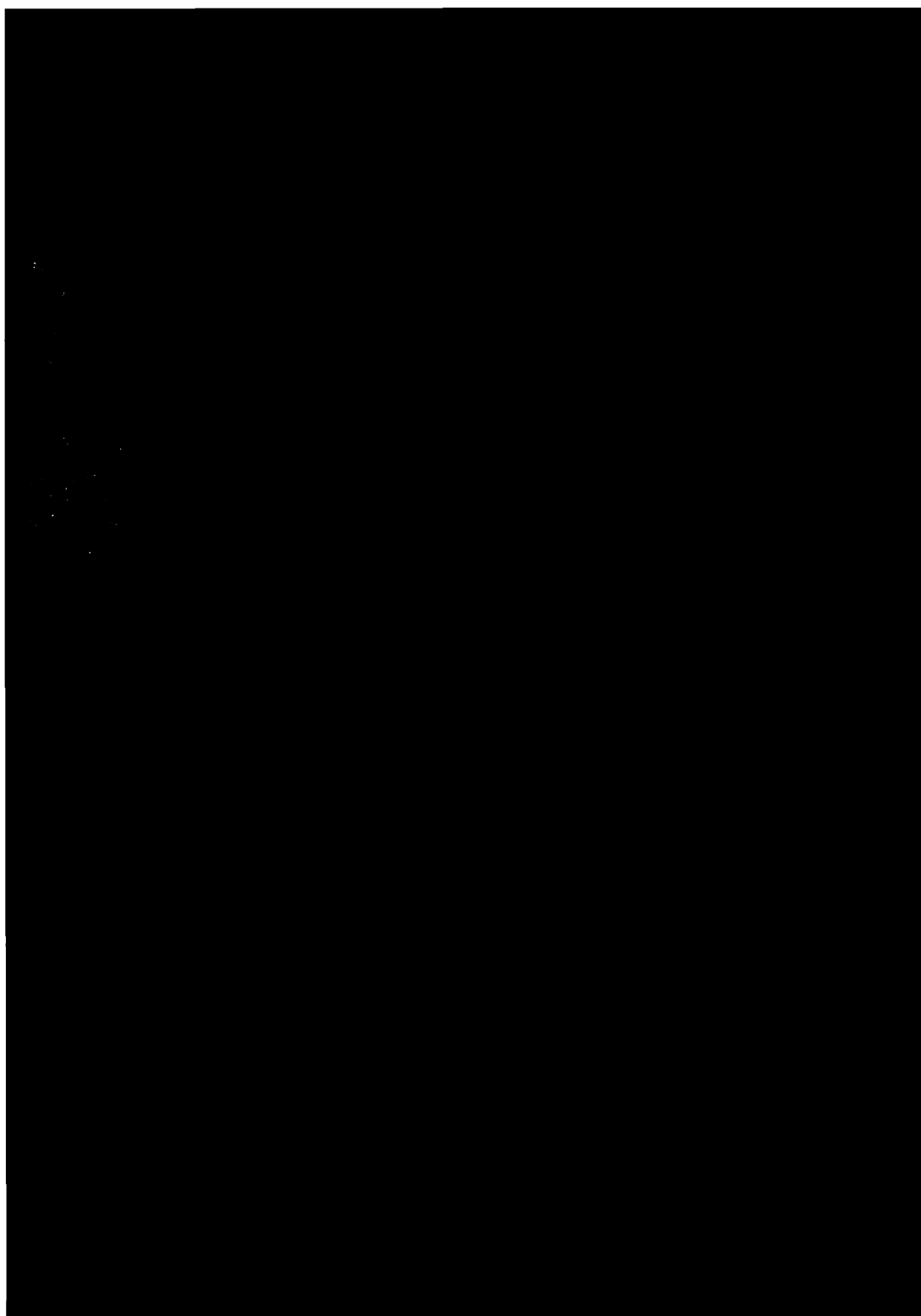

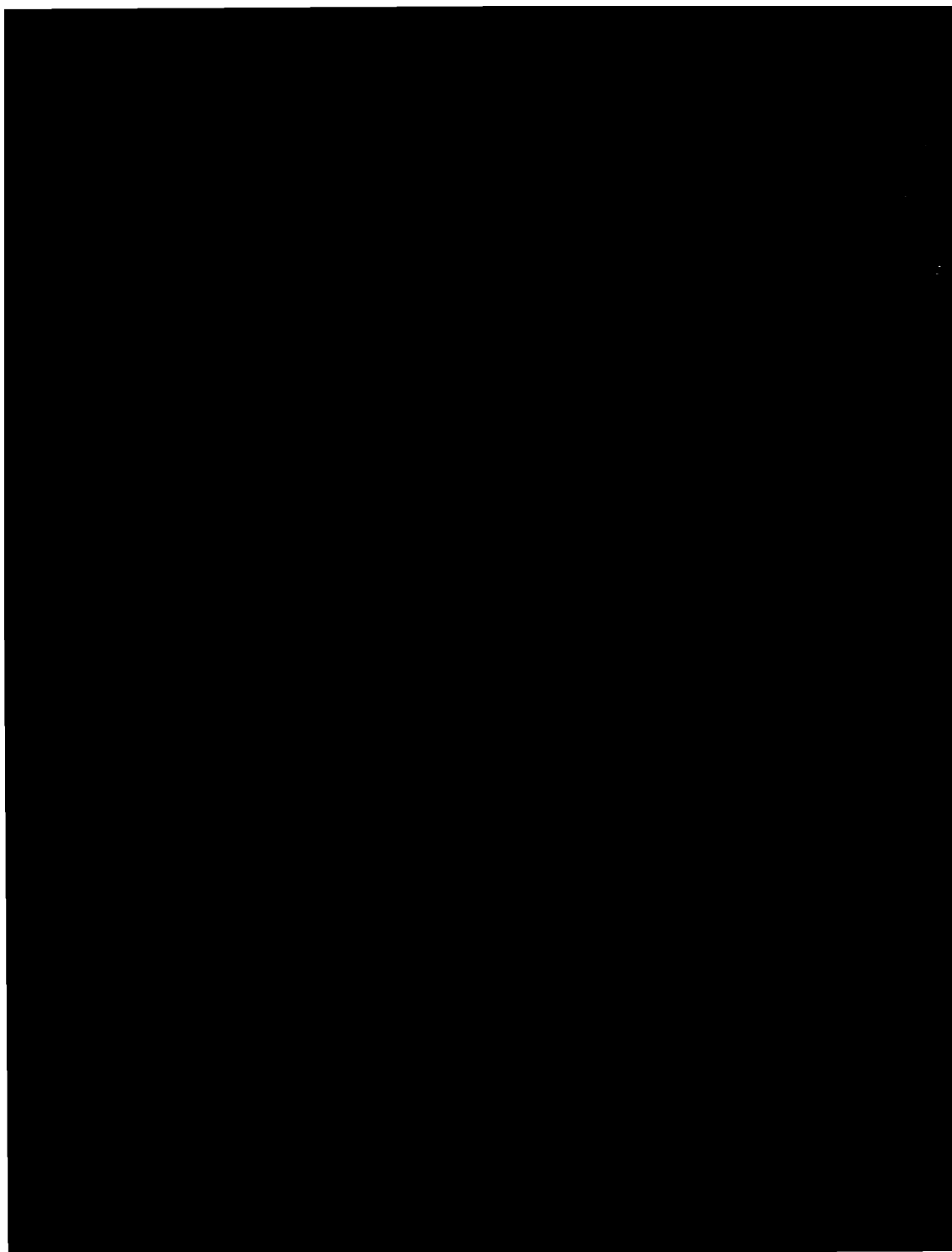

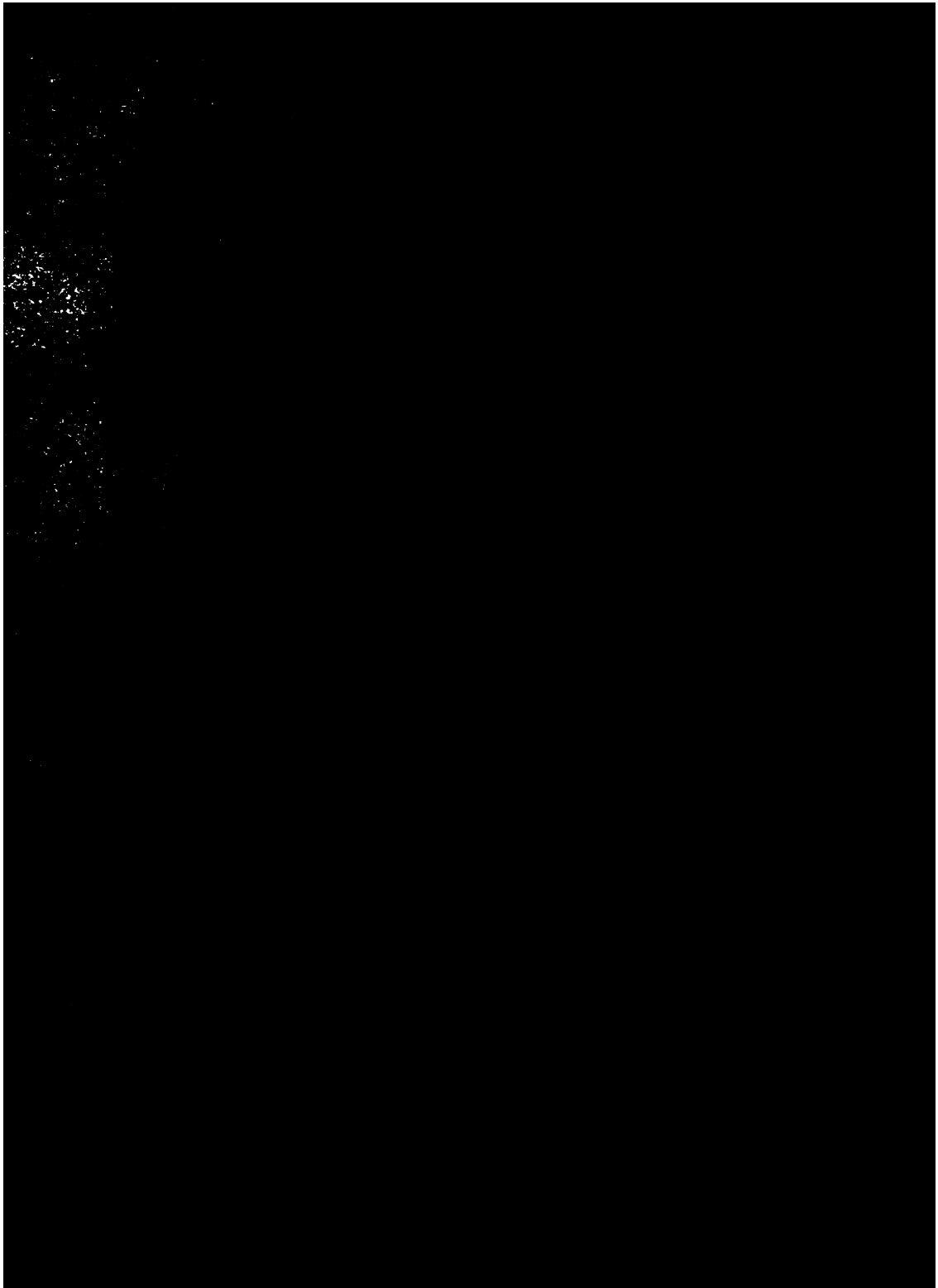

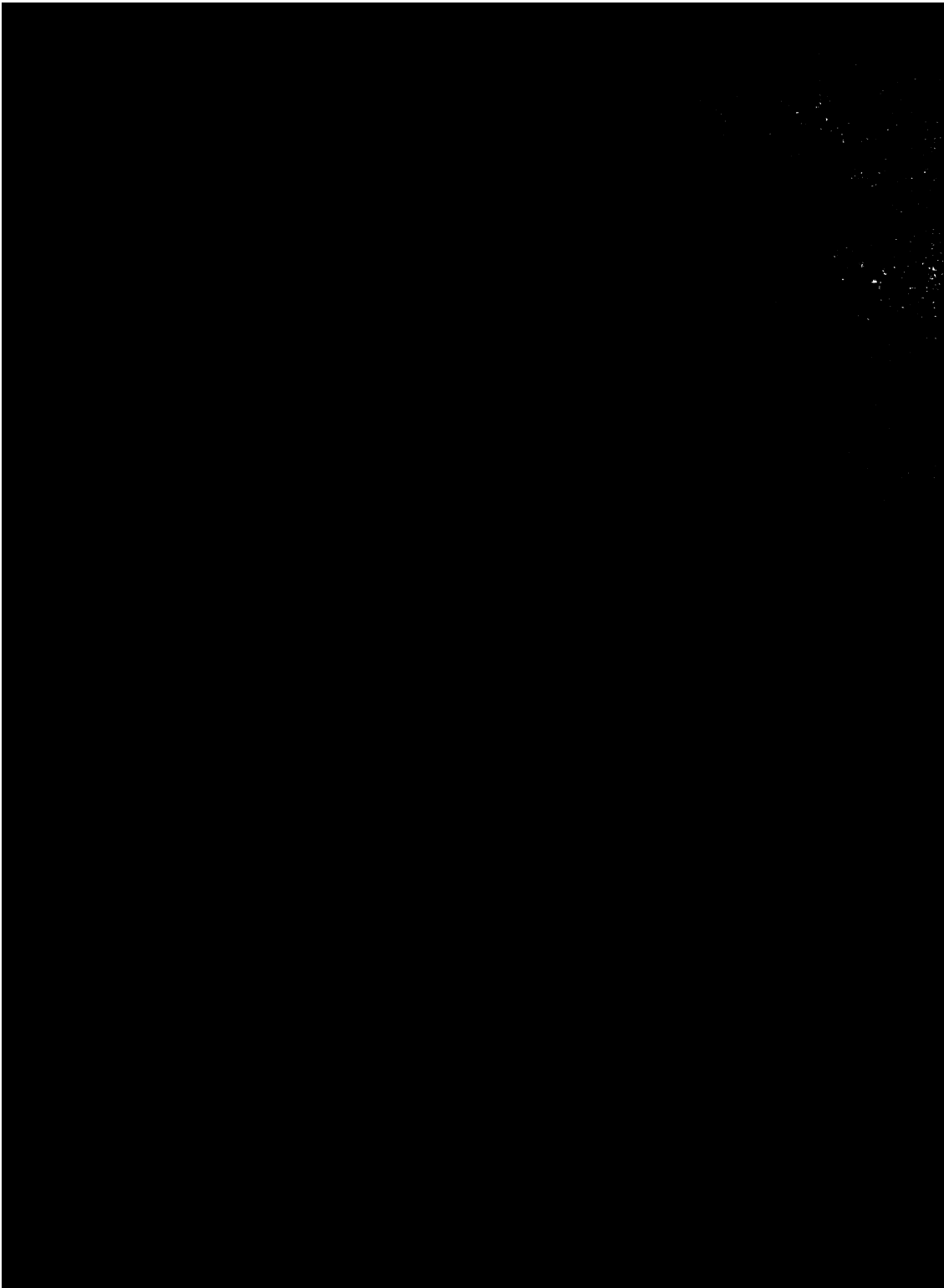

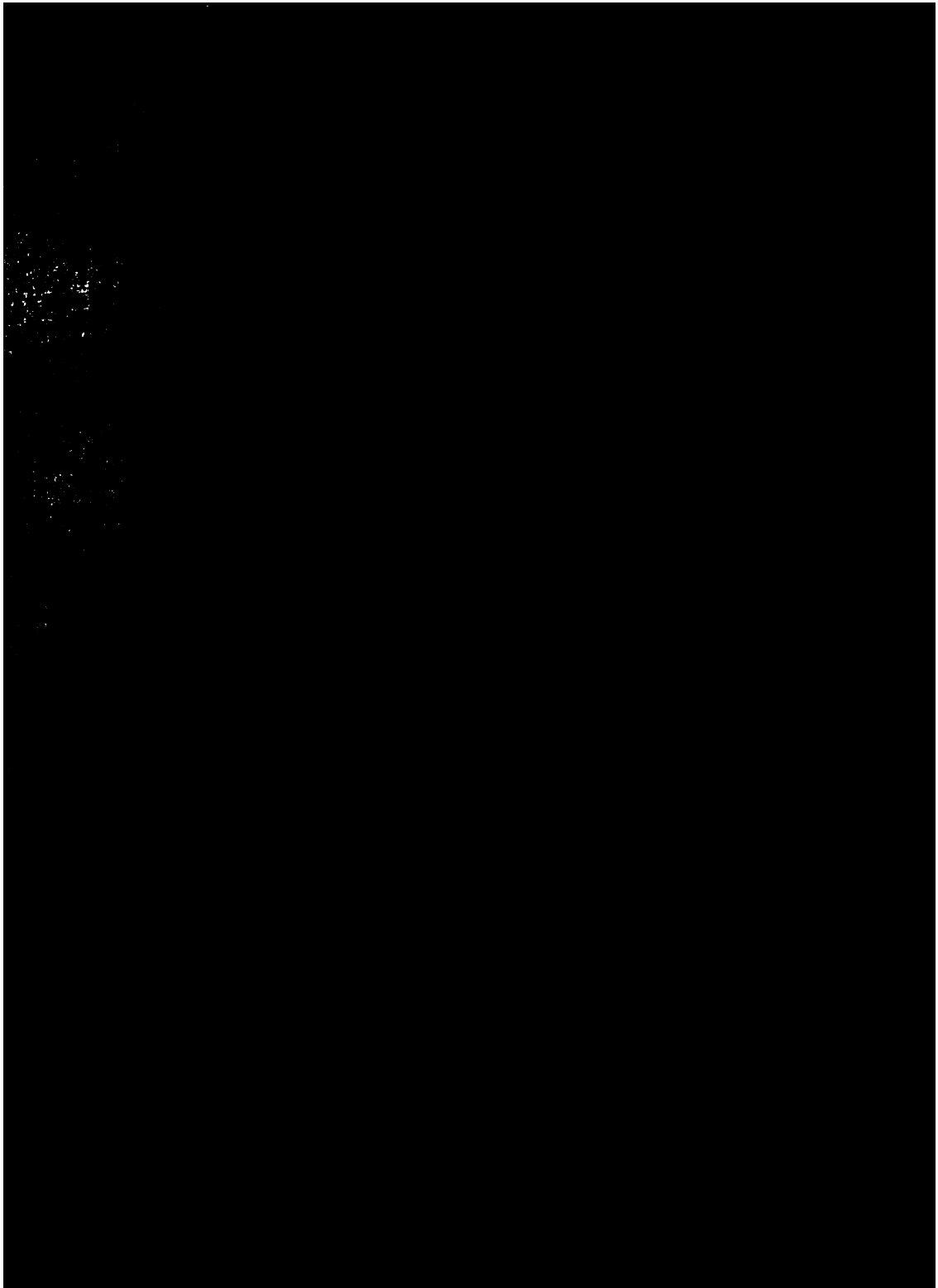

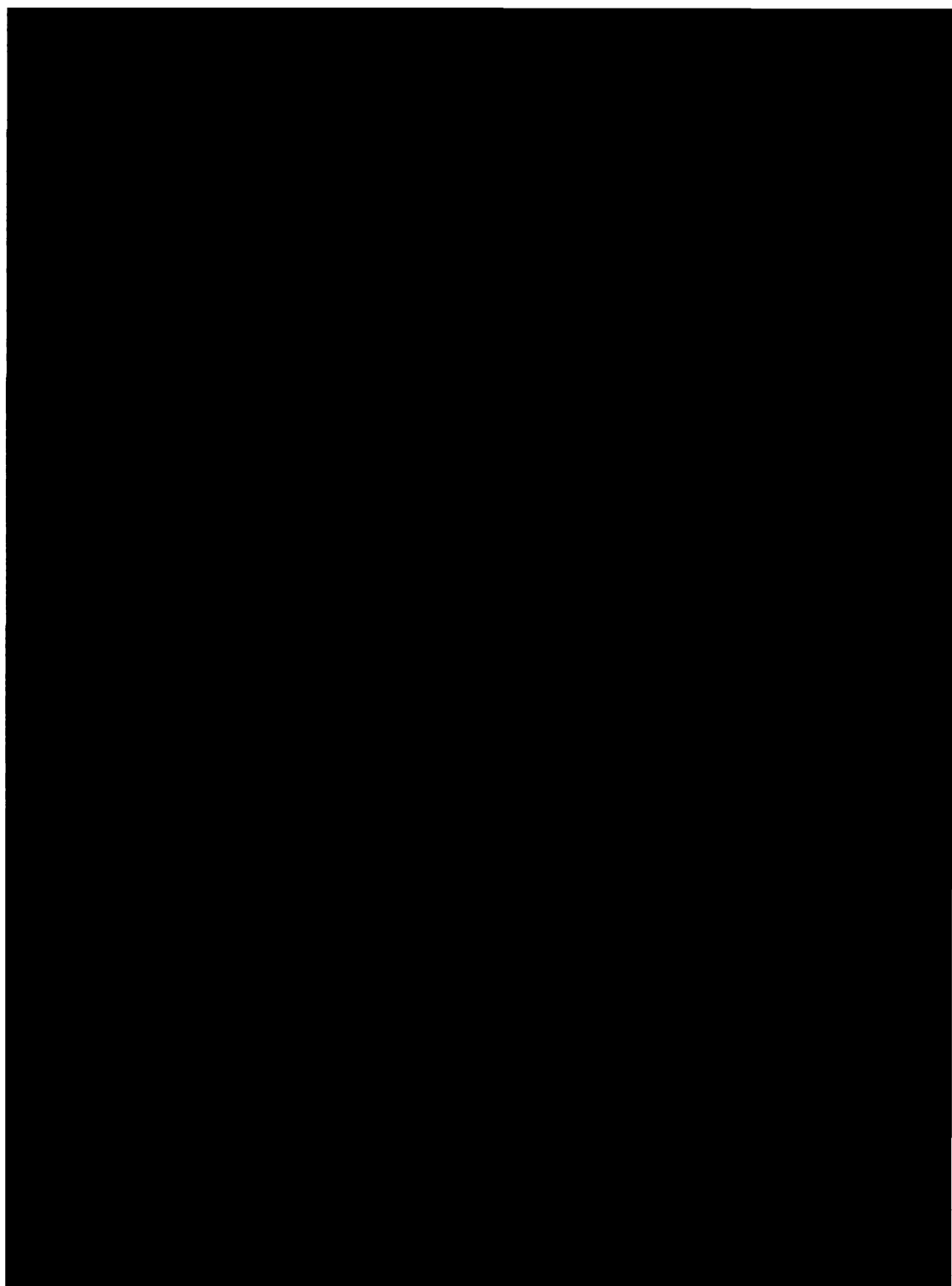

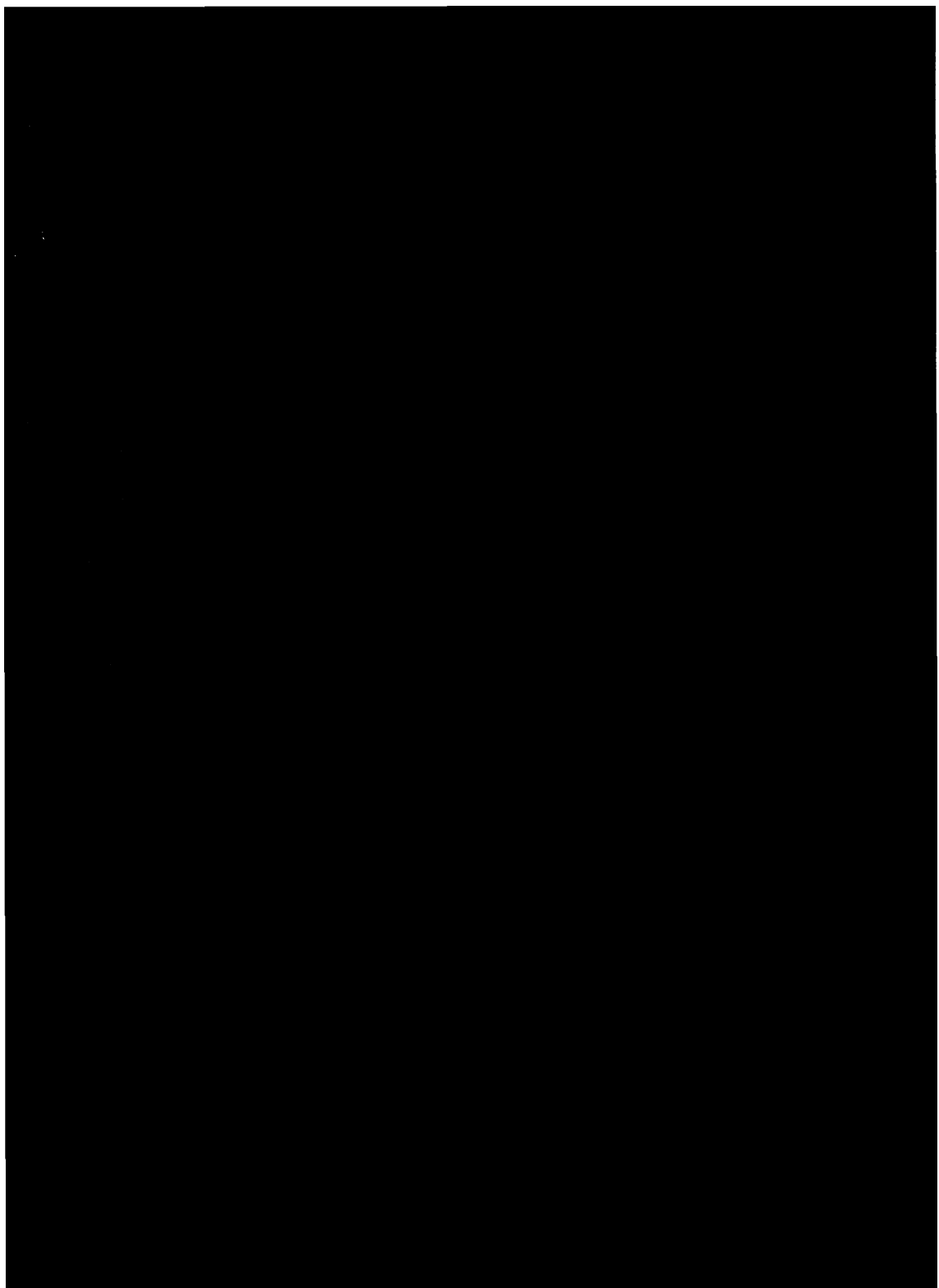

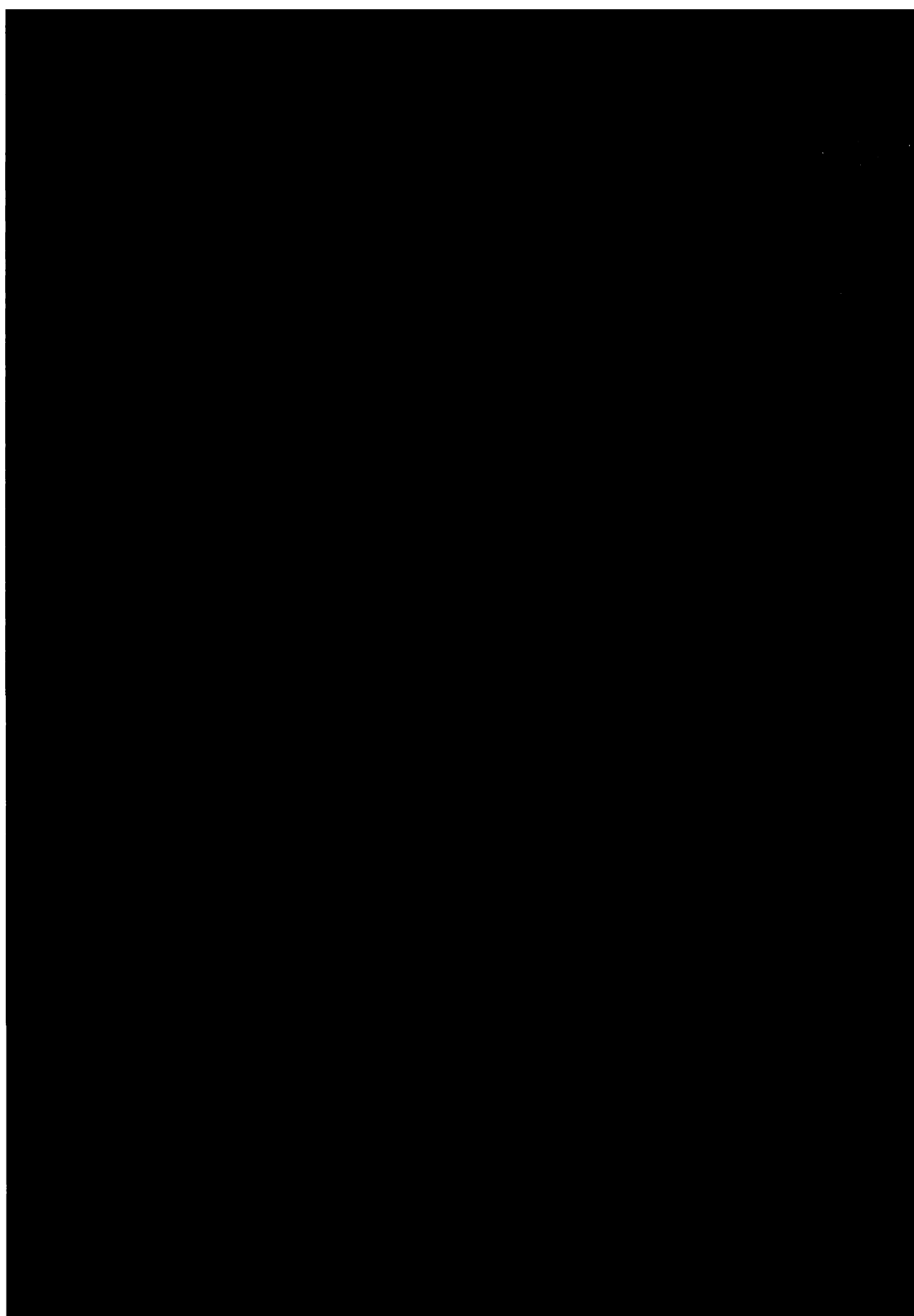

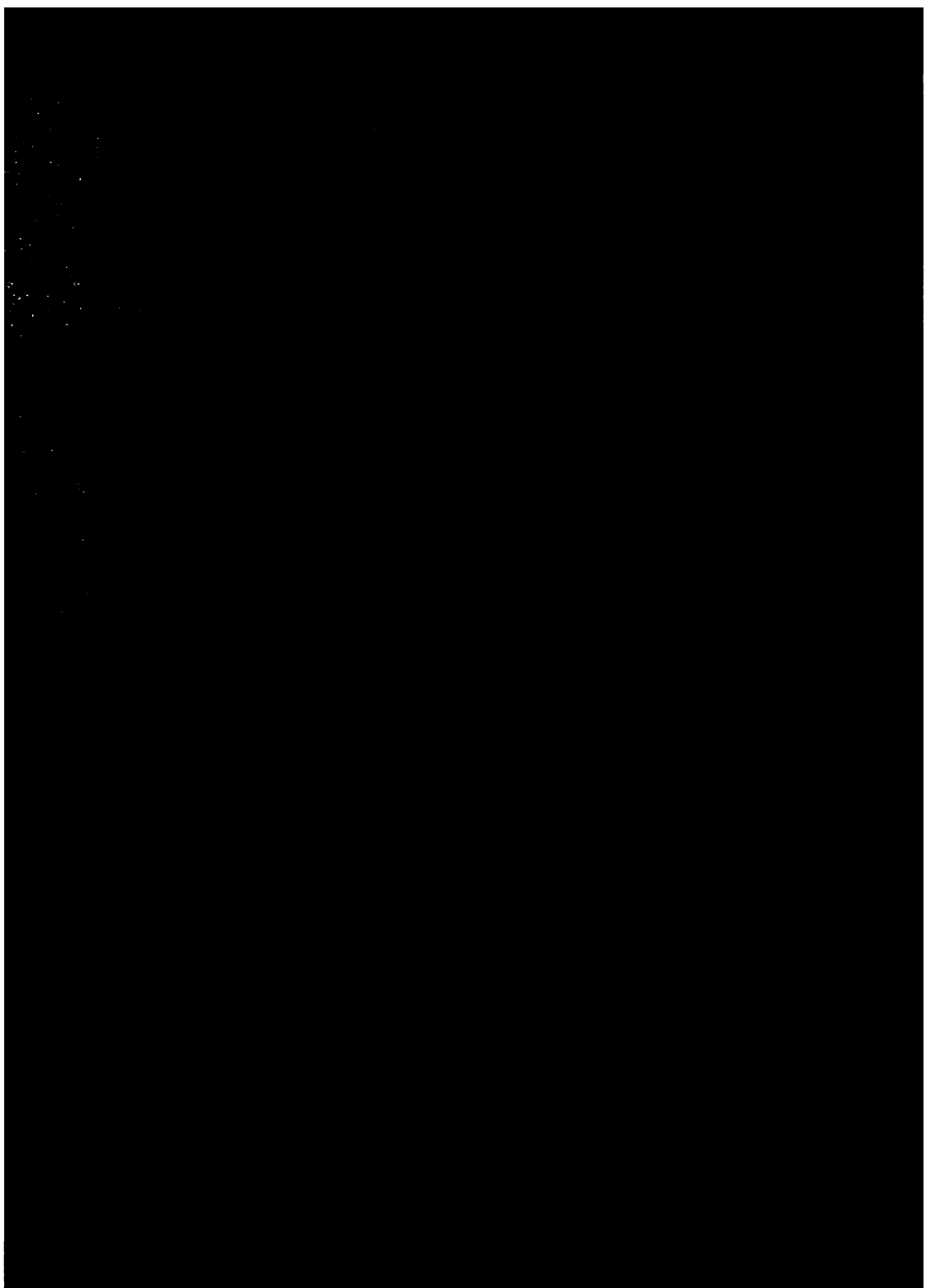

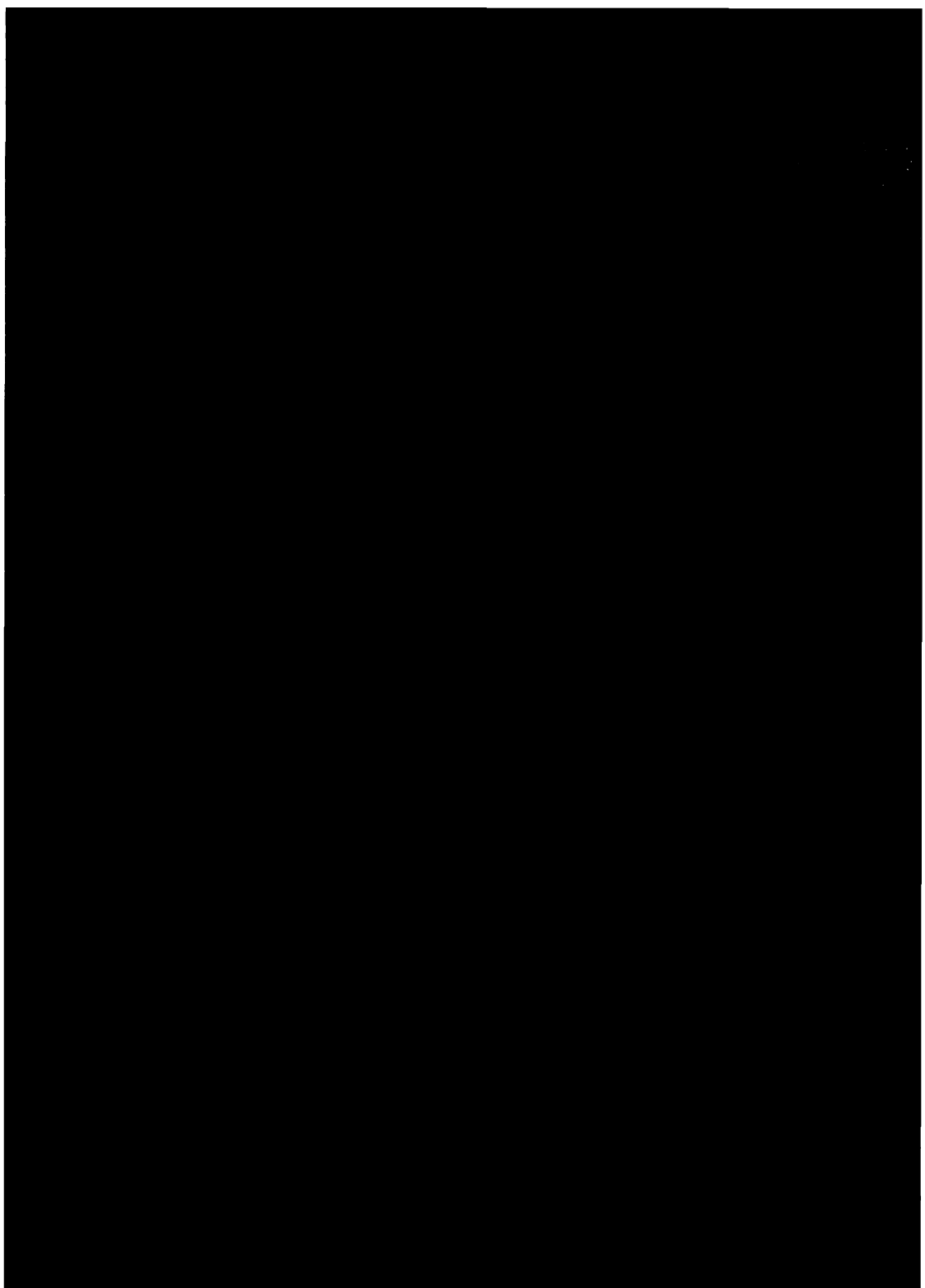

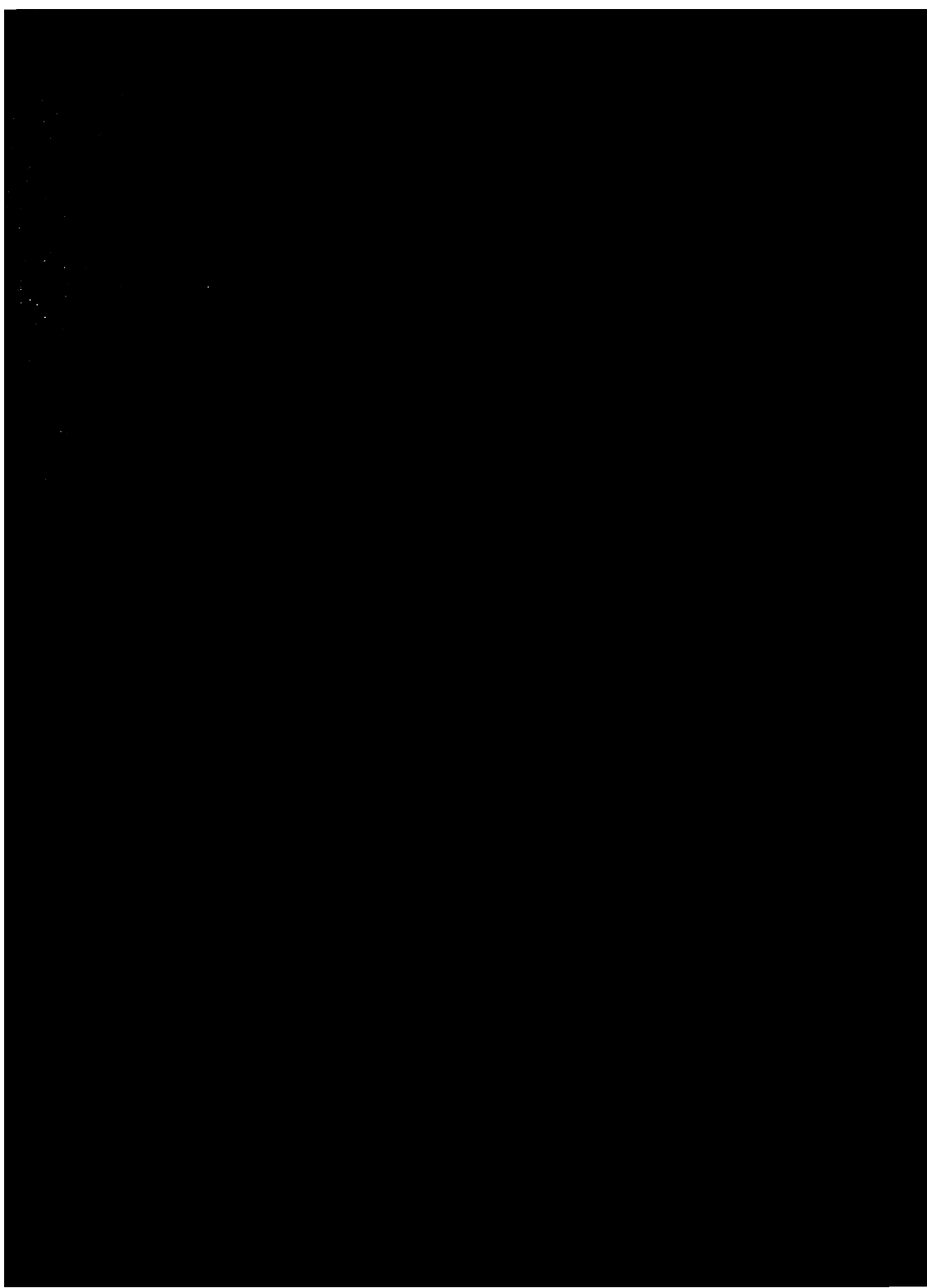

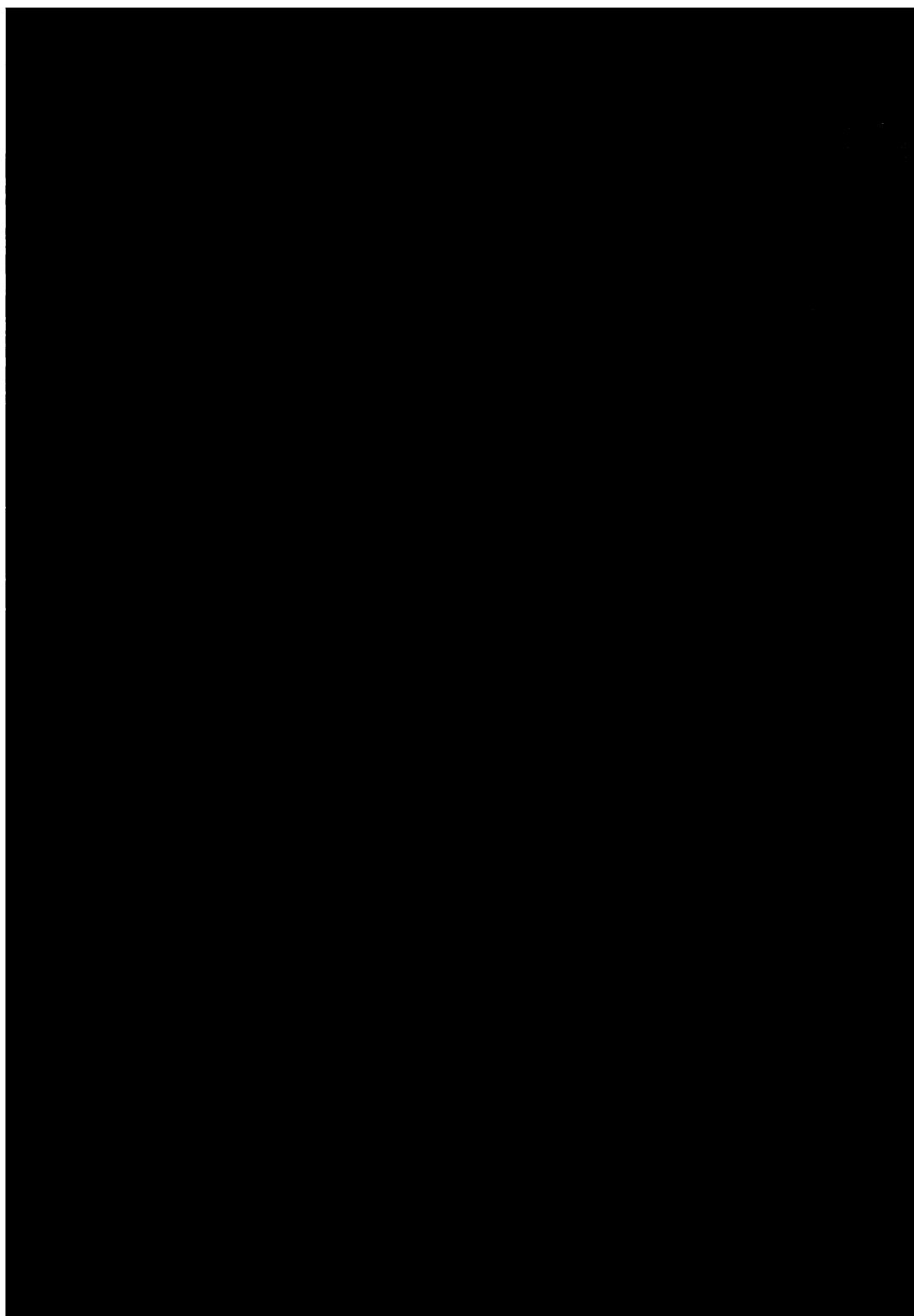

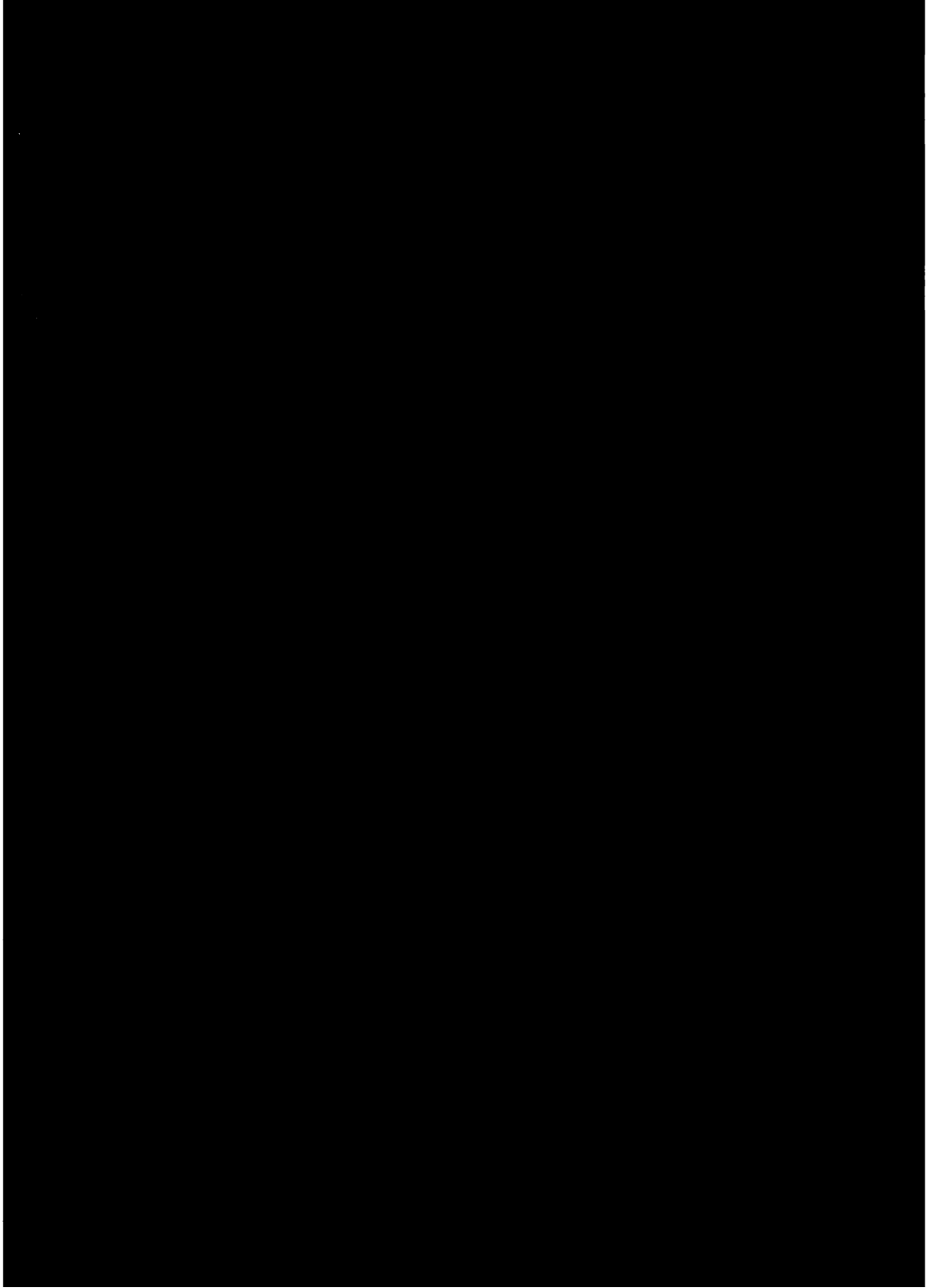

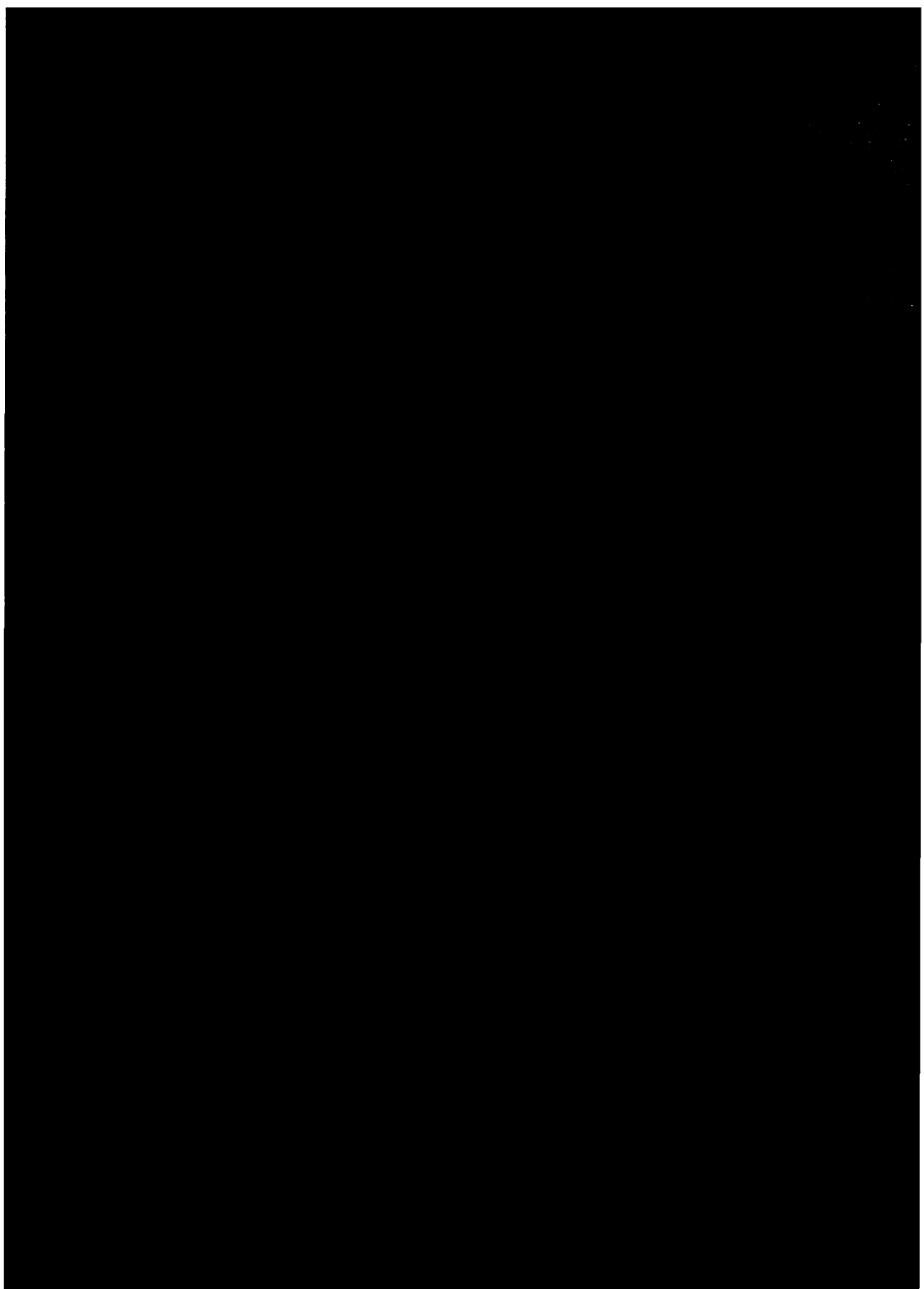

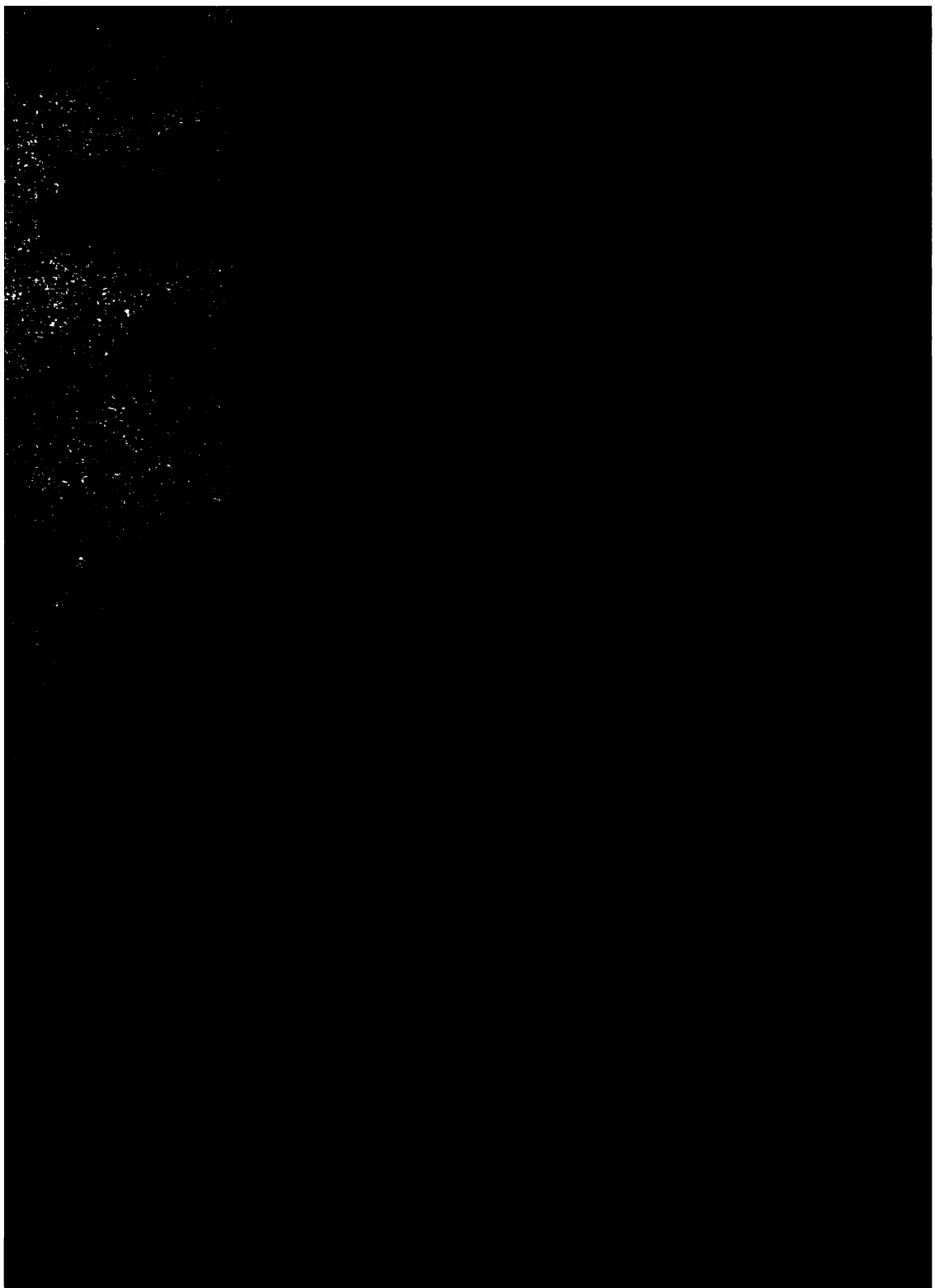

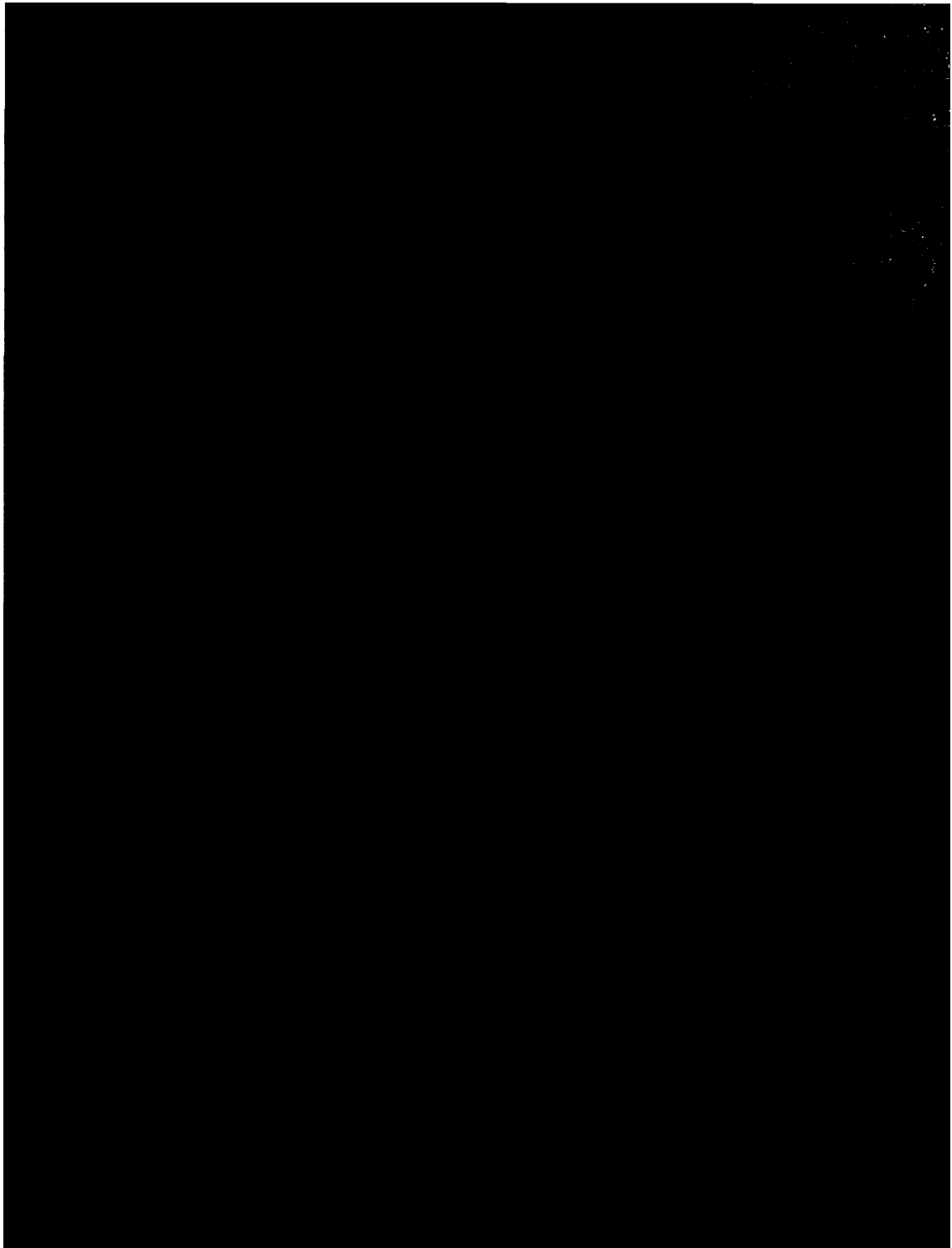

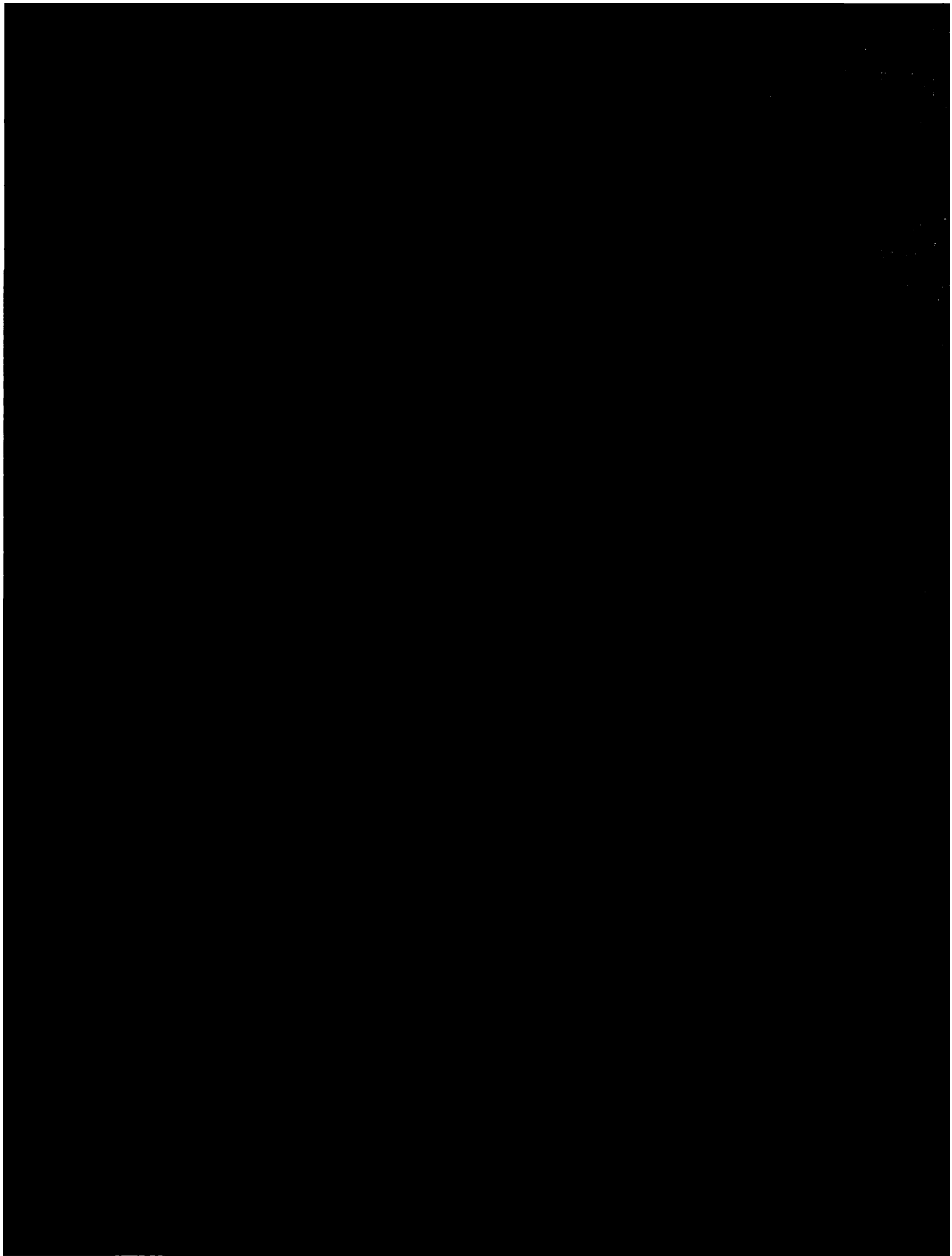

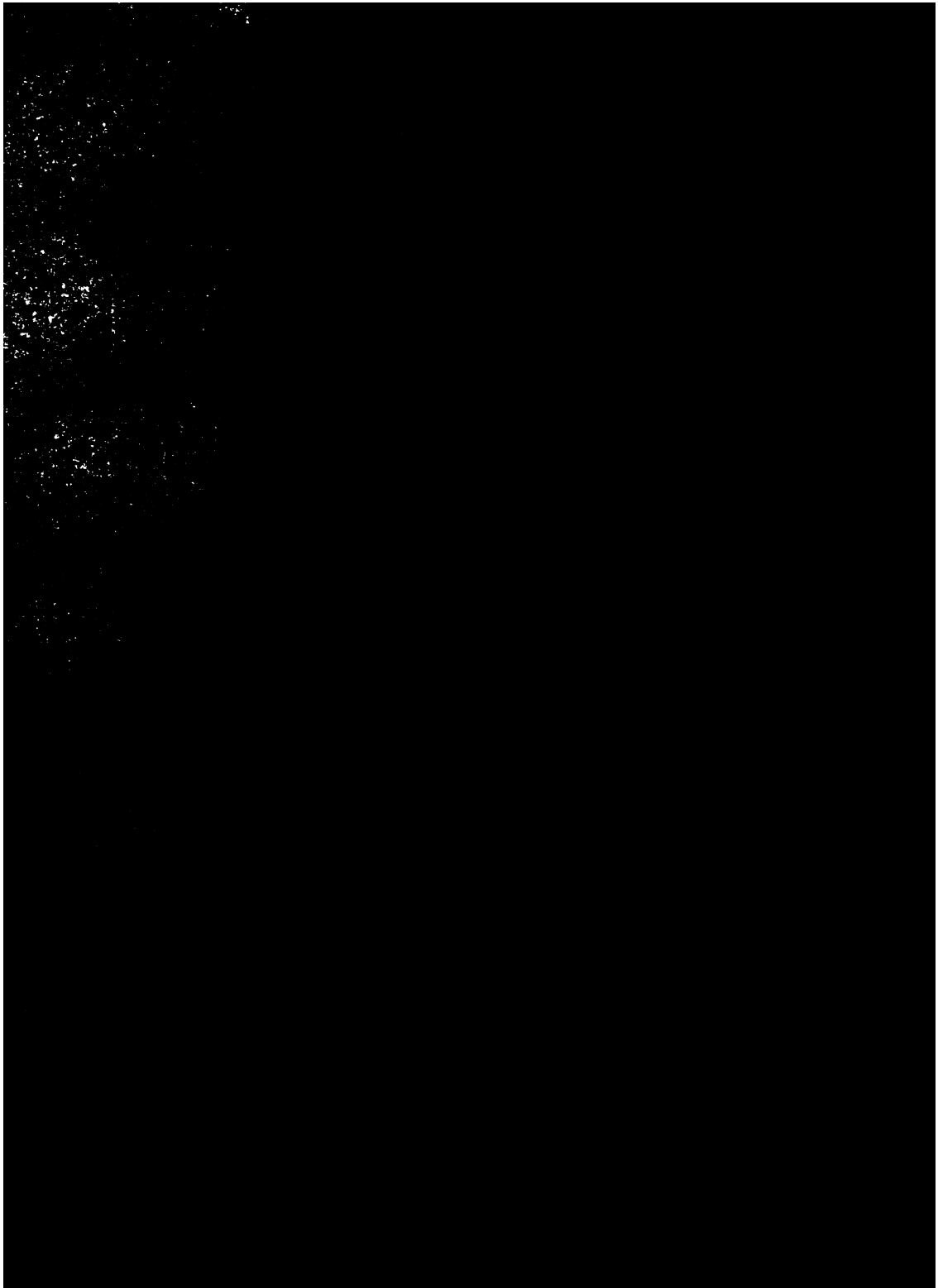

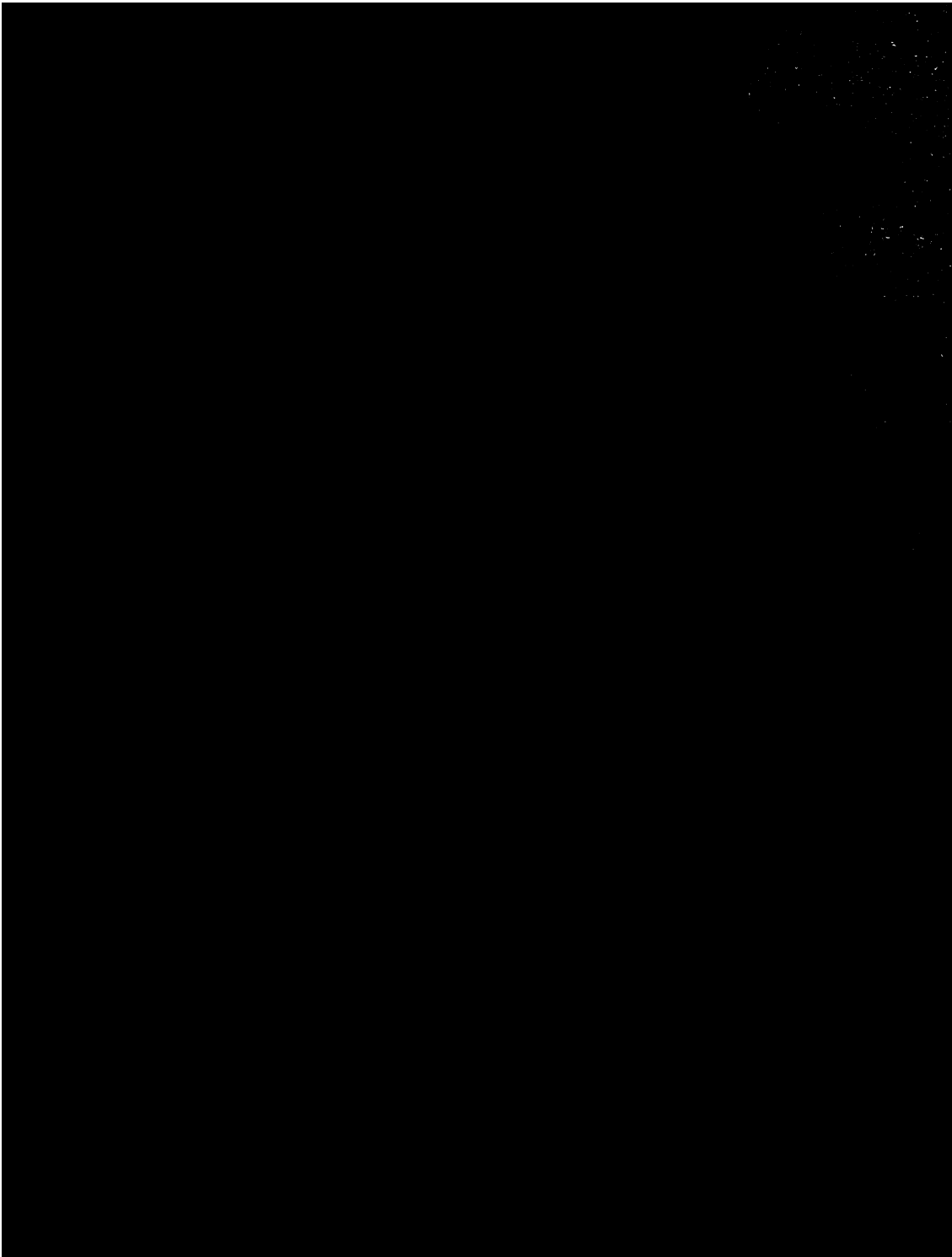

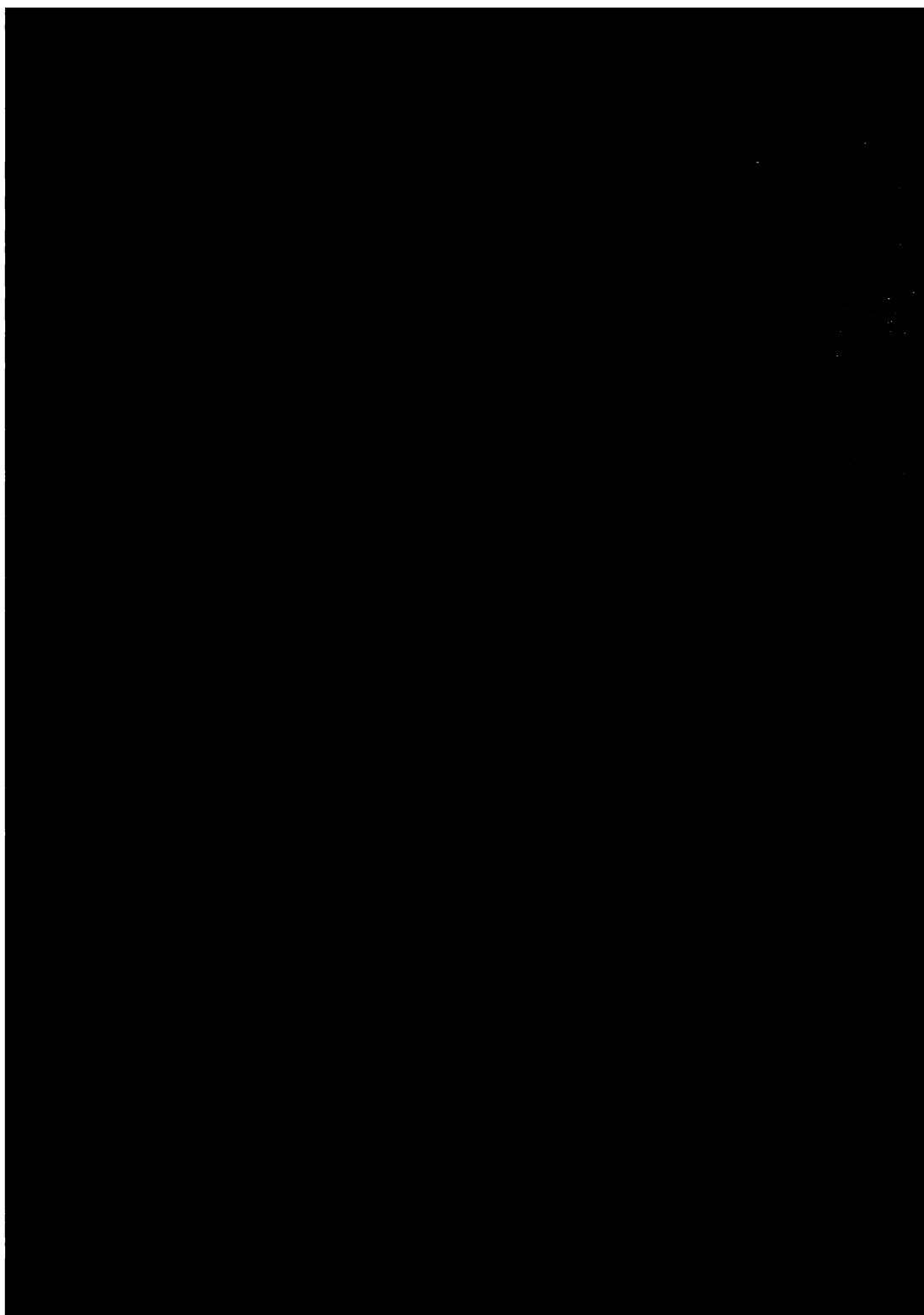

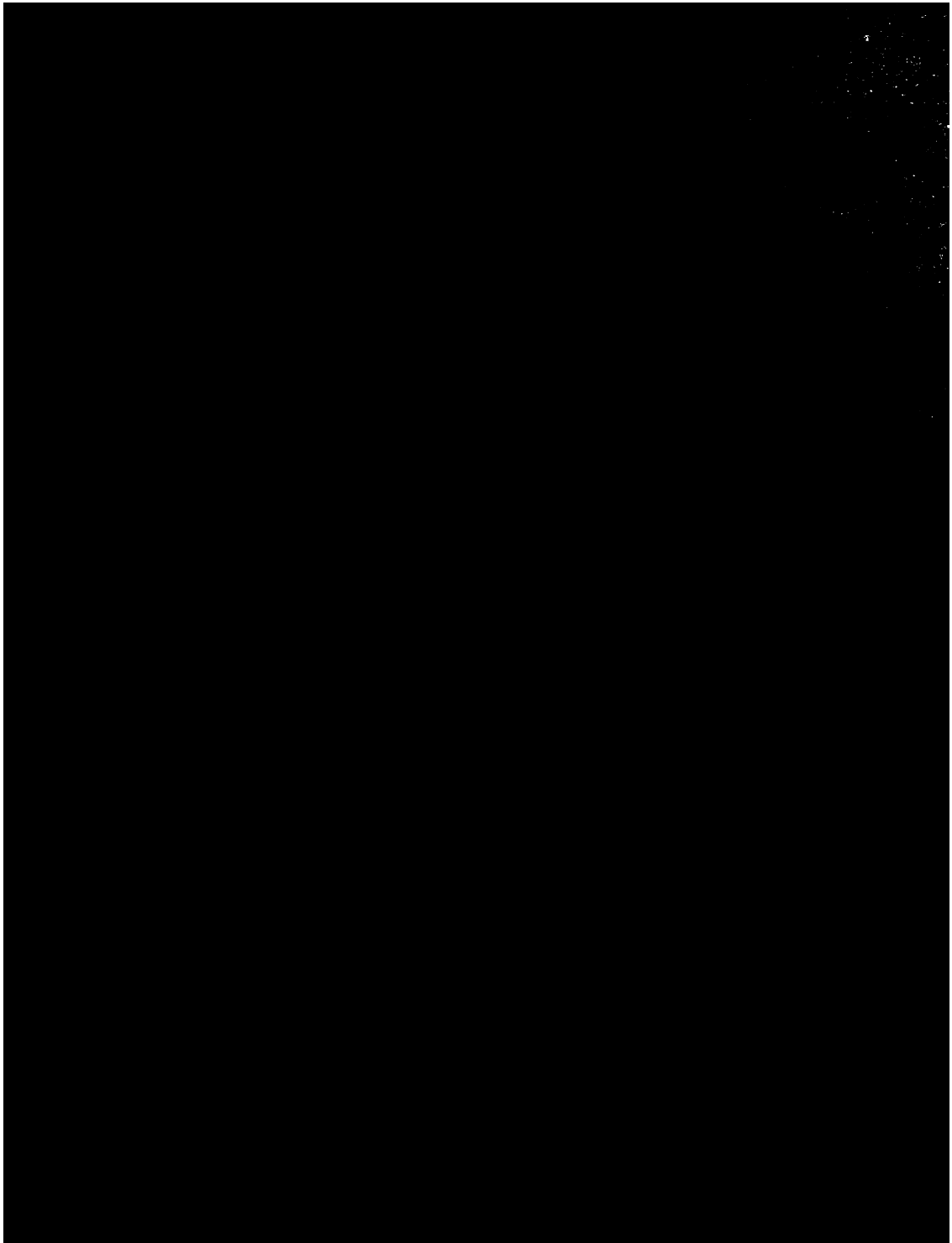

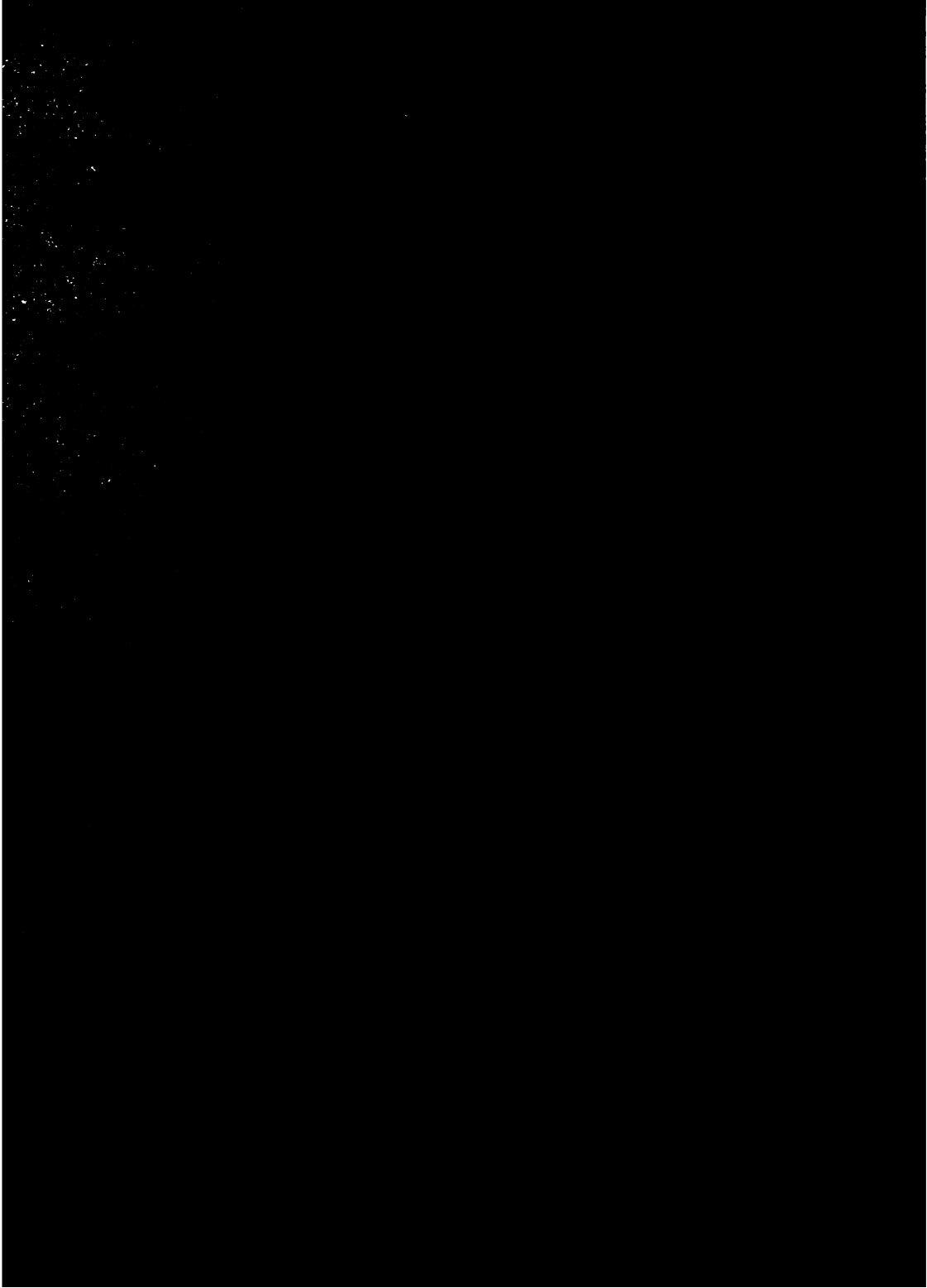

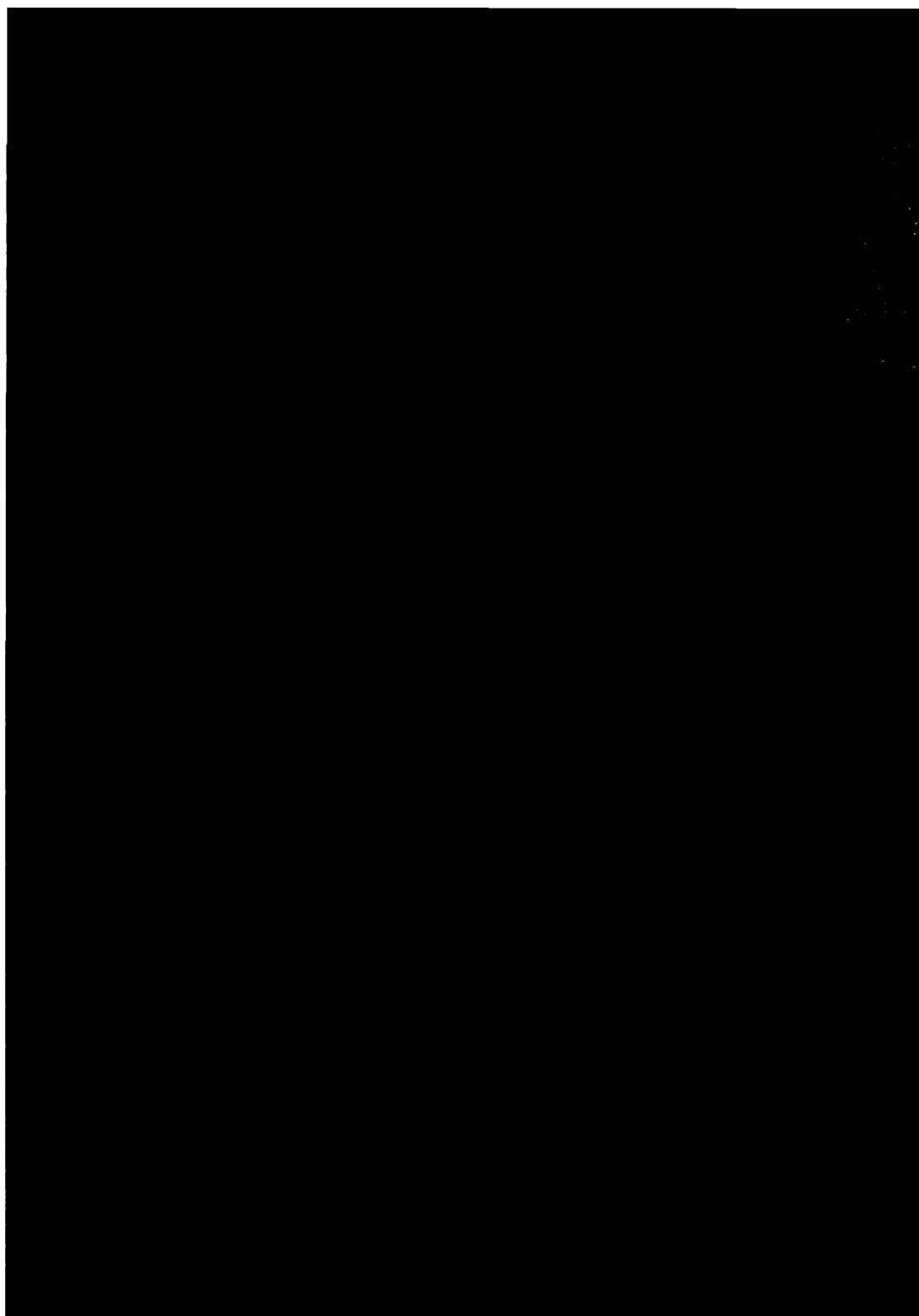

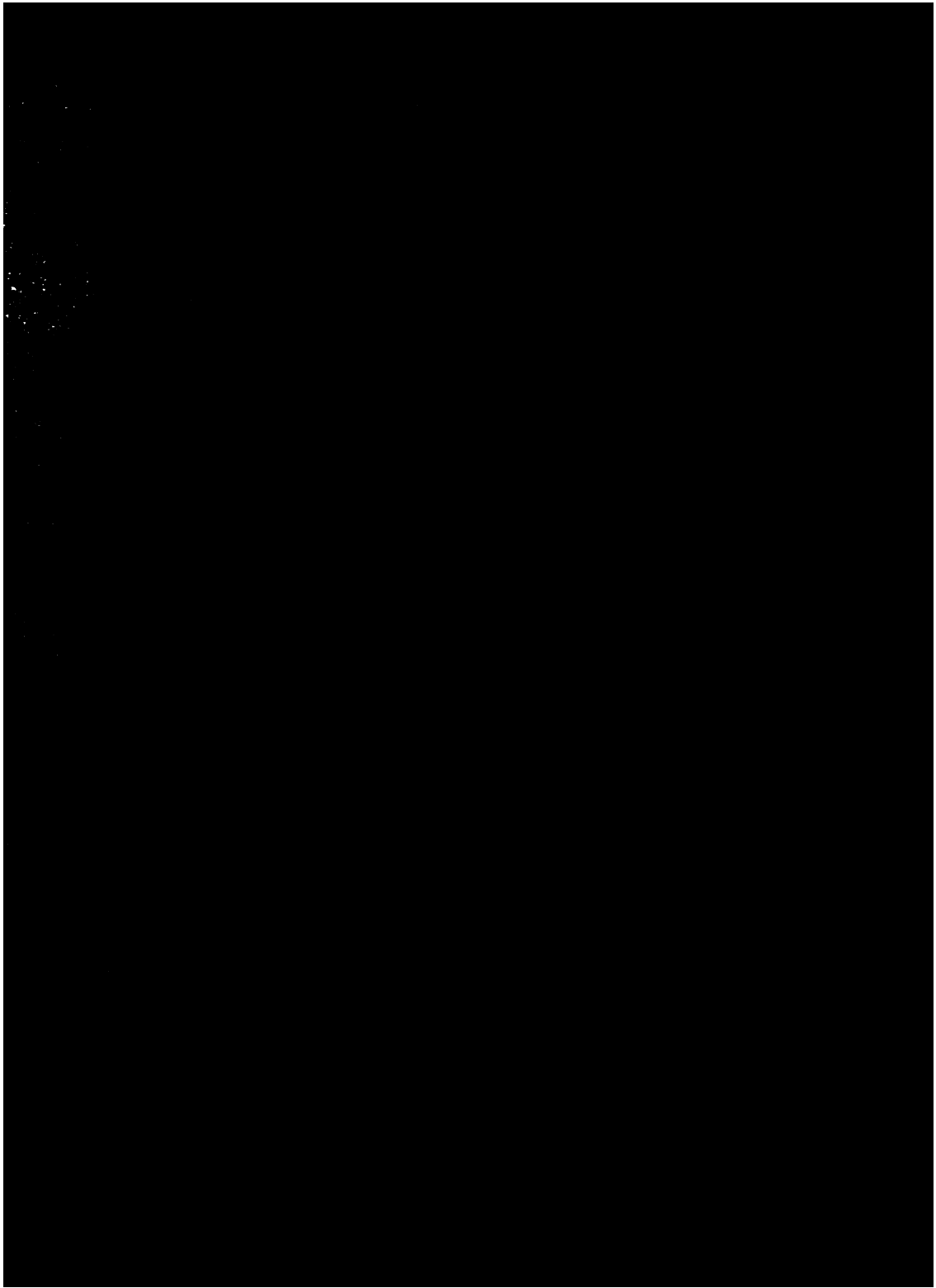

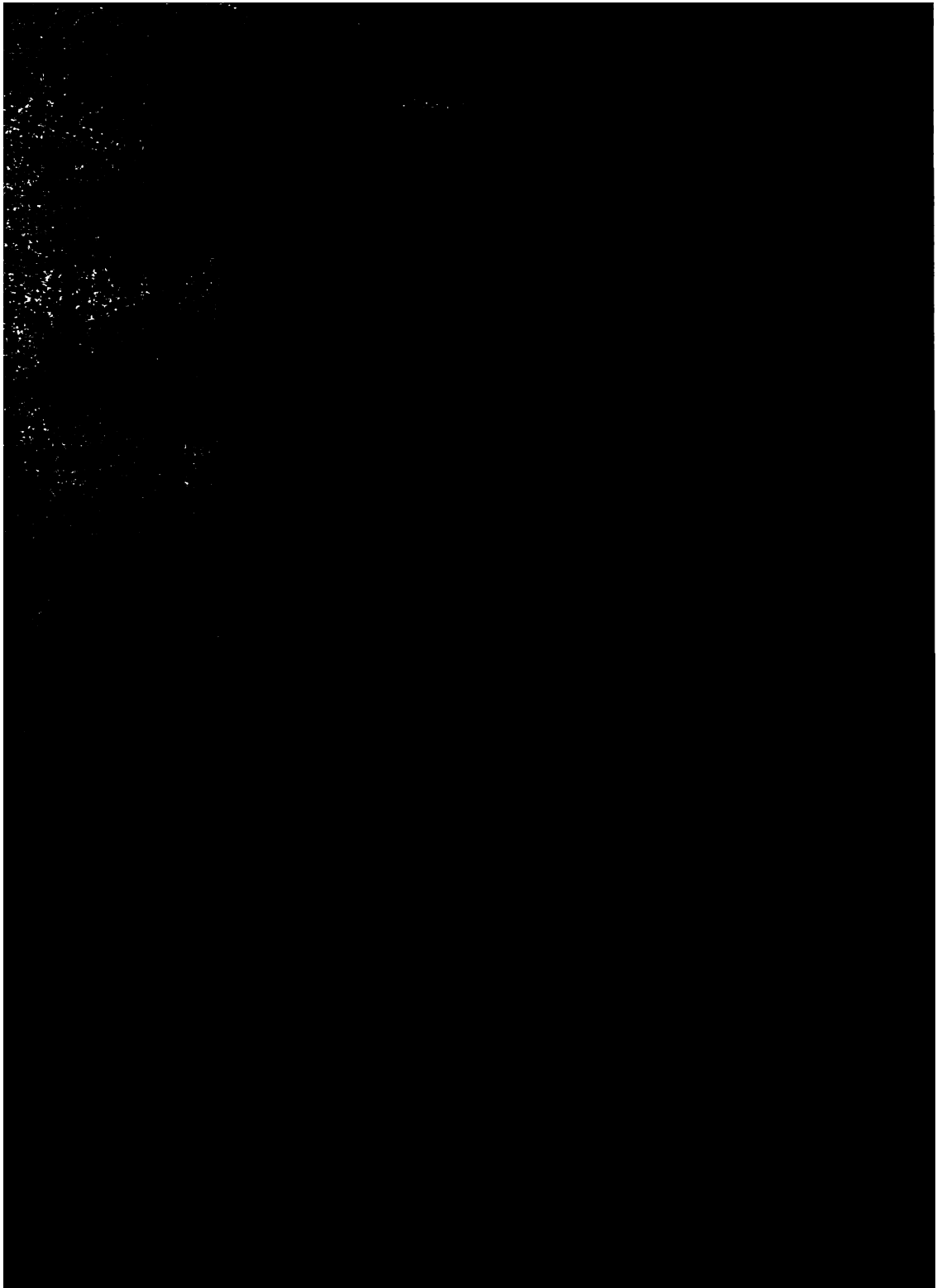

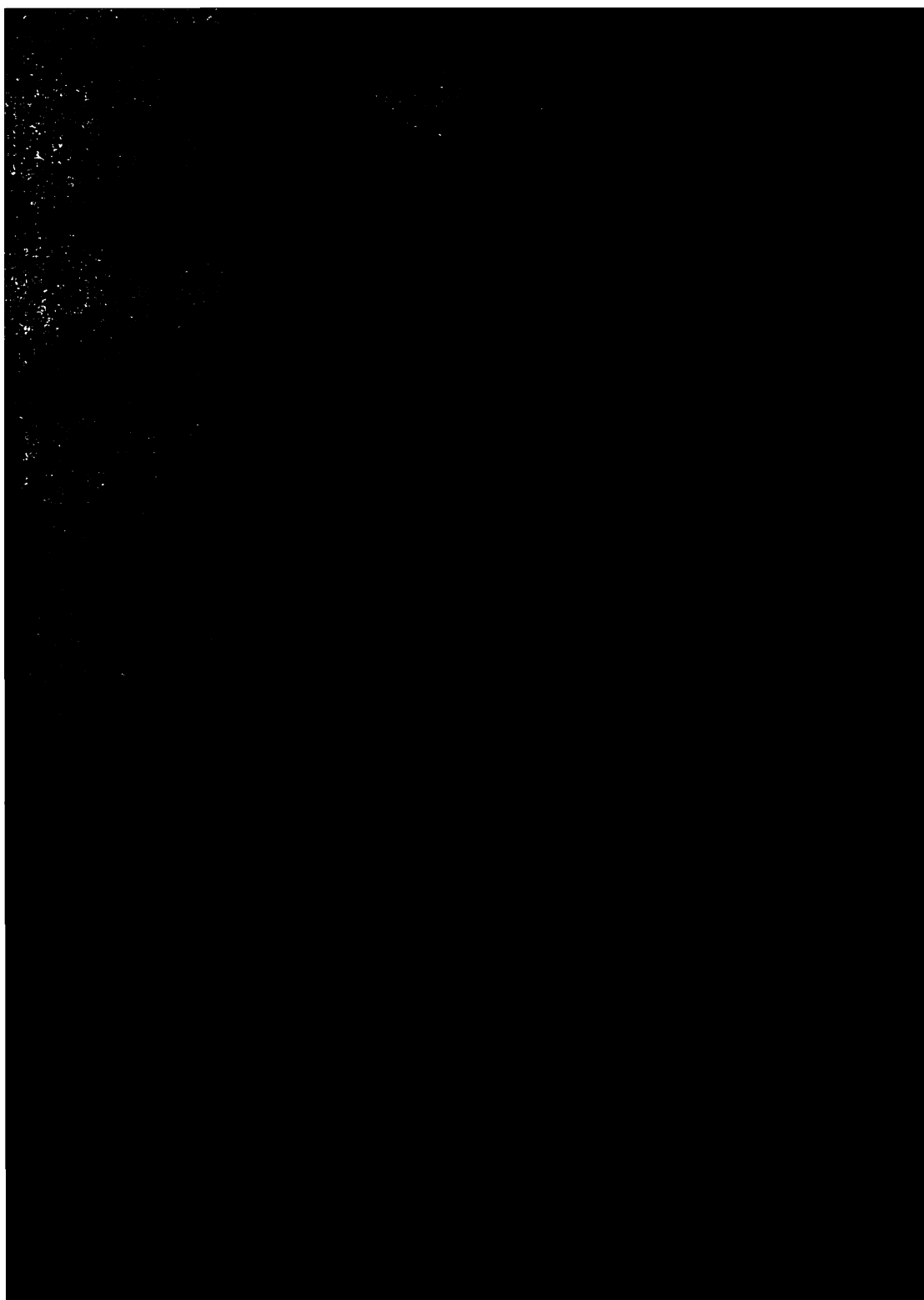

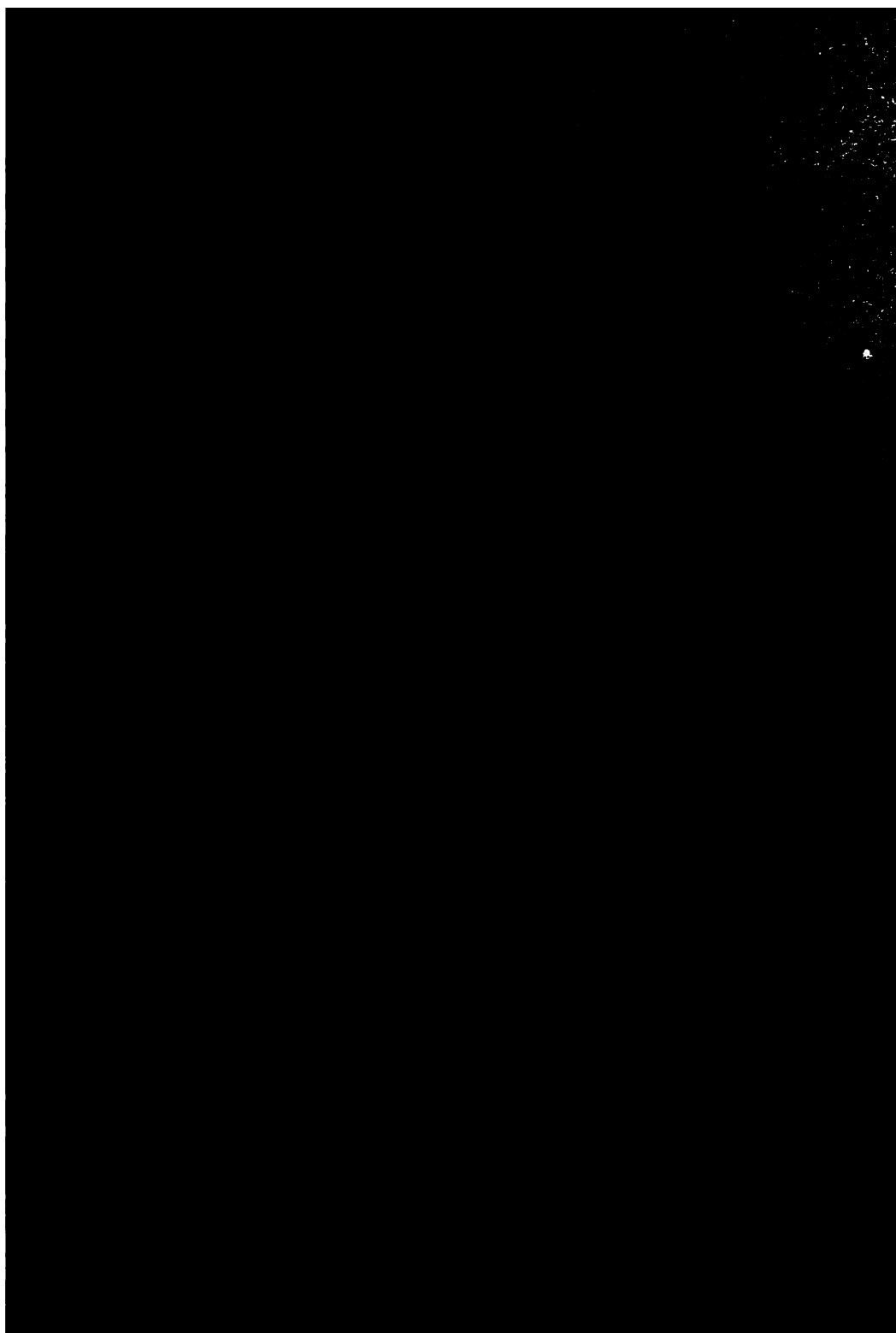

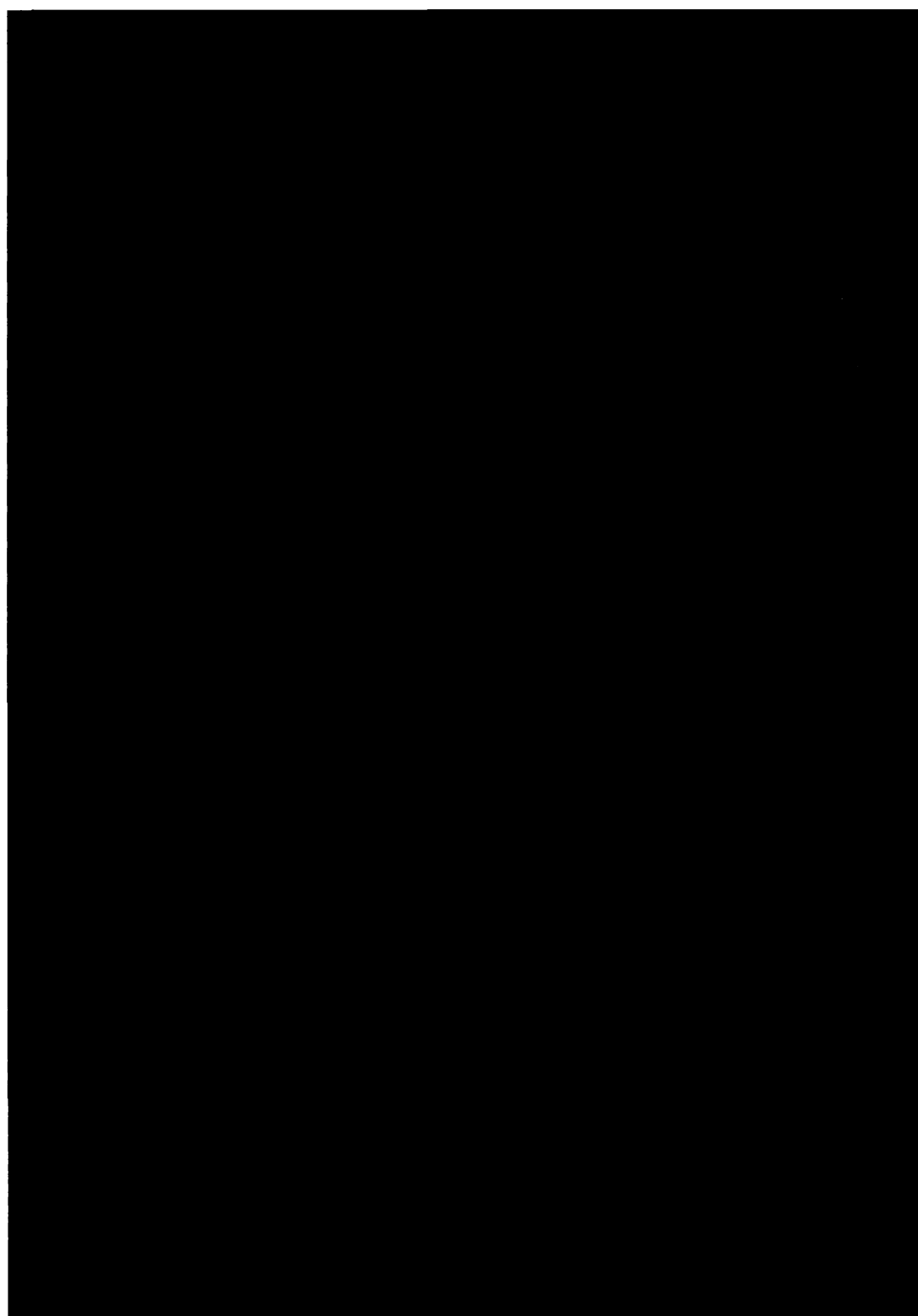

som paa deres eget Maal kaldes *Engliff*, have Naam af Inge-
Odins Søn (da han dog var Niords, og regierede i *Sættir*).
At *Euandones* hos Tacitus var forandret til *Saxones*; At
Holstena vil sige, saa meget som *Old-Saxen* 1: det gamle *Saxa*
(et Naam som af *Angel-Saxerne* i Britannien, blev givet *gæst*
Saxen i Tydskland, saa at *Holsteen* har vist været forstaaet
med under det Naam, men dog bliver det endda tvilsomt, om
Holsteen haver Naam deraf, eller om *Holsti* ei vil sige saame-
get som *Holt-Saxen* 2: Folk der sidde, boe i Skovene, som
Landet haver i gamle Dage været meget begroet med Skov,
som det vel fornemmeligen er blevet efter *Saxernes* Overgang
Britannien, og var deri sær bekiendt den store Skov *Wald*
eller *Dpfsterholt*, og denne Etymologie bestrækkes ogsaa derved
at *Dithmarschen* og *Stornarn* vare ligesaa meget, om ei af
Saxernes ældste Sæde som *Holsteen*, og kaldtes dog ei *Old-Saxen*
i sær); At *Saxerne* stridede med de Danske om *Jylland*, og
da Anglerne til Hielp, hvilke ved den Leilighed først nedkom
sønder *Jylland*; og bleve fra *Suever* til *Saxer*, (en
som er meget sinderig, og som af mig skal senere overgaaes i
egentlige Danske Historie); Og at den Danske Kong
haver rimeligen først bragt *Friserne* ind i Sønder-Jylland
Anglernes Bedrifter i Britannien, og Historie af deres
smaae Kongeriger, indtil de alle bleve opslugede af de
Saxiske, have best handlet de neden under anførte *Stykker*
(58), af hvilke *Langhorn* alerede slutter med Aar 819, med

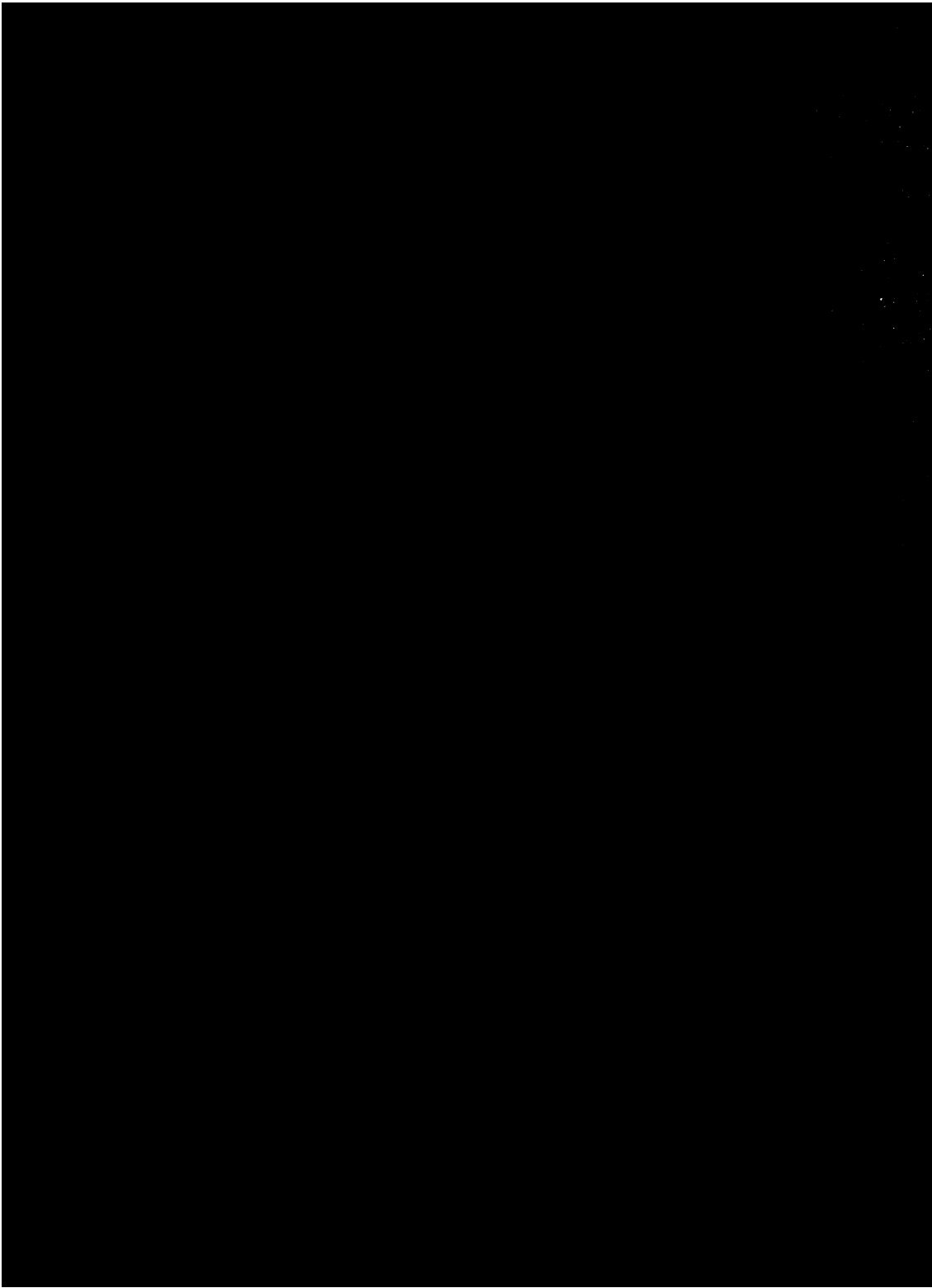
(58) *Langhornii Chron. Reg. Angl. Londini* 1679.
novus Tent. G. t. I. p. 544 — 559. Salmon's hist. coll. p. 298.
Milton's hist. of Britain p. 129 &c. Altord's
Brit. t. I. p. 566 usque ad finem t. 2 & 3 ubique.

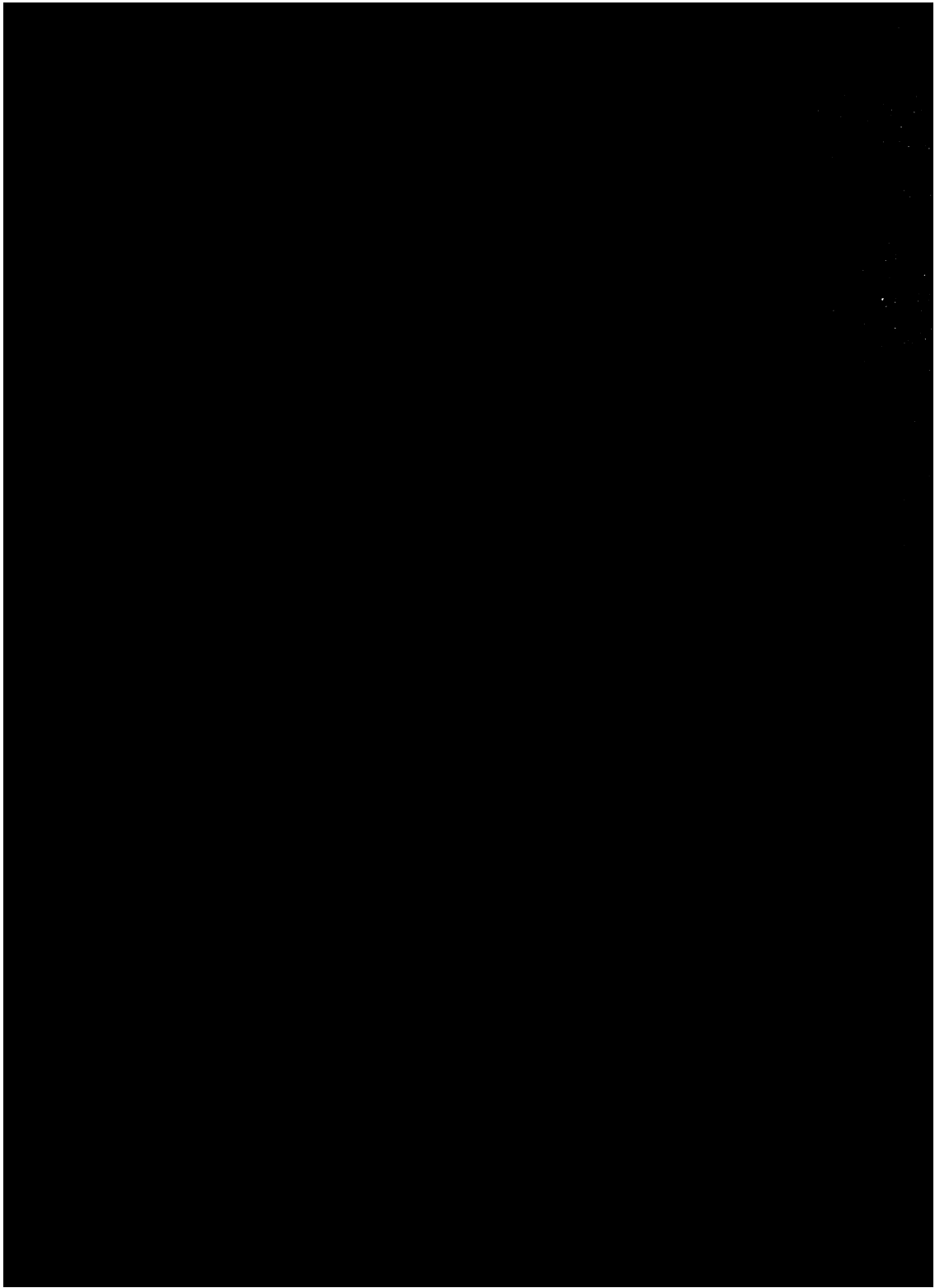

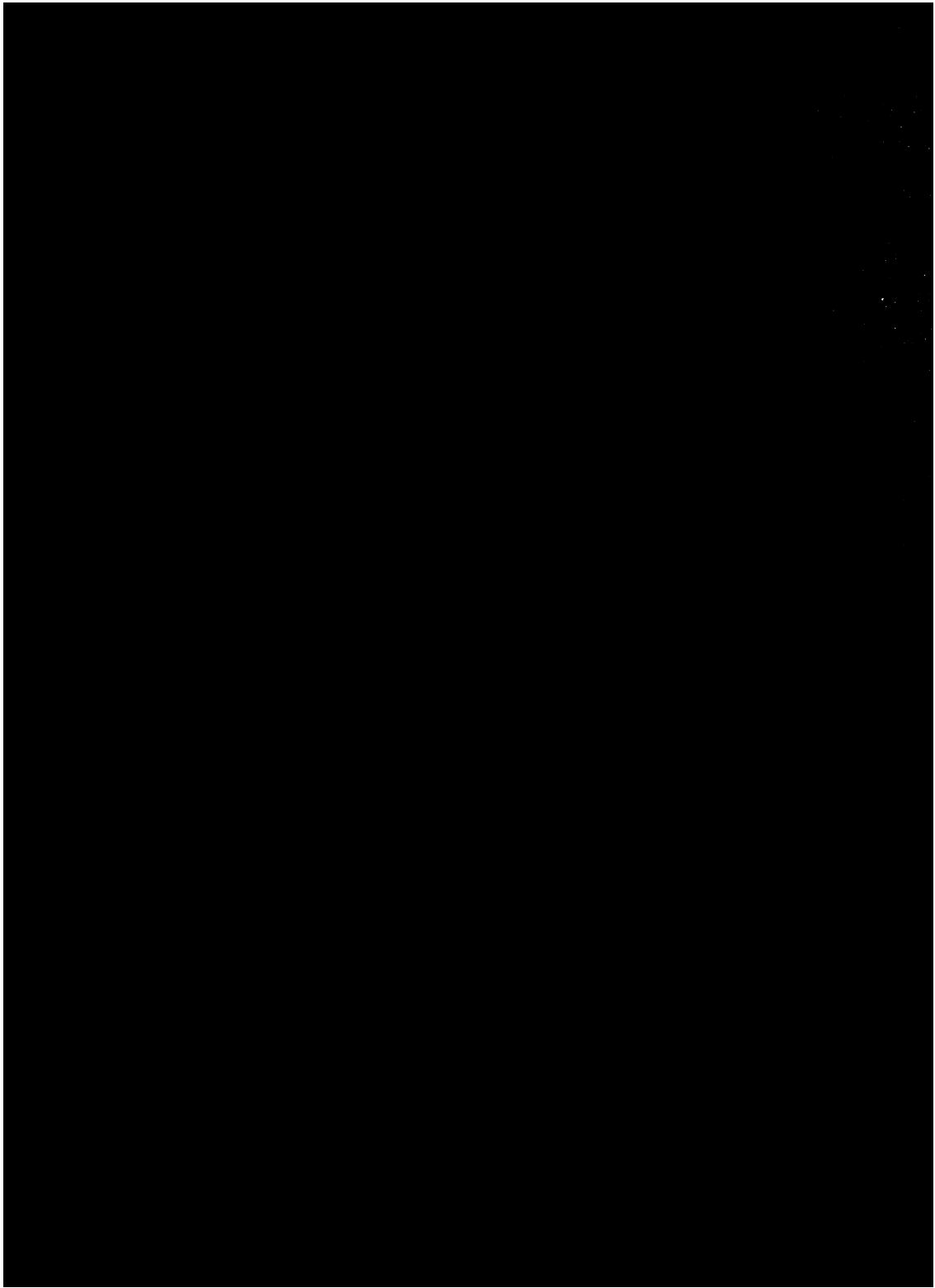

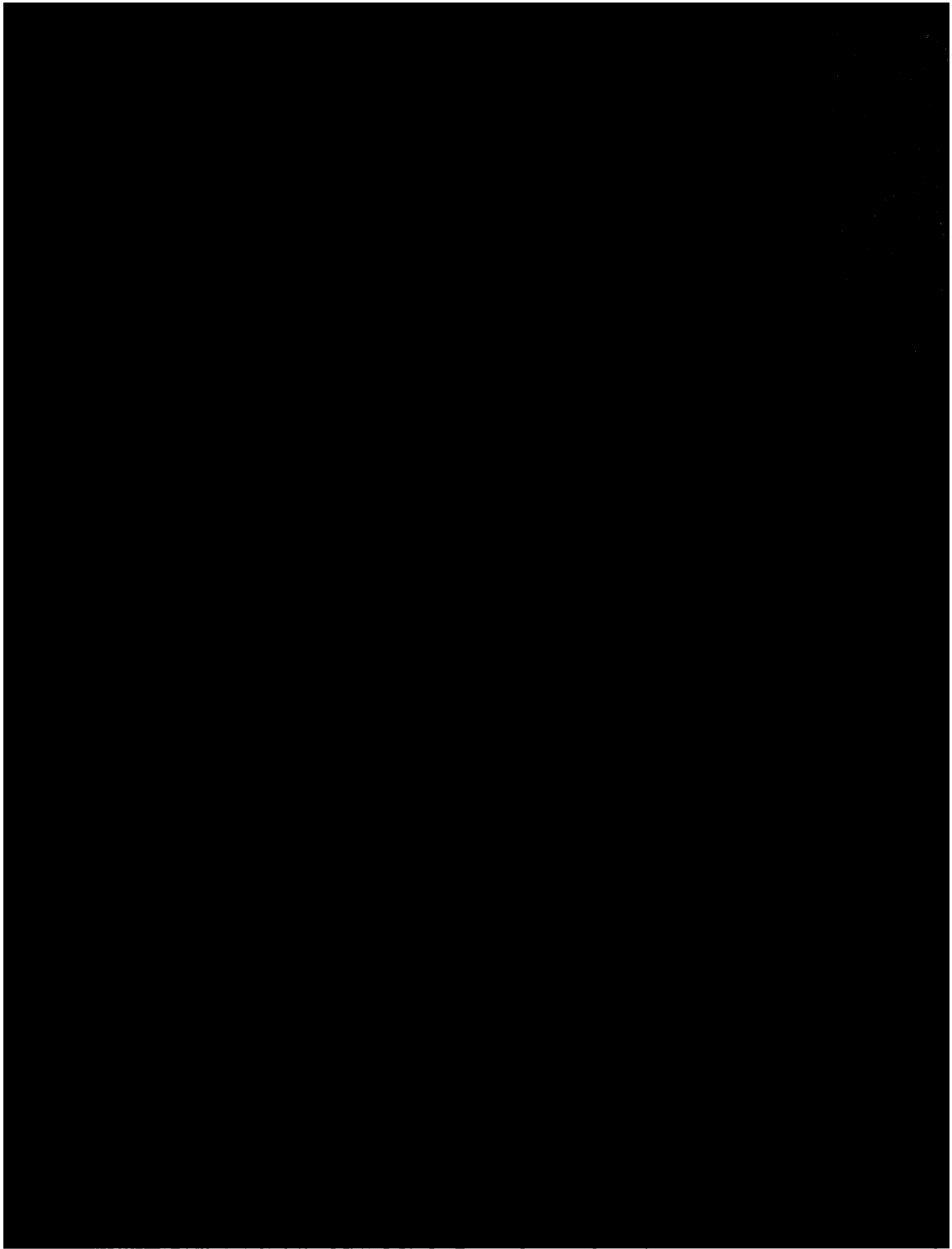

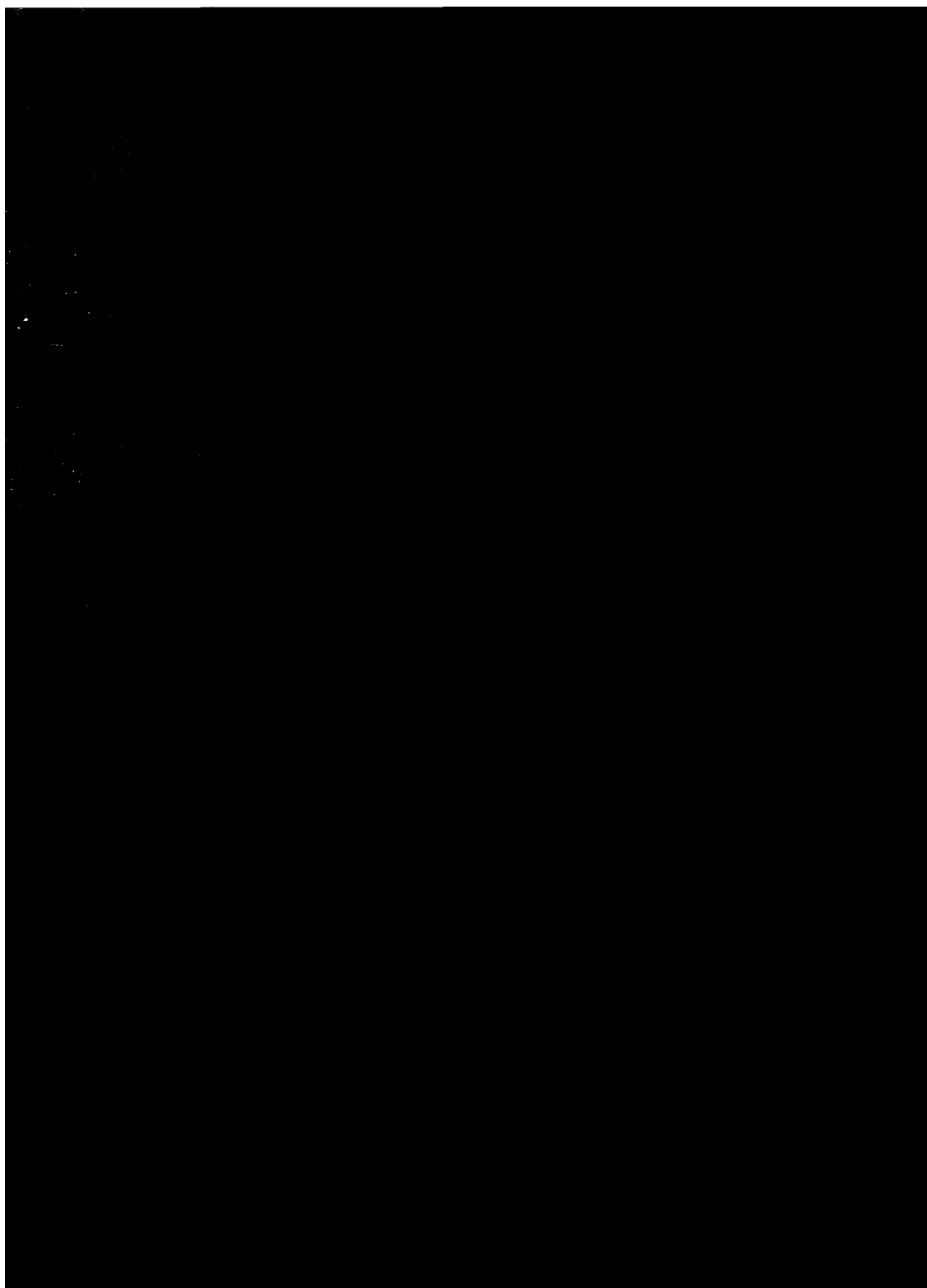

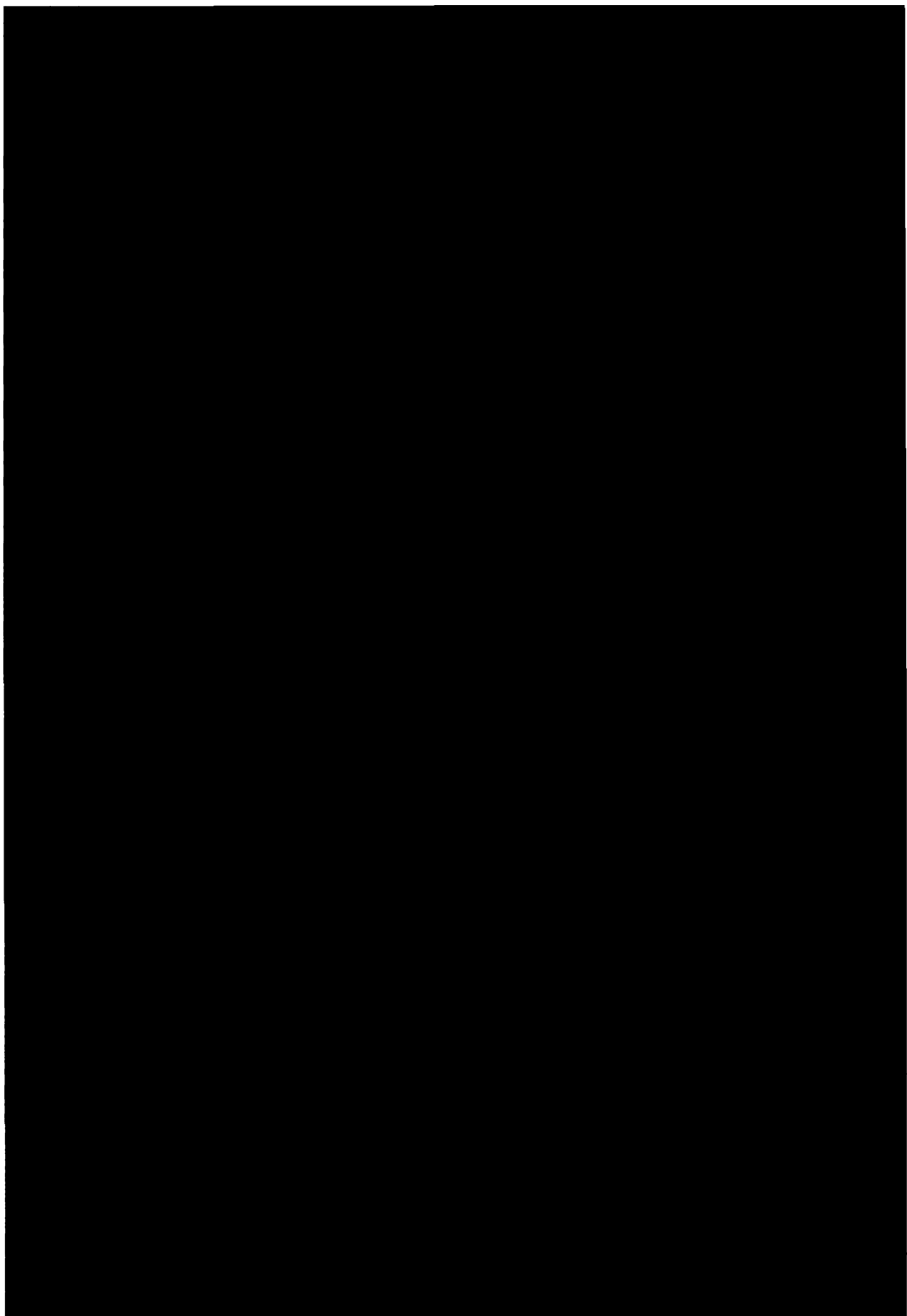

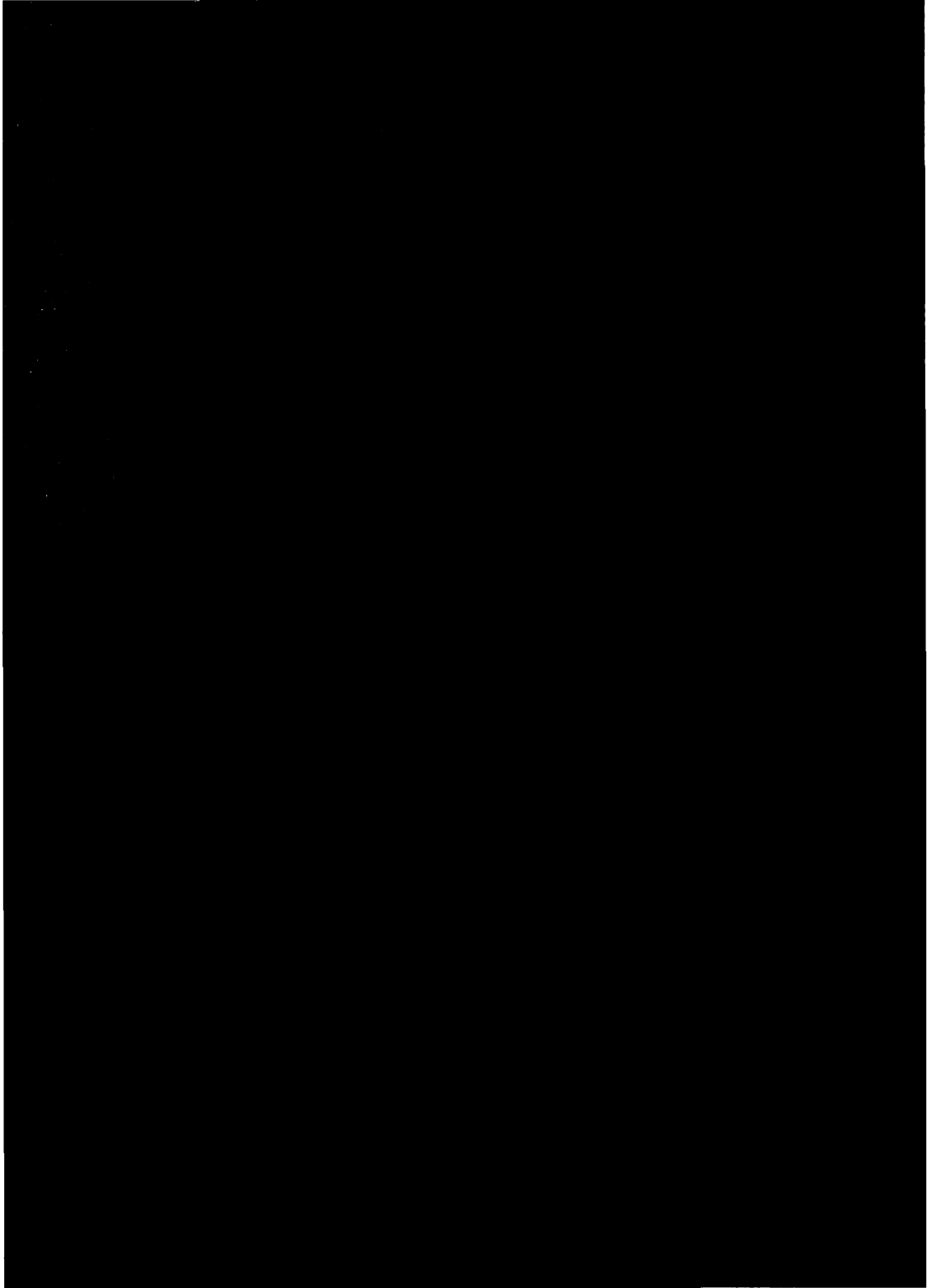
paastaaer og den fortreffelige Hickers (90), at Jyders og A Sprog haver enten været det samme, eller og kun lidet si ligt fra Dansk, Scandisk og Gothisk, og at Saxernes i haver vel i meget været adskilt fra de tvende andre, med anderledes, end at en Jyde eller Angler haver kunnet ud gen: Noget lære Saxisk. Men endskjønt jeg ei vil nægte, gamle Angler og Jyder have for den nærmere Belliggenhed mere i Sprog lignet de Nordiske, end de længre fraliggende her have gjort, saa viser dog det Sprog, som endnu tales geln og i Jylland, særdeles paa Vestkanten deraf, noget i fremmed og adskilt fra de Nordiske Sprog, og som dermaa des i det gamle Angel-Saxiske. Imidlertid viser Hicke paa et andet Sted, at Sproget i den rette Engelske Poet mon, som levede i det 7 Sæculo, kommer nærmere Dansk Saxisk ellers pleyer, hvorfor han og kalder det Dansk og at det ogsaa kommer overeens med Sproget af de gamle ler, som boede nord paa i Engelland, og med det som kaldes Dansk Saxisk, hvilket i senere Tider gik næsten over i Engelland, og i hvilket mange Poëmata ere skrevne (som vi gaaede at tage overhaand i Engelland fra det 9 Sæculo den Tid nemlig, da de Danske jævnlig bekriegede den). Det er nemlig det, at Irland skal have brugt de Angel-Saxiske staver, førend det blev undervunget af Engellanderne (som maade være blevene indførte ved Missionairer); Og at det i Tidens været i Brug i Frankrige og Tydskland, thi i disse Lande ere blevene bragte ved de Benedictinske Missionairer men naar det samme ogsaa siges om Danmark, da

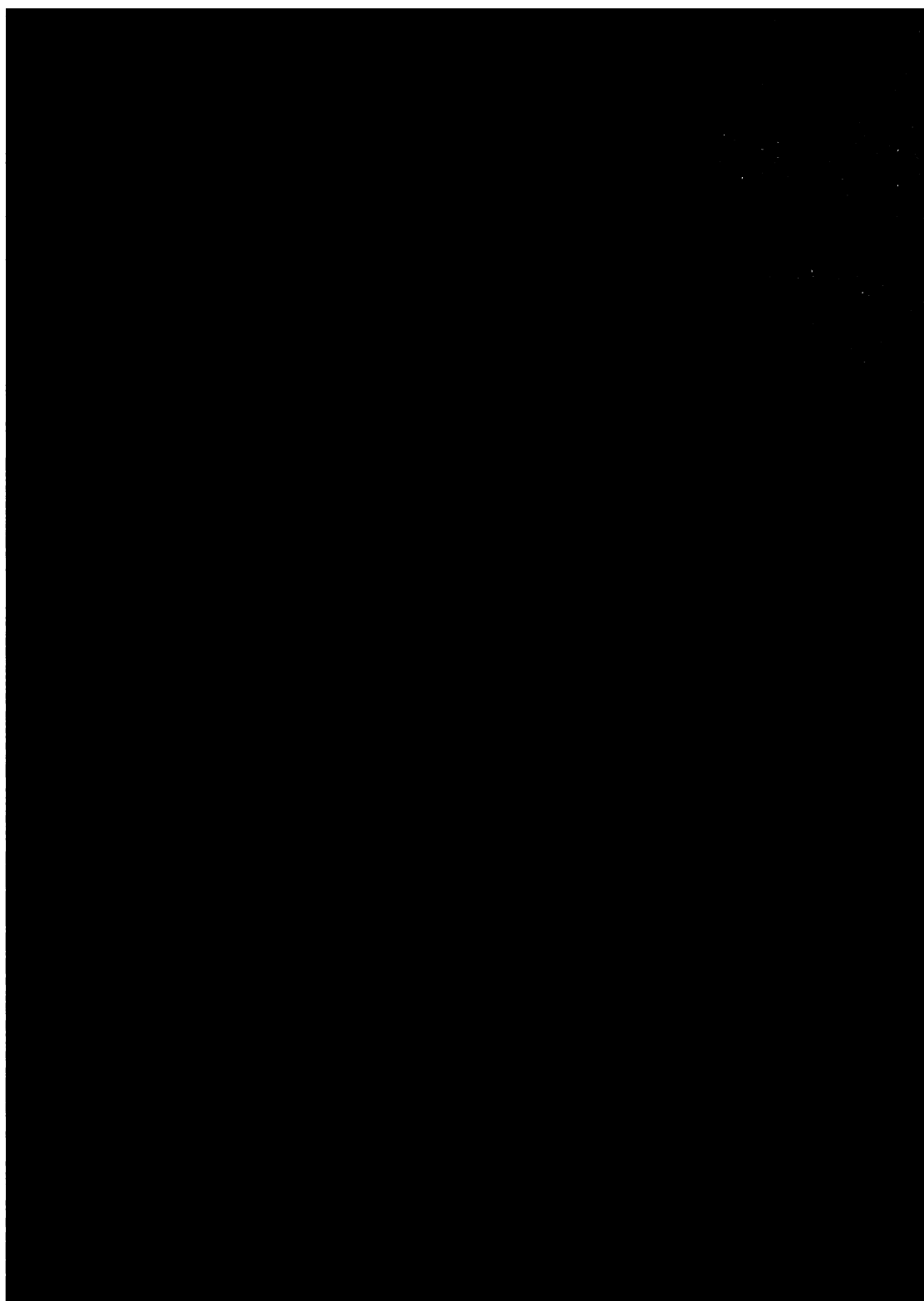
(90) Thef. ant. t. 1. Dedicat. p. 3. præf. in Gallica lo S. p. 9.

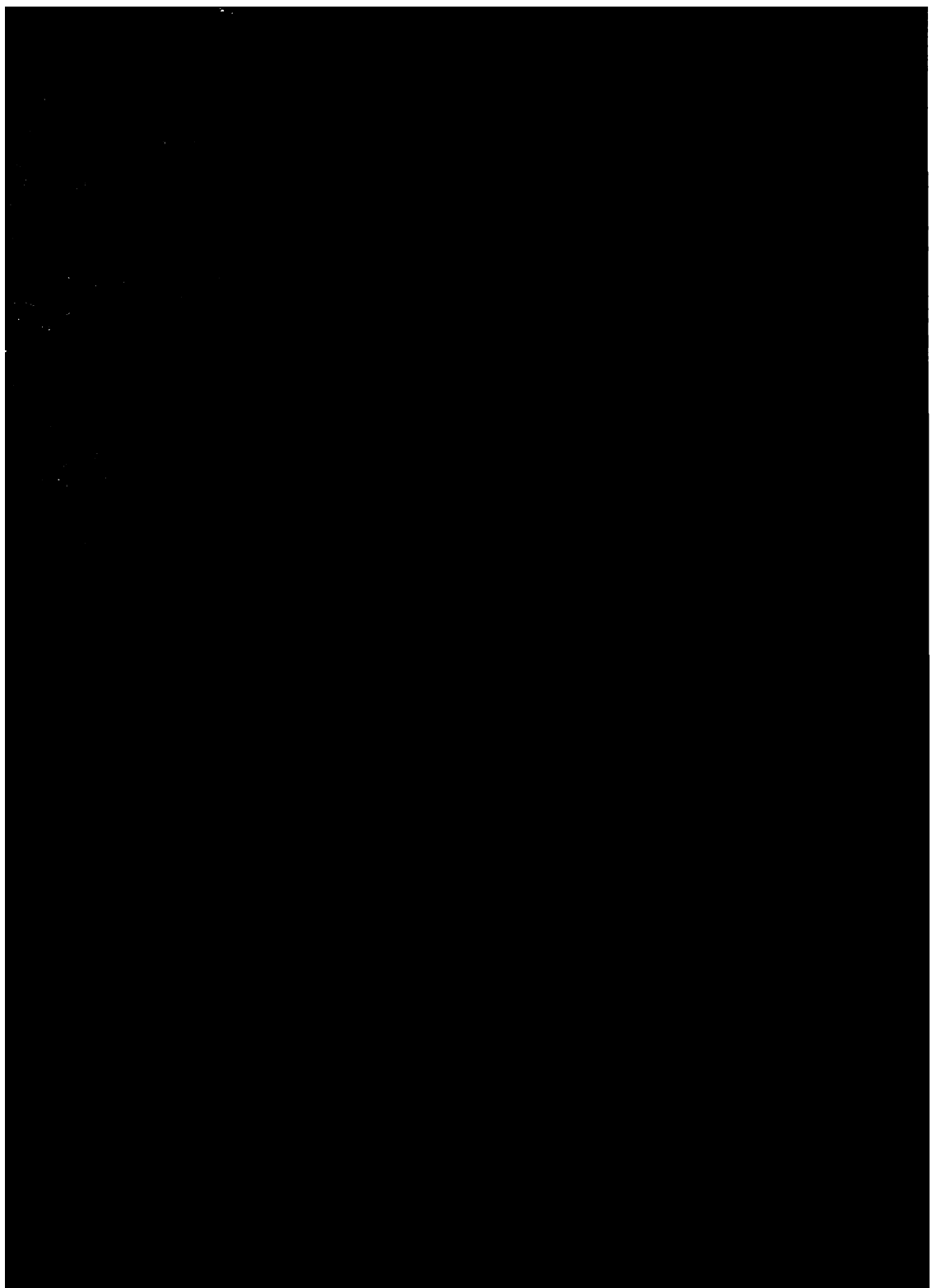

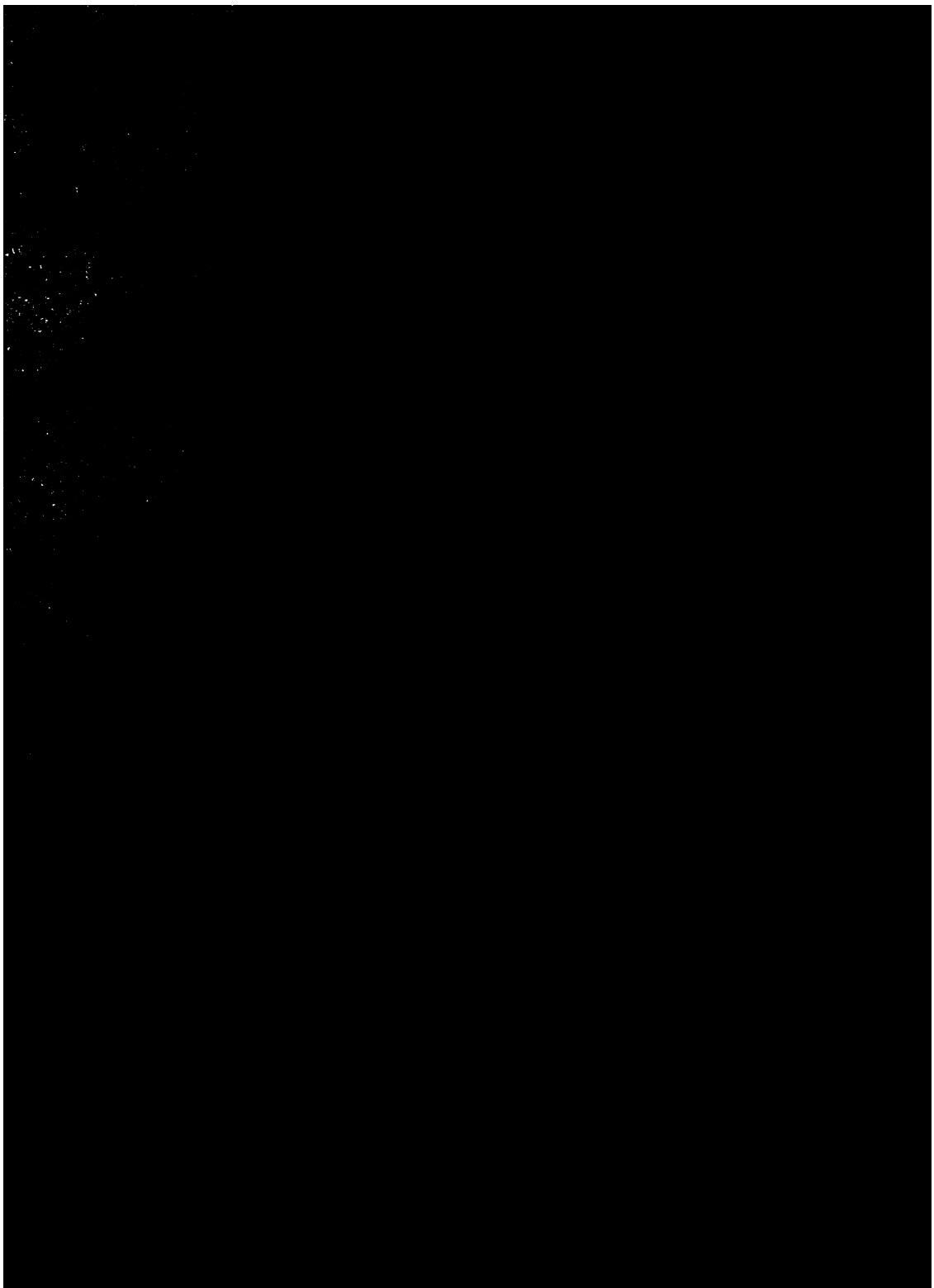

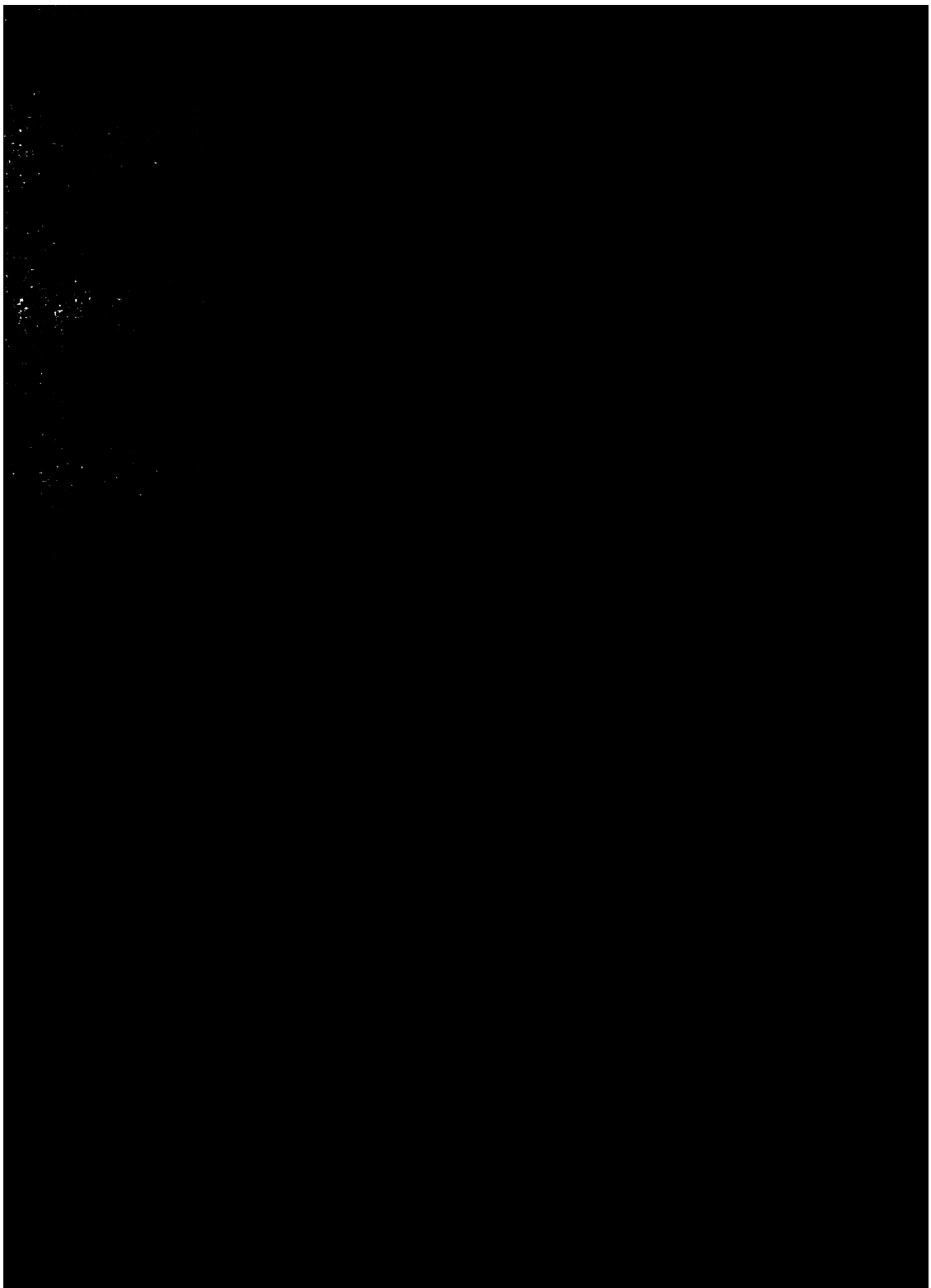

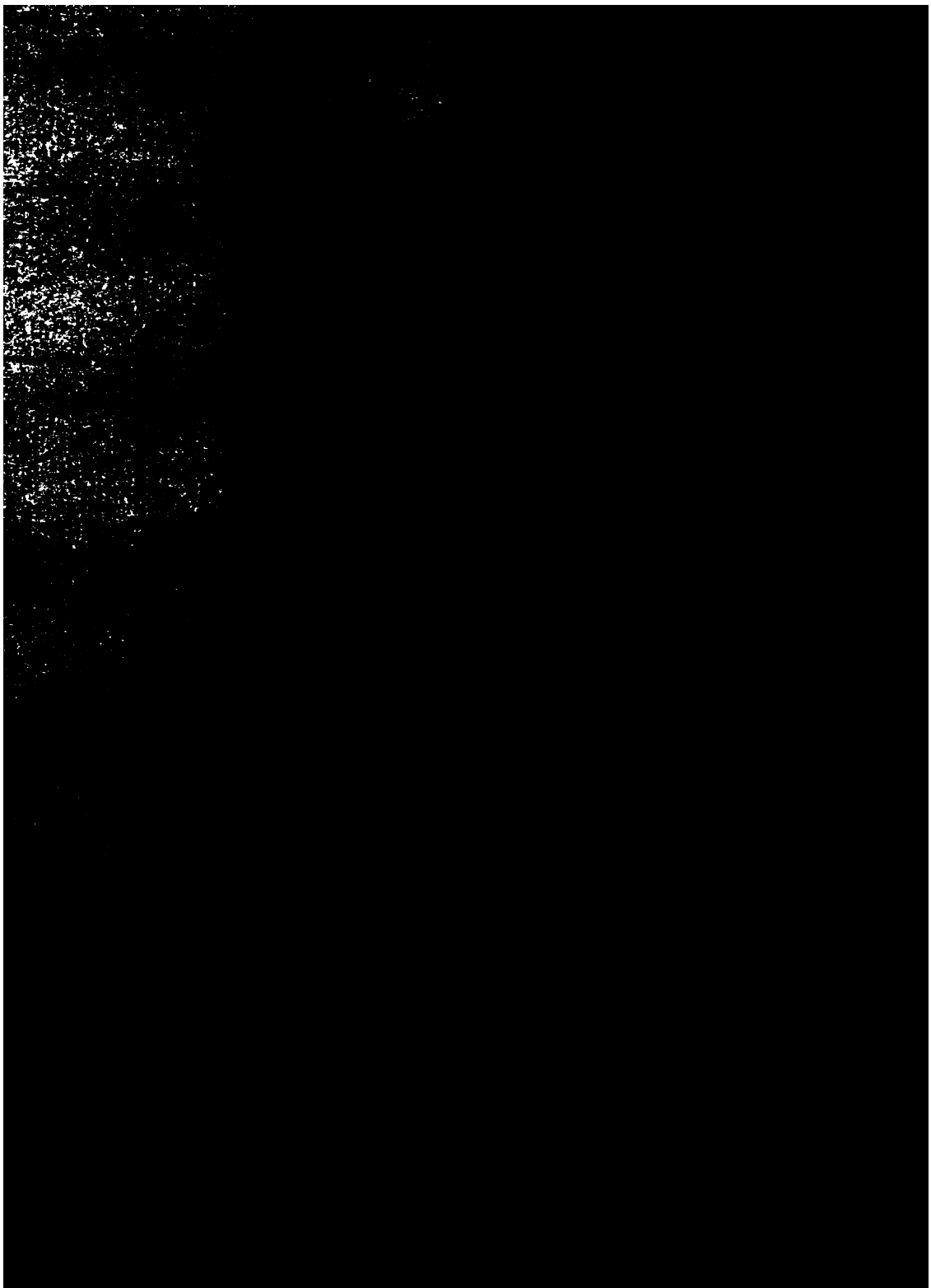

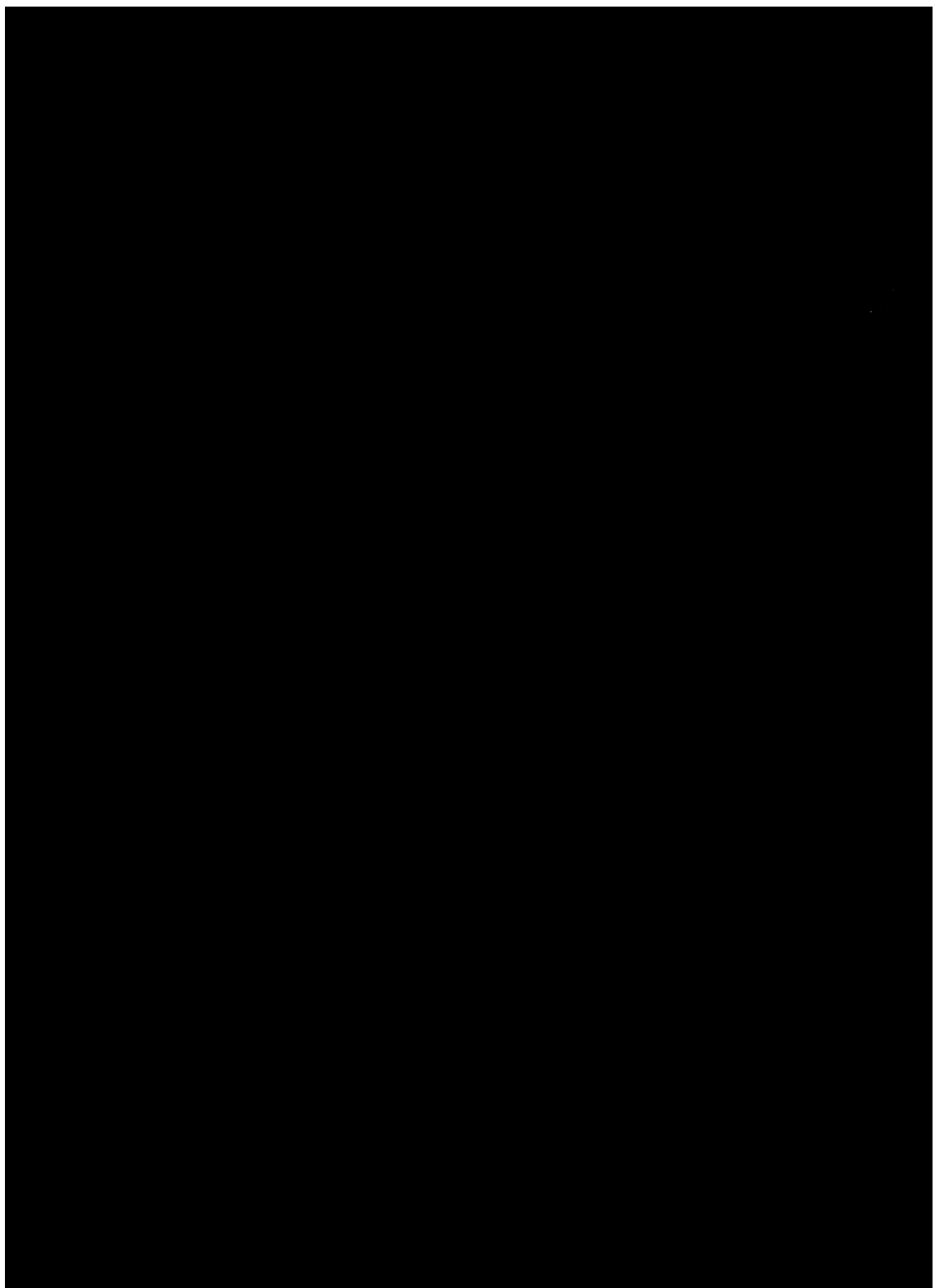

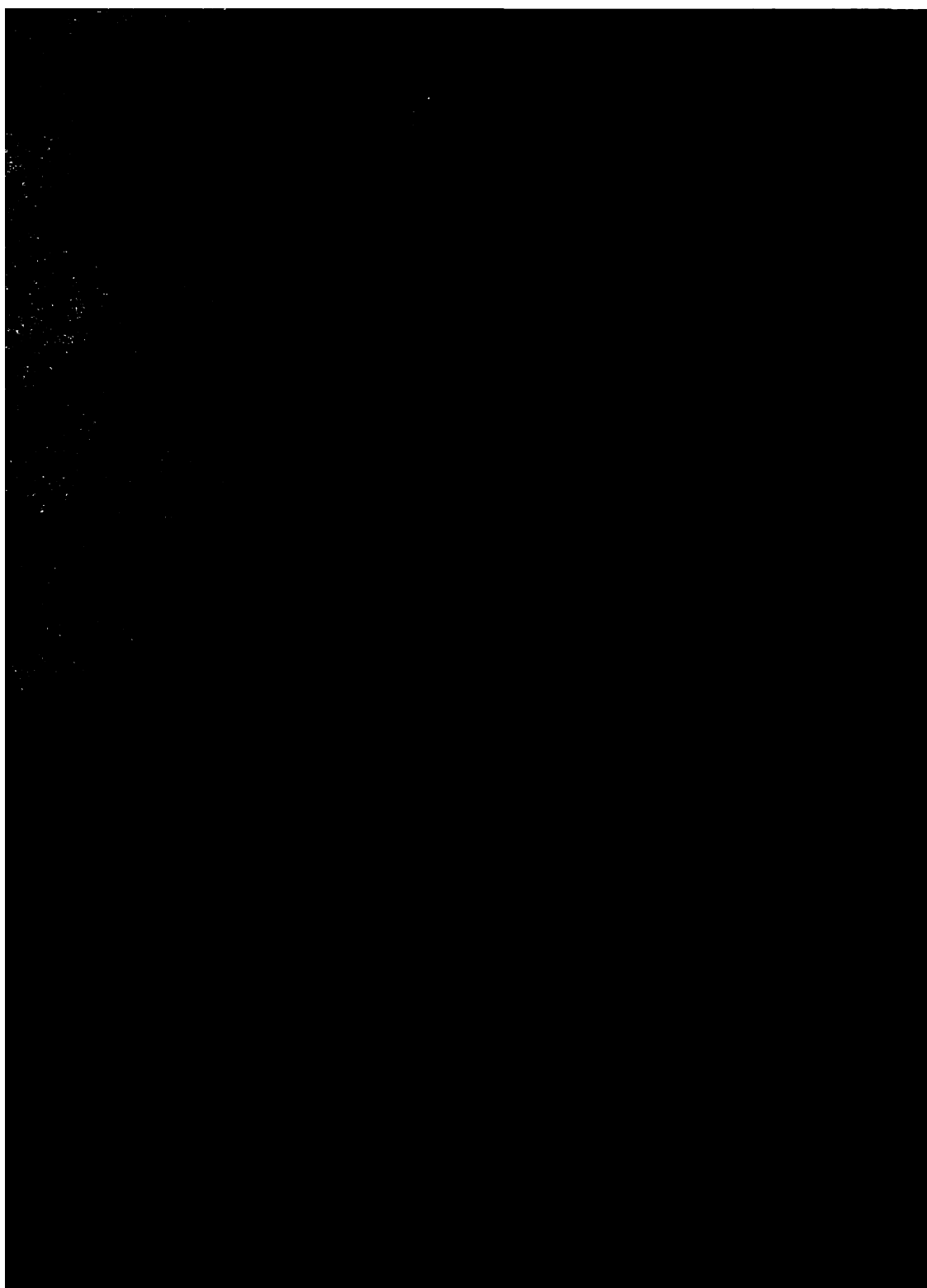

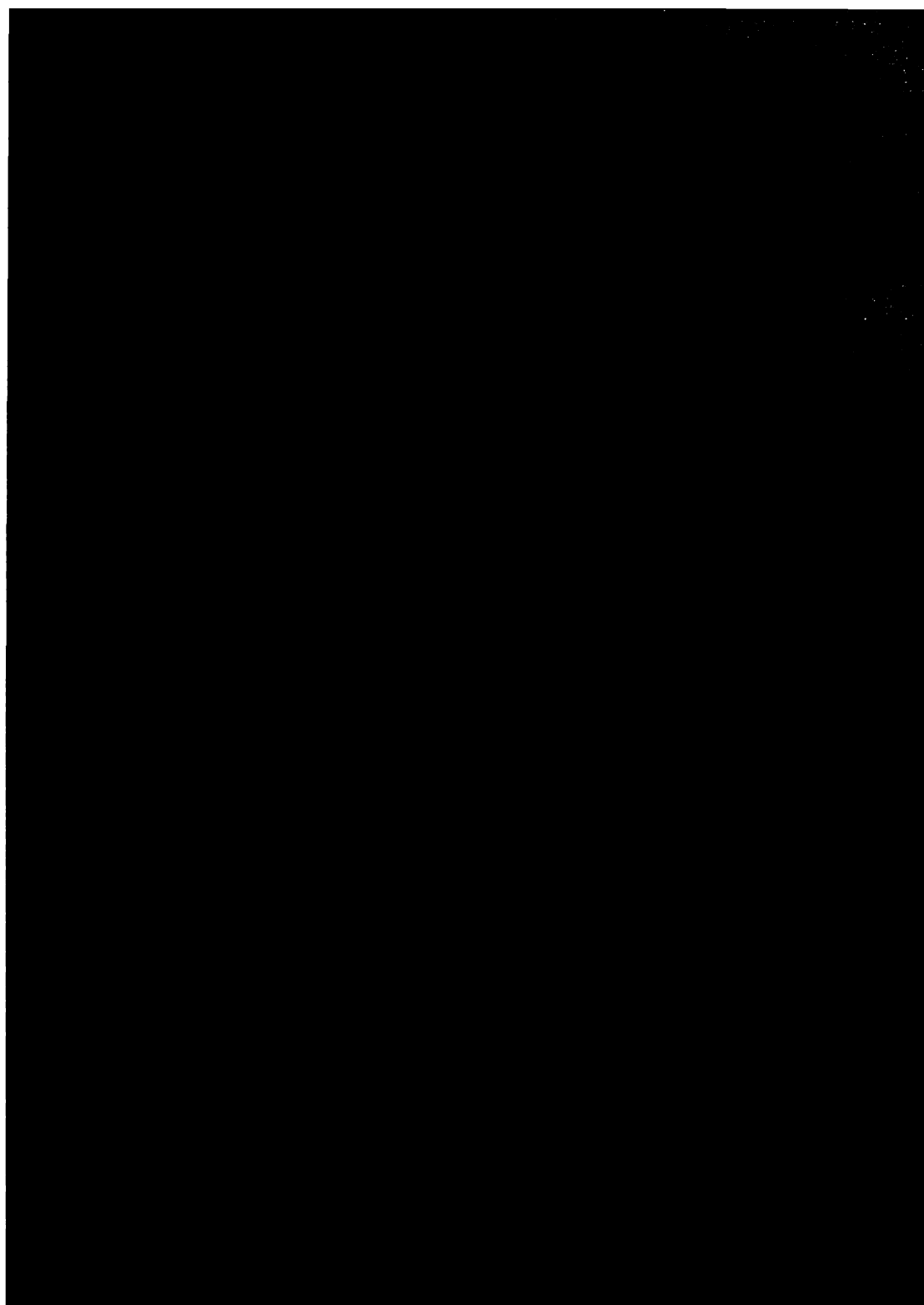

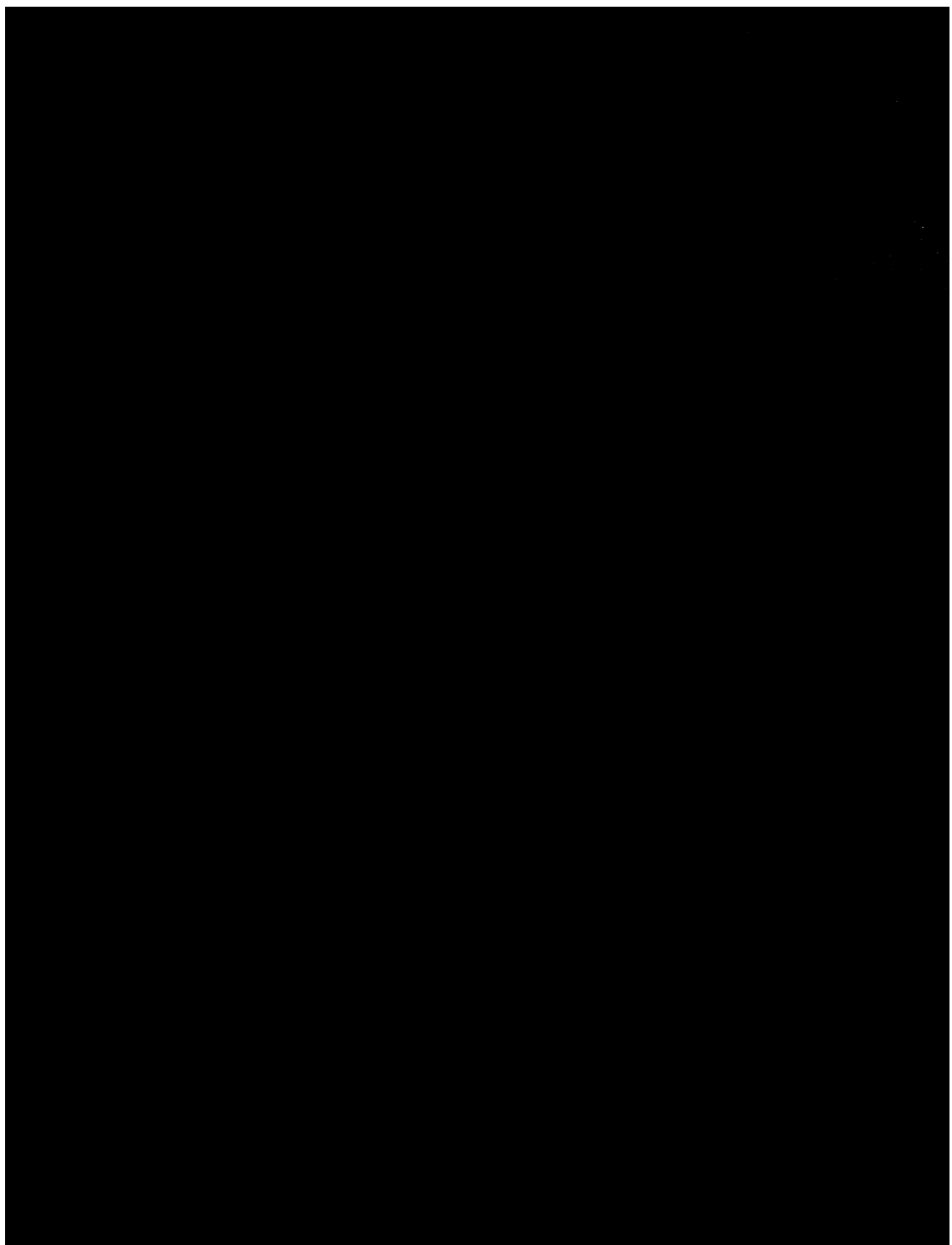

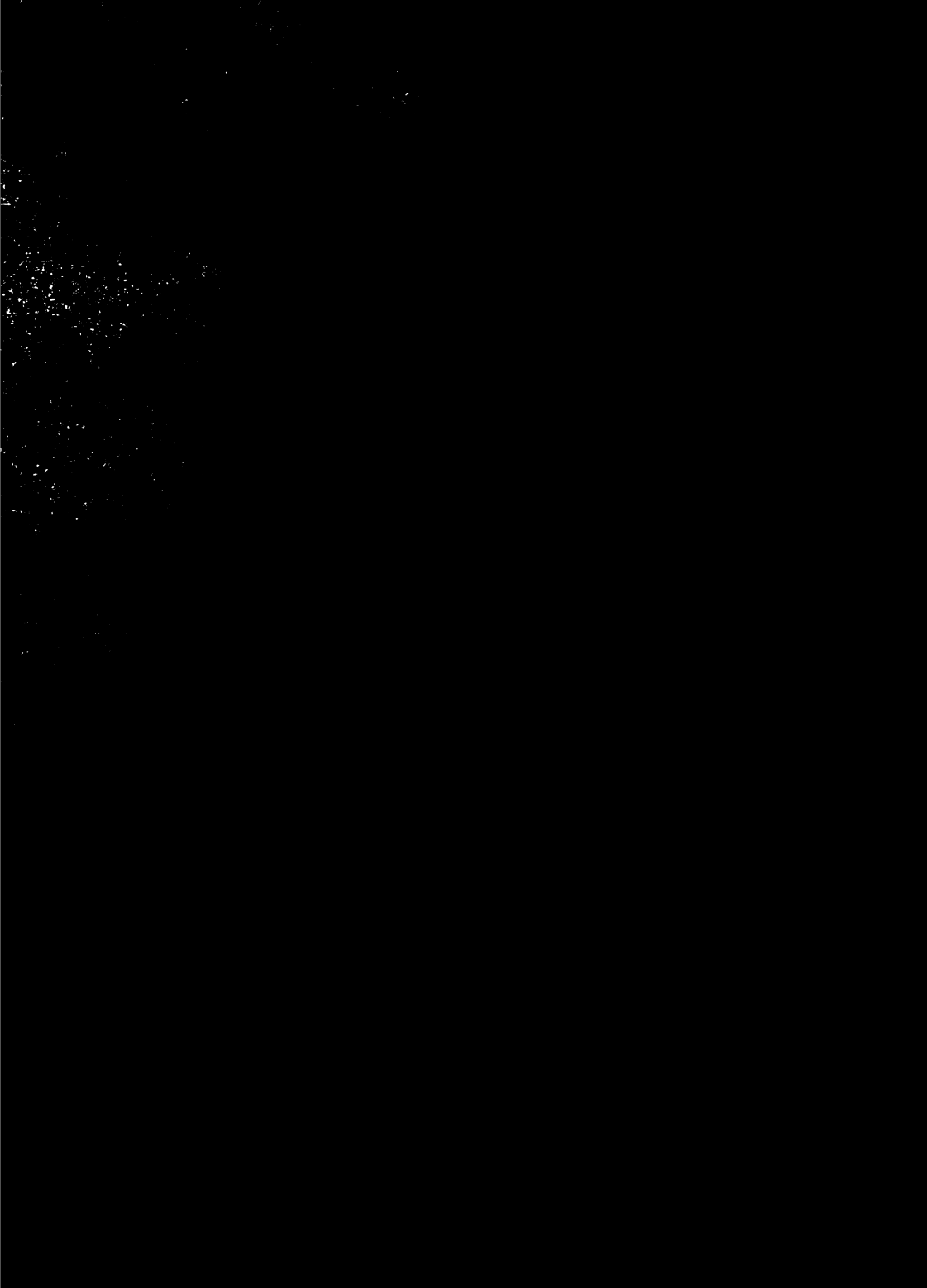

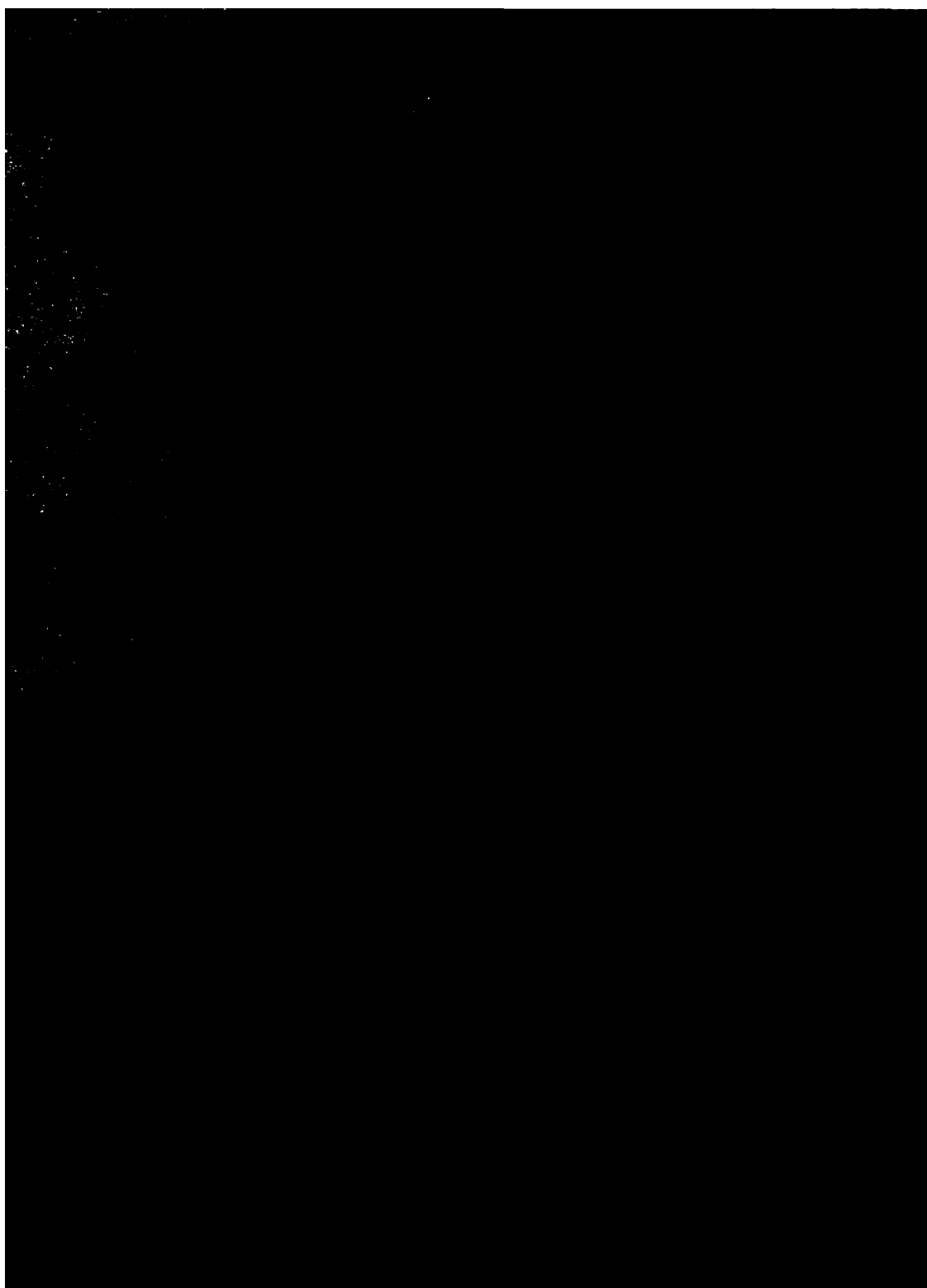

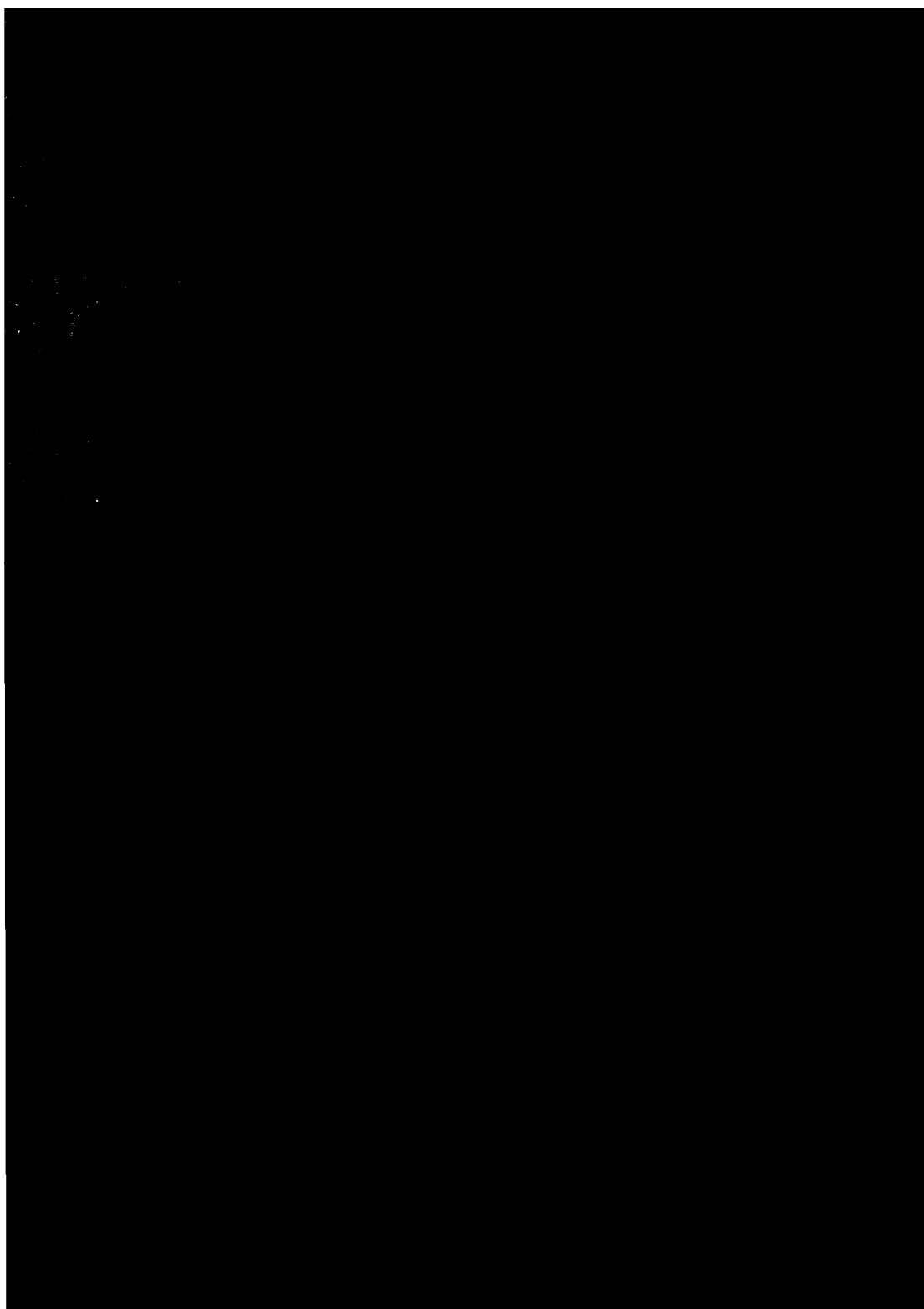

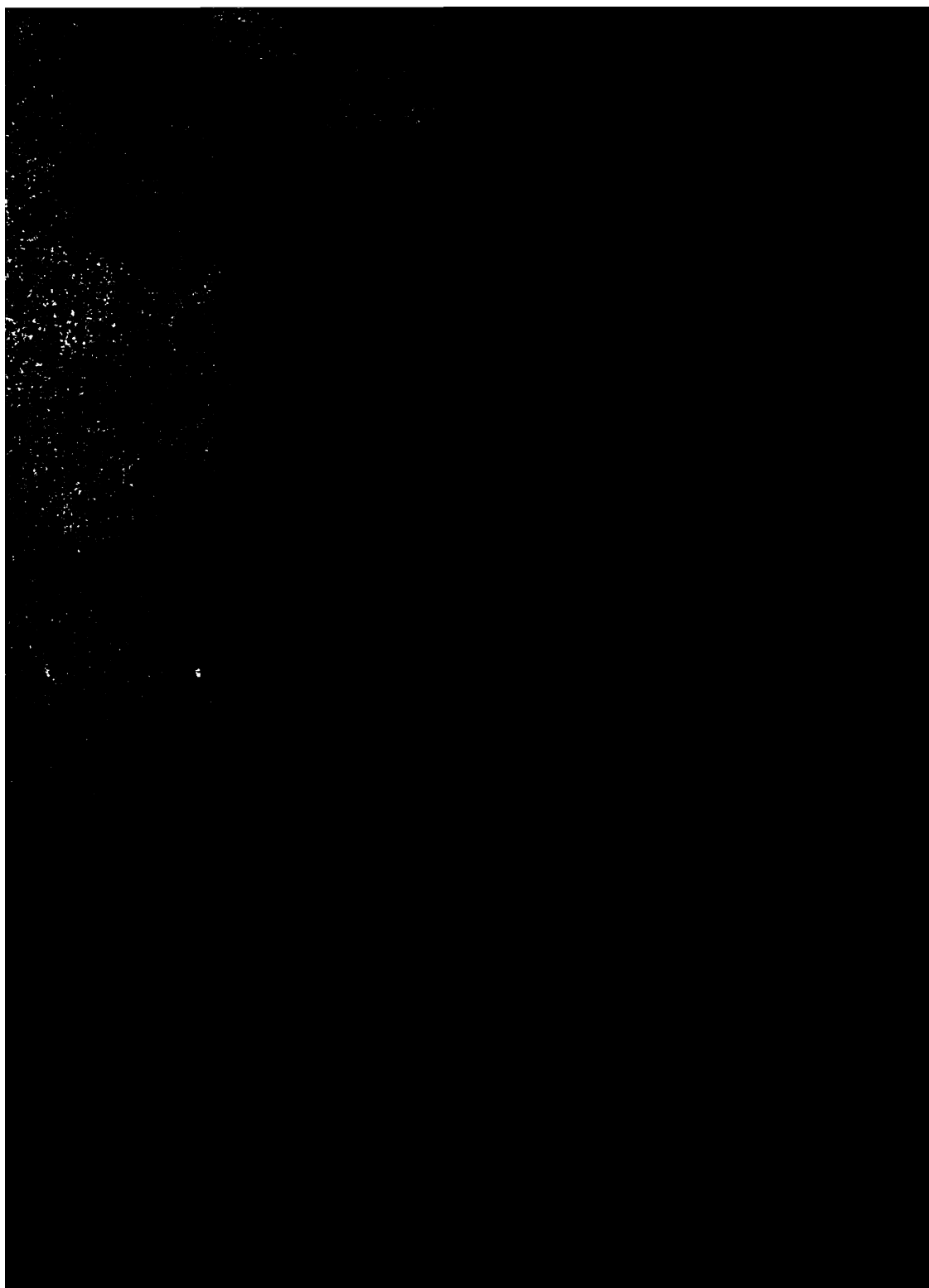

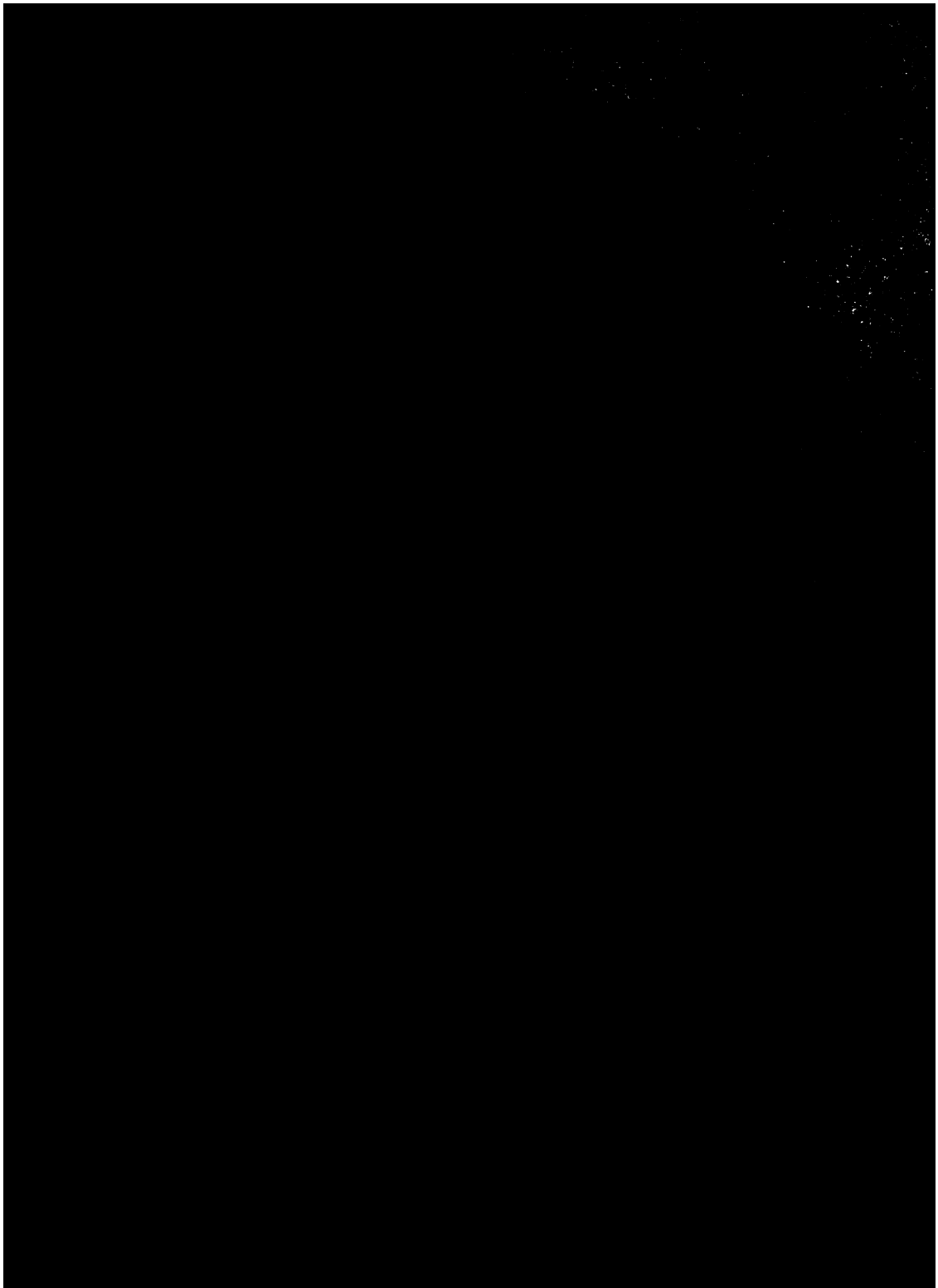

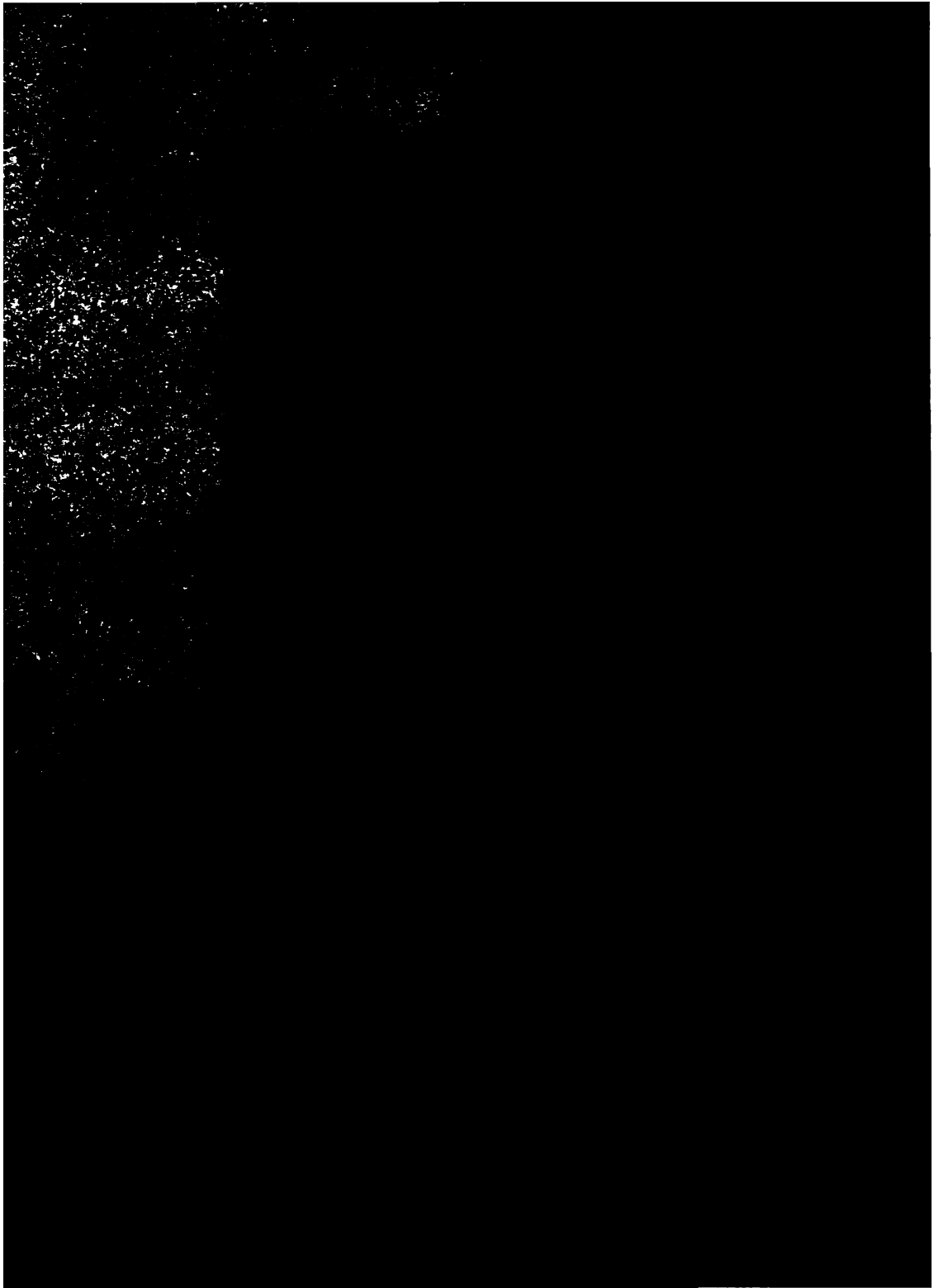

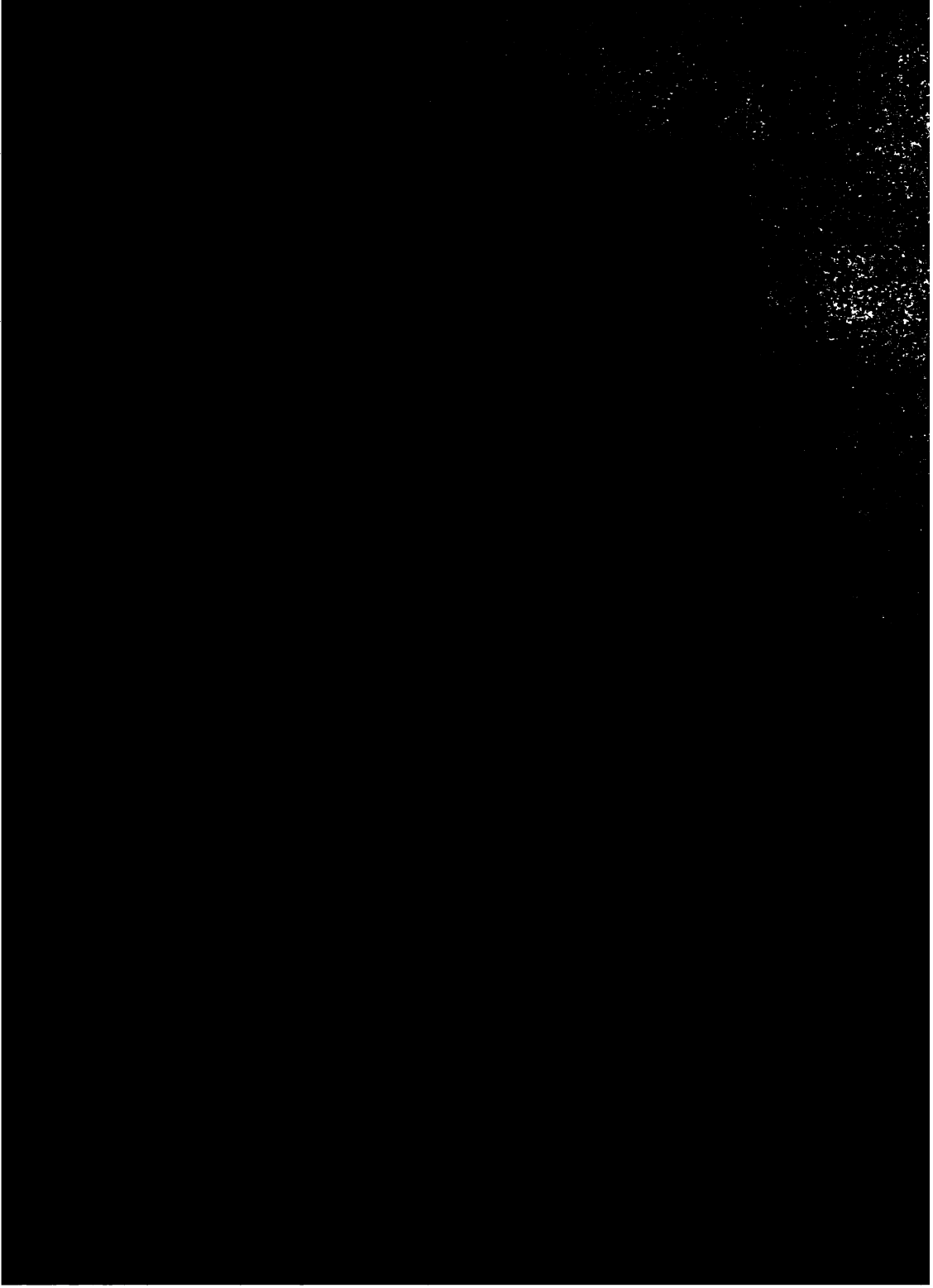

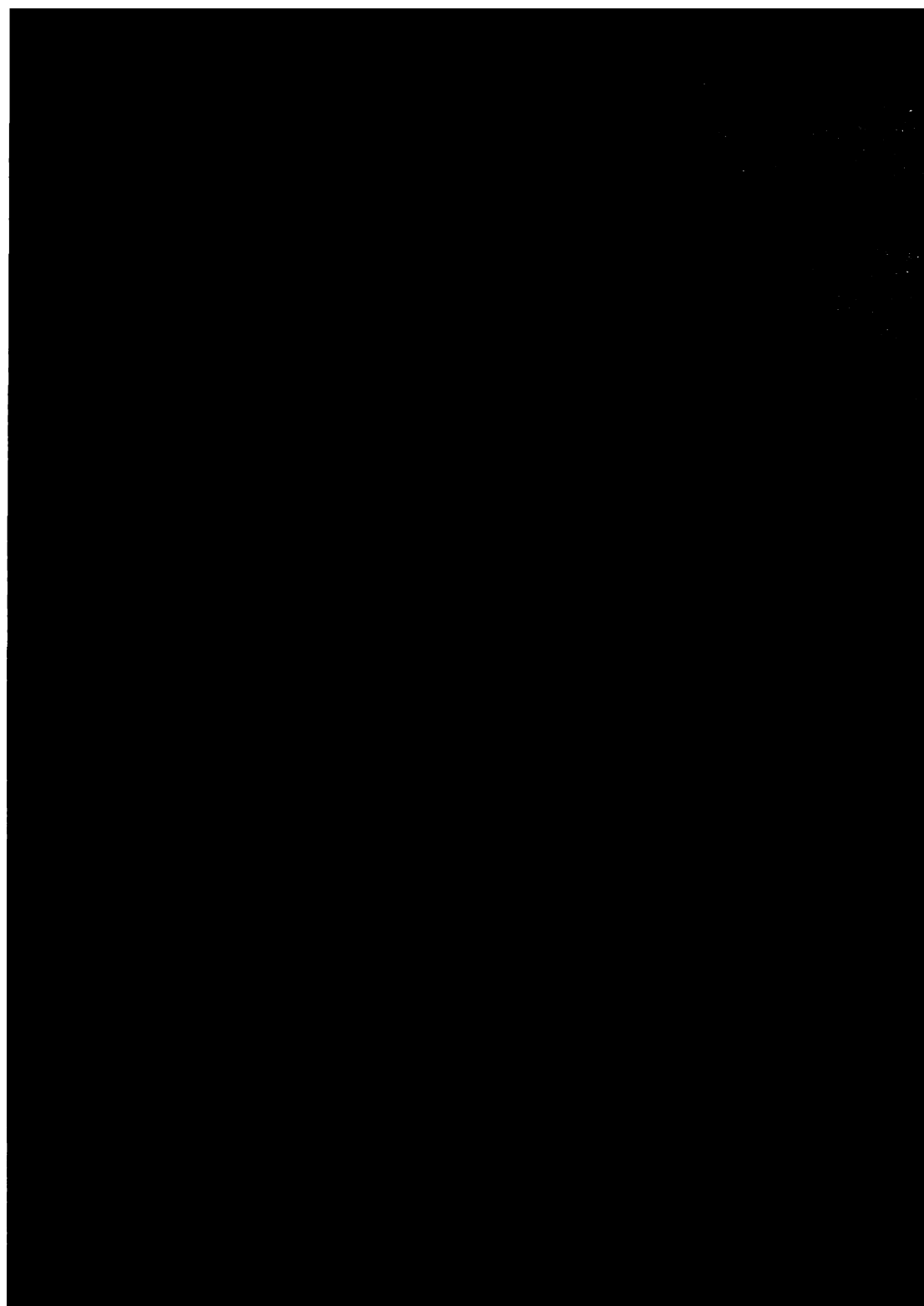

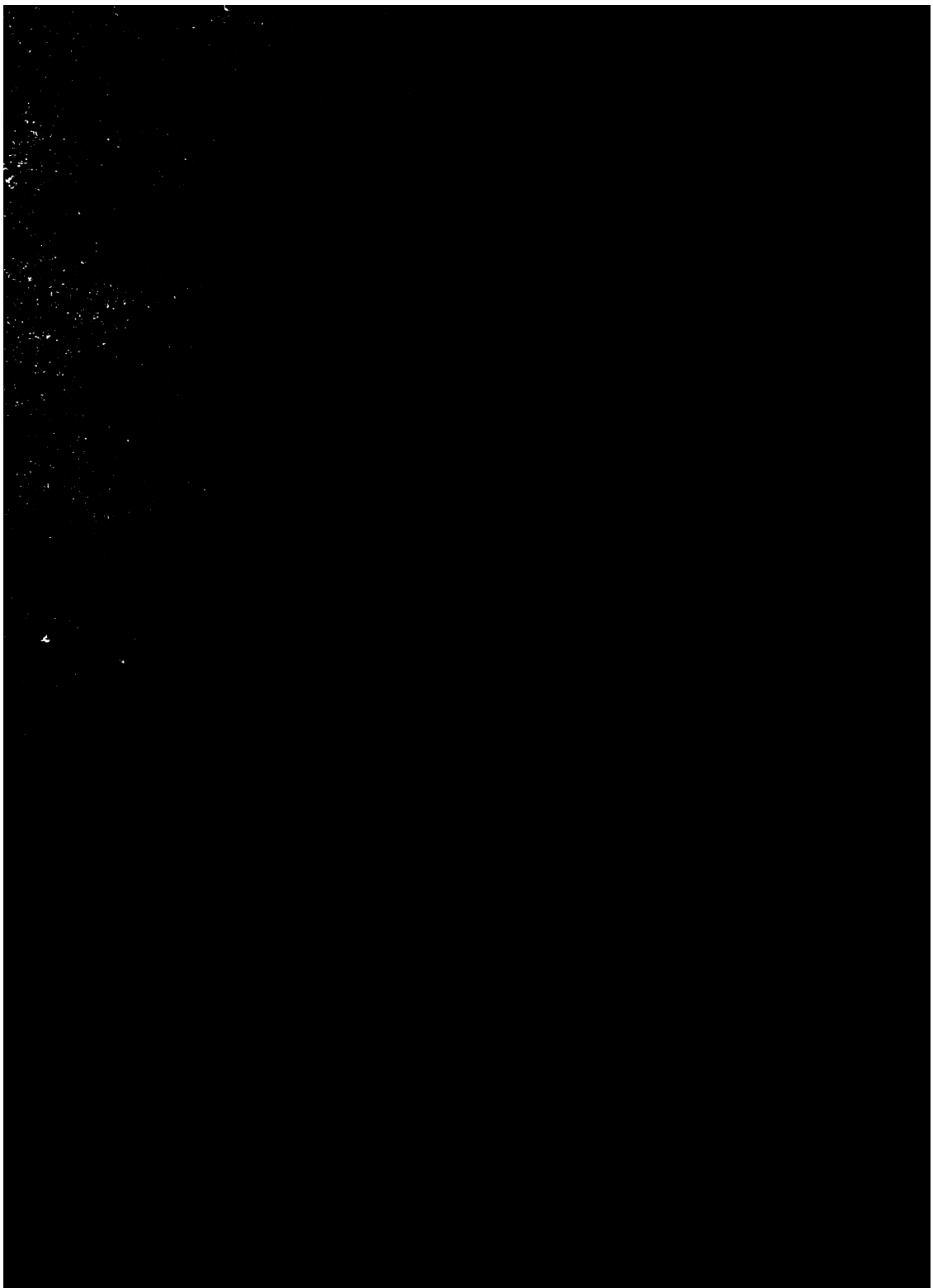

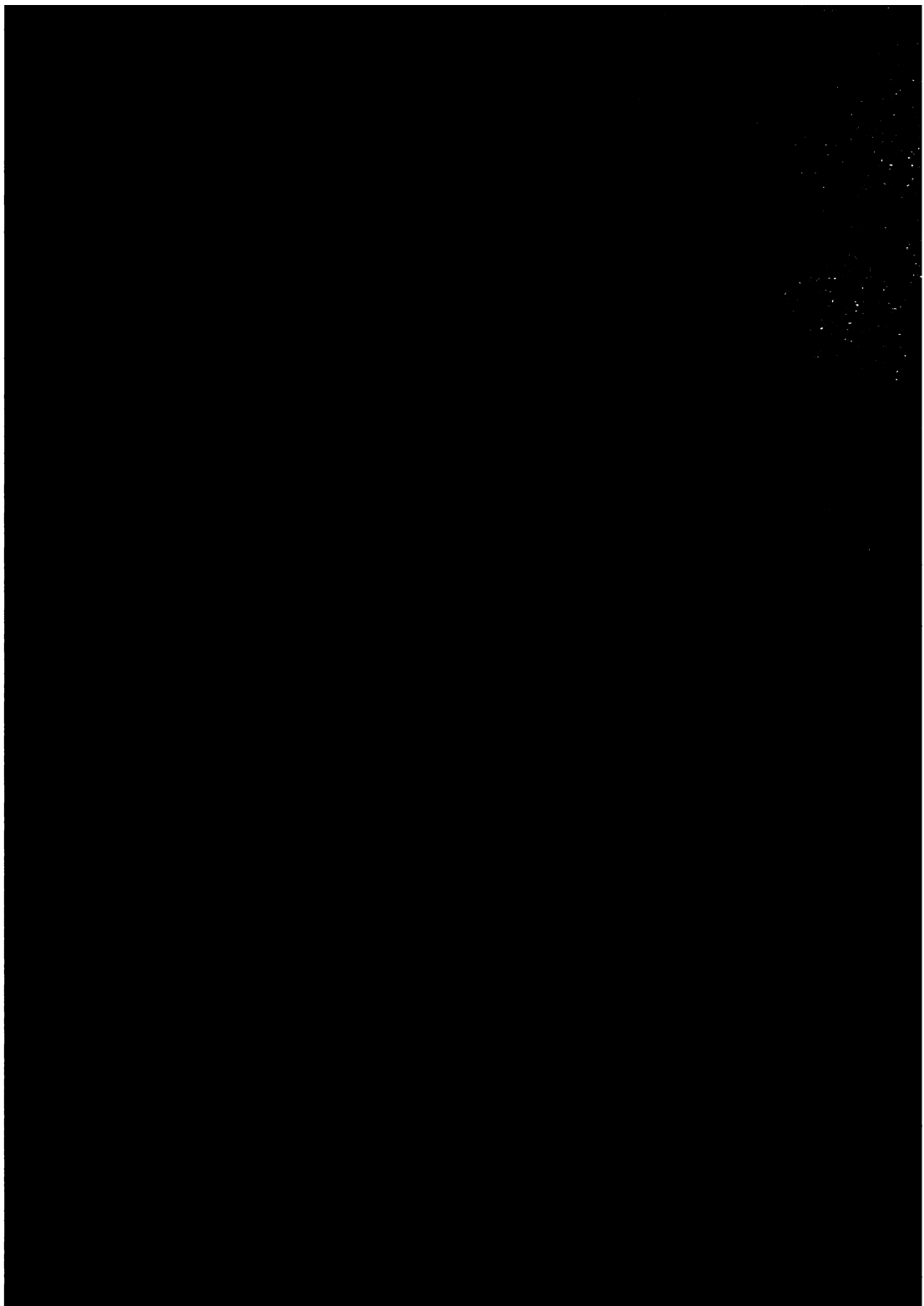

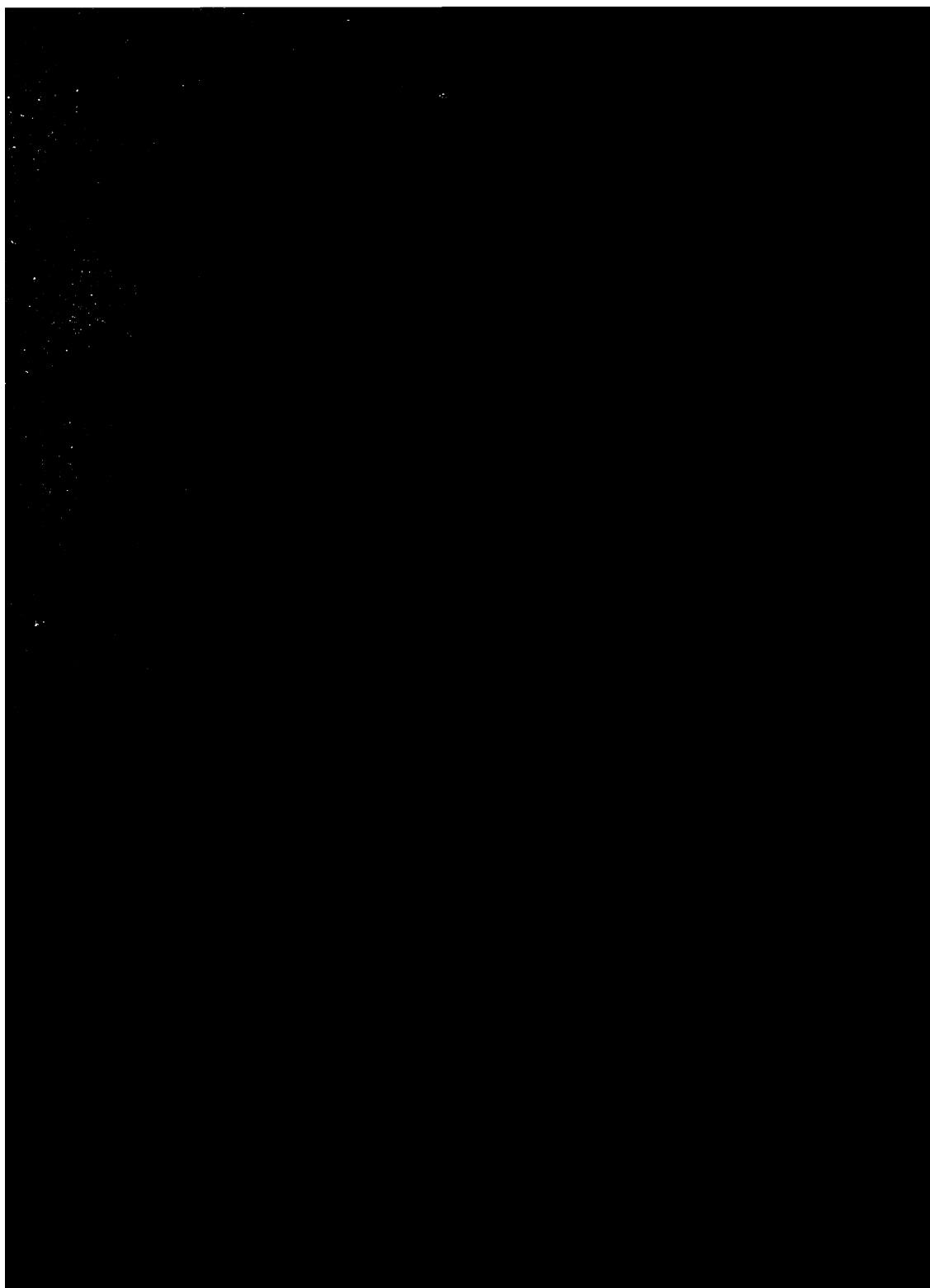

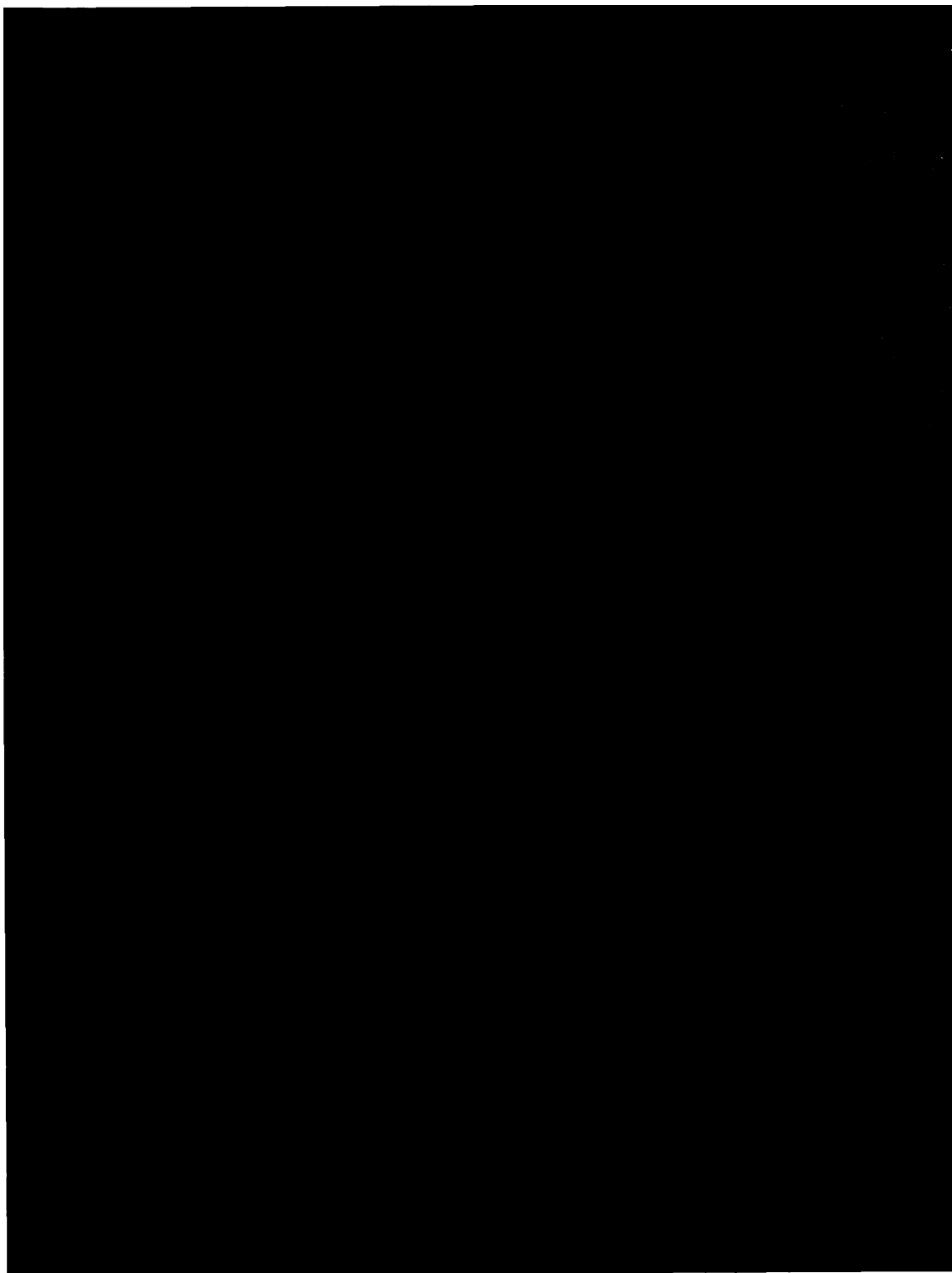

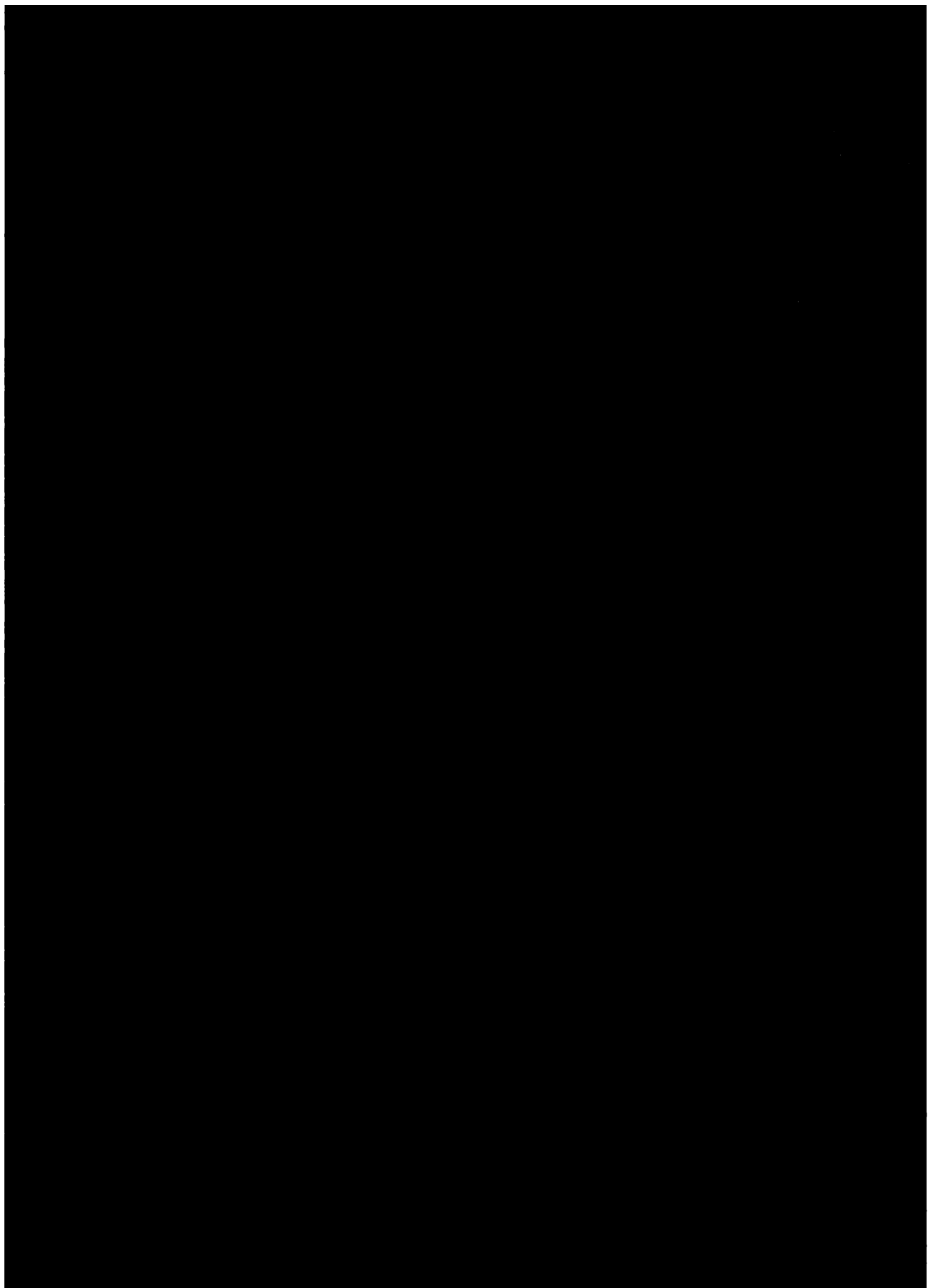

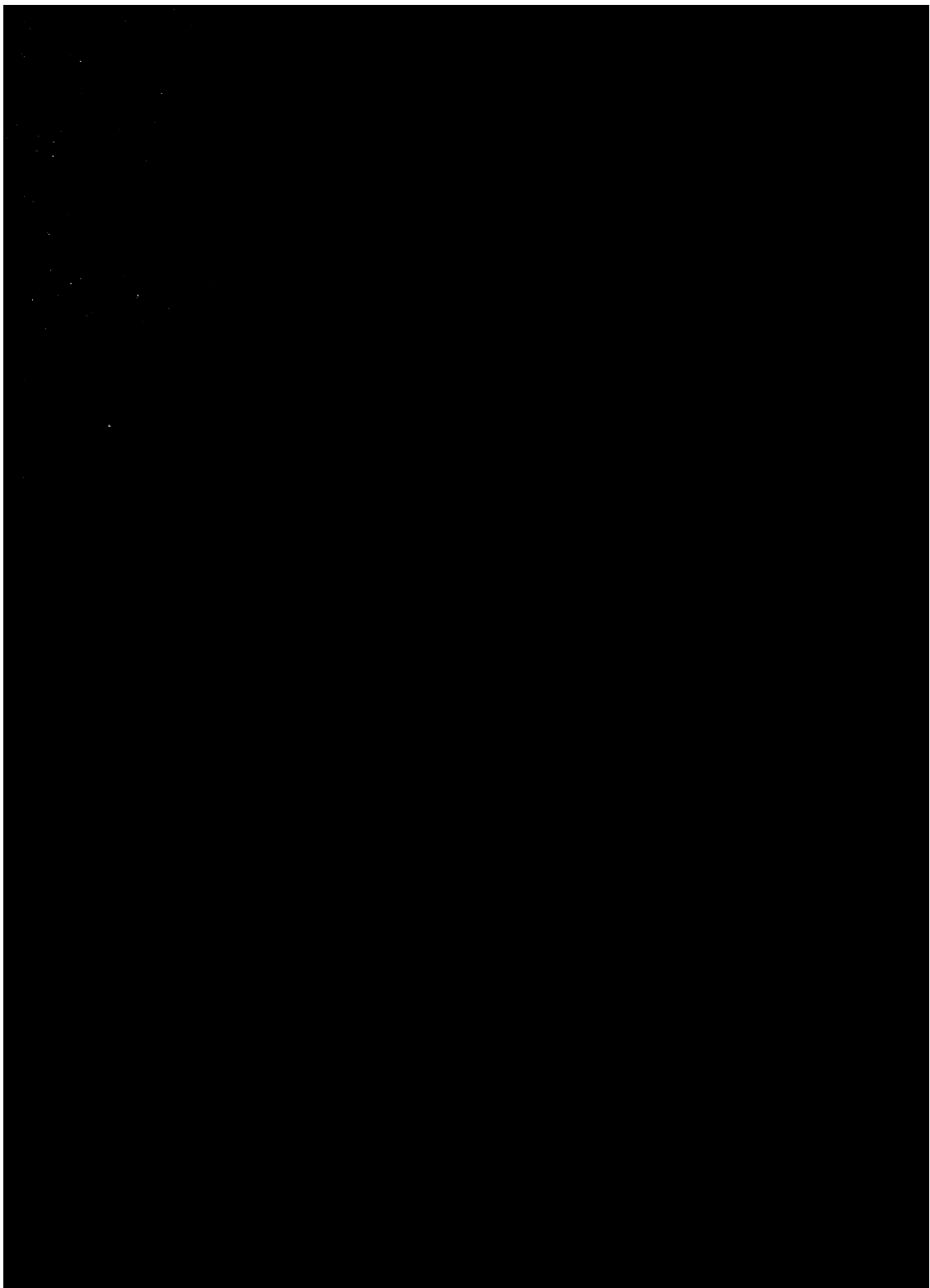

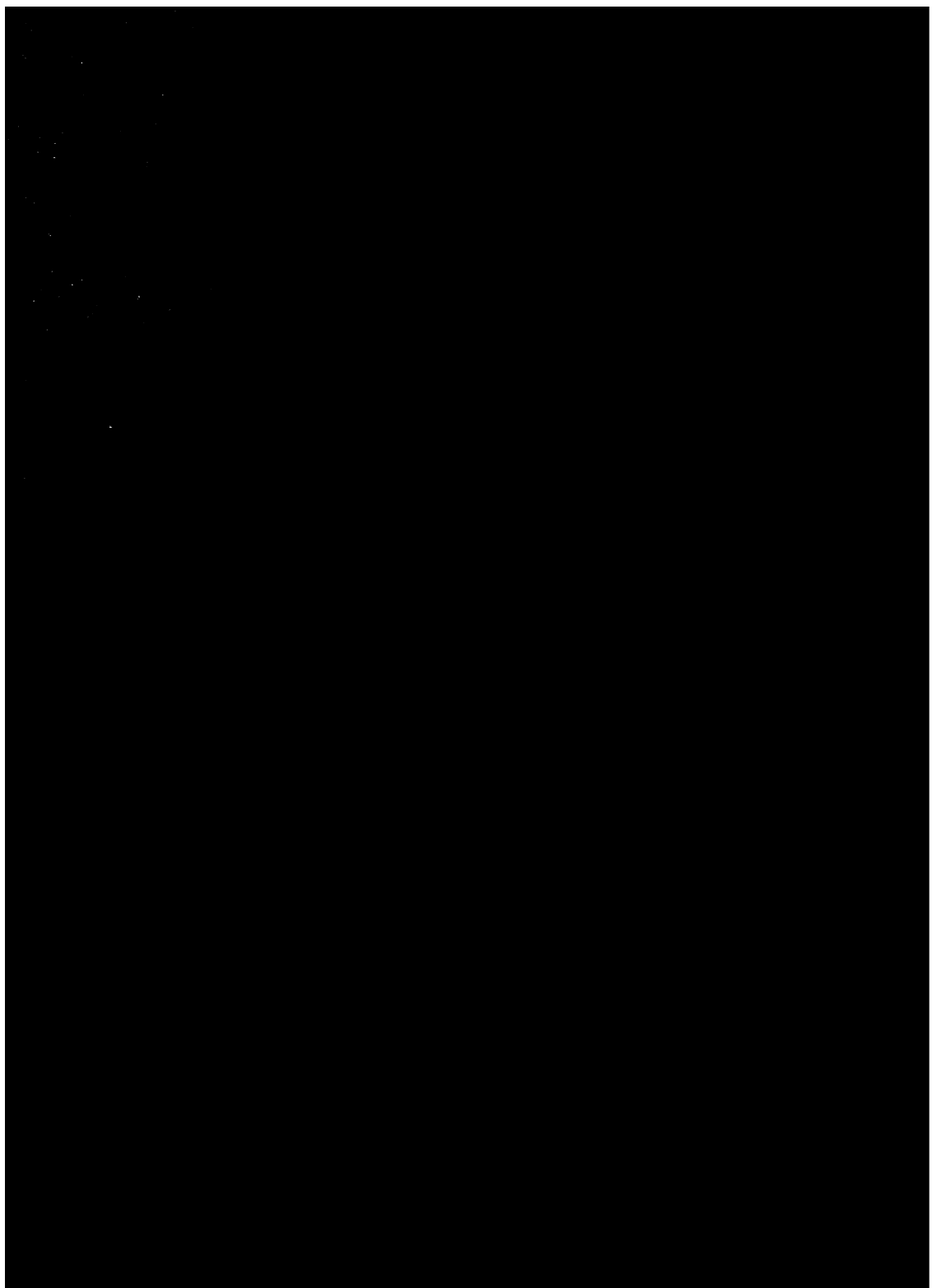

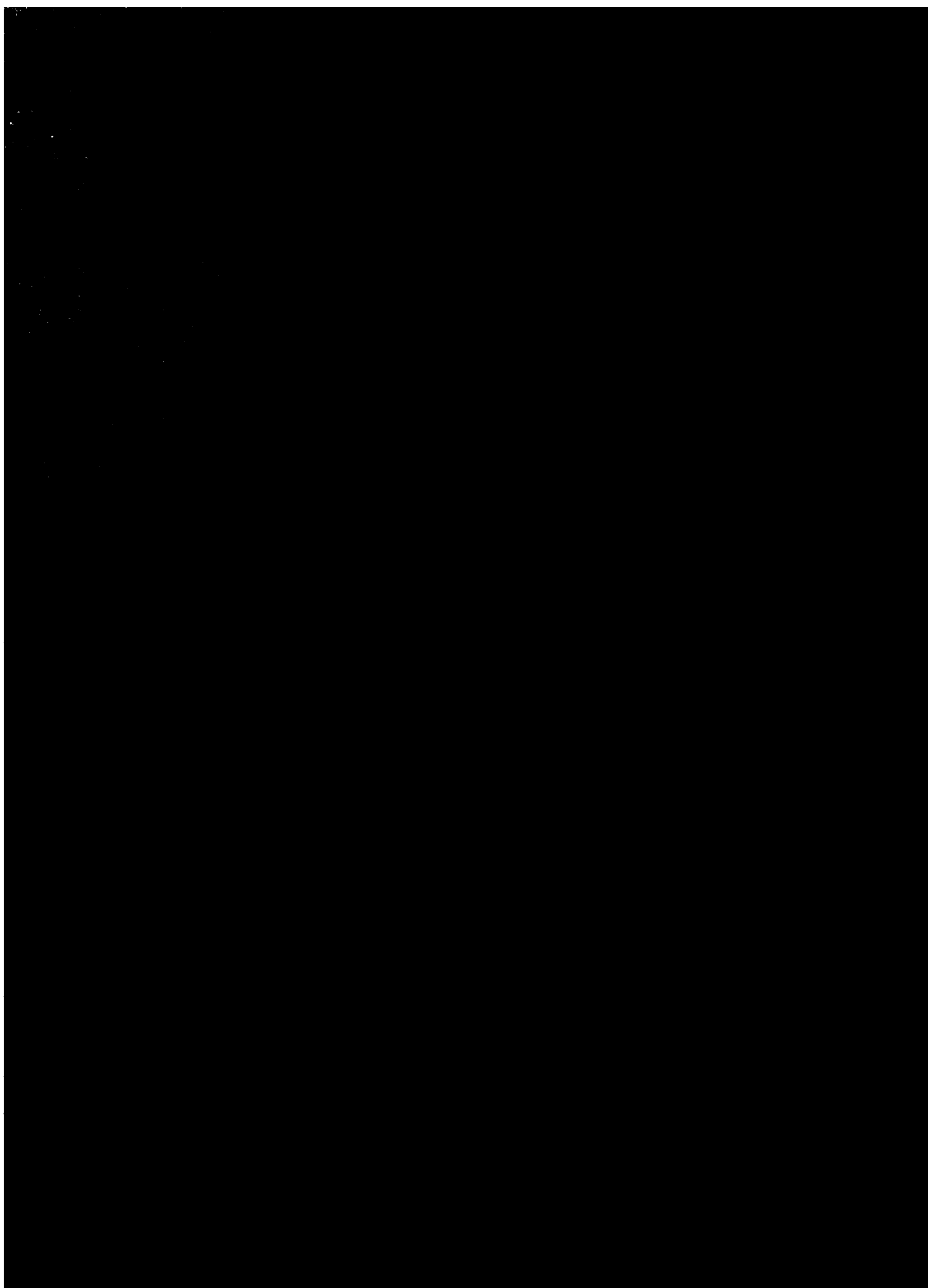

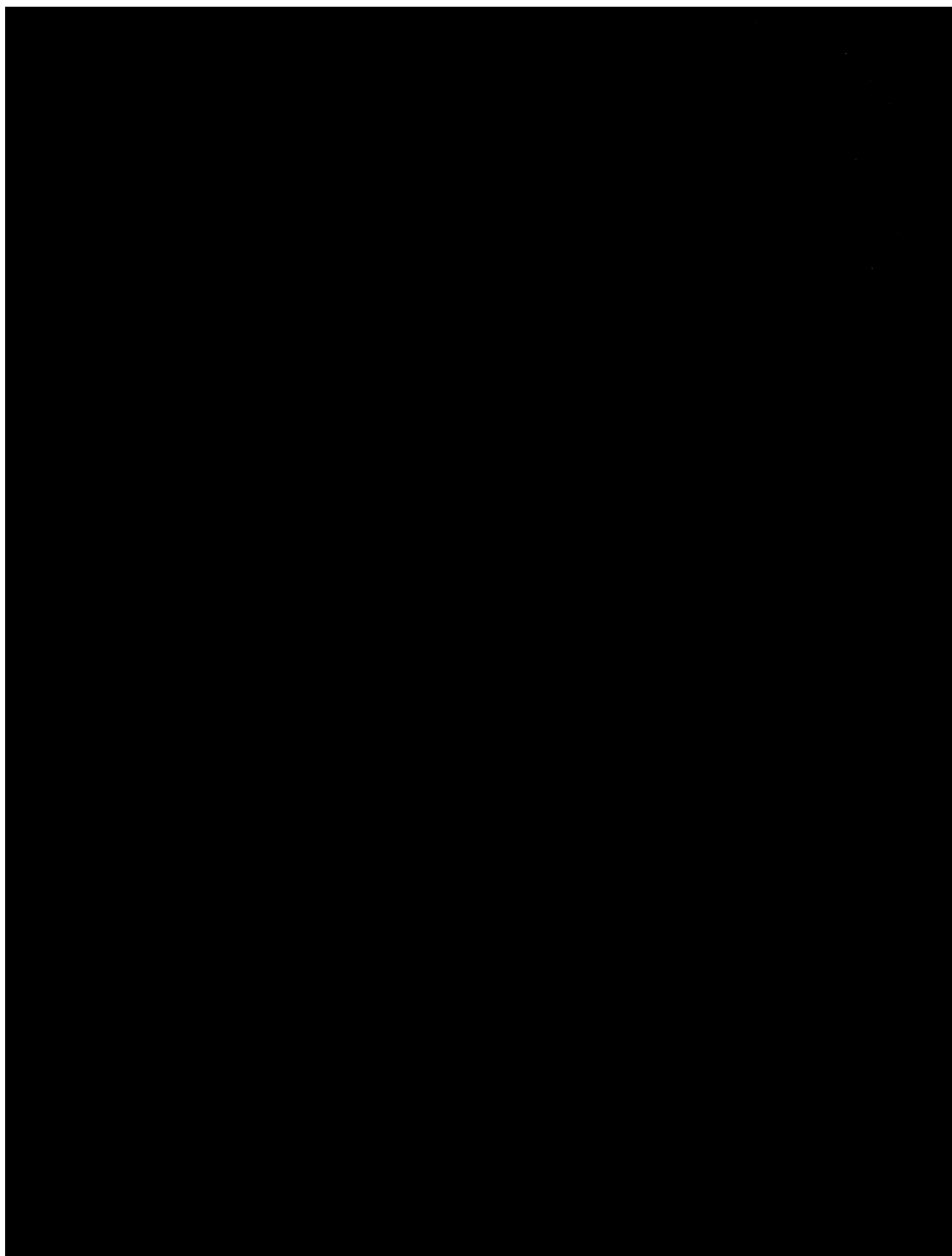

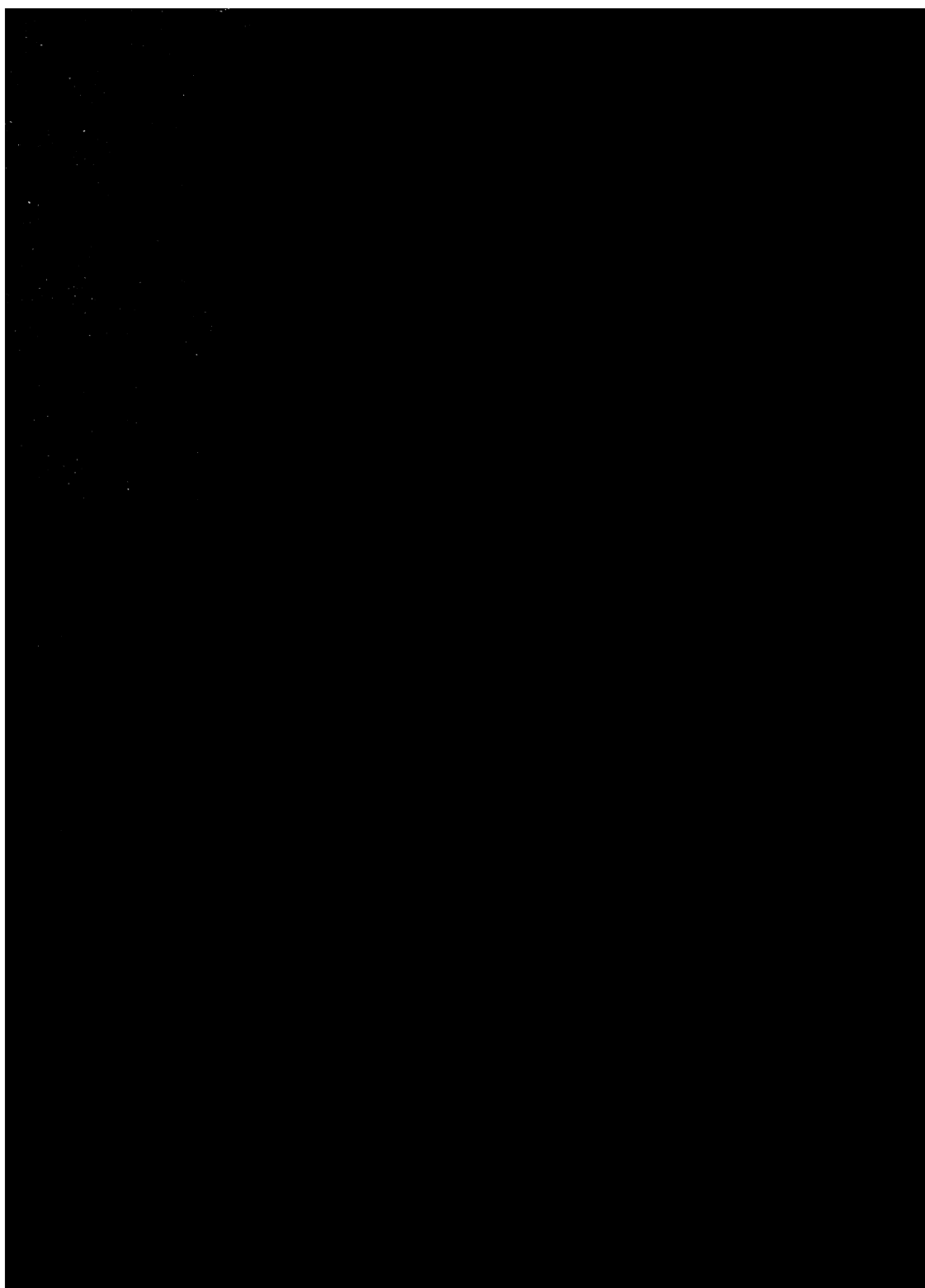

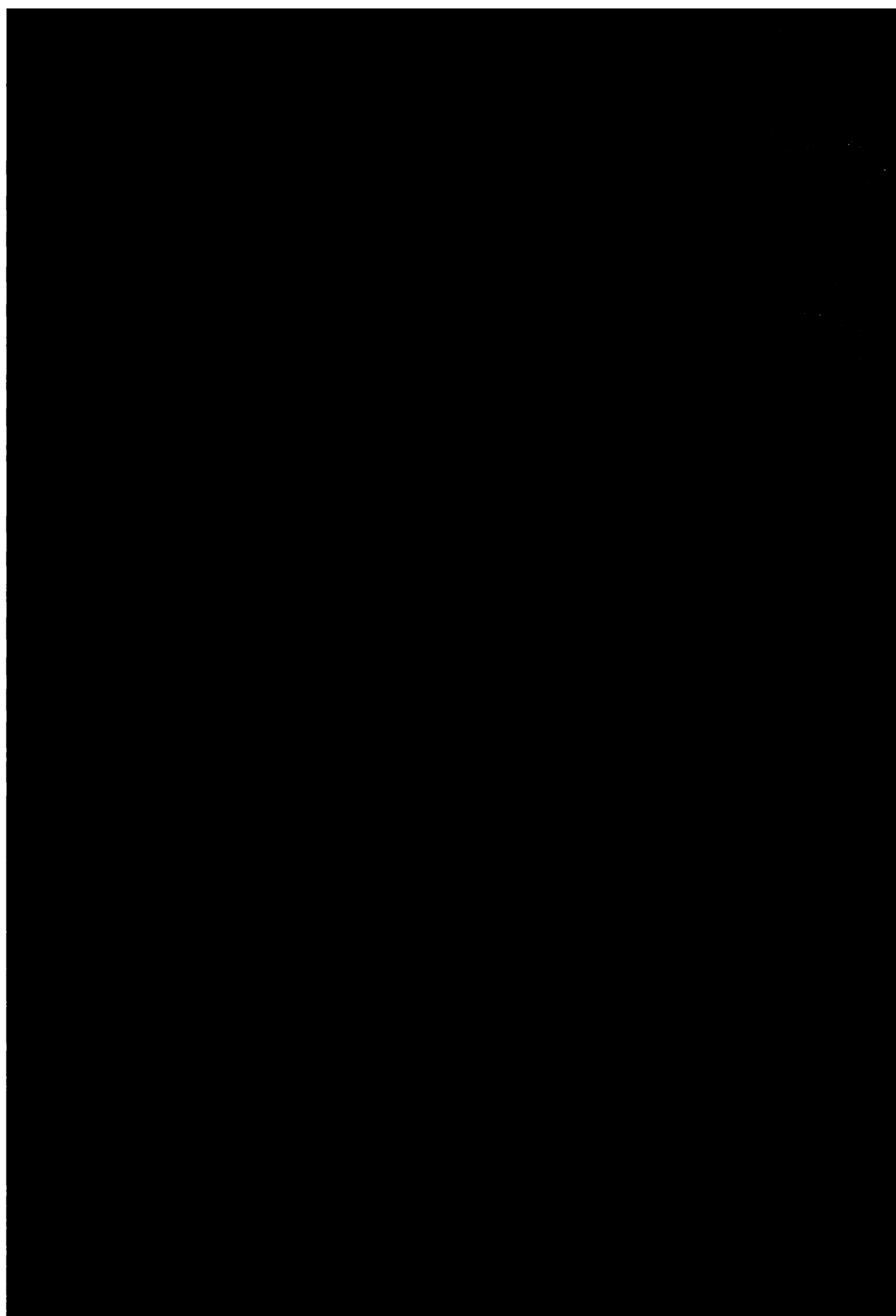

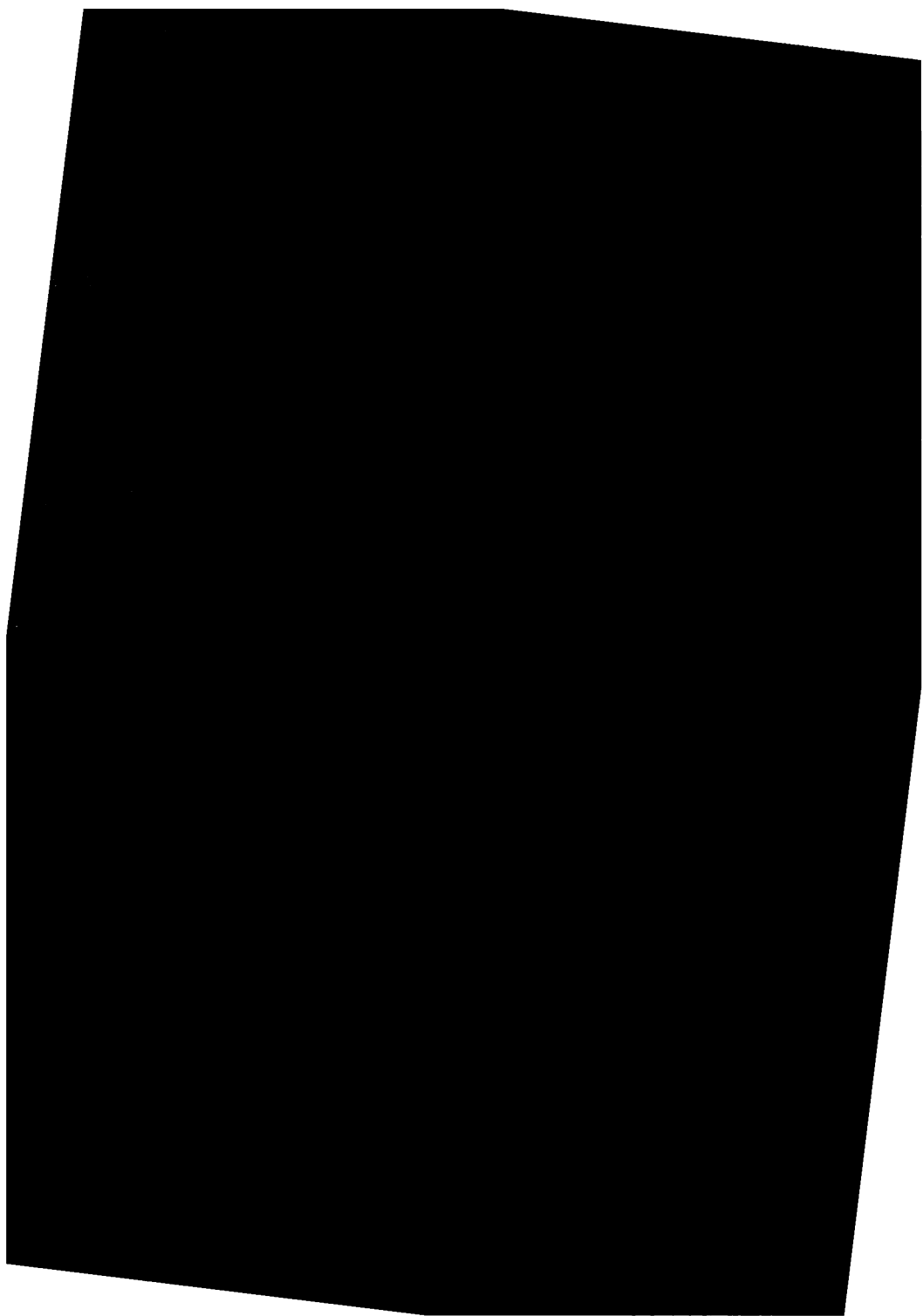

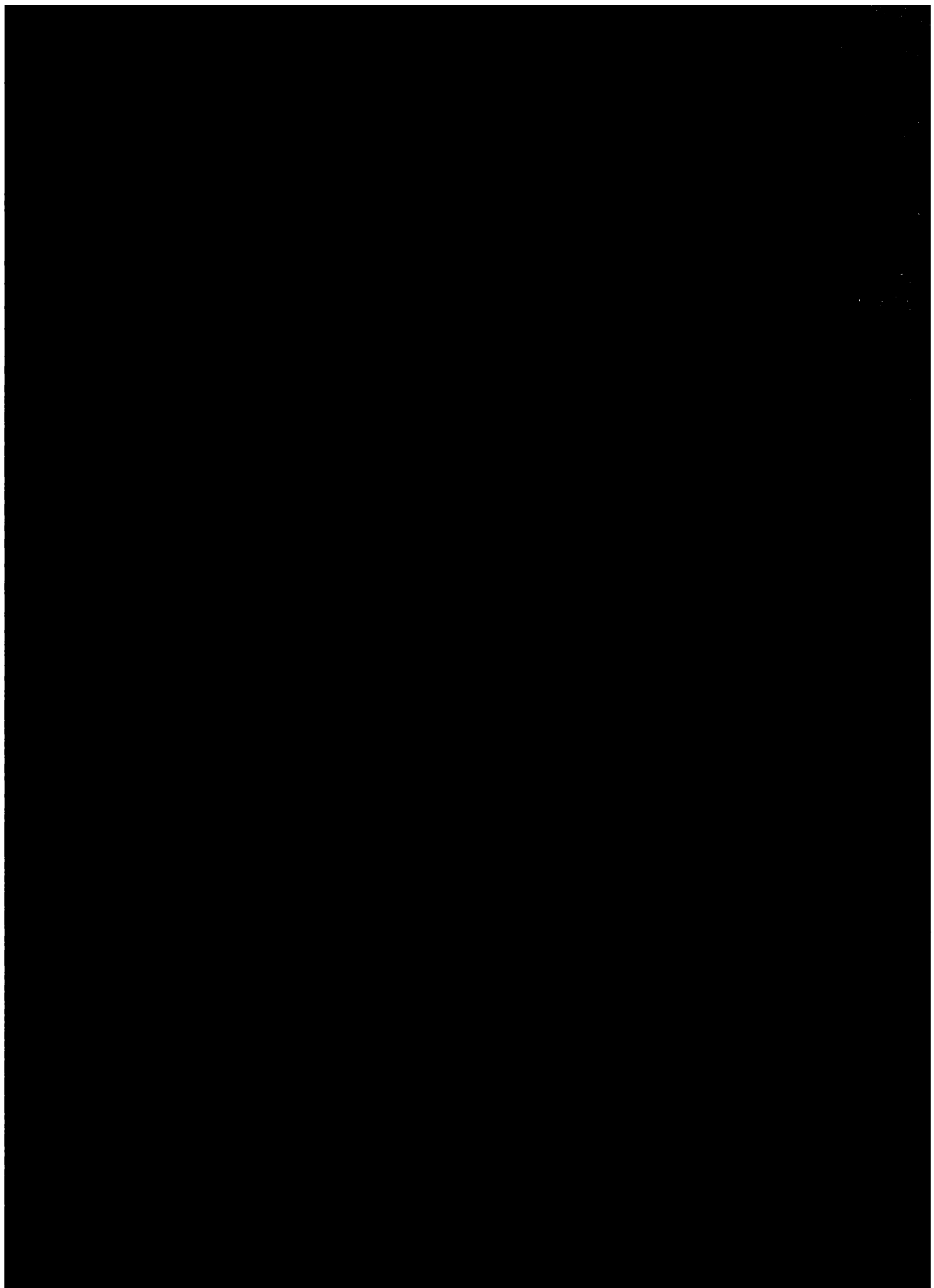

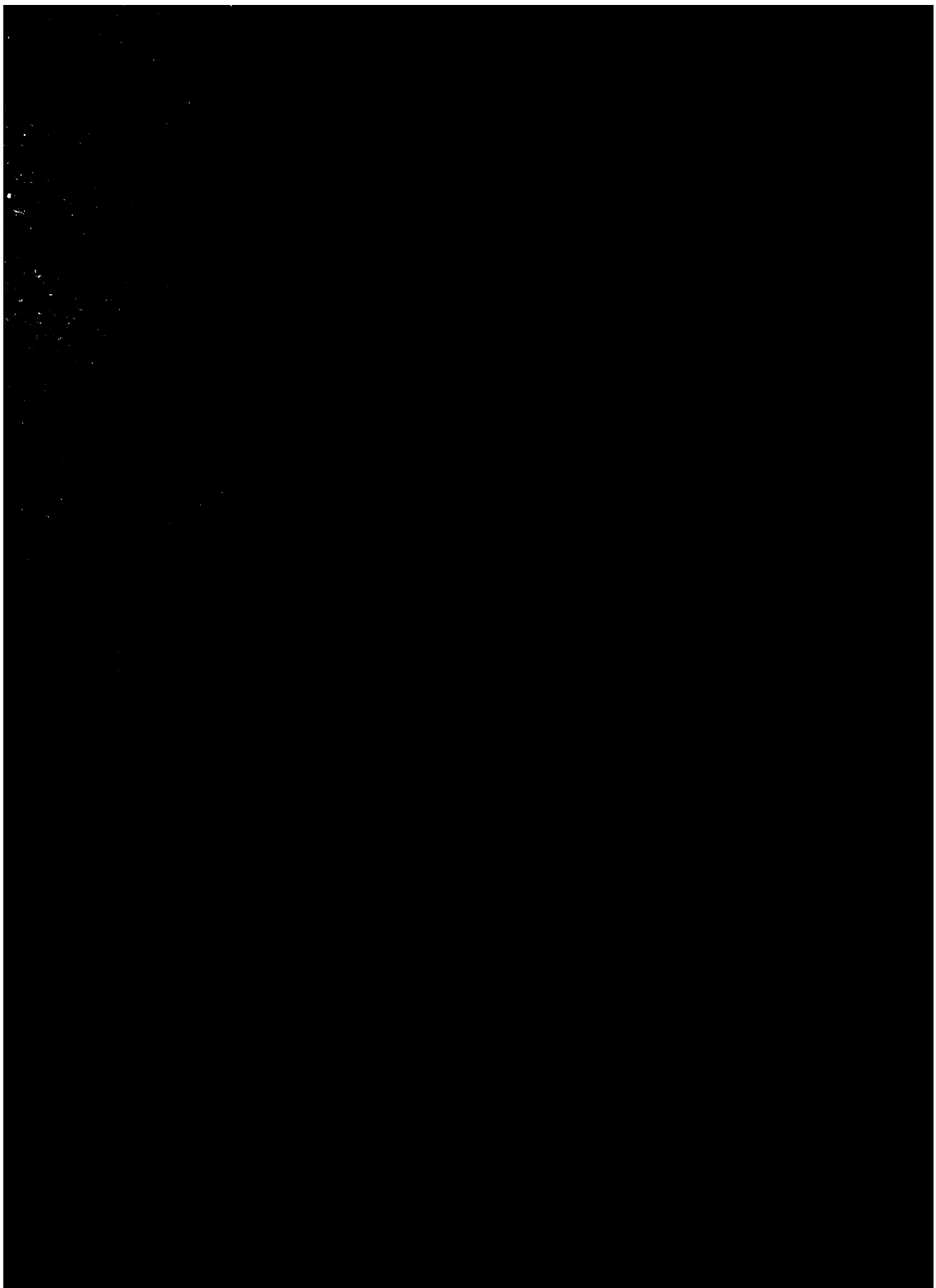

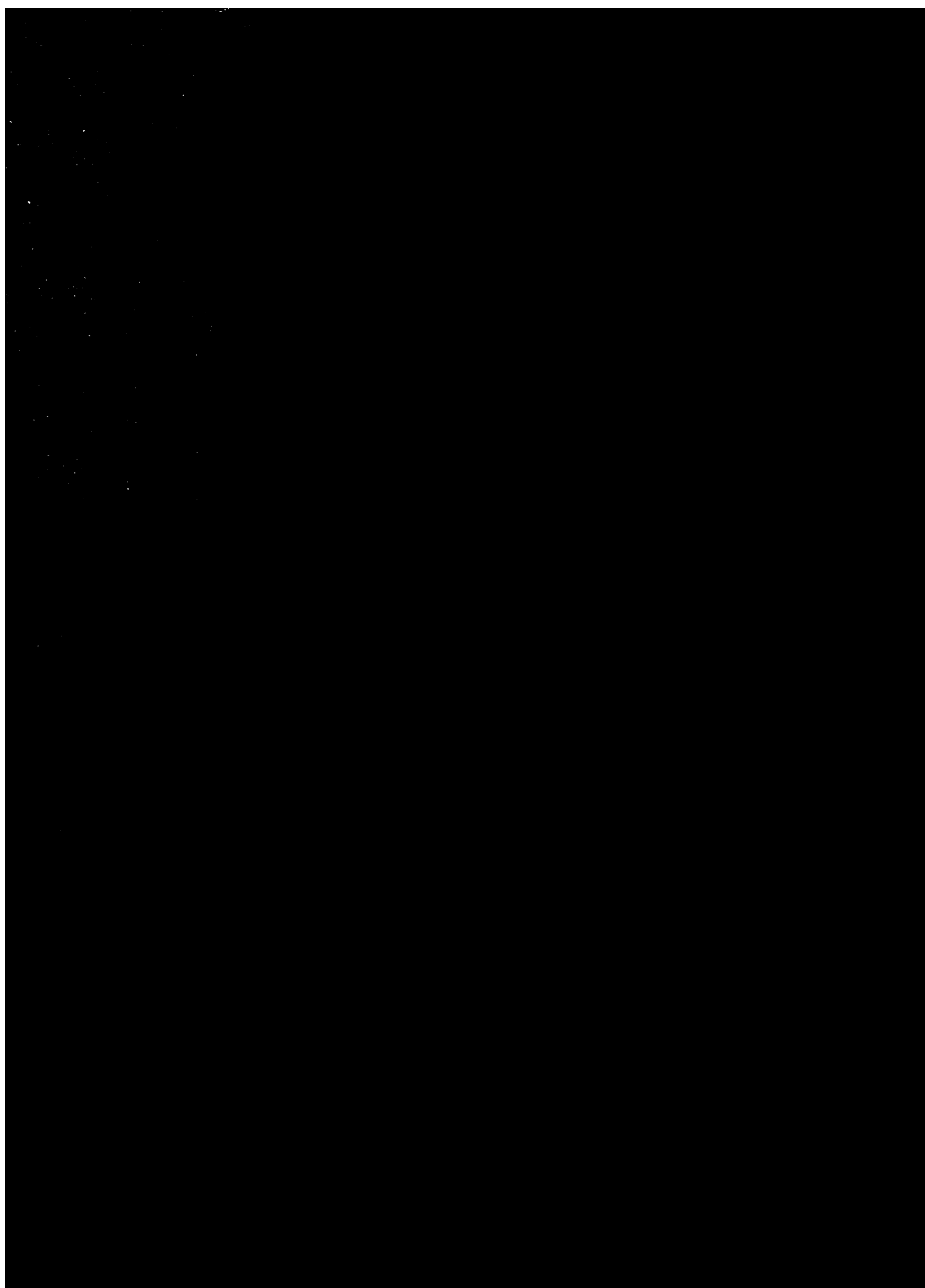

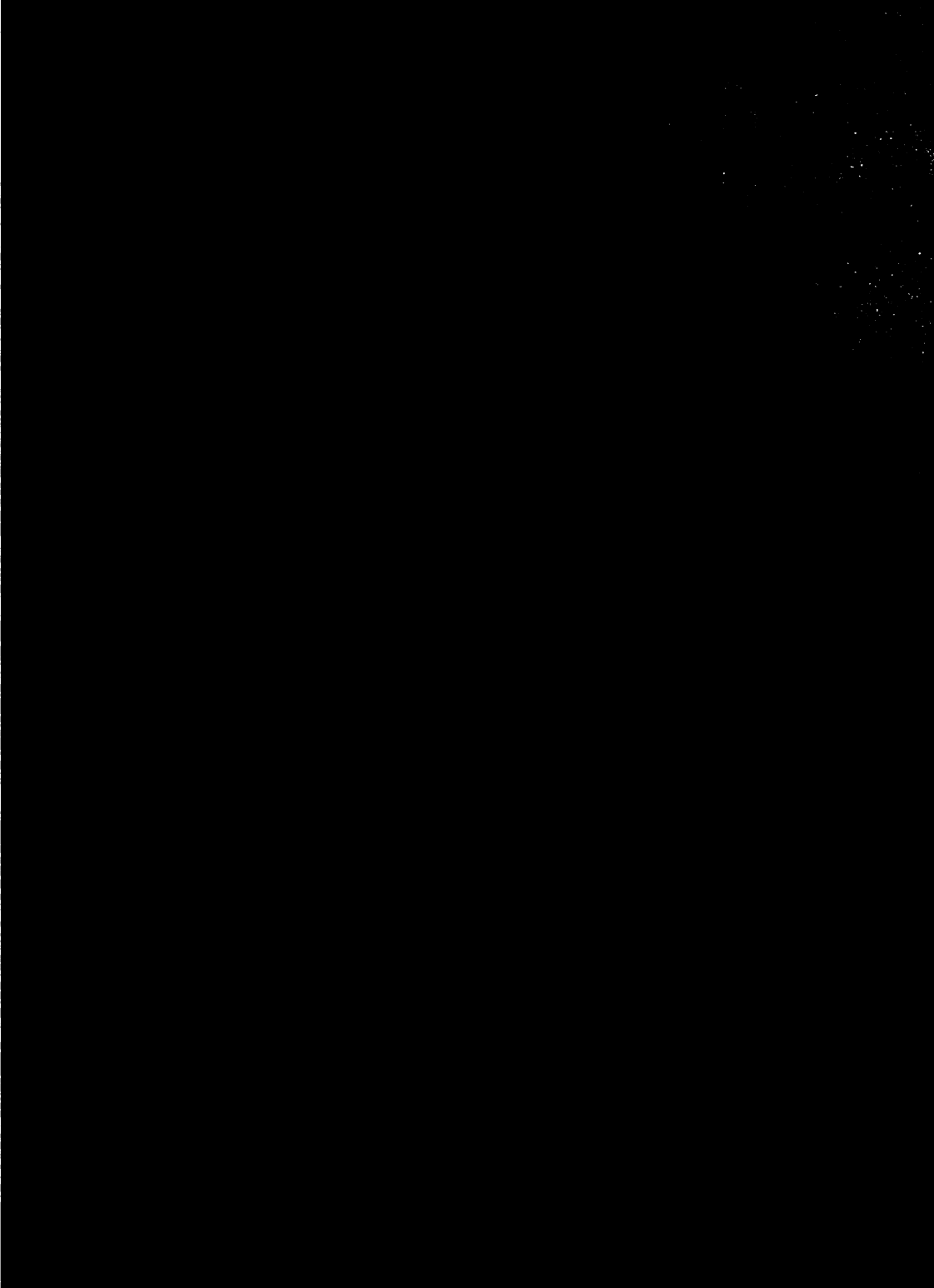

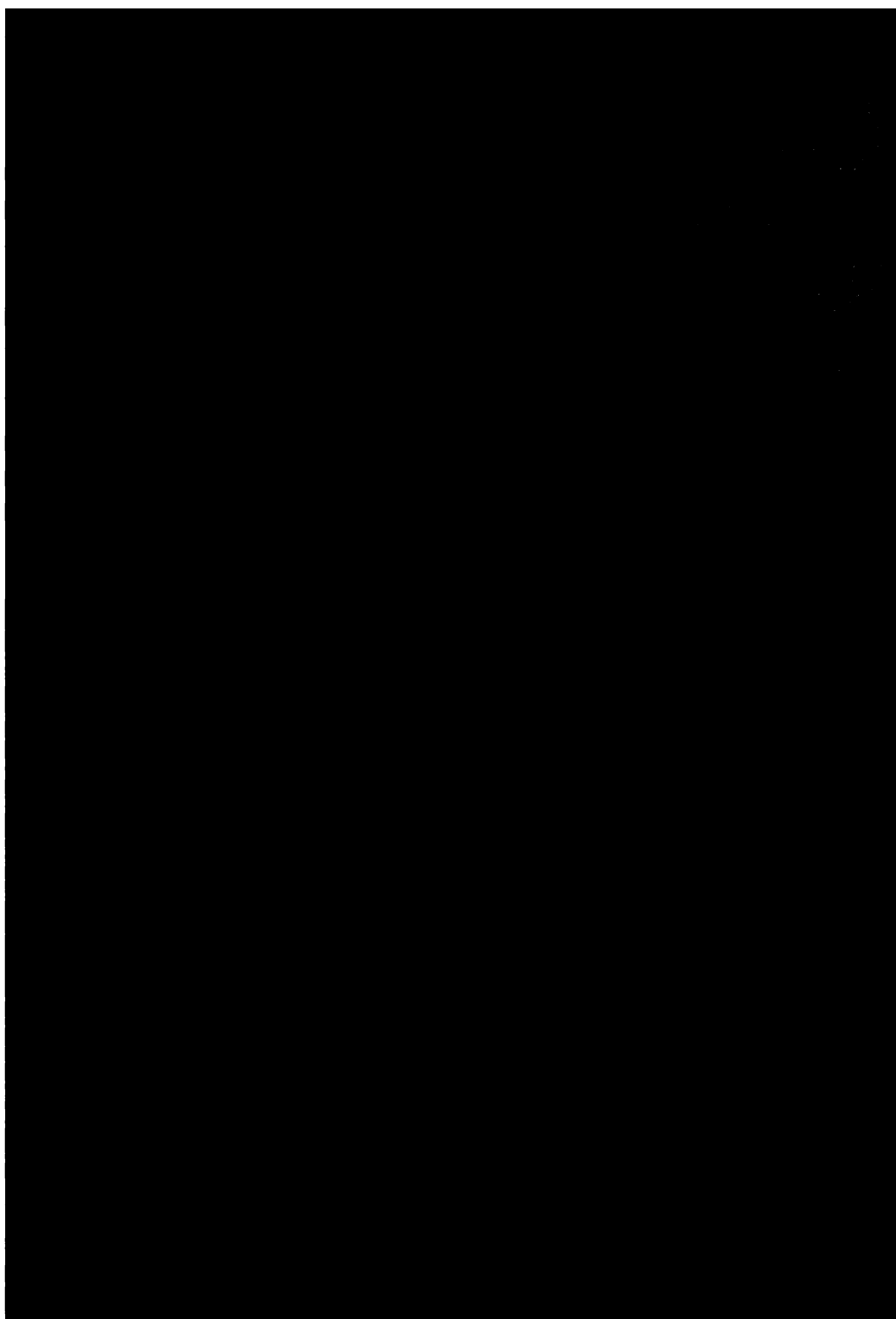

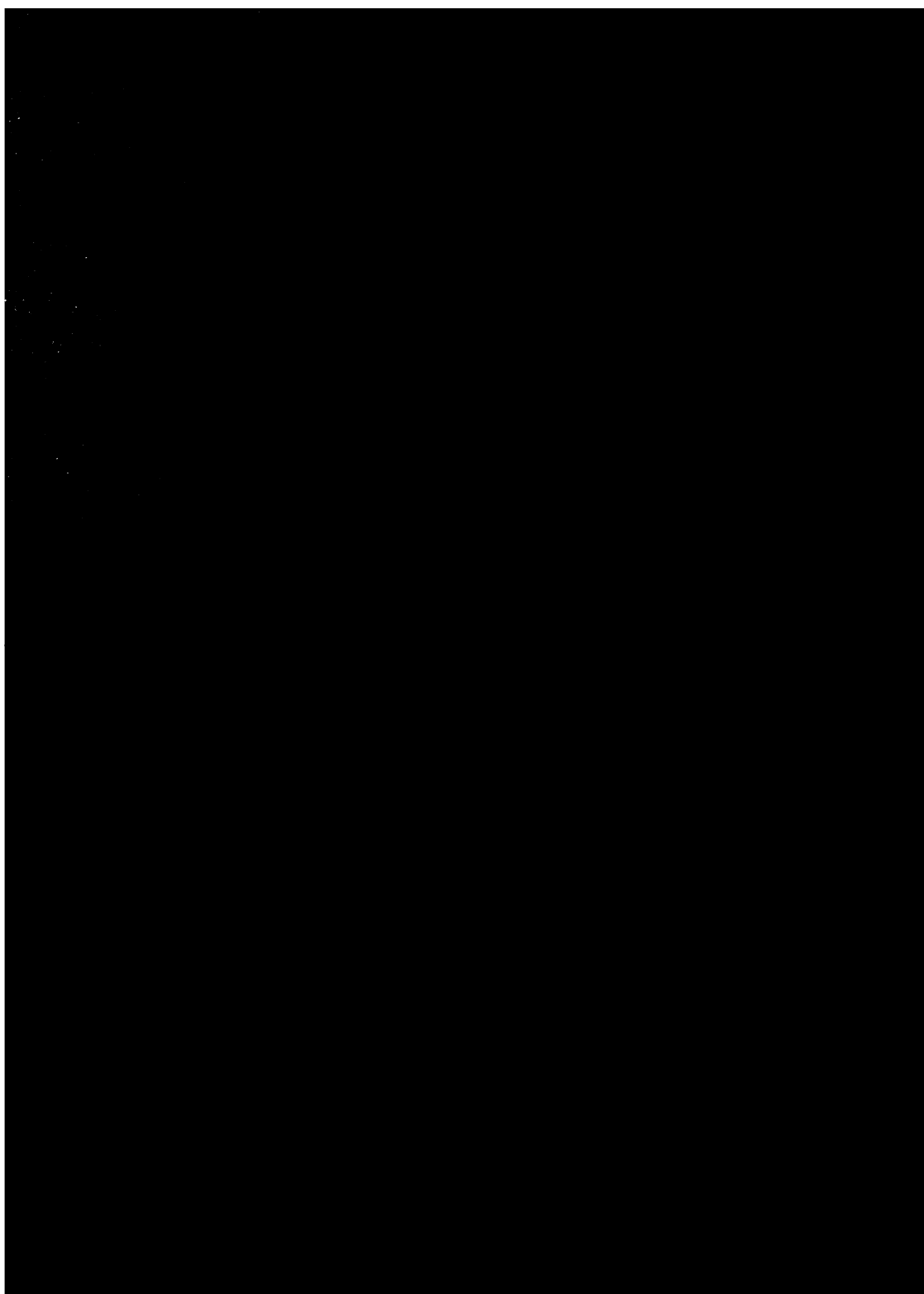

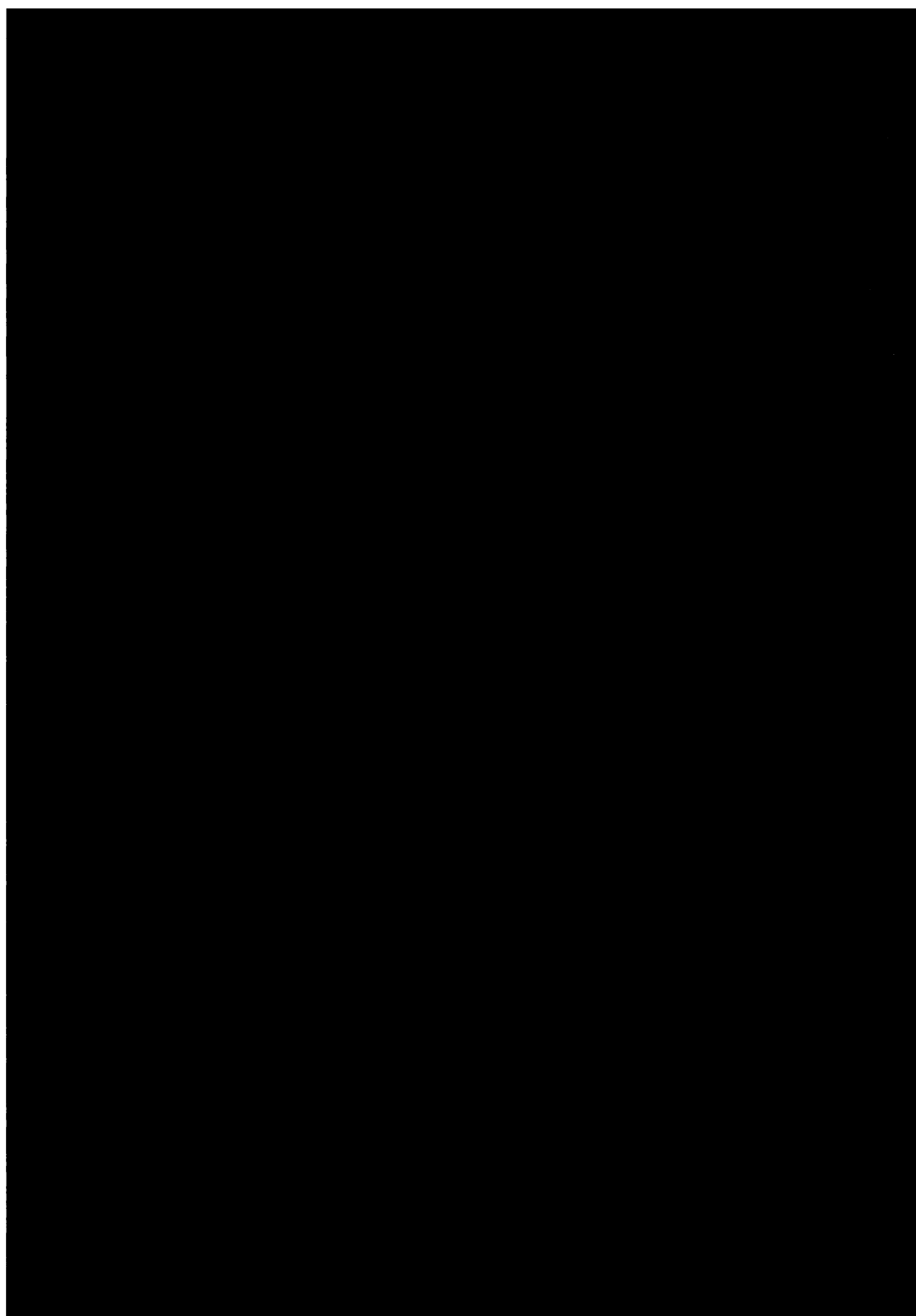

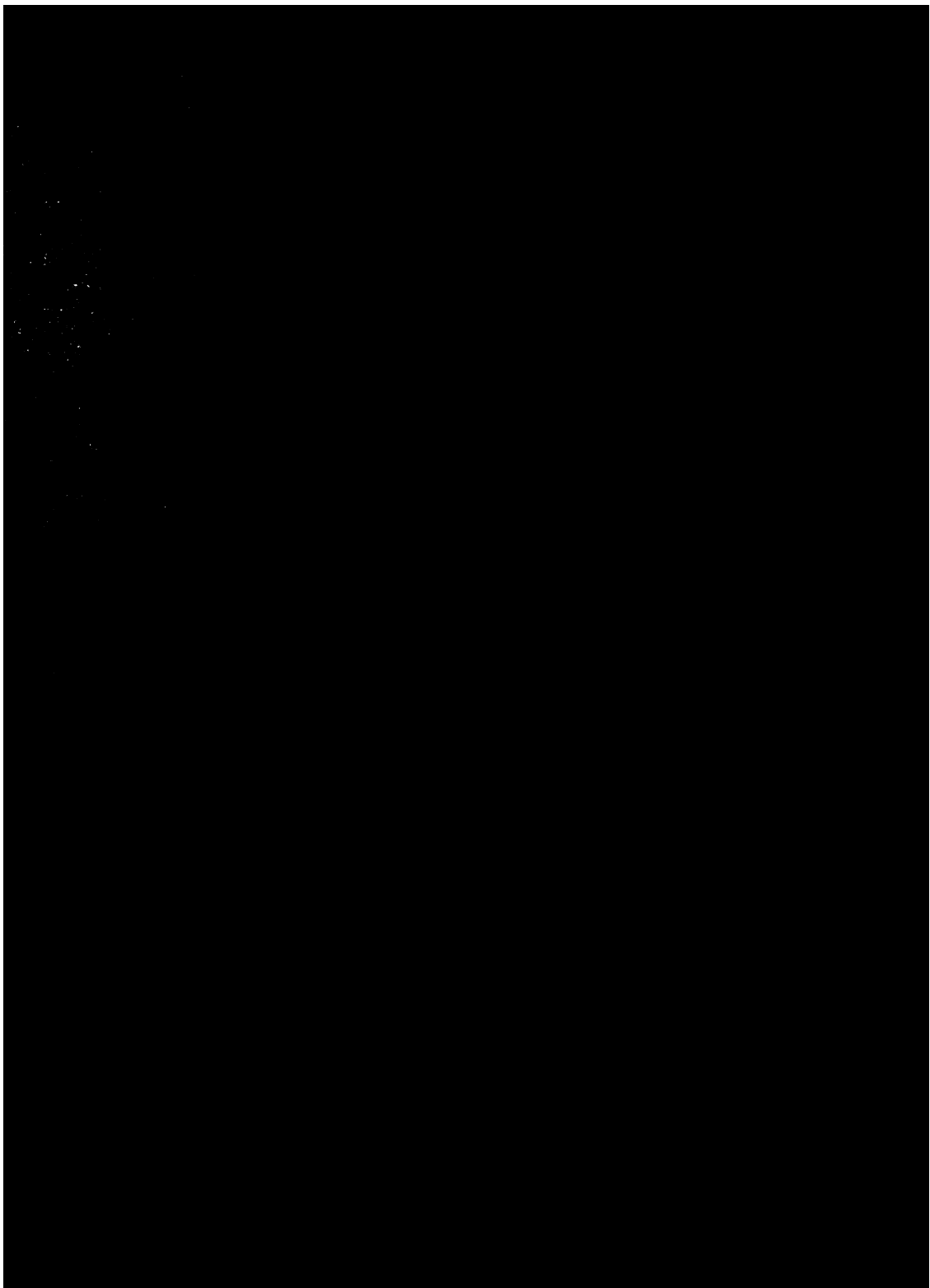

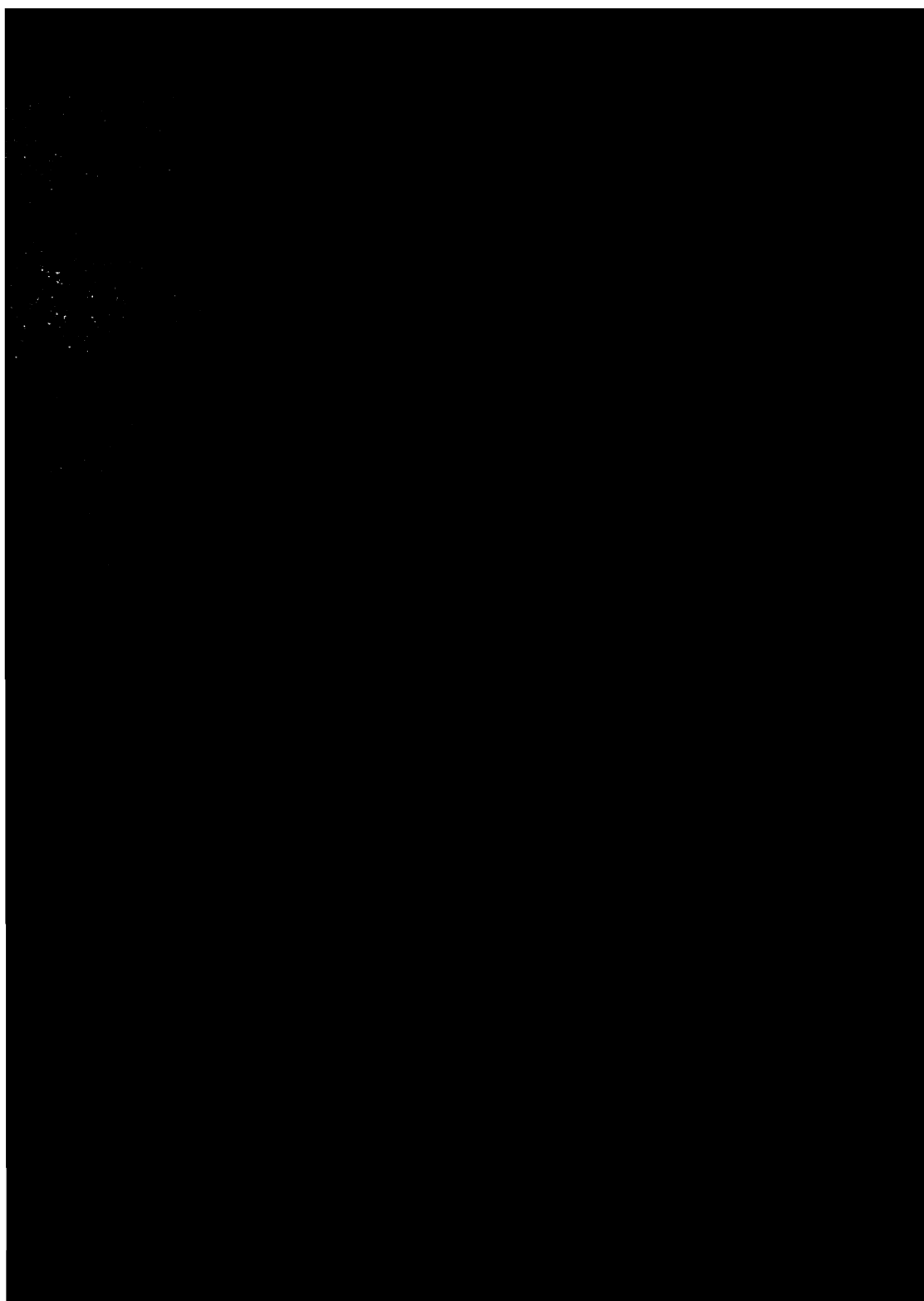

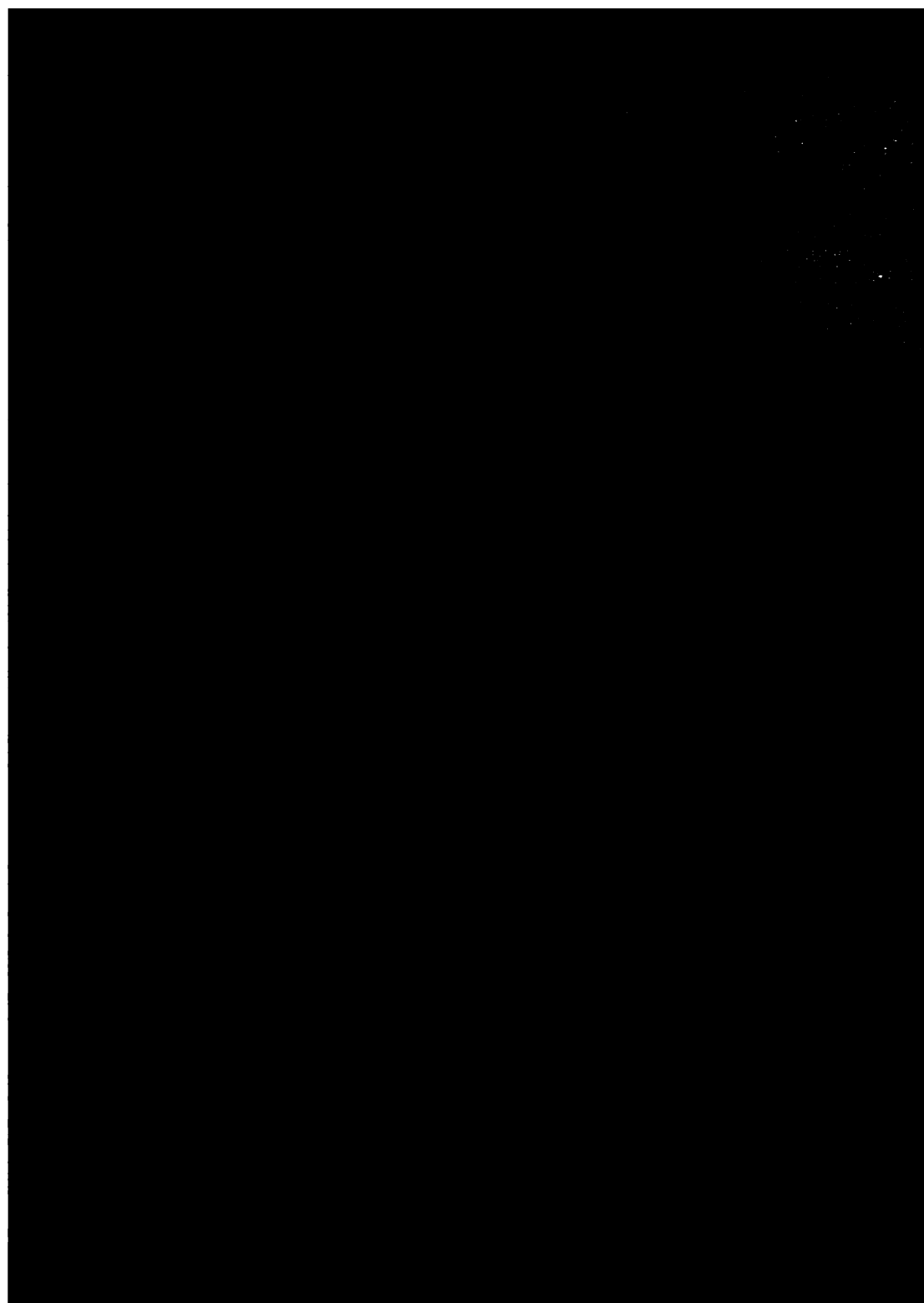

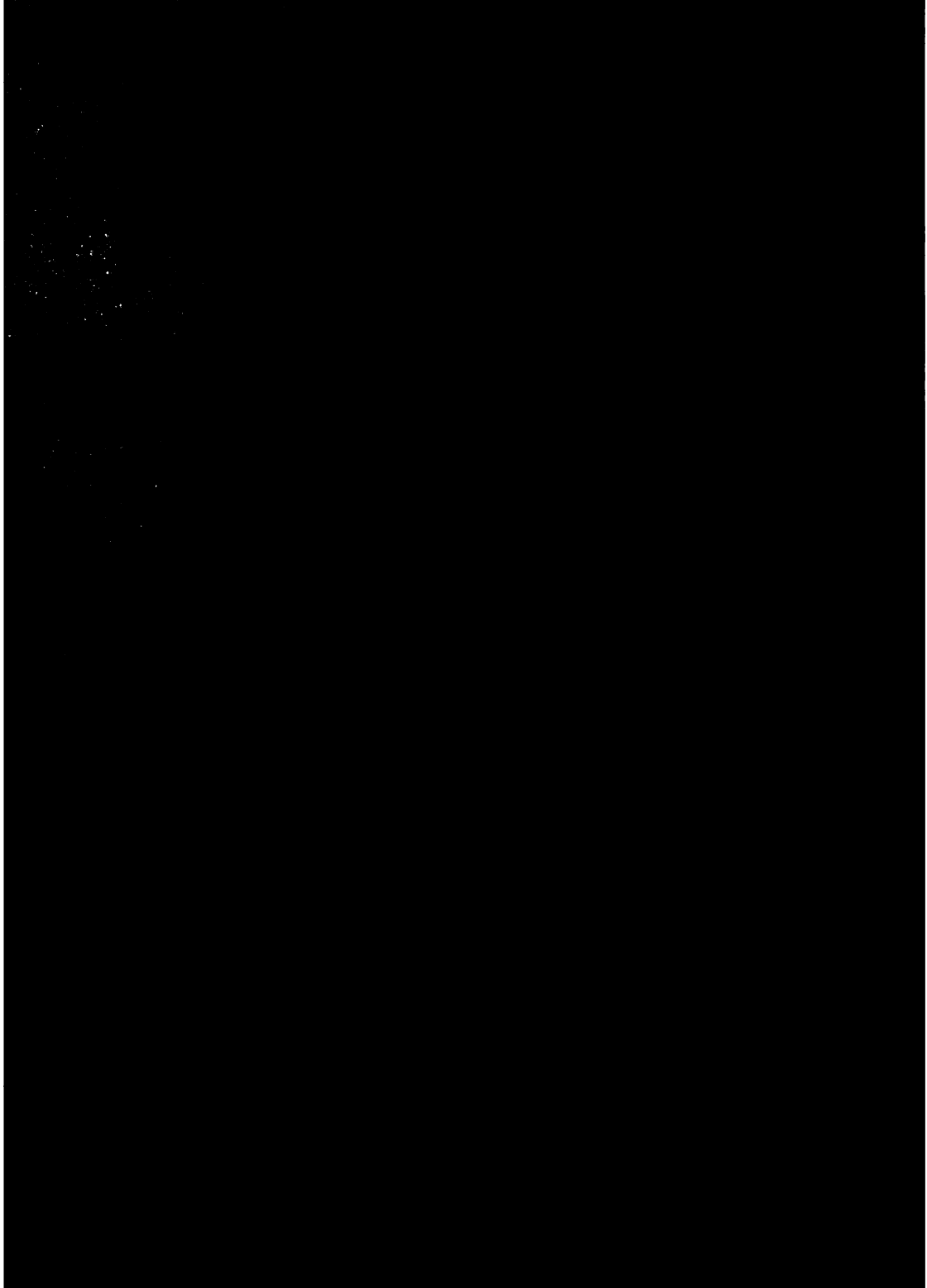

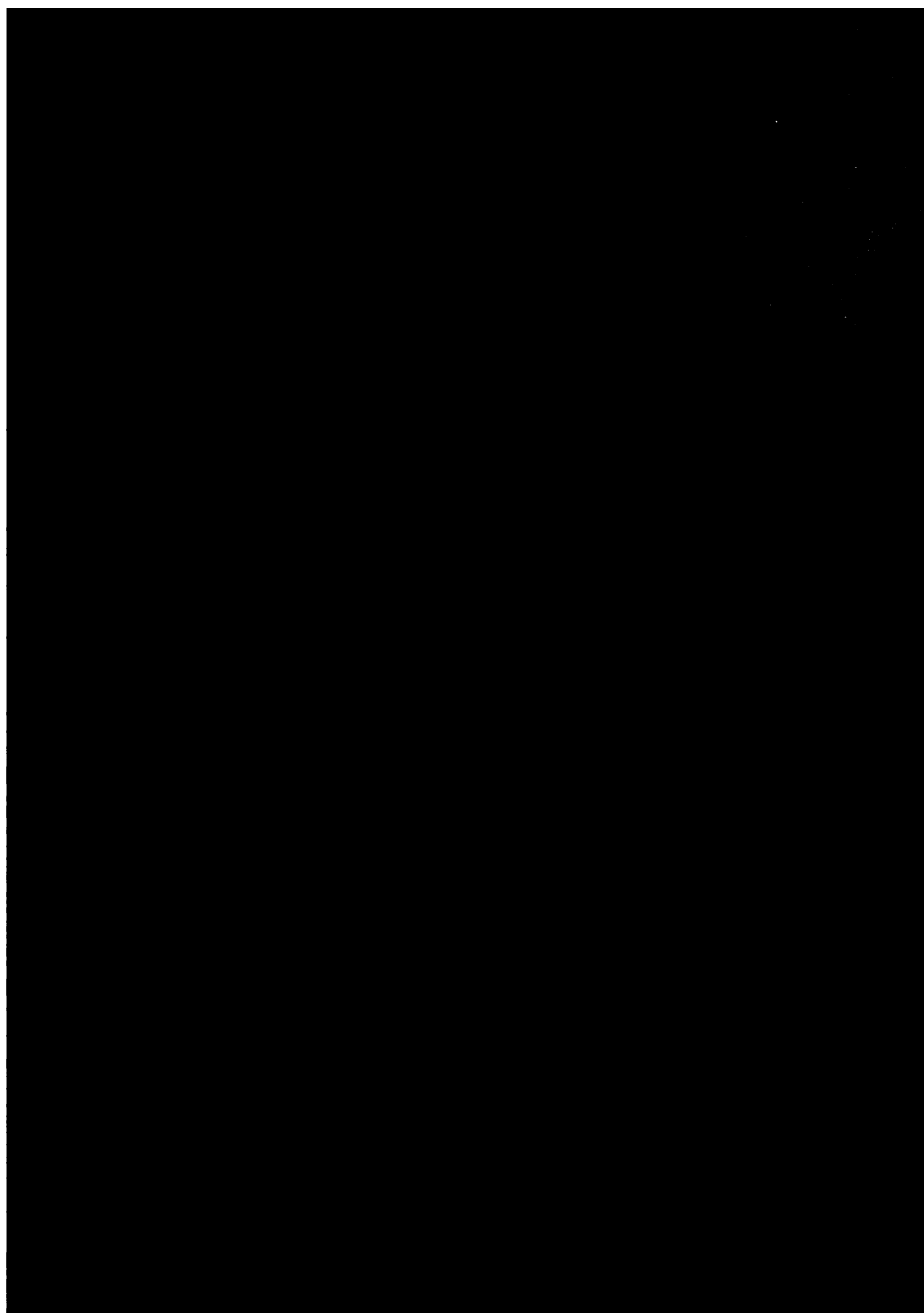

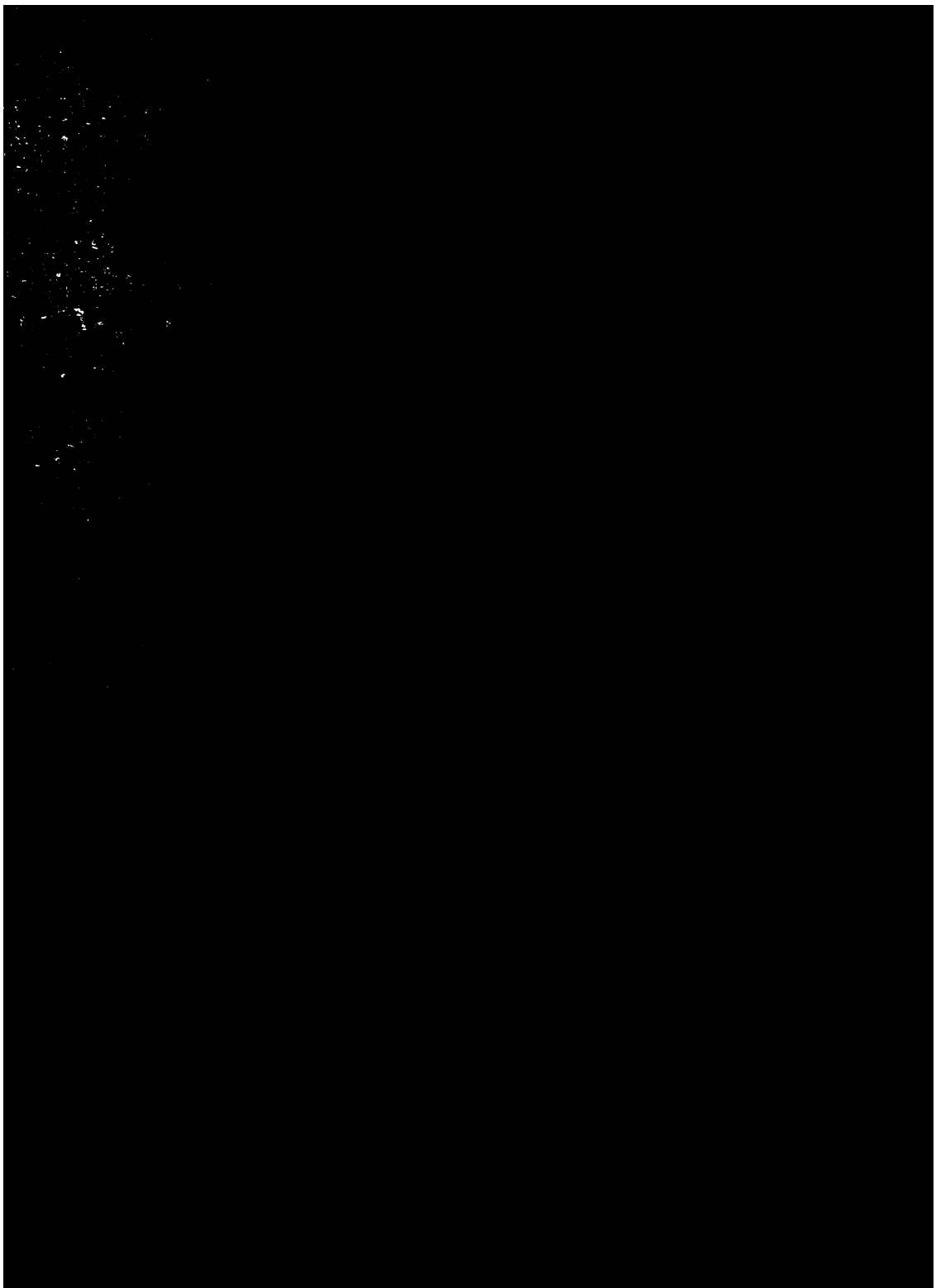

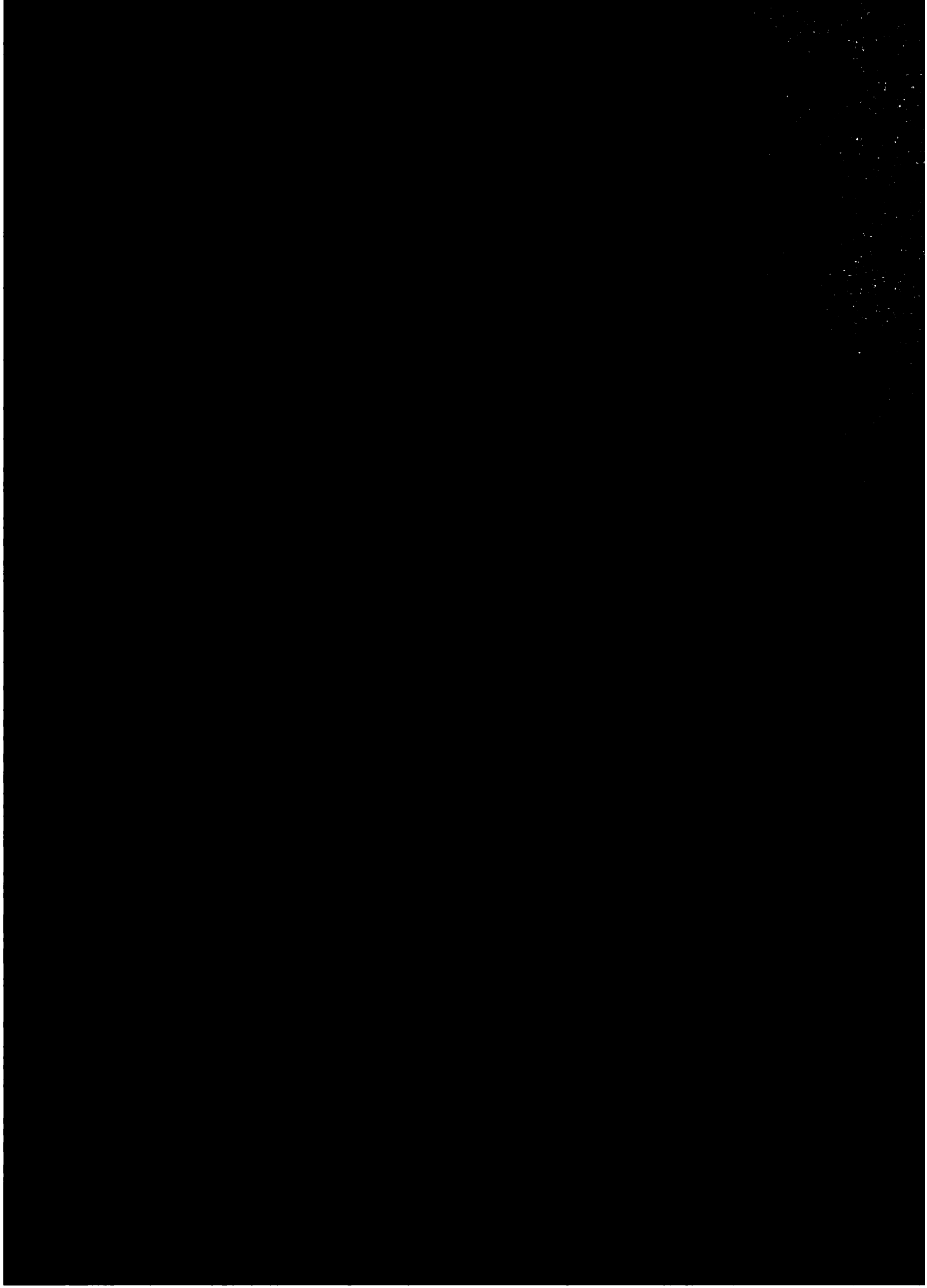

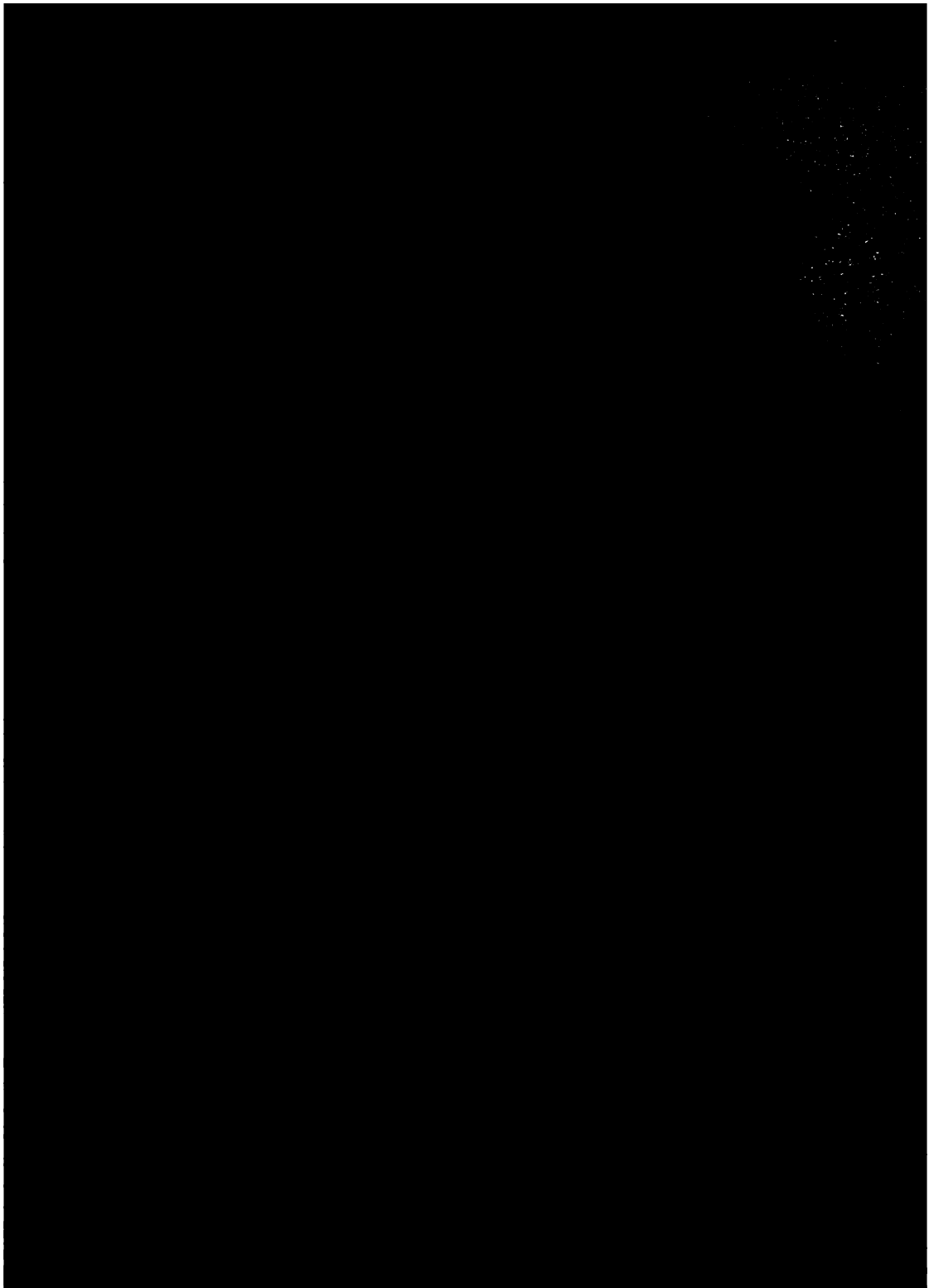

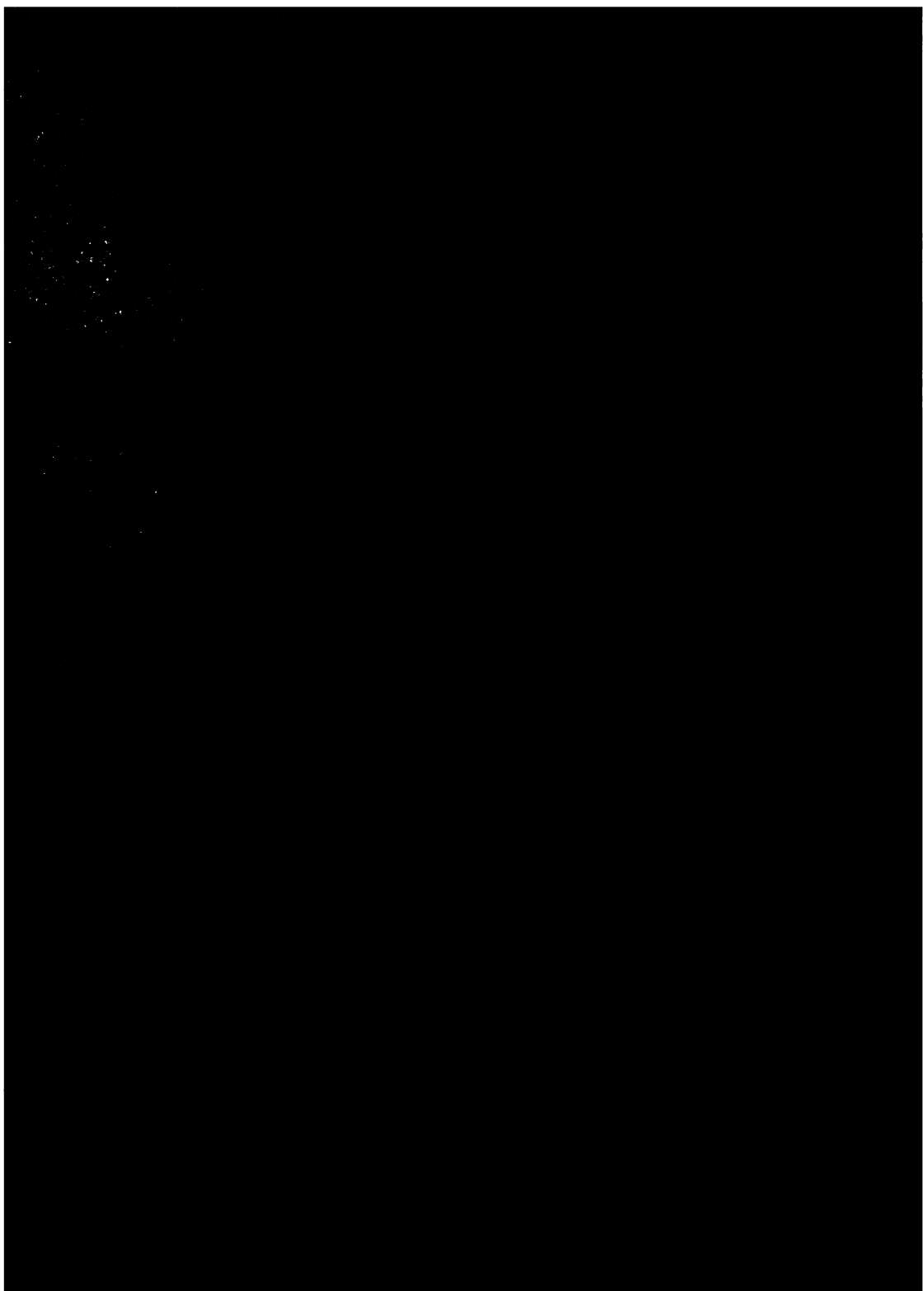

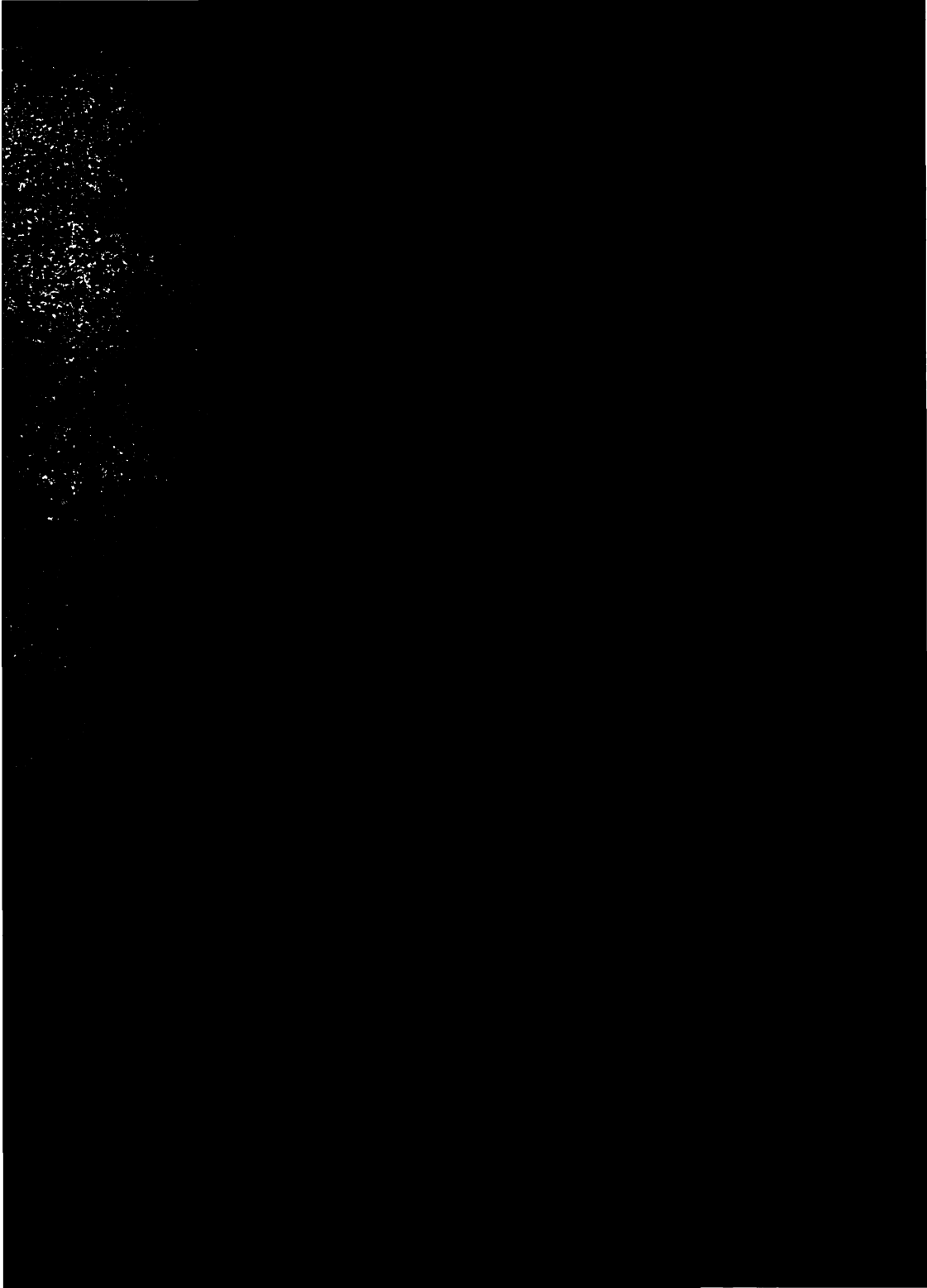

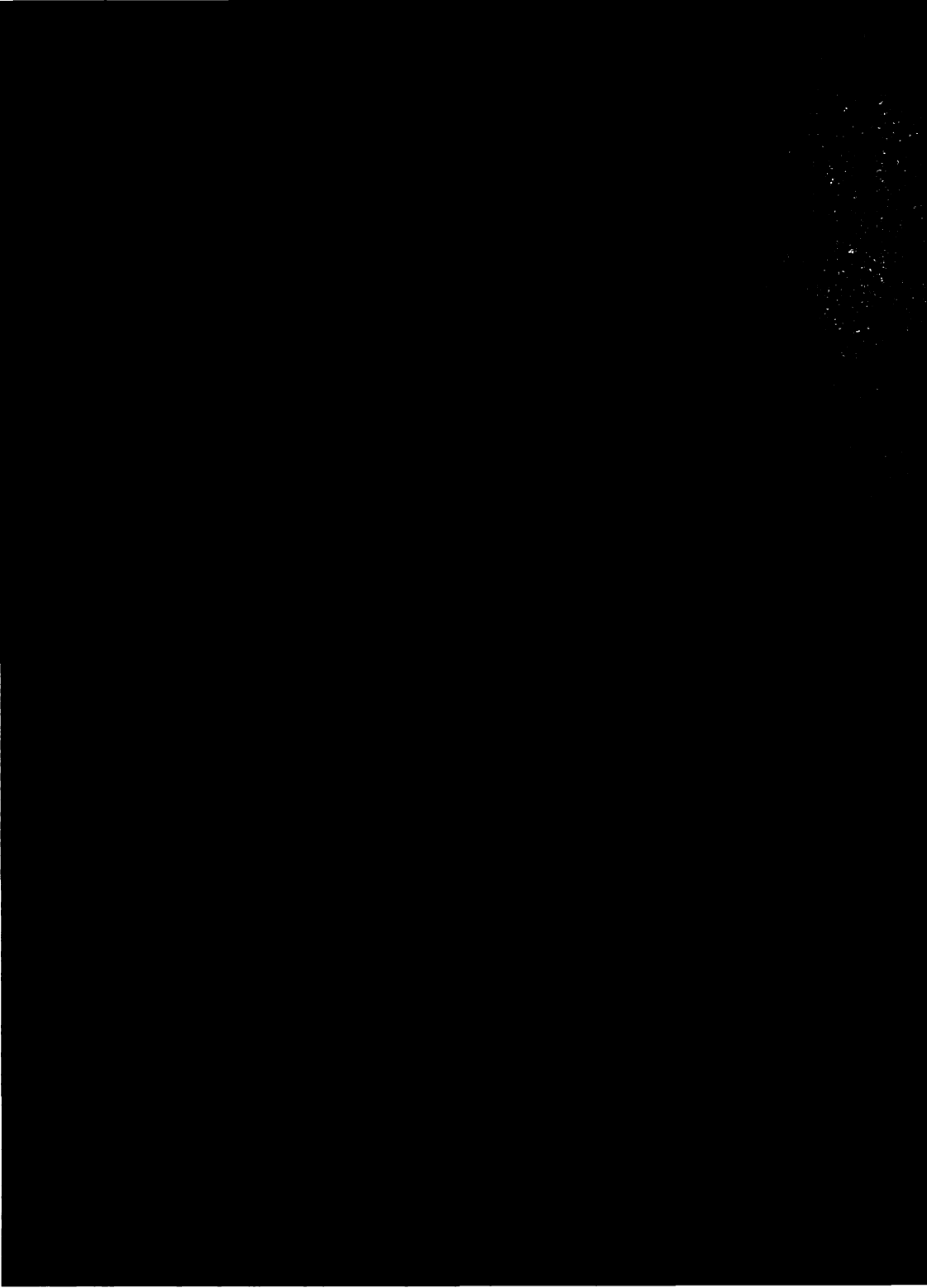

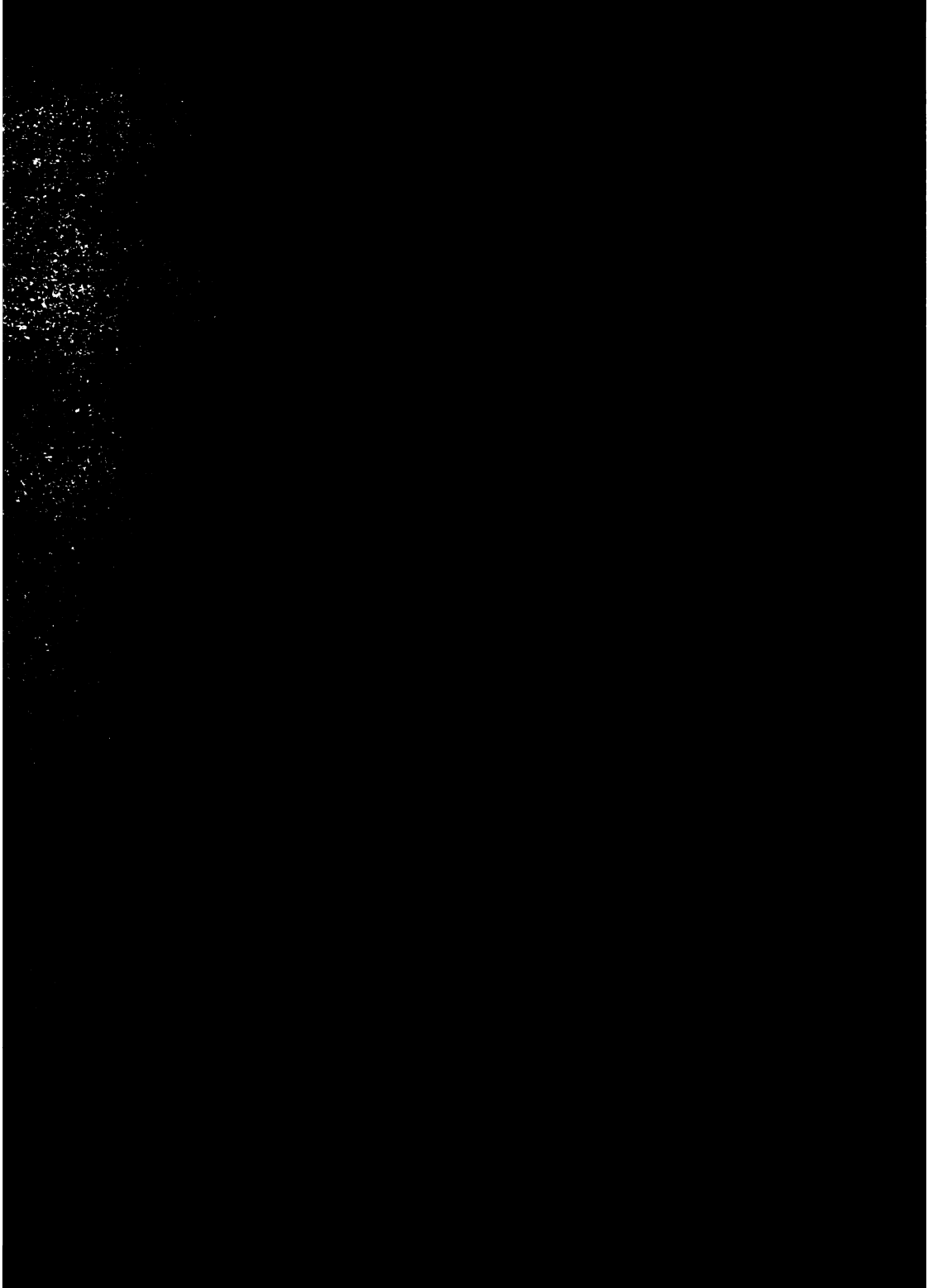

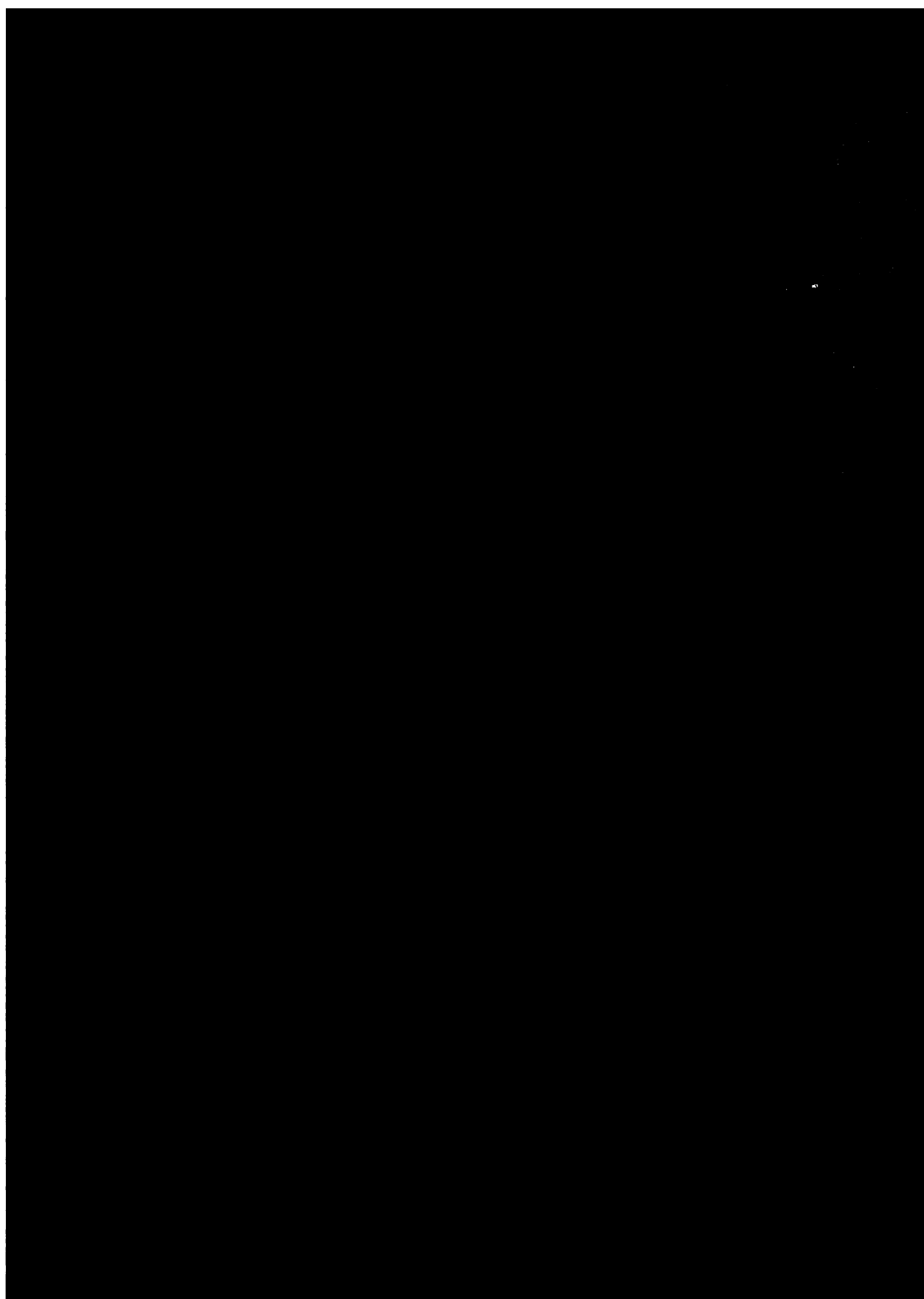

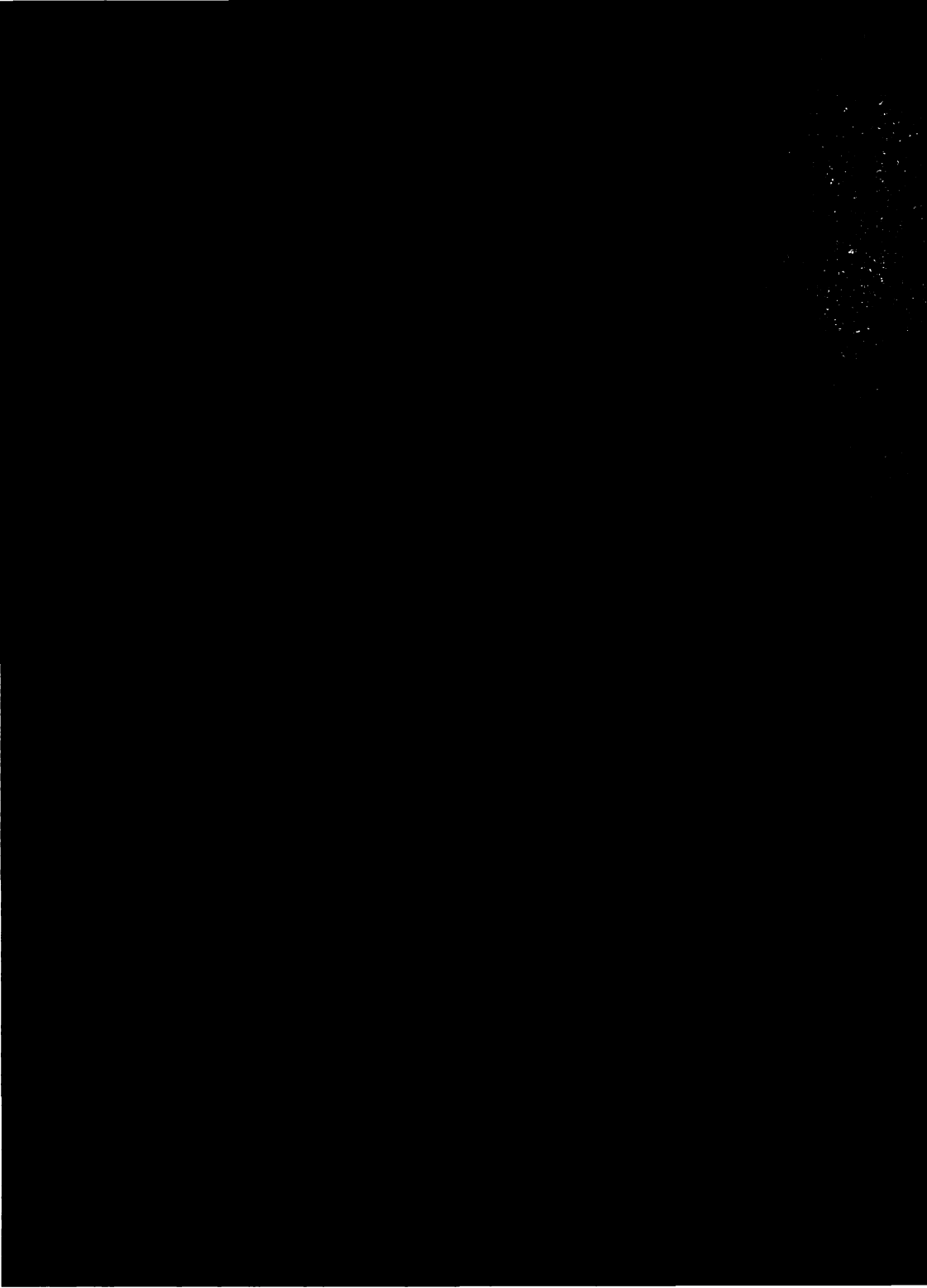

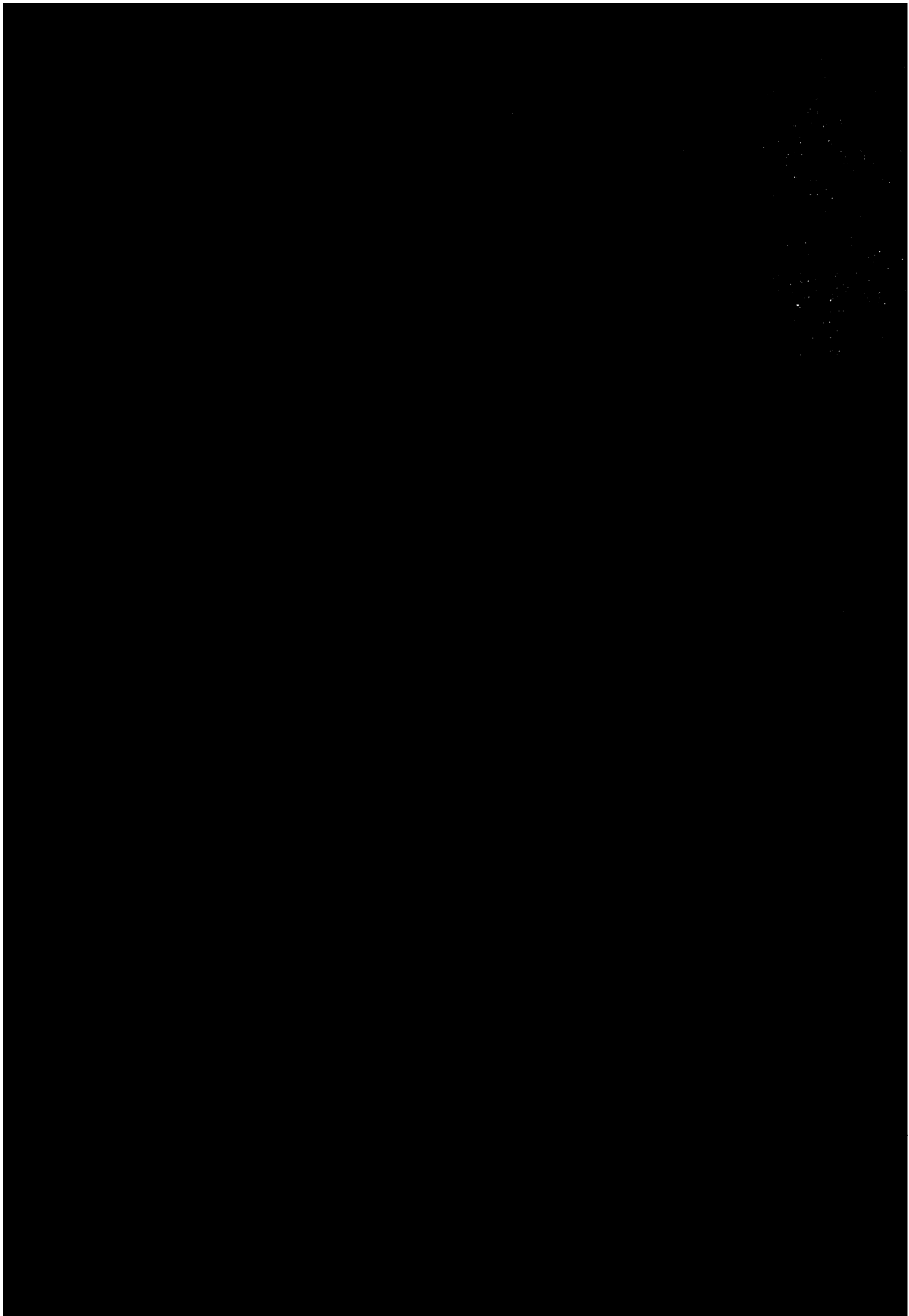

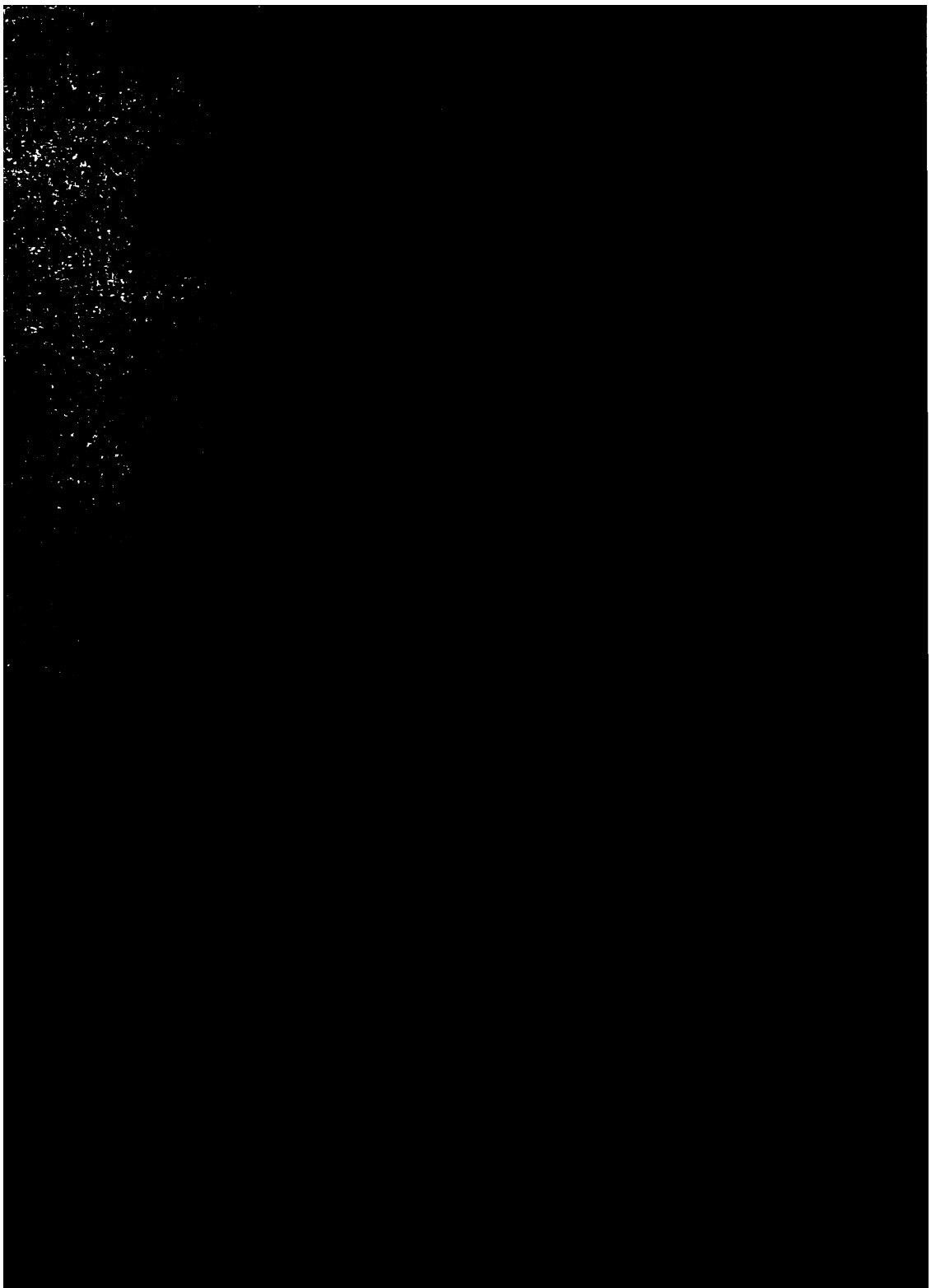

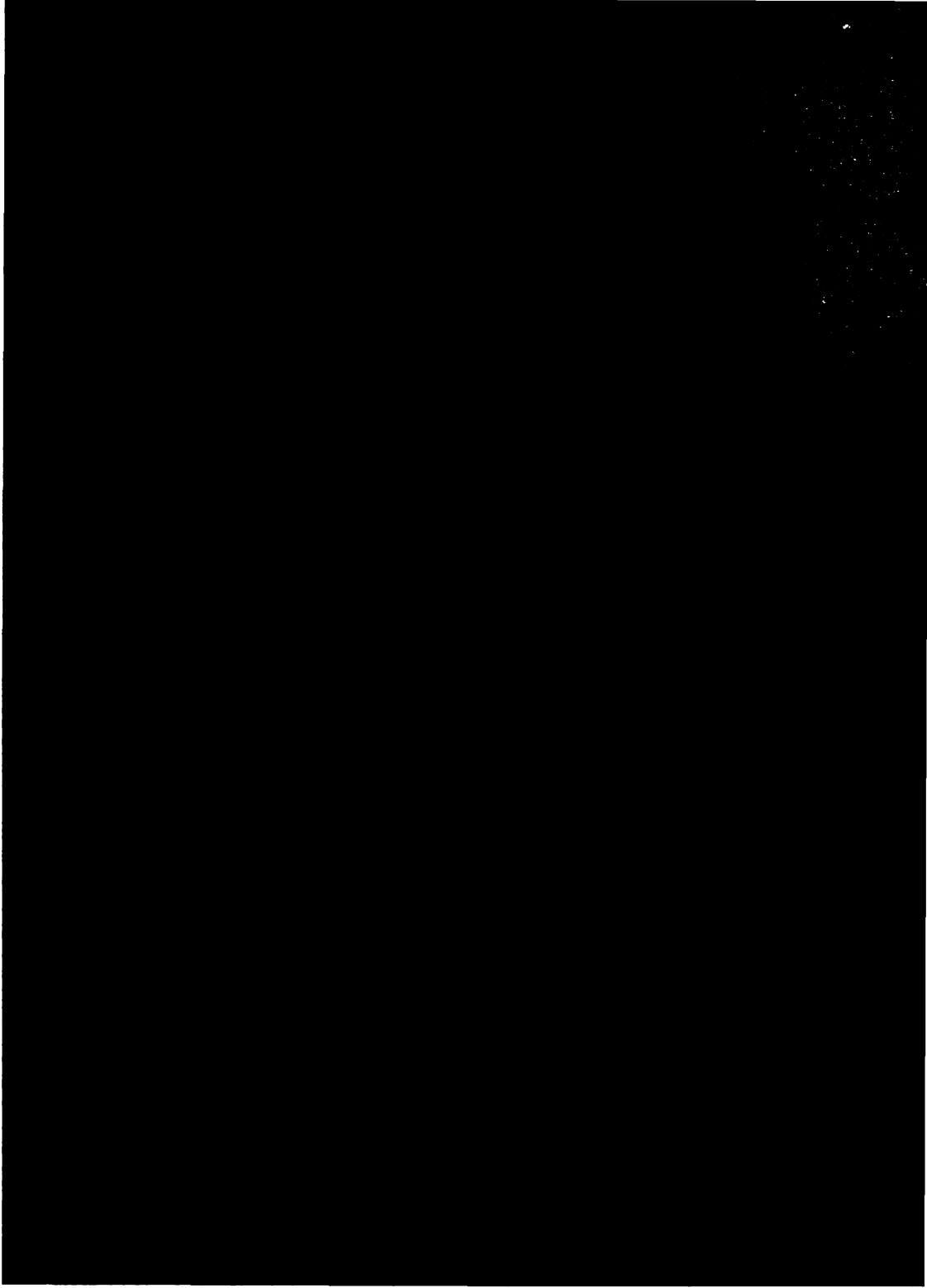

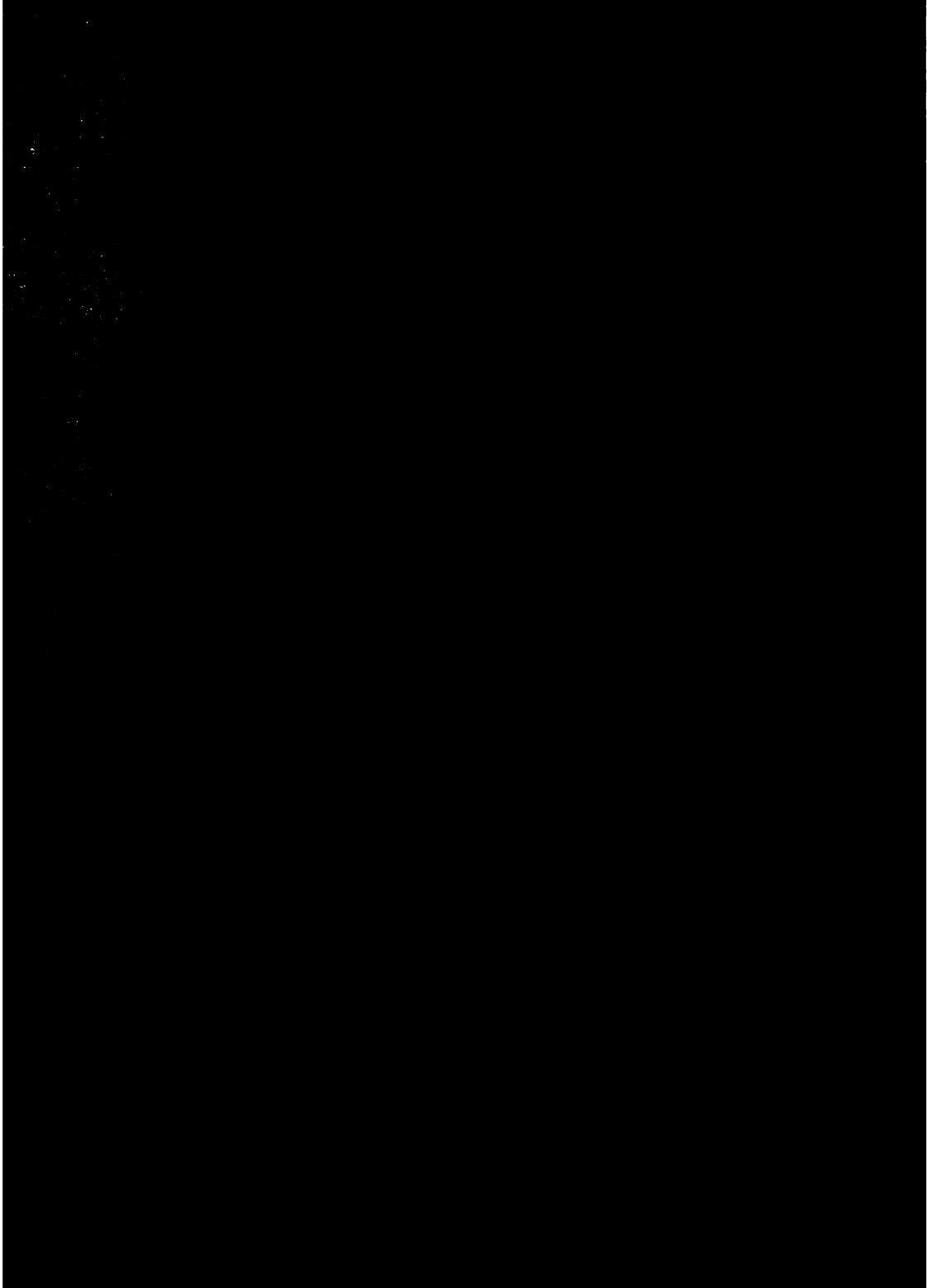

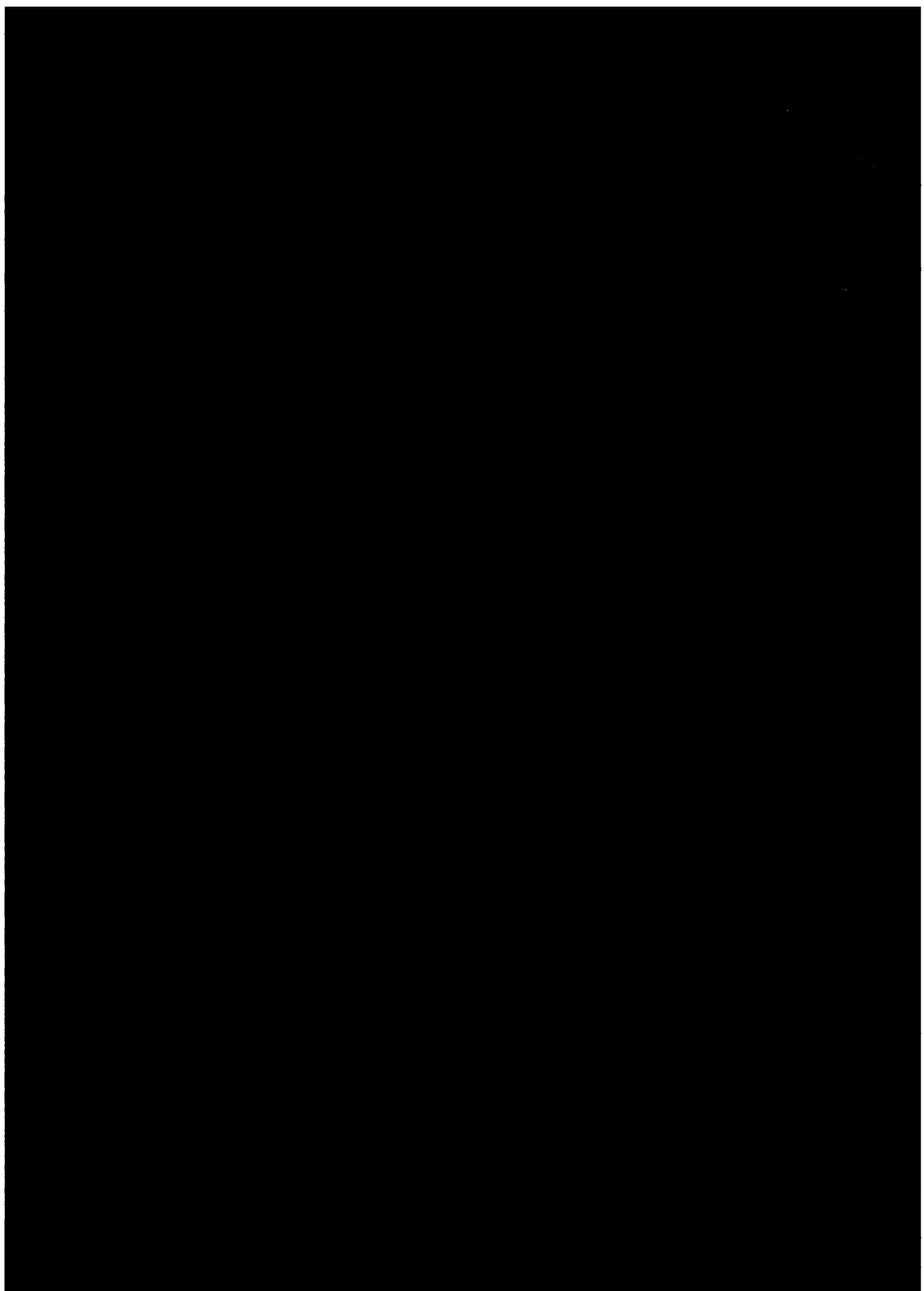

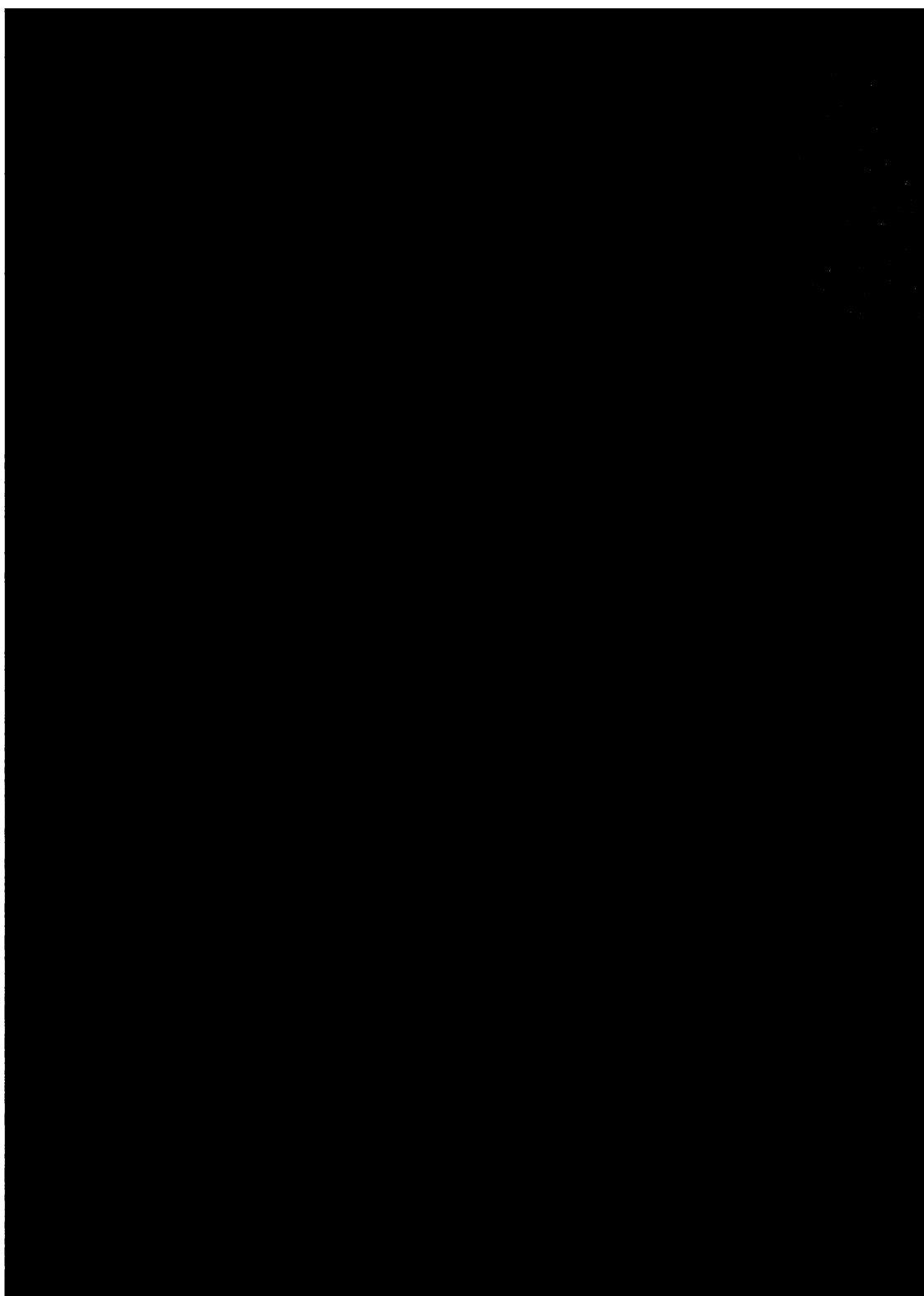

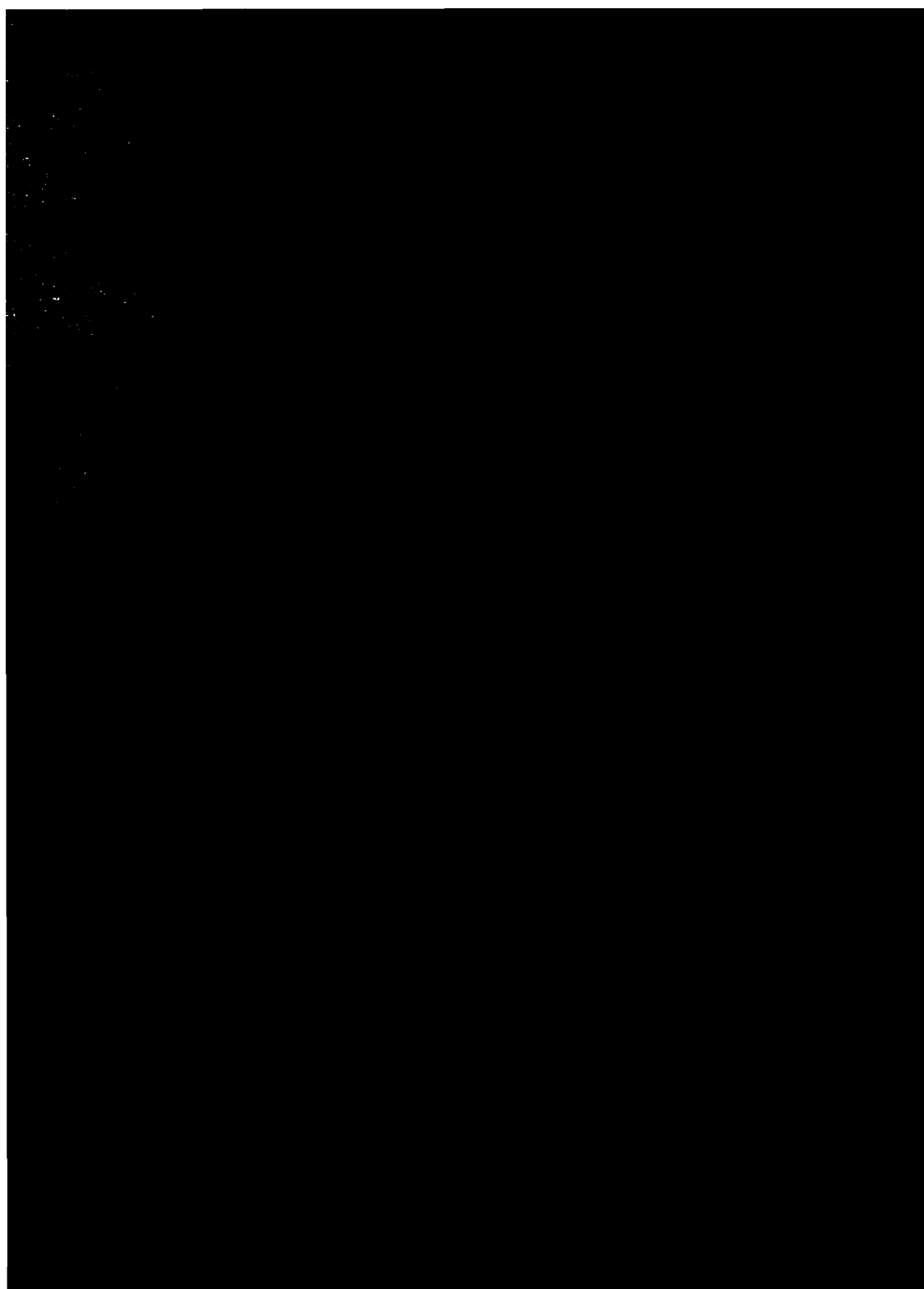

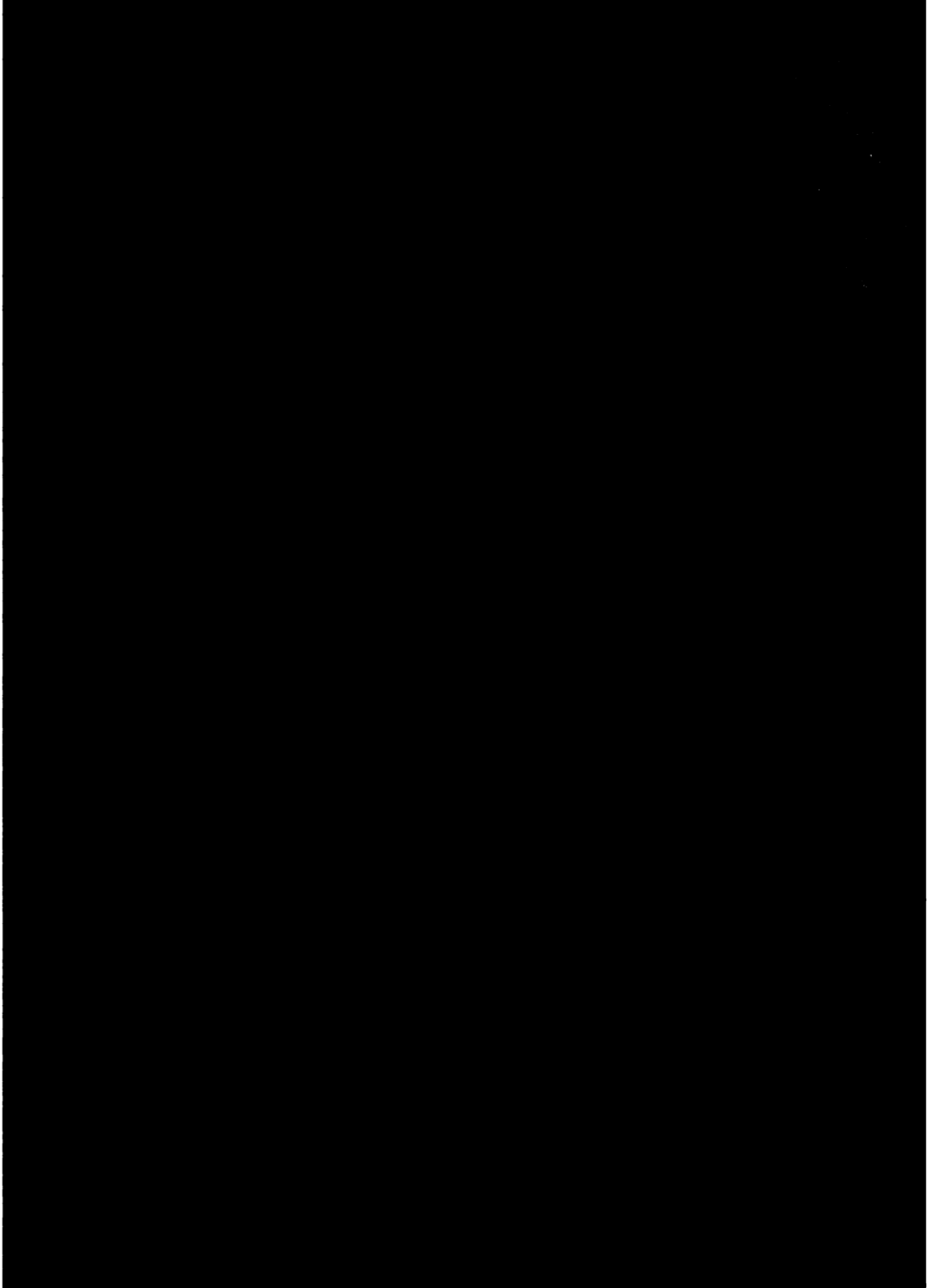

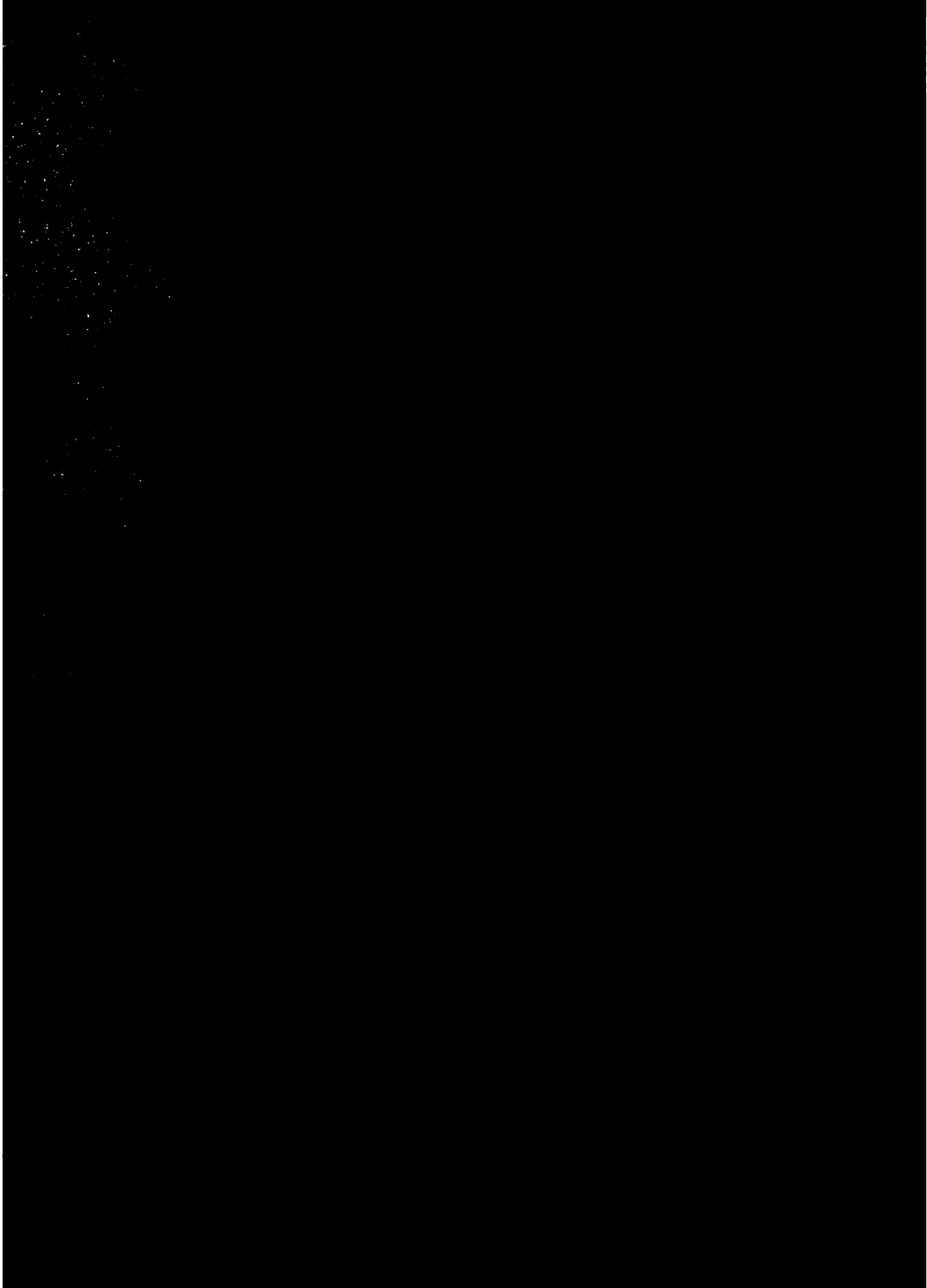

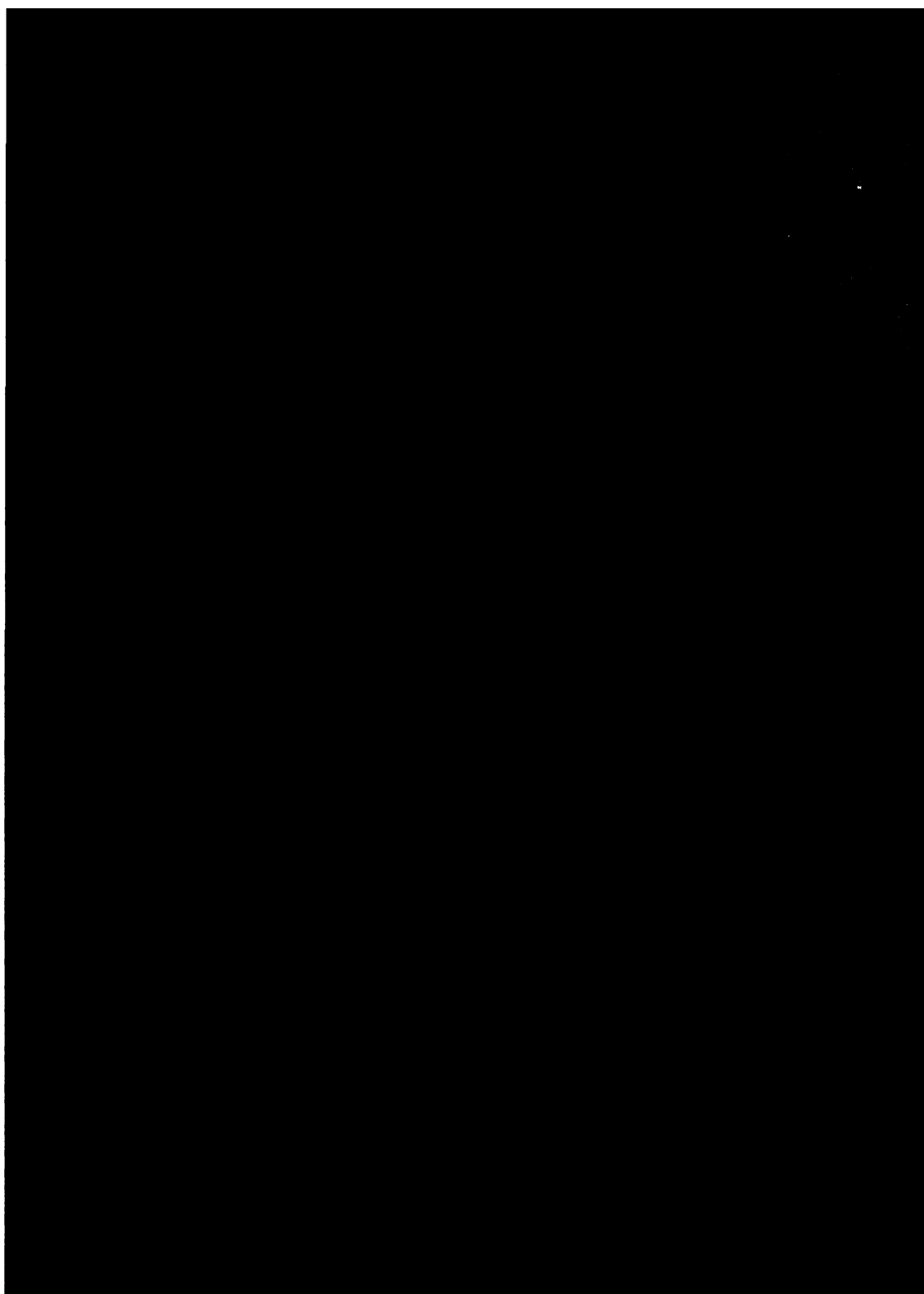

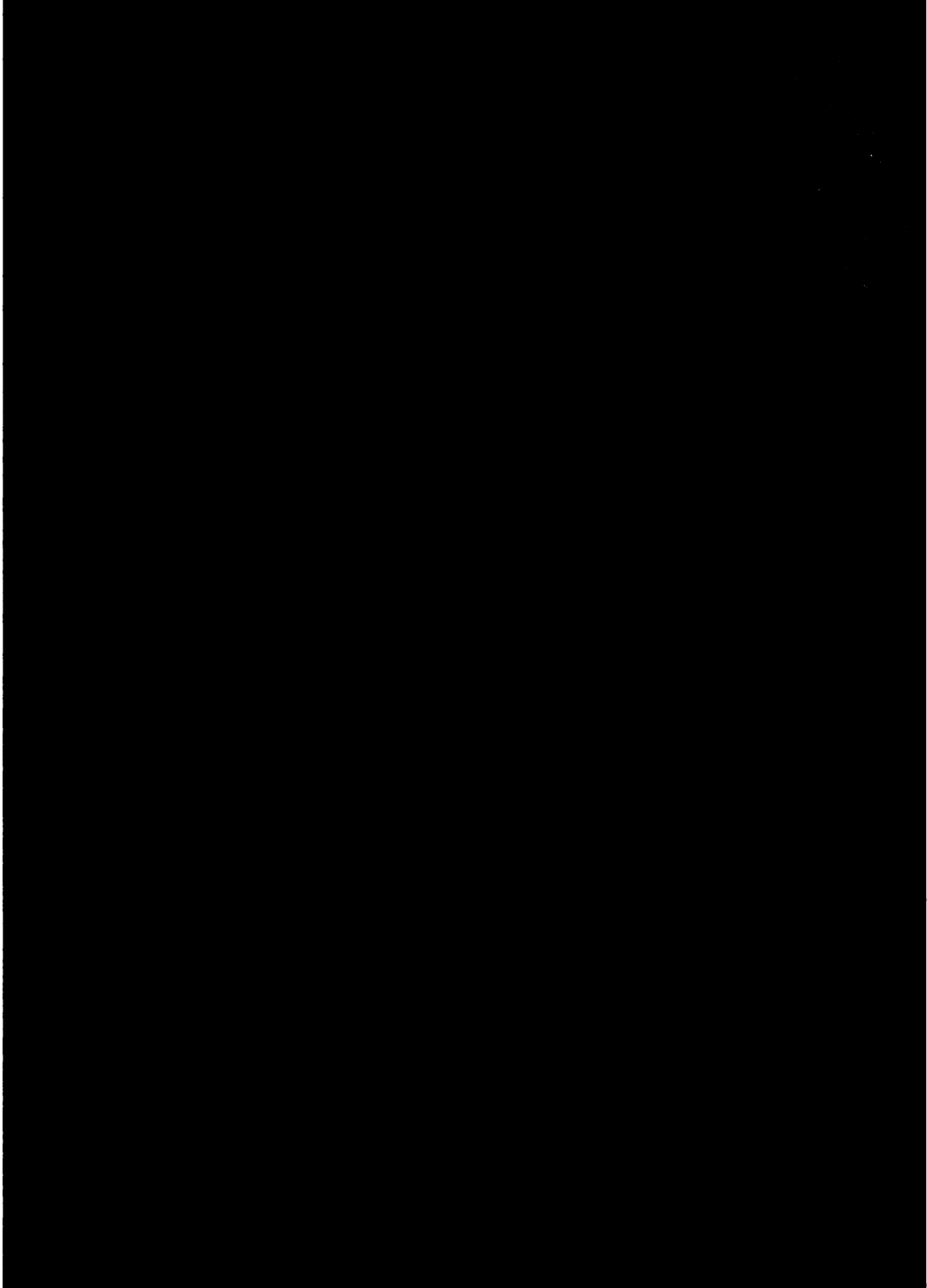

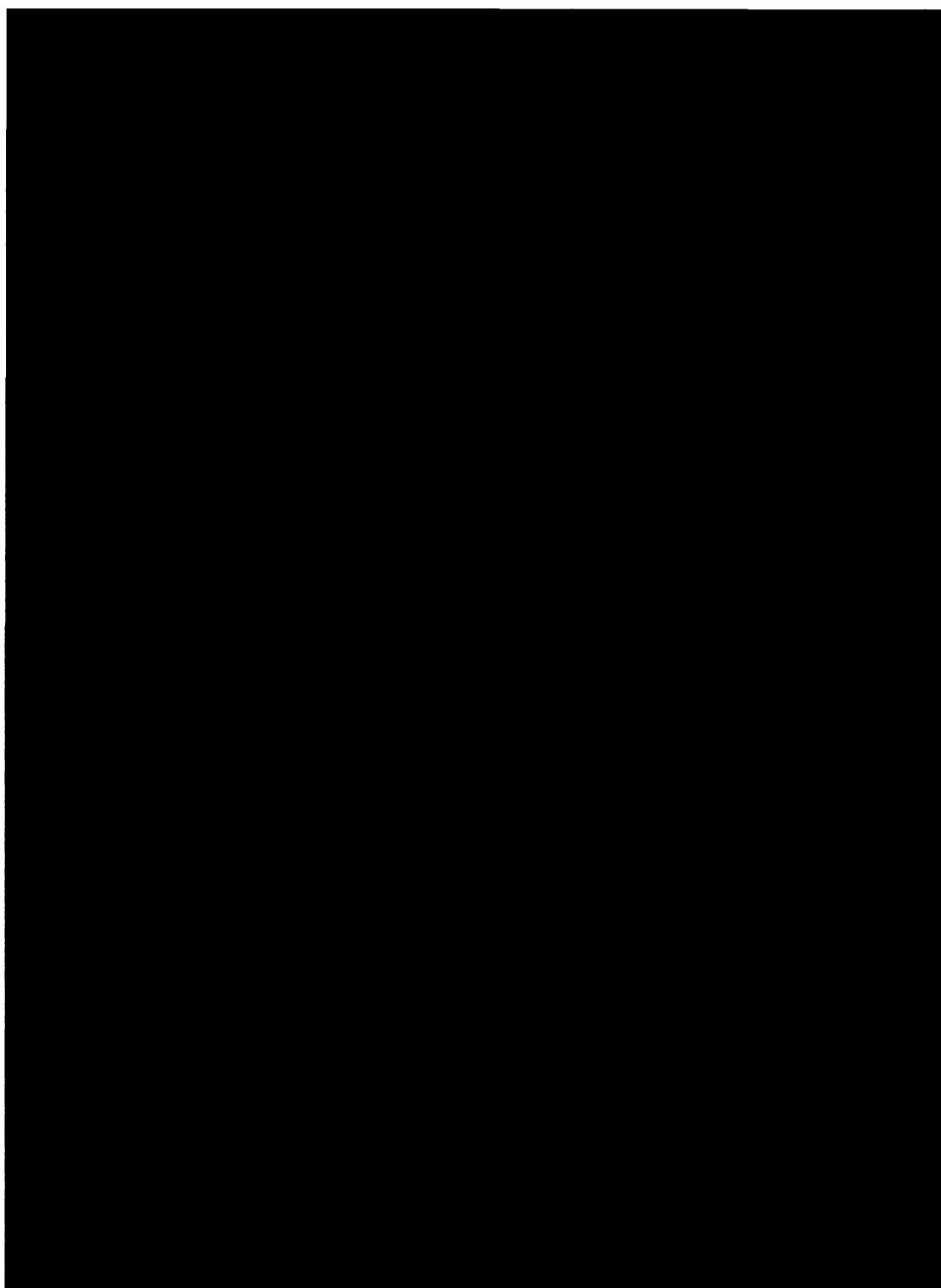

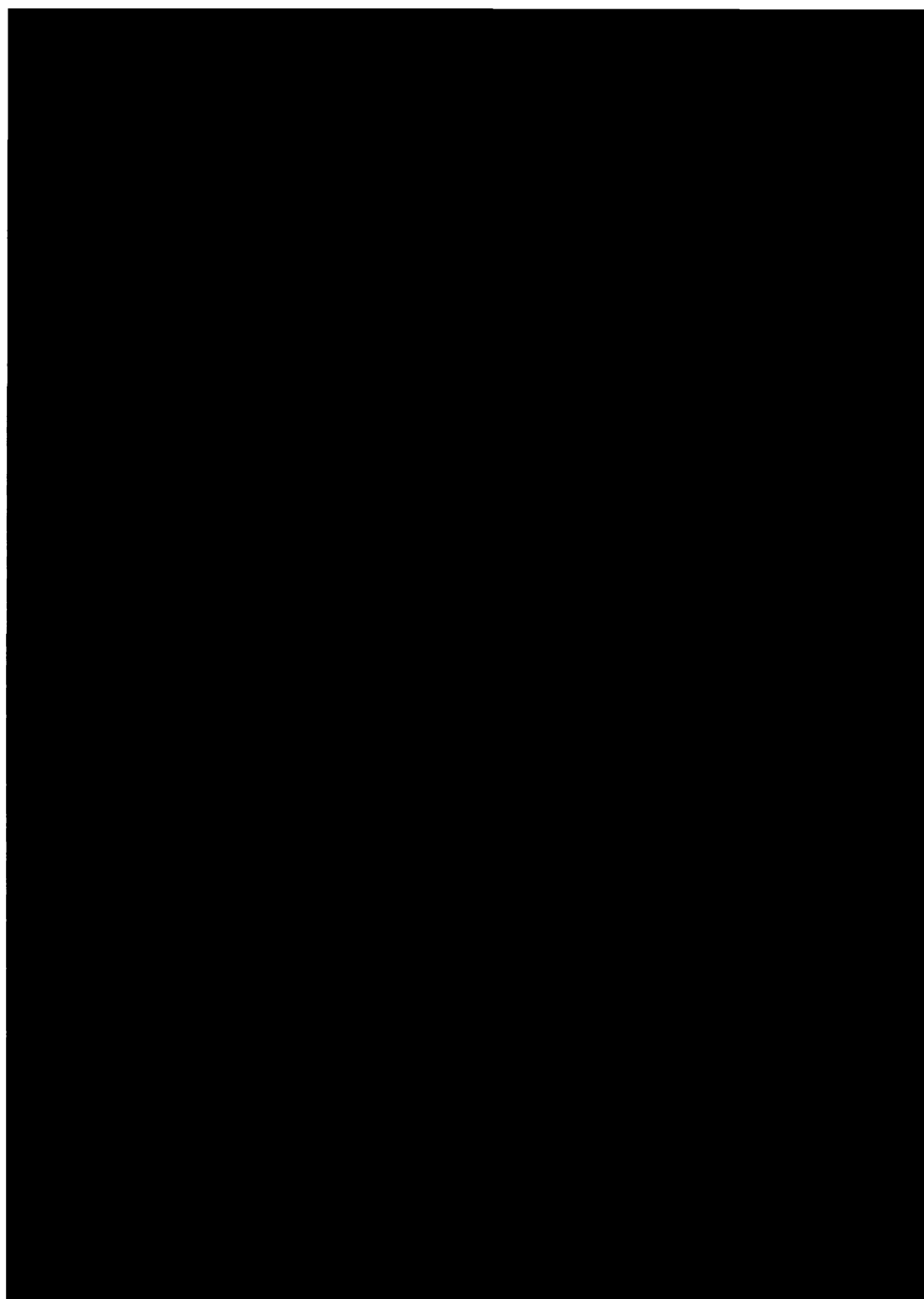

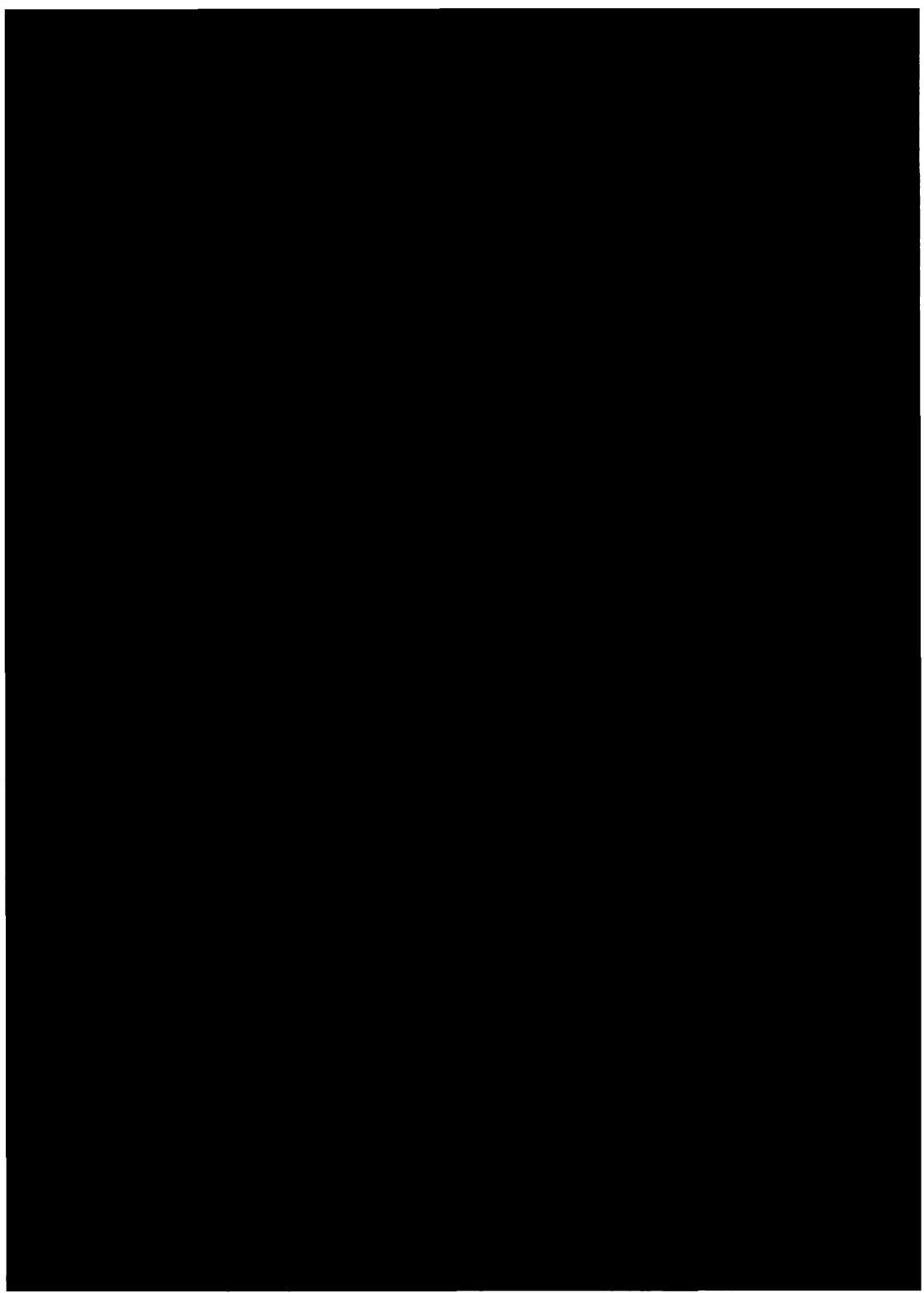

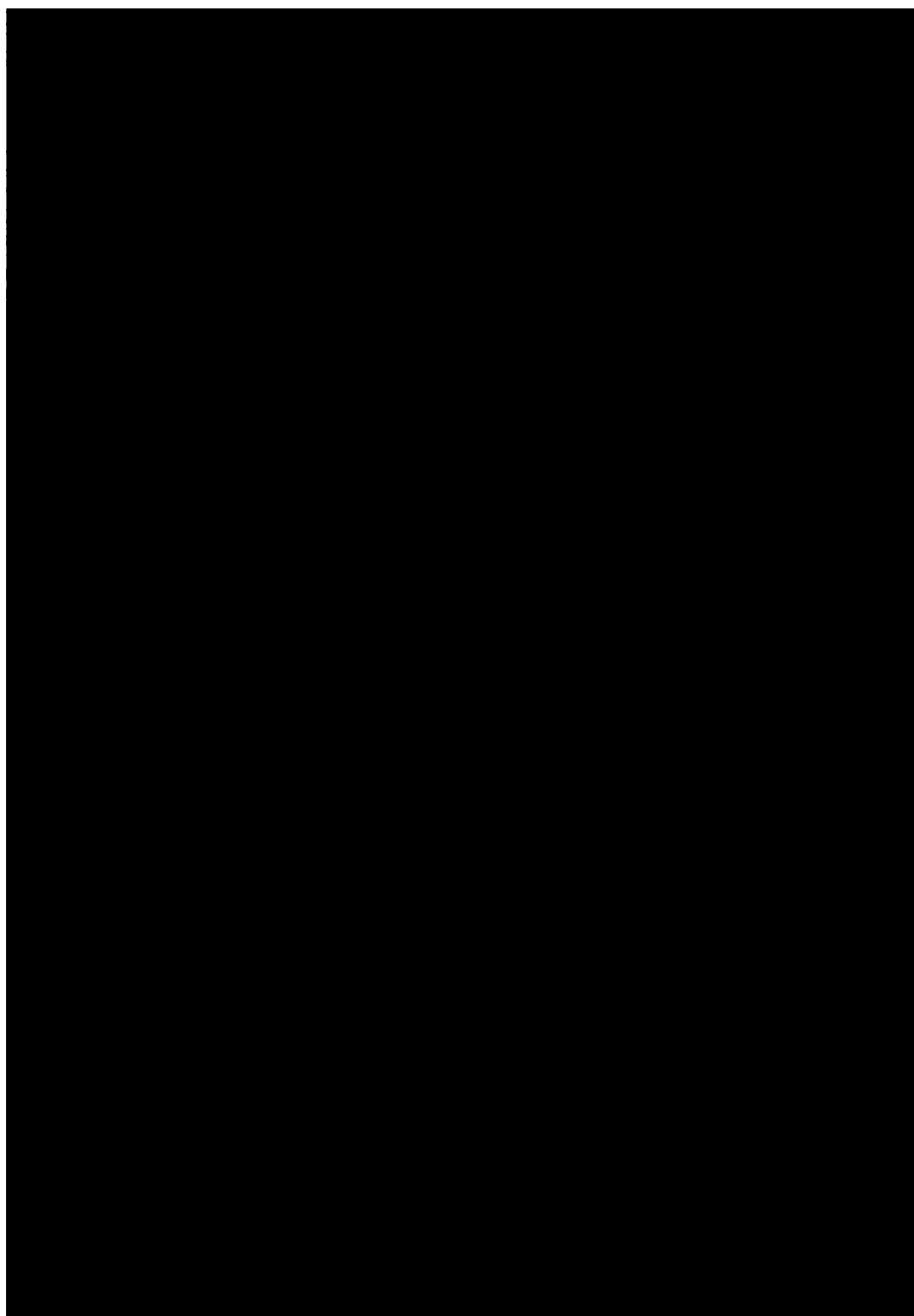

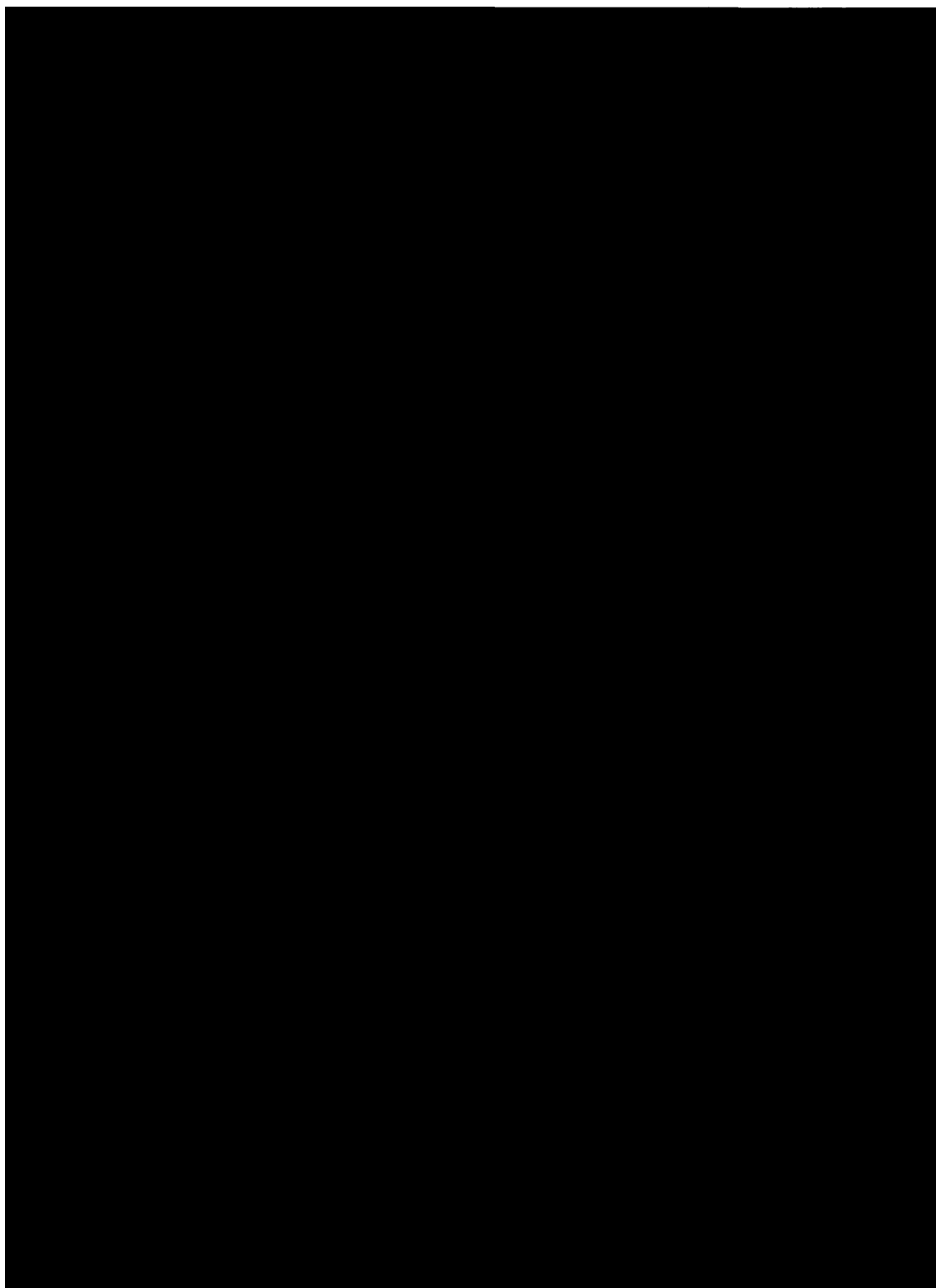

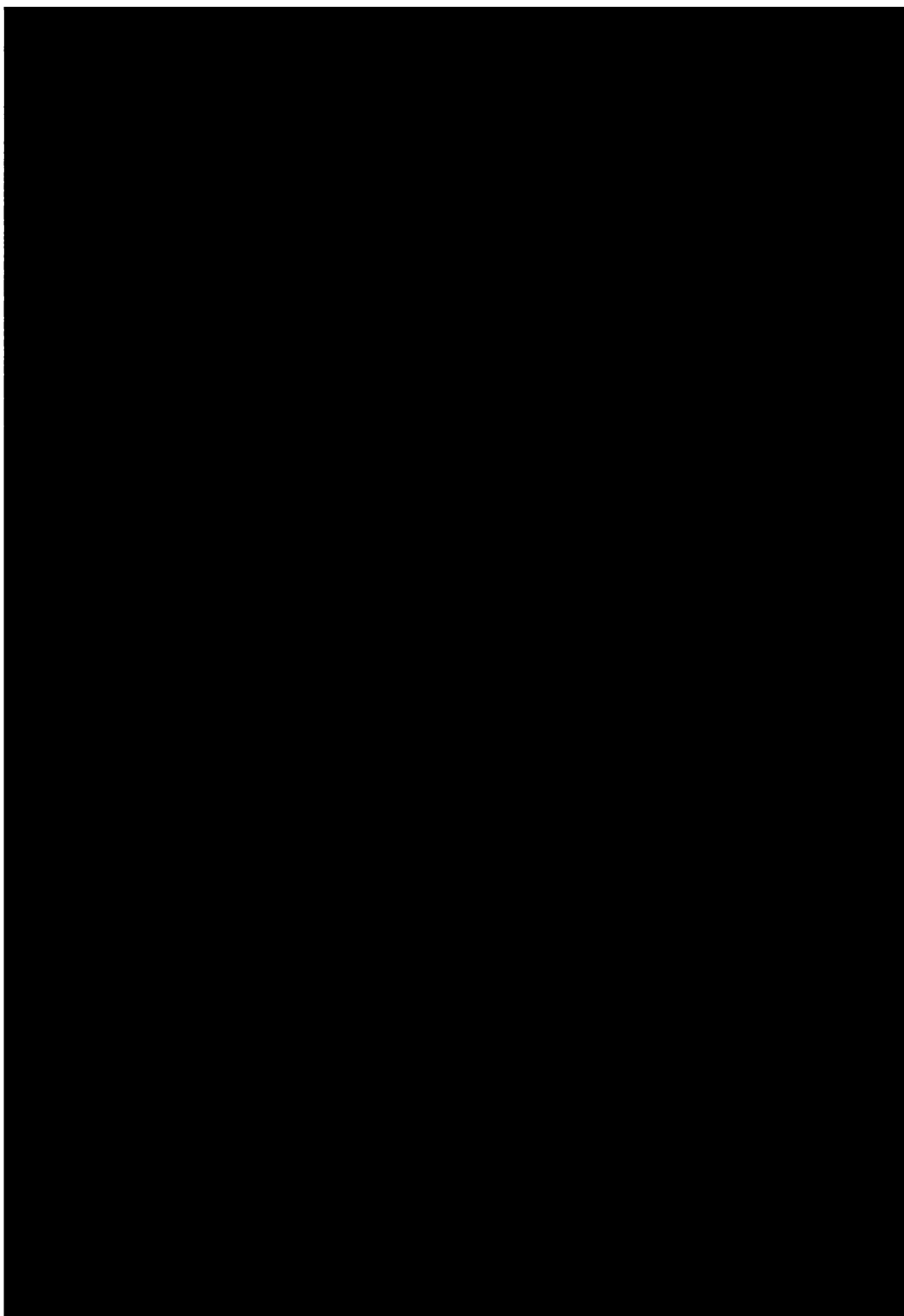

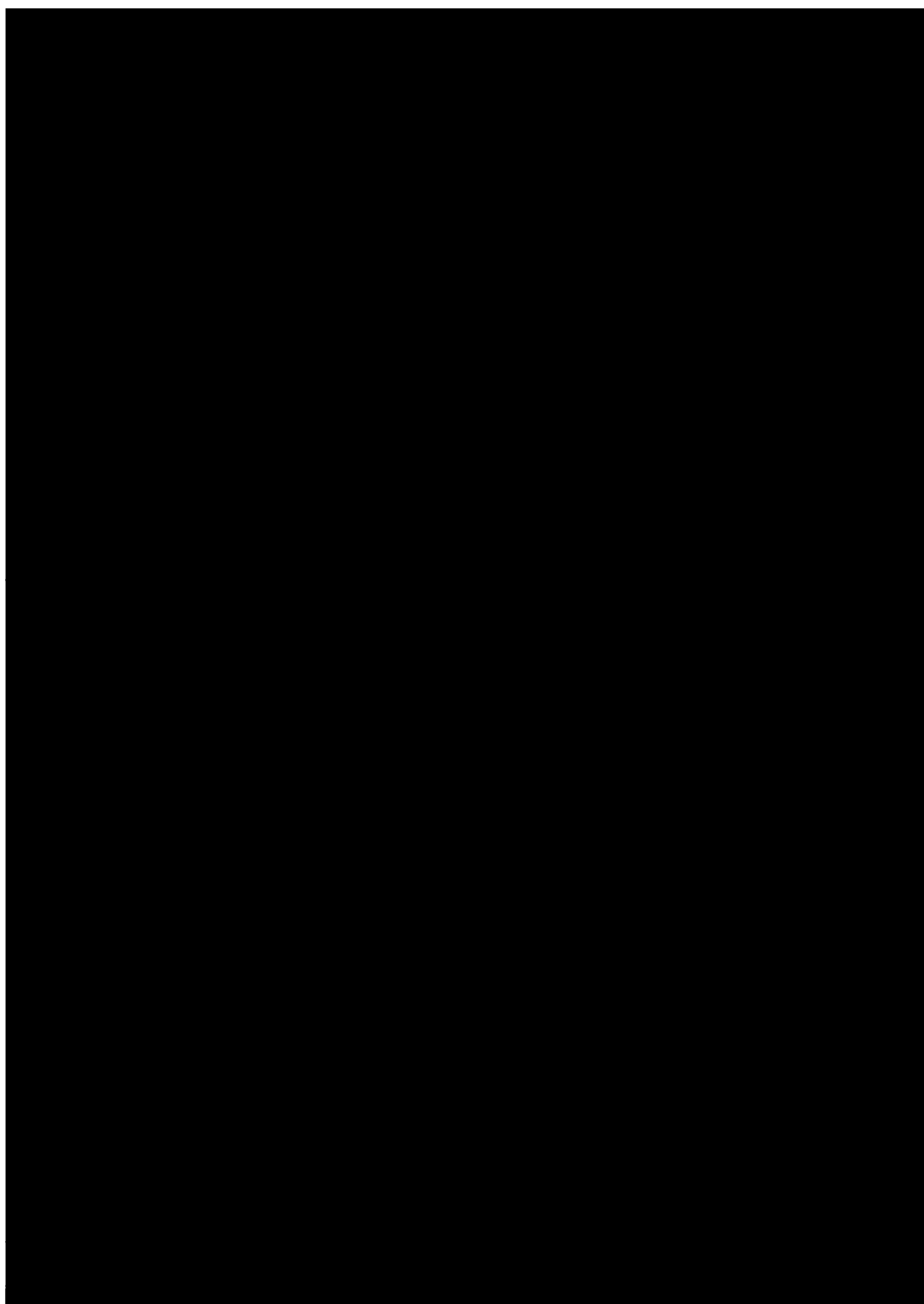

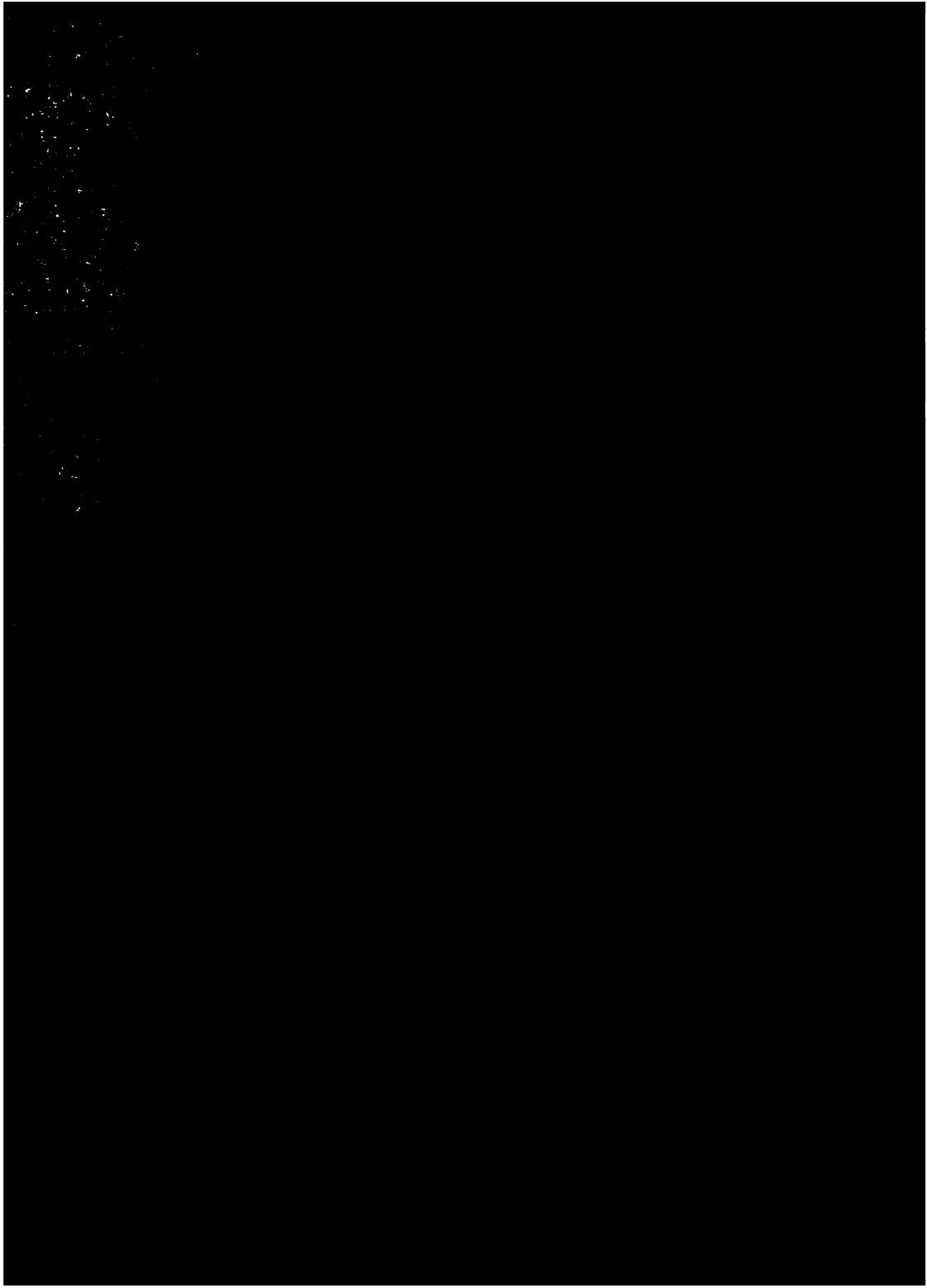

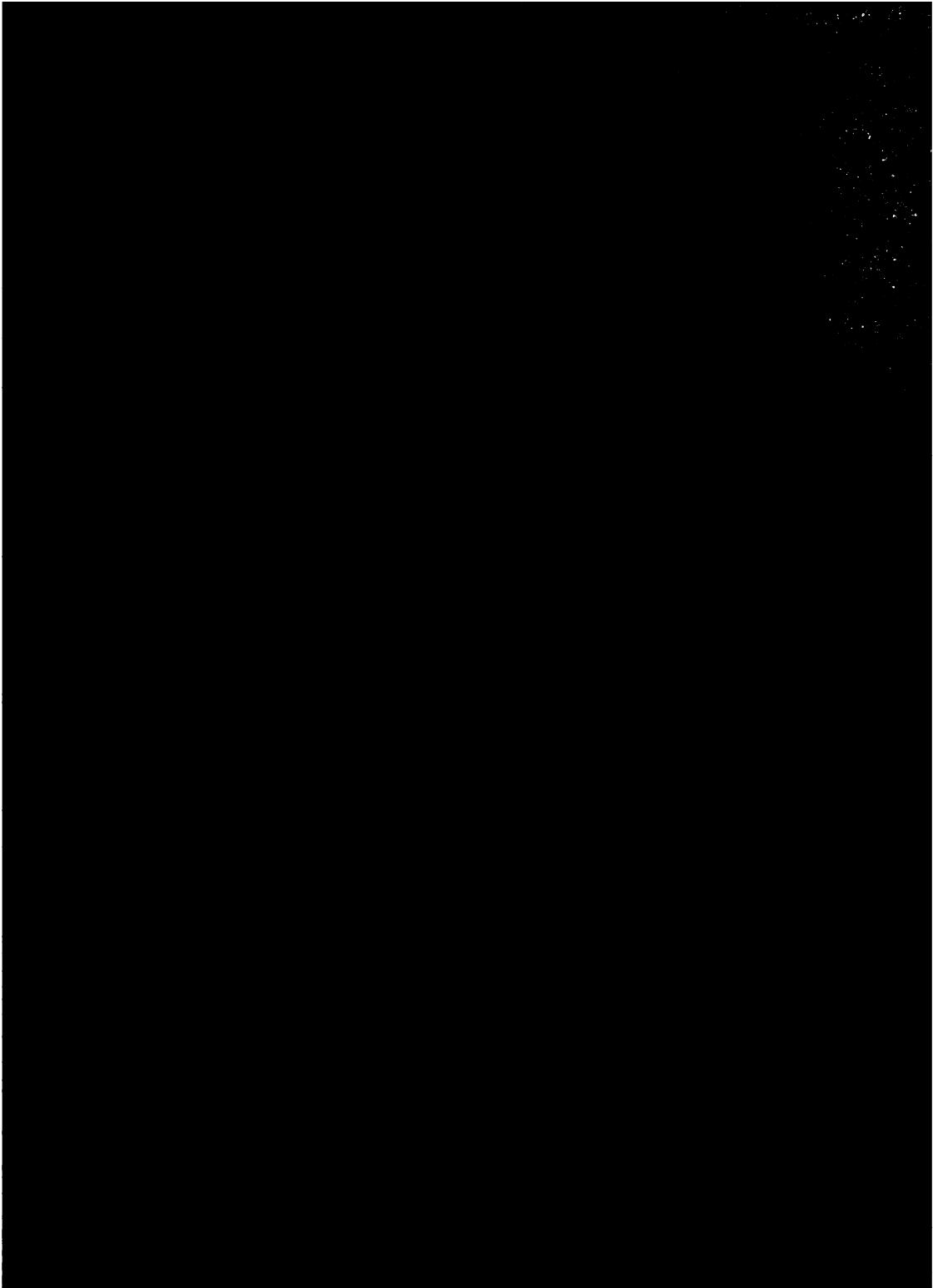

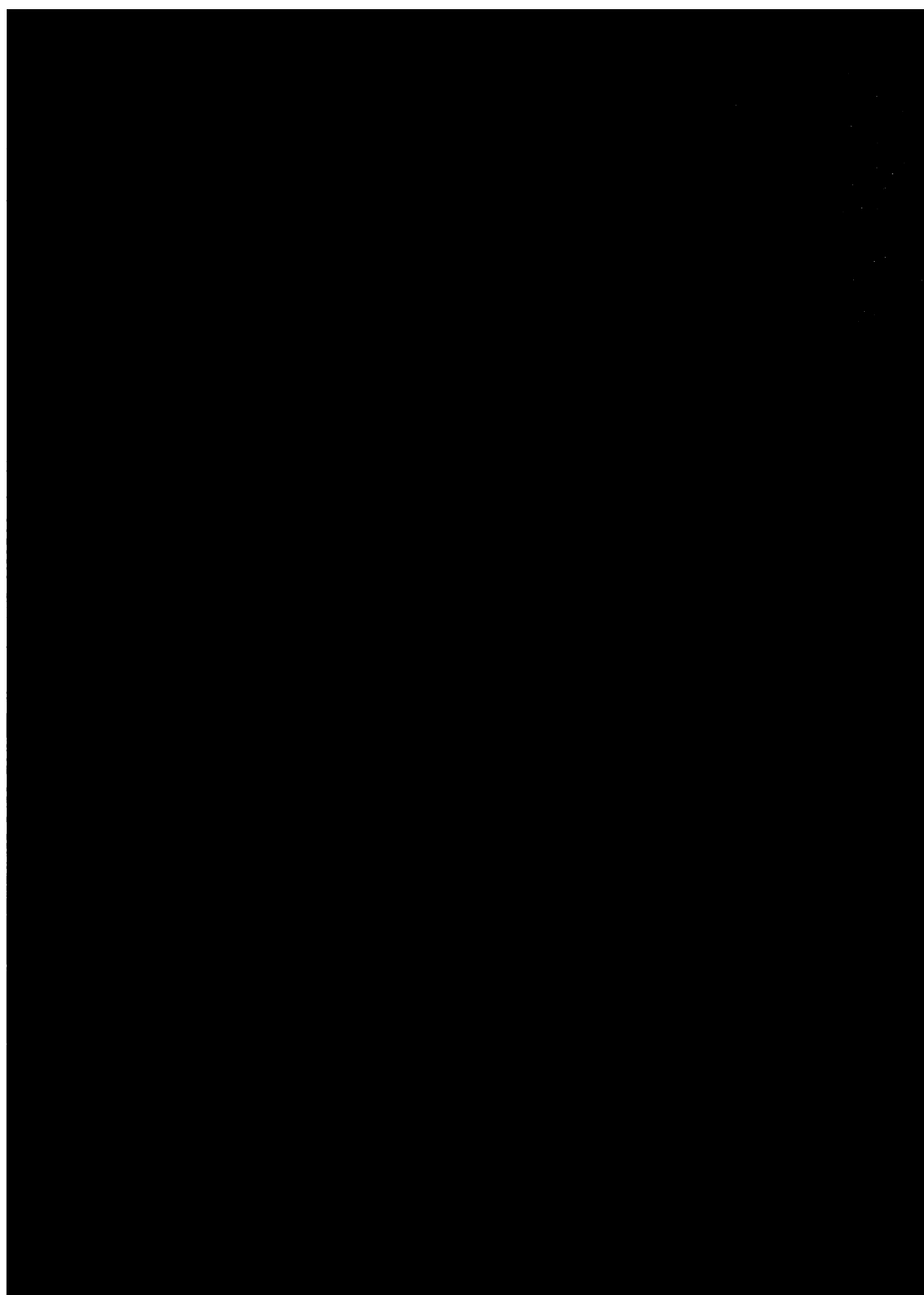

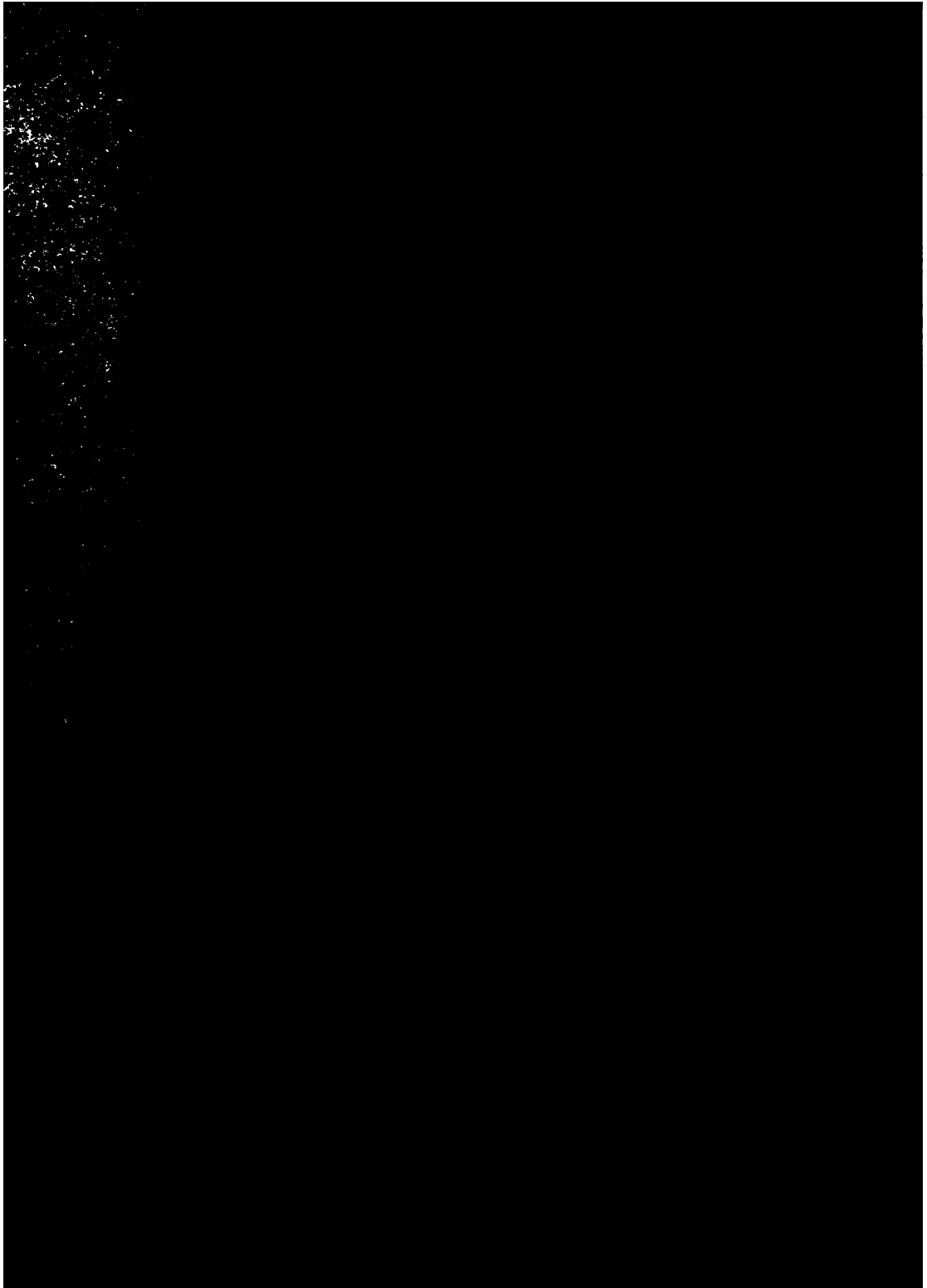

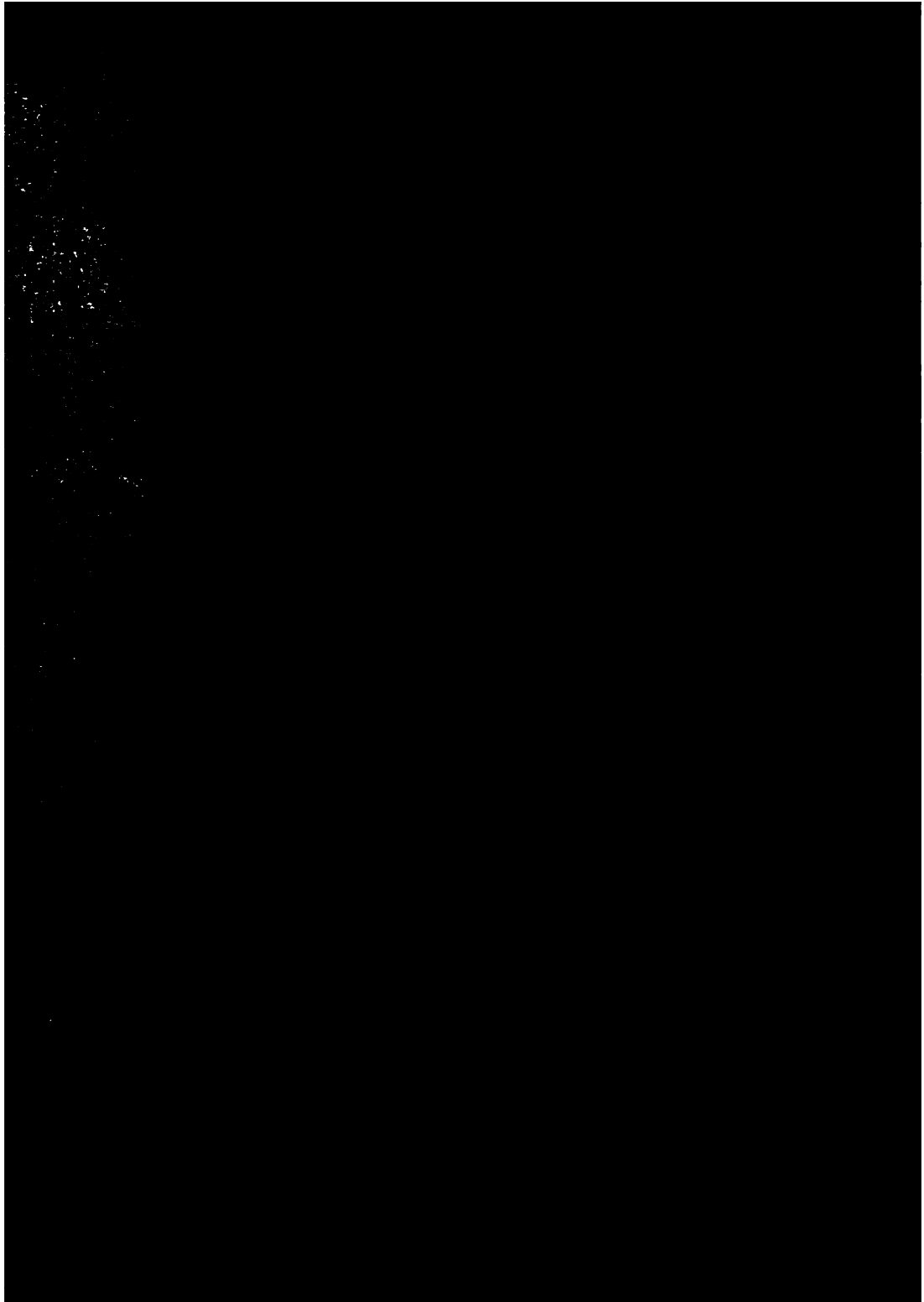

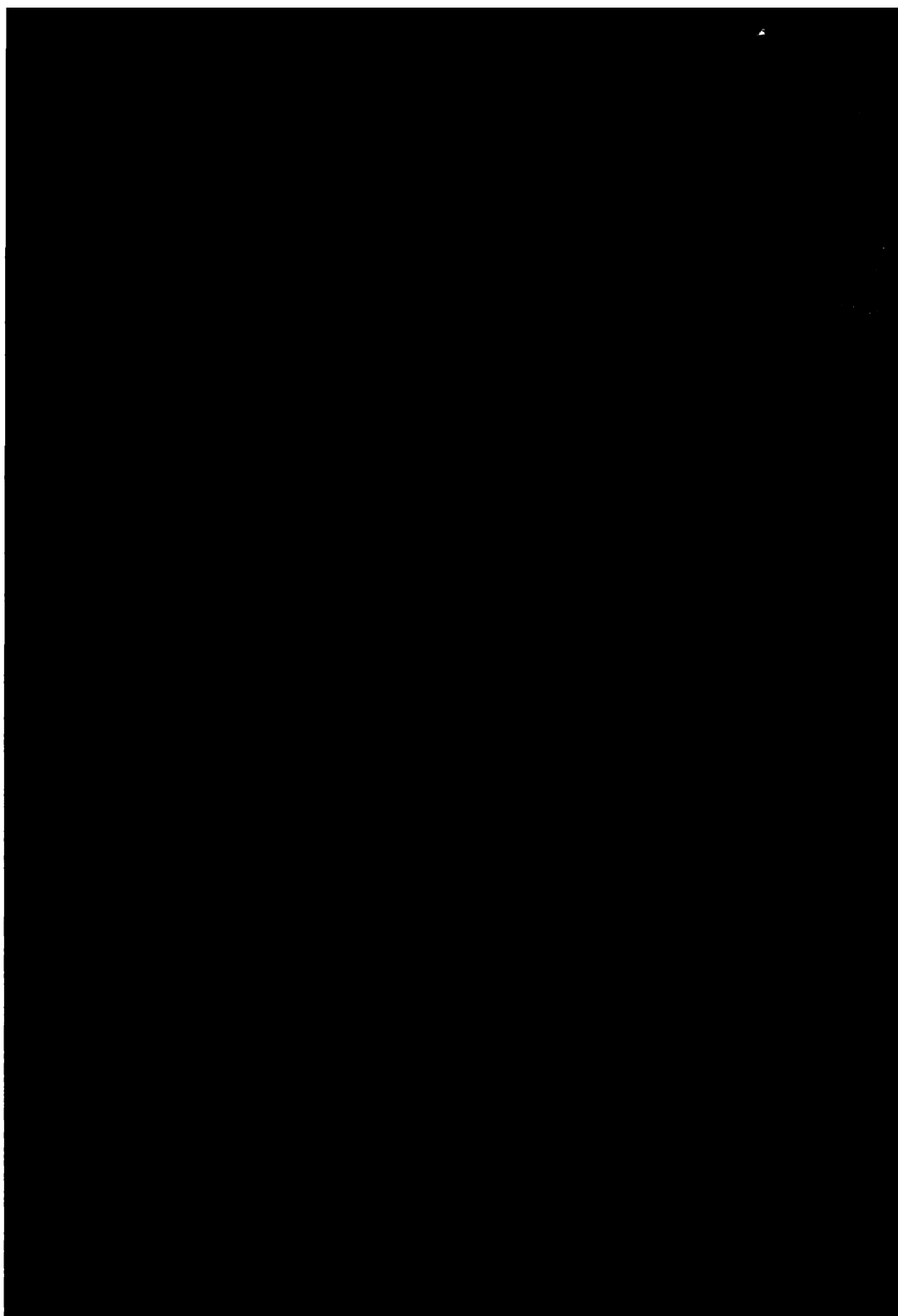

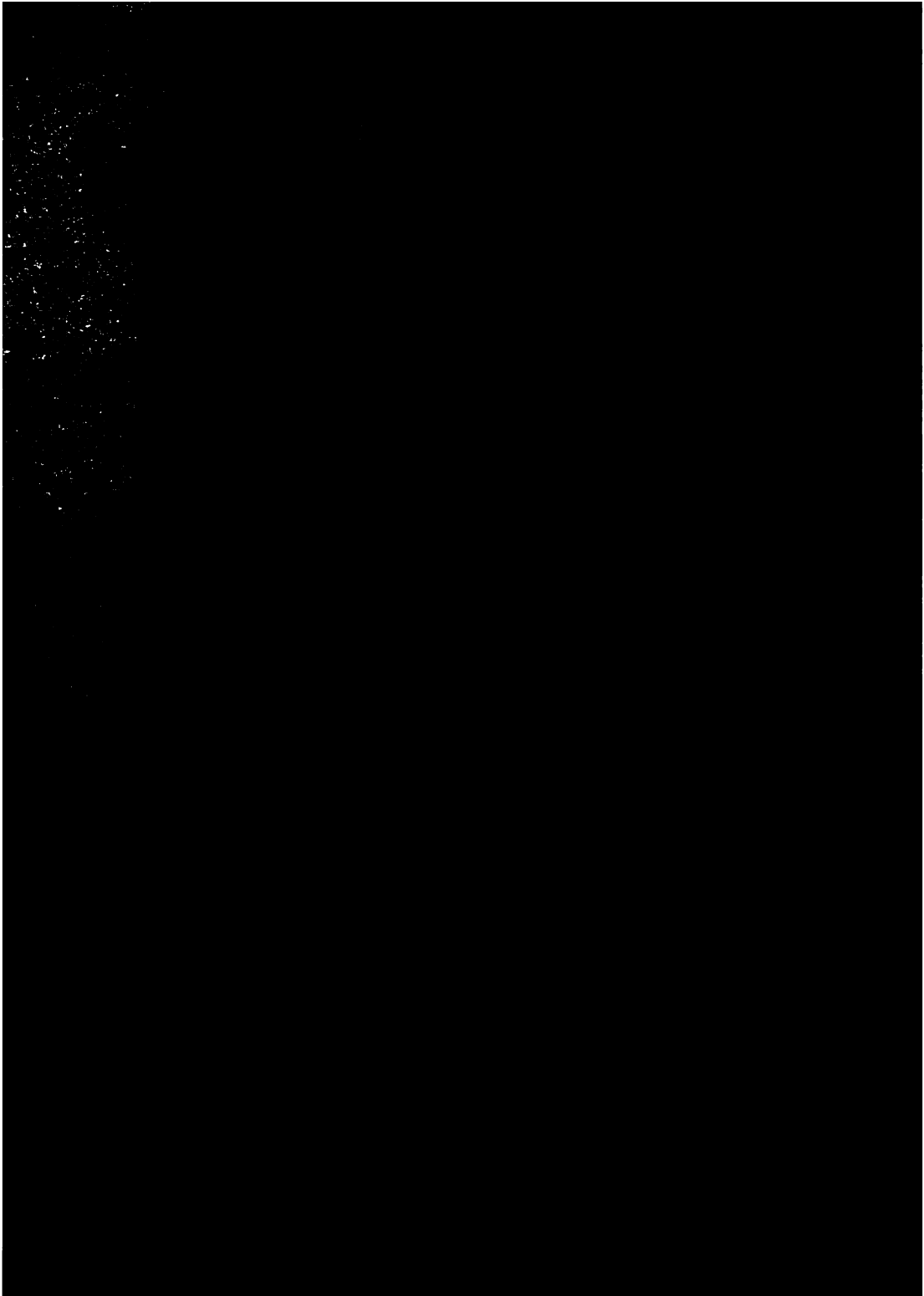

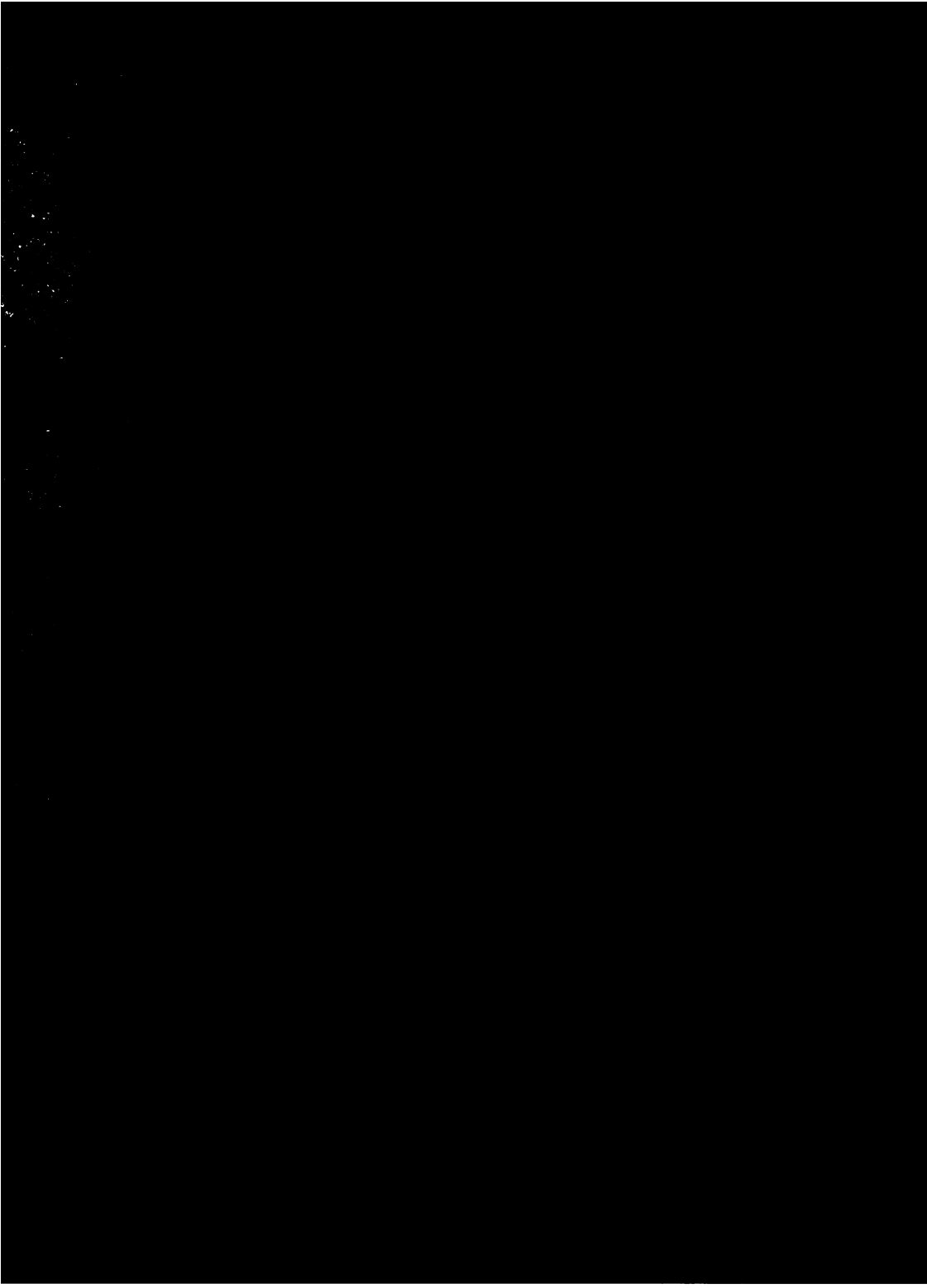

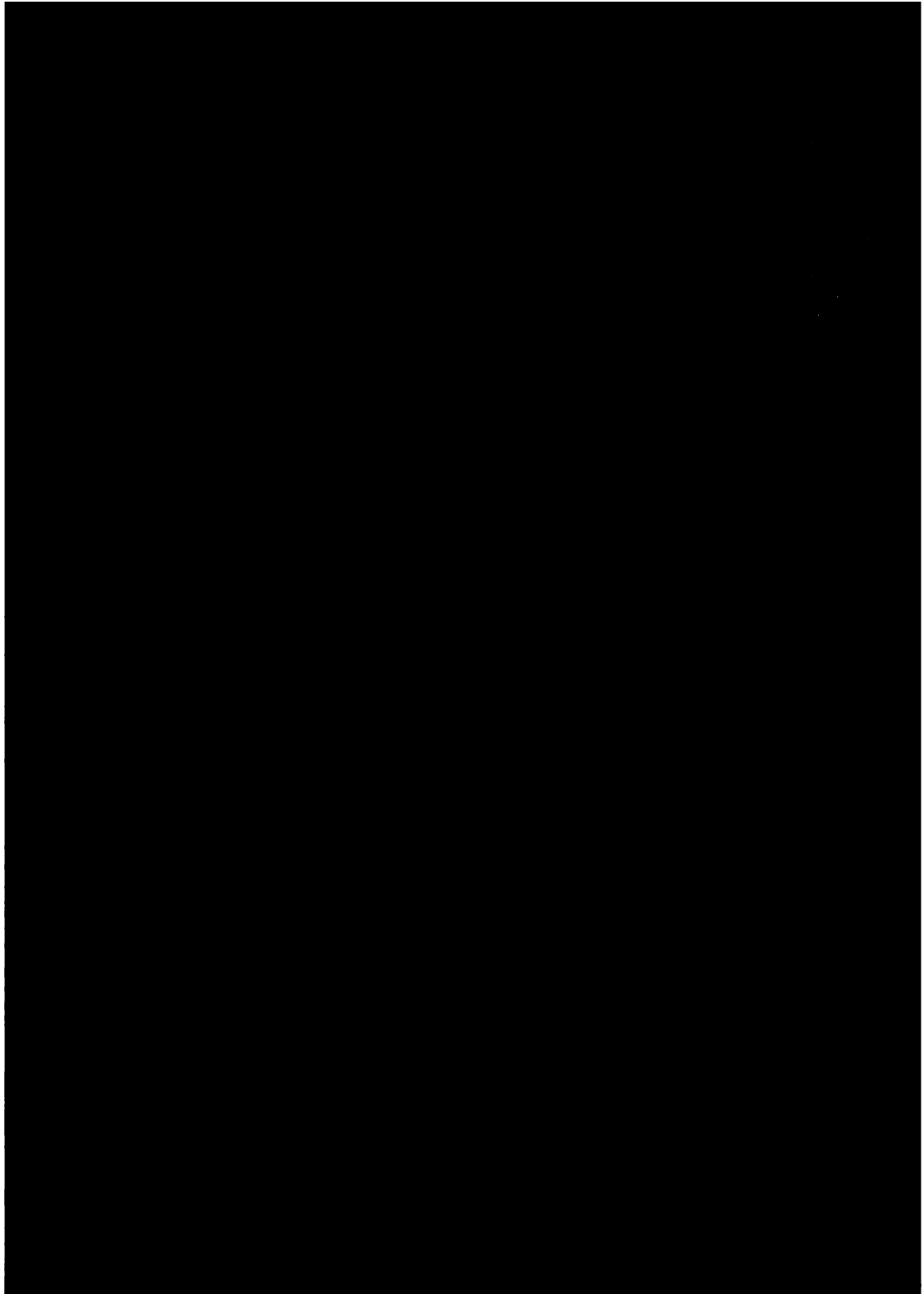

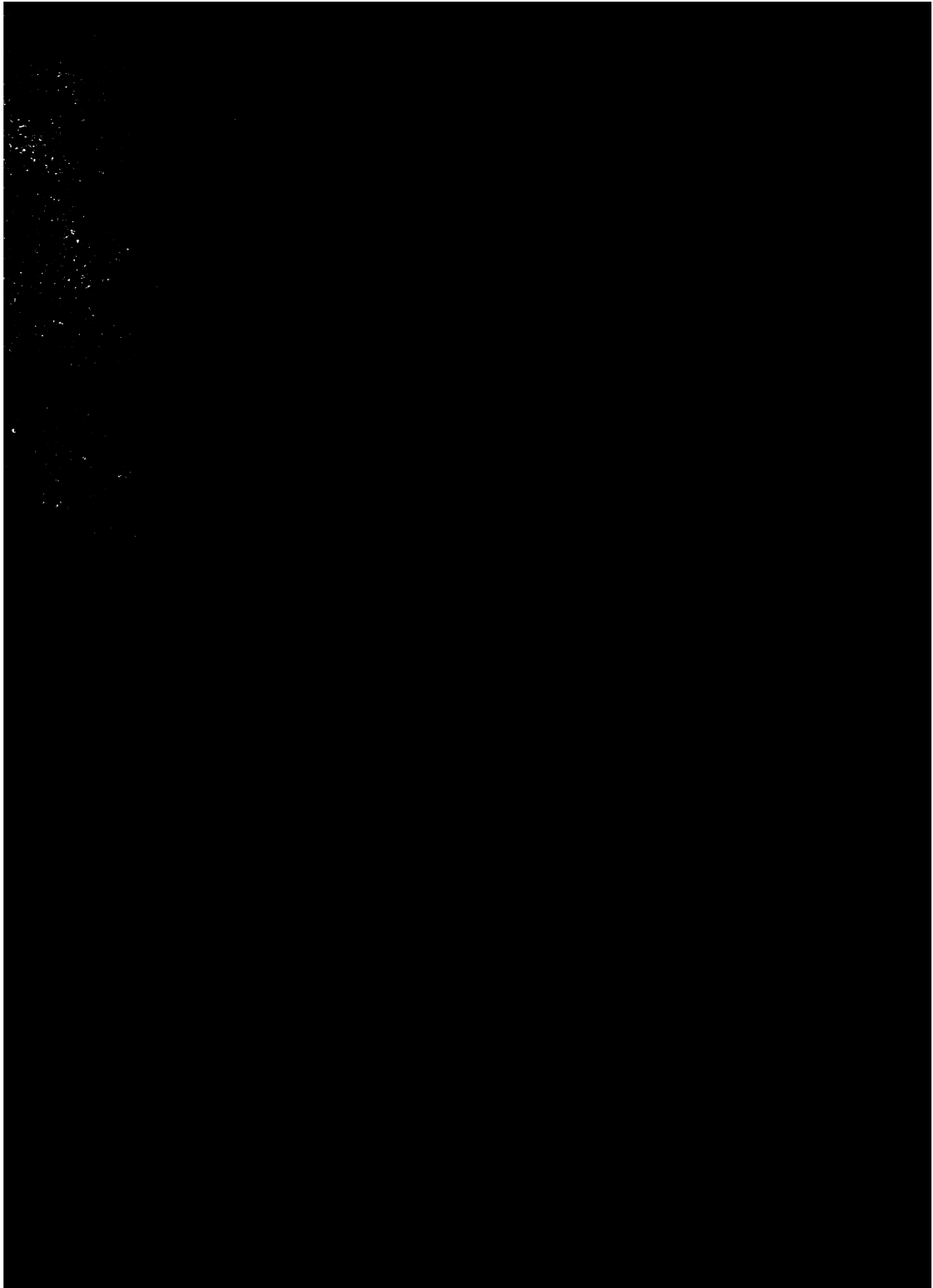

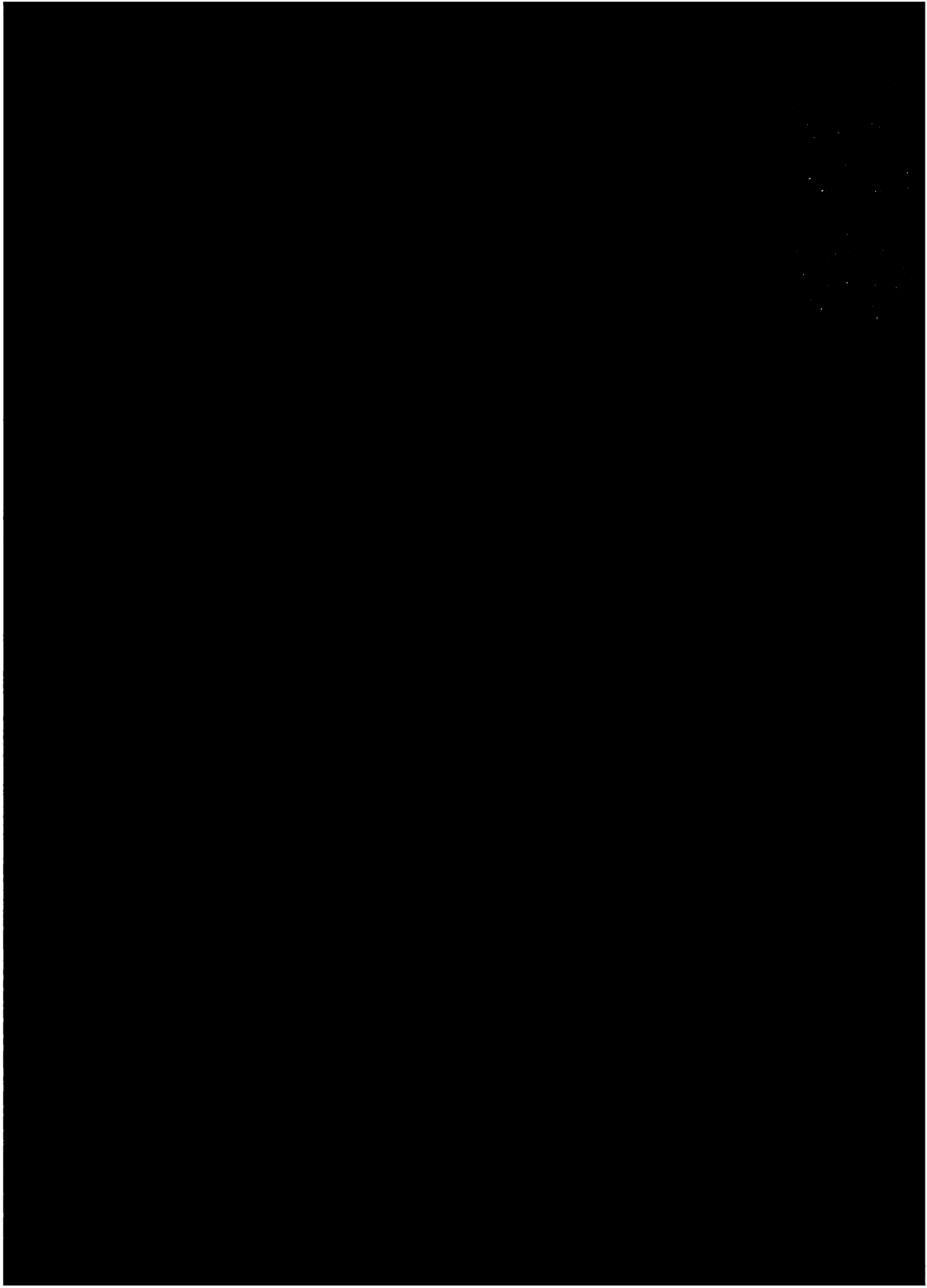

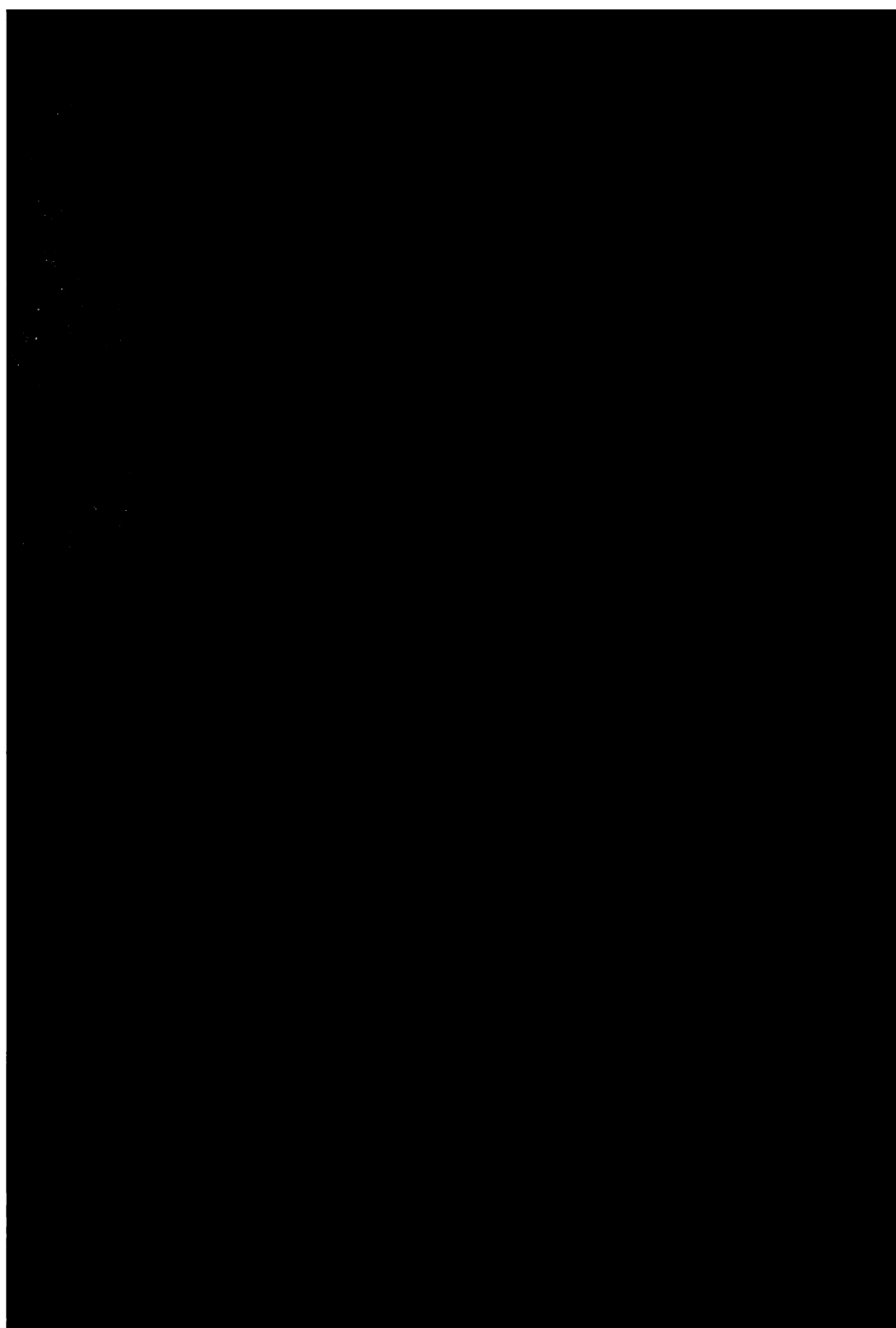

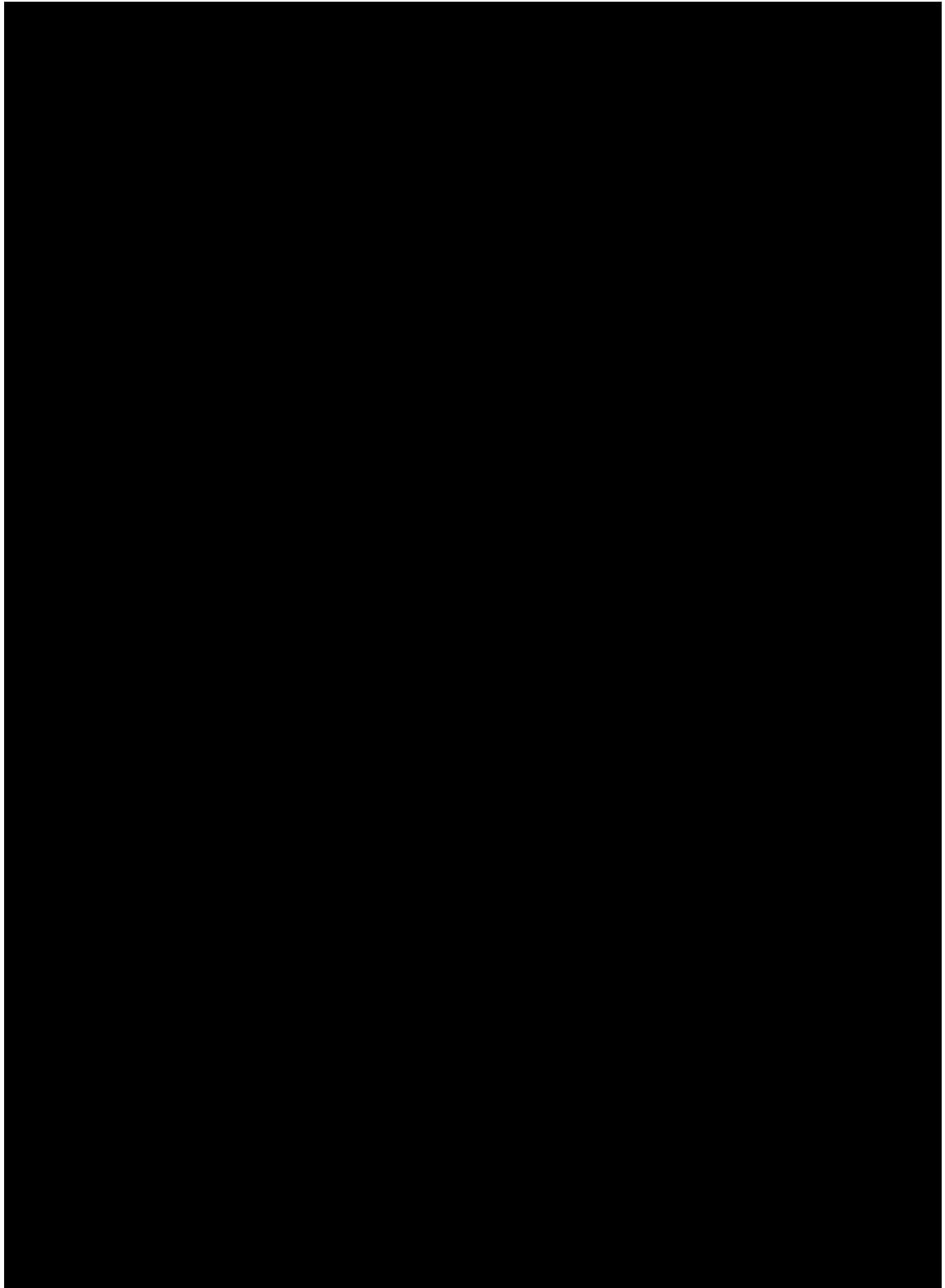

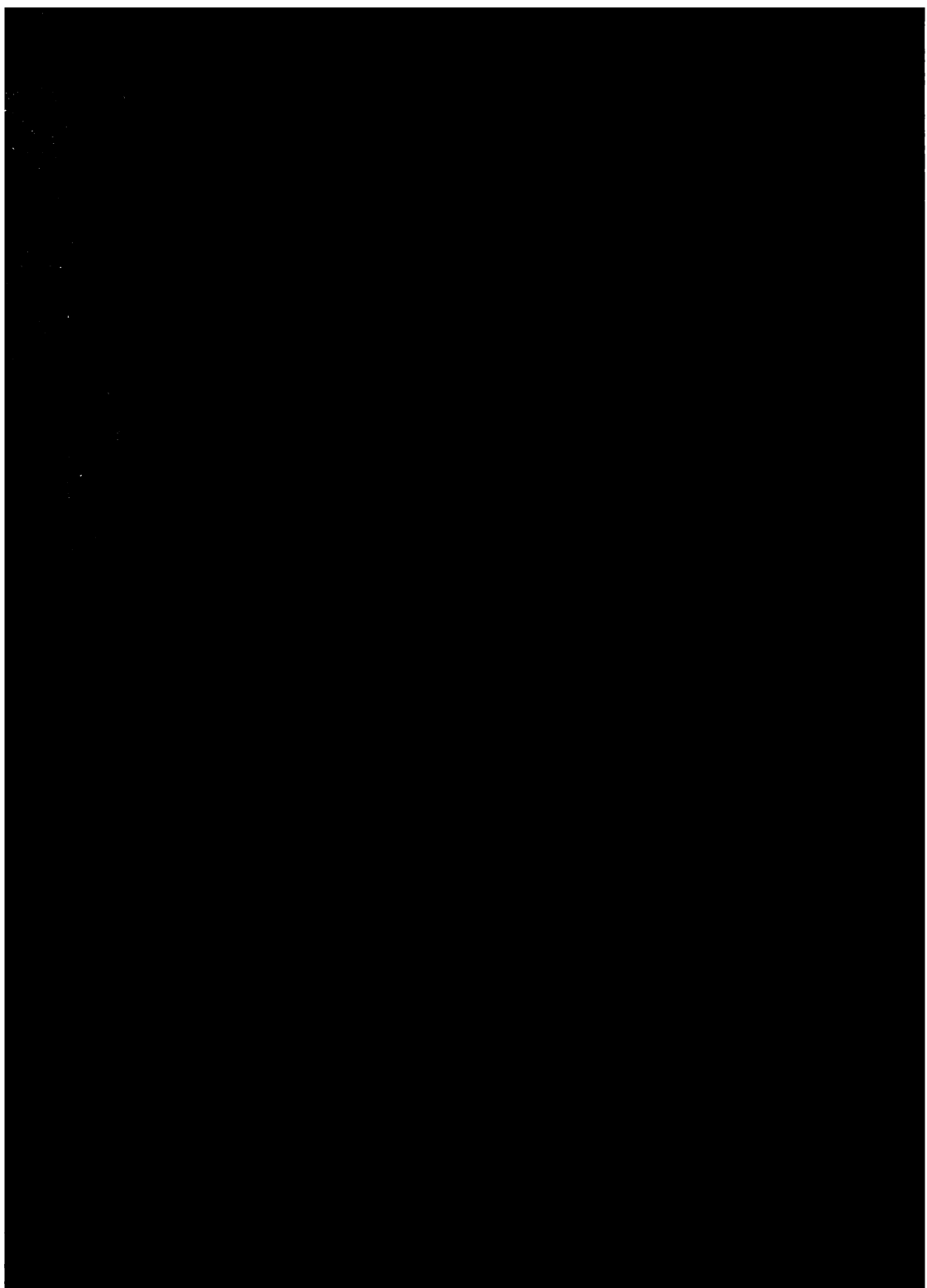

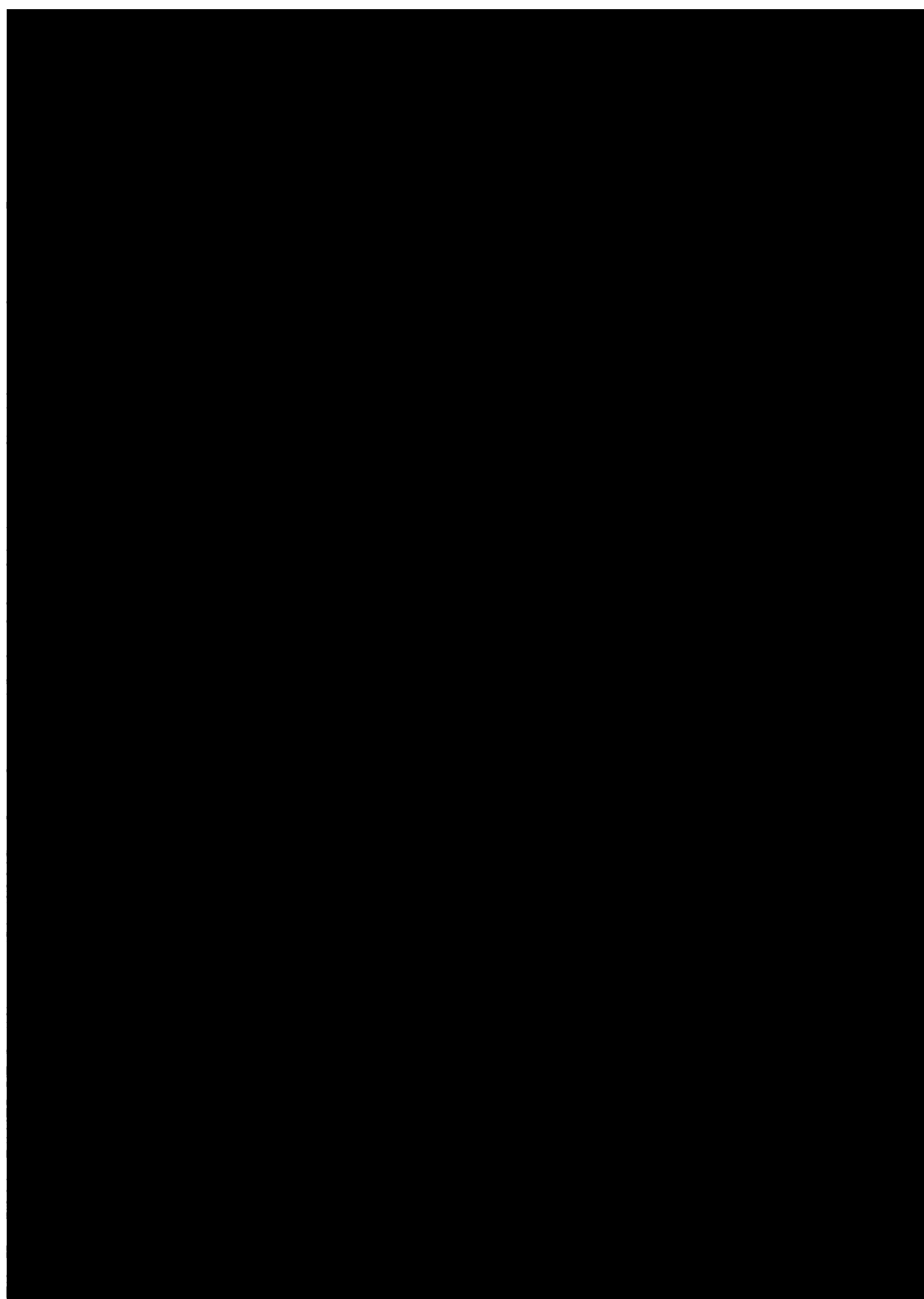

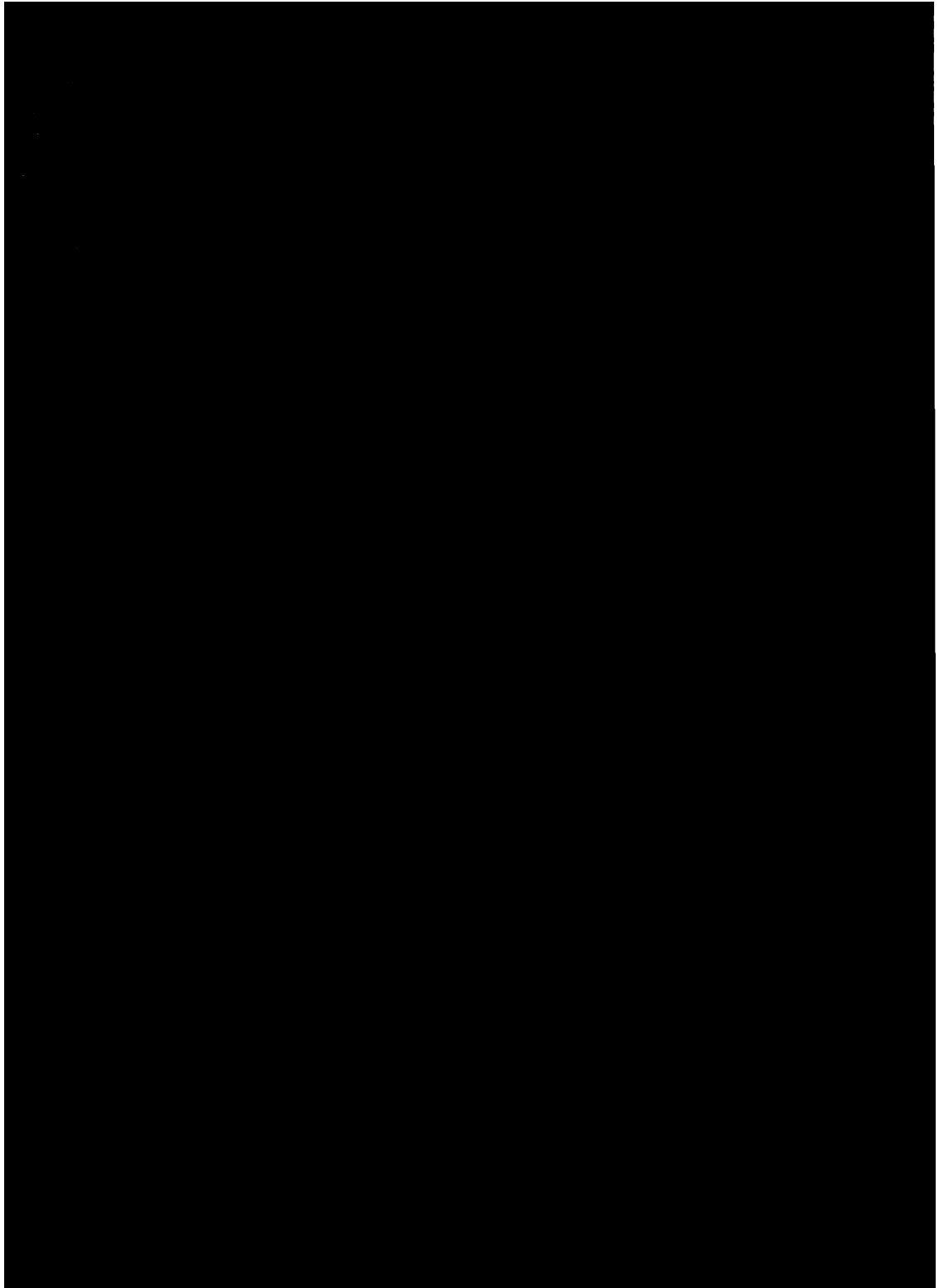

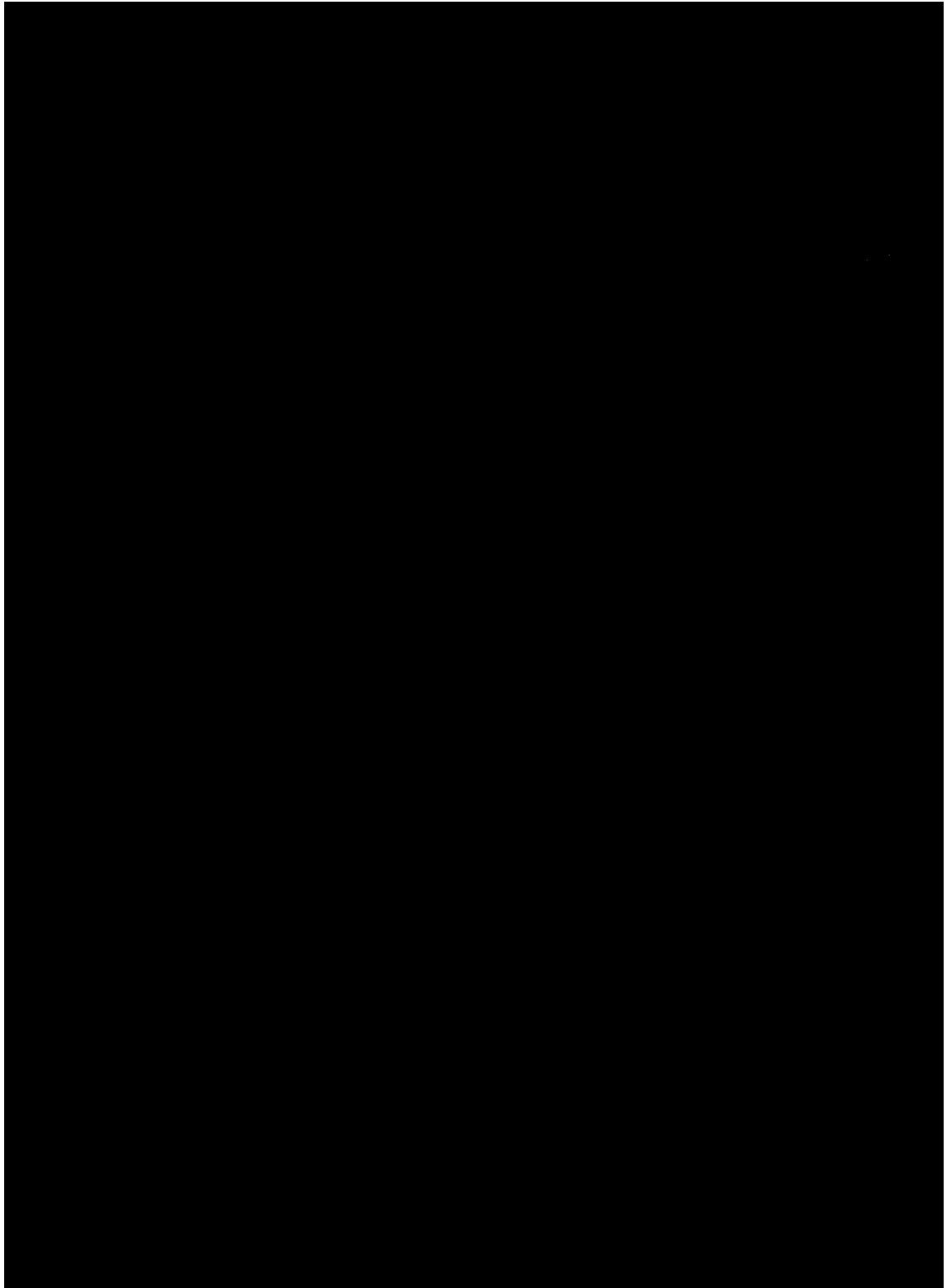

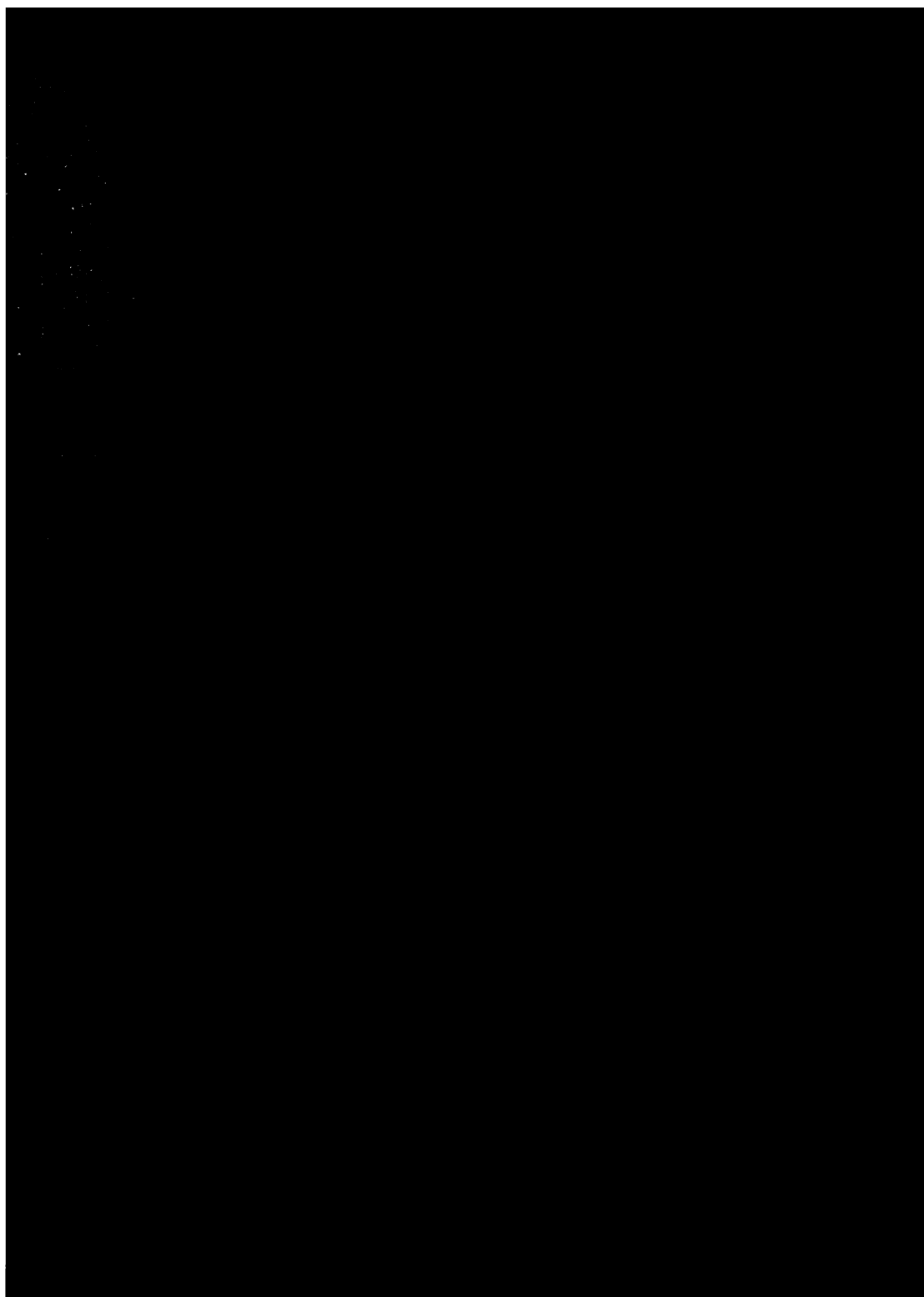

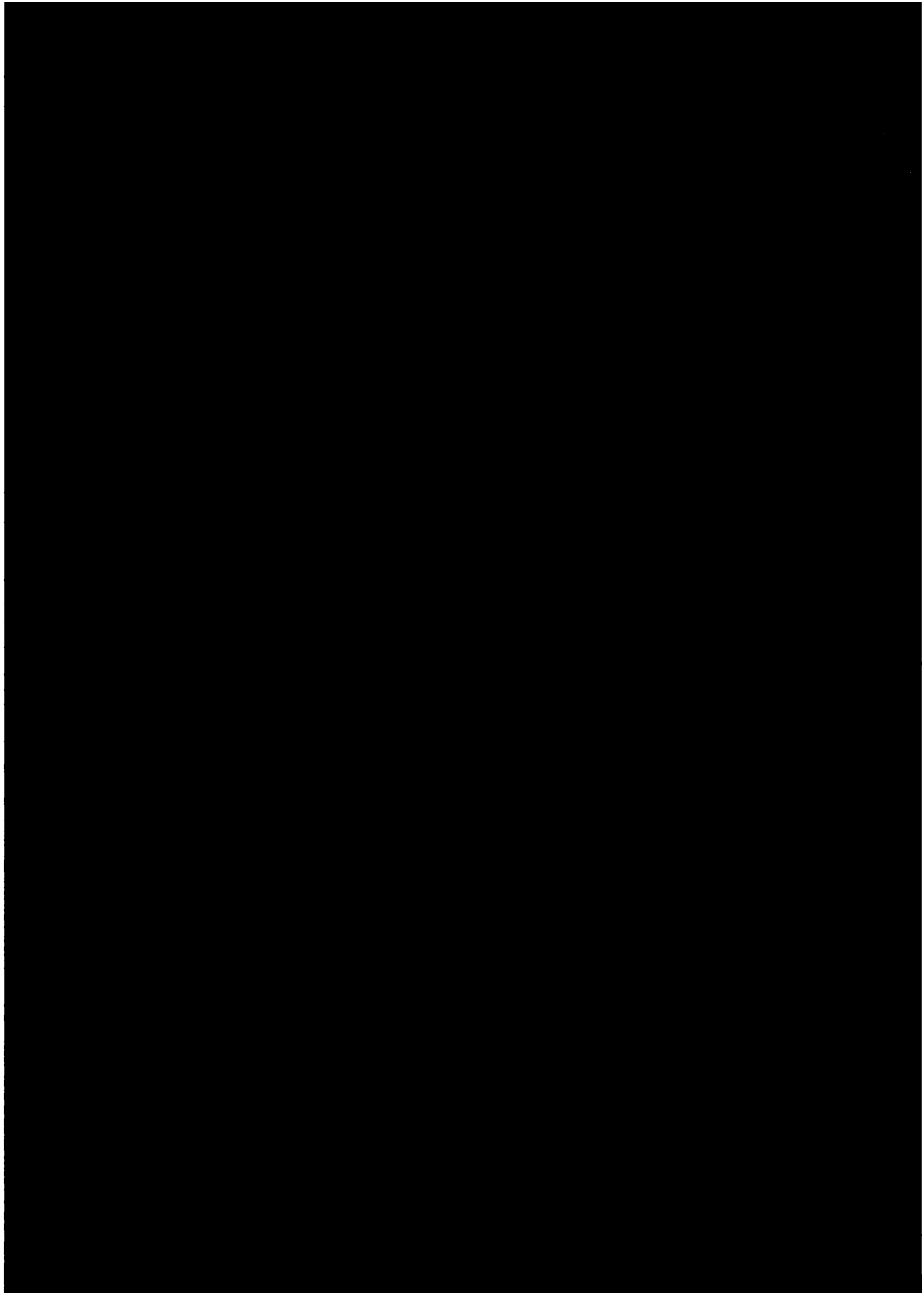

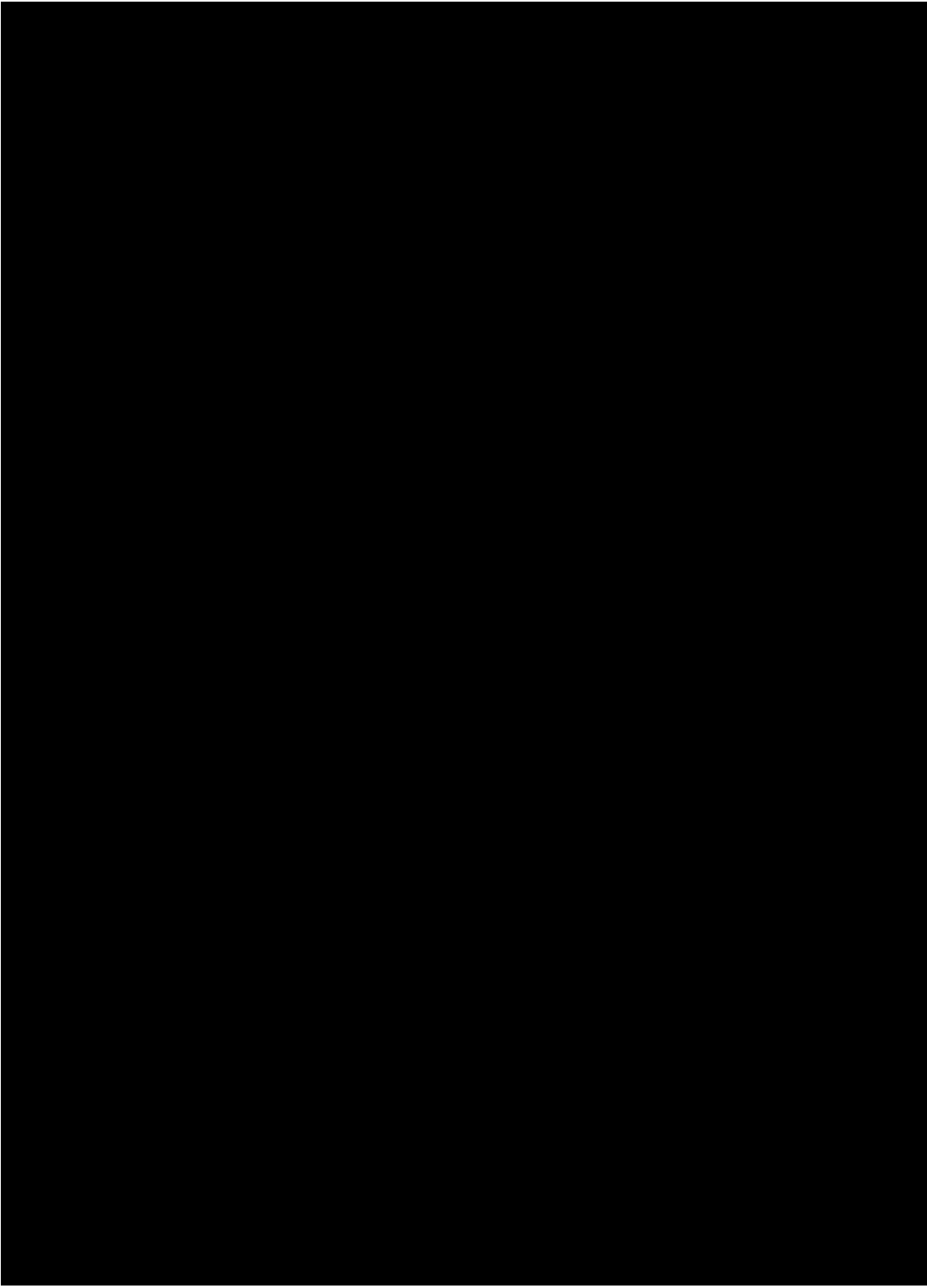

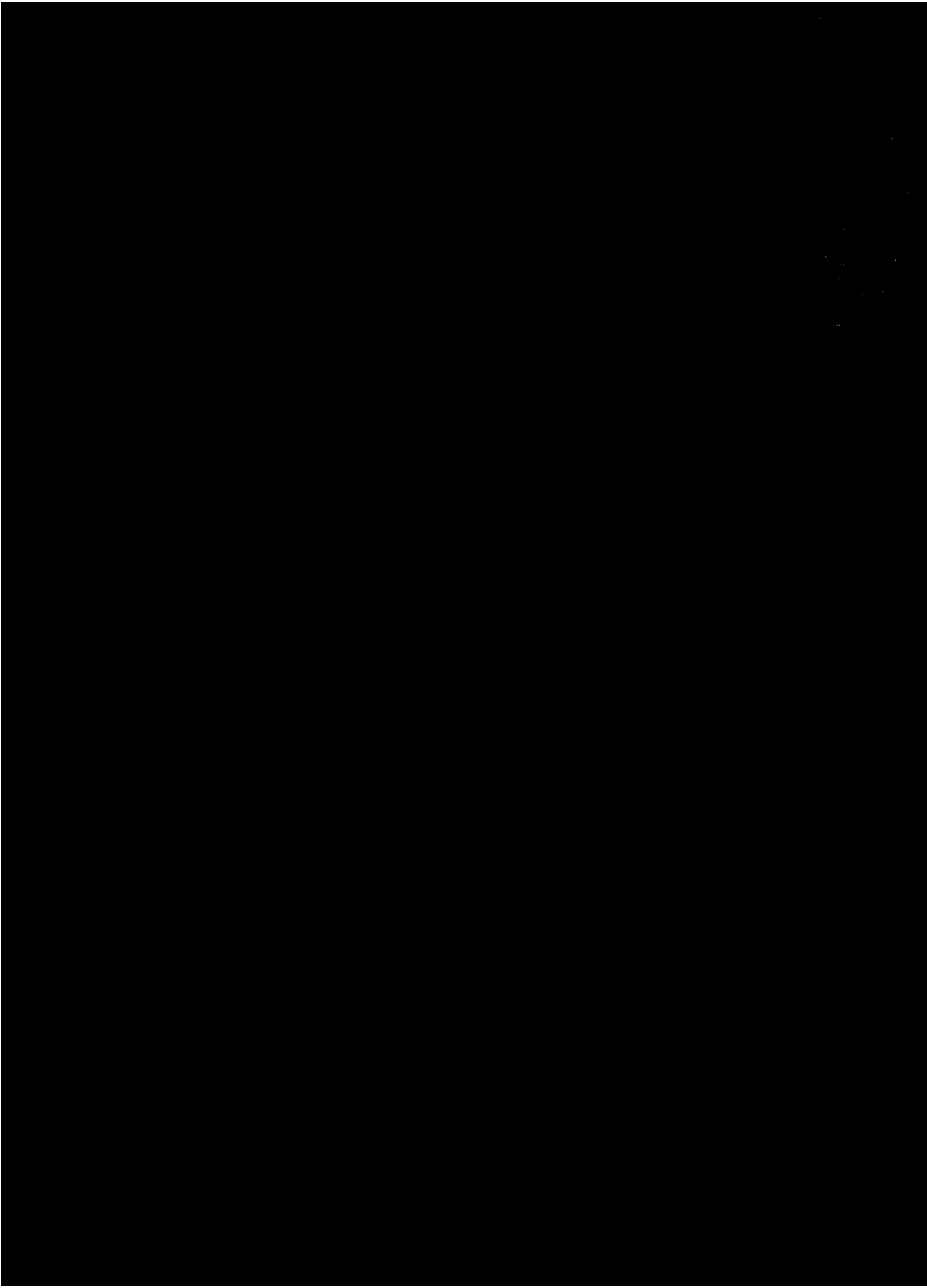

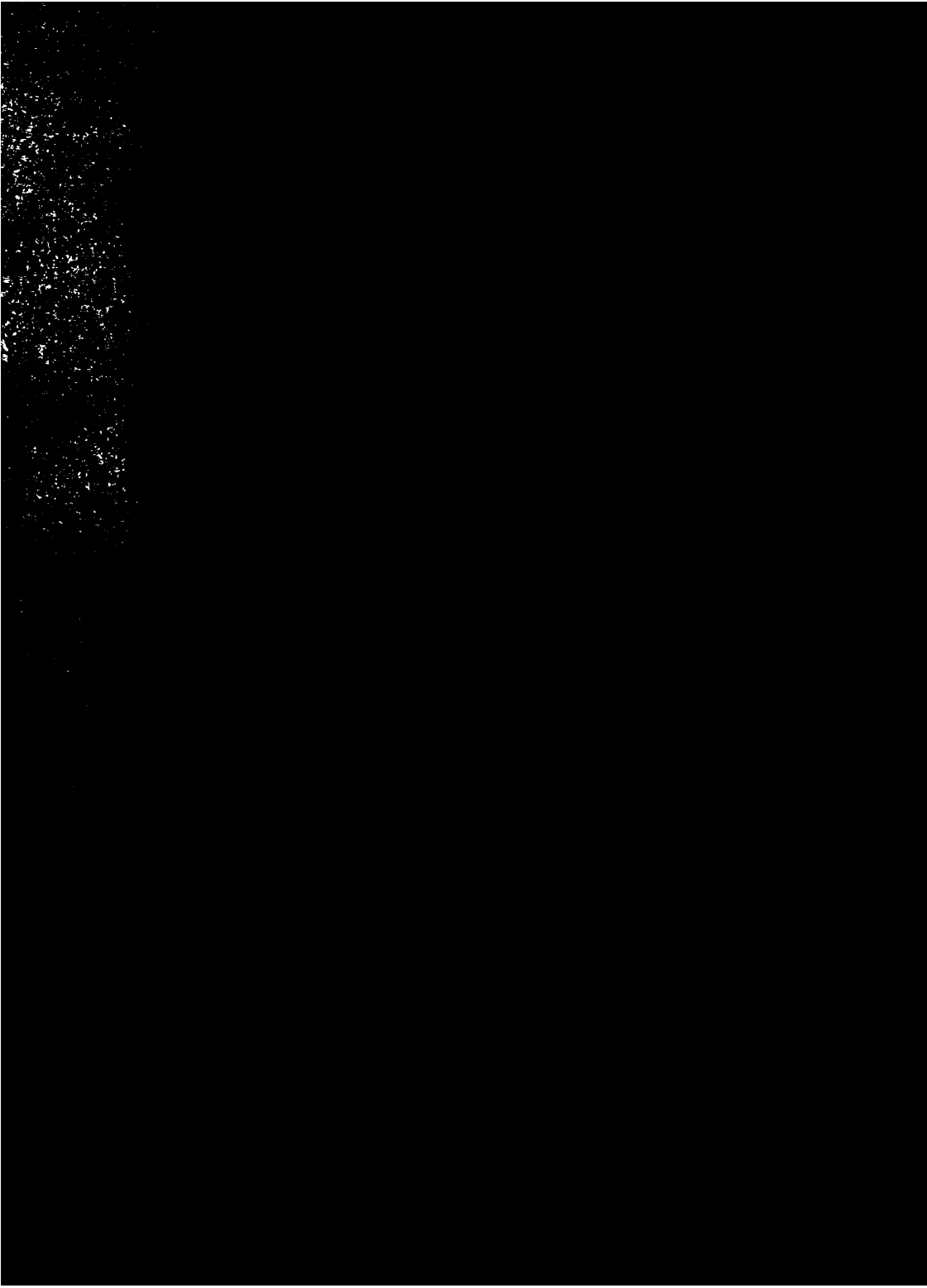

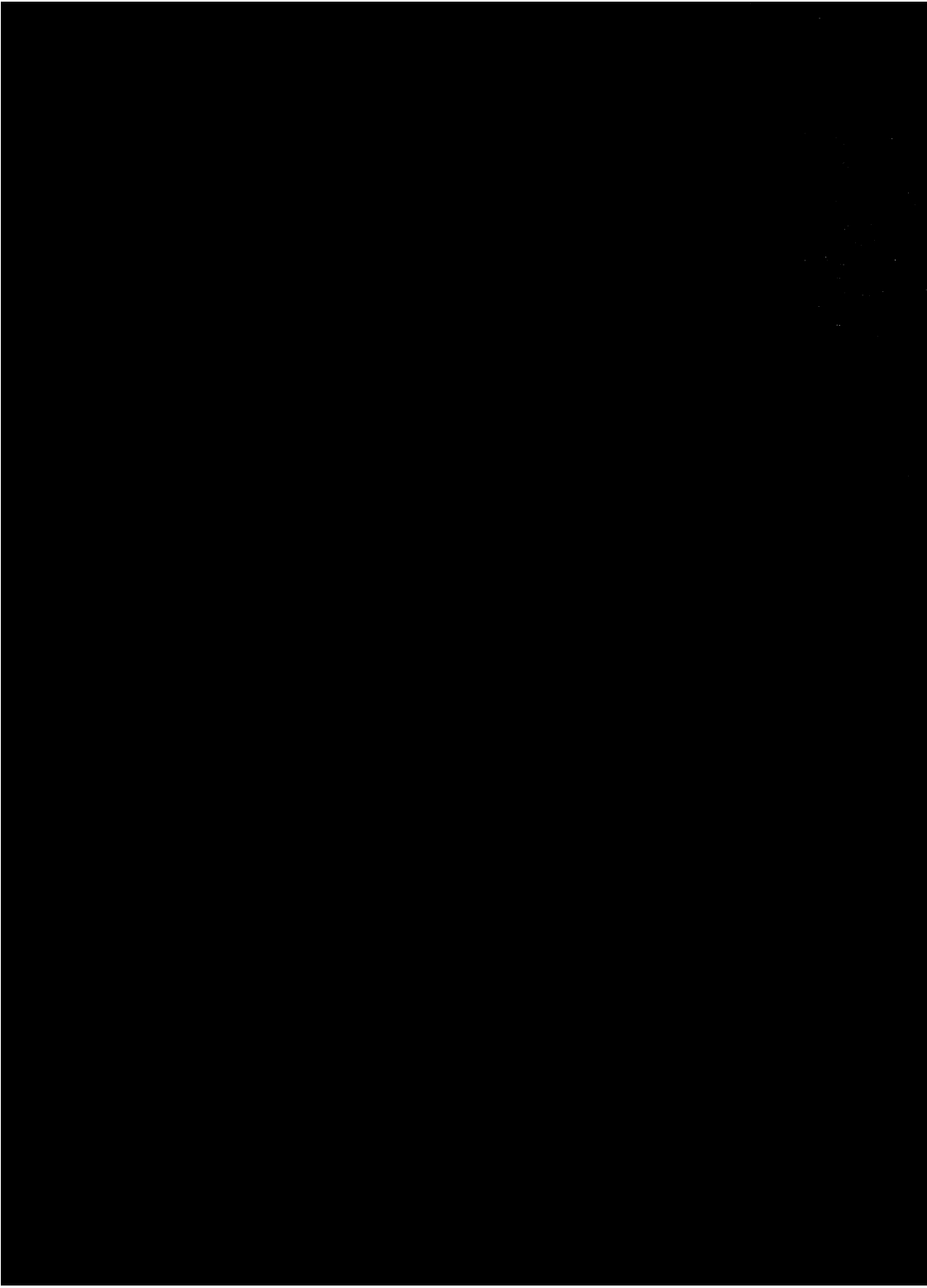

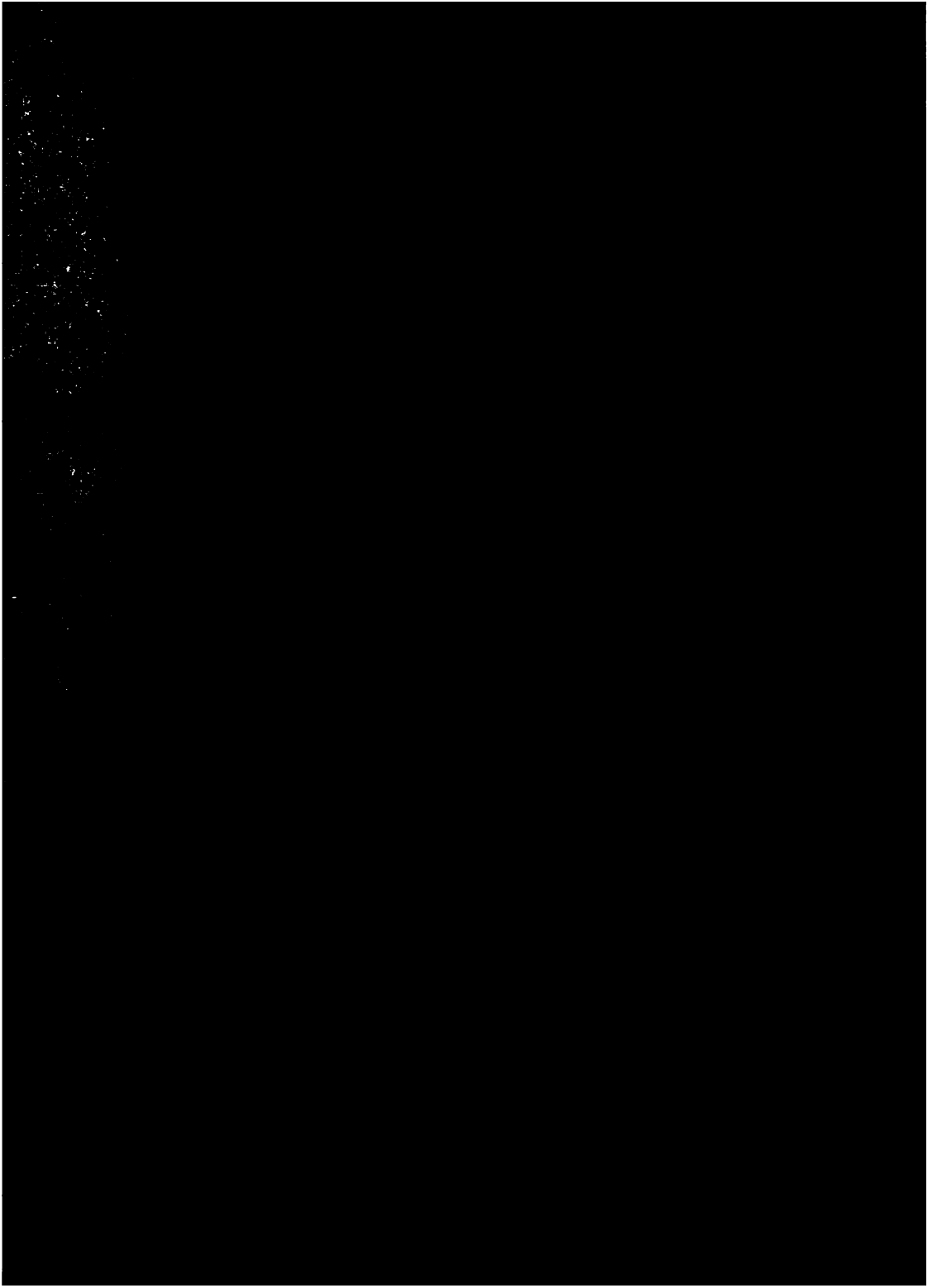

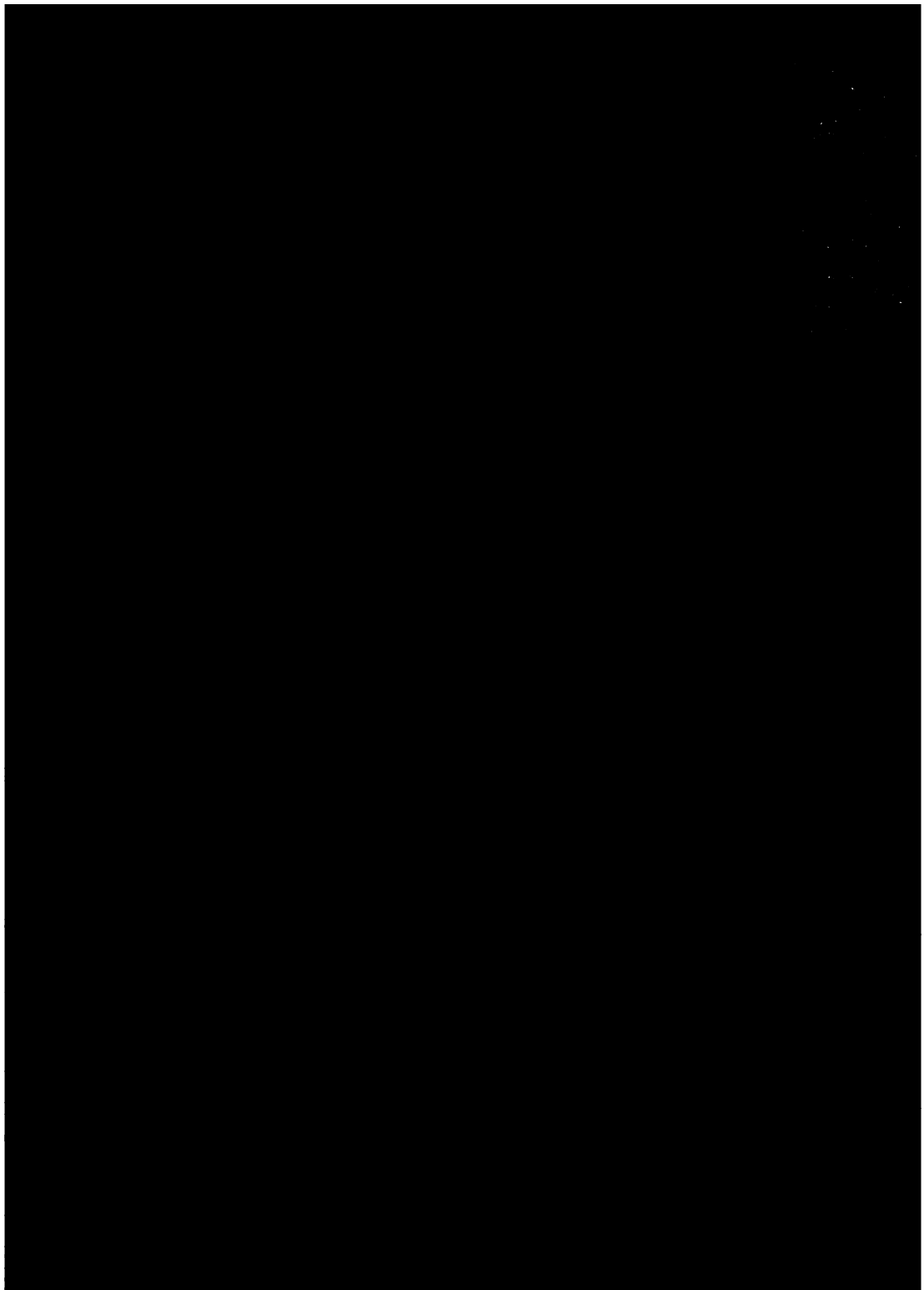

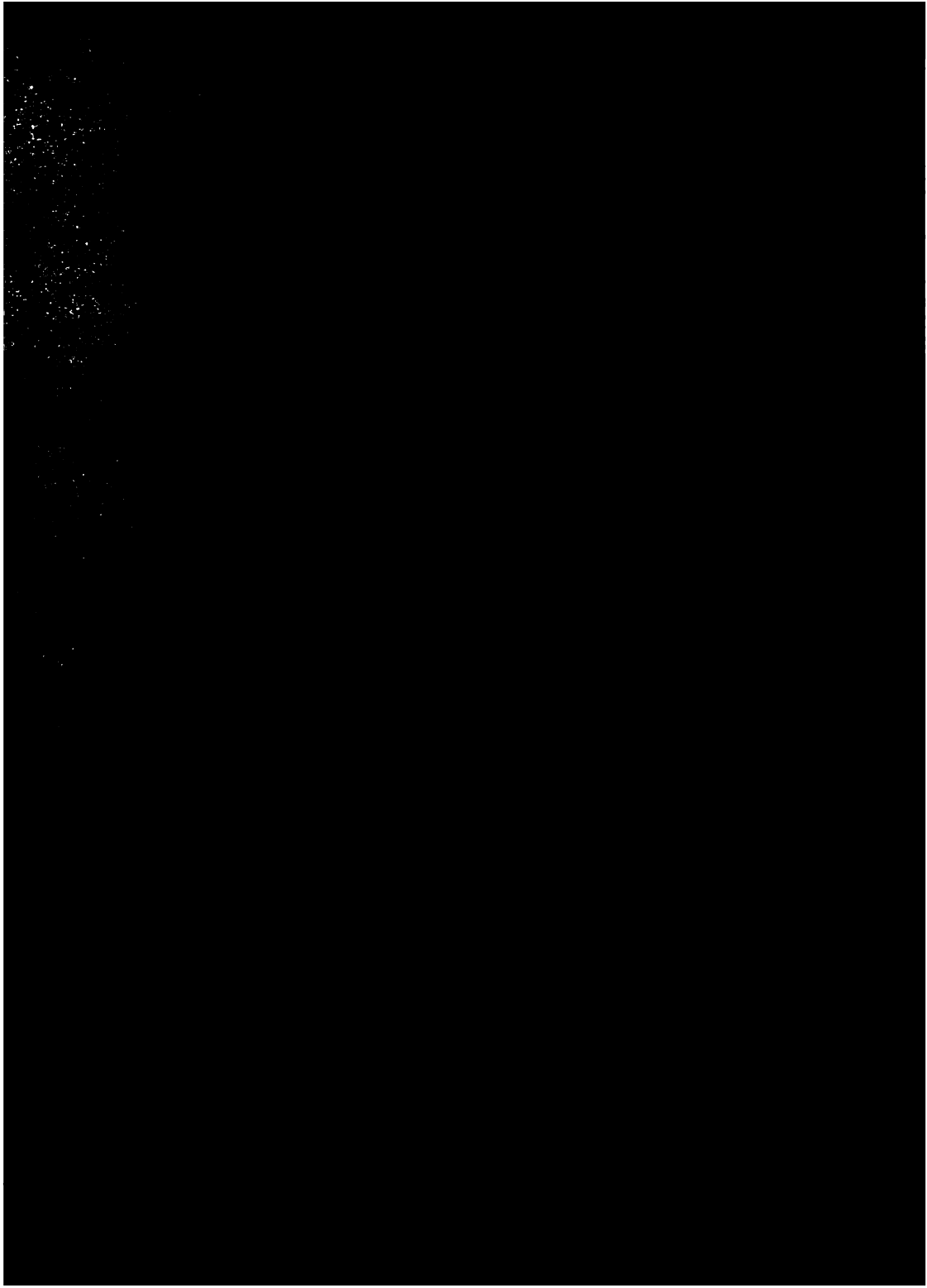

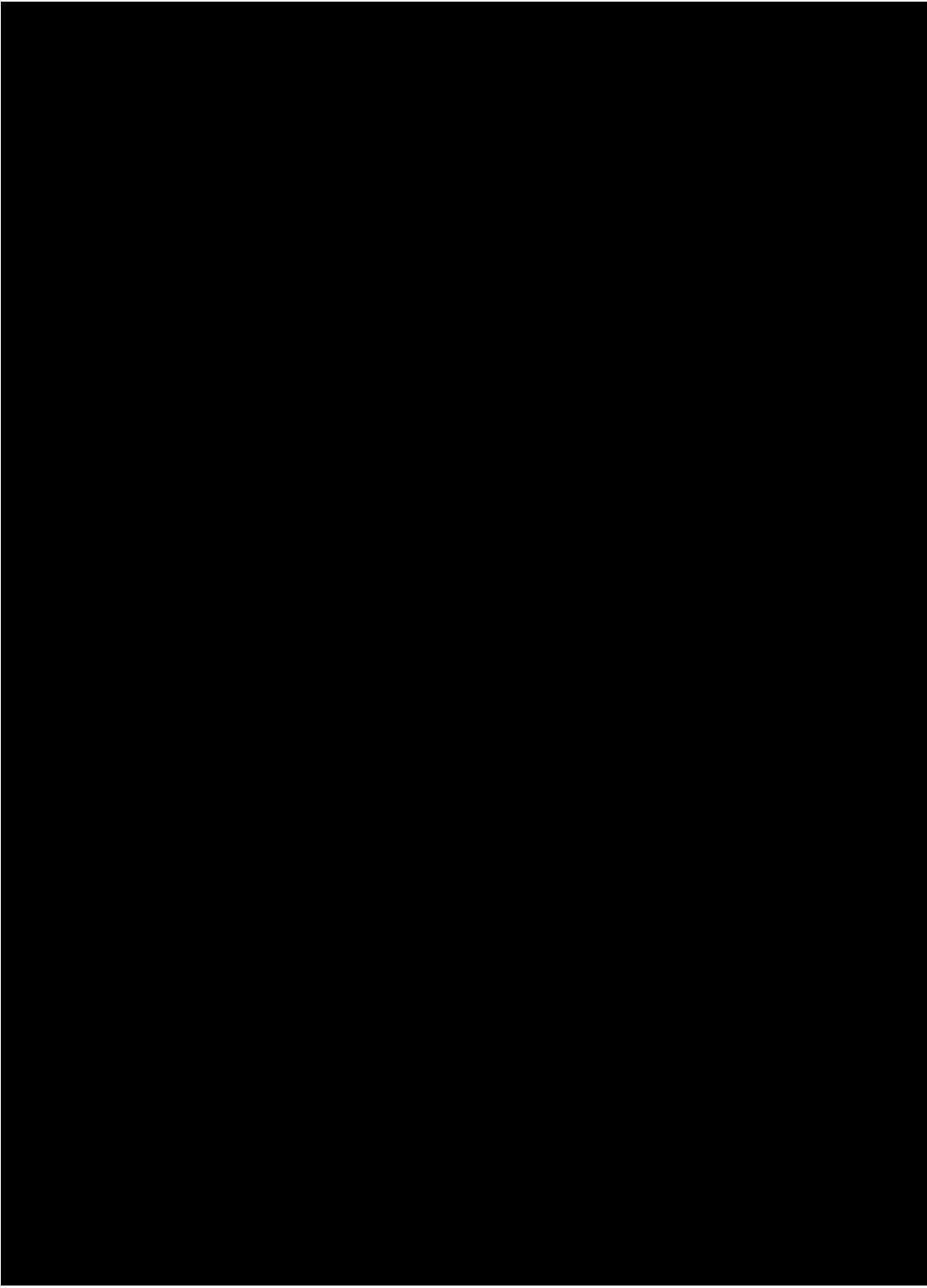

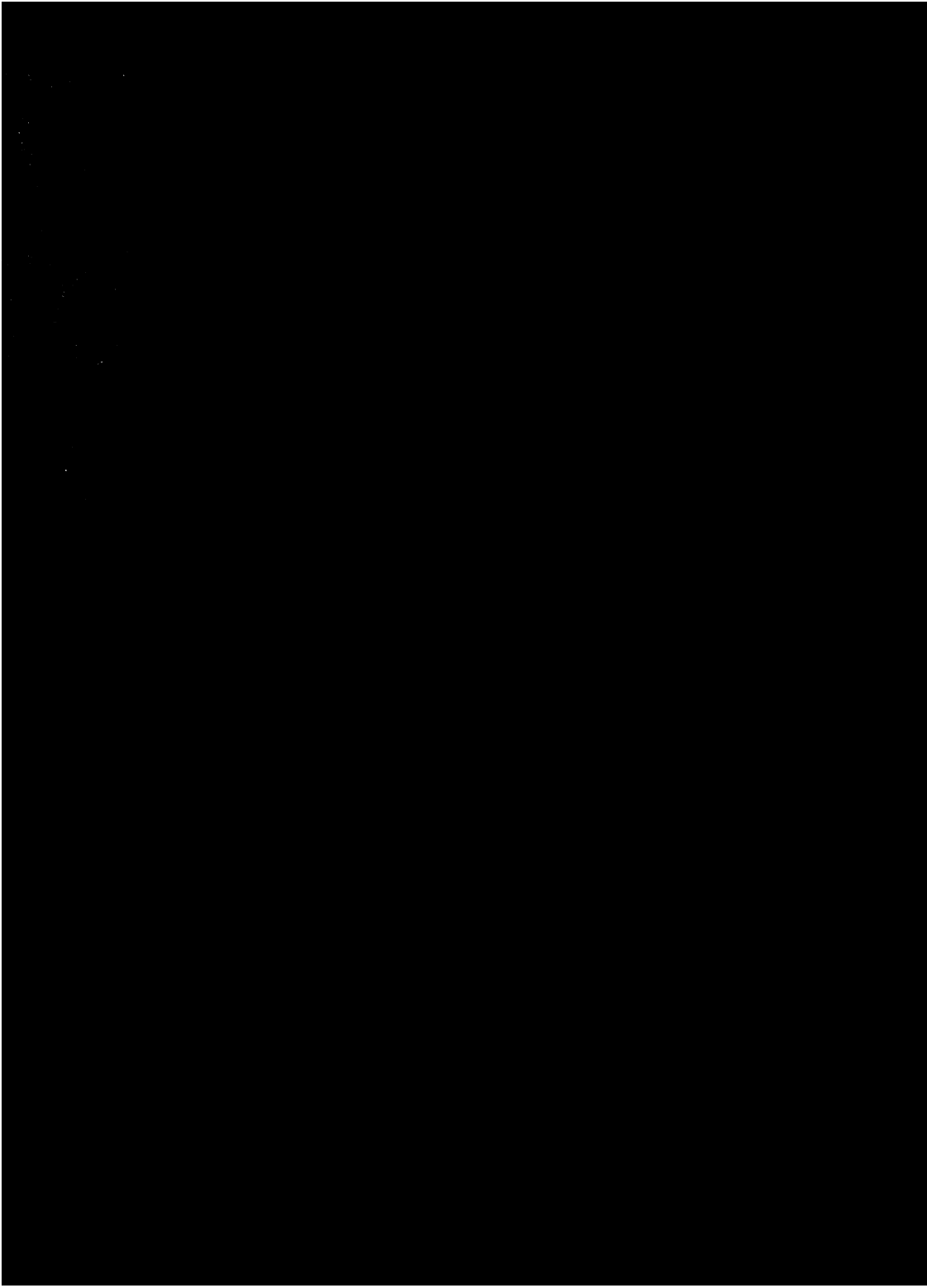

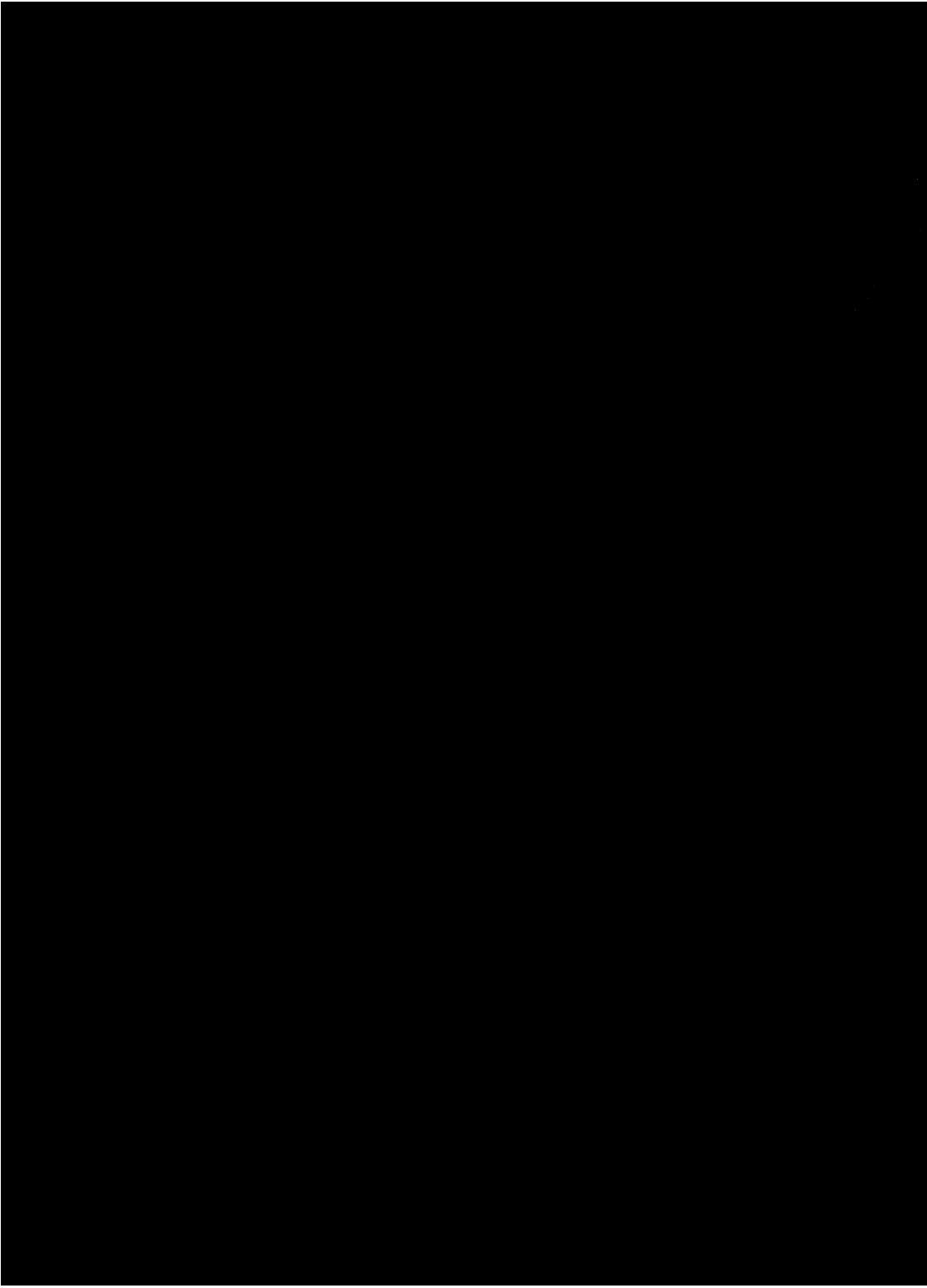

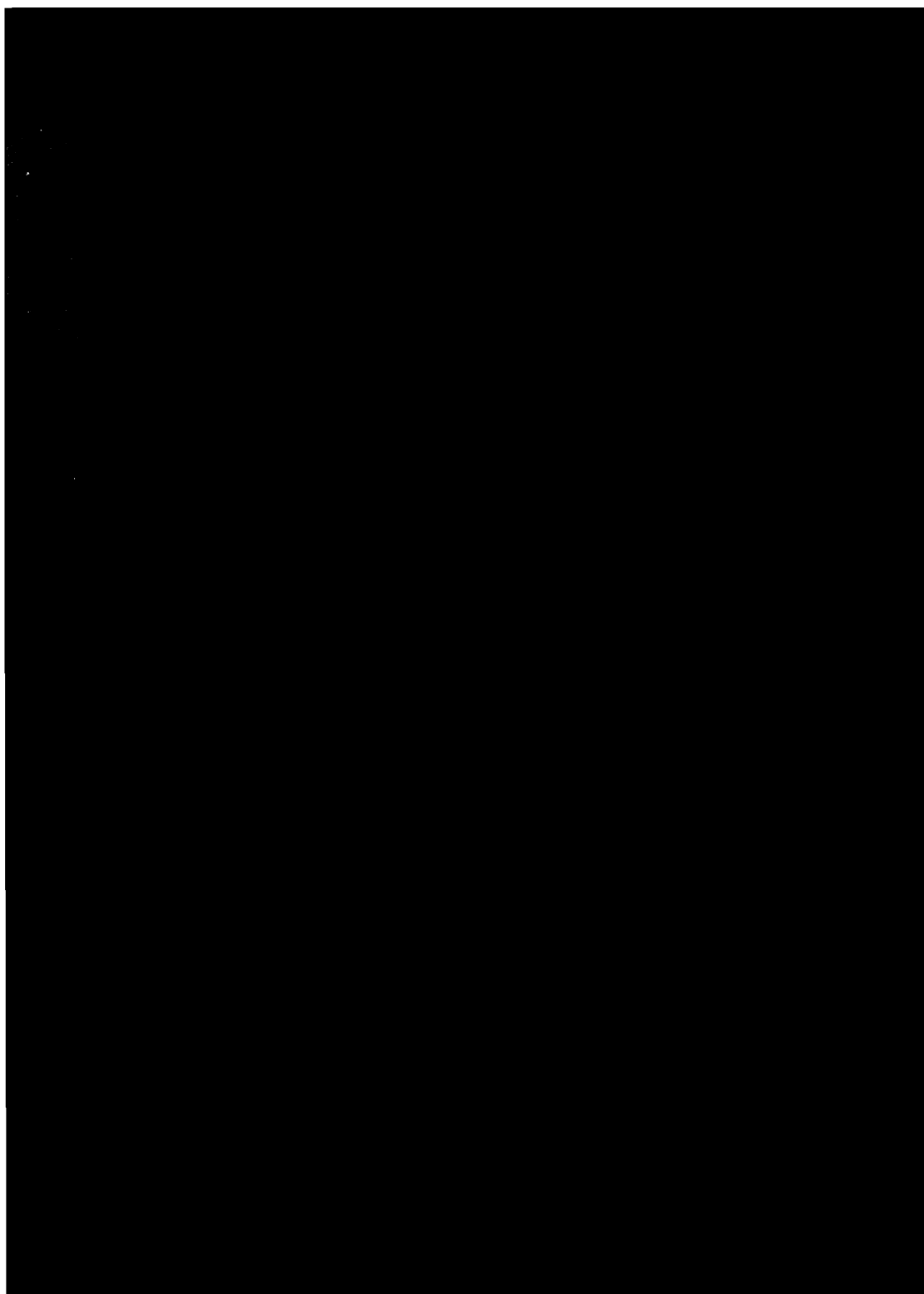

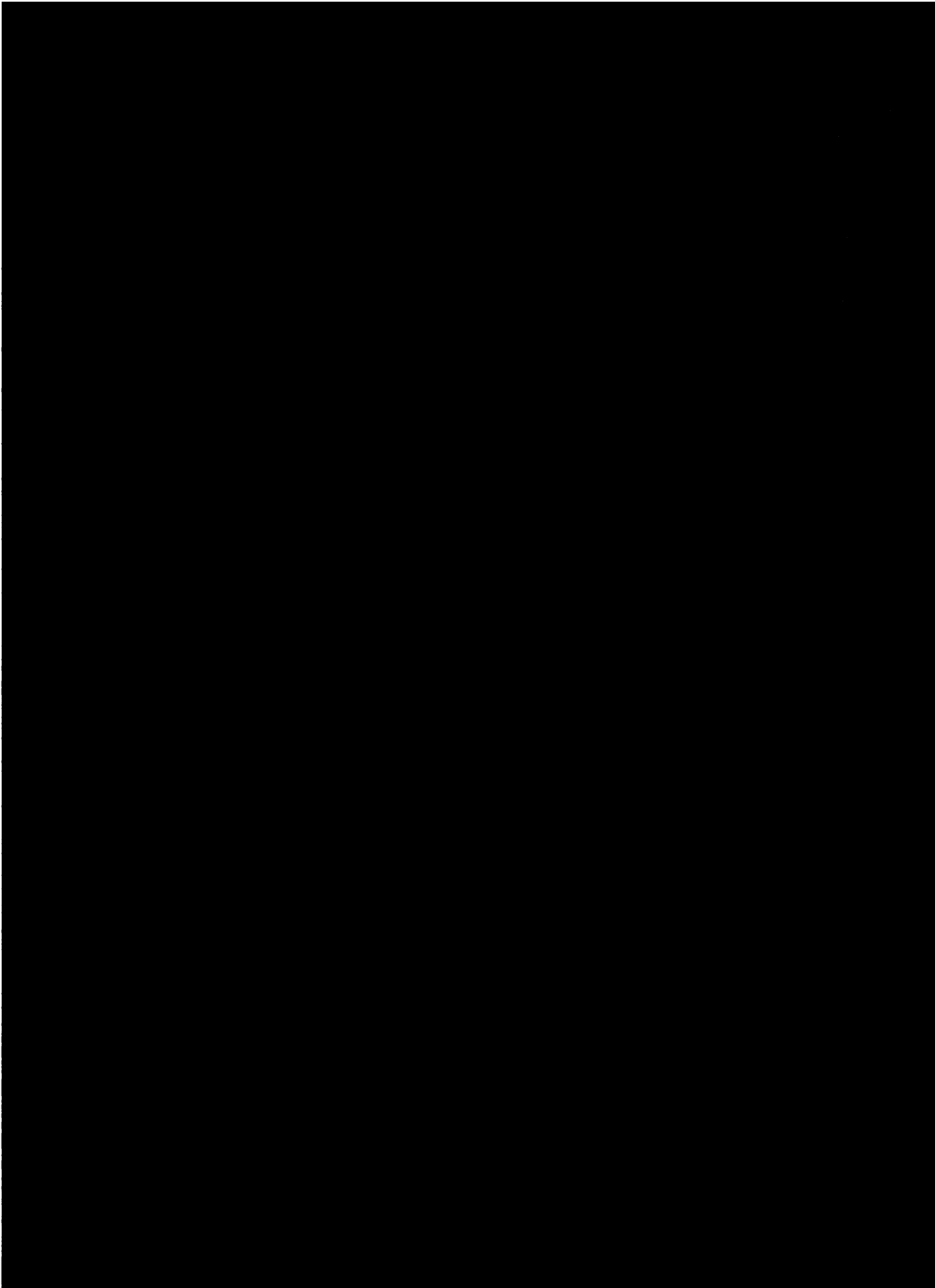

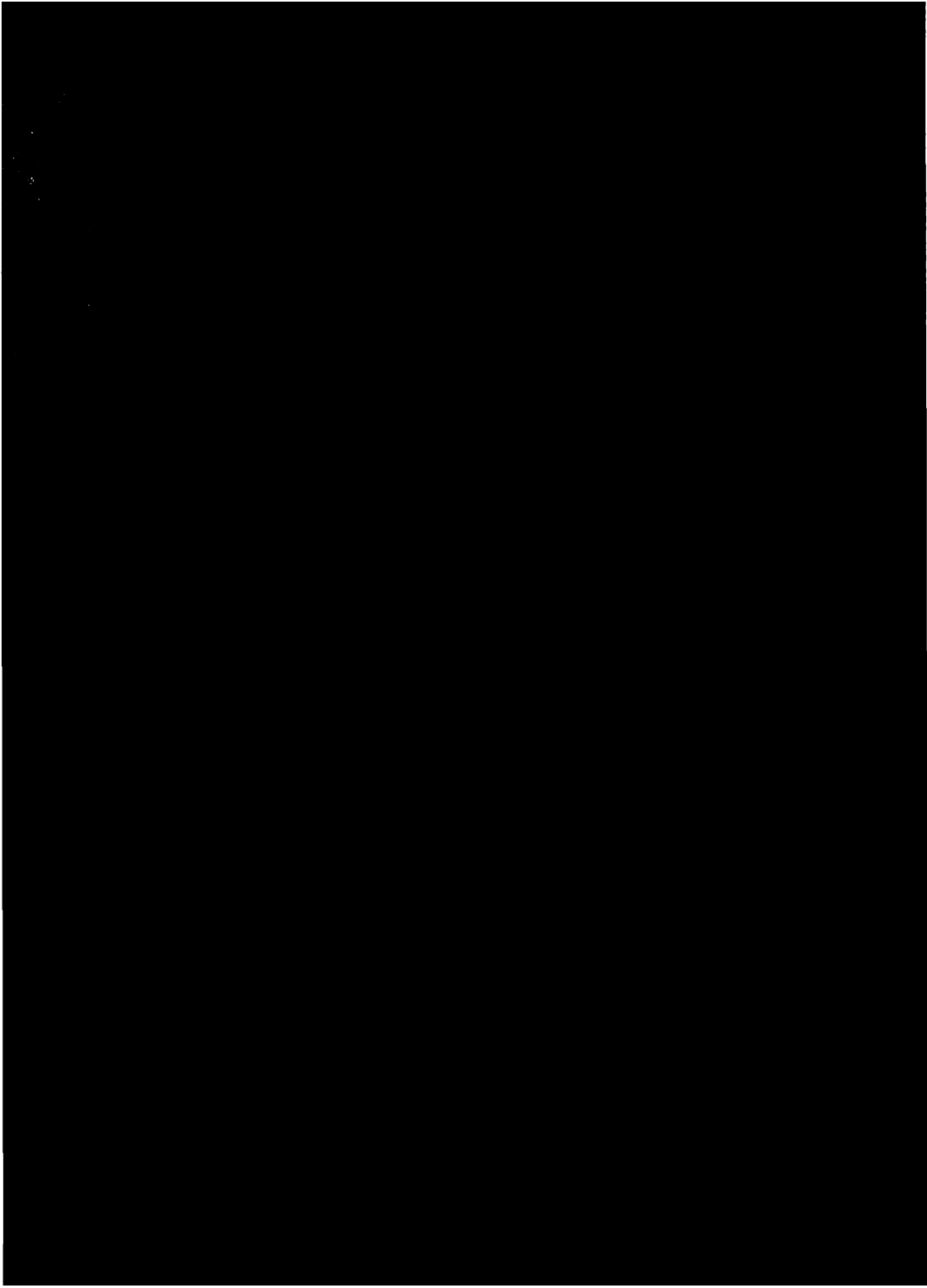

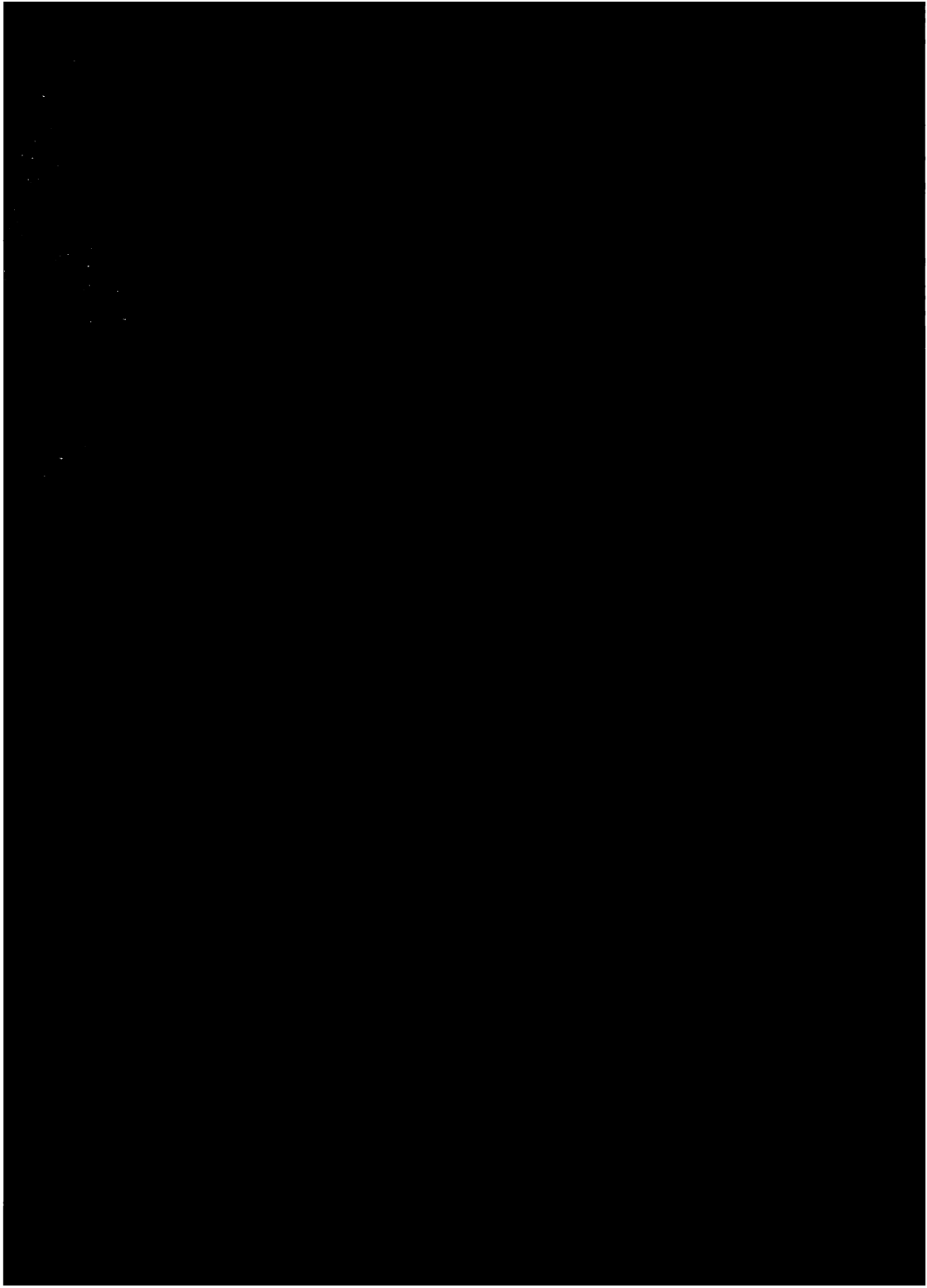

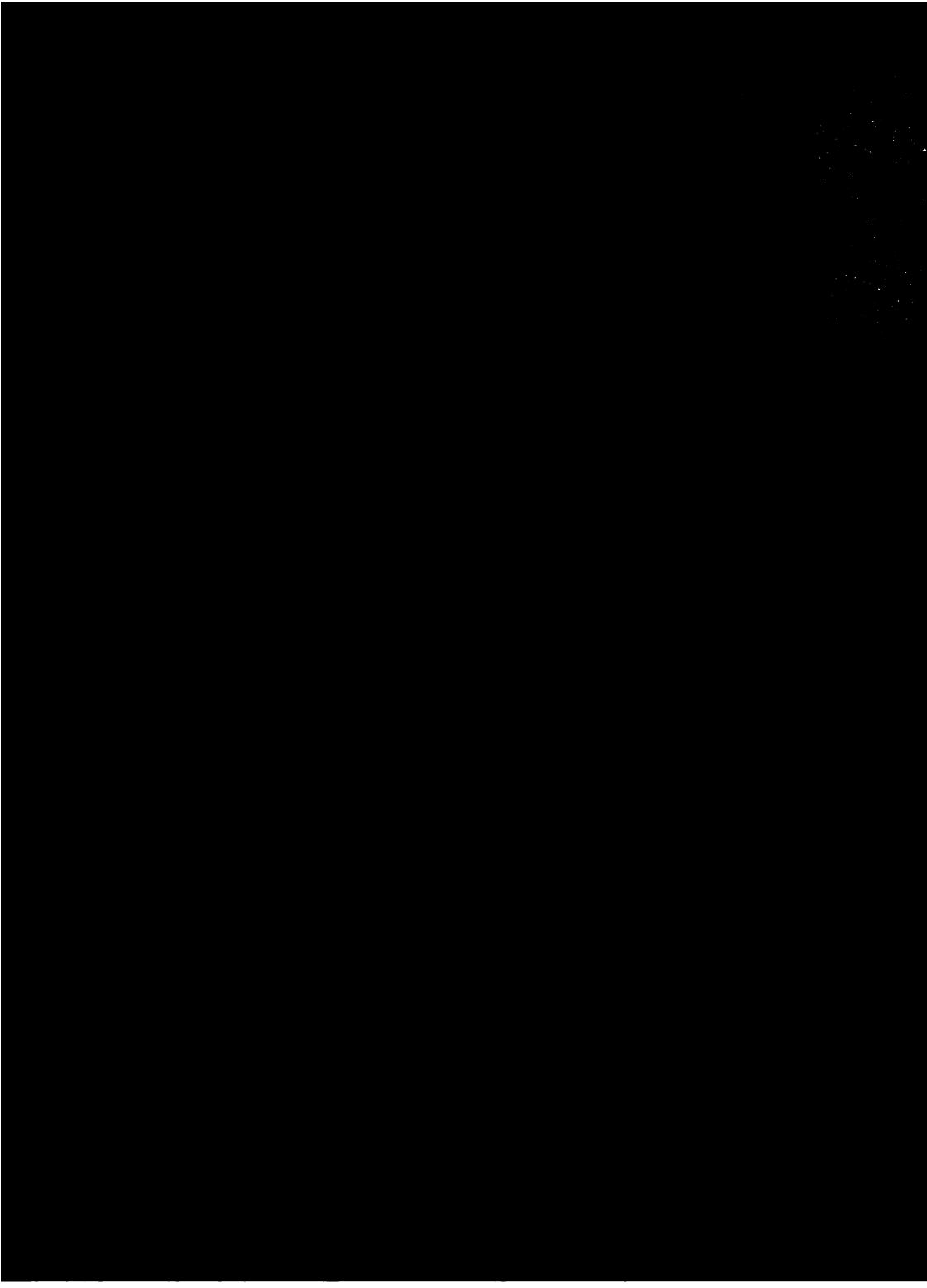

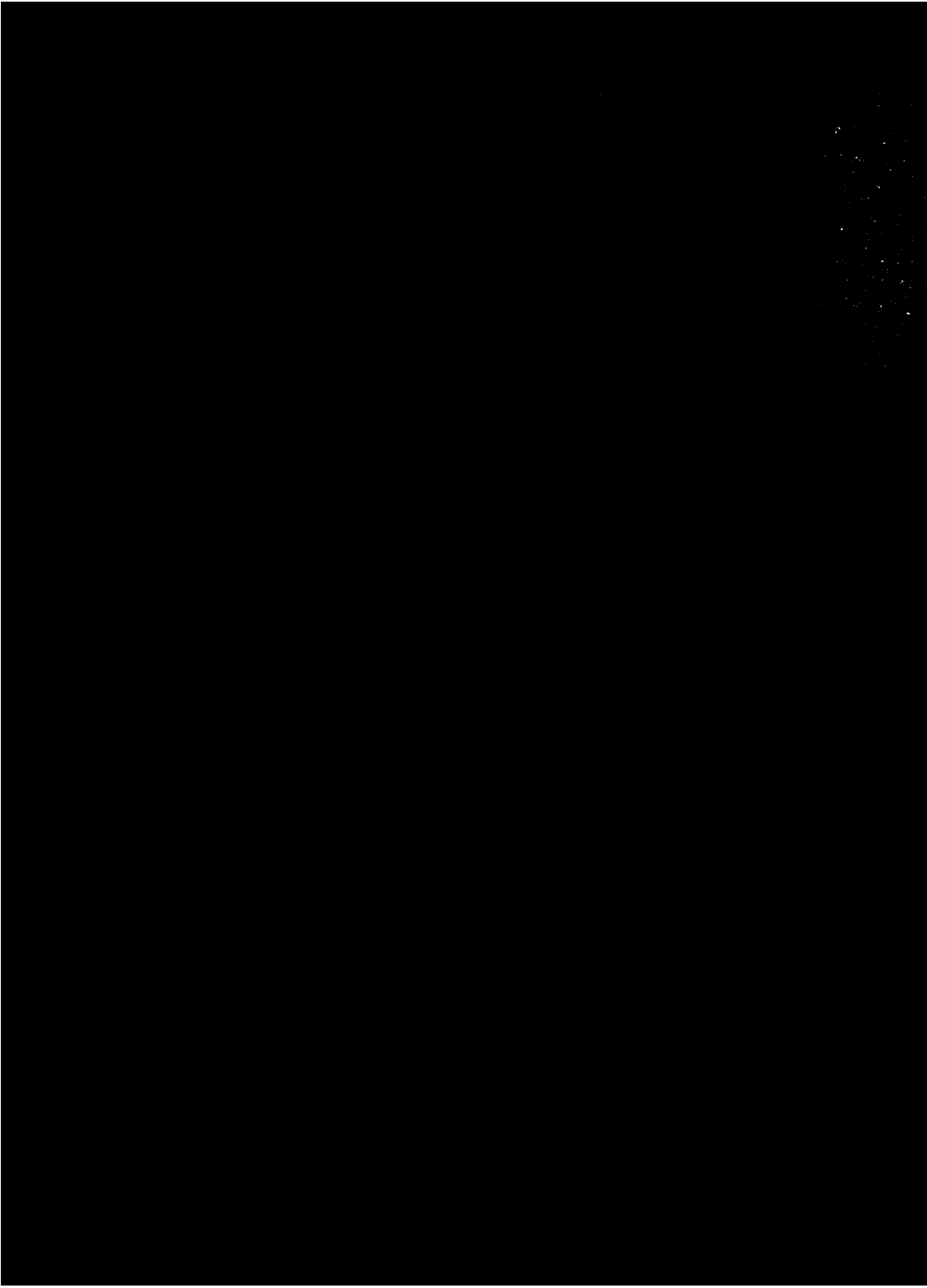
- et Gallisk Folt I. 263. Havde Kæd med Norici, og belejre Noreja. Maaft om de skal regnes til Germaner eller Gallier I. 269. II. 197. Deres Voepæl II. 244. 245.
- , en Cimbrisk Konge II. 196. 296. rimelig været en Døler af Herkomst 97. Kæd til Romernes Lejr, for nævne en Dag til Strid II. 207. betyder dristig IV. 354. i de ældste Tider I. 23, en Flod IV. 281.
- ius, Romersk Statholder i Africa 523. Kalder Vandalerne dertil
- ius af Engelland, forsøger at omgive Frelserne V. 57 sq. Ombringes m ibid.
- s, Aureliani General IV. 93. med den Gothiske Hunila ibid. Beskrivelse IV. 94.
- holm, =: Bornholm IV. 552. har, en Frelst Dye V. 62. d, i Norge IV. 551.
- darholm, =: Bornholm II. 194. 551.
- n, Ejuvascherne's Skjæts-Guld II.
- holm, dets gamle Navne I. 194. 551. 552. Kalder og Vurgenda-IV. 551. Hvorfor Navnet kan være kommen IV. 552. Hvorfor Romerske Mønter der opgraves IV. 552.
- Bortmaged, hvad Frelserne derved forstod V. 64.
- Boructuarii, et Folt V. 13.
- Bosniaker, ansees for et Slavisk Folt I. 259.
- Bosporus, dette Lands Straffning fordom III. 89.
- Botnen, Navnets Oprindelse II. 186.
- Bouraberder, et Folt II. 48.
- Bourgogne, har Navn af Burgundierne IV. 545.
- Boviasmum V. 77.
- Box, Hunisk Konge, fanges af Gotherne IV. 271.
- Brachmaniske Sprog, dets Udspring I. 137.
- Bracteater, fundne paa Borringholm, i Norge og andensteds II. 96.
- Brænde de Døde, anordnede Odin III. 73. 108. Hvorfor Odin lod sit Legeme brænde III. 109.
- Braga, en Rustisk Drik II. 97. Og brugt hos andre Nordiske Folt II. 124. III. 209.
- Bragamadr, den som best kan tale III. 208.
- Brage, Odins Søn III. 131. En Nordisk Guddom III. 208 — 211. Har adskillige Navne III. 208. Er dyrket i Norden III. 208. 209.

Brage:

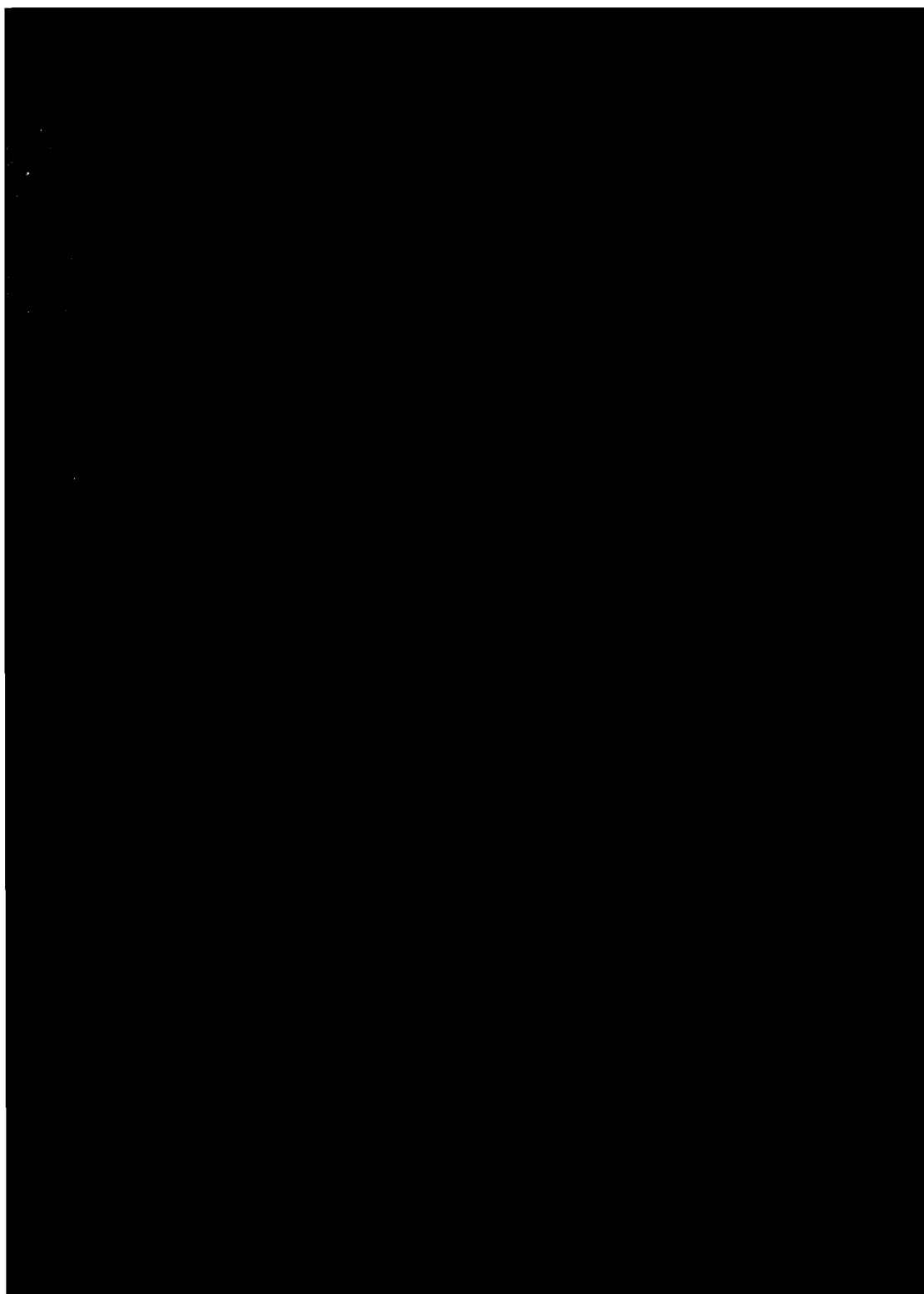

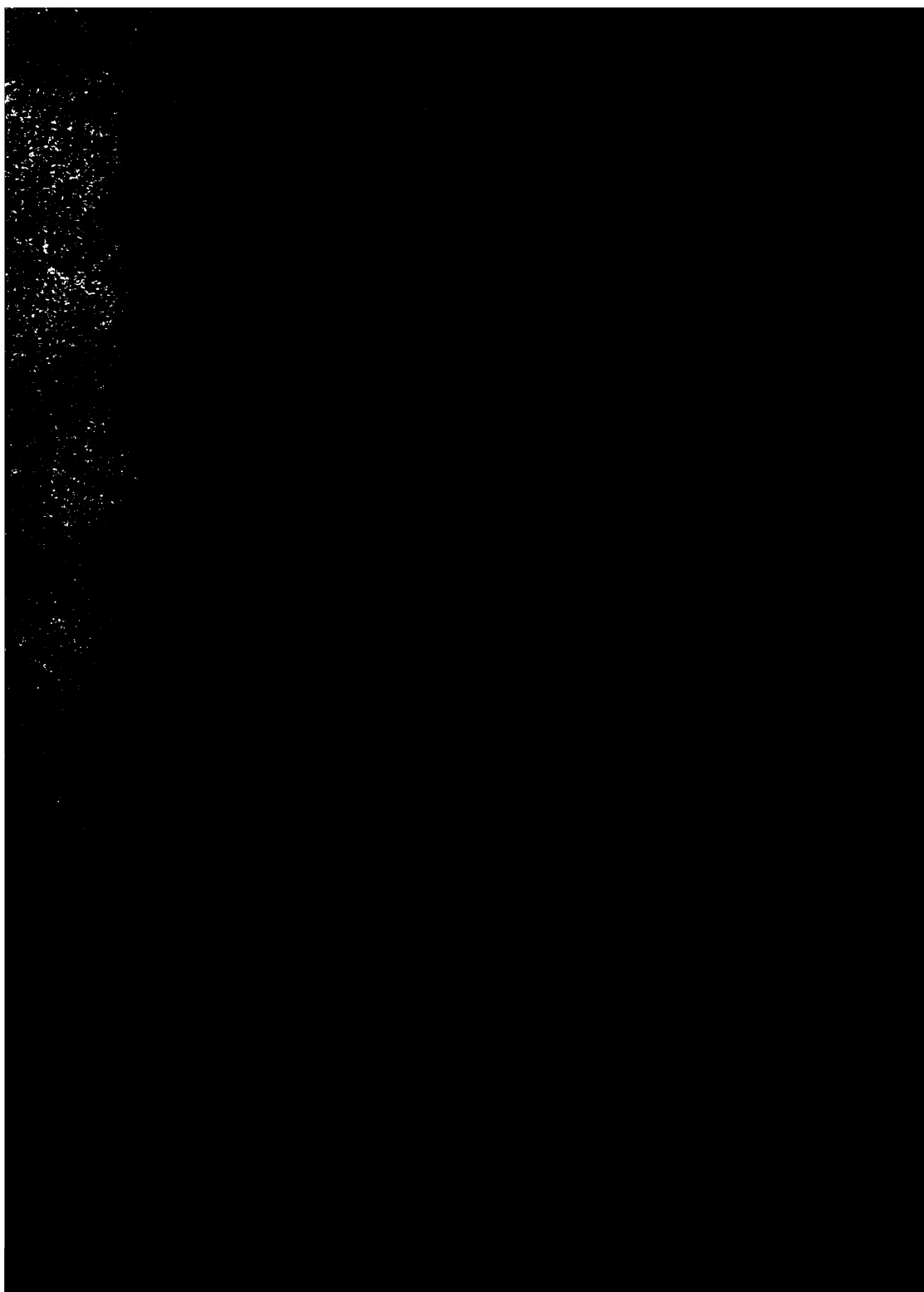

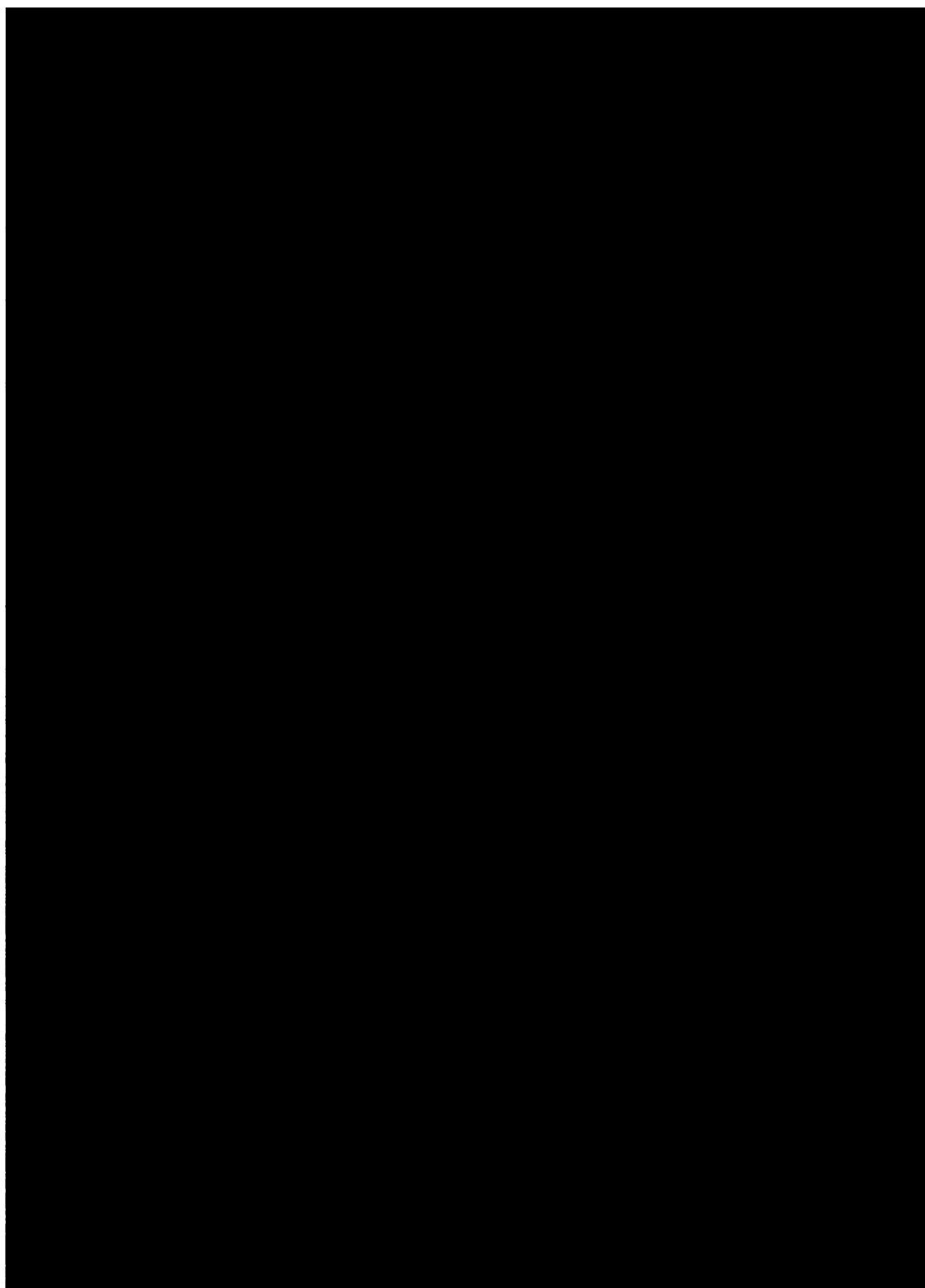

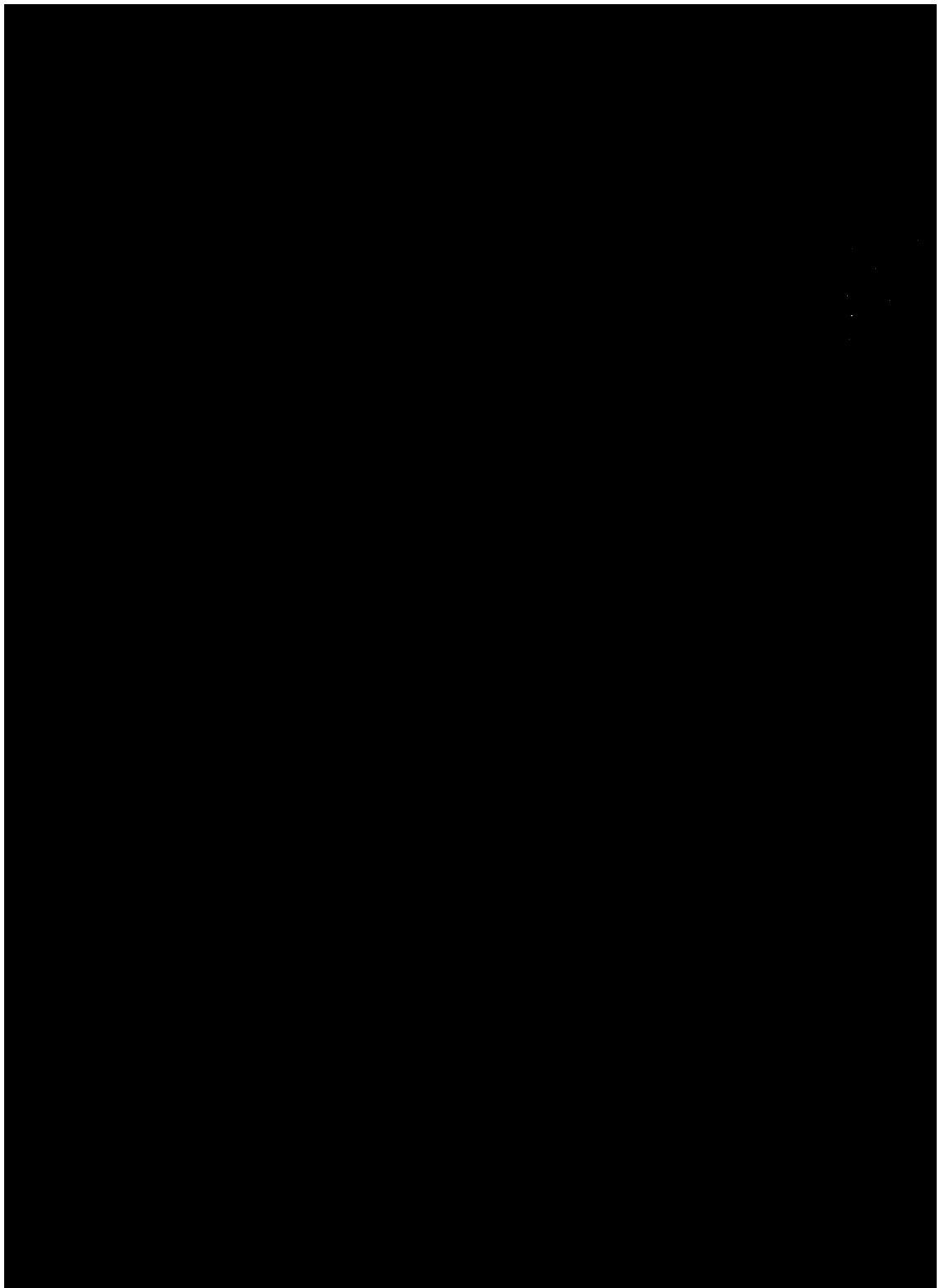

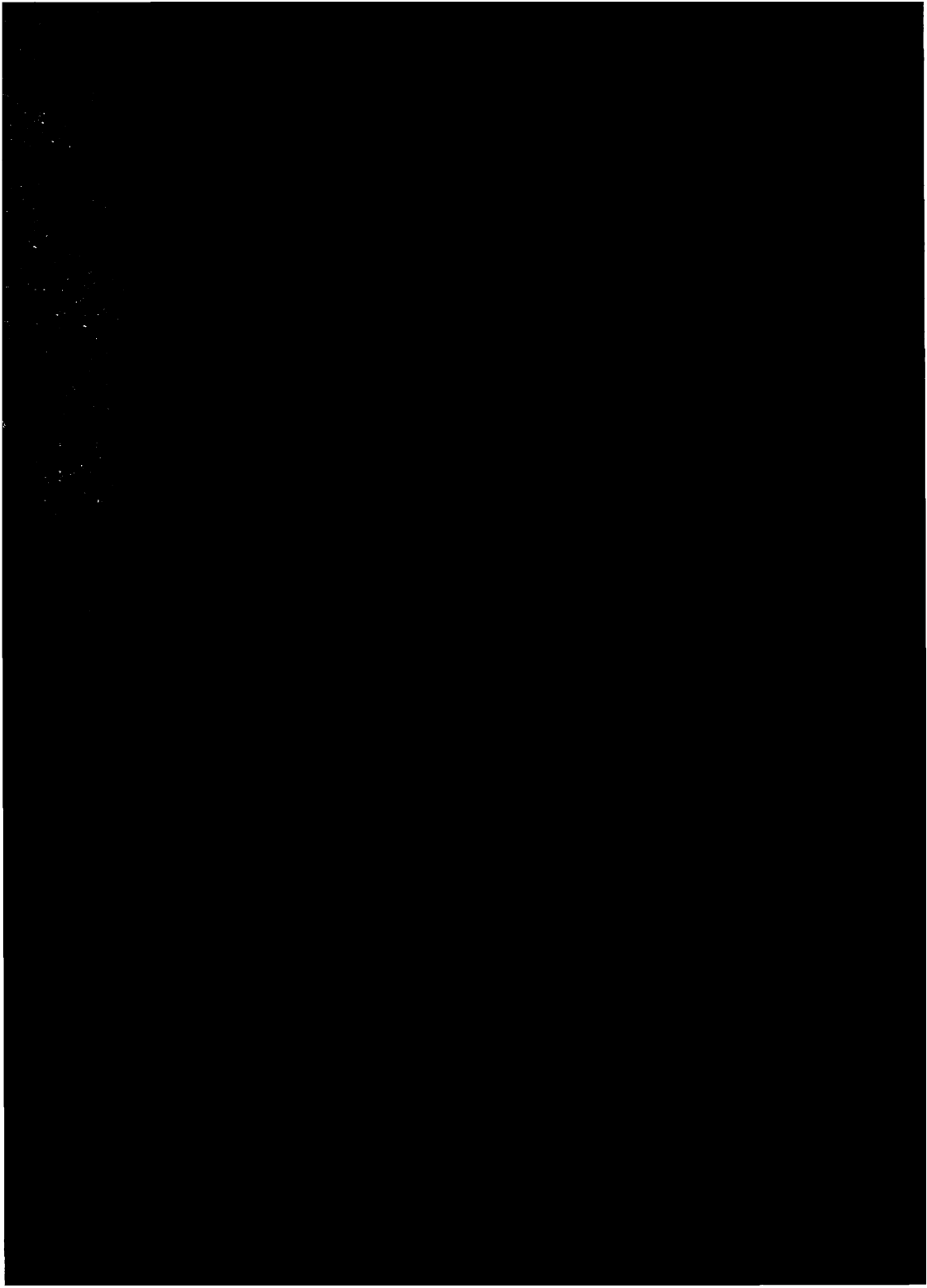

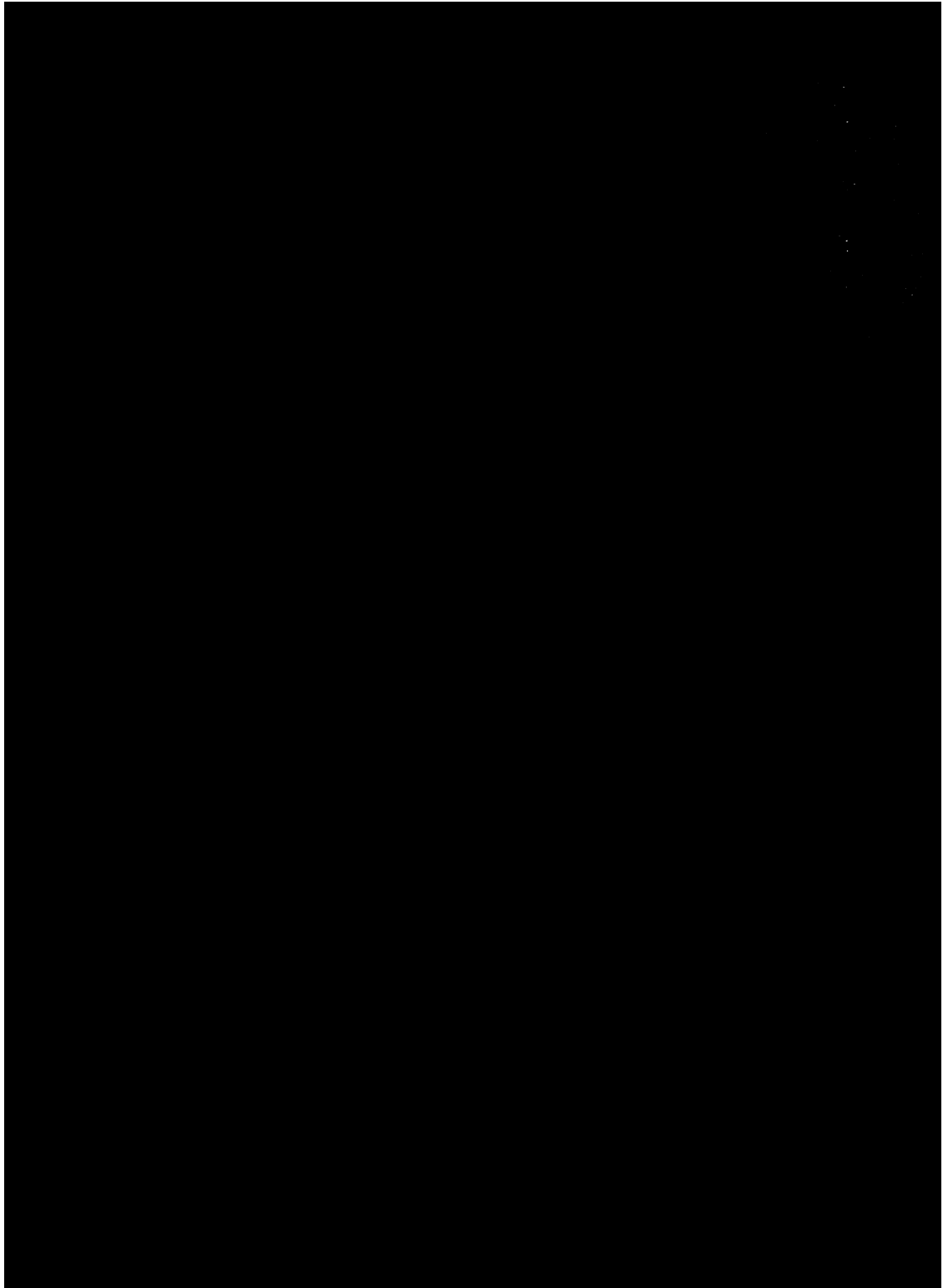

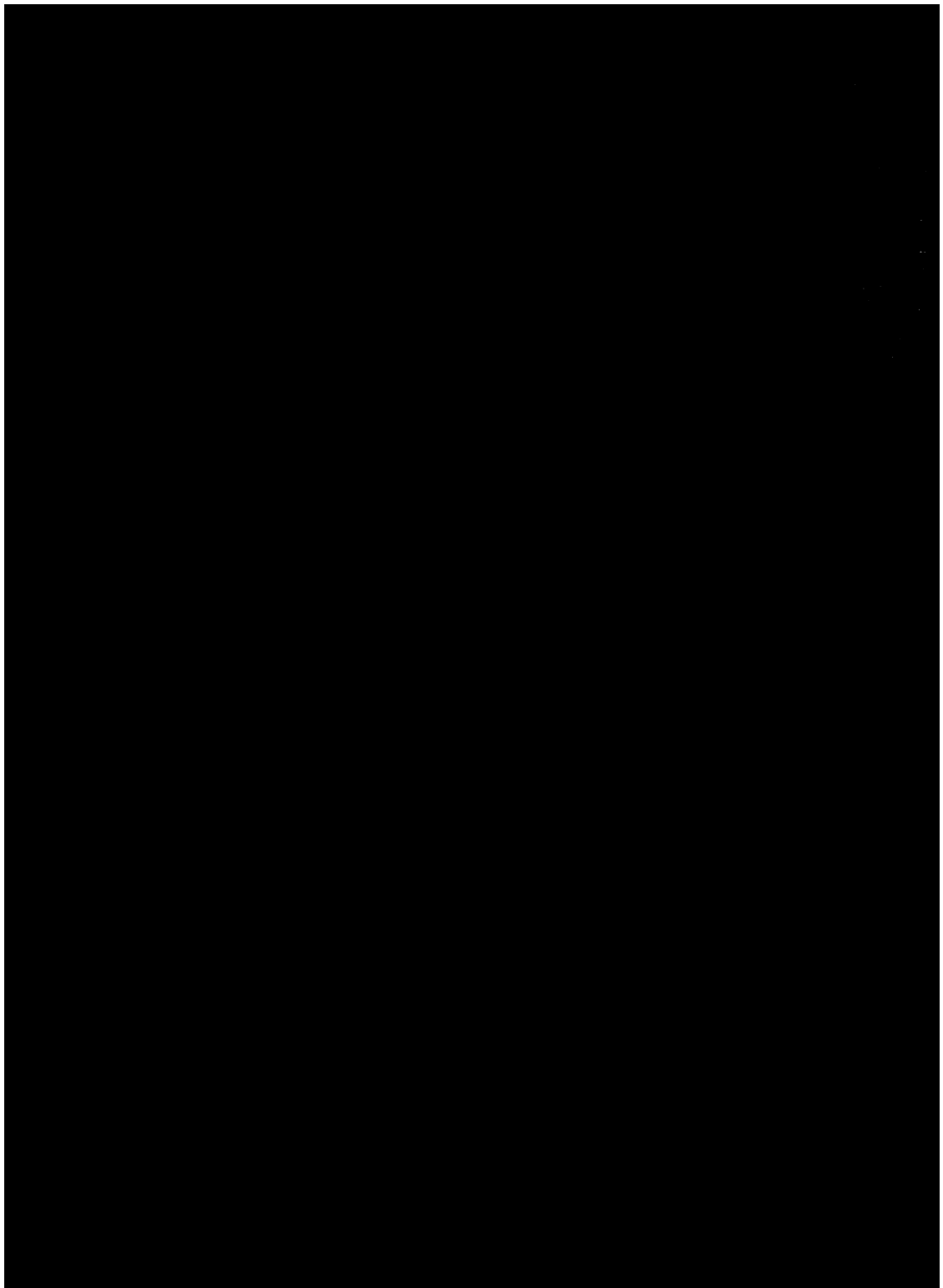

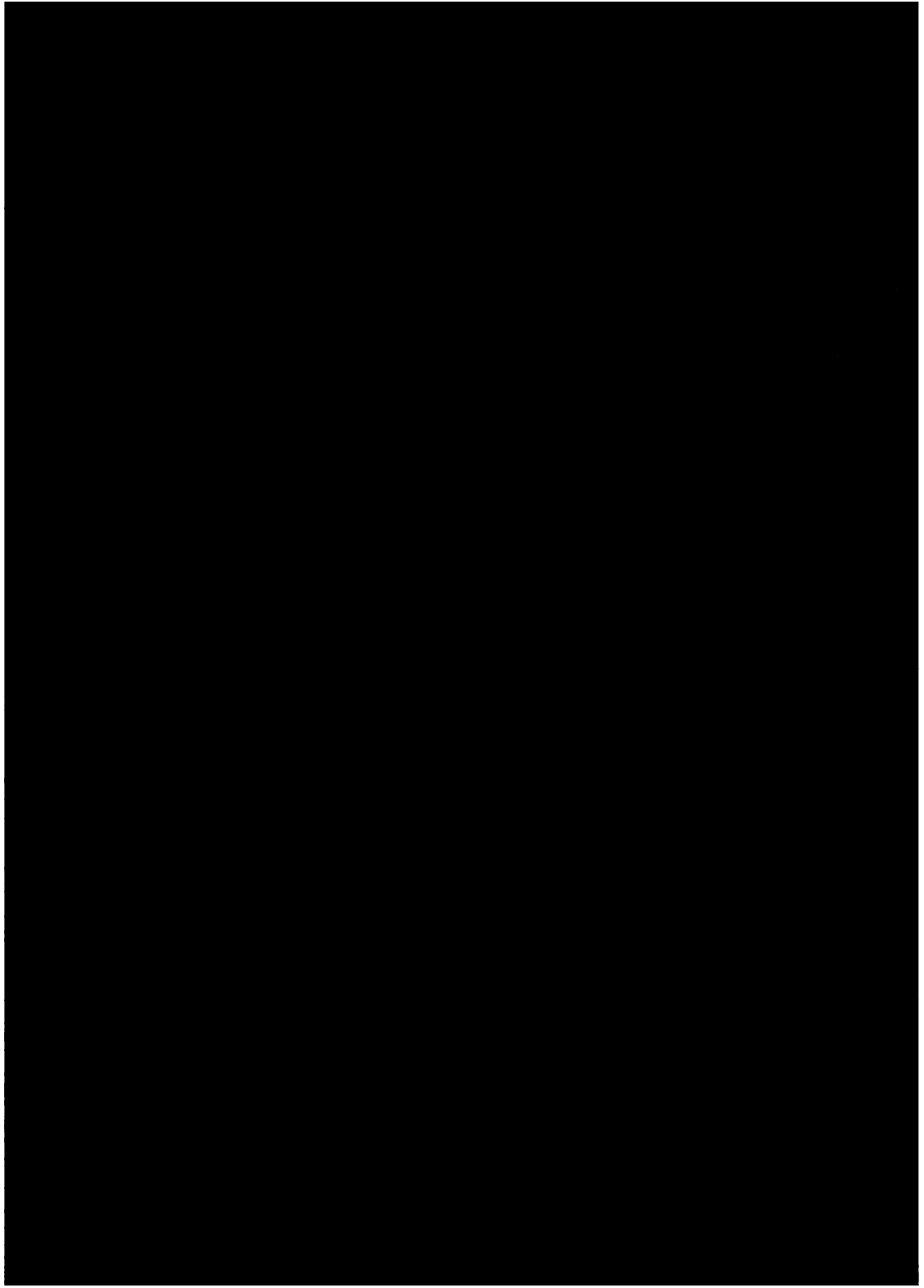

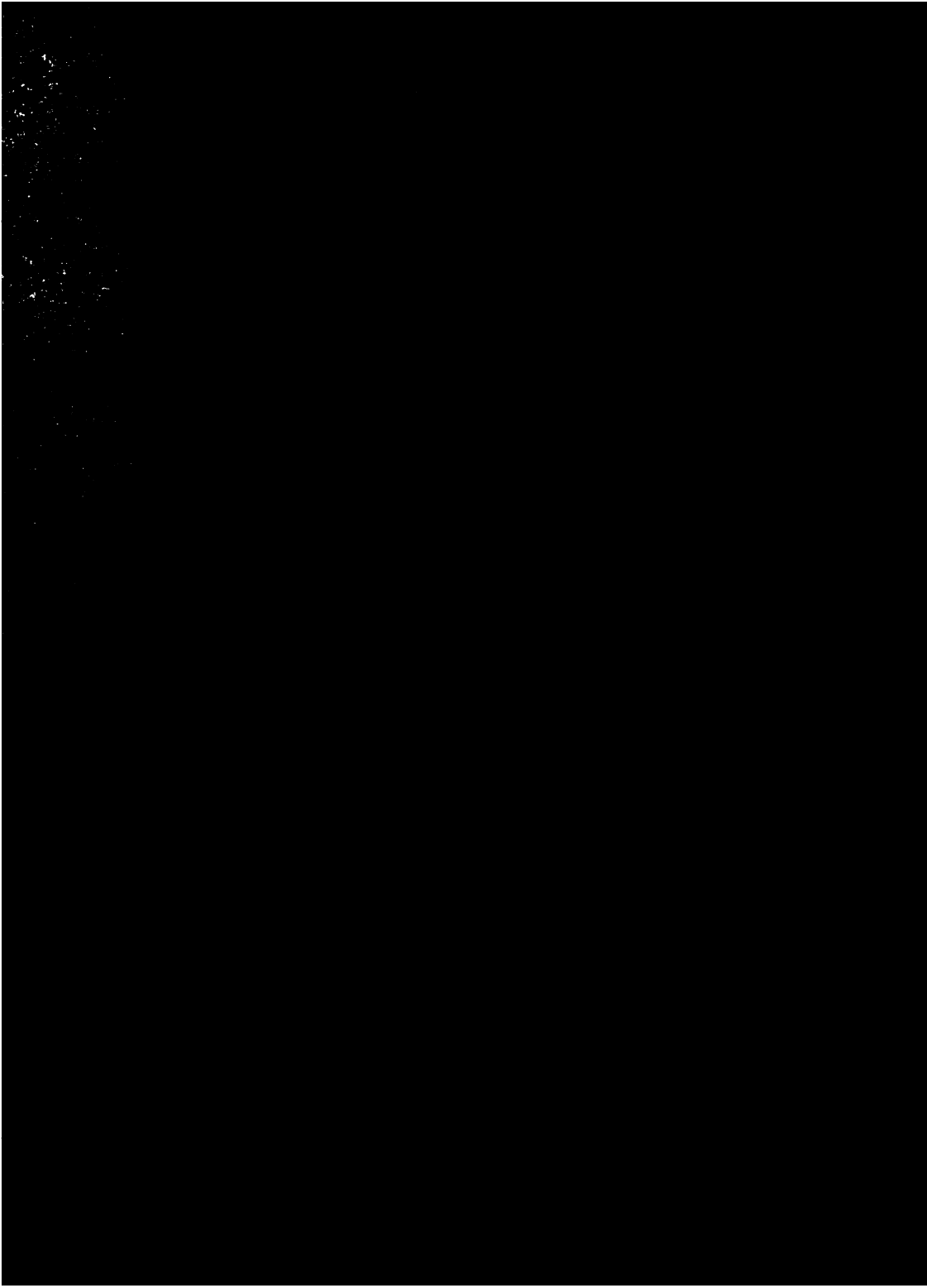

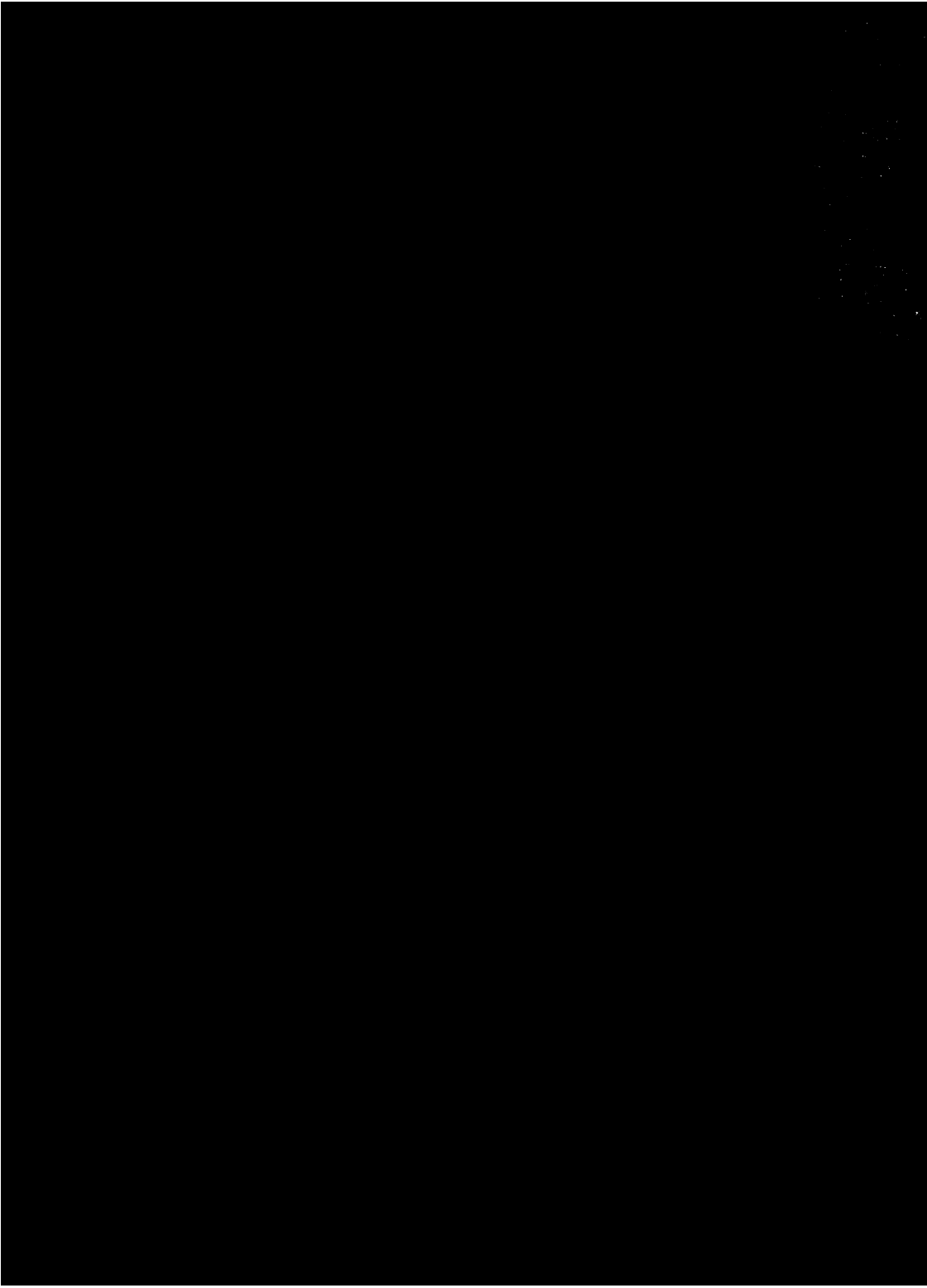

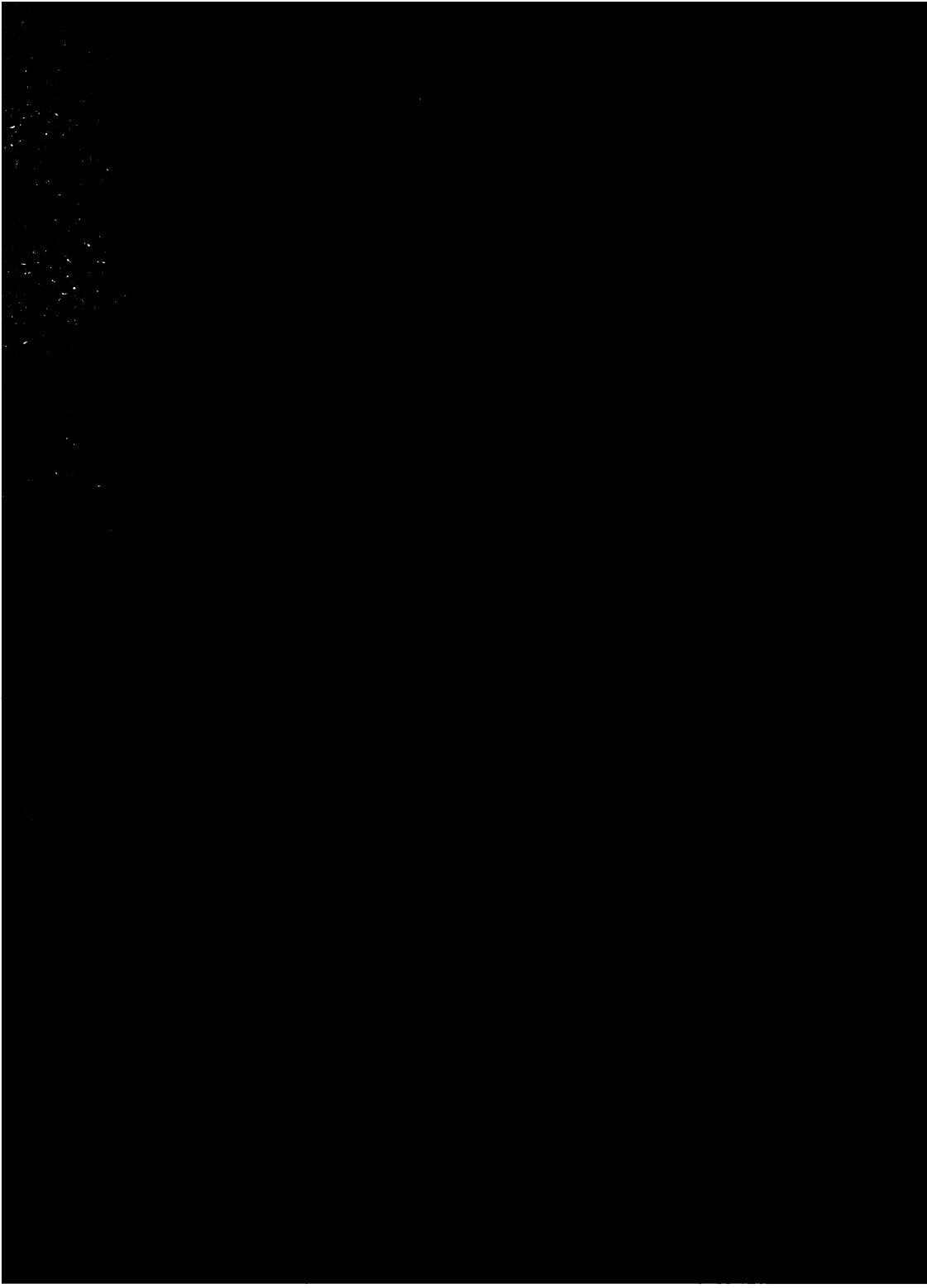

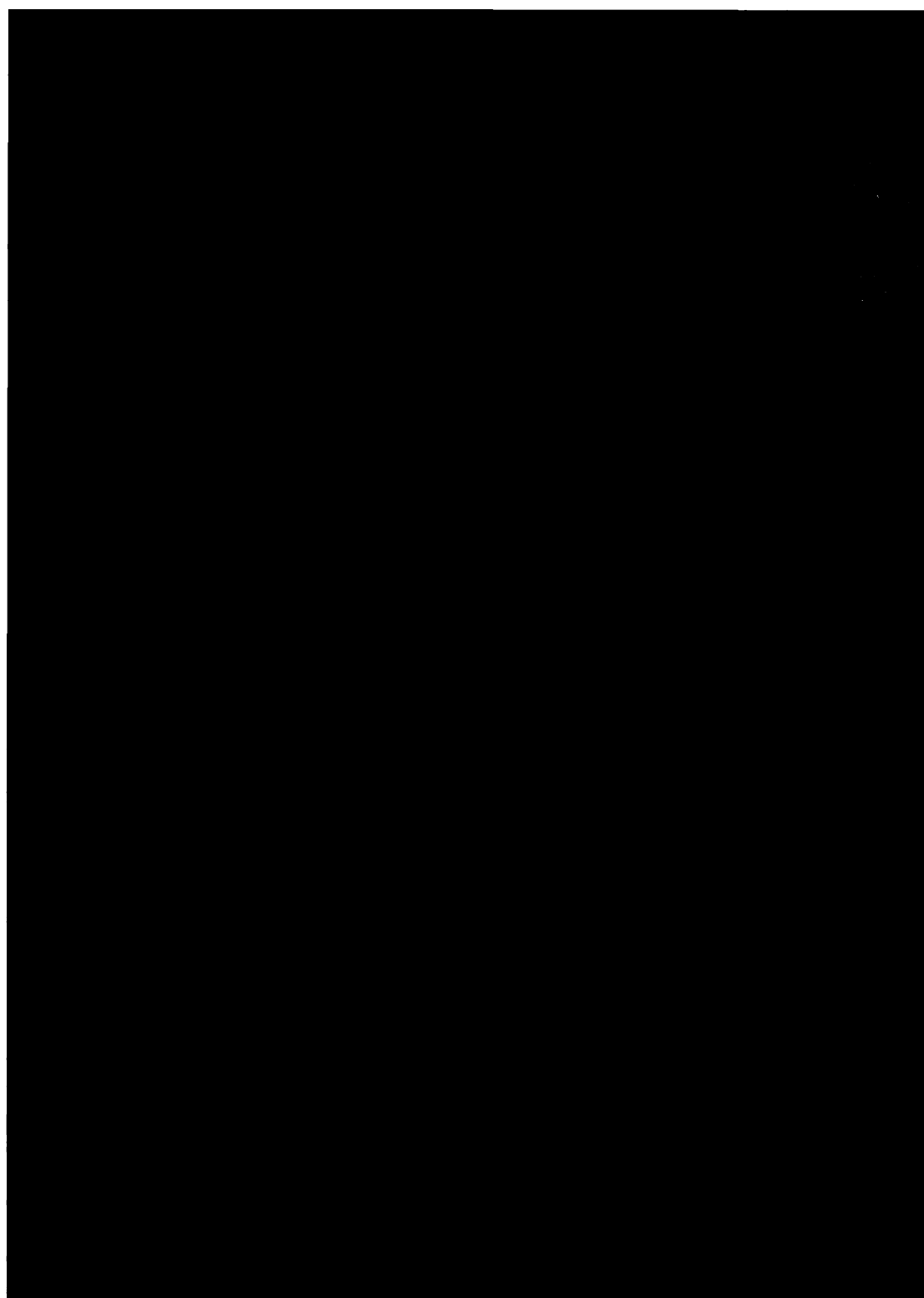

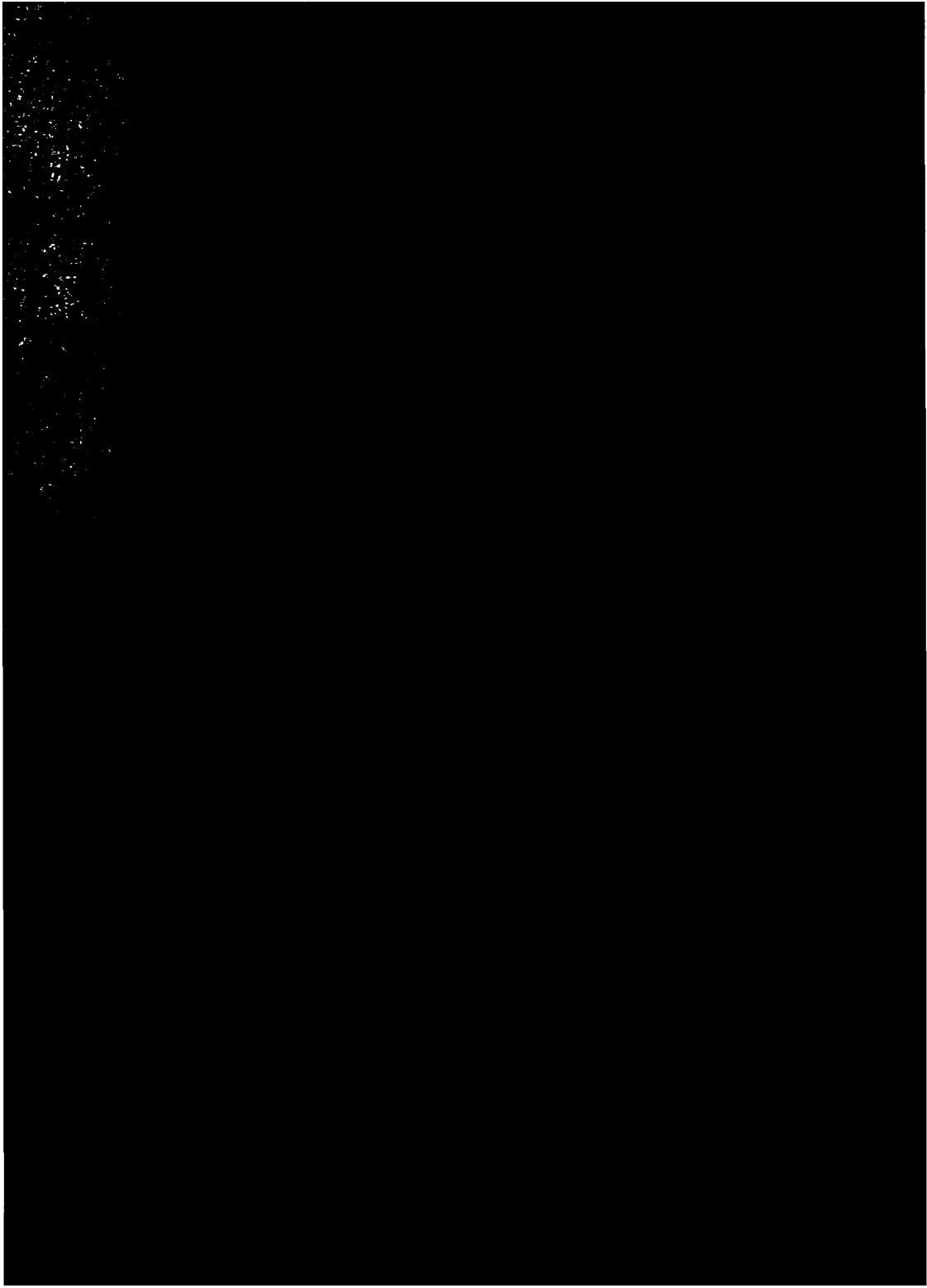

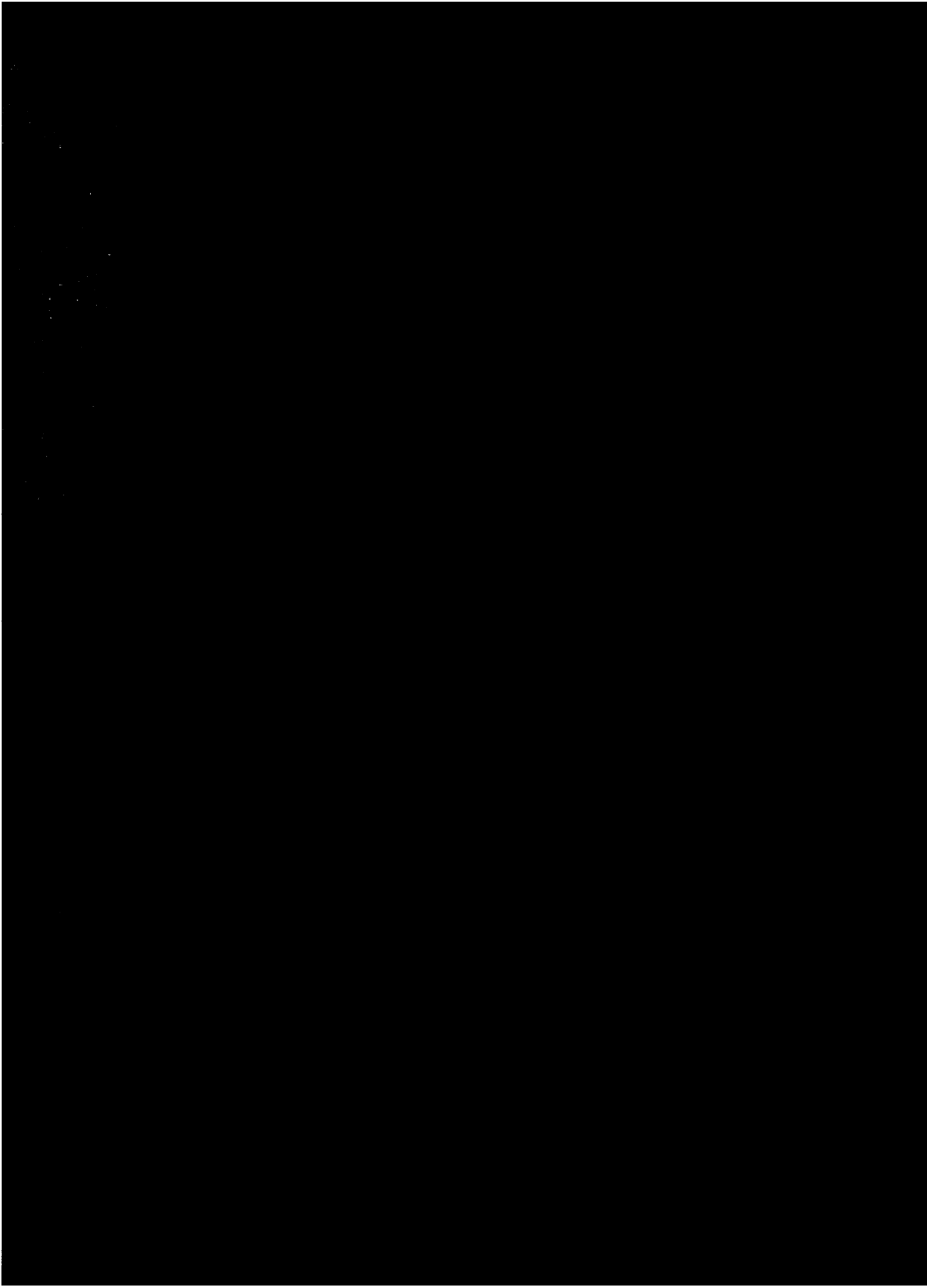

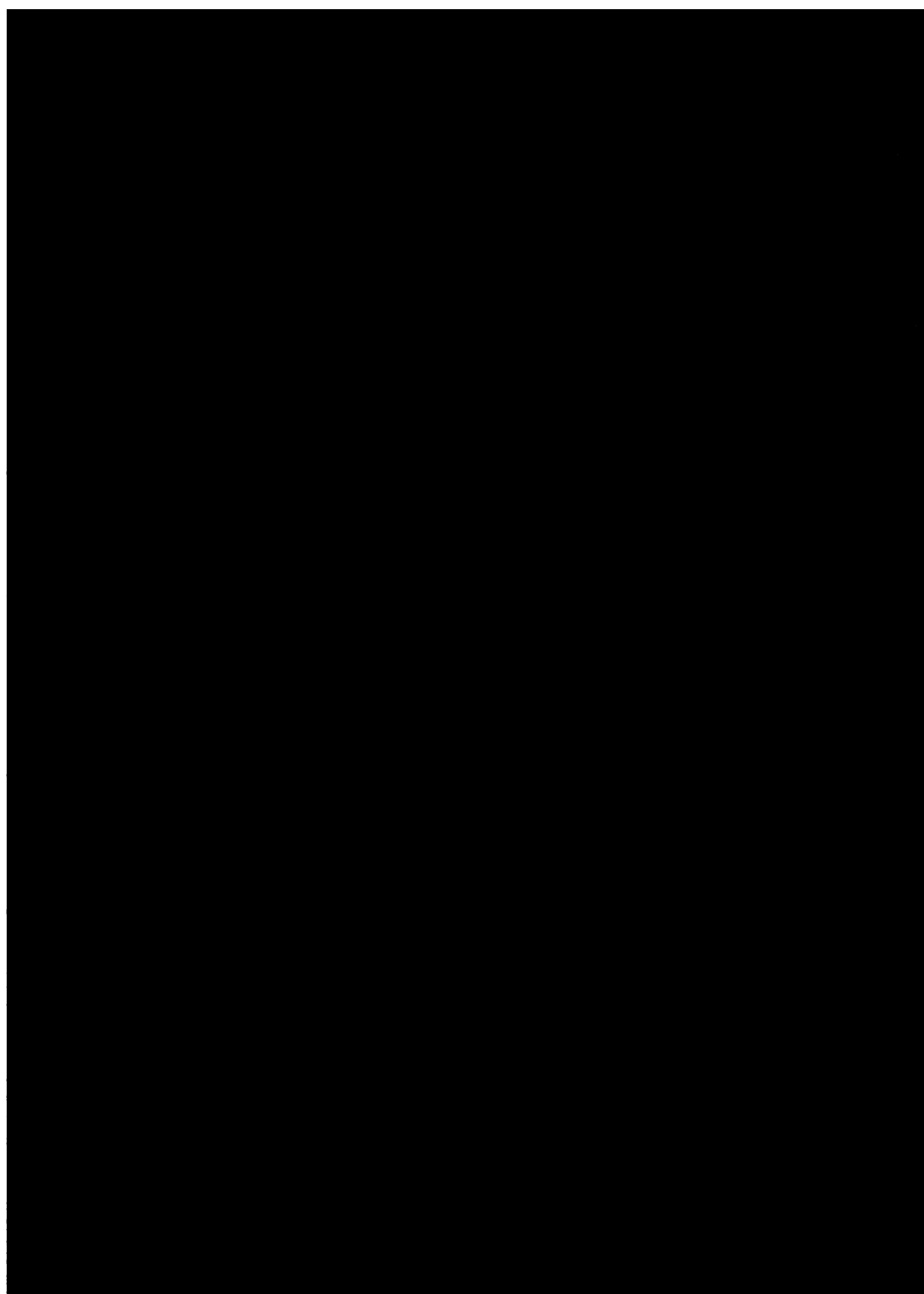

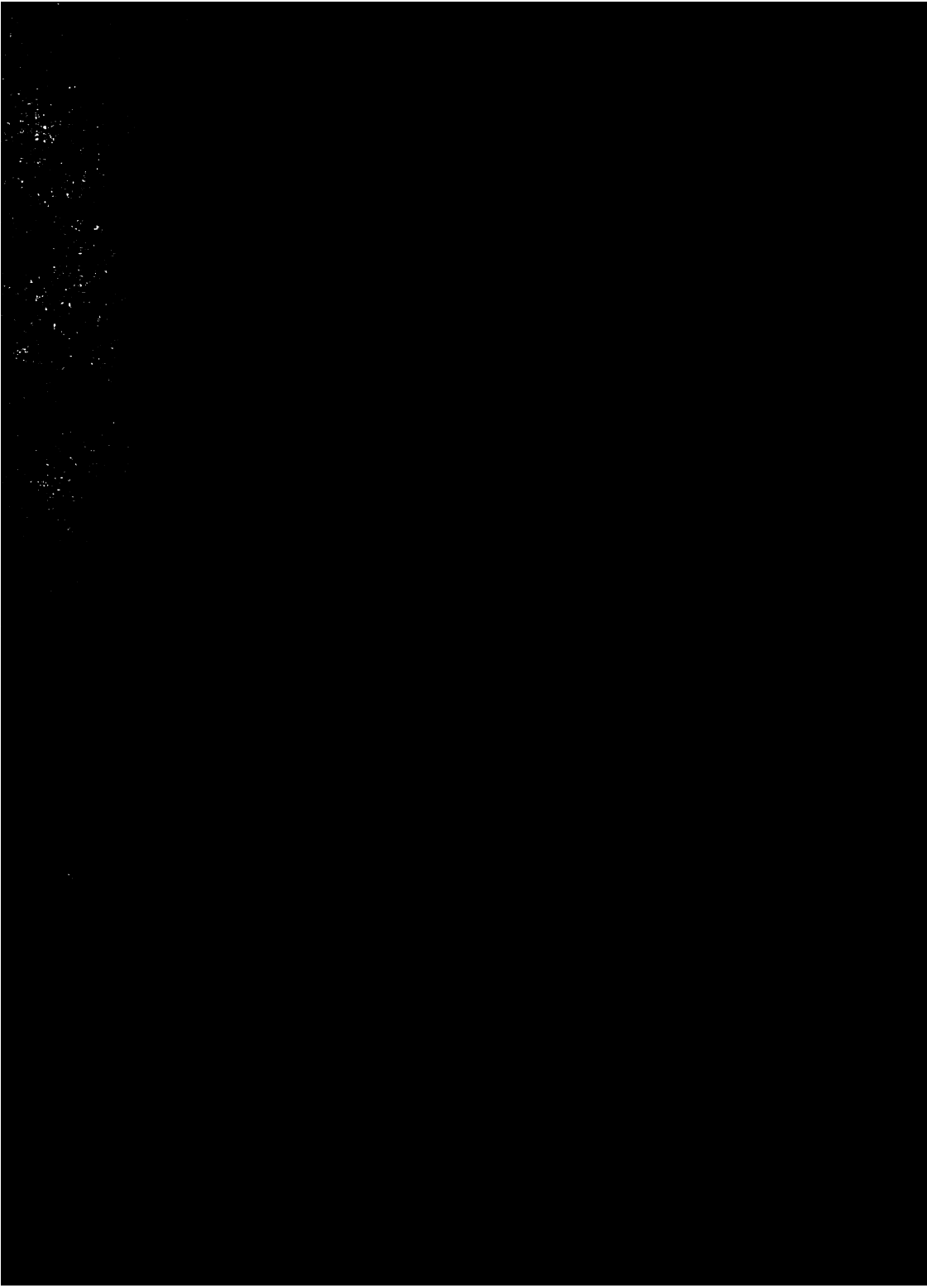

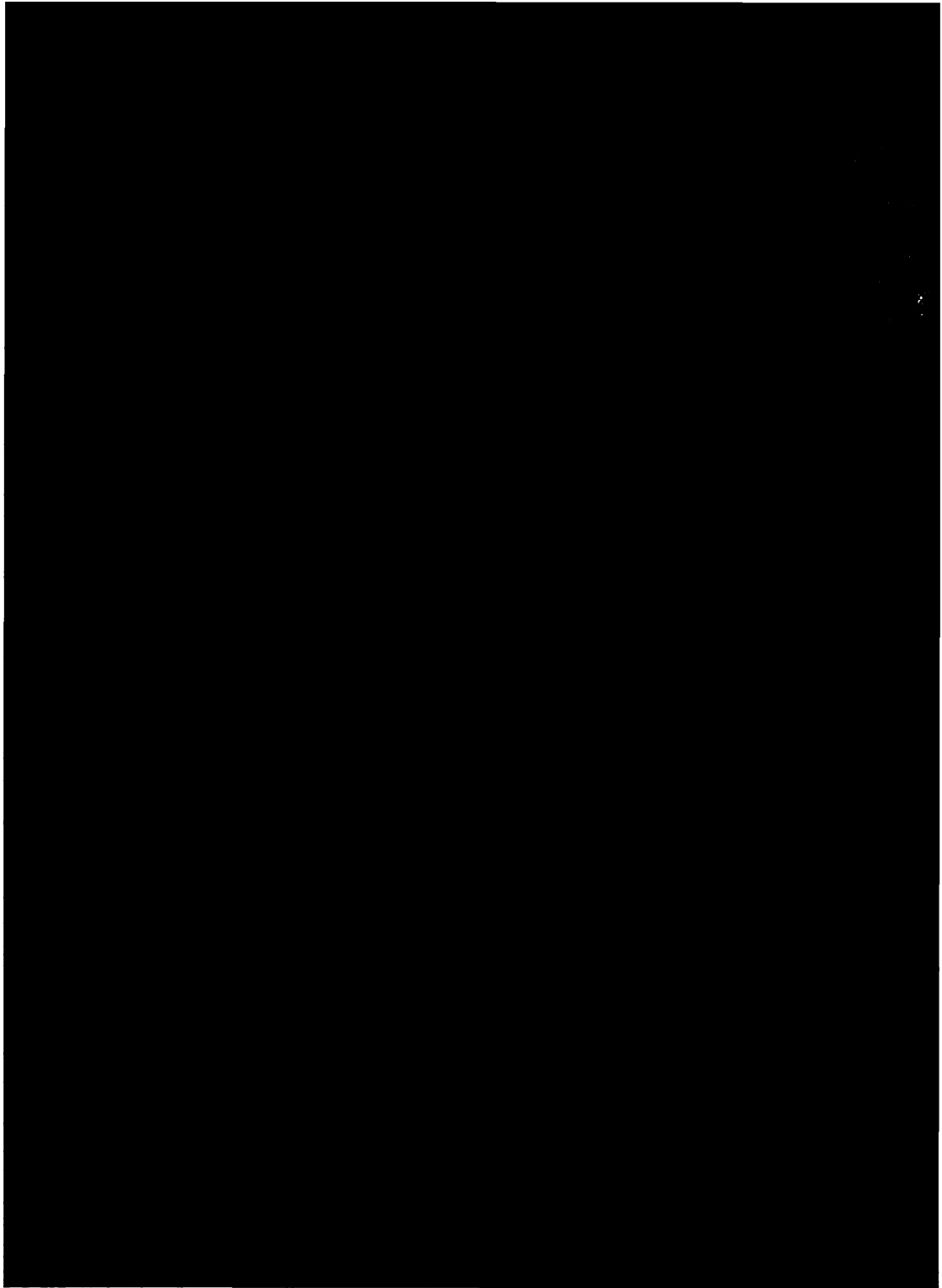

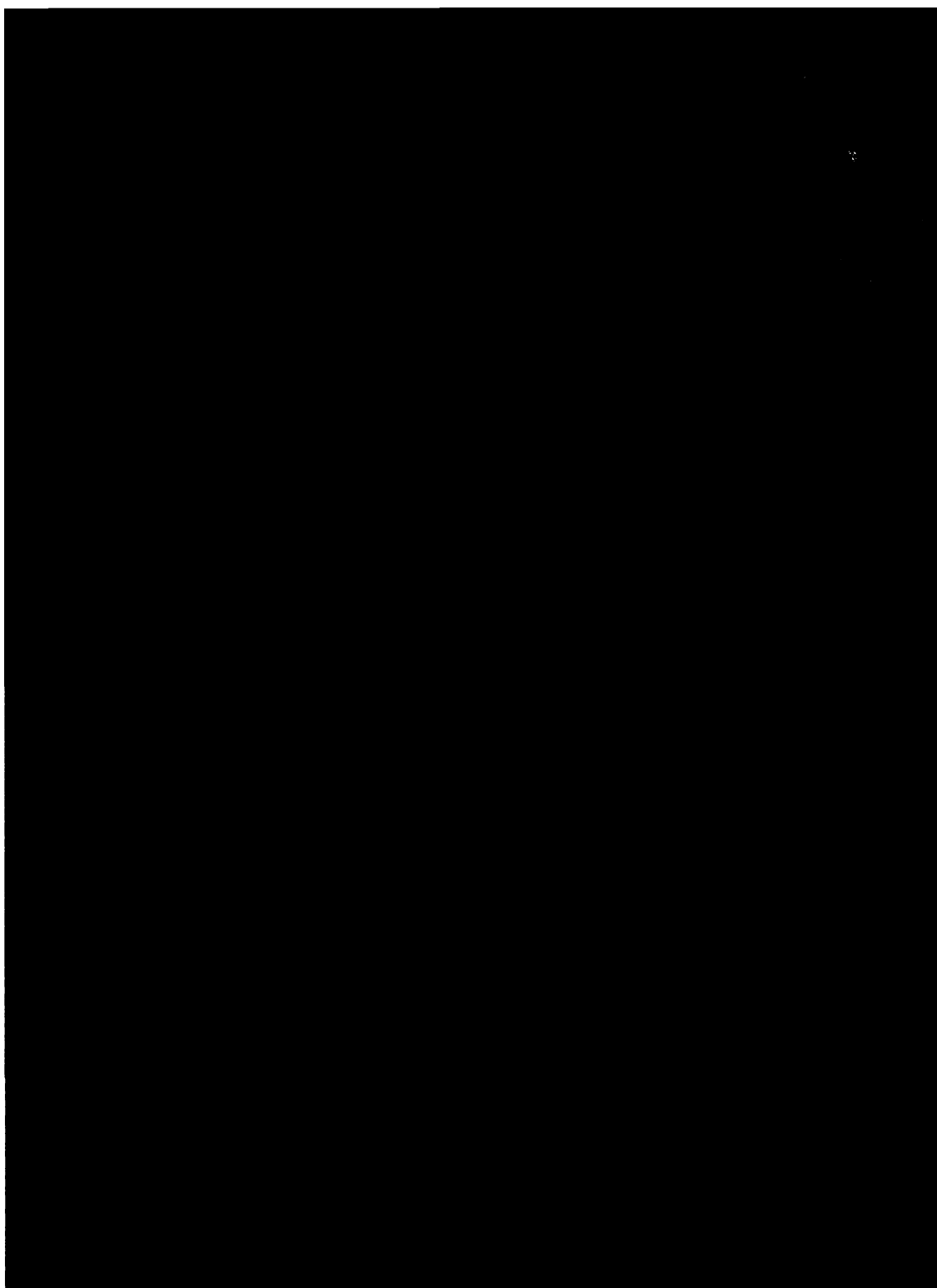

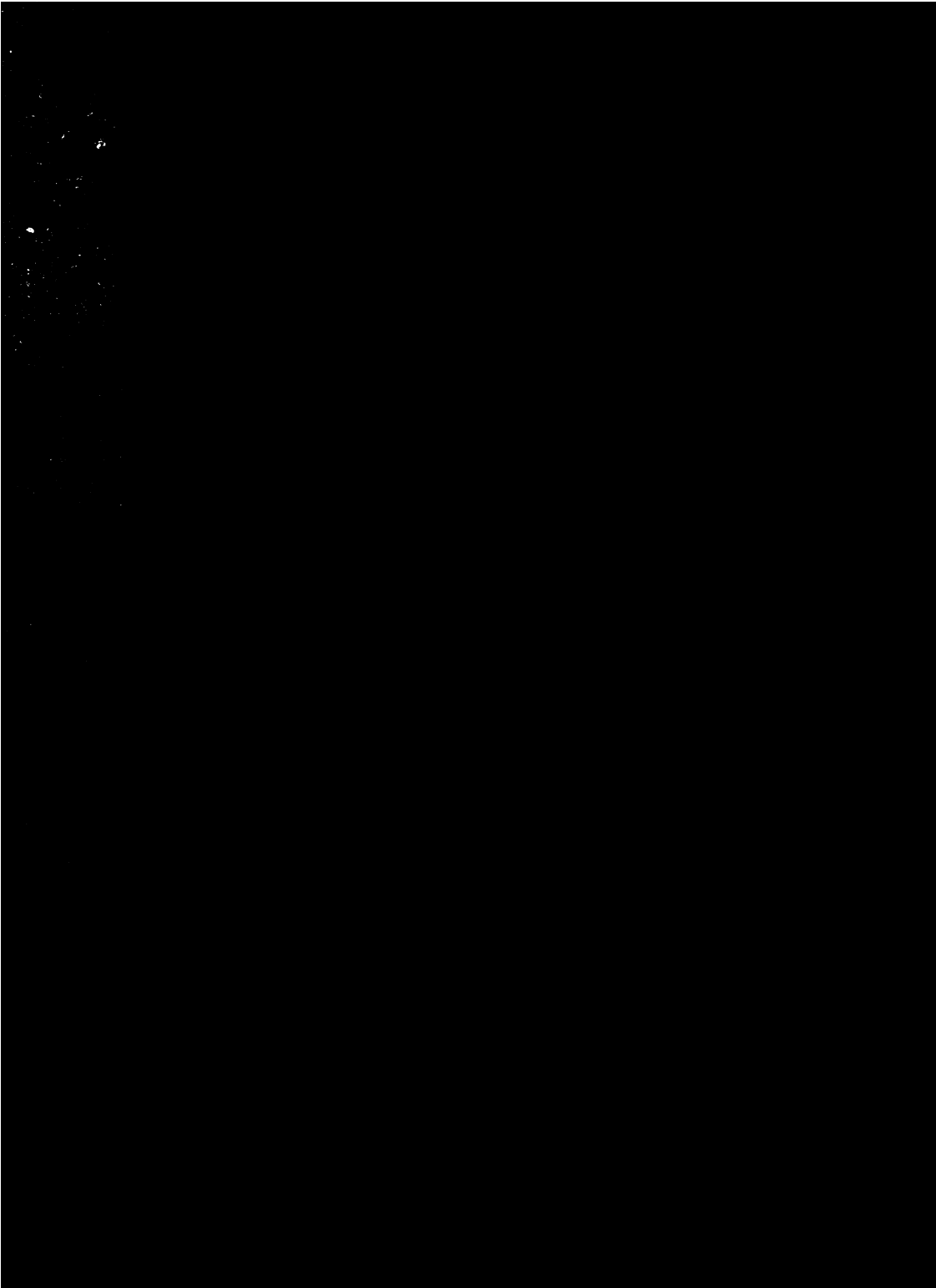

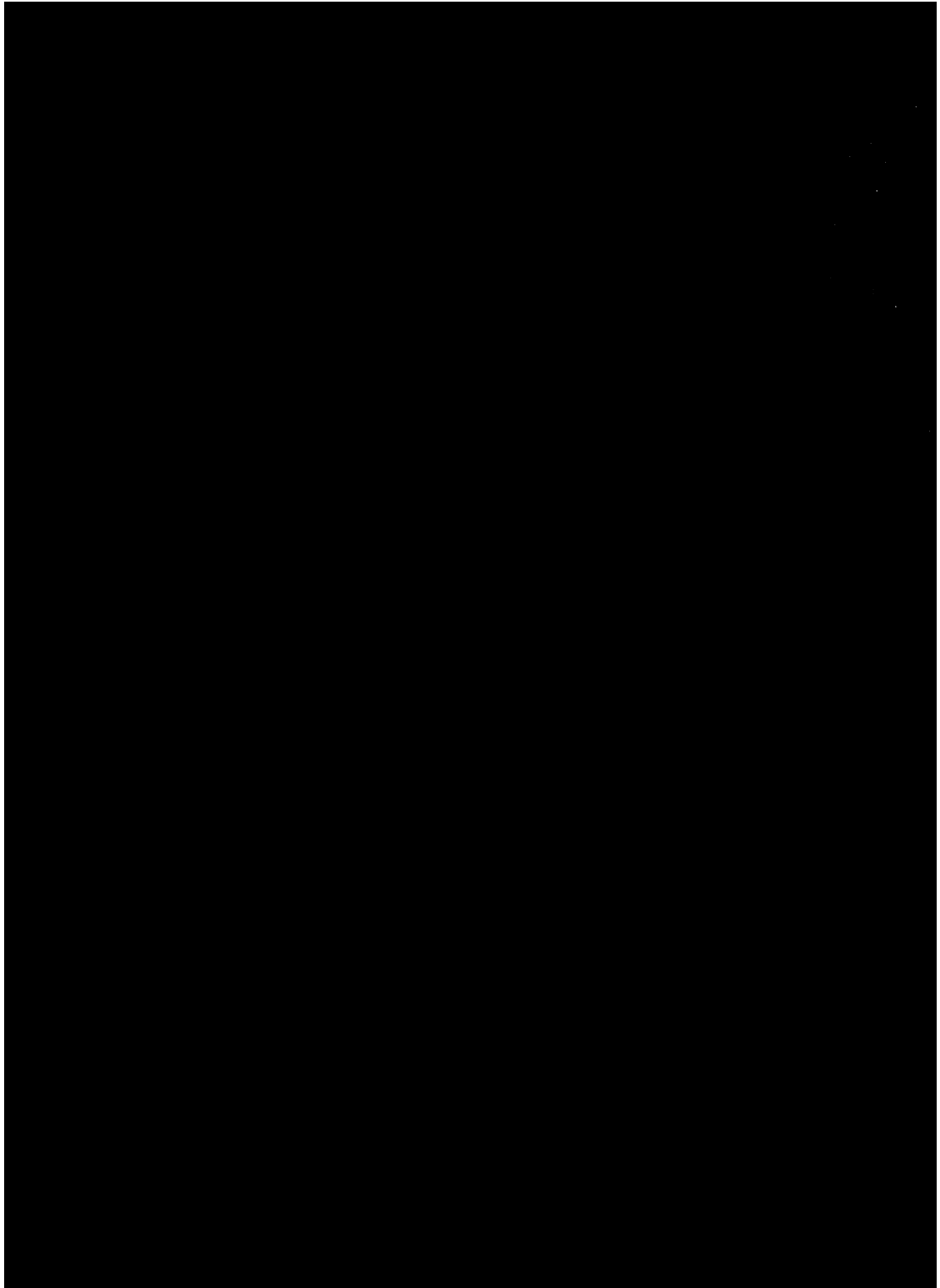

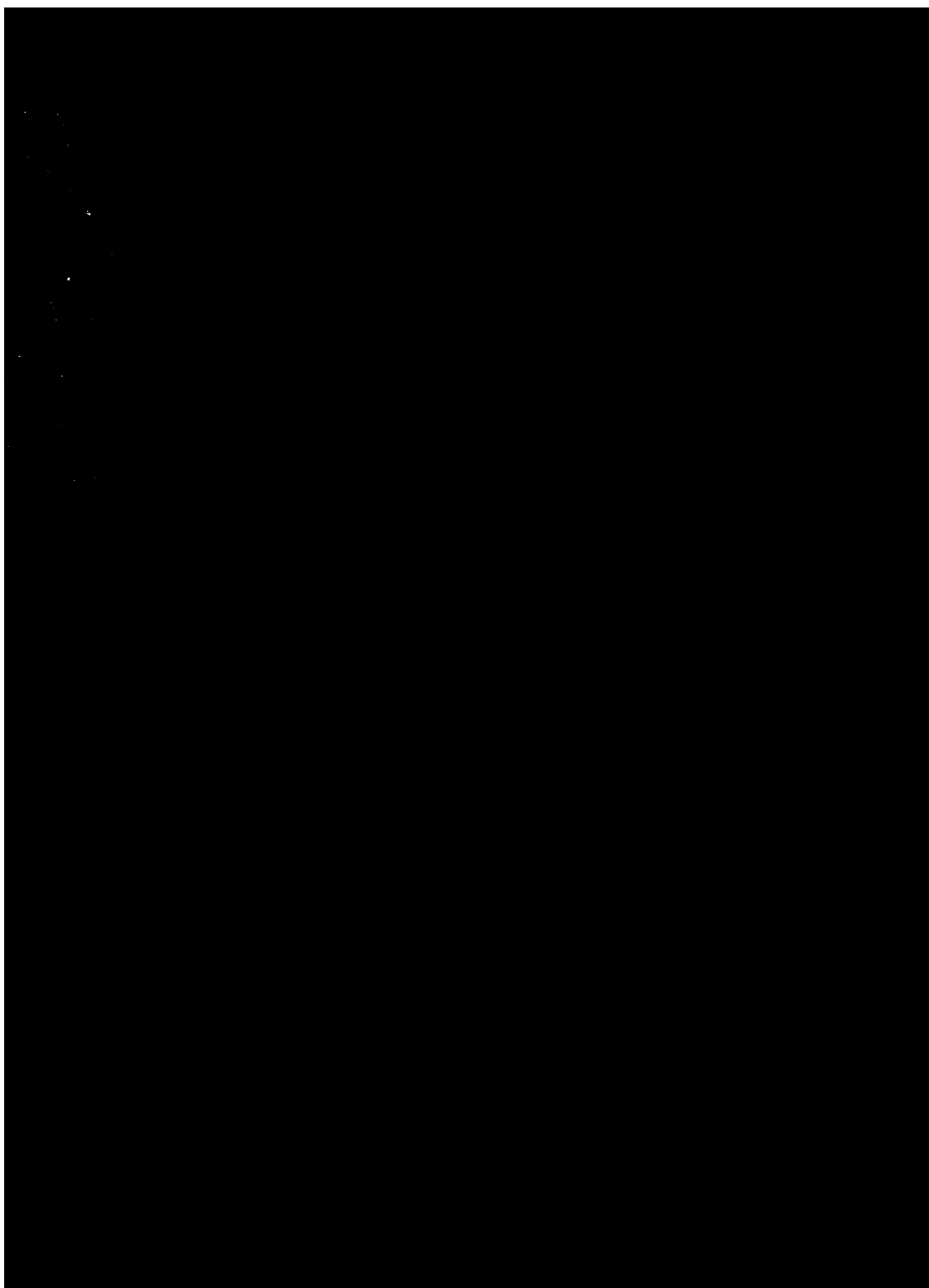

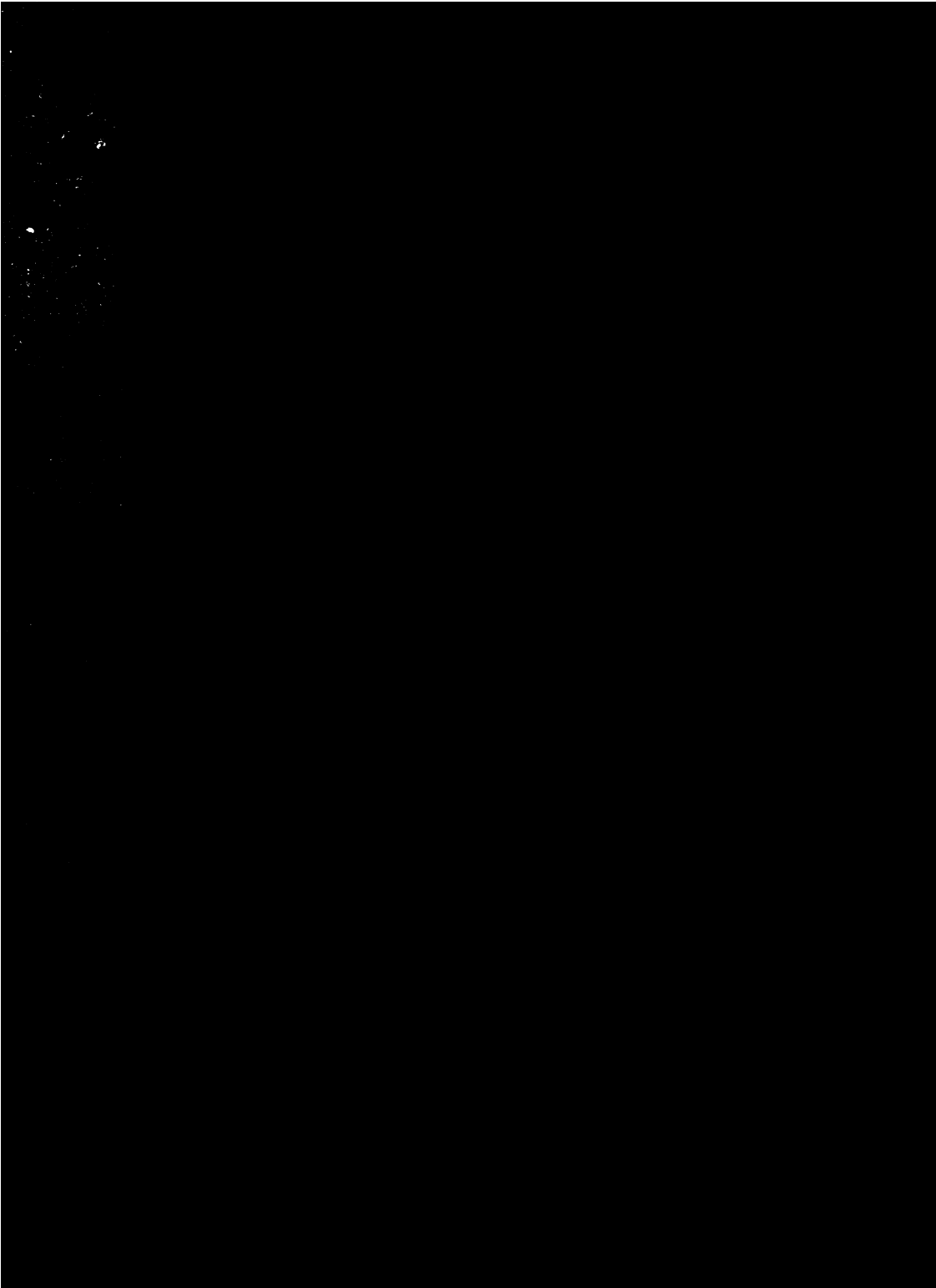

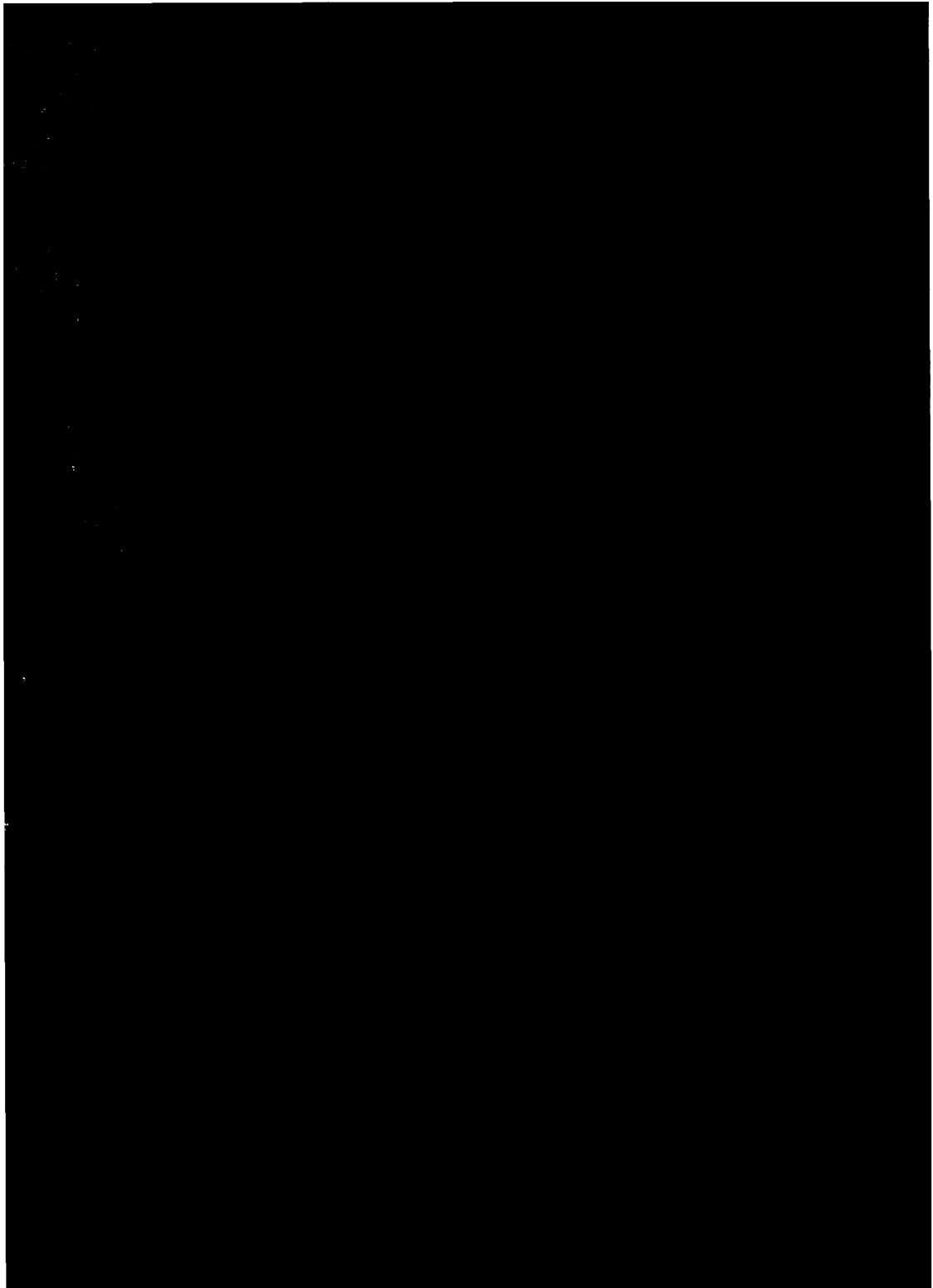

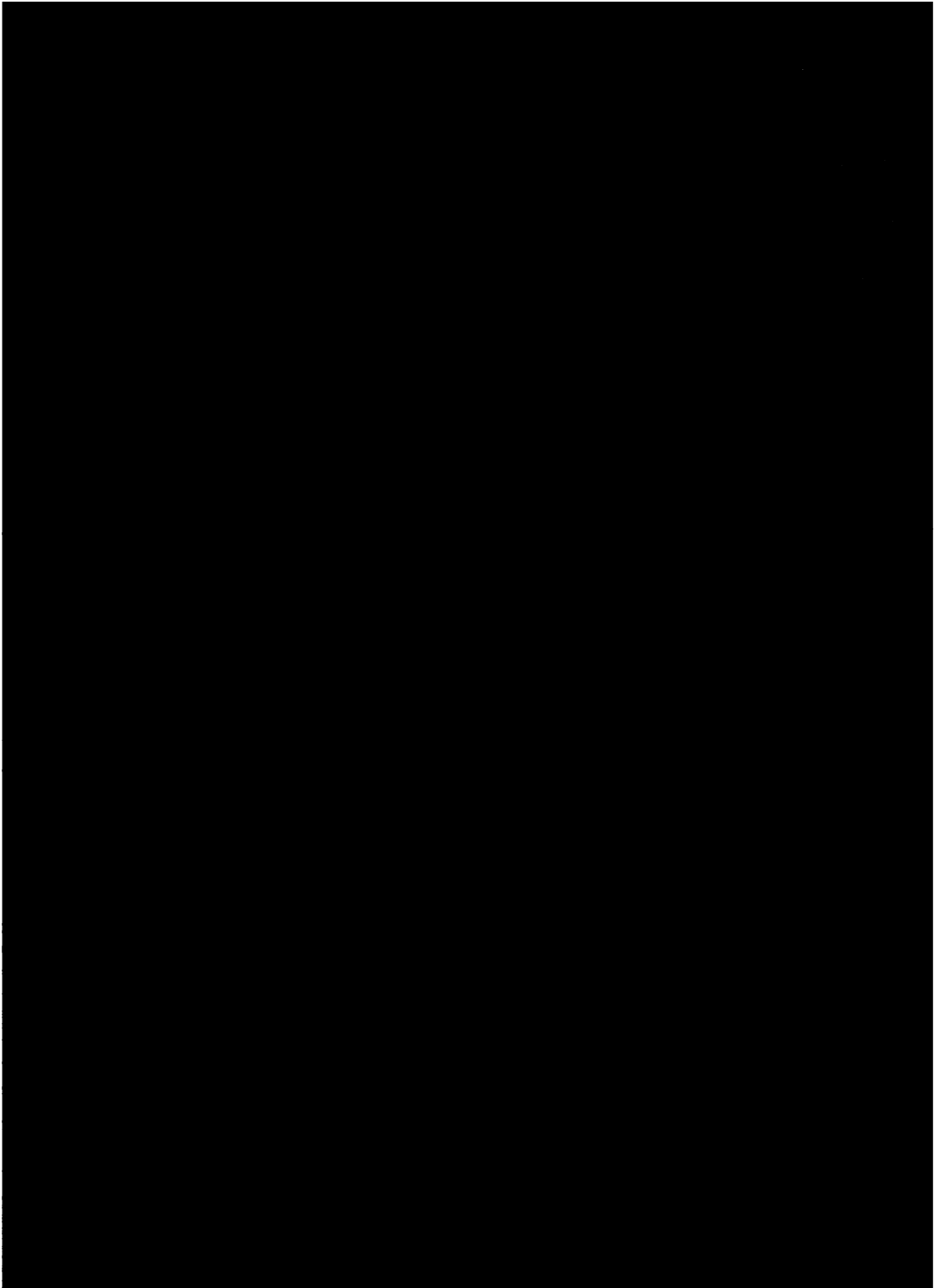

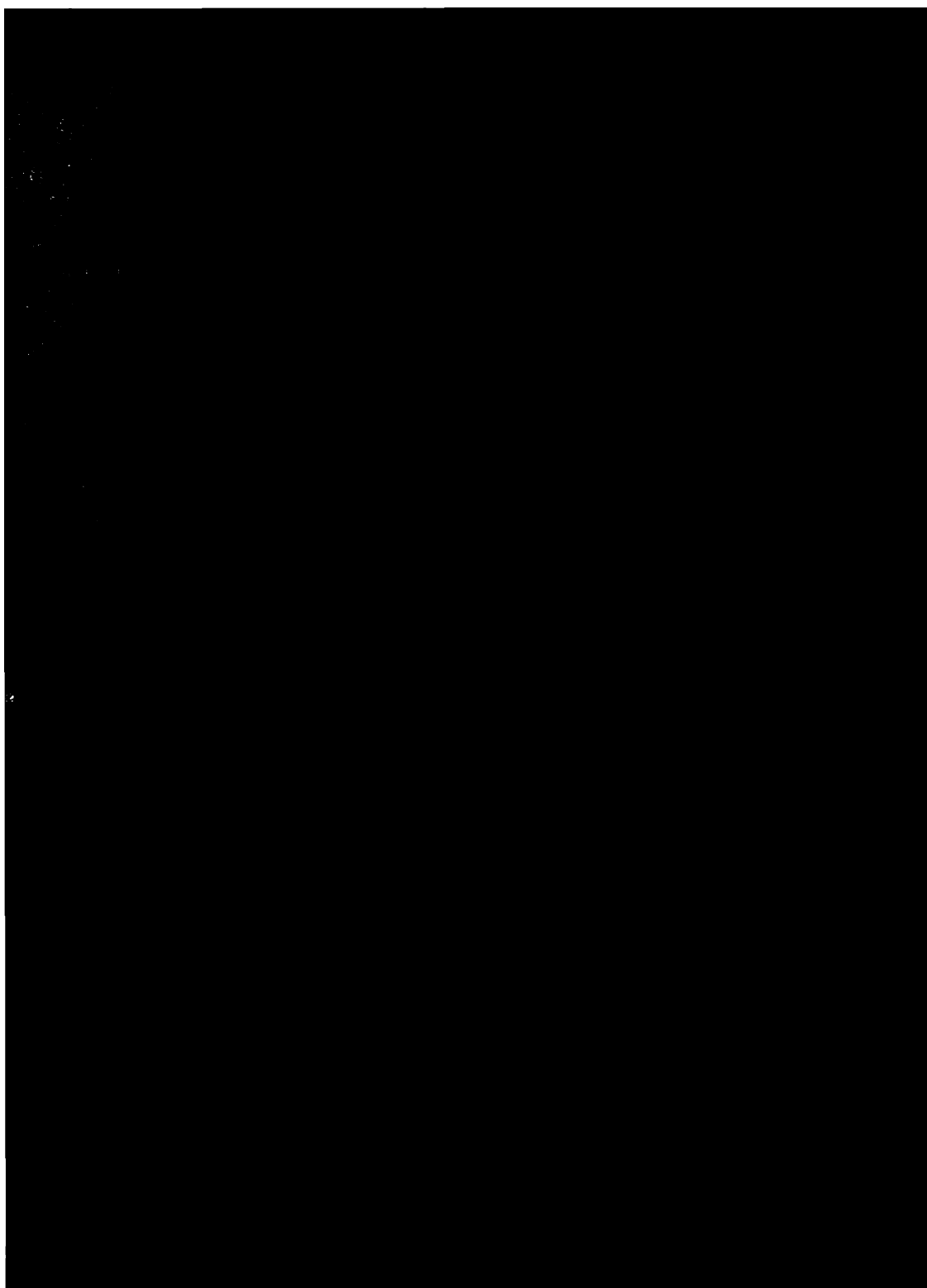

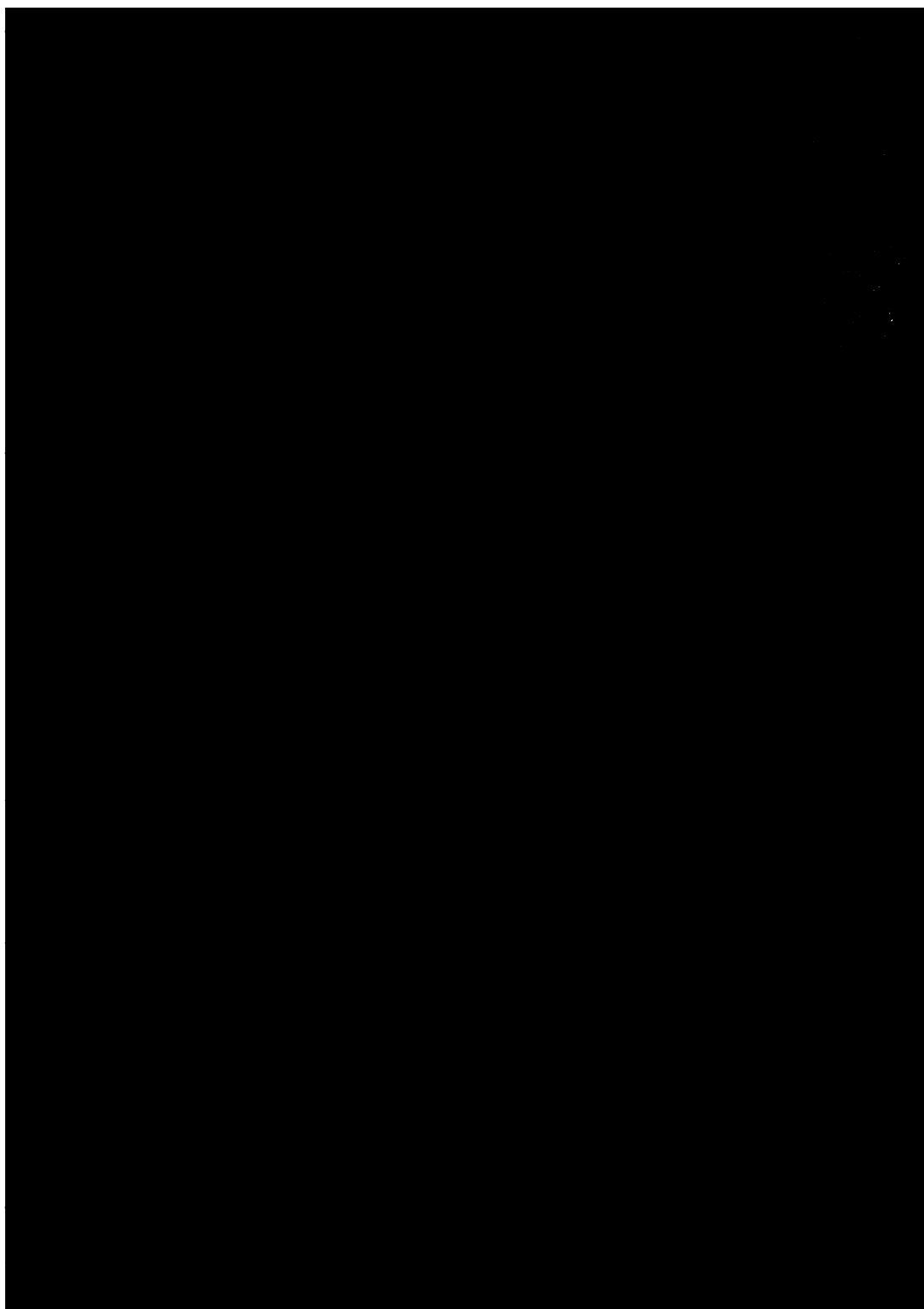

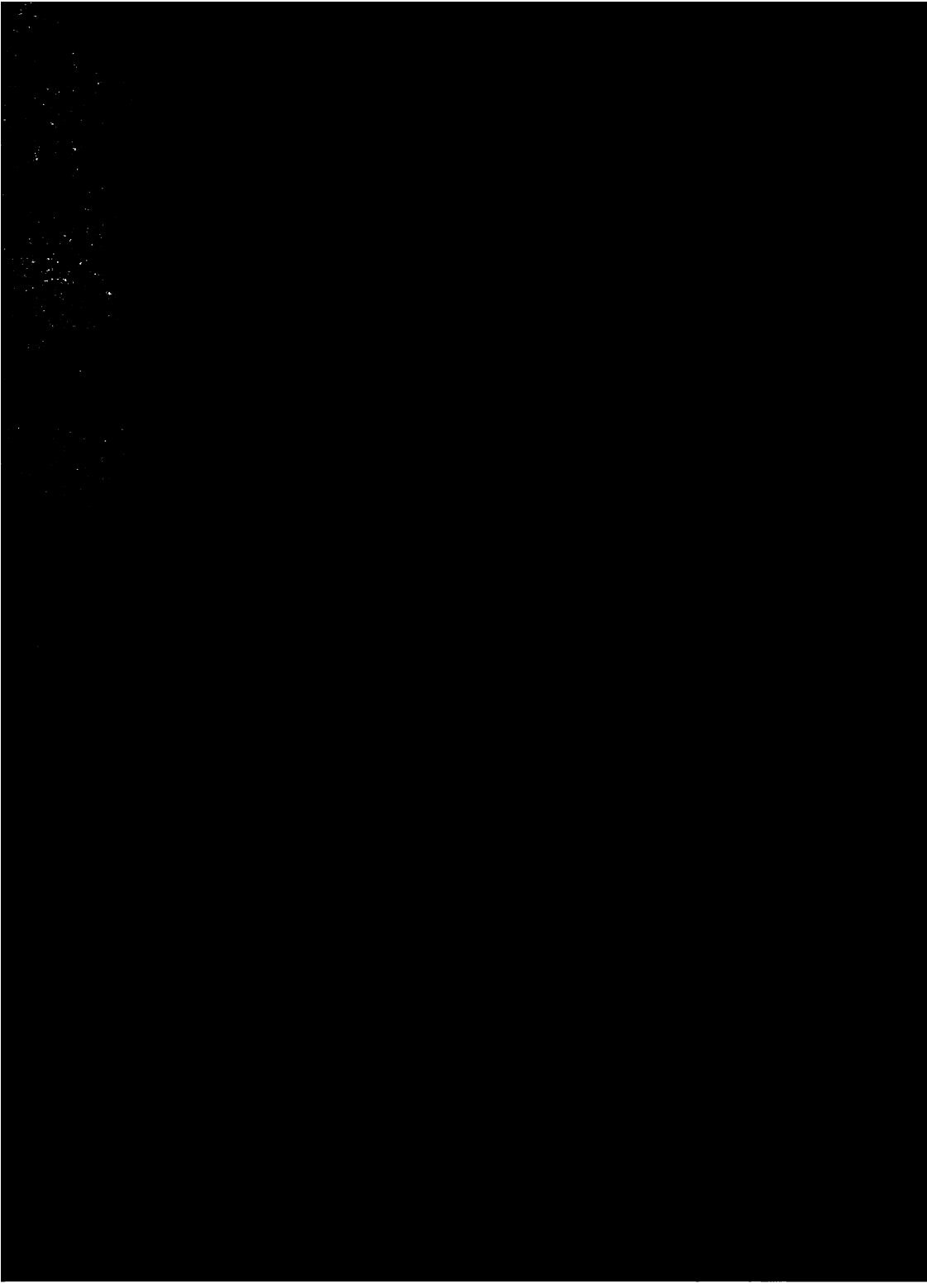

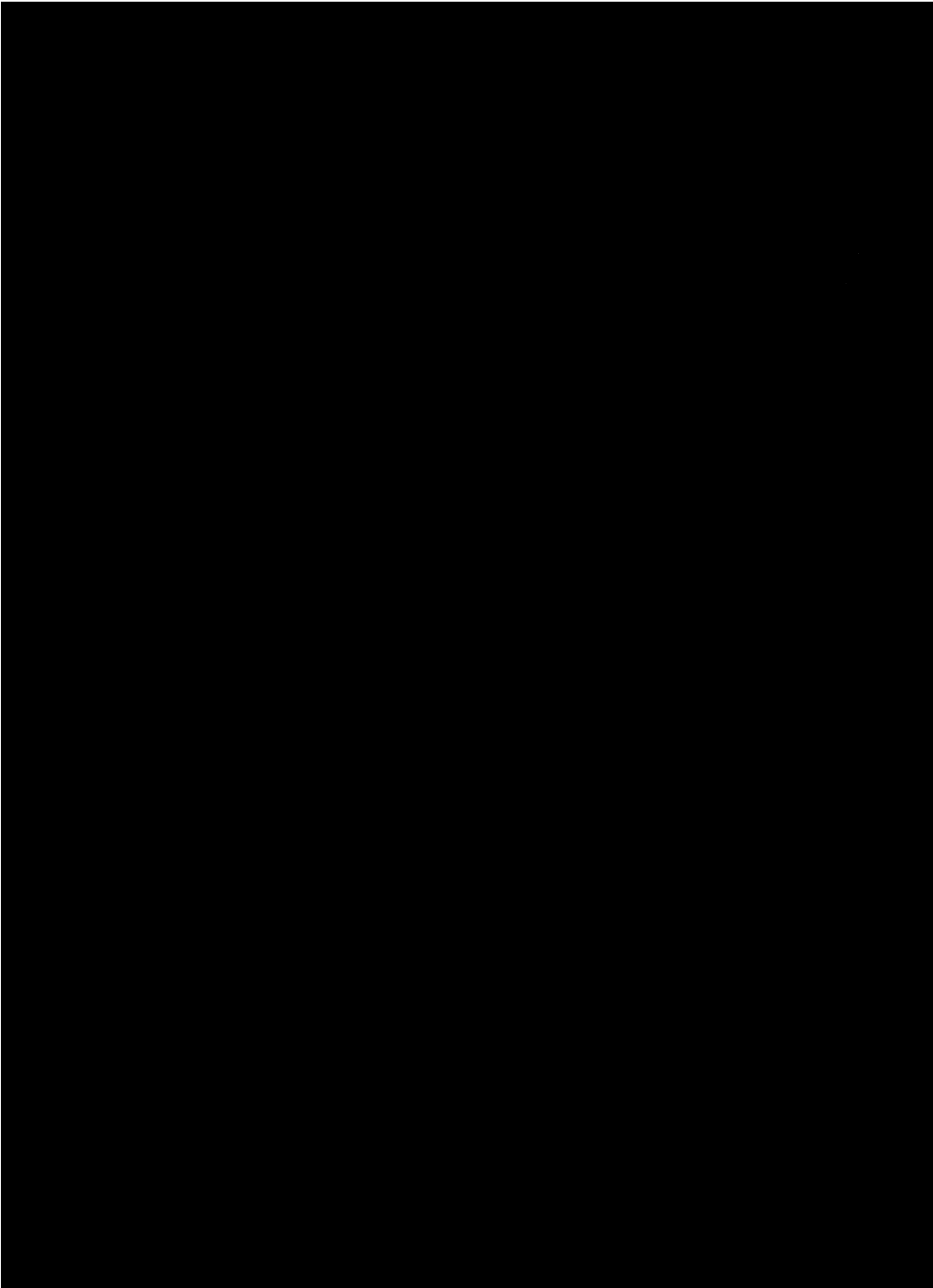

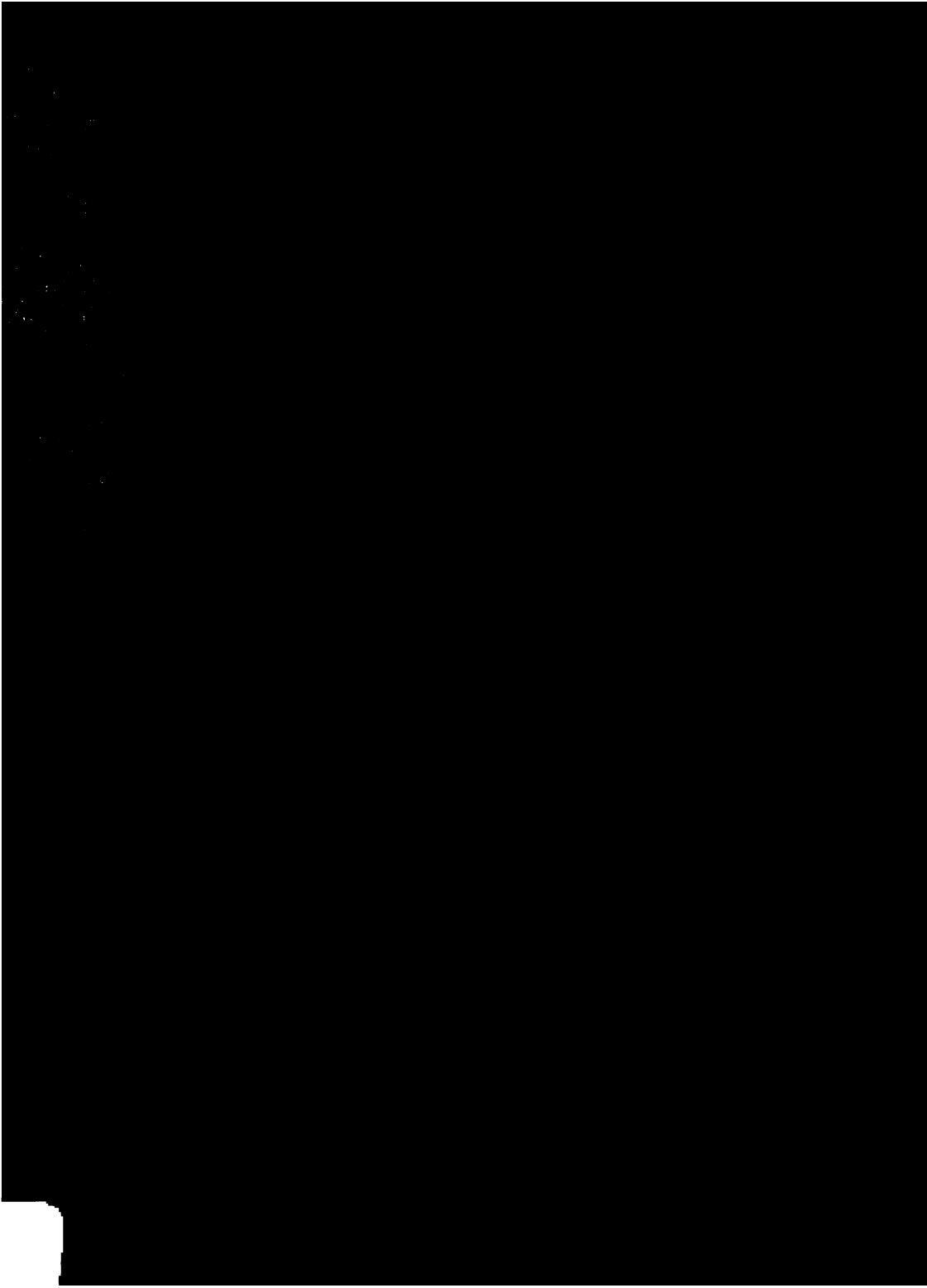

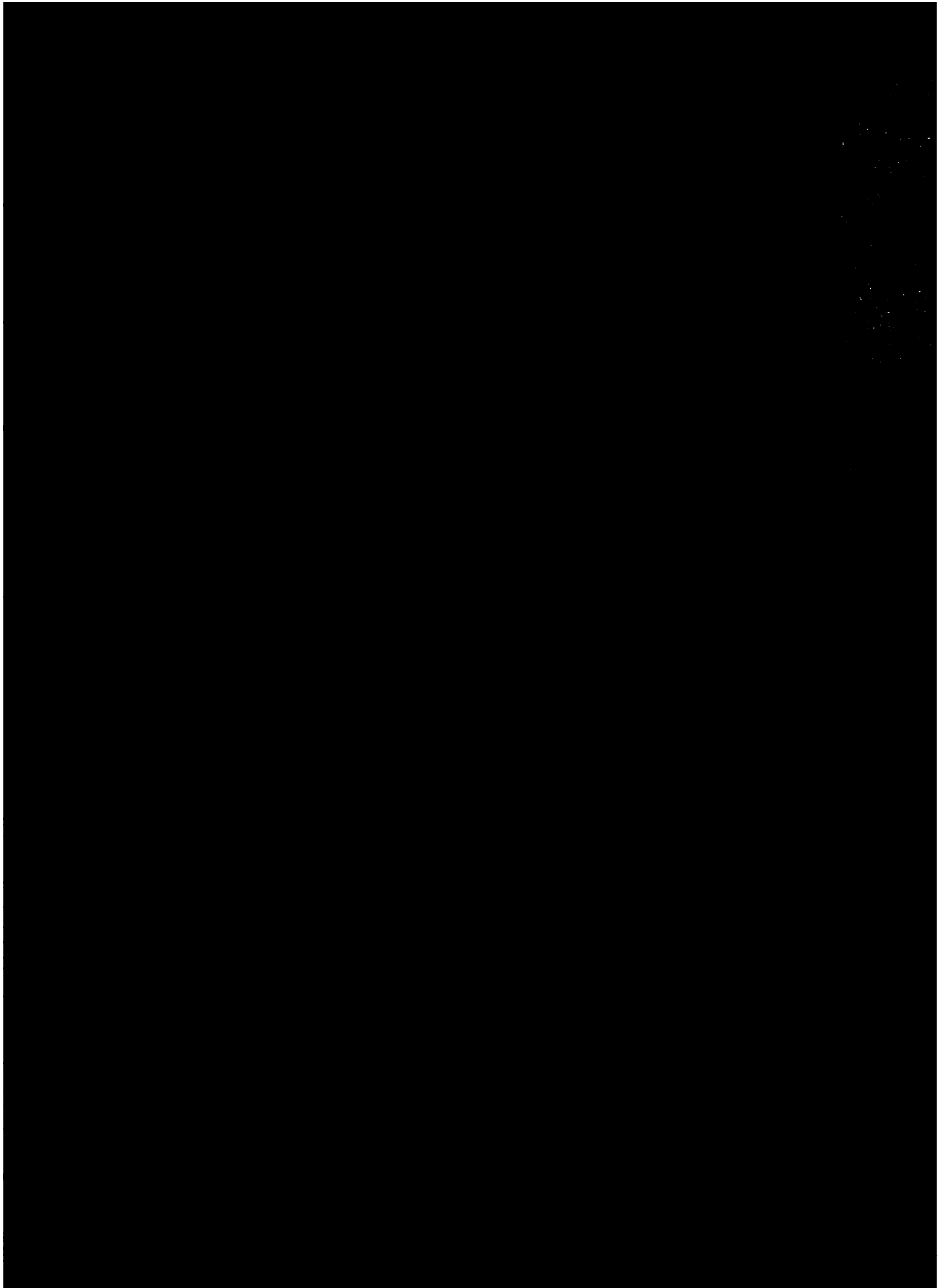

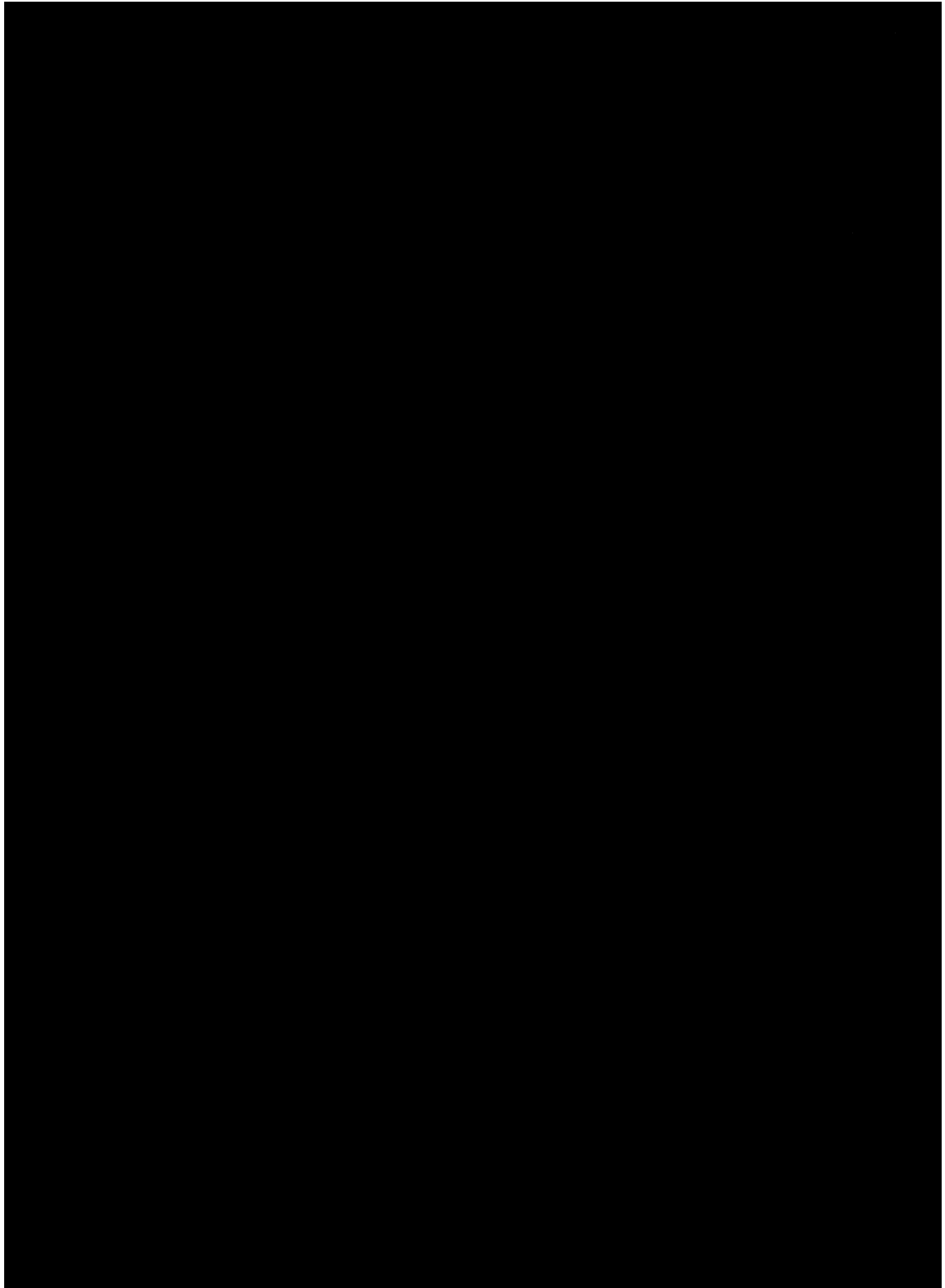

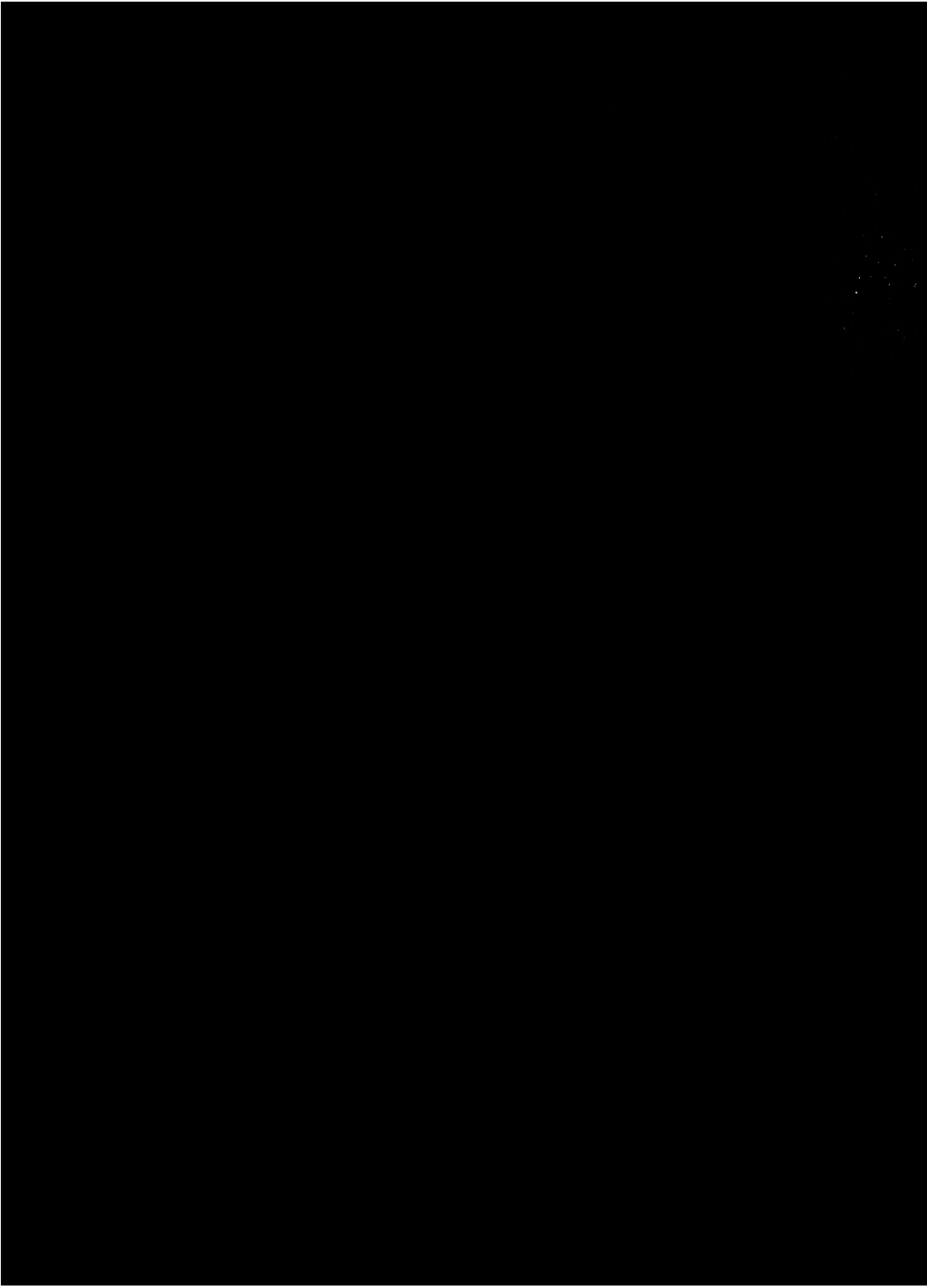

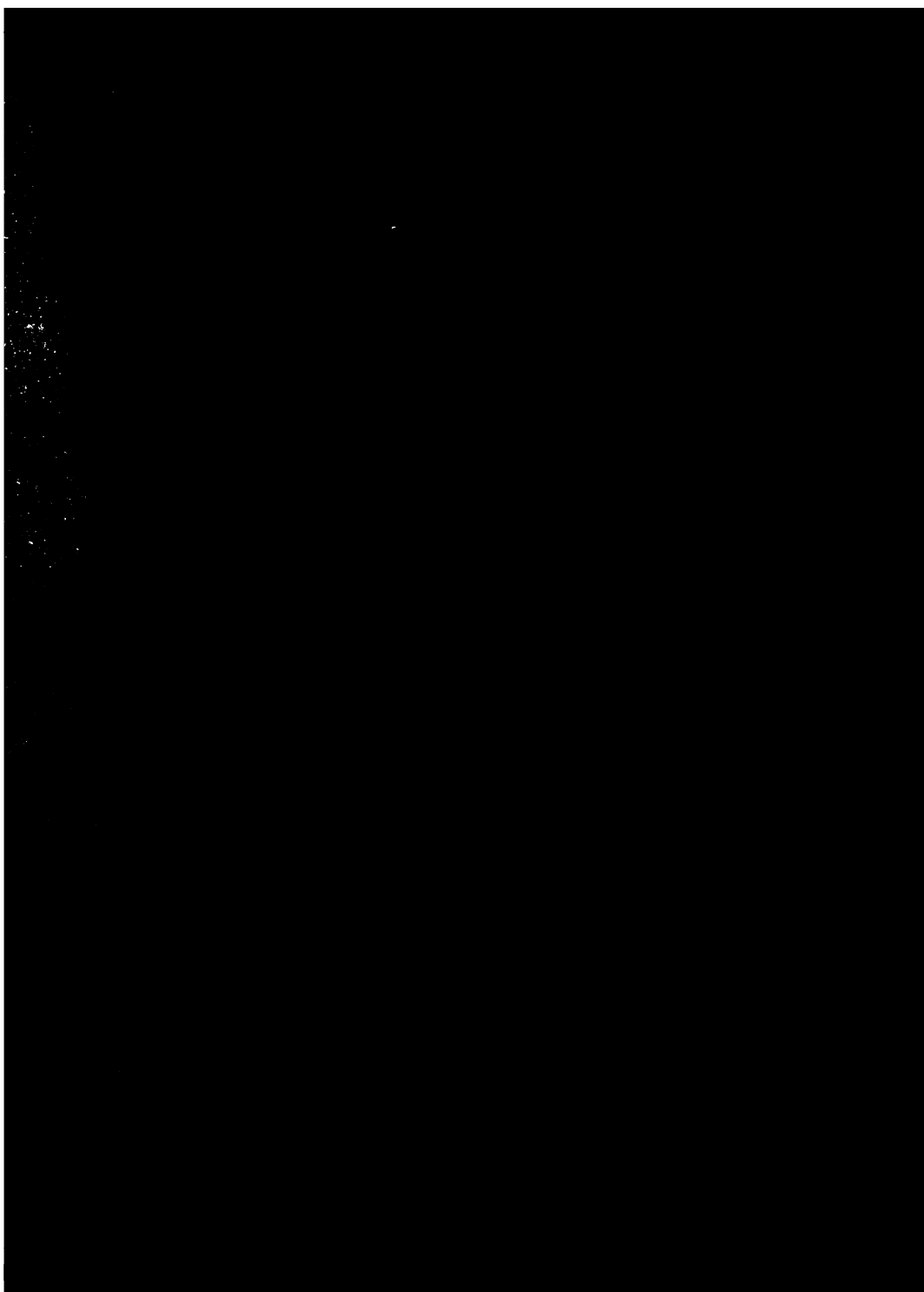

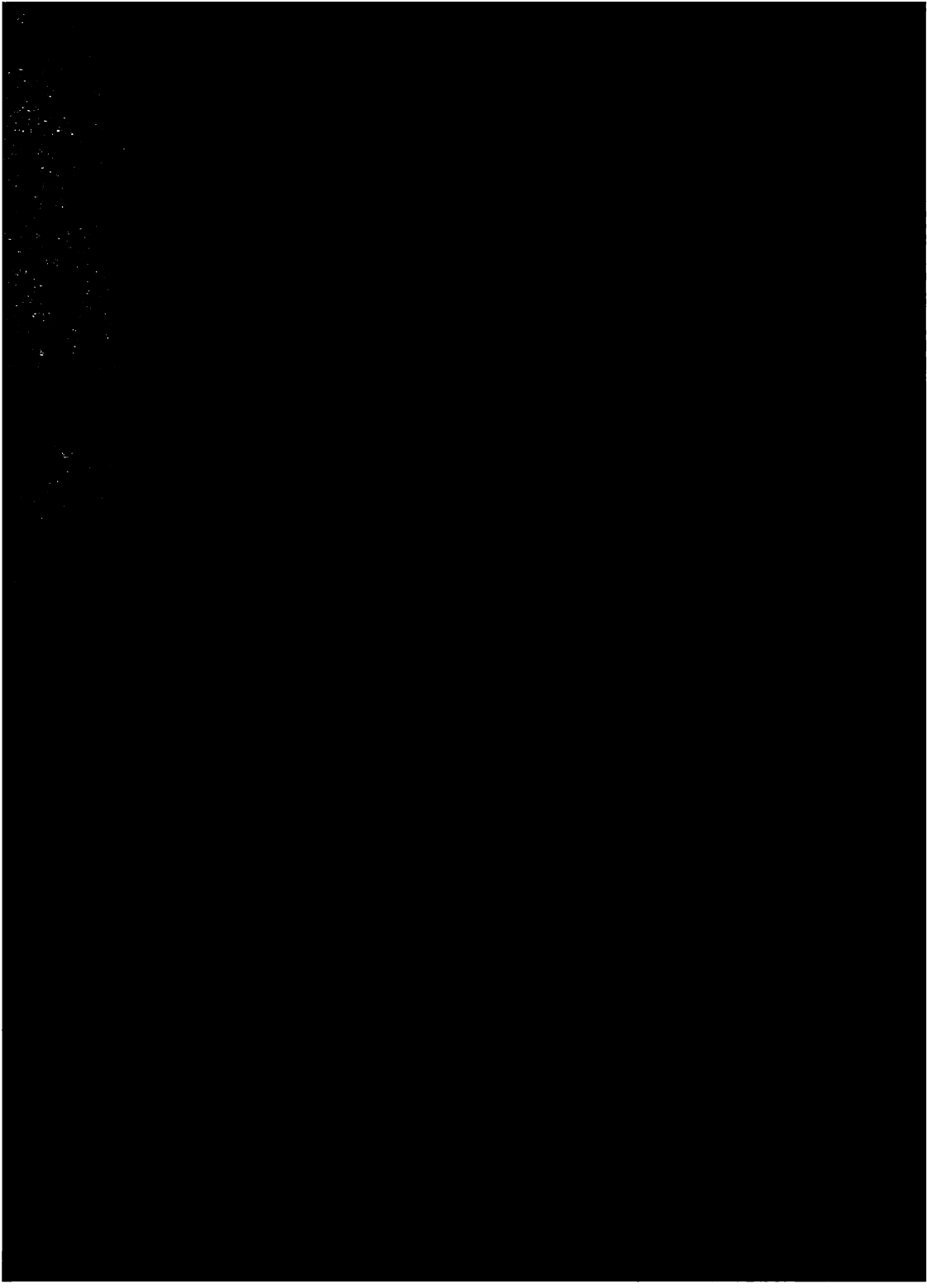

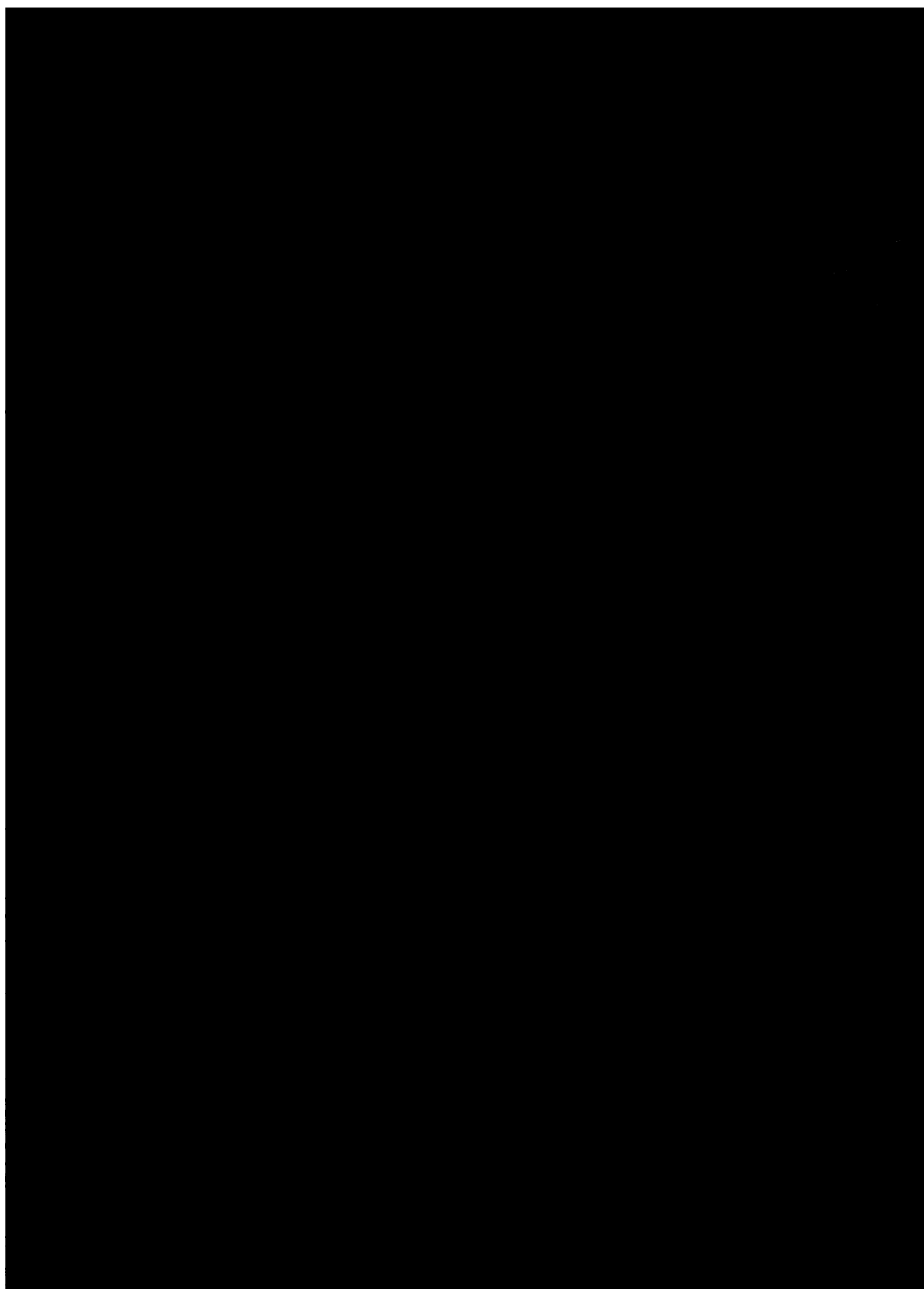

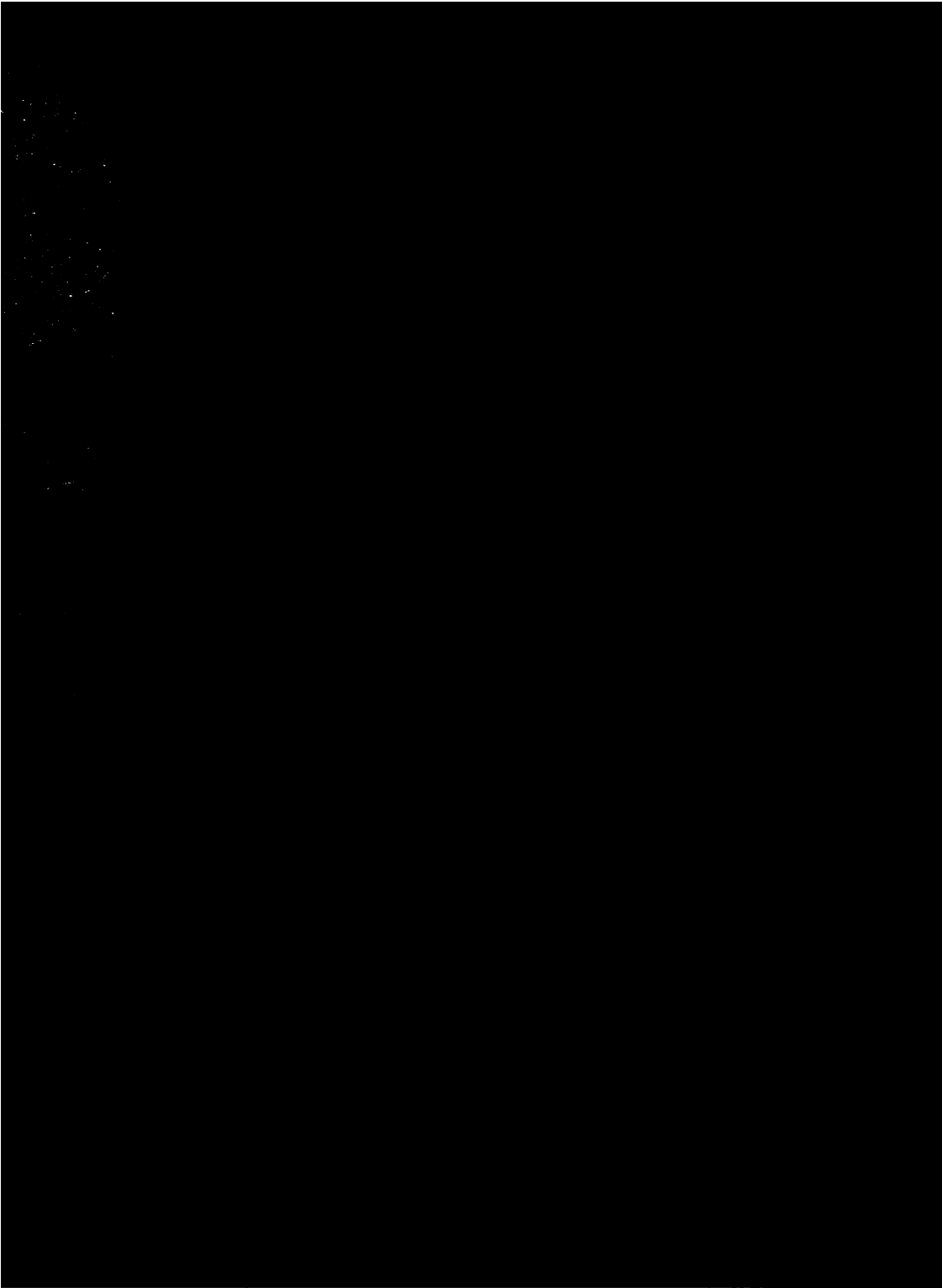

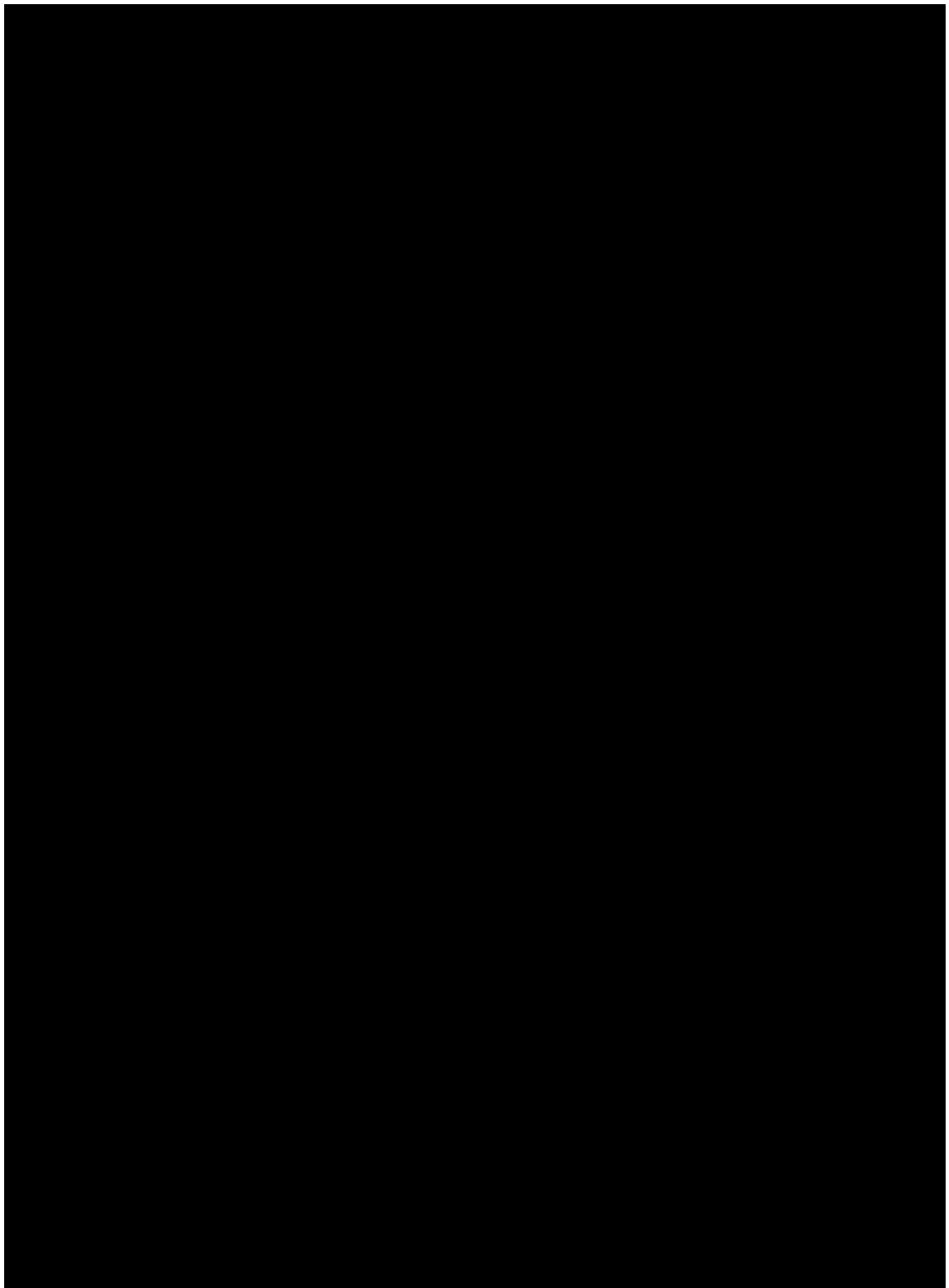

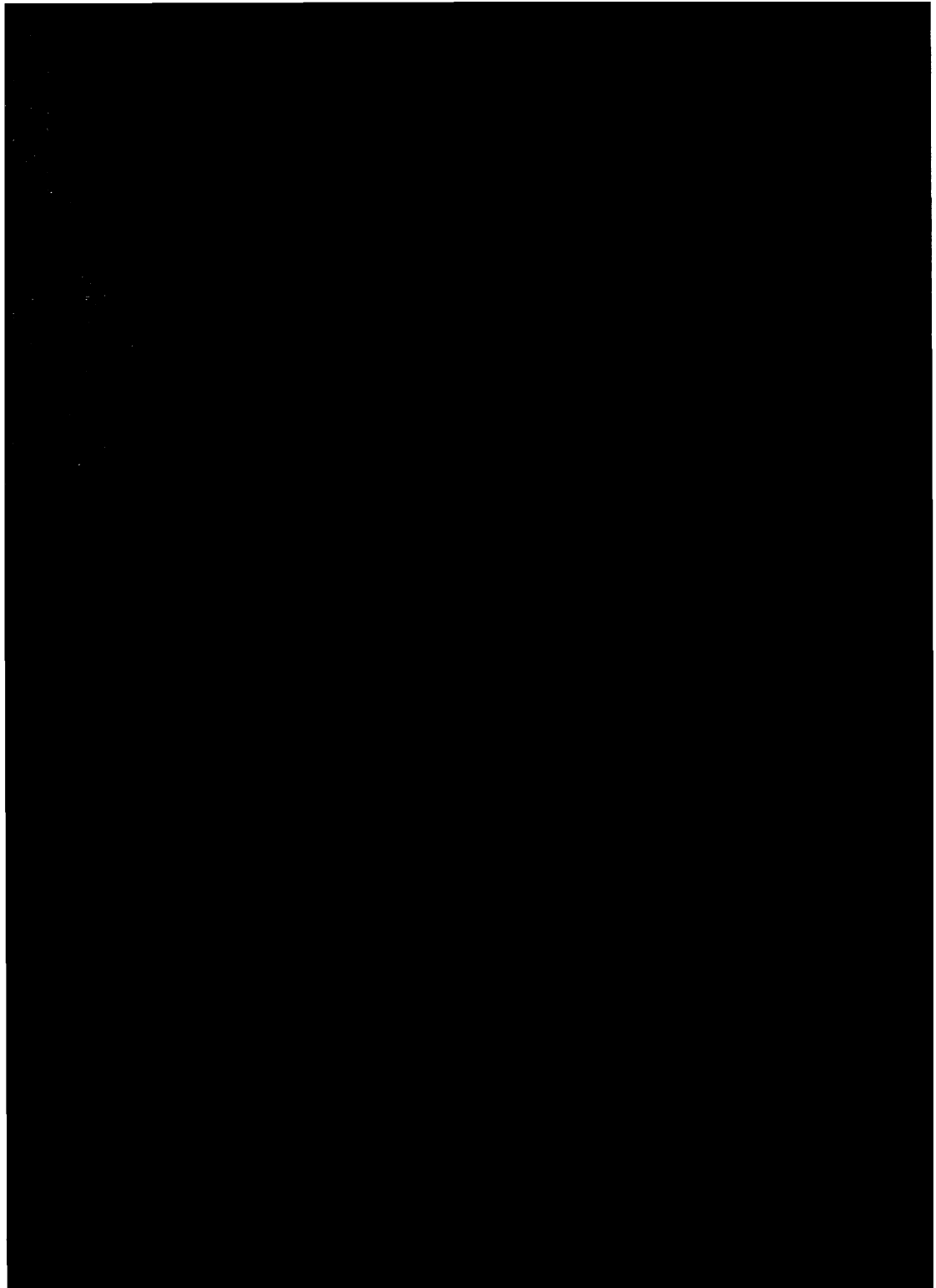

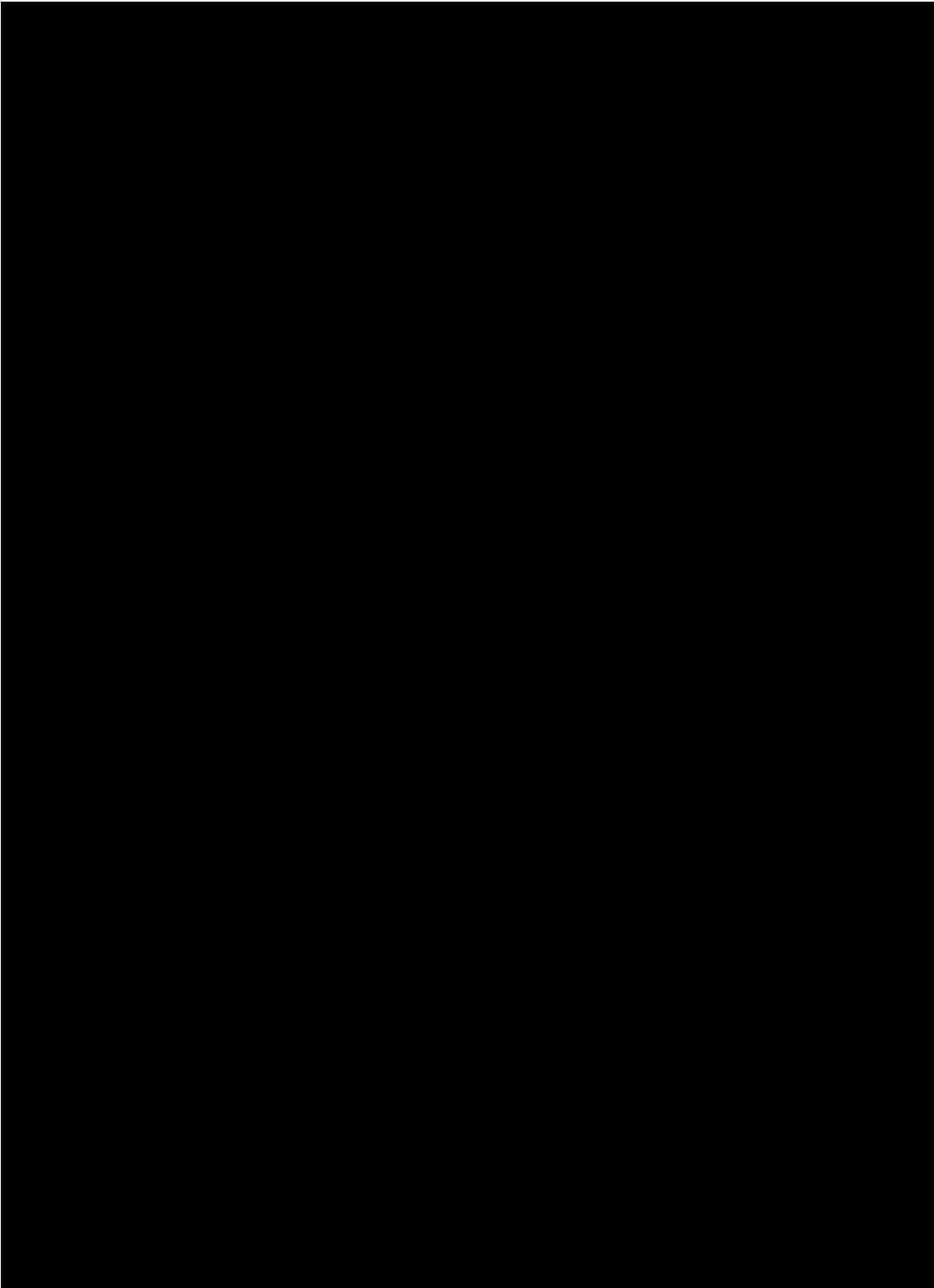

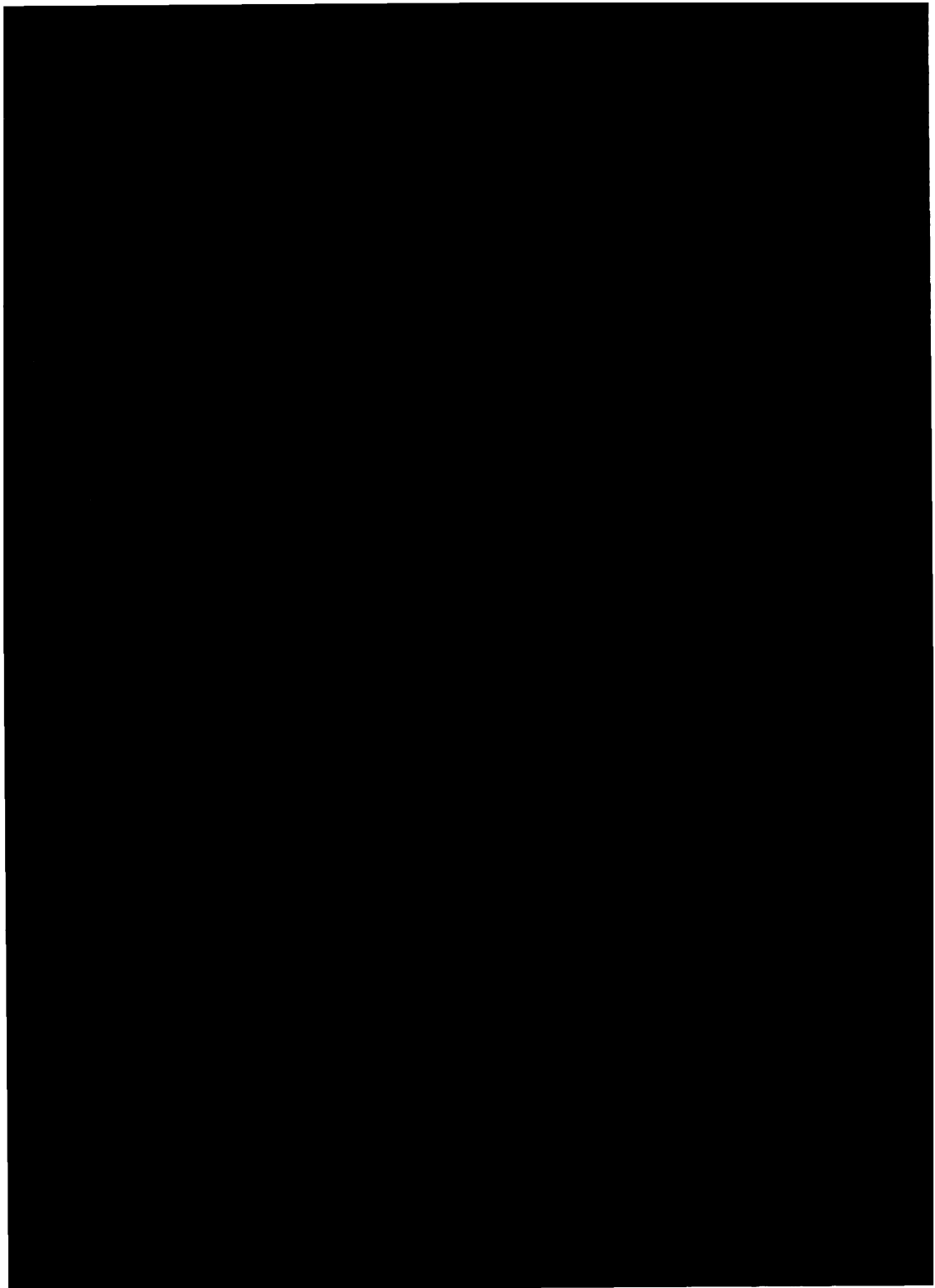

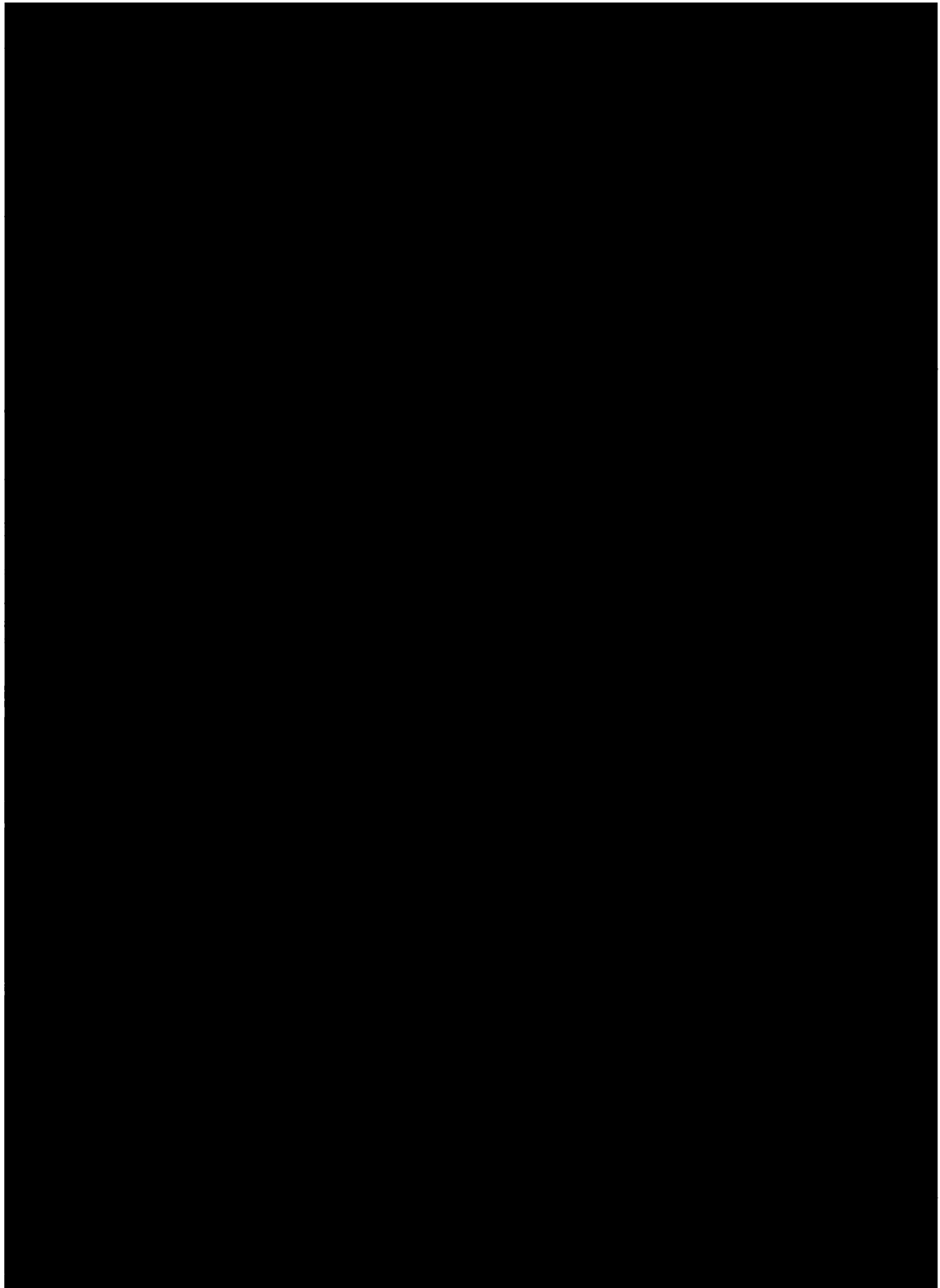

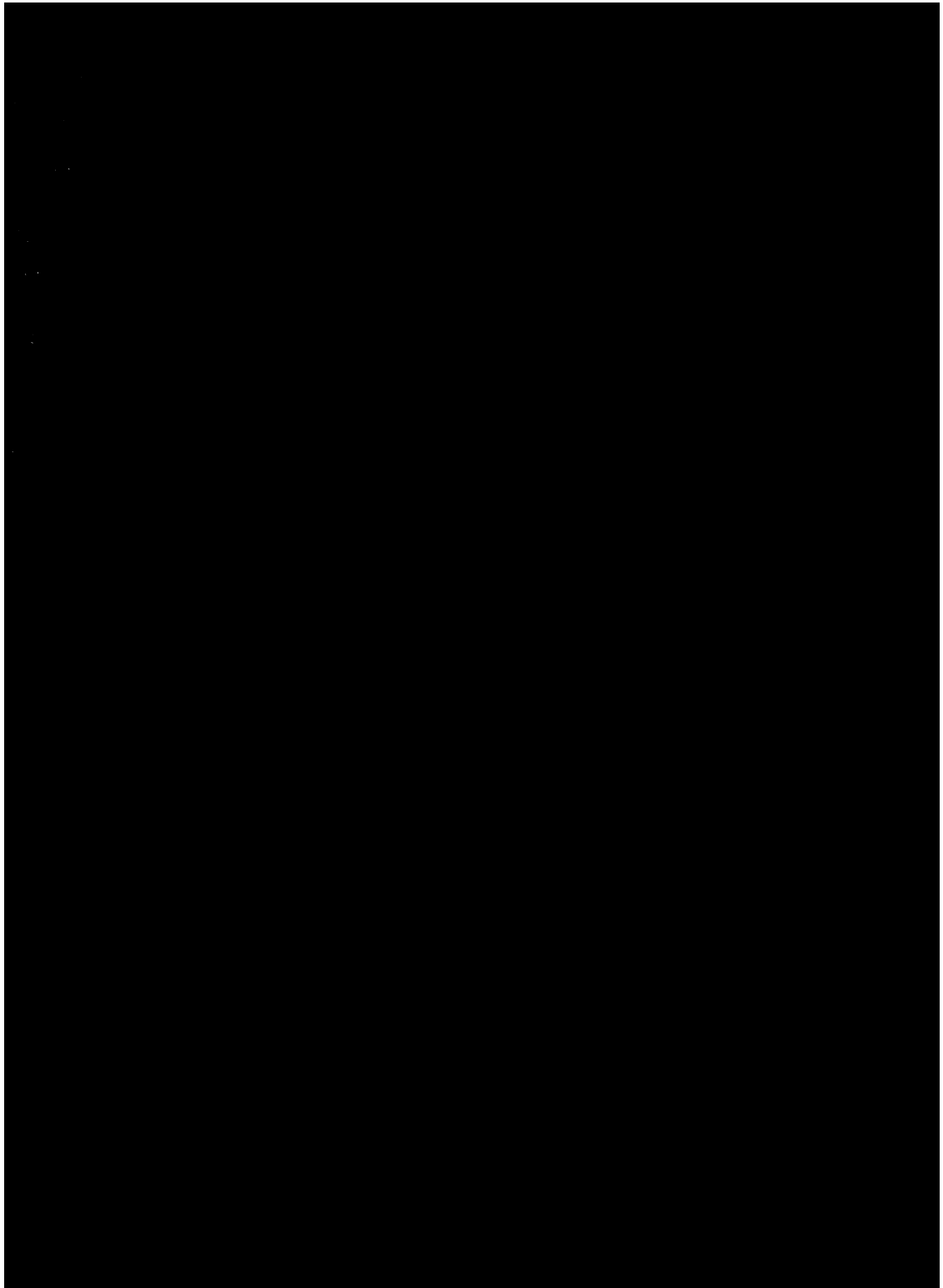

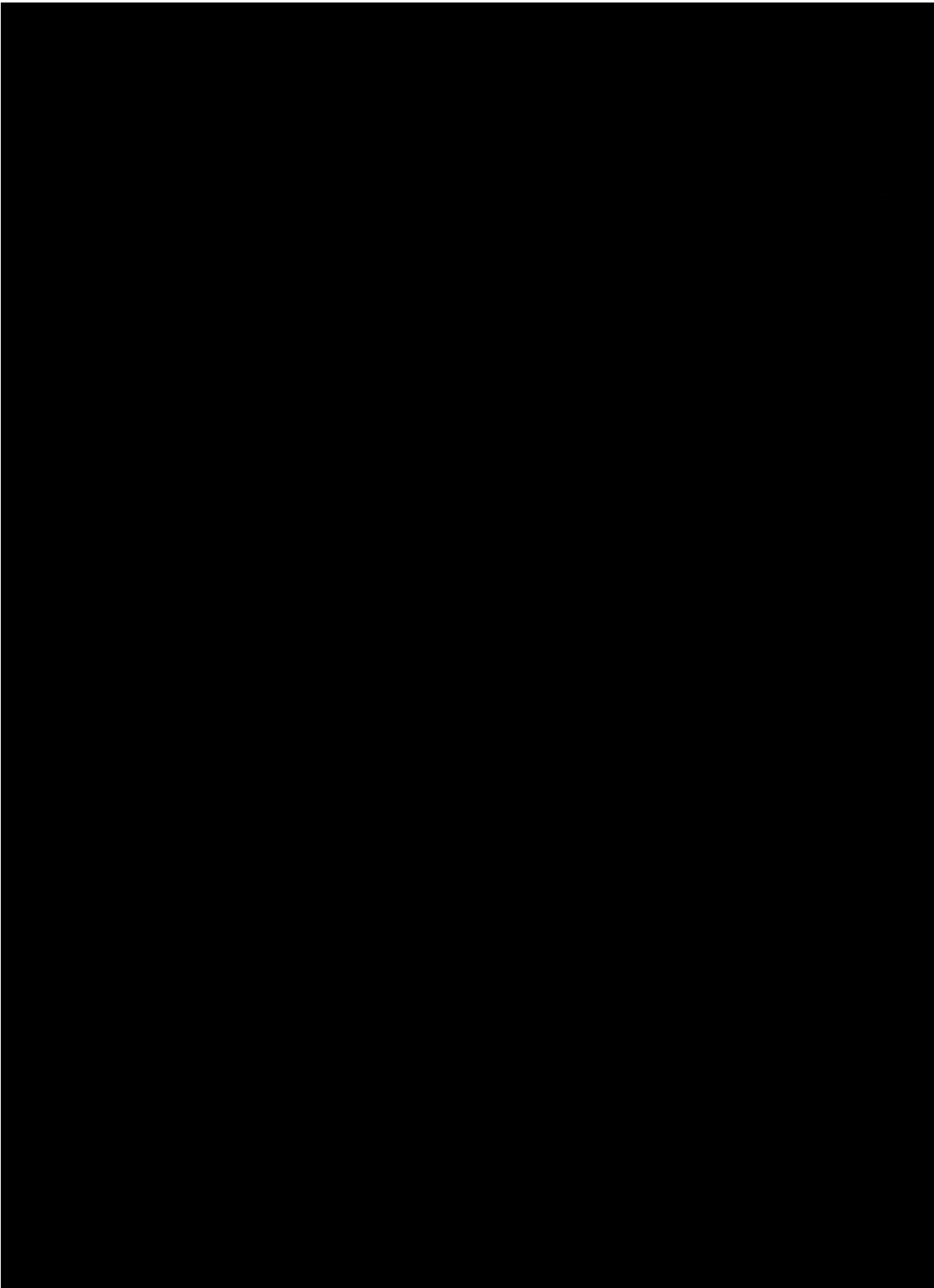

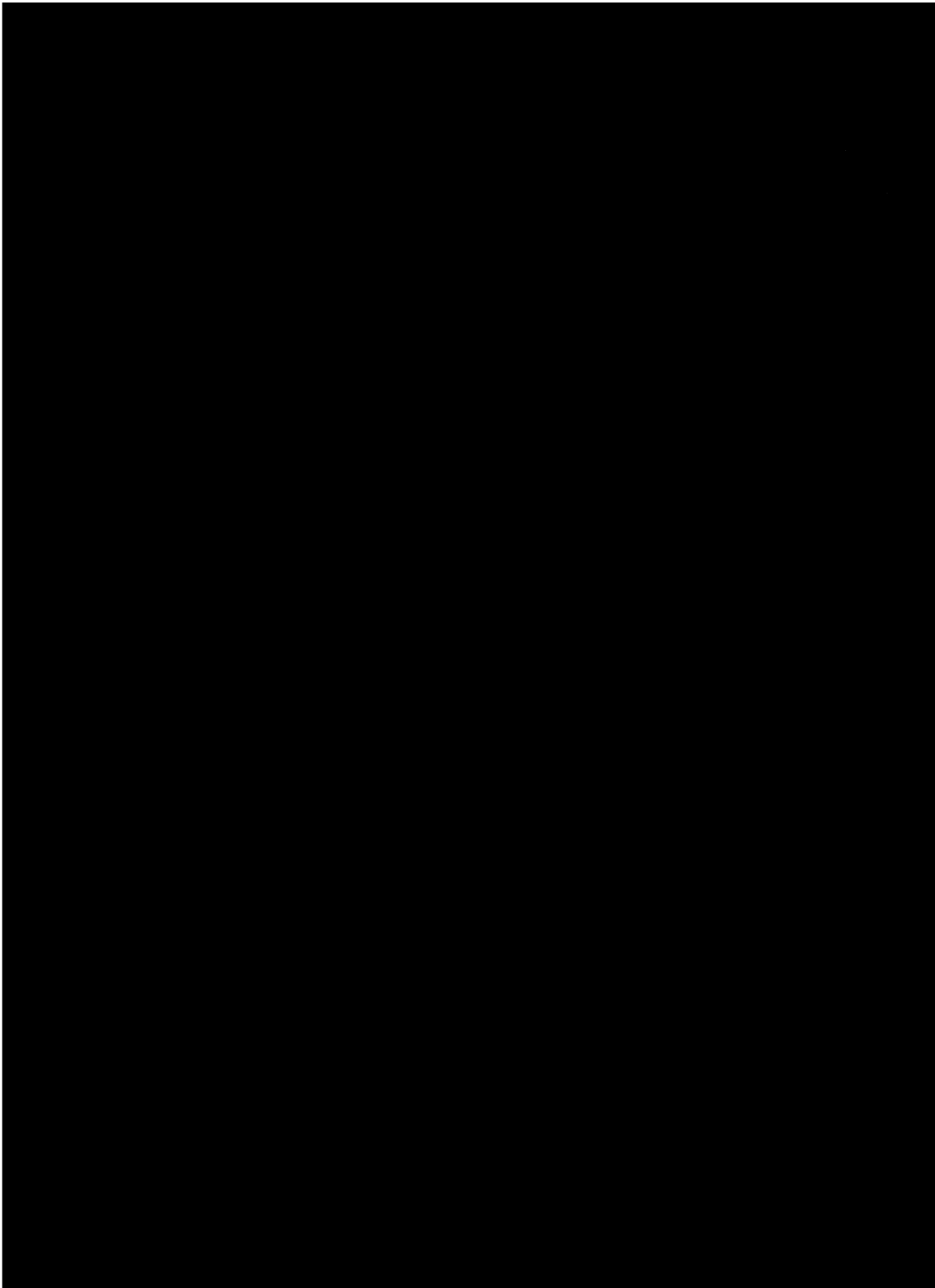

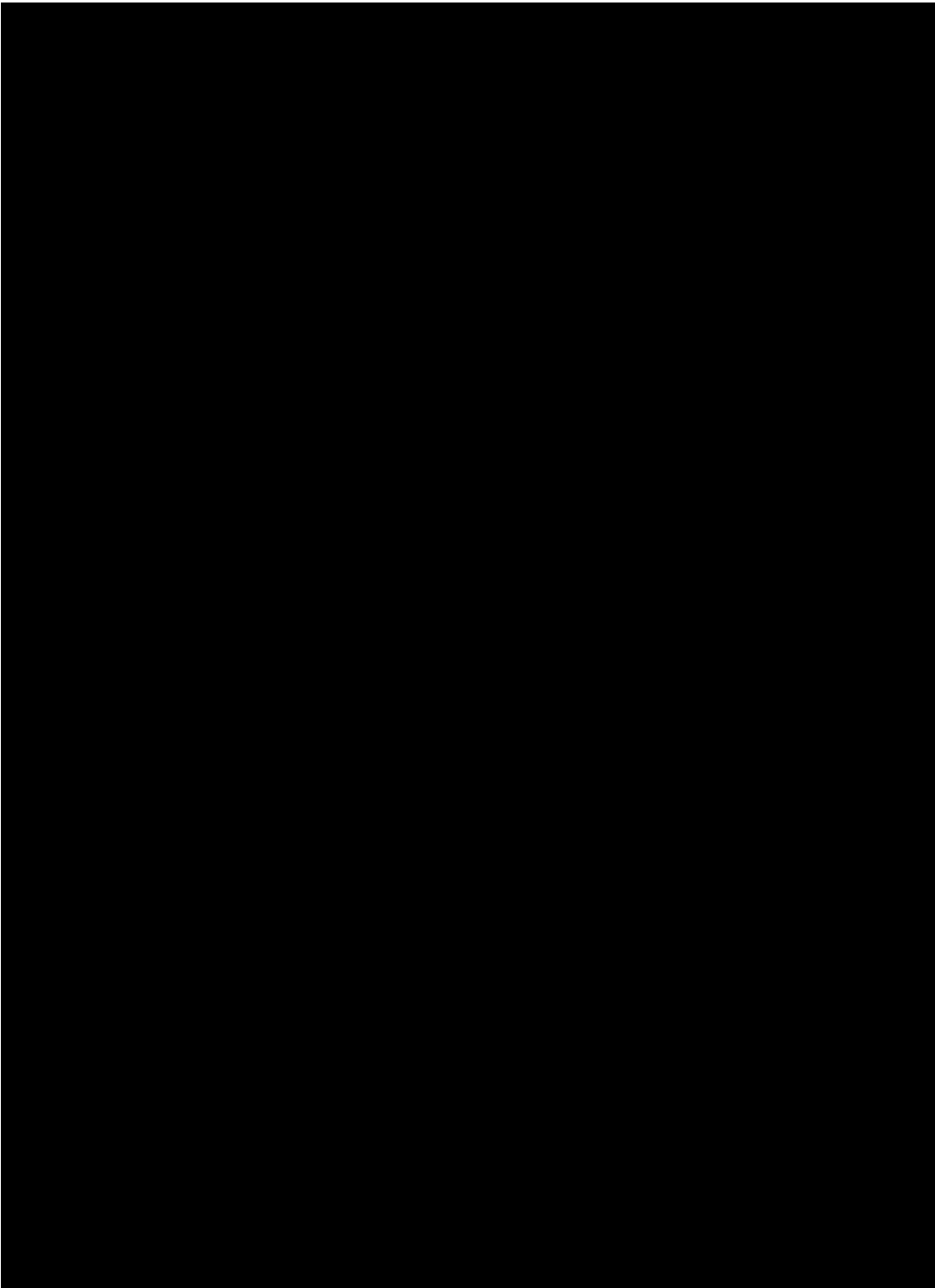

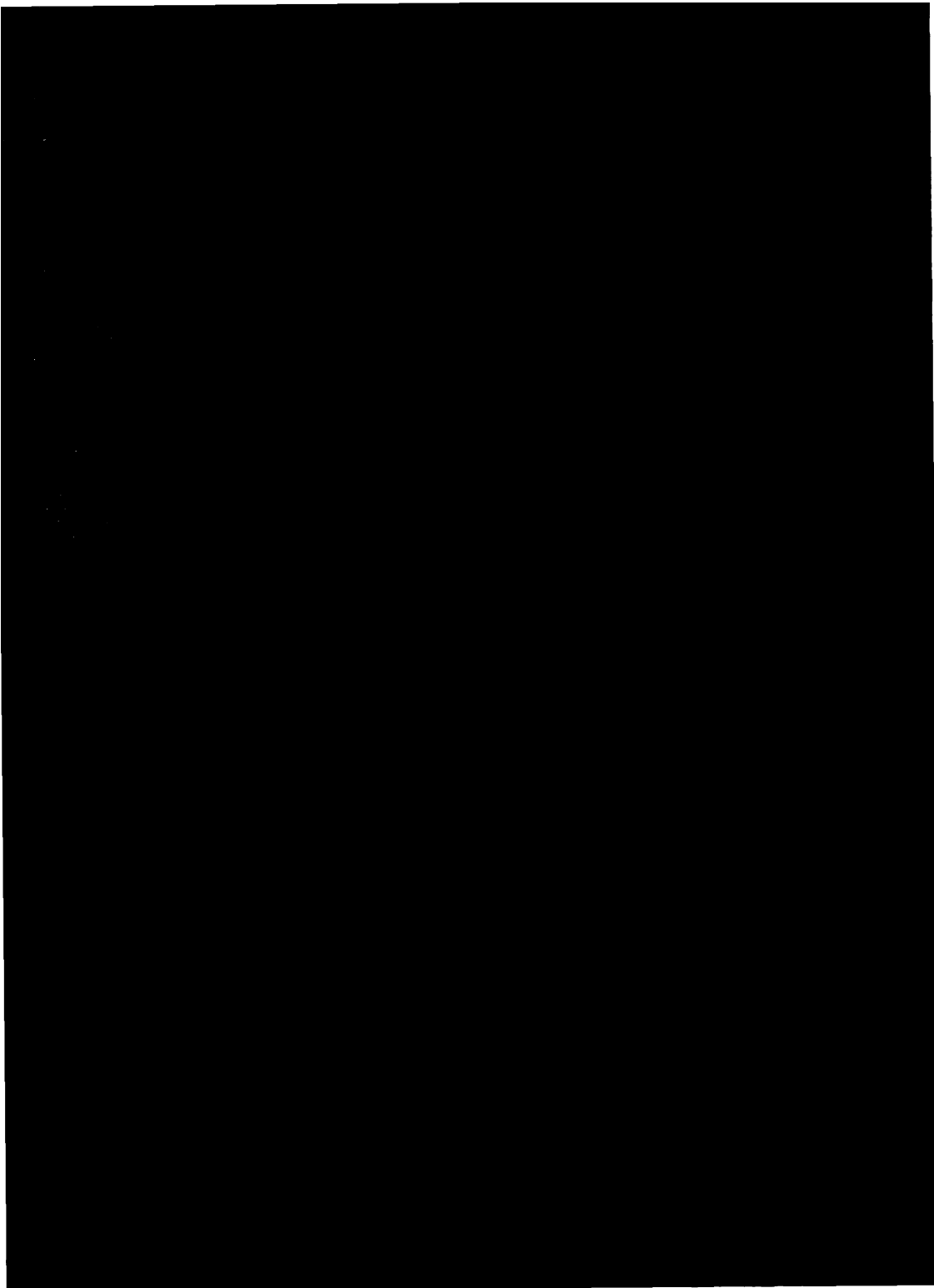

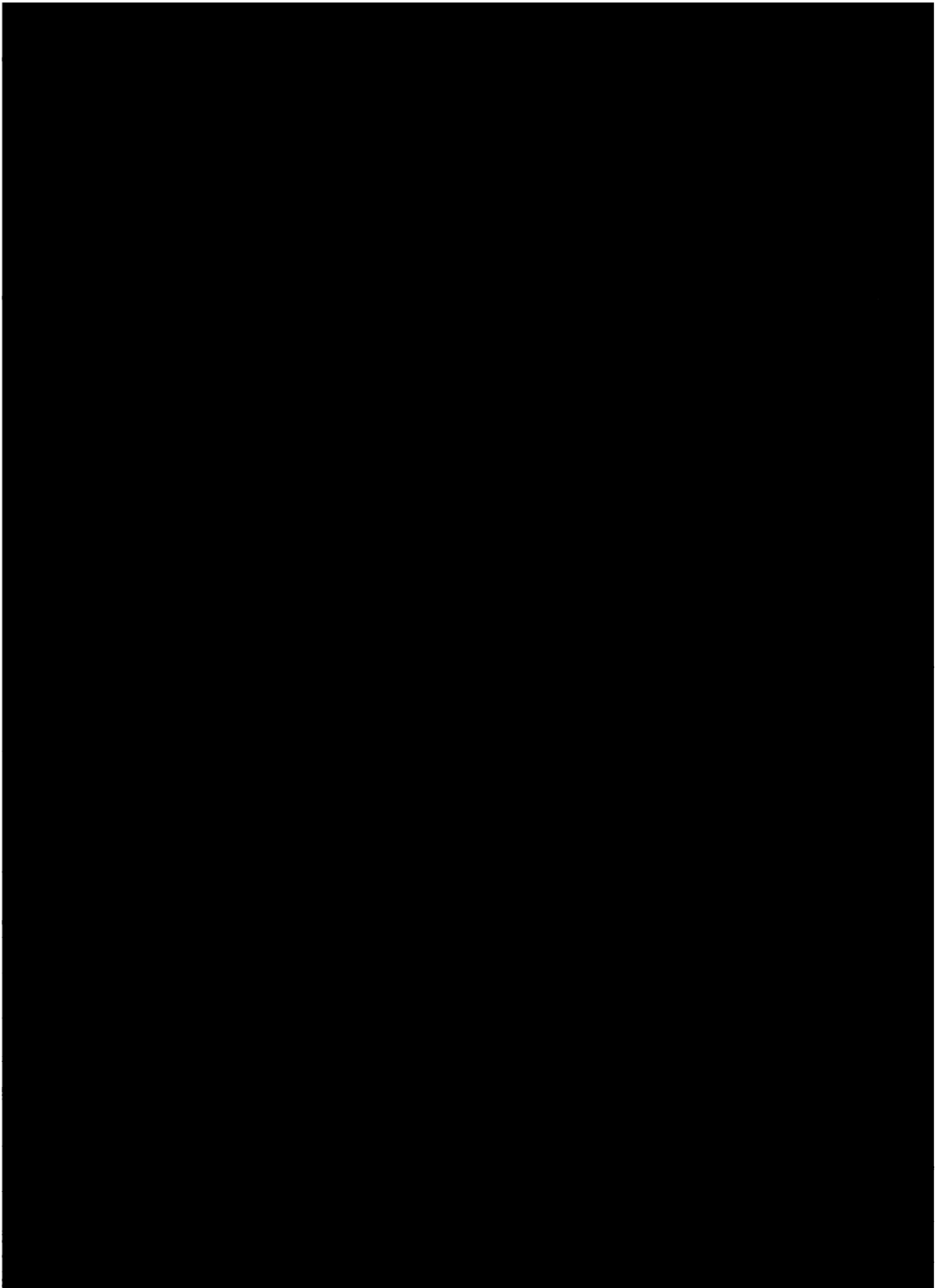

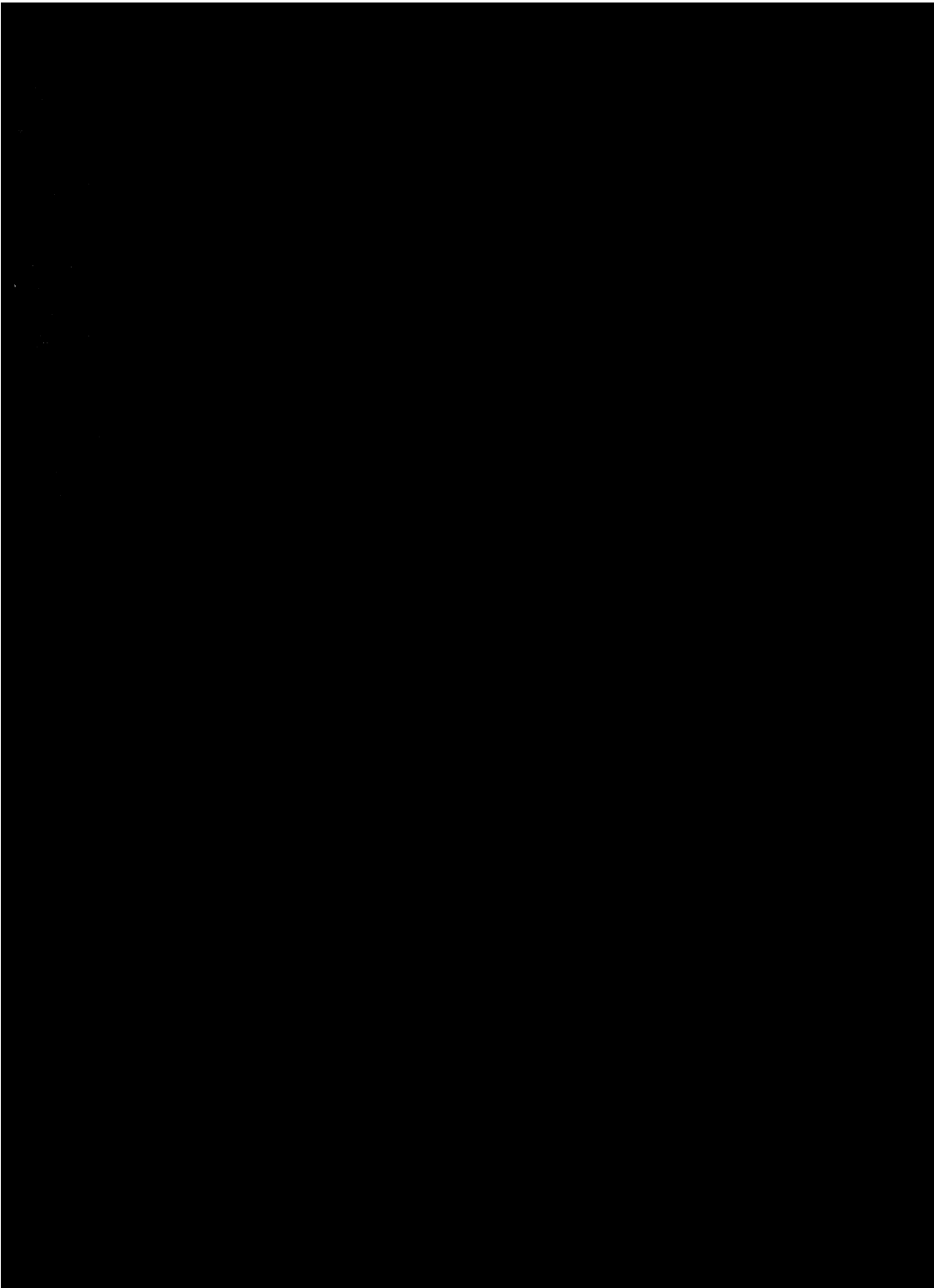

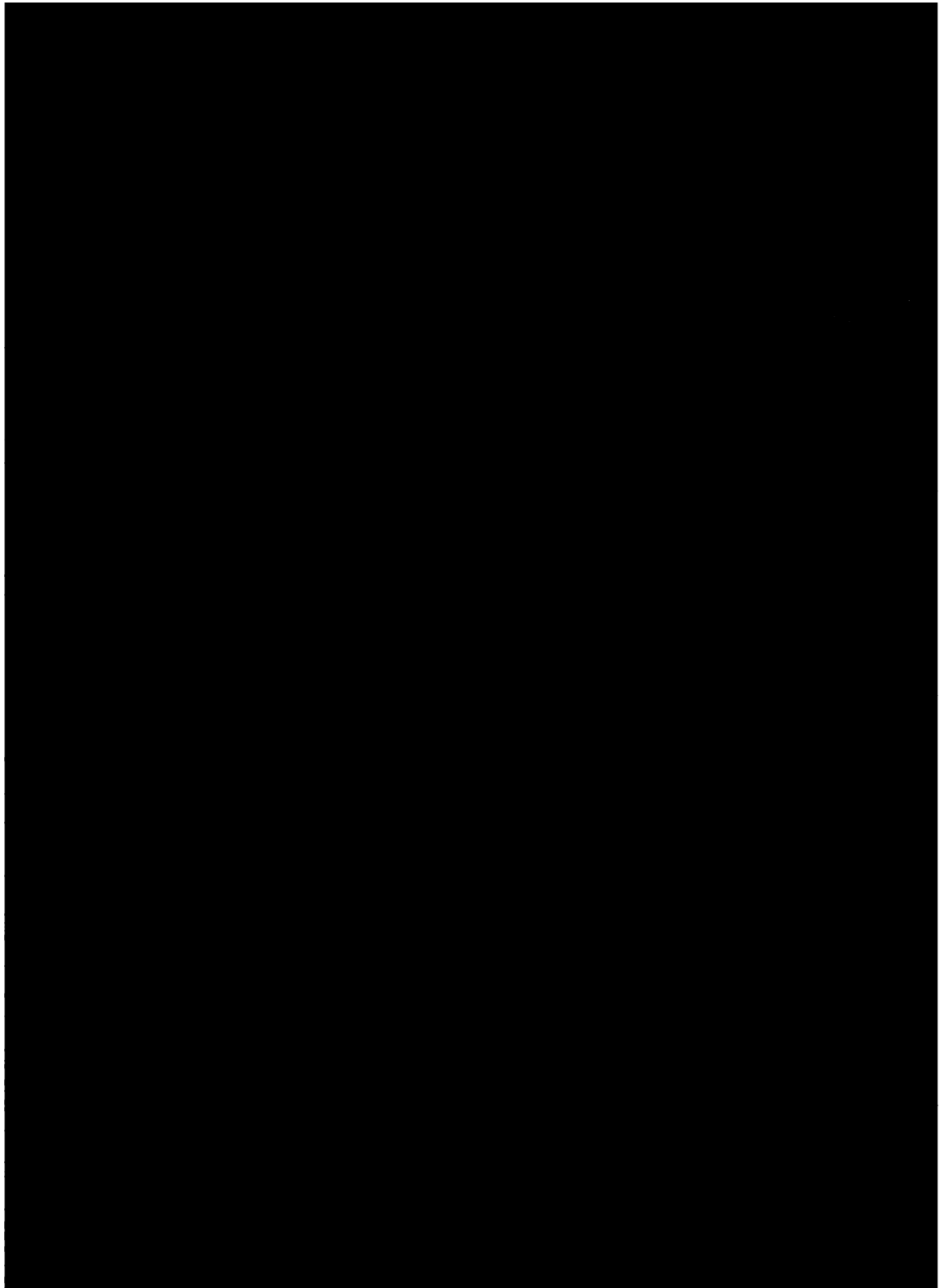
- og Tydske IV. 364. De nyeres Meningen om dem IV. 622. Grotii Meningen om to Slags Langobarde forfaldet IV. 624.
- Langobardia, deelt i tvende Dele IV. 628.
- Langosart, hos Strabo, ere Langobardi IV. 569. Deres Levemaade IV. 570.
- Langue Basque, eller Cantabriske Sprog I. Tab. IV. a.
- Lanus, en Flod ved Donau II. 38. Der af skal Alani have Navn ibid.
- Lapper, hvorsidt stamme fra Quener II. 186. Navnets Oprindelse ibid. Deres adskillige Guder forbum III. 138. Dyrkede Thor III. 164. Og kalde ham Jumala ibid. Deres Mening om Torden III. 164. og om Tilstanden efter Døden III. 276 — 278.
- Lappiske Sprog, dets Udspring I. Tab. IV. b.
- Larissa, holdes for at være Byen Nesen I. 110. Dens Veligheden I. 174.
- Latiner, saa kaldte efter Latino I. 273. Deraf sluttes deres Herkomst at være fra Tyrkherne I. 273. 284.
- Latinske Sprog, hvorfra udstammer I. 170. Er en Blanding af Celtisk og Græsk I. 273. Blev indført af Evander med Arcadierne ibid. Har ved Hielp af flere Sprog frembragt et Spanskt I. Tab. IV. a. Deraf have Langobarde gjort det Italienske IV. 631.
- Latinus, en Søn af Circe og Ulysses I. 273. Var Regent over Tyrkherne ibid. Holdes for den samme som Romernes Latinus I. 273.
- Lattringes, et Folk IV. 506.
- Latris, hos Plinius, den De Nagen II. 169. Efter andres Mening Siciliens IV. 506.
- Latrones, hvad bemærkede hos Romerne II. 234.
- Lauffey, Lokes Moder III. 214.
- Laugarien, Meler-Odens gamle Navn II. 187.
- Launium, en Mark i Scythien IV. 330.
- Laxier, vare Sarmater I. 153.
- Lazii, bekiendte i den Byzantiske Historie I. 153. Stamfædre for Polakkerne I. 153 sq. 162.
- Ledor, Godmunds Søster, kaldes her III. 302.
- Lege, Gothiske opførtes i Constantinopel II. 93. Og holdtes af Grækerne efter Jule-Høytid IV. 312 sq. 387. De Skikke, som derved indtoges IV. 313.
- Legeme, tillegges Gud IV. 137.
- Leire, Offer af Dyr og Menninger kaldes der almindelig III. 343.
- Lenmannus, en Flod, som Alamanne kaldes have Navn V. 104. 108.
- Lemovii, hos Tacitus, som de selv kaldes IV. 451. 453. Deres Historie IV. 471.

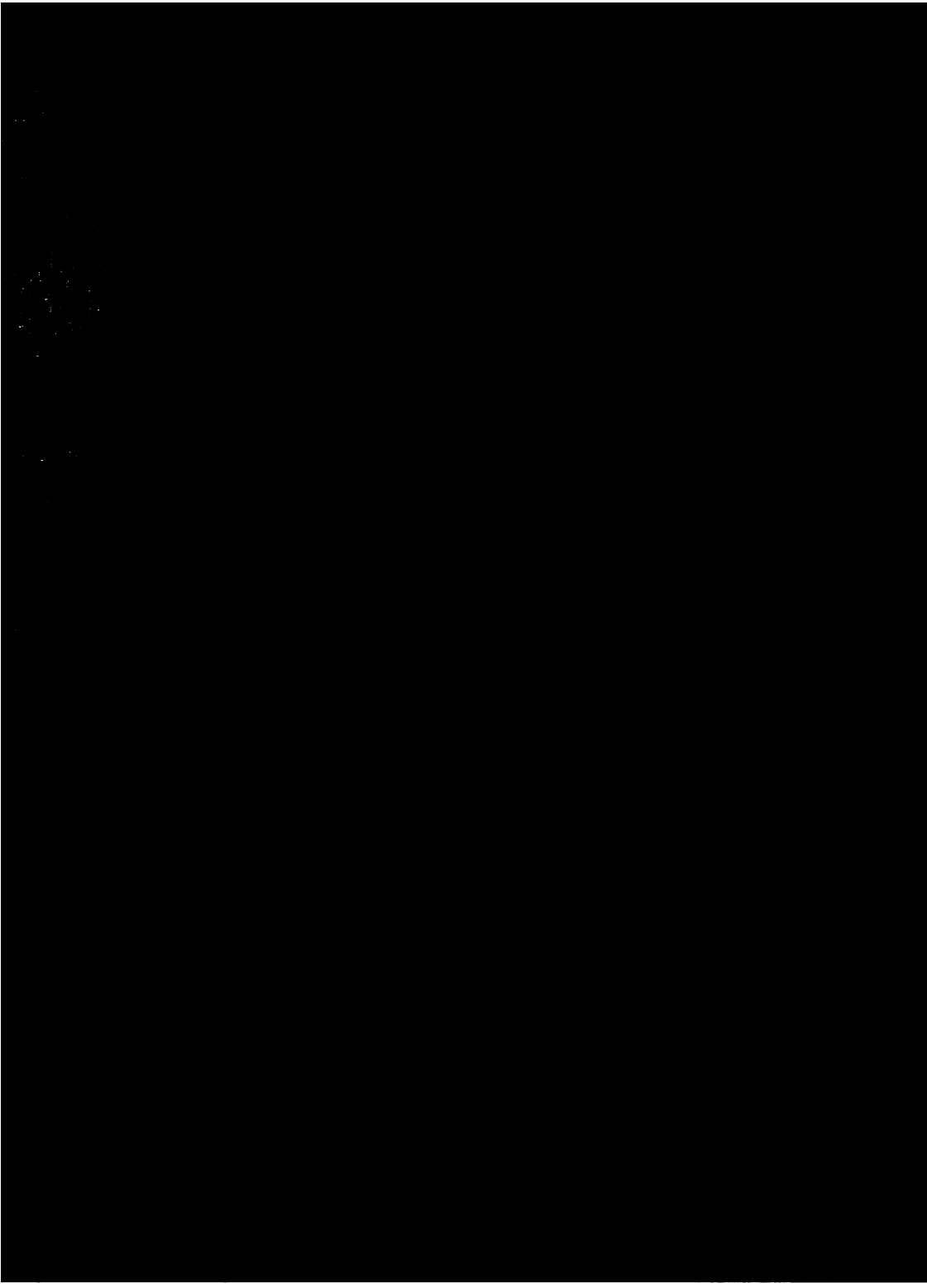
- Lentienſes, nogle Aſemener V. 93. Deres Strid med Conſtantine ibid.
Lentienſis Pagus V. 100.
Lerab, et Træ i Balhala III. 306.
Lægger, Polakernes Stamfædre II. 90.
Deres Sprog tales endnu i Nedre-Dageſtan ibid. Kalbes og Komuter II. 90.
Lethu, Langobarbernes tredje Konge IV. 586, har forſkiellige Navne ibid.
Lettar, Curlands ældſte Beboere IV. 466.
Lettiske Sprog, det gamle, hvilke Sprog deraf komne I. Tab. IV. b.
Lenticiar, kalbde Vilger, Velataber III. 60. Deres Sæde ibid. Dyrkede Odin, Thor og Frea III. 61.
Leuvigild, Gothiſt Konge IV. 375. Forfølger de Rettroende IV. 381. Dringer mange Catholice til ſin Sekt IV. 383. Indtager Sevilla i Spanien IV. 519.
Levenmaade, i Norden, eenfoldig i de ældſte Tider II. 135.
Lævetid, Menneſkenes, raadde Hørnerne for III. 280.
Lhoegr, er Anglia paa Valliſt V. 2.
Libui, boede i Italien før Galliernes Ankomſt I. 292.
Liburni, Illyrifk Folk, beboede Umbrien I. 283.
Libyi, deres første Sæde I. 27.
Libyphoenices, af Phoeniciſt Herkomſt I. 316. Boede ved Gibraltar ibid.
Libyſtint, boede ved Colchis I. 291.
Licinius, overvindes af Conſtantine ved Gothenes Hælp IV. 101.
Liba-Monath, Junius og Julius V. 29. 30.
Lif og Lifhrafer, ſtult i Wimers Rids III. 314. Skal være de nye Menneſkers Stamfædre III. 315.
Liſland, Hjørernes første Sæde IV. 455.
Ligurien, plyndres af Burgunderne IV. 548.
Ligurier, vare af Thraciſt Herkomſt I. 290 — 292. Avieni Mening imod deres Thraciſke Herkomſt I. 293 ſq. II. 199. Kalbes og Pgyrer og Pgyſtiner I. 290. 291. Salves og Celſolygler I. 294. De udbredde ſig i Gallien I. 292. 294 ſq. I Italien I. 292. I det Genuetiſke I. 293. I Spanien I. 294 — 296. og udjage Eſcanierne af Spanien I. 296. Have og nedſat ſig i Corſica I. 290 — 295. Være beelte i ſmaa Folk I. 293. Boede Eſſeroverie i Middeſhavet I. 295. Navnets Oprindelse og Bemærkelse I. 296. Kalbte ſig Ambrones, men vare ikke eet med de Nordiſke II. 268.
Ligurifci, Galliſt Folk i Steirmark I. 292. Kalbde og Tauriſci v. Tauriſke ibid.
Ligyer, vare Pgyrier I. 290 ſq. Gandedes i Xerxis Krigshær I. 291. De Italiſke udledes fra Colchis I. 291.
M 2 Pgyſtine,

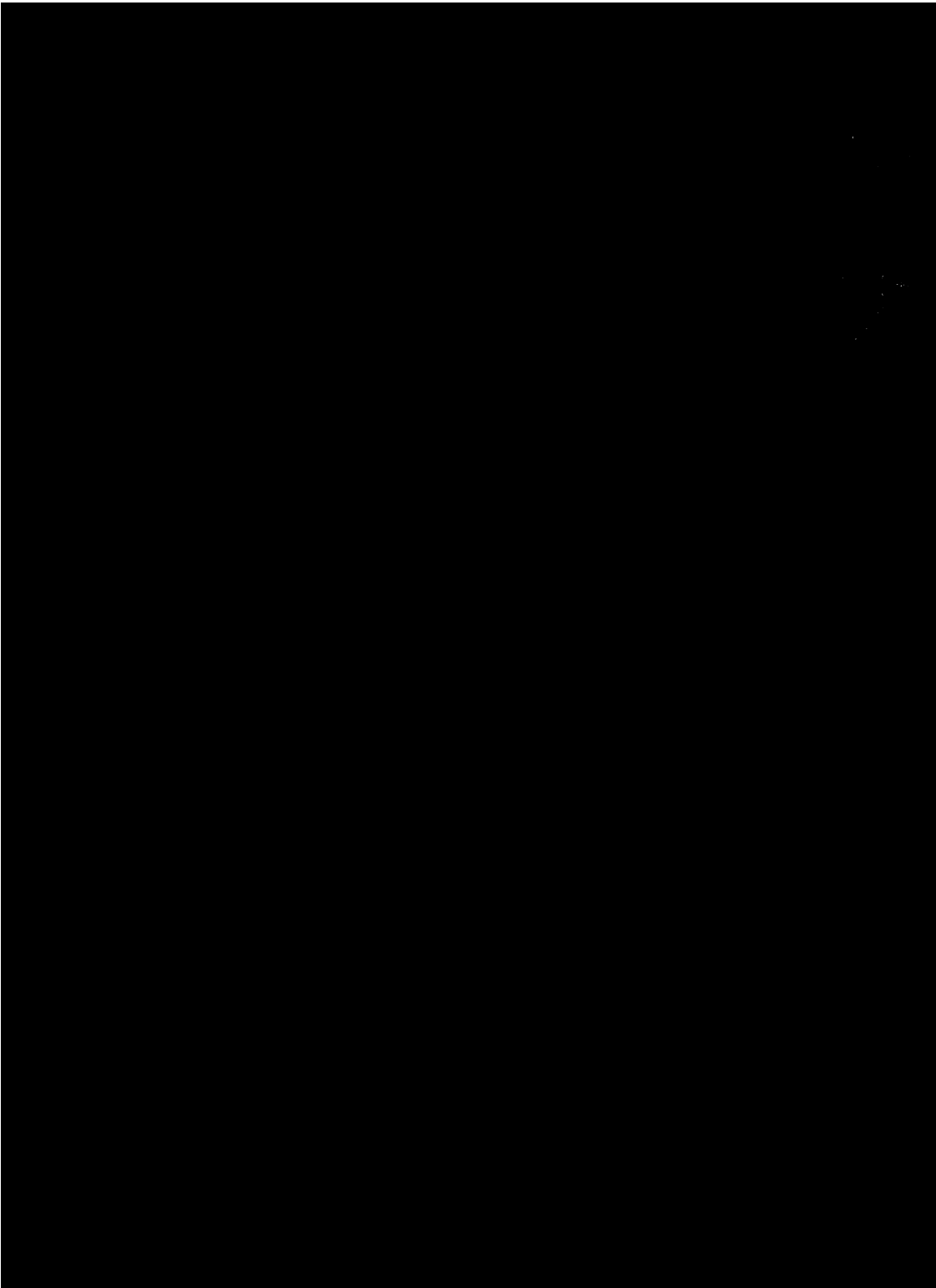

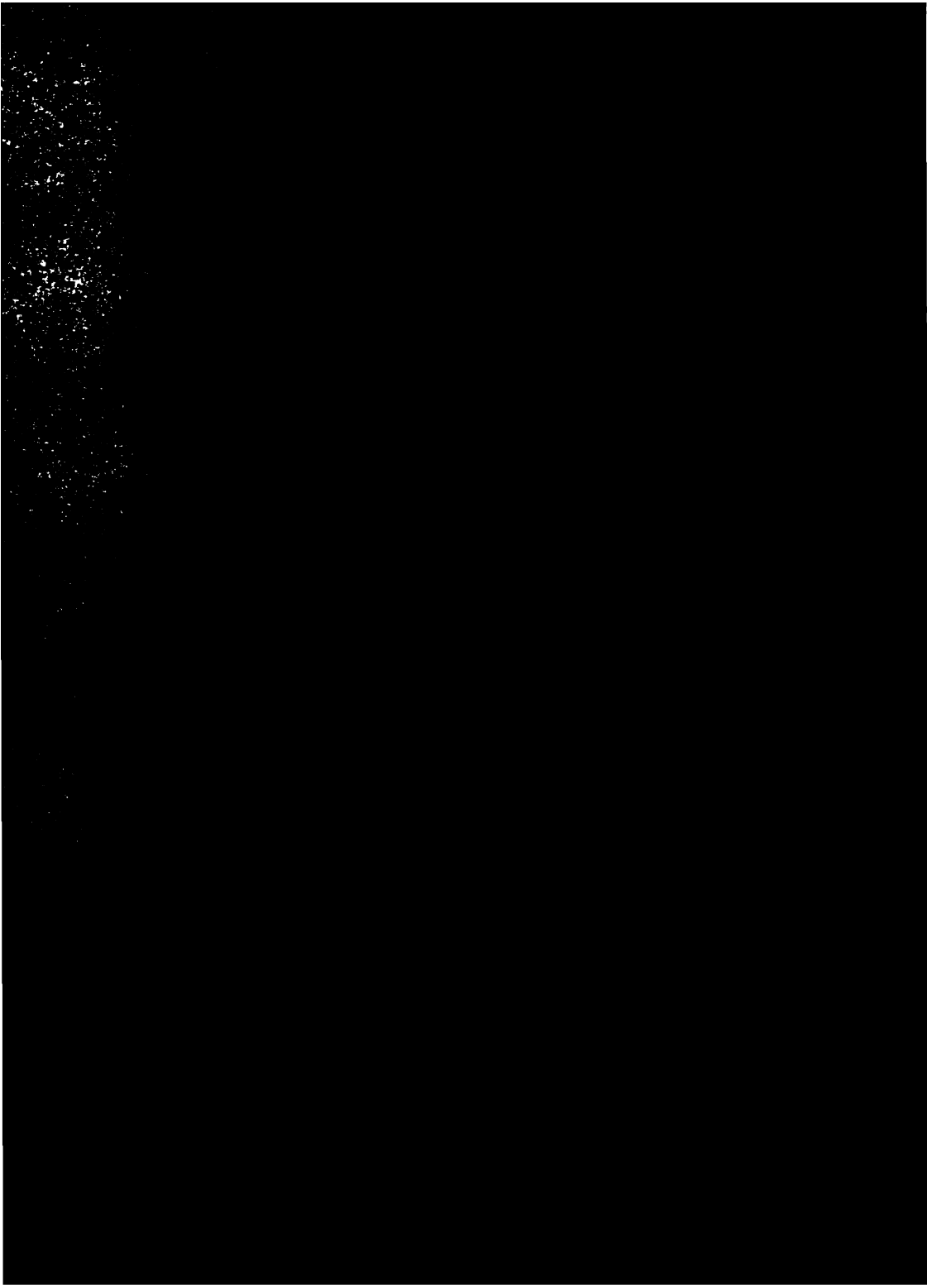

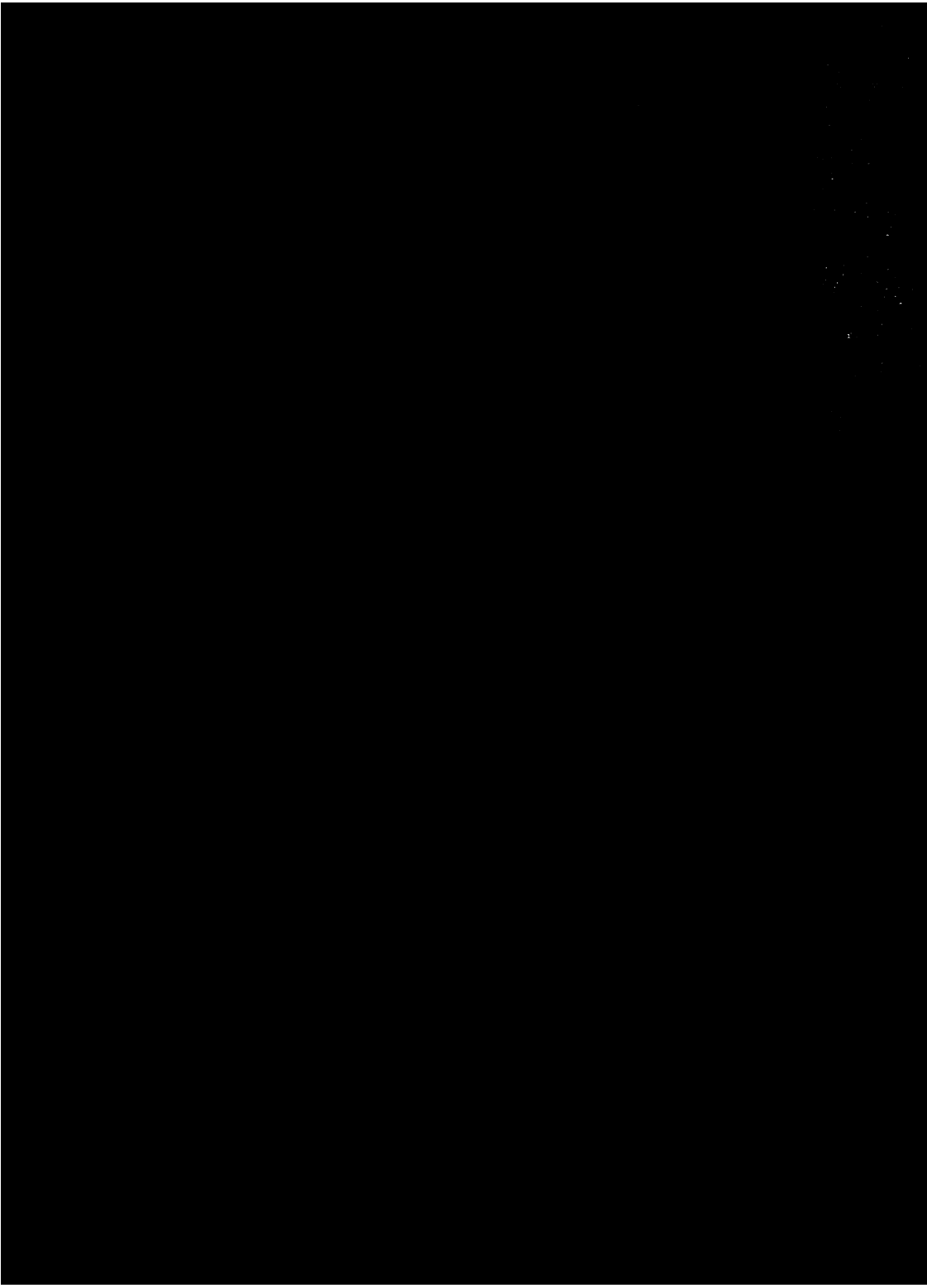

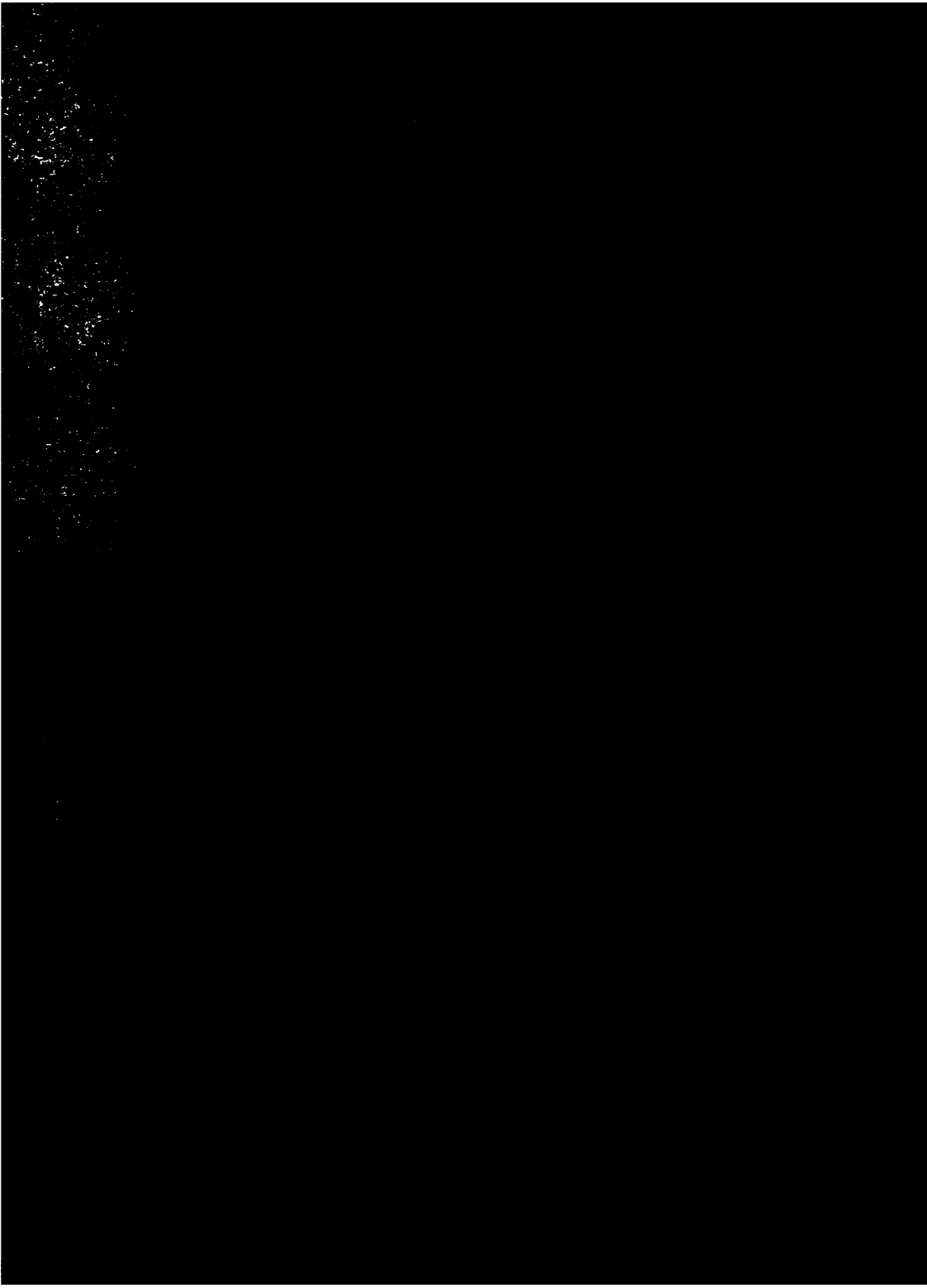

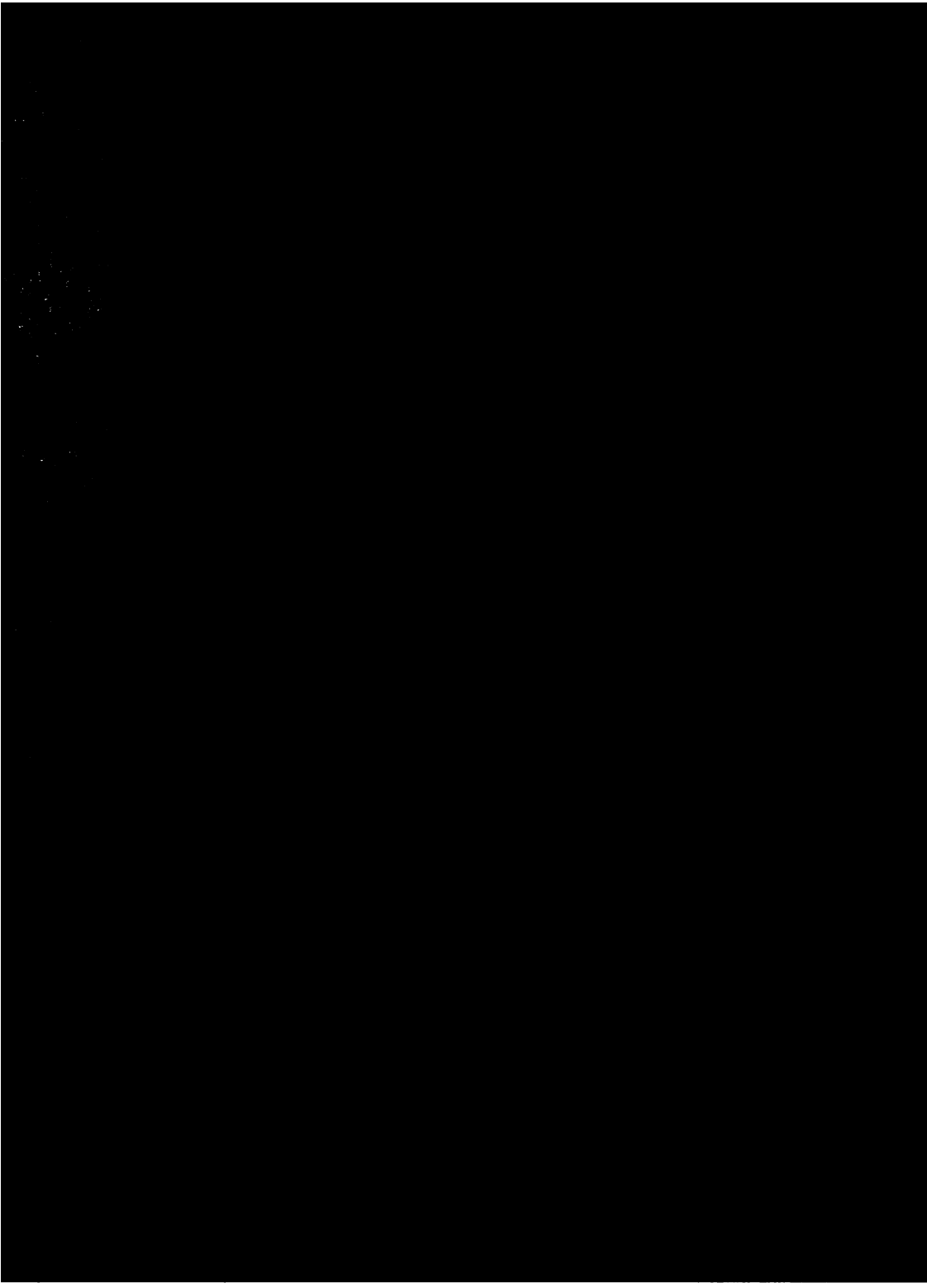

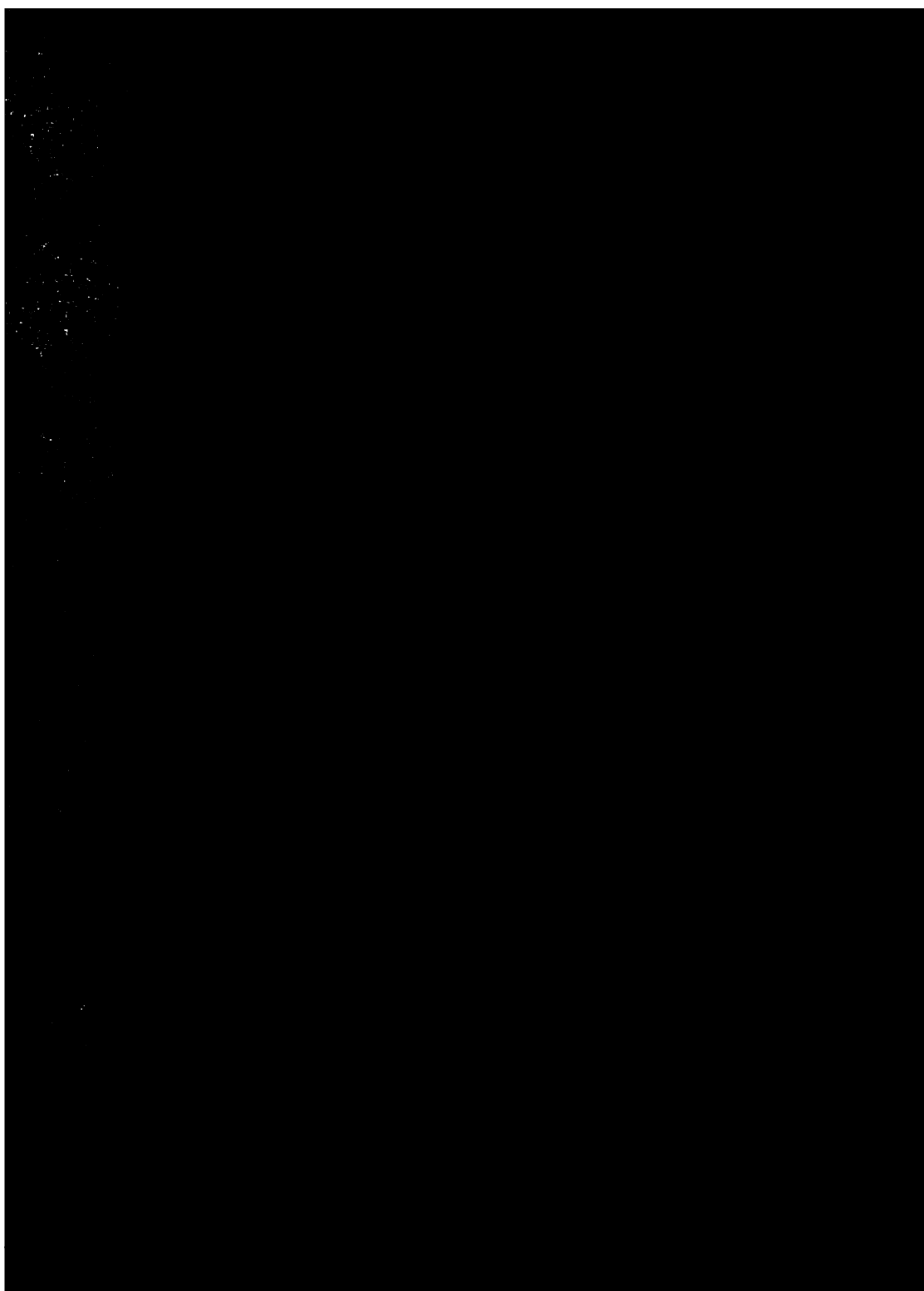

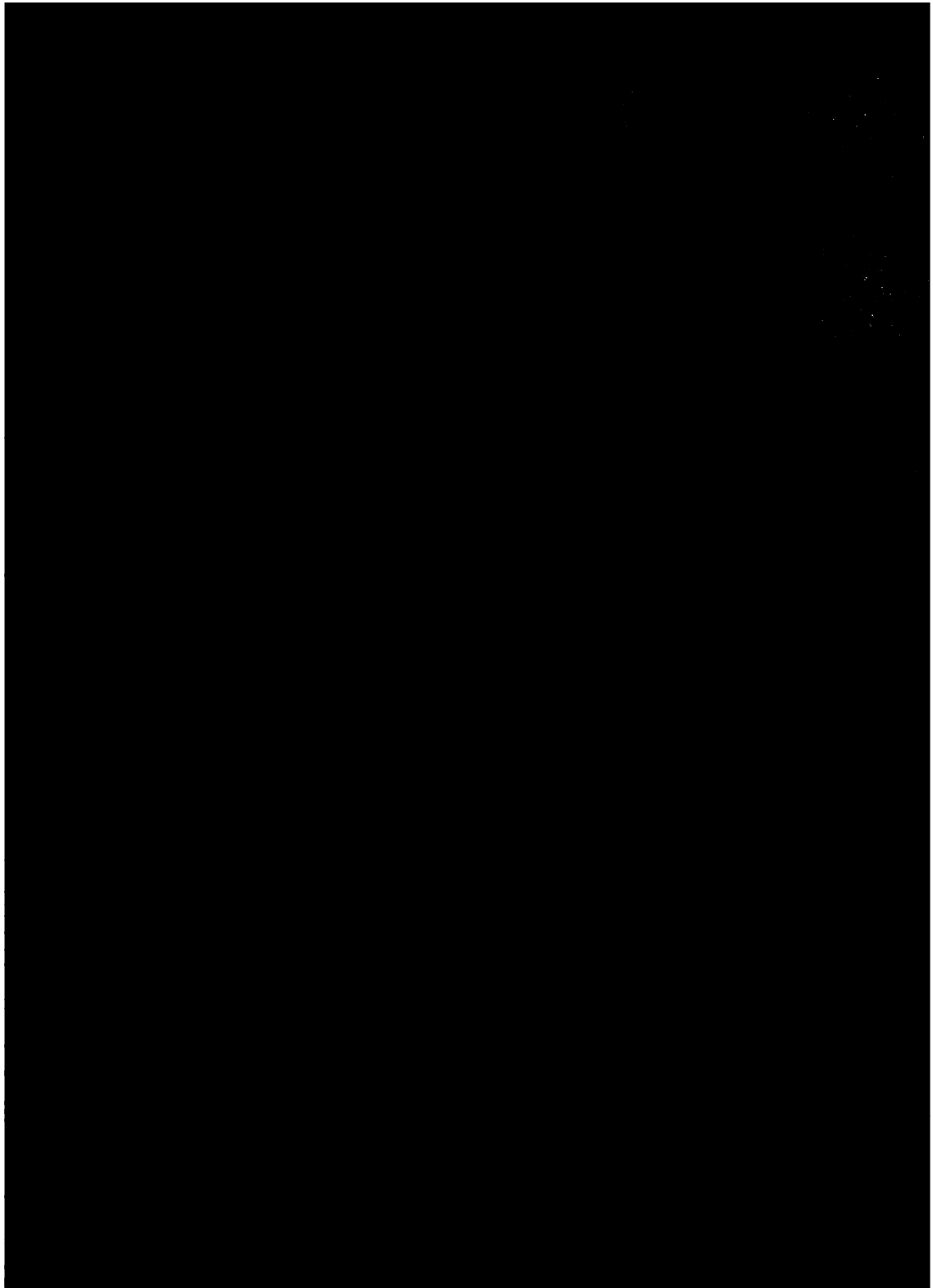

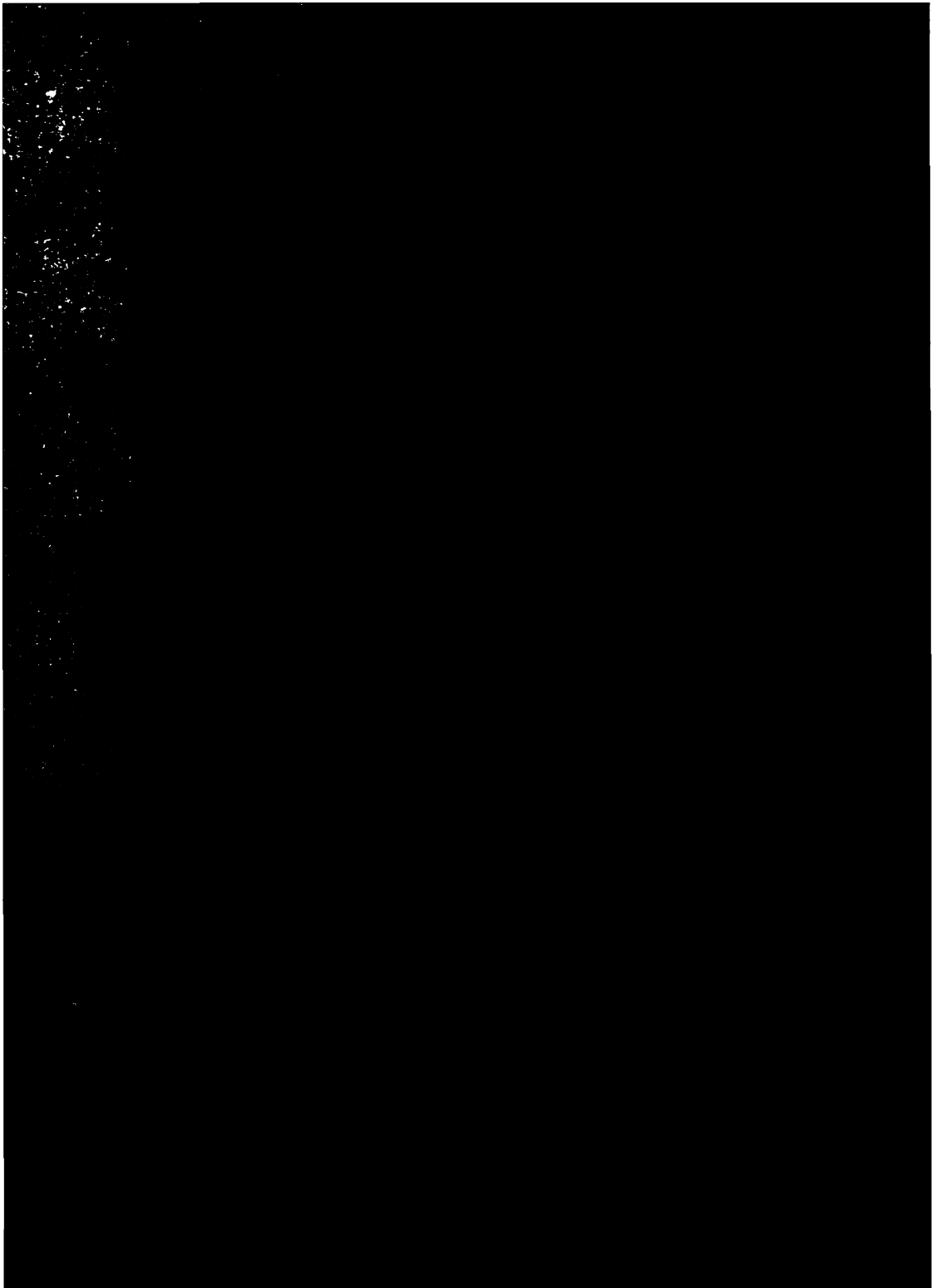

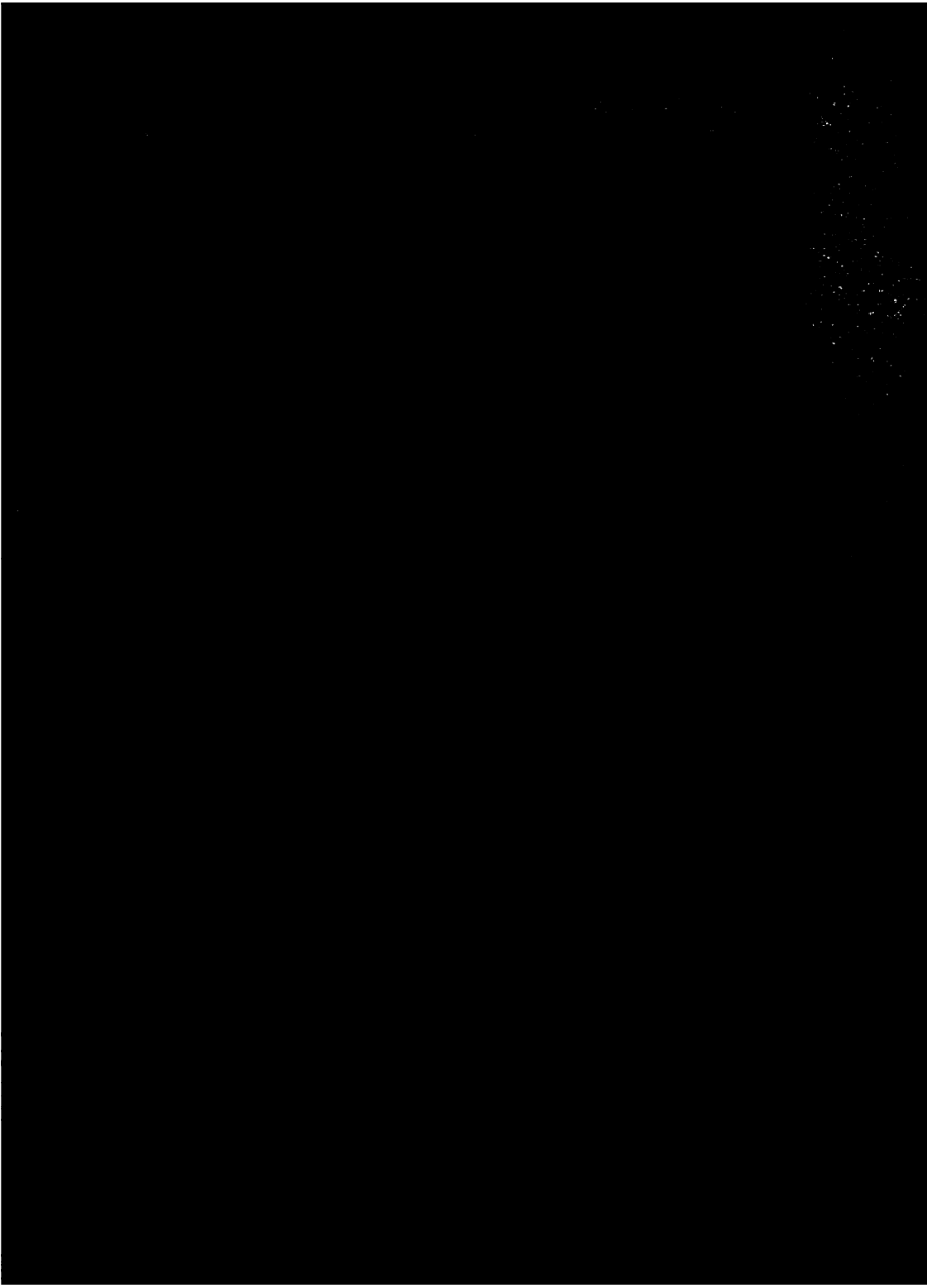

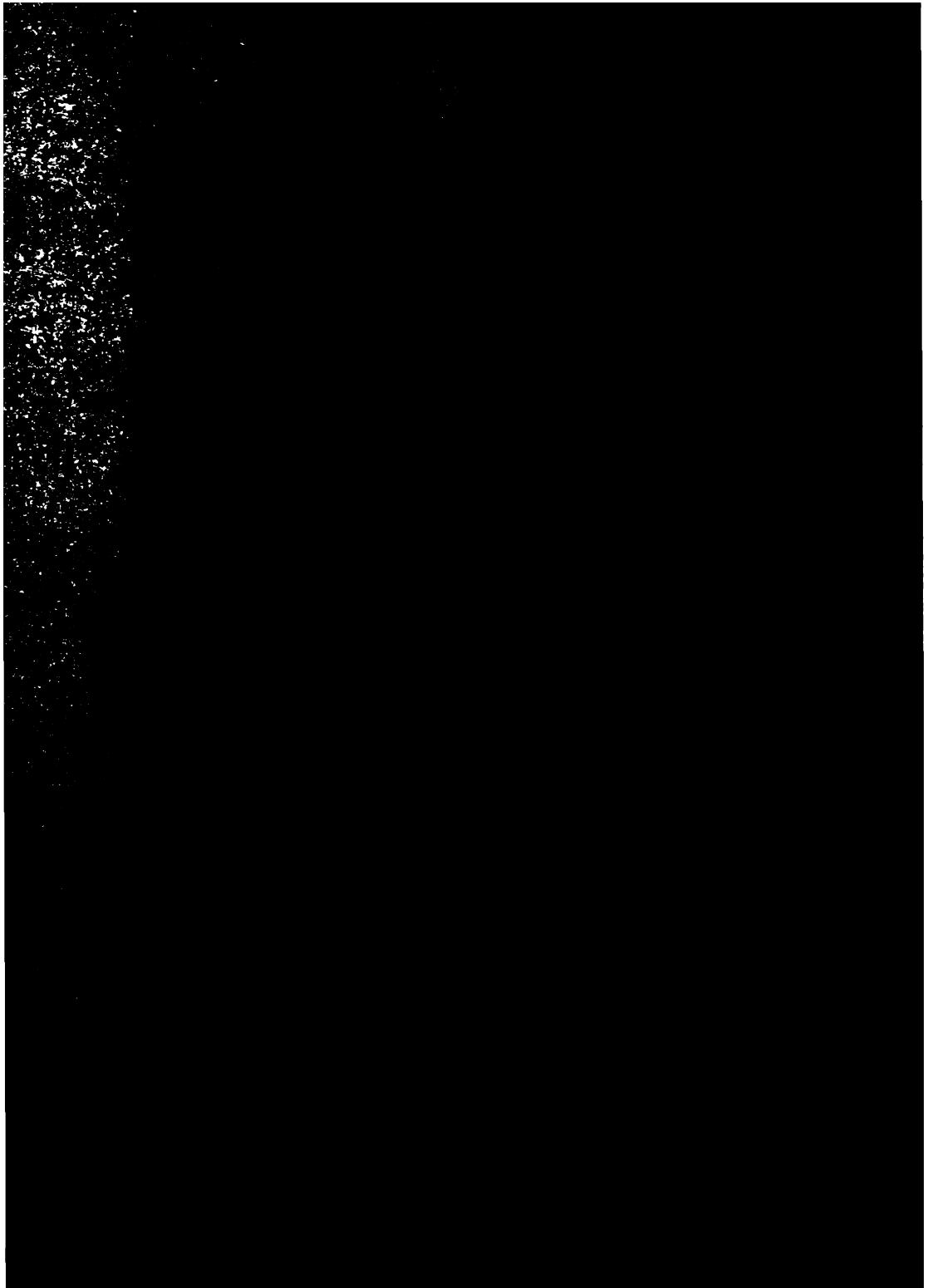

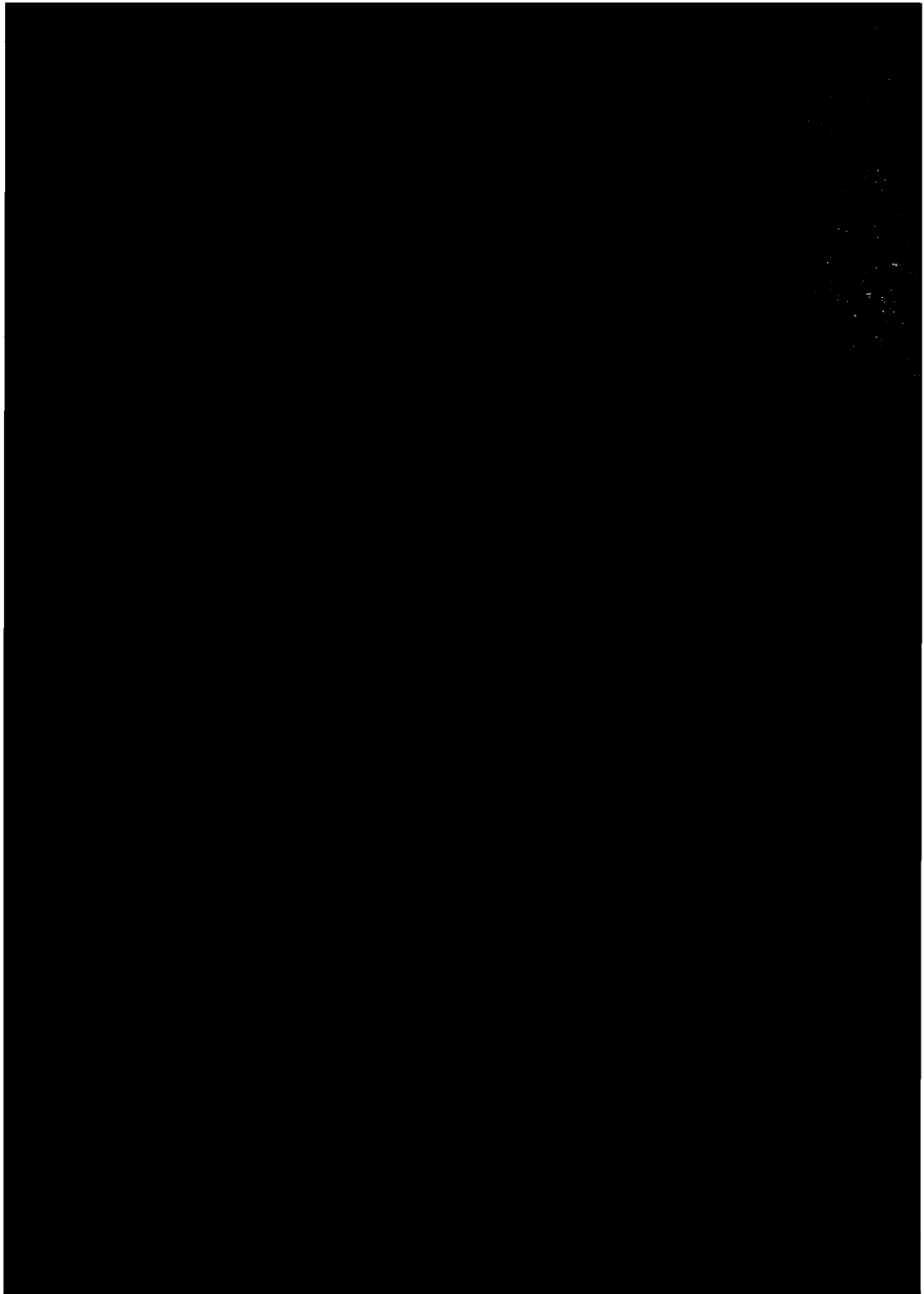

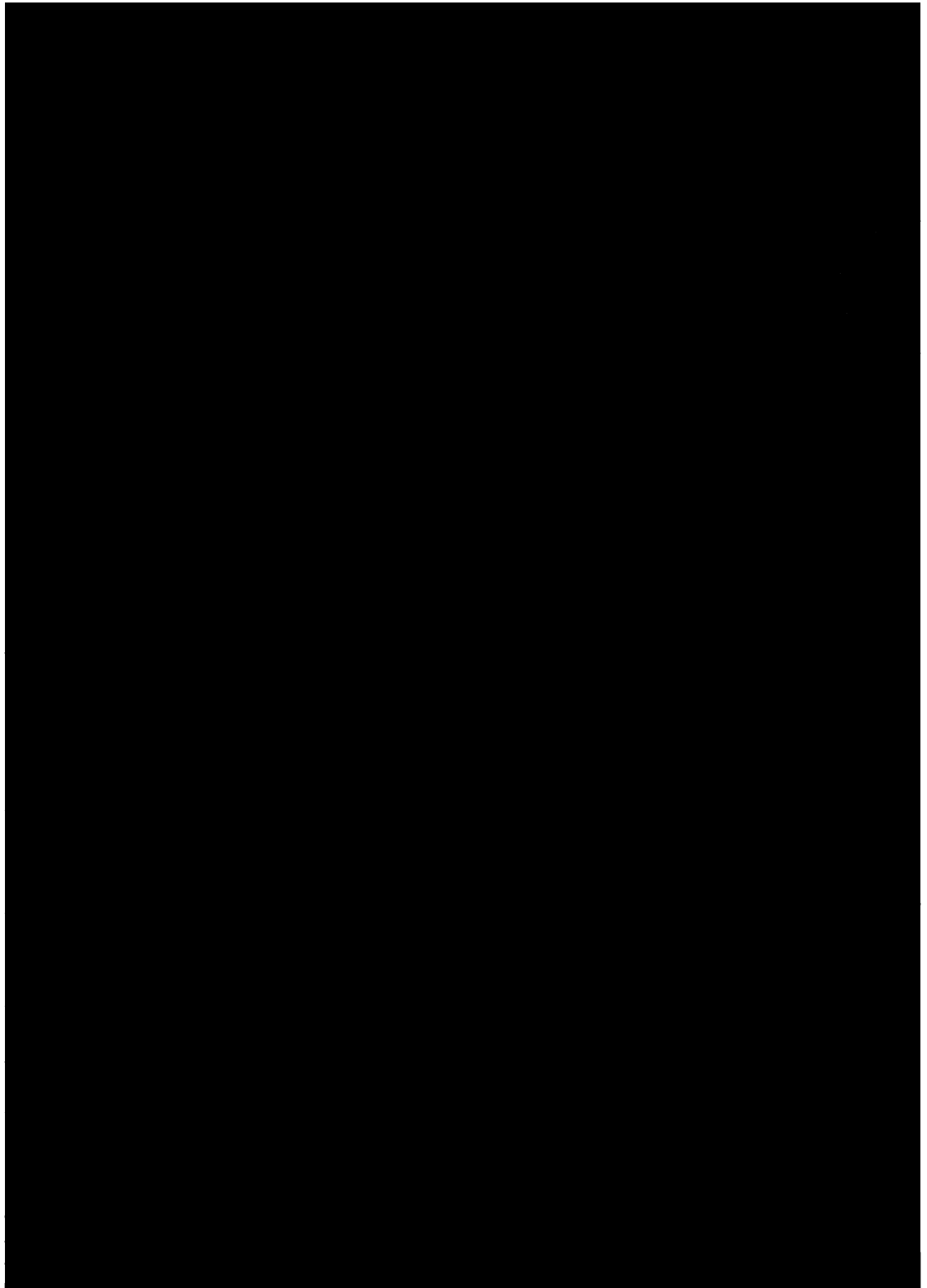

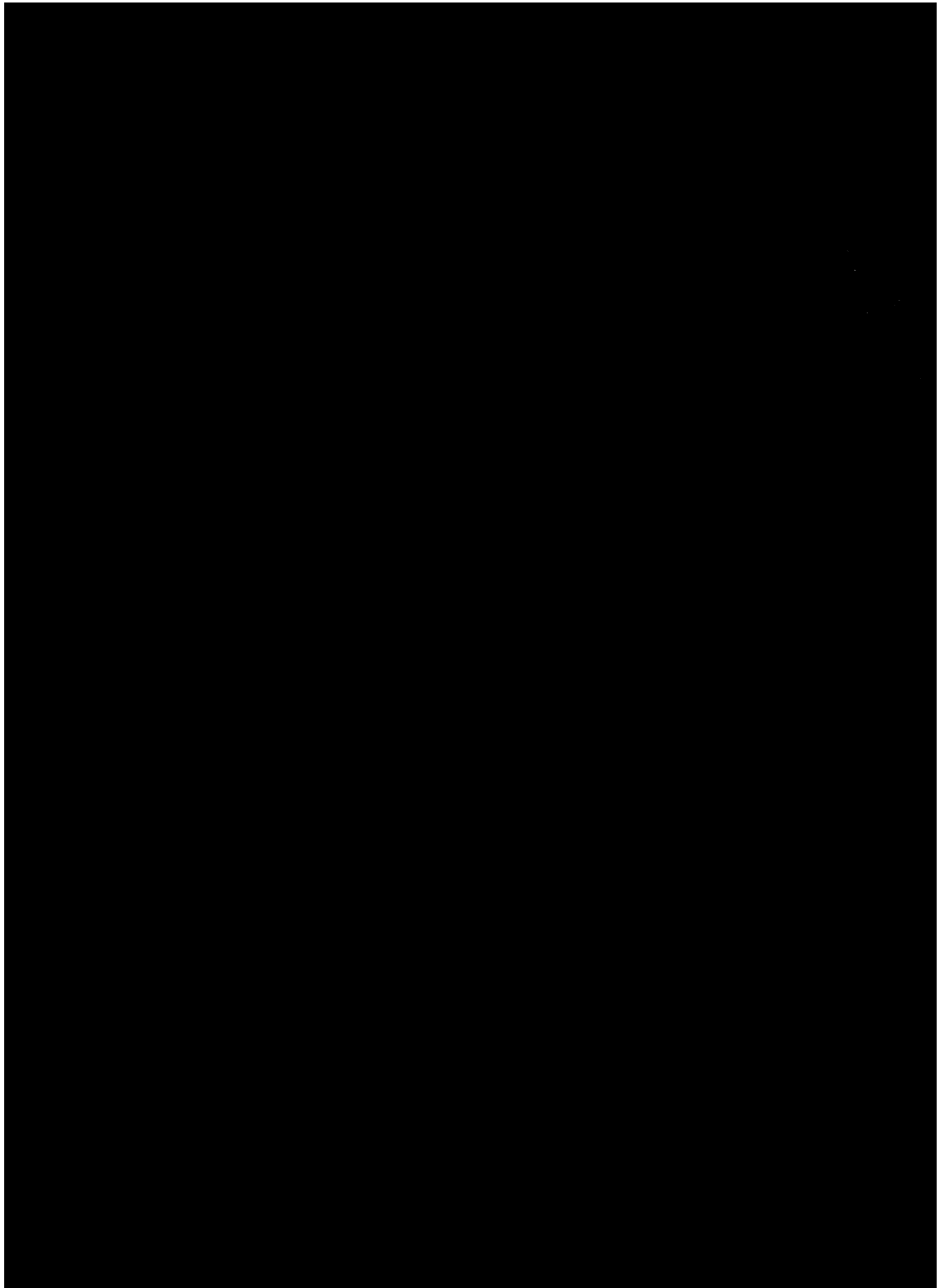

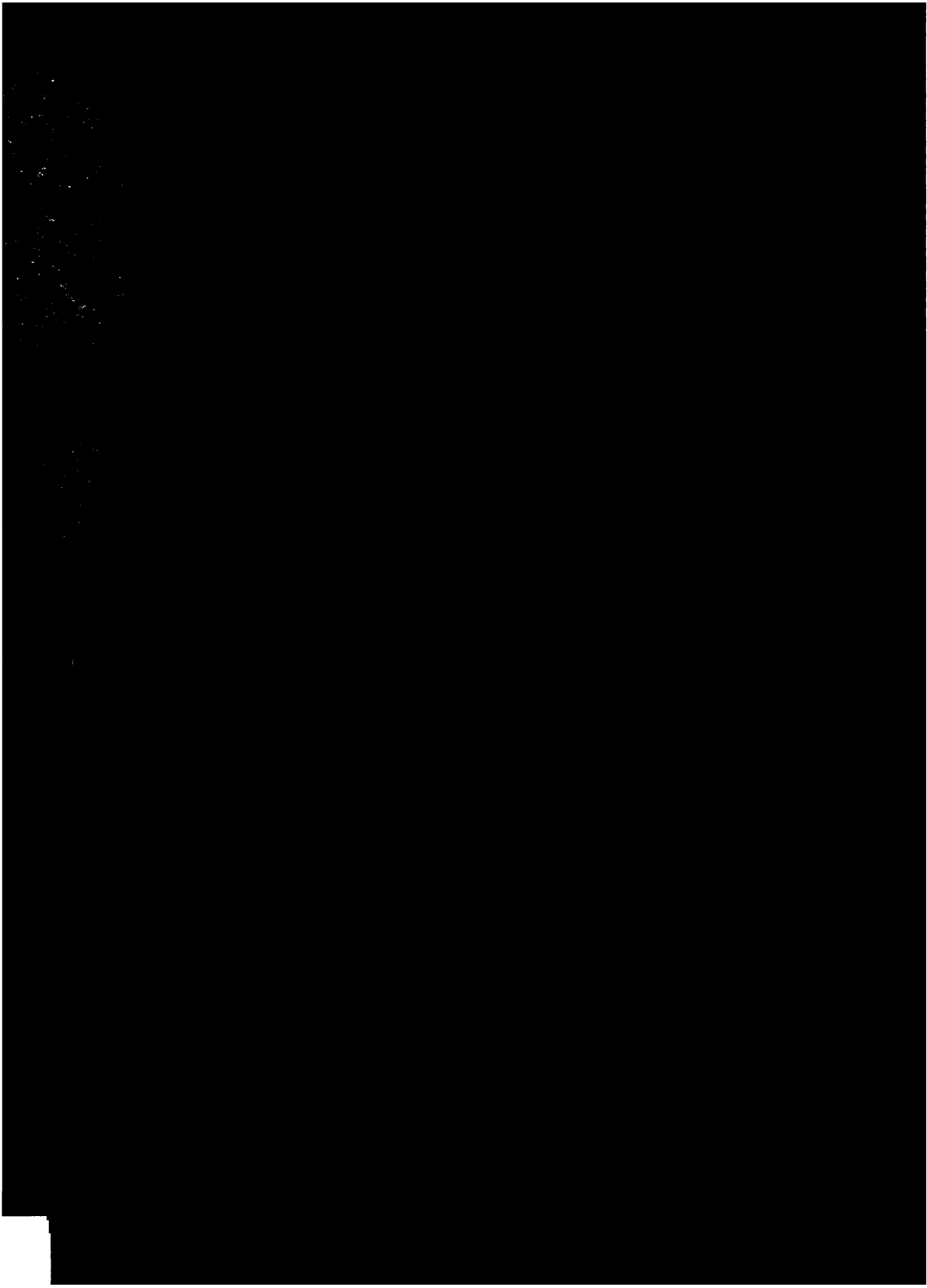

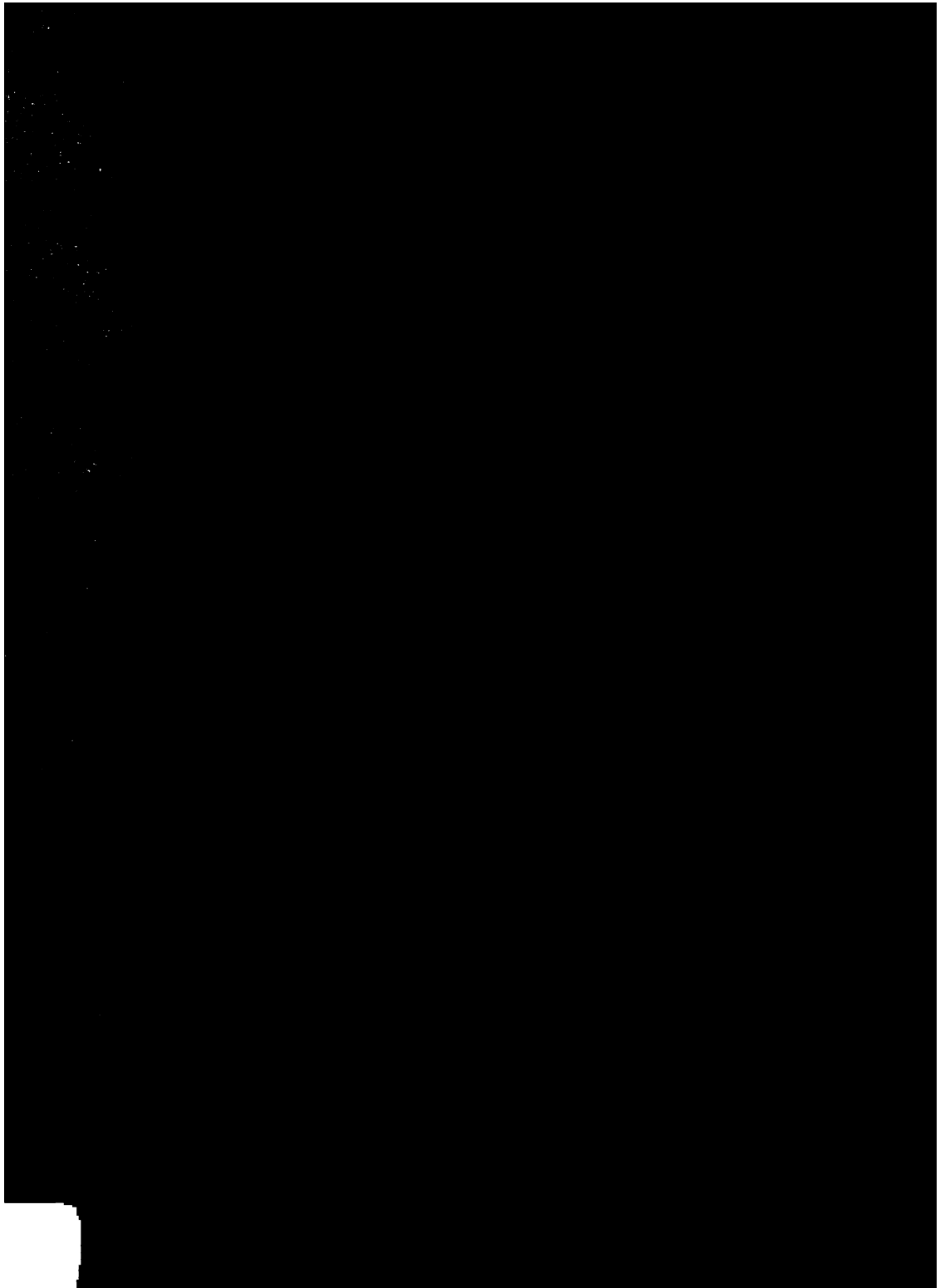
- Imellem Nordiske og Sydlige IV. 559.
- Omvandring, Stalens, troede Forsædrene III. 293.
- Ondurdys, Skades Tilnavn III. 263.
- Ondurgur, Skades Tilnavn III. 263.
- Onsdag, udtales paa adskillige Maader III. 3.
- Har Navn af Odin III. 3. Kal-
des af Friserne. Varnsdag III. 18.
- Ophir, Jektans Søn I. 124. Hans Fø-
sels- og Døds- Aar I. Tab. II. Et
Sted kaldet efter ham I. 124. Salomons.
Ophir bør søges i Indien ibid.
- Ophiusa, de Sorlingske Her I. 325.
- Phoenicierne handlede der ibid.
- Opici, fordrev Siculi til Den Sicilten I.
270. Synes at have været de samme
som Umbri I. 280. 281. Holdes af
Aristotele for Ausones i Campanien I.
281. Uddrives af Sabinerne fra Sam-
niternes Land I. 281.
- Opriindelse, Folket i Almindelighed I.
101 — 356. I ser de Nordiskes II.
1 — 320. Kort Udtog deraf I. 315
— 318.
- Opstikler, glære Opstand imod Kysar Ar-
temium IV. 311.
- Opstikium Thema, dets Vælggenhed og
Strækning IV. 312.
- Optar, Gumeres Konge IV. 543.
- Optimates hos Gotherne og Romerne IV.
248. 386.
- Optimatum Thema IV. 248.
- Orakul, det ældste i Grækenland var det
Dobonæiske I. 178. Phixi Orakul
hos de Iberer I. 206. Bachi paa Pan-
gæo Bierget I. 256. Har været brugt
hos de Nordiske III. 352. Exemplar
derpaa ibid.
- Ord, hvorfor saa mange overensstemmelse
i de Slaviske, Tydske, Nordiske og an-
dre Sprog I. 255. Med Ord kunde
Odin binde Folk III. 108. Adskillige
Langobardiske Ord IV. 618 — 621.
- Ordverpling, Lokes med Gudernes III. 210.
220. 190. 263. 264. 265. 193. 252.
267. 289.
- Oretani, fordem et Spansk Folk af Ger-
manisk Herkomst I. 321. Boede paa
Pladsen af nu værende Calatrava ibid.
- Orpheus, en Thracer, skal have formidlet
de Grækers haarde Sæder I. 229.
- Oscenses, hos Plinium, et Spansk Folk
I. 319.
- Osci, boede i Campanien I. 281. Gik
ve Opici deraf ibid. Bort med de æl-
dste Folk i Italien I. 285. Deres Di-
lect bevarede længe hos Romerne I.
285. Blevne forbrændte af Etruskerne ibid.
De fordrev Ausones ibid. Huset for
en Green af Siculi ibid. De forbræn-
det Romæum ansees for Opici, Adskillige
Etrusker II. 161. IV. 41. Tænktes af
gjøres af Delin til Her III. 22. 26

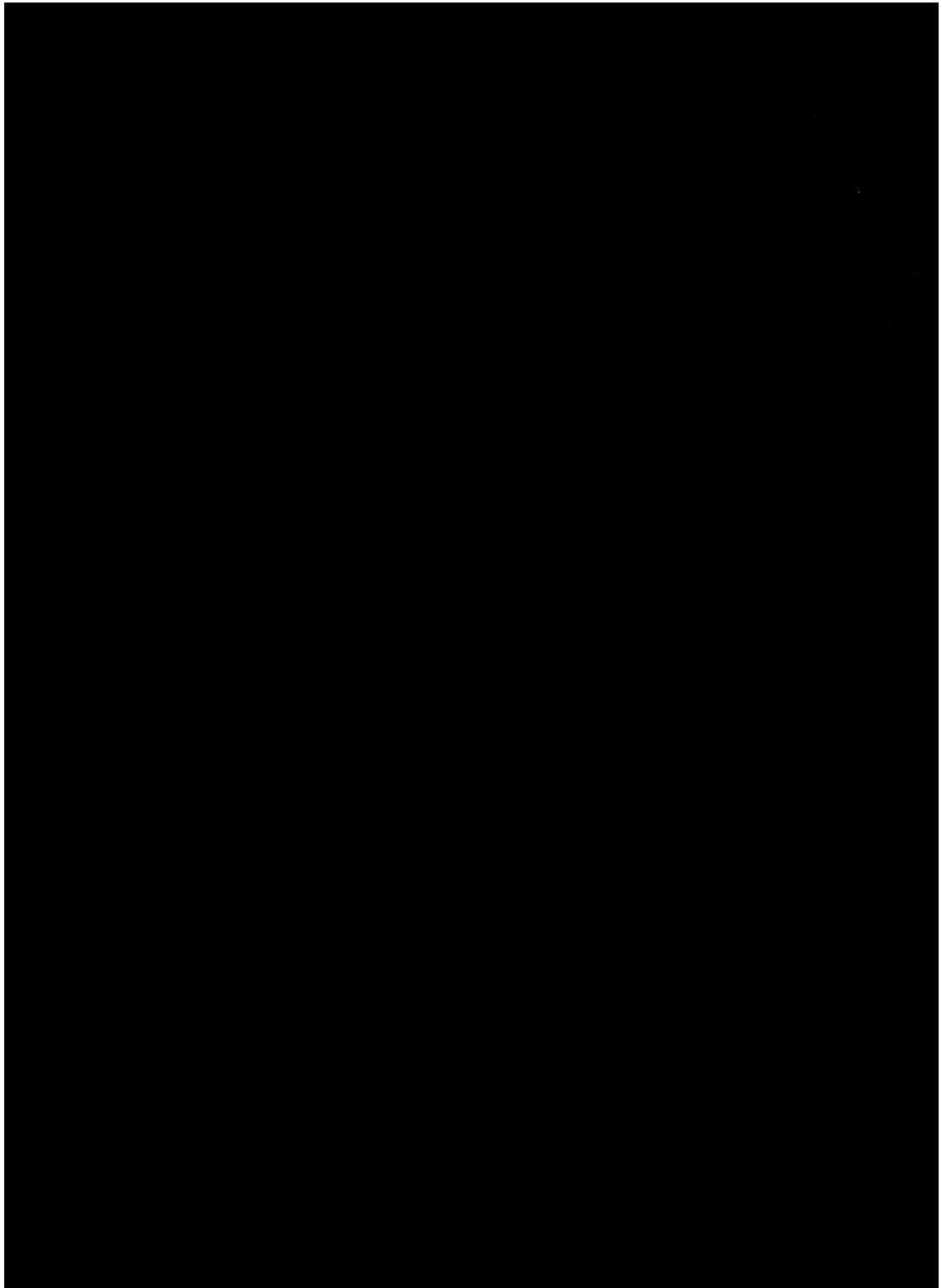

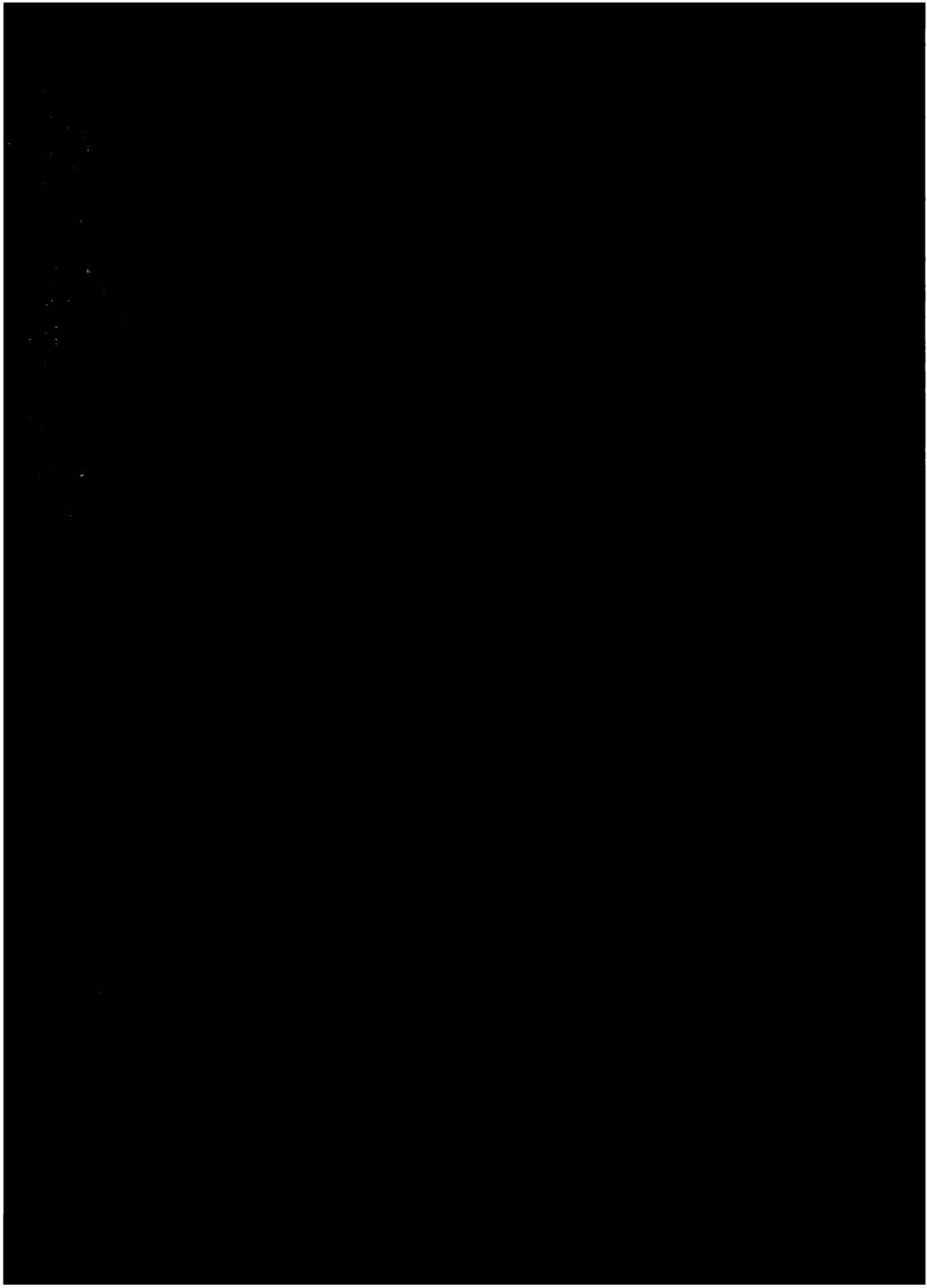

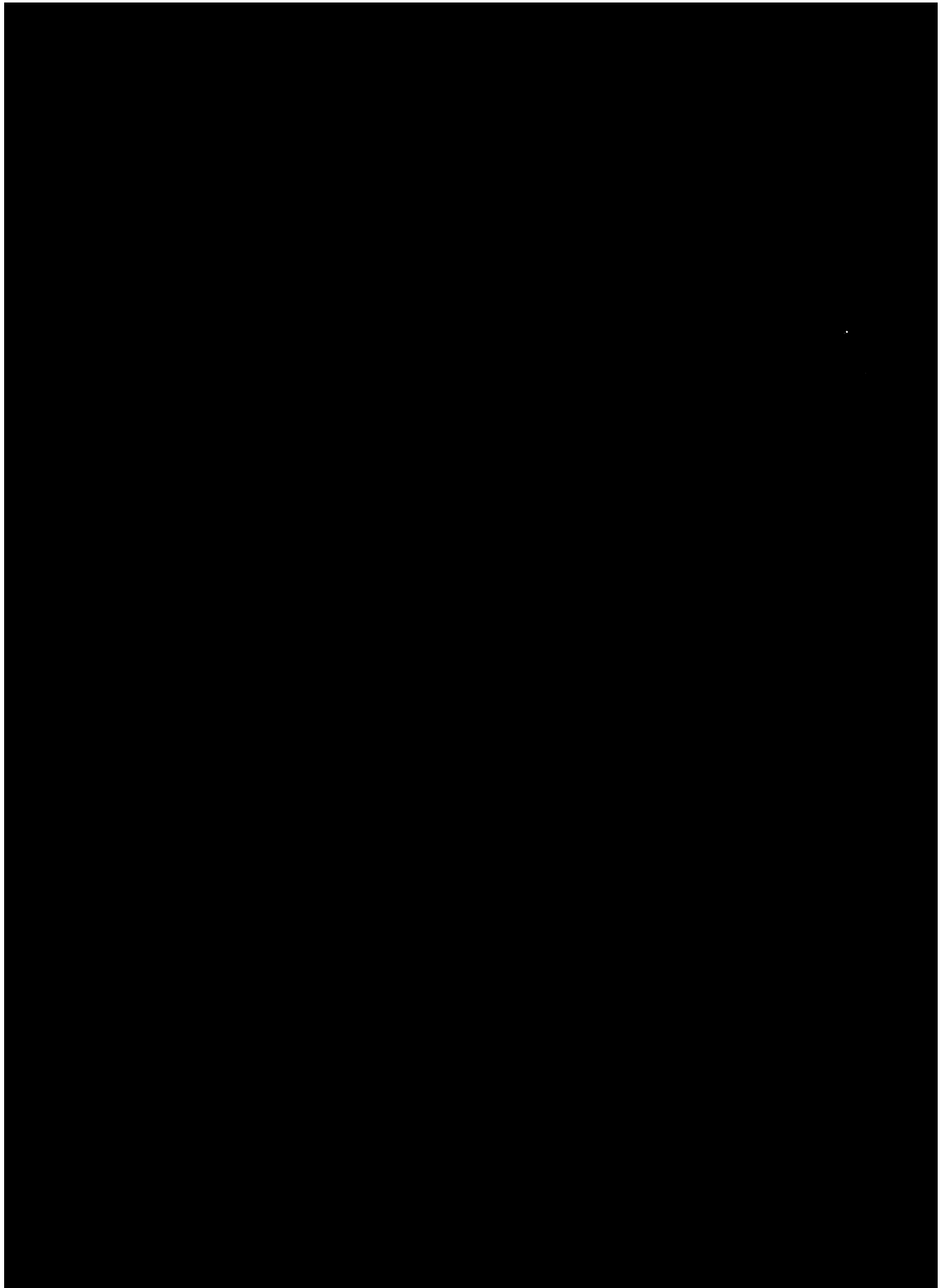
Parthienf v. Partherne I. 146.
 Parthicus, en Flod IV. 133.
 Pas, Goetherne udjages derafra ved Huner-
 ne IV. 270.
 Passav, kaldes Batavis IV. 432. Ero-
 bres af Thuringerne V. 124.
 Patellæ Iridis, Mønter, deres Beskrivelse
 III. 128.
 Pathros v. Phetrusim, Misraims Søn I.
 73. Besat endee af Egypten I. 73.
 133. Adskillige Meninger om Landet
 Pathros I. 133 sq. Hans Fødsels- og
 Døds-Aar I. Tab. II.
 Patria Albia II. 231.
 Paulus Diaconus, om hans Langobardiske
 Historie kan ansees oplystet III. 58.
 IV. 563. Urigtig Besmaaede i hans
 Skrift IV. 576 sq. Betænkning om
 ham IV. 603.
 Pautasia, dets Velggenhed IV. 296.
 Pavia v. Ticinum, indtages af Alboino
 IV. 604. Bliver Langobardernes Hef-
 dence ibid.
 Peguaniske Sprog I. Tab. VI.
 Pelpus, en Søe i Estland III. 94.
 Pelagones, boede i Macedonien I. 242.
 Pelagonus, en Præonisk Helt I. 242.
 Pelasger, deres Herkomst I. 25. 173.
 Videnskaber. fordem I. 25. Navnets
 Oprindelse I. 173. Vare et omvankende
 Folk, og vantet til Søen I. 173. Ned-
 sat sig i Italien ibid. Har været et af

Hoved-Folkene i Grækenland ibid. De-
 res Vandringer og Sæder I. 173. 174.
 Boede ved Dodona for Hellenes I. 178.
 Javans Slægt, som vankede omkring,
 heldst til Søen, kaldtes saaledes I. 186.
 Boede i det Neapolitanske ved Staden
 Creston hos Tyrrenerne I. 275. Hav-
 de stor Forbindelse med Tyrrenerne og
 de Græske Pelasger I. 276. Havde
 deres egne Bogstaver fra Cadmo af I.
 275.
 Pelasgia, Thesproternes Land, eller Epi-
 rus I. 178.
 Pelendones, et Celtiberisk Folk, deelt i fire
 andre I. 312.
 Pelliti, kaldtes Gotther og andre IV. 385.
 Pelsobis, en Søe IV. 277.
 Pelsværk, brugte Goetherne IV. 229.
 230. og Geterne IV. 234.
 Penge, Odin fik en Penge af enhver i
 Skat for sin Næse III. 126. En Gulde-
 Penge med et særdeles Præg, funden i
 Sverrige III. 126. Om Penge bleve
 møntede her i Odins Tid III. 126 sq.
 Hvorfor Romerske Penge her opgraves
 ibid. Hvorfor findes i Høye III. 127.
 Blevne nedgravne med de Døde III. 311.
 Med Oxehoveder paa, fundne i Syen
 III. 323. Overtroe ved at nedgrave
 Penge III. 372. En Penge, slagen
 Alarico til Ere, funden i Sverrige
 IV. 255. Maatte ingen slæne hos Lan-
 gobar-

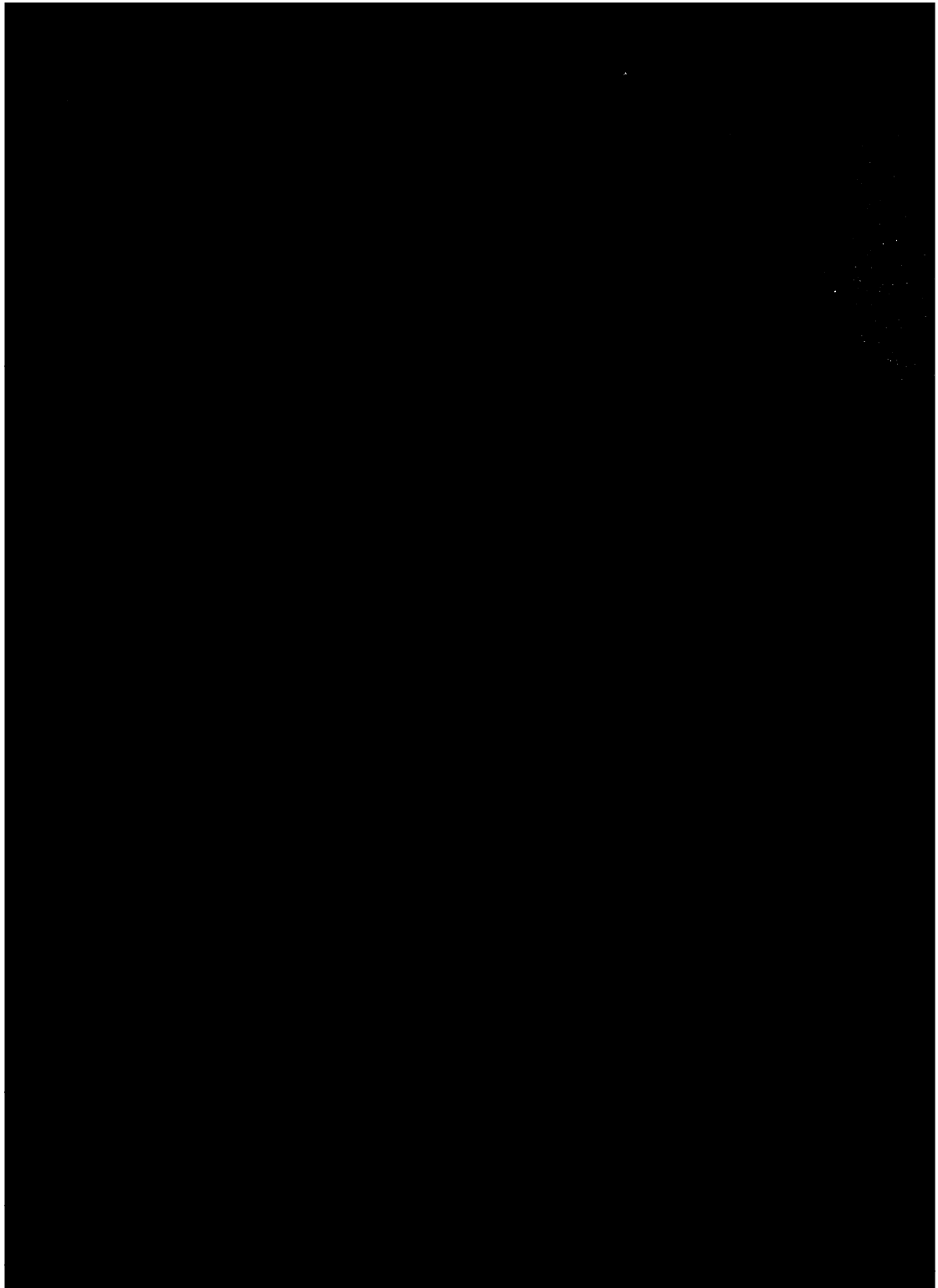

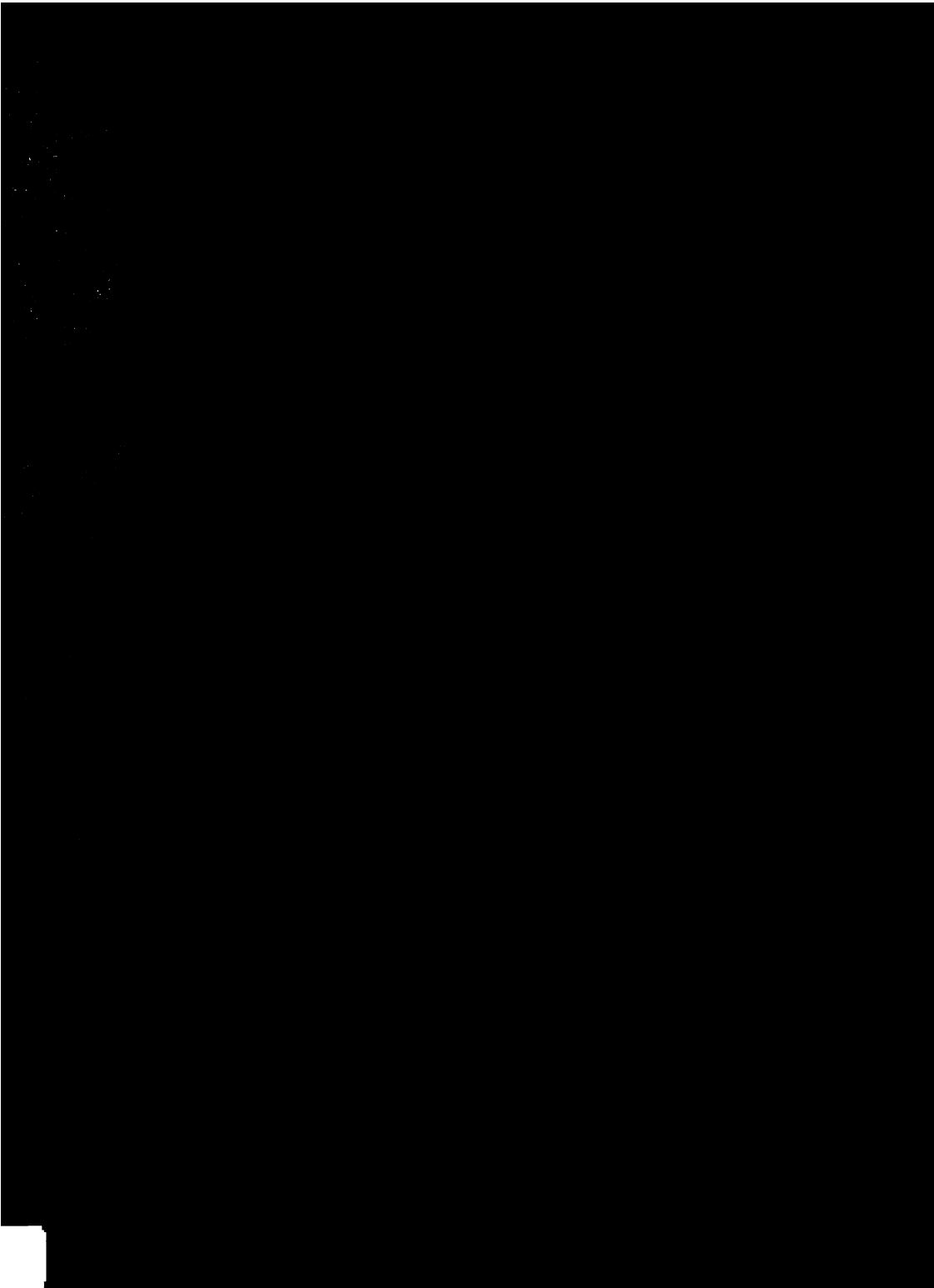

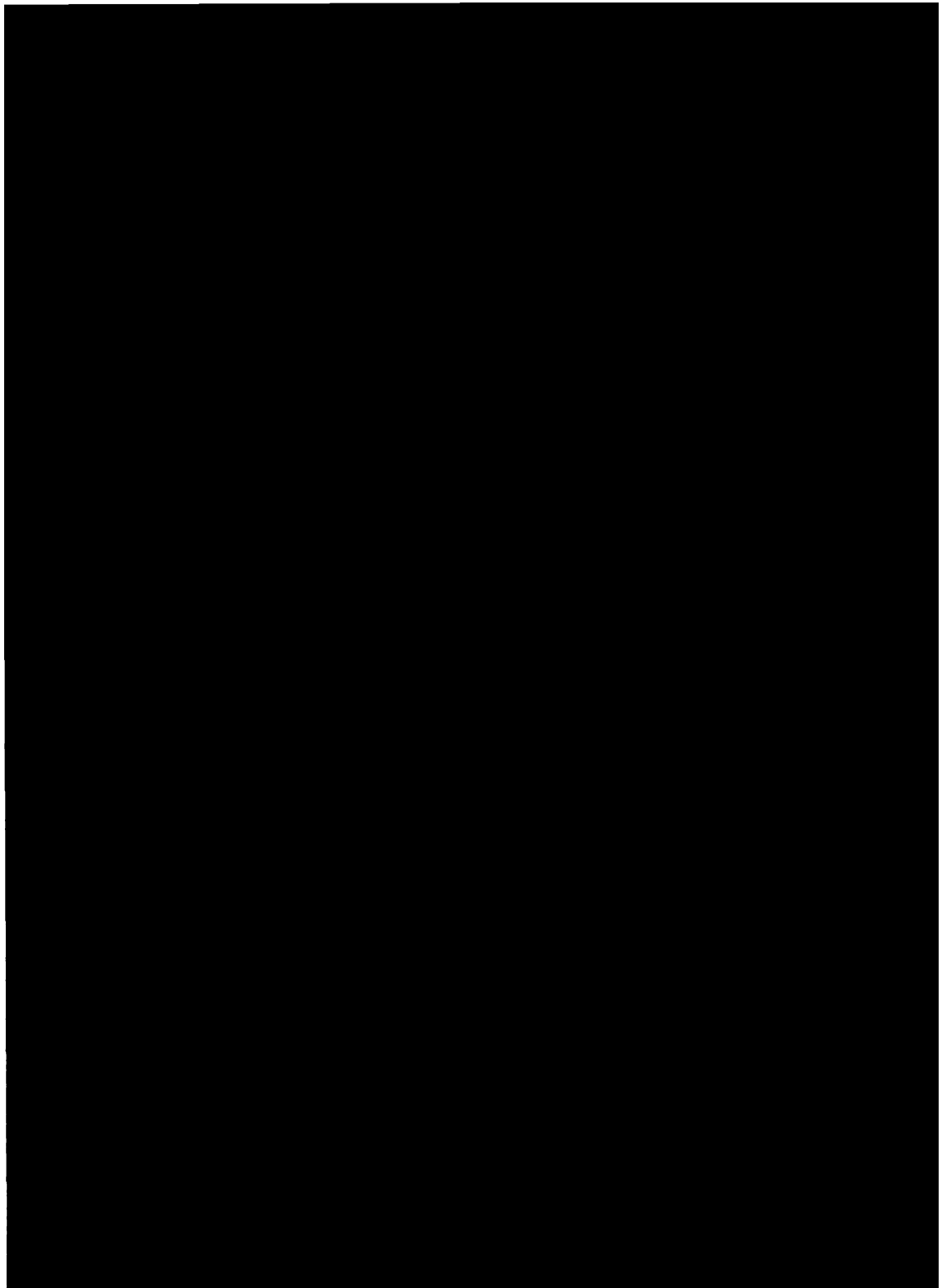

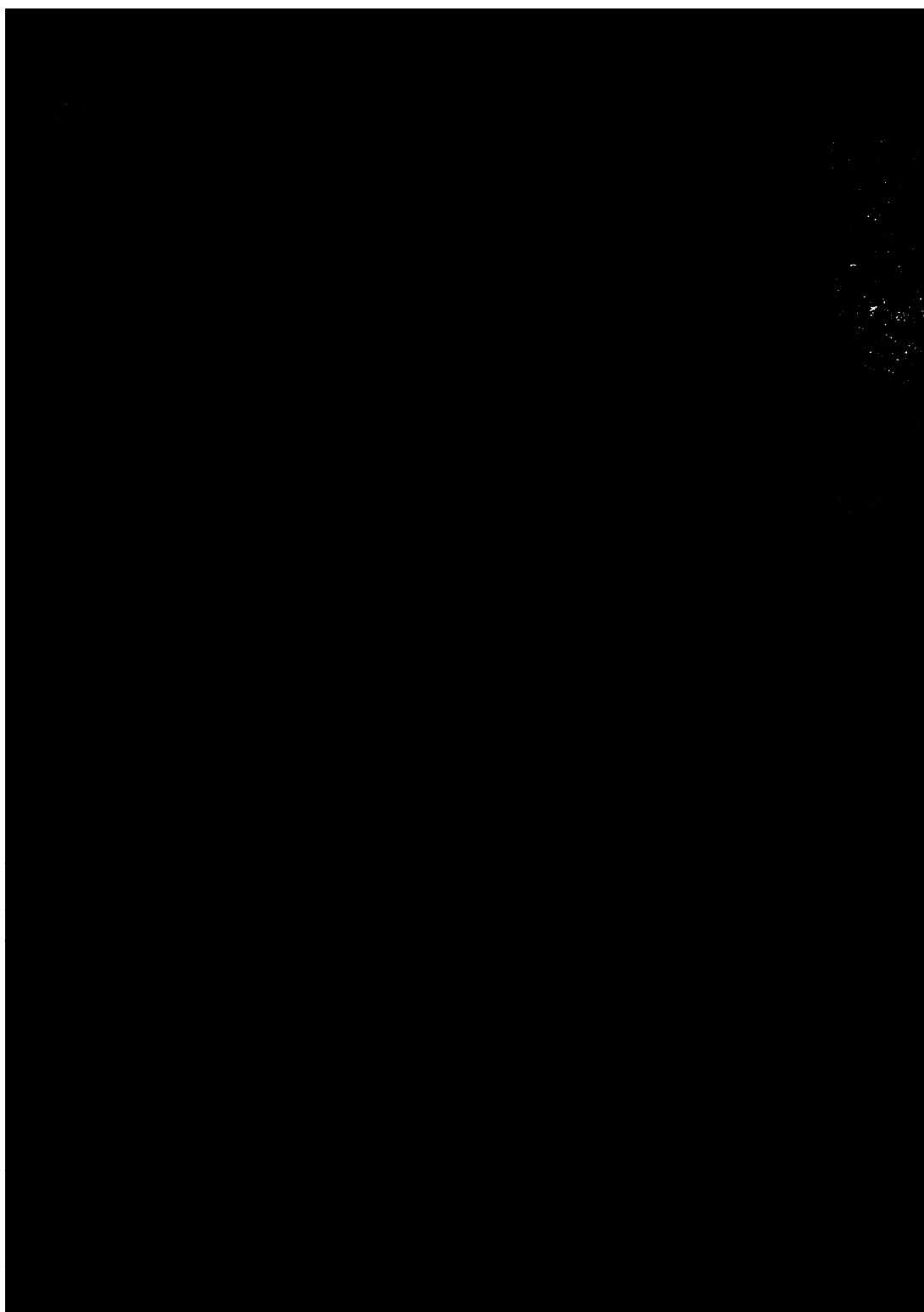

40. Ruffernes Herkomst og Navn uledes urigtig fra dem II. 40. Kalbes efter Gloden Rha II. 40. Navnets Oprindelse IV. 117.
- Rubeas, et Forbjerg II. 167. 294.
- Rudolf, see Rodulf.
- Ruffi, hvem derved forstaaes IV. 617.
- Rufinus, hindrer Stillico fra at undertvinge Barbarerne IV. 224. Opvækker Oprør og Krig imod Arcadium IV. 230. Hindrer Stillico fra at angribe Alaricum IV. 231. Omkommer i Striden IV. 231. 232.
- Rügen, forðum ländfast III. 245. IV. 483. Om den kan være Herthes De III. 244.
- Rugiernes Land, hvad derved forstaaes IV. 453. Langobardernes Sæde efter Rugierne IV. 48. Ogsaa Herulernes ibid.
- Rugii IV. 471 — 483. Taciti Rugii boede paa Rügen III. 244. IV. 41. 471. Betænkning over dette Folk IV. 43. En Formodning, at de ere komne fra Norden IV. 473. 474. Regnes til de Gothiske Folk IV. 325. Deres første Sæde var For-Pomern IV. 471. Vandre derudfra IV. 472. Andet Sæde Bag-Pomern IV. 472. Tredie Sæde i Østerrige Norden for Donau IV. 475. Kom derfra Suerunt til Hjælp imod Ost-Gotterne IV. 475 sq. Deres Rige ved Donau forstyrres i femte Sæculo IV. 476 sq. Deres Beskrivelse IV. 479. Navnet vedvarer lange i Italien IV. 481. Nye Stribentes Beretninger om dem IV. 481 — 483. Navnets Oprindelse IV. 483. Om de ere eet med Rufferne IV. 482. 483.
- Rugiland, ved Donau, antager Saxo urigtig for Rügen IV. 568. Hvad det indbefattede IV. 587.
- Rumetruda, den Langobardiske Konges Tati Datter IV. 434. Foranlediger en farlig Krig IV. 434 sq.
- Runa-Capitlet, et Stykke af Samund Edda, Betænkning derover III. 118.
- Rune, s: en Hemmelighed IV. 51.
- Rune-Born, brugelig hos Finerne til Trolddom III. 364.
- Rune-Stene, udgivne og anførte af adskillige III. 54. De nu levende er opsatte i Christendommen III. 73.
- Runder, efter nogle Mænting indførte af Odin i Norden II. 64. 156. III. 73. 120. Rindligere ere de indførte af Phoenicier II. 64 sq. Dens Mænting frastødes siden III. 122. 273. En Slags Bogstaver findes paa gamle Monumenter i Perma II. 156. 274 sq. Har været i Brug for Christi Folk II. 156. 275. Artales Mæntningernes eller Nordmændenes Bogstaver II. 156. 275. Hvorfor de i de gamle

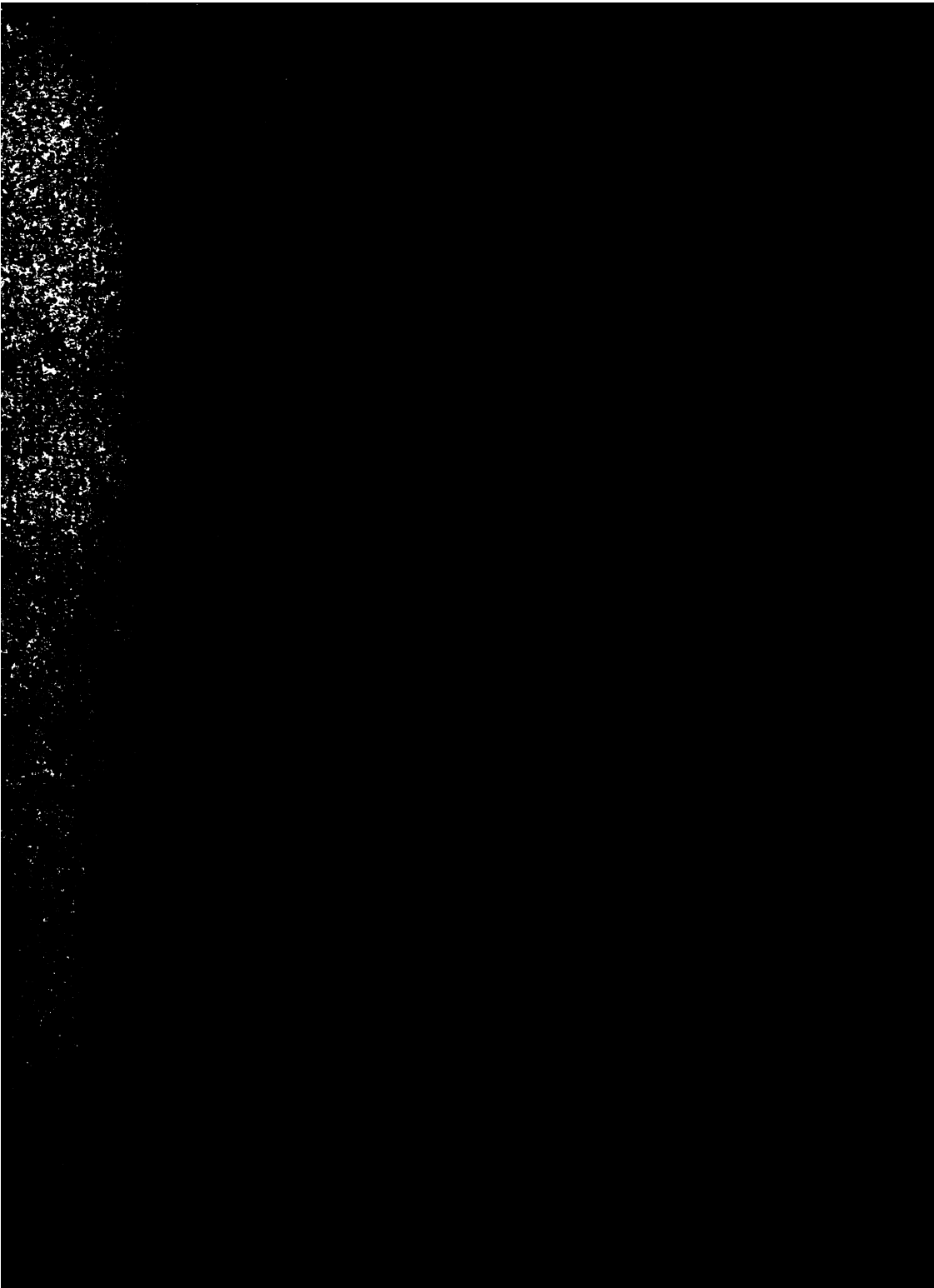

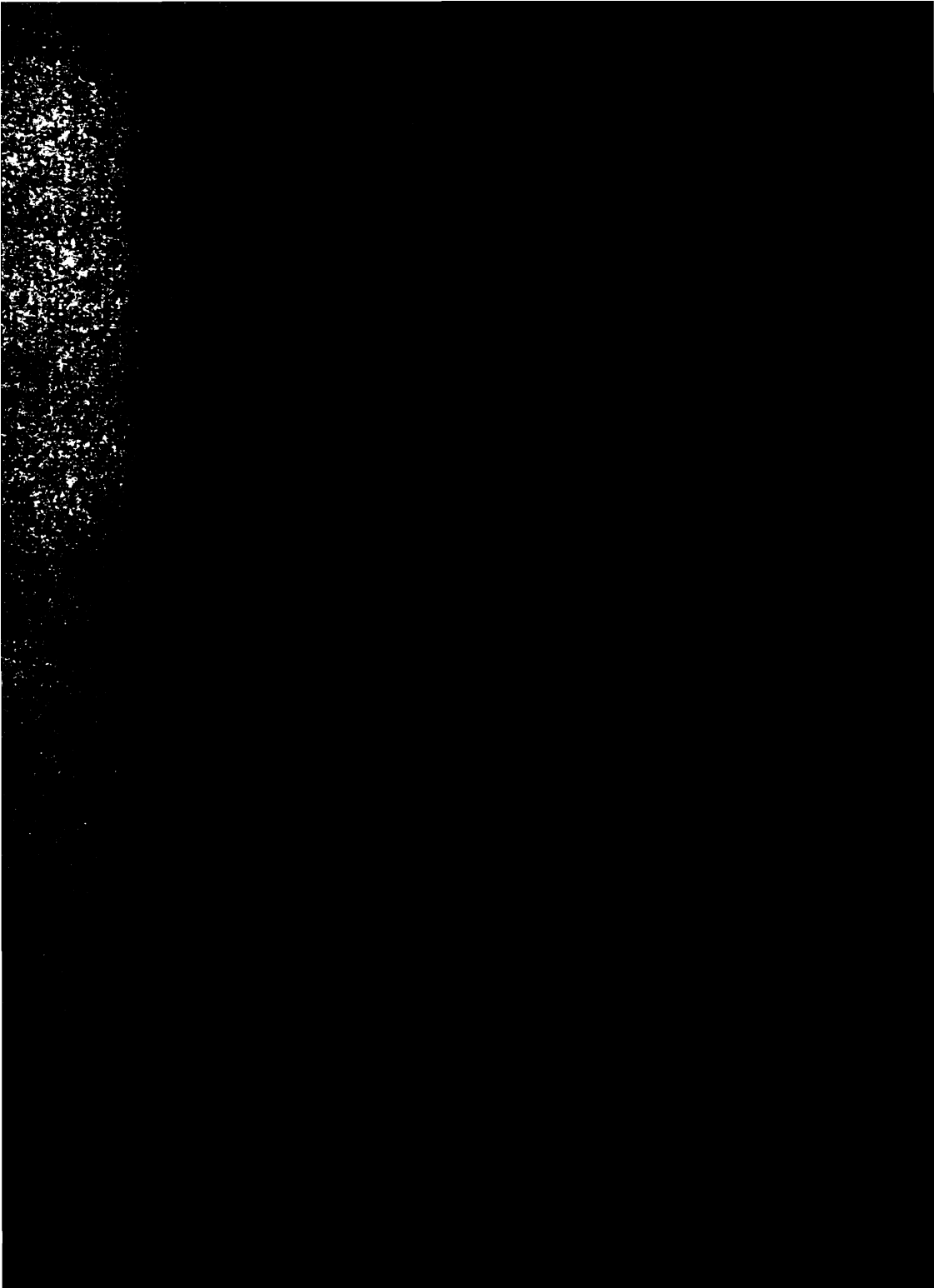

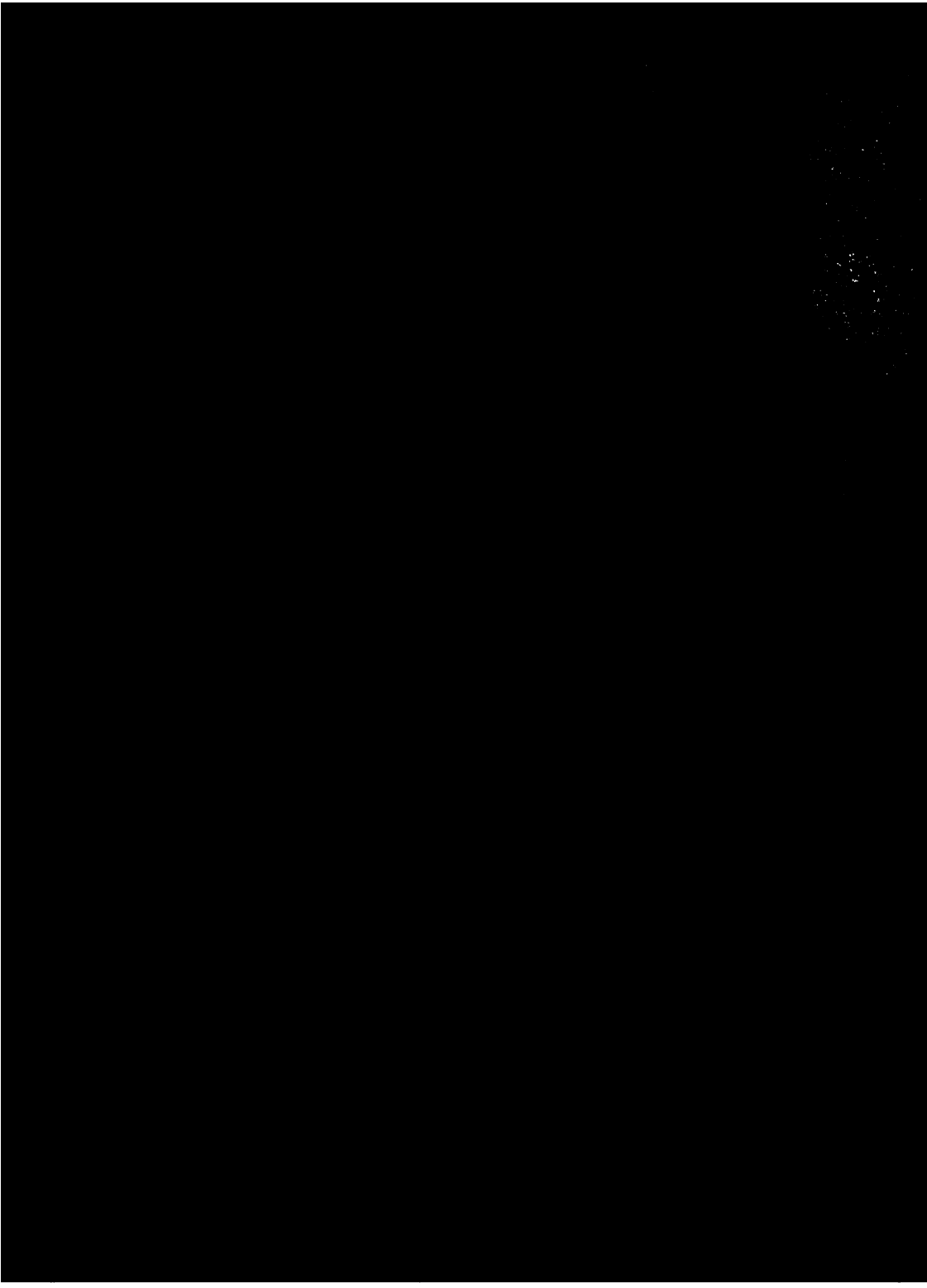

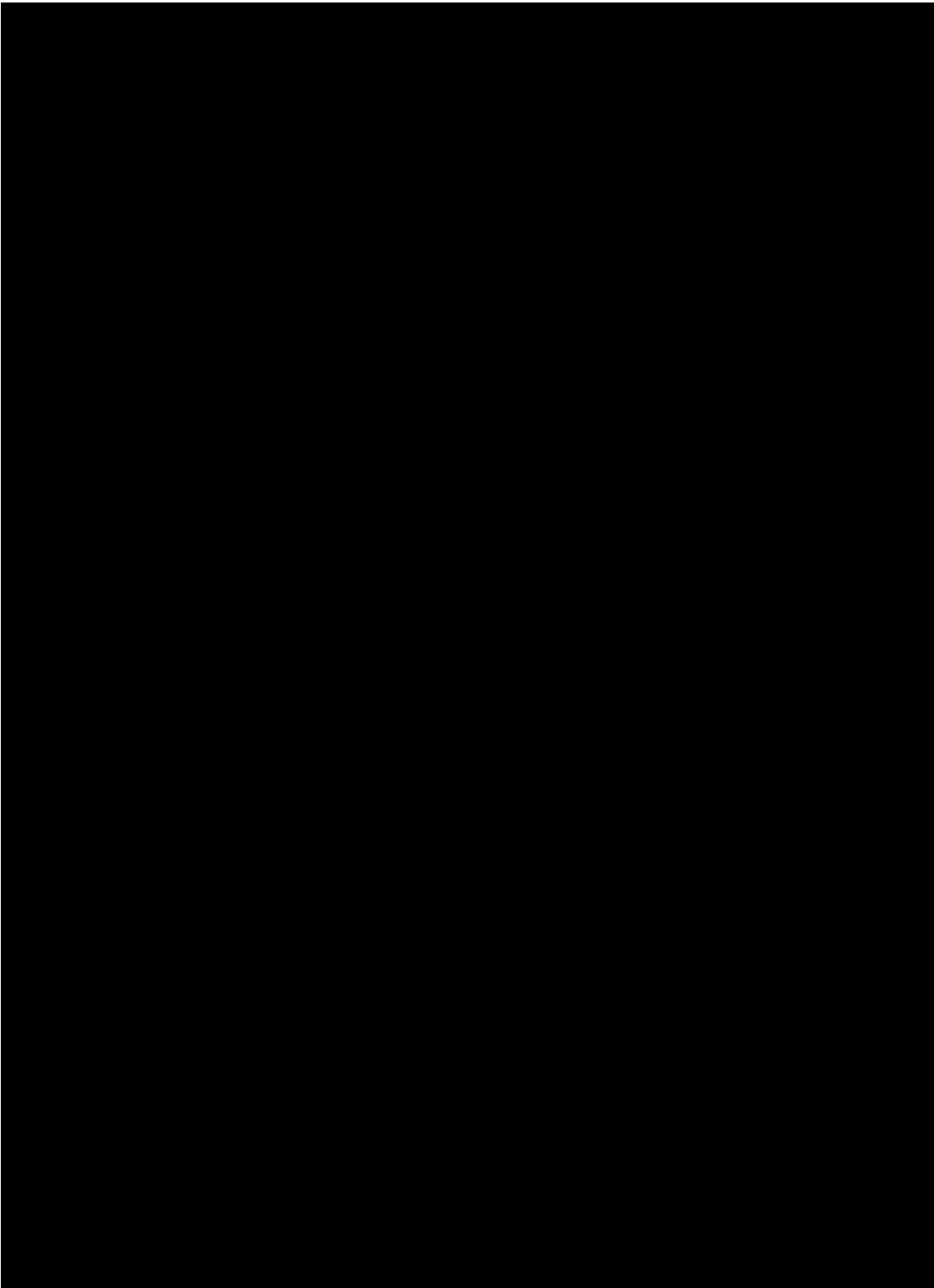

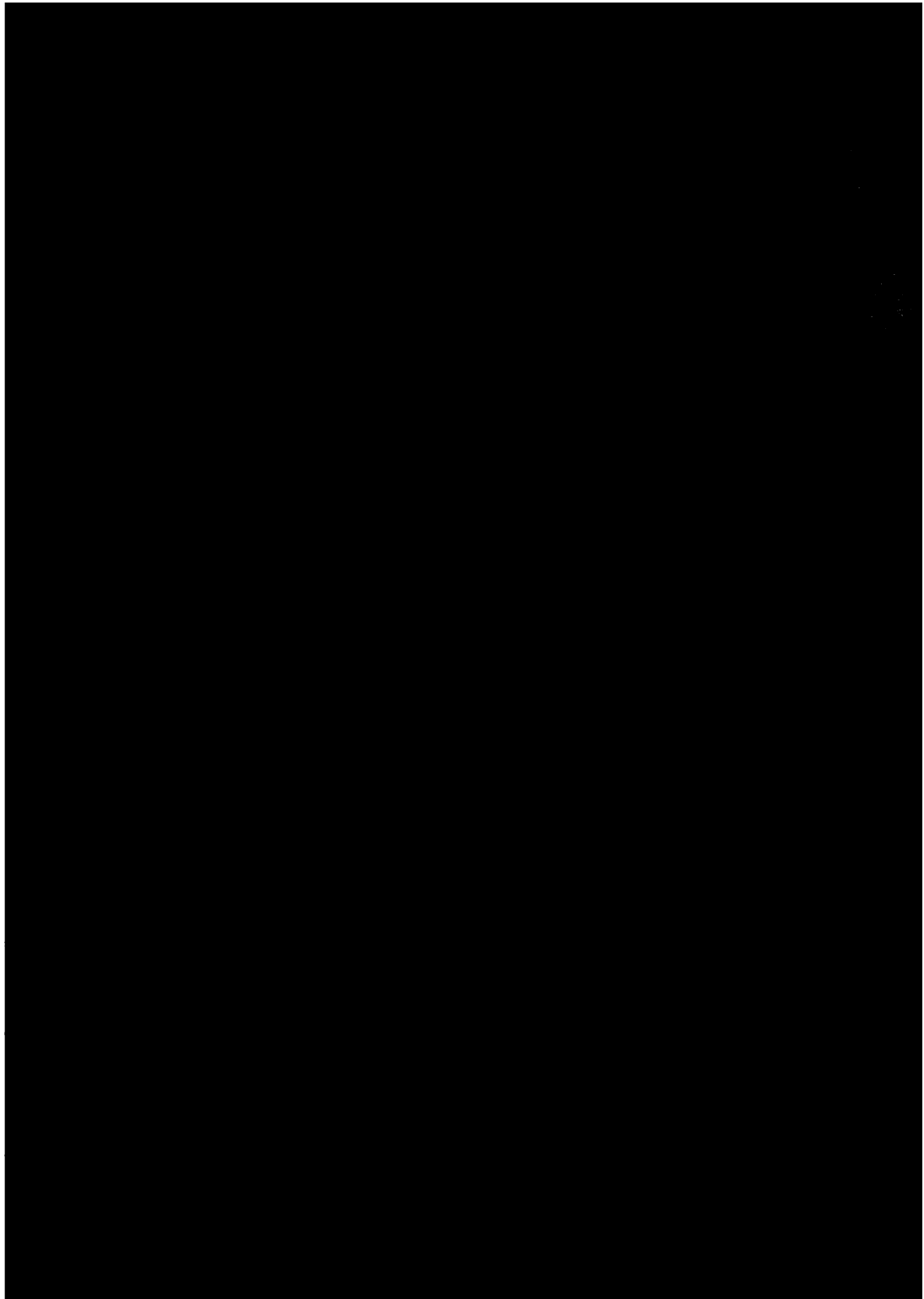

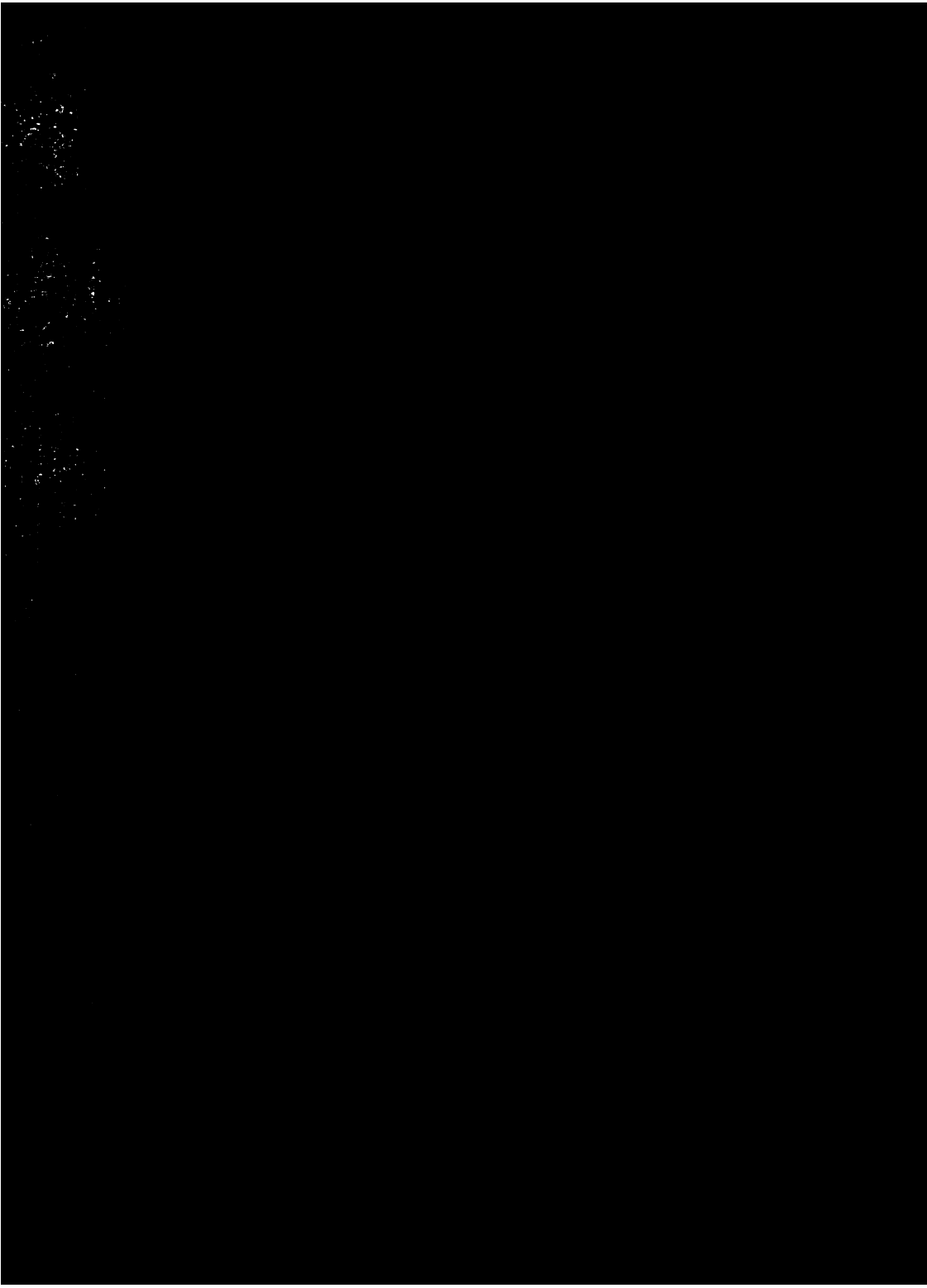

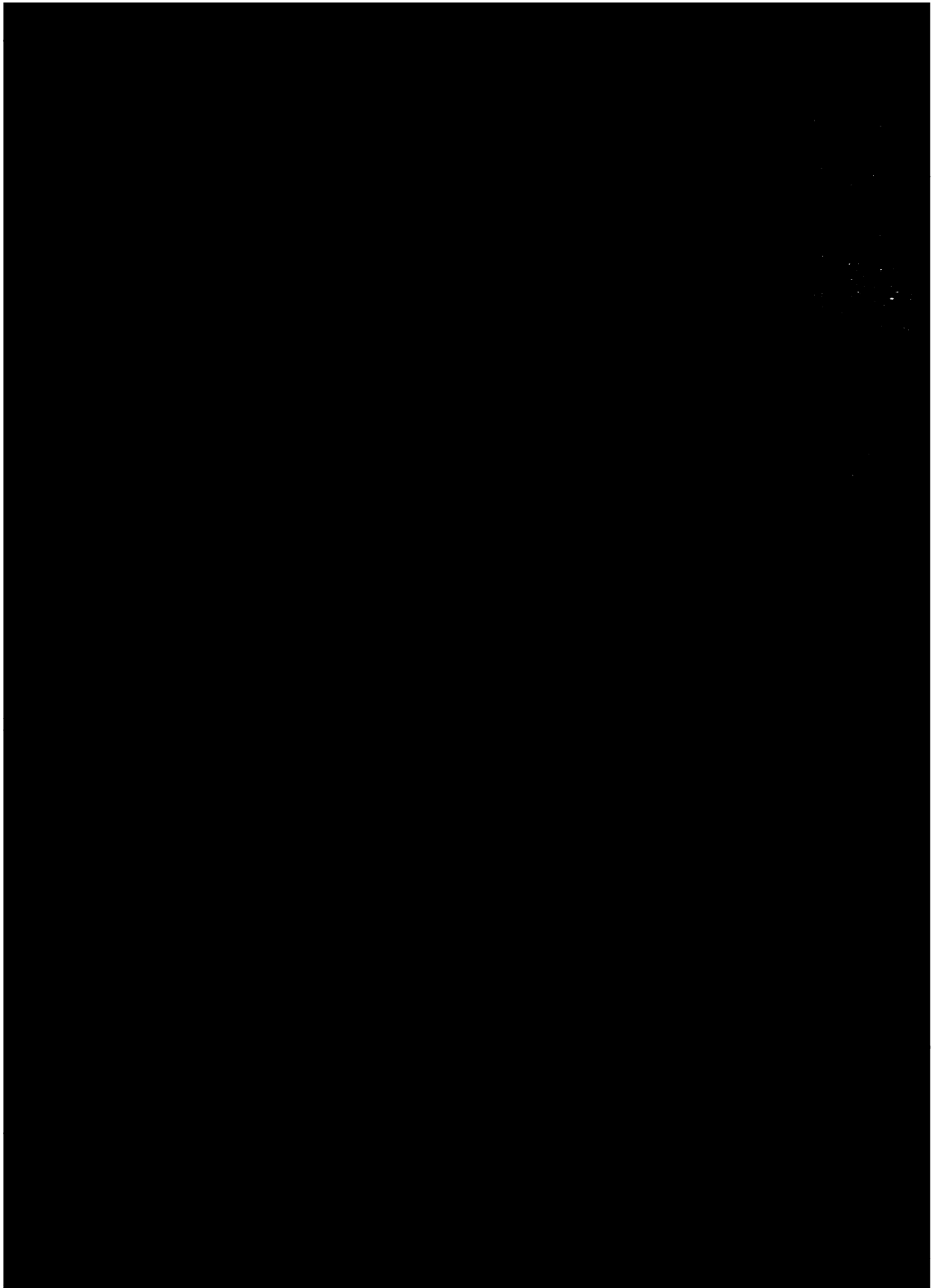
- Severus, Bisp i Trier IV. 543. Omvender Burgundierne til Christenheden IV. 543. 551.
- Sevo-Mons, hos Plinium, har ligget i Norge II. 169.
- Seyer, raadde Odin for III. 57. Erholdte de Viniliers Qvinder for deres Mand III. 57. Claudii over Gottherne IV. 83 sq. Hvad Tid den indfaldt IV. 87. Gotthernes over Sueverne IV. 280. 281.
- Seylabs, de første Menneskers Kundskab derom I. 35. Deres Driftighed derved har ikke været stor II. 130.
- Sjilkenfiske Sprog, dets Udspring I. 130 sq. Tab. V.
- Shire: Pagus hos Angel-Saxerne V. 35.
- Shört, et Slags underjordiske Dværge III. 239.
- Siæl, Verdens, hvilken III. 135. 138.
- Siælene, de Afdøde, troedes fordm at blibe ved Legemerne III. 295. 296.
- Siælens Omvandring paa Jorden, troede vore Forfædre III. 64. 293. For den Lærdoms Skyld blev Odin anset for Gud III. 85.
- Siælens Udsælgelighed, troede vore Forfædre III. 293.
- Scaland i Overrige, nu kaldet Roslagen II. 180. Kommer overens med Sælund v. Sielland II. 192.
- Siemensfiske Sprog, deelt i tre Dialecter I. Tab. VI.
- Slaver, boede ved Weixelen IV. 472.
- Sibber, Sibber-Kloster eller Sund, et Cimbrisk Navn II. 209.
- Siberiske Sprog, dets Udspring I. Tab. IV. b.
- Sicambres, føres af Tiberio over Rhinen I. 306. Deres andre Navne I. 306. Navnet af Claudiano lange efter at deres Navn var undergaaet II. 227.
- Sicanter, ældste Følk i Sicilien, for Siculi I. 286. Holdes for en Iberisk Colonie I. 286. Holdes for at være Escloper og Eustrugonier I. 287. Kom til Sicili til Spanien I. 296. Udgik derfra ved Ligurierne I. 296.
- Sicaniske Sprog, kommen af det Iberiske I. Tab. IV. a. Hvilke Sprog har fødet af sig ibid.
- Sicilien, beboet af to Slags Følk I. 270. Navnets Oprindelse I. 272. Kom beboet før Siculi I. 286. 287.
- Siculi, ere blant Italiens første Befolkere I. 270. Kom der længe før Scythians I. 270. Drives af Opici til Sicilien I. 270. Drives af Aborigenes til Sicilien ved Rom I. 271. Holdes for Scythier, eller en Art Velægger I. 271. Under dette Navn besatte de Sicilien I. 271.
- Siculiske Sprog i Ungarn, dets Udspring I. Tab. IV. b.
- Siculus, Augustines Angelse af Sicili I. 272.

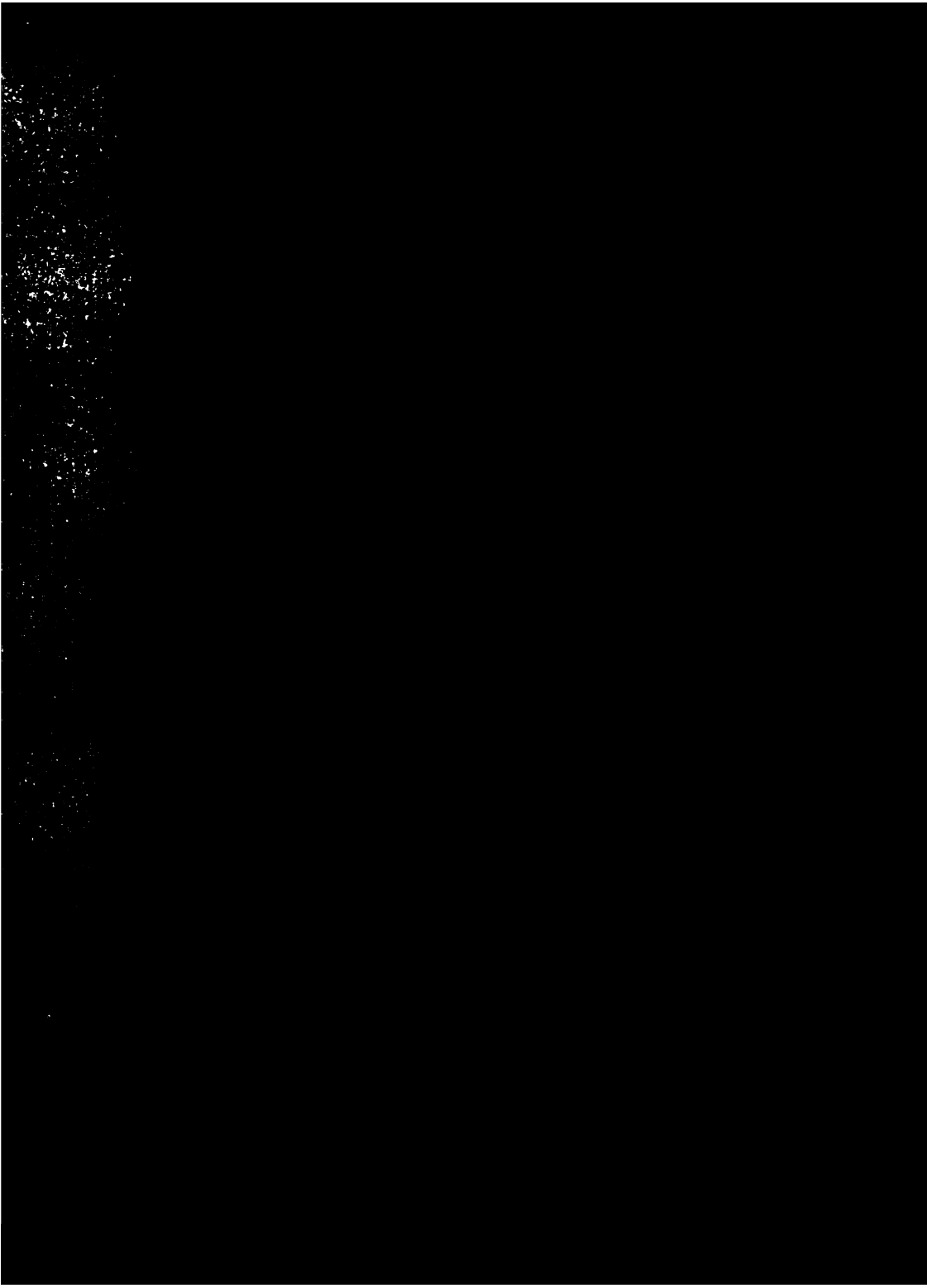

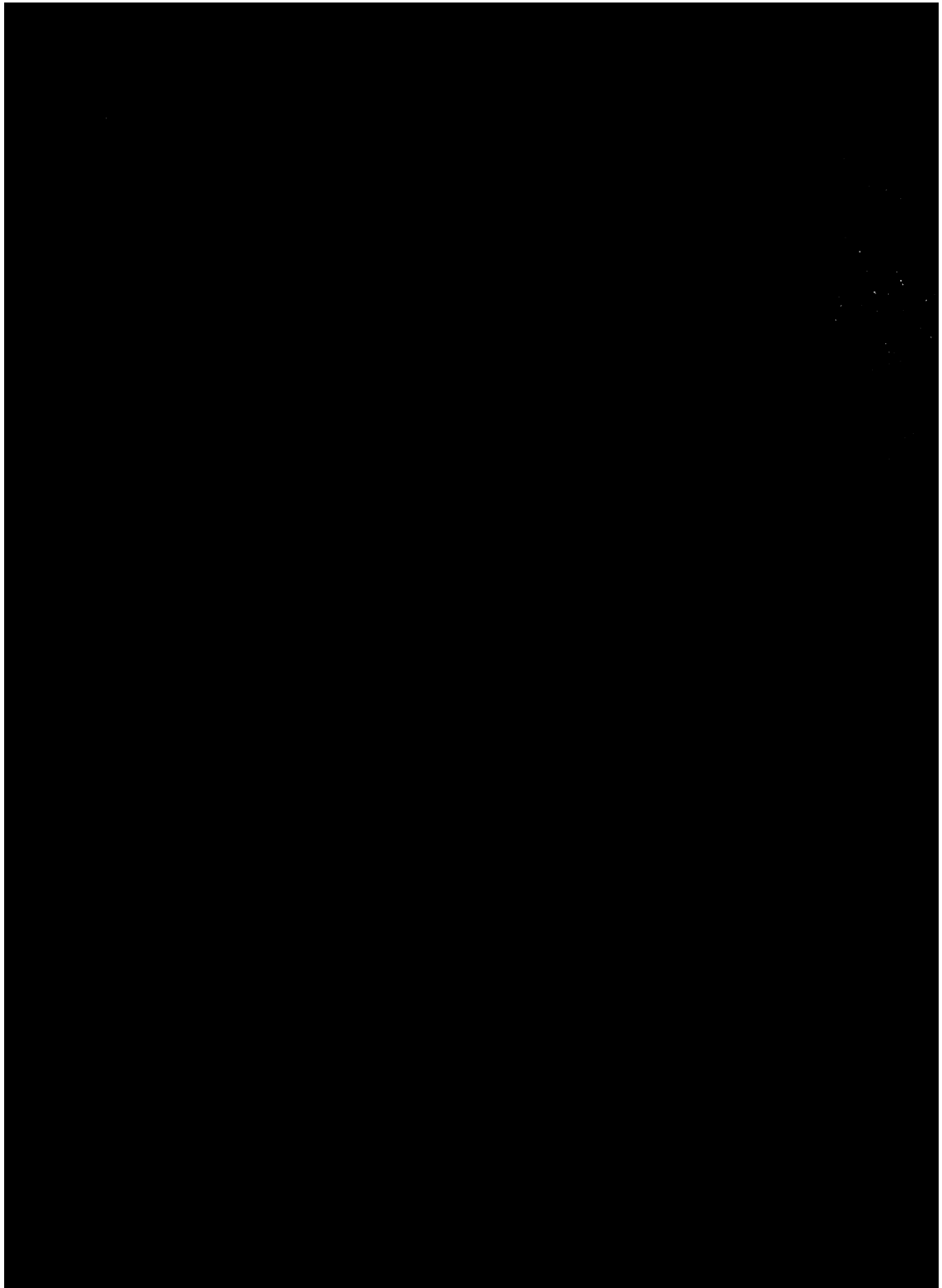

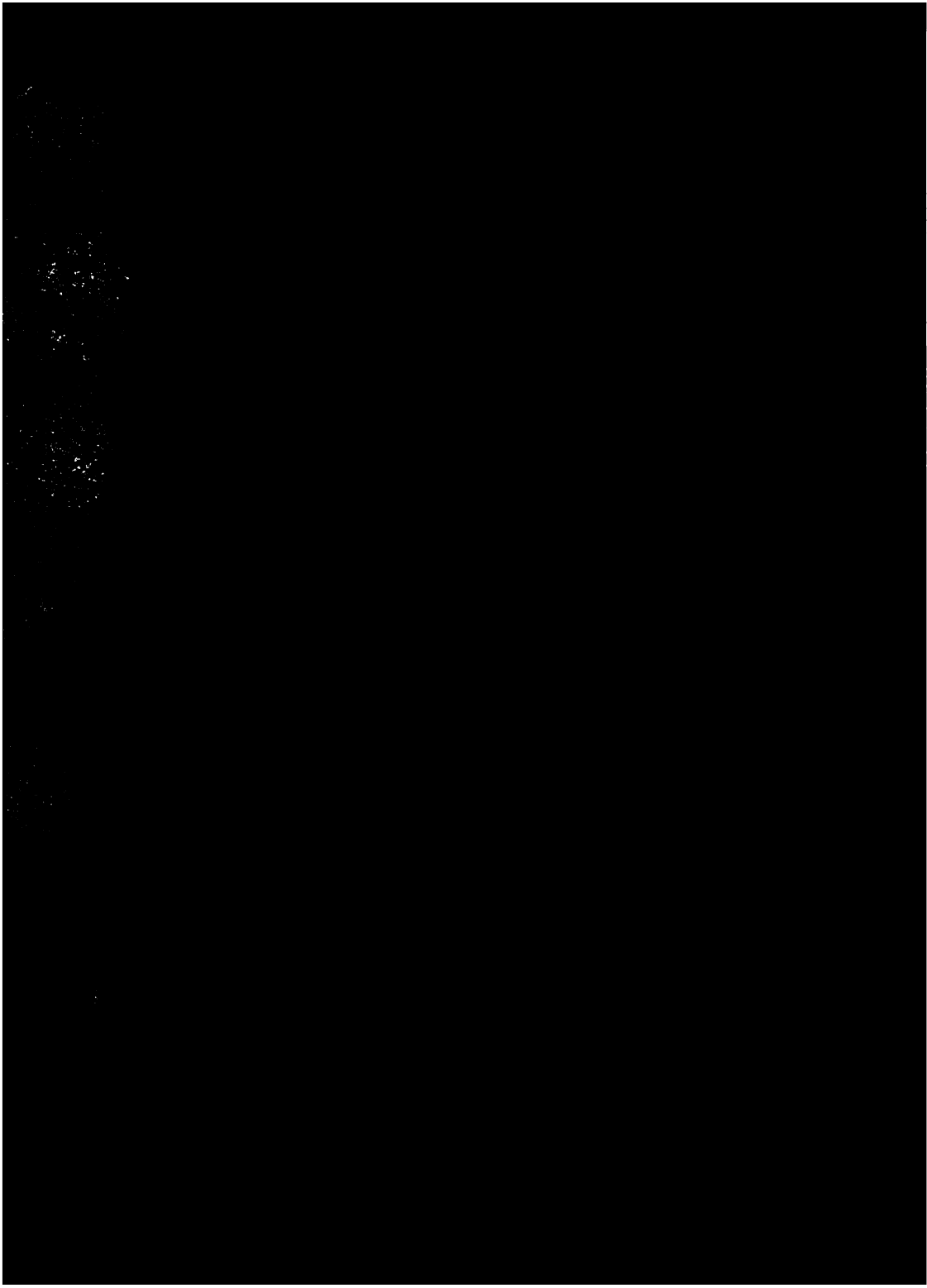

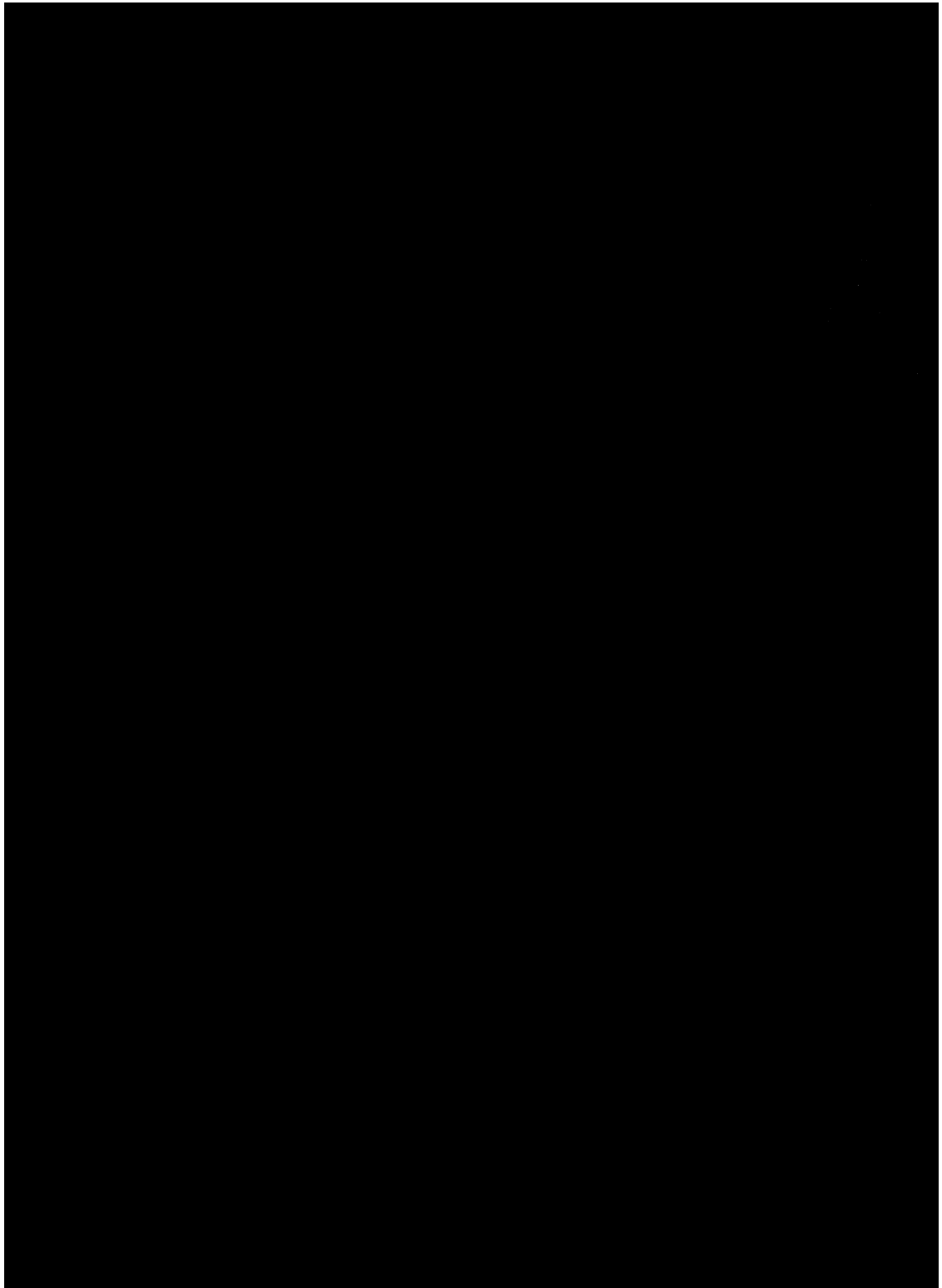

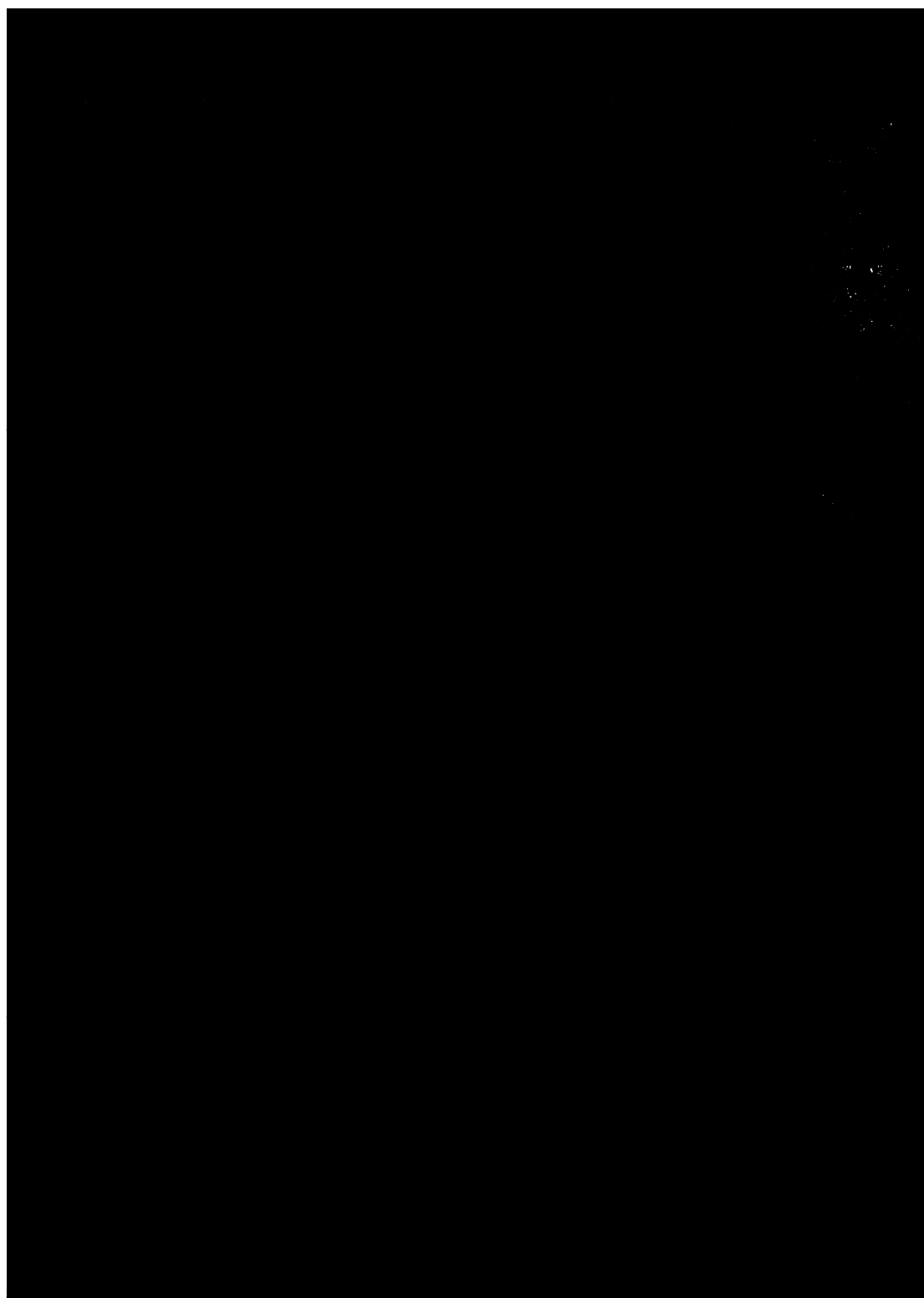

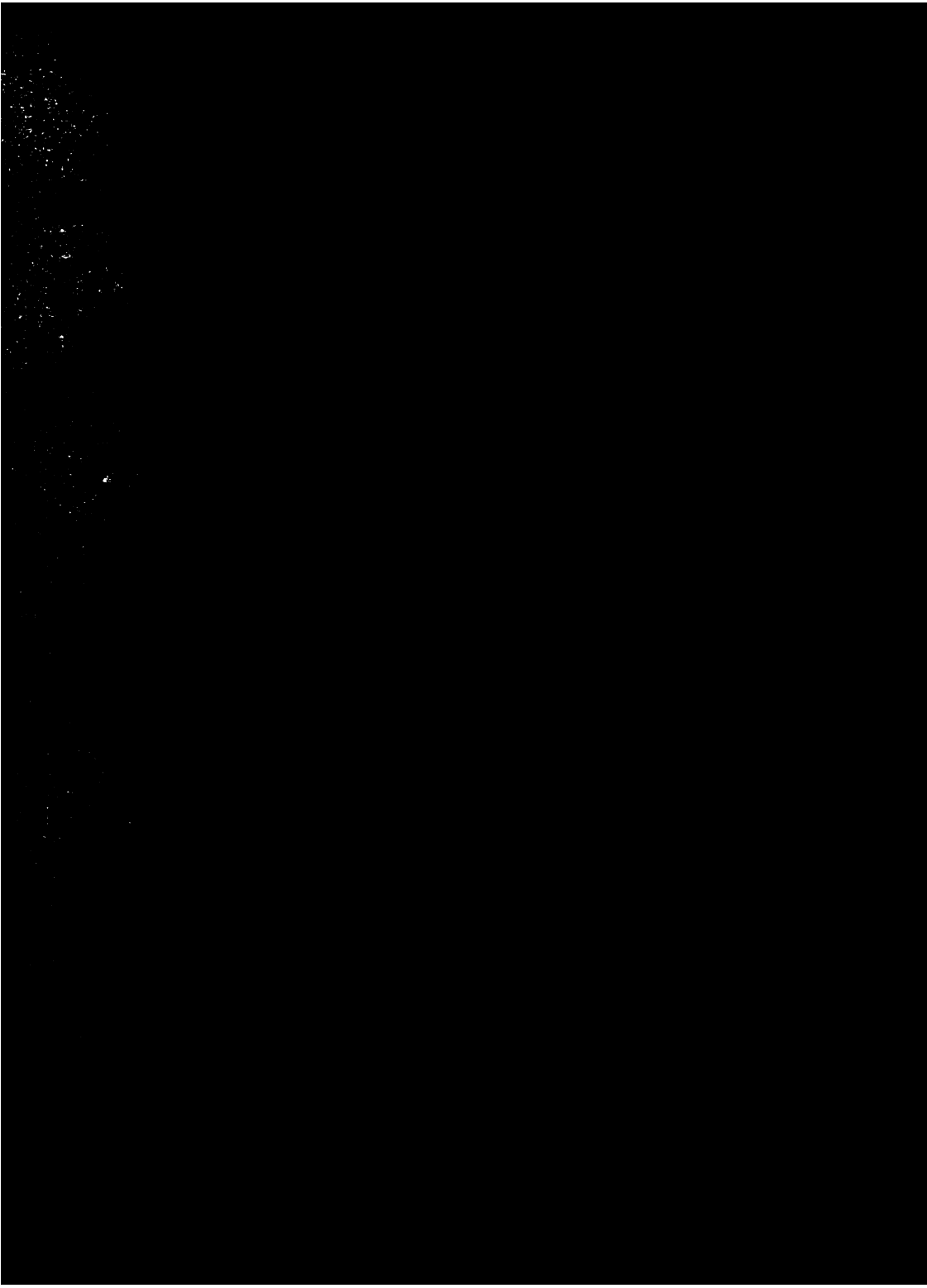

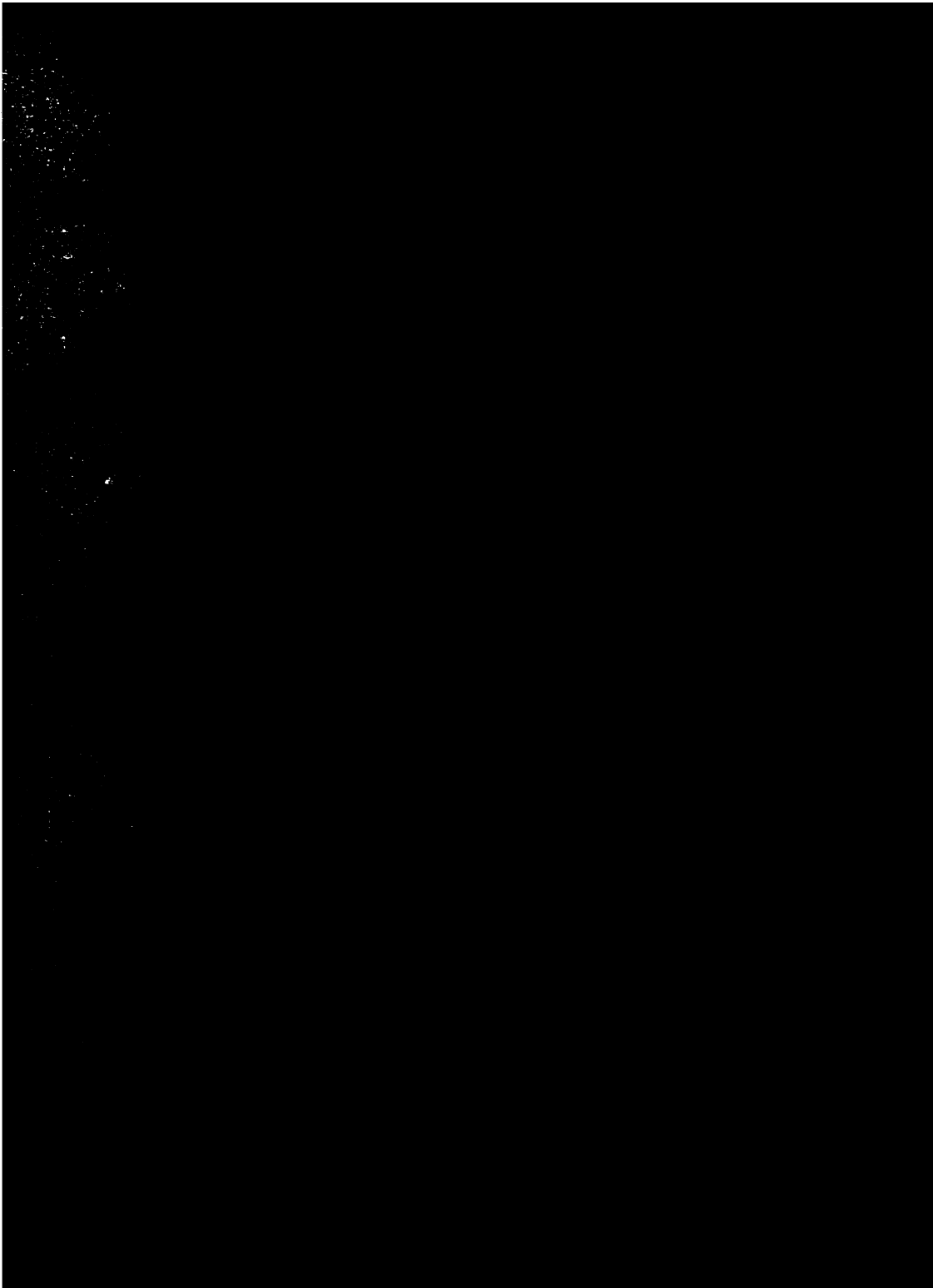

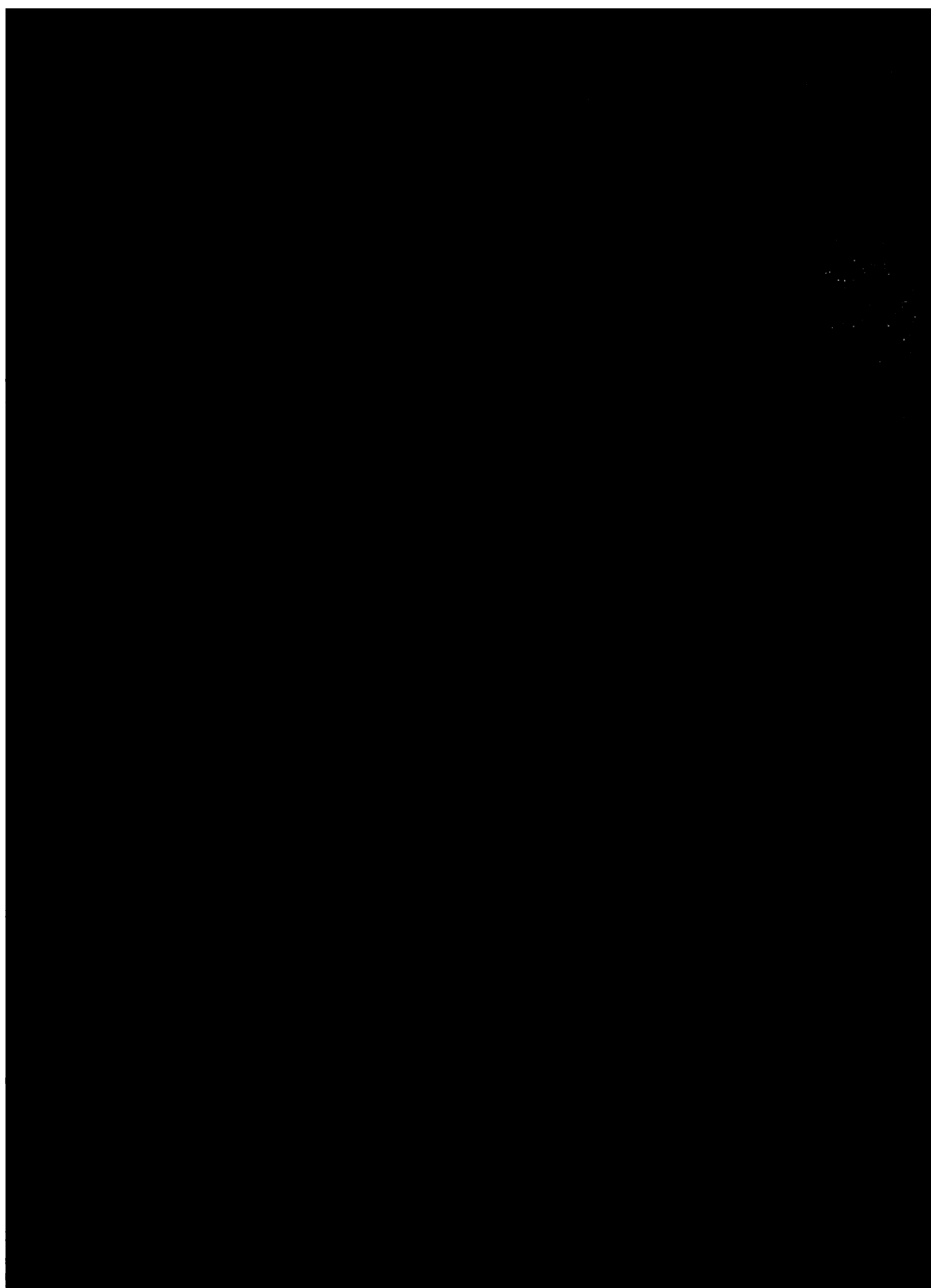
- intod Alaricum IV. 233. Adskilliges
 Vidnesbyrd om hans Strid med Alari-
 co IV. 234 sq. Ioffer Vandalerne til
 Gallien IV. 509. 515. Besvoger sig
 med Theodosio og Honorio IV. 510.
 Riber adskillige Folt til at anfælde Ho-
 norii Rige IV. 517.
- Stobos, en Stad i Macedonien IV. 290.
- Stokholm, hvoraf saa kaldet II. 181.
- Stok-Sund, ved Stokholm II. 181.
- Straae-Død, holdt vore Forsadre og Alar-
 nerne for en Vanære II. 37. Ofskær-
 nes Troe derom II. 95.
- Strabo, Leve-Tid og Føde-Døe II. 68.
 III. 57.
- Strabo, Valafridus, hans Vidnesbyrd om
 Ulphilæ Evangelia IV. 188. Levnets
 Tid IV. 189.
- Strandkandt, hvor Børnsteen fandtes, be-
 skreven af Plinio IV. 36.
- Stridigheber, vore Forsadres med Thusser,
 Jetter og Joter, stætte uden for Nor-
 den II. 317.
- Stridsmand, hvorledes kaldet hos Forsæ-
 drene II. 219.
- Strarii, boede ved Rhinen V. 51.
- Styrke, tillægges Thor III. 153. Mæst
 ham Vidar III. 211.
- Støtter, Herkulis ved Gibraltar I 311.
 Ved Øresund II. 173. Betænkning der-
 over II. 173 — 177. Theodosii
 Støtte III. 60.
- Snardones, Suevis Folt V. 72.
- Suartuas, sendes Trullerne fra Constanti-
 nopel til Konge IV. 442.
- Suavia, ved Sau-Strøm, dets Indbygg-
 gere vare Gothar IV. 377.
- Successianus, Valeriani Fjeldsherre IV.
 74.
- Sudauer, deres Sæde IV. 39.
- Sudener, boede ved Venderne II. 14.
 Deres Navn kendes i Sudauer Land
 II. 15.
- Södermanland, om det har Navn af Sö-
 nahelm II. 172.
- Sudetiske Vierge V. 121.
- Suever V. 72 — 87. Et fælelt Navn
 for flere Folt I. 64. II. 286. IV. 471.
 Navnets Oprindelse II. 287. V. 86.
 Inddeles af Tacito i syv Folt II. 281.
 Betænkning om dem II. 289. Hvorfor
 Tacitus regner dem til Suever, som de
 le vare det IV. 485. 489. 572. V.
 73. Hvilke der regnes til dem V. 72.
 Under deres Navn forstaaes Angler V.
 5. Have været tvende Slægt IV. 471.
 Være inddeelte i hundrede Parti V. 74.
 75. Kaldes Gothi af Strabo V. 77.
 Regnes til Herminioner eller Rader I.
 352. II. 286. V. 73. Naafaaer sig
 uden Grund at være komne fra Span-
 ge II. 289. Hvorfor de ikke kan være
 komne fra Salvoen II. 287. En
 rimelig anset for Nordens II. 287.

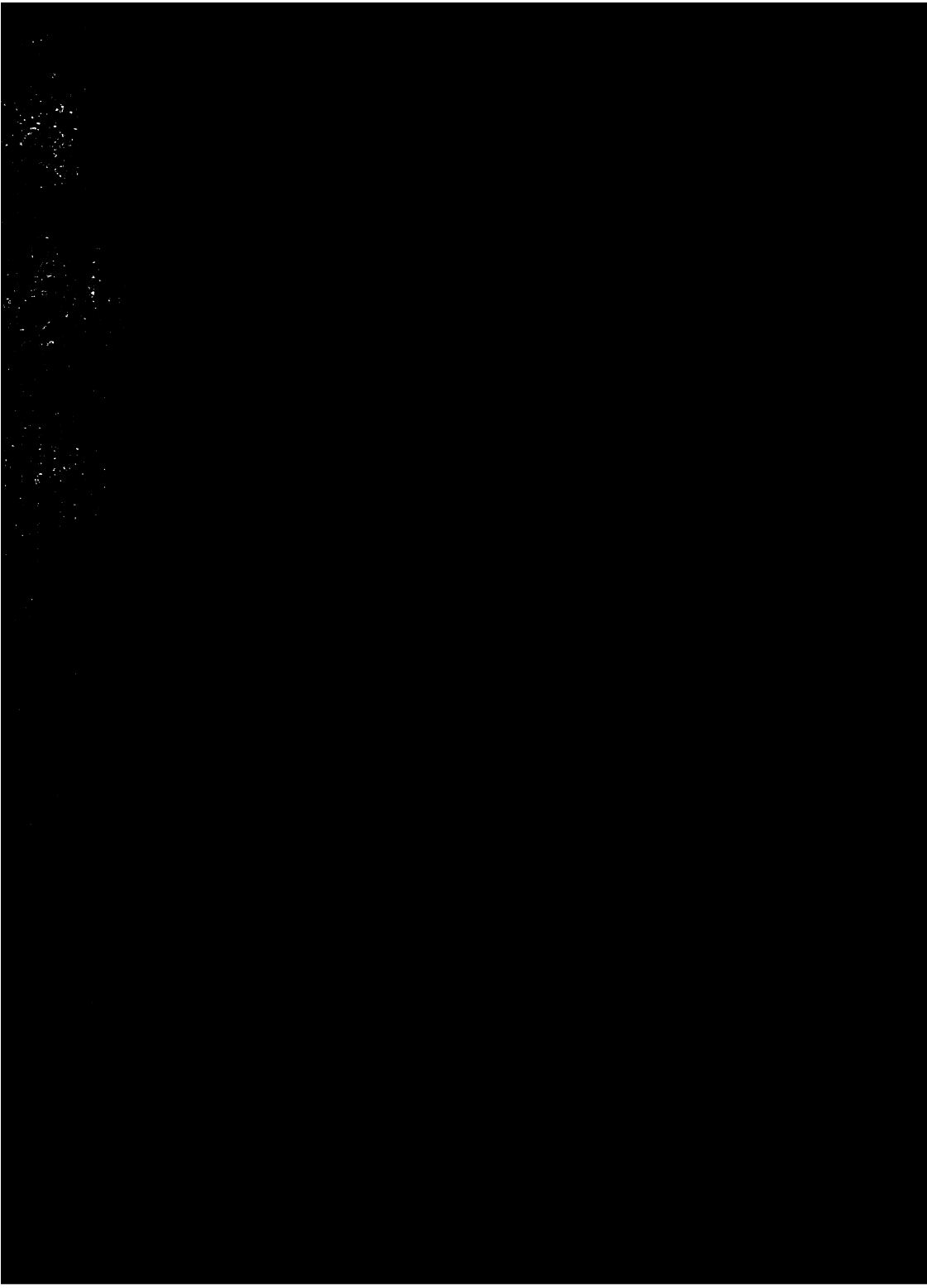

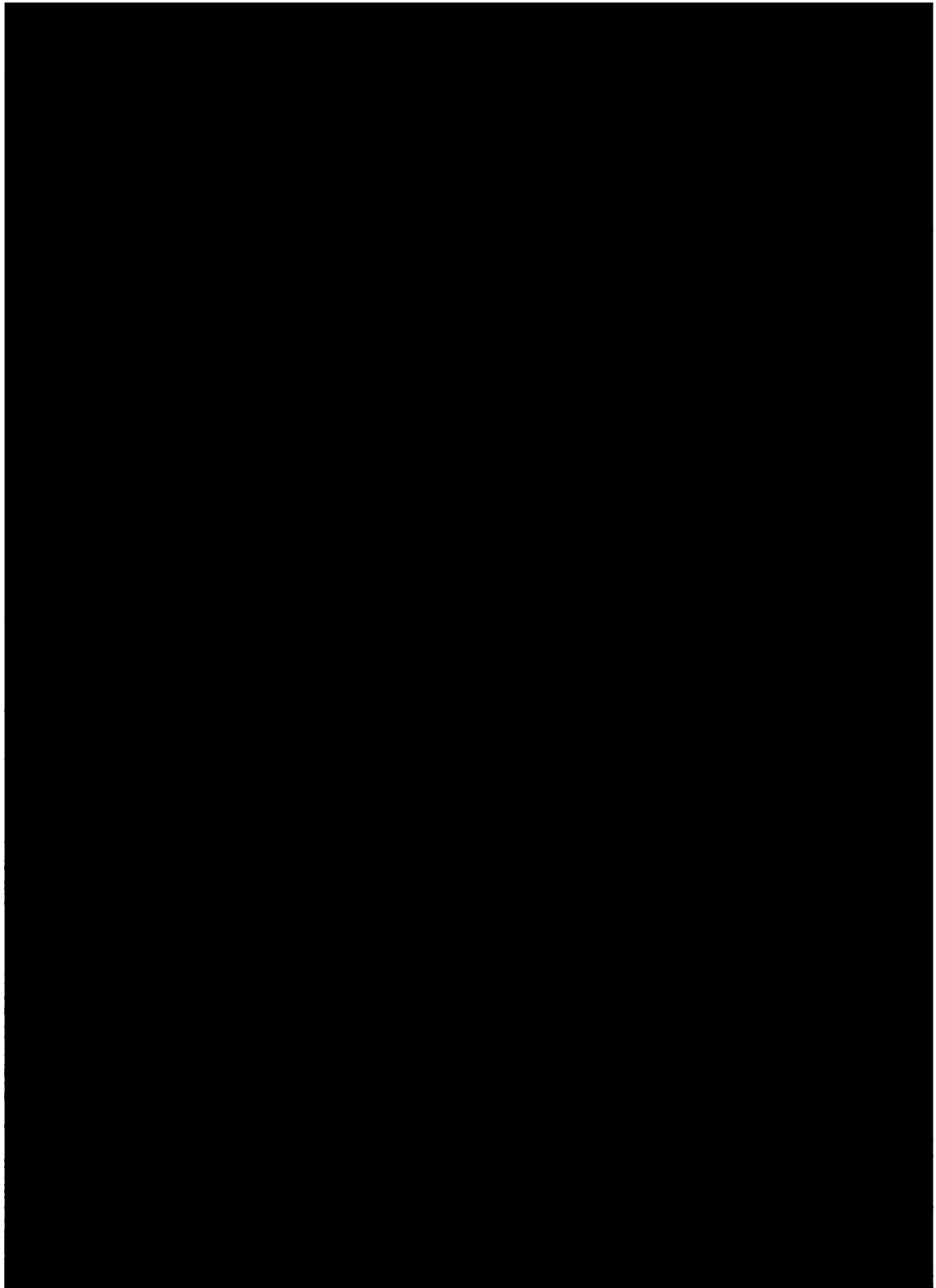

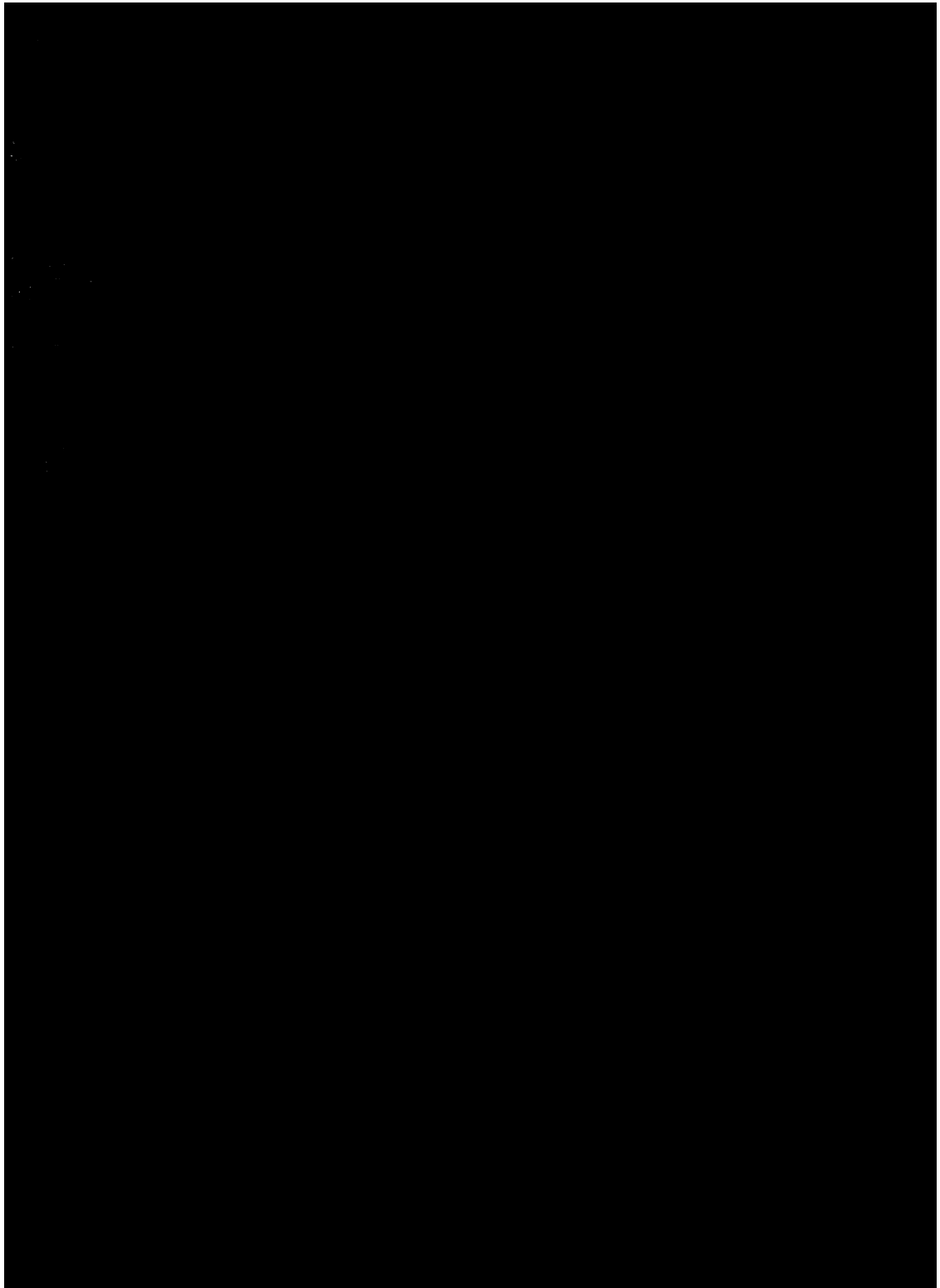

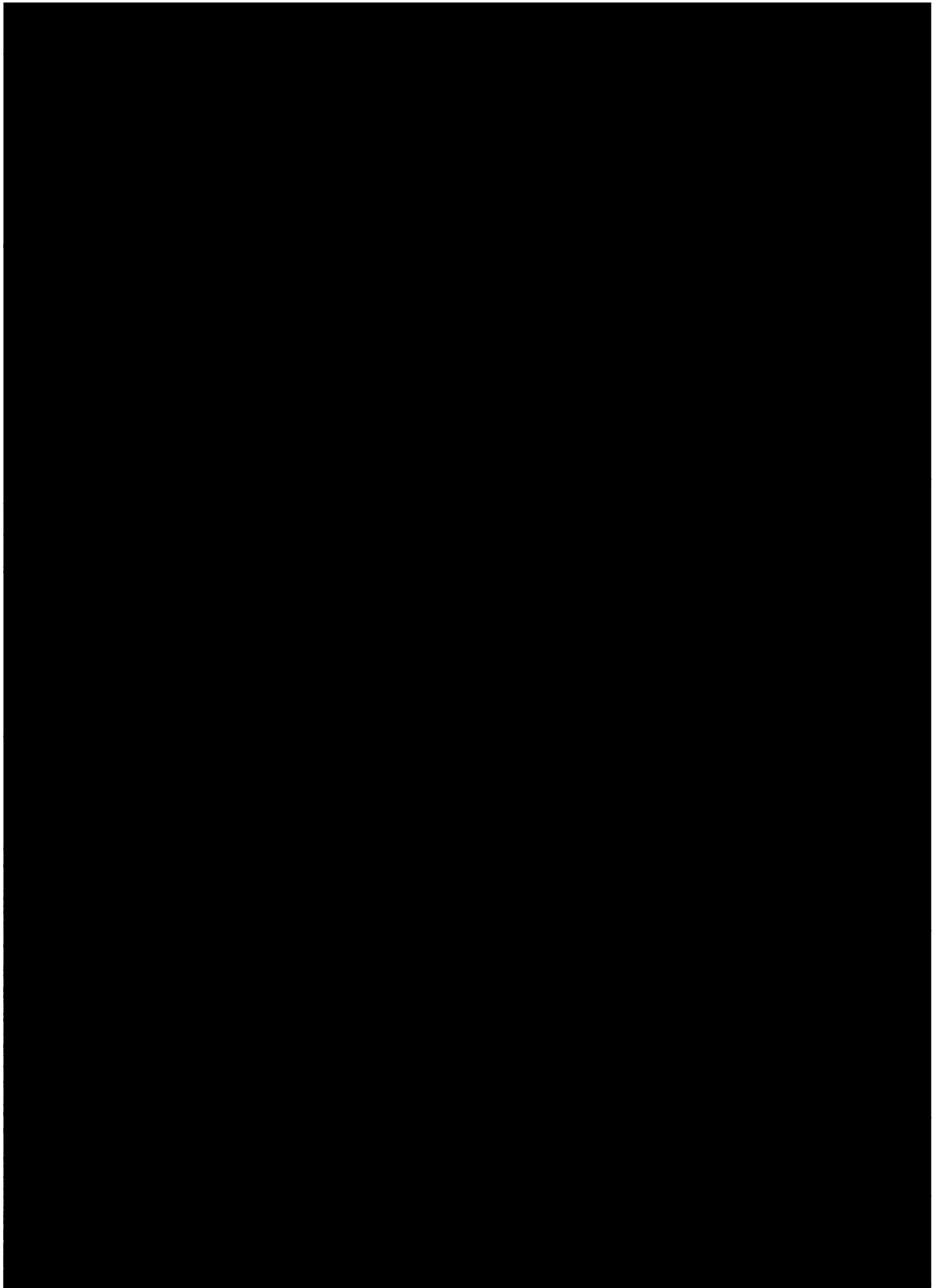

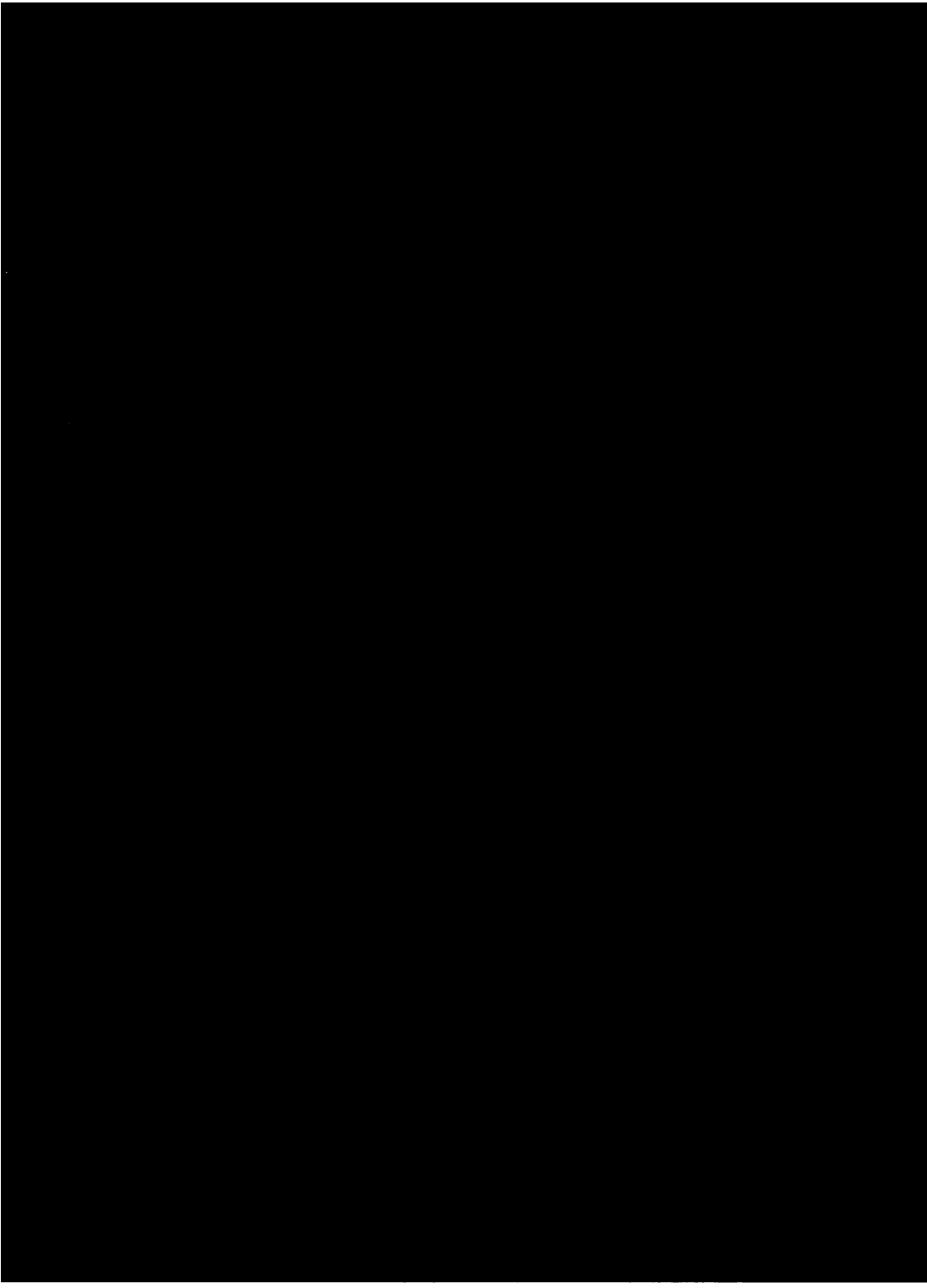

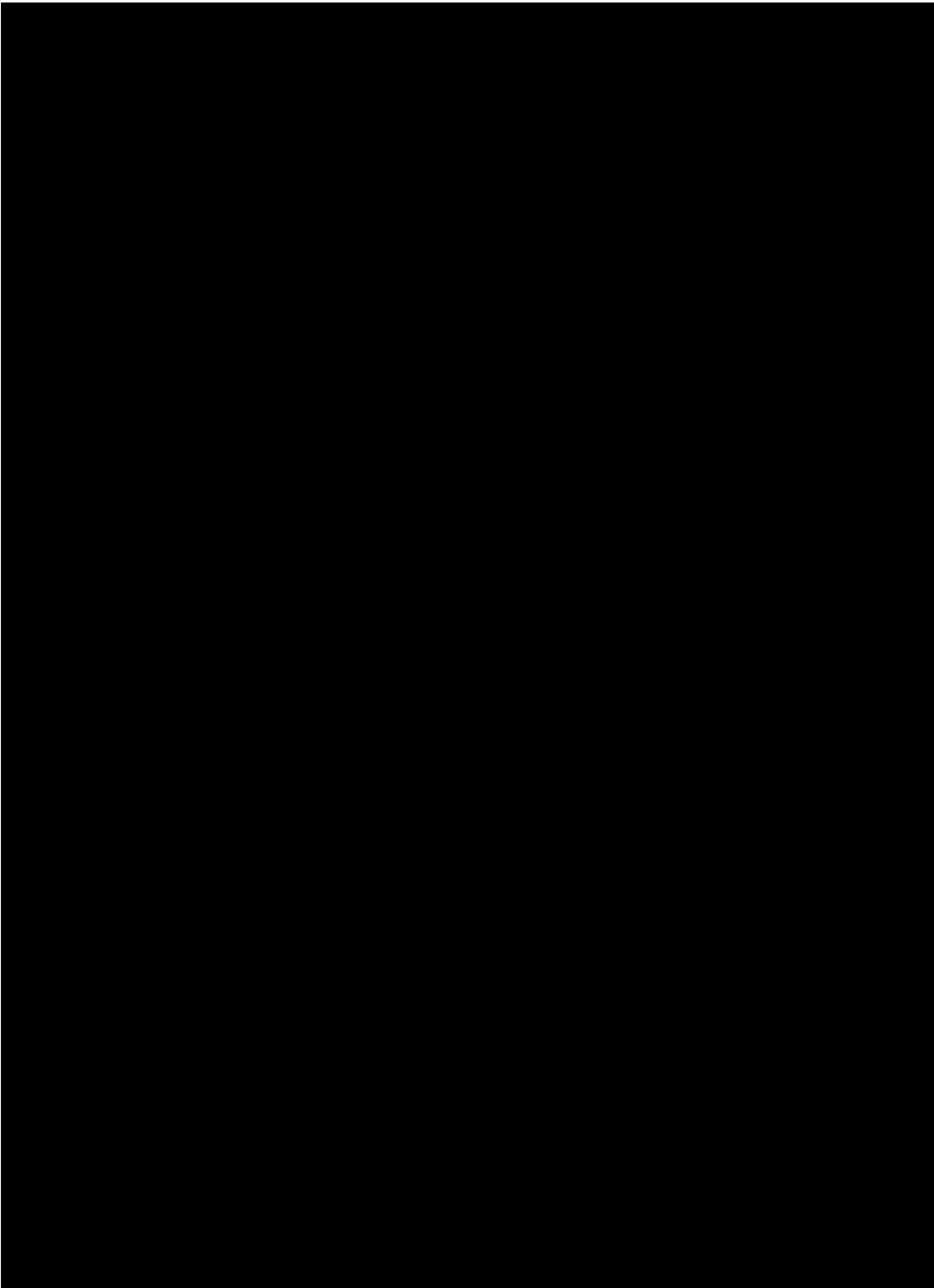

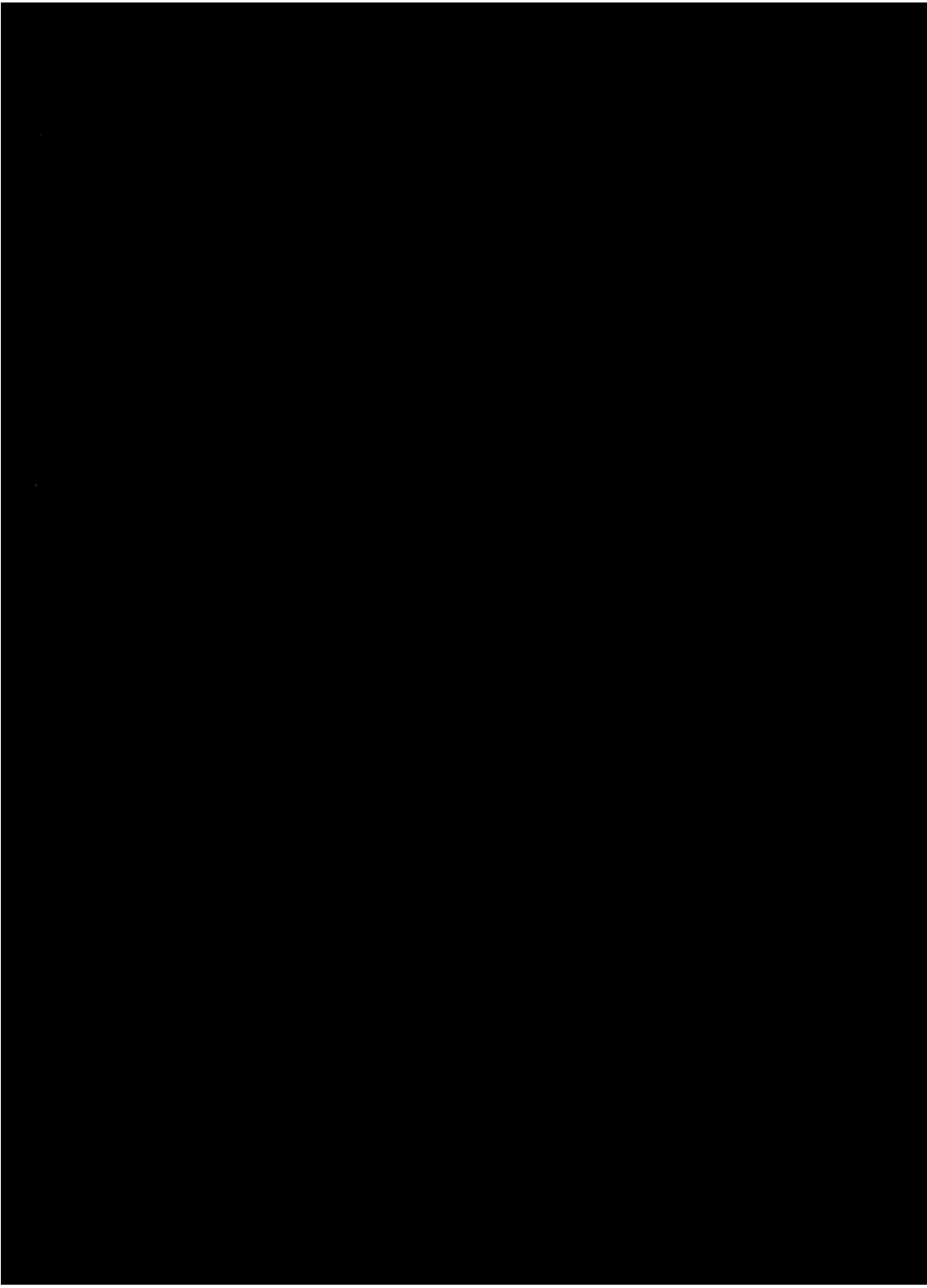

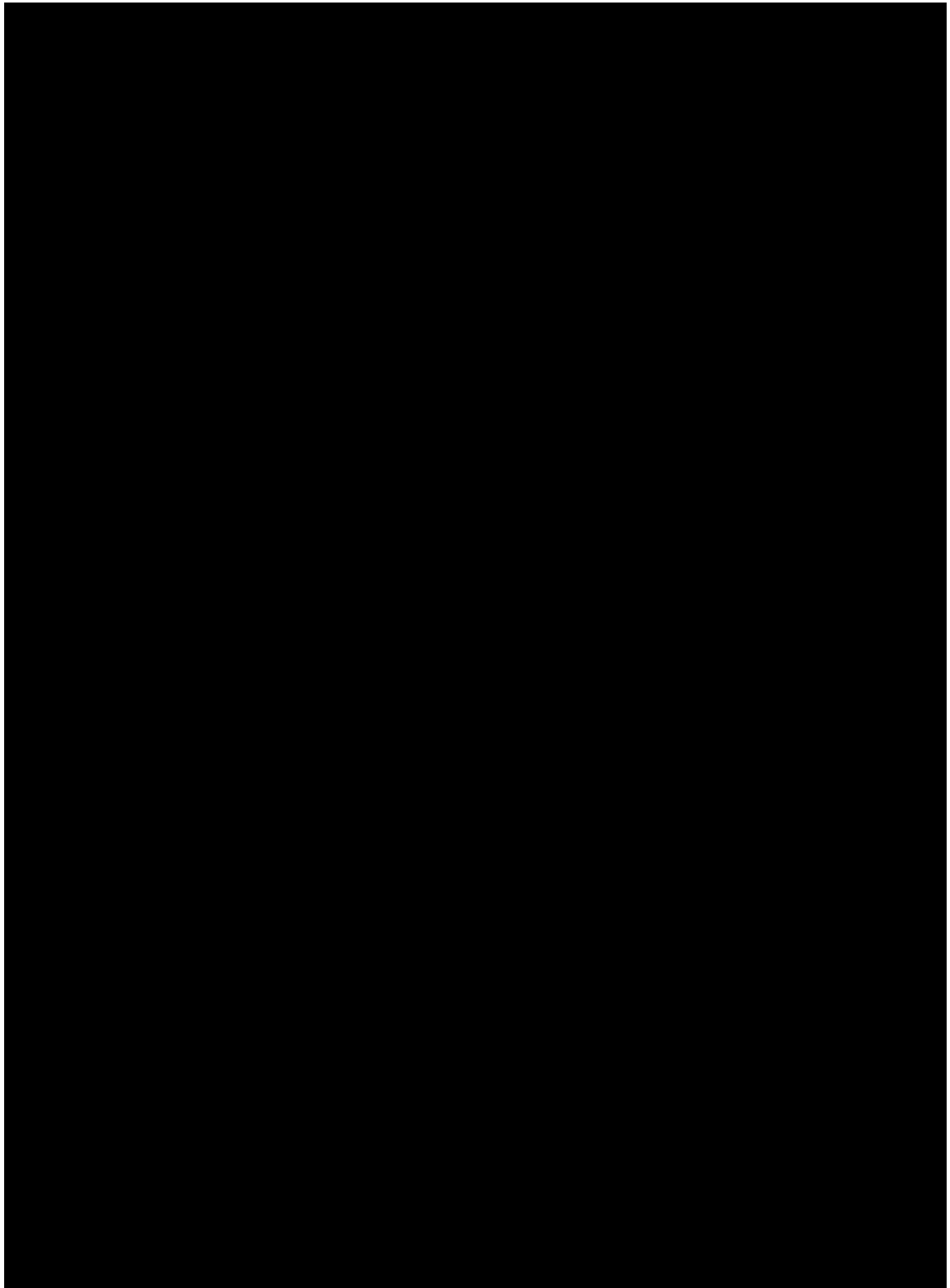

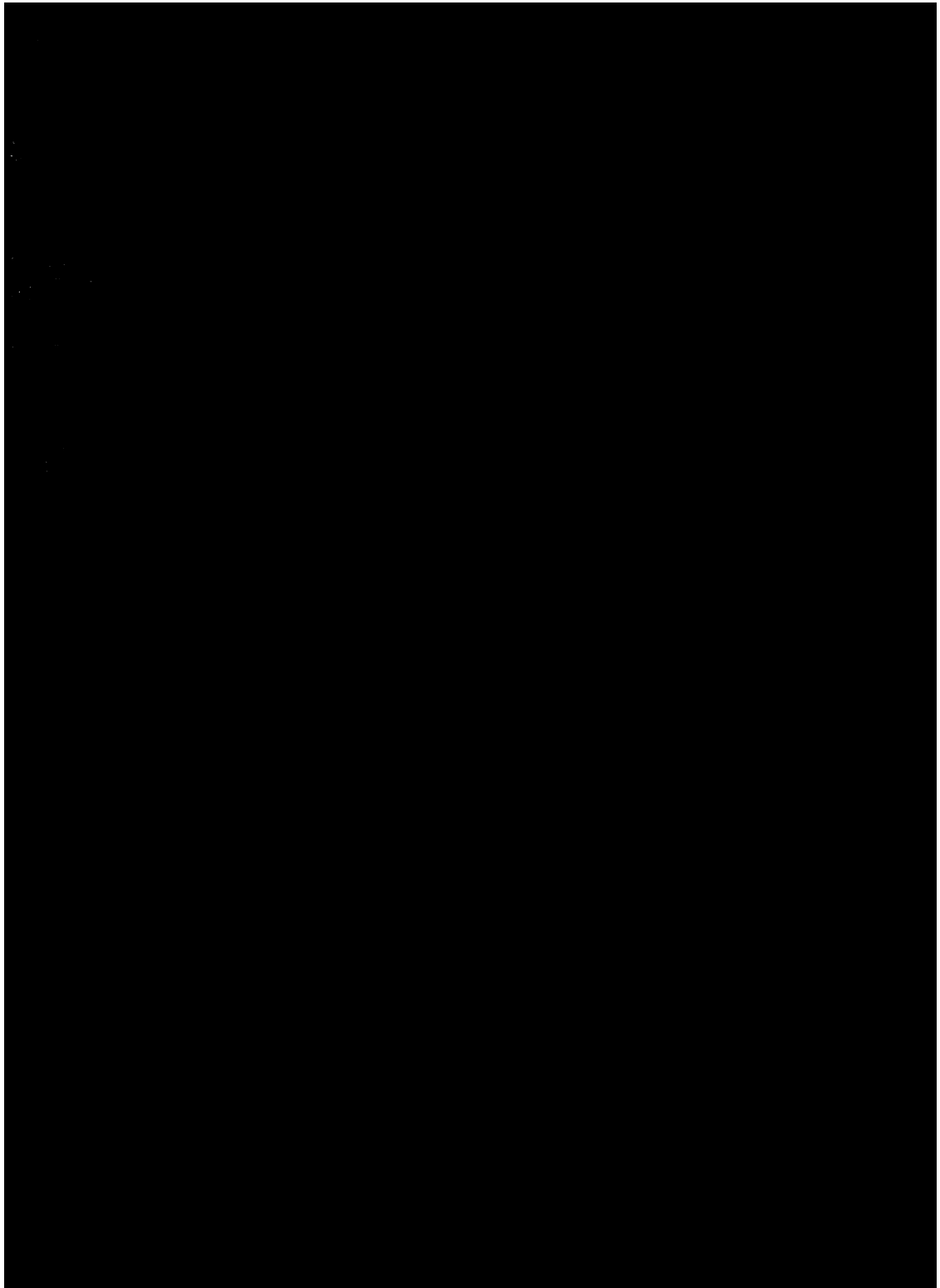

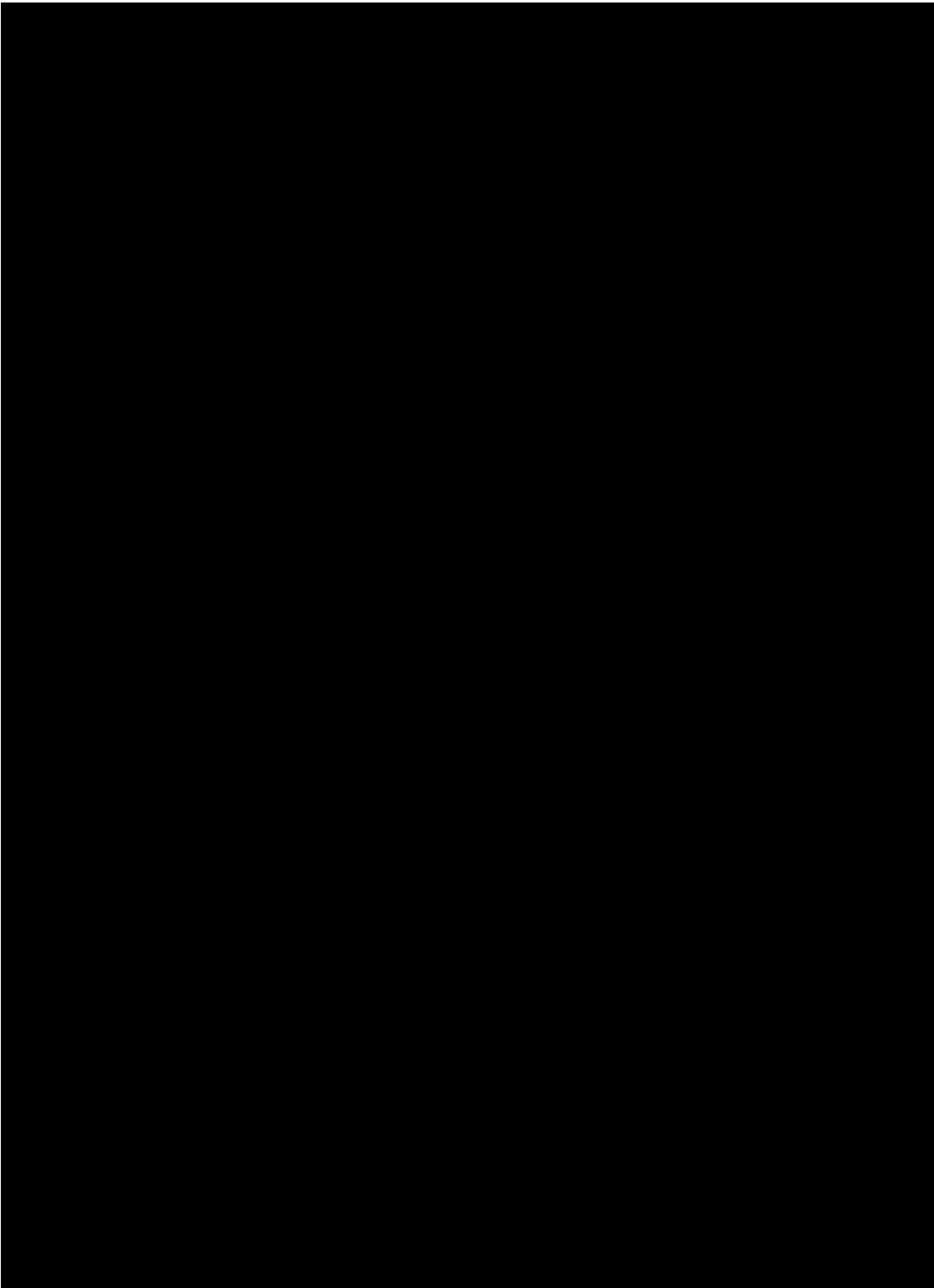

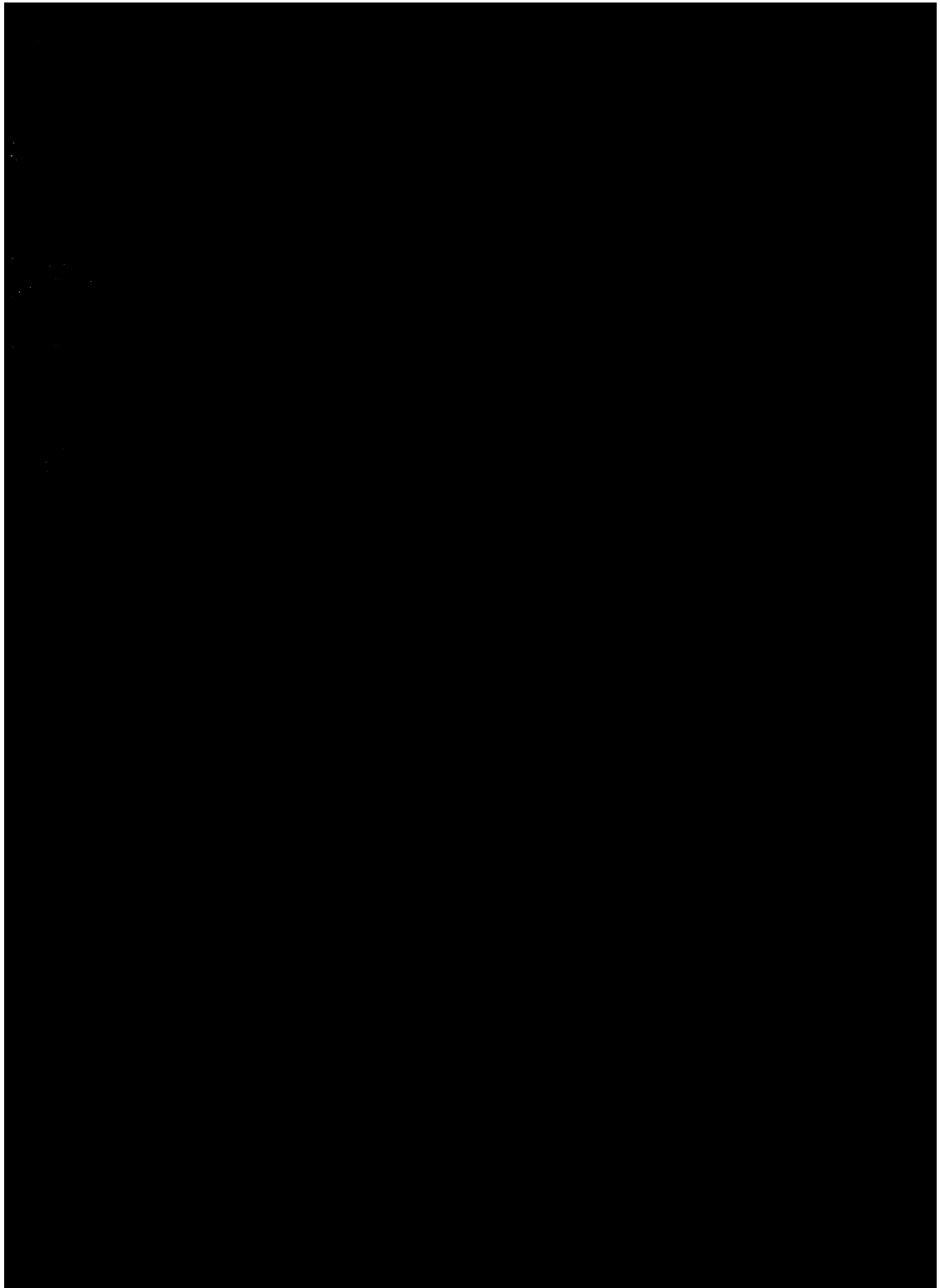

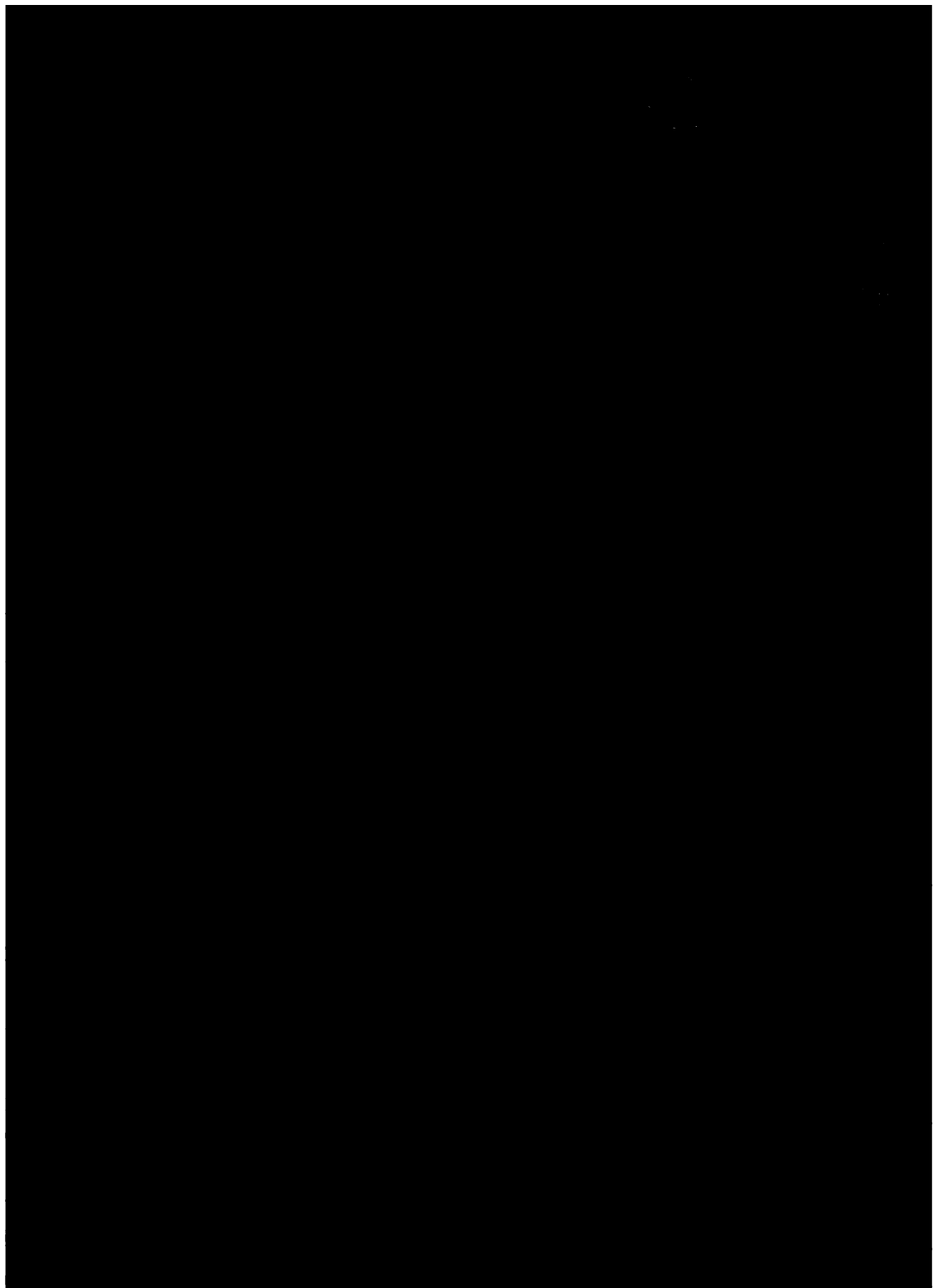
- gior ved Cenekamp Langobarbernes Trætte med Asipiti IV. 574. Befrier ved Cenekamp en Dronning for en falsk Beskyldning IV. 615.
- Trætter, bleve forðum afgjorte ved Cenekamp III. 366 sq.
- Traiani Grav i Moldau IV. 147. 148.
- Trajanus, Valentis General, udsendes imod Gotterne IV. 158.
- Trapezus, indtages af Scytherne IV. 75.
- Traseric, Gepidernes Konge IV. 409.
- Tre-Tal, hvorfør brugt ved den Nordiske Gude-Lære III. 138.
- Treenigheden, har vore hedenske Forfædre haft et mørkt Begreb om III. 11. 12.
- Trerones, et Cimmerisk Folk I. 335.
- Trevirt, et Delgilt Folk i Trier I. 305. II. 289.
- Triballier, om de vare Thracer eller Proenier I. 248 sq. Deres Krige og andre Forandringer I. 248 sq.
- Tribigildus, opvekkes til Oprør imod Arcadius og omkommer IV. 237. Hans Herkomst IV. 239.
- Tribaccher, et Delgilt Folk ved Rhinen I. 305. Vare i Ariovisti Hær mod Cæsar II. 287.
- Trier, Trebisernes Hoved-Stad I. 305. Den ældste i Gallien I. 305. Videre om den ibid.
- Trigibilus, Gothisk Fjeldherre IV. 236.
- Trimilch-Donath, er Majus V. 29. 30.
- Triumph, Aureliani over Gotterne IV. 92. 93. Theodosii over Barbarerne IV. 211. Hans anden Triumph IV. 220.
- Triumph: Port i Rom, i Anledning af Ceyeren over Alaricus IV. 243.
- Traglodyster, deres Dødsel og Stamsfader I. 128.
- Trojaner, vist om de stamme fra Gomer eller Thiras I. 243. De fleste Folk har villet udstamme fra dem II. 69. III. 79. Ubledes urigtig fra Gotterne III. 80.
- Troldom, tillægges Forfædrene, iæt-Odin III. 100. Odins, kaldet Seid III. 108. Var to Slags III. 353. Exempler paa saadan Troldom III. 354. 357. Anordning imod Troldom III. 365. 374.
- Trosser, hvem derved forstaaes II. 106. Ansees af Verelio for Røvere II. 106. Af andre for onde Vasener II. 109. Deres Beskrivelse som onde Vasener II. 236. 237. Bemærker og miste for Folk II. 103. Adskillige Bemærker om Trosse II. 106. Deres betydning om Trosser II. 105. III. 236. Bemærkning om dem i Hensættelse af Trosser Ider III. 237. 238. Trosser af Gotterne kaldes IV. 525.
- Tenler, kaldes Gotherne af Trosser II. 106. Hensættelse af Trosser II. 106.
- Trentungl, Hæren i den Tid kaldes Claudius IV. 42.

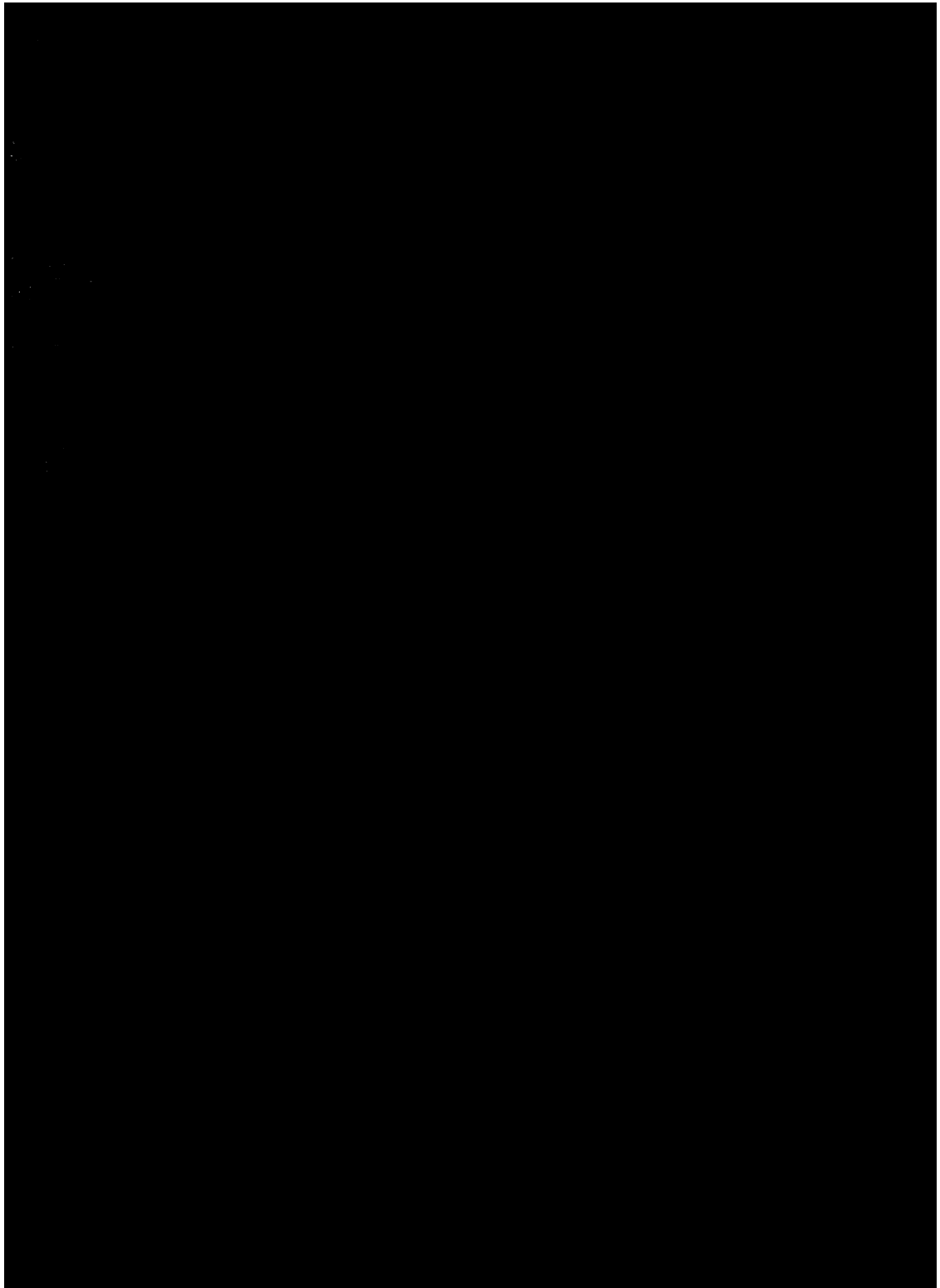

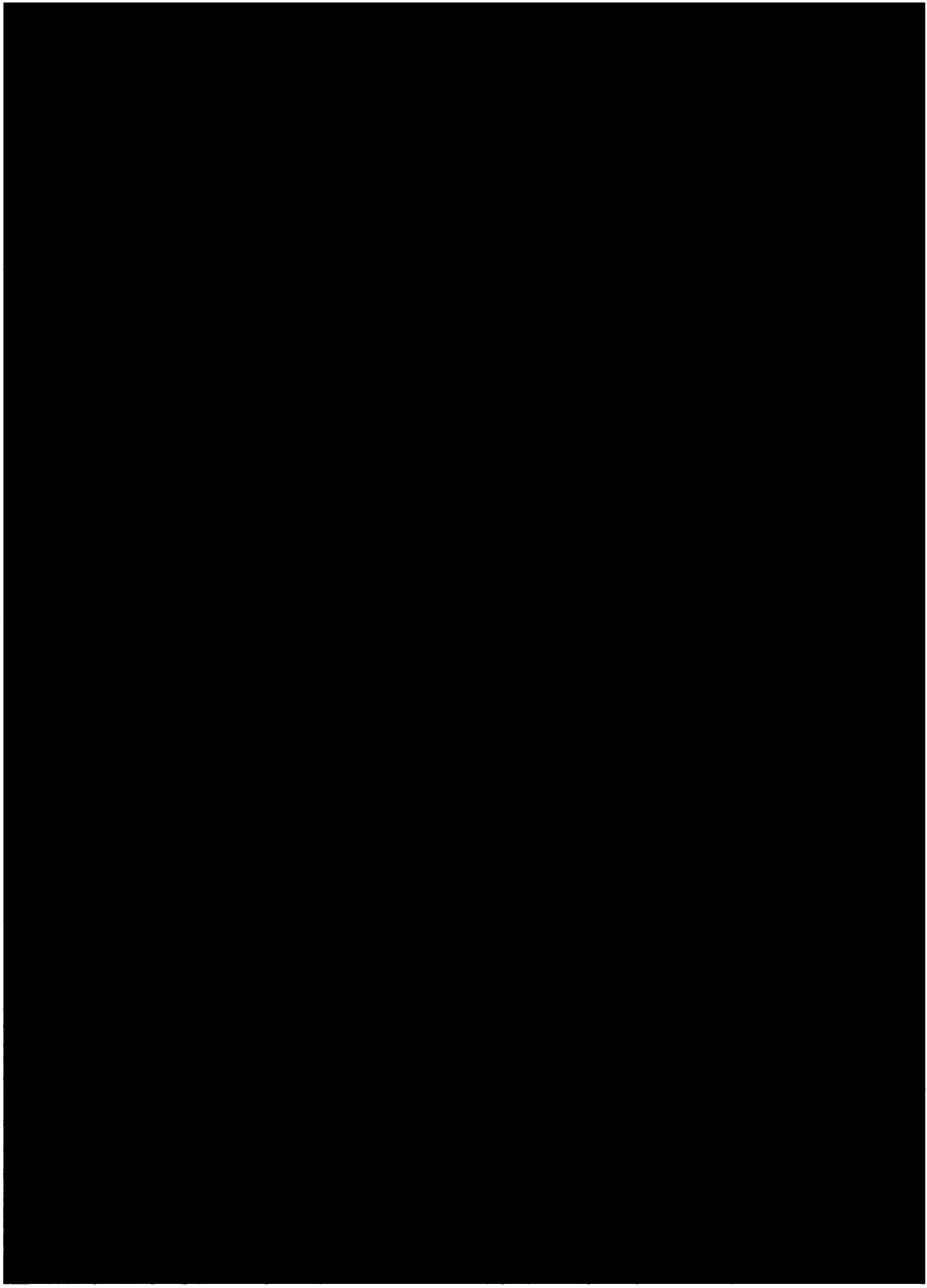

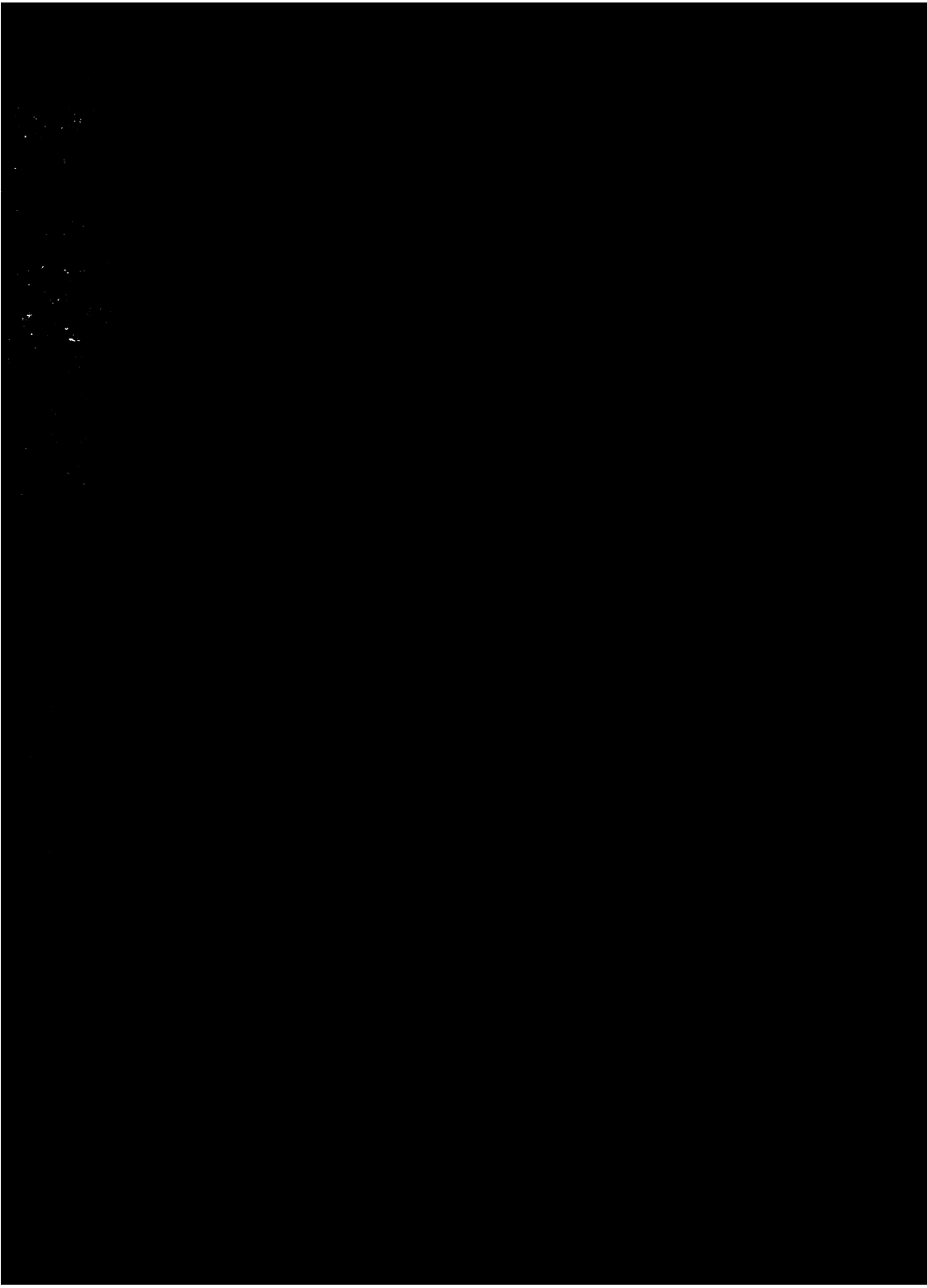

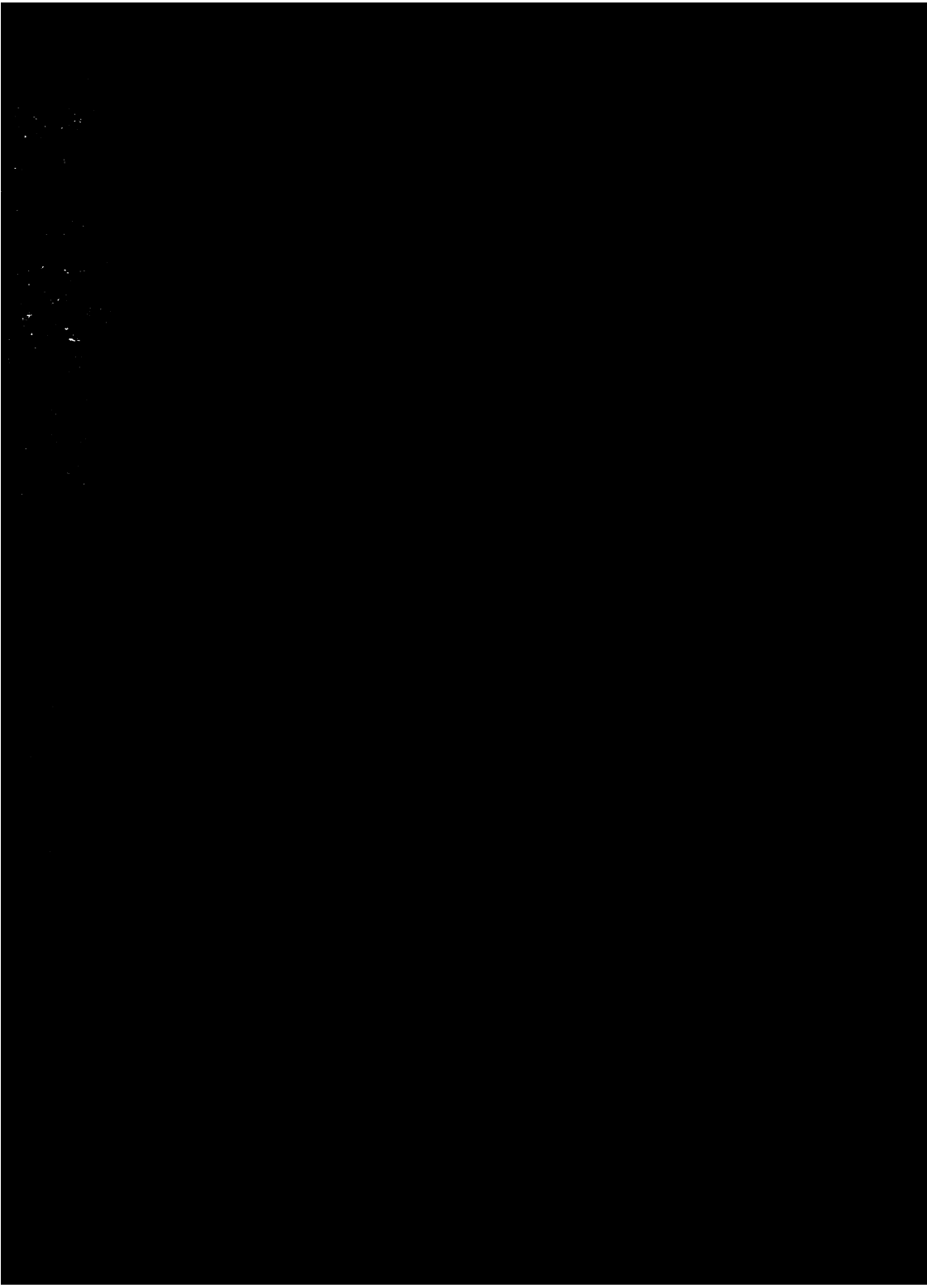

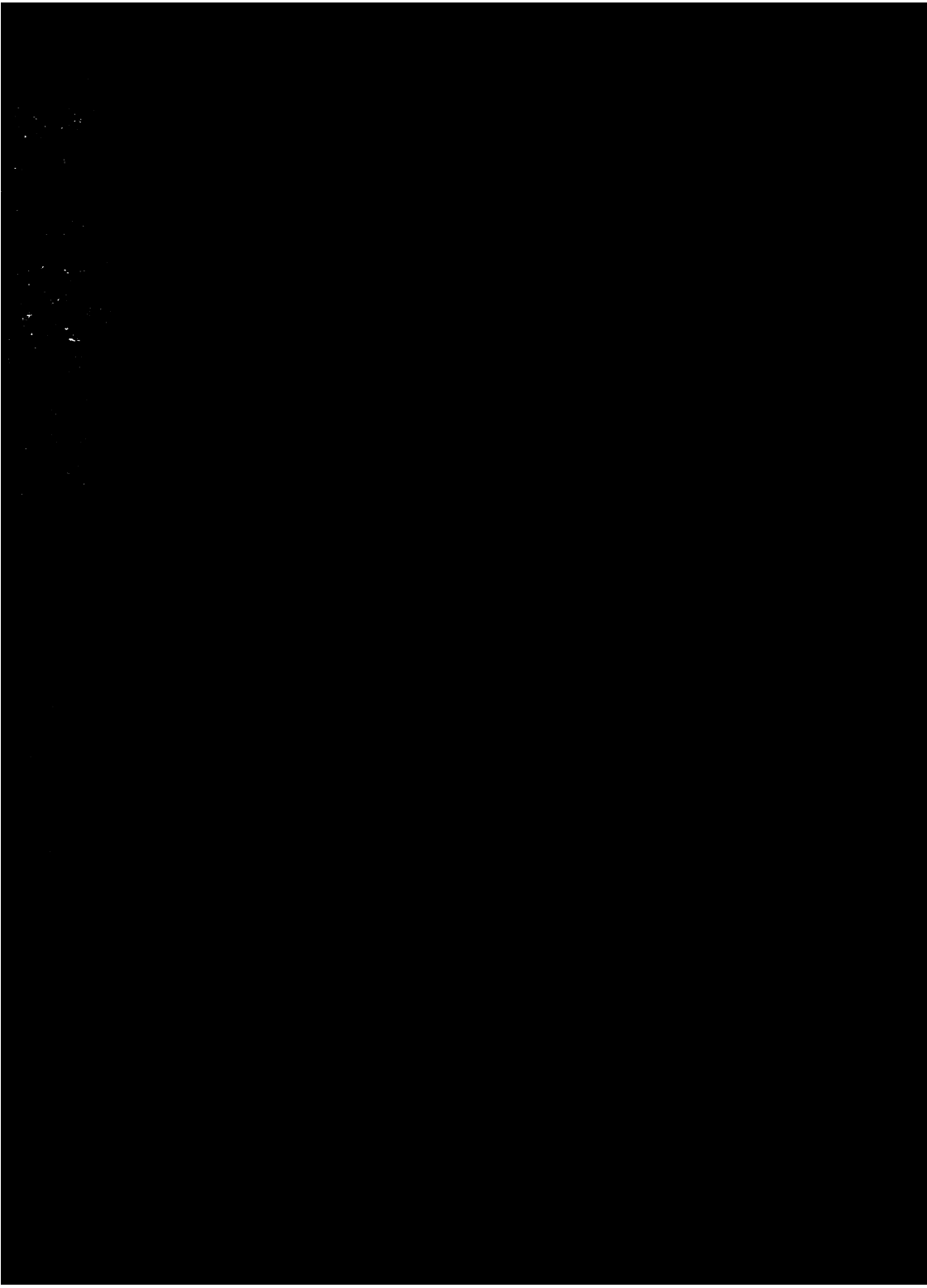

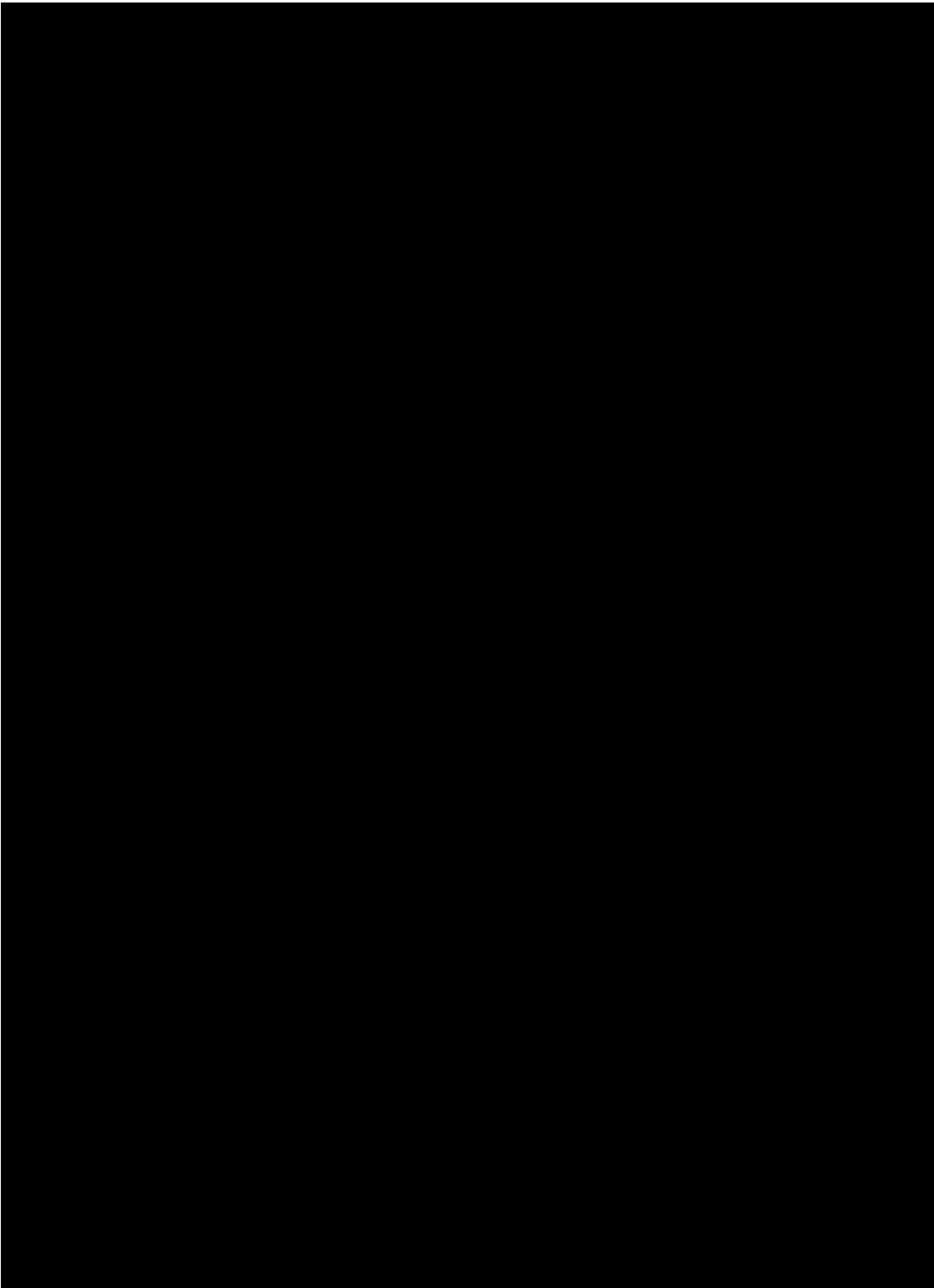

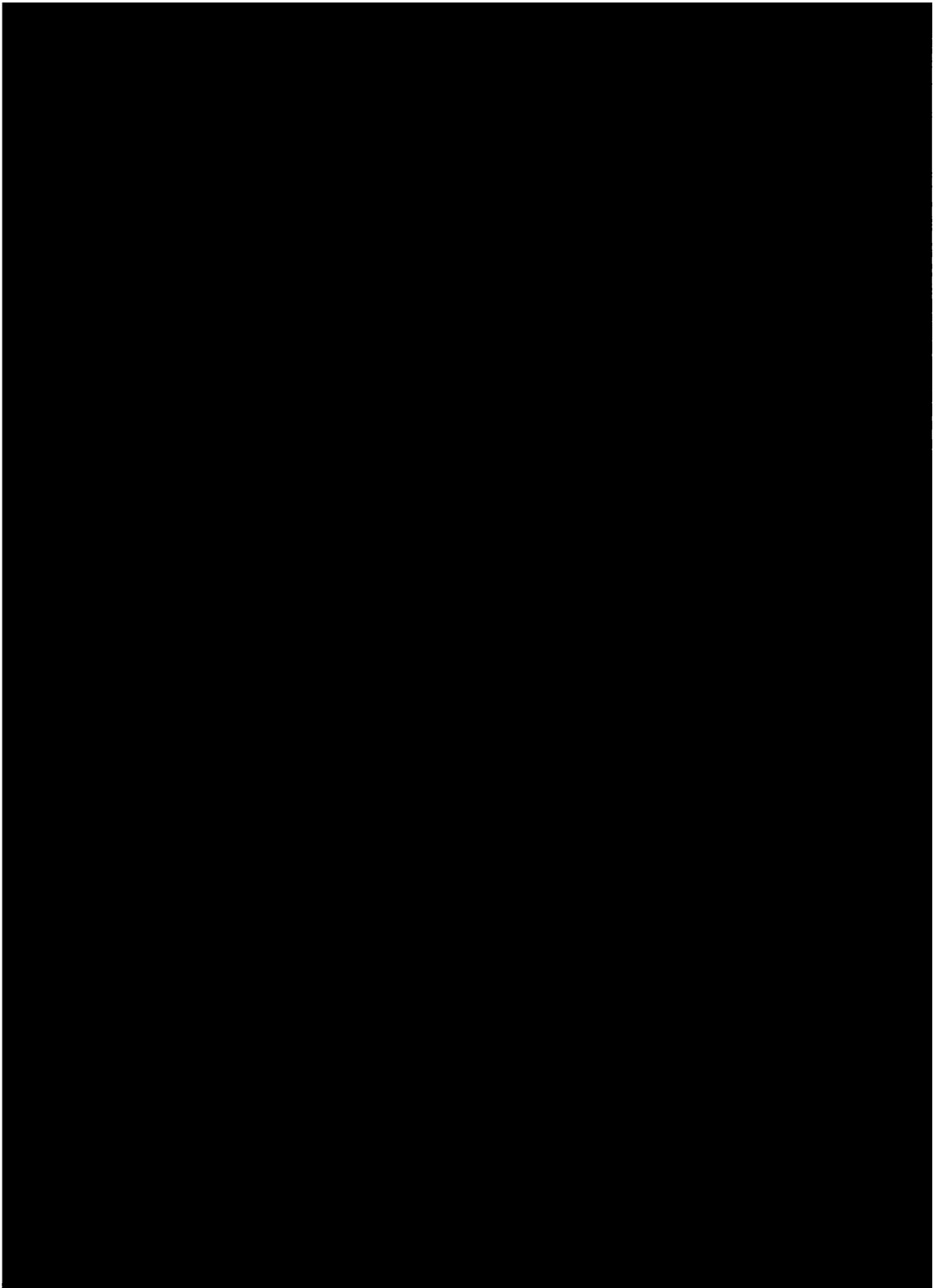

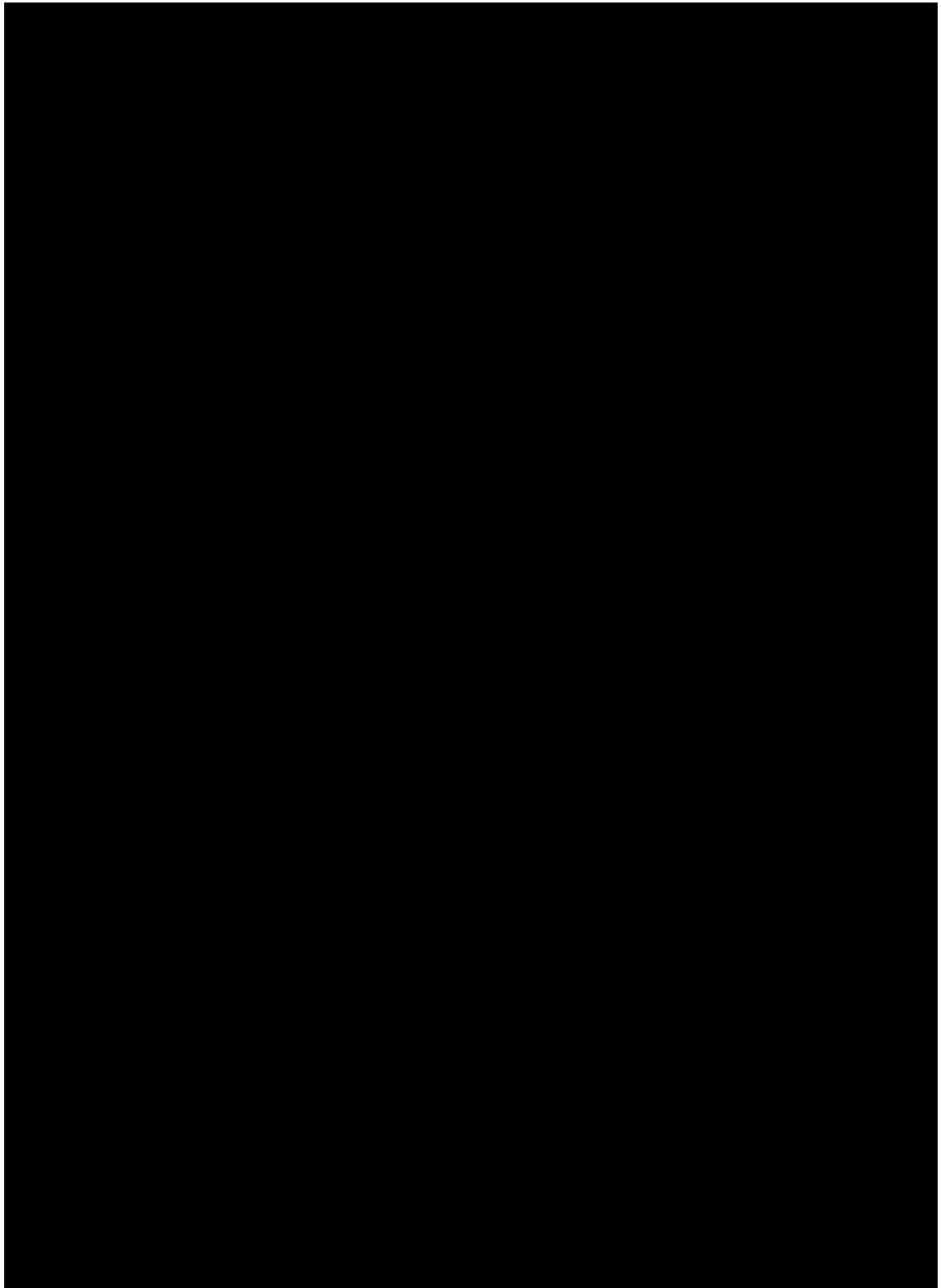

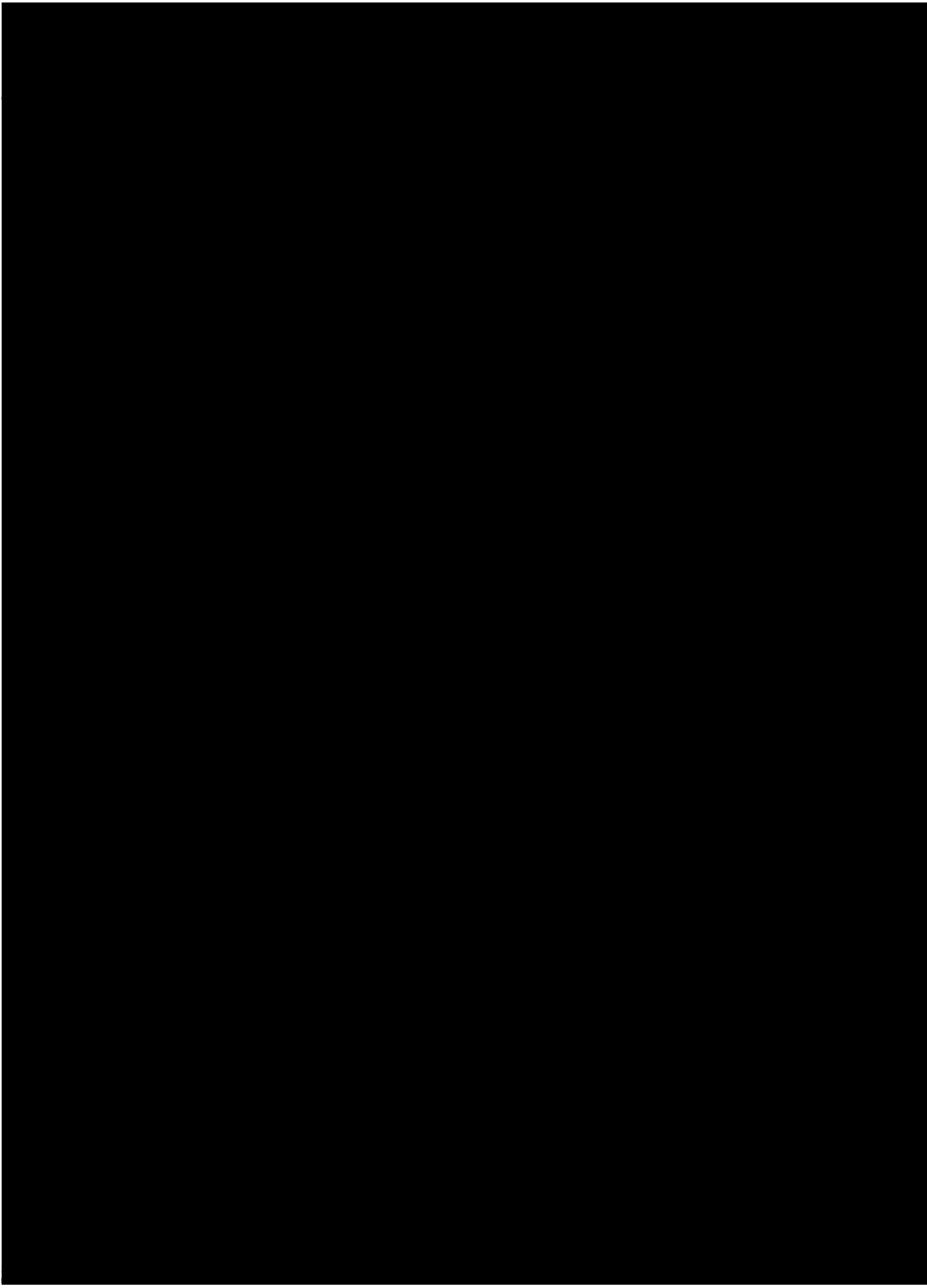

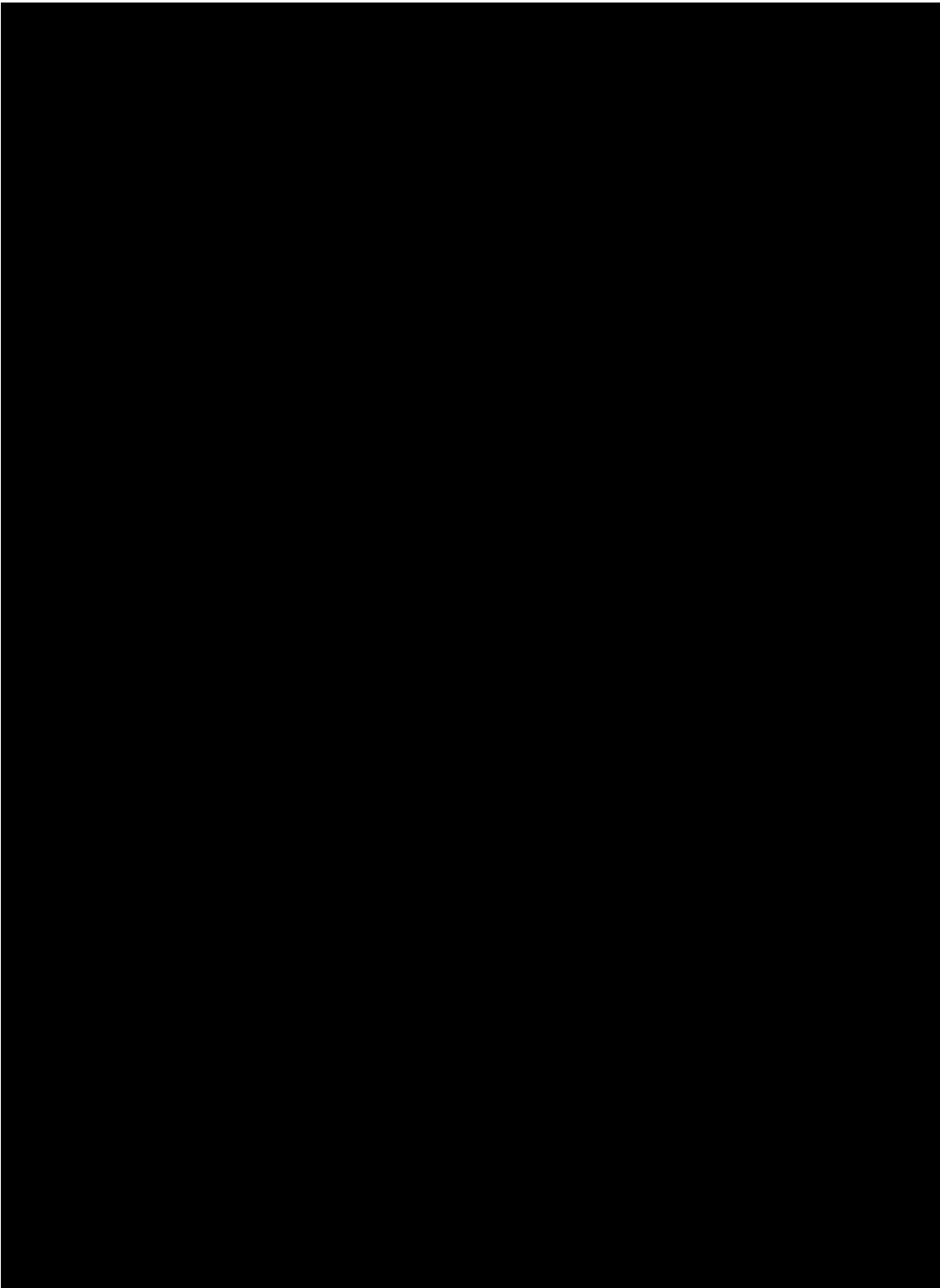

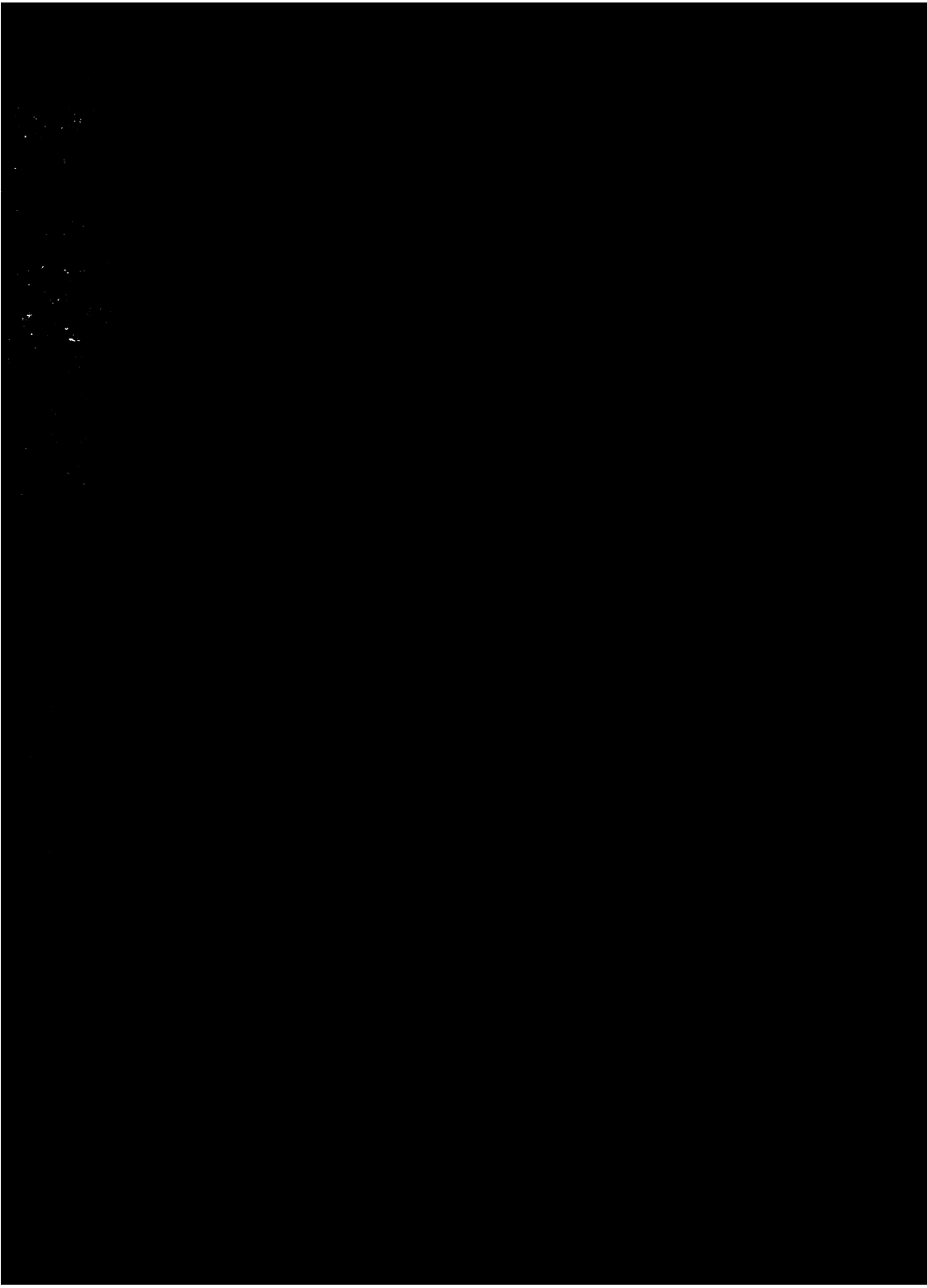

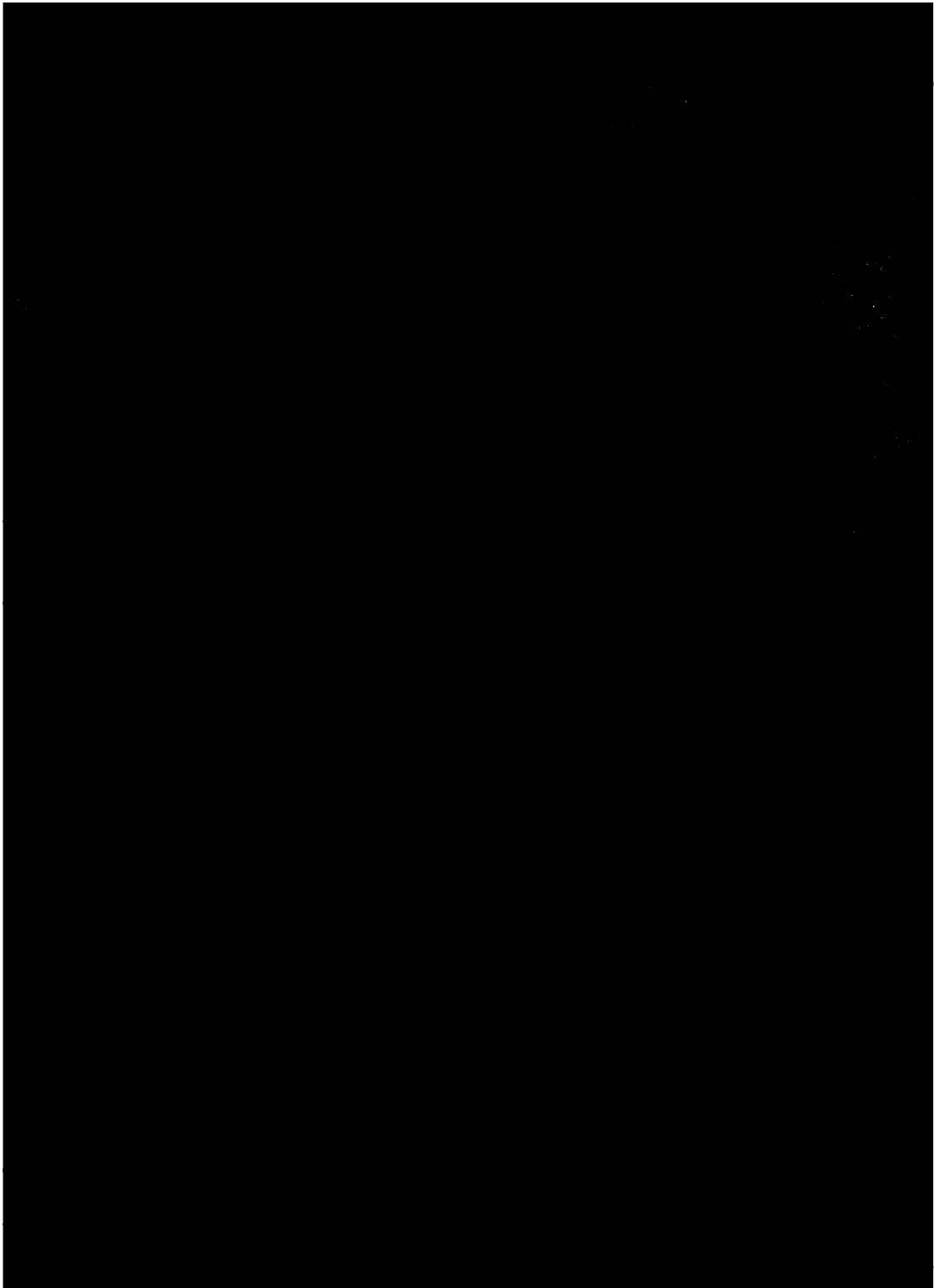

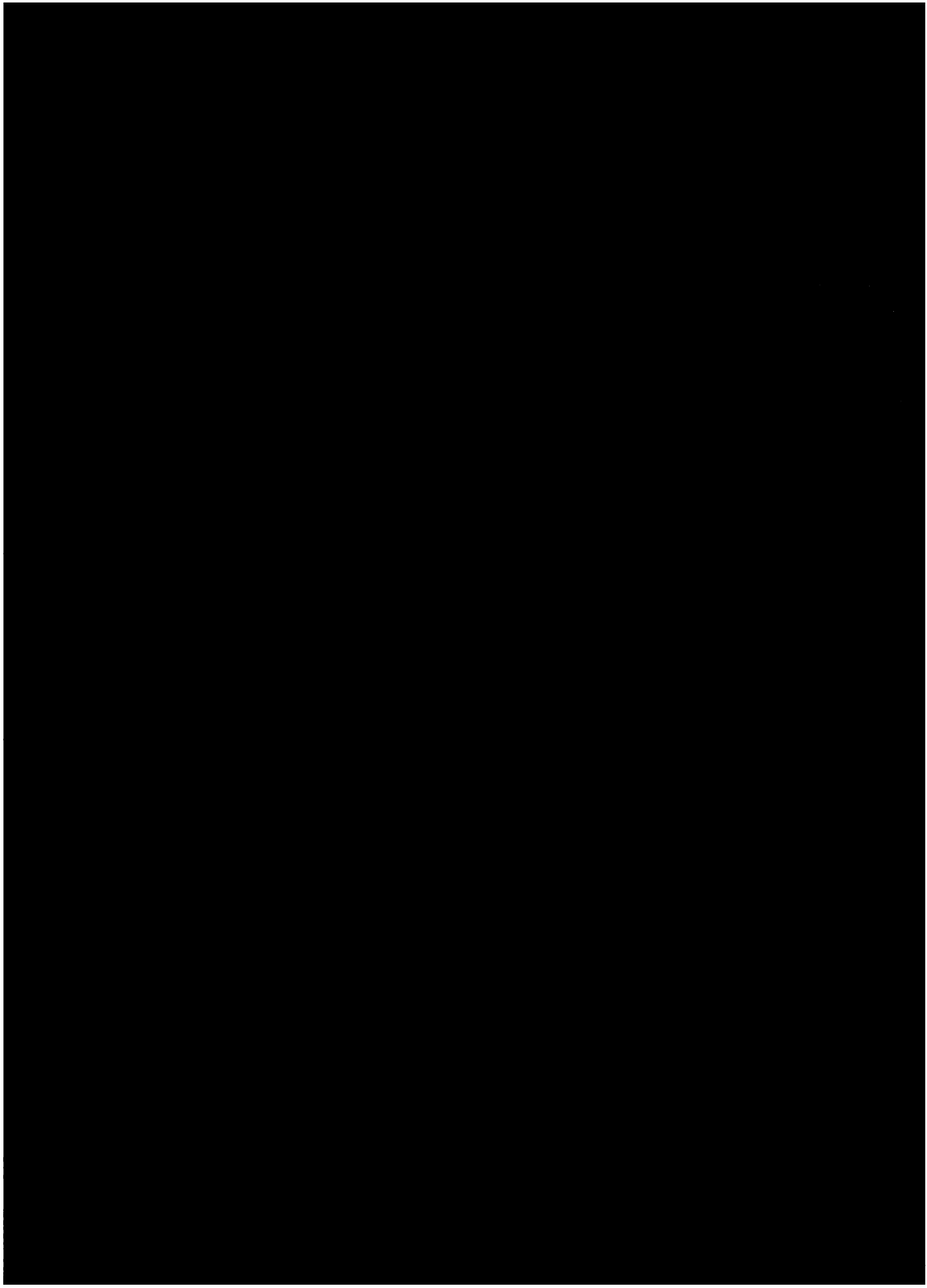

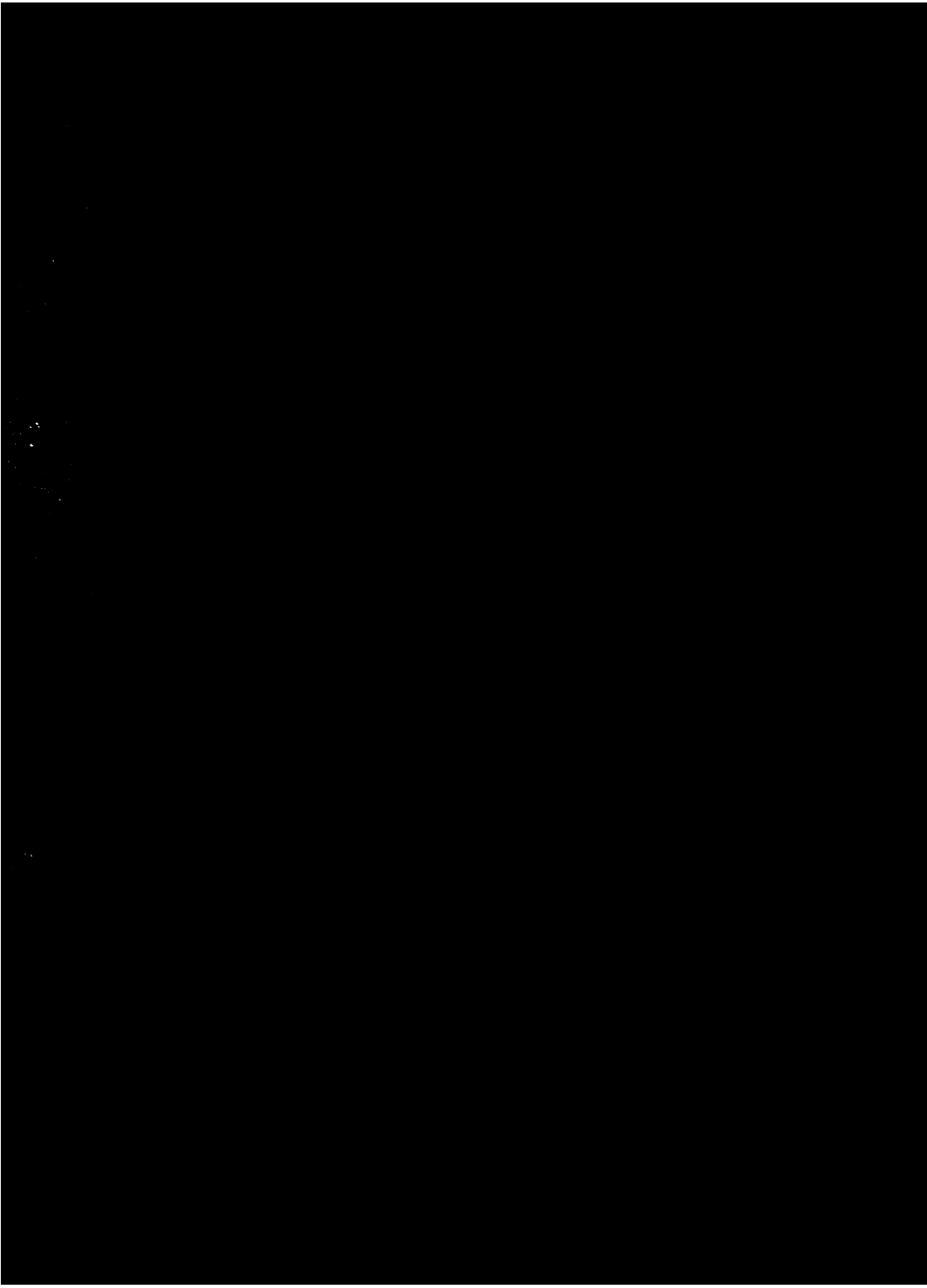

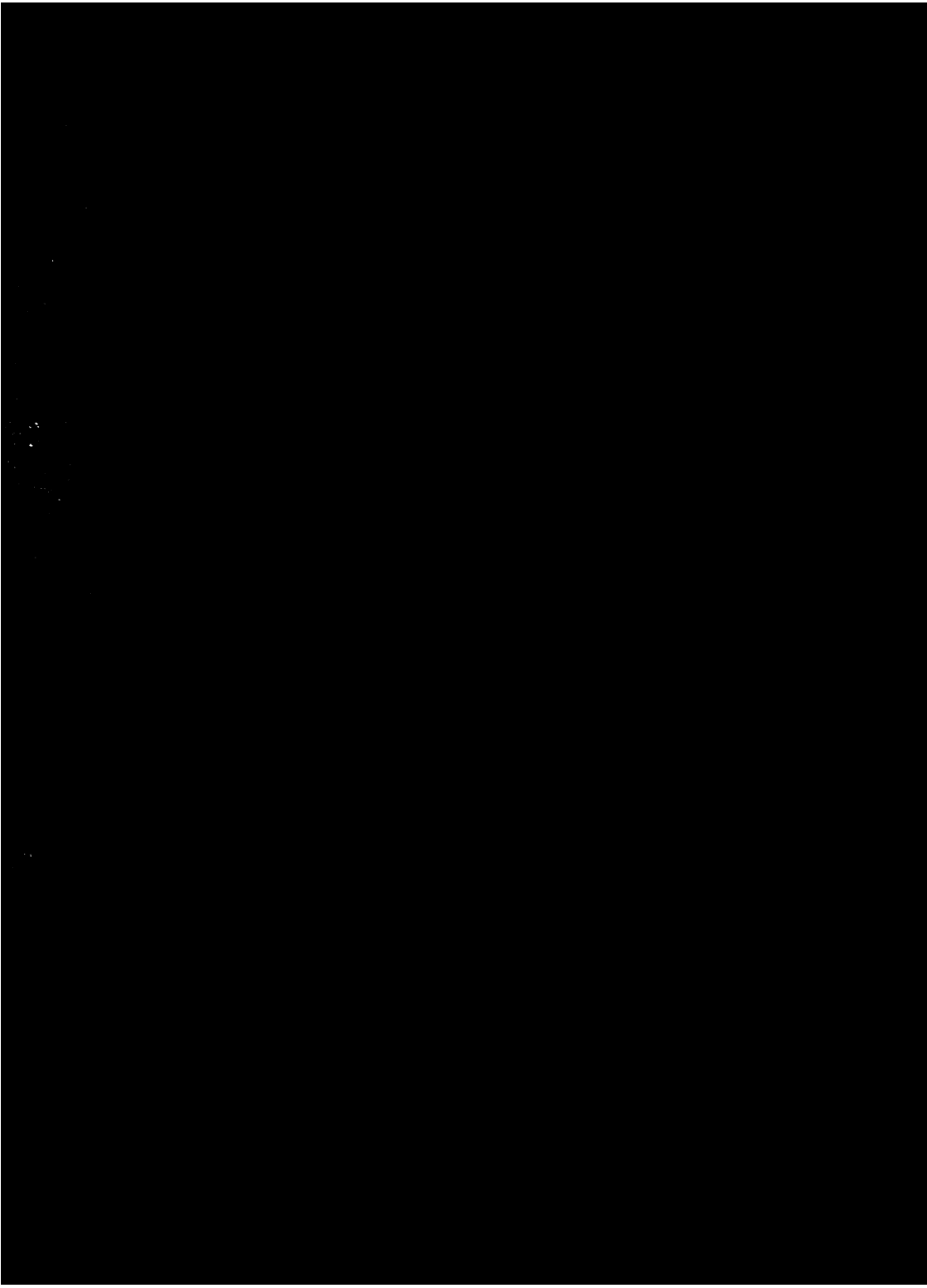

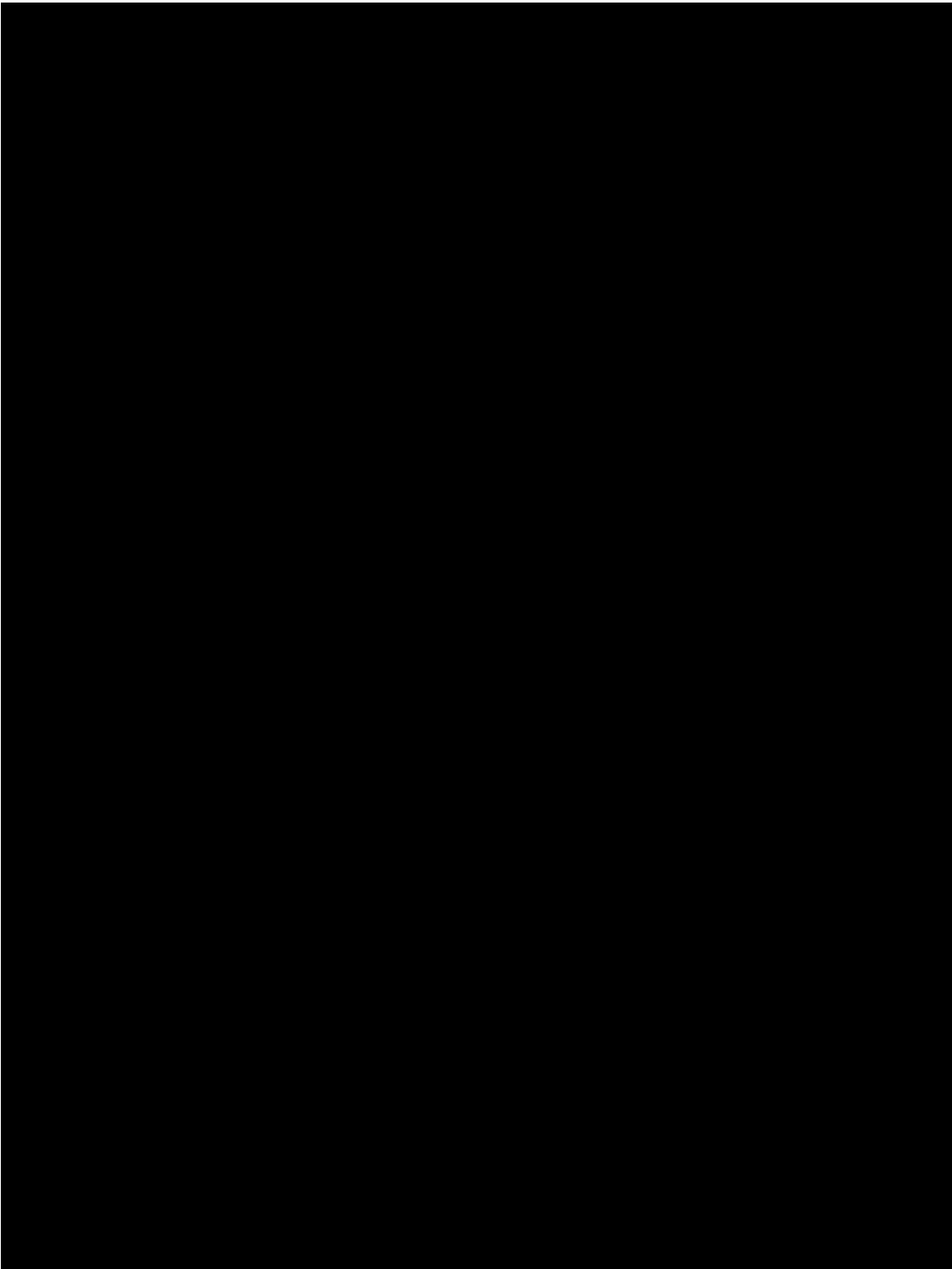

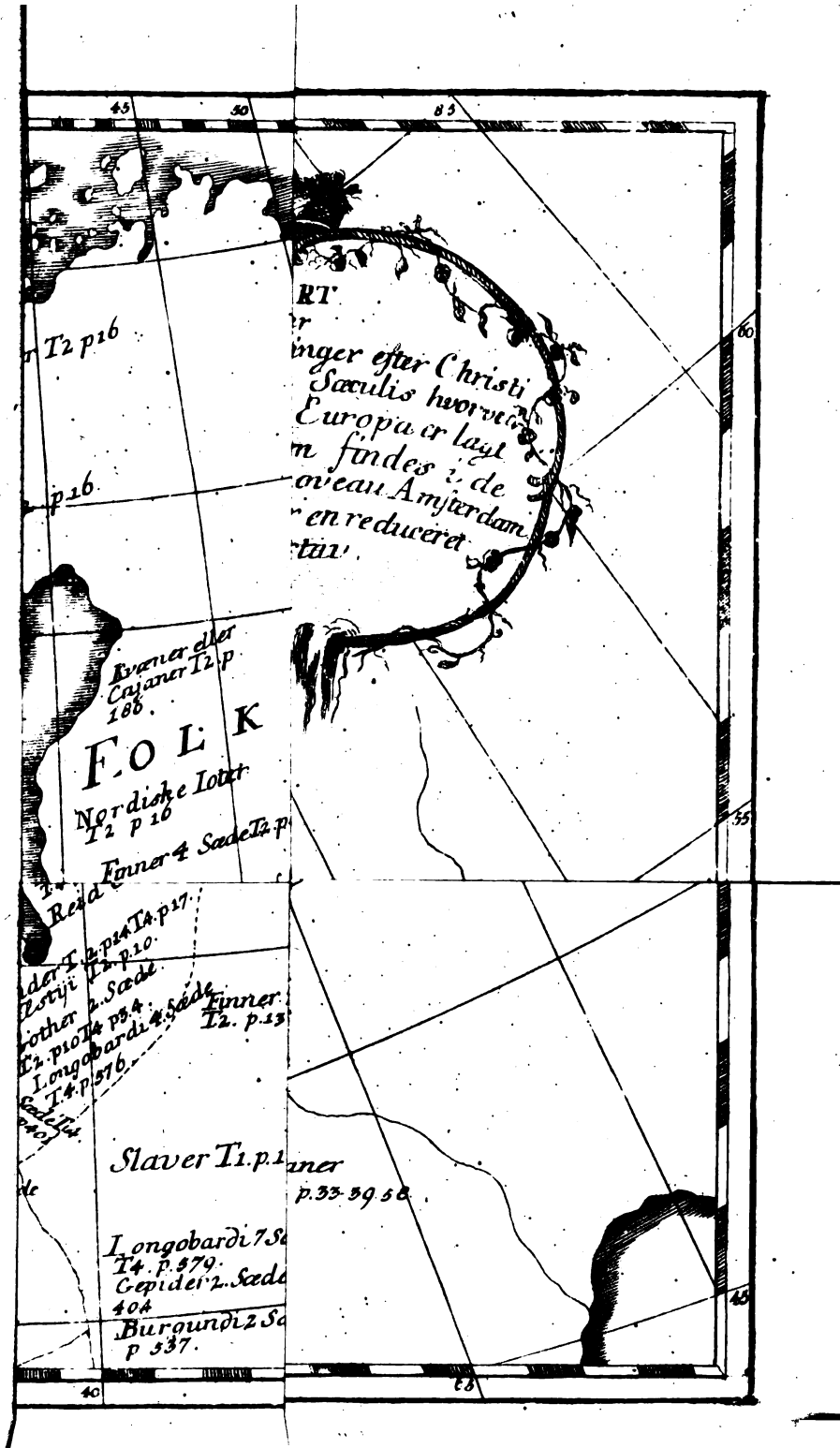

RT
inger efter Christi
Sæculis hørve
Europa er lagt
n findes i de
oveau Amjterdam
en reduceret
tår

Evener eller
Cajaner T2 p
186
F. O L K
Nørdiske Lotter
T2 p 16
Finner 4 Sæde T2 p

Rea
ader 5 p 14 T2 p 17
Lorij T2 p 10
Lorther 2 Sæde
T2 p 10 T2 p 4
Longobardi 4 Sæde
T2 p 15 T2 p 13

Slaver T1 p 1
p. 33 39 58

Longobardi 7 Sæde
T2 p 179
Gepider 2 Sæde
404
Buround 2 Sæde
p 537

